Büyükşehir Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları Bağlamında İstanbul Analizi - I

Prof. Dr. Nusret İlker ÇOLAK

YAYIN NO: 411

Büyükşehir Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları Bağlamında İstanbul Analizi - I Prof. Dr. Nusret İlker ÇOLAK

Çalışma Ekibi:

Koordinasyon, değerlendirme ve projelendirme: Prof. Dr. Nusret İlker ÇOLAK

Verilerin derlenmesi ve tasnifi: Orhan SALKINAZ

Grafik ve tasarım: Burhan KIZMAZ

Siyasi analiz ve değerlendirme: Musa KOCAMAN

İletişim: Ufuk ÖNEN

ISBN 978-605-152-097-1

1. BASKI - İSTANBUL, OCAK 2014

© ONİKİ LEVHA YAYINCILIK A. Ş.

Adres Prof. Nurettin Mazhar Öktel Sokak No: 6A Şişli / İSTANBUL

Telefon (212) 343 09 02 Faks (212) 224 40 06

Web www.onikilevha.com.trE-Posta bilgi@onikilevha.com.trf facebook.com/onikilevha★ twitter.com/onikilevha

Baskı/Cilt Net Kırtasiye Tan. ve Matbaa San. Tic. Ltd. Şti.

Taksim Cad. Yoğurtçu Faik Sok. No: 3 Taksim

Beyoğlu / İstanbul Tel: (212) 249 40 60 Sertifika No: 13723

Prof. Dr. Nusret İlker ÇOLAK

Büyükşehir Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları Bağlamında İstanbul Analizi - I

-Tarihçe ve Coğrafi Konum
-Nüfus Analizi
-Sosyal Yaşam Analizi
-Teknik ve Sosyal Altyapı Analizi
-Siyasi Analiz
-Ekonomik Durum ve Sanayi Yapılanması
-Sorunlar, Çözümler ve Projeler

ÖNSÖZ

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun, 6360 sayılı Kanunla değiştirilen 3. maddesinin a bendine göre; "Büyükşehir belediyesi: Sınırları il mülki sınırı olan ve sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu sağlayan; idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisini" ifade etmektedir. 6360 sayılı Kanunla getirilen düzenlemeye göre, son nüfus sayımında nüfusu 750 bin ve üzeri sayıya ulaşan illerde büyükşehir belediyesi yönetimi kurulmuştur.

Büyükşehir belediyesi yönetimi kurulan illerde, ilçe belediyeleri arasında gereken koordinasyon sağlanarak, ilin mahalli müşterek ihtiyaçlarının beklentilere uygun olarak sunulması sağlanmış olacaktır. İlin mahalli müşterek ihtiyaçlarının karşılanması görevinin yerine getirilmesi, büyükşehir belediyelerinin görevlerine paralel şekilde yetkilere sahip olmasıyla mümkün olacaktır. Büyükşehir belediyeleri Kanunlarla verilen yetkileri kullanırken, idari ve mali özerkliğe sahip olarak hareket edebilecektir.

Büyükşehir belediyelerinin yerine getirmesi gereken görevlerin gerektiği gibi yürütülmesi, anakent sınırları içerisinde yaşayan kişilerin hukuka bağlılıklarını pekiştiren bir etkiye sahip olması nedeniyle toplumsal bir ihtiyaçtır. İdareden beklediği hizmetleri alabilen kişilerin kamu düzenine saygısı ve kurallara bağlılığı artacaktır. Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde yaşayanların hizmet beklentisinin gereken şekilde karşılanması, hizmet ihtiyacının doğru analiz edilmesi ve en uygun çözümlerin belirlenmesiyle mümkün olacaktır. Mahalli müşterek ihtiyaçların doğru tespiti ve en uygun çözümlerin belirlenmesi gereksinimi, İstanbul Büyükşehir sınırları içerisinde yaşayanlar bakımından çok daha önemlidir.

Bu çalışma, 2014 yerel seçimleri öncesinde, konularında uzman akademisyenlerin ve teknikerlerin oluşturduğu bir çalışma grubu tarafından gerçekleştirilen, İstanbul Büyükşehir ve örnek olarak seçilen bazı ilçeler, tarihi geçmişi ve coğrafi konumu, nüfusu, sosyal yaşamı, teknik ve sosyal altyapı durumu, ekonomik durum, siyasi veriler, sorunlar, çözümler ve projeler noktasında detaylı bir incelemeyi içermektedir.

Çocuk Suçlarını Önleme Derneği, Kentsel Dönüşüm ve Hukuk Platformu, Akademisyen Hukukçular Platformu etrafında oluşturulan çalışma grubu, Prof. Dr. Nusret İlker ÇOLAK başkanlığında, yapılaşma ve siyasi analizlerde; Musa KOCAMAN, medya, STK ve verilerin sağlanması ve tasnifinde; Orhan SALKINAZ, iletişim ve redaksiyonda; Ufuk ÖNEN ve grafik ve düzenleme çalışmalarında; Burhan KIZMAZ'dan oluşmuş ve çalışmalar katılımcı diğer uzman akademisyenlerin doğrudan ve dolaylı katkılarıyla zenginleştirilmiştir.

Yapılan araştırma ve inceleme çalışması yaklaşık bir yıl önce başlamıştır. Bu süreçte 40.000 sayfayı aşan verilerin tasnif ve incelenmesi, Sivil Toplum Kuruluşları, resmi kurum ve kuruluşlar, muhtarlıklar, belediyeler, TÜİK ve benzeri kurumların sahip olduğu bilgi ve verilerle yüzyüze ve digital platformlar aracılığıyla ulaşılan 5 milyonu aşan İstanbulludan alınan yaklaşık 500.000 geri bildirim ve öneriler değerlendirilmek suretiyle oluşturulan, grafik sunumlarıyla şekillenen 2700 sayfalık bir rapor olarak, siyasi partiler üst yönetimine ve ilgililere sunulmuş ve yerel seçim ve sonrasında yönetim sürecinde değerlendirilmesi beklenmektedir. Hazırlanan 2700 sayfalık çalışma raporun, akademik-bilimsel yararlanmaya açılabilmesi için yayına dönüştürülmesi gerekliliğine inanılarak, özetlenerek akademik yayın haline getirilmiştir.

Çalışmaya doğrudan ve dolaylı destek olan STK mensuplarına, duyarlı İstanbul halkına, Akademisyen Hukukçular Platformu ve Kentsel Dönüşüm ve Hukuk Platformu üyelerine, XII Levha Yayınlarının dost sahibi Sayın Erol ÖZ ve çalışma arkadaşlarına öz verili çalışmalarından dolayı teşekkür ederim.

Yararlı olması dileğiyle

Kasım 2013 Fındıkzade

İÇİNDEKİLER

ONSO	Z	V
İÇİND	DEKİLER	.VII
GİRİŞ		1
	Birinci Bölüm Hukuki Boyutuyla Büyükşehirler	
I.	Büyükşehir Belediyelerinde Yerelleşme ve Özerklik	
	B. Merkezden Yönetimin Temel Esasları	
	C. Yerel Yönetimlerin Temel İlkeleri	9
	D. Büyükşehir Yönetimlerinde Özerklik	11
	1. Özerklik Kavramı	12
	2. Büyükşehir Belediyelerinde Özerklik	14
II.	Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	15
III.	Büyükşehir Sınırları İçerisinde Kalan İlçe Belediyelerinin Görev ve Yetkileri	25
IV.	Büyükşehirlerde Alt Yapı Hizmetleri	
V.	Büyükşehirlerde Ulaşım Hizmetleri	
VI.	Büyükşehir Belediyesinin Yetkileri ve İmtiyazları	
VII.	Büyükşehir Belediyesinin İmar Denetim Yetkisi	

	A.	Büyükşehir Belediyelerinin Kuruluş Amaçları Bağlamında İlçe Belediyeleri Üzerinde Denetim Yetkisi 30
	В.	Büyükşehir Belediyelerinin İlçe Belediyelerinin Faaliyetleri Üzerinde Sahip Olduğu Denetim
		Yetkisinin Hukuki Niteliği31
		1. Hiyerarşi Denetimi32
		2. İdari Vesayet Yetkisi33
	C.	Büyükşehir Belediyesi Olan İllerde İmar Yetkilerinin Paylaşımı35
		1. Büyükşehir Belediyelerinin Planlama ve İmar Yetkileri
		2. İlçe Belediyelerinin Planlama ve İmar Yetkileri 38
	D.	Büyükşehir Belediyelerinin İmar Denetim Yetkileri ve Sınırları
		Planlama Sürecinde Büyükşehir Belediyesinin İmar Denetim Yetkileri ve Sınırları39
		Uygulama Sürecinde Büyükşehir Belediyesinin İmar Denetim Yetkileri
	Е.	Sonuç Olarak Büyükşehir Belediyelerinin İmar Denetim Yetkileri42
VIII.		ıltür ve Tabiat Varlıklarının Hukuki Korunması ve anbul Tarihi Yarımada44
	A.	Kültür ve Tabiat Varlıklarının Sınıflandırılması ve Kavramsal İnceleme45
		1. Kültür ve Tabiat Varlığı Kavramı
		a. Kültür Varlığı46
		b. Tabiat Varlığı47
		2. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Sınıflandırılması
	В.	Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasında Hukuki Düzenlemeler
	C.	Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasında İdari Yapılanma51
		Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması51
		,

		a.	Kamu Eliyle Korunma	51
		b.	Özel Hukuk Kişilerince Korunma	52
	2.	Ta	şınmaz Kültür Varlıklarının Korunması	52
		a.	Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasında Karar Alıcı İdareler	52
		b.	Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasında Uygulayıcı İdareler	53
	3.	Ta	şınmaz Tabiat Varlıklarının Korunması	53
		a.	Taşınmaz Tabiat Varlıklarının Korunmasında Karar Alıcı İdareler	54
		b.	Taşınmaz Tabiat Varlıklarının Korunmasında Uygulayıcı İdareler	55
D.	Kü	ltür	ve Tabiat Varlıklarını Koruma Ugyulamaları	
	1.	•	gulama Standardını Belirleyen Genel izenleyici İşlemler	55
	2.		runması Gereken Değerlerin Tespit, Tescil veya	33
	۷.		nı	56
	3.		ojelerin Hazırlanması ve Onaylanması	
	4.		ojelerin Uygulanması	
	5.		gulamaların Gözetim ve Denetimi	
	6.	Ay	kırı Uygulamalarda Yaptırımlar	58
E.	İst	anb	ul Tarihi Yarımada Bölgesinde Koruma	
	Uy	gul	amaları	58
	1.	Ta	rihi Yarımadanın Kimliği ve Korunması	59
	2.	Ta	rihi Yarımadada Koruma(!) Uygulamaları	60
		a.	Ulaşım Ağlarının Tarihi Yarımadaya Yönelmesi .	60
		b.	Haliç Metro Köprüsü	60
		c.	Edirnekapı Surları Önündeki Mezarlık Üzerine Yapılan İnşaat	61
		d.	İstanbul Siluetine Yapılan Saldırı	
		e.	Yenileme Alanı Uygulamaları	
		f.	Hatalı Restorasyon Uygulamaları	

	h. Yer Altındaki Tarihi Değerlerin Tespitinin Yapılması İhtiyacı	62
	i. Samatya Dolgu Alanı	
	İkinci Bölüm Genel İstanbul Analizi	
I.	İstanbul'un Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	
II.	İstanbul Nüfus Analizi	
III.	İstanbul'un Sosyal Yaşam Analizi	
	A. Sosyo-Ekonomik Durum	
	B. Dernekler	
	C. Mahalleler	
IV.	Siyasi Analiz1	18
V.	İstanbul'un Sosyal ve Teknik Altyapı Bakımından Analizi 1	22
	A. Yollar1	22
	B. Otopark1	24
	C. İstanbul'da Ulaşım1	25
	D. İstanbul'un Yeşil Alan Analizi1	27
	E. İstanbul'da Temizlik Hizmetleri1	28
	F. İstanbul'da Eğitim Hizmetleri1	30
	G. İstanbul'da Sağlık Hizmetleri1	35
	H. İbadethaneler1	42
VI.	İstanbul'un Ekonomik Durumu ve Sanayii Yapılanması	
	Analizi1	44
	A. Ekonomik Durum1	44
	B. İstanbul'un Sanayi Yapısı1	44
	C. İstanbul'un Ticari Yapısı1	45
	D. Sanayi Sicil Kayıtlarına Göre İstanbul Sanayisinin Değerlendirilmesi 1-	46
	0	

Tarihi İstanbul Surlarının Kaderine Terk Edilmesi.62

	E. İs	stanbul'da Sanayi İşletmelerinin Sektörel Dağılımı	147
	F. Ç	alışan Sayısı ve Ar-Ge	148
	1.	Genel Değerlendirme	148
	2.	. Personel Sayısına Göre Büyük Firmalar:	148
	G. İs	stanbul'da Öne Çıkan Yatırım Alanları	149
	H. İs	stanbul'un Dış Ticareti	150
		stanbul İlindeki Organize Sanayi Bölgeleri ve Sanayi iteleri	155
	_		
	1.	- 0	
	2.	stanbul'da Sanayi Sektörüne Yönelik Güncel	100
		orunlar ve Çözüm Önerileri	161
		ölgesel Kalkınma Ajansı Tarafından İstanbul İli İçin	
	В	elirlenen Vizyon, Misyon ve Stratejiler	162
	1.	Küresel Rekabet Edebilirlik	163
	2.	. Sosyal Kalkınma	163
	3.	. Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik	164
	4.	. Kentsel Mekan Kalitesi	164
	5.	. Ulaşım ve Erişilebilirlik	164
VII.	Soru	nlar, Çözümler ve Projeler	166
	1.	. İstanbul'u Doğru Değerlendirme İhtiyacı ve Kente Sevdalı Projeler Üretilmesi	166
	2.	Analizinin Etkin Olarak Yapılması ve Kamu	
	2	Hizmet Analizi Biriminin Kurulması	167
	3.	. İstanbul'un Planlanmasının Temel Esasları ve Şehircilik İlkelerine Bağlı Kalınarak	
		Gerçekleştirilmesi	170
	4.	. Yerel Özerkliği Güçlenmiş Bir İstanbul Hedefiyle	
		Yerel Yönetim Sorumluluğunu Çok Daha Etkin	
		Olarak Yerine Getiren Bir İdare Oluşturulması	171

5.		ar Uygulamalarında İstanbul Kimliği Esas
		inarak Uygulama Yapılması
6.		ıltür ve Tabiat Değerlerinin Korunmasında
		anbul Kimliği Açısından Öncelikli Konuların lirlenmesi
_		
7.		anbul'da Yeşil Alan Miktarının ve
_		ındartlarının Yükseltilmesi174
8.		anbul Derelerinin Islahının ve Çevresinin
	,	şama Açılmasının Öncelikli Olarak
_		ojelendirilme Gereksinimi176
9.		anbul'da Yoksulluk ve Yoksunlukla Mücadelede
		syal Dayanışmanın Teşvik Edilmesi 177
10.		ocuk ve Gençlik Projelerinin İstanbul'un Temel
	Iht	iyaçları Olarak Ele Alınması 179
	a.	Gençlik Merkezlerinin Kurulması ve
		Geliştirilmesi
	b.	Semt Spor Alanlarının Oluşturulması,
		Kulüpler Kurulması ve Spor Okullarının
		Açılması
	c.	Sokakta Yaşayan, Suça Bulaşmış ya da Suç
		Mağduru Çocukların Kazanılması180
	d.	Güvenli-Ücretsiz İnternet İmkânı Sağlanması181
11.	Sag	ğlık Hizmetlerin Erişim İhtiyacı182
12.	Be	lediye Hizmet Birimlerinin Görev Alanları
	Be	lirlenerek, Öncelik Sırasına Göre Faaliyet
	Υü	rütülmesi ve Koordinasyonun Sağlanması 182
13.	İst	anbul'un Merkez Parklarında ve Çevre
		ahallelerinde Hobi Bahçeleri ve Altyapılı Mesire
	Ala	anları Oluşturulması 183
14.	İst	anbul'un Çevre Mahallelerinin Çiçek ve Fidan
	Yet	tiştirme Merkezleri Haline Getirilmesi 184
15.		ç ve Yoksullukla Mücadele Amacıyla Gece
	Gö	brüş Sistemi Kurulması İhtiyacı 185

16.	Emekliler İçin Yaşamın Kolaylaştırılması ve Sosyal İlişkilerin Sağlanması 186
17.	Evlilik Sırasında Çiftlerin Mutluluğunun Paylaşılması ve Aile Ağacı Sertifikası Verilmesi Suretiyle Bilinç Artışı Sağlanması
18.	Tarihi-Kültürel Turizm Potansiyelinin Ortaya Çıkarılmasına Yönelik Olarak Topluma Temel Yabancı Dil Eğitimi
19.	İstanbul ve Trafik Sıkışıklığı 188
	Kentsel Dönüşüm İhtiyacı ve Uygulama Sorunu 189
	Yeşil Enerji Kullanımının Sağlanması Bağlamında İstanbul'un Sahip Olduğu İmkânların Projelendirilmesi
22.	Taşeron İşçilerin Haklarının Korunması
23.	Asgari Ücretle Çalışan İşçilerin Geçim Sorunu ve Belediye Hizmetlerinden İndirimli Yararlandırılması Projesi
24.	Mezarlık Alanlarının Düzenlenmesi Gereksinimi 195
25.	Sosyal Donatı Alanlarının Semtin İhtiyaçlarına Göre Şekillendirilmesi196
26.	Halka Açık, Şeffaf Belediyecilik Anlayışının Temel Taahhüt Olarak Ortaya Konulması196
27.	Şehir Tiyatrolarının Özelleştirilmesi/ Taşeronlaştırılması Uygulaması Yerine, Kamu Hizmeti Olarak Yürütme Anlayışı Tercih Edilmesi 197
28.	Kentin Sokaklarında Aydınlatma İhtiyacı 198
29.	Güvenlik İhtiyacı
30.	Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı
31.	Deprem Riskine Karşı Hazırlık ve Binalarda Güçlendirme200
32.	Hava Kalitesinin İyileştirilmesine Yönelik Planlama ve İmara Yönelik Müdahaleler

		Sosyal ve Kültürel Yaşamın Güçlendirilmesine Yönelik Projeler Geliştirilmesi202
	34.	Ulaşım Hizmetlerinin Yeniden Projelendirilmesi İhtiyacı
		Eğitim Hizmetleri204
	36.	İşgücünün Nitelikli Hale Getirilmesi ve İstihdam Sağlanmasına Yönelik Projeler Geliştirilmesi205
		Tapu Tahsis ve 2B Uygulamasında Halkın ve Haklının Yanında Yer Alınacağının Ortaya Konulması206
	38.	Otopark İhtiyacı207
	39.	Gürültü Kirliliği208
	40.	Seçmen Bilgi Sisteminde Gerçekliğin Sağlanması209
	41.	Seçim Süreçlerinde Çalışma Sistemi209
VIII.	İstanbu	l'a Yönelik Olarak Yapılmış Olan Faaliyetler 210
		Üçüncü Bölüm Tönetimlerin Yerelleşmesi Bağlamında stanbul İlçeler Analizi Örnekleri
I.	Gaziosi	nanpaşa214
	A. Gaz	iosmanpaşa Coğrafi Analiz215
	B. Gaz	ciosmanpaşa Nüfus ve Yerleşim Analizi216
	1.	Gaziosmanpaşa ilçesinin mahalleleri216
		Gaziosmanpaşa İlçesi, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus 2012217
	C. Gaz	ciosmanpaşa Sosyal ve Ekonomik Analiz
	1.	Gaziosmanpaşa'da ekonomik yaşam218
		1 , , ,
	2.	Gaziosmanpaşa İlçesinde Yer Alan Başlıca Dernekler 219

	D.	Gaziosmanpaşa Siyasi Analiz	221
	E.	Gaziosmanpaşa İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı	224
		1. Eğitim Kurumları	
		2. Sağlık Kuruluşları	225
	F.	Gaziosmanpaşa İlçesinde Sorunlar, Çözümler ve Projele	r 225
		1. Genel Sorunlar	225
		2. Gaziosmanpaşa Belediyesinin Stratejik Planlamasına Göre İlan ve Kabul Etmiş Olduğu	
		Sorunlar ve Değerlendirmeler	226
		3. Sorunların Analizi	227
		4. Çözümler ve Projeler	230
	G.	Gaziosmanpaşa'ya Yönelik Çalışmalar	232
II.	Ar	navutköy	233
	A.	Arnavutköy Coğrafi Analiz	234
	B.	Arnavutköy Nüfus Analizi	234
	C.	Arnavutköy Sosyal Yaşam Analizi	236
		1. Yerel gazeteler	236
		2. Dernekler	236
		3. Mahalleler	239
	D.	Arnavutköy Siyasi Analizi	241
	E.	Arnavutköy İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	243
		1. Yollar	244
		2. Otoparklar	244
		3. Yeşil Alan	244
		4. Deniz ve Göller	245
		5. Eğitim	246
		6. Sağlık Tesisleri	247
		7. İbadethaneler	248
		8. Spor Kulüpleri	251
	F.	Arnavutköy Sorunlar, Çözümler ve Projeler	251
		1. Teknik ve Sosyal Altyapı	251

		2. Ulaşım Hizmetleri	252
		3. Planlama ve İmar	252
		4. Eğitim Hizmetleri	253
		5. Güvenlik Sorunu	253
		6. Diğer Sorunlar ve Projeler	254
	G.	Arnavutköy İlçesinde Yapılan Çalışmalar	257
III.	Ba	yrampaşa	258
	A.	Bayrampaşa Nüfus Analizi	259
	B.	Bayrampaşa Sosyal Yaşam Analizi	260
		1. İlçedeki Yerel Gazeteler	260
		2. Dernekler	261
	C.	Siyasi Analiz	264
	D.	Bayrampaşa'da Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	268
		1. Yol ve Ulaşım Altyapısı	268
		2. Otopark Hizmeti	269
		3. Eğitim-Sağlık-Spor	269
	E.	Bayrampaşa Sorunlar, Çözümler ve Projeler	270
	F.	İlçeye Yönelik Çalışmalar	272
IV.	Ba	ğcılar	273
	A.	Bağcılar Konum Analizi	274
	B.	Bağcılar Nüfus Analizi	274
	C.	Bağcılar Sosyal Yaşam Analizi	275
		1. Bağcılar'da Yerel Basın	276
		2. Dernekler	276
		3. Muhtarlıklar	282
	D.	Bağcılar'ın Siyasi Analizi	283
	E.	Bağcılar'ın Ekonomik Analizi	287
	F.	Bağcılar'ın Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	289
		1. İlçenin Yol Sorunu	289
		2. Otopark Durumu	290

	3. Ulaşım Durumu	290
	4. Yeşil Alan	291
	5. Eğitim ve Eğitim Hizmetleri	291
	6. İbadethaneler	292
	7. Sağlık	293
	G. Bağcılar Sorunlar, Çözümler ve Projeler	293
	H. Bağcılar İlçesine Yönelik Faaliyetler	297
V.	Esenler	298
	A. Esenler Konum Analizi	298
	B. Esenler'in Nüfus Analizi	299
	C. Esenler Sosyal Yaşam Analizi	301
	1. Esenlerde Yerel Basın	302
	2. Dernekler	302
	3. Muhtarlıklar	305
	D. Esenler'in Siyasi Analizi	305
	E. Esenler'in Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	309
	1. Yol Altyapısı	309
	2. Otopark Altyapısı	309
	3. Toplu ve Bireysel Ulaşım	310
	4. Yeşil Alan İhtiyacı	310
	5. Eğitim Durumu	310
	6. İbadethaneler	312
	7. Sağlık Hizmetleri	314
	F. Esenler Sorunlar, Çözümler ve Projeler	314
	G. Esenler İlçesine Yönelik Faaliyetler	317
VI.	Güngören	318
	A. Güngören Konum ve Coğrafi Veriler	319
	B. Güngören Nüfus Analizi	319
	C. Güngören Sosyal Yaşam Analizi	322
	İlcedeki Yerel Gazeteler	323

		2. Dernekler	323
		3. Güngören İlçesinde Mahalleler	326
	D.	Güngören Siyasi Analiz	327
	E.	Güngören'in Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	330
		1. Yol Altyapısı	330
		2. Otopark Altyapısı	332
		3. Ulaşım	332
		4. Yeşil alan	332
		5. Eğitim Hizmetleri	333
		6. İbadethaneler	334
		7. Sağlık Hizmetleri	334
	F.	Güngören'de Ekonomik Yaşam	334
	G.	Güngören Sorunlar, Çözümler ve Projeler	336
	Н.	Güngören İlçesine Yönelik Faaliyetler	339
VII.	Ba	hçelievler	341
	A.	Bahçelievler İlçesinin Konumu	341
	B.	Bahçelievler Nüfus Analizi	342
	C.	Bahçelievler Sosyal Yaşam Analizi	343
		1. Yerel Gazeteler	344
		2. Dernekler	344
		3. Mahalleler	350
	D.	Bahçelievler'in Siyasi Analizi	351
	E.	Bahçelievler'in Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	353
		1. Yol Altyapısı	354
		2. Otopark Altyapısı	354
		3. Ulaşım	354
		4. Yeşil Alan İhtiyacı	355
		5. Eğitim Hizmetleri	355
		6. Sağlık Hizmetleri	357
		7. İbadethaneler	357

	F. Bahçelievler'de Ekonomik Hayat	359
	G. Bahçelievler Sorunlar, Çözümler ve Projeler	360
	H. Bahçelievler İlçesine Yönelik Faaliyetler	362
VIII.	Başakşehir	363
	A. Başakşehir'in Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	363
	B. Başakşehir İlçesi Nüfus Analizi	365
	C. Başakşehir Sosyal Yaşam Analizi	366
	1. Yerel gazeteler	367
	2. Dernekler	367
	3. Mahalleler	369
	D. Başakşehir'in Siyasi Analizi	370
	E. Başakşehir İlçesinde Sosyal ve Teknik Altya	pı Analizi 373
	1. Yol Altyapısı	373
	2. Otopark	374
	3. Ulaşım	374
	4. Yeşil alan	375
	5. Eğitim Hizmetleri	375
	6. Sağlık Hizmetleri	376
	7. İbadethaneler	376
	F. Başakşehir İlçesinde Ekonomik Durum	377
	G. Başakşehir Sorunlar, Çözümler ve Projeler	379
IX.	Beykoz	383
	A. Beykoz'un Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	383
	B. Beykoz'un Nüfus Analizi	384
	C. Beykoz Sosyal Yaşam Analizi	386
	1. Yerel gazeteler	386
	2. Dernekler	387
	3. Mahalleler	390
	D. Beykoz İlçesi Siyasi Analizi	394
	E. Bevkoz İlcesinde Sosval ve Teknik Altvapı A	nalizi 397

		1. Yol Altyapısı	398
		2. Otopark Altyapısı	398
		3. Ulaşım Durumu	399
		4. Yeşil Alan	399
		5. Eğitim Hizmetleri	400
		6. Sağlık Hizmetleri	401
		7. İbadethaneler	401
	F.	Beykoz İleçsinde Ekonomi	406
	G.	Beykoz Sorunlar, Çözümler ve Projeler	407
	H.	Beykoz İlçesine Dönük Olarak Yapılan Faaliyetler	412
X.	Çe	kmeköy	413
	A.	Çekmeköy İlçesinin Tarihçesi ve Konumu	413
	В.	Çekmeköy'ün Nüfus Analizi	414
	C.	Çekmeköy Sosyal Yaşam Analizi	415
		1. Yerel gazeteler	416
		2. Dernekler	416
		3. Mahalleler	417
	D.	Çekmeköy Siyasi Analizi	417
	E.	Çekmeköy İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	420
		1. Yol Altyapısı	420
		2. Otopark Altyapısı	420
		3. Ulaşım	420
		4. Yeşil alan	421
		5. Eğitim	421
		6. Sağlık	423
		7. İbadethaneler	423
	F.	Çekmeköy İlçesinde Ekonomik Durum	423
	G.	Çekmeköy Sorunlar, Çözümler ve Projeler	425
XI.	Bey	ylikdüzü	427
	A.	Beylikdüzü'nün Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	427

	В.	Beylikdüzü ilçesinin Nüfus Analizi	428
	C.	Beylikdüzü Sosyal Yaşam Analizi	
		1. Yerel gazeteler	
		2. Dernekler	
		3. Mahalleler	433
	D.	Beylikdüzü İlçesinin Siyasi Analizi	434
	E.	Beylikdüzü İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	437
		1. Yol Altyapısı	437
		2. Otopark	438
		3. Ulaşım	438
		4. Yeşil alan	439
		5. Eğitim Hizmetleri	439
		6. Sağlık Hizmetleri	439
		7. İbadethaneler	140
	F.	Ekonomi	140
	G.	Beylikdüzü Sorunlar, Çözümler ve Projeler	441
XII.	Be	yoğlu4	445
	A.	Beyoğlu İlçesinin Tarihçesi ve Konumu	445
	B.	Beyoğlu İlçesinin Nüfus Analizi	447
	C.	Beyoğlu Sosyal Yaşam Analizi	148
		1. Yerel gazeteler	149
		2. Dernekler	149
		3. Mahalleler	454
	D.	Beyoğlu İlçesinin Siyasi Analizi	455
	E.	Beyoğlu İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	459
		1. Yol Altyapısı	459
		2. Otopark	460
		3. Ulaşım	460
		4. Yeşil Alan	461
		5. Eğitim Hizmetleri	462

		6. Sağlık Hizmetleri	462
		7. İbadethaneler	462
	F.	Beyoğlu İlçesinin Ekonomisi	468
	G.	Beyoğlu Sorunlar, Çözümler ve Projeler	468
XIII.	Es	enyurt	472
	A.	Esenyurt İlçesi Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	472
	B.	Esenyurt İlçesinin Nüfus Analizi	473
	C.	Esenyurt Sosyal Yaşam Analizi	473
		1. Yerel gazeteler	474
		2. Dernekler	474
		3. Mahalleler	476
	D.	Esenyurt İlçesi Siyasi Durum Analizi	477
	E.	Esenyurt İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	480
		1. Yol Altyapısı	480
		2. Otopark	481
		3. Ulaşım	481
		4. Yeşil alan	482
		5. Eğitim Hizmetleri	482
		6. Sağlık Hizmetleri	482
		7. İbadethaneler.	483
	F.	Ekonomi	483
	G.	Esenyurt Sorunlar, Çözümler ve Projeler	484
XIV.	Ey	üp	489
	A.	Eyüp İlçesinin Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	489
	B.	Eyüp İlçesi Nüfus Analizi	491
	C.	Eyüp İlçesi Sosyal Yaşam Analizi	492
		1. Yerel gazeteler	493
		2. Dernekler	493
		3. Mahalleler	496
	D.	Eyüp İlçesi Siyasi Analizi	497

	E.	Eyüp İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	500
		1. Yol Altyapısı	501
		2. Otopark	501
		3. Ulaşım	501
		4. Yeşil alan	502
		5. Eğitim	502
		6. Sağlık Hizmetleri	503
		7. İbadethaneler	503
	F.	Eyüp İlçesinde Ekonomik Durum	504
	G.	Eyüp Sorunlar, Çözümler ve Projeler	505
XV.	Fa	tih	510
	A.	Fatih İlçesi tarihçesi ve Coğrafi Konumu	510
	В.	Fatih İlçesi Nüfus Analizi	512
	C.	Fatih Sosyal Yaşam Analizi	514
		1. Yerel Gazeteler	515
		2. Dernekler	515
		3. Mahalleler	521
	D.	Fatih İlçesi Siyasi Analizi	524
	E.	Fatih İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	527
		1. Yol Altyapısı	527
		2. Otopark	528
		3. Ulaşım	529
		4. Yeşil Alan	530
		5. Eğitim Hizmetleri	531
		6. Sağlık Hizmetleri	532
		7. İbadethaneler	534
	F.	Fatih İlçesinde Ekonomik Durum	538
	G.	Fatih Sorunlar, Çözümler ve Projeler	540
XVI.		ığıthane	
	A.	Kâğıthane İlçesinin Tarihçesi ve Konumu	544

	В.	Kâğıthane İlçesi Nüfus Analizi54	5
	C.	Kâğıthane Sosyal Yaşam Analizi540	6
		1. Yerel gazeteler54	6
		2. Dernekler	7
		3. Mahalleler	0
	D.	Kâğıthane İlçe Siyasi Analizi	1
	E.	Kâğıthane İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi 564	4
		1. Yol Altyapısı564	4
		2. Otopark	4
		3. Ulaşım	5
		4. Yeşil Alan56	5
		5. Eğitim	6
		6. Sağlık	8
		7. İbadethaneler	8
	F.	Kâğıthane Ekonomisi	9
	G.	Kâğıthane Sorunlar, Çözümler ve Projeler 570	0
	H.	Kâğıthane İlçesine Yönelik Faaliyetler573	5
XVII.	Üs	küdar 570	6
	A.	Üsküdar İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu 570	6
	B.	Üsküdar İlçesi Nüfus Analizi	8
	C.	Üsküdar Sosyal Yaşam Analizi 579	9
		1. Yerel gazeteler	0
		2. Dernekler	0
		3. Mahalleler	7
	D.	Üsküdar İlçesi Siyasi Analizi	8
	E.	Üsküdar İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi 59	1
		1. Yollar	1
		2. Otopark	2
		3. Ulaşım	2
		4. Yeşil alan	3

		5. Eğitim	594
		6. Sağlık Hizmetleri	595
		7. İbadethaneler	598
	F.	Üsküdar'da Ekonomik Durum	604
	G.	Üsküdar Sorunlar, Çözümler ve Projeler	605
	H.	Üsküdar İlçesine Yönelik Çalışmalar	607
XVIII.	Kü	çükçekmece	609
	A.	Küçükçekmece İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu	609
	B.	Küçükçekmece İlçesi Nüfus Analizi	610
	C.	Küçükçekmece Sosyal Yaşam Analizi	611
		1. Yerel gazeteler	612
		2. Dernekler	612
		3. Mahalleler	617
	D.	Küçükçekmece İlçesi Siyasi Analizi	618
	E.	Küçükçekmece Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	621
		1. Yollar	621
		2. Otopark	622
		3. Ulaşım	623
		4. Yeşil alan	623
		5. Eğitim	623
		6. Sağlık Hizmeti	625
		7. İbadethaneler	626
	F.	Küçükçekmece İlçesinde Ekonomik Durum	630
	G.	Küçükçekmece Sorunlar, Çözümler ve Projeler	631
	H.	İlçeye Yönelik Faaliyetler	634
XIX.	Pe	ndik	635
	A.	Pendik İlçesinin Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	635
	В.		
	C.	Pendik Sosyal Yaşam Analizi	637
		1. Yerel Gazeteler	638

		2. Dernekler	638
		3. Mahalleler	641
	D.	Pendik İlçesi Siyasi Analizi	643
	E.	Pendik İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	646
		1. Yollar	646
		2. Otopark	646
		3. Ulaşım	647
		4. Yeşil Alan	648
		5. Eğitim	648
		6. Sağlık	649
		7. İbadethaneler	650
	F.	Pendik İlçesinde Ekonomik Durum	654
	G.	Pendik Sorunlar, Çözümler ve Projeler	655
XX.	Sa	ncaktepe	659
	A.	Sancaktepe İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu	659
	В.	Sancaktepe İlçesi Nüfus Analizi	661
	C.	Sancaktepe Sosyal Yaşam Analizi	662
		1. Yerel gazeteler	662
		2. Dernekler	663
		3. Mahalleler	674
	D.	Sancaktepe İlçesi Siyasi Analizi	675
	E.	Sancaktepe İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	678
		1. Yollar	678
		2. Otopark	679
		3. Ulaşım	679
		4. Yeşil Alan	680
		5. Eğitim	680
		6. Sağlık	680
		7. İbadethaneler	681
	F.	Sancaktepe İlçesinde Ekonomik Durum	683

	G.	Sancaktepe Sorunlar, Çözümler ve Projeler	683
	H.	Sancaktepe İlçesine Yönelik Faaliyetler	689
XXI.	Su	ltanbeyli	690
	A.	Sultanbeyli İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu	690
	В.	Sultanbeyli İlçesi Nüfus Analizi	691
	C.	Sultanbeyli Sosyal Yaşam Analizi	692
		1. Yerel gazeteler	692
		2. Dernekler	693
		3. Mahalleler	694
	D.	Sultanbeyli İlçesi Siyasi Analizi	695
	E.	Sultanbeyi İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	698
		1. Yollar	699
		2. Otopark	699
		3. Ulaşım	699
		4. Yeşil alan	700
		5. Eğitim	700
		6. Sağlık	700
		7. İbadethaneler	701
	F.	Sultanbeyli İlçesinin Ekonomik Durumu	701
	G.	Sultanbeyli Sorunlar, Çözümler ve Projeler	701
	H.	Sultanbeyli İlçesine Yönelik Faaliyetler	708
XXII.	Su	ltangazi	709
	A.	Sultangazi İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu	709
	В.	Sultangazi İlçesi Nüfus Analizi	711
	C.	Sultangazi Sosyal Yaşam Analizi	712
		1. Yerel Gazeteler	712
		2. Dernekler	713
		3. Mahalleler	714
	D.	Sultangazi İlçesi Siyasi Analizi	715
	E.	Sultangazi İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	718

		1. Yollar	718
		2. Otopark	719
		3. Ulaşım	719
		4. Yeşil Alan	719
		5. Eğitim	720
		6. Sağlık	723
		7. İbadethaneler	723
	F.	Sultangazi İlçesinde Ekonomik Durum	724
	G.	Sultangazi Sorunlar, Çözümler ve Projeler	724
	H.	Sultangazi İlçesine Yönelik Faaliyetler	730
XXIII.	Şil	e	731
	A.	Şile İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu	731
	B.	Şile İlçesi Nüfus Analizi	732
	C.	Şile Sosyal Yaşam Analizi	733
		1. Yerel gazeteler	733
		2. Dernekler	734
		3. Mahalleler	734
	D.	Şile İlçesi Siyasi Analizi	737
	E.	Şile İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	739
		1. Yollar	740
		2. Otopark	740
		3. Ulaşım	741
		4. Yeşil Alan	741
		5. Eğitim	741
		6. Sağlık Hizmetleri	744
		7. İbadethaneler	744
	F.	Şile Ekonomisi	745
	G.	Şile Sorunlar, Çözümler ve Projeler	746
XXIV.	Tu	zla	748
	A.	Tuzla İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konum	748

	В.	Tuzla İlçesi Nüfus Analizi	750
	C.	•	
		1. Yerel gazeteler	
		2. Dernekler	751
		3. Mahalleler	753
	D.	Tuzla İlçesinin Siyasi Analizi	754
	E.	Tuzla İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	757
		1. Yollar	757
		2. Otopark	757
		3. Ulaşım	757
		4. Yeşil alan	758
		5. Eğitim	758
		6. Sağlık	⁷ 60
		7. İbadethaneler	761
	F.	Tuzla İlçesinin Ekonomik Durumu	763
	G.	Tuzla Sorunlar, Çözümler ve Projeler	763
XXV.	Ün	nraniye	768
	A.	Ümraniye İlçesinin Tarihçe ve Coğrafi Konumu	⁷ 68
	B.	Ümraniye İlçesi Nüfus Analizi	769
	C.	Ümraniye Sosyal Yaşam Analizi	70
		1. Yerel gazeteler	771
		2. Dernekler	72
		3. Mahalleler	776
	D.	Ümraniye İlçesi Siyasi Analizi	78
	E.	Ümraniye İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	781
		1. Yol Altyapısı	781
		2. Otopark	782
		3. Ulaşım	782
		4. Yeşil alan	783
		5. Eğitim Hizmetleri	⁷ 84

		6. Sağlık Hizmetleri	786		
		7. İbadethaneler	786		
	F.	Ümraniye'de Ekonomik Durum	791		
	G.	Ümraniye Sorunlar, Çözümler ve Projeler			
XXVI.	Zeytinburnu				
	A.	. Zeytinburnu İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu			
	B.	Zeytinburnu İlçesi Nüfus Analizi			
	C.	Zeytinburnu Sosyal Yaşam Analizi	803		
		1. Yerel Gazeteler	803		
		2. Dernekler	804		
		3. Mahalleler	809		
	D.	Zeytinburnu İlçesi Siyasi Analiz	810		
	E.	Zeytinburnu İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi	813		
		1. Yollar	813		
		2. Otopark	813		
		3. Ulaşım	814		
		4. Yeşil Alan	815		
		5. Eğitim	815		
		6. Sağlık Hizmetleri	817		
		7. İbadethaneler	817		
	F.	Zeytinburnu İlçesinin Ekonomik Durumu	818		
	G.	Zeytinburnu Sorunlar, Çözümler ve Projeler	819		
	Н.	Zeytinburnu İlçesine Yönelik Faaliyetler	825		
XXVII.	Şişli8				
	A.	Şişli İlçesinin Tarihçesi ve Coğrafi Konumu	826		
	В.	Şişli İlçesi Nüfus Analizi	829		
	C.	Şişli Sosyal Yaşam Analizi	833		
		1. Yerel Gazeteler	834		
		2. Dernekler	834		
		3. Mahalleler	841		

D.	Şiş	842			
E.	Şişli İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi				
	1.	Yol Altyapısı	846		
	2.	Otopark	846		
	3.	Ulaşım	847		
	4.	Yeşil Alan	847		
	5.	Eğitim Hizmetleri	848		
	6.	Sağlık Hizmetleri	850		
	7.	İbadethaneler	850		
F.	Şişli İlçesinde Ekonomik Durum				
G.	Şişli Sorunlar, Çözümler ve Projeler85				
Н.	Sisli İlçesine Yönelik Faaliyetler				

GİRİŞ

Toplumun ortak genel ihtiyaçlarının karşılanması, bireylerin tek başlarına üstesinden gelebilecekleri bir görev olmadığı gibi, çoğu zaman özel hukuk kişilerinin üstlenmek isteyeceği bir faaliyet olarak da karşımıza çıkmaz. Bireylerin güvenliklerinin sağlanması başta olmak üzere, gereksinim duyacakları birçok temel ihtiyacın karşılanması, örgütlü bir şekilde, toplumun desteğini arkasına alan bir yapılanmayı zorunlu kılmaktadır. Toplum açısından karşılanması zorunlu ihtiyaçların giderilmesine yönelik olarak kamusal örgütlenmeler karşımıza çıkar.

Toplumun ortak genel ihtiyaçlarının karşılanmasında kimi zaman bütün ülkede kamusal nitelikli faaliyetler yürütülmesi gerekirken, kimi zaman daha dar alanda bu hizmetlerin verilmesi yoluna gidilebilmektedir. Toplumun gereksinimlerini karşılamaya yönelik olarak faaliyette bulunan idari yapılanmaların görev alanının genel olarak bütün ülke ya da daha dar bir bölge olarak belirlenmesi mümkün olduğu gibi, faaliyet konularının da genel ya da özel olarak ayrıştırılması mümkündür. Bir kamu idaresinin görevi, ülke genelinde, toplumun belli nitelikteki ihtiyaçlarının bütününü karşılamak şeklinde belirlenmesi mümkün olduğu gibi, bir ihtiyacın sadece belli bir alanıyla sınırlı olması da mümkündür. Benzer şekilde, toplumun ortak genel ihtiyacı olarak karşımıza çıkan bazı konuların ülke genelinde yürütülmesinin yanında, sadece belli bir bölgede ortaya çıkan mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanması yönünde bir idari yapılanma ve görevlendirme de yapılabilmektedir.

1982 Anayasası hükümlerinde anayasa koyucu, Türkiye Cumhuriyeti İdaresinin şekillendirilmesinde, merkezden yönetim ve yerinden

2 İstanbul Analizi - I

yönetim tercihlerinin bir arada, birbirleriyle uyumlaştırmak suretiyle kullanılmasını öngörmüştür. Anayasa düzenlemeleri doğrultusunda, bir yandan merkezi idare yapılanması ve üstlendiği görevler karşımıza çıkarken, diğer yandan coğrafi ya da görev esası üzerinden yerinden yönetim uygulamasının varlığı kabul edilmiştir. Ülke yönetiminde hem merkezi idarenin, hem de yerinden yönetim uygulamalarının var olması, bu iki yönetim tarzının olumlu ve olumsuz yönlerinin birlikte düşünülmesine ve olumlu özelliklerin elde edebilmesine ve olumsuz özelliklerden uzaklaşabilmesine yönelik bir umutsal yaklaşımın sonucudur. Elbette, bu iki uygulamanın aynı anda yürütülmek istenmesi durumunda, olumlu özellikleri yakalama ve olumsuz özelliklerden uzak kalma hedefinin gerçekleştirilebilmesi mümkün olduğu gibi, beklenenin tersine bir durumun ortaya çıkması da mümkündür.

Yerinden yönetim teşkilatlanmasının tercih edilmesi, yerel nitelikli ihtiyaçların ya da genel idare içerisinde yürütülmesi durumunda beklentileri karşılamaktan uzak kalması riski bulunan hizmetlerin, merkezi idareden ayrık bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacına yöneliktir. Merkeziyetçi bakış açısı içerisinde, bazı hizmetlerin siyasi etkiler ve tercihler nedeniyle yeterince ihtiyaçlara uygun yürütülemeyecek olması, hizmet yerinden yönetim kuruluşlarını ortaya çıkarmıştır. Belli hizmetler, merkezi idare dışında, ayrı bir kamu tüzel kişiliği şeklinde yapılandırılmak suretiyle, topluma sunulmakla, kamu yararı ve hizmet gereklerinin yerine getirilmesinin daha kolay ve mümkün olacağı kabul edilmiştir. Hizmet yerinden yönetim kuruluşları yürütülen bir kamu hizmeti ya da görevi ekseninden tanımlanmış kamu tüzel kişileri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yerinden yönetim yapılanması içerisinde en önemli idari yapılanma yerel yönetimlerdir. Yerel yönetimler, belli bir coğrafi alan içerisinde ortaya çıkan mahalli müşterek ihtiyaçların, o bölgede yapılandırılmış kamu tüzel kişileri eliyle yürütülmesi amacıyla düzenlenmiştir. İl özel idaresi, belediye ve köy yapılanması şeklinde çeşitlenen bir yerel yönetimler yapılanması karşımıza çıkmaktadır. Ayrı yasal düzenlemelerle, teşkilat, görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiş bulunan bu kamu tüzel kişileri içerisinde belediyelerin özel bir yeri bulunmaktadır. Yerel yönetim denildiğinde çoğu kişinin aklına doğrudan belediye geleceği gibi, kimi

Giriş 3

kişiler, il özel idaresi ya da köy yapılanmasının yerel yönetimler arasında bulunduğunu dahi bilmemektedirler.

Yerel yönetimler arasında en önemli grubu oluşturan belediyeler, illerle, ilçeler ve nüfusu 5000 ve üzeri belde yerleşim yerlerinde kurulan kamu tüzel kişileridir. Nüfusu 5000 ve üzeri belde yerleşim yerlerinde belediye kurulması mümkün olmakla birlikte, 5393 sayılı Belediye Kanunundan önce kurulmuş bulunan ve nüfusu 5000'nin altında olan belde belediyelerinin varlığı da bilinmektedir. İlçe ve il merkezlerinde belediye idaresi kurulması Kanun gereği, nüfusa bakılmaksızın, zorunludur.

Belediye yapılanmasında, bir il merkezinde, birden çok ilçe bulunması durumunda, hangisinin merkez ilçe olarak il belediyesi olacağının belirlenmesi sorununa ek olarak, diğer ilçelerle birleşmiş olan yerleşim yerinin sunacağı hizmetler bakımından bir koordinasyonun sağlanmasına ihtiyaç duyulacağı tartışmasızdır. Bu noktada Kanun koyucu en az üç ilçe belediyesi bulunan ve belediye sınırları ya da 10000 m yakınındaki yerleşim yeri nüfusunun son nüfus sayından 750000 bin kişi ve üzerinde olması durumunda, büyükşehir belediyesi kurulması yönünde bir düzenleme getirmiştir (5216 s BBK m. 3,4). Bir ilde büyükşehir kurulması son düzenlemelerle, il nüfusunun 750. 000 kişi veya üzerinde olması şartına bağlanmıştır. Yapılan yasal düzenlemelerle, büyükşehir olan illerde belediye sınırlarının il sınırı olacağı hükmü getirilmiştir (6360 s K. m. 1). Büyükşehir belediyeleri, kuruldukları il sınırları içerisinde, toplumun mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanmasıyla görevli bir üst yapı olarak düşünülmüştür. Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde iki tür belediye öngörülmüştür. Bunlardan birincisi, büyükşehir belediyesi olarak isimlendirilen üst yapılanma, ikincisi ise; ilçe belediyeleridir.

Bu çalışma, büyükşehir olan illerin belediye teşkilatlanmasını, görev, yetki ve sorumlulukların hukuki boyutunu incelemenin yanında, İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde, büyükşehir ve ilçe belediyeleri bakımından yürütülmesi gereken mahalli hizmetlerin ihtiyaçlara uygunluğunun sağlanması ve toplumsal beklentilerin tam olarak karşılanabilmesine yönelik olarak, genelden özele inen analizlerin yapılmasını konu almaktadır. Öncelikle büyükşehirlerin hukuki durumu incelenmiş,

4 İstanbul Analizi - I

ikinci bölümde belediye hizmetleri bakımından genel olarak İstanbul'u ilgilendiren değerlendirme ve analizlere yer verilmiş, çözüm ve projeler ortaya konulmuş, üçüncü bölümde, İstanbul'un ilçelerinin yerel nitelikli ihtiyaçları bakımından, ilçe, semt, mahalle ölçeğinde analizler yapılmış, çözüm önerileri ve projeler sunulmuştur.

Birinci Bölüm

Hukuki Boyutuyla Büyükşehirler

Büyükşehir belediyeleri, yerel yönetimler içerisinde özel bir yere sahip bulunan kamu tüzel kişileridir. Kurulmuş bulunduğu il sınırları içerisinde, halkın mahali müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik, plan, program, proje ve koordinasyon görevi büyükşehir belediyeleri tarafından yerine getirilecektir. Büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyeleri arasında koordinasyon sağlamanın yanında, kimi hizmetleri doğrudan yürütmek üzere kurulmuş bulunan kamu tüzel kişileridir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul İl sınırları içerisinde, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda sayılan görevleri yerine getirmek suretiyle, ilçe belediyelerinin yürüttüğü yerel hizmetler de dahil olmak üzere, etkin, verimli, planlı ve programlı bir çalışma düzenini sağlamakla görevlidir.

Planlı, programlı, etkin ve verimli çalışmanın sağlanması sürecinde Büyükşehir Belediyesinin yerine getirmesi gereken görevler kanun koyucu tarafından ortaya konulmuş bulunmaktadır.

I. Büyükşehir Belediyelerinde Yerelleşme ve Özerklik

Büyükşehir belediyeleri, büyükşehir yönetimi belirlenen il sınırları içerisinde, mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak kurulmuş bulunan yerel yönetim birimleridir. Anayasa koyucu, yerel ihtiyaçların merkezi idare tarafından tespitinin ve giderilmesinin beklentileri karşılamakta yetersiz kalacağından hareketle, yerinden yönetim teşkilatlanması içerisinde yerel yönetimler kurulmasını hükme bağlamıştır. Yerel

yönetim teşkilatlanması, yerleşim yerlerinin mahalli nitelikli genel-ortak ihtiyaçlarının karşılanması amacına odaklanmıştır.

1982 Anayasasında Türkiye Cumhuriyeti İdaresinin Teşkilatlanmasına yönelik temel esaslar ortaya konulmuş bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyetinin İdari Teşkilatlanmasını, genel esaslar, merkezden yönetimin temel esasları ve yerel yönetimin temel ilkeleri başlıkları altında toplamak mümkündür.

A. Türkiye Cumhuriyeti İdaresinin Genel Esasları

1982 Anayasasının İdare başlığını taşıyan IV. Bölümünde, İdarenin Esasları A alt başlığı altında, İdarenin Bütünlüğü ve Kamu Tüzel Kişiliği başlığını taşıyan 123. maddesinde; "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri merkezden ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzel kişiliği ancak kanunla ya da kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur" hükmü yer almaktadır. Anayasa koyucu, merkezden yönetim anlayışının yerel ihtiyaçlar konusunda beklenen sonucu doğurmayabileceğini öngörmek suretiyle, yerinden yönetim esaslarının da uygulanmasını kabul etmiş ve bu yönde anayasal düzenleme yapmak yoluna gitmiştir. Anayasa koyucunun bu yaklaşımından anlaşılan, yerel ihtiyaçlar konusunda yerel yönetimlerin görevli ve yetkili olduğudur. Yerel ihtiyaçların yerel olarak teşkilatlanan kamu tüzel kişileri eliyle karşılanmasına yönelik bir tercih ortaya konulmuştur.

1982 Anayasasının hazırlık sürecini üstlenen Danışma Meclisi, 123. maddede getirilen bu düzenlemelerin gerekçesini; "Türkiye'de idarî yapının oluşmasında, tarihî gelişim ve deneyler sonucu merkezden yönetim ve yerinden yönetim biri birini tamamlayan ilkeler olarak ortaya çıkmışve sürekli uygulama bulmuştur. Bunun sonucu olarak Devlet tüzel kişiliğinden başka, onun yanında, çeşitli kamu tüzel kişileri ortaya çıkmıştır. Bir başka deyimle, bugün kamu hizmetleri genel idare başta olmak üzere, mahallî idareler ve hizmet yerinden yönetim kuruluşları tarafından yürütülmektedir.

Maddede idarenin kuruluşve görevleri bakımından bir bütün olduğu ilkesi getirilmek suretiyle, Türkiye Cumhuriyetinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün de bir sonucu olarak, idarenin yerine getirdiği çeşitli görevlerle bu görevleri yerine getiren kuruluşlar arasında birlik sağlanmaktadır.

Dolayısıyla, nitelikleri gereği bazı hizmetler ayrı tüzel kişiler eliyle görülmek yoluna gidilse de, idarenin bütünlüğü ilkesinin gereği olarak bunlar denetime bağlı kalacaklardır. Ayrıca, bu tür kamu tüzel kişileri için, Anayasa ve kanunlarda özel hüküm bulunmayan durumlarda, Anayasanın idareye ilişkin genel ilke ve hükümleri uygulanacaktır.

Maddede idarenin kuruluş ve görevlerinin kanunla düzenleneceği ilkesinin bir sonucu olarak, kamu tüzel kişilerinin de ancak kanunla veya kanunun açık yetki vermesi halinde idarî işlemle kurulabileceği öngörülmektedir" şeklinde ortaya koymuştur.

B. Merkezden Yönetimin Temel Esasları

1982 Anayasasının IV. Bölümünün, "C. İdarenin Kuruluşu" alt başlığı altında, merkezi idarenin ve yerel yönetimlerin teşkilatlanması konusunda anayasal ilkeler belirlenmiştir. Merkezi İdare başlığını taşıyan 126. maddesinde, merkezden yönetim anlayışının teşkilatlanmasının anayasal temeli ortaya konulmuştur. 126. madde düzenlemesine göre; "Türkiye, merkezî idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır.

İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır. Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezî idare teşkilatı kurulabilir. Bu teşkilatın görev ve yetkileri kanunla düzenlenir".

Danışma Meclisi, 126. maddenin gerekçesini; "Mülkî yönetim bölümlerinin kuruluşunda coğrafya durumu, ekonomik şartlar ve kamu hizmeti gereklerinin dikkate alınacağı" şeklinde belirtmiş ve mülki yönetim bölümlerini ayrıntılı olarak düzenlemekten kaçınmıştır. Zira bazı

alt kademe idarî bölümlerin günün ihtiyaçlarına ne ölçüde cevap verebildiği tartışmalıdır. Bu nedenle genel yönetimin taşrada teşkilatlanması açısından il esası kabul edilmiş; bunun dışındaki kademelerin meydana getirilmesinde kanun koyucuya düzenleme alanı bırakılmıştır.

Merkezden yönetim ilkesinin yumuşatılmış biçimi olan yetki genişliği ilkesi ile genel idarenin taşrada görevli yüksek kamu görevlilerine, belli konularda kendiliğinden karar alıp uygulama yetkisi tanınması anlatılmaktadır. Son zamanlarda özellikle valilerin yetkilerinin artırılması yönündeki eğilimler bu ilkeye önem kazandırmaktadır. Valilerin il yönetiminin başı olduğu da ayrıca belirtilmektedir.

İhtiyaçların zorlaması sonucu bazı kamu hizmetlerinin bölgesel teşkilatlanmalara gittikleri bilinmektedir. Ancak, bu uygulama belli ilkelere bağlı kalarak düzenli biçimde gelişmediği gibi, valilerle uyumlu bir ilişki sürdürebildikleri de söylenemez. Bu nedenlerle, valilerle bölge kuruluşları arasındaki ilişkilerin daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulabilmesi için bu kurumun kanunla düzenleneceği öngörülmektedir. Bazı hizmetlerin daha iyi görülebilmesini ve sorunların çözümlenebilmesinin birden çok ili içine alan çevrede teşkilatlanmayı gerektirdiği dikkate alınarak, kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamaya yönelik, birden çok ili içine alan çevrede yetki genişliğine sahip kuruluşlar meydana getirilebileceği ilkesi korunmuştur. İllerde olduğu gibi, bu kuruluşların da yetki genişliğine sahip oldukları, özellikle hizmetin görülmesini aksatıcı bürokratik engelleri ortadan kaldırmak amacı" olarak ortaya koymuştur.

Milli Güvenlik Konseyi Anayasa Komisyonu, Danışma Meclisi tarafından önerilen madde metninde değişiklik yapma yoluna gitmiş ve gerekçesini; "Danışma Meclisinin kabul ettiği 134'üncü madde, 126'ncı madde olarak düzenlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında yer alan "vali, ilde Devletin ve Bakanlar Kurulunun temsilcisi, il idaresinin başı ve merciidir" şeklindeki hüküm bir Anayasa kuralı niteliğinde hüküm olmayıp İl İdaresi Kanunuyla düzenlenmesi gereken konuları içermesi nedeniyle madde metninden çıkarılmıştır. Diğer yönden kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla birden çok ili içine alan merkezî idare teşkilatı kurulabilmesine imkân vermek için maddenin

üçüncü fıkrası bu amaç doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir" şeklinde ifade etmiştir.

C. Yerel Yönetimlerin Temel İlkeleri

1982 Anayasasının Mahalli İdareler başlığını taşıyan 127. maddesinde; "Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir.

Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir. Mahallî idarelerin seçimleri, 67'nci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılır. Ancak, milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahallî idareler organlarına veya bu organların üyelerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılır. Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.

Merkezî idare, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idarî vesayet yetkisine sahiptir.

Mahallî idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezî idare ile karşılıklı bağ ve ilgi-

leri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır" hükmü yer almaktadır.

Danışma Meclisi 127. maddenin gerekçesini; "Bugüne kadar Anayasalarımızda yer almış olan mahallî idare birimleri, herhangi bir değişiklik yapılmadan, aynen kabul edilmiştir. Ancak, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilebilmesine imkân tanınmıştır. Şehirleşmenin hızla geliştiği memleketimizde, büyük şehirlerin problemlerini yürürlükte bulunan ve yıllarca önce çıkarılmış kanunlarla çözümlemek imkânsız hale gelmiştir. Nitekim büyük şehirlerimizin ulaşım, kanalizasyon gibi problemlerini çevredeki belediyelerle birlikte çözümlemek zorunluğu ile karşılaşılması bunu kanıtlamaktadır. Son zamanlarda çevredeki yerleşim yerlerinin ana belediyelere bağlanması uygulaması da bu ihtiyaçtan doğmuştur. Zorunluluklar karşısında, hizmetlerin daha iyi görülebilmesini sağlamak amacıyla büyük yerleşim yerleri için özel yönetim biçimlerinin kanunla getirilebilmesi imkânının Anayasa ile tanınması yoluna gidilmiştir. Aynı şekilde, mahalli idareler arasında birlikler kurulması imkânının tanınması da bu ihtiyacın bir sonucudur.

Eskiden olduğu gibi, mahallî idarelerin seçilmiş organlarının sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazlarla, kaybetmeleri konusundaki denetimin yargı yolu ile olacağı ilkesi kabul edilmekle beraber; haklarında idarî veya adlî mercilerce soruşturma veya kovuşturma açılanların idarî makamlarca geçici bir tedbir olarak görevden alıkonulmalarının düzenlenmesine ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenecektir" şeklinde ortaya koymuştur.

Milli Güvenlik Konseyi Anayasa Komisyonu, Danışma Meclisi tarafından kabul edilen madde metni üzerinde değişiklik yapma yoluna gitmiş ve bu değişikliğin gerekçesini; "Danışma Meclisince kabul edilen 135 inci maddenin birinci fikrasındaki "belde" sözcüğü belediye olarak değiştirilmiş, beşinci fikrasında yer alan "bu organların üyelerinin idarî makamlarca geçici bir tedbir olarak görevden alıkonulmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir" hükmü, "bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir." şekline dönüştürülmüş, böylece bu yetki ilgili idarî makamların en üst

kademesi olan İçişleri Bakanına tanınmıştır. Madde redaksiyona da tâbi tutulmak suretiyle 127 nci madde olarak düzenlenmiştir" şeklinde ifade etmiştir.

Anayasanın 127. maddesinde 23. 7. 1995 tarih ve 4121 sayılı Kanunun 12. maddesiyle yapılan değişikliğin gerekçesi; "Komisyonumuz, Anayasanın 127 nci maddesini değiştirerek mahalli idareler genel seçimlerinin milletvekili genel seçimi ile birleştirilmesini amaçlayan Kanun Teklifini de incelemiştir. Komisyonumuz, milletvekili genel seçiminin yenilenebileceğini dikkate alarak böyle bir değişikliğin mahalli idareler organlarının görev süresini çok sakıncalı biçimde ya çok kısaltabileceğini ya da çok uzatabileceğini düşünmüş ve Anayasanın 127 nci maddesinde sadece mahalli idareler ara ve genel seçimlerinin bir milletvekili ara veya genel seçiminden bir yıl öncesi veya sonrasına isabet etmesi halinde bu seçimlerin birlikte yapılmasını uygun görmüştür" şeklinde ortaya koymuştur.

Yerel yönetimlerin yapılanmasına ilişkin temel kurallar, yerinden yönetim ilke ve esaslarına göre düzenlenecektir. Yerel yönetimlerin nasıl kurulacağı, görevlerinin ne olacağı ve hangi yetkileri kullanacağı, Kanun hükmüyle düzenlenirken, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak hareket edilmesi gerektiği anayasa hükmü gereğidir.

D. Büyükşehir Yönetimlerinde Özerklik

Büyükşehir Belediyesi olarak kamu tüzel kişiliği kazandırılan yerel yönetim birimlerinin varlık nedeni, kendi görev alanlarında, toplumun yerel nitelikli müşterek ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak yasayla verilen yetkileri kullanmak suretiyle sorumluluklarının gereğini yerine getirmektedir. Görev alanı kapsamında, belirlenen coğrafi bölgede, ortaya çıkan yerel nitelikli müşterek ihtiyaçların karşılanmasında uygun çözümlerin bulunması sorumluluğu büyükşehir idarelerine aittir. Bu durumda, hangi çözüm yönteminin, hangi zamanda, hangi yöntemle, kim aracılığıyla, hangi yoğunlukta sunulacağı gibi durumları takdir etme ve karar verme olanağının bulunmasına ihtiyaç duyulacaktır. Büyükşehir

belediyelerinin kendi faaliyetlerine ilişkin karar alma ve uygulama yetkisi özerklik olarak karşımıza çıkar.

1. Özerklik Kavramı

Bakanlıklar şeklinde örgütlenmiş birimler olan genel idare, istikrarlı, gelenekçi ve şekilcidir. Yerel yerinden yönetimler de, genel idare gibi, genel yönetim ilkelerine göre, bu kurallara bağlı olarak faaliyetlerini yerine getirirler. Toplumsal ihtiyaçlarda meydana gelen değişim ve devletin küçültülmesi çabaları devlete, genel yönetim işlerinden farklı yeni idari, sosyal, kültürel ve ekonomik görevler yüklemiştir. Kendi aralarında da farklılıklar bulunan bu işlerin her birinin kendine özgü işleyiş yöntemlerine göre yürütülmesi gerekir. Bu özel nitelikli faaliyetlerin gereken esnekliğe sahip olabilmeleri için, kamu kurumu biçiminde örgütlenmeleri gerekir. Bu yapılanma ve işleyiş yöntemlerinin sağladığı avantajlarla, özel nitelikli taşıyan idari faaliyetler aksamaksızın yerine getirilir. Kendine özgü idari görevler yerine getiren kamu kurumları, yürüttükleri hizmetler ve görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili alınması gereken kararları kendi karar organlarıyla, özerkçe karar alarak yerine getirirler².

Bazı faaliyet ve hizmetlerin, devletin genel idare esaslarına göre yürüttüklerinden çok farklı, kendine özgü bir niteliği ve belirginliği vardır. Bu tür faaliyet ve hizmetler, kamusal faaliyetlerin ve hizmetlerin belirli bir alanında uzmanlaşmayı gerektiren bir nitelik taşırlar³. Hizmetin niteliği özel bir uzmanlaşmaya gidilmesini gerektirdiğinden dolayı bu hizmeti ya da faaliyeti yürüten kurumların işlevlerini yerine getirmesi sırasında belli bir hareket serbestisine yasalar çerçevesinde sahip olmaları gerekir. Kurum, kendi faaliyet alanıyla ilgili uzmanlaşmış bir mercidir. Genel idareye dahi yürütülen faaliyetlerde, yasalarda öngörülemeyen durumlarda gerekli tedbirleri alması için takdir yetkisi tanınmıştır.

¹ İdarenin faaliyet alanı içerisine girmekle birlikte, duyarlılığı olan ve kendi içerisinde riskler taşıyan alanlarda yürütülecek idari faaliyetin özel nitelikleri bulunması kaçınılmazdır.

² Örnek, Acar. Kamu Yönetimi, 1994, s. 154.

³ Örnek, a. g. e. ,s. 152.

Özerlik; kamu tüzel kişiliğine sahip bir kuruluşun yürüttüğü faaliyetler ve hizmetlerle ilgili olarak alacağı kararlarında emir ve yönlendirilmeye tabi olmadan, mevzuat çerçevesinde görevlerini yerine getirmesi ve harcamalarını karşılamak üzere kendi bütçesine sahip olması demektir⁴. Özerklik, genel idareden ayrı yapılandırılmış bulunan kurumun hiç denetime tabi olmaması anlamına gelmemektedir. Devlet, kendisinden ayrı bir kamusal örgüt kurmuş ve kendi başına bırakmış olamaz. Çünkü ortada bir kamu örgütü söz konusudur ve bu örgütün kamu gücünü kamu yararı amacına aykırı olarak kullanmasına izin verilmeyecektir. Sahip olunan kamusal yetkilerin, hukuk sınırları içerisinde ve kamunun yararı gözetilerek kullanılması gerekir. Devlet, hizmetin ya da faaliyetin kendi genel politikasına uygun olup olmadığını kontrol eder, gözetim altında tutar ve onu yönlendirir⁵.

İdarenin bir bütün halinde faaliyetlerini yürütmesi, politikalarında bütünlük sağlanması, yürütülen faaliyetlerin yöneldikleri amaca ulaşması için önemlidir. İdarenin teşkilatlanma ve yerine getirmekte oldukları görevler açısından bütünlüğü 1982 Anayasası çerçevesinde zorunludur⁶. Özerk kurumların denetlenmesi, özerklik kapsamında olması gereken bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır. İdarenin bütünlüğünün sağlanması bu denetime bağlıdır.

Yerinden yönetim yapılanmasında, kamu tüzel kişilerinin sahip oldukları yetkilerin kullanılması sürecinde, merkezi idare, özerkliği ortadan kaldıracak müdahalelerden kaçınmak zorundadır. Yerel yönetimlerin özerkliklerine yapılan müdahaleler, mahalli müşterek ihtiyaçların gereklerinin göz ardı edilmesi suretiyle yerel yönetim faaliyetlerinin yürütülmesi riskini doğuracaktır.

⁴ Örnek, s. 154-155.

⁵ Örnek, s. 156.

[&]quot;İdare kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzel kişiliği ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur" madde 123.

2. Büyükşehir Belediyelerinde Özerklik

Özerklik, yerel yönetimlerin görev alanına giren konularda, sahip oldukları yetkileri, üstlendikleri idari görevlerin gereği gibi yerine getirmelerine hizmet edecek şekilde kullanılması anlamına gelmektedir. Yerel yönetimler, büyükşehirler, anayasa hükmünde temelini bulan, yerinden yönetim esasları doğrultusunda, bulundukları coğrafi alan sınırları içerisinde, mahalli müşterek ihtiyaçların gerektirdiği serbestlik içerisinde hareket edebilmelerini sağlayan bir yasal düzenlemeyle faaliyetlerini yürütmek durumundadırlar.

Yerel ihtiyaçların, yerel gereklilikler doğrultusunda şekillendirilmesi ihtiyacı, büyükşehir belediyelerinin kendi görev alanı içerisinde, hizmetin gereklerini takdir edebilmelerini ve kendi belirledikleri yöntemle yerel yönetim faaliyetlerinde yerel kamu yararının gerçekleştirilmesini zorunlu kılacaktır.

Yerel ihtiyaçlara en uygun çözümün sunulması, idarenin kendi görev alanı içerisinde hareket serbestisi içerisinde olmasıyla mümkündür. Merkezi idare, başkentten, ülke genelinde uygulanacak standartları ve ilkeleri belirleme görevini yerine getirmeli ve bu doğrultuda gözetim ve denetim faaliyeti yürütmelidir. Merkezi idarenin yerel hizmetlere müdahalede bulunması, yerel ihtiyaçlara merkezi çözümler olarak karşımıza çıkacaktır.

Büyükşehir belediyelerinin kurulmasını gerektiren temel mahalli müşterek ihtiyaçlar konusunda merkezi idarenin standartları belirlemek, gözetim ve denetim faaliyetlerinde bulunmak konumunda olduğunda tereddüt yoktur. Bu doğrultuda, ihtiyaçların varlığını ve yoğunluğunu belirlemek, yapılacak müdahaleyi şekillendirmek noktasında büyükşehir belediyelerinin işleyişine yapılan müdahaleler özerkliği ortadan kaldıracak ve kamu yararının gerçekleştirilmesini zorlaştıracaktır. Büyükşehir belediyesinin özerkliği noktasında, hatırlanması gereken durum, yerine getirilecek görevlerin mahalli müşterek ihtiyaçlarla sınırlı olduğudur. Siyasi niteliği bulunmayan, yerel yönetim teşkilatının kurulmuş bulunduğu coğrafi alana ilişkin yerel işlerin yürütülmesi büyükşehir belediyelerinin faaliyetlerini oluşturmaktadır. Kentin planlanması, plan doğrultusunda uygulamaların yapılması, altyapı ve üst yapı ihtiyaçlarının karşılanmasına

yönelik uygulamaların şekillendirilmesi, büyükşehir belediyesinin bulunduğu kentin yerel gereksinimlerine ilişkindir. Bu durumda, bu konulara merkezi idare tarafından müdahale edilmesinin gerekip gerekmediği ya da hangi durumlarda gerekeceği konuları üzerinde düşünülmesi gerekir.

Her şeyden önce, mahalli olarak yapılacak işlerin takdiri, tayini ve uygulanması yerel yönetimlere bırakılmalıdır. Yerel yönetimlere bırakılan işlerle ilgili olarak, ortaya çıkan uygulamaların hukuka uygunluğu, idari vesayet kapsamında merkezi idare tarafından denetlenebileceği gibi, uygulamanın hukuka aykırı olduğu iddiasıyla yargısal denetim yollarının devreye sokulması da mümkündür. Buna karşılık, yerel yönetimler tarafından ortaya konulan kararların yerinde olup olmadığının tartışılması, yerel seçimler sürecinde, yerel yönetimlerin görev alanında kalan seçmenin tercihlerinde ortaya çıkmalıdır. Büyükşehir belediyesinin yerine getirmekte olduğu görevlerin mahalli müşterek ihtiyaçların tam karşılığını oluşturup oluşturmadığı, toplumda bir tatmin duygusunun ortaya çıkıp çıkmadığı noktasında bir merkezi idare denetimi, özerklikle bağdaşmayacaktır.

Büyükşehir belediyesinin özerkliği noktasında, olumsuz örneklerin başında İstanbul büyükşehir belediyesi gelmektedir. İstanbul sınırları içerisinde, imar planlama ve uygulama sürecinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının müdahalelerinin yerel özerklik ve anayasaya uygunluk noktasında savunulabilir bir yönü bulunmamaktadır.

II. Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Kanun koyucu, genel olarak büyükşehir belediyelerinin yerine getirmeleri gereken görev, yetki ve sorumlulukları açıkça düzenlemiş bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanunun 7. Maddesi düzenlemesin göre, Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

i. İlçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak.

ii. Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde 1/5. 000 ile 1/25. 000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar ıslah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmak veya yaptırmak.

- iii. Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar plânlarını, parselasyon plânlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak, 20. 7. 1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak.
- iv. Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek.
- v. 5393 sayılı Belediye Kanununun 69. maddesinde belediyelere verilen ve arsa üretilmesi görev, yetki ve sorumluluğunu düzenleyen maddenin gereği büyükşehir belediyesi tarafından yerine getirilecektir. Bu kapsamda Büyükşehir Belediyesi; düzenli kentleşmeyi sağlamak, beldenin konut, sanayi ve ticaret alanı ihtiyacını karşılamak amacıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde, özel kanunlarına göre korunması gerekli yerler ile tarım arazileri hariç imarlı ve alt yapılı arsalar üretmek; konut, toplu konut yapmak, satmak, kiralamak ve bu amaçlarla arazi satın almak, kamulaştırma yapmak, bu arsaları trampa etmek, bu konuda ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ve bankalarla

iş birliği yapmak ve gerektiğinde onlarla ortak projeler gerçekleştirmek yetkisine sahiptir.

Belediye, bu amaçla bütçesinden gerekli parayı ayırmak suretiyle işletme tesis edebilir.

Arsalar hariç üretilen konut ve işyerlerinin satışı 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. O belediye ve mücavir alan sınırları içinde kendisine, eşine veya onsekiz yaşından küçük çocuklarına ait konutu olmayan dar gelirli kişiler ile afete maruz kalanlara, sanayi bölgelerinden nakledileceklere ve üyelerinin tamamı bu durumda olan kooperatiflere, bedeli 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre oluşturulan takdir komisyonu tarafından belirlenecek tutardan aşağı olmamak üzere arsa tahsisi yapılabilir. Durumları 775 sayılı Gecekondu Kanununun 25 inci maddesine uyan kimselere de bu maddeye göre arsa ve konut sağlanabilir. Bu fıkranın uygulama esasları, İçişleri Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak çerçeve yönetmeliğe uygun olarak belediye meclisleri tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir

vi. 5393 Sayılı Belediye Kanununun 73. Maddesinde düzenlenmiş bulunan kentsel dönüşüm yetkileri, Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde bu belediyeler tarafından kullanılacaktır. Kanunda Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı başlığı altında yer alan düzenlemeye göre; Belediye, belediye meclisi kararıyla; konut alanları, sanayi alanları, ticaret alanları, teknoloji parkları, kamu hizmeti alanları, rekreasyon alanları ve her türlü sosyal donatı alanları oluşturmak, eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek, kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak veya deprem riskine karşı tedbirler almak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir. Bir alanın kentsel dönüşüm ve gelişim alanı olarak ilan edilebilmesi için yukarıda sayılan hususlardan birinin veya bir kaçının gerçekleşmesi ve bu alanın belediye veya mücavir alan sınırları içerisinde bulun-

ması şarttır. Ancak, kamunun mülkiyetinde veya kullanımında olan yerlerde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilebilmesi ve uygulama yapılabilmesi için ilgili belediyenin talebi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca bu yönde karar alınması şarttır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı olarak ilan edilecek alanın; üzerinde yapı olan veya olmayan imarlı veya imarsız alanlar olması, yapı yükseklik ve yoğunluğunun belirlenmesi, alanın büyüklüğünün en az 5 en çok 500 hektar arasında olması, etaplar halinde yapılabilmesi hususlarının takdiri münhasıran belediye meclisinin yetkisindedir. Toplamı 5 hektardan az olmamak kaydı ile proje alanı ile ilişkili birden fazla yer tek bir dönüşüm alanı olarak belirlenebilir.

Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projesi alanı ilan etmeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Büyükşehir belediye meclisince uygun görülmesi halinde ilçe belediyeleri kendi sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir.

Büyükşehir belediyeleri tarafından yapılacak kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine ilişkin her ölçekteki imar planı, parselasyon planı, bina inşaat ruhsatı, yapı kullanma izni ve benzeri tüm imar işlemleri ve 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında bulunan yapıların boşaltılması, yıkımı ve kamulaştırılmasında anlaşma yolu esastır. Kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamında bulunan gayrimenkul sahipleri ve belediye tarafından açılacak davalar, mahkemelerde öncelikle görüşülür ve karara bağlanır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanları içinde yer alan eğitim ve sağlık alanları hariç kamuya ait gayrimenkuller harca esas değer üzerinden belediyelere devredilir. Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yıkılarak yeniden yapılacak münferit yapılarda ilgili vergi, resim ve harçların dörtte biri alınır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarındaki gayrimenkul sahipleri ve 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanuna istinaden, hak sahibi olmuş kimselerle anlaşmaları halinde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanında hakları verilir. 2981 sayılı Kanun kapsamına girmeyen gecekondu sahiplerine enkaz ve ağaç bedelleri verilir veya belediye imkânları ölçüsünde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı dışında arsa veya konut satışı yapılabilir. Bu kapsamda bulunanlara Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile işbirliği yapılmak suretiyle konut satışı da yapılabilir. Enkaz ve ağaç bedelleri arsa veya konut bedellerinden mahsup edilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edilen yerlerde belediyelere ait gayrimenkuller ile belediyelerin anlaşma sağladığı veya kamulaştırdıkları gayrimenkuller üzerindeki inşaatların tamamı belediyeler tarafından yapılır veya yaptırılır. Belediye ile anlaşma yapmayan veya belediyece kamulaştırılmasına gerek duyulmayan gayrimenkul sahiplerinden proje alanında kendilerine 3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesine göre ayrı ada ve parselde imar hakkı verilmemiş olanlar kamulaştırmasız el atma davası açabilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yapılacak alt yapı ve rekreasyon harcamaları, proje ortak gideri sayılır. Belediyelere ait inşaatların proje ortak giderleri belediyeler tarafından karşılanır. Kendilerine ayrı ada veya parsel tahsis edilen gayrimenkul sahipleri ile kamulaştırma dışı kalan gayrimenkul sahipleri, sahip oldukları inşaatın toplam metrekaresi oranında proje ortak giderlerine katılmak zorundadır. Proje ortak gideri ödenmeden inşaat ruhsatı, yapılan binalara yapı kullanma izni verilemez; su, doğalgaz ve elektrik bağlanamaz.

Dönüşüm alanı sınırı kesinleştiği tarihte, bu sınırlar içindeki gayrimenkullerin tapu kütüğünün beyanlar hanesine kaydedilmek üzere tapu sicil müdürlüğüne, paftasında gösterilmek üzere kadastro müdürlüğüne bildirilir. Söz konusu gayrimenkullerin kaydında meydana gelen değişiklikler belediyeye bildirilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edilen yerlerde; ifraz, tevhit, sınırlı aynı hak tesisi ve terkini, cins değişikliği ve yapı ruhsatı verilmesine ilişkin işlemler belediyenin iznı ile yapılır. Bu yerlerde devam eden inşaatlardan projeye uygunluğu belediye tarafından kabul edilenler dışındaki diğer inşaatlar beş yıl süreyle durdurulur. Bu sürenin sonunda durdurma kararının devam edip etmeyeceğine belediye tarafından karar verilir. Toplam durdurma süresi on yılı geçemez.

Belediye, kentsel dönüşüm ve gelişim projelerini gerçekleştirmek amacıyla; imar uygulaması yapmaya, imar uygulaması yapılan alanlardaki taşınmazların değerlerini tespit etmeye ve bu değer üzerinden hak sahiplerine dağıtım yapmaya veya hasılat paylaşımını esas alan uygulamalar yapmaya yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projelerinin uygulanması sırasında, tapu kayıtlarında mülkiyet hanesi açık olan veya ayni hakları davalı olan taşınmazlar doğrudan kamulaştırılarak bedelleri mahkemece tayin edilen bankaya belli olacak hak sahipleri adına bloke edilir. Belediye kentsel dönüşüm ve gelişim projelerinin uygulama alanında bulunan taşınmazların kamulaştırılması sırasında veraset ilamı çıkarmaya veya tapudaki kayıt malikine göre işlem yapmaya yetkilidir.

Büyükşehirlerde, büyükşehir belediye meclisinin, il ve ilçelerde belediye meclislerinin salt çoğunluk ile alacağı karar ile masrafların tamamı veya bir kısmı belediye bütçesinden karşılanmak kaydıyla kentin uygun görülen alanlarında bina cephelerinde değişiklik ve yenileme ile özel aydınlatma ve çevre tanzimi çalışmaları yapılabilir. Cephe değişikliği yapılacak binalarda telif hakkı sahibi proje müelliflerine talep etmeleri hâlinde, değişti-

rilecek cephe veya cephelerin beher metrekaresi için bir günlük net asgari ücret tutarını geçmemek üzere telif hakkı ödenir. Büyükşehir belediye meclisince uygun görülmesi hâlinde, büyükşehir belediyesi içindeki ilçe belediyeleri kendi sınırları içinde bu fıkrada belirtilen iş ve işlemleri yapabilir.

Bina cephelerinde değişiklik ve yenileme ile özel aydınlatma ve çevre tanzimi çalışmaları için yapılması gereken iş, işlem ve yetkilendirmeler, kat maliklerinin arsa payı çoğunluğu ile verecekleri karara göre yapılır.

Büyükşehir belediyelerince, kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edilen alanlar ile 5366 sayılı Kanuna göre yenileme alanı ilan edilen alanlarda veya 5393 sayılı Belediye Kanununun Diğer Kuruluşlarla İlişkiler başlğını taşıyan 75. maddesine göre kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmaları hâlinde, büyükşehir belediye meclisi kararı ile, yıkılan ibadethane ve yurtların yerine veya ihtiyaç duyulan yerlerde ibadethane ve yurt inşa edilebilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamındaki işler, kamu idareleriyle 75'inci madde çerçevesinde ortak hizmet projeleri aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

Bu Kanunun konusu ile ilgili hususlarda Başbakanlık Toplu Konut İdaresine 2985 sayılı Kanun ve diğer kanunlarla verilen yetkiler saklıdır.

vii. Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların bele-

diyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

- viii. Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımını sağlamak, kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek.
- ix. Coğrafî ve kent bilgi sistemlerini kurmak.
- Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım x. alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hurda depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak.
- xi. Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek.

- xii. Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu veya işlettiği alanlarda zabıta hizmetlerini yerine getirmek.
- xiii. Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek.
- xiv. Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlence, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek; gerektiğinde amatör spor kulüplerine malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak, amatör takımlar arasında spor müsabakaları düzenlemek, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclis kararıyla ödül vermek.
- xv. Gerektiğinde sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri için bina ve tesisler yapmak, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bu hizmetlerle ilgili bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak.
- xvi. Kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek.
- xvii. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek.
- xviii.Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak.
- xix. Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işlettirmek, defin ile ilgili hizmetleri yürütmek.

xx. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek, imar plânında gösterilen yerlerde yapılacak olan özel hal ve mezbahaları ruhsatlandırmak ve denetlemek.

- xxi. İl düzeyinde yapılan plânlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili plânlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak; gerektiğinde diğer afet bölgelerine araç, gereç ve malzeme desteği vermek; itfaiye ve acil yardım hizmetlerini yürütmek; patlayıcı ve yanıcı madde üretim ve depolama yerlerini tespit etmek, konut, işyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşları ile kamu kuruluşlarını yangına ve diğer afetlere karşı alınacak önlemler yönünden denetlemek, bu konuda mevzuatın gerektirdiği izin ve ruhsatları vermek.
- xxii. Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak.
- xxiii.Merkezî ısıtma sistemleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek.
- xxiv. Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları insandan tahliye etmek ve yıkmak.

Büyükşehir belediyeleri kanunla verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, bakım, onarım ve yapım işleriyle ilgili her ölçekteki plan, parselayon planları ve uygulama projelerini yapma yetkisine sahiptir. Büyükşehir belediyeleri yürüteceği hizmetlere ilişkin, plan, proje ve benzeri konulardaki yetkilerini, imar plânlarına uygun olarak kullanmak ve ilgili belediyeye bildirmek zorundadır. Büyükşehir belediyeleri bu görevlerden uygun gördüklerini belediye meclisi kararı ile ilçe ve ilk kademe belediyelerine devredebilir, birlikte yapabilirler.

III. Büyükşehir Sınırları İçerisinde Kalan İlçe Belediyelerinin Görev ve Yetkileri

- i. Kanunlarla münhasıran büyükşehir belediyesine verilen görevleri ile birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.
- ii. Büyükşehir katı atık yönetim plânına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak.
- iii. Sıhhî işyerlerini, 2 nci ve 3 üncü sınıf gayrisıhhî müesseseleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.
- iv. Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerden; 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak, otopark, spor, dinlenme ve eğlence yerleri ile parkları yapmak; yaşlılar, özürlüler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel hizmetler sunmak; mesleki eğitim ve beceri kursları açmak; sağlık, eğitim, kültür tesis ve binalarının yapım, bakım ve onarımı ile kültür ve tabiat varlıkları ve tarihî dokuyu korumak; kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak.
- v. Defin ile ilgili hizmetleri yürütmek.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunuyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar ile sivil hava ulaşımına açık havaalanları ve bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler Büyükşehir Belediyesi Kanununun kapsamı dışındadır.

IV. Büyükşehirlerde Alt Yapı Hizmetleri

Büyükşehir belediyelerinin sınırları içerisinde bulunan ilçe belediyelerinin kendi altyapı sistemlerini kurmalarını beklemek, hem kamu kaynaklarının verimli kullanılması bakımından, hem de yürütülecek hizmetlerin etkinliği açısından doğru olmayacaktır. Bu doğrultuda,

Büyükşehir Belediyesi Kanununun 8. maddesinde, anakent sınırları içerisinde altyapı hizmet ve tesislerinin kurulması konusunda büyükşehir belediyelerinin yetkili olduğu açıkça düzenlenmiştir.

Büyükşehir Belediyesi Kanununun bu düzenlemesine göre; Büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı alt yapı koordinasyon merkezi kurulur. Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Alt yapı koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

Alt yapı koordinasyon merkezi, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar tarafından büyükşehir içinde yapılacak alt yapı yatırımları için kalkınma plânı ve yıllık programlara uygun olarak yapılacak taslak programları birleştirerek kesin program hâline getirir. Bu amaçla, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar alt yapı koordinasyon merkezinin isteyeceği coğrafî bilgi sistemleri dâhil her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadırlar. Kesin programlarda birden fazla kamu kurum ve kuruluşu tarafından aynı anda yapılması gerekenler ortak programa alınır. Ortak programa alınan alt yapı hizmetleri için belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödenekler, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturulacak alt yapı yatırım hesabına aktarılır.

Ortak programa alınan hizmetler için kamu kurum ve kuruluş bütçelerinde yeterli ödeneğin bulunmadığının bildirilmesi durumunda, büyükşehir belediyesi veya ilgisine göre bağlı kuruluş bütçelerinden bu hizmetler için kaynak ayrılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları alt yapı ortak yatırım hizmetleri için harcanan miktarda ödeneği, yeniden değerleme oranını da dikkate alarak ertesi yıl bütçesinde ayırır. Ayrılan bu ödenek belediye veya ilgili bağlı kuruluşunun hesabına aktarılır. Bu bedel

ödenmeden ilgili kamu kurum veya kuruluşu, büyükşehir belediyesi sınırlarında yeni bir yatırım yapamaz.

Ortak programa alınmayan yatırımlar için bakanlıklar, ilgili belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşları alt yapı koordinasyon merkezi tarafından belirlenen programa göre harcamalarını kendi bütçelerinden yaparlar.

Koordinasyon merkezleri tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar, belediye ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Alt yapı koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. İçişleri Bakanlığı, çıkarılacak bu yönetmeliğin, alt yapı yatırım hesabının kullanılması ve ödenek tahsisi ve aktarmasına ilişkin kısımları hakkında, Maliye Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığının görüşünü alır.

V. Büyükşehirlerde Ulaşım Hizmetleri

Büyükşehir Belediyesi kurulan illerde, toplumun ulaşım ihtiyacının karşılanmasında bir koordinasyon ihtiyacının bulunduğu açıktır. Büyükşehir sınırları içerisinde ulaşım hizmetlerinin ilçe belediyeleri tarafından karşılanması yönünde bir düzenlemenin kaynakların verimliliği ve hizmetlerin etkinliği bakımından sorunlara yol açması kaçınılmazdır. Bu doğrultuda kanun koyucu, büyükşehir sınırları içerisinde ulaşım hizmetlerinin koordinasyon içerisinde, hizmetin ortaya çıktığı alanlara odaklanarak, büyükşehir belediyesi tarafından yürütülmesini uygun bulmuştur.

5216 Büyükşehir Belediyesi Kanununun 9. maddesinde yer alan düzenlemeye göre; Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılacağı ulaşım koordinasyon merkezi kurulur. Büyük-

şehir ilçe ve ilk kademe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır.

Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer.

Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Büyükşehir belediyelerine 5216 sayılı Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13. 10. 1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

VI. Büyükşehir Belediyesinin Yetkileri ve İmtiyazları

Büyükşehir Belediyesi kurulmuş illerde, kimi konuların sadece büyükşehir belediyesine özgü konular olarak belirlenmesi mümkündür. Bu doğrultuda büyükşehir belediyelerine görev olarak verilen konularda, Büyükşehir Belediye Kanununa ek olarak, Belediye Kanunu ve diğer kanunlarda Belediyelere tanınan yetki ve imtiyazları kullanabilir.

Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda Büyükşehir Belediyesi Kanunuyla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir (BBK m. 10).

VII. Büyükşehir Belediyesinin İmar Denetim Yetkisi

Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde, şehrin temel altyapı hizmetlerinin kurulması, yerleşim planlaması, hizmet programlarının yapılması gibi konular, büyükşehir belediyelerinin görevin girmektedir. Bu kapsamda, Büyükşehir Belediyeleri, hazırlamış oldukları nazım imar planları doğrultusunda yapılan uygulama imar planları üzerinde sahip oldukları onay yetkisine ek olarak, imar uygulamaları sürecinde denetim yetkisine de sahiptir.

Büyükşehir Belediye Kanununun 11. maddesinde yer alan düzenlemeler doğrultusunda büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyelerinin sorumluluk alanında gerçekleştirilen imar uygulamaları üzerinde denetim yetkisine sahiptir. Kanun düzenlemesine göre; Büyükşehir belediyesi, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin imar uygulamalarını denetlemeye yetkilidir. Denetim yetkisi, konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi, incelemeyi ve gerektiğinde bunların örneklerini almayı içerir. Bu amaçla istenecek her türlü bilgi ve belgeler en geç onbeş gün içinde verilir. İmar uygulamalarının denetiminde kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversiteler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından yararlanılabilir.

Denetim sonucunda belirlenen eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için ilgili belediyeye üç ayı geçmemek üzere süre verilir. Bu süre içinde eksiklik ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi eksiklik ve aykırılıkları gidermeye yetkilidir.

Büyükşehir belediyesi tarafından belirlenen ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar, gerekli işlem yapılmak üzere ilgili belediyeye bildirilir. Belirlenen imara aykırı uygulama, ilgili belediye tarafından üç ay içinde giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi 3. 5. 1985 tarihli

ve 3194 sayılı İmar Kanununun 32 ve 42'nci maddelerinde belirtilen yetkilerini kullanma hakkına haizdir. Ancak 3194 sayılı Kanunun 42'nci madde kapsamındaki konulardan dolayı iki kez ceza verilemez.

Büyükşehir Belediyelerinin ilçe belediyeleri tarafından verilen izinler ve bu doğrultuda gerçekleştirilen imar uygulamaları üzerinde sahip olduğu yetkilerin etraflıca ele alınmasında yarar vardır⁷.

A. Büyükşehir Belediyelerinin Kuruluş Amaçları Bağlamında İlçe Belediyeleri Üzerinde Denetim Yetkisi

Birden çok belediyenin oluşturduğu bir büyük kent içerisinde, yürütülen hizmetlerin etkinliği, verimliliği, ortak bir standarda ulaştırılması ve benzeri gerekçelerle büyükşehir belediyesi kurulmuştur. 5216 sayılı Kanunun Genel Gerekçesinde açıkça ortaya konulduğu üzere, birden çok belediyeyi bünyesinde barındıran anakent haline gelmiş yerleşim yerlerin ortaya çıkan trafik, konut azlığı/konut ihtiyacı, bütün kenti ilgilendiren ve tek elde yürütülmesi gereken hizmetlere ilişkin yetkilerin farklı idarelere dağıtılmış olması sorunlardan hareketle büyükşehir belediyeleri kurulmuştur.

Kamunun sahip olduğu kaynakların etkin ve verimli kullanılması, yürütülen/üretilen hizmetlerin beklentileri karşılayacak standartta olması, aynı yerleşim yerinde farklı belediye sınırları içerisinde yaşayan bireylerin farklı idari uygulamalara muhatap olmaması gerekliliği gibi gerekçeler büyükşehir belediyesini ortaya çıkarmıştır. Bahse konu gereklilikler doğrultusunda yapılandırılmış bulunan büyükşehir idarelerinin yapması gereken en önemli görev, büyükşehir sınırları içerisinde bulunan belediyelerin faaliyetlerinin koordinasyon sağlanması ve standartlara uygun olması bakımından düzenlenmesi, gözetim ve denetim altında bulundurulmasıdır. Büyükşehir sınırları içerisinde bulunan belediyelerin

⁷ ÇOLAK, Nusret İlker. Büyükşehir Belediyelerinin İmar Denetim Yetkileri, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Fasikül Aylık Hukuk Dergisi, Yıl:5, Sayı:39, Şubat 2013

^{8 5216} Sayılı Kanun Genel Gerekçe, http://www. tbmm. gov. tr/sirasayi/donem22/ yil01/ss619m. htm

faaliyetleri arasında farklıkların, çatışma, yarışma ve benzeri sorunların ortaya çıkmasını önlemeye yönelik olarak öncelikle düzenleme yapma yetkisi karşımıza çıkar. Büyükşehir belediyesi tarafından diğer belediyelerin uyması gereken ilke ve kurallar ortaya konulacaktır.

Büyükşehir belediyeleri ilçe belediyeleri tarafından yürütülecek belediyecilik faaliyetlerinde uyulması gereken ilke ve kuralları belirledikten sonra konuların takipçisi olmaya devam edecektir. Büyükşehir belediyeleri, görev alanında bulunan diğer belediyeler tarafından yürütülen kamusal faaliyetler üzerinde gözetim ve denetim yetkisine sahip bulunmaktadır. Büyükşehir belediyeleri tarafından gerçekleştirilecek bu gözetim ve denetim yetkisi açık kanuni dayanak gerektiren yetkiler olarak, Büyükşehir Belediyesi Kanunu veya bir başka kanunda karşılığı bulunan yetkiler olarak karşımıza çıkmaktadır.

B. Büyükşehir Belediyelerinin İlçe Belediyelerinin Faaliyetleri Üzerinde Sahip Olduğu Denetim Yetkisinin Hukuki Niteliği

Büyükşehir belediyesi kurulmasına gereksinim duyulan yerleşim yerlerinde, belde halkının ortak genel ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş aynı türden iki mahalli idare bulunmaktadır. Kanun koyucu tarafından beldenin mahalli müşterek ihtiyacını karşılamakla görevlendirilmiş bulunan mahalli idarelerden büyükşehir belediyeleri koordinasyon ve kanunlarda verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş bulunan yapılar olup ilçe belediyelerinin sahip olduğu bazı yetkileri devralmaktadır. Bir kısım mahalli müşterek ihtiyacın büyükşehir belediyeleri tarafından yürütülecek hizmetlerle karşılanmasının yanında ilçe belediyeleri tarafından gerçekleştirilecek faaliyetler üzerinde de denetim yapma yetkisi kanunlarda büyükşehir belediyesine verilmiştir.

⁹ Büyükşehir olarak tanımlanan yerleşim yerlerinde ilçe belediyesi, büyükşehir belediyesi aynı türden iki mahalli idare olarak karşımıza çıkar. Bu yerleşim yerlerinde il özel idaresi de görev yapmaktayken il özel idareleri 6360 sayılı Kanununun 1. maddesinin 5 nolu bendiyle büyükşehir belediyesi kurulan illerde il özel idaresi tüzel kişilikleri sona erdirilmiştir.

Kanun koyucu, büyükşehir statüsüne sahip bulunan yerleşim yerlerinde, büyükşehir belediyelerinin, ilçe belediyeleriyle görev paylaşımı çerçevesinde sorumluluklar üstlenmesinin yanında, ilçe belediyelerinin faaliyetlerinin gözetim ve denetim altında bulundurulmasını da hükme bağlamıştır. Bu noktada büyükşehir belediyesi, ilçe belediyelerinin yürüttükleri faaliyetleri kendi yetki alanında bulunan faaliyetlere uygunluk bakımından denetlemektedir. İdari faaliyetlerin denetlenmesi denildiğinde hiyerarşi ve idari vesayet olarak iki farlı denetim yolu karşımıza çıkmaktadır. Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyeleri üzerinde sahip olduğu yetkilerin bu bağlamda değerlendirilmesi ve niteliğinin belirlenmesi önem arz etmektedir.

1. Hiyerarşi Denetimi

Hiyerarşi denetimi, aynı kamu tüzel kişiliği içerisinde yer alan farklı idari makamların farklı tercihler ortaya koyma ihtimali karşısında, tüzel kişiliğin dışa yansıyan iradesinde çelişkili durumların ortaya çıkmasını önlemeye yönelik olarak getirilmiş bulunan bir idari denetimdir. Bu kapsamda hiyerarşik amirler, ast konumda bulunan kamu görevlilerinin özlük hakları konusunda işlem yapmak, emir vermek, işlemlerini denetlemek suretiyle hukuka uygunluğun ve yerindeliğin sağlanması hedeflemektedirler¹⁰.

Hiyerarşi yetkisi aynı kamu tüzel kişiliği içerisinde kullanılan bir yetkidir. İki farklı kamu tüzel kişisi söz konusu olduğundan büyükşehir belediyelerinin yapmış olduğu denetimi hiyerarşi olarak tanımlama olanağı bulunmamaktadır. Ayrı kamu tüzel kişileri arasında gerçekleşen bir denetim olduğundan hiyerarşi denetimiyle örtüşmemektedir. Buna ilave olarak, büyükşehir belediyesinin sahip olduğu süresi içerisinde görevini yerine getirmeyen ilçe belediyesinin yerine geçerek işlem tesis edebilme yetkisi hiyerarşi yetkisini de aşan bir görünüme sahiptir. Hiyerarşi yetkisinin sınırlarının belirlenmesinde¹¹, yönlendirme, talimat

Günday, Metin. İdare Hukuku, İmaj Yayınevi, Güncellenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Bası, Ankara 2011, s. 81-82

Hiyerarşi yetkisi konusunda ayrıntılı bilgi için bakınız. Günday, Metin. İdare Hukuku, İmaj Yayınevi, 9. Baskı, Ankara 2004, s. 70-73

verme ama yerine geçerek işlem tesis edememe kuralını da aşmakta olan bir yetkiyle büyükşehir belediyesi ilçe belediyesi yerine, onun yetkisinde olan bir konuda, kanunda verilen yetkiyle işlem tesis edebilmektedir. Hiyerarşi yetkisinde, üst makam alt makamda bulunan görevliler hakkında işlem tesis edebilmektedir. Büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyelerinin görevlileri arasında bu yönde bir yetki bulunmamaktadır. Bu açılardan değerlendirildiğinde, büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerinin faaliyetleri üzerinde sahip olduğu denetim yetkisini hiyerarşi olarak tanımlamak mümkün değildir.

2. İdari Vesayet Yetkisi

Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyeleri üzerinde sahip olduğu, düzenleme, gözetim ve denetim yetkisini idari vesayetle kıyaslamak mümkündür. İdari vesayet, merkez konumunda bulunan kamu tüzel kişisinin yerel yönetim kuruluşu üzerinde sahip olduğu, düzenleme, onaylama, denetleme, değiştirerek onaylama, onayı reddetme, uygulamayı önleme gibi yetkileri içeren bir kavramdır¹². Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerinin faaliyetleri üzerinde yapmış olduğu denetim, klasik idari vesayet denetiminden farklılıklar taşımaktadır. İşlemleri onaylama, düzelterek onaylama, uygulamayı yönlendirme, eksikliklerin ya da aykırılıkların giderilmesini talep etme ve en sonunda görevinin gereğini yerine getirmeyen ilçe belediyesinin yerine geçerek işlem ya da eylem tesis edebilme yetkisi, büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyeleri üzerinde sahip olduğu yetkilerdendir. Özay, idari vesayet yetkisinin kapsamını belirlerken, istisnai de olsa, merkez konumunda bulunan kamu tüzel kişisinin yerel idare yerine geçerek karar alabileceğini ifade etmektedir¹³. Bu yetkilerin öğretide tartışılan idari vesayet yetkisiyle tam olarak örtüştüğünü söylemek mümkün değilse de, idari vesayet konusunda merkezi idarenin sahip olduğu ve son zamanlarda olmaya devam ettiği yetkilerle paralellik göstermektedir. Bir başka ifadeyle, ilçe belediyelerinin yapmış

İdari vesayetle ilgili bilgi, geniş açıklama ve uluslar arası örnekler için bakınız. Giritli, İsmet/Bilgen, Pertev/Akgüner, Tayfun/Berk, Kahraman. İdare Hukuku, Der Yayınları, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, İstanbul 2011, s. 225-232

¹³ Özay, İl Han. Gün İşığında Yönetim, Alfa Yayınları, İstanbul 2002, s. 173

olduğu uygulamalar üzerinde büyükşehir belediyelerinin sahip olduğu denetim yetkilerinin benzerleri merkezi idareye de tanınmıştır. Özellikle imar planlama ve uygulama konusunda, büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyeleri işlem ve uygulamaları üzerinden sahip olduğu yetkilerden daha fazlası, belediye işlemlerine ilişkin olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığına tanınmış bulunmaktadır¹⁴. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının plan yapma, proje onaylama, ruhsat düzenleme gibi imar planlama ve uygulama alanında farklı başlıklar altında sahip olduğu yetkilerin kapsamlarının oldukça geniş olduğu ve yerel yönetimlerin özerklikleriyle bağdaştırılmasının güç olduğu noktalarında tereddüt yoktur.

Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerinin uygulamaları üzerinde sahip olduğu, düzenleme, gözetim ve denetim yetkilerinin, yerine geçerek karar alma gücü nedeniyle genişletilmiş idari vesayet olarak isimlendirilmesi mümkün olmakla birlikte, Özay birbirine benzeyen ve aynı anda uygulanan iki denetimin var olduğu durumlarda, iki farklı isimlendirme yapmanın daha doğru olacağı görüşündedir. Buna göre; bir yerel yönetimin üzerinde vesayet yetkisi kullanan ve kanunla merkez konumu verilmiş bulunan bir kamu tüzel kişisinin denetimiyle merkezi idarenin vesayet denetiminin aynı anda uygulanması durumunda, vesayet yetkisi kullanan kamu tüzel kişisinin yetkisinin dışı idari denetim, merkezi idarenin yetkisinin ise idari vesayet olarak isimlendirilmesi önerilmektedir¹⁵.

Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyeleri üzerinde sahip olduğu düzenleme, gözetim, denetim ve uygulama yapma yetkisinin sınırları genişletilmiş bir idari vesayet yetkisi olduğu açıktır. Büyükşehir belediyesinin yetkisine paralel olarak, büyükşehir belediyeleri ve ilçe belediyelerinin uygulamaları konusunda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının düzenleme, gözetim, denetim ve yerine geçerek karar alma yetkisi olduğunda da tereddüt bulunmamaktadır. İlçe belediyelerinin faaliyetleri üzerinde büyükşehir belediyelerinin ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının

¹⁴ 3194 sayılı İmar Kanununun 9. maddesinde yer alan planlama yetkisi, 444 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. maddesinin 1. fikrasında değişik bentlerde imar planlama, projelendirme ve ruhsat düzenleme konusunda Bakanlığa açık yetkiler tanınmıştır.

¹⁵ Özay, a. g. e. , s. 173-177

sahip olduğu vesayet yetkisinin kapsamı konusunda ciddi bir farklılık bulunmamaktadır. Birbirine paralel yetkilerin kullanılmasında karşımıza çıkan merkez konumlu idarelerin merkezi idare olması ve yerel nitelikli bir kamu tüzel kişisi olmasından hareketle genel idari vesayet ve yerel idari vesayet şeklinde bir tanımlamanın daha yerinde olacaktır. Kullanılan yetkiler arasında açık bir fark bulunmaması nedeniyle merkezden kullanılan vesayete idari vesayet, kanunla yetkilendirilmiş bulunan kamu tüzel kişisinin sahip olduğu denetim yetkisine dış idari denetim denilmesi görüşü¹⁶, ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri arasında var olan düzenleme, gözetim, denetim ve uygulama yapabilme yetkisini izah etmek için yeterli değildir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyeleri üzerinde sahip olduğu düzenleme yapmayı, gözetleme ve denetlemeyi ve kimi durumlarda yerine geçerek karar almayı ve uygulamayı kapsayan yetkiye yerel idari vesayet denilmesi daha uygun olacaktır.

C. Büyükşehir Belediyesi Olan İllerde İmar Yetkilerinin Paylaşımı

Büyükşehir sınırları içerisinde bulunan belediyeler tarafından yürütülen hizmetlerin farklı şekillerde yürütülmesi ve belediyeler arasında farklılıklar ortaya çıkmasının önlenmesi amacıyla büyükşehir belediyeleri tarafından gerçekleştirilecek koordinasyon görevinin kapsamı içerisinde imar planlama ve uygulama faaliyetlerinin özel bir yeri bulunmaktadır. Toplumların genel duyarlılık düzeyinin yüksek olduğu alanların başında gelen mülkiyet hakkının kullanımına yönelik faaliyetlerde büyükşehir sınırları içerisinde farklı uygulamalar ortaya çıkması malikler arasında tepkilere yol açabilme potansiyeli taşımaktadır. Kanun koyucu, büyükşehir sınırları içerisinde imar planlama ve uygulama yetkilerinin paralel olarak

Birden çok idari vesayet denetimi bulunduğu gerekçesiyle bunlardan birinin dış idari denetim olarak adlandırılması, hiyerarşi denetiminin aynı kamu tüzel kişiliği içerisinde yaşanmakta olması nedeniyle, kanun koyucunun tercih ettiği isimlendirme dışında, iç idari denetim ve idari vesayet denetimin ise dış idari denetim olarak isimlendirilmiş olduğu, olması gerektiği kanaatini doğurmaktadır.

kullanılmasını öngörmüştür. Buna göre, imar planlama faaliyetleri kapsamında yetkiler büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasında paylaştırılmıştır.

1. Büyükşehir Belediyelerinin Planlama ve İmar Yetkileri

Büyükşehir belediyeleri, görev alanlarında imar planlama ve uygulama çalışmalarının genel çerçevesini oluşturan Çevre Düzeni Planını yapma konusunda yetkilendirilmişlerdir. Çevre Düzeni Planları, ilgili oldukları ilin, konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanım kararlarını ülke ve bölge planlarına uygun olarak tanımlayan planlardır. İl sınırları içerisinde arazi kullanılmasına ilişkin başlıca kararların şekillendirilmesi büyükşehir belediyelerine verilmiştir. Çevre düzeni planını yapan büyükşehir belediyeleri, imar planlama sürecinin de baş aktörü olarak karşımıza çıkar. İmar planlama sürecinde arazi kullanım türlerinin belirlenmesi suretiyle bölgelerin oluşturulması, yoğunluğun belirlenmesi gibi temel kararlar, nazım imar planlarıyla büyükşehir belediyeleri tarafından ortaya konulmaktadır. Nazım imar planları kanun koyucu tarafından; "arsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanış biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plan" olarak tanımlanmıştır (3194 Sayılı İmar Kanunu m. 5/II).

Doğrudan çevre düzeni ve nazım imar planını yapma yetkisiyle donatılmış bulunan büyükşehir belediyeleri bu yolla anakent sınırları içerisinde imar konusunda farklı uygulamalar yapılmasının önüne geçme imkânına sahip olmuştur. Nazım imar planında ortaya konulan plan kararları alt ölçekli imar planlarında ilçe belediyeleri tarafından dikkate alınmak zorundadır. İlçe belediyeleri tarafından karara bağlanan 1/1000 ölçekli uygulama imar planları, nazım imar planlarına uygunluk bakımından büyükşehir belediyelerinin denetiminden geçecektir. Büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyelerinden gelen uygulama imar plan-

larını nazım imar planlarına uygunluk bakımından denetler ve gerekli düzenlemeleri yaparak onaylar ve uygulama sürecini de denetler. Nazım imar planı yapılmasına rağmen bir yıl içerisinde bu doğrultuda 1/1000 ölçekli uygulama imar planının ve parselasyon planlarının yapılmaması durumunda büyükşehir belediyelerinin uygulama imar planlarını ve parselasyon planlarını yapma ya da yaptırma yetkisi bulunmaktadır (5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, m. 7/I-b).

1/1000 ölçekli uygulama imar planlarını nazım imar planlarına uygunluk bakımından denetlemekle yetkilendirilmiş bulunan ve bu yetkisinin içerisinde uygulama süreci de bulunan büyükşehir belediyelerine kanun koyucu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 11. maddesiyle bu yetkiyi daha da genişletmiştir. Kanunda yer alan düzenlemeye göre; "Büyükşehir belediyesi, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin imar uygulamalarını denetlemeye yetkilidir. Denetim yetkisi, konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi, incelemeyi ve gerektiğinde bunların örneklerini almayı içerir. Bu amaçla istenecek her türlü bilgi ve belgeler en geç on beş gün içinde verilir. İmar uygulamalarının denetiminde kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversiteler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından yararlanılabilir.

Denetim sonucunda belirlenen eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için ilgili belediyeye üç ayı geçmemek üzere süre verilir. Bu süre içinde eksiklik ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi eksiklik ve aykırılıkları gidermeye yetkilidir.

Büyükşehir belediyesi tarafından belirlenen ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar, gerekli işlem yapılmak üzere ilgili belediyeye bildirilir. Belirlenen imara aykırı uygulama, ilgili belediye tarafından üç ay içinde giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi 3. 5. 1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 32 ve 42 nci maddelerinde belirtilen yetkilerini kullanma hakkını haizdir. Ancak 3194 sayılı Kanunun 42 nci madde kapsamındaki konulardan dolayı iki kez ceza verilemez" (m. 11)

Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 7. ve 11. maddelerinde yer alan düzenlemelerde büyükşehir belediyesine imar planlama ve uygulama konusunda geniş yetkiler vermiştir. Büyükşehir belediyesine geniş yetkiler

verilmekle birlikte bütün yetkilerin büyükşehir belediyelerinde toplandığını söylemeye imkân yoktur.

2. İlçe Belediyelerinin Planlama ve İmar Yetkileri

Büyükşehir sınırları içerisinde bulunan ilçe belediyelerinin imar planlama ve uygulama konusunda sahip olduğu yetkiler, kanun koyucu tarafından büyükşehir belediyelerinin gözetim ve denetimi tabidir. İmar planlama süreci sonunda ortaya konulan plan kararlarını son şeklinin verilmesi ve plan hükümlerinin araziyle buluşturulası ve uygulamaya dönüşmesi süreci ilçe belediyelerinin yetki ve sorumluluğundadır. Bölge tiplerinin belirlenmesi, kullanım türlerinin ortaya konulması büyükşehir sınırları içerisinde ortak altyapının tanımlanması ve benzeri genel çerçeve içerisinde büyükşehir belediyelerinin sahip olduğu planlama yetkisi ve bu doğrultuda kullanılan gözetim ve denetim yetkileri büyükşehir belediyesine verilmiş olmakla birlikte, uygulama imar planının yapılması ve bu plan doğrultusunda uygulamalar yapılarak yapılaşma sürecinin sonlandırılması ilçe belediyelerinin yetkisindedir.

İlçe belediyeleri, 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarını yapma yetkisine sahiptir. Uygulama imar planları kapsamında yapı adalarını, yapı adalarının yoğunluklarını, yolları ve uygulamaya esas olacak diğer konuları ilçe belediyeleri belirleyecektir. Uygulama imar planları doğrultusunda yapılacak olan parselasyon planları, imar programları, parselasyon işlemleri, ruhsatlandırma ve iskan düzenlenmesi gibi konular ilçe belediyesinin yetkisindedir.

D. Büyükşehir Belediyelerinin İmar Denetim Yetkileri ve Sınırları

Büyükşehir belediyesi kurulmuş bulunan beldelerde imar planlanma ve uygulama sürecinde belediyeler tarafından kullanılacak yetkilerin büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyesi arasında paylaştırılması sonucunda, anakent sınırları içerisinde imar planlama ve uygulamaların ortak bir standardın yakalanmasına yönelik olarak büyükşehir belediyesine verilen yetkilerin bir sınırının olduğu ve olması gerektiği tartışmasızdır.

Büyükşehir belediyesinin büyük olduğu tartışmasız olmakla birlikte tek yetkili olduğunu söylemek de mümkün değildir. Bu noktada büyükşehir belediyelerinin sahip olduğu imar planlama ve denetim yetkilerinin sınırlarının belirlenmesi özel bir önemi haizdir.

1. Planlama Sürecinde Büyükşehir Belediyesinin İmar Denetim Yetkileri ve Sınırları

Büyükşehir belediyeleri imar planlama sürecine ilişkin olarak çevre düzeni planı ve nazım imar planı yapma yetkisine sahiptir. Büyükşehir belediyesi nazım imar planlarını şekillendirirken çevre düzeni planı ve varsa bölge planlarında yer alan kararlar doğrultusunda planlama alanında kalan araziyi düzenlemektedir. Yapacağı düzenlemede, nazım imar planlarında yer alması gereken konuları şekillendirme yetkisine sahiptir. Büyükşehir belediyeleri, 3194 Sayılı İmar Kanununun 5. maddesinin II. fikrasında ortaya konulan nazım imar planı tanımında ortaya konulan konuları düzenleme yetkisine sahiptir. Nazım imar planında yer alması öngörülmemiş konuların, daha doğrusu uygulama imar planlarında düzenlenmesi öngörülen konuların nazım imar planlarında düzenlenmemesi gerekir. Nazım imar planlarında yer alacak konular, büyükşehir belediyesinin planlama sürecinde yapacağı denetim yetkisinin birinci ve birincil sınırını oluşturur. Nazım imar planlarında düzenlenmesi öngörülmemiş bir konuda plan kararı oluşturularak, bu doğrultuda uygulama imar planı sürecinin denetlenmesi diye bir yaklaşımın hukuka uygunluğundan bahsedilemez.

Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerinin planlama faaliyetleri üzerinde yapacağı denetimin ikinci sınırı, nazım imar planlarında yer alan hükümler dışında bir denetim yapılamamasıdır. Bir başka ifadeyle, büyükşehir belediyeleri nazım imar planlarına uygunluk bakımında uygulama imar planı üzerinde denetim yetkisini kullanırken nazım imar planı hükümleri dışında bir uygunluk arayamayacaktır.

1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının nazım imar planlarına uygunluk bakımından bir başka sınır süre sınırıdır. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 14. maddesinin VI. fıkrasına göre; büyükşehir

sınırları içerisinde bulunan ilçe belediyesi meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar¹⁷, nazım imar planına uygunluk bakımından denetlenmek üzere büyükşehir belediyesine gönderilir. Büyükşehir belediyesi meclisince üç ay içerisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılırlar. Büyükşehir belediyesi meclisi ilçe belediyesi meclisi tarafından alınmış bulunan imar ilişkin kararlar konusunda onaylamak ve değiştirerek onaylamak yetkisine sahiptir. Kanun koyucu büyükşehir belediyesi meclisine onaylamak ya da değiştirerek onaylamak dışında bir yol tanımlamamıştır (BBK m. 14/VI). Nazım imar planı doğrultusunda büyükşehir belediyesinin ilçe belediyesi yerine geçerek uygulama imar planı ve parselasyon planı yapma ya da yaptırma yetkisini kullanmada da bir yıllı süre sınırı bulunmaktadır. İlçe belediyesi nazım imar planı doğrultusunda bir yıl içerisinde uygulama imar planı ve parselasyon planlarını yapmazsa büyükşehir belediyesinin ilçe belediyesi yerine geçerek işlem tesis etme yetkisi devreye girecektir. Uygulama imar planı ve parselasyon planı yapılması yetkisinin el değiştirmesi sonucunu doğuracak planlama süreci denetim yetkisinde de bir süre sınırı karşımıza çıkmaktadır.

2. Uygulama Sürecinde Büyükşehir Belediyesinin İmar Denetim Yetkileri

Büyükşehir Belediyesi Kanunu 7. maddesinde büyükşehir belediyelerinin imar planlarının uygulanması sürecinde denetim yetkisine sahip olduğunu düzenlemiştir (m. 7/I-b). Kanun koyucu ilave olarak aynı Kanunun 11. maddesinde imar denetim yetkisi başlığı altında büyükşehir belediyesini yetkilendirmiştir. Büyükşehir belediyelerinin imar uygulama sürecinde sahip olduğu yetkinin sınırlarının belirlenmesi zorunludur. Büyükşehir belediyesinin imar denetim yetkisinin sınırlarının belirlenmesi ya da yetkinin aşılması mülkiyet hakkının korunması konusunda ciddi zafiyet doğmasını sonuç verebilir.

Büyükşehir belediyelerinin imar uygulamaları konusunda sahip olduğu denetim yetkisi öncelikle ve özellikle nazım imar planına uygun-

⁵³⁹³ Sayılı Belediye Kanununun 18. maddesine göre ilçe belediye meclisleri, uygulama imar planı, plan tadilatı ve revizyonu konularında karar alabilecektir. Uygulama imar planları doğrultusunda alınacak imar programı kararları da bu kapsamdadır.

luk bakımından olmak durumundadır. Nazım imar planı kapsamında bulunmayan bir konunun imar uygulama sürecinde büyükşehir belediyesinin denetim yetkisi kapsamında kaldığını iddia etmek tartışmaya açık bir durumdur. Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerinin imar uygulamaları üzerinde denetim yetkisinin nazım imar planı hükümlerini aşacak şekilde kullanılması, ilçe belediyesine verilen yetkilerin fiili olarak el değiştirmesi sonucunu doğurur ki kanun koyucu tarafından bir idareye verilmiş bulunan bir yetkinin bir başka idareye devredilmesi ancak kanunlarda izin verilmesi durumunda mümkündür¹⁸. Kanunlarda bu yönde bir hüküm bulunmadığından bahse konu denetim yetkisinin nazım imar planı hükümlerine uygunluk yönünden kullanılması şeklinde anlaşılması ve sınırlandırılması doğru olacaktır.

Büyükşehir Belediyesi Kanununun 11. maddesinde düzenlenerek büyükşehir belediyelerine verilmiş bulunan denetim yetkisi, tespit edilen aykırılık ve eksikliklerin giderilmesi konusunda ilçe belediyesine üç aylık bir süre verilerek gereğinin yapılmasını istemeyi içermektedir. Üç aylık süre tanınması bir usul kuralıdır ve bu süre verilip sonucu beklenmeden büyükşehir belediyesi tarafından işlem yapılamayacaktır. Aykırılıkların ve eksikliklerin ilçe belediyesine üç aylık bir süre verilerek giderilmesinin istenilmesi ve bu süre sonucunda gereğinin yapılmaması nedeniyle aykırılık ve eksikliğin büyükşehir belediyesi tarafından giderilmesi yetkisinin kapsamına inşaat uygulaması sürecinde karşımıza çıkan ruhsatsız ya da ruhsat ve eklerine aykırı yapılaşma durumu girmemektedir.

Kanun koyucu ruhsatsız ya da ruhsat ve eklerine aykırı yapılaşmayı ayrıca düzenleme gereği duymuştur. Buna göre büyükşehir belediyeleri, bir inşai faaliyetin denetlenmesinde öncelikle ruhsat bulunup bulunmadığına bakacaklardır. Ruhsatın varlığı durumunda yapılaşmanın ruhsat ve eklerine uygunluğu kontrol edilebilecektir. Ruhsat ve eklerine uygun bir yapılaşma söz konusu ise büyükşehir belediyelerinin bir başka gerekçeyle yapılaşma faaliyeti üzerinde tasarrufta bulunmaları ya da bulunulmasını ilçe belediyesinden isteme imkânı yoktur. Kanun koyucu böyle bir yetkiyi büyükşehir belediyesine tanımamıştır (BBK m. 11/III).

Özay, kanunlarda yasaklanmaması durumunda yetkinin devredilebileceği görüşündedir. a. g. e. ,s. 162

Yapılaşma faaliyetleri üzerinde büyükşehir belediyeleri tarafından yapılacak denetim öncelikle ruhsatın varlığı, ruhsat varsa ruhsat ve eklerine uygunlukla sınırlıdır.

Büyükşehir belediyesi tarafından inşai faaliyetlerde yapılan denetimlerde ruhsatsız ya da ruhsat ve eklerine aykırı bir durum tespit edilmesi durumunda öncelikle üç süre verilerek 3194 Sayılı İmar Kanununun 32 ve 42. maddeleri doğrultusunda işlem yapması ve aykırılığın giderilmesinin sağlanması ilçe belediyesinden istenecektir. Üç ay içerisinde ilçe belediyesi konunun gereğini yerine getirmemişse bu durumda bu yetkiler büyükşehir belediyesi tarafından kullanılarak yapılaşma faaliyetlerinde tespit edilen imar aykırılıklar giderilir. Bu süreçte büyükşehir belediyelerinin denetim sonucunda fiilen müdahalede bulunma yetkisi de ilçe belediyesine üç aylık süre tanınması koşulundan sonra kullanılabilecektir.

Yapılaşma faaliyetlerinde imara aykırılık tespit edilmesi ve ilçe belediyesine üç aylık süre tanınmasına rağmen gereğinin yerine getirilmediği gerekçesiyle büyükşehir belediyesinin işlem tesis etmesi durumunda 3194 sayılı İmar Kanununun 42. maddesi kapsamında ikinci kez idari para cezası uygulanamayacaktır. İlçe belediyesi tarafından idari para cezası verilen bir aykırı ya da ruhsatsız yapılaşma faaliyetinde büyükşehir belediyesi tarafından idari para cezası uygulanamayacaktır.

E. Sonuç Olarak Büyükşehir Belediyelerinin İmar Denetim Yetkileri

Büyükşehir sınırları içerisinde bulunan ilçe belediyeleri ile büyükşehir belediyesinin sahip olduğu yetkilerin kesin sınırlarla belirlenmesi yürütülen kamusal faaliyetlerin etkinliği ve başarısı bakımından önemli olduğu gibi, beldede yaşayan kişilerin hak ve özgürlüklerinin korunması açısından da zorunluluktur. Büyükşehir statüsüne sahip olan yerleşim yerlerinde ortak genel ihtiyaçların beklentilere uygun şekilde karşılanması, beldede bulunan yerel idarelerin işbirliği ve koordinasyon içerisinde hareket etmesiyle mümkün olabilecektir.

Büyükşehir sınırları içerisinde buluna ilçe belediyeleri ile büyükşehir belediyeleri arasında bir denetim sisteminin kurulması gerekliği büyükşehir belediyesi kurulmasının doğal ve zorunlu sonucudur. İlçe belediyeleri üzerinde denetim yetkisine sahip olmayan bir büyükşehir belediyesi yapılanmasının kendisinden beklenen görevleri yerine getirmesi mümkün olmayacaktır. Büyükşehir belediyelerine denetim yetkisi tanınması gerekliliğinin sonucunda ortaya çıkan bu denetim yetkisi idari vesayetin yerel görünümü olarak ortaya çıkan yerel idari vesayet olarak tanımlanabilecektir. Genel idari vesayet ve yerel idari vesayet olarak ortaya konulacak bu tanımlamanın gerisinde, ilçe belediyeleri üzerinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının sahip olduğu imar denetim yetkileriyle büyükşehir belediyelerinin sahip olduğu imar denetim yetkilerinin paralellik arz etmesi yatmaktadır.

Büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyelerinin imar planlama ve uygulama yetkileri üzerinde gözetim ve denetim yetkisine ek olarak, kanunlarda belirlenen durumlarda yerine geçerek karar alma yetkisine de sahiptir. Büyükşehir belediyelerinin bu yetkileri ancak ilçe belediyelerinin görevlerini yerine getirme konusunda kanun koyucu tarafından verilen sürede işlem tesis edilmemesi durumunda kullanılabilecektir.

Büyükşehir belediyelerinin imar denetim konusunda sahip olduğu yetkilerin sınırlı olduğu tartışmasızdır. Büyükşehir belediyelerinin bu yetkileri öncelikle nazım imar planlarının düzenleme konularıyla sınırlıdır. Büyükşehir belediyelerinin planlama yetkisi kapsamında olmayan bir konunun denetiminin büyükşehir belediyesine verildiğini kabul etmek, kanun koyucunun iradesi dışında, fiili olarak yetki devri yapmak anlamına geleceğinden kanuni idare ilkesine, dolayısıyla da hukuk devleti ilkesine aykırı olacaktır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 11. maddesi kapsamında büyükşehir belediyeleri tarafından yapılacak imar denetimlerinde yapılaşma faaliyetleri kanun koyucu tarafından özel olarak düzenlenmiştir. Bu kapsamda büyükşehir belediyeleri tarafından yapılacak denetimler, inşai faaliyetlerin ruhsatlı olup olmaması ile ruhsat ve eklerine uygunlukla sınırlıdır. İlçe belediyesi tarafından verilmiş bulunan inşaat

ruhsatı ve eklerine uygun olarak devam etmekte olan bir inşai faaliyetin büyükşehir belediyesi tarafından durdurulması mümkün değildir. Ruhsatsız ya da ruhsat ve eklerine aykırı bir inşaat tespit edilmesi durumunda da büyükşehir belediyesi öncelikle durumu ilçe belediyesine iletmek ve aykırılığın giderilmesi için üç aylık bir süre tanımak zorundadır. Tanınan üç aylık süreye rağmen ilçe belediyesi konunun gereğini yerine getirmemişse büyükşehir belediyesinin 3194 sayılı İmar Kanununun 32 ve 42. maddelerinde düzenlenen yaptırımları uygulama yetkisi devreye girecektir. Büyükşehir belediyeleri tarafından yapılan denetimlerde ruhsatsız ya da ruhsat ve eklerine aykırı bir yapılaşma tespit edilmesi durumunda, İmar Kanununun 32 ve 42. maddelerini uygulamanın dışında başka bir seçenek bulunmamaktadır.

VIII. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Hukuki Korunması ve İstanbul Tarihi Yarımada

Kültür ve tabiat varlıklarının korunması, ülkelerin ve kültürlerin geçmişle bağının kurulması suretiyle geleceğin kurgulanması gerekliliğinden doğan bir ihtiyaçtır. Ulusal varlığımızın devamı, bu günümüzü borçlu olduğumuz geçmiş yaşanmışlıkların bilinmesi ve doğru değerlendirilmesiyle mümkündür. Tarihi geçmişin izlerini bize sunan tarihi değerlerin ilettikleri mesajlar üzerinden, geleceğin şekillendirilmesi durumunda doğru hedeflere doğru araçlarla ilerlemek olasıdır.

Toplumların sahip oldukları kültür ve tabiat değerlerinin korunması, etnik köken ya da inanç aidiyetinin ötesinde, var olan her türden değerin, gözetim ve denetim altına alınmasını gerektirir. Ulusal kültür tanımlamasında, toplumların hayat serüveni içerisinde geçtikleri, kondukları ya da yaşamakta oldukları ortamlardan elde ettikleri değerler, bütünü oluşturan parçalar olarak değer taşımaktadır. Bu noktada, Selçuklulara kadar, Doğu Roma'dan kalan tarihi değerlerin de korunmaya değer olduğunu vurgulamak gerekir. Ulusal kültür, geçmiş kültürlerden yaptığı alıntılarla, kurulduğu coğrafyada var olan değerleri kullanarak çağdaş yorumla şekillenmiş değerler bütünü olarak karşımıza çıkar. Farklı kültürlerden kaldığı düşünülen tarihi eserler de, ulusal kültürün şekillenmesinde doğrudan

etkili olmuş ve bu yönüyle kültürümüzün bir parçası haline gelmiştir. Yaşadığımız kentte, İstanbul'da ortaya çıkan mimari güzellikler bütününü Doğu Roma mimarisiyle birlikte düşünmek anlamlı olacaktır.

Toplumlar, geleceklerini korumada ihtiyaç duyacakları dinamizmin dayanaklarını geçmişlerinde bulduklarından, sahip oldukları kültür ve tabiat değerlerini koruma gereksinimi duyarlar. Bu doğrultuda, hukuki düzenlemeler yapılması, teşkilatlanmaya gidilmesi ve koruma uygulamaları pratiğinin geliştirilmesi bir kamusal görev olarak ortaya çıkar. Kültür ve tabiat varlıklarının korunması, uzmanlık isteyen bir iş olarak, özel bir yapılanmaya ihtiyaç duymakta olduğu gibi, siyasi tercihlerden arındırılmış olarak yürütülmesi gereken bir idari faaliyettir. Bu gereklilikler doğrultusunda, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik özel düzenlemeler ve özel-özerk idari yapılanmalara ihtiyaç vardır.

Bu gün burada, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik Türkiye uygulamasını genel olarak sizlere takdim etmeyi, koruma uygulamalarının beklenen sonucu doğurması için yapılması gereken iyileştirmeleri ve ülkemiz ve insanlık için özel bir alan olan Tarihi Yarımada'da koruma uygulamalarına yönelik değerlendirmelerimi birkaç başlıkta sizlere takdim etmeyi arzu etmekteyim.

A. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Sınıflandırılması ve Kavramsal İnceleme

Türkiye'de kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik faaliyetlerde, yapılan uygulamaların doğru algılanabilmesi için, öncelikle korunacak değerler bağlamında, kavramsal bir değerlendirme yapılması yerinde olacaktır. Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında kavramsal boyutun bütünüyle incelenmesi tek başına bir sunum konusu oluşturacağından¹⁹, burada kültür ve tabiat varlığı kavramı üzerinde durulmakla yetinilecektir. Kültür ve tabiat varlığı kavramlarını incelerken, aynı za-

Kültür ve Tabiat Varlıklarına ilişkin kavramsal boyut ve sınıflandırma için, bakınız: ÇO-LAK, Nusret İlker. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Hukuku, XII Levha Yayınları, İstanbul 2011, s. 5-26

manda korunacak değerler bakımından bir sınıflandırma yapılması da gerekmektedir.

1. Kültür ve Tabiat Varlığı Kavramı

Kültür ve tabiat varlığı, ait olduğu dönemin özelliklerini günümüze taşımak suretiyle geçmiş yaşam ve kültürlere dair veriler sunan, genel olarak nesnel olarak karşımıza çıkan değerlerdir. Bu değerler kendi aralarında öncelikle kültür ve tabiat değeri olarak ikiye ayrılırlar.

a. Kültür Varlığı

Kanun koyucu tarafından Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda, "tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar" olarak tanımlanmıştır (KTVKK m. 3-a/1).

Kanun koyucu tarafından ortaya konulan bu tanımlama, insan yaşamına ilişkin olarak ortaya çıkmış, sosyal yaşam hakkında bilgilenmeye yarayan, bilimsel çalışmalar açısından önemli ve kültürel olarak öznel nitelikler taşıyan taşınır ve taşınmazları kültür varlığı olarak kabul etmiştir. Kanun koyucu, kültür varlıklarının korunmasıyla elde edilecek faydaya odaklanan bir tanım getirmiştir. Tanım içerisinde, kültür varlıklarının neden korunması gerektiğine ilişkin açık bir hüküm yer almamaktadır. Kültür varlıklarının insanlık tarihinin ve yaşamının hangi alanına ilişkin olacağı ve nerelerde bulunabileceği tanımda yer almaktadır. Buna karşılık, kültür varlıklarının insan elinin, iradesinin ve emeğinin ürünü olması ölçütü kanun koyucu tarafından kültür varlığı tanımlamasında dikkate alınmamıştır. Bir başka ifadeyle, kültür varlığı tanımı içerisinde, bu varlıkların ortaya çıkmasında insanlığın etkisi ve katkısına vurgu yapılmamıştır. Oysa kültür varlığı ve tabiat varlığı kavramlarının ayrımında insan elinin, aklının, iradesinin ve emeğinin ürünü olma kriteri temel ayraç olarak karşımıza çıkar. Bir varlığın kültür varlığı olarak kabul edilebilmesi, insanlar tarafından, belli amaçlarla, belli şekillerde, iradi olarak üretilmiş/ortaya konulmuş olmasına bağlıdır. İnsanoğlunun belli gayelerle, emek vererek, tasarlayarak oluşturmadığı, tabiat şartlarının şekillendirilmesiyle ortaya çıkan varlıklar kültür varlığı kapsamında yer almayacaktır²⁰.

Kültür varlıklarının tanımlanmasında bu varlıkların yer altında, su altında ya da yer üstünde bulunmasının, kültür varlığı olarak tanınma bakımından bir önemi bulunmamaktadır. Nerede olursa olsun, varlığı bilinen kültür varlıkları, kültür varlığı kavramı altında, hukuki korumadan yararlanacaktır.

Kültür varlığı kavramına ilişkin olarak Kanunda var olan, "tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan" ifadesi(KTVKK m. 3/a-1), kültür varlığının günümüze ait olan varlıkları da kapsayacak şekilde yorumlanabileceği, yorumlanması gerektiği açıktır. Çünkü tarihi devirler ifadesi, günümüzü de kapsamaktadır. Çağımız da tarihi devirlerin içerisindedir ve yaşadığımız zaman tarihe doğru bir akış halindedir. Bir nesnenin pek yakın dönemin, hatta bugünün yapıtı olması, koşulları varsa, gelecek kuşaklara aktarılmasını gerektiren özelliklere sahipse, kültür varlığı olarak kabulüne engel oluşturmaz²1.

b. Tabiat Varlığı

Tabiat varlığı, bilimsel ve kültüre açıdan korunması gereken doğal varlıkları ifade etmek üzere ortaya konulmuş bir kavramdır. Kanun koyucu, tabiat varlığını; "jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerler" olarak tanımlamıştır(KTVKK m. 3-a/2).

Kanun koyucu, kültür varlığı kavramında olduğu gibi, tabiat varlığı kavramını açıklarken de bu varlıkların oluşumunda insanların bir etkisi-

²⁰ ÇOLAK, a. g. e. ,s. 7

UMAR, Bilge/ÇİLİNGİROĞLU, Altan. Eski Eserler Hukuku, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları No:11, Ankara-1990, s. 41-42

nin bulunup bulunmadığı konusuna değinmemiştir. Kültür varlığının insan elinin, aklının, iradesin ve emeğinin ürünü olması gerektiği kavramın lafzından çıkarılırken, tabiat varlığının insan elinin ve emeğinin ürünü olma niteliğinin dışında, doğal olarak ortaya çıkmış oluşumlar olması gerektiği de tabiat varlığı kavramının lafzından çıkarılabilecektir²².

2. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Sınıflandırılması

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik faaliyetlerde beklenen yararın elde edilebilmesi için, korunacak değerlerin niteliklerine göre koruma ilke ve kurallarının belirlenmesi ve bu doğrultuda koruma faaliyetlerinin yapılanma, personel ve araç gereç ihtiyaçlarının karşılanması gerekir. Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında karşımıza çıkan temel yasal düzenleme olarak, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda yer alan düzenlemeden, yasa koyucunun kültür ve tabiat varlıkları konusunda bir sınıflandırma iradesinin bulunduğu görülmektedir. 2863 sayılı Yasada bir sınıflandırma iradesi bulunmakla birlikte, korunacak değerlerin bütün olarak bu metinde yer aldığın söylemek mümkün değildir. Kültür varlıklarının sınıflandırılmasında somut olan ve olmayan ayrımı bir başka düzenlemede karşımıza çıkmaktadır. Bu doğrultuda kültür ve tabiat varlıkları; kültür varlığı, tabiat varlığı, taşınır kültür varlığı, taşınmaz kültür varlığı, somut olan kültür varlığı, somut olmayan kültür varlığı, taşınır tabiat varlığı, taşınmaz tabiat varlığı olarak sınıflandırılmıştır.

Kültür ve tabiat varlıklarının kültür ve tabiat varlığı olarak ayrılması, kavramsal boyutunda ortaya konulan bir ayrımdır. Taşınır ve taşınmaz olarak ayrımlandırma ise, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik ilke ve kurallarla koruma görevini yerine getirecek idari yapılanma bakımından karşımıza çıkmaktadır. Kanun koyucu, kültür ve tabiat varlıklarının ve taşınır ve taşınmaz varlıkların korunmasına yönelik ilke ve kuralları ayrıştırdığı gibi, bu konularda faaliyette bulunacak idari yapılanmaları da ayırmıştır. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma

²² ÇOLAK, ag. e. ,s. 9

Kanunu, esas olarak, kültür ve tabiat varlığı ve taşınır ve taşınmaz olarak bir sınıflandırmayı tercih etmiştir.

Kültür varlıklarının korunmasına yönelik temel hukuki düzenleme olarak 2863 sayılı Kanunda, somut kültür varlıklarının esas alındığı görülmektedir. Bununla birlikte, somut olmayan kültürel mirasın korunmasına dair bir uluslar arası sözleşmenin varlığı da dikkate alınmalıdır²³. Sözleşme kapsamında koruma altına alınan kültürel öğelerin korunmasına yönelik olarak, 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacı tanımlanırken, somut olmayan kültürel değerlerin korunması gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Kanunun Tanımlar başlığını taşıyan 3. maddesinin d bendine göre; "Somut olmayan kültürel miras: Sözlü kültür ortamlarında halk tarafından yaratılan ve halkbilimi araştırmaları içinde yer alan; sözlü anlatımlar ve sözlü gelenekler, gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar, ritüel ve festivaller, halk bilgisi, evren ve doğa ile ilgili uygulamalar, el sanatları geleneği gibi kültürel ürünleri ve üretim süreçlerini" ifade etmektedir.

B. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasında Hukuki Düzenlemeler

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik hukuki düzenlemeler, Anayasal bir temel üzerinde, birden çok uluslar arası hukuk metni, birden çok yasal düzenleme ve birçok idari düzenleme şeklinde karşımıza çıkar. Bu noktada, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik olarak, bir hukuki düzenlemeler bütününün olduğunun kabulü gerekir. Hukuki düzenlemeler bütünü, idare hukuku anabilim dalına bağlı, imar hukukuyla bağlantılı bir alt bilim dalı olabilecek yeterliliktedir.

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik hukuki düzenlemeler bütünü içerisinde öncelikle 1982 Anayasasının 63. maddesi düzenlemesinde, Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması başlığı altında, Devlete koruma görevini vermiş ve bu doğrultuda gerekli

²³ 17. Ekim 2003 tarihli BM UNESCO, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi

teşkilatı kurarak koruyucu ve destekleyici tedbirleri alma yükümlülüğü getirmiştir.

Anayasada var olan bu düzenlemeye ek olarak, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesi, Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi, Arkeolojik Mirasın Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi gibi birçok uluslar arası hukuk metni kültür ve tabiat varlıklarının korunması noktasında yükümlülükler getirmektedir.

Anayasa ve uluslar arası sözleşmeler doğrultusunda, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu başta olmak üzere, 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Büyükşehir Belediyeleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve benzeri idarelerin kuruluş ve görevlerini düzenleyen yasa ve yasa gücündeki hukuki düzenlemelerde kültür ve tabiat varlıklarının korunması faaliyetleri düzenlenmiş bulunmaktadır.

Kültür ve tabiat varlıklarının korunması konusu, teknik altyapı ve uzmanlık gerektiren bir faaliyet alanı olduğundan, konunun teknik detaylarının yasal düzenlemelerde ortaya konulması mümkün olamamaktadır. Bu nedenle, kültür ve tabiat varlıklarının korunması noktasında birçok idari düzenleme metni ortaya çıkmıştır. Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik idari faaliyetlerin yürütülmesi sürecinde teknik incelikler idari düzenlemede ortaya konulmaktadır. Bu noktada genel olarak bilinen idari düzenlemelerin dışında, tüzük, yönetmelik, yönerge ve benzeri genel düzenleyici işlemlerden ayrı olarak, koruma uygulamalarının mesleki-teknik ayrıntılarını düzenlemeyen ilke kararlarının özel bir önemi olduğuna vurgu yapmak gerekir.

İlke kararları, kültür ve tabiat varlıklarının belirlenmesinden, tesciline, projelendirilmesinden koruma uygulamasına kadar birçok konuda uygulamaya esas olacak ilke ve kuralları belirlemektedir.

C. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasında İdari Yapılanma

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik olarak yürütülecek faaliyetlerin başarıya ulaşması, göreve paralel bir idari teşkilatlanmanın varlığını öncelikle zorunlu kılar. Kültür ve tabiat varlıklarının korunması faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak, koruma faaliyetlerinin konusu ve yürütülecek faaliyetlerin nitelikleri dikkate alınarak idareler arasında görev dağılımına gidiliştir. Taşınır kültür ve tabiat varlıklarının korunması taşınmaz varlıkların korunmasından ayrılmıştır. Taşınmaz varlıkların korunmasına yönelik uygulamalarda kültür ve tabiat varlıklarının korunması farklı idarelere verilmiştir.

1. Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması

Taşınır kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında kültür ya da tabiat varlığı olmanın koruma uygulamaları bakımından 2863 sayılı Kanun 23. maddesinde ayrık bir düzenleme getirmiştir. Madde düzenlemesinde, taşınır varlıkların kültür ya da tabiat varlığı olmasının önemi bulunmamaktadır. Taşınır kültür ve tabiat varlıkları aynı başlık altında düzenlenmiş ve aynı koruma kurallarına tabi tutulmuştur. Taşınır kültür ve tabiat varlıkları aynı başlık altında düzenlenmiş olmakla birlikte, koruma uygulamalarında kamu ve özel hukuk kişileri eliyle koruma yolunu düzenlemiştir.

a. Kamu Eliyle Korunma

Kamu idareleri eliyle taşınır kültür ve tabiat varlıklarının korunması uygulamaları devlet müzelerine alınmak suretiyle gerçekleştirilmektedir. Taşınır kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında 23. madde kapsamında bulunan varlıklar, devlet malı niteliğine sahiptir. Devlet malı niteliğinde olup olmadığına ilişkin değerlendirme sonucunda yapılan tasnifle birlikte müzelere alınarak kamu idareleri eliyle korunma sağlanmaktadır.

b. Özel Hukuk Kişilerince Korunma

Özel hukuk kişilerinin taşınır kültür ve tabiat varlıklarının korunması noktasında kanun koyucu özel bir düzenleme getirmiştir. Özel müzecilik ve koleksiyonculuk başlığı altında 2863 sayılı Kanunun 26. maddesinde, özel hukuk kişilerinin müze kurabilmesine ve idareden izin almak suretiyle taşınır kültür ve tabiat varlığı koleksiyonu yapabilmesine izin veren hükümler yer almaktadır.

2. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması

Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına yönelik idari faaliyetler iki başlık altında toplanabilir. Birinci başlıkta taşınmaz kültür varlıklarının korunması noktasında karar almakla görevli-yetkili idareler karşımıza çıkmaktadır. İkinci grupta ise, taşınmaz kültür varlıklarının korunması noktasında yetkili idareler tarafından alınan kararları uygulama noktasında olan idareler bulunmaktadır.

a. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasında Karar Alıcı İdareler

Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına yönelik olarak karar alan ve uygulamayı şekillendiren idareler, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları ve Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kuruludur.

Koruma Bölge Kurulları taşınmaz kültür varlıklarının korunması faaliyetlerinde, tespit, tescil, planlama, proje onaylama, uygulamayı denetleme gibi temel kararları almakla görevlidirler. Koruma Bölge Kurulları tarafından alınan kararlar, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasında temel idari faaliyetler olarak karşımıza çıkar. Koruma Bölge Kurulları tarafından alınan kararlar belediyeler, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler bakımından bağlayıcıdır. 2863 sayılı Kanunun Kararlara Uyma Zorunluluğu başlığını taşıyan 61. maddesi düzenlemesinde, Koruma Bölge Kurulları tarafından alınan kararlara uyulması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Taşınmaz kültür varlıklarının korunması hedefine yönelik olarak karar, Koruma Bölge Kurulları tarafından alınan kararlara itiraz mercii olarak, Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu oluşturulmuştur. On adet yüksek bürokrat ve altı adet kurul başkanından oluşan yüksek kurul yapılanması, uzmanlıktan çok, Bakanlıkların taşınmaz kültür varlıklarıyla ilgili birimlerinin üst görevlilerinden oluşan bir yapıdır. Yüksek Kurulun başkanı Kültür ve Turizm Bakanlığı müsteşarıdır. Yüksek Kurul, itiraz üzerinde Koruma Bölge Kurulu kararlarını itiraz doğrultusunda yeniden karara bağlama yetkisine sahiptir. Yüksek Kurulun bu yetkisini kullanılmasına ilişkin kamuoyunun yakından bildiği örnekler bulunmaktadır.

b. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasında Uygulayıcı İdareler

Taşınmaz kültür varlıklarının korunması amacına yönelik olarak, Koruma Bölge Kurulları tarafından alınan kararların gerekleri, ilgili kamu idareleri ve özel hukuk kişileri tarafından yerine getirilecektir. Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına yönelik faaliyetlerde, Koruma Bölge Kurullarından alınan kararlar doğrultusunda, yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları, bakanlıklar, gerçek ve tüzel kişiler uygulamalarda bulunmakla yükümlüdürler. Koruma Bölge Kurullarınca alınan kararlara aykırı ya da karar alınmadan uygulama yapılması durumunda, uygulamada bulunanlar hakkında idari-cezai yaptırımlar uygulanacaktır.

3. Taşınmaz Tabiat Varlıklarının Korunması

Taşınmaz tabiat varlıklarının korunmasına yönelik uygulamalar, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarının görev alanında iken, 2863 sayılı Kanuna, 8. 8. 2011 tarih ve 648 sayılı KHK ile eklenen düzenlemeyle, tabiat varlıklarının korunması faaliyetlerinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde yeni karar alıcı idari birimler kurulması yoluna gidilmiştir. 2863 sayılı Kanunun Ek 4. maddesi düzenlemesine göre; Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu ve Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu kurulmuştur. Karar alıcı idari birimler kurulması yoluna gidilirken, uygulayıcı idareler konusunda bir değişiklik

yapılmamıştır. Bir başka ifadeyle, taşınmaz tabiat varlıklarının korunması konusunda, alınan kararların uygulanması, yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşlarıyla gerçek ve tüzel kişiler olmaya devam etmektedir.

a. Taşınmaz Tabiat Varlıklarının Korunmasında Karar Alıcı İdareler

Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu, 2863 sayılı Kanunla Koruma Bölge Kuruluna verilen görevler kıyas yoluyla, tabiat varlıklarının korunması konusunda gerekli koruma kararlarını almakla görevlendirilmiştir. Temel kararlar, Koruma Bölge Komisyonları tarafından alınmaktadır. Koruma Bölge Komisyonları, 2863 sayılı Kanunla Koruma Bölge Kuruluna verilen yetkileri, tabiat varlıklarının korunmasına yönelik olarak kullanacaktır. Koruma Bölge Komisyonları, mimar, plancı, orman veya çevre mühendisi, hukukçu ve gerek duyulan uzmanlardan oluşacak olup, Bakanlık tarafından bir yıllık süreyle atanmaktadırlar.

2863 sayılı Kanunun Ek 4. maddesine göre; Koruma Bölge Komisyonları tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının ve koruma alanlarının belirlenmesi konusunda Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu görevlendirilmiştir. Kanun koyucunun iradesiyle Tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının tespit, tescil, ilan ve koruma alanlarının belirlenmesinde Koruma Merkez Komisyonu yetkilidir. Kanunda bu yönde ortaya konulan düzenleme, Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu Kuruluş ve Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik²⁴ hükümleriyle detaylandırılmıştır.

Yönetmelik düzenlemesinde, Koruma Merkez Komisyonu, tabiat varlıklarının korunması konusunda ilke kararlarını belirlemek, tabiat varlıkları, sit alanları ve koruma alanlarının belirlenmesine yönelik Bölge Komisyonu kararlarına karşı yapılan itirazları karara bağlamakla görevlendirilmiştir. Koruma Merkez Komisyonu bu görevlerine ek olarak, Koruma Bölge Komisyonları arasında koordinasyonu sağlamak ve kararlar

²⁴ Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılan ve 11. 10. 2011 tarih ve 28088 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmelik.

arasında ortaya çıkan farklılıkları gidermeye yönelik kararlar almakla da görevlidir.

b. Taşınmaz Tabiat Varlıklarının Korunmasında Uygulayıcı İdareler

Taşınmaz tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının korunmasına yönelik uygulama sorumluluğu, taşınmaz tabiat varlıklarının korunması uygulamasında görev alan idareler ve kişilerle paraleldir. Taşınmaz tabiat varlıklarının korunmasına yönelik olarak yetkili komisyonlar tarafından alınan kararlar, kamu kurum ve kuruluşlarını, yerel yönetimleri, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacaktır. Koruma Bölge Komisyonları ve Merkez Komisyonunun almış olduğu kararlar, muhatap konumundaki kamu ve özel hukuk kişilerinin uymaları zorunlu olan irade açıklamalarıdır.

D. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Ugyulamaları

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik olarak gerçekleştirilecek uygulamalar birçok farklı başlık altında karşımıza çıkar. Koruma konusunda karar alacak idareler ve uygulamayı gerçekleştirecek ya da gerçekleştirilmesini gözetim ve denetim altında bulunduracak idarelerin görev alanında bulunan konularla özel hukuk kişilerinin yapacağı uygulamalar koruma faaliyetleri olarak kabul edilmiştir. Korumaya yönelik faaliyetleri kendi içerisinde genelden özele inecek şekilde sıraladığımızda, aşağıdaki başlıklar karşımıza çıkar.

1. Uygulama Standardını Belirleyen Genel Düzenleyici İşlemler

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında, öncelikle ilke ve kuralların ortaya konulmasına yönelik uygulamalar karşımıza çıkar. Anayasa, uluslararası sözleşmeler, kanunlar ve kanun hükmünde kararnameler doğrultusunda ortaya konulan genel düzenleyici idari metinler, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında temel standardı belirleyen kararlardır. Özellikle ilke kararları, koruma uygulamaları konusunda referans metinler olarak kabul edilmektedir. Kültür Varlıklarını Koruma

Yüksek Kurulu ve Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu kararıyla şekillenen ilke kararları, koruma altına alınan değerlerin korunmasında öne çıkan özelliklere ve yapılacak müdahalelere ilişkin teknik detayları ortaya koyan genel düzenleyici idari metinlerdir.

Koruma uygulaması standardını belirleyen genel düzenleyici idari işlemler ilke kararlarıyla sınırlı değildir. İlave olarak yönetmelik, yönerge ve benzeri genel düzenleyici idari metinler de uygulama standardının belirlenmesi ve uygulamada birliğin sağlanması noktasında etkili hükümler getirmektedir. Bir noktanın altını çizme gereksinimi bulunmaktadır. Her ne kadar, ilke kararları uygulamanın teknik detaylarını düzenlemesi noktasında referans metin olarak tanımlanmışsa da, ilke kararları uygulama önceliği bakımından yönetmelikle çatışması durumunda yönetmelikler öncelikle uygulanacaktır.

2. Korunması Gereken Değerlerin Tespit, Tescil veya İlanı

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik faaliyetler arasında, ikinci olarak korunmaya değer kültür ve tabiat varlıklarının belirlenmesi, niteliklerinin tespiti ve tescil edilerek koruma kapsamına alınması uygulamaları karşımıza çıkar. Tespit, tescil ve ilanı yapılan tek bir varlık, varlık grubu ya da sit alanı statüsündeki korumanın gerekleri doğrultusunda yapılaşma koşullarının belirlenmesi ve sonrasında koruma amaçlı planların oluşturulması koruma uygulamalarının ikinci grubunu oluşturmaktadır.

Korunmaya değer kültür ve tabiat varlıklarının doğru bir şekilde belirlenmesi, yapılacak uygulamanın başarısı bakımından önemlidir. Kimi zaman, korum altına alınan varlıkların gerçek nitelikleri gözden kaçabilmekte ve yeni yapılar ya da koruma altına alınması gerekliliği tartışmalı varlıklar koruma altına alınabilmektedir. Tespit, tescil ya da ilan kararlarının yeterince araştırılmadan, bir başka idareden gelen veriler üzerinden şekillendirilmesi, işlemi yetki ve şekil yönünden sakatlayacağı gibi, gerçekten korunması gereken değerlerin gözden kaçmasına da yol açabilecektir.

3. Projelerin Hazırlanması ve Onaylanması

Tespiti yapılarak tescil edilen taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında üçüncü aşama, korunmanın gerektirdiği proje çalışmalarının gerçekleştirilmesidir. Proje çalışmalarında öncelikle tespit ve tescili yapılan varlığın korunmasını sağlamaya yönelik olarak mevcut durumu ortaya koyan çizimler yapılır. Korunmaya değer olup olmadığı yönündeki tespitin ötesinde, rölöve denilen bu çizimler koruma altına alınan kültür ya da tabiat varlıklarının mevcut durumunu, detaylı bir şekilde ortaya koyan çalışmalardır. Rölöve çalışmalarının fikri mülkiyet kapsamında olup olmadığı tartışmalıdır. Her daim yeniden çalışılması mümkün olduğundan proje üzerinde hukuki koruma sağlanamamaktadır. Koruma altına alınan kültür varlıklarının korunmasına ilişkin proje çalışmalarında ikinci aşama koruması gereken değerin orijinal halinin tespitinin projelendirilmesidir. Restitüsyon olarak isimlendirilen bu projede, tarihi eser kimliğini ortaya koyan özelliklerin gerçeğe paralel bir şekilde tespitinin yapılması sağlanır. Rölöve ve restitüsyon çalışmaları, korunması gereken varlığın korunmasına katkı sağlayan çizimlerdir.

Koruma altına alınan kültür ve tabiat varlığına iyileştirme yönünde bir müdahale yapılacaksa, restorasyon projesi hazırlanması ve bu doğrultuda uygulama yapılması gerekir. Üçüncü olarak restorasyon projesi karşımıza çıkar. Tarihi eser yerinde yoksa, rekonstrüksiyon projesi hazırlanır. Tarihi özelliklerine uygun olarak, taşınmaz kültür varlığının yeniden yapılmasını amaçlayan bir çalışmadır.

4. Projelerin Uygulanması

Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında dördüncü aşamada da projelerin hayata geçirilmesidir. Hazırlanmış ve ilgili Kurul ya da Komisyon tarafından onaylanmış bulunan projeler doğrultusunda korunması gereken varlığın niteliklerinde geriye gidişin önlenmesi ya da iyileşme sağlanması projelerin uygulanmasıyla mümkün olur.

5. Uygulamaların Gözetim ve Denetimi

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında uygulama sürecinin takibi son derece önemlidir. Koruma Bölge Kurulu ya da Koruma Bölge Komisyonu tarafından kabul edilen projeye aykırı bir şekilde korunması gerekli varlığa müdahale edilmesi durumunda geri dönülmez hasarların oluşması kaçınılmazdır. Tarihi İstanbul Surlarına koruma gereklerini hiçe sayan bir müdahale yapıldıktan sonra bunun dönüşü olmayacağı gibi, Süleymaniye Külliyesinde yapılan restorasyon sonrasında ses sistemine ilişkin şikayetler kamuoyunun malumudur.

Uygulama sürecinde sorun yaşanmasının önlenmesine yönelik olarak gözetim faaliyetlerinin uzmanlar tarafından, idare adına sürekli olarak yürütülmesi gerektiği gibi, yapılan uygulamaların projelere uygun olup olmadığının da denetlenmesi gerekir.

6. Aykırı Uygulamalarda Yaptırımlar

Son aşamada ise, aykırı uygulamalara yaptırım uygulanmasına yönelik faaliyetler koruma kapsamında karşımıza çıkar. Koruma Bölge Kurulu ya da Koruma Bölge Komisyonlarının kararı alınmadan ya da alınmış bulunan kararlara aykırı bir şekilde uygulama yapılması durumunda idari ve cezai yaptırımların uygulanması bir gerekliliktir. Belirlenen ilke ve kurallara uygun hareket edilmesinin sağlanması ancak bu yönde bir düzenleme bulunmasıyla sağlanabilir. Bu kapsamda, meslek mensuplarının koruma uygulamalarında görev almaktan yasaklanması ya da suç duyurusunda bulunulmak suretiyle ceza soruşturması başlatılması gibi uygulamalar karşımıza çıkmaktadır.

E. İstanbul Tarihi Yarımada Bölgesinde Koruma Uygulamaları

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması çalışmalarında, korunacak değerlerin yoğun olarak bulunduğu alanlar özel olarak ele alınmak ve taşıdığı tarihi değerlere göre projelendirilmek durumundadır.

Tarihi Yarımada, dünyada az rastlanacak özelliklere sahip bir koruma alanıdır.

1. Tarihi Yarımadanın Kimliği ve Korunması

Kültür ve tabiat varlıklarının korunması uygulamaları bakımından Tarihi Yarımada çok özel bir alandır. Bütünüyle sit alanı olan, birden çok sit statüsünü aynı anda içerisinde barındıran bir bölge olarak, ülkemiz için önemli olduğu gibi insanlığın ortak mirası olması bakımından da özel öneme sahiptir. Eski İstanbul olarak bilinen bu bölge, geçmişte şehrin ekonomisinin merkezi olduğundan yoğun bir yıpranmışlık içerisinde yorgun bir görüntü sergilemektedir. Bütün bu yorgunluğuna rağmen, yer altı ve yer üstünde barındırdığı değerler bakımından özenle sahip çıkılması ve korunması gereken bir kentsel alandır.

Tarihi Yarımada olarak belirlenen tarihi İstanbul surlarının çevrelediği alan, her türlü fiziki-inşai müdahalenin özel teknikler kullanılarak ve koruma ihtiyaçları doğrultusunda yapılması gereken kültür katmanları demetinden oluşmaktadır. Yıllar içerisinde yaşanan olaylar ve çevresel koşulların etkisiyle kentin tarihi katmanlar halinde maddi bedene kavuşmuştur. Sultanahmet Meydanında dolaşırken biliniz ki, alta Doğu Roma Hipodromu varlığını gerçek haliyle devam ettirmektedir.

Maddi varlığının yanında yaşanmışlıklarıyla da Tarihi Yarımada özel bir tarihi alandır. Yenikapı kazı alanında ortaya çıkan veriler ışığında 8500 yıllık bir geçmişi barındıran bu bölge, yaşanan birçok tarihi olayın sahne aldığı bir mekan olarak ayrıca değerlidir. Bu değer doğrultusunda, dünyanın seçkin yerleşim alanlarından biri olarak ele alınması ve yapılacak projelendirmelerin bu doğrultuda gerçekleştirilmesi gerekir. Maddi varlığıyla birlikte, Tarihi Yarımadanın somut olmayan kültürel değerlerinin de korunmasını sağlayacak tedbirlerin alınması gerekir. Tarihi Yarımada üzerinde baskı oluşturan faaliyetlerin bir an önce bölgeden uzaklaştırılması yoluna gidilerek, öncelikle korunması gereken değerlerde nitelik kaybının önüne geçilmesi gerekir. Sonrasında korumayı sağlayan ve tarihi değerlere uygun kullanımların belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi yoluna gidilmelidir.

2. Tarihi Yarımadada Koruma(!) Uygulamaları

Tarihi Yarımadada yapılan uygulamalar konusunda herkesin az çok bir fikri vardır. Bu noktada ortaya konulan düşüncelerin amacı, milletimizin ve insanlığın ortak zenginliği olan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamaktır. Uygulama yetkisini ve sorumluğunu elinde bulunduran idarelere bir katkı sağlama adına kimi uygulamaları irdeleme gereği duymaktayız. Bu noktada birkaç ana başlık altında Tarihi Yarımadayı etkileyen uygulamaya değinmekte yarar vardır.

a. Ulaşım Ağlarının Tarihi Yarımadaya Yönelmesi

Tarihi Yarımada, sahip olduğu nitelikler gereği, ekonomik yaşamın merkezi olmaktan çıkarılması gereken bir alandır. Belli bir oranda bu niteliğini kaybetmiştir. Alanda bulunan tarihi dokuya zarar veren ya da uyuşmayan imalathanelerin uzaklaştırılması gerekir. Alanın yeniden tanımlanması ve kullanım fonksiyonların sahip olunan değerler üzerinden belirlenmesi gerekir. Bu durumda, anakentin ana ulaşım akslarının ve ağlarının Tarihi Yarımadaya yönelmesi koruma gerekleriyle bağdaşmayan bir durumdur. İlave olarak, kentin iyi yakasını bir araya getirme iddiasındaki projeler bakımından, seçilen güzergahlar, kentin ulaşım ihtiyacına çözüm üretmekten de uzaktır. Elbette belli bir yoğunlukta kullanım sağlaması beklenir. Ancak, ulaşım ihtiyacının yoğunlaştığı alanların tercih edilmesinin, etkili bir ulaşım hizmeti bakımından temel gereksinim olduğu göz ardı edilmiştir. Ortaya konan yeni ulaşım tercihleri Tarihi Yarımadanın korunması gereksinimini yoğun bir şekilde baskılamaktadır.

b. Haliç Metro Köprüsü

Haliç Metro köprüsü başlığı, metronun bu bölgeden geçirilmesi tartışmasından bağımsız olarak, tamamen tasarım ve işleyiş mantığına yönelik bir değerlendirme yapma amacıyla seçilmiştir. Resimlere bakıldığında, günümüz teknolojisinde böyle bir tasarımın ortaya konulması, ortaya çıkan estetik yoksunu yapının Süleymaniye üzerinde oluşturduğu baskıdan çok daha fazlasını, Külliyenin mimarının torunlarının böyle bir esere imza atması noktasında ortaya koymaktadır.

Konunun mimari ve statik yönüne uzmanlarca gereken değerlendirmenin yapılmış ve yapılacak olduğunu düşünerek, konunun estetik ve kullanım açısından değerlendirilmesini takdirlerinize sunuyorum. Haliç'in ortasında, köprü üzerinde bir metro istasyonunun yapılmakta olduğu sanırım dikkatinizi çekmiştir. Kullanım açısından çok anlamsız olan bu yaklaşım, yapının estetik sorunlarını artıran ve Tarihi Yarımadayı baskılayan bir özellik olarak ortaya çıkmaktadır.

c. Edirnekapı Surları Önündeki Mezarlık Üzerine Yapılan İnşaat

Tarihi İstanbul surları önünde, şehrin kazanılmasında emeği geçen insanların mezarlarının bulunduğu yerde, mezarlık alanı üzerine böyle bir yapılaşmanın gerçekleştirilmiş olması, bir şeyi açıkça ortaya koymaktadır. Artık yapılaşacak alan kalmamış ve sıra mezarlıklara gelmiştir.

d. İstanbul Siluetine Yapılan Saldırı

Çok şey söylenen Zeytinburnu gökdelenleri için ilave değerlendirmeler ve İstanbul kimliğine verdiği zararları vurgulamak yerine, süreç içerisindeki bazı garipliklerden bahsetmek belki daha faydalı olacaktır. Gökdelenlerin bulunduğu alan önce, Kurul üzerinde oynamalar yapılarak, önce Sur Koruma Bandı dışına çıkarılmış ve sonrasında da doğrudan İBB tarafından ruhsatlandırılmıştır. 2011 Eylül ayında konu ilgili Koruma Bölge Kurulunda görüşülmüş ve silueti olumsuz etkilediği tespiti yapılarak, gereğinin yapılması için karar Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına gönderilmiş olmasına rağmen yapılaşmanın tamamlanmasına müsaade edilmiştir. 2863 sayılı Kanunun 61. maddesi, maalesef İBB Başkanını bağlamamıştır.

e. Yenileme Alanı Uygulamaları

Yenileme alanı uygulamaları, Tarihi Yarımada kimliğine doğrudan yapılan uygunsuz bir müdahale olarak, koruma gereklerini alt üst etmiştir. Bu noktada fazla söze gerek bulunmadığını düşünmekteyim.

f. Hatalı Restorasyon Uygulamaları

Hatalı restorasyon uygulamaları, restorasyon projesi konusunda yetkinliği bulunmayan kişilere ihalelerin verilmesinden başlayan ve uygulama süreciyle tarihi değerler üzerinde giderilemez sorunlara neden olan müdahalelerdir. Süleymaniye, Yavuz Selim, Fatih Külliyelerinde yapılanlar örnek olarak fikir vermeye yeteceği gibi, sorunun büyüklüğünün anlaşılmasına da katkı sağlayacaktır.

g. Tarihi İstanbul Surlarının Kaderine Terk Edilmesi

Tarihi İstanbul Surlarının durumunu yerinde incelediğinizde içler acısı bir durumla karşılaşırsınız. Ahşap veya metal destekle ayakta tutulmak istenen sur kütleleri, bitkilenme nedeniyle parçalanmış duvarlar, üzerine yapı inşa edilmiş surlar, surlar üzerine yerleşmiş Belediye Sosyal Tesisleri ve benzeri uygulamalar Tarihi Yarımadanın temel değerlerinden biri olan surlar konusunda ciddi sorunlara işaret etmektedirler.

h. Yer Altındaki Tarihi Değerlerin Tespitinin Yapılması İhtiyacı

Tarihi Yarımada, 8500 yıllık bir yerleşim olmasına rağmen yoğun sayılacak bir yapılaşma faaliyeti göze çarpmaktadır. Sürekli olarak hafriyat yapılmakta, zemin kazılmakta, denetimli denetimsiz kazılarla yer altında buluna tarihi değerler çoğu zaman yok olmaktadır. Öyle ki, kamu yararına faaliyet gösteren bir vakıf üniversitesi, Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetinde bulunan ve arkeolojik alan olarak koruma altına alınmış bir parsel üzerinde hafriyat yapabilmekte ve beton dökebilmektedir. Bir başka alanda, tarihi kayıtlarda varlığı bilinen bir tarihi eserin temel izlerinin aranmasına yönelik verilen kazı izniyle, 21 m derinliğe, kil zemine kadar inildi ancak hiçbir tarihi esere rastlanılmadı şeklinde bir rapor önünüze gelebilmektedir.

Bütün bu olumsuzlukların önüne geçilebilmesi için, bilimsel görüntüleme yöntemleri kullanılmak suretiyle, Tarihi Yarımada bulunan bütün parsellerin altındaki tarihi kalıntıların tespiti yapılarak, uygulamaların bu

veriler doğrultusunda gerçekleştirilmesine yönelik kapsamlı bir çalışma yapılmalıdır.

i. Samatya Dolgu Alanı

Samatya sahilinde yapılan deniz doldurma işlemiyle, toplantı alanı kazanılması çalışmalarının Tarihi Yarımadanın korunması gerekleriyle bağdaşmadığını, heyula gibi tarihi mekanlarda dolaşan ve bu dönemindoymaz bir yapılaşma açlığının simgesi haline gelen hafriyat kamyonlarının verdiği zararlar da tam olarak bilinememektedir.

Bir başka nokta ise, yaklaşık 10 dakikalık yürüme mesafesinde, Kazlıçeşme Açıkhava toplantı alanı mevcutken, Tarihi Yarımadaya bu müdahalenin neden yapıldığının anlaşılamamasıdır.

İkinci Bölüm

Genel İstanbul Analizi

Yerel yönetim olarak İstanbul ili sınırları içerisinde yaşayanların mahalli müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik faaliyetlerde beklenen düzeyin yakalanması, toplumsal gereksinimlerin tatmini bakımından öncelikli bir ihtiyaçtır. İstanbul ili sınırları içerisinde faaliyette bulunan 39 adet ilçe belediyesi tarafından yürütülen hizmetlerin belli bir standart doğrultusunda yürütülmesinin sağlanmasına yönelik koordinasyon görevinin yerine getirilmesi ve ilçe belediyelerini aşan ve anakent bütünü içerisinde yürütülmesi gereken hizmetlerin sunulması görevini yerine getirmek üzere, İstanbul İl sınırlarında Büyükşehir Belediyesi teşkilatı kurulmuştur.

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yerine getirmesi gerekli hizmetlerin niteliklerinin beklenen standartlara ulaştırılması, ilçe belediyeleri tarafından sunulan hizmetlerin kalitesini doğrudan etkileyecektir. Büyükşehir belediyesinin etkili bir şekilde görevini yerine getirmekte olduğu bir kente, mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanmasına yönelik hizmetlerin temeli sağlam bir şekilde kurulmuş olacaktır. Büyükşehir sınırları içerisinde, hizmetlerin planlı, programlı, etkin ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlamak görevi, İstanbul Büyükşehir Belediyesine verilmiştir. Bu görevin gereklerini yerine getirirken, standartları belirleyen, plan yapan, program oluşturan bir üst yapılanma rolü Büyükşehir Belediyesince yerine getirilecektir.

İstanbul, insan eliyle yeryüzüne kondurulmuş, nerede ise kutsal sayılacak kadar büyülü bir kenttir. İstanbul, adıyla, ruhuyla, kültürüyle efsunlu bir düşün simgesidir.

Kıtalar arasında geçiş noktası olması, üç deniz yolunu birleştiren bir noktada yer tutması bir yana, onun kadar hakkında şiirler yazılmış, besteler yapılmış başka bir şehir yoktur. Bütün milletleri kıskandırmış, her milleti onun hakkında düşler görmeye sevk etmiş başka hangi şehir vardır? Edebiyatçıların, şairlerin, sanatkarların, tarihçilerin bir kere bile olsa onu görmek için yanıp tutuştuklarına dair birçok örnekler bulunduğuna tarih şahittir.

O herhangi büyük bir şehirle kıyaslanabilecek bir şehir değildir. Hatta ünlü tarihçi Toynbee'nin ifadesi ve tanımlamasıyla; "**geleceğin tek dünya şehri**" sıfatı dahi onu ifade etmekten çok uzaktır.

İstanbul, yağmalamadan, yıkmadan, yakmadan, talan etmeden, var olanın üzerine daha güzelini inşa ederek, medeniyet yaratmanın en güzel örneği olarak insanlığa bir armağandır. İstanbul'da yer alan farklı din ve inanç gruplarına ait ibadethaneler, insanlığın ortak yaşam kültürünün sembolleri olarak, bir diyalog içindedir.

İstanbul, doğal güzellikleriyle, dağlar misali sevdayı hak eden bir yapıya sahiptir. Günün ilk ışıklarıyla görece olarak doğal haliyle Çamlıca,

Genel İstanbul Analizi 67

Batılı olan Sarayburnu'nu saygıyla selamlar. Akşamları İstanbul, bütün ihtişamıyla vakar ve sükûnet içindeki Üsküdar'a göz kırpar.

Helen kültürü ve dönemi, Roma ve Bizans İmparatorluğu ve sonunda Türk medeniyetinin, ortaya koyduğu kültür ve sanatın ihtişamlı buluşmasının göz bebeği olarak bakılması gereken bir şehirdir. İstanbul'a özel ve özenli bir şekilde davranılması, değerlerine sahip çıkılması ve yüceltilmesi gerekir.

Başlangıçta Batılı bir şehir olarak kurulan İstanbul, Türklerle birlikte biraz doğulu, biraz batılı bir sentez kent haline gelmiştir. Ama batılı bir şehir olma vasfını da asla kaybetmemiştir. İstanbul her zaman Romanın Doğu Başkenti olarak, kimliğini ve kişiliğini büyük bir vakarla korumuştur.

Muhafazakâr bir görüntünün gerisinde, bir o kadar modern bir şehirdir. Batılı olduğu kadar Asyalıdır, Kuzeyli olduğu kadar Güneylidir. O, Kuzeyin soğuk ve vakur sükûnetiyle Akdeniz'in sıcak ve coşkulu hislerini aynı yürekte barındıran bir bilge şehirdir İstanbul.

Hem Grek bir Ortodoks, hem Latin-Katolik, hem Türk-Müslüman'dır.

Doğu ve batı medeniyetlerinin, eserlerini serbest bir rekabet ortamında sergiledikleri bir mahşer alanıdır İstanbul. İstanbul, Doğu ile Batı arasında bir medeniyet mücadelesinin cephesi görüntüsündedir. O yüzden de mücadele zemini olmaktan kurtulamamıştır. Bu mücadele elbette askeri bir fetih ve bir savaş olmaktan çok, İstanbul'a daha güzelini yapma, öbürünün kattığından daha çok şey katma mücadelesidir.

İşte Ayasofya ve işte onu aşmak için Süleymaniye sırtlarına yerleştirilmiş Süleymaniye Camisi bu anlamda bir mücadelenin sembolleri olmuşlarıdır. İstanbul, tarihten günümüze taşıdığı bütün batılı ve doğulu değerleriyle korunması gereken bir kenttir.

İstanbul, hala dünya üzerinde hak ettiği yerde değildir. Hala bir yığın sorunla başı dertte olan, sorunların üstesinden gelmeye çalışan, imkânları son noktasına kadar tüketilmek istenen, mağlup ve mağdur

bir kent görüntüsü karşımıza çıkmaktadır. Gerçekten ona sahip çıkacak, tarih içindeki yerine uygun bir misyon kazandıracak yöneticileri beklemektedir. Çünkü hala birileri için rant kapısı olmaktan kurtulamamış bir kenttir İstanbul.

Bir medeniyet ve kültür vahası olması gereken kent, bir rantiye şantiyesine dönüştürülmüştür. Bütün meydanları işgal edilmiş, insancıl bir yaşam kaynağı ve huzur veren bir kent olması gerekirken, kafese kapatılmıştık hissi uyandıran bir hapishane görüntüsüne mahkûm edilmiş bir kent haline getirilmiştir.

Bu çalışmada, İstanbul'un İstanbul'a dönüşüm projesinin genel çerçevesi araştırılmış, kent kimliğiyle bağdaşmaz durumların giderilmesine yönelik projeler ortaya konulmuştur.

I. İstanbul'un Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık, iktisadi ve kültürel açıdan en önemli şehridir. Şehir, iktisadi büyüklük açısından dünyada 34., nüfus açısından belediye sınırları göz önüne alınarak yapılan sıralamaya göre Avrupa'da birinci, dünyada ise Shanghai'dan sonra ikinci sırada yer almaktadır¹.

İstanbul Türkiye'nin kuzeybatısında, Marmara kıyısı ve Boğaziçi boyunca, Haliç'i de çevreleyecek şekilde kurulmuştur. İstanbul kıtalararası bir şehir olup, Avrupa"eumş bölümüne Avrupa veya Rumeli Yakası, Asya'daki bölümüne ise Anadolu Yakası veya Asya Yakası denilmektedir.

Tarihte ilk olarak üç tarafı Marmara Denizi, Boğaziçi ve Haliç'in sardığı bir yarım ada üzerinde kurulan İstanbul'un batıdaki sınırını İstanbul Surları oluşturmaktaydı.

Gelişme ve büyüme sürecinde surların her seferinde daha batıya ilerletilerek inşa edilmesiyle 4 defa genişletilen şehrin 39 ilçesi vardır². Sı-

¹ UN. Statistic Division – Demografic and Social Statistics. Milleniumindicators. un. org Retrieved 2010-07-26

² İstanbul. gov. tr, İstanbul Valiliği erişim tarihi 16-12-2013

Genel İstanbul Analizi 69

nırları içerisinde ise Büyükşehir Belediyesi ile birlikte toplam 40 belediye bulunmaktadır.

Kentin yüzölçümü 5. 512 km2'dir.

İstanbul, yerleşim tarihi 300 bin, kentsel tarihi yaklaşık 8 bin 500, başkentlik tarihi 1600 yıla kadar uzanan, Avrupa ile Asya kıtalarının kesiştiği noktada bulunan bir dünya kentidir.

Şehir çağlar boyunca farklı uygarlık ve kültürlere ev sahipliği yapmış, yüzyıllar boyu çeşitli din, dil ve ırktan insanların bir arada yaşadığı kozmopolit ve metropolit yapısını korumuş ve tarihsel süreçte eşsiz bir mozaik halini almıştır³.

Uzun zaman dilimleri boyunca her alanda merkez olmayı ve iktidarda kalmayı başaran dünyadaki nadir ve özgün yerleşim yerlerinden biri olan İstanbul, geçmişten günümüze bir dünya başkentidir.

İstanbul'un tarihi ana hatlarıyla beş büyük döneme ayrılabilir4.

Tarih öncesi dönem, Byzantion dönemi, Konstantinopolis dönemi, Konstantiniyye dönemi ve İstanbul dönemi olarak isimlendirilen beşli bir ayrım yapılması mümkündür.

Küçükçekmece Gölü kenarında bulunan Duinsçriüuj suquiuinzeu yapılan kazılarda insan kültürüne ait ilk izlere rastlanmıştır. Bu dönemde gölün çevresinde Cilalı Taş Devri ve Bakır Çağı insanlarının yaşadığı sanılmaktadır.

İlk belirgin yerleşim sahipleri olarak Megaralılar'ın yaşamış oldukları kabul edilmektedir. Megaralılar, bugünkü Kadıköy'e yerleşmişler ve bu yerleşim yerine "Khalkedon" adını vermişlerdir. Ayrıca Kadıköy'e bağlı Fikirtepe'de de çeşitli buluntular ortaya çıkmıştır.

Elen Mitolojisi'ne göre Batum'a doğru yola çıkan 40 Yunanlı, İstanbul Boğazı'ndan geçerken, bugünkü Sarayburnu'nda karaya çıkmış,

Wikipedia, The Free Encyclopedia, erişim tarihi 16-12-2013

⁴ İstanbul'un tarihçesi harika. istanbul,gov. tr erişim tarihi 11-10-2013

bulundukları yere, "Altın Boynuz" dedikleri Haliç'e ve Khalkedon'a yerleşmişlerdir.

İstanbul, bu dönemde adı Byzantion olan antik bir Yunan şehir devleti olarak kurulacak⁵, kısa zamanda gelişip güçlenecek ve dönemin merkezi gücü Roma İmparatotluğu tarafından ele geçirilecektir.

Romalılar tarafından Byzantion, Latinleştirilecek ve Byzantium olarak Roma İmparatorluğu'nun önemli şehirlerinden biri haline gelecek, adı değiştirilecek önce Byzantium sonra Augusta Antonina diye anılacaktır.

Bugünkü İstanbul'un temelleri MÖ 7. yüzyılda atılmıştır. "Byzantion" şehri Megaralılar tarafından MÖ 667'de tarihi yarımadanın doğusunda, Sarayburnu civarında kurulmuştur. Byzantion uzun süre şehir devlet yapısı göstermiştir.

MÖ 478'de Byzantion, Spartalı Pausanlılar tarafından ele geçirilmiştir. Byzantion Spartalı Pausanlıların yönetiminde ancak iki yıl kalabilmiş, sonra Pausanlılar şehrin halkı tarafından kovulmuşlardır.

Böylece MÖ 476'dan itibaren Byzantion demokrasiyi yönetim biçimi olarak belirlemiştir. Uzun süre şehir devlet yapısı gösteren Byzantion, stratejik konumuna borçlu olduğu ekonomik gelişme sayesinde tüm antik Yunan bölgesine müdahale edebilen bir güç olmuştur.

MÖ 196'da Byzantion Roma İmparatorluğu'nun hâkimiyeti altına girmiştir. Byzantion Roma İmparatoru Septimus Severus tarafından Roma İmparatorluğu'na Roma Bağımsızlık Bildirgesi'yle dahil edilmiştir. Şehir Roma İmparatoru Vespasian tarafından 1. yüzyılda imparatorluğa sağlam bir şekilde bağlı kalması için Latinleştirilmiştir.

Byzantion İmparator Vespasian döneminde hızlı bir Latinleştirme politikasına tabi tutulur, adı Latince Byzantium olur ve Roma İmparatorluğu'na tam bağlı önemli bir vilayet haline gelir. 196'da Byzan-

⁵ Tarihi kaynaklarda sıklıkla kullanılan, İstanbul'un Yunan Kolonisi olduğu bilgisi, Yenikapı kazılarında ortaya çıkan tarihi kalıntılarla örtüşmemektedir. İstanbul çok daha eski bir yerleşim yeridir.

Genel İstanbul Analizi 71

tion Pers İmparatoru Pescennius ile anlaştığı için Roma İmparatoru Septimus Severus tarafından cezalandırılır ve şehir büyük zarar görür. Şehir sonra yine Septimius Severus tarafından baştan başa tekrar inşa edilmiştir.

Augusta Antonina adı baştan başa yeniden inşa edilmiş ve düzenlenmiş şehre İmparator Septimius Severus (193-211) tarafından, oğlu Antonius'un şerefine verilmiştir. 3. yüzyılda bu ad kullanılmıştır. 330 yılında Byzantion 1. Konstantin tarafından Roma İmparatorluğu 'nun başkenti ilan edilmiştir.

İstanbul'un bu dönemde adı Konstantinopolis olarak değişmiş, önce Roma İmparatorluğu 'nun sonra Bizans İmparatorluğu'nun başkentliğini yapmıştır. Bizans başkenti Konstantinopolis yaklaşık 1000 yıl boyunca Orta Doğu'ya hakim bir şehir konumuna yükselmiştir.

İstanbul'un başkentlik tarihi Roma İmparatorluğu'nun Doğu-Batı ayrışmasından 65 yıl önce başlamıştır. Byzantion 330 yılında İmparator Büyük Konstantin'in isteğiyle 'nova Roma' (Yeni Roma) olarak Roma İmparatorluğu'nun başkenti yapılmıştır. Kentin ismi imparatorun ölümünden sonra onun anısına Byzantium'dan Konstantinopolis'e çevrilmiştir.

Roma'nın istilası ve yıkılmasıyla onun yerine geçen Konstantinopolis, 395'de ikiye bölünen Roma İmparatorluğu'nun ardılı devlet başkenti olmuştur.

Konstantinopolis, önce Doğu Roma İmparatorluğu adıyla kurulan ve Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra zamanla adı Bizans İmparatorluğu'na dönüşen devletin de 395'de başkenti olmuştur. Konstantinopolis erken ortaçağda da dünyanın en parlak ve zengin şehridir.

1204-1261 yılları arasında Latinlerin işgaline uğrayan Konstantinopolis Latin İmparatorluğu'nun başkenti haline gelmiştir.

Latin egemenliğinden sonra Konstantinopolis daha sonra tekrar 1453'e kadar Bizans İmparatorluğu'nun başkenti olmuştur. bu döneme Kostantinopolistik denilmektedir.

İstanbul bu dönemde büyük bir cihan imparatorluğunun başkenti olacak, üç kıtada yayılan toprakları 400 yıldan uzun süre hakimiyetinde bulunduracaktır.

Kentin 29 Mayıs 1453'te II. Mehmed tarafından fethedilmesinden sonra Osmanlı dönemi başlamıştır. Müslümanlarca Konstantiniyye olarak adlandırılan şehri, Rumlar Yunanca "εις τήν Πόλι(ν)" (/is tin boli/) yani "şehir'e" olarak kullanmışlardır. Osmanlı'da da bu ismi İstanbul olarak sıkça kullanılmıştır. Ruslar ise şehre Çarigrad (Çarın şehri) adını vermişlerdir. Şehrin Balkanlar'daki adı Stambul olmuştur.

13 Kasım 1918 tarihinde İtilaf devletleri tarafından işgal edilen şehir, 6 Ekim 1923 tarihinde Türk ordusunun şehre girmesiyle bu karanlık dönemi geride bırakmıştır.

1923'te Ankara'nın başkent olmasıyla köklü başkentlik özelliğini yitiren İstanbul, 4. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar on dört yüzyıl boyunca koruduğu her alanda etkin bir 'dünya kenti' olma özelliğini Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra cumhuriyet tarihiyle birlikte tekrar kazanmaya başlamıştır. Günümüzde Orta Doğu ve Avrupa'nın önemli merkezleri arasında yerini almıştır.

28 Mart 1930 yılında Türk Posta Hizmet Kanunu ile kentin adı resmen değiştirilerek İstanbul adını almıştır. Konstantinopolis (ve Konstantiniyye) adı ise tamamen yürürlükten kaldırılmıştır.

İstanbul'un 1900'lerin başında 1 milyon olan nüfusu, 1927'de 690. 000'e düşmüştür. 1935'de 740. 000 ve 1945'de tekrar 900. 000'e ulaşmıştır. 1950'lerde Balkanlar'dan göç alan bir şehir olmuştur. Bu dönemde şehirleşmede gecekondular ön plana çıkmıştır.

1960'larda ise gecekonduların yanında, apartmanlaşma başlamıştır. 1970'lerde hızlı nüfus artışı ile konut ve ulaşım sorunları önem kazanmıştır. Bu dönemde otomobil sayısının artması ve sonucunda trafiğin yoğunlaşması, Boğaziçi Köğrüsü'nün yapılmasında etkili olmuş ve ulaşımda önemli bir noktaya varılmıştır.

Genel İstanbul Analizi 73

İstanbul metropoliten alanı 1970-1975 yılları arasında merkezde 50 kilometre yarıçaplı iken 1980'de 60 kilometre yarıçapa ulaşmıştır.

1990'ların nüfus artışı, nüfusun dış taraflara yayılması ile sonuçlanmıştır. Bu yayılma sonucunda İETT'nin yetersiz gelmesi ile dolmuş ve minibüsler bu açığı kapatmaya çalışmışlar ve hala çalışmaya devam etmektedirler. 70'li yıllarda eski hızı ile olmasa da imar faaliyetleri canlanan şehirde 1973 yılında Boğaziçi Köprüsü, daha sonra Fatih Sultan Mehmet köprüsü açılmıştır. Köprülerin oluşturduğu cazibe, kentin nüfusunun şekillenmesinde etkili olmuştur.

Ülkenin genel istihdam sorunları doğrultusunda, "Taşı toprağı altın" olarak tanımlanan İstanbul'a, durmaksızın devam eden yoğun bir göç akınının başlamıştır. Sanayi yatırımlarının İstanbul'da yoğunlaşması ile birlikte umut kapısı olarak görülen kentte, önlenemez ve öngörülemez bir büyüme yaşanmıştır. Bu süreç, ne yazık ki, kentin tarihi, medeni yüzünü korumak ve çağdaş, modern yüzünü geliştirmek yerine gecekonduların istila ettiği bir köy görünümünün ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Özellikle 90'lı yıllardan başlayarak kent estetiği ve kentlilik bilinci tamamen kaybedilmiş ve sadece vatandaşlar değil siyasi otorite tarafından da rant kapısı olarak görülmesi, İstanbul açısından sorunları iyice büyütmüştür.

Günümüzde İstanbul'un sorunlarının çözümlenmesi ya da İstanbul'un yeniden "İstanbul'a dönüşmesi" sadece sosyal demokrat politikalarla çözümlenecek hale gelmiştir.

II. İstanbul Nüfus Analizi⁶

İstanbul tarih boyunca cazibe merkezi olan bir kenttir. Her dönem kente yönelen ya da yönelmek isteyen bir nüfus hareketi olmuştur. Kimi dönem kente yönelen nüfus hareketleri, idari tedbirlerle, kimi zaman cezai tedbirlerle çözümlenmek istenmiş ve çoğu zaman başarı da sağlan-

Türkiye İstatistik Kurumu tuikapp. tuik. gov. tr/adnksdagitapp/adnks. zul erişim tarihi 23-10-2013

mıştır. Cumhuriyetle birlikte, kurucu iktidarın yeni bir başkent kurmak arzusu, uzun sayılabilecek bir süreçte kentin nüfus baskısından uzak kalmasını sağlamıştır.

Cumhuriyetin sanayileşme sürecine yapmış olduğu yatırımlara paralel olarak, kırsaldan kentlere ve çalışma alanlarına yönelen göçle birlikte İstanbul'un nüfusunda artış başlamıştır. İstanbul'a gelen nüfusun çalışma alanı bulmasıyla birlikte, şehrin kenarlarında kendi çabalarıyla başlatmış oldukları yapılaşmalar, kaçak yapılaşma ve gecekondulaşma sürecini başlatmıştır.

Sanayileşme çabalarıyla başlayan nüfus artışı, daha sonraki süreçte, terörle mücadele kapsamında kırsaldaki köylerin boşaltılması ya da hayvancılık faaliyetlerinin önlenmesi nedeniyle ortaya çıkan ekonomik sıkıntıların baskısıyla, başta İstanbul olmak üzere, büyük kentlere göçü zorlamasıyla artan bir ivme kazanmıştır. Bu dönemde İstanbul'un nüfus artışı Devletin uyguladığı terörle mücadele politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Terörle mücadele politikaları, doğu ve güneydoğu illerinde mevcut sosyal yapının dengesi üzerinde olumsuz etkiler doğurmuştur. Terörle mücadele sonucunda bozulan sosyal denge, kendi içerisinde, kimi ailelerin güvenlik endişesi duymasına yol açmıştır. Güvenlik sorunu yaşayan aileler, daha güvenli gördükleri büyük şehirlere, bu arada yoğun olarak İstanbul'a göç etmişlerdir. Bu süreçte de yoğun bir göç dalgası yaşanmıştır. Ailelere yönelen güvenlik tehdidi, çoğu zaman terör örgütü mensuplarının bilinçli olarak uyguladıkları bir yıldırma ve nüfus dengesini kendi istedikleri doğrultuda şekillendirme politikası olarak ortaya çıkmıştır.

Bütün bu süreçlere ek olarak, eğitim, sağlık gibi hizmetlere daha nitelikli bir şekilde ulaşmak ihtiyacı içerisinde olan kişiler de, İstanbul'a yönelmişlerdir. Daha iyi bir yaşam standardı arayan kişiler de, sahip oldukları ekonomik imkânın verdiği güvenle bu kente göç etmişlerdir.

Yaşanan bu olayların ve bağlı olarak nüfus hareketlerinin sonucunda, kalabalık şehirler sıralamasında İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık,

Genel İstanbul Analizi 75

dünyanın ise ikinci en kalabalık şehri konumuna ulaşmıştır. Bu durum, birçok sorunu da beraberinde getirmiştir.

İstanbul'un sahip olduğu kalabalık nüfusun yaş gruplarına göre dağılım tablosu aşağıdaki gibidir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	1. 091. 125	560. 532	530. 593
'5-9'	1.055.415	542.657	512.758
'10-14'	1.074.278	553.787	520. 491
'15-19'	1.069.229	552.726	516. 503
'20-24'	1. 104. 301	540. 937	563.364
'25-29'	1. 325. 802	667.731	658.071
'30-34'	1.433.099	728.674	704.425
'35-39'	1. 221. 016	620.794	600. 222
'40-44'	1. 030. 930	526. 847	504.083
'45-49'	900. 213	456.638	443. 575
'50-54'	733.462	371.515	361.947
'55-59'	593.766	293.990	299.776
'60-64'	425. 516	205. 762	219.754
'65-69'	285. 203	132. 585	152.618
'70-74'	204.076	88. 214	115.862
'75-79'	145. 445	60.062	85.383
'80-84'	99.754	35.417	64.337
'85-89'	47. 556	14. 540	33.016
'90+'	14. 554	3.500	11.054

Toplam 13. 854. 740 6. 956. 908 6. 897. 832

Bu tabloya göre, İstanbul halkı belli bir oranda, siyasi iktidarın başının üç çocuk yapma çağrısına uymuş gözükmektedir. Bununla birlikte, ortaya çıkan artış oranı, çok da önemsenecek bir düzeyde değildir. Nüfus dağılım tablosunda asıl önemli olan veri ise, kırklı yaşların ortalarından itibaren, bu yaş gruplarındaki nüfusun genel nüfusa oranının hızla azalmaya başlamakta olduğu gerçeğidir. Bir başka ifadeyle, kırklı yaşlardan itibaren, orta ve ileri yaş gruplarındaki kişi sayısı hızla azalmaktadır. Bu durumda, İstanbul'un insani yaşam standartlarını sağlama konusunda ciddiyetle sorgulanması gerektiği görülmektedir. Elbette bu yaş gruplarının, emeklilik sonrası diğer kentlere yerleşmelerinden ya da memleketlerine dönmelerinden dolayı nüfus sayısında azalma olduğu söylenebilirse de, bu durumu açıklamak bakımından yeterli olmadığı değerlendirilmektedir. 44 yaşına kadar, dört yıllık olarak gruplandırılan nüfus, hep bir milyonun üzerindeyken, 45-49 yaş grubunda birden 900 bine düşmekte ve sonraki yaş gruplarında da hızla azalmaktadır. Bu veriler, ister yaşam sürelerinin kısalığından olsun, isterse başka şehirlere göçlerden ya da memleketlere dönmekten kaynaklansın, her koşulda, emekli insanların yaşamalarına uygun olmayan bir kent yaşamından bahsedilebilecektir. Bir başka ifadeyle insanlar ya İstanbul'dan ayrılmak zorunda kalmaktadırlar, ya da günümüz ortalamasından daha kısa bir ömür sürerek dünyalarını değiştirmektedirler.

Bu noktada, İstanbul'a hizmet veren yerel yönetimlerin şehrin yaşanabilirlik standardının yükseltilmesi konusunda projeler üretmeleri, trafik sıkışıklığı sorunu başta olmak üzere, sorunları çözümlemek suretiyle yaşanabilir bir kent yaşamı sunmaları gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır. Kent yaşamının insani gelişmişlik standardını yükseltirken, diğer yandan da, emeklilik döneminde bulunan olgunluk çağındaki insanlara hizmet verecek, onları bu güne kadar yaşadıkları kentlerinde mutlu kılacak hizmetleri üretmeleri gerekir. İlave olarak, bu kişilerin tecrübelerinin sosyal sorumluluk alanında değerlendirilmesi, birçok sosyal sorunun çözümüne de katkı sağlayacaktır.

Yıl	Nüfus	Yıllık artış oranı(%)
330	40.000	-
400	400.000	3,34
530	550.000	0,25
545	350.000	-2,97
715	300.000	-0,09
950	400.000	0,12
1200	150.000	-0,39
1453	36.000	-0,56
1477	14.803	-3,64
1566	600.000	4,25
1817	500.000	-0,07
1860	715.000	0,84
1885	873.570	0,8
1890	874.000	0,01
1897	1.059.000	2,78
1901	942.900	-2,86
1914	909.978	-0,27
1927	680.857	-2,21
1935	741.148	1,07
1940	793.949	1,39
1945	860. 558	1,62
1950	983.041	2,7

1.268.771	5,24
1.466.535	2,94
1.742.978	3,51
2. 132. 407	4,12
2. 547. 364	3,62
2.772.708	1,71
5.475.982	14,58
6.629.431	3,9
8. 803. 468	2,88
12.782.960	4,52
13. 120. 596	2,64
13.483.052	2,76
13.710.512	1,68
	1. 466. 535 1. 742. 978 2. 132. 407 2. 547. 364 2. 772. 708 5. 475. 982 6. 629. 431 8. 803. 468 12. 782. 960 13. 120. 596 13. 483. 052

Nüfus hareketleri, bir kentin tarihi bakımından önemli ipuçları veren bir sosyolojik olgudur. Yaşanan tarihi olaylar, sosyal gelişmeler, altyapı yatırımları, hatta siyasi dönüşümler dahi, nüfus hareketleri üzerinde etkili olmaktadır. Bütün bu etkileri ortaya koyan nüfus hareketleri, doğru değerlendirmelerde bulunmak bakımından önemlidir. İstanbul tarihi boyunca nüfus gelişimi yukarıdaki gibidir.

Tablodan da görüleceği üzere 1900'lerin başında 1 milyona ulaşan İstanbul nüfusu, kurtuluş savaşı sonrası ve cumhuriyetin ilk yılarında tersine göçle 600 binlere kadar gerilemiştir.

Nüfusun yeniden 1 milyon seviyesine gelmesi 1950 yılını bulurken, o tarihten itibaren önlenemez göç başlamış ve özellikle 1980'lerin ilk yarısında %14,85 gibi inanılmaz bir oranda nüfus artışı yaşanmıştır.

2005 yılında 10 milyonu geçen İstanbul nüfusu, bugün resmi verilere göre, 13 milyonu aşmış durumdadır. Kayıt dışı nüfus miktarı bu rakama dahil değildir.

İstanbul bir yandan yoğun bir göçe maruz kalırken, diğer yandan ciddi rakamlara ulaşan miktarlarda farklı kentlere göç vermektedir. Yaşanan bu nüfus hareketliliğinin arka planında, kentin sağladığı avantajların yeterli gelmemesi, bir başka kentin ya da memleketin daha cazip şartlar sunması, kente kalmanın gerekçesi olan durumların sonlanması ve benzeri birçok etken karşımıza çıkmaktadır.

Burada karşımıza çıkan bir başka önemli veri, hala İstanbul'un yıllık 400 bine yaklaşan sayıda göç almaya devam etmekte olmasıdır. Bu kadar kalabalık bir nüfusun başka kentlerden İstanbul'a gelme gerekçelerinin ele alınması ve çözümler sunulması gerekir. Bir başka kentte çözümlenmesi mümkün bir talebin İstanbul'da karşılanması seçeneğinin azaltılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

İstanbul'a gelen ve İstanbul'dan giden nüfus verilerinin önemli bir kısmı, farklı kentlerden yüksek öğrenim için gelen öğrencilerin, mezuniyet sonrası geldikleri yere ya da bir başka yere dönmelerinden kaynaklanmaktadır. İstanbul yaklaşık bir milyonu aşkın yüksek öğrenim gören öğrenci nüfusuyla, sanayi ve ticaretin yanında, önemli bir eğitim kentidir.

İstanbul'un nüfus göç hareketlerine bakıldığında aşağıdaki tablo karşımıza çıkmaktadır.

ADNKS 2012 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
13. 854. 740	384. 535	354.074	30.461	2,20

İstanbul'a yönelen yoğun nüfus hareketi, ülkenin her bölgesinden olabilmektedir. Farklı kentlerin ihtiyaçları ya da İstanbul'a gelme nedenleri farklı şekillerde ortaya çıkmaktadır. Doğu ve güneydoğu bölgelerinde güvenlik sorunundan doğan nüfus harekeleri ön plana çıkarken, diğer bölgelerde, eğitim, sağlık, ekonomik ve benzeri gerekçelerden dolayı İstanbul'a göç edilmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Nedeni her ne olursa olsun, Türkiye'nin her kentinden İstanbul'a göç yaşanmaktadır.

İstanbul nüfusu içerisinde, yüz bin ve üzeri İstanbul'a göç veren iller, genel olarak orta Anadolu, güneydoğu Anadolu, doğu Anadolu ve Karadeniz bölgesinde bulunan iller olarak karşımıza çıkmaktadır. Akdeniz ve Ege Bölgelerindeki illerden İstanbul'a yönelen göç, genel olarak düşük kalmaktadır.

TÜİK'in verilerine göre İstanbul'da yaşayanların memleketlerine göre nüfus dağılımı aşağıdaki şekildedir.

• ADANA:	72652
ADIYAMAN:	146059
AFYONKARAHİSAR:	51458
■ AĞRI:	131230
■ AMASYA:	164031
■ ANKARA:	81469
• ANTALYA:	37954
• ARTVİN:	79462
• AYDIN:	23362
■ BİLECİK:	35638
■ BİNGÖL:	118370
■ BİTLİS:	173323
■ BOLU:	62794
• BURDUR:	7767
■ BURSA:	90002
• ÇANKIRI:	156450
• ÇANAKKALE:	73519
• ÇORUM:	162154
■ DENİZLİ:	25914
■ DİYARBAKIR:	166611
• EDİRNE:	106274

■ ELAZIĞ:	133417
■ ERZİNCAN:	294082
• ERZURUM:	347488
ESKİŞEHİR:	50336
• GAZİANTEP:	70935
• GİRESUN:	474213
GÜMÜŞHANE:	134085
■ HAKKÂRİ:	7165
• HATAY:	75223
• ISPARTA:	51792
MERSİN:	47324
■ İZMİR:	57642
• KARS:	248274
• KASTAMONU:	534409
KAYSERİ:	143874
KIRKLARELİ:	116658
KIRŞEHİR:	41022
■ KOCAELİ:	53039
■ KONYA:	139559
■ KÜTAHYA:	25901
• MALATYA:	369011
MANİSA:	39309
• KAHRAMANMARAŞ:	86572
■ MARDİN:	179903
■ MUĞLA:	11822
■ MUŞ:	111761
■ NEVŞEHİR:	81603
■ NİĞDE:	79966
• ORDU:	480614

RİZE:	286302
SAKARYA:	130158
SAMSUN:	393285
SİİRT:	187536
SİNOP:	355795
SİVAS:	709517
TEKİRDAĞ:	114414
TOKAT:	426246
TRABZON:	368027
TUNCELİ:	82335
ŞANLIURFA:	97842
UŞAK:	19173
VAN:	131268
YOZGAT:	125571
ZONGULDAK:	107501
AKSARAY:	40433
BAYBURT:	112368
KARAMAN:	23424
KIRIKKALE::	31625
BATMAN:	107867
ŞIRNAK:	26599
BARTIN:	90825
ARDAHAN:	224498
IĞDIR:	77038
YALOVA:	19864
KARABÜK:	91247
KİLİS:	35037
OSMANİYE:	25420
DÜZCE:	44938
	SAKARYA: SAMSUN: SİİRT: SİNOP: SİVAS: TEKİRDAĞ: TOKAT: TRABZON: TUNCELİ: ŞANLIURFA: UŞAK: VAN: YOZGAT: ZONGULDAK: AKSARAY: BAYBURT: KARAMAN: KIRIKKALE:: BATMAN: ŞİRNAK: BARTIN: ARDAHAN: IĞDİR: YALOVA: KARABÜK: KİLİS: OSMANİYE:

Nüfus analizinde, Kastamonu, Bartın, Karabük illerinin ve Kars, Iğdır, Ardahan illerinin birlikte değerlendirilmesi durumunda ciddi bir nüfus barındırdıkları görülmektedir. Bu iller, önceleri tek bir il olduklarından, iller sıralamasında belli bir nüfusu barındırmak bakımından önde gelen merkezler olarak karşımıza çıkar. Bununla birlikte, İstanbul kentiyle bütünleşme sürecinin tamamlanmasıyla birlikte, özellikle İstanbul nesli olarak ifade edilebilecek olan, İstanbul'da doğup büyüyenler ya da çok küçük yaşta İstanbul'a gelip bu kentte büyüyenler, kendilerini tanımlamada referans olarak İstanbul'u almaya başlamalarından dolayı, hangi illerin ne kadar nüfusunun İstanbul'da olduğunu gündeme getirme gerekliliği yavaş yavaş önemini kaybetmektedir.

İstanbul, adrese dayalı nüfus sistemi verilerine göre, on dört milyon civarında nüfusa sahiptir. Bununla birlikte, gerçek rakamın bu sayısını çok daha üzerinde olduğu her ifade edilmiş ve edilmeye de devam etmektedir. Öngörülere göre, kentteki kayıtsız (Başka illerde ikamet eder görünenler) nüfusu da dahil ettiğimizde rakamın 17 milyonu aştığı düşünülmektedir. Resmi nüfus sayısıyla gerçek nüfus arasındaki bu fark çok yüksektir. Dört milyona yaklaşan bir nüfus farkı, İstanbul'da yerel yönetimler tarafından üretilen hizmetin kalitesini doğrudan olumsuz etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkar. Şehrin almakta olduğu merkezi idare yardımı ya da vergilerden alınan payın nüfusla orantılı olması, mali yönden yerel yönetimlerin aleyhine bir durum ortaya çıkarmaktadır. Mali kaynaklarını ve bütçesini on üç milyon nüfusa göre alan bir kentin on yedi milyon insana hizmet götürmesi, yürütülen hizmetin kalitesi bakımından azaltıcı bir etkiye sahip olacaktır.

Resmi ve gerçek nüfus arasındaki farkla ilgili, yerel yönetimlerin ivedi olarak bir proje başlatması ve İstanbul'da yaşadığı halde şehre kayıtlı olmayan kişilerin tespiti yapılarak kayıt altına alınması gerekir. Bu noktada, bir milyon civarındaki yüksek öğretimi için gelenlerin durumlarının özel olarak ele alınmasında yarar vardır. Bunların dışında kalan kişilere, yerel yönetim hizmetlerinde yararlanabilmeleri için şehre kayıtlı olma koşulu getirilmeli ve bu durum etkin bir şekilde takip edilmelidir. Yapılacak bu çalışmalar, yerel yönetimlerin vermekte oldukları hizmetlerin kalitesinin yükselmesi bakımından son derece önemlidir.

III. İstanbul'un Sosyal Yaşam Analizi

İstanbul'a ilişkin analizlerin içerisinde sosyolojik incelemenin özel bir önemi ve önceliği bulunmaktadır. İstanbul'un sorun olarak algılanan durumlarının çözümlenmesinde, sosyal yaşamın doğru değerlendirilmesinin önemi yadsınamaz. Örneğin, trafik sıkışıklığını ortadan kaldırmaya yönelik projeler geliştirirken, şehirde yaşayan kişilerin davranış kodlarına hakim olunmadan ortaya konulacak çözümlemelerin başarılı olma yüzdesi düşecektir.

A. Sosyo-Ekonomik Durum

İstanbul birçok farklı il ve bölgeden, hatta ülkeden, göç almış ve almakta olan bir şehirdir. Şehrin bu niteliği, sosyal hayatın çeşitliliği sonucunu doğurduğu gibi, geniş bir aralığa yayılan bir sosyo-ekonomik çeşitlilik ya da farklılaşmanın ortaya çıkmasına da neden olmaktadır.

İstanbul'un sosyal yaşamını gelir seviyelerine göre iki ana kısma ayırmak gerekli ve yerindedir. Kendi içerisinde de gruplandırılacak olan bu gelir düzeyleri;

- 1- Orta/orta üst/üst sınıf
- 2- Orta alt/alt,

Gelir grupları olarak karşımıza çıkar.

Sondan başlamak gerekirse;

Orta alt ve alt gelir grupları için sosyal yaşamdan bahsetmek, İstanbul koşullarında çok mümkün değildir. Toplam nüfusun %45,2'sini oluşturan bu bölümde, (2012 istatistiklerine göre yoksul olarak tanımlanan kesim %30,2'dir) sosyal yaşam, yerel idarelerin sosyal ve kültürel faaliyetleri ile sınırlı kalmaktadır. Yaşadıkları en büyük lüks ise "Memlekete gitmek" eylemi olarak tanımlanabilir.

Orta gelir düzeyinde yer alan grup, nispi olarak daha hareketli bir sosyal yaşama sahiptir. Gezme, sınırlı tatil yapma, sinemaya gitme, sosyal

mekânlarda zaman geçirme imkânına sahiptir. Bu kesim toplam nüfusun % 34,4'üdür.

Orta üst gelir grubu, hareketli sosyal yaşama sahip olup, sinema-tiyatro-konser vb. organizasyonların direkt katılımcısı ve hedef kitlesidir. Tatil tercihleri seçici/fırsatçı yaklaşımlar şeklinde gerçekleşmektedir. İş dünyası organizasyonlarının sıkı takipçileri olan gelir grubu, orta üst gelir düzeyine sahip olan kişilerdir.

Üst gelir grubu, %4,2'lik kesimi ifade etmekte olup, sosyal yaşam bakımından İstanbul'un en hareketli grubudur. Orta üst gelir grubu, tüm aktivitelerinin yanı sıra ulusal/uluslar arası tatil, sağlık turizmi vb. etkinliklerin hedef kitlesi olmaktadır.

Sosyal yaşamın genel olarak değerlendirilmesine yönelik bu bilgilerden sonra, sosyalleşmenin ya da dayanışmanın bir aracı olarak dernek ve benzeri sivil toplum faaliyetlerine bakılacak olursa, Türkiye geneline göre, oldukça yoğun bir örgütlenme düzeyi karşımıza çıkmaktadır. İstanbul halkı sosyolojik olarak örgütlenme konusunda son derece istekli bir tavır sergilemektedirler.

B. Dernekler

İstanbul halkı, dernek kurma suretiyle sivil toplum örgütlenmesi gerçekleştirme konusunda oldukça hareketli bir yapıya sahiptir.

Türkiye'de faal durumdaki 97. 785 derneğin 19. 528'i İstanbul'da bulunmaktadır. İstanbul'un kayıtlı 13 milyon olarak ortaya konulan nüfusu üzerinden bakıldığında bu sayı normalin üzerinde gözükmekle birlikte, kayıt dışı yaşayanlarla birlikte 17 milyonluk nüfus bakımından 19. 528 dernek, oransal olarak Türkiye ortalamasının gerisinde kalmaktadır. Genel olarak dernek sayısı, belirgin bir nitelik ortaya koymamakla birlikte, kamu yararına çalışan dernek sayısı bakımından İstanbul istatistikleri daha iddialı bir görüntü vermektedir.

Türkiye'de kamu yararına faaliyet gösteren 403 derneğin 132'si İstanbul'da bulunmaktadır. Bunlar;

Aıds Savaşım Derneği

Akseki Eğitim Hayratı Yapanlar ve Yaşatanlar Derneği

Amyotrofik Leteral Skleroz Motor Nöron Hastalığı Derneği (Als-Mnh Der)

ARAMA KURTARMA DERNEĞİ

Balıklı Rum Hastanesindeki Yoksul Hasta ve İhtiyarlara Yardım Derneği

Baltalimanı Ortopedi ve Travmatoloji Derneği

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği

Bayrampaşa Sağlık Hizmetleri Yardımlaşma Derneği

Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği

Beşiktaş Jimnastik Kulübü

Boğaziçi Soroptimist Kulübü (İş Ve Meslek Kadınları) Derneği

Bosna Sancak Kültür Ve Yardımlaşma Derneği

Cerrahpaşa Halk Sağlığını Koruma Derneği

Cerrahpaşa adın Doğum Derneği

Cüzzamla Savaş Derneği

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Genel Merkezi

Çevre Kuruluşları Dayanışma Derneği

Çocuk Akıl Sağlığı Ve Rehberliği Derneği

Çocuk Böbreği Sağlığı Derneği

Çocuk Sağlığı Derneği

Darülacezeye Yardım Derneği

Darüşşafaka Cemiyeti

Deniz Feneri Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği

Deniz Temiz Derneği

Doğu Türkistan Göçmenler Derneği

Emin Ongan Üsküdar Musiki Derneği

Eram Özel Eğitime Muhtaç Çocuklara Yardım Derneği

Fatihin Eski Eserlerini İhya Ve Koruma Derneği

Fenerbahçe Spor Kulübü

Galatasaray Spor Kulübü Derneği

Göçmenlere Yardım Derneği Genel Merkezi

Görme Özürlüler Derneği

Haydarpaşa Numuneliler Derneği

Huzurevleri Kurma Ve Yaşatma Derneği

Irak Türkleri Kültür Ve Yardımlaşma Derneği (Genel Merkez)

İhtiyarlara Mahsus Cemiyeti Hayriye Derneği Düşkünler Evi

İlim Yayma Cemiyeti

İlkyardım Hastaneleri Yaşatma Ve Koruma Derneği

İstanbul Esnaf Hastanesi Koruma Ve Yardım Derneği

İstanbul Fetih Cemiyeti Derneği

İstanbul Filarmoni Derneği

İstanbul Hasta Çocukları Koruma Derneği

İstanbul Milletlerarası Lions Kulübü Derneği

İstanbul Şehir Kütüphanesi Kurma Ve Yaşatma Derneği

İstanbul Topkapı Sarayı Sevenler Derneği

İstanbul Uluslararası Kardeşlik Ve Yardımlaşma Derneği

İstanbul Verem Savaş Derneği

İstanbul Yelken Kulübü Spor Derneği

Kadın Hakları Koruma Derneği

Kahramanmaraş Okutma Ve Yardım Derneği

Kamu Yararına Çalışan Çocuk Zekâsını Koruma Ve Geliştirme Derneği

Kamu Yararına Çalışan Türkiye Polis Emeklileri Sosyal Yardım Derneği

Kamu Yararına Çalışır TCDD Emeklileri Sosyal Yardım Derneği

Kamu Yararına Çalışır Türkiye Emekli Öğretmenler Derneği

Kanlıca Yardımlaşma Derneği

Karikatürcüler Derneği

Kasımpaşa Spor Kulübü Derneği

Kimse Yok Mu Dayanışma Ve Yardımlaşma Derneği

Konya Yüksek Öğrenim Yaptırma Derneği

Körleri Eğitim Ve Kalkındırma Derneği

Köy Öğretmenleri İle Haberleşme Ve Yardımlaşma Derneği

Kuledibi Sağlık Eğitim Ve Çevre Kalkındırma Ve Koruma Derneği

Levent Soroptimist Kulübü (İş Ve Meslek Kadınları) Derneği

Maltepe Camii İnşaa Ve Yaşatma Derneği

Marmara Soroptimist Kulübü (İş Ve Meslek Kadınları) Derneği

Moda Soroptimist Kulübü (İş Ve Meslek Kadınları) Derneği

Müstakil Sanayici Ve İşadamları Derneği

Önder İmam Hatip Lisesi Mezunları Ve Mensupları Derneği

Resim Ve Heykel Müzeleri Derneği

Sultanahmet Camii Koruma Ve İhya Derneği

Süreyya Ağaoğlu Çocuk Dostları Derneği

Şişli Sağlık Sosyal Yardım Ve Eğitim Derneği

Şişli Soroptimist Kulübü (İş Ve Meslek Kadınları) Derneği

Topkapı Fukaraperver Cemiyeti

Tüketiciyi Koruma Derneği Genel Merkezi

Türk Amerikan İşadamları Derneği

Türk Balıkadamlar Spor Kulübü Derneği

Türk Bilim Tarihi Kurumu Derneği

Türk Can Kurtarma Cemiyeti Derneği

Türk Coğrafya Kurumu Derneği

Türk Diabet Cemiyeti Derneği

Türk Fizik Derneği

Türk Kanser Derneği

Türk Kardiyoloji Derneği

Türk Matematik Derneği

Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti Derneği

Türk Pediatri Kurumu Derneği

Türk Sanayicileri Ve İşadamları Derneği

Türk Tıp Derneği

Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği

Türkistanlılar Kültür Ve Sosyal Yardım Derneği

Türkiye Beyazay Derneği

Türkiye Çevre Koruma Ve Yeşillendirme Kurumu Derneği

Türkiye Dil Ve Edebiyat Derneği

Türkiye Eğitim Ve Kültür Derneği

Türkiye Fiziksel Tıp Ve Rehabilitasyon Derneği

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği

Türkiye Görme Engelliler Derneği

Türkiye Halk Sağlığı Derneği

Türkiye Hayvanları Koruma Derneği

Türkiye Hemofili Derneği

Türkiye İlahiyat Tedrisatına Yardım Eden Dernekler Federasyonu

Türkiye İş Adamları Ve Sanayiciler Konfederasyonu

Türkiye İşitme Engelliler Derneği

Türkiye İşitme Engelliler Milli Federasyonu

Türkiye İşitme Engelliler Tesanüt Derneği

Türkiye Jokey Kulübü Derneği

Türkiye Kas Hastalıkları Derneği

Türkiye Kimya Derneği

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Derneği

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi Derneği

Türkiye Multıpl Skleroz Derneği

Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği

Türkiye Radyo Amatörleri Cemiyeti Derneği

Türkiye Sakatlar Derneği

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği

Türkiye Soroptimist Kulüpleri (İş Ve Meslek Kadınları Dernekleri) Federasyonu

Türkiye Spor Yazarları Ve Spor Kulübü Derneği

Türkiye Tarihi Evleri Koruma Derneği

Türkiye Tıp Akademisi Derneği

Türkiye Trafik Kazalarını Önleme Derneği

Türkiye Turing Otomobil Kurumu Derneği

Türkiye Yeşilay Cemiyeti

Ulusal Travma Ve Acil Cerrahi Derneği

Uluslararası Sosyal Hizmetler Federasyonu

Yardımeli Uluslararası İnsani Yardım Derneği

Yetiştirme Yurtlarını Ve Eğitimi Destekleme Derneği

Yıldız Koruma Ve Yaşatma Derneği

Yoksul Hasta Öğrenci Dostları Derneği

Yoksullara Yardım Derneği

Zeynep Kamil Anne Ve Çocuk Sağlığını Koruma Derneği

Sayısal olarak Türkiye ortalamasının bir miktar üzerinde bulunan kamu yararına çalışan dernek sayısı, İstanbul açısından belirgin bir üstünlük ortaya koymamaktadır. Bununla birlikte, kamu yararına çalışan

derneklerin etkinliği ve hizmet hacmi bakımından İstanbul derneklerinin belirgin bir şekilde öne çıktığı görülmektedir.

Türkiye'nin dernek vakıf ve birlik zengini ili İstanbul'da, 80 ve 90'larda hemşehri dernekleri etkin olurken, bugün etkinlik ve güç seviyelerini SİAD'lara kaptırmışlardır.

Her ilçede ve hemen hemen her meslek kolunda örgütlenen sanayici ve işadamları dernekleri, yerel ve merkezi otoriteler üzerinde daha kolaylıkla etki eder konumdadır.

C. Mahalleler

2008 yılında Arnavutköy, Ataşehir, Başakşehir, Beylikdüzü, Çekmeköy, Esenyurt, Sancaktepe ve Sultangazi'nin de ilçe statüsüne kavuşmasıyla birlikte İstanbul iline bağlı ilçe sayısı 39'a çıkmıştır. İstanbul'un 39 ilçesinde, toplam 782 mahalle, 151 köy görünümlü mahalle olmak üzere, 933 mahalle birimi yer almaktadır.

İstanbul'da bulunan mahallelerin ve köy vasıflı mahallelerin ilçelere göre dağılım tablosu aşağıdaki gibidir.

```
01 | ADALAR (5 mahalle)
001 | 01 - Burgazadası Mahallesi *
002 | 02 - Heybeliada Mahallesi *
003 | 03 - Kınalıada Mahallesi *
004 | 04 - Maden Mahallesi *
005 | 05 - Nizam Mahallesi *
```

```
      02 | ARNAVUTKÖY (32 mahalle + 8 köy)
      001 | 01 - Baklalı Köyü

      006 | 01 - Anadolu Mahallesi
      002 | 02 - Balaban Köyü

      007 | 02 - Arnavutköy İmrahor Mahallesi
      003 | 03 - Boyalık Köyü

      008 | 03 - Arnavutköy İslambey Mahallesi
      004 | 04 - Hacımaşlı Köyü *

      009 | 04 - Arnavutköy Merkez Mahallesi
      005 | 05 - Karaburun Köyü

      010 | 05 - Arnavutköy Yavuzselim Mahallesi
      006 | 06 - Tayakadın Köyü

      011 | 06 - Atatürk Mahallesi
      007 | 07 - Yassıören Köyü

      012 | 07 - Bahşayış Mahallesi
      008 | 08 - Yeniköy Köyü
```

- 013 | 08 Boğazköy Atatürk Mahallesi
- 014 | 09 Boğazköy İstiklal Mahallesi
- 015 | 10 Boğazköy Merkez Mahallesi
- 016 | 11 Bolluca Merkez Mahallesi
- 017 | 12 Deliklikaya Mahallesi
- 018 | 13 Dursunköy Mahallesi
- 019 | 14 Durusu Cami Mahallesi
- 020 | 15 Durusu Zafer Mahallesi
- 021 | 16 Hadımköy Hastane Mahallesi
- 022 | 17 Hadımköy İstasyon Mahallesi
- 023|18 Hadımköy Sazlıbosna Mahallesi *
- 024 | 19 Hadımköy Nakkaş Mahallesi
- 025 | 20 Haraççı Karlıbayır Mahallesi
- 026 | 21 Haraççı Merkez Mahallesi
- 027 | 22 Hicret Mahallesi
- 028 | 23 Mavigöl Mahallesi
- 029 | 24 Nenehatun Mahallesi
- 030 | 25 Ömerli Mahallesi
- 031 | 26 Taşoluk Mahallesi
- 032 | 27 Taşoluk Adnan Menderes Mahallesi
- 033 | 28 Taşoluk Çilingir Mahallesi
- 034 | 29 Taşoluk Fatih Mahallesi
- 035 | 30 Taşoluk M. Fevzi Çakmak Mahallesi
- 036 | 31 Taşoluk M. Akif Ersoy Mahallesi
- 037 | 32 Yeşilbayır Mahallesi
- 03 | ATAŞEHİR (17 mahalle)
- 038 | 01 Aşık Veysel Mahallesi
- 039 | 02 Atatürk Mahallesi
- 040 | 03 Barbaros Mahallesi
- 041 | 04 Esatpaşa Mahallesi
- 042 | 05 Ferhatpaşa Mahallesi
- 043 | 06 Fetih Mahallesi
- 044 | 07 İçerenköy Mahallesi

- 045 | 08 İnönü Mahallesi
- 046 | 09 Kayışdağı Mahallesi
- 047 | 10 Küçükbakkalköy Mahallesi
- 048 | 11 Mevlana Mahallesi
- 049 | 12 Mimar Sinan Mahallesi
- 050 | 13 Mustafa Kemal Mahallesi
- 051 | 14 Örnek Mahallesi
- 052 | 15 Yeni Camlıca Mahallesi
- 053 | 16 Yeni Sehir Mahallesi
- 054 | 17 Yeni Sahra Mahallesi
- 04 | AVCILAR (10 mahalle)
- 055 | 01 Ambarlı Mahallesi *
- 056 | 02 Cihangir Mahallesi
- 057 | 03 Denizköşkler Mahallesi
- 058 | 04 Firuzköy Mahallesi
- 059 | 05 Gümüşpala Mahallesi
- 060 | 06 Merkez Mahallesi
- 061 | 07 Mustafa Kemal Paşa Mahallesi
- 062 | 08 Tahtakale Mahallesi
- 063 | 09 Üniversite Mahallesi
- 064 | 10 Yeşilkent Mahallesi
- 05 | BAĞCILAR (22 mahalle)
- 065 | 01 Bağlar Mahallesi
- 066 | 02 Barbaros Mahallesi
- 067 | 03 Çınar Mahallesi
- 068 | 04 Demirkapı Mahallesi
- 069 | 05 Evren Mahallesi
- 070 | 06 Fatih Mahallesi
- 071 | 07 Fevzi Çakmak Mahallesi
- 072 | 08 Göztepe Mahallesi
- 073 | 09 Güneşli Mahallesi
- 074 | 10 Hürriyet Mahallesi

- 075 | 11 İnönü Mahallesi
- 076 | 12 Kazım Karabekir Mahallesi
- 077 | 13 Kemal Paşa Mahallesi
- 078 | 14 Kirazlı Mahallesi
- 079 | 15 Mahmutbey Mahallesi
- 080 | 16 Merkez Mahallesi
- 081 | 17 Sancaktepe Mahallesi
- 082 | 18 Yavuz Selim Mahallesi
- 083 | 19 Yenigün Mahallesi
- 084 | 20 Yeni Mahallesi
- 085 | 21 Yıldıztepe Mahallesi
- 086 | 22 Yüzyıl Mahallesi
- 06 | BAHÇELİEVLER (11 mahalle)
- 087 | 01 Bahçelievler Mahallesi
- 088 | 02 Çobançeşme Mahallesi
- 089 | 03 Cumhuriyet Mahallesi
- 090 | 04 Fevziçakmak Mahallesi
- 091 | 05 Hürriyet Mahallesi
- 092 | 06 Kocasinan Mahallesi *
- 093 | 07 Siyavuşpaşa Mahallesi
- 094 | 08 Soğanlı Mahallesi
- 095 | 09 Şirinevler Mahallesi
- 096 | 10 Yenibosna Mahallesi *
- 097 | 11 Zafer Mahallesi
- 07 | BAKIRKÖY (15 mahalle)
- 098 | 01 Ataköy 1. Mahallesi
- 099 | 02 Ataköy 2-5-6. Mahallesi
- 100 | 03 Ataköy 3-4-11. Mahallesi
- 101 | 04 Ataköy 7-8-9-10. Mahallesi
- 102 | 05 Basınköy Mahallesi
- 103 | 06 Cevizlik Mahallesi
- 104 | 07 Kartaltepe Mahallesi

- 105 | 08 Osmaniye Mahallesi
- 106 | 09 Sakızağacı Mahallesi
- 107 | 10 Şenlikköy Mahallesi
- 108 | 11 Yenimahalle Mahallesi
- 109 | 12 Yeşilköy Mahallesi *
- 110 | 13 Yeşilyurt Mahallesi
- 111 | 14 Zeytinlik Mahallesi
- 112 | 15 Zuhuratbaba Mahallesi
- 08 | BAŞAKŞEHİR (9 mahalle + 1 köy)
- 113 | 01 Altınşehir Mahallesi
- 114 | 02 Bahçeşehir 1. Kısım Mahallesi
- 115 | 03 Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesi
- 116 | 04 Başak Mahallesi
- 117 | 05 Başakşehir Mahallesi
- 118 | 06 Güvercintepe Mahallesi
- 119 | 07 Kayabaşı Mahallesi
- 120 | 08 Sahintepe Mahallesi
- 121 | 09 Ziya Gökalp Mahallesi

009 | 01 - Şamlar Köyü

- 09 | BAYRAMPAŞA (11 mahalle)
- 122 | 01 Altıntepsi Mahallesi
- 123 | 02 Cevatpaşa Mahallesi
- 124 | 03 İsmetpaşa Mahallesi
- 125 | 04 Kartaltepe Mahallesi
- 126 | 05 Kocatepe Mahallesi
- 127 | 06 Muratpaşa Mahallesi
- 128 | 07 Orta Mahellesi
- 129 | 08 Terazidere Mahallesi
- 130 | 09 Vatan Mahallesi
- 131 | 10 Yenidoğan Mahallesi
- 132 | 11 Yıldırım Mahallesi
- 10 | BEŞİKTAŞ (23 mahalle)
- 133 | 01 Abbasağa Mahallesi
- 134 | 02 Akatlar Mahallesi *

- 135 | 03 Arnavutköy Mahallesi *
- 136 | 04 Balmumcu Mahallesi *
- 137 | 05 Bebek Mahallesi *
- 138 | 06 Cihannüma Mahallesi
- 139 | 07 Dikilitaş Mahallesi
- 140 | 08 Etiler Mahallesi *
- 141 | 09 Gayrettepe Mahallesi *
- 142 | 10 Konaklar Mahallesi
- 143 | 11 Kuruçeşme Mahallesi *
- 144 | 12 Kültür Mahallesi
- 145 | 13 Levazım Mahallesi
- 146 | 14 Levent Mahallesi
- 147 | 15 Mecidiye Mahallesi
- 148 | 16 Muradiye Mahallesi
- 149 | 17 Nisbetiye Mahallesi
- 150 | 18 Ortaköy Mahallesi *
- 151 | 19 Sinanpaşa Mahallesi
- 152 | 20 Türkali Mahallesi
- 153 | 21 Ulus Mahallesi
- 154 | 22 Vișnezade Mahallesi
- 155 | 23 Yıldız Mahallesi
- 11 | BEYKOZ (25 mahalle + 20 köy)
- 156 | 01 Acarlar Mahallesi
- 157 | 02 Anadoluhisarı Mahallesi
- 158 | 03 Anadolukavağı Mahallesi *
- 159 | 04 Baklacı Mahallesi
- 160 | 05 Çamlıbahçe Mahallesi
- 161 | 06 Çengeldere Mahallesi
- 162 | 07 Çiftlik Mahallesi
- 163 | 08 Çiğdem Mahallesi
- 164 | 09 Çubuklu Mahallesi
- 165 | 10 Fatih Mahallesi
- 166 | 11 Göksu Mahallesi
- 167 | 12 Göztepe Mahallesi

- 010 | 01 Akbaba Köyü
- 011 | 02 Alibahadır Köyü
- 012 | 03 Anadolufeneri Köyü *
- 013 | 04 Bozhane Köyü *
- 014 | 05 Cumhuriyet Köyü *
- 015 | 06 Dereseki Köyü
- 016 | 07 Elmalı Köyü
- 017 | 08 Göllü Köyü *
- 018 | 09 Görele Köyü
- 010 110 11 11 17 11
- 019 | 10 İshaklı Köyü
- 020 | 11 Kaynarca Köyü
- 021 | 12 Kılıçlı Köyü *
- 022 | 13 Mahmutşevketpaşa Ky *

- 168 | 13 Gümüşsuyu Mahallesi
- 169 | 14 İncirköy Mahallesi
- 170 | 15 Kanlıca Mahallesi *
- 171 | 16 Kavacık Mahallesi *
- 172 | 17 Merkez, Mahallesi
- 173 | 18 Ortaçeşme Mahallesi
- 174 | 19 Paşabahçe Mahallesi
- 175 | 20 Rüzgarlıbahçe Mahallesi
- 176 | 21 Soğuksu Mahallesi
- 177 | 22 Tokatköy Mahallesi *
- 178 | 23 Yalıköy Mahallesi
- 179 | 24 Yavuz Selim Mahallesi
- 180 | 25 Yenimahalle Mahallesi
- 12 | BEYLİKDÜZÜ (10 mahalle)
- 181 | 01 Adnan Kahveci Mahallesi
- 182 | 02 Barış Mahallesi
- 183 | 03 Büyükşehir Mahallesi
- 184 | 04 Cumhuriyet Mahallesi
- 185 | 05 Dereağzı Mahallesi
- 186 | 06 Gürpınar Mahallesi
- 187 | 07 Kavaklı Mahallesi
- 188 | 08 Marmara Mahallesi
- 189 | 09 Sahil Mahallesi
- 190 | 10 Yakuplu Mahallesi
- 13 | BEYOĞLU (45 mahalle)
- 191 | 01 Arapcami Mahallesi
- 192 | 02 Asmalı Mescid
- 193 | 03 Bedrettin Mahallesi
- 194 | 04 Bereketzade Mahallesi
- 195 | 05 Bostan Mahallesi
- 196 | 06 Bülbül Mahallesi
- 197 | 07 Camiikebir Mahallesi
- 198 | 08 Cihangir Mahallesi

- 023 | 14 Öğümce Köyü
- 024 | 15 Örnekköy Köyü
- 025 | 16 Paşamandıra Köy
- 026 | 17 Polonezköy Köyü *
- 027 | 18 Poyrazköy Köyü *
- 028 | 19 Riva Köyü
- 029 | 20 Zerzavatçı Köyü

- 199 | 09 Çatma Mescit Mahallesi
- 200 | 10 Cukur Mahallesi
- 201 | 11 Emekyemez Mahallesi
- 202 | 12 Evliya Celebi Mahallesi
- 203 | 13 Fetihtepe Mahallesi
- 204 | 14 Firuzağa Mahallesi
- 205 | 15 Gümüşsuyu Mahallesi *
- 206 | 16 Hacı Ahmet Mahallesi
- 207 | 17 Hacımimi Mahallesi
- 208 | 18 Halıcıoğlu Mahallesi
- 209 | 19 Hüseyinağa Mahallesi
- 210 | 20 İstiklal Mahallesi
- 211 | 21 Kadımehmet Mahallesi
- 212 | 22 Kamerhatun Mahallesi
- 213 | 23 Kalyoncukulluk Mahallesi
- 214 | 24 Kaptanpaşa Mahallesi
- 215 | 25 Katip Mustafa Çelebi Mahallesi
- 216 | 26 Keçeçipiri Mahallesi
- 217 | 27 Kemankeş Mahallesi
- 218 | 28 Kılıçalipaşa Mahallesi
- 219 | 29 Kocatepe Mahallesi
- 220 | 30 Kulaksız Mahallesi
- 221 | 31 Kuloğlu Mahallesi
- 222 | 32 Küçük Piyale Mahallesi
- 223 | 33 Müeyyetzade Mahallesi
- 224 | 34 Ömeravni Mahallesi
- 225 | 35 Örnektepe Mahallesi
- 226 | 36 Pirimehmetpaşa Mahallesi
- 227 | 37 Piyalepaşa Mahallesi
- 228 | 38 Pürtelaş Mahallesi
- 229 | 39 Sururi Mahallesi
- 230 | 40 Sütlüce Mahallesi
- 231 | 41 Şahkulu Mahallesi
- 232 | 42 Şehit Muhtar Mahallesi

- 233 | 43 Tomtom Mahallesi
- 234 | 44 Yahya Kahya Mahallesi
- 235 | 45 Yenişehir Mahallesi

14 | BÜYÜKÇEKMECE (23 mahalle)

- 236 | 01 19 Mayıs Mahallesi
- 237 | 02 Ahmediye Mahallesi
- 238 | 03 Alkent 2000 Mahallesi
- 239 | 04 Atatürk Mahallesi
- 240 | 05 Bahçelievler Mahallesi
- 241 | 06 Batıköy Mahallesi
- 242 | 07 Celaliye Mahallesi
- 243 | 08 Cumhuriyet Mahallesi
- 244 | 09 Çakmaklı Mahallesi
- 245 | 10 Dizdariye Mahallesi
- 246 | 11 Fatih Mahallesi
- 247 | 12 Güzelce Mahallesi *
- 248 | 13 Hürriyet Mahallesi
- 249 | 14 Kamiloba Mahallesi *
- 250 | 15 Karaağaç Mahallesi
- 251 | 16 Kumburgaz Merkez *
- 252 | 17 Mimarsinan Mahallesi
- 253 | 18 Muratbey Mahallesi
- 254 | 19 Muratçeşme Mahallesi
- 255 | 20 Pinartepe Mahallesi
- 256 | 21 Türkoba Mahallesi
- 257 | 22 Ulus Mahallesi
- 258 | 23 Yenimahalle Mahallesi

15	ÇAT	ALC	A(3)	8 mar	ialle	+ 27	koy)
	1 ~ -			3 - 1	11		

259 | 01 - Binkılıç Mahallesi

260 | 02 - Çakıl Mahallesi

261 | 03 - Çiftlikköy Mahallesi

262 | 04 - Ferhatpaşa Mahallesi

263 | 05 - İzettin Mahallesi

030 | 01 - Akalan Köyü

031 | 02 - Aydınlar Köyü

032 | 03 - Başak Köyü

033 | 04 - Belgrat Köyü

034 | 05 - Çanakça Köyü

035 | 06 - Celepköy Köyü

- 264 | 06 Kaleiçi Mahallesi
- 265 | 07 Karacaköy Mahallesi
- 266 | 08 Ovayenice Mahallesi
- 036 | 07 Dağyenice Köyü
- 037 | 08 Elbasan Köyü
- 038 | 09 Gökçeali Köyü
- 039 | 10 Gümüşpınar Köyü
- 040 | 11 Hallaçlı Köyü
- 041 | 12 Hisarbeyli Köyü
- 042 | 13 İhsaniye Köyü
- 043 | 14 İnceğiz Köyü
- 044 | 15 Kabakça Köyü
- 045 | 16 Kalfaköy Köyü
- 046 | 17 Karamandere Köyü
- 047 | 18 Kestanelik Köyü
- 048 | 19 Kızılcaali Köyü
- 049 | 20 Oklalı Köyü
- 050 | 21 Ormanlı Köyü
- 051 | 22 Örcünlü Köyü
- 052 | 23 Örencik Köyü
- 053 | 24 Subaşı Köyü
- 054 | 25 Yalıköy Köyü
- 055 | 26 Yaylacık Köyü
- 056 | 27 Yazlıkköy Köyü
- 16 | ÇEKMEKÖY (17 mahalle + 4 köy)
- 267 | 01 Alemdağ Mahallesi
- 268 | 02 Aydınlar Mahallesi
- 269 | 03 Cumhuriyet Mahallesi
- 270 | 04 Çamlık Mahallesi
- 271 | 05 Çatalmeşe Mahallesi
- 272 | 06 Ekşioğlu Mahallesi
- 273 | 07 Güngören Mahallesi
- 274 | 08 Hamidiye Mahallesi
- 275 | 09 Kirazlıdere Mahallesi
- 276 | 10 Mehmet Akif Mahallesi
- 277 | 11 Merkez Mahallesi
- 278 | 12 Mimar Sinan Mahallesi

- 057 | 01 Hüseyinli Köyü
- 058 | 02 Koçullu Köyü
- 059 | 03 Reşadiye Köyü
- 060 | 04 Sırapınar Köyü

- 279 | 13 Nişantepe Mahallesi
- 280 | 14 Ömerli Mahallesi
- 281 | 15 Soğukpınar Mahallesi
- 282 | 16 Sultançiftliği Mahallesi
- 283 | 17 Taşdelen Mahallesi
- 17 | ESENLER (16 mahalle)
- 284 | 01 Birlik Mahallesi
- 285 | 02 Çifte Havuzlar Mahallesi
- 286 | 03 Davutpaşa Mahallesi
- 287 | 04 Fatih Mahallesi
- 288 | 05 Fevzi Çakmak Mahallesi
- 289 | 06 Havaalanı Mahallesi
- 290 | 07 Kazım Karabekir Mahallesi
- 291 | 08 Kemer Mahallesi
- 292 | 09 Menderes Mahallesi
- 293 | 10 Mimar Sinan Mahallesi
- 294 | 11 Namık Kemal Mahallesi
- 295 | 12 Nene Hatun Mahallesi
- 296 | 13 Oruç Reis Mahallesi
- 297 | 14 Tuna Mahallesi
- 298 | 15 Turgut Reis Mahallesi
- 299 | 16 Yavuz Selim Mahallesi
- 18 | ESENYURT (20 mahalle)
- 300 | 01 Ardıçlıevler Mahallesi
- 301 | 02 Atatürk Mahallesi
- 302 | 03 Cumhuriyet Mahallesi
- 303 | 04 Çakmaklı Mahallesi
- 304 | 05 Esenkent Mahallesi
- 305 | 06 Fatih Mahallesi
- 306 | 07 Güzelyurt (Haramidere) Mahallesi
- 307 | 08 İncirtepe Mahallesi
- 308 | 09 İnönü Mahallesi

- 309 | 10 İstiklal Mahallesi
- 310 | 11 Mehterçeşme Mahallesi
- 311 | 12 Merkez Mahallesi
- 312 | 13 Namik Kemal Mahallesi
- 313 | 14 Örnek Mahallesi
- 314 | 15 Pınar Mahallesi
- 315 | 16 Saadetdere Mahallesi
- 316 | 17 Sanayii Mahallesi
- 317 | 18 Talatpasa Mahallesi
- 318 | 19 Yenikent Mahallesi
- 319 | 20 Yeşilkent Mahallesi
- 19 | EYÜP (21 mahalle + 7 köy)
- 320 | 01 Akşemseddin Mahallesi
- 321 | 02 Alibeyköy Mahallesi
- 322 | 03 Çırçır Mahallesi
- 323 | 04 Defterdar Mahallesi
- 324 | 05 Düğmeciler Mahallesi
- 325 | 06 Emniyettepe Mahallesi
- 326 | 07 Esentepe Mahallesi *
- 327 | 08 Göktürk Mahallesi*
- 328 | 09 Güzeltepe Mahallesi
- 329 | 10 İslambey Mahallesi
- 330 | 11 Karadolap Mahallesi
- 331 | 12 Eyüpsultan Mahallesi
- 332 | 13 Mimar Sinan Paşa Mahallesi
- 333 | 14 Mithatpaşa Mahallesi
- 334 | 15 Nişanca Mahallesi
- 335 | 16 Rami Cuma Mahallesi
- 336 | 17 Rami Yeni Mahallesi
- 337 | 18 Sakarya Mahallesi
- 338 | 19 Silahtarağa Mahallesi
- 339 | 20 Topçular Mahallesi
- 340 | 21 Yeşilpınar Mahallesi

- 061 | 01 Ağaçlı Köyü
- 062 | 02 Akpınar Köyü
- 063 | 03 Çiftalan Köyü
- 064 | 04 Ihsaniye Köyü
- 065 | 05 Işıklar Köyü
- 066 | 06 Odayeri Köyü
- 067 | 07 Pirinççi Köyü

- 20 | FATİH (57 mahalle)
- 341 | 01 Aksaray Mahallesi *
- 342 | 02 Akşemsettin Mahallesi
- 343 | 03 Alemdar Mahallesi
- 344 | 04 Ali Kuşçu Mahallesi
- 345 | 05 Atikali Mahallesi
- 346 | 06 Ayvansaray Mahallesi
- 347 | 07 Cankurtaran Mahallesi *
- 348 | 08 Balabanağa Mahallesi
- 349 | 09 Balat Mahallesi *
- 350 | 10 Beyazit Mahallesi *
- 351 | 11 Binbirdirek Mahallesi
- 352 | 12 Cerrahpaşa Mahallesi
- 353 | 13 Cibali Mahallesi
- 354 | 14 Demirtaş Mahallesi
- 355 | 15 Dervişali Mahallesi
- 356 | 16 Emin Sinan Mahallesi
- 357 | 17 Hacı Kadın Mahallesi
- 358 | 18 Haseki Sultan Mahallesi *
- 359 | 19 Hırka-ı Şerif Mahallesi
- 360 | 20 Hobyar (Eminönü) Mahallesi *
- 361 | 21 Hoca Giyasettin Mahallesi
- 362 | 22 Hoca Paşa Mahallesi
- 363 | 23 İskenderpaşa Mahallesi
- 364 | 24 Kalenderhane Mahallesi
- 365 | 25 Karagümrük Mahallesi *
- 366 | 26 Katip Kasım Mahallesi
- 367 | 27 Kemalpaşa Mahallesi
- 368 | 28 Kocamustafapaşa Mahallesi
- 369 | 29 Küçük Ayasofya Mahallesi
- 370 | 30 Mercan Mahallesi
- 371 | 31 Mesihpaşa Mahallesi
- 372 | 32 Mevlanakapı Mahallesi
- 373 | 33 Mimar Hayrettin Mahallesi

- 374 | 34 Mimar Kemalettin Mahallesi
- 375 | 35 Molla Fenari Mahallesi
- 376 | 36 Molla Gürani Mahallesi
- 377 | 37 Molla Hüsrev Mahallesi
- 378 | 38 Muhsine Hatun Mahallesi
- 379 | 39 Nişanca Mahallesi
- 380 | 40 Rüstem Paşa Mahallesi
- 381 | 41 Saraç İshak Mahallesi
- 382 | 42 Sarıdemir Mahallesi
- 383 | 43 Seyyid Ömer Mahallesi
- 384 | 44 Silivrikapı Mahallesi
- 385 | 45 Sultanahmet Mahallesi
- 386 | 46 Sururi Mahallesi
- 387 | 47 Süleymaniye Mahallesi *
- 388 | 48 Sümbülefendi Mahallesi
- 389 | 49 Şehremini Mahallesi
- 390 | 50 Şehsuvarbey Mahallesi
- 391 | 51 Tahtakale Mahallesi *
- 392 | 52 Taya Hatun Mahallesi
- 393 | 53 Topkapı Mahallesi *
- 394 | 54 Yavuz Sinan Mahallesi
- 395 | 55 Yavuz Sultan Selim Mahallesi
- 396 | 56 Yedikule Mahallesi
- 397 | 57 Zeyrek Mahallesi
- 21 | GAZİOSMANPAŞA (16 mahalle)
- 398 | 01 Bağlarbaşı Mahallesi *
- 399 | 02 Barbaros Hayretin Paşa Mahallesi
- 400 | 03 Fevzi Çakmak Mahallesi
- 401 | 04 Hürriyet Mahallesi
- 402 | 05 Karadeniz Mahallesi
- 403 | 06 Karayolları Mahallesi
- 404 | 07 Karlıtepe Mahallesi
- 405 | 08 Kazım Karabekir Mahallesi

- 406 | 09 Merkez Mahallesi
- 407 | 10 Mevlana Mahallesi
- 408 | 11 Pazariçi Mahallesi
- 409 | 12 Sarıgöl Mahallesi
- 410 | 13 Şemsipaşa Mahallesi
- 411 | 14 Yenidoğan Mahallesi
- 412 | 15 Yenimahalle Mahallesi
- 413 | 16 Yıldıztabya Mahallesi
- 22 | GÜNGÖREN (11 mahalle)
- 414 | 01 Akıncılar Mahallesi
- 415 | 02 Abdurrahman Nafiz Gürman Mah.
- 416 | 03 Genç Osman Mahallesi
- 417 | 04 Güneştepe Mahallesi
- 418 | 05 Güven Mahallesi
- 419 | 06 Haznedar Mahallesi
- 420 | 07 Mareşal Fevzi Çakmak Mahallesi
- 421 | 08 Mehmet Nezih Özmen Mahallesi
- 422 | 09 Merkez Mahallesi
- 423 | 10 Sanayi Mahallesi
- 424 | 11 Tozkoparan Mahallelesi
- 23 | KADIKÖY (22 mahalle)
- 425 | 01 19 Mayıs Mahallesi
- 426 | 02 Acıbadem Mahallesi
- 427 | 03 Atatürk Mahallesi
- 428 | 04 Caddebostan Mahallesi *
- 429 | 05 Caferağa Mahallesi
- 430 | 06 Dumlupınar Mahallesi
- 431 | 07 Eğitim Mahallesi
- 432 | 08 Erenköy Mahallesi *
- 433 | 09 Fenerbahçe Mahallesi *
- 424 | 10 Feneryolu Mahallesi *
- 435 | 11 Fikirtepe Mahallesi

- 436 | 12 Göztepe Mahallesi *
- 437 | 13 Hasanpaşa Mahallesi
- 438 | 14 İçerenköy Mahallesi
- 439 | 15 Kozyatağı Mahallesi
- 440 | 16 Küçük Bakkalköy Mahallesi *
- 441 | 17 Osmanağa Mahallesi
- 442 | 18 Rasimpaşa Mahallesi
- 443 | 19 Sahray-ı Cedid Mahallesi *
- 444 | 20 Suadiye Mahallesi *
- 445 | 21 Yeni Sahra Mahallesi *
- 446 | 22 Zühtüpaşa Mahallesi
- 24 | KAĞITHANE (19 mahalle)
- 447 | 01 Çağlayan Mahallesi
- 448 | 02 Çeliktepe Mahallesi
- 449 | 03 Gültepe Mahallesi
- 450 | 04 Emniyet Mahallesi
- 451 | 05 Gürsel Mahallesi
- 452 | 06 Hamidiye Mahallesi
- 453 | 07 Harmantepe Mahallesi
- 454 | 08 Hürriyet Mahallesi
- 455 | 09 Mehmet Akif Ersoy Mahallesi
- 456 | 10 Kâğıthane Mahallesi
- 457 | 11 Nurtepe Mahallesi
- 458 | 12 Ortabayır Mahallesi
- 459 | 13 Sanayi Mahallesi
- 460 | 14 Seyrantepe Mahallesi
- 461 | 15 Şirintepe Mahallesi
- 462 | 16 Talatpaşa Mahallesi
- 463 | 17 Telsizler Mahallesi
- 464 | 18 Yahya Kemal Mahallesi
- 465 | 19 Yeşilce Mahallesi
- 25 | KARTAL (20 mahalle)

- 466 | 01 Atalar Mahallesi
- 467 | 02 Cevizli Mahallesi
- 468 | 03 Cumhuriyet Mahallesi
- 469 | 04 Çarşı Mahallesi
- 470 | 05 Çavuşoğlu Mahallesi
- 471 | 06 Esentepe Mahallesi
- 472 | 07 Gümüşpınar Mahallesi
- 473 | 08 Hürriyet Mahallesi
- 474 | 09 Karlıktepe Mahallesi
- 475 | 10 Kordonboyu Mahallesi
- 476 | 11 Orhantepe Mahallesi
- 477 | 12 Ortamahalle Mahallesi
- 478 | 13 Petrol-İş Mahallesi
- 479 | 14 Soğanlık Mahallesi
- 480 | 15 Topselvi Mahallesi
- 481 | 16 Uğur Mumcu Mahallesi
- 482 | 17 Yakacık Mahallesi
- 483 | 18 Yalı Mahallesi
- 484 | 19 Yukarı Mahallesi
- 485 | 20 Yunus Mahallesi

26 | KÜÇÜKÇEKMECE (21 mahalle)

- 486 | 01 Atakent Mahallesi
- 487 | 02 Atatürk Mahallesi
- 488 | 03 Beşyol Mahallesi
- 489 | 04 Cennet Mahallesi
- 490 | 05 Cumhuriyet Mahallesi
- 491 | 06 Fatih Mahallesi
- 492 | 07 Fevzi Çakmak Mahallesi
- 493 | 08 Gültepe Mahallesi
- 494 | 09 Halkalı Mahallesi *
- 495 | 10 İnönü Mahallesi
- 496 | 11 İstasyon Mahallesi
- 497 | 12 Kanarya Mahallesi

- 498 | 13 Kartaltepe Mahallesi
- 499 | 14 Kemalpaşa Mahallesi
- 500 | 15 Mehmet Akif Mahallesi
- 501 | 16 Söğütlüçeşme Mahallesi
- 502 | 17 Sultanmurat Mahallesi
- 503 | 18 Tevfikbey Mahallesi
- 504 | 19 Yarımburgaz Mahallesi
- 505 | 20 Yenimahalle Mahallesi
- 506 | 21 Yeşilova Mahallesi
- 27 | MALTEPE (18 mahalle)
- 507 | 01 Altıntepe Mahallesi
- 508 | 02 Altayçeşme Mahallesi
- 509 | 03 Aydınevler Mahallesi
- 510 | 04 Bağlarbaşı Mahallesi
- 511 | 05 Başıbüyük Mahallesi
- 512 | 06 Büyükbakkal Mahallesi
- 513 | 07 Cevizli Mahallesi
- 514 | 08 Çınar Mahallesi
- 515 | 09 Esenkent Mahallesi
- 516 | 10 Feyzullah Mahallesi
- 517 | 11 Fındıklı Mahallesi
- 518 | 12 Girne Mahallesi
- 519 | 13 Gülensu Mahallesi
- 520 | 14 Gülsuyu Mahallesi
- 521 | 15 İdealtepe Mahallesi
- 522 | 16 Küçükyalı Mahallesi *
- 523 | 17 Yalı Mahallesi
- 524 | 18 Zümrütevler Mahallesi
- 28 | PENDİK (31 mahalle + 5 köy)
- 525 | 01 Ahmet Yesevi Mahallesi
- 526 | 02 Bahçelievler Mahallesi
- 527 | 03 Batı Mahallesi
- 528 | 04 Çamçeşme Mahallesi
- 068 | 01 Ballıca Köyü
- 069 | 02 Emirli Köyü
- 070 | 03 Göçbeyli Köyü
- 071 | 04 Kurnaköy Köyü
- 072 | 05 Kurtdoğmuş Köyü

- 529 | 05 Çamlık Mahallesi
- 530 | 06 Cinardere Mahallesi
- 531 | 07 Doğu Mahallesi
- 532 | 08 Dumlupınar Mahallesi
- 533 | 09 Ertuğrul Gazi Mahallesi
- 534 | 10 Esenler Mahallesi
- 535 | 11 Esenyalı Mahallesi
- 536 | 12 Fatih Mahallesi
- 537 | 13 Fevzi Cakmak Mahallesi
- 538 | 14 Güllübağlar Mahallesi
- 539 | 15 Güzelyalı Mahallesi
- 540 | 16 Harmandere Mahallesi
- 541 | 17 Kavakpınar Mahallesi
- 542 | 18 Kaynarca Mahallesi
- 543 | 19 Kurtköy Mahallesi *
- 544 | 20 Orhangazi Mahallesi
- 545 | 21 Orta Mahallesi
- 546 | 22 Ramazanoğlu Mahallesi
- 547 | 23 Sanayi Mahallesi
- 548 | 24 Sapanbağları Mahallesi
- 549 | 25 Sülüntepe Mahallesi
- 550 | 26 Şeyhli Mahallesi
- 551 | 27 Velibaba Mahallesi
- 552 | 28 Yayalar Mahallesi
- 553 | 29 Yeni Mahallesi
- 554 | 30 Yenişehir Mahallesi *
- 555 | 31 Yeşilbağlar Mahallesi

29 | SANCAKTEPE (18 mahalle + 1köy) 556 | 01 - Abdurrahmangazi Mahallesi 557 | 02 - Akpınar Mahallesi 558 | 03 - Atatürk Mahallesi 559 | 04 - Emek Mahallesi 560 | 05 - Eyüpsultan Mahallesi 561 | 06 - Fatih Mahallesi 562 | 07 - Hilal Mahallesi 563 | 08 - İnönü Mahallesi 564 | 09 - Kemal Türkler Mahallesi 565 | 10 - Meclis Mahallesi 566 | 11 - Merve Mahallesi 567 | 12 - Mevlana Mahallesi 568 | 13 - Osmangazi Mahallesi 569 | 14 - Safa Mahallesi 570 | 15 - Sarıgazi Mahallesi 571 | 16 - Veyselkaranı Mahallesi 073 | 01 - Paşaköy Köyü 572 | 17 - Yenidoğan Mahallesi 573 | 18 - Yunusemre Mahallesi 30 | SARIYER (27 mahalle + 8 köy) 074 | 01 - Demirciköy Köyü 574 | 01 - Baltalimanı Mahallesi * 075 | 02 - Garipçe Köyü * 575 | 02 - Bahçeköy Kemer Mahallesi 076 | 03 - Gümüşdere Köyü 576 | 03 - Bahçeköy Merkez Mahallesi 077 | 04 - Kilyos (Kumköy) Köyü 577 | 04 - Bahçeköy Yenimahalle Mahallesi 078 | 05 - Kısırkaya Köyü 578 | 05 - Büyükdere Mahallesi * 079 | 06 - Rumelifeneri Köyü * 579 | 06 - Cumhuriyet Mahallesi 080 | 07 - Uskumruköy Köyü 580 | 07 - Çayırbaşı Mahallesi 081 | 08 - Zekeriyaköy Köyü * 581 | 08 - Daruşşafaka Mahallesi 582 | 09 - Derbent (Çamlıtepe) Mahallesi 583 | 10 - Emirgan Mahallesi * 584 | 11 - Fatih Sultan Mehmet Mahallesi 585 | 12 - Ferahevler Mahallesi 586 | 13 - İstinye Mahallesi * 587 | 14 - Kazım Karabekir Mahallesi

588 | 15 - Kireçburnu Mahallesi *

- 589 | 16 Kocataş Mahallesi
- 590 | 17 Maden Mahallesi
- 591 | 18 Pınar Mahallesi
- 592 | 19 Poligon Mahallesi
- 593 | 20 PTT Evleri Mahallesi
- 594 | 21 Resitpaşa Mahallesi
- 595 | 22 Rumelihisarı Mahallesi *
- 596 | 23 Rumelikavağı Mahallesi *
- 597 | 24 Sariyer Merkez Mahallesi
- 598 | 25 Tarabya Mahallesi *
- 599 | 26 Yeniköy Mahallesi *
- 600 | 27 Yenimahalle Mahallesi
- 31 | SİLİVRİ (22 mahalle + 13 köy)
- 601 | 01 Alibey Mahallesi
- 602 | 02 Alipaşa (Yapağca) Mahallesi
- 603 | 03 Büyükçavuşlu Mahallesi
- 604 | 04 Cumhuriyet Mahallesi
- 605 | 05 Çanta Fatih Mahallesi Mahallesi
- 606 | 06 Çanta Mimarsinan Mahallesi
- 607 | 07 Değirmenköy İsmet Paşa Mahallesi
- 608 | 08 Değirmenköy Fevzi Paşa Mahallesi
- 609 | 09 Fatih Mahallesi
- 610 | 10 Gazitepe (Haraççı) Mahallesi
- 611 | 11 Gümüşkaya Mahallesi
- 612 | 12 Kadıköy Mahallesi
- 613 | 13 Kavaklı Hürriyet Mahallesi
- 614 | 14 Kavaklı Cumhuriyet Mahallesi
- 615 | 15 Küçükkılıçlı Mahallesi
- 616 | 16 Mimar Sinan Mahallesi
- 617 | 17 Ortaköy Mahallesi
- 618 | 18 Piri Mehmet Paşa Mahallesi
- 619 | 19 Selimpaşa Mahallesi *
- 620 | 20 Semizkumlar Mahallesi
- 621 | 21 Yeni Mahalle Mahallesi
- 622 | 22 Yolçatı (Gelevri) Mahallesi

- 082 | 01 Akören Köyü
- 083 | 02 Bekirli Köyü
- 084 | 03 Beyciler Köyü
- 085 | 04 Çayırdere Köyü
- 086 | 05 Çeltik Köyü
- 087 | 06 Danamandıra Köyü
- 088 | 07 Fener Köyü
- 089 | 08 Büyükkılıçlı Köyü
- 090 | 09 Kurfallı Köyü
- 091 | 10 Sayalar Köyü
- 092 | 11 Seymen Köyü
- 093 | 12 Küçüksinekli Köyü
- 094 | 13 Büyüksinekli Köyü

- 32 | SULTANBEYLİ (15 mahalle)
- 623 | 01 Abdurrahmangazi Mahallesi
- 624 | 02 Adil Mahallesi
- 625 | 03 Ahmet Yesevi Mahallesi
- 626 | 04 Akşemsettin Mahallesi
- 627 | 05 Battal Gazi Mahallesi
- 628 | 06 Fatih Mahallesi
- 629 | 07 Hamidiye Mahallesi
- 630 | 08 Hasanpaşa Mahallesi
- 631 | 09 Mecidiye Mahallesi
- 632 | 10 Mehmet Akif Mahallesi
- 633 | 11 Mimar Sinan Mahallesi
- 634 | 12 Necip Fazıl Mahallesi
- 635 | 13 Orhangazi Mahallesi
- 636 | 14 Turgut Reis Mahallesi
- 637 | 15 Yavuz Selim Mahallesi
- 33 | SULTANGAZİ (15 mahalle)
- 638 | 01 50. Yıl Mahallesi
- 639 | 02 75. Yıl Mahallesi
- 640 | 03 Cebeci Mahallesi
- 641 | 04 Cumhuriyet Mahallesi
- 642 | 05 Esentepe Mahallesi
- 643 | 06 Eski Habibler Mahallesi
- 644 | 07 Gazi Mahallesi
- 645 | 08 Habibler Mahallesi
- 646 | 09 İsmetpaşa Mahallesi
- 647 | 10 Malkoçoğlu Mahallesi
- 648 | 11 Sultançiftliği Mahallesi
- 649 | 12 Uğur Mumcu Mahallesi
- 650 | 13 Yayla Mahallesi
- 651 | 14 Yunus Emre Mahallesi
- 652 | 15 Zübeyde Hanım Mahallesi

- 34 | ŞİLE (5 mahalle + 57 köy)
- 653 | 01 Ağva Mahallesi *
- 654 | 02 Balibey Mahallesi
- 655 | 03 Cavus Mahallesi
- 656 | 04 Hacıkasım Mahallesi
- 657 | 05 Kumbaba Mahallesi

- 095 | 01 Ağaçdere Köyü
- 096 | 02 Ahmetli Köyü
- 097 | 03 Akçekese Köyü
- 098 | 04 Alacalı Köyü
- 099 | 05 Avcıkoru Köyü
- 100 | 06 Bıçkıdere Köyü
- 101 | 07 Bozgoca Köyü
- 102 | 08 Bucaklı Köyü
- 103 | 09 Çataklı Köyü
- 104 | 10 Çayırbaşı Köyü
- 105 | 11 Çelebi Köyü
- 106 | 12 Çengilli Köyü
- 107 | 13 Darlık Köyü
- 108 | 14 Değirmençayırı Köyü
- 109 | 15 Doğancılı Köyü
- 110 | 16 Erenler Köyü
- 111 | 17 Esenceli Köyü
- 112 | 18 Geredeli Köyü
- 113 | 19 Göçe Köyü
- 114 | 20 Gökmaslı Köyü
- 115 | 21 Göksu Köyü
- 116 | 22 Hasanlı Köyü
- 117 | 23 Hacıllı Köyü
- 118 | 24 İmrendere Köyü
- 119 | 25 İmrenli Köyü
- 120 | 26 İsaköy Köyü
- 121 | 27 Kabakoz Köyü
- 122 | 28 Kadıköy Köyü
- 123 | 29 Kalemköy Köyü
- 124 | 30 Karabeyli Köyü
- 125 | 31 Karacaköy Köyü
- 126 | 32 Karamandere Köyü
- 127 | 33 Karakiraz Köyü
- 128 | 34 Kervansaray Köyü

- 129 | 35 Kızılcaköy Köyü
- 130 | 36 Korucuköy Köyü
- 131 | 37 Kurna Köyü
- 132 | 38 Kurfallı Köyü
- 133 | 39 Kömürlük Köyü
- 134 | 40 Meşrutiyet Köyü
- 135 | 41 Oruçoğlu Köyü
- 136 | 42 Osmanköy Köyü
- 137 | 43 Ovacık Köyü
- 138 | 44 Satmazlı Köyü
- 139 | 45 Sahilköy (Domalı) Köyü
- 140 | 46 Soğullu Köyü
- 141 | 47 Sortullu Köyü
- 142 | 48 Sofular Köyü
- 143 | 49 Şuayipli Köyü
- 144 | 50 Teke Köyü
- 145 | 51 Ulupelit Köyü
- 146 | 52 Üvezli Köyü
- 147 | 53 Yazımanayır Köyü
- 148 | 54 Yaka Köyü
- 149 | 55 Yaylalı Köyü
- 150 | 56 Yeniköy Köyü
- 151 | 57 Yeşilvadi Köyü

- 35 | ŞİŞLİ (28 mahalle)
- 658 | 01 19 Mayıs Mahallesi
- 659 | 02 Ayazağa Mahallesi *
- 660 | 03 Bozkurt Mahallesi
- 661 | 04 Cumhuriyet Mahallesi
- 662 | 05 Duatepe Mahallesi
- 663 | 06 Ergenekon Mahallesi
- 664 | 07 Esentepe Mahallesi
- 665 | 08 Eskişehir Mahallesi

- 666 | 09 Feriköy Mahallesi *
- 667 | 10 Fulya Mahallesi *
- 668 | 11 Gülbahar Mahallesi
- 669 | 12 Halaskargazi Mahallesi
- 670 | 13 Halide Edip Adıvar Mahallesi
- 671 | 14 Halil Rıfat Paşa Mahallesi
- 672 | 15 Harbiye Mahallesi *
- 673 | 16 Huzur Mahallesi
- 674 | 17 İnönü Mahallesi
- 675 | 18 İzzetpaşa Mahallesi
- 676 | 19 Kaptanpaşa Mahallesi
- 677 | 20 Kuştepe Mahallesi
- 678 | 21 Mahmut Şevket Paşa Mahallesi
- 679 | 22 Maslak Mahallesi
- 680 | 23 Mecidiyeköy Mahallesi *
- 681 | 24 Şişli Merkez Mahallesi
- 682 | 25 Meşrutiyet Mahallesi
- 683 | 26 Paşa Mahallesi
- 684 | 27 Teşvikiye Mahallesi *
- 685 | 28 Yayla Mahallesi
- 36 | TUZLA (17 mahalle)
- 686 | 01 Anadolu Mahallesi
- 687 | 02 Aydınlı Mahallesi
- 688 | 03 Aydıntepe Mahallesi
- 689 | 04 Cami Mahallesi
- 690 | 05 Evliya Çelebi Mahallesi
- 691 | 06 Fatih Mahallesi
- 692 | 07 Firat Mahallesi
- 693 | 08 İçmeler Mahallesi
- 694 | 09 İstasyon Mahallesi
- 695 | 10 Merkez Mahallesi
- 696 | 11 Mescit Mahallesi
- 697 | 12 Mimar Sinan Mahallesi

- 698 | 13 Orta Mahallesi
- 699 | 14 Postane Mahallesi
- 700 | 15 Şifa Mahallesi
- 701 | 16 Tepeören Mahallesi
- 702 | 17 Yayla Mahallesi
- 37 | ÜMRANİYE (35 mahalle)
- 703 | 01 Adem Yavuz Mahallesi
- 703 | 02 Altın Şehir Mahallesi
- 704 | 03 Armağanevler Mahallesi
- 705 | 04 Aşağı Dudullu Mahallesi
- 706 | 05 Atakent Mahallesi
- 707 | 06 Atatürk Mahallesi
- 708 | 07 Cemil Meriç Mahallesi
- 709 | 08 Çakmak Mahallesi
- 710 | 09 Çamlık Mahallesi
- 711 | 10 Dumlupınar Mahallesi
- 712 | 11 Elmalıkent Mahallesi
- 713 | 12 Esenevler Mahallesi
- 714 | 13 Esenşehir Mahallesi
- 715 | 14 Fatih Sultan Mehmet Mahallesi
- 716 | 15 Hekimbaşı Mahallesi
- 717 | 16 Huzur Mahallesi
- 718 | 17 Ihlamurkuyu Mahallesi
- 719 | 18 İnkılâp Mahallesi
- 720 | 19 İstiklal Mahallesi
- 721 | 20 Kazım Karabekir Mahallesi
- 722 | 21 Mehmet Akif Mahallesi
- 723 | 22 Madenler Mahallesi
- 724 | 23 Namık Kemal Mahallesi
- 725 | 24 Necip Fazıl Mahallesi
- 726 | 25 Parseller Mahallesi
- 727 | 26 Saray Mahallesi
- 728 | 27 Site Mahallesi

- 729 | 28 Şerifali Mahallesi
- 730 | 29 Tantavi Mahallesi
- 731 | 30 Tatlı Su Mahallesi
- 732 | 31 Tepeüstü Mahallesi
- 733 | 32 Topağacı Mahallesi
- 734 | 33 Yamanevler Mahallesi
- 735 | 34 Yeni Sanayi Mahallesi
- 736 | 35 Yukarı Dudullu Mahallesi
- 38 | ÜSKÜDAR (33 mahalle)
- 737 | 01 Acıbadem Mahallesi *
- 738 | 02 Ahmediye Mahallesi
- 739 | 03 Altunizade Mahallesi *
- 740 | 04 Aziz Mahmud Hüdayi Mahallesi
- 741 | 05 Bahçelievler Mahallesi
- 742 | 06 Barbados Mahallesi
- 743 | 07 Beylerbeyi Mahallesi *
- 744 | 08 Bulgurlu Mahallesi
- 745 | 09 Burhaniye Mahallesi
- 746 | 10 Cumhuriyet Mahallesi
- 747 | 11 Çengelköy Mahallesi *
- 748 | 12 Ferah Mahallesi
- 749 | 13 Güzeltepe Mahallesi
- 750 | 14 İcadiye Mahallesi
- 751 | 15 Kandilli Mahallesi *
- 752 | 16 Kirazlıtepe Mahallesi*
- 753 | 17 Kısıklı Mahallesi
- 754 | 18 Kuleli Mahallesi
- 755 | 19 Kuzguncuk Mahallesi *
- 756 | 20 Küçük Çamlıca Mahallesi
- 757 | 21 Küçüksu Mahallesi
- 758 | 22 Küplüce Mahallesi
- 759 | 23 Mehmet Akif Ersoy Mahallesi
- 760 | 24 Mimar Sinan Mahallesi

- 761 | 25 Murat Reis Mahallesi
- 762 | 26 Salacak Mahallesi
- 763 | 27 Selami Ali Mahallesi
- 764 | 28 Selimiye Mahallesi
- 765 | 29 Sultantepe Mahallesi
- 766 | 30 Ünalan Mahallesi
- 767 | 31 Valide-i Atik Mahallesi
- 768 | 32 Yavuztürk Mahallesi
- 769 | 33 Zeynep Kamil Mahallesi
- 39 | ZEYTİNBURNU (13 mahalle)
- 770 | 01 Beştelsiz Mahallesi
- 771 | 02 Çırpıcı Mahallesi
- 772 | 03 Gökalp Mahallesi
- 773 | 04 Kazlıçeşme Mahallesi
- 774 | 05 Maltepe Mahallesi
- 775 | 06 Merkezefendi Mahallesi
- 776 | 07 Nuripaşa Mahallesi
- 777 | 08 Seyitnizam Mahallesi
- 778 | 09 Sümer Mahallesi
- 779 | 10 Telsiz Mahallesi
- 780 | 11 Veliefendi Mahallesi
- 781 | 12 Yenidoğan Mahallesi
- 782 | 13 Yeşiltepe Mahallesi

İstanbul'a ve halkına yönelik sosyal projeler ve hizmetler şekillendirilirken, 782 kent içi mahalle ve 151 köy niteliğinde kırsal mahallenin ihtiyaçları, sosyo-ekonomik-kültürel durumları dikkate alınarak hareket edilmesi gerekir. Yerel yönetimlerin mahalle düzeyinden başlatılması bir proje olarak ortaya konulurken, mahallerin kentsel ve kırsal niteliklerine göre, projelerin çerçevesinin şekillendirilmesi doğru olacaktır. Kırsal mahallelerde ortaya çıkan ihtiyaçlar ve yoğunluğu, kentsel mahallelere göre farklılıklar gösterecektir. Sosyal belediyecilik projeleri şekillendirilirken mahallelerin bu durumları dikkate alınmalıdır.

IV. Siyasi Analiz

İstanbul kentinin yaşamış ve yaşamakta olduğu süreçler, sosyal Devlet politikalarına ve sosyal belediyecilik projelerine olan ihtiyacı artırmıştır. Kentin sorunlarının çözümlenmesinde sosyal demokrat yaklaşımların etkili olması olağan kabul edilmelidir. Topluma sosyal demokrat mesajları verebilen bir yaklaşım, aday profili ve projeler bakımından halka yakın bir duruş sergilenmesi durumunda, özü itibariyle sosyal demokrat tercihlere sahip seçmenlerin ağırlıklı bir tercihle CHP'ye yönelmesi beklenmelidir.

AKP ile CHP arasında 2009 yerel seçimlerinde 500 bin civarında bulunan oy farkı, 2011 seçimlerinde iktidar olmanın avantajını kullanan merkezi otorite lehine 3 kat artmış ve 1. 500. 000'e çıkmıştır.

Bu tabloda anamuhalefet partisi bakımından ciddi sosyal politikalar üretilmesine, sadece il/ilçe seviyesinde değil, mahalle/sokak seviyesinde çalışmalar yapılmasına ihtiyaç vardır.

2009'da 29. 738, 2011'de 32. 212 olan sandık sayısının bu seçimde 35 bin civarında olması beklenmektedir.

Bu durum anamuhalefet partisinin seçimleri kazanabilmesi için sandık başına ortalama 15 oy fazla almak gerektiğini işaret etmektedir.

Partilerin 2009 oy oranlarının sabit kaldığının varsayılması halinde, her sandık başına yer değiştirecek 8 AKP oyu İstanbul'u CHP'ye kazandıracaktır.

2011 seçim sonuçlarına göre tablo daha zor görünmekle birlikte, yerel ve genel seçim sonuçlarını karşılaştırmak yerine, yerel seçim verilerinin esas almak daha doğru olacaktır.

Bununla birlikte, iktidar partisinin sahip olduğu hükümet olma imkânlarını kullanarak, avantajlar sağlayabileceği göz ardı edilmemelidir. Bu noktada yapılacak çalışmaların önemi daha da yoğun olarak ortaya çıkmaktadır.

2009 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	44,2	3. 083. 593
2.	#	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	37,0	2. 578. 623
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	5,1	358. 686
4.	SALEST PARTIE	SP - Saadet Partisi	4,9	342. 319
5.	DIP	DTP - Demokratik Toplum Partisi	4,6	323.778
6.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	1,4	96. 986
7.	€	BBP - Büyük Birlik Partisi	1,1	76. 867
8.		DP - Demokrat Parti	0,5	34. 868
9.	3	ANAP - Anavatan Partisi	0,3	23. 391
10.	(C)	BTP - Bağımsız Türkiye Partisi	0,3	20. 279
11.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,1	8. 368
12.		HAK-PAR - Hak ve Özgürlükler Partisi	0,1	7. 006
13.	★ İşÇİ PARTİSI	IP - İşçi Partisi	0,1	5. 681
14.	8ACIMSIZ	Bağımsız – Bağımsız	0,1	4. 635
15.	Miller	MP - Millet Partisi	0,1	4. 145

16.	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,0	3.363
17.	BDP - Barış ve Demokrasi Partisi	0,0	1.318
18.	Diğer Bağımsızlar - Diğer Bağımsızlar	0,0	1. 129
19.	ÖDP - Özgürlük ve Dayanışma Partisi	0,0	660
20.	EP - Emek Partisi	0,0	335
21.	MYP - Halkın Yükselişi Partisi	0,0	241

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	49,45	3. 915. 914
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	31,27	2. 476. 413
3.	C C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,39	743.316
4.	RECHEST	BGMZTOPLAM	5,34	422. 702
5.	SAME THE PER	SP - Saadet Partisi	1,60	126. 548
6.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,72	56. 920
7.	(BBP - Büyük Birlik Partisi	0,63	49. 612
8.		DP - Demokrat Parti	0,43	34. 286
9.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,40	31.976

10.	٧	DSP - Demokratik Sol Parti	0,24	19. 268
11.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,20	16.032
12.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,18	14. 355
13.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,06	4. 610
14.	LOP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	3. 513
15.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,04	2. 818
16.		EMEP - Emek Partisi	0,00	91

Seçim sonuçlarına bakıldığında, iki temel konunun üzerinde durulması gerekmektedir. Bunlardan birincisi, kayıtlı olduğu halde seçime gitmeyen ve büyük çoğunluğunun sosyal demokrat seçmenler olduğu değerlendirilen seçmenlerin siyasi duyarlılığını artıracak projelerin ortaya konulması ve bu yönde adayların çıkarılması çalışmalarının yapılması gerekliliğidir. İkincisi ise, belki çok daha önemlisi, kayıt dışı seçmenlerin kayıtlarını yapıtırması konusunda gereken çalışmaların yapılması suretiyle, sosyal projeler konusunda duyarlı kişilerin tercihlerinin seçim sonuçlarına yansıtılmasının sağlanmasıdır.

Sandık duyarlılığı kaybolmuş seçmenlerin yeniden etkin hale getirilmesi sürecinde, bir başka önemli noktanın daha üzerinde durulması zorunludur. Bu önemli nokta, seçmen kayıt düzeninin sağlıklı bir şekilde güncellenmesinin sağlanmasına yönelik sistemli olarak bir hukuki mücadele yürütülmesi ihtiyacıdır. Yapılacak mücadelenin gereklerini yerine getirmek üzere, bir hukuki mücadele ekibinin kurulması gerekir. Genel çerçevesi şekillendirilmiş bulunan, Anayasa Hukukçusu, İdare Hukukçusu ve Ceza Hukukçusu öğretim üyelerinin oluşturduğu bir çalışma ekibinin gözetim ve yönetiminde avukatlardan oluşan bir çalışma takımı, sağlıklı ve gerçek bir seçim listesiyle seçime girilmesi mücadelesini yürütecektir.

V. İstanbul'un Sosyal ve Teknik Altyapı Bakımından Analizi

Kentlerin beklenen yararı sağlayabilmesi için öncelikle altyapı ve üstyapı tesislerinin nüfusun ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde bulunması gerekir. Yerleşim yeri olarak seçilen ve yapılaşmaya hazırlanan arazilerin imar sürecine hazırlanmasında öncelikle altyapı tesislerinin kurulması gerekir. Altyapısı kurulmuş alanlarda inşai faaliyetlere başlanılması mümkün olacaktır. Altyapı sistemlerinin taşıma kapasitesi, yerleşim alanında gerçekleşen yerleşim miktarını belirleyecektir. Altyapı ve üstyapının taşıma kapasitesinin aşılması ya da bu yönde bir hazırlık yapılmadan yapılaşmaya gidilmesi, kentlerin temel sorunları arasında yer almaktadır.

İstanbul'un teknik ve sosyal altyapısının ihtiyaçlara cevap verebilirliğinin değerlendirilmesi sonucunda, hem gerekli altyapı sistemleri oluşturulmadan hukuka aykırı ya da uygun yapılaşmalara izin verildiği, hem de altyapı sistemlerinin taşıma kapasitesini zorlayan ilave yapılaşmaların önünün açıldığı görülmektedir.

A. Yollar

Yolların uzunluk olarak yetersizliği İstanbul için bir sorun olduğu gibi, var olan yolların istenen standartların gerinde kalmasından kaynaklanan nitelik eksikliği de bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yol altyapısının ihtiyaçlar analiz edilerek, planlamasının yapılması ve sonrasında inşa yoluna gidilmesi gerekliliği, İstanbul uygulamalarında bir beklenti olarak kalmıştır. Yolların rastgele, plansız, programsız ve ihtiyaç analizi yapılmanda inşa edilmiş olması, yollardan beklenen verimliliğin ve tatminin oluşmasını engellemektedir.

İstanbul il sınırları içerisinde toplam 88. 300 sokak ve cadde bulunmaktadır.

Kentte Çatalca'dan, Tuzla'ya kadar uzanan alanda, 3 bin 500 km'lik kısmı ana yol ağı olmak üzere, toplam 30. 391 km yol bulunmaktadır.

Bu yolların 754 km'lik kısmı, bir hizmet yerinden yönetim kuruluşu olan Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğu altındadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hizmet verdiği ana arterlerin toplam uzunluğu 3. 970 km'dir.

İstanbul'un İlçelerinde bulunan yolların uzunlukları ise 25. 677 km'dir.

İstanbul ilinde günlük trafiğe çıkan araç sayısı 474'dür. Bu rakam kente her gün 2. 370 metresi çevre, 2370 metresi il/ilçe merkezleri olmak üzere 4. 740 m yeni yol yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu rakamlar trafiğin mevcut halinin korunabilmesi için her yıl 1. 730,1 km yeni yol açılması zorunluluğu getirmektedir. Bahse konu bu yol miktarı, trafik sıkışıklığı sorununun çözümü için değil, sıkışıklığın mevcut düzeyde tutulabilmesi ve daha kötüye gitmemesi için gereksinim duyulan ilave yol miktarıdır.

İstanbul'un merkez ve çevre ilçelerinde, yıllık bin yediyüz otuz km yol yapılması gerekliliği bir ihtiyaç olarak karşımızda durmaktadır. Ancak, kentin özellikle merkez ilçelerdeki yapılaşma durumu, bu yolların açılmasına izin vermemektedir. Her gün trafiğe yeni çıkan araçlar nedeniyle, 4. 7 km yol yapılması ihtiyacı karşılanamadığından, trafik sıkışıklığı sorunu daha da kötüye gitmektedir. Yerel idareler, diğer yandan, iyileştirme/alt geçit/tünel/battı-çıktı'larla trafik sıkışıklığına çözüm üretmeye ve trafiği rahatlatmaya çalışmaktadırlar.

İstanbul'da günlük ortalama 5 milyon kişi özel araçlarla trafiğe çıkmakta ve seyahat etmektedir. İstanbul yollarının rahatlaması için toplu ulaşımın teşvik edilmesi ve trafikteki araç sayısının azaltılması gerekmektedir.

İstanbul'un trafik sıkışıklığına çözüm üretilmesine yönelik olarak, ilave yol yapılmasından, hatta yollarda iyileştirmelerden de önce, var olan yollar üzerinde araç parklarının önlenmesi gerekir. Araç parkları, miktar ve nitelik olarak ihtiyaca zaten cevap veremez durumdaki yolların

işlevselliğini ortadan kaldırdığından trafik sıkışıklığının temel nedenleri arasında öne çıkan bir faktör olarak dikkati çekmektedir.

B. Otopark

Otopark altyapısı, kentin teknik altyapı ihtiyaçları arasında öne çıkmaktadır. Kent trafiğinin doğru işlemesi, yolların etkin olabilmesi için araçların seyir halinde olmadığı zamanlarda otopark alanlarına bırakılması önemlidir. Otopark altyapısı, inşai faaliyetlerin yapılması sırasında öncelikle çözümlenmesi gereken bir ihtiyaçtır. İnşai faaliyet için idareden izin almak üzere başvuran kişilerin, yapacakları inşai faaliyetin gerektirdiği otopark ihtiyacını projeleri içerisinde çözümlemeleri ya da bedelini idareye ödemeleri gerekir. Bu güne kadar gerçekleşen uygulamalarda esas olarak inşaat sahipleri, otopark ihtiyacının karşılanması konusunda gereken harçları idareye vermişlerdir. Buna karşılık ilgili idareler, almış oldukları otopark harçlarıyla gerekli altyapı tesislerini kurmak yerine, farklı alanlarda sarf etmişlerdir. Bu gün yaşanan otopark sıkıntısının ana nedenini bu yaklaşım ve uygulamalar oluşturmaktadır.

İstanbul'da toplam 3. 863 otopark bulunmaktadır. Bu otoparkların araç park kapasitesi 365. 859 araç olup, talebi karşılama konusunda fazlasıyla yetersizdir.

İnşaat aşamasında 5, projesi yapılmış 22 ve planlanan 677 otoparkın tamamlanması halinde dahi kapasite 674. 123'e çıkabilecektir.

İstanbul'un mevcut otoparklarının mülkiyetleri şu şekildedir;

İspark	471 otopark	56. 463 araç
Özel	1. 558 otopark	148. 637 araç
Diğer (Kamu Binaları, AVM, Hastaneler, İş Merkezi, Büyük Restoranlar, Otel)	1. 794 otopark	146. 298 araç

Yukarıdaki sayısal değerlendirmeden de anlaşılacağı üzere bahsi geçen 3. 863 otopark ve 365. 854 kapasite aldatıcı bir rakamdır.

Kamu Binaları, AVM, Hastane, İş Merkezi, Büyük Restoranlar, Otel gibi komplekslerin sahip olduğu 1. 794 otopark alanı herkesin değil sadece müşteri/personelin kullandığı ve geçici nitelikte parklanma alanlarıdır.

Oysa otopark tanımlaması içerisinde mesai saatleri içinde ve dışında uzun süreli parklamaların yapılacağı alanlar yer almaktadır. AVM vb. alanlarda ortalama park süreleri 30 dakika/2 saat aralığında olup, diğer sürelerde başka otoparklara ihtiyaç duyulmaktadır.

Dolayısıyla İstanbul'un gerçek otopark sayısı 2. 029, toplam gerçek kapsitesi ise 205. 100'dür.

İstanbul'un toplam otopark kapasitesinin reel olarak 205. 100 araç olmasının ya da 365. 854 araç olmasının çok bir önemi bulunmamaktadır. Zira İstanbul'da bulunan araç sayısı 3 milyon civarındadır ve bu rakamın yaklaşık 2 milyonu otomobillerden oluşmaktadır. İstanbul'da bulunan araç sayısıyla otopark kapasitesi arasındaki bu uyumsuzluğun sorumlusu, İstanbul'da inşaat sektörüne altın on yılını yaşatan mevcut yönetimdir.

C. İstanbul'da Ulaşım

Ulaşım altyapısının ve sistemlerinin yeterli olması, bir kentin yaşanabilir olmasının temel koşullarından biridir. Ulaşım sistemlerinin var olması önemlidir. Bununla birlikte, var olan sistemlerin ulaşılabilir olması, tercih edilebilir olması, insani kullanılabilirlik standartlarını taşıması gibi niteliklere de sahip olması gerekir. Bir ulaşım hizmetinin sunulmuş olmasından öte, bu ulaşım hizmetinin ihtiyaçlara cevap verebilir olup olmadığının da dikkate alınması gerekir. Şehre hizmet verecek ulaşım sistemlerinin yerinin veya türünün belirlenmesi konusunda, öncelikle ihtiyaç analizinin, maliyet ve fayda analizlerinin yapılması gerekir. Bu yönde bir çalışma yapılmadan belirlenen yatırımların ihtiyaçlara cevap verebilirlik oranı düşecektir.

Ulaşım, İstanbul'un çözülmesi gereken önemli sorunlarından biridir.

Kentin doğu-batı yönünde yayılması ve büyümesi nedeniyle uzun ulaşım mesafeleri ve sıkışık trafik nedeniyle, ulaşım süreleri insani olmaktan ve ihtiyaçlara cevap vermekten çok uzaktır.

Kente ulaşım, hava kara ve deniz yoluyla yapılmaktadır.

Atatürk havalimanı ve Sabiha Gökçen havalimanı ile kente hava ulaşımı yapılırken, D-100 ve TEM otobanları kentin hem doğu hem de batıdan giriş yollarıdır.

Kente deniz yoluyla yayalar için Karaköy, Bostancı, Bakırköy, Kartal, Kadıköy, Kabataş iskeleleri; yaya ve araçlar için ise Yenikapı ve Kartal iskeleleri kullanılmaktadır.

Kentte ulaşım ise karayolu, denizyolu ve demiryolu/metro ile sağlanmaktadır.

2012 verilerine göre kent içi ulaşımda taşınan günlük ortalama kişi sayıları şöyledir:

Metro/LRT/Tramvay	1. 222. 607
TCDD	144. 801
İETT	2. 146. 634
Halk otobüsü	1. 475. 274
Minibüs	1. 850. 000
Taksi/taksi dolmuş	1. 210. 000
Servis araçları	1. 950. 000
İDO	94. 806
Şehir hatları	146. 798
Özel tekne/motor	100. 250
Toplam	10. 341. 170

Toplu taşıma sistemlerinin yanında bir kısım insanlar, sahip oldukları özel araçlarıyla ulaşım ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Özel otomobillerini kullanmak suretiyle ulaşım ihtiyacını karşılayan kişi sayısının yaklaşık 5 milyon olduğu hesaplanmaktadır. Özel araçlarıyla ulaşım ihtiyacını bireysel olarak karşılayanlarla birlikte, İstanbul'da ulaşım ihtiyacı olan günlük yolcu sayısı yaklaşık 15 milyon kişidir.

Yukarıdaki tablodan da görüleceği gibi ulaşım yükünün büyük kısmı karayolları üzerinden taşınmaktadır.

İstanbul, her iki yakası da üç taraftan denizle çevrili olmasına rağmen deniz yolunu yeterince kullanmamaktadır.

Boğaz hattı boyunca yeni açılacak ve karşılıklı düzenli sefer yapacak feribot uygulamaları, hem bu hat üzerinde hem de köprüler üzerinde rahatlama yaratacaktır. Oysa İBB stratejik planlarında demiryollarına önem verilirken deniz yollarının ulaşım ağındaki payının azaltılmasından söz edilmektedir. İBB stratejik planlamasına göre 2012 yılında toplu taşımanın % 4. 1'inin sağlandığı denizyollarının, 2014'deki payının %2. 8'e, 2023'de ise % 2. 2'ye çekilmesi planlanmaktadır.

Metro ağının yaygınlaştırılması, metro/tramvay hattının geçtiği güzergahlardaki otobüs sayılarının azaltılması/sıfırlanması uygulamaları ile trafiğin rahatlamasına toplu ulaşım çözümleri ile katkı sağlanmalıdır.

D. İstanbul'un Yeşil Alan Analizi

Yeşil alan ihtiyacı, kentlerin yapılaşmasından öncelikle çözümlenmesi gereken bir donatı alanı sorunudur. Kentin düzenli, sağlıklı ve estetik olma vasıfları arasında, düzenin ve estetik ihtiyacının bir parçası olarak yeşil alanların ayrılması ve düzenlenmesi gerektiği gibi, sağlıklı bir kent yaşamının varlığı için, özellikle yeşil alan miktarının yeterli düzeyde ayrılması gerekir. Bir kentin yeşil alan ihtiyacının karşılanmamış olması, kent nüfusunun sorunlu bir yaşama mahkûm edilmesi anlamına gelecektir.

Yeşil alan miktarının yeterliliği konusunda İstanbul, batılı başkentlerin çok gerisinde kalmıştır. İstanbul'un yeşil alanları son yirmi

yıl içerisinde hızla tüketilmiştir. Eksilen yeşil alanların yerine yenisinin konulabilmesi mümkün olmadığı gibi, dikey yapılaşmanın yoğun şekilde teşvik edilmesi ya da tercih edilmesiyle birlikte, kişi başına düşen yeşil alan miktarı daha da azalmış ve insani standartların gerisine düşmüştür.

İstanbul'un toplam yeşil alan miktarı 2012 sonu itibariyle 48 milyon 894 bin metrekaredir.

Bu rakam görece olarak büyük görünmekle beraber, kişi başına düşen yeşil alan miktarı, Büyükşehir Belediyesinin verileri doğru kabul edilirse, 6,11 m2 seviyesindedir ve modern kent statüsünün uzağındadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının belirlemiş olduğu ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hedeflemiş olduğu kişi başına 10 m2 hedefine ulaşılması da zor görülmektedir.

Mevcut yeşil alanların aktif yeşil alan olarak değerlendirilmesi konusu da ayrıca tartışılmaktadır. Bir başka ifadeyle, İstanbul'un yeşil alanlarının gerçek anlamda bu fonksiyon doğrultusunda kullanılmasına imkân veren alanlar olup olmadığı konusunda ciddi tereddütler bulunmaktadır. Yol kenarlarında, kavşaklarda, peyzaj alanlarında, kat bahçelerinde ve benzeri alanlardaki yeşilliklerin ve çimenliklerin yeşil alan miktarına dahil edilmesinin ne kadar doğru olacağı tartışmaya açıktır.

İstanbul'un yapılaşma sürecinde, arsaların imar parseline dönüştürülmesi sürecinde, düzenleme karşılığında alınan ortaklık paylarının yeşil alan olarak değerlendirilmek yerine yapılaşmaya açılmış olması sonucunda, yeşil alan yokluğu kentin yaşanmaz hale getirmiştir.

E. İstanbul'da Temizlik Hizmetleri

Büyük kentlerde temizliğin sağlanması, özellikle de çöplerin toplanması ve ortadan kaldırılması titizlikle ele alınması gereken bir konudur. Çöplerin toplanması, kamusal alanların temiz tutulması, hatta konut ve işyerlerinin etraflarını rahatsız etmeyecek derecede temiz olmasının sağlanması temizlik hizmetlerinin birincil görünümü olarak ortaya çıkar. Buna ilave olarak, toplanan çöplerin kamunun yararı doğrultusunda or-

tadan kaldırılması yönünde ayrıntılı çalışmalar yapılması da bir gereklilik olarak kendini gösterir.

İstanbul'da nüfusun % 99'unu aşan bir bölümüne temizlik hizmeti verilmektedir. Atıklar konusu İstanbullu için önemli bir sorun olup, son yıllarda iyileştirmeye gidilmiş olsa da, her geçen gün artan atık miktarı karşısında toplama hizmeti tam olarak yerine getirilememektedir.

Araçlar oransal olarak yeni ve teknolojiye uygun görünse de, çöp konteynerleri yetersiz ve bakımsızdır.

Koyteynerlerden sadece çöpün alınması, rutin temizliklerinin yapılmaması, özellikle yaz aylarında koku problemi doğurmaktadır.

İstanbul halkının çöp poşeti kullanma alışkanlığının az olması nedeniyle atıkların çevreye yayılması da söz konusu olup, koyteynerler dışında kalan çöplerin toplanmasında sorun yaşanmaktadır.

Çöp toplama saatlerinin, kentin ve trafiğin aktif olduğu saatlere denk gelmesi halinde ise, ciddi trafik ve koku problemi doğmaktadır.

İstanbul Büyükşehir sınırları içerisinde katı atık konusundaki istatistiklere bakıldığında;

Toplam Belediye	uyg. bld.	Anket uyg. bld. Nüfusu		hizmeti verilen Bld.	Nüfus içindei	Bld. Nüfusu içindeki oranı %	(ton/yıl)	başı
13. 255. 13. 120. 685 596	40	13. 120. 596	40	nüf. 13. 120. 596		100	5. 731. 003	,

Şeklinde bir tabloyla karşılaşılmaktadır. Ortaya çıkan günlük katı atık miktarının büyüklüğü karşısında ciddi bir toplama ve uzaklaştırma sisteminin kurulması gerekliliği daha açık bir şekilde kendini göstermektedir.

Toplanan atıkların uzaklaştırılması ya da imhası konusunda yapılacak uygulamaların, toplanan atıklardan elde edilmesi muhtemel faydaları

da dikkate alacak şekilde, atıkların muhtemel zararlarını önleyici nitelikte yapılması gerekir.

İstanbul'da toplanan katı atıkların ortadan kaldırılması yönündeki uygulamaya bakıldığında; toplanan günlük çöpün,140 bin tonluk kısmı kompost tesislerde imha edilmekte olduğu, kalan çöplerin ise, farklı depolama alanlarına dökülmek suretiyle imha edildiği görülmektedir.

Cadde ve sokakların temizlenmesi konusunda yeterli ekipman bulunmamakta, toz ve çamur İstanbul sokaklarını kaplamaktadır.

Cadde ve sokakların temizlenmesi için kullanılan araç sayısı sadece 230, personel sayısı ise 470'dir.

İnşaat faaliyetlerinin son derece yoğun olduğu İstanbul'da, inşaat atığı ve inşaat malzemesi taşıyan araçlar yeterince denetlenememekte ve bu araçlar güzergâhları boyunca çevreyi kirletmektedir. Özellikle yolların kirlenmesiyle ortaya çıkan durum, trafikte seyir güvenliğini tehdit etmekte ve can ve mal emniyeti bakımından riskler doğurmaktadır. Yağmurlu havalarda yollara dökülen, inşaat malzemelerinin ya da hafriyat atıklarının kayganlaştırdığı yollarda araçların kaza yapma riskine ilave olarak, yayaların da düşme ve zarar görme tehlikesi bulunmaktadır.

İnşai faaliyetlere harç taşıyan araçların oluşturduğu riskler de bir başka temizlik sorunu olarak kendini göstermektedir. Bu araçlardan, gerek dolum, gerekse boşaltım sonrası temizlenmeyen beton mikserlerinin güzergâhları boyunca damlattıkları beton kalıntıları yol kalitesini düşürmekte, ulaşım kalitesini azaltmakta ve trafik güvenliğini tehlikeye atmaktadır.

F. İstanbul'da Eğitim Hizmetleri

Eğitim faaliyetlerinin özelikle okul çağındaki genç nüfusa yönelik olan kısmının merkezi idare tarafından milli eğitim hizmetleri başlığı altında Başkentten yürütülmeye çalışıldığı, bu hizmetlerin sorumluluğunun hükümete ait olduğu açık olmak birlikte, bahse konu kısmı da dahil olmak üzere, toplumun bütün eğitim ihtiyaçlarının muhatabı olmak

bakımından belediyeler sürece dahil olmak durumunda kalmaktadırlar. Olayın dışında gibi gözüken belediyeler, topluma karşı eğitim-öğretim hizmetlerinde yaşanan aksamaların muhatabı oldukları gibi, ortaya çıkan aksaklıklardan doğan sonuçlarla mücadele bakımından da konuyla doğrudan ilgilidir.

Yerel yönetimler bakımından eğitim-öğretim hizmetleri denilince, okul çağındaki nüfusun dışındaki kişilerin eğitim ihtiyacında rol üstlenme, milli eğitim hizmetlerinin altyapısını oluşturma ya da güçlendirme, eğitim çağındaki çocukların bu hizmeti alabilmesinin önündeki engelleri kaldırma, ailelerine destek sağlama ve okul çağındaki çocuklara yönelik tamamlayıcı eğitimler sunulması faaliyetleri, bir bütün olarak anlaşılmalı ve bu yönde plan-projeler üretilmelidir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ve merkezi idarenin il birimlerinin, mücadele etmek zorunda olduğu/kaldığı birçok durumun eğitim-öğretim hizmetlerinin gerektiği şekilde sunulmamasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, İstanbul'da eğitim hizmetlerine bakıldığında;

İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde örgün eğitimde 2. 802, yaygın eğitimde 2. 181 kurumunun bulunduğu, örgün eğitimde 2. 355. 969 öğrenciye, yaygın eğitimde ise 802. 769 kursiyere ulaşan bir yapıya sahip olduğu görülür.

Okul öncesi eğitimde toplam 368 bağımsız anaokulu, 1. 544 anasınıfında toplam 89. 046 öğrenciye hizmet verilmektedir. İlköğretimde ise 1. 622 eğitim kurumunda toplam 1. 688. 972 öğrenciye hizmet verilmektedir. Genel ortaöğretim kurumu olarak 566, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu olarak 246 kurum vardır.

Yaygın eğitimde 2. 181 kurumla 802. 769 kişiye hizmet verilmektedir. Resmi yaygın eğitim kurumlarının sayısı 68'dir. Resmi yaygın eğitim kurumları arasında halk eğitim merkezleri, çıraklık eğitim merkezleri, olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları, 3308 sayılı kanunla açılan meslek kursları ve özel eğitim kurumlarını saymak mümkündür.

Mevcut okulların sayısı, İstanbul'da karşımıza çıkan hızlı nüfus artışı nedeniyle ihtiyacı karşılamaktan uzaktır.

2000-2001 öğretim yılında şube başına düşen öğrenci sayısı 31 olurken, ilerleyen yıllarda rakam sürekli artmıştır. 2010-2011 yılında şube başına düşen öğrenci sayısı 36'ya yükselmiştir.

Buna karşılık 2000'li yıların başında derslik başına düşen öğrenci sayısı 57'den 48'e inmiştir.

Bu rakamın düşüşünde son on yılda sayıları gederek artan özel okulların katkısı çok büyüktür.

2012-2013 eğitim öğretim yılına ait veriler henüz açıklanmamış olmakla beraber 4+4+4 eğitim sistemi ile derslik sayısına olan ihtiyacın arttığı tahmin edilmektedir. Gayrı resmi rakamlara göre, derslik başına öğrenci sayısı 53'dür.

İstanbul ilinin eğitim istatistikleri şu şekildedir;

Yaş	Cinsiyet	O/Y bilmeyen	O/Y Bilen	İlk okul	İlk öğretim (Orta okul	Lise	ÜNİ.	Yüksek	Doktora	Bilinmeyen	Toplam
'6-13'	Erkek	65	862. 145		2.731						1.774	866.715
	Kadın	147	811. 024		3. 362						1.932	816.465
'14-17'	Erkek	311	38. 664		399. 104		1.790				1.800	441.669
	Kadın	471	40. 388		367. 566		2.960				2. 164	413. 549
'18-21'	Erkek	1.350	21. 055		188. 123		174. 897	10.863			6. 190	402.478
	Kadın	3.757	33. 028		160.080		193. 025	13.813			9.706	413.409
'22-24'	Erkek	1.955	18. 177		99. 160		157. 227	60. 534	156	3	3 16. 129	353.341
	Kadın	5. 952	26.768		88. 430		137. 219	75. 251	294	3	16. 880	350. 797
'25-29'	Erkek	3.365	20. 901	65. 032	130. 333	7. 650	224. 073	141. 515	6. 207	77	7 63.627	662.780

	Kadın	10.372	24. 426 132. 814	103. 234	6.496 191.583	144. 408	9. 206	117	26. 428	649. 084
'30-34'	Erkek Kadın	3. 472 9. 616	12.366 129.092 16.977 204.070	116. 347 77. 773	54. 029 216. 718 42. 221 177. 940	128. 646 122. 677		1. 329 1. 526	45. 468 26. 366	724. 604 696. 508
'35-39'	Erkek	2. 176	5.866 137.965	102.300	56. 189 166. 842	99. 052	14.773	2. 721	29. 453	617. 337
	Kadın	7.553	12.210 206.163	71.616	44.724 129.119	88. 234	11.789	2. 636	19.945	593. 989
'40-44'	Erkek	1.784	4.073 123.327	97.111	62. 580 125. 698	74. 303	12.339	3. 151	19. 449	523. 815
	Kadın	10. 139	13.753 186.386	62. 854	43. 568 95. 190	58. 859	8.776	2. 698	16.909	499. 132
'45-49'	Erkek	2. 273	4.543 127.424	82. 142	54. 920 98. 632	54. 453	9.057	3.383	17. 554	454. 381
	Kadın	17. 207	18.929 187.327	43.446	35.817 71.052	38. 638	5. 296	2. 185	19.867	439. 764
'50-54'	Erkek Kadın	2. 959 23. 308	5.710 136.070 22.143 161.697	39. 775 21. 568	38. 830 77. 800 24. 472 55. 346	40. 204 25. 579	5. 999 2. 990	2. 535 1. 607	20. 003 20. 239	369. 885 358. 949
'55-59'	Erkek	4.419	7. 529 127. 957	17. 440	28.853 43.760	36. 532	4. 289	1.821	20. 301	292. 901
	Kadın	32.604	27.051 131.831	9.040	19.170 33.955	20. 346	1.958	950	20.969	297. 874
'60-64'	Erkek	4. 653	8.321 96.509	5. 586	18. 125 24. 247	26. 640	3.338	1. 509	16. 131	205. 059
	Kadın	34. 658	23.818 88.338	2.796	13. 964 21. 595	13. 938	1.278	683	17.676	218. 744
'65 +'	Erkek	21. 284	28.319 145.507	2.431	24. 401 33. 578	39.735	5. 162	2.913	29.962	333. 292
	Kadın	120.620	55. 842 147. 896	1. 447	28.759 40.535	18. 657	1.615	1.154	44. 483	461.008

Toplam 326.470 2.164.026 2.535. 2.295.795 604.768 2.494. 1.332. 139. 33.001 531.405 12.457. 405 781 877 001 529

Resmi kayıtlar açısından, an itibariyle on iki buçuk milyon kişinin yaşadığı bir büyük kentin eğitim istatistikleri, sadece nüfusun bulunduğu seviyeyi ölçmesine rağmen, çok ciddi sonuçlar ortaya koymaktadır.

Her şeyden önce %3'ler düzeyinde karşımıza çıkan okuma yazma bilmeyen nüfus oranı, izah edilemez bir durumdur. İktidarda bulunduğu dönemde, atanan her milli eğitim bakanının bir reform paketiyle karşımıza çıktığı ve sistemi alt üst ettiği dikkate alındığında ilk el sorumluluğunun kime ait olduğu kolayca görülebilecektir. İlave olarak, okullaşma çağındaki insanımızın eğitim-öğretim hizmetlerini almak yerine, farklı alanlarda faaliyette bulunmak zorunda kalmasına yol açan ekonomik altyapının sorumlusu olan kişi ya da kurumlar da, bu tablonun sorumluları arasında kendilerine en önde yer bulacaktır.

İstanbul'un eğitim durum tablosunda öne çıkan bir başka veri ise, askerlik hizmetleri ve benzeri şekilde okuma yazma öğrenmiş, ancak, herhangi bir eğitim öğretim kurumundan mezun olmamış kişilerin oranının %18'ler civarında olmasıdır. Okur yazar olmayan ya da okur yazar olmakla birlikte bir eğitim kurumundan mezun olmayan nüfusun toplamının genel nüfus içindeki payı %20 seviyesini aşmış durumdadır. Bu veriler, İstanbul'un resmi nüfus rakamları üzerinden ortaya konulmaktadır. Bu tablonun, kayıt dışı olarak İstanbul'da yaşayan yaklaşık 4 milyon kişiyi de içerecek şekilde yaygınlaştırılması durumunda çok daha sorunlu bir tablonun karşımıza çıkacağı değerlendirilmektedir.

Çözümler başlığı altında eğitim-öğretim alanında belediyeler tarafından yapılabilecekler konusu daha ayrıntılı olarak incelenmiş olmakla birlikte, burada, belediyelerin bu tablonun ortadan kaldırılması ya da iyileştirilmesi konusunda sorumluluk üstlenmek zorunda olduğunun belirtilmesi gerekir. Sosyal demokrat politikalar ve sosyal belediyecilik anlayışının hâkim olduğu bir belediye yönetiminin, bu tabloya karşı duyarsız kalması beklenemez, beklenmemelidir.

G. İstanbul'da Sağlık Hizmetleri

Eğitim hizmetleri gibi, sağlık hizmetleri de merkezi idare tarafından üstlenilmiş bir kamu hizmetidir. Bununla birlikte, etkileri bakımından yerel yönetimlerin doğrudan muhatap konumunda olduğu bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumun sağlığının korunmasına yönelik olarak, kanun koyucu yerel yönetimlerin sorumluluk üstlenmesini tercih olarak ortaya koymuştur.

İstanbul'da sağlık hizmet ve tesislerinin, ihtiyaçları karşılamaktan uzak olduğu, resmi verilere bakıldığında daha iyi anlaşılacaktır.

İstanbul'da toplam 194 hastane bulunmaktadır. Bu hastanelerde 34. 595 yatak kapasitesi mevcuttur.

Türkiye nüfusunun %18,32'sini barındıran İstanbul, hastane sayısı olarak %17, yatak sayısı olarak ise % 20'sine sahiptir.

Uzman doktor sayısında ise büyük eksiklik göze çarpmaktadır.

	İSTANBUL	TÜRKİYE	İSTANBUL'UN PAYI
HASTANE SAYISI	194	1. 159	17%
YATAK SAYISI	34. 595	176. 934	20%
UZMAN HEKİM SAYISI	12. 927	93. 200	%13.8

İstanbul genelinde hizmet veren hastaneler;

Academic Hospital

Acıbadem Hastanesi

Akça Hastanesi

Aksaray Vatan Hastanesi

Aksoy Hastanesi

Alman Hastanesi

Amerikan Hastanesi

Anadolu Hastanesi

Ataköy Hastanesi

Avcılar Anadolu Hastanesi

Avcılar Hayat Hastanesi

Avcılar Hospital

Avicenna Hastanesi

Avrasya Hospital

Avrupa Hastanesi

Avusturya Saint George Hastanesi

Bağcılar Hastanesi

Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Bakırköy Kadın Doğum Ve Çocuk Hastanesi

Bakırköy Kadın Ve Çocuk Hastanesi

Bakırköy Osmaniye Dispanseri

Bakırköy Ömür Hastanesi

Bakırköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Hastanesi

Balat Musevi Hastanesi (Or-Ahayim)

Balıklı Rum Hastanesi

Balkan Hastanesi

Baltalimanı Kemik Hastalıkları Hastanesi

Bayrampaşa Dispanseri

Bayrampaşa Göz Hastanesi

Beşyüzevler Hayat Hastanesi

Beykoz Çocuk Göğüs Hastalıkları Hastanesi

Beykoz Devlet Hastanesi

Beyoğlu Dispanseri

Beyoğlu Göz Hastanesi

Bezmialem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi

Bilgi Hastanesi

Büyük Anadolu Hastanesi

Büyükada Devlet Hastanesi

Büyükçekmece Hastanesi

Can Hastanesi

Cibali Dispanseri

Çamlıca Hayat Hastanesi

Çamlıca Ömür Hastanesi

Çamlık Hastanesi

Çapa Hastanesi

Çapa Millet Hastanesi

Çatalca Devlet Ve Bölge Trafik Hastanesi

Çevre Hastanesi

Darülaceze Hastanesi

Denizcilik Bankası Hastanesi

Deri Ve Tenasül Hastalıkları Hastanesi, Cankurtaran

Diabet Hastanesi

Doğan Hastanesi

Doğaner Hastanesi

Dragos Hastanesi

Dragos Şifa Hastanesi

Dünya Göz Hastanesi

Erdem Hastanesi

Erenköy Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon Hastanesi

Erenköy Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi

Eyüp Hastanesi

Fatih Hastanesi

Fatih Sultan Mehmet Hastanesi

Ferihan Laçin Hastanesi

Ferti-Jin Kadın Sağlığı Ve Yardımcı Üreme Teknikleri Merkezi

Florance Nightingale Avrupa Hast.

Gata Haydarpaşa Eğitim Hastanesi

Gaziosmanpaşa Hastanesi

Gelişim Hastanesi

Göksoy Hastanesi

Göztepe Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Göztepe Hastanesi

Göztepe Şafak Hastanesi

Gümüşsuyu Asker Hastanesi

Güzelbahçe Hastanesi

Halkalı Kent Hastanesi

Haseki Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Hattat Hastanesi

Haydarpaşa Numune Hastanesi

Hayrunnisa Hastanesi

Hizmet Hastanesi

Huzur Hastanesi

International Hospital

Istanbul 70. Yıl Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon

İncirli Hastanesi

İstanbul Çamlıca Askeri Hastanesi

İstanbul Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

İstanbul Esnaf Hastanesi

İstanbul Polis Hastanesi

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi

İstinye Devlet Hastanesi

İtalyan Hastanesi

Jfk John F. Kennedy Hospital

Kadıköy Şifa Hastanesi

Kadıköy Vatan Hastanesi

Kadıoğlu Hastanesi

Kartal Acil Yardım Ve Trafik Hastanesi

Kartal Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Kartal Yavuz Selim Devlet Hastanesi

Kasımpaşa Deniz Hastanesi

Koşuyolu Kalp Ve Araştırma Hastanesi

Lape Hastanesi

Lepra Hastanesi

Levent Hastanesi

Lütfiye Nuri Burat Devlet Hastanesi

Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastahanesi

Marmara Üniversitesi Hastanesi

Medicana

Medipol Hastanesi

Meltem Doğum Ve Çocuk Hastanesi,

Memorial Hastanesi

Merter Vatan Hastanesi

Meslek Hastalıkları Hastanesi

Meyan Hastanesi

Npistanbul Hastanesi

Okmeydanı Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Okmeydanı Hastanesi

Ortadoğu Hastanesi

Osmanoğlu Kliniği

Özel Kartal Hospital

Özel Üsküdar Hastanesi

Paşabahçe Hastanesi

Pendik Devlet Hastanesi

Pendik Şifa Hastanesi

Safa Hastanesi

Sağmalcılar Devlet Hastanesi

Sait Çiftçi Kamu Sağlığı Merkezi

Sarıyer İsmail Akgün Devlet Hastanesi

Seyfi Basa Çocuk Hastanesi

Silivri Devlet Hastanesi

Siyami Ersek Göğüs-Kalp-Damar Cerrahisi

Sultanbeyli Devlet Hastanesi

Surp Agop Hastanesi

Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları Hastanesi

Şile Devlet Hastanesi

Şişli Etfal Hastanesi

Şişli Hastanesi

Taksim Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Tcdd Yakacık Hastanesi

Tem Hospital

Tepebaşı Vatan Hastanesi

Tosunoğlu Hastanesi

Tuzla Devlet Hastanesi

Türkiye Gazetesi Hastanesi

Umut Hastanesi

Validebağ Öğretmenler Hastanesi, Kadıköy

Yaşam Hastanesi

Yaşar Hastanesi

Yedikule Göğüs Hastalıkları Ve Göğüs Cerrahisi

Yeditepe Üniversitesi Balmumcu Göz Hastanesi

Yeditepe Üniversitesi Hastanesi

Yeni Bosna Hastanesi

Yeni Ufuk Hastanesi

Yeşil Bahar Hastanesi

Zeynep Kamil Kadın Ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Ve Araştırma

Hastanesi

İstanbul genelinde hizmet veren sağlık kurumlarının bu hizmetlerinin ihtiyaçları karşılama bakımından değerlendirilmesi durumunda aşağıdaki tablo karşımıza çıkmaktadır.

Sağlık Hizmetlerinin Kişi Başına Dağılımı

Yataklı hastane başına düşen kişi	51.643
Yatak başına düşen kişi	290
Doktor başına düşen kişi	781
Doktor başına düşen hasta	1.204
Bebek ölüm hızı	% 31,93
Kaba ölüm hızı	‰ 3 , 9
Bir hemşireye düşen kişi	1.016
Kaba doğum hızı	‰ 13 , 77
Doğumların sağlık personeli yardımı ile gerçekleşmesi	% 98,04

Bu istatistikler altında İstanbul'da yaşayanların tatmin edici bir sağlık hizmeti almaları zor görünmektedir. Bu zorluk, İstanbul'un sağlığı tehdit eden unsurlar bakımından risk derecesi yüksek bir kent olmasından kaynaklanmaktadır. İstanbul halkının sağlığı çok daha fazla bozulacaktır. Şehrin genel niteliklerinin sağlıklı bir şekilde yaşamaya elverişsiz olması, kişilerin daha çok ve yoğunluklu bir şekilde hastalanmasına yol açmaktadır. Sağlıklı gıdaya ulaşamayan ve sağlıklı bir çevreye sahip olamayan halkın, sağlık sorunlarının ciddi düzeyde artmış ve artmakta olduğu görülmektedir.

Sağlık tesislerine ilişkin bu değerlendirmeler, kamu ya da özel hastane ayrımı yapılmadan ortaya konulmaktadır. Özel hastanelerin durumunu ayrıca ele alacak olursak, sağlık hizmetlerinin kalitesi konusunda daha sorunlu bir tablo ortaya çıkar. Önceleri fark ödenmeden ya da cüzi miktarlarda fark ödenerek hizmet alınmasına müsaade edilen özel sağlık kuruluşlarında, alınabilecek fark ücreti birden % 200 seviyelerine yükseltilmiştir. Bu artışın dışında, diyaliz ve kanserle mücadele gibi, çok hayati bazı hizmetlerde bu farkın çok daha yüksek olmasına izin veren düzenlemeler yapılma aşamasındadır. Bu durumda, İstanbul halkının

gelir durumu dikkate alındığında, özel sağlık tesislerinden yararlanması mümkün olmayacak ve tablo çok daha karanlık hale gelecektir.

Özel hastaneler konusundaki düzenlemelerle ilgili olarak bir konuyu daha açıklamak gerekir. Toplumda bilinen şekliyle, hükümet üyelerinin ya da birinci derece yakınlarının özel sağlık sektörüne girmiş olduğu ya da ortaklıklar tesis ettiği yönündeki iddialardan sonra, ücretlendirme politikasında ve miktarında değişiklik yapıldığı kanaati yaygındır.

H. İbadethaneler

İbadethaneler, İstanbul kimliğinin önemli bir parçasıdır. Birçok farklı inanç grubunun yaşamakta olduğu kentte, bu zenginliğin korunması ve yaşatılması gerekliliği açıktır. Belediyeler olarak, ibadethanelerin kimi yerel hizmetlerin sunulmasında aracı yapılması yönünde bir düzenleme yapılması tercihi ortaya konulabilir. Bu yöndeki tercihler, hem ibadethanelerde sunulan hizmetlerin kalitesini artıracak, hem de çevrede bulunanların ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olacaktır.

Cami sayısı bakımından, ilk sırayı İstanbul almaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı istatistiklerine göre; Türkiye'de 82 bin 693 cami bulunmaktadır. 3 bin 113 cami ile İstanbul en fazla cami bulunan il olarak ön plana çıkmaktadır.

İstanbul çağlar boyu başkent olmanın yanı sıra bir dönem, hilafet makamını da barındırmış olmasından dolayı, cami yapımına özel bir önem verilmiştir. Bu dönemde yöneticiler tarafından, kendi imkânlarıyla çok sayıda kendi adlarına camiler yaptırılmış ve camiler kentin süsleri olarak değerlendirilmiştir.

İstanbul'da halen kullanılmakta olan ve sayıları 400'ü aşan cami, geçmişten günümüze hizmet sunan tarihi yapılardır. Bu camilerin hemen hemen tamamında restorasyon ve depreme dayanıklılık çalışmaları yapılması gerekmektedir.

Tarihi özelliği bulunan camilerin yanı sıra cumhuriyet dönemi camilerinde de, statik sorunlar vardır.

İstanbul'da başlayan kentsel dönüşün çalışmalarında hasarlı ya da riskli binaların tespiti yapılmış ancak özel statüleri nedeniyle camiler için çalışma yapılmamış ve durum tespiti gerçekleştirilmemiştir.

İstanbul Müftülüğü'nün herhangi bir dayanıklılık testi için dahi bütçesinin olmayışı nedeniyle adım atamadığı konuyla ilgili olarak, cami dernekleri ve cemaatin mikro ölçekte çalışmalarıyla 62 caminin yıkılma tehlikesi altında olduğu belirlenmiştir.

Bunlardan sadece üçünün güçlendirilmesi yapılmışır. Fatih'te yer alan Kadıasker Mehmetefendi Parmakkapı Camii kapatılarak yıkım kararı verilmiştir. Caminin kapatılma ve yıkım kararı gerekçesi ise son derece vahimdir: Namaz kılarken kubbeden kopan parçaların cemaatin üzerine düşmesi nedeniyle hizmete kapatılmıştır.

İstanbul Teknik Üniversitesi'nin yaptığı araştırmaya göre ise 300 civarındaki camiinin güçlendirilme çalışması yapılması zorunluluk arz etmektedir.

İl sınırları içerisinde aktif olarak kullanılan 40 kilise ve 16 sinagog bulunmaktadır.

İstanbul'daki cemevlerinin sayısı ise 64'tür.

İbadethanelerin statik sorunlarının bulunması ve yıkılma tehlikesi altında olması, ibadethane hizmetinden öte, toplumsal faaliyet alanı olan bu yapıların, kitlesel olarak can ve mal emniyeti riski taşıması nedeniyle acil müdahalede bulunulması gerekir. Bu noktada, bir büyükşehir belediyesi projesi olarak, bütün camilerin afet riski analizlerinin yapılacağının projelendirilmesi çok farklı etkiler doğuracak ve bu konuyu en çok istismar eden anlayışın bakışının toplum tarafından doğru algılanmasına katkı sağlayacaktır.

VI. İstanbul'un Ekonomik Durumu ve Sanayii Yapılanması Analizi

İstanbul'a ilişkin değerlendirmelerin içerisinde, sanayi ve ekonominin de irdelenmesi gerekliliği tartışmasızdır. Sosyal ve siyasi analizler başta olmak üzere, yapılacak değerlendirmelerin sağlıklı sonuç vermesi ve ortaya konulacak çözümler ve projeler bakımından, bu alanın doğru analiz edilmesi önem taşımaktadır.

A. Ekonomik Durum

Ekonomik durum denildiğinde, İstanbul'da yaşayanların sahip olduğu mali imkânlar öncelikle aklımıza gelir. İstanbul genelinde birçok sanayi kuruluşu ve birçok köklü zengin aile karşımıza çıkmakla birlikte, bu analizler bakımından öncelikli ve önemli olan genel olarak, kişilerin ve geniş toplum kesimlerinin ekonomik durumlarının ne olduğudur. Bir başka ifadeyle, önemli olan, kişilerin insan onuruna yaraşır bir hayatı sürmelerine yetecek düzeyde gelirlerinin bulunup bulunmadığıdır. İstanbul genelinde elde edilen gelirlerin miktarı kadar, bu gelirlerin nüfusa hangi oranda paylaştırıldığının da önemi büyüktür.

Türkiye'de hane halkı başına düşen ortalama yıllık kullanılabilir gelir 24. 343 TL iken, ortalama yıllık eşdeğer hane halkı kullanılabilir gelir ise 10. 774 TL'dir. İstanbul Bölgesi 14 873 TL ile ortalama yıllık eşdeğer hane halkı kullanılabilir geliri rakamı ile istatistiksel olarak, geliri en yüksek olan bölge durumundadır. Bununla birlikte, matematiksel olarak ortaya çıkan bu rakamın reel dağılımının ne olduğu sorusunun cevabı maalesef yüz güldürücü olmaktan uzaktır. Bu rakamların resmi nüfus verilerine dayandığı ve kentte kayıt dışı yaşayanların da dâhil edilmesiyle durumun daha sorunlu hale geleceği değerlendirilmektedir.

B. İstanbul'un Sanayi Yapısı

İstanbul, konumu gereği, yoğun sanayi ve ekonomik faaliyetlerin yürütüldüğü bir yerleşim yeridir. Deniz kıyısında bulunması, Avrupa ülkelerine yakınlık, işgücünün kolay bulunması, yoğun bir tüketim potan-

siyeline sahip olma gibi nedenlerle İstanbul, yatırımlar açısından cazip bir bölgedir.

Sosyo-ekonomik açıdan Türkiye'nin en gelişmiş ili olan İstanbul'un ekonomisi ağırlıklı olarak ticaret, sanayi, ulaştırma ve haberleşme sektörlerine dayalıdır.

İstanbul, ülkemizde tahsil edilen tüm vergi gelirlerinin yaklaşık %44'ünü karşılamakta, toplam dış ticaret hacminin ise yaklaşık %50'sini gerçekleştirmektedir.

İstanbul Sanayi Odası'na kayıtlı 18. 176 üye bulunmaktadır. İstanbul Sanayi Odası'ndan alınan bilgilere göre, aktif kapasite raporuna sahip firma sayısı 8. 646; İstanbul Ticaret Odası verilerine göre kapasite raporu almış sanayici sayısı 12. 007 olmak üzere, toplam kapasite raporu olan işyeri sayısı 20. 653'tür.

C. İstanbul'un Ticari Yapısı

İstanbul hem iç hem de dış ticarette merkezi öneme sahip bir ildir. Ticaret sektöründe yaratılan katma değer, Türkiye genelinde ticaret sektöründe yaratılan katma değerin yaklaşık % 30'una yaklaşmıştır. Türkiye ekonomisinde etkin bir rol üstlenen ve toplam 328. 623 üyesi bulunan İstanbul Ticaret Odası ile birlikte, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Borsası, İstanbul Deniz Ticaret Odası, İstanbul İhracatçı Birlikleri, ilin ticari ve ekonomik hayatını meydana getiren en önemli kuruluşlardır.

Borsa İstanbul (BIST) ile İstanbul Türkiye'nin finans merkezi durumundadır. İstanbul'da faaliyet gösteren firmaların en yoğun olduğu sektör 46. 260 firma ile inşaat sektörüdür. Firmaların en yoğun olduğu ikinci sektör ise 33. 662 ile tekstil sektörüdür. Firma sayıları 10. 000'in üzerinde olan ve en fazla firma barındıran ilk beş sektör inşaat, tekstil/giyim, diğer sektörler, ulaştırma/lojistik, elektrik, elektronik ve bilişimdir. Bu beş sektör toplam firma sayısının % 52,1 'ini oluşturmaktadır.

İstanbul'da özellikle otomotiv ve yan sanayi, makine, demir-çelik ve metal eşya sektörlerinde 30. 000'e yakın kayıtlı firma görünmektedir.

İstanbul'u üst olarak seçmiş bulunan inşaat sektörünün durumunun çok sıkıntılı olduğu, üretilen 308. 000 konutun satılmaya çalışıldığı ve sektörün borç stokunun 45 milyar TL civarına yükseldiği ve gerek İstanbul, gerekse Türkiye ekonomisi bakımından büyük riskler taşıdığı bilgisini de vermek gerekir.

D. Sanayi Sicil Kayıtlarına Göre İstanbul Sanayisinin Değerlendirilmesi

Kayıtlara göre sanayi işletmeleri Türkiye geneline dağılmak yerine bazı illerde toplanmış bulunmaktadır. Sanayi yatırımlarının illere dağılımına bakıldığında, başta İstanbul (%31) olmak üzere, Bursa (%8), Ankara (%7), İzmir (%5), Konya (%4), Gaziantep (%3), Denizli (%3), Kocaeli (%2), Adana (%2), Tekirdağ (%2), Kayseri (%2), Mersin (%2) olmak üzere; toplam % 71'i on iki ilimizin ön plana çıktığı değerlendirilmektedir.

Bölgelere göre bir değerlendirme yapıldığında; sanayi işletmelerinin % 48'i Marmara Bölgesi'nde, % 17'si İç Anadolu Bölgesi'nde, % 14'ü Ege Bölgesi'nde, % 8'i Akdeniz Bölgesi'nde, % 6'sı Karadeniz Bölgesi'nde, % 5'i Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, % 2'si Doğu Anadolu Bölgesi'ndedir.

İstanbul ilinde sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 23. 225'tir. Toplam sanayi işletmesi içerisinde % 31'lik bir oran ile sanayide gelişmişlik bakımından ilk sırada yer almaktadır.

Marmara Bölgesi'ndeki illerin sanayi bakımından değerlendirmesi yapıldığında, % 65 ile İstanbul ilk sırada yer almaktadır. İstanbul ilini takip eden iller sırasıyla Bursa (%17), Kocaeli (%5), Tekirdağ (% 3), Balıkesir (% 3), Sakarya (% 2), Çanakkale (%1), Kırklareli (% 1), Edirne (% 1), Bilecik (% 1), Yalova(% 1) olarak görülmektedir.

E. İstanbul'da Sanayi İşletmelerinin Sektörel Dağılımı

İstanbul ilinde bulunan sanayi işletmelerinin sektörel dağılımına bakıldığında, %17 ile giyim eşyası imalatı; kürkün işlenmesi ve boyanması imalatının ilk sırada olduğu görülmektedir.

Diğer sektörler sırasıyla;

- % 12 Tekstil ürünleri imalatı,
- % 10 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı,
- % 8 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizatı hariç),
- % 7 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı,
- % 5 Gıda ürünlerinin imalatı,
- % 5 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı,
- % 4 Ana metal sanayi,
- % 4 Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı,
- % 3 Deri ile ilgili ürünlerin imalatı,
- % 3 Elektrikli teçhizat imalatı,
- % 3 Diğer imalatlar,
- % 3 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı,
- % 2 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı,
- % 2 Mobilya imalatı,
- % 2 Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç),
- % 2 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması,
- % 1 Diğer madencilik ve taşocakçılığı,
- % 1 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork), yarı treyler (yarı römork) imalatı.

- % 1 Metal cevherleri madenciliği,
- % Diğer ulaşım araçlarının imalatı,

% 6 Diğer (makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı, temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı, kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı, içecek imalatı, ham petrol ve doğal gaz çıkarımı ve saha arama tetkiki hariç petrol ve gaz çıkarımı ile ilgili hizmetler, kömür ve linyit çıkartılması, elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı, tütün ürünleri imalatı) şeklinde sıralanmaktadır.

F. Çalışan Sayısı ve Ar-Ge

Sanayi sicil kayıtlarına göre, İstanbul ilinde kayıtlı işletmelerde çalışan personel sayısı 735. 562'dir. Ar-Ge birimi bulunan firma sayısı 1. 462, kalite kontrol birimi olan firma sayısı 5. 432'dir. Toplam personelin % 0,8'i Ar-Ge biriminde, % 1,2'si kalite kontrol biriminde istihdam edilmektedir.

1. Genel Değerlendirme

İstanbul ilinde sanayide çalışanların % 23'ü giyim eşyası imalatı; kürkün işlenmesi ve boyanması, % 11'i tekstil ürünlerinin imalatı sektörlerinde istihdam edilmektedir. İstihdamın % 77'si işçi, % 3'ü mühendistir.

İstanbul ilinde faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin; %39'u mikro ölçekli, % 48'i küçük ölçekli, % 11'i orta ölçekli, %2'si büyük ölçekli işletmelerdir.

2. Personel Sayısına Göre Büyük Firmalar:

- Mercedes Benz Türk A. Ş.
- Türk Hava Yolları Teknik A. Ş.
- Fujitsu Technology Solutions Bilişim Ltd. Şti.

- Siemens Sanayi ve Ticaret A. Ş.
- Yiğit Gıda Sanayi ve Ticaret A. Ş.

G. İstanbul'da Öne Çıkan Yatırım Alanları

İstanbul, taşıdığı büyük tüketim potansiyeli ile dış ve iç satım imkânları nedeniyle cazip bir yatırım alanıdır. Yatırım ihtiyaçlarının yoğunlaştığı ya da yapılabileceği alanlar değerlendirilmesi yapılacak olursa;

Talebi Karşılamaya Yönelik Yatırımlar:

- Yazılım sektörüne yönelik yatırımlar,
- İleri elektronik uygulamalarına yönelik yatırımlar,
- Nano teknoloji uygulamalarına yönelik yatırımlar,
- Biyoteknoloji uygulamalarına yönelik yatırımlar,
- Mekatronik uygulamalarına yönelik yatırımlar,

Potansiyeli Değerlendirmeye Yönelik Yatırımlar:

- Ağır sanayi, metal, kimya, plastik tesisleri,
- Turizme yönelik konaklama ve sosyal tesisler,
- Liman,
- Konserve ve salça üretimi,
- Dondurulmuş gıda tesisleri,
- Soğuk hava deposu,
- Alternatif turizm tesisleri.

Şeklinde bir gruplandırma yapılması mümkündür.

H. İstanbul'un Dış Ticareti

Türkiye ihracatının %50,26'sı ve ithalatının %50,56'sı İstanbul'dan yapılmaktadır.

İlin Dış Ticarete (İhracat) Konu Olan Sektörleri:

- Ağaç mamulleri ve orman ürünleri,
- Çelik,
- Çimento cam seramik ve toprak ürünleri,
- Değerli maden ve mücevherat,
- Demir ve demir dışı metaller,
- Deri ve deri mamulleri,
- Diğer sanayi ürünleri,
- Elektrik elektronik,
- Fındık ve mamulleri,
- Gemi ve yat,
- Halı,
- Han- giyim ve konfeksiyon,
- Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri,
- İklimlendirme sanayi,
- Kimyevi maddeler ve mamulleri,
- Kuru meyve ve mamulleri,
- Maden ve metaller,
- Makine ve aksamları,

- Meyve sebze mamulleri,
- Savunma ve havacılık sanayi,
- Su ürünleri ve hayvancılık mamulleri,
- Süs bitkileri ve mamulleri,
- Taşıt araçları ve yan sanayi,
- Tekstil ve hammaddeleri,
- Tütün,
- Yaş meyve ve sebze,
- Zeytin ye zeytinyağı.

Bu haliyle İstanbul, ihracatın ithalatı karşılama oranı bakımından dengeli bir görünüm sergilemektedir. Mevcut alım satımlara ilave olarak, kentin değerlendirilmeyi bekleyen ihracat potansiyelinin de dikkate alınması gerekir. Bu noktada sorumluluk öncelikle merkezi hükümete ve meslek örgütlenmelerine düşmekteyse de, belediye olarak, bu alanda en azından kültürel ve teknik eğitim verilmek suretiyle sektörlerin bilinçlendirilmesine katkı sağlanabileceği değerlendirilmektedir.

İlin Dış Ticarete Konu Olabilecek Potansiyeli:

- Et ve et ürünleri,
- Canlı hayvanlar,
- Süt, süt ürünleri ve yumurtalar,
- Balıklar ve diğer deniz ürünleri,
- Hububat, hububat ürünleri,
- Meyve ve sebzeler,
- Seker, seker ürünleri ve bal,

- Kahve, çay, kakao, baharat ve ürünleri,
- Hayvanlar için gıda maddeleri,
- Çeşitli yenilebilir ürünler(yağ, homojenize ürünler),
- İçkiler,
- Tütün ve tütün mamülleri,
- İslenmemiş kösele, deri ve kürk,
- Yağlı tohumlar, yağ veren meyveler,
- Ham kauçuk (tabii ye sentetik),
- Mantar, odun ve kereste,
- Kâğıt hamuru ve kullanılmış kağıt,
- Dokuma elyafı,
- Hayvansal ve bitkisel gübreler, tuz, kükürt, alçı gibi mineral maddeler,
- Metal cevherleri, döküntüleri, hurdaları,
- Başka yerde belirtilmeyen hayvansal ver bitkisel menseli hammaddeler,
- Tas kömürü, kok kömürü ve biriket kömürü,
- Petrol, petrolden elde edilen ürünler,
- Petrol gazları, doğal gaz ver diğer mamul gazlar,
- Elektrik enerjisi,
- Hayvansal sıvı ve katı yağlar,
- Bitkisel sıvı yağlar ve franksiyonları,
- Kimyasal işlem görmüş bitkisel ye hayvansal katı/sıvı yağlar, mumlar,

- Organik kimyasal ürünler,
- İnorganik kimyasal ürünler,
- Debagat ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanen, boya, pigment, macun, mürekkep,
- Tıp ve eczacılık ürünleri,
- Uçucu yağlar, parfüm, kozmetik, tuvalet müstahzarları,
- Mineral kimyasal gübreler,
- İlk şekillerde plastikler, döküntü ve hurdalar,
- İlk şekilde olmayan plastikler (boru, hortum, levha, yaprak, plaka, film vb.),
- Başka yerlerde belirtilmeyen kimyasal maddeler ve ürünler,
- Başka yerde belirtilmeyen işlenmiş deri ve köseleler,
- Kauçuk ye kauçuktan eşya,
- Mantar vs ahşap eşya (mobilya hariç),
- Kâğıt, karton vs kağıt hamurundan eşya,
- Tekstil ürünleri (iplik, kumaş, yer kaplamaları),
- Demir ve çelik,
- Demir ihtiva etmeyen madenler,
- Demir, çelik, bakır, nikel, alüminyum vs diğer adi metallerden eşya,
- Güç üreten makineler ve araçlar,
- Özelliği olan belirli sanayiler için makinalar ve aksamı,
- Metal işleme makineleri,
- Diğer genel endüstri makina/cihazların aksamları,

- Büro makinaları ve otomatik veri işleme makinaları,
- Haberleşme, ses kaydetme vs sesi tekrar vermeye yarayan cihaz ye araçlar,
- Elektrik makinaları, cihazları,
- Motorlu kara taşıtları, bisiklet ve motosikletler, bunların aksam ve parçası,
- Demir, deniz, havayolu taşıtları ile aksam, parçaları,
- Prefabrik yapılar; sıhhi su tesisatı, ısıtma ve sabit aydınlatma cihazları,
- Mobilya; yatak takımı, yatak payandaları ve yastıklar,
- Seyahat eşyası, el çantaları vb. taşıyıcı eşya,
- Giyim eşyası ve bunların aksesuarları,
- Ayakkabılar ve aksamı,
- Başka yerde belirtilmeyen mesleki, ilmi kontrol alet ve cihazları,
- Fotoğraf, sinemacılıkta kullanılan alet ve cihazlar ile optik eşya, saatler,
- Başka yerde belirtilmeyen çeşitli mamul eşyalar.

Bahse konu sektörlerde faaliyette bulunan kişi ve kuruluşların, ihracat konusunda bilinçlendirilmesi, eğitim verilmesi, farkındalık sağlanması, yerel yönetimler aracılığıyla farklı ülkeler ve kültürlerle bağlantı sağlanması suretiyle dış satım imkânlarının artırılmaya çalışılması, en azından takdir görecek bir çaba olacaktır.

İstanbul İline Ait İhracat Bilgileri

Yıl	İhracat Firma Sayısı	İhracat Değeri (1. 000 USD)
2009	25. 603	55. 539. 993
2010	26. 551	53. 134. 594
2011	27.907	61. 433. 612
2012	29. 427	76. 664. 105
2013(Ocak-Temmuz)	26.079	41. 331. 417

İstanbul İline Ait İthalat Bilgileri

Yıl	İthalat Firma Sayısı	İthalat Değeri (1. 000 USD)
2009	32. 241	78. 756. 263
2010	34. 230	98. 436. 855
2011	37. 470	123. 925. 183
2012	36. 575	119. 604. 455
2013(Ocak-Temmuz)	32. 063	80. 872. 874

I. İstanbul İlindeki Organize Sanayi Bölgeleri ve Sanayi Siteleri

Sanayi yatırımlarının ciddi maliyetler gerektirdiği ve kurulan tesislerin verimliliğinin sağlanması ve çevrenin korunması bakımından güçlü bir altyapı sisteminin kurulması zorunluluğu, yatırımcıların cesaretini azaltan bir etkiye sahiptir. Anayasa koyucu 1982 Anayasasının 166. maddesinde getirmiş olduğu düzenlemeyle, sanayi tesislerinin teşvik edilmesi noktasında Devlete görevler yüklemiştir. Bu doğrultuda, sanayi yatırımlarının altyapı ihtiyaçlarının karşılanması suretiyle yatırımların teşvik edilmesi amacıyla sanayinin organize bir şekilde kurulması tercihi ortaya konulmuştur. Organize sanayi yatırımları, özel bir kanunla düzen-

lenmiş ve yatırımlar kolaylaştırılmak istenilmiştir. Bu doğrultuda, organize sanayi yapılanmasının ilk ve başarılı örnekleri İstanbul'da karşımıza çıkmaktadır.

1. Organize Sanayi Bölgeleri

İstanbul ilinde 8 adet sicil almış OSB bulunmakta olup, doluluk oranı; karma OSB'lerde % 85, ihtisas OSB'lerde % 96'dir.

Tamamlanan Organize Sanayi Bölgeleri

Organize sanayi bölgelerinin kurulması, kamunun yoğun katılımıyla gerçekleşmektedir. Her ne kadar organize sanayi bölgeleri, özel hukuk tüzel kişisi olarak tanımlanmış olsalar da, kuruluş sürecinde birçok idareden temsilcinin bulunduğu bir müteşebbis heyet süreci yönetmektedir. Sürecin sonucunda, organize sanayi bölgeleri kendi başına işlevsel hale geldiklerinde, yönetim yatırımcılar tarafından kurulan derneğe devredilmektedir. Dernek tarafından yönetilmeye başlanmış organize sanayi bölgeleri, tamamlanmış organize sanayi bölgeleri olarak ifade edilmektedir.

İstanbul-Deri Organize Sanayi Bölgesi

- 741 hektar büyüklüğünde olup, 240 hektarlık alan kredilendirilmiştir.
- 1994 yılında hizmete sunulmuştur.
- Bölgedeki 386 adet sanayi parselinin, 385 adedi tahsis edilmiştir. Tahsis edilen parsellerin; 368 adedi üretim, 12 adedi inşaat, 5 adedi proje aşamasındadır. 1 adet parsel tahsis edilmemiştir.
- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 18. 500 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; deri, kimya ve demirdişi metaller sanayidir.
- Atıksu arıtma tesisi kapasitesi 18. 000 m3/gün dür.

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi

- 700 hektar büyüklüğündedir.
- 2000 yılında hizmete sunulmuştur.
- Bölge içinde 37 adet SS Yapı Kooperatifi bulunmakta olup, her bir SS 1 adet parsele karşılık gelmektedir.
- Bölgedeki 24. 000 adet sanayi parselinin, tamamı tahsis edilmiştir. Tahsisi yapılan parsellerin, 16. 000 adedi üretim, 8. 000 adedi inşaat aşamasındadır.
- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 154. 240 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; dokuma, madeni eşya ve elektriksiz makine sanayidir.

İstanbul-Dudullu Organize Sanayi Bölgesi

- 283 hektar büyüklüğündedir.
- 2000 yılında hizmete sunulmuştur.
- Bölgedeki 2. 313 adet sanayi parselinin tamamı tahsis edilmiştir. (1760 adet SS formundadır.) Tahsis edilen parsellerin, tamamı üretime geçmiştir.
- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 34. 370 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; elektrikli makineler, demir-çelik ve plastik sanayidir.
- Müteşebbis Heyet imkânları ile tamamlanmıştır.

Birlik Organize Sanayi Bölgesi

52 hektar büyüklüğündedir.

- 2001 yılında hizmete sunulmuştur.
- Bölgedeki 85 adet sanayi parselinin, tamamı tahsis edilmiştir.
 Tahsis edilen parsellerin; 75 adedi üretim, 5 adedi inşaat, 5 adedi proje aşamasındadır.
- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 2. 990 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; kimya, demir-çelik ve madeni eşya sanayidir.
- Müteşebbis Heyet imkânları ile tamamlanmıştır.

İstanbul Tuzla Organize Sanayi Bölgesi

- 60 hektar büyüklüğündedir.
- 2004 yılında hizmete sunulmuştur.
- Bölgedeki 151 adet sanayi parselinin, tamamı tahsis edilmiştir.
 Tahsis edilen parsellerin; 80 adedi üretim, 21 adedi inşaat, 50 adedi proje aşamasındadır.
- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 2. 700 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; demir-çelik, elektrikli makineler ve demirdişi metaller sanayidir.
- Müteşebbis Heyet imkânları ile tamamlanmıştır.

Beylikdüzü Organize Sanayi Bölgesi

- 154 hektar büyüklüğündedir.
- 2005 yılında hizmete sunulmuştur.

Bölgedeki 250 adet sanayi parselinin, tamamı tahsis edilmiştir.
 Tahsis edilen parsellerin; 237 adedi üretim, 5 adedi inşaat, 8 adedi proje aşamasındadır.

- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 18. 850 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; plastik, dokuma-giyim ve demirdişi metal sanayidir.
- Atıksu arıtma tesisi kapasitesi 1. 800 m3/gün dür.
- Müteşebbis Heyet imkânları ile tamamlanmıştır.

İstanbul Anadolu Yakası (Tuzla Mermerciler) Organize Sanayi Bölgesi

- 80 hektar büyüklüğündedir.
- 2005 yılında hizmete sunulmuştur.
- Bölgedeki 157 adet sanayi parselinin 156 adedi tahsis edilmiştir. Tahsis edilen parsellerin; 142 adedi üretim, 11 adedi inşaat, 3 adedi proje aşamasındadır. 1 adet parsel tahsis edilmemiştir.
- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 6. 570 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; kimya, plastik ve gıda sanayidir.
- Müteşebbis Heyet imkânları ile tamamlanmıştır.

İstanbul Tuzla Kimya Sanayicileri Organize Sanayi Bölgesi

- 74 hektar büyüklüğündedir.
- 2008 yılında hizmete sunulmuştur.

• Bölgedeki 163 adet sanayi parselinin, tamamı tahsis edilmiştir. Tahsis edilen parsellerin; 147 adedi üretim, 8 adedi inşaat, 8 adedi proje aşamasındadır.

- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 4. 520 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; kimya, plastik ve petrol ürünleri sanayidir.
- Müteşebbis Heyet imkânları ile tamamlanmıştır.

2. Sanayi Siteleri

Sanayi siteleri, organize sanayi bölgelerinden daha küçük ölçekli faaliyetlerin yapıldığı alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanayi siteleri, küçük ölçekli yatırımları barındıran yerlerdir. Sanayi sitelerinde küçük ölçekli ve el emeğine dayanan faaliyetler, daha çok kente yönelik olarak yürütülmektedir.

Tamamlanan Sanayi Siteleri

Sira no	SANAYİ SİTESİ ADI	İŞYERİ SAYISI	DOLU İŞYERİ SAYISI	BOŞ İŞYERİ SAYISI	DOLULUK ORANI (%)
1	İSTANBUL KADIKÖY OTO SS	172	172	0	100
2	İSTANBUL MERKEZ (ATATÜRK) SS	346	346	0	100
3	İSTANBUL MERKEZ (BİRLİK) SS	228	228	0	100
4	İSTANBUL MERKEZ (DOĞU) SS	254	254	0	100
5	İSTANBUL MERKEZ (EVREN OTO) SS	462	462	0	100
6	İSTANBUL MERKEZ (İMES) SS	843	843	0	100
7	İSTANBUL MERKEZ (MODOKO) SS	275	275	0	100
8	İSTANBUL MERKEZ (MODOKO- SOSYAL TESİS) SS	0	0	0	0

9	İSTANBUL SİLİVRİ SS	142	142	0	100
10	İSTANBUL ŞİLE SS	52	48	4	92
TOPL	AM	2774	2770	4	99

J. İstanbul'da Sanayi Sektörüne Yönelik Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri

İstanbul genelinde sanayi tesislerinin yoğunluğu dikkat çekmekle birlikte, verimlilik bakımından yeterliliği ve çevresel etkileri bakımından çağdaşlığı sorgulanmalıdır. Sanayi tesislerinin ürünlerinin kalitesi kadar, çalışanların sağlığını koruyan bir yaklaşım üzerinden hareket edilip edilmediği de önemlidir. Kurulduğu dönemin şartlarına göre yapılandırılmış bulunan sanayi tesislerinin, güncel ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden ele alınmasına ve düzenlenmesine ihtiyaç vardır. bu noktada İstanbul sanayi sektörünün sorunlarının ve çözümlerinin ana başlıkları aşağıdaki şekilde karşımıza çıkar.

- Sanayinin rekabet gücü düşüktür. Sektörün rekabet gücünü arttırmaya yönelik tedbirler alınmalıdır.
- Sanayide verimliliğin arttırılması için, teknolojinin yenilenmesi ve girdi maliyetlerinin rekabet edilen ülkelerle eş düzeyde olmasını sağlayacak tedbirlerin alınması gerekmektedir.
- Sanayicinin yeterli kaynak yaratması için, girdi maliyetlerinin azaltılması; mal ve hizmet girdileri, finansal girdiler ve işgücü maliyetlerinde kamu payının azaltılması; vergi sisteminde üreticiler için yapısal düzenlemeler getirilmesi yönünde çalışılmalıdır.
- Ekonomide ve sanayi sektöründe sürdürülebilir büyüme için daha fazla kaynak yaratmaya ihtiyaç vardır. Dolayısı ile üretimde verimliliğin arttırılması için gerekmektedir. Bu amaçla, vergi imkânları, düşük faizli krediler, istihdam vergilerinde iyileştirme ve yeni yatırımcıların teşvik edilmesi sağlanmalıdır.

 İstihdam ve ödemeler dengesi cari işlemler açığı sorununu gidermek için üretim ve ihracatın hızla arttırılması yönünde çaba gösterilmelidir. Sanayi sektörünün büyümesi için, sektördeki yatırımların artması sağlanmalıdır.

Sanayi sektörünün bahse konu bu sorunlarına ek olarak, çok önemli bir başka sorunu da, kuruldukları zaman şehrin dışına yerleşmiş bulunan birçok tesisin artık şehir içerisinde kalması nedeniyle yeni alanlar bulunması zorunluluğunun doğmuş olmasıdır. Şehrin içerisinde kalmış bulunan bu sanayi tesislerinin önemli bir bölümü aynı zamanda afet riski bakımından sorunlu yapılar içerisinde faaliyette bulunmaktadır. Kentin sanayi alanlarında bir dönüşüm ihtiyacının varlığı kendini göstermekle birlikte, bu dönüşümün yapılma şekli, sanayi alanında faaliyette bulunanlar bakımından ciddi mağduriyetler doğuracak durumdadır. Kentsel alanlarda yapılacak sosyal içerikli kentsel dönüşüm modelinin sanayi tesisleri bakımından da uygulanması suretiyle soruna çözümler sunulmalıdır. Sanayi tesislerinin bulunduğu alanlarda yapılacak dönüşümler üzerinden idareye gelir ya da kişisel olarak rant sağlama amacı güdülmeden, bu alanların durumlarının güncellenmesi gerekir.

K. Bölgesel Kalkınma Ajansı Tarafından İstanbul İli İçin Belirlenen Vizyon, Misyon ve Stratejiler

İstanbul Kalkınma Ajansı, kentin kalkınmasına yönelik olarak, merkezi idare adına çalışmalar yapmak üzere kurulmuş bir birimdir. Ortaya koymuş olduğu stratejinin İstanbul ölçeğinde ne kadar yetersiz kaldığının görülebilmesi ve hükümetin bakışını yansıtması bakımından buraya alınmıştır.

Vizyon: Kültürel, tarihi ve doğal mirasını koruyan; yüksek katma değer üreten ekonomik faaliyetleri tercih eden; yaşanabilir ve yaşam kalitesini sürekli yükselten kent: İstanbul. Bu vizyonun tersine uygulamaların yaygın olduğu bilinmektedir.

Stratejik amaçlar:

1. Küresel Rekabet Edebilirlik

Hizmetler sektörünün geliştirilmesi ve ekonomide ağırlığının arttırılması,

- Sanayide yüksek katma değer üreten ve ileri teknolojileri kullanan bir yapının desteklenmesi,
- İstanbul Bölgesinin bilim ve teknoloji üssü haline getirilmesi,
- İşgücü niteliğinin yüksek katma değer üreten ekonomik faaliyetlerin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi,
- Bölgenin küresel ekonomiye entegrasyonunun geliştirilmesi,
- Bölgenin uluslararası finans merkezi olması,
- Bölgenin turizmde ulusal cazibe merkezi olması,
- Lojistik sektörünün rekabet gücünün arttırılması,
- Yaratıcı endüstrilerin geliştirilmesi.

2. Sosyal Kalkınma

- İstanbul yaşam kültürünün ve kentlilik bilincinin geliştirilmesi,
- Eğitime erişimin ve eğitim kalitesinin arttırılması,
- Toplum sağlığının korunması ve sağlık hizmeti sunumunun geliştirilmesi,
- Sosyal dışlanmanın önüne geçilmesi,
- Yerel ağlar, katılımcılık ve işbirliğinin geliştirilmesi,
- Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarında kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi,

- Kent güvenliğinin iyileştirilmesi,
- İşsizliğin azaltılması.

3. Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik

- Doğal kaynakların ve çevrenin korunması,
- Etkin atık yönetiminin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi,
- Enerji verimliliğinin sağlanması ve temiz enerji kullanımının yaygınlaştırılması,
- Tarihi ve kültürel mirasın varlık değeri gözetilerek korunması ve geliştirilmesi,
- Korumanın, ekonomik ve sosyal kalkınma boyutlarıyla bütüncül bir şekilde gerçekleştirilmesi.

4. Kentsel Mekan Kalitesi

- Kentsel fonksiyonların dağılımında mekânın etkin kullanılması,
- Kentsel risk alanlarının (çöküntü bölgeleri, düzensiz yapılaşma, güvenlik, afet vb.) sosyal, kültürel ve ekonomik boyutlarıyla, özgünlüğü dikkate alınarak yeniden yapılandırılması,
- Mevcut yaşam çevresinin iyileştirilmesi,
- Yaşam alanlarının tasarımında yüksek kalite ve özgünlüğün sağlanması,
- Afet yönetim sisteminin etkinleştirilmesi.

5. Ulaşım ve Erişilebilirlik

 Farklı ulaşım türleri arasında entegrasyonun sağlanması ve dengeli bir ulaşım sisteminin geliştirilmesi,

• Raylı sistem ağırlıklı bir toplu taşıma sisteminin geliştirilmesi,

 Mevcut ulaşım altyapısının verimli kullanımı ve ulaşım talebinin etkin yönetilmesi.

Bu hedeflerin nasıl gerçekleştirileceğinin ortaya konulması çok daha önemlidir.

12. İstanbul'da Bilim ve Teknoloji Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Sanayi alanında yapılacak en önemli çalışma, bilimsel ve teknolojik gelişmeyi sağlayan faaliyetler olacaktır. Geleneksel sanayinin dahi, bilimsel ve teknik yöntemler kullanılarak yapılması durumunda verimlilik ve rekabet edilebilirlik artmaktadır.

SIRA NO	FAALİYETİN ADI	AÇIKLAMALAR
1.	İlde Yapılmış Olan İşler SAN-TEZ projesi kapsamında Bahçeşehir (4), Boğaziçi (3), İTÜ (17), İst. Üni. 2, Koç Üni. 2, Özyeğin 1, Yeditepe (9), Sabancı (10) ve Yıldız Teknik (7) Üniversitelerine ait toplam S5 proje İTÜ ARI TGB Yıldız Teknik Üniversitesi TGB İstanbul Üniversitesi TGB Boğaziçi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Ar-Ge Merkezi kapsamında Teknogirişim Sermayesi Desteği	 Projeler tamamlanmıştır. 2003 yılında faaliyete geçmiştir. 2010 yılında faaliyete geçmiştir. 2010 yılında faaliyete geçmiştir. 2010 yılında faaliyete geçmiştir. 39 işletmeye Ar-Ge Merkezi Belgesi verildi. 165 işletmenin projesi desteklenmiştir.
2.	İlde Devam Eden İşler ■ İstanbul Teknoloji Geliştirme Bölgesi ■ SAN-TEZ projesi kapsamında Yeditepe (3), Yıldız Teknik (9), Sabancı (4), Koç (7), Boğaziçi (4), Özyeğin (2), Okan (1), İTÜ (24), Galatasaray (1) İstanbul Aydın (1), Bezmialem 2, Işık 2,Marmara 1, Üniversitelerine ait toplam 61 proje	

VII. Sorunlar, Çözümler ve Projeler

İstanbul büyükşehir belediyesi ve ilçe belediye başkanlıkların seçimlerinde, asıl olan, hangi alanda hangi çözümlerin ve projelerin sunulduğunun açık ve anlaşılır bir şekilde ortaya konulmasıdır. Bu noktada, seçimlerden uzak duran ve ağırlıklı olarak sosyal demokrat eğilimli olduğu değerlendirilen birkaç milyonluk seçmen kitlesine umut ve inanç aşılanması yönünde, sosyal demokrat politika ve projelerin, doğru adaylar üzerinden sunulması gerekir. Doğru aday, ortaya konulan projeleri gerçekleştirmeye geçmişi, eğitimi ve vizyonu bakımından uygun ve hazır aday olarak görülmelidir.

İstanbul büyükşehir ölçeğinde, toplumun yaşam kalitesini düşüren, çözüm ve projelerle iyileştirilmesi gereken alanlar ya da konu başlıkları bir hayli fazladır. Bu konuları tek tek ifade etmek ve fikri takibi kolaylaştırmak bakımından, numaralandırmak suretiyle bir sıralama doğru olacaktır.

İstanbul'u Doğru Değerlendirme İhtiyacı ve Kente Sevdalı Projeler Üretilmesi

İstanbul, bir ortak yaşam kültürünün, medeniyetin, hayat felsefesinin doğal güzelliklerle birleşerek ortaya çıktığı eşsiz bir sahnedir. İstanbul asırlar boyu birçok milletin sevdalandığı bir şehirdir. İstanbul, kendine layık olan şekilde yönetilmeyi, şekillendirilmeyi ve sevdalanmayı fazlasıyla hak eden bir yerleşim yeridir. Bu kentin yönetiminde, kente kişisel sevdası olarak bakan ve İstanbul'un sadece kendisine ya da kendi gibi düşünenlere ait olması gerektiği veya olduğu iddiasında olan bir anlayışın şehrin karakter ve kimliğine katkı sağlaması zor olacaktır.

İstanbul, 8500 yıllık tarihi geçmişi, binlerce yıldan beri akan hayatın sağladığı birikim ve kendine has barış, anlayış, dayanışma ve ortak yaşam kültürüyle dünyaya model olacak bir şehirdir. Şehrin bu özellikleri kazanmasında her kültürün, her inancın katkısının yanında kişisel değerlerin de çok önemli etkisi olmuştur. İstanbul'a yönelik her türlü uygulamanın temel hareket noktası, şehrin bu özelliklerini koruma

üzerinden şekillendirilmelidir. Marka değeri olarak Dünya Kültürel Miras Listesi içerisinde yer alması gereken "Somut Olmayan Bir Kültürel Miras" olarak ele alınmalıdır. Çünkü İstanbul insanlığın ortak değerlerini taşıyan evrensel bir markadır. Dünya Kültür Mirası Listesinde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının yanında, İstanbul Kültür ve Yaşamının da UNESCO kriterleri kapsamında koruma altına alınmasını sağlamaya yönelik alt yapı çalışmalarının ivedilikle yapılması gerekmektedir.

Acil olarak tedbir alma gerekliliği, İstanbul karakterinin korunması zorunluluğundan doğmaktadır. Öncelikle kenti doğru anlamış ve kentin özgün kimliğini referans alan bir yaklaşımla, tarihi, kültürel, sosyal ve doğal özelliklerinin korunması gerekir. Bunu sağlayabilmek için, İstanbul'u sadece kendilerinin sevdası olarak görmek yerine, şehre saygı duyarak hizmet etmeyi amaç edinen bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. İstanbul, herkesin sevdalı olduğu bir kenttir. Bir kişi ya da grubun şehri kuşatması söz konusu olamaz. İstanbul'un böyle bir yaklaşımda boğulacağı, yok olacağı ve olmakta olduğu aşikârdır. İstanbul'da da yapılaşmaya ihtiyaç vardı. Ancak, İstanbul'un inşaat sektörünün başkenti yapılması yönündeki yaklaşımların yeniden ele alınmasında yarar vardır.

2. İstanbul'a Yönelik Uygulamalarda, Hizmet Analizinin Etkin Olarak Yapılması ve Kamu Hizmet Analizi Biriminin Kurulması

Kamu hizmetleri, toplumun ortak genel ihtiyaçlarının özel sektör tarafından gereği gibi karşılanamaması ya da hiç karşılanmaması durumlarında, kamu gücü, kamu kaynağı, personeli ve araç-gereci kullanılmak suretiyle idare tarafından ihtiyaçların karşılanması amacına yönelik olarak kurulurlar. Toplumsal bir ihtiyacın kamu hizmeti olarak görülüp görülmemesinde siyasi iradenin ortaya koyacağı yasal düzenlemeler belirleyici olmaktadır. Toplumda ortaya çıkan ihtiyaçların yoğunluğuna bağlı olarak kamu hizmetleri oluşturulmaktadır.

Kamu hizmetlerinin oluşturulması yasal düzenlemelerle şekillendirilmekle birlikte, bu hizmetlerin yerel ihtiyaçlar doğrultusunda şekillendirilmesi idarelerin takdirine bırakılmıştır. Yürütülecek kamusal

görevlerin, faaliyetin yürütüleceği alanın niteliklerine ve ihtiyaçlarına göre şekillendirilmesi, hizmetlerin ve diğer kamusal görevlerin başarılı olabilmesi bakımından temel gerekliliktir.

Kamusal görevlerin yerine getirilmesinde toplumsal beklentilerin karşılanması ve ihtiyaç sahiplerinde bir tatmin duygusunun oluşması ve kamu gücüne bağlılığın artması, ihtiyaçların karşılanmasına yönelik en uygun çözümün sunulmuş olmasıyla mümkündür. Toplumun genelini ilgilendiren, bireyselleşmemiş ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak ortaya konan kamusal hizmetler, bireyler üzerinde bir tatmin duygusu oluşturdukça, kamu düzeni üzerine baskı oluşturan olumsuzluklar da ortadan kalkacaktır. Beklentilerinin karşılığını tam olarak almış bulunan bir bireyin, toplumu düzenleyen kurallara karşı daha duyarlı olacağından kuşku yoktur.

Bir kamu hizmetinin ya da görevinin toplumsal ihtiyaçlara uygun olarak şekillendirilmesinde gerekli analizlerin yapılması temel gerekliliktir. Bilimsel olarak, hizmet ihtiyacının kaynağı, beklentilerin neler olduğu, kimlerin bu ihtiyacı duyduğu, ihtiyacın karşılanmasında ne tür seçeneklerin ortaya konulabileceği, yapılacak uygulamaların ne tür sonuç doğuracağı, hangi seçenekte memnuniyet oranının yükseleceğinin belirlenmesi ve benzeri birçok noktadan, yapılacak kamusal faaliyetlerin analiz edilmesi gerekmektedir. Kamu hizmetlerinin ya da görevlerin doğru konumlanması, doğru planlanması, doğru ekipmanla, doğru zamanda, doğru etkinlikte sunulması gibi konular ancak kamusal faaliyet analizleri ile mümkün olacaktır.

Bugün Türkiye'de, kamusal faaliyet analizi yapılması noktasında eksiklikler bulunmaktadır. Bu bağlamda kamusal faaliyet analizinin yapılmıyor olmasının en fazla etkileyeceği/etkilediği şehir İstanbul'dur. Planlamadan başlayarak, Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri tarafından yürütülecek hizmet ve görevlerin ciddi bir analiz sonrasında uygulamaya konulması gerekir. Kamusal görevlerin analizinde, maliyetfayda analizi ana ekseninde yürütülecek faaliyetlerin ekonomik, kültürel, hukuki, sosyal, çevresel ve benzeri açılardan maliyetinin ne olacağı ve bu

maliyet karşılığında hangi katkıların elde edileceğinin irdelenmesi henüz farkında olunmayan bir gerekliliktir.

İncelemeye konu bir kamusal faaliyetin ayrıntılı analizinin yapılmamasının ortaya çıkaracağı olumsuz etkiler, yapılacak faaliyetin maliyet kısmını büyütecektir. Çevreye zarar veren, tarihi-kültürel dokuyu olumsuz etkileyen, toplumun milli kültürünü aşındıran, Anayasal ve uluslar arası hukuk metinlerinde koruma altına alınmış bulunan haklar başta olmak üzere, hak ve özgürlükleri kısıtlayan bir uygulamanın, -eğer varsa- ne tür faydasının olduğunun ortaya konulması gerekir.

İstanbul nadide bir çiçektir. Korunarak, üzerine titrenerek, muhafaza altına alınmalı ve yaşamını devam ettirmelidir. Bu noktada, yapılacak her türlü müdahalenin ince detaylarına kadar çalışılması, maliyetinin ortaya konulması ve sağlanacak faydaların neler olduğunun belirlenmesi gerekir. Maliyet analizinin yanında, sağlanacak faydanın etkinliği ve verimliliği üzerinde de durulması gerekmektedir. Etkin bir sonuç doğurmayacaksa ya da yürütülecek faaliyet sonucunda elde edilecek faydalar verimsiz bir tablo oluşturuyorsa, yapılacak faaliyetin maliyet-fayda dengesinin kurulamadığı görülerek, daha sağlıklı ve etkin çözümler üretilecektir.

Maliyet-fayda analizi yapılmasına yönelik olarak, öncelikle analistlerin yetiştirilmesi ve sonrasında işi sadece kamusal görevlerde maliyet-fayda analizi yapmak olan bir idari birim kurulması gerekir. Oluşturulacak idari birim, yapılacak her türlü kamusal faaliyetin maliyetinin ve getirisinin ne olduğunu irdeleyerek, yapılacak işin yapılması ya da yapılmaması yönünde raporlar oluşturacaktır. Kamusal faaliyetler analiz raporları, karar alacak ve uygulamayı yapacak birimlere sunularak, doğru karar alınması ve uygulamanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sağlanacaktır.

Kamusal faaliyet analizleri, stratejik planlama faaliyetlerinden farklı çalışmalardır. Stratejik planlamada, bir idarenin yerine getirmesi gereken kamusal görevlere ilişkin olarak hedefler belirlenip bu hedefler doğrultusunda yapılacak faaliyetler ortaya konulmaktadır. Bir başka anlatımla, stratejik planlamayla idarenin yol haritası çıkarılmaktadır. Kamusal faaliyet analizinde ise, idare tarafından yürütülmesine karar verilecek idari faaliyetin, kurumun temel görevleri, toplumun genel ihtiyaçları, sosyal

yapı, hukuk düzeni, ekonomik gereklilikler, kamu düzeni, çevrenin korunması, kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve benzeri noktalardan, getirisinin ve götürüsünün makul bir dengesinin bulunup bulunmadığı araştırılarak raporlama yapılacaktır. Hazırlanan rapor doğrultusunda karar alınarak uygulamaya geçilecektir.

Maliyet-fayda analizi yapılarak kamu hizmetlerinin yürütülmesi durumunda, hizmetlerin kalitesi ve miktarı artacaktır. Analiz üzerinden yapılacak hizmet planlaması, daha kaliteli hizmet alınmasını sağlayacağı gibi, kaliteli hizmetin gerçek anlamda kişilerin ihtiyaçlarına uygunluğunun sağlanması sonucunu doğuracaktır.

3. İstanbul'un Planlanmasının Temel Esasları ve Şehircilik İlkelerine Bağlı Kalınarak Gerçekleştirilmesi

İstanbul şehrinin 8500 yıllık bir geçmişe sahip olduğu, Yenikapı'da yapılan kazılarda ortaya çıkan kanıtlarla doğrulanmış bulunmaktadır. Kentin tarihi geçmişi, biriktirdiği zenginlikler ele alınmak suretiyle, bütün güzellikleriyle İstanbul'un yaşatılmasını sağlayacak bir yaklaşım tercih edilmelidir.

İstanbul'un planlama süreci, yaşatılacak, iyileştirilecek ve güzelleştirilecek nitelikler üzerinden gerçekleştirilmelidir. Planlama süreçlerinin eksik inceleme ve araştırma sonucunda, tamamlanmamış veriler üzerinden karara bağlanması ve uygulama sürecinde beklenen başarının gerisinde kalınacak şekilde yürütülmesi sonucunda, tarihi geçmişi bu kadar eskiye dayanan bir şehrin, yapılanması bu kadar düzensiz, sağlıksız, duygusuz ve işlevsiz olarak ortaya çıkmıştır.

Şehir planlama faaliyetlerinde temel süreç, düzenlemeye konu arazinin temel özelliklerinin bilimsel ve teknik yöntemlerle derinlemesine araştırılması ve elde edilen verilerin analiz edilmesi, ihtiyaçlar ve gelecek öngörüleri doğrultusunda kararların oluşturulması şeklinde ortaya çıkar. Arazinin sosyal ve fiziksel özellikleri doğrultusunda belirlenen taşıma kapasitesine göre, nasıl bir kullanım olacağı ve bu kullanımın yoğunluğu belirlenerek plan kararları oluşturulmak zorundadır. Oluşturulan plan

kararları bir hukuki metin olarak, tek başına arazi üzerinde bir değişiklik meydana getirmez. Düzenli, sağlıklı ve estetik şehirleşme amacına odaklanan plan kararları, uzun sayılabilecek bir uygulanma zamanına ihtiyaç duyar. Geçmişten günümüze, yapılmış olan bir imar planında öngörülen amaçların gerçekleşmesine fırsat vermeden, henüz askı aşamasında, plan tadilatlarına başlanılması ve plan bütünlüğünü ve dengesini bozacak şekilde planlarda değişikliğe gidilmesi İstanbul'un en büyük sorunu olmuş ve olmaya devam etmektedir. Planlama alanını bütünlük içerisinde değerlendirmeyen, parsel ölçeğinde çözüm getiren uygulamaların, planlama faaliyetlerinin temel gereklerine ve kamu yararına hizmet etmeyeceği herkes tarafından görülmektedir.

4. Yerel Özerkliği Güçlenmiş Bir İstanbul Hedefiyle Yerel Yönetim Sorumluluğunu Çok Daha Etkin Olarak Yerine Getiren Bir İdare Oluşturulması

Belediye hizmetlerinin sunulmasında, İstanbul üzerinde ve özelinde, yoğun bir merkeziyetçi yaklaşım karşımıza çıkmaktadır. Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyelerinin sahip olduğu yetkileri, çeşitli yöntemlerle kendi kontrolüne alarak bir merkezileşme sağladığı gibi, başta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olmak üzere, kimi merkezi idare birimleri tarafından da yerel yetkilerin merkezi olarak kullanılmasına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Aşırı merkeziyetçi bu yaklaşımlar, benzersiz bir şehir olan İstanbul'un temel ve ayrıksı niteliklerinin gerektirdiği hizmetlerin eksik verilmesini ve zaman içerisinde kent dokusunun kaybolması sonucunu doğurmuştur.

İstanbul'un planlama ve hizmet gereksinimlerinin katı bir merkeziyetçi yaklaşımla bilinebilmesi ve çözüm üretilmesi mümkün olamaz. Çünkü yerel ihtiyaçlara, merkezi olarak yapılan her müdahale, sorunları daha da derinleştirmekten öteye bir sonuç doğurmamaktadır ve doğurmayacaktır.

Yerel ihtiyaçların, en yakın yerel idari birim tarafından sunulması anlayışı, Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartının temel gereklerinden biridir. Yerel bir ihtiyacın doğru

analiz edilmesi, en uygun çözümün belirlenmesi ve en uygun zamanda ve sürede müdahalede bulunulması esas itibariyle ilçe belediyelerinin ve büyükşehir belediyesinin İstanbul'un sorunları konusunda yetkilendirilmesiyle ancak mümkündür.

Sorunun çözümüne yönelik olarak, büyükşehir Belediyesinin çeşitli idari düzenleme ve kararlarla ilçe belediyelerinin sahip olduğu yasal yetkileri ellerinden almasına yönelik yaklaşım terk edilmelidir. Merkezi idare adına yerel yönetimler üzerinde, özellikle İstanbul'un yerel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik faaliyetler üzerinde, kurulan müdahaleci sistem terk edilmelidir. Bu durum açıkça Anayasaya aykırıdır ve bu durum bir an önce ortadan kaldırılmalıdır.

Sosyal demokrat yaklaşımlar ve projelerin hayata geçirilebilmesi ve gerçek katılımcı demokrasinin yerleşmesinin sağlanması amacıyla, Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi sağlanmalı ve mahalle ölçeğinden başlayan bir sosyal belediyecilik anlayışı yerleştirilmelidir. İstanbul'da yerel seçimlerin, sokaklar, mahalleler, semtler ve ilçeler üzerinden büyükşehir belediyesine yönelecek şekilde planlanması yaklaşımı, seçim sonrası çalışma prensibi olarak, partilerin politikasına dönüştürülmesi etkili sonuçlar doğurmasına yol açacaktır.

5. İmar Uygulamalarında İstanbul Kimliği Esas Alınarak Uygulama Yapılması

Kentin imar planlanması kadar, bu planların uygulama süreci de önem taşımaktadır. İmar planlarında ortaya konulan kararların, uygulanması sürecinde, teknik ve sosyal altyapıların tesis edilmesi ve yapılaşma sürecinde ortaya konulan mimari projelerinin İstanbul kültürüne ve karakterine uygun olması gerekir. Soyut ve somut bütün kültürel değerleri barındıran bir kent olarak İstanbul'a karşı çok özenli bir uygulama sürecinin yürütülmesi gerekir. Görünen ve görünmeyen yönleriyle kente sahip çıkılmasına ihtiyaç vardır. Somut olmayan bir kültürel miras olarak İstanbul şehir yaşamının varlığını devam ettirmesi bakımından, imar uygulama süreçlerinin özenle gerçekleştirilmesi vazgeçilmez bir gerekliliktir. Şehrin planlama süreci sonrasında imar uygulamaları,

özellikle de inşaat aşamasında, mimari tasarım ve projelendirmelerin İstanbul kültürüne ve şehrin marka değerine uygun olması gerekir.

İmar uygulama sürecinin sağlıklı yürütülmesini sağlamaya yönelik olarak, büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyelerinin ortak bilimsel çözümler üretmesi gerekir. Türkiye'de eğitim-öğretim faaliyetinde bulunan yükseköğretim kurumlarının yaklaşık %30'unu barındıran bir kentte yükseköğretim kurumlarının, bu anlamda, sorunların çözümlenmesine yönelik daha ciddi bilimsel çalışmalar ortaya koyması gerekir.

6. Kültür ve Tabiat Değerlerinin Korunmasında İstanbul Kimliği Açısından Öncelikli Konuların Belirlenmesi

İstanbul 8500 yıllık geçmişi içerisinde birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir şehirdir. Bu şehrin oluşumu, kültürel değerler üzerinde gerçekleşmiştir. Geçmiş medeniyetleri dışlamadan, kendi medeniyetinin başlangıç noktası olarak kabul eden bir anlayışın sonucunda, ulusal sanat ve kültürün zirve yaptığı yer olarak İstanbul ortaya çıkmıştır. İstanbul'a sahip çıkmak ulusal kültüre sahip çıkmaktır. İstanbul kimliği ulusal kimliğin temel bileşenlerinden biridir.

Son zamanlarda, İstanbul'un kent kimliği, sosyal kimliği ve tarihi kimliği ciddi boyutlarda erozyona uğratılmıştır. Hayatın merkezine alınması gereken tarihi değerler kimi zaman dağılmaya ve çözülmeye terk edilerek hayatın merkezinden uzaklaştırılırken, kimi zaman ekonomi çarkının dişlileri arasında bilinçli olarak ezilmiştir. Medyada sıklıkla haberlere konu olan ya da sosyal medyada tartışma konusu yapılan onlarca örnek üzerinden, tarihi kimliğin ekonomik çıkarlara feda edildiği kolaylıkla görülebilmektedir.

İstanbul kimliğinin merkezinde yer alan tarihi yarımadanın Dünya Kültürel Miras Listesinde yer alması gereken silueti, Zeytinburnu gökdelenleriyle derinden yaralanırken, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, ilgili Koruma Bölge Kurulunun inşaatın durdurulması yönündeki kararını bilinçli olarak göz ardı etmek suretiyle inşa sürecinin tamamlanmasına izin ve imkân vermiştir. Taksim Topçu Kışlasının yeniden yapılması yö-

nünde yoğun bir mücadele verilirken, kayıp cami parselinde idarecilere/ yakınlarına ait ticari binalarının yer almaya devam etmekte oluşunun doğurduğu çelişki göz önündedir. Sultanların av köşklerinin bulunduğu araziler, koruma gereklerine aykırı bir şekilde yapılaşmaya açılırken, İstanbul'da bir tarihi koruma önceliğinin olduğunu söylemeye imkân yoktur.

Her geçen gün artan bir hırs ve iştahla, İstanbul'un tarihi-kültürel kimliğini yok eden uygulamaların bir an önce sonlandırılması, tarihi-kültürel kimliğin korunmasına yönelik temel master planın hazırlanması ve etaplar halinde uygulanması gerekir. Özellikle tarihi yarımadanın şehrin tarihi-kültürel kimliğiyle bağdaşır bir şekilde kullanılmasını sağlayacak fonksiyonlarla donatılması ve bu bölge üzerine zihinlerde yer alan kurguların önüne geçilmesi gerekir. On yıllardır resmi kurumların (üniversiteler-valilik-belediye vb) tarihi yarımadadan çıkarılması yönünde ortaya konulan ve duyarlı kimi kamu görevlilerince geciktirilmekle birlikte uygulanma süreci devam eden hedeflerin bir an önce terk edilmesi gerekmektedir. Tarihi yarımadanın sosyal-kültürel-tarihi özelliklerine göre, koruma-kullanma dengesi kurularak korunması gerekmektedir.

7. İstanbul'da Yeşil Alan Miktarının ve Standartlarının Yükseltilmesi

Meslek odaları ve büyükşehir belediyesi verileri arasında açık farklılıklar olmakla birlikte (meslek odaları 1-3m2/kişi,/İBB 6m2/kişi), İstanbul'un kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı Avrupa ortalamalarının (25m2/kişi) gerisinde kalmıştır. İstanbul'da kişi başına düşen yeşil alan miktarı Avrupa başkentleriyle kıyaslanamayacak kadar düşüktür. Gökdelenlerle dolu bir şehir olan New York da kişi başına 29m2, Paris kişi başına 37m2, Londra kişi başına 40m2 yeşil alana sahiptir. Buna karşılık İBB tarafından küçük çimliklerin de dahil edilmesiyle elde edilen, aktif olduğu kesin olmayan yeşil alan miktarı, dünyanın kabul ettiği asgari standart olan kişi başına 7m2 düzeyine henüz ulaşamamıştır. Kaldı ki, mevcut İstanbul Büyükşehir Belediyesi yönetimiyle aynı siyasi görüşte olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, kentlerde yeşil alan miktarını Türkiye standardı olarak, 10m2/kişi olarak belirlemiştir. İstanbul'un yapılaşma

faaliyetlerinin ve nüfus artışının yoğunluğuna bakıldığında, bu yönde bir ilerleme sağlanmasının çok zor olacağı görülmektedir.

Kavşaklarda, yol kenarlarında, saksılarda karşımıza çıkan çiçekliklerin yeşil alan olarak kabul edilmesi, yeşil alandan beklenen fonksiyonlar bakımından anlamlı değildir. Yeşil alan ihtiyacını binaların çatılarında çözümlemek gibi projeler, şehrin yerel yöneticilerinin beyanlarında yer bulmaktadır.

İstanbul'un yeşil alan için ayrılan arsaları, yapılaşmaya açılırken, yapılaşmış parseller yeşil alana alınmak suretiyle kurulan plan donatı dengeleri, şehri yeşil alan fakiri yapmıştır. Mevcut alanların yeşilden yapılaşmaya alınmasından doğan sorunlar kentin yerleşim alanlarındaki yeşil alan miktarını yol denecek düzeye indirmiştir.

İstanbul'un dönüşüm sürecinde yeşil alan miktarının artırılması ana hedeflerden biri olmalıdır. İmar artışı sağlanarak dönüşüm yapılacağı yönünde hükümet tarafından ortaya konulan açıklamalar bu anlamda yeşil alan sorununun daha da derinleşeceğini göstermektedir.

Yerel seçimler öncesinde, İstanbul seçmenine durup düşünmesi için iki temel verinin sunulmasında yarar vardır. Birincisi, kentlerin yapılaşma sürecinde, arazilerin %40'nın Düzenleme Ortaklık Payı olarak maliklerden doğrudan, parselasyon sırasında alındığı ve bu arazilerin ancak donatı ihtiyacında kullanılacağı yönündeki yasal düzenlemein ortaya konulmasıdır. Bir kentin sağlıklı yönetilmesi durumunda yeşil alan miktarının hiçbir şekilde sorun olmayacağını gösteren bu düzenlemelerin sonucunun mevcut duruma dönüşmesi, nasıl gerçekleşmiştir sorununun, kimseyi hedef almadan ortaya konulması, şehrin yarını açısından gereklidir. İkinci olarak ise, kentin hava fotograflarıyla, yeşil alan miktarındaki azalma, açık bir şekilde kamuoyu değerlendirmesine arz edilerek, farkındalık sağlanmalıdır. Bu noktada ilave olarak, seçim sürecinde, zaten bitme noktasına gelmiş yeşil alanlardan sonra, kuzey ormanlarının da zarar görmesi sonucunda, kentin yaşam kalitesi bakımından olası sağlık sorunlarına dikkate çeken değerlendirmelerin de kamuoyuyla paylaşılması sağlanmalıdır.

Yol kenarları, kavşaklar ve benzeri alanlar, gerçek anlamda yeşillendirilmelidir. İstanbul kimliğine yabancı ithal ağaçlar yerine, kentin florasına uygun ağaçlar tercih edilerek, bu alanlarda ağaçlandırma yapılarak gerçek anlamda yeşil alanlar arttırılmalıdır. Yeşil alan sorununun çözülmesi, derelerin ıslah edilmesi suretiyle kazanılacak alanlar başta olmak üzere, yeni alanlar kazandırılmasıyla artırılacaktır.

8. İstanbul Derelerinin Islahının ve Çevresinin Yaşama Açılmasının Öncelikli Olarak Projelendirilme Gereksinimi

İstanbul dereleri, ekolojik yapısını tamamen kaybetmiş, insanların yaşam kalitesini olumsuz etkileyen bir görünüme sahiptir. Derelerin ıslahı adına yapıldığı iddia edilen düzenlemelerle dereler daraltılmak suretiyle yapılaşma alanları kazanmayı önceleyen bir anlayışla hareket edilmiştir. Ortaya konulan bu sorunlu yaklaşım nedeniyle bugün bilinen haliyle dereler sorunu ortaya çıkmıştır. Ciddi bir karmaşa içeren dereler sorunu ivedilikle çözüme kavuşturulmalıdır.

İstanbul derelerinin ıslahı, olumsuz yanları ortadan kaldırılarak, hayatın merkezine yerleştirme hedefli bir yaklaşım ortaya konulmalıdır. Ekolojik hayatın tamamen bitmiş olduğu derelerde, Karadeniz suyu verilmek suretiyle, doğal yollarla derelerin temizlenmesi, oluşturulan göletlerde küçükler için hobi balıkçılığı yapılması, çevresi yeşillendirilerek parklar, piknik alanları, günübirlik hizmet tesisleri oluşturularak hayatın merkezinde yer alan yeşil dereler oluşturulmalıdır.

İstanbul derelerinin hayata kazandırılmasına yönelik olarak öncelikle bilimsel ve teknik incelemeler yapılarak, hangi derenin sorunun ne olduğunun ortaya konulması gerekir. Yapılacak geniş kapsamlı inceleme, araştırma ve irdeleme çalışmaları sonucunda oluşturulacak rapor doğrultusunda hedefler belirlenmeli ve etaplar halinde uygulamaya geçilmelidir.

İstanbul'da sorun kaynağı olarak görülen derelerin doğal yollarla temizlendiği, çevresindeki işgallerin temizlendiği, doğal akış düzeni

içerisinde canlandırıldığı, etrafının yeşillendirildiği, gerekli altyapı oluşturularak spor ve oyun alanlarının ayrıldığı, ailelerin piknik yapacağı alanların oluşturulduğu, kentin florasına uygun ağaçların hâkim olduğu, günübirlik tesislerde halka düşük maliyetli hizmetlerin sunulduğu bir ortamın oluşturulması, kendi kendini finanse edecek şekilde yapılabilecek, kolay ancak, öncelikli ve etkili bir yatırımdır.

Mevcut durumda, doğal yatağından uzaklaştırılmış bulunan ve hatalı planlamalarla yapılaştırılmış alanların, yakın gelecekte ciddi sorunlar çıkarması kuvvetle muhtemeldir. Dereler doldurulmakla, yol yapılmakla ya da yapılaşmaya açılmakla suların akış yolu olma niteliğini kaybetmeyecektir. İlk taşkında bu vasfını ortaya koyacaktır. Can yakıcı sonuçlarla karşılamamak için derelerin ıslahı şehrin öncelikli sorunlarından biri kabul edilmeli ve çözümlenmelidir.

9. İstanbul'da Yoksulluk ve Yoksunlukla Mücadelede Sosyal Dayanışmanın Teşvik Edilmesi

Ekonomik, siyasi, kültürel, sosyal, güvenlik ve benzeri Saiklerle, İstanbul kontrol dışı büyümüş ve bu büyümeyle birlikte sorunlar da büyümüştür. Şehrin büyümesini kontrol etmeyen ya da edemeyen idareciler nedeniyle, şehrin büyüklüğüne paralel ciddi sosyal sorunlar da ortaya çıkmıştır.

Boğazın etrafına kurulmuş bulunan bu şehirde hala boğazı görmemiş birçok insanın bulunduğu ve bu durumu ortadan kaldırmaya yönelik olarak belediyeler tarafından zorlama programlar yapıldığı bilinmektedir. Boğazın etrafında kurulmuş bulunan bir şehirde insanların Boğaziçi'ne gitmemiş olmasının geri planında yaşam gailesi içerisinde uğraş vermeleri etkili olmuş ve olmaktadır. İstanbul'da geçim sıkıntısı içerisinde yaşamlarını devam ettirme çabası veren kişilerin sorunları, şehrin sahip olduğu ekonomik hareketliliğin ve gücün arasında minimal düzeydedir.

İstanbul şehrinden ekonomik kazanım sağlayanların sosyal sorumluluk kapsamında, sosyal sorunlara kaynak aktarımı sağlamaları beklenen bir durumdur. Yerel yönetimlerin öncülük etmesi durumunda,

ekonomik imkân sahiplerinin bu yönde destek sağlayacakları ve sorunlara çözüm üretileceğinde tereddüt edilmemelidir.

İstanbul'da yaşayan ailelerin sosyal ve ekonomik sorunlarına çözüm üretilmek üzere, "Eğitim, **Sağlık ve Sosyal Denge Vakfı**" ve benzeri bir isim altında ortaya konulacak bir yaklaşımın toplum tarafından destekleneceği açıktır. Kurulacak bu vakıf aracılığıyla, İstanbul'un tarihi-kültürel kimliğine uygun olarak, İstanbul'da yaşayan ailelerin ya da bireylerin korunmasına yönelik etkin bir hizmet sunulmuş olacaktır.

İstanbul kültürü, kimi kamu hizmetlerinin vakıflar aracılığıyla yapılmasını tercih eden bir tarihi geçmişi içerisinde barındırmaktadır. Dün yapılmış olan bu uygulamaların bu gün yeniden canlandırılmasında bir sorun yaşanmayacaktır. Tamamen şeffaflık içerisinde, kayıtlar kamuya açık olacak şekilde, toplumun farklı kesimlerinin katılımıyla oluşturulacak kurullar eliyle yönetilecek ve toplumun bütünü tarafından denetlenecek bir yaklaşımla sosyal adaletsizliklerin giderildiği bir mutluluk şehri ortaya çıkarmak işten bile değildir. Bu potansiyel mevcuttur. Sadece hizmete odaklanmış bir yerel yönetimin idareyi ele almasıyla potansiyel harekete geçirilecektir.

Sağlık, Eğitim ve Sosyal Denge Vakfı kaynakları üzerinden, geliri olmayan ailelerin desteklenmesi birincil hedef olacaktır. Anlaşmalı birden çok banka üzerinden bu ailelere belli limitler içeren kredi kartları verilecektir. Farklı bankalardan verilmesi suretiyle bu kişilerin onurlarının zedelenmesinin önüne geçilecektir. Verilen kredi kartının limitleri ailelerin durumlarına göre farklılık arz edecek olmakla birlikte, bir ailenin asgari geçimini sağlayacak düzeyde olmalıdır. Yapılacak harcamaların, kredi kartına önceden tanımlanması suretiyle sadece sosyal yardım doğrultusunda harcama yapılması, ailenin gıda ve benzeri giderlerine yönelik harcama yapılması sağlanmalıdır.

Sosyal Belediyecilik kişilerin mutlu günlerinde de yanlarında olacaktır. Yeni doğum yapan ailelere hediyeler verilmesi suretiyle sevincin paylaşılması yoluna gidilecektir. Yapılan ziyaret sırasında ailenin, yeni doğan bebeğinin bakımı ve beslenmesi konusunda desteğe ihtiyacı olup

olmadığının tespiti sağlanarak en az iki yıl süreyle destek sağlanması yoluna gidilecektir.

İstanbulluların acı günlerinde sosyal belediyecilik uygulamaları devreye girmelidir. Vakıf aracılığıyla dini hizmetlerin, taziye ortamının sağlanması, ikramların temini, ulaşım, defin ve benzeri konularda kolaylık sağlanması yoluna gidilmelidir.

Vakıf aracılığıyla ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarının eğitim konusunda desteklenmesi yoluna gidilmelidir. Eğitim hakkının önündeki sosyal engellerin kaldırılması yerel idarelerin üstlenmesi gereken bir sorumluluktur.

Sağlık ve Sosyal Denge Vakfı faaliyetleriyle, İstanbul'da var olan sosyal dengesizlik kolaylıkla makul bir dengeye getirilebilecektir. İnsan olmanın gerektirdiği asgari standartları sağlayacak bir yaşam kalitesiyle herkes İstanbul'da yaşar olmaktan kurtularak, İstanbul'u yaşar hale gelecektir.

10. Çocuk ve Gençlik Projelerinin İstanbul'un Temel İhtiyaçları Olarak Ele Alınması

İstanbul, 13 resmi, 4 kayıt dışı olmak üzere, 17 milyonluk nüfusuyla, gençlerin ve çocukların kolaylıkla kendi sosyal bağlarından kopabildiği ve kaybolabildiği bir şehirdir. Kaybolmak bazen fiziki olarak gerçekleşirken, bazen yeteneklerin kaybedilmesiyle yaşanmaktadır. Çocukların ve gençlerin korunması ve topluma faydalı bireyler haline getirilmesi konusunda yerel yönetimlerin üstlenmesi gereken birçok sorumluluk bulunmaktadır. Belediye hizmetlerinin sosyal belediyecilik temelinde ele alınması ve toplumu ilgilendiren her sorunun ya da aksaklığın belediyeyi ilgilendireceği noktasından hareket eden bir yaklaşıma ihtiyaç bulunmaktadır. Toplumu ilgilendiren her konu, belediyeyi ilgilendirir denildiğinde, yapılacak projeler çeşitlenecektir.

a. Gençlik Merkezlerinin Kurulması ve Geliştirilmesi

Gençlik merkezleri aracılığıyla gençlerin hayata hazırlanması konusunda kurslar ve rehberlik hizmetleri verilebilecektir. Belediye tarafından hazırlanan ortamda, ailelerin güvenle gönderebilecekleri, akademik ve mesleki hazırlık kursları, yabancı dil eğitimi ve yaşam koçluğu hizmetleri ücretsiz olarak verilmelidir. Her semte bir gençlik merkezi kurulmak suretiyle, toplumun geleceğini kuracak gençlerin, özgüvenleri yüksek bir şekilde, toplumun ihtiyaçları doğrultusunda yetiştirilmesi esas olmalıdır.

b. Semt Spor Alanlarının Oluşturulması, Kulüpler Kurulması ve Spor Okullarının Açılması

Spor, gençlerin sosyalleşmesinde önemli bir olgudur. Mahalle takımları, mahalle spor alanları kişilerin aidiyet ve kişilik gelişimleri bakımından önemli işlevlere sahiptir. Bugün görünen haliyle İstanbul şehri, mahalleli olmak bilincini önemli oranda kaybetmiş bulunmaktadır. Yeniden belediyeler eliyle bu konuda bir çalışma yapılması gerekir. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin süper ligde bir takımı olması yerine her semtte etkin kulüplerin kurulması, mahalle takımlarının oluşturulması ve yetenekli çocukların spor okullarına alınarak yetenekleri doğrultusunda eğitimlerinin sağlanması kolaylıkla yapılabilecek bir projedir. Toplum ve birey odaklı bir belediyeciliğin gereği olarak bu uygulamaların yapılması gerekir.

c. Sokakta Yaşayan, Suça Bulaşmış ya da Suç Mağduru Çocukların Kazanılması

Çocukların korunması esas itibariyle merkezi idarenin yerin getirmesi gereken bir görevdir. Ancak, merkezi idarenin bu görevi gereği gibi yerine getirmekte olduğunu söylemek mümkün değildir. İstanbul özelinde konuya bakıldığında sokakta yaşayan, suça itilen ya da suç mağduru çocuk sayısının sürekli olarak artmakta olduğu görülecektir. Birkaç yıl öncesinde 800 olan sokakta yaşayan çocuk sayısı, bu gün 2. 500 civarına ulaşmıştır. Tehlikeli bir gidiş karşımıza çıkmaktadır.

Hangi çocuğun hangi gerekçeyle sokağa düştüğünü bilemeyiz. Bizim çocuklarımızın da böyle bir duruma düşmeyeceklerini kimse garanti edemez. Sokakta var olan tehlikenin, kapalı kapılar ardına çocuklarımızı saklayarak, güvenli sitelerde oturarak ya da polisiye tedbirlerle toplumdan uzak tutulması mümkün değildir. Kaldı ki bu çocuklar bizim çocuklarımızdır. Daha da ötesi, bu çocuklar toplum olarak bizim yitirilmiş kıymetlerimizdir. Toplumun yitirilmiş değerlerini arama, bulma ve yeniden değerli kılma adına bir çaba içerisine girmesi zorunluluktur. Bu zorunluluğun gereğinin yerine getirilmesine yönelik olarak, yerel yönetimler rol üstlenmelidir. Güvenli, değerlerini koruyarak güçlenen bir İstanbul için buna ihtiyaç vardır.

Bu noktada, sivil toplum örgütlerinin büyük emekler vererek kurmaya çalıştığı, uluslar arası bir sivil toplum örgütlenmesi olan, kayıp çocuk merkezi projesinin baş destekçisi Büyükşehir Belediyesi olmak zorundadır.

d. Güvenli-Ücretsiz İnternet İmkânı Sağlanması

Gençlerin ve çocukların güvenliğine yönelik önemli bir tehdit de internet kafelerden gelmektedir. Bir çocuğu ruhsatsız olan bu yerler, gençlerin ve çocukların kötü alışkanlıklar ve kötü yola düşüren arkadaşlar edinmesine neden olmaktadır. Bu tür yerlerin denetiminde, yerel yönetimlerin birincil olarak müdahale etme yetkisi bulunmamaktadır. Buna karşılık, gençlerin ve çocukların internet ihtiyacı, internet hizmetinin verildiği özel alanlarda, gençlik merkezleri ve benzeri yerlerde çözüme kavuşturulabilir. Yerel yönetimler, belli alanlarda ücretsiz ve güvenli internet hizmeti vermek suretiyle gençleri ve çocukları kötü alışkanlıklar ve kötü arkadaşlardan koruyabilirler.

Ücretsiz internet hizmetinden yararlanma, gençlere ve çocuklara verilecek şifrelerle sağlanabilir. Şifre verilebilmesi için semt kütüphanesine üyelik ve ayda belli sayıda kitabı okumuş olma ya da merkezlerde verilen kurslara katılma gibi koşullar aranabilir. Böylece, gençlerin ve çocukların internet ihtiyacı sorunsuz karşılanırken ilave kazanımlar da sağlanmış olacaktır.

11. Sağlık Hizmetlerin Erişim İhtiyacı

Sağlık hizmetleri, merkezi idarenin üstlenmiş olduğu bir kamu hizmetidir. Bununla birlikte, yerel yönetimler, kentin sağlıklı bir yaşama sahip olmasını sağlamakla yükümlüdürler. Kamu sağlık kurumları tarafından sunulan hizmetleri il genelinde dengeli dağılımının planlama yoluyla gerçekleştirilmesinden, sağlık kurumlarına ulaşımın kolaylaştırılmasına, sağlık hizmetlerine kendi imkânlarıyla ulaşmakta zorlanan kişilere ulaşım sağlanmasından, belediye sağlık ekiplerince hizmetin ihtiyaç sahiplerinin ayağına götürülmesine kadar etkin bir sosyal belediyecilik projesi yapılması gerekir.

Sağlık hizmetlerinde, geçmişe göre belli oranda iyileşme sağlanmış olmakla birlikte, sağlık hizmetlerine erişmede sorun yaşayan kişilere yerel yönetimler aracılığıyla gezici sağlık hizmetlerinin sunulması, hizmetin ihtiyaç sahibinin ayağına götürülmesi bir gerekliliktir. Hizmetin ayağa götürülmesine yönelik olarak oluşturulacak sağlık birimleri, iki farklı şekilde hareket etmelidirler. Bunlardan birincisi, kişiye özel sağlık hizmetleri, yeni doğan, yatalak hasta ve benzeri kişilere yönelik olarak sunulmalıdır. İkincisi ise, gezici sağlık birimleri tarafından araçta ya da kişilerin bulunduğu yerde sunulacak sağlık hizmetleri şeklinde ortaya çıkabilir. Yerinde yapılan tedavi hizmetlerinde, merkezi ve donanımlı hastanelerde tedavinin devam etmesi gerektiğinin tespiti durumunda, belediyeler tarafından kurulan merkezi hastaneler aracılığıyla hizmet verilmesi gerekir.

12. Belediye Hizmet Birimlerinin Görev Alanları Belirlenerek, Öncelik Sırasına Göre Faaliyet Yürütülmesi ve Koordinasyonun Sağlanması

Belediye teşkilatı içerisinde her birim, kendi görev alanında olan işi yapmalıdır. Kendi görev alanının dışına çıkan bir birim, kendi kaynaklarının israfına yol açtığı gibi, görev alanına müdahale etmiş olduğu idari birimin de kaynaklarının israf edilmesine neden olacaktır. Belediye hizmet birimlerinin görev alanları belirlenirken, aynı grupta yer alan faaliyetler aynı birime verilmiştir. Birimlerin görev alanlarındaki faaliyetler arasında

bir öncelik sıralaması bulunmaktadır. Ancak, günümüzde bu öncelik dikkate alınmadan faaliyette bulunulmaktadır. Yapılaşmış, yerleşimi tamamlanmış mahallelerde altyapı eksikliğinin bulunması ve yıllar sonra tamamlanmaya çalışılmasının onlarca örneğini herkes hatırlayabilir. Aynı anda, aynı yerde birden çok birimin faaliyette bulunması ya da bir birimin yapmış olduğu altyapının bir başka birimin faaliyeti nedeniyle kullanılamaz duruma gelmesi gibi uygulamalar zaman zaman karşımıza çıkmaktadır.

Özellikle altyapı hizmetlerinin sunulmasında, öncelikli uygulamalar yapılmadan, üst yapılanmaya izin verilmemelidir. Yerleşim yeri olarak belirlenen bir alanda, önce altyapı yatırımları tamamlanmalıdır ki, üst yapılanmaya izin verilebilsin. Bu noktada, belediye birimlerinin işleyişinde öncelik sıralamasına göre, faaliyet planlaması yapılması gerekir.

Altyapı konusunda faaliyet yürüten idari birimlerin koordinasyonunun sağlanması bir başka gerekliliktir. Kamu kaynaklarının israfının önlenmesi, kişilerin almış oldukları hizmetlerden mutlu olmaları ve sürekli ortaya konulan altyapı çalışmalarından bıkıp usanmış olan toplumun rahatlatılmasına yönelik olarak, altyapı çalışmalarında koordinasyonun sağlanması zorunludur. İlave olarak, bütün altyapı hatlarının kanalizasyona paralel olarak konumlanan, kuru bir kanalda toplanması yoluna gidilmelidir. Altyapı üzerinden verilen hizmetlerin kalitesinin arttırılması, arızalara zamanında ve etkin müdahalede bulunulabilmesi, işletim maliyetinin düşürülmesi gibi yararlar sağlayacak bu uygulama, toplumu bıktıran tamiratların ortadan kalkmasını sağlayacak çağdaş bir çözüm olacaktır.

13. İstanbul'un Merkez Parklarında ve Çevre Mahallelerinde Hobi Bahçeleri ve Altyapılı Mesire Alanları Oluşturulması

İstanbul'un köyleri, mahalle haline getirilmiştir ve büyükşehrin bir parçasıdır. Birçok ülkeyi geride bırakan nüfusu ve şehir merkezinde yok denilecek kadar azalan yeşil alanları nedeniyle İstanbul'da mesire alanı ihtiyacı had safhadadır. Şehrin uzak çevresinde yer alan ormanlık alanlarda

mesire yeri ihtiyacının karşılanmasında doluluk ve altyapı sorunları nedeniyle zorluklar yaşandığı bilinmektedir.

İstanbul halkının doğaya olan özlemini azaltmanın bir yolu olarak, çevre mahallelerde hobi bahçeleri ve altyapılı mesire alanları hazırlanması yoluna gidilmelidir. Herkes kendilerine tahsis edilen bu alanlarda doğaya olan hasretini giderebilmelidir. Çevre mahallelerin de kalkınmasına büyük katkı sağlayacak bu yaklaşımla, İstanbul'un merkezi ve çevresi kaynaşmış olacaktır.

Mesire yeri ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak, şehir merkezine yakın alanlarda var olan parkların düzenlenmesi suretiyle kullanımların kontrol altına alınması da gerekmektedir. Altyapısı düzenlenmek suretiyle, şehir parkları içerisinde belli alanların kullanılmasına izin verilmesi, bütün alanların kontrolsüz kullanımından daha sağlıklı olacaktır.

Yapılacak bu projelerle, bir yandan anakent merkezinde yaşayan kişilerin sağlıklı bir şekilde doğal yaşama ulaşmaları teşvik edilirken, diğer yandan köy nitelikli 151 kırsal mahallede yaşayan nüfusun ekonomik ve sosyal olarak kalkınması sağlanmış olacaktır. Kırsal mahallelerde yaşayanlar tarafından üretilen mal ve hizmetler, kent merkezinde yaşayanlar tarafından tüketilecek, buralarda yaşayan nüfus kalkınacak, aynı zamanda, kentin merkezinde yaşayanlar da sağlıklı doğal ortamlarda mutlu olabileceklerdir.

14. İstanbul'un Çevre Mahallelerinin Çiçek ve Fidan Yetiştirme Merkezleri Haline Getirilmesi

İl sınırının büyükşehir belediyesi sınırı olmasıyla birlikte, büyükşehrin mahallesi haline gelen köylerin kalkındırılmasına yönelik olarak, İstanbul'un çiçek ve fidan ihtiyacının bu yerlerden karşılanmasına yönelik bir projelendirilmeye gidilmesi gerekir. İstanbul şartlarında yetiştirilen ve İstanbul şartlarına uygun bitkilerin şehrin yeşil alanlarında değerlendirilmesi imkânı getirilmelidir. İstanbul'un kent kimliğine uygun ağaçlar seçilerek şehrin yeşillendirilmesinde İstanbul mahallelerinin katkıları büyük olacaktır.

Bu projeyle bir yandan çevre mahalle halkı el kapılarından kurtarılacak, diğer yandan, İstanbul'un yeşil sahalarında ve yol kenarlarında kullanılan fidanların şehrin florasına uygunluğu sağlanacaktır. Çınar, akasya, erguvan gibi, İstanbul'un doğal ağaçları tercih edilmelidir.

Kırsal mahallelerde fidan ve çiçek yetiştiriciliği, doğrudan büyükşehir belediyesinin projesi olarak, büyükşehir belediyesi iştirakleri aracılığıyla gerçekleştirilmelidir. Kırsal mahallelerde yaşayan kişilerin büyükşehre bitki ve çiçek tedarik eden kimi özel hukuk kişilerinin taşeronu yapılmasına fırsat verilmemeli, bu yönde var olan uygulamalar önlenmelidir.

15. Suç ve Yoksullukla Mücadele Amacıyla Gece Görüş Sistemi Kurulması İhtiyacı

İstanbul şehrinin birçok ülkeden fazla olan nüfusu ve geniş bir alana yayılmış yerleşim yapısı nedeniyle, takibi oldukça zor ve önemli bir konudur. Sosyal yaşam bakımından gece ve gündüzü farklı iki şehir karşımıza çıkmaktadır. Sorunlar genel olarak gecelerde daha belirgin olarak ortaya çıkmaktadır. Bu durumdan hareketle, İstanbul'un gecelerini takip etmek üzere, etkin bir gece görüş sistemi kurulmalıdır. Kolluk açısından suç ve suçluyu takibe imkân veren bu sistem, belediye açısından yoksulluk ve yoksunlukla mücadele aracı olmalıdır. Sokakları gece görüş sistemiyle izleyen belediye birimiyle, 7 gün 24 saat görev yapan gönüllüler ve görevliler aracılığıyla, çaresizlik içerisinde olan ama bunu kimseye anlatmayan ya da anlatamayan kişilerin dertlerine derman olmak, şehrin sorunluluğunu almanın gereğidir. Şehrin emanetini devralan kişiler, toplumun sorununu, gece-gündüz demeden takip etme ve çözme yükümlülüğü altındadırlar.

Sosyal devlet ilkesinin kapsamı içerisinde, bir partinin, sosyal belediyecilik faaliyeti olarak, gece görüş sistemiyle, ihtiyaç sahiplerini tespit etmesi ve doğrudan müdahalede bulunması, bu yönde bir gönüllüler yönetimi oluşturması ne kadar anlamlı olacaktır. Seçim sandığına dahi gitmek istemeyen sosyal demokrat seçmen kitlesini heyecanlandıracak projelerle bir yandan katılımın artması sağlanırken, diğer yandan farklı

partilere oy veren soysal demokratların yuvalarına dönüşlerin hızlandırılması, bu ve benzeri projelerle mümkün olabilecektir.

16. Emekliler İçin Yaşamın Kolaylaştırılması ve Sosyal İlişkilerin Sağlanması

Emekli insanlar, ülkenin ve İstanbul'un bugününü borçlu olduğumuz büyüklerimizdir. Çalışma yaşamlarında, ülkeye, topluma ve şehre olan katkıları nedeniyle, bugün emekli olan büyüklerimizin sosyal yaşamlarını daha rahat devam ettirebilmelerini sağlama adına kültür merkezlerinden yararlanmalarını sağlayacak faaliyetler düzenlenmelidir. Bu yolla bu kişilerin kendilerini terk edilmiş hissetmelerinin önüne geçilebilecektir.

Emekli büyüklerimizin sosyal yaşamlarını daha rahat devam ettirebilmeleri için, hafta içi her gün 11-16 saatleri arasında, belediyenin sunmuş olduğu bütün ulaşım hizmetleri ücretsiz olmalıdır.

İstanbul'un nüfus istatistikleri içerisinde, 44 yaşından sonra, birçok kişi şehri terk etme sürecine girmektedir. Ömrünü İstanbul'a vermiş kişiler, orta yaşa ulaştıklarında başka yerlere gitme gereği duymaktadırlar. Bu veriler, belli bir dönemde memleketlerinde, belli bir süre İstanbul'da yaşayan nüfusun dışında kalan kişilere ilişkindir. Emekli insanların da huzur içerisinde yaşayabilecekleri, sosyal sorumluluk projesine katılabilecekleri bir İstanbul, partilerin politikaları açısından çok doğru bir proje olacaktır.

17. Evlilik Sırasında Çiftlerin Mutluluğunun Paylaşılması ve Aile Ağacı Sertifikası Verilmesi Suretiyle Bilinç Artışı Sağlanması

Toplumsal dayanışmanın sağlanması ve idareye olan güvenin arttırılmasında evlilik birliğinin kurulma aşaması önemlidir. Çiftler, mutlu günlerinde yerel idareyi sadece nikâhı kıyan idare olarak değil, aynı zamanda mutluluklarını paylaşan ve katkı sağlayan bir taraf olarak yanlarında bulmalıdır. Vakıf imkânları dikkate alınarak, evlenen çiftle-

re destek sağlanmalıdır. İlave olarak, evlenen her çifte bir evlilik ağacı dikilmek suretiyle sertifikası kendilerine nikâh sırasında verilmelidir.

Her evlilik için bir çınar ağacı dikilmesi, ağacın üzerine çiftin isimlerinin yazılması ve ağaç kimlik numarası verilmek suretiyle ailelerle şehir ve yeşil arasında bir bağ kurulmalıdır. Toplumun yeşili sahiplenmesi ve koruma bilinci oluşturulması bakımından bu uygulama etkili olacaktır.

Yeşile karşı duyarlı nesillerin yetiştirilmesi, aile ağacı projesiyle desteklenebilecektir.

18. Tarihi-Kültürel Turizm Potansiyelinin Ortaya Çıkarılmasına Yönelik Olarak Topluma Temel Yabancı Dil Eğitimi

Tarih ve kültür turizmi, belli bir eğitim düzeyine sahip kişilerin tercih etmekte olduğu aktivitelerdir. İstanbul'un tarihini, konumunu, kültürel değerlerini, yaşantısını görmek üzere gelen kişilerin ihtiyaç duyacağı hizmetlerin ve kolaylıkların sunulması, ekonomik, sosyal, kültürel ve hatta siyasi açıdan önemli katkılar sağlayacaktır.

Yerel yönetimler olarak bir yandan ziyaretçilere yönelik hizmetlerin ulaşılabilir, yeterli ve nitelikli olması sağlanırken, diğer yandan turizm sektöründe faaliyet yürütenler başta olmak üzere, kitlesel olarak yabancı dil eğitim çalışmaları yürütülmesi gerekmektedir. Bu noktada, yerel yönetimler, kültür merkezleri, halk evleri, semt konakları, gençlik merkezleri ve benzeri yerlerde yabancı dil öğrenme ihtiyacını karşılayacak kursları ücretsiz olarak topluma sunma ve orta düzeyde dahi olsa okuma, yazma ve konuşmayı sağlayacak hale getirmelidirler.

Yabancı dil eğitiminin bilimsel yöntemler geliştirmek suretiyle, müracaat edenlerin durumları dikkate alınarak, en geç on iki ay içerisinde, sosyal yaşamın gerektirdiği seviyede eğitim verilebilecektir. Bu konuda hazırlanmış ve uygulanmayı bekleyen projeler mevcuttur. Talepte bulunan kişilere hiçbir maliyet yansıtılmadan, bir kamu hizmeti olarak yabancı dil eğitiminin sunulması mümkündür.

19. İstanbul ve Trafik Sıkışıklığı

İstanbul'un trafik sıkışıklığının çözümlenmesine yönelik olarak bu güne kadar çok şey söylenmiş bulunmaktadır. Herkesin hemfikir olduğu konu, yoğun bir trafik sorununun varlığıdır. Trafik sorununun bu hale gelmesinin sorumluğunu bir ya da birkaç döneme yüklemek mümkün değildir. İstanbul'un trafik sorunu on yılların sonucunda ortaya çıkan bir sorundur. İstanbul ilinde günlük trafiğe çıkan araç sayısı 474'dür. Bu rakam kente her gün 2. 370 metresi çevre, 2. 370 metresi il/ilçe merkezleri olmak üzere 4. 740 m yeni yol yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu rakamlar trafiğin mevcut halinin korunabilmesi için her yıl 1. 730,1 km yeni yol açılması zorunluluğu getirmektedir.

On yıllardır yoğunlaşarak devam eden bu sorunun bir anda çözüme kavuşturulması kolay olmayacaktır. Sorunun çözümlenmesine yönelik olarak ikili bir bakış geliştirilmelidir. Analitik yaklaşımlarla, trafik sorununu büyüten hatalı uygulamaların tespit edilmesi birinci noktadır. İkinci nokta ise, trafik sorununun azaltılması ya da ortadan kaldırılmasına yönelik yeni çözümler üretilmesidir.

İstanbul'un trafik sorununun sürekli olarak büyümesine neden olan bir takım uygulamaların varlığı tartışmasızdır. Planlama mantığının değişmesi ve birincil önceliğin trafik sorununu artırmamak olması gerekir. Planlamayla belki trafik sorununu kökten çözmek mümkün olmayacaktır. Ancak, var olan sorunların artışının önlenmesi dahi önemli bir katkı olacaktır.

Trafik yoğunluğunun dayanılmaz hale geldiği nokta, özellikle araçla Boğaz Köprülerinden geçme sürecidir. Boğaz Köprülerine olan talebin azaltılması noktasında yeterli çözümler sunulamamaktadır. Tercih edilebilir alternatif ulaşım seçeneklerinin topluma sunulması gerekir. Bu bağlamda, deniz ulaşımı konusunda analitik bir çalışma ve deniz ulaşımı master planı yapılmalıdır. Boğaz kullanılarak karşı yakaya geçme konusunda etkin çözümler üretilmesinin yanında, Boğaza paralel olarak sunulacak deniz ulaşım hizmeti imkânının da sağlanması gerekir. İDO ve şehir hatları konusunda yeniden çalışma yapılmalıdır. Maliyet fayda analizi yapılarak aksayan yönlerin düzeltilmesi gerekmektedir. Mevcut çalışma

düzeninde maliyetlerin yüksek olmasına paralel olarak etkin ve tatmin edici ulaşım hizmetinin sunulmadığı yönündeki yakınmaların gereğinin yapılması gerekir.

İstanbul'da var olan bütün yolların, kıyıya paralel ilerlemesi yerine, kıyıya dik inen yolların da planlanması gerekir. Sahili/Boğazı takip eden ana yollarla kesişen ve kıyıya dik inen yeni ana yolların açılması bir seçenek olarak çalışılmalıdır.

İstanbul'un trafik planlamasında mühendislik yaklaşımlarının etkin olarak kullanılması sağlanmalıdır. Kavşak düzenlemelerinde mühendislik hizmetlerinin sağlayacağı çözümler, trafik yoğunluğunu azaltacaktır.

Otopark sorunu, kamu yapılarının, kamu hizmetlerine ayrılan yapıların ya da alanların bodrum katlarında yapılacak otoparklarla çözüme kavuşturulmalıdır. Özellikle deprem riski taşıyan kamu binalarından okullardan başlanarak, bodrum katlarda, çevrenin ihtiyaç durumuna göre üç ve daha fazla katta otopark yapılmak suretiyle sorun çözümlenmelidir.

İstanbul'da trafik sorunu, yoğun bilimsel-teknik çalışma gerektiren ve yüksek miktarlarda ekonomik kaynağa ihtiyaç duyan bir çözüm süreciyle çözümlenebilecektir. Bu noktada, sorunun çözümlenmesine yönelik öneriler, açılacak uluslar arası bir proje yarışmasına konu edilebilir. Ortaya konulan çözüm önerileri ulusal ya da uluslar arası firmaların katılımıyla yapılacak bir ihale sonucunda, kamu hizmeti imtiyazı ya da yap-işlet-devret sözleşmesi kapsamında çözüme kavuşturulabilir.

20. Kentsel Dönüşüm İhtiyacı ve Uygulama Sorunu

Kentsel dönüşüm ihtiyacının en yoğun olduğu şehir İstanbul'dur. Bir başka ifadeyle deprem riski yüksek şehirlerin başında İstanbul yer almaktadır. Mevcut yapıların ciddi bir yüzdesi kaçak, büyük çoğunluğu ruhsatsız ve projesiz yapılmış, sonradan yapılan kanuni düzenlemelerle yasallık kazanmıştır.

Projesi olmayan, ruhsat alınmadan yapılan, inşa sürecinde denetim yapılmamış binaların doğal afetler karşısında dayanıklı olması

beklenemez. Şehrin deprem kuşağında bulunması, fay hattına yakın olması nedeniyle olası riskleri önlemek için yenilenmeye ihtiyaç olduğu tartışmasızdır.

Doğal afet riskine ilave olarak, düzenli, sağlıklı ve estetik bir şehir ortaya çıkarılması, güvenli bir şehir yaşam düzeninin kurulması ve kamu hizmetlerinin etkin ve nitelikli bir şekilde sunulması için şehrin dönüşümünün sağlanması gerekir. Teknik ve sosyal altyapısı hazırlanmış, insanları mutlu eden düzenli, sağlıklı ve estetik bir şehir yaşamı için, mevcut yerleşim yerlerinde var olan sorunların ivedilikle giderilmesi gerekir. Bu gereklilik kentsel dönüşümle sağlanabilecektir.

Kentsel dönüşüm uygulamalarının bir gereklilik olduğunda tereddüt olmamakla birlikte, dönüşüm sürecinde ortaya konulacak uygulamaların, dönüşümün amacına hizmet edecek niteliklere sahip olması gerekir. Dönüşüm bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştirilmelidir. Bir yapıda, belli bir alanda, birkaç parselde ortaya konulacak çözümler, planlama bütünlüğünü ve donatı dengesini ortadan kaldırır. Kentsel dönüşüm konusunda karar mercii, dönüşümün yapılacağı alan ya da parselin bulunduğu yerin mahalli idaresi olması gerekir.

Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Ortaya Çıkan Toplumsal Algının Ölçülmesi Çalışmalarında Aşağıdaki Başlıklar Ön Plana Çıkmıştır.

Kentsel Dönüşüm Çalışmalarındaki Ankete Katılanlar Bakımından Ana Sorunlar Olarak;

- Rant Beklentisi
- Aşırı Yoğunluk
- İnsanların Yaşam Alanı Çevresinden Ayrılamama Kararlılığı
- Deprem Bilincinin Yetersizliği
- Merkezi Alanlarda Boş Alan Sorunu

 Hazine Ve Kamu Mülklerinin Toki Ve Özelleştirme İdarelerine Devri

- Risk Yönetimi Ve Kentsel Dönüşüme Dair Bir Fon Tesis Edilmemiş Olması
- Kiralama, Tahsis Ve/Veya Takas Amaçlı Depo Konutların Bulunmaması
- Siyasi İstismar, konuları ön plana çıkmıştır.

Anket çalışması sorucunda tespit edilen kamuoyu bakışı, kentsel dönüşümün temel hedefinden sapmış olduğunu, en azından algının bu yönde olduğunu ortaya koymaktadır.

Başkentten bakılarak, İstanbul'da kentsel dönüşüm projeleri hazırlanması, planlama ve imar hukukunun temel mantığına aykırı olduğu gibi, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına da aykırıdır. Kentsel dönüşümde yerel idarelerin bakış açısı önemlidir.

Kentsel dönüşümde, ruhsatlı ve iskanlı olan ve eski tarihli olması nedeniyle yenilenmesi gereken yapılarla, hiçbir izin alınmadan, projesiz ve ruhsatsız bir şekilde inşa edilmiş ve sonradan imar aflarıyla hukuka uygun kabul edilmiş yapıların aynı kategoride yer alması adil değildir. İlave olarak, binasının yenilenmesi konusunda ekonomik imkânları kısıtlı olan kişilerin, emeklilerin, dar gelirlilerin, müteahhitle karşı karşıya kalmaları mağduriyetlere yol açmaktadır. Binalarda risk tespitinin malikler tarafından yapılması zaman zaman komşuluk ilişkilerini zedeleyen, komşuları birbirine düşman eden durumların ortaya çıkmasına yol açabilmektedir. Binaların yapım tarihleri dikkate alınarak, belli bir tarihten önce, örneğin 1950 yılından önce yapılmış binalarla, projesiz, ruhsatsız ve iskansız yapılmış binaların risk tespitlerinin doğrudan idare tarafından bir program çerçevesinde yapılması, riskin büyüklüğüne bakılarak dönüşümün öncelikli alanlarının belirlenmesi gerekir.

İstanbul'un kentsel dönüşüm ihtiyacının yerel yönetimlerin koordinasyonualtında,imarplanlarındayeralanhükümlerdoğrultusunda, bir seferberlik ruhu içerisinde, imar adası veya daha büyük ölçeklerde,

alanın ve yapıların risk durumu dikkate alınarak yapılması, çok daha sağlıklı olacaktır. Merkezi idare, Bakanlık ya da TOKİ yerine, büyükşehir ve ilçe belediyelerinin birlikte hareket edeceği bir yaklaşımla sorunun çözümlenmesi gerekir. Mevcut mevzuat buna imkân vermektedir. Sadece bu yönde bir iradeye ihtiyaç vardır.

Kentsel dönüşüm uygulamalarında vatandaşla müteahhit karşı karşıya bırakılmamalıdır. Müteahhitlerin gelir elde etme önceliği, deprem riskine karşı can ve mal emniyetini sağlama çabalarının başarısını sınırlandıracaktır. 1957 yılı öncesinde yapılmış binalardan başlamak üzere, projesiz, ruhsatsız ve denetimsiz yapılmış binaların ivedilikli idare tarafından denetimlerinin re'sen yapılması gerekir. Yapılan tespitler doğrultusunda sosyal devlet ilkesinin gereği olarak, müteahhitleri destekleyen ya da maliklere hibe veya maliyetsiz krediler verilmesi suretiyle dönüşümün yapılması tercihi ortaya konulmalıdır. Projeli, ruhsatlı ve iskanlı riskli yapıların dönüştürülmesinde kamu kaynaklarından teşvikler ve destekler sağlanmalıdır. Kentsel dönüşüm projelerinin şehrin planlama bütünlüğü içerisinde şekillendirilmesi gerekir.

Kentsel dönüşüm ihtiyacı, İstanbul'un temel gerçeklerinden biridir. Bu noktada, sosyal demokrat görüş ve politikalar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm modeli tanımlanmalıdır. Sosyal devlet ilkesi ve toplum odaklı bir kentsel dönüşüm modeli tanımlaması, seçmen tercihleri bakımından etkili olacaktır. Kentsel bütünlük içerisinde, *herkes dahil edilerek*, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, *her vatandaş kollanıp*, yasal durumu *ne olursa olsun*, ruhsat ve iskan *konusu da ne durumda olursa olsun*, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

21. Yeşil Enerji Kullanımının Sağlanması Bağlamında İstanbul'un Sahip Olduğu İmkânların Projelendirilmesi

Enerji ihtiyacının büyük bir kısmını ithal eden bir ülke olarak Türkiye'nin, mevcut doğal enerji kaynaklarını etkin kullanma mecburiyeti vardır. İthalat içerisinde en büyük pay enerji harcamalarından oluşmaktadır. Bir yandan dünyanın önemli enerji kaynakları ithalatçılarından biri olarak yüksek enerji girdileriyle baş etmeye çalışırken, diğer yandan sahip olduğumuz enerji kaynaklarını verimli kullanmama ya da hiç kullanmama gibi bir kaynak savurganlığı mevcuttur.

Doğal enerji kaynaklarının etkin kullanılmasında proje geliştirme yetki ve sorumluluğu merkezi idareye ait olmakla birlikte, şehrin enerji ihtiyacının bir kısmının doğal enerji kaynakları kullanılmak suretiyle sağlanması seçeneğinin kullanılması da bir gerekliliktir. Küçük ölçekli tüketicilerin kendi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak, güneş enerji-sinden yararlandırılması, atıklardan enerji üretilmesi gibi konulara daha etkin bakılarak projeler geliştirilmesi ve yeşil şehir anlayışının İstanbul'a hakim olması gerekir.

Binaların projelendirilmesi ve ruhsatlandırılma sürecinde, yerel yönetimler tarafından geliştirilen projeler doğrultusunda, yeşil enerji üretimi ve kullanımının teşvik edilmesi konusu ivedilikle çalışılmalıdır. Bilimsel-teknik veriler ışığında doğal kaynaklar ve atıl kaynaklardan enerji sağlanması noktasında projeler geliştirilmelidir. Yeşil-yenilenebilir-atıl enerji kaynaklarının kullanılmasının temel gerekçesi, daha yaşanabilir bir şehir oluşturmaktadır. Ekonomik katkı sağlanması ya da enerji ihtiyacının iç kaynaklardan sağlanması ikincil bir gerekçedir.

Şehrin yenilebilir enerji kaynaklarından yararlandırılması ile atıl enerji kaynaklarından enerji üretme noktasında özel sektör-üniversite işbirliğiyle projeler geliştirmenin mümkün olduğunda tereddüt yoktur. Belediyeler tarafından geliştirilen projeler, imar planlama ve uygulama süreçlerinde ortaya konulan teşvikler ve desteklerle gerçekleştirilmelidir.

22. Taşeron İşçilerin Haklarının Korunması

Belediye hizmetlerinin taşeron şirketlere verilmesi, İstanbul genelinde karşımıza çıkan bir uygulamadır. Yapılacak hizmetlerin bir firmaya verilmesi ve işlerin taşeronlar aracılığıyla yapılması şeklinde özetlenecek bu uygulamada hizmetin maliyeti yüksek olmakla birlikte, işçilerin kazançları düşük kalmaktadır. Bir başka ifadeyle, belediye bütçesinden çıkan maliyetin büyük bir kısmı firma sahiplerinin karı olarak ayrılmakta, kalan miktar işçilere ödenmektedir.

Türkiye sosyal bir devlettir. Sosyal devletin belediyelerin sosyal belediyecilik yapması gerekir. İşçilerin ortaya koydukları emek karşılığından ödenen paraların işçilere verilmesi gerekir. Belediye hizmetlerinde çalışan işçiler, geçim sıkıntısı içerisinde hayatlarını devam ettirmeye çalışırlarken, işçilerin haklarının ihaleyi alan şirketlere verilmesi kabul edilemez. Bu uygulama sosyal hukuk devletiyle bağdaşmadığı gibi, sosyal belediyecilik anlayışıyla da bağdaşmaz.

Belediye hizmetlerinin belediye işçileri eliyle yürütülmesi gerekir. Belediye hizmetleri için firmalara ödenen bedel işçilere ödenmek suretiyle belediye işçilerinin insan onuruna yaraşır bir hayat sürmeleri sağlanmalıdır.

23. Asgari Ücretle Çalışan İşçilerin Geçim Sorunu ve Belediye Hizmetlerinden İndirimli Yararlandırılması Projesi

Asgari ücretle çalışan kişilerin, insanca bir yaşam düzenini kurma noktasında desteklenmeleri gerekir. Bu desteğin insan onuruna yakışır bir şekilde olması yapılması önceliklidir. İnsanların onurlarını zedeleyen her türlü ulufeler sosyal adaletle ve sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmaz. Herkesin insanca yaşamaya yetecek ekonomik kaynağa sahip olması gerekliliğine odaklanmış bir sosyal devlette, yapılan yardımlarla insanların onurlarının zedelenmesi kabul edilemez. Bu noktada kurumsal nitelikli desteklerin sağlanması önemlidir.

Asgari ücretli çalışana belediye hizmetlerinin indirimli sunulması, özellikle ulaşım hizmetlerinden indirimli yararlandırılması, trafik yoğunluğunun azaldığı saatlerde, akşam 20, sabah 06 arasında ücretsiz yararlanma seçeneğinin sunulması bir sosyal belediyecilik uygulaması olarak düşünülmelidir.

Ailelerin gelir-gider durumları dikkate alınarak, temiz ve atık su kullanma bedellerinde indirime gidilmesi, insanca-hakça bir yaşam için gereklidir. Belediye kaynaklarının analitik bir şekilde değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan artı değerlerin sosyal belediyecilik uygulamalarında değerlendirilmesi sağlanmalıdır. Asgari ücretlilerin desteklenmesi belediyelerin temel görevleri arasında yer almalıdır.

24. Mezarlık Alanlarının Düzenlenmesi Gereksinimi

Mezarlıklar, bu şehri bize bırakan büyüklerimizin ebedi dinlenme mekânlarıdır. Dünyanın en güzel şehrini bize bırakanların mezarlarında huzur içerisinde olmalarını sağlamak gerekir. Şehrin yeşil alanlarının tüketilmesi sonrasında sıranın mezarlık alanlarına gelmesi riskiyle karşı karşıya bulunmaktayız. Kararlı bir yaklaşımla, mezarlık alanlarına müdahalenin ve mezarlıklar üzerinde yapılaşmanın önlenmesi gerekir.

Şehrin Türkler tarafından alınması sürecinde yoğun mücadelelerin yaşandığı yer olarak kabul edilen Edirnekapı Bölgesinde var olan mezarlık alanı kullanılarak, hükümet tarafından finanse edilen bir sivil toplum kuruluşuna, kamu kaynakları kullanılarak yapılan binanın verilmesi örneğinde olduğu gibi, şehrin mezarlık alanlarına yönelen baskının ortadan kaldırılması Belediyelerin öncelikli hedefleri arasında yer bulmalıdır.

Yeni mezarlık alanlarının ağaçlandırılacak alanlarda kurulması, ağaçlandırılmış mezarlık alanlarının oluşturulması ve altyapı sorununun başlangıçta çözümlenmesi gerekir. Şehri planlarken bu yaklaşımların esas alınması ve bu doğrultuda düzenli mezarlık alanlarının oluşturulması, mezarlık ruhuna daha uygun olacaktır.

25. Sosyal Donatı Alanlarının Semtin İhtiyaçlarına Göre Şekillendirilmesi

İstanbul birçok kültürün bir arada yaşadığı bir şehirdir. Şehrin farklı semtlerinde kültür öbekleri bulunmaktadır. Sosyal altyapı alanları belirlenirken, semtlerin ihtiyaçları dikkate alınarak hareket edilmelidir. Sunulan hizmetlerin ihtiyaçlara uygunluğu, semtlerin sosyal donatı ihtiyaç analizlerinin sağlıklı yapılmasıyla sağlanabilir.

Hiçbir şekilde köken, inanç ya da kültür ayrımı yapılmadan, şehrin bütün insanlarına eşit ve adil bir şekilde kamu hizmetleri ulaştırılmalıdır. Bu gereklilik, semtlerin sosyal donatı ihtiyaçlarının ne olduğunun iyi ve doğru bir şekilde belirlenmesiyle sağlanmalıdır.

Sosyal belediyecilik faaliyetlerinin mahalle ve semt ölçeğinden başlatılması, seçim sürecinde ortaya koyacağımız bir harekât planı olarak düşünülmelidir. Her semtin altyapı ve üstyapı ihtiyacı farklıdır. Bu farklılıklar doğrultusunda hizmet planlamasının yapılması gerekir. Hangi semte ya da mahalleye hangi hizmetler ne düzeyde sunulacaktır sorusu üzerinde durulmalı, yapılacak analizler sonucunda hizmetler planlanmalı ve yürütülmelidir.

26. Halka Açık, Şeffaf Belediyecilik Anlayışının Temel Taahhüt Olarak Ortaya Konulması

Belediyeler, tarihsel süreçte şehrin emanet edildiği insanların üstlendiği görevlerin günümüze yansımalarıdır. Şehrin emanetini almak, şehirde yaşayan bütün bireylerin sorumluluğunu üstlenmek anlamına gelir. Herkesin her türlü sorunu şehrin yönetimini üstlenmiş olan kişilerce çözüme kavuşturulmak zorundadır.

Hizmetlerin adil-makul-eşit-etkin bir şekilde sunulmasının sağlanması temel hedefinin yanında, şehri idare edenlerin hizmet ettikleri toplumun denetimine açık olmaları gerekir. Belediye saraylarında oturan yöneticilerin bir süre sonra kendilerini şehrin emanetçisi olarak değil sahibi gibi görme tehlikesi vardır. Bu tehlike ortadan kaldırılmak zorundadır.

Şehrin emanetçilerinin tamamen halka açık olmaları, kendilerini halk günleriyle sınırlandırmamaları gerekir. Her semtin, mahallenin örgütlenmiş bir şekilde işleyişe hâkim olması gerekir. Belediye yönetiminin semt-mahalle birimlerinin kişilerin yanında, sorunlara hızla müdahale edecek şekilde hazır bulunmaları sağlanmalıdır. Kişilerin sorunları birinci elden tespit edilerek çözüm sunulmalıdır.

Yerel hizmetlerin kuruluşundan işletilmesine kadar geçen süreçte gerçekleştirilen uygulamaların ve yapılan harcamaların toplum tarafından denetlenebilir olması sağlanmalıdır. Karar alma süreçlerinin katılıma açılması, ilgililerin görüşlerinin/beyanlarının alınması, komisyon, meclis ve encümen toplantılarının görsel medyaya açık olması ve belediyenin resmi web sitesinden izlenebilir olması gerekir. Bunu yapabilen bir idarenin alacağı kararların ve yapacağı uygulamaların toplum tarafından kabul edilmesi çok daha kolay olacağı gibi, kabullenilme düzeyi de çok yüksek olacaktır.

Belediyecilik hizmetleri ve faaliyetlerine ilişkin süreçlerin ve kayıtların izlenebilir olmasının sağlanması, katılıma önem veren demokrasi anlayışımızın gereği olacaktır. Her konu topluma açık olacak, isteyen istediği kamusal bilgiye kolaylıkla erişecektir.

27. Şehir Tiyatrolarının Özelleştirilmesi/ Taşeronlaştırılması Uygulaması Yerine, Kamu Hizmeti Olarak Yürütme Anlayışı Tercih Edilmesi

Şehir tiyatroları ve ilave olarak yapılacak semt/mahalle kültür merkezleri, kentlilik bilincinin ve İstanbul'a dönüşmenin temel dinamikleri olarak kabul edilmeli ve plan ve programlar bu yönde hazırlanmalıdır. Şehir tiyatroları, görünenin ötesinde etkileri olan faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerin kültürel kamu hizmetleri olarak idare eliyle yürütülmesi önemlidir.

Tiyatro faaliyetlerinin kültürel bir hizmet olduğunun öncelikle kabul edilmesi gerekir. Tiyatro faaliyetleriyle kişilerin sosyo-kültürel düzeylerinin yükseltilmesi mümkün olabilecektir. Kentli insan profilinin ortaya

çıkarılması bakımından tiyatronun özel bir yeri ve etkisi vardır. Tiyatro gösterilerinin sadece belli kesim için ulaşılabilen bir faaliyet olmaktan çıkarılması ve bütün halkın kolaylıkla yararlanabileceği bir hizmete dönüştürülmesi öncelikli ve önemlidir. Bu noktada, mevcut yönetimin şehir tiyatrolarına ilişkin özelleştirme veya aracılar eliyle yürütmeye yönelik düzenlemelerinin yerine, toplumun kabul ve anlayışına uygun olarak, İstanbul kültürünü ve kimliğini yaşatan, kente katkı sağlayan nitelikli bir kültür hizmetine dönüştürülmesi projesi hazırlanmalıdır.

28. Kentin Sokaklarında Aydınlatma İhtiyacı

Aydınlatma, kentin birçok noktasında ortaya çıkan bir ihtiyaçtır. Birçok boyutuyla güvenlik ihtiyacıyla da yakından ilgili olan aydınlatma, başlı başına bir ihtiyaçtır. Kimi yapıların aydınlatılmasına yönelik görsel projelendirme ve uygulamaların ötesinde, kent insanının geceleyin hayatını devam ettirebilmesi için sokak ve caddelerde sağlıklı bir aydınlatma sisteminin kurulması gerekir.

Enerji tasarrufu nedeniyle birçok sokak, cadde ya da semtte aydınlatma faaliyetlerine son verilmiş ya da hiç projelendirilmemiş olduğu bilinmektedir. Bu noktada, belediye yönetiminin el değiştirmesiyle birlikte, yeşil enerji ya da dönüşümden gelen enerjilerin kentin ortak alanlarına yönelik projelerde kullanılması suretiyle toplumun farkındalığının da sağlanması mümkündür.

Aydınlatma özellikle çevre ilçelerde, güvenlik ve yaşam konforu bakımından daha da önemli hale gelmektedir. Bu ilçelerde görece olarak geniş araziler üzerinde dağınık bir şekilde kurulmuş bulunan yerleşimlerde, aydınlatma ihtiyacı daha yoğun olarak hissedilmektedir.

29. Güvenlik İhtiyacı

Güvenlik İstanbul genelinde az ya da çok karşımıza çıkan bir ihtiyaçtır. Asayiş sorunu olarak da ifade edilebilecek olan güvenlik sorunu, İlin sosyo-ekonomik-kültürel yapısının getirdiği bir sorun olduğu gibi, ilçelerin konumu ve diğer illerden gelen kişilerin hareket alanına sahip

olmasından da kaynaklanabilmektedir. Güvenlik sorunu, özellikle sosyoekonomik sorunlarla birlikte kendini gösteren bir durumdur. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır.

Güvenlik sorununun aşılmasında, teknolojik altyapıların kurulmasıyla takip sisteminin etkinleştirilmesinin belli oranda çözüme katkı sağlaması mümkündür. En azından MOBESE, Gece Görüş Sistemli kameralar ve benzeri elektronik sistemlerin kurulması, suç ve suçlularla mücadele konusunda hızlı yol alınmasını sağlayarak caydırıcı bir etkiyle çözüme katkı sağlayacaktır. Şehrin takibini sağlayan bu sistemler, yoksulluk ve yoksunlukla mücadele bakımından da etkili sonuçlar doğurabilecek bir takip imkânı verecektir.

30. Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı

Uyuşturucuyla mücadele yerel yönetimlerden çok güvenlik birimlerinin sorumluluk alanında olan ve adli boyutu olan bir konu olmakla birlikte, uyuşturucu madde kullanımı suretiyle mağdur olan kişilerin korunması belediyelerin sorumluluk alanındadır. Belediyeler öncelikle uyuşturucuya bulaşma sonucunu doğudan nedenleri ortadan kaldırmalıdır. İşsizliğin temel nedeni olan iş olanağı bulunan bir alanda mesleki yeterliliğe sahip olmama eksikliğinin giderilmesi, belediyeler tarafından açılacak mesleki-teknik-kültürel eğitim programlarıyla aşılabilecektir. Aile yapılarında ortaya çıkan sorunların çözümüne katkı sağlanmasıyla mutlu insanların bu yola sapması önlenecektir. Ailelerin ve çocukların uyuşturucu ve benzeri maddelere ilişkin risklere karşı bilinçlendirilmesi çalışmaları, bu yönde sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesi ve benzeri önleyici projeler, uyuşturucu ve bağımlılık yapıcı madde sorununun çözümünde etkili olacaktır. İlave olarak, belediyeler, bağımlıların

tedavisi konusunda gereken sağlık kuruluşunu doğrudan ya da teşvik suretiyle kurdurarak bu konuda görevinin gereğini yerine getirebilecektir.

Kentin sosyal, ekonomik, kültürel bakımlardan güçlü bir yapıya kavuşturulmasıyla birlikte, uyuşturucu madde bağımlılığı konusunda da ilerleme sağlanması beklenir. Uyuşturucu madde bağımlılığı konusunda sosyal sorumluluk üstlenmiş sivil toplum temsilcileriyle yakın bir şekilde çalışma önemlidir. Buna ilave olarak, kentin emekli nüfusunun bu alanda çalıştırılması, daha doğru bir ifadeyle süreçle bütünleştirilmesiyle, etkin bir önleme mücadelesi yapılması mümkün olacaktır. Sokaklarda yaşayan çocuk sayısı, her ne kadar merkezi idare tarafından reddedilse ve rakamlar gizlense de, gelecekte kenti yaşanmaz hale getirme potansiyeli taşımaktadır. Sokakta yaşayan, bağımlı olan ya da olmayan, bütün çocuklarımızın topluma kazandırılmasına yönelik yerel ölçekli sosyal projeler geliştirilmesi gerekir. Bu anlamda başarılı olmuş sivil toplum kuruluşlarıyla yakın işbirliği içerisinde hareket edilmesi gerekir.

31. Deprem Riskine Karşı Hazırlık ve Binalarda Güçlendirme

Istanbul afet riski altında bulunan bir yerleşim yeridir. Kentin büyüklüğü soruna çözüm üretilmesini de güçleştirmektedir. Afet riskiyle mücadele kapsamında kentsel dönüşüm çalışmalarına yönelik projelere ek olarak, dönüşüm çalışmalarının bugüne kadarki hızı da dikkate alınarak, yapıların depreme dayanıklı hale getirilmesine yönelik çalışmaların da yapılması gerekir.

Deprem riskinin yoğunluğu sorunu, yapıların standartlara uygun olarak inşa edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Öncelikle mevcut bina stokunun hızlı bir şekilde elde geçirilmesi gerekir. Elde edilen tespitler üzerinden projeler üretilmelidir. Güçlendirilerek mevcudiyetini devam ettirebilecek olanlarla, mutlak olarak yenilenmesi gerekenler ayrılarak çözüm sürecinin hızlı bir şekilde, tarafların ortak çalışmasıyla tamamlanması gerekir.

Yenilenmesi kaçınılmaz olan binalar, dönüşüm kapsamında ele alınarak, iyileştirme ve güçlendirmelerle sorunu giderilebilecek yapılara bir proje kapsamında hizmetler sunulması ve ilgili kişilerle işbirliği içerisinde uygulamanın tamamlanması mümkündür. Böylece, yerel yönetimler olarak, topluma karşı temel sorumluluklarımızdan biri olan, güvenli binalarda yaşanmasını sağlama görevimizi belli bir oranda yerine getirmiş oluruz. Depreme karşı, mevcut işleyişi içerisinde kentsel dönüşüm çalışmalarının tamamlanmasının beklenmesi durumunda, çok ağır sonuçlar doğması muhtemeldir.

32. Hava Kalitesinin İyileştirilmesine Yönelik Planlama ve İmara Yönelik Müdahaleler

Hava kalitesinin düşüklüğü, İstanbul'un bulunduğu alanın coğrafi yapısı ve konumundan doğan bir olumsuzluk olarak karşımıza çıkmakta olduğu düşünülebilirse de, kentin hatalı yapılaşmasıyla daha da büyüyen ve içerisinden çıkılmaz bir hale gelen bir soruna dönüşmüştür. Kentin rüzgâr kanallarını kapatan yapılaşmalar, İstanbul yaşamını olumsuz olarak etkilemektedir. Şehrin havasını doğrudan etkileyen kuzeyli rüzgârların giriş kanalları plansız ve çok katlı yapılaşmaların sonucunda kapanmış, hızı kesilen hava akımlarının kente olumlu katkısı önlenmiştir. Yaşanan etkilerin sonucunda, kentin mikro klimatik yapısı ciddi olarak değişime uğramıştır. Kent içerisinde koruma altına alınmış kimi doğal koruma alanlarının zarar görmekte olduğu kurumsal üniversite raporlarında ortaya konulmuştur.

İlave olarak, şehirde kullanılan yakıt türü ya da türlerinin de belli bir oranda hava kirliliğine neden olduğu gözlemlenmektedir. Hava kirliliği ya da kalitesinin düşüklüğü konusunda asıl olarak kentte var olan üretim tesislerinin payı ve E5, TEM ve Sahil Yolları ve benzeri ana arterlerde ve kent içi yollarda var olan yoğun araç trafiği ve çoğu zaman yolların tıkanmış olması ilçenin hava kirliliği konusunda soruna kaynaklık etmekte oluşu da dikkate alınmalıdır. Bahse konu sorunların çözüme kavuşturulmasıyla birlikte hava kirliliği ya da kalitesizliği sorunu da ortadan kalkacaktır. Öncelikle sanayi tesislerinin üretim faaliyetlerinin dönüşüm sağlanmak üzere sona erdirilmesi teşvik edilmelidir. İkinci olarak, kentsel alanda

var olan yapı stokunun iyileştirilmesiyle birlikte doğal gaz sistemleriyle ısınma sağlanarak kirliliğin önüne geçilebilecektir. Doğal gaz ısınma sistemlerinin masraflı oluşu karşısında, özellikle yoğun yapılaşma ve yerleşimlerin bulunduğu merkezi ilçelere hizmet vermek üzere, kentsel ısıtma sistemlerinin bir tercih olarak kullanılabileceği ve bu sistemin ısınma maliyetlerini % 20-25 seviyelerine düşüreceği projelendirilebilir. Bu yolla ekonomik sorunları olan toplum kesiminin ısınma sorununa sosyal belediyecilik adına bir çözüm sunulurken kentin hava kirliliği sorununa da çözüm üretilmiş olacaktır. İstanbul'un trafik sorunundan kaynaklanan hava kirliliği, ancak büyükşehir tarafından oraya konulan trafik altyapı sistemlerini iyileştirme projelerinin başarıya ulaşmasıyla çözümlenmiş olacaktır.

33. Sosyal ve Kültürel Yaşamın Güçlendirilmesine Yönelik Projeler Geliştirilmesi

Sosyal yaşamın güçlendirilmesi, kentli insanın kentiyle bütünleşme gereksiniminin karşılanması bakımından önemlidir. İstanbul açısından en önemli konu, kentsel alanların dönüştürülmesinden de öncelikli olarak, sosyal dönüşümün sağlanmasıdır. Yürütülecek projelerle İstanbul'a dönüşün önü açılmalıdır. Kent insanının İstanbullu olma bilincine kavuşturulması, sosyal ve kültürel yaşamın güçlendirilmesiyle mümkün olabilecektir.

Sosyal ve kültürel projeler, kentli insanın kentine sahip çıkma bilincine erişmesini sağlayacaktır. Kentine sahip çıkan kişiler, kentinde var olan sosyal sorunların çözümlenmesinde de aktif olma gereği duyacaktır. Sosyal ve kültürel yaşamı zenginleşen bir İstanbul, birçok sosyal sorunun da üstesinden gelmiş olacaktır. Sosyal ve kültürel olarak güçlenen yaşamıyla İstanbul, kent insanının orta yaştan itibaren terk etme eğilimine girdiği bir yerleşim yeri görüntüsünden kurtulacaktır.

34. Ulaşım Hizmetlerinin Yeniden Projelendirilmesi İhtiyacı

Mevcut merkezi ve yerel yönetim, elbirliği içerisinde, kentin ulaşım hizmetlerini, kendi gereksinimleri doğrultusunda planlamış bulunmaktadırlar. Yapılan planlamanın ve uygulamaların da, kentin ulaşımına katkı sağladığından tereddüt yoktur. Ancak, sınırlı imkânlarla, 17 milyonluk bir insan kitlesinin yaşamakta olduğu bir kentin ulaşım ihtiyacının karşılanmasında, çok daha analitik davranılması gerekir. Hazırlanan projelerin bir altyapı analizinin yapılması sonrasında karar alınması gerekir. Henüz ilgili ve uzman kurum ve kuruluşların görüşleri alınmadan, bir açık hava toplantısından heyecanlanarak proje açıklaması yapan bir idarecinin sözü yerine gelsin diyerek ulaşım çözümlerinin belirlenmesi, beklenen düzeyde ulaşım ihtiyacına çözüm sunamayacağı gibi, kentsel alanlar ve kentin özgün değerleri üzerinde de ağır baskılar oluşturacaktır.

Ulaşım sistemlerinde raylı sistemin temel tercih olarak belirlenmesi önemlidir. Bu yönde yapılan projelerin ulaşım ihtiyacının karşılanmasında önemli katkılarının olması beklenmektedir. Bununla birlikte, raylı sistemlerin güzergâhlarının belirlenmesinde ihtiyaç, maliyet ve faydaya ilişkin analizlerin etkinliği üzerinde tereddütler bulunmaktadır. Karayolu ulaşımı konusunda, yürütülmekte olan iki temel boğaz geçiş projesi, kentin ulaşım ya da trafik sıkışıklığı sorununa dikkate değer katkı sağlamaktan uzaktır. Bu projelerden 3. Köprü, İstanbul'da yaşanabilmesi için korunması zorunlu kuzey ormanları doğal alanlarının ağır bir şekilde zarar görmesine yol açmaktadır. İkinci proje olan boğaz lastik tekerlekli tüp geçit projesi ise, tarihi yarımadada yer alan tarihi değerlerin yok edilmesi ya da ciddi olarak zarar görmesi sonucunu doğuracak hatalı bir projedir. Bu proje, gerekli etütler yapılmadan hazırlanmış, koruma bölge kurulunun olumlu görüş vermemesi üzerine, kurulun üye yapısı üzerinde oynanmış ve konuya hâkim olmayan, uzmanlığı bulunmayan, tarihi yarımadanın değerlerine yabancı kişiler tarafından karar alınmak suretiyle ihale sürecinden sonra eksiklikler tamamlanmıştır.

Marmaray projesi önemli bir proje olmakla birlikte, yeri itibariyle beklenen katkıyı sağlaması zor gözükmektedir. Marmaray için seçilen

güzergâh deniz yolu ulaşımına alternatif oluşturan bir seçimdir. Etkisi deniz yolları üzerinde olacaktır. Boğaz köprülerine olan talep üzerinde çok bir etkisi olmayacaktır. Belli oranda, Harem-Sirkeci arabalı vapur hattında rahatlamaya yol açabilecektir. Marmaray için seçilen güzergah, bu ulaşım sisteminin kentle bütünleştirilmesinde zorluklar yaşanmasına yol açacaktır. Kaldı ki daha şimdiden, İstanbul kimliğine karşı işlenmiş olan bir cinayet olarak tanımlanabilecek, Haliç Metro Geçiş Köprüsü sonucunu vermiştir. Bu köprünün projesini çizdiğini bir marifet gibi ifade eden ve sahiplenen idareciler kent için büyük talihsizliktir.

Ulaşım planlamasında deniz yollarının payının düşürülmesinin öngörülmesi, anlaşılabilir olmaktan uzaktır. Ulaşım başlığı altında yer alan verilerde de görüleceği üzere, şuan % 4 ün üzerinde bulunan, ulaşımda deniz payının, 2023'e kadar, % 2 civarına indirilmesi hedeflenmektedir.

Bütün bu tespitler doğrultusunda, ulaşım ihtiyacının yoğunlaşma alanları belirlenerek, yeniden bir planlama yapılmasına ihtiyaç vardır. Yeniden planlama elbette var olan yatırımların devamı sağlanarak şekillendirilecektir. Bununla birlikte önemli görülen düzenleme ve düzeltmelerin de yapılması gerekecektir. Bu noktada, ulaşım ihtiyacının karşılanmasında en önemli öncelik, bütünleşik bir sistemin kurulması, deniz ulaşımının etkin olarak kullanılmasıyla yeni hatlar üzerinden rahatlama sağlanması ve bu hizmetin imtiyaz sözleşmesi de dahil, özel hukuk kişilerinin katılımıyla yürütülmesi yönünde bir çalışma yapılmalıdır.

35. Eğitim Hizmetleri

Eğitim faaliyetleri bir milli eğitim faaliyeti olmakla birlikte, sonuçları itibariyle yerel yönetimleri doğrudan ilgilendiren bir kamu hizmetidir. Olayın dışında gibi gözüken belediyeler, topluma karşı eğitim-öğretim hizmetlerinde yaşanan aksamaların muhatabı oldukları gibi, ortaya çıkan aksaklıklardan doğan sonuçlarla mücadele bakımından da konuyla doğrudan ilgilidir.

Yerel yönetimler bakımından eğitim-öğretim hizmetleri denilince, okul çağındaki nüfusun dışındaki kişilerin eğitim ihtiyacında rol üstlen-

me, milli eğitim hizmetlerinin altyapısını oluşturma ya da güçlendirme, eğitim çağındaki çocukların bu hizmeti alabilmesinin önündeki engelleri kaldırma, ailelerine destek sağlama ve okul çağındaki çocuklara yönelik tamamlayıcı eğitimler sunulması faaliyetleri, bir bütün olarak anlaşılmalı ve bu yönde plan-projeler üretilmelidir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin vemerkezi idarenin il birimlerinin, mücadele etmek zorunda olduğu/kaldığı birçok durumun eğitim-öğretim hizmetlerinin gerektiği şekilde sunulmamasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Büyükşehir Belediyesi olarak, eğitim-öğretimin altyapısının yanında, sosyal olarak ailelerin ve okul çağındaki çocukların desteklenmesi yönünde projeler üretilmelidir. İlave olarak kentlilik bilincinin, sosyal ve kültürel düzeyin yükseltilmesi ve işgücünün nitelikli hale getirilebilmesi için, yaygın eğitim faaliyetlerinin projelendirilmesi ve uygulanması gerekir. Bu noktada ihtiyaçların tespitinin yapılmasında 933 mahallenin muhtarlarından yararlanarak, yerel yönetim faaliyetlerini en küçük yerel yönetim biriminden başlatmak üzere bir çalışma düzeni kurulmalıdır.

36. İşgücünün Nitelikli Hale Getirilmesi ve İstihdam Sağlanmasına Yönelik Projeler Geliştirilmesi

İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, Kâğıthane, Sultangazi, Sancaktepe, Sultanbeyli gibi ilçeler için, çok daha yoğun etkileri olan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, işgücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir.

Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen işgücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir. Sertifikalı uzman işgücünün istihdamı kolaylaşacaktır. İlave olarak, hizmet sektöründe çalışacak kişilerin nitelikli hale getirilmesine yönelik eğitim ve kurs faaliyetlerinin de işsizliği azaltan bir etkisi olacaktır.

Aile yardımcılığı, hasta ve çocuk bakımı gibi aile içerisinde çalışma ya da iş yerlerinde yardımcı hizmetler konusunda yetişmiş insan gücünün çok daha iyi şartlarda istihdam şansı bulacağı projelendirilerek eğitimler verilmelidir.

Büyükşehir projeleriyle eğitimden geçirilen ve sertifika verilen kişilerin istihdamı konusunda, bir idari birim kurularak, işe aracılık etme görevi üstlenilebilir. Bu yolla, hem istihdam edilenlerin hakları korunabilecek, hem de istihdam sahipleri, özellikle eve ya da ofise yardımcı alan kişiler kendilerini güvende hissedeceklerdir.

37. Tapu Tahsis ve 2B Uygulamasında Halkın ve Haklının Yanında Yer Alınacağının Ortaya Konulması

İstanbul'un temel mahalli müşterek sorunları arasında olmanın ötesinde, bu iki sorun, seçmen tercihleri bakımından anamuhalefet partisiyle mevcut iktidar arasındaki dengeyi kuvvetli bir şekilde değiştirebilecek bir etkiye sahiptir. Mevcut yönetim uzun zamandır yürürlükte bulunan tapu tahsis belgesi verilmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin gereğini yerine getirmemiştir. Belediyelerin bu duyarsızlığının sonucunda, birçok aile mağdur durumdadır. Sadece bu konularda çözüm projesinin ortaya konulması dahi birkaç ilçenin mevcut partiden anamuhalefet partisine geçmesi ve büyükşehir belediyesinin kazanılması sonucunu doğuracaktır. Tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülerek kişilere tapularının verilmesi zaten kanundan gelen bir zorunluluktur. Buna rağmen mevcut iktidar bu işlemleri gerçekleştirmeyerek yüz binlerce insanı mağdur etmiştir. Hukuka saygılı ve sosyal öncelikli bir partinin bu sorunu çözmesi çok anlamlı olacaktır.

İstanbul genelinde karşımıza çıkan mülkiyete ilişkin sorunlardan bir diğeri de 2B arazileri sorunudur. İdare, gelir elde etmek ve bütçe açığını kapatmak amacıyla, Anayasayı dahi değiştirerek getirmiş olduğu bir düzenlemede, sosyal Devletin gereklerini tamamen göz ardı ederek, arazileri fiyatlandırmıştır. Önce yükseltip sonra indirim yapmak şeklinde gerçekleşen göz boyamalara rağmen halk, büyük bir sıkıntı içerisindedir ve yoğun bir öfke birikimi mevcuttur. Bu noktada süreçler tamamlanmış

olduğundan, çok fazla bir şey yapılabilmesi mümkün olmamakla birlikte, en azından mağduriyet içerisindeki bu kişilerin yanında olduğumuzu göstermek dahi etkili olacaktır. Bu sorunun yaklaşık 151 kırsal mahallenin bütününde var olduğu değerlendirilmektedir.

38. Otopark İhtiyacı

Otopark altyapısı, kentin teknik altyapı ihtiyaçları arasında öne çıkmaktadır. Kent trafiğinin doğru işlemesi, yolların etkin olabilmesi için araçların seyir halinde olmadığı zamanlarda otopark alanlarına bırakılması önemlidir. Otopark altyapısı, inşai faaliyetlerin yapılması sırasında öncelikle çözümlenmesi gereken bir ihtiyaçtır. İnşai faaliyet için idareden izin almak üzere başvuran kişilerin, yapacakları inşai faaliyetin gerektirdiği otopark ihtiyacını projeleri içerisinde çözümlemeleri ya da bedelini idareye ödemeleri gerekir. Bu güne kadar gerçekleşen uygulamalarda esas olarak inşaat sahipleri, otopark ihtiyacının karşılanması konusunda gereken harçları idareye vermişlerdir. Buna karşılık ilgili idareler, almış oldukları otopark harçlarıyla gerekli altyapı tesislerini kurmak yerine, farklı alanlarda sarf etmişlerdir. Bu gün yaşanan otopark sıkıntısının ana nedenini bu yaklaşım ve uygulamalar oluşturmaktadır.

İstanbul'da toplam 3. 863 otopark bulunmaktadır. Bu otoparkların araç park kapasitesi 365. 859 araç olup, talebi karşılama konusunda fazlasıyla yetersizdir.

İnşaat aşamasında 5, projesi yapılmış 22 ve planlanan 677 otoparkın tamamlanması halinde dahi kapasite 674. 123'e çıkabilecektir.

İstanbul'un toplam otopark kapasitesinin reel olarak 205. 100 araç olmasının ya da 365. 854 araç olmasının çok bir önemi bulunmamaktadır. Zira İstanbul'da bulunan araç sayısı 3 milyon civarındadır ve bu rakamın yaklaşık 2 milyonu otomobillerden oluşmaktadır. İstanbul'da bulunan araç sayısıyla otopark kapasitesi arasındaki bu uyumsuzluğun sorumlusu, İstanbul'da inşaat sektörüne altın on yılını yaşatan mevcut yönetimdir.

İstanbul genelinde var olan otopark sorunu, yolların işgal edilerek araçların park alanına dönüştürülmesi sonucunu doğurmaktadır. Yol-

lara araç park edilmesi nedeniyle birçok yol, hatta cadde işlevini yerine getiremez hale gelmiştir. Buna rağmen, bu süreçten sorumlu yerel yönetimler, sanki bu durum çok normalmiş gibi, yollara araç park edilmesini organize etmek üzere bir Büyükşehir İştiraki kurarak, neden oldukları sorundan da rant çıkarmayı başarmışlardır. Yeni büyükşehir yönetiminin ortadan kaldırması gereken konuların başında bu uygulama gelmektedir. Toplumla alay eder gibi yürütülen, yola yerel yönetimler eliyle araç park ettirme uygulamasının bir an önce sonlandırılması gerekir.

39. Gürültü Kirliliği

Gürültü kirliliği büyük kentin getirdiği bir sorun olmakla birlikte, Şişli, Zeytinburnu ve Küçükçekmece İlçelerinde yoğunlaşmış ve acil olarak çözüm üretilmesi gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Gürültü kirliliğinin önlenmesi öncelikle, kaynaklık eden sorunların ortadan kaldırılmasıyla çözümlenebilecektir. Gürültü kaynağı sanayi ve ticari faaliyetlerin ilçeden uzaklaştırılmasıyla birlikte belli oranda iyileşme sağlanacaktır. Sanayi alanlarının dönüşümünün sağlanması kimi İlçelerin acil ihtiyaçlarından biri haline gelmiştir. Buna ilave olarak, trafikten kaynaklanan gürültü sorununun aşılması, trafik sıkışıklığına çözüm üretilmesiyle belli oranda mümkün olabilecektir. Bunlara ilave olarak, yapıların gürültü kirliliğine karşı niteliklerinin artırılması da önemlidir. Yapıların gürültü yalıtımının yapılmasına bağlı olarak, en azından konutunda oturan insanların gürültü kirliliğine karşı korunması mümkün olabilecektir.

İstanbul genelinde, inşa edilecek binaların standart özellikleri, yeşil enerji, afet güvenliği, gürültü kirliliğini önleme ve benzeri noktalarda, ortaya çıkan sorunlara çözüm üretecek şekilde, sağlıklı bir kent yaşamının birinci koşulu olarak, yeniden düzenlenmelidir. Yeni yapılanma standartlarıyla birlikte, insanların yaşamlarının sahne aldığı yapılar, daha güvenli ve sağlıklı hale gelecektir. Yapıların standartlarının yükseltilmesiyle birlikte, gürültü kirliliğinin önlenmesi ihtiyacına da belli oranda çözüm üretilmiş olacaktır.

40. Seçmen Bilgi Sisteminde Gerçekliğin Sağlanması

Seçmen bilgi sistemine müdahalede bulunulduğu, seçim sonuçlarının manipüle edilmek istenildiği ve bu durumda belli oranda başarılı olunduğu bilinmektedir. Oluşturulacak bir hukuk ekibiyle, bu sorunun üzerine gidilmelidir. Öncelikle, Anayasa, İdare ve Ceza Hukuku alanlarında uzman öğretim üyelerinin danışmanlık ve koordinasyonu altında, gönüllü avukatların katılımıyla oluşturulan bir çalışma grubunun varlığı gerekir. Yapılanma doğrultusunda hukuk takımında bulunan avukatlar bir ön eğitimden geçirilerek etkin müdahale ve mücadele açısından donanımlı hale getirilecektir.

Sandık sandık, mahalle mahalle çalışılmak suretiyle sorunlar tespit edilecek, merkezle paylaşılacak ve müdahalede bulunulacaktır. Sosyal demokratların ve bütün halkın oylarına sahip çıkmak demokratik Hukuk Devleti'nin gereğidir. Bu sorumluluğun gereğini yerine getirmek üzere, bir ortak çalışma platformu oluşturulmalı, bu yapı altında çalışacak onlarla ifade edilecek sayıda akademisyen öğretim üyesinin katılımı sağlanmalı ve bir danışma-çalışma grubu oluşturulmalıdır. Oluşturulan danışma-çalışma grubuna bağlı olarak, seçim süreciyle birlikte, gerekli mücadeleler yapılabilecektir.

41. Seçim Süreçlerinde Çalışma Sistemi

Seçim sürecinde çalışma sistemi iç içe geçen ve birbiriyle doğrudan bağlantılı daireler şeklinde gerçekleştirilmelidir. Hane düzeyinde seçmen ziyaretleriyle başlayan süreç, sokak ölçeğinde devam edecek, mahalle ve semt sorunlarına yönelik çözümler sunulmasıyla ilçelere yönelik projeler oluşturulacaktır. Bütün bu çalışmaların sonucunda anakent için gerekli seçim çalışmaları şekillenecektir. Bu seçim çalışması, anakent, ilçe, semt, mahalle, sokak ve hane şeklinde bu güne kadar yapmış olduğumuz ihtiyaç, çözüm ve proje çalışmalarının seçim sürecinde tümevarım olarak yürütülmesi modelidir.

İstanbul genelinde, büyükşehir ve ilçe belediyeleri açısından sorunlar, çözümler ve projeler, son şekli verilmiş ve basılı olarak sunul-

muş bulunmaktadır. Tümden gelim şeklindeki bu üç halkanın devamı olan mahalle ölçeğindeki çalışmalarımız, bir bilimsel çalışma olarak, Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi, Muhtarlara Söz Hakkı başlığı altında devam etmiştir. Tamamlanan bu çalışma, verilerin toplanmasını müteakip gerekli analizlerin yapılmasıyla, seçim çalışmalarında mahalle ölçeğinde ihtiyaçlar ve projeler üzerinde konuşma imkânı doğurmuştur. Sokak ve hane ölçeğinde ise, sahaya yayılacak on binlerce gönüllüyle birlikte ihtiyaç ve çözüm önerilerini ortaya koymak mümkün olabilecektir. (Muhtarlara Söz Hakkı çalışması ve sonuçları ayrı bir kitap konusu olarak yayına hazırlanmaktadır)

VIII. İstanbul'a Yönelik Olarak Yapılmış Olan Faaliyetler

Sivil toplum faaliyeti ve bilim insanı sorumluluğu altında ilçelerde ve semtlerde bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Başkanı bulunduğum, Çocuk Suçlarını Önleme Derneği çatısı altında 50 binin üzerinde aileye çocuklarını tehlikelere karşı koruma konusunda eğitim verilmiştir. İstanbul genelinde okullarda bütün rehber öğretmenler ve idarecilere çocuk istismarı konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Yüz binlerce afiş ve poster hazırlanarak, çocuklarımızın tehlikelere karşı korunmasının sağlanması bakımından son derece önemli olan, güvenlik kuralları, yurtdışı uygulamalar da araştırılarak, on dört güvenlik kuralı İstanbul genelinde bütün öğrencilere sunulmuştur.

Tapu tahsis belgesi olup da tapu alamamış insanların sorunlarına çözüm üretilmesi adına, Beyoğlu, Beykoz ve Kâğıthane ilçelerinde muhtarlar ve kanaat önderi kişilerin başkanlığında bilgilendirme ve çözüm toplantıları yapılmıştır. Hiçbir karşılık beklenmeden yapılan bu toplantılarda, katılımcıların sorunlarının üzerinde durulmuş, çözüm önerileri sunulmuş ve sorunun ilçe düzeyinde çözümlenmesine yönelik projeler oluşturulmuştur.

Çalışma grubunda yer alan, Kentsel Dönüşüm ve Hukuku Platformu faaliyetleri kapsamında, özellikle Gaziosmanpaşa ilçesinde, kentsel

dönüşüm konusunda, toplumu bilgilendirmeye yönelik olarak, sivil toplum kuruluşlarınca organize edilen toplantılarda gönüllü olarak katılımlar ve bilgilendirmeler gerçekleştirilmiştir. Bu yönde partilerin il ve ilçe teşkilatları aracılığıyla çalışma talebimiz, il yönetimlerince uygun görülmemiştir.

Kültür ve tabiat varlıklarını koruma bölge kurulu üyesi ve başkanı olarak görev yapılan dönemde, Fatih(Eminönü) ve Zeytinburnu ilçelerinde toplumun sorunlarına çözümler sunulmuştur. Özellikle kurul yönetiminde dosyaların bekletilmesinin önlenmesi ve şeffaflığın sağlanması yönündeki çabalar memnuniyet doğurmuştur.

İstanbul'un güvenli ve huzurlu bir şehir haline gelmesinin sağlanması amacıyla, sosyo-ekomomik-kültürel bakımdan desteklenmeye ihtiyacı olan ilçelere yönelik sosyo-ekonomik-kültürel araştırma ve iyileştirme projesinin başlatılmasına yönelik hazırlıklarımız tamamlanmış bulunmaktadır. Bu yolda ortaya konulacak bir projenin hem İstanbul genelinden, hem de bu ilçelerden yoğun destek bulacağı değerlendirilmektedir.

Mahallelerin sorunlarının belirlenmesi ve çözüm önerilerimizin ortaya konulmasına yönelik olarak başlatmış bulunduğumuz, Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi/Muhtarlara Söz Hakkı isimli bilimsel projemiz tamamlanmıştır. Elde edilen verilerin analizleri yapılarak, projeksiyonlar oluşturulması ve çözüm projelerinin ortaya konulması mümkün olacaktır. Elde edilen sonuçlar öncelikle partilerin seçim çalışmalarında kullanılacak olmakla birlikte, kamuoyuyla da paylaşılması planlanmaktadır. Kamuoyuyla olan paylaşım, projeye bağlı olarak şekillenen seçim çalışmalarına karşı seçmen farkındalığını artıracaktır.

Üçüncü Bölüm

Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi Bağlamında İstanbul İlçeler Analizi Örnekleri

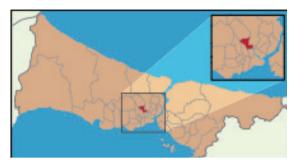
İstanbul büyükşehir sınırları içerisinde, yerel yönetimlerin yerel ihtiyaçları karşılama noktasında ortaya koymakta oldukları faaliyetlerin ihtiyaca uygunluk analizinin yapılması, yapılan akademik bilimsel çalışmanın bir parçası olarak ortaya konulmuştur.

İstanbul'un ilçeleri, sahip olduğu nüfus itibariyle birçok ilden daha büyük yerleşim yerleridir. İstanbul'un ilçelerinde ortaya çıkan sorunlar ve üretilecek çözümler, genel olarak İstanbul'un daha yaşanabilir bir anakent olabilmesinin temel altyapısı olarak kabul edilmelidir. İlçelerin sorunlarına üretilecek projelere bağlı olarak, aşama aşama İstanbul'un sorunları çözümlenmiş olacaktır.

İstanbul'un ilçeleri aynı il ve büyükşehir sınırları içerisinde olmakla birlikte, sorunları bakımından benzerliklere sahip olmasının yanında, ciddi farklılıklar da karşımıza çıkar. Bir ilçe için var olan sorunlar benzer bazı ilçelerde de karşımıza çıkarken, ilçeler arasından bariz farklılaşmalar da kendini gösterir. Bu noktadan hareketle, İstanbul'un ilçelerinin analizleri yapılarak, ortaya konulması gereken projeler üzerinden hareket edilerek, öneriler ortaya konulmuştur. İstanbul'un ilçelerine yönelik analiz çalışmalarında 39 ilçenin bir kısmı üzerinde yoğunlaşılmış ve seçim süreçlerine yön verecek değerlendirmeler ortaya konulmuştur.

İlçelere ilişkin analiz çalışmalarının sunumu, çalışılma sırasına göre sıralanmış bulunmaktadır.

I. Gaziosmanpaşa

-Gaziosmanpaşa, Balkan göçmeni vatandaşların yerleşim alanı olan ve adıyla da Plevne kahramanı Gazi Osman Paşa'nın adını ve anısını yaşatan bir ilçedir.

-Geçmişi itibariyle CHP tarafından belediye başkanlığı kazanılmamış olan bir ilçe olması nedeniyle psikolojik olarak özel bir öneme sahiptir.

-Merkezi idare tarafından yürütülen kentsel dönüşüm çalışmalarının İstanbul ölçeğinde yoğunlaştığı alandır. Yaklaşık 850 hektar riskli alanın 395 hektarı Gaziosmanpaşa sınırlarındadır.

-Yapılmak istenen dönüşüm çalışmalarında ortaya konulan hukuka aykırılıklar, uygulamaya karşı ciddi bir tepkinin doğmasına neden olmuştur.

-Kentsel dönüşüm çalışmalarında gerçekten riskli olan yapılar ve alanlar yerine, ekonomik olarak getirisi olan ve daha seyrek yapılaşmaların bulunduğu tesislerin bulunduğu alanların dönüştürülmek istenilmesine karşı sunulacak akılcı yaklaşımlar, yerel seçimlerde ciddi bir destek görebilecektir.

-Gaziosmanpaşa ilçesi, kontrolsüz, plansız, projesiz, ruhsatsız ve denetimsiz yapılaşmanın yoğun olduğu bir bölge olduğundan teknik altyapı ve sosyal altyapı uluslar arası ve ulusal standartların çok gerisinde kalmıştır.

-Sosyal ve teknik donatı alanlarının yetersizliğini ortadan kaldıracak proje çalışmaları olumlu tepkiler doğuracaktır.

-Nüfus analizlerine göre, yoğun genç nüfusun gereksinim duyacağı tesislerin projelendirilmesi, meslek edindirmeye yönelik çalışmaların yapılması yönünde planlamalar ve iş imkanı oluşturacak bir planlama yaklaşımı, seçimi önde bitirmeyi garantileyebilecektir.

A. Gaziosmanpaşa Coğrafi Analiz¹

Gaziosmanpaşa ilçesi 1950'li yıllara kadar, İstanbul'un kuzeyindeki köyler dışında, genelde gezi ve av alanları olarak kullanılmıştır. Bulgaristan ve Yugoslavya'dan gelen göçmenler Taşlıtarla denilen bu yere 1952 yılında yerleştirilmiştir. Bu amaçla da burada devlet tarafından 2000'i aşkın konut yapılmıştır.

Tarıma elverişli olmamasından dolayı Taşlıtarla olarak isimlendirilen bölge, Eyüp ve Rami yöresindeki sanayiinin gelişmesi ile birlikte bir yerleşim bölgesi haline gelmiştir.

Göçmenlerin yanı sıra Karadeniz Bölgesi'nden, Doğu Anadolu'dan da buraya göç başlamıştır. Böylece Taşlıtarla kısa sürede bir gecekondu mahallesi görünümünü almıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yaptırılan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 1 milyon 13 binlik nüfusuyla Türkiye'nin en büyük ilçesi Gaziosmanpaşa, nüfus yoğunluğu bakımından, Türkiye'nin 64 ilini de geride bırakmıştır. Kanuni düzenlemeyle, 2008 yılında, Gaziosmanpaşa ilçesinden iki yeni ilçe, Arnavutköy ve Sultangazi ilçelerinin kurulması yoluna gidilmiştir. Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 5747 sayılı kanunla, Gaziosmanpaşa ilçesi sınırları değiştirilmiş ve nüfus 460. 675'e düşmüştür.

Bugün itibariyle ilçenin yüzölçümü 1173 hektardır.

¹ Wikipedia, The Free Encyplopedia

B. Gaziosmanpaşa Nüfus ve Yerleşim Analizi

31. 12. 2012 tarihi itibariyle ADNKS'nin yaptığı nüfus tespitine göre, Genel Nüfus Toplamı: **488. 258** İlçede merkez Belediyesi, (16) mahalle muhtarlığı bulunmaktadır. "Kom" ve "Mezra" gibi yerleşim alanları bulunmamaktadır.

1. Gaziosmanpaşa ilçesinin mahalleleri

Bağlarbaşı

Karlıtepe,

Merkez,

Sarıgöl,

Yenidoğan,

Yıldıztabya,

Fevzi Çakmak,

Hürriyet,

Karadeniz,

Şemsipaşa,

Yenimahalle,

Barbaros H. Paşa,

Kazım Karabekir,

Pazariçi,

Karayolları

Mevlana Mahallesi

2. Gaziosmanpaşa İlçesi, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus 2012

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4 '	40.718	20.963	19.755
' 5-9'	40. 260	20.687	19.573
'10-14'	41. 197	21. 146	20.051
'15-19'	40.330	20.837	19.493
'20-24'	37.870	17.756	20.114
'25-29'	46.372	23. 324	23.048
'30-34'	49.650	25. 510	24. 140
' 35-39'	42.036	21.716	20.320
'40-44 '	35. 417	18. 244	17. 173
'45-49'	31.343	16.014	15.329
'50-54'	25.556	13.074	12.482
' 55-59'	20.671	10.429	10. 242
'60-64'	13.856	6.745	7. 111
'65-69'	8.678	4. 073	4. 605
'70-74 '	5.954	2. 567	3.387
'75-79'	4.211	1.681	2.530
'80-84'	2.693	896	1.797
' 85-89'	1.134	303	831
'90+'	312	64	248
Toplam	488.258	246.029	242. 229

Gaziosmanpaşa ilçesinin nüfus analizlerine bakıldığında, nüfusun yaklaşık % 60'nın otuz yaş altındaki kişilerden oluştuğunu görmekteyiz. Nüfusun büyük bölümünün gençlerden oluşması, ilçede dinamik bir işgücünün var olduğunu göstermektedir. Yoğun olarak ilçede yerleşik olan genç nüfusun iş ve meslek sahibi olma ihtiyacının yerel yönetim politikalarıyla doğrudan ilgisi yok gibi gözükse de, yapılacak olan imar planlamalarıyla gençlere iş olanaklarının yaratılması mümkündür. Gençlerin iş ihtiyacının karşılanmasında öncelikli olarak meslek edindirme çalışmalarının projelendirilmesi gerekmektedir. Kentin ihtiyacı olan alan-

larda nitelikli işgücü sağlanmasına yönelik eğitim-öğretim imkânlarının oluşturulması yerel yönetimlerin temel görevleri arasındadır.

C. Gaziosmanpaşa Sosyal ve Ekonomik Analiz

Gaziosmanpaşa ilçesinde yerel seçimlerin kazanılabilmesi, sosyal ve ekonomik analizlerin sağlıklı yapılmasıyla doğrudan ilişkilidir. Sosyal yaşamda ortaya çıkan ihtiyaçların tespiti ve doğru karşılıkların projelendirilmesi önemlidir.

1. Gaziosmanpaşa'da ekonomik yaşam

Gaziosmanpaşa ilçesi'nde ekonomik hayatın temelini küçük esnaf ve dış üretim faaliyetleri oluşturmaktadır.

İlçe merkezinde iktisaden faal nüfusun % 60'ı bu işlerde çalışmaktadır.

Gaziosmanpaşa'da 498 küçük ölçekli, 145 orta ölçekli ve 18 büyük ölçekli işletme bulunmaktadır.

Genel olarak avize, oto motor tamiri, metal işleri, konfeksiyon, torna-tesviye ve elektronik tesisatçılığı konularında faaliyet gösteren bu işletmelerde 3. 688 kişi iş imkânına sahiptir.

Bununla birlikte ilçeye bağlı köylerde kırsal nüfusun geçimini temin ettiği tarımsal üretim de vardır. Ancak tarımsal üretim her geçen gün azalmaktadır.

İlçede genel olarak bir inşaat havasının hakim olduğu söylenebilir.

Eski gecekondular artık yerini planlı yapılaşmaya bırakmaktadır. İlçenin hemen hemen her yerinde inşaat malzemesi satan perakendeci ya da toptancı mağazalarına, hafriyatçılara, marangozlara rastlamak mümkün.

İlçede 25 yaşın altındaki genç nüfus toplam nüfusun yarısına yakındır.

Yine aynı sayıma göre, ilçede 6 yaşın üzerindeki okur yazarlık oranının yüzde 95 olduğu görülmektedir.

Okuma yazma bilenlerden yüzde 72'si bir öğrenim kurumundan mezun olmuştur.

Bunlardan yüzde 51'i ilkokulu, yüzde 22'si ortaokul ve dengi okulları, yüzde 22'si lise ve dengi okulları ve yüzde 5'i de yüksek öğrenim kurumları'nı bitirmistir.

Gaziosmanpaşa ilçe merkezinde iktisaden faal nüfus 12 ve daha yukarı yaştaki nüfusun yüzde 48. 4'ünü oluşturmaktadır. Bu, 12 yaş üzerindeki nüfusun yaklaşık yarısının faal olarak ekonomik hayata katıldığını, diğer yarısının ise ekonomik açıdan faal olmadığını ortaya koymaktadır.

İktisaden faal olmayan nüfusun büyük kısmını ev kadınları oluşturmaktadır.

2. Gaziosmanpaşa İlçesinde Yer Alan Başlıca Dernekler

Çorum Dernekleri Federasyonu

Gaziosmanpaşa Kuzey Kafkas Kültür Ve Dayanışma Derneği

Giresunlular Derneği

Rumeli Türkleri Kültür Ve Dayanışma Derneği

Serenli Beldesi Dayanışma Ve Kültür Derneği

Kastamonulular Derneği

Alucra Karabörk Ve Çakrak Dernekleri

Gaziosmanpaşa Ünyeliler Derneği;

Erzurumlular Derneği

Gaziosmanpaşa Sultangazi Araklılılar Derneği

Zonguldaklılar Derneği

Kars, Ardahan, Iğdır Hemşeri Birliği Derneği

Malatyalılar Derneği

Perşembe Ve Çevre Köyleri Derneği

Arnavutlar Derneği

Sarıgöl Romanlar Derneği

Trabzonlular Derneği

Adıyamanlılar Derneği

Ünyeliler Derneği

3. Gaziosmanpaşa İlçesinde Sivil Toplum Kuruluşları

Dede efendi musiki derneği

Eğitim Sen

Göçmenler yardım derneği

Kadınlar kültür ve dayanışma derneği

Su altı sporlarını ve sualtı değerlerini koruma vakfı

Pir sultan abdal kültür derneği

4. Gaziosmanpaşa İlçesinde Yerel Yönetimin Örgütlü Toplumla İlişkisi

Gaziosmanpaşa'da STK'ların belediye ile işbirliği zayıf. Belediye eliyle eğitim, meslek edindirme, meslek ve beceri kazandırma girişimi destekleme, kadın emeğini değerlendirme, spor ve kültürel aktiviteler, çevrenin korunması ve düzenlenmesi, belediye yönetimine katılma, mahallelerde güvenliğin sağlanması, gençlerin kötü alışkanlıklardan arındırılması, aile bütünlüğünün korunması ve teşvik edilmesi, dar gelirlilere yardım, özürlülerin yaşamını kolaylaştırma, ana çocuk sağlığı gibi konularda projelerin acilen hayata geçirilmeleri gerekmektedir.

D. Gaziosmanpaşa Siyasi Analiz

Gaziosmanpaşa ilçesinde belediye başkanlığı, kurulduğu günden bu yana hep iktidar partilerinden yana oy kullanmıştır. Muhalefet partileri Gaziosmanpaşa'da hiç seçim kazanamamıştır.

Muhalefet son olarak 1977 seçimlerinde (o yıllarda Küçükköy belediyesi olarak geçiyor, Gaziosmanpaşa'da şube müdürlüğü bulunmaktadır) Kemal Ağıralioğlu ile seçim kazanmış, 12 Eylül darbesiyle birlikte belediye başkanlığı son bulmuştur.

1984 Seçimlerinden İtibaren Gaziosmanpaşa Belediye Başkanlığı olarak, anamuhalefet partisi olarak seçim kazanılamamıştır. Bu durum, mevcut iktidar tarafından seçim propagandası olarak kullanılmaktadır.

İlçenin Bölünmesi Sonrası AKP Oyları 149 Binden 107 Bine (%29), CHP Oyları 62 Binden 53 Bine (%15) Düşmüştür.

2009 Yerel Seçim Sonuçları

Gaziosmanpaşa								
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı					
Adalet ve Kalkınma Partisi	Erhan Erol	107. 984	%44,35					
Cumhuriyet Halk Partisi	Halil ibrahim Türkyılmaz	53.748	%22,07					
Saadet Partisi	Salih Yazıcı	29. 147	%11,97					
Milliyetçi Hareket Partisi	Selahattin Önder	18.643	%7,66					
Demokratik Toplum Partisi	Ahmet Korkmaz	12.903	%5,30					
Demokrat Parti	Sabri Öztürk	11.711	%4,81					
Demokratik Sol Parti	Melik Turgutalp	4. 572	%1,88					
Büyük Birlik Partisi	Bülent Güngör	2.919	%1,20					
Anavatan Partisi	Osman Gündoğdu	971	%0,40					

Liberal Demokrat Parti Kazanan Parti	Selim Keskin Kazanan Aday	LACOPII	Toplam
	′	Oy	Oy Oranı

2004 Yerel Seçimlerde Alınan Oylar

AKP	ERHAN EROL	1	149.408
CHP		0	62.908
SP		0	29. 292
SHP		0	14.831
GP		0	11.671
DYP		0	11.543
MHP		0	9.386
DSP		0	2.861
ANAP		0	1.539
BBP		0	1.466
BTP		0	1.291
YTP		0	689
İP		0	462
TKP		0	422
BAĞIMSIZ		0	214

2011 Genel Seçim Sonuçları Bağlamında Gaziosmanpaşa Seçim Sonuçları

			Oy Oranı	Toplam Oy
1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	57,07	157. 216
2.	//	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	22,64	62. 362
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,19	25. 320
4.	RACHASIL	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	5,43	14. 965
5.	LANGET PRANTIS	SP - Saadet Partisi	2,04	5. 615
6.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,75	2.072
7.	S	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,64	1.754
8.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,54	1. 501
9.		DP - Demokrat Parti	0,53	1. 463
10.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,36	980
11.	RACINGIL	ÇETİN DOĞAN	0,25	676
12.	No.	MP - Millet Partisi	0,15	425
13.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,14	392
14.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,05	147
15.	LOP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	113
16.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0
17.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

E. Gaziosmanpaşa İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı

Sosyal ve teknik altyapı, yerel yönetimlerin kurulmasının temel gerekçesidir. Sağlıklı, düzenli ve estetik bir kent oluşumunun gerçekleştirilmesinde teknik altyapı ve üst yapının ihtiyaçlara uygun olarak planlanması ve gerçekleştirilmesi önemlidir. Altyapı olarak ifade edilen düzenlemeler, kentin kendinden beklenen yararı yerleşik nüfusa sunmasının zeminini oluştururlar.

Altyapıların ayrımında, teknik altyapı başlığı altında, topluma sunulan hizmet ve tesislerin kurulması anlaşılır. Sosyal donatı alanları başlığı altında ise, toplumun doğrudan yararlandığı hizmet ve tesisler anlaşılır. Bu noktada, Gaziosmanpaşa ilçesinde donatı alanlarının yeterli olmadığı açıktır. Merkezi idare tarafından sağlanan hizmetler noktasında bilgiler daha sağlıklıdır.

1. Eğitim Kurumları

- 35 İlköğretim Okulu
- 6 Düz Lise
- 3 Anadolu Lisesi
- 1 Ticaret Meslek Lisesi
- 1 Kız Meslek Lisesi
- 3 İmam Hatip Lisesi
- 1 Anadolu Meslek Lisesi
- 9 Özel Anaokulu
- 2 Özel İlköğretim Okulu
- 4 Özel Lise
- 17 Sürücü Kursu
- 12 Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi
- 23 Dersane

- 2 Etüt Eğitim Merkezi
- 13 Dil ve Meslek Kursu
- 1 Halk Eğitim
- 1 Mesleki Eğitim

Merkezi idare tarafından sunulan eğitim-öğretim hizmetlerinin yeterliliği konusunda analizler yapılması mümkün olmakla birlikte, yerel seçimler açısından doğrudan değerlendirmeye tabi bir konu değildir.

2. Sağlık Kuruluşları

- 15 Hastane
- 9 Sağlık Ocağı
- 23 Sağlık Merkezi

İlçede hizmet vermektedir. Bu kuruluşların ihtiyaç duyacağı teknik elamanların yetiştirilmesi ve hizmet sektörüne katılması dikkat çekecek bir projeye dönüştürülebilir.

F. Gaziosmanpaşa İlçesinde Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Gaziosmanpaşa ilçesi, esas olarak plansız ve projesiz yapılaşmış bir yerleşim yeridir. İlçenin yapılaşmasında, tarım alanlarının kontrolsüz bir şekilde sanayi alanlarına dönüşmesinin etkisi büyük olmuştur. Plansız, projesiz, ruhsatsız ve kontrolsüz bir şekilde yapılaşma, ciddi teknik ve sosyal donatı sorunlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur.

1. Genel Sorunlar

İlçenin En Önemli Sorunu Çarpık Şehirleşme.

Gecekondulardan Modern Hayata Geçiş Sırasında Yeterli Düzenleme Yapılmamış Olması Önemli Bir Sorun Olarak Duruyor

İlçe Henüz Kimliğini Kazanabilmiş Durumda Değil.

Üretim İle Ticaret Arasına Sıkışmış Durumda

Fakirlik Önemli Bir Sorun

Halkın Gelir Seviyesi Emsallerine Oranla Düşük

Yeşil Alan Sorunu İstimlaklarla Giderilmeye Çalışılıyor. Mevcut 124 Parkın 120'si Son Beş Yılda Yapıldı

Toplam 455. 000 M2 Yeşil Alan Vardır. (Kişi Başı 1 M2 Civarı)

Hızlı Nüfus Artışı ve Kentleşme Nedeniyle Altyapı Yetersiz. İhtiyaç Duyulan Altyapının Ortalama %65'i Gerçekleşmiş Durumda

Ulaşım ve Trafik Sorunları Çözülemedi

Otopark Sıkıntısı

Çevre Kirliliği

2. Gaziosmanpaşa Belediyesinin Stratejik Planlamasına Göre İlan ve Kabul Etmiş Olduğu Sorunlar ve Değerlendirmeler

Belediye Bünyesindeki Araç ve İş Makinelerinin Eksikliği

Nitelikli Personel Eksikliği

İlçe Bölünmesi Nedeniyle Azalan Gelirler

Güvenlik Sorunu

Halkın Eğitim Düzeyinin Düşük Olması (Tüik Verilerine Göre İlçe Nüfusunu %4,7'si Okuma Yazma Bilmemektedir. Nüfusun %73,5'i En Çok Ortaokul Veya Dengi Okul Mezunudur).

Vatandaşların Gelir Durumlarının Genel Olarak Düşük Olması Ve Bundan Kaynaklanan Sosyal Yardım Ve Destek Taleplerinin Çokluğu. BEDAŞ, İGDAŞ, Türk Telekom Vb. Diğer Altyapı Kurumlarıyla İstenilen Koordinasyonun Sağlanamamış Olması.

Üretim Sektörlerinin Kent Merkezinde Yapılanmış Olması.

Ticaretin Belirli Sektörlerde Gelişmesi, Hizmet Sektörünün Az Gelişmiş Olması.

Yüksek Kapasite ve Nitelikte Konaklama Merkezlerinin Yetersiz Olması.

İstihdam Sıkıntısı

İlçenin 2. Ve 3. Derece Deprem Bölgesinde Yer Alması.

Gecekondu Ve Mülkiyet Sorunlarının Tamamen Çözülememesi.

Türkiye'nin Farklı Yerlerinden Göç Eden Vatandaşlar Nedeniyle Kültürel Çeşitliliğin Fazla Olması Ve Bundan Dolayı Gaziosmanpaşa Kimliğinin Oluşamaması.

3. Sorunların Analizi

i. Mevcut Belediye, Gaziosmanpaşa İlçesinde ciddi sorunların varlığını kendi resmi belgesinde ortaya koymuş bulunmakla birlikte, birçok sorunu da bilinçli olarak göz ardı etmeyi tercih etmiştir. Bir başka ifadeyle, Gaziosmanpaşa Belediyesi Yönetimi, kendi sorumluluk alanında kalan konuları sorun olarak irdeleme cesareti gösterememiştir. İlave olarak, ilan etmiş olduğu sorunların çözümlenmesi konusunda her hangi bir etkili öneri de sunulmamaktadır. Gaziosmanpaşa kimliğinin oluşturulamaması sorunundan bahsedilmekte, nasıl bir kimlik hayal ettiklerini ve bu kimliği nasıl oluşturacaklarını projelendirme noktasında davranış önerisi ortaya konulmamaktadır. Oysa sorun olarak ifade edilen, çok kültürlülük, Gaziosmanpaşa'nın kimliğini oluşturan temel niteliktir. Daha açık bir ifadeyle, Gaziosmanpaşa tarihi olarak Balkanlardan gelen vatandaşların ve Karadenizli insanlarımızı harmanlayan bir karakterden doğmuş olan bir yerleşim yeridir. Bu kimliği güçlendirmek ve anakente uygun bir karakter haline getirmek yerine sorun olarak sunmak gerçekçi

değildir. Gaziosmanpaşa kimliğini oluşturan vatandaşların sunulan eğitimler, gerçekleştirilen kültürel etkinlikler ve sosyal projelerle anakente eklemlenmesi sağlanabilecektir. Anakentli hisseden vatandaşların geldikleri coğrafyalarla olan ilişkilerinin sürdürülmesi bir zenginlik olarak değerlendirilmelidir.

ii. Ekonomik sorunların varlığının Belediye tarafından kabul edilmiş olması önemlidir. Ülke ekonomisinin dünyada eşi ve benzeri olmayan bir şekilde büyüdüğü, ülkenin kalkındığı, milli gelir rakamlarının dikey yükseldiği ve benzeri yönlendirmeli haber ve yorumların gerçeği yansıtmadığı, en büyük anakentin merkezinde bulunan bir ilçedeki ekonomik verilerle ortaya konulmaktadır.

iii. İstihdam Türkiye'nin temel sorunlarından biridir. Bu temel sorun, Gaziosmanpaşa'da da kendini göstermektedir. İş bulma sorunu ülkenin genelinde var olmakla birlikte, Gaziosmanpaşa ve civarında var olan sanayi tesisleri ve üretim faaliyetleri nedeniyle iş olanaklarının var olduğu da bir gerçektir. Yerel yönetimler, üretim tesislerinin ihtiyaç duymakta olduğu ya da duyacağı nitelikli işgücünün şekillendirilmesi konusunda kendi sorumluluklarını yerine getirmemişlerdir. Özü itibariyle, boş arazi ve köy yerleşim alanı olan Gaziosmanpaşa arazisinin yerleşim yerine dönüşmesinin temel dinamiği bu bölgeye kurulan fabrika ve imalathanelerdir. Bu üretim tesisleri hala ilçede mevcudiyetini büyük oranda devam ettirmektedirler. Sanayi tesisleri istihdam yaratmaya devam ettikleri halde, ilçede işsizlik sorununun neden bu kadar yüksek olduğu sorusunun cevabını, yerel yöneticilerin sorumluluk gereklerini yerine getirmede yetersiz kalmasında aramak doğru olacaktır.

iv. Düzensiz, sağlıksız ve estetik dışı yapılaşma sorunu, ilçenin en önemli problemlerinin başında gelmektedir

v. Düzensiz, sağlıksız ve estetikten uzak kentleşmenin en önemli sonucu, Gaziosmanpaşa'nın teknik ve sosyal donatı alanlarının yetersiz olmasıdır. İlçe sınırları içerisinde, donatı alanları olarak ifade edilen, park, otopark, oyun alanları, spor alanları ve benzeri toplumsal kullanım ihtiyacına yönelik tesisler yok denecek düzeydedir. Sokaklar, kanalizasyon

yapılanması ve benzeri ihtiyaçların yeniden şekillendirilmesi zorunlu gözükmektedir.

vi. İlçe genelinde kendini göstermekte olan düzensizliğin, sağlıksız yapıların oluşturduğu risklerin ve görüntü kirliliğinin çözümlenmesinde bir dönüşüm ihtiyacı olduğu açık olmakla birlikte, yerel ihtiyaçlarını yok sayan bir yaklaşımla Bakanlık tarafından organize edilerek Bakanlar Kurulu kararlarıyla ilan edilen riskli alanlar, kentleşme sorunlarına çözüm olmaktan ziyade yeni sorunların ortaya çıkmasına neden olmuş ve olmaya devam etmektedir. Bakanlık ve Bakanlar Kurulu, 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunla kendilerine verilen afetle mücadele ve vatandaşların can ve mal emniyetini koruma yetki ve sorumluluğunu, mülkiyet hakkı başta olmak üzere, birçok temel hak özgürlüğe müdahale fırsatı olarak görmektedir. İdarenin aç gözlülüğünü ilçede yaşayan ya da ekonomik faaliyette bulunan vatandaşlar da görmektedir. Riskli alan edilen bölgelerin gerçekten riskli olup olmadığı tartışılmakta, 1999 Marmara Depremi sonrasında yapılan zemin analizlerinde bölgenin güvenli alanlardan biri olduğu tespiti sonrasında, nasıl İstanbul'un riskli ve risk açısından öncelikli bölgesi olduğu konusunda ciddi tereddütler ve sorular ortaya konulmaktadır. Riskle mücadele gerekçesiyle dönüşüm başlatılan alanların görece daha az yapılaşmış olan bölgeler olması, fabrika ve imalathane binalarının yoğun olduğu alanların seçilmesi ve bu yapıların genelde sağlam binalar olması karşısında, amacın can ve mal emniyetini sağlamaya yönelik bir afetle mücadele olmadığı, bu alanın dönüştürülmek istenildiği açıkça anlaşılmaktadır. Bu kapsamda ortaya konulan bir değişim kararı ise, açık ve ağır bir şekilde idarenin yetki tecavüzünde bulunduğunu ortaya koymaktadır. Afet riski bulunmayan bir alanın dönüştürülmesi genel düzenlemeler kapsamında yapılması gereken idari işlemler dizisidir ve yerel yönetimler tarafından yapılacaktır. Hükümet tarafından bu yönde bir uygulama geliştirilmesi afetle mücadelenin dışında bir kısım hedeflerin belirlenmiş olduğunu ortaya koymaktadır ki, bu durumda uygulama 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun kapsamı dışında kalır. Kanunda verilmemiş olan bir yetkinin hükümet tarafından kullanılması 1982 Anayasasının temel ilkelerine aykırıdır.

4. Çözümler ve Projeler

Gaziosmanpaşa İlçesinde yerel seçimlerin kazanılması, ilçenin boğuşmakta olduğu sorunlar noktasından ele alındığında mümkün ve yüksek oranlı bir olasılıktır. Doğru projelerin oluşturulması ve oluşturulan projelerin doğru anlatılması temel seçim stratejisi olmalıdır.

i. Dönüşümün projelendirilmesi; Gaziosmanpaşa İlçesinde kentsel dönüşüm uygulaması, vatandaşların büyük çoğunluğunu doğrudan ya da dolaylı olarak mağdur eden bir şekle bürünmüştür. Dönüşüm alanlarında parsellerin toplulaştırılması, uygulamanın bütün olarak bir yandaşa verilmesi, parsel maliklerinin küçük ortak haline gelmesi gibi sorunlara ek olarak, imalathane ve fabrika arazilerinin dönüştürülmesinde malikler, ekonomik olarak ciddi zarar etmektedirler. Mevzuata uygun olarak kurulmuş bulunan ya da sonradan uygunluk sağlanmış olan üretim tesislerinin kentsel alanın dışına taşınması bir gereklilik olabilir. Ancak, bu gerekliliğin yerine getirilmesinde idarenin teşvikiyle yatırımcının iyi niyetinin bir arada olması ve yatırımcının mağdur edilmeyeceği ya da mağduriyetin azaltılacağı bir uygulamanın tercih edilmesi gerekir. Üretim tesislerinin bu alandan tasfiyesinin afet riskinden kaynaklanmadığı açıktır. Düzenli, sağlıklı ve estetik bir kentleşme için gereklilik olduğu düşünülüyorsa, dönüşümün mevcut mevzuat kapsamında, idarenin ve maliklerin-yatırımcıların işbirliği içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir. Bu noktada, üretim tesislerine ilişkin olarak, sundukları istihdam olanakları da düşünülerek, öncelikle kentsel alanda mevcut imalatların bu haliyle devamının mümkün olup olmadığının araştırılması gerekir. Bu haliyle devamında çevre açısından kirlilik oluşturmayan imalatların ya da alınacak tedbirlerle kentsel yerleşimle uyumlu hale getirilebilecek imalatların devamından yana projeler geliştirilmesi gerekir. İlçe içerisinde devamı mümkün olmayan üretim tesislerinin taşınması ya da dönüştürülmesi noktasında, idare tarafından alanda bulunan yatırımcılara seçenekler sunulması yerinde olacaktır. Yapılacak imar planlama işlemleriyle dönüşüm ve üretim tesislerinin tasfiyesi mümkün olabilecektir. Üretim alanlarına verilecek cazip fonksiyonlarla, maliklerin kendi kendilerine dönüşüme teşvik edilmeleri mümkündür. İlave olarak, sanayi tesislerinin uygun olan yeni alanlara taşınmasını sağlayacak öneri ve düzenlemeler yapılmak suretiyle de dönüşümün sağlanması mümkün olabilecektir. Bu yönde bir yaklaşım ortaya konulduğunda, kişilerin temel hak ve özgürlüklerine müdahale edilmeden dönüşümün gönüllülük çerçevesinde yapılması mümkün olabilecektir. İlçe genelinde sorunlu olan kentsel kısımların ada-sokak-semt-mahalle ölçeğinde ele alınması ve yaşayanların katılımıyla dönüşümün el birliğiyle sağlanması temel strateji olarak ortaya konulacaktır.

ii. Gaziosmanpaşa İlçesinin altyapısının, Büyükşehir Belediyesi tarafından sunulan hizmetlerde dahil olmak üzere, yeniden ele alınması gerekmektedir. Ulaşım sistemlerinin yeniden düzenlenmesi, semt içi yolların ve sokakların altyapısının ele alınması gerekmektedir. Mahalle muhtarlarıyla birlikte, semt ve sokaklarda yaşayan kişilerin ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda trafik akışından başlayarak, altyapı ve sosyal donatı sorunlarının çözümlenmesine yönelik kararlar alınmalıdır. Bu şekilde projelendirilen çözümler, yerel yönetimlerin yerelleşmesini ve gerçekten katılımcı hale gelmesini sağlayacaktır.

iii. Yoksulluk ve yoksunluk, Gaziosmanpaşa'nın can yakan sorunudur. İstihdam imkânlarının varlığına rağmen, yerel yönetimlerin gereken çözümleri sunamadıkları ortadadır. Nüfus analizi üzerinden, hangi konularda kaç kişinin meslek edindirme yoluyla iş sahibi yapılabileceği projelendirilmelidir. İlçede imalat ve hizmet sektörlerinde ihtiyaç duyulan işgücünün ne olduğu belirlendikten sonra, iş ihtiyacı içerisinde bulunan kişilerin eğitim süreci programlanmalıdır. Bu yolla bir yandan ilçede yaşayanlara iş olanağı sağlanırken, diğer yandan ilçede gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlerin, hizmet ya da üretim süreçlerinin kalitesinin yükselmesi suretiyle topluma fayda sağlanması mümkün olacaktır.

Yoksulluk ve yoksunluk mücadelesinde temel çıkış noktası mahalleler ve muhtarlıklar olmalıdır. Projeler muhtarlıklar üzerinden şekillendirilmeli, eğitimler mahalle ve semtlerde verilmelidir. Sunulacak hizmetlerin temel birimlerinin mahalle muhtarlıkları ve parti gönüllüleri olmalıdır.

iv. Gaziosmanpaşa kent kimliğinin oluşturulmasına yönelik olarak, mahallelerde oluşturulacak merkezlerde, kültürel etkinlikler, kütüp-

haneler, konferans-seminer salonları oluşturulacaktır. Bu merkezler gerçekleştirilen faaliyetlerle, mahallelilerin yönetimin bir parçası olması sağlanacak, kişiler kendilerini kente ait hissedecekler, sosyal dayanışma güçlenecek, suçla mücadele kolaylaşacak, hizmetlerin kalitesi yükselecek, yerel yönetimlerin sorunlara müdahale süreci kısalacak, şeffaflık sağlanacak, ötekileştirildiklerini düşünen vatandaşlar, Cumhuriyetimizin temel değerleriyle yeniden buluşturulmuş olacaktır.

G. Gaziosmanpaşa'ya Yönelik Çalışmalar

Gaziosmanpaşa'nın temel sorunu olan çarpık kentleşmenin çözümlenmesi konusunda, süreç içerisinde yer alma gereksinim duyarak, maliklerin ve yatırımcıların bilinçlenmesi konusunda toplantılar organize edilmiş ve sunumlar yapılmıştır. Afet riski taşıyan alan edilmek suretiyle kamu gücü kullanılarak, zorla dönüştürülmek istenen alanda üretim faaliyetinde bulunan iş adamları tarafından kurulan bir STK ile işbirliği içerisinde bilgilendirme ve yönlendirme çalışmaları yapılmış, hukuki mücadelelerinde destek sağlanmış ve tavsiyelerde bulunulmuştur.

II. Arnavutköy

- İstanbul'un yeni kurulan bir ilçesidir. 6 Mart 2008 tarihinde 8 farklı belediyeye bağlı 32 mahalle ile Çatalca ve Gaziosmanpaşa ilçe sınırları içerisindeki 8 köy ile Sazlıdere baraj gölünün kuzeyinde yer alan kısmı Arnavutköy belediyesi adı altında birleştirilmiştir.
 - -Bölgenin bilinen tarihi bin yılı geçmektedir².
- -En eski yerleşim birimi durusu (Terkos) kalesidir ve 1452'de Fatih sultan Mehmet tarafından fethedilmiştir.
- -Arnavut asıllı vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadıkları bir köy iken, bu gün karşımıza bir ilçe ve önümüzdeki yerel seçimlerde kazanılması gereken, kazanılması mümkün olan, çalışıldığından sonuç alınabilecek bir merkez olarak çıkmıştır.
- -Arnavutköy isminin Arnavut asıllı vatandaşlarımıza çağrıştırmasının yanında, köy vasıflı yerleşim yerlerinin, Anayasada orman köyü (m170) ve köy (m127) yerleşimleri korunmasına rağmen, yasal bir düzenlemeyle kaldırılarak kentin mahalleleri haline getirilmiştir.
- -Orman Köyü vasfına sahip ve korunması gereken mahalle halkı, sahip oldukları taşınmazları elden çıkarmak suretiyle geçimlerini sağlamaya çalışır hale getirilmişlerdir.

² Wikipedia, The Free Ancyplopedia

-Arnavutköy İlçesinde köy vasfı kaldırılarak mahalleye dönüştürülmüş yerleşim yerlerinin ihtiyaçları, anakentin mesire, çiçek, bitki, fidan, hobi alanları ve benzeri ihtiyaçları noktasında ele alınmalıdır.

A. Arnavutköy Coğrafi Analiz

-Doğusunda Eyüp, Güneyde Başakşehir, Esenyurt ve Büyükçekmece, Batıda Çatalca, Kuzeyde ise Karadeniz ile çevrilidir.

- İstanbul'un alan olarak dördüncü büyük ilçesidir.
- Toplam yüz ölçümü 506,52 km2'dir
- Her ne kadar, yeni kurulmuş bir ilçe olsa da bu sıfatını ortadan kaldırmak adına etkin bir çalışma başarıyı getirecektir.
- İlçenin büyük bölümü 3. Derece deprem riski altındadır. Deprem riski altındaki alanlarla su havzası olan bölgelerin Bakanlığın kentsel dönüşüm çalışmalarında Rezerv Yapı Alanı ilan edilmiştir.
- İlçe yüzölçümünün %52'si ormanlık alandır. Orman alanlarına yönelik talanın da adresi Arnavutköy olarak karşımıza çıkmaktadır.
- İlçe tarım alanları "mutlak" ve "marjinal" tarım alanları olarak iki kısımdan oluşmaktadır. İlçenin %35'i (176,4 km2) tarım alanıdır.
- -Arnavutköy ilçesinin kurulmuş olduğu alan içerisinde, su koruma havzaları bulunmaktadır. İstanbul'a su sağlayan havzaların korunması bakımından Arnavutköy ilçesinin önemi büyüktür.

B. Arnavutköy Nüfus Analizi

-İlçe aşırı nüfus artışı baskısı altındandır. Artış hızı 1985-90 arası %107,91, 1990-2000 arası % 105,69, 2000-2008 arası %40,15'dir. İlçe nüfusu İstanbul'dan 2,4, Türkiye ortalamasından ise 4,8 kat hızlı artmaktadır. Bir başka anlatımla, Arnavutköy, yoğun olarak göç almaya devam etmektedir. Elbette, İlçenin çevre mahalleriyle köy iken mahalle yapılan

yerleşim yerlerinde de doğum oranının nüfus artış hızına etkisi bulunmaktadır.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	22.079	11.478	10.601
'5-9'	21.683	11. 176	10.507
'10-14'	20.880	10.689	10. 191
'15-19'	18.456	9.653	8.803
'20-24'	16.731	7.711	9.020
'25-29'	20.115	10. 220	9.895
'30-34'	20.684	10.957	9.727
'35-39'	15.922	8.646	7.276
'40-44'	12.138	6.446	5.692
'45-49'	10.938	5.686	5.252
'50-54'	8.494	4.458	4.036
'55-59'	6.573	3.419	3.154
'60-64'	4.462	2. 239	2.223
'65-69'	2.706	1. 296	1.410
'70-74'	1.872	790	1.082
'75-79'	1.313	585	728
'80-84'	843	327	516
'85-89'	321	121	200
'90+'	89	27	62

Toplam 206. 299 105. 924 100. 375

-Arnavutköy'ün Yerlisi %10 civarındadır.

-Ağırlıklı Olarak Balkan Göçmenlerinden oluşan bir nüfus yapısı karşımıza çıkmaktadır. Arnavut asıllı vatandaşlarımızın gelip yerleştiği bir köy olarak Arnavutköy merkezinde Balkan göçmenlerinden oluşan bir nüfus yapısı karşımıza çıkmaktadır.

-Çevre Mahallelerde ise Doğu Anadolu Kökenli vatandaşlarımız karşımıza çıkmaktadır. Çoğunluk Tokat, Erzurum (40 Bin Civarı), Bitlis, Muş, Kars civarından olmak üzere Doğu Anadolu kökenli ilçe nüfusunu oluşturmaktadırlar.

-Tahmin edilebileceği gibi, Arnavutköy İlçesinde Karadenizli Nüfusun da belli bir ağırlığı vardır. Karadenizliler arasında Giresunlular ön plana çıkmakla birlikte, sosyal yaşamda, Trabzon Of kökenli vatandaşlarımızın belli oranda etkin olduğu görülmektedir.

C. Arnavutköy Sosyal Yaşam Analizi

Arnavutköy İlçesinde seçim çalışmalarında sosyal hayatın dikkate alınmasının önemi büyüktür. Çünkü seçmen üzerinde etkin olan yerel basın kuruluşlarının yanında hemşehri derneklerinin de dikkate alınması gerekmektedir.

1. Yerel gazeteler

Kent Havadis

Arnavutköy Gazetesi

Milli Gazete

Akses Gazetesi

Arnavutköy Haber başta olmak üzere, ilçede faaliyet gösteren yerel gazetelerle geliştirilen diyaloglar sayesinde, parti politikalarının ve yerel seçim projelerimizin daha sağlıklı bir şekilde topluma sunulması sağlanabilecektir.

2. Dernekler

Sazlıbosna Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği Sinoplular Derneği Avcılar ve Atıcılar Derneği Tokat Zile Uzunköyü Derneği

Haraççı Sosyal Yrd. ve Day. Derneği

Boğazköy Merkez Mahalle Sosyal Dayanışma Derneği

İstanbul Engelliler Sokak Çocukları Koruma ve Reh. Derneği

Şuurlu Gençlik Derneği

Arnavutköy Taksiciler Derneği

Arnavutköy Otistik Engelliler Derneği

Hadımköy Atatürkçü Düşünce Derneği

Vanlılar Derneği

Malatyalılar Derneği

Manda Yetiştiriciler Derneği

Elbistanlılar Derneği

Trabzon İli Düzköy İlçesi Gürgendağ Köyü Yard. Dayn

Toki Akpınar Konutları Dayan. ve Güzelleştirme Dern

Muş İli Bulanık İlçesi Liz Beldesi Sosy. Yard. Der.

Arnavutköy İlçesi Boğazköy Merk. Mah. Sos. Yard. ve Day. Dern.

Aksa Erk. Kız Hafızlık Kuran Kursu Yapt. ve Yaşt. Dern.

Bingöl İli Karlıova İlçesi (Çerme) Ilıpınar Köyü Klt ve Day. Dern.

İstanbul Arnavutköy Mimarsinan İlim ve Kültür Dern

Arnavutköy İlçesi Mahalle ve Köy Muhtarları Dayanışma Dern.

Karadenizliler Sosyal Yardımlaşma Derneği

Erzurumlular Platformu

Horasanlılar Çevre Köyleri Sosy. Dayan. Dern.

Şenkaya İlçesi Hoşköyü Yardımlaşma Derneği

Bulgar ve Balkan Türkleri Kültür Hizmet Derneği

Arnavutköy Kuşsevenler Derneği

Samsun Havza Dereköy Sosyal Yard. Day. Der

Hacımaşlı Köyü Güzelleştirme Kalkındırma Derneği

Erzurum Tekmanlılar Derneği

Asiad

Hadımköy Siad

Hadımköy Sosyal Day.

Hadımköy Gümüşhaneliler Derneği

Arnavutköy Sivaslılar Derneği

Eflani Birlik ve Dayan. Dern. -Arnavutköy Şubesi

Arnavutköy Kursve Okul Talebelerine Yardım Dern.

Türkiye Kızılay Derneği Arnavutköy Şubesi

Muş İli Bulanık İlçe. Akrak Köyü Sosy. Yard. Ve Dayn.

Arnavutköy Kastamonulular Yard. ve Dayan. Derneği

Delidumanlar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Arnavutköy Giresunular Derneği

Arn. Köy Hacı Bektaş-I Veli Kült. Yaşt. ve Tan. Der

Arnavutköy Polis Hizmetlerini Geliştirme Derneği

Arn. Köy Din Görevlileri Sosy. ve Kült. Hizmetler Der

İstanbul Aile Eğitim ve Gençlik Derneği

Bolluca Erzurumluar Yard. ve Dayan. Derneği

Bitlis İli Ve İlçeleri Sosy. Yard. Dayan. ve Kült. Der

Hadımköy Ordulular Derneği

Tokatlılar Derneği

Haraççı Beldesi Sosy. Yard. Dayan. Eğit. ve Kült. Der.

Boğazköy Sinoplular Yardımlaşma Derneği

Bayburtlular Derneği

Arnavutköy Öğrencilere Yardım Deneği

Arn. Köy İlim Eğitim Yard. ve Dayan. Derneği

Arnavutköy Ortopedik Özürlüler Derneği

Doğu Güneydoğu İşadamları Derneği

Arn. Köy Çorum İli ve İlçeleri Yard. Ve Dayan. Der.

Erzurum Şenkayalılar Kült. Dayan. ve Yard. Der.

Sinoplular Yard. ve Dayan. Derneği

Ordu İli Ve İlçeleri Yardımlaşma Derneği

Arn. Köy Samsun İli ve İlçeleri Kült. Sosy. Yard. Dern

Karadenizliler Derneği

Arnavutköy Trabzonlular Yard. Dayan. D

Erzurum İli Ve İlçesi Sosy. Yard. ve Dayn. Derneği

Balkan Türkleri Dayanışma ve Kültür Der. Arn. Köy

Balkan Türkleri Dayanışma ve Kültür Dern. Hadımköy Ş.

Bolluca Sinoplular Sosyal Yardımlaşma Dayanışma İlim Yayma Cemiyeti Arnavutköy Şubesi Arnavutköy Avcılar ve Atıcılar Amat. Balıkçılar Kulb. Sazlıbosna Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Arnavutköy İlçesinde hem şehri derneklerinin kurulması, sosyal ihtiyacın varlığını göstermektedir. Kırsaldan Arnavutköy'e göç eden kişilerin geldikleri yerde sosyalleşme sorunu yaşamaları, dernekleşmeyi de beraberinde getirmiştir. İlçede yoğun dernekleşme faaliyetlerinin yaşanmasında bir başka gerekçe ise toplumun ekonomik destek ihtiyacıdır. Yoksulluk ve yoksunluğun ortadan kaldırılmasına yönelik olarak, kurulan derneklerin belli oranda işlev gördüğü gözlemlenmektedir. Bu noktada yerel yönetimler tarafından geliştirilecek projelerin etkili olacağı düşünülmektedir.

3. Mahalleler

Arnavutköy İlçesinde mahallelerin çokluğu ilçenin dağınıklığının ve kırsal görünümünün kanıtıdır. 40 adet mahalleden oluşan Arnavutköy İlçesinde mahallelerin bir kısmı köylerden dönüştürülmüştür. Köy olan yerleşim yerlerinin büyükşehir ve ilçenin belediyesinin mahallesi haline gelmesiyle birlikte, köy sakinlerine birçok mali yükümlülük getirilmiştir.

Adnan Menderes Mahallesi

Anadolu Mahallesi

Merkez Mahallesi

Atatürk Mahallesi

Bahşayış Mahallesi

Baklalı Mahallesi

Balaban Mahallesi

Bolluca Mahallesi

Boyalık Mahallesi

Çilingir Mahallesi

Deliklikaya Mahallesi

Dursunköy Mahallesi

Durusu Mahallesi

Fatih Mahallesi

Hacımaşlı Mahallesi

Hadımköy Mahallesi

Haraççı Mahallesi

Hastane Mahalesi

Hicret Mahallesi

İmrahor Mahallesi

İslambey Mahallesi

İstiklal Mahallesi

Karaburun Mahallesi

Karlıbayır Mahallesi

Mehmet Akif Ersoy Mahallesi

Mareşal Fevzi Çakmak Mahallesi

Mavigöl Mahallesi

Mustafa Kemalpaşa Mahallesi

Nakkaş Mahallesi

Nenehatun Mahallesi

Ömerli Mahallesi

Sazlıbosna Mahallesi

Taşoluk Mahallesi

Tayakadın Mahallesi

Terkos Mahallesi

Yassıören Mahallesi

Yavuz Selim Mahallesi

Yeniköy Mahallesi

Yeşilbayır Mahallesi

Yunus Emre Mahallesi

Bu mahallelerde yapılmakta olan çalışmalar, temel sorunların belirlenmesi ve yerel yönetim seçimlerinde projeler geliştirilmesi noktasında etkili olacaktır. İstanbul genelinde sürdürülen ve "yerel yönetimlerin yerelleşmesi" başlığını taşıyan, Kentsel Dönüşüm ve Hukuk Platformu, Akademisyen Hukukçular Platformu ve Dekanlığımız tarafından sürdürülen anket, mülakat ve bilgilendirme çalışmaları sonucunda çok daha etkili projeler şekillendirilecektir.

D. Arnavutköy Siyasi Analizi

-İlçe nüfusunun ortalama %10'u Arnavutköylü, diğerleri dışarıdan gelmiş isimlerdir. Merkez nüfusa yönelik çalışmalar, sosyal demokrat seçmenlerin tercihlerini etkileyecek ve muhalefet partileri açısından başarıyı artıracaktır. Balkan göçmeni vatandaşlarımız daha çok anamuhalefet partisi ve projelerine destek verdikleri gözlemlenmektedir.

-Şehirleşme yeni başladığı ve ilçe halkı Siyasi otorite baskısı altında olmasından dolayı ağırlıklı olarak iktidar taraftarı görünmektedir. İlçenin planlama süreci kullanılarak, arazi sahibi vatandaşların iktidar tarafına çekilmesi yönünde hastalıklı uygulamalar yapılmış ve bu durum birçok vatandaşın tepki duymasına neden olmuştur.

-Mevcut belediye yönetiminde dahi daha 2 yıl öncenin DSP adayları, ilçe yöneticileri ve eski CHP üyeleri bulunmaktadır. Sahip olunan iktidar olanakları, seçmenler üzerinde bir baskı aracı olarak kullanılmış ve kişilerin tercihleri kamu gücü kullanılarak yönlendirilmiştir.

Seçim sonuçları 2009 Seçimleri

Arnavutköy								
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı					
Adalet ve Kalkınma Partisi	Ahmet Haşim Baltacı	31.991	%40,82					
Milliyetçi Hareket Partisi	İsmet Güden	12.322	%15,72					
Saadet Partisi	Ahmet Ziya Balcı	10.075	%12,85					
Demokratik Toplum Partisi	Bedri Fırat	9. 447	%12,05					
Demokrat Parti	Metin Karan	6. 270	%8,00					
Cumhuriyet Halk Partisi	Şerif Hikmet Altunkale	5.708	%7,28					
Demokratik Sol Parti	Turan Kolcuoğlu	1. 195	%1,52					

Büyük Birlik Partisi	Selman Bolat	781	%0.99
Bağımsız Türkiye Partisi	Abdullah Erdem	179	%0,22
Anavatan Partisi	İzzet Türker	160	%0,20
Türkiye Komünist Partisi	Özdemir Gündoğan	125	%0,15
Liberal Demokrat Parti	Melek Damlar	59	%0,07
Bağımsız	Ali Gökgöz	42	%0,05
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Ahmet Haşim Baltacı	78. 354	%100

2011 Seçimleri Oy Dağılımı

1.		AK PARTİ - Adalet Ve Kalkınma Partisi	61,86	62. 9142.
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	14,28	14. 519.
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	10,27	10. 441.
4.	BACINGI	ABDULLAH LEVENT TÜZEL	6,73	6. 842.
5.	SAADET PRATIS	SP - Saadet Partisi	2,39	2. 428.
6.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	1,08	1. 099.
7.	E	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,96	973
8.		DP - Demokrat Parti	0,43	434.

16/6/ 10//6/	imierin Tereneşmesi Buğumında İstanotti İtçeler Anduz.	OTHERIETI	243
9. _{Qredings}	MUSTAFA AVCI	0,31	312.
10.	TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,30	307.
11.	HEPAR - Hak Ve Eşitlik Partisi	0,30	303.
12.	DSP - Demokratik Sol Parti	0,27	278
13.	MP - Millet Partisi	0,26	265
14.	MMP - Milliyetçi Ve Muhafazakar Parti	0,09	91.
15.	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,06	63
16.	HANİFİ AVCI	0,05	46
17.	EMEP - Emek Partisi	0,0	00
18.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,0	00
***************************************		······································	

E. Arnavutköy İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Arnavutköy yeni kurulmuş bir ilçe olduğundan, kent merkezinde dahi, altyapı ve üstyapı sorunları yoğun bir şekilde devam etmektedir. Arnavutköy mesire yerleriyle İstanbul geneline hizmet vermekte olan bir ilçe olmakla birlikte, mesire alanı olarak kullanılan yeşil alanların altyapısında dahi ciddi sorunların varlığı bilinmektedir. Gaziosmanpaşa ilçesinin kırsalı olarak bölge, uzun yıllar sınırlı miktarda altyapı ve üst

yapı yatırımı almıştır. İlçe, henüz planlama ve şekillenme aşamasındadır. Doğru bir şekilde planlama sürecinin tamamlanması ve bu doğrultuda altyapı ve üstyapının oluşturulması genel olarak İstanbul için önem taşımaktadır.

1. Yollar

-İlçenin doğu ve güneyinde nispeten rahat olan yol ve ulaşım, kuzey ve batı'ya gidildiğinde sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

-Özellikle köy yerleşiminden ilçenin mahallesine dönüştürülmüş yerleşim yerlerine ulaşımda sorunlu bir tablo karşımıza çıkmaktadır.

-Arnavutköy ilçesine yönelik toplu taşıma hizmetleri, ilçe sınırlarına kadar sağlıklı sayılabilecek düzeydedir. Buna karşılık, ilçe içerisinde toplu taşıma hizmetlerinde ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır.

2. Otoparklar

Arnavutköy ilçesinin arazisinin genişliği ve nüfusun dağınık olması, genel olarak bir otopark sorunu olmadığını göstermektedir. Bununla birlikte, ilçe merkezinde otopark altyapısına yönelik bir çalışmaya rastlanmamaktadır. Bir başka ifadeyle, bugün bir şekilde çözümlenmeye çalışılan otopark ihtiyacı, Arnavutköy ilçesinin gelecekte uğraşmak zorunda kalacağı bir sorun olarak görülmektedir.

Göçler ve doğum oranının ortalamanın üzerinde olmasından kaynaklanan hızlı nüfus artışının getirdiği yoğunluk nedeniyle, gereken tedbirler alınarak gelecek döneneme hazırlık yapılmazsa önümüzdeki yıllarda, otopark ihtiyacı Arnavutköy açısından önemli bir sorun olarak karşımıza çıkacaktır.

3. Yeşil Alan

Arnavutköy İlçe merkezi dışında kalan alanların sınırlı olarak yerleşime açılması ve orman alanlarının büyüklüğü nedeniyle kişi başına düşen yeşil alan teorik olarak yüksek gözükmektedir. İlçe genelinde yeşil

alan metre kare olarak yüksek görünse de, ilçe sakinlerinin kullanabileceği aktif yeşil alana ihtiyaç duyulmaktadır. Günlük yaşamda, yerleşim yerleri içerisinde ailelerin-çocukların yararlanabileceği yeşil alanlar-parklar mevcut olmadığı gibi bu yönde bir ihtiyaca vurgu da yapılmamaktadır.

Arnavutköy ilçesi sınırları içerisinde, İSKİ su toplama havzası olarak koruma altına alınan alanlar bir hayli fazladır. Bu alanların korunması konusunda gereken hassasiyetin gösterilmesi, İstanbul açısından zorunluluktur. Su kaynakları ve ormanların korunması için kuzey yönündeki yapılaşmaya engel olunması yönünde çalışılmalıdır. Yerel yönetimlerin bu yönde çalışmalarda bulunduğu ifade edilmekle birlikte, merkezi idare tarafından gerçekleştirilen büyük ölçekli ve doğal ve korunması gereken dokuyu yok sayan projeler karşısında Arnavutköy ilçesinde koruma çalışmalarının önemi çok daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Arnavutköy Belediyesi, ilçede geniş sayılabilecek mülkiyete sahiptir. İmar planlaması yapılarak oluşturulan düzenleme ortaklık paylarıyla birlikte kamuya terk edilen alanlar oldukça geniş miktarlara ulaşabilecektir. Belediye mülkiyetinde bulunan 941. 374,78 m2 arazinin başta yeşil alan olmak üzere, sosyal donatı alanlarına ayrılması bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Arnavutköy İlçesi genelinde sadece 41 park bulunmaktadır.

4. Deniz ve Göller

Arnavutköy ilçesinin coğrafi konumunda vurgulandığı üzere, ilçenin Kuzeyinde bulunan 22 km'lik Karadeniz sahilinin değerlendirilmesi önemlidir. Mevcut sahillerin 13 km'si aktif olarak kullanılmaktadır.

İlçe genelinde 1 doğal göl, 30 suni göl bulunmaktadır. Doğal ve suni göl alanlarının doğal koruma alanları ve su havzaları olarak koruma altına alınmış olduğunu vurgulama ve bu yönde etkin çalışmalar yapılması gerekliliğinden bahsetmek gerekir.

5. Eğitim

Sosyal analiz başlığında ifade edildiği üzere, Arnavutköy ilçesinde yoğun bir göç ve entegrasyon sorunu karşımıza çıkmaktadır. Farklı kültür ve coğrafyalardan ilçeye gelenlerin intibak sorunlarının aşılabilmesi için, eğitimin temel faktör olduğu, sadece zorunlu eğitimin değil, yaşam boyu eğitim-öğretim çalışmalarının da topluma yönelik olarak sürdürülmesi bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Topluma yönelik eğitim-öğretim faaliyetlerinin yerel yönetimler tarafından sunulmasının önemi yadsınamaz.

Arnavutköy İlçesinde bulunan eğitim öğretim kurumları:

- 5 Anaokulu
- 45 İlköğretim Okulu
- 13 Lise
- 14 Özel Okul
- 7 Rehabilitasyon Merkezi
- 9 Dersane
- 4 Öğrenci Yurdu şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Bölgenin doğal özellikleri ve arazilerin genişliği-görece olarak boş olması karşısında özel öğretim kurumlarının bu bölgeye yatırım yapmalarının teşvik edilmesi doğru bir seçenek olacaktır.

Yaş	Cinsiyet	O/Y bilmeyen	O/Y Bilen	İlkokul	İlköğretim	Ortaokul Lise	Fak	Y. lisans	Doktora E	Bilinmeyen T	Toplam
'6-13'	Erkek	,	1 16.	731	107					15	16.854
	Kadın		1 15.	877	140					20	16.038
'14-17'	Erkek		6	981	6.751	4	0			22	7.800
	Kadın		7 1.	414	5. 611	5	6			41	7.129
'18-21'	Erkek	6	i3	592	3. 131	1.44	0 15	9		162	5. 547
	Kadın	19	9 1.	267	3. 137	1.48	5 11	8		398	6.604
'22-24'	Erkek	12	2	758	2. 153	1. 43	7 48	9 2		455	5.416
	Kadın	30	0 1.	097	1.842	1.15	8 46	6 3	;	539	5.405

'25-29'	Erkek	157	649	1.821	2.731	110	2. 112	877	23		1.378	9. 858
	Kadın	452	691	3. 590	1.912	85	1.419	781	24	2	605	9. 561
'30-34'	Erkek	133	333	3. 204	2. 545		2. 117	760	57	6		10.653
	Kadın	325	416	4. 807	1. 305	523	1. 193	409	45	8	420	9.451
'35-39'	Erkek	46	111	3. 045	2. 045	739	1.488	532	38	10	283	8. 337
	Kadın	230	287	3.908	971	436	700	226	12	7	215	6. 992
'40-44'	Erkek	38	67	2.314	1.727	612	942	286	24	6	167	6. 183
	Kadın	282	305	3.090	755	306	354	112	9	6	204	5. 423
'45-49'	Erkek	58	98	2. 301	1. 363	550	637	174	16	11	196	5. 404
	Kadın	461	367	2. 841	466	239	256	58	5	4	265	4. 962
'50-54'	Erkek	84	119	2. 207	651	322	401	92	13	4	240	4. 133
30-34	Kadın	515	331	2. 149	195	132	145	27	2	4	245	3.745
	Rudin	0-0	00-2		-70	-0-	- 10		_	·	-10	01710
'55-59'	Erkek	130	137	1.881	296	218	223	54	1	2	201	3. 143
	Kadın	620	338	1.438	81	88	86	12	2		238	2.903
'60-64'	Erkek	117	114	1. 222	89	106	95	55	4		191	1.993
	Kadın	591	233	816	16	52	33	11	1		240	1. 993
'65 +'	Erkek	353	305	1.488	35	122	57	32	2	1	292	2. 687
	Kadın	1. 353	398	1.138	9	87	30	9			488	3. 512
	Toplam	6. 644	44.016	43. 260	40.064	5.464	17.904	5. 739	283	71	8. 281	171.726

6. Sağlık Tesisleri

Arnavutköy ilçesinin sağlık hizmetleri ihtiyacının merkezi idare tarafından yeterince karşılanmamış olduğu gerçeğinden hareketle, yerel yönetimlerin sağlık hizmetleri konusunda rol üstlenmesi doğru bir yaklaşım olacaktır.

Arnavutköy İlçesinde;

1 Devlet Hastanesi

10 Sağlık Ocağı

6 Dispanser

1 Özel Hastane

22 Eczane bulunmaktadır.

İlçe sınırları içerisinde arazilerin müsait olmasından hareketle, özel sağlık tesislerinin teşvik edilmesi ve belediye tarafından sağlık hizmetlerinin sunulması var olan sağlık hizmet açığının kapatılmasına katkı sağlayacaktır.

7. İbadethaneler

Arnavutköy İlçesinde Camiler sosyal altyapı tesisleri olarak karşımıza çıkan yapılardır. Tarihi nitelikli farklı inançlara ait yapıların kalıntıları mevcut olmakla birlikte, esas olarak camiler ibadethane kimliğiyle karşımıza çıkar. Camiler, dernekler aracılığıyla, kamu kaynaklarının dışında gönüllülük esasına göre şekillendirilmiş bulunmaktadır.

Camiiler ve Dernekleri (Toplam 72 Cami ve Derneği)

Ayakadın Ulubatlı Hasan Camii Yap. ve Yaş. Dern

Arn. Boğazköy İstiklal Mah. Lütfullah Camii ve Kuran Kursu

Kardeşler Camii Yaptırma Dern.

Yeşilbayır Mah. Camii Yapt. ve Koruma Dern

Boğazköy Merk. Mah. Kazım Karabekir Paşa Camii Yapt. ve Yaşt. Dern

Arn. İbrahim Hakkı Hz. Leri Camii Kuran Kursu Yap. ve Yaş. Dern

Anadolu Fetih Camii ve Kuran Kursu Yapt. Yaşt. Dern

Gop İmrahor Köyü Boluca Yolu Cami Ypt. Yşt. Der

İmrahor Köyü Cami ve Kuran Kursu Ypt. Yşt. Der.

Haraçcı Köyü Karlıbayır Merkez Cami Ypt. Yşt. Dern.

Selahattin Eyyübi Cami Y. Y. Der. Hüdeyda Güzel-

Hadımköy Darende Cami Ypt. Yşt. Der. Yaşar Kale

Boğazköy Villalar Camiosman Bey

İmrahor Mah. Camimehmet Kapucu

Hz. Osman Cami Yardımlaşma ve Yaşatma Der.

Gop İmrahor Köyü Abdulaziz Cami Ypt. Yşt. Der.

Taşoluk Yıldırım Beyazıt Cami Ypt. Yşt. Der.

Taşoluk Bağlar Camii Ypt. Yşt. Der.

Bolluca Köyü Kuran Kursu Camii Yaptırma ve Yşt. Der

Hz. Ömer Camii Yaptırma ve Yaşatma Der.

Koskop San. Sitesi Cami Der.

İmrahor Meydan Cami Y. Y. Der.

Bolluca Küba Camii Derneği

Yeşil Cami

Durusu Beldesi Cami

Hz. Alicami ve Kuran Kursu Ypt. Yşt. ve Koruma Drn.

Hadimbaba Camii Ypt. Yşt. Kült. ve Yard. Drn.

Sultan Cami Yard. ve Yşt. Ddrn.

Boğazköy Yenidoğan Cami Ypt. Yşt. Drn.

Taşoluk Akşemsettin Cami Ypt. Yşt. Drn.

Rnavutköy Sıddık Cami Kuran Kursu Ypt. Yşt. Drn.

Deliklikaya Merkez Cami Ypt. Yşt. Drn.

Hadımköy Merkez Cami ve Kuran Kursu Ypt. Yşt. Drn

Tekel Bomanti Mescidi Koruma ve Cami Ypt. Yşt. Drn.

Arnavutköy İslambey Yeni Cami Ypt. Yşt. Drn.

Boğazköy Hacıbayram Cami Ypt. Ve Yşt. Dern.

Arnavutköy Çiftliktepe Yunus Emre Cami Ypt. Yşt. Drn

Boğazköy Merkez Mah. Mevlana Cami Ypt. Yşt. Dern.

Yeşilpınar Köyü Camii Ypt. ve Kuruma Dern.

Haraçcı Bel. Merkez Cami Ypt. Yşt. Derneği

Haraçcı Bel. Şehitlik Cami Ypt. Yşt. Derneği

Boğazköy Merkez Mah. Bilali Hebeşi Cami Kuran Kursu

İmrahor Malkoçoğlu Cami ve Kuran Kursu Ypt. Yşt Drn

Taşoluk Bel. Merkez Mah. Cami Ypt. Yşt. Dern.

Taşoluk Bel. Bilal Habeşi Camii Yapt. Yaşt. Dern. Gop Taşoluk Sancaktepe Camii Yapt. Yaşt. Drn. Arnavutköy İslambey Mah. Mevlana Cami Yapt. Yaşt. Drn Gop Taşoluk Çangalçeşme Mevki Kamil Sığıroğlu Cami Boğazköy Abdulaziz Efendi Cami ve Kuran Kursu Dern Gop Taşoluk Çangalçeşme Mevki Enesbinmalik Kuran K Taşoluk Maraşel Fevziçakmak Mah. Hicretcami Kuran K. Gop İlçesi Çilingir Köyü Cami Yapt. Yaşt. Dern Mehmet Akif Ersoy Cami Kuran Kursu Yapt. Yaşt. Dern. Hicret Mah. Hicret Cami Kuran Kursu Yapt. Yaşt. Der İslambey Camii Yapt. ve Yaşat. Dern. Boyalık Köyü Camii Onarma ve Yaşat. Dern. Baklalı Köyü Germeçeşme Camii Kuran Kursu Yapt. Yşt Arnavutköy İslambey Camii Yapt. ve Yaşat. Dern Arnavutköy Cardaktepe Berat Camii Yapt. Yaşat. Dern Karaburun Köyü Camii Yapt. Yaşat. Dern. Boğazköy Merkez Camii Kuran Kursu Yapt. Yaşat. Der. Arnavutköy Çardaktepe Merkez Camii Yapt. Yaşat. Der. Suatlar Mevkii Hz. Ömer Camii Yapt. Yaşat. Dern. Arnavutköy Osmanlı Camii Yapt. Yaşat. Der. Boğazköy Hz. Fatmatül Zehra Cami Kuran Kursu Arn. Köy Şirindere Camii ve Kuran Kursu Yapt. Yaşt. Arn. Köy 2. Camii Yapt. ve Yaşat. Dern. Arn. Köy Aktoprak Mevki Camii Kuran Kursu Yapt. Yaş. Arn. Köy Karatoprak Mah. Hz. Ebubekir Camii Yapt. Arnavutköy Yeşiltepe Camii Yapt. ve Yaşat. Dern. Arnavutköy Merkez Camii Kuran Kursu Yapt. Ve Yaşat. Tayakadın Köyü Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği Haraççı Cem Evi

Taşoluk Cem Evi

Camiler konusunda, ilçe halkında yoğun bir duyarlılık bulunmaktadır. Belediye Başkanlığı seçimlerinde, camilere yönelik hizmetlerin projelendirilmesi önemli olacaktır.

8. Spor Kulüpleri

Spor kulüpleri, ilçe halkının sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmeleri bakımından önemli bir işleve sahiptir. İlçe genelinde arazilerin uygun olması, mahalle ölçeğinde amatör sporların teşvik edilmesi ve ilçe genelinde ligler oluşturulması noktasında projeler üretilmesine imkân sağlayacaktır.

İlçede 25 amatör spor kulübü bulunmaktadır. Bu spor kulüplerinin desteklenmesi ve yeni kulüplerin mahalleler ölçeğinde kurulması tercih edilmelidir.

F. Arnavutköy Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Arnavutköy İlçesi, yeni kurulmuş bir ilçe olduğundan, birçok sorunla karşı karşıyadır. Bir yandan kırsal özelliğini korumakta olan ilçede, diğer yandan kanuni düzenlemelerle köyler ve orman köyleri mahalle haline getirilmişlerdir. Kırsal bir yapılanmanın kentsel bir yapılanmaya dönüşmesinde çok dikkatli adım atılması, yapılaşmanın şehirleşmenin çağdaş standartlarına uygun olması gerekir. Bir kent yaşamının ihtiyaç duyacağı her konu, Arnavutköy İlçesinde sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

1. Teknik ve Sosyal Altyapı

Arnavutköy ilçesi, yeni kurulmakta olan bir ilçedir. İlk belediye başkanı, 2009 yılında göreve başlamıştır. İlçe olmadan önce Arnavutköy, bir köy olarak yıllarca İstanbul'un mesire ihtiyacına cevap veren bir yerleşim yeri özelliğindeydi. Civarında bulunan diğer köylerle birlikte, orman, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yapılageldiği bir yerleşim yerinden, öncelikle belde belediyesine, oradan da ilçeye dönüştürülmüştür. Birden çok belde belediyesi bir araya gelerek Arnavutköy ilçe belediyesini oluşturmuşlardır. Belde belediyelerinin kentsel altyapı ihtiyacına yönelik

yatırım yapma imkânları olmadığı gibi, kendi masraflarını dahi karşılamakta zorlandığı bir süreçten geldiklerinden dolayı, altyapı konusunda yapılan yatırımlardan bahsetmek mümkün değildir.

Bugün, Arnavutköy İlçe sınırlarında kalan yerleşim yerlerinin bütünüyle teknik ve sosyal altyapısının yeniden ele alınması gerekir. Altyapı konusunda yeterli sayılabilecek tek hizmet, kişilerin sosyal sorumluluk kapsamında gerçekleştirmiş oldukları ibadethaneler-cami yapım hizmetleridir. Bu hizmetlerin de normalde merkezi idare tarafından yapılması gerekmektedir. Bunun dışında kalan bütün mahalli müşterek ihtiyaçların yapılandırılması, yeniden planlanmak zorundadır.

Bahsedilen bu teknik ve sosyal donatı eksikliği, çağdaş ilkelere uygun bir ilçe yapılanması oluşturulması bakımından bir fırsat sunmaktadır. Burada, ilçe genelinde tek elden yapılacak bir planlamayla, ilçenin çağdaş bir şekilde kimliğine uygun yapılaşmasını sağlamak mümkün olacaktır.

2. Ulaşım Hizmetleri

Arnavutköy İlçesini oluşturan belde belediyelerinde ulaşım, özel halk otobüsü ya da minibüsler olarak tanımlanan toplu taşıma araçlarına bırakılmıştı. Bu gelenek bugün de varlığını sürdürmektedir. İlçeye yönelik raylı sistem çalışmaları, beklenen düzeye erişememiştir. Büyükşehir Belediyesiyle birlikte, ilçenin toplu taşıma ihtiyacının çözümleneceğine yönelik olarak şekillendirilen projelerin seçim sonuçlarına olumlu etkisinin olacağı açıktır.

3. Planlama ve İmar

Arnavutköy İlçesinin bütün sorunlarının temelinde ya da çözüm yollarının kesişim noktasında planlama ve imar faaliyetleri yer almaktadır. İlçe genelinde yaşayan yerli vatandaşlar, eski yerleşik kişiler, sahip oldukları birçok imkân mahalle olmakla ellerinden gittiğinden ve yeni yükümlülüklerle yüz yüze geldiklerinden zor durumdadırlar. Zor durumda olan bu kişilerin sahip oldukları arazilerin planlamasının bir an önce yapılması hak kayıplarının önlenmesi ve mülkiyetin haksız bir şekilde el

değiştirmesinin önüne geçilebilmesi bakımından birincil gerekliliktir. Bu noktada mevcut belediyenin imar plan çalışmaları, büyükşehir belediyesinin ve merkezi idarenin müdahaleleri sonucunda 2009 yılından bu yana durmuş durumdadır. İlçenin teknik ve sosyal altyapısının gerçekleştirilmesi, düzenli, sağlıklı ve estetik bir kentleşmenin sağlanmasında imar planlama ve uygulamasının önemi tartışmasız olmasına rağmen, Arnavutköy ilçesinde imar uygulamaları konusunda ciddi bir belirsizlik söz konusudur.

İlçen imar planlarının ve hakkaniyete uygun bir şekilde, kimilerine pozitif ya da negatif ayrımcılık yapılması yerine herkesin hakkı verilerek, maliklerin hakkı korunarak bir an önce yapılması ve ilçenin sorunlarının çözümlenmesi yoluna gidilmelidir.

4. Eğitim Hizmetleri

Eğitim, esas olarak merkezi idarenin görevi olmakla birlikte, sosyal sorumluluk kapsamında zorunlu eğitimin iş adamlarınca desteklenmesi yoluna gidilecektir. İlk-orta-lise öğreniminin desteklenmesinin yanında, özel okullara imar planlaması yoluyla sağlanacak teşviklerle bölgeye gelmelerinin sağlanması tercih edilmelidir.

5. Güvenlik Sorunu

İlçe genelinde var olan sorununun esası, mala karşı işlenen suçlara karşı güvenliğin sağlanmasıdır. Mala zarar verme ya da hırsızlık güvenlik sorununun temelini oluşturmaktadır.

Güvenlik sorunu, kırsal vasıflı ilçenin yeniden şekillenmesinde üstesinden gelinmesi gereken temel sorunlardan biridir. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik

konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır.

6. Diğer Sorunlar ve Projeler

Belde ve köylerden oluşan Arnavutköy, dönüşüm sürecinde birçok sorunla yüz yüze gelmektedir. Şehirleşmenin temel sorunlarına ek olarak, kırsaldan alınan göçler, ilçenin öncesinde kırsal özellik gösteren yerleşim yerlerinden oluşması gibi nedenlerden kaynaklanan kimi sorunların da üstesinden gelinmesi gerekir.

Bu noktada karşımıza çıkan sorunlar:

- a. Yedi farklı beldenin ve birçok köyün birleştirilmesinin neden olduğu bütünleşme sorunu öncelikle aşılması gereken bir sorundur. Birden çok beldenin merkezinin dağınık olarak ilçe sınırları içerisinde yer alması karşısında, belediye hizmet birimlerinin sunacağı hizmetlerin planlanması ve yapılandırılmasında bir bütünleştirme sorunu yaşanacaktır. Belediye hizmetlerinde karşımıza çıkan bu sorun, ilçe halkının bütünleştirilmesinde bir sorun olarak karşımıza çıkacaktır. Farklı beldede yaşayan kişilerin, tek bir ilçenin sakini olmak gibi bir sorunla yüz yüze gelmeleri kaçınılmazdır. İlave olarak, belde sakinlerinin kent sakinine dönüştürülmesi bir sosyal sorun olarak karşımıza çıkacaktır. Bu noktada, yerel yönetimin gereken çabayı ortaya koyarak, geliştireceği sosyal projelerle ilçe sakinlerinin sosyal bütünlüğünü sağlaması gerekir.
- b. İlçenin ihtiyacını karşılayacak bir spor kompleksinin olmaması bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Amatör spor kulüplerinin varlığı, sayısının artırılması ve desteklenmesinin yanında, ilçenin bütünleştirilmesi adına, spor merkezi yapılması bir başka ihtiyaç ve proje olarak karşımıza çıkmaktadır.
- c. İlçenin tümünün ihtiyacını karşılayacak bir kültür merkezinin bulunmaması bir diğer sorundur. Birlik ve bütünlüğün sağlanmasına yönelik çalışmalarda, sosyal faaliyetlerde, eğitim öğretim çalışmalarında kültür merkezlerinin işlevi ve önemi yadsınamaz. Bu noktada, sadece ilçe merkezinde değil, belli başlı merkezlerde, hatta birkaç mahallede bir

olmak üzere, kültür merkezlerinin çoğaltılması, burada meslek edindirme, eğitim-öğretimin desteklenmesi, yabancı dil eğitimi gibi faaliyetlerin yapılması gerekir.

- d. Veteriner hizmetlerinin geliştirilmesi, Arnavutköy İlçesi için bir ihtiyaçtır. Çünkü hala ilçede hayvancılık faaliyetleri ciddi bir oranda varlığını devam ettirmektedir. Bu hizmetlerin merkezi idare tarafından sağlanması gerekiyorsa da, mahalli müşterek bir ihtiyaç olarak belediye tarafından bu hizmetin sağlanması yerinde bir yaklaşım olacaktır. Bu noktada, kurulacak olan bir hizmet yapılanmasıyla toplumun bu ihtiyacının merkezi idare faaliyetlerine ek olarak, belediye tarafından sunulması mümkündür.
- e. Engellilere yönelik sosyal hizmetlerin gelişmesi ihtiyacı, Arnavutköy bakımından öne çıkmaktadır. Belediye tarafından sunulan hizmetlerin dağınıklığı, kentin altyapısının ve üst yapısının tamamlanmamış, hatta planlanmamış olması karşısında, engelli vatandaşların yaşamlarının kolaylaştırılması noktasında bir faaliyet ortaya konulması bir yükümlülük olarak ortada durmaktadır.
- f. Araç trafiğine kapalı alış veriş caddesi ihtiyacı, Arnavutköy açısından bir başka önceliktir. Sürekli genişleyen, genişlemesine paralel olarak ihtiyaçları artan ve bu doğrultuda geliştirilmesi gereken bir kentin, alış veriş ihtiyacını belde ölçeğinde şekillenen yerlerden sağlaması mümkün değildir. Bu noktada, ilçenin her türlü ihtiyacının karşılanmasına imkân sağlayacak alış veriş mekanlarının kurulması gerekir. Bu ihtiyacın toplumda alerjik reaksiyona yol açan AVM yapılanması yerine, geleneksel ticaret anlayışımıza uygun olarak ticari fonksiyon verilen sokaklarda yapılması daha doğru olacaktır.

Arnavutköy ve benzeri ilçelerde, toplumun alış veriş ihtiyacının kent merkezinde karşılanması, bu merkezlerden büyükşehir merkezlerine yönelen trafiğin yoğunluğunun da azalmasına katkı sağlayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

g. İlçedeki mevcut yapıların önemli bir kısmı, imar mevzuatı bakımından sorunludur. Daha önce de izah edildiği üzere, belde ve köylerin

oluşturduğu bir ilçe olan Arnavutköy'de yapıların büyük bir kısmı, plansız, projesiz, ruhsatsız ve denetimsiz bir şekilde yapılmışlardır. Bu yapıların imar mevzuatına uygun hale getirilmesi mülkiyet bakımından önemli olduğu gibi, afet riskinin önlenmesi noktasında da önceliklidir. İlçenin imar planlaması yapılarak, plan doğrultusunda yapıların imar mevzuatına uygun hale getirilmesi ilçe ve büyükşehir ölçeğinde öncelenmesi gereken bir proje olarak topluma sunulabilir.

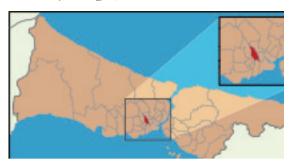
- h. Muhtemel bir deprem dolayısıyla, İlçe üzerindeki iskân baskısının artmakta olması bir sorundur. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen rezerv yapı alanlarının ilçe sınırları içerisinde olması, ilçenin geleceğini, korunması gereken tarım alanlarını ve su koruma havzalarını tehdit etmektedir. Bu noktada, ilçenin ve büyükşehrin çıkarlarını önceleyen bir anlayışla, Bakanlık tarafından ortaya konulan projelere karşı hukuki mücadele yapılacağının vurgulanması olumlu sonuç doğurabilir.
- i. Muhtemel depremlere karşı, mevcut yapı stokunun dönüştürülmesi veya güçlendirilmesi konusundaki çalışmalar yetersiz kalmaktadır. Bakanlık, ilçe sınırları içerisinde kalan tarım ve su koruma havzalarını tehdit eder şekilde yeni yapılaşma alanları oluştururken, Arnavutköy ilçesinde bulunan riskli yapılar ve alanlar konusunda bir karar almamaktadır. Bu noktada gerekli dönüşüm çalışmalarının yerel yönetimler eliyle yapılacağının, imar planlarıyla gereken teşviklerin uygulanacağının bir proje olarak topluma sunulması gerekir.
- j. İlçenin öncesinde var olan belde belediyelerinin merkezlerinde yoğun nüfuslu alanlarda, yapılanma görüntüsü estetikten yoksundur ve bir görüntü kirliliği oluşturmaktadır. Bu sorun, yapıların sağlıklı ve düzenli hale getirilmesine yönelik dönüşüm çalışmaları sırasında çözüme kavuşturulacaktır. Yapılan dönüşümle birlikte, düzenli, sağlıklı ve estetik bir kent oluşturulacaktır.
- k. İlçe Merkezi olarak öne çıkan eski belde merkezlerinde ve ilçenin şuan ki merkezinde, gürültü kirliliği ya da sorunu karşımıza çıkmaktadır. İlçenin ulaşım sistemi yeniden şekillendirilerek bu sorunun çözümlenmesi gerekmektedir.

l. Çevre koruma ve kontrol çalışmalarının geliştirilmesi ihtiyacı ilçenin bir başka ihtiyacıdır. Çevre koruma, havza koruma, orman ve mesire alanlarını koruma, sulak alanların korunması, milli parkların korunması ve ilçenin güvenlik ihtiyacı, birbiriyle ilgili ya da ilintili olan konulardır. Bu noktada, en azından koordinasyonun sağlanması konusunda yerel yönetimlerin rol üstlenmesi gerekmektedir. Arnavutköy belediye başkanı bu sorumluluğu üstlenerek, gerekeni yapacaktır.

G. Arnavutköy İlçesinde Yapılan Çalışmalar

Kişisel ilişkiler, konunun uzmanı bir kamu görevlisi olarak, 2009 yılından bu yana ilçede yaşayan kişilerin imar planlama ve uygulama konusunda var olan sıkıntılarının aşılması noktasında bilgilendirme ve hukuki destek çalışmaları yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. İlave olarak, "Kentsel Dönüşüm ve Hukuk Platformu ve Akademisyen Hukukçular Platformunun" ortak projesi olarak, "Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi" başlıklı anket, bilgilendirme, araştırma çalışması kapsamında muhtarlıklar ve sivil toplum kuruluşlarıyla olan çalışmalarımız devam etmektedir. Bu bilimsel çalışmanın sonucu, bir bilimsel toplantıyla kamuoyuyla paylaşılacaktır.

III. Bayrampaşa

Bayrampaşa³, Kuzeyde Gaziosmanpaşa, Doğuda Eyüp, Güneyde Zeytinburnu, Batıda Esenler İle Çevrili olan İstanbul'un küçük ölçekli ilçelerinden biridir.

Yüzölçümü 6,98 Km2 olan ilçe, oldukça dar bir alana sıkışmış durumdadır.

Bayrampaşa ilçesi, İstanbul'un nüfus yoğunluğu açısından en yüksek yoğunluk değerine sahip ilçelerinden birisidir. 1970 yılında yoğunluğu 130 ki/ha iken 2000 yılında 259 ki/ha yoğunluk değerine ulaşmıştır. Bugün yoğunluk 270 ki/ha olarak çok ileri düzeye ulaşmıştır.

1927'den itibaren gruplar halinde Bulgaristan ve Yugoslavya'dan gelen göçmenlere ilaveten 1955'te İstanbul'un iki büyük caddesi olan Vatan ve Millet Caddeleri yapılırken evleri kamulaştırılan vatandaşların çoğunun Sağmalcılar Köyü'ne yerleşmesi, nüfusun artışının başlıca nedenidir.

1950'den itibaren bölgede yapılan fabrikalarla, sanayi tesislerinin yoğunlaştığı bir yerleşim yeri olarak ilçe şekillenmiştir. Sanayi tesislerinin yoğunluğu, imalatta çalışacak kişilerin bu bölgede yerleşmesi sonucunu doğurmuş ve nüfus çok hızlı bir şekilde artmıştır.

IV. Murad'ın sadrazamlarından Bayram Paşa'nın burada bir çiftlik sahibi olmasından esinlenilerek, ilçenin çekirdeğini oluşturan Sağmalcılar köyünün adı Bayrampaşa olarak değiştirilmek suretiyle bu yerleşim yeri, bugünkü adını almıştır.

³ Wikipedia, The Free Ancyplopedia

Eyüp İlçesi'nin bir semti olarak gelişmesini sürdüren Bayrampaşa, Mayıs 1990 tarihinde ilçe kanuni düzenlemeyle ilçe haline getirilmiştir. Böylece Bayrampaşa, Eyüp Belediyesi'nden ayrılarak müstakil belediye olmuştur.

Bayrampaşa, cadde ve sokakları ile oldukça planlı bir şehir görünümündedir. Semt merkezi orta mahalle, vatan ve yenidoğan mahallelerini içine almaktadır.

Büyük istanbul otogarı, sebze hali, metro merkezi, otobüs terminali, ptt santralı, bayrampaşa cezaevi, Bayrampaşa Devlet Hastanesi, sağlık ocağı ve dispanseri başlıca kamu kuruluşlarıdır.

1970 Öncesinde ağırlıklı olarak tarıma dayanan bir ekonomiye sahip olan Bayrampaşa, 1970 sonrasında, sanayileşme, hızlı kentleşme ve yoğun göç sonrasında ekonomisi sanayi ve ticaret ağırlıklı bir ilçe haline gelmiştir. İlçede yaşayanların bir kısmı ilçe dışında çalışırken, bir kısmı esnaflık yapmakta, önemli bir kısmı da sanayi kuruluşlarında çalışmaktadır. Ağır bir sanayisi olmayan Bayrampaşa'da, sanayi, yedek parça, otomobil tamiri, kalıpçılık, elektrik elektronik parça üretimi, hırdavat alet üretimi, plastik döküm, soğuk demir işlemesi talaşlı üretim, tekstil, gibi alanlara yönelmiştir. Tarımsal alan yoktur.

A. Bayrampaşa Nüfus Analizi

2011 nüfus değerlendirme sonuçlarına göre Bayrampaşa'da 269. 709 kişi yaşamaktadır. Hektar başına düşen yaklaşık 270 kişi, ilçeyi kalabalık bir yerleşim yeri haline getirmektedir. Bayrampaşa nüfusunun 136. 349'u Erkek, 133,30'ı Kadınlardan oluşmaktadır.

Bayrampaşa İlçesinin nüfus yoğunluğuna göre, ihtiyaç duyacağı teknik ve sosyal donatı altyapısı yetersizdir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
' 0-4'	18.435	9.374	9.061
'5-9'	19.115	9.757	9.358
'10-14'	20.283	10.520	9.763

'15-19'	21.006	10.801	10.205
'20-24'	21.292	11.005	10.287
' 25-29'	24.733	12.611	12. 122
'30-34'	26.318	13.443	12.875
' 35-39'	23.625	11.972	11.653
' 40-44 '	21.345	10.874	10.471
'45-49'	19.013	9.690	9.323
'50-54'	15.897	8.197	7.700
' 55-59'	13.071	6.673	6.398
'60-64'	8.980	4.553	4.427
'65-69'	5.853	2.668	3. 185
'70-74 '	4.476	1.895	2.581
'75-79'	3.276	1.384	1.892
'80-84'	2.015	718	1. 297
'85-89'	801	267	534
'90+'	240	69	171

Toplam 269.774 136.471 133.303

B. Bayrampaşa Sosyal Yaşam Analizi

Bayrampaşa İlçesinde sosyal hayatın hareketli olduğunu ifade etmek yerinde olacaktır. Ekonomik düzeyin yüksekliğine paralel olarak, sosyalleşmenin ve kentlilik kültürünün yükselmiş olduğu görülmektedir.

Bayrampaşa İlçesinde yerel basın kuruluşları, hemşehri ve iş dünyası sivil toplum kuruluşları etkin olarak karşımıza çıkmaktadır.

1. İlçedeki Yerel Gazeteler

Bayrampaşa Gazetesi

Bayrampaşa Gündem Gazetesi

Bayhaber Gazetesi, Bayrampaşa İlçesinin etkin yerel basın kuruluşlarıdır.

2. Dernekler

Bayrampaşa İlçesinde sosyal hayat oldukça örgütlenmiş olarak karşımıza çıkmaktadır. Farklı coğrafyalardan İlçeye göç edenlerin oluşturdukları hemşehri dernekleri sosyal yaşamda oldukça etkin gözükmektedirler. İşadamlarının da kendi aralarında örgütlendikleri görülmektedir.

Hemşehri Dernekleri

- Bulgaristan Türkleri Kültür Ve Hizmet Der. -
- Rumeli Balkan Türk. Halk Oyu. B. Paşa Manastır Folk. Araş. Der.
- -Akşehirliler Yardımlaşma Ve Kaynaşma Der.
- -Bosna San . Kül. Ve Yrd. Der.
- -Karadenizliler Kül. -Yrd . Der
- -Pirlepeliler Kültür Ve Day. Der.
- -Rumeli Türkleri Kül. Ve Day. Der
- -Trakyalılar Yar. Ve Kül. Der

Yerel seçim çalışmalarında dernekler üzerinden yapılacak seçmen çalışmalarının etkili sonuçlar doğuracağı değerlendirilmektedir.

Ticari ve Sosyal Amaçlı Dernekler

- Alternatif Yakıt Sist. Dönüş İth. İhrc. Day. Der
- B. Paşa Halk Eğitim Merk. Yap. Yaş. Ve Gel. Der
- B:Paşa İlim Kültür Ve Sosyal Yard. Der
- -(TİAD) Tak. Tez. İşadamları Daynanışma Der
- -(TRİSAD) Türkiye Triko Sanayici. Der.
- -Altıntepsi İlim Kültür Der.
- -Arnavut Kardeşliği Kül. Ve Day. Der -
- -B. Paşa Devlet Hastanesi Yar. Der
- -B. Paşa Eğt Ve Öğr. Yrd. Der
- -B. Paşa Gü Vercin Yetiş. Der.

- -B. Paşa Güvercin Sevenler Ve Yetiş. Der.
- -B. Paşa İlçe Hükümet Binası Yap. Ve Hiz. Geliş Der. -
- -B. Paşa İlçesi Emniyet Hiz. Binalarını Yap. Yaş. Ve Kor. Der
- -B. Paşa İlçesi Güncelliştirme Sosyal Faaliyet Ve Day. Der
- -B. Paşa Karatltepe Mh. Eğt. Kültür . Yrd Day. Der
- -B. Paşa Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı
- -B. Paşa Minibüs İşlet. Ve Şöförleri Yard Der
- -B. Paşa Şehir Kulübü Der
- -B. Paşa Şehit Aileleri Yard. Sos. Kül. Ve Day. Der.
- -B. Paşa Yenidoğan Mh. Esnafları Yrd Der. -
- -B. Paşa Tarihi Eser Sevenler Der.
- -Bayrampaşa Hayra Ve İlme Hizmet Der.
- -Bayrampaşa İş Adamları Der. -
- -Bayrampaşa Orta Mh. Esnafları Yard. Ve Day. Der. -
- -Bayrampaşa Vakfı
- -Derya-I Saadet Kültür Hiz. Der
- -Elele Çift Engelliler Eğt. Ve Rehabilitasyon Merk
- -ES-DER Bayrampaşa Şubesi
- -İlim Yayma Cem. B. Paşa Şub
- -İst. Çevik Kuvvet Şube Müd. Binaları Araç Ve Gereçleri Yap. Gel. Der.
- -İst. Düğün Salonu İşletmeleri Yard. Ve Day. Der
- -İst. Meyve Sebze Komis. Ve Tü Ccarları Der.
- -İst. Posta Güvercini Yet. Der
- -Kartaltepe Mh. Sosyal Yrd. Ve Day. Der
- -Kücük Ve Orta Ölçekli İlm. Ve İhracatçılar Der. (KOS-ER)
- -Kücük Ve Orta Ölçekli Otomat . Der
- -Mali Müşavirler Ve Muhasebeciler Birliği
- -Maltepe Trikocular Day. Der.
- -Müstakil Esnaf Ve Sanatkarlar Derbeği
- -Müstakil Tüketiciler Bir. Der.
- -Orta Mh. Güvercin Kuşu Sevenler Der.

- -Orta Mh. Güzelleştirme Yrd. Ve Day. Der. -
- -Otogar Esnafları Derneği
- -Senabil Vakfı
- -SSK Topçular Dispanseri Hizmetleri Geliştirme Der.
- -Susam Tahim Helva Ve Reçel İmalatçıları Der.
- -Tuna Lisesi Mez. Yard. Day. Der.
- -Tüketici Koruma Derneği
- -Tüm Otobüsçüler Ve Otobüs İşletmecileri Derneği
- -Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti Bayrampaşa Şubesi
- -Türkiye Sakatkar Derneği
- -Uluslar Arası Anadolu Ve Trakya Otobüsçüleri Der.
- -Üsküplü Esnaflar Sos. Yar. Ve Day. Der
- -Vinç İşlet. Kurtalıcılar Yrd. Ve Day. Der.
- -Yıldırım Esnafları Yar. Der.
- -Yıldırım Mh. Güvercin Sevenler Ve Koruyanlar Der
- -Yıldırım Mh. Güz. Day. Der.
- -Yıldırım Mh. Sakinleri Sos. Yar. Ve Day. Der.

Altmışın üzerinde sosyal sorumluluk ve ticari amaç güden dernek karşımıza çıkmaktadır. Bu oldukça yüksek bir sosyalleşme ve sosyal sorumluluk düzeyinin Bayrampaşa İlçesinde gerçekleşmiş olduğunu göstermektedir. Bu noktadan hareketle, sorunları diğer ilçelere göre daha az olan Bayrampaşa seçmeninin sosyal sorumluluk projeleri üzerinde desteğinin talep edilmesinin etkili sonuçlar doğuracağı değerlendirilmektedir. Yerel yönetimlerde ortaya konulacak projeler ya da adayların sosyal sorumluluk üstlenmiş kişilerden seçilmesi durumunda, kendi yaşamlarında sosyal sorumluluk projelerine katılmayı bir gereksinim olarak kabul etmiş kişilerin bu yönde bir yaklaşım sergilemeleri beklenir.

Mahalleler ve muhtarlar

MUHTARLIK ADI	TELEFON	ADRES
Yenidoğan Mah.	[212] 567 43 28 -	Yenidoğan Mh.
Muhtarlığı	674 91 99	Numunebağ Cd. No:11/C
Terazidere Mah.	[212] 567 60 04	Terazidere Mh. 60. Yıl
Muhtarlığı		Parkının Alt Kısmı
Altıntepsi Mah.	[212] 674 02 52 -	Altıntepsi Mh. Mektep Sk.
Muhtarlığı	674 02 52	No:2
Kartaltepe Mah.	[212] 581 00 07	Kartaltepe Mh. Kültür Sk.
Muhtarlığı		No:8
Kocatepe Mahallesi	[212] 640 13 08 -	Kocatepe Mh. 28. Sk. No:4
Muhtarlığı	437 12 92	
Yıldırım Mah.	[212] 618 35 35 -	Yıldırım Mh. Şehit Kamil
Muhtarlığı	616 05 33	Balkan Cad. Belediye
		Çarşısı Yanı
Orta Mh. Muhtarlığı	[212] 613 81 42 -	Orta Mh. Numunebağ Cd.
	567 42 79	No:11/A

Bayrampaşa İlçesinde sadece sekiz adet mahalle bulunmaktadır. Bu kadar az bir mahallede yoğun sayılacak bir nüfus yapısı karşımıza çıkmaktadır. Bayrampaşa İlçesinin mahalle muhtarlarıyla doğrudan temasa geçilmiş, "yerel yönetimlerin yerelleşmesi" projesi kapsamında kendileriyle anket, mülakat ve bilimsel çalışmalara katılımları Platform adına talep edilmiştir. Bilimsel projeden elde edilen veriler seçim sürecinde değerlendirilecektir.

C. Siyasi Analiz

Ağırlıklı olarak Balkan göçmenlerinin yer aldığı bir ilçe olarak Bayrampaşa, sosyal demokrat bir seçmen tabanına sahiptir. Ancak, 1990'lı yılların ortalarına kadar hakim olan sol ve sosyal demokrat eğilim, kırsaldan gelen yoğun göç dalgasının etkisiyle değişime uğramıştır.

1990-1994 yılları arasında DSP'den Necdet Özkan'ın ilk belediye başkanı olduğu Bayrampaşa'da sol ve sosyal demokrat seçmenin bir kısmı, sağ partilere oy vermeye ve eğilim olarak sağa kaymaya başlamıştır.

2009 seçiminde az sayılabilecek bir farkla, mevcut belediye başkanı seçmimi kazanmıştır. Seçimi kazanan ve ikinci olan aday arasındaki fark noktasında, (66 bin AKP/56 bin CHP) yerel seçim sonucu önemli bir değerlendirme verisi sunarken, sadece 2 yıl sonra yapılan genel seçimlerde tablo önemli oranda dengesini kaybetmiş ve iktidar partisi=2x anamuhalefet partisi haline gelmiştir (90 bin AKP/46 bin CHP). Bu veriler, Bayrampaşa ilçesinin sosyal demokrat kimliğini koruduğunu, ancak sosyal politikaların projelendirilerek ortaya konulmasını talep ettiğini açık olarak göstermektedir. İlçe genelinde var olan ve sosyal sorumluluk üstlenmiş derneklerle ilgili yapılan değerlendirmelerde de ortaya konulduğu üzere, Bayrampaşa ilçesi seçmeni ağırlıklı olarak sosyal demokrat kimliğini korumakta, ancak sadece söylem değil, sosyal projeler de talep etmektedir.

İlçenin oturmuş bir yerleşim yeri olması, yoğun nüfusa rağmen arazi olarak küçük olması ve sorunlarının azlığı giderek merkezi idareye yaklaşmasına neden olmuştur. Merkezi idarenin ilçe yönetiminde egemen olması, yerel yönetimlerin özerkliği sorununu ve merkezileşme tehlikesini de beraberinde getiren bir sorun olarak karşımızda durmaktadır.

2009 yerel ve 2011 genel seçimlerinde partiler ve oy dağılımına bakıldığında, siyasi analiz bakımından bazı verileri görmek de mümkündür.

2009 seçimleri

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Hüseyin Bürge	66. 476	%43,22
Cumhuriyet Halk Partisi	Bahri Sipahi	56. 168	%36,52
Saadet Partisi	Ali Eminoğlu	12. 138	%7,89
Milliyetçi Hareket Partisi	Kadir Başar	8. 565	%5,57
Demokratik Sol Parti	Muharrem Çınar	4. 106	%2,67
Demokratik Toplum Partisi	Fettah Tekin	2. 674	%1,74
Büyük Birlik Partisi	Ahmet Gümüş	2.064	%1,34
Demokrat Parti	Osman Yılmaz	1.218	%0,79
Bağımsız Türkiye Partisi	Mithat Kandemir	250	%0,16
Türkiye Komünist Partisi	Hakan Turan	135	%0,09
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Mevlüt Uysal	153.794	%100

2011 Seçim Sonuçları

			Oy Oranı	Toplam Oy
1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	54,31	90.027
2.	<u>//</u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	27,80	46. 084
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	10,23	16. 961
4.	<u>C</u>	SP - Saadet Partisi	1,91	3. 164
5.	grant ST	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	1,87	3. 108
6.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,96	1.594
7.	REPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,63	1.050
8.		DP - Demokrat Parti	0,56	925
9.	(2)	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,46	763
10.	BASHASI	ÇETİN DOĞAN	0,34	567
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,33	542
12.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,24	402
13.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,14	234

14.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,06	106
15.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	84
16.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0
17.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

D. Bayrampaşa'da Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Bayrampaşa İlçesi, yapılaşmasını belli oranda tamamlamış bulunan ve merkezde bulunan bir ilçe olduğundan, altyapı ve üstyapı konusunda görece olarak mesafe almış gözükmektedir.

1. Yol ve Ulaşım Altyapısı

Bayrampaşa İlçesinde yol sorunu büyük oranda halledilmiş durumdadır. Yol sorununun halledilmiş olması gereken yolların açılması anlamında bir tespiti ifade etmekle birlikte, açılan yolların standartlara uygunluğu konusunda sorun olmadığını söylemek zor olacaktır. Mevcut belediye başkanının görev yapmakta olduğu son 4 yılda sadece 500 metre yeni yol açılmış bulunmaktadır. Bu durum, ilçenin yerleşim ve yapılaşma adalarının belirginleşmesinden kaynaklanmaktadır. Yeni bir planlama ve uygulama yapılması beklentisi sınırlı düzeydedir.

Toplu ulaşım sorunu büyük ölçüde çözümlenmiş gözükmekle birlikte, sunulan toplu taşıma hizmetinin kalitesi konusunda yakınmalar da mevcuttur. İlave olarak, ulaşım ve trafik bir arada düşünüldüğünde ilçe merkezinde yoğun bir trafik sıkışıklığı yaşanmaktadır.

2. Otopark Hizmeti

Bayrampaşa İlçesinin yoğun bir nüfus yapısına sahip olması, hektar başına düşen kişi sayısının fazlalığı bu alanda yoğun bir araç trafiği oluşması sonucunu doğurmaktadır. Yoğunlaşan araç trafiği açısından yollardan sonra gelen temel gereksinim, araçlar için yeterli park alanlarının oluşturulmasıdır. Bu noktada yerel yönetimler, inşaat ruhsatlarının verilmesi sürecinde, her bağımsız konut alanı için belli metre kareler için bir otopark olmak üzere, otopark yapılmasını sağlamak ya da bedelini almak suretiyle otoparkı kendisi yapmak zorundadır. Bu noktada alınan otopark bedellerinin amaçları dışında harcanmış olması nedeniyle otopark yapımı konusunda beklenen ya da istenen standartlar hiçbir zaman yakalanamamıştır. Bayrampaşa İlçesinde otoparkların yetersizliği önemli bir sorun olarak karşımızda durmaktadır.

3. Eğitim-Sağlık-Spor

Bayrampaşa'da; genel lise, Anadolu, ticaret, imam hatip, teknik ve endüstri meslek lisesi olmak toplam 13 lise, 49 ilköğretim okulu bulunmaktadır. İlçe genelinde var olan eğitim-öğretim kurumlarının ihtiyaca cevap verebilecek durumda olduğu değerlendirilmektedir.

1 devlet ve 3 özel olmak üzere toplam 4 hastanenin toplam yatak sayısı 250'dir. 3 sağlık ocağı, 2 ana çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezi, 1 verem savaş dispanseri mevcuttur. Bayrampaşa'da mahallelere dağılmış toplam 17 aile sağlığı merkezi vatandaşlara sağlık hizmeti vermektedir. Sağlık hizmetleri konusunda ilçe genelinde hizmet veren kurumların dışında, komşu ilçelerde bulunan sağlık kuruluşlarına ulaşım imkânlarının varlığı nedeniyle, hizmet alma seçenekleri çeşitlenmektedir.

Bayrampaşa İlçesinde spor tesisi ihtiyacının karşılanmasına yönelik dört adet spor kompleksi yapılmıştır.

İlçede 54 camii ibadete açık durumdadır. Bu camilerin 20'sinde kuran kursu eğitimi kurumsal olarak verilmektedir. Kuran kursu eğitimi, Diyanet İşleri Başkanlığının gözetim ve denetimi altında yapılmaktadır.

İlçede havra ve kilise bulunmamaktadır.

E. Bayrampaşa Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Bayrampaşa İlçesi, genel olarak bakıldığında yoğun nüfuslu bir ilçedir. Nüfusun yoğunluğu, yapılaşmanın ve kent yaşamının da yoğunlaşması sonucuyla birlikte karşımıza çıkmaktadır. Yoğun nüfuslu ve yapılaşmasını tamamlamış gözüken İlçenin yeniden düzenlenme ihtiyacı oldukça ciddi düzeydedir. Bayrampaşa İlçesinin yeniden düzenlenme ihtiyacı, kentsel dönüşümü de içine alacak şekilde, geniş kapsamlı bir dönüşümü ifade etmektedir.

i. İlçenin yeniden şekillenmesi ihtiyacının başında, imalathane ve tesislerin ilçe dışına taşınması gelmektedir. İlçe sınırları içerisinde, böylesine yoğun bir kent merkezinde olması mümkün olmayan imalathaneler ve üretim tesisleri karşımıza çıkmaktadır. Bu tesislerin başka merkezlere taşınması, sağlıklı ve düzenli bir Bayrampaşa için gerekli gözükmektedir. Taşınan fabrika ve imalathanelerin yerine hizmet ve ticaret fonksiyonlu yeni işletmeler kurulması yönünde bir yaklaşım getirilmesi süreci hızlandıracaktır. Hizmet-ticaret fonksiyonu verilen alanlarda dönüşüm kolaylaşırken, bir başka fayda da sağlanmış olacak, fabrika ve imalathanelerin taşınması nedeniyle ortaya çıkacak iş ihtiyacının yeni işletmelerin ortaya koyacakları istihdam olanaklarıyla karşılanması yoluna gidilebilecektir.

Bayrampaşa İlçesinin dönüşümünden sağlanacak bir başka fayda ise, ilçenin nefes alabileceği meydanların oluşturulması olacaktır. Yoğun bir şekilde yapılaşmış olan ilçenin dönüşüm sürecinde, yeniden şekillenen kent merkezinde meydanlar açılması sağlanmalıdır. İlçe genelinde sokakların darlığı ve standartların gerisinde kalması nedeniyle, meydanların açılması özel bir öneme sahiptir. Açılan meydanlar vasıtasıyla şehrin daha yaşanabilir hale gelmesi sağlanabilecektir.

ii. Sokakların darlığına ek olarak binaların yeterince sağlam olmaması ve olası bir afet durumunda risk taşıması nedeniyle dönüşüm ihtiyacı Bayrampaşa'da da yoğun bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bayrampaşa ilçesinde kentsel dönüşüm ya da dönüşüm başlığı altında, imar planla-

rında getirilecek düzenlemelerle bir dönüşüm yapılması ihtiyacı vardır. Hükümet tarafından ortaya konulacak afet riski taşıyan alan ilan edilmesi suretiyle yapılacak dönüşümün sorunları daha da büyüteceği ve ciddi mağduriyetler oluşturacağı değerlendirilmekte olduğundan, sorunun ilçenin kendi dinamikleri içerisinde çözümlenmesi tercih edilmelidir.

iii. Yoğun bir ilçe olarak Bayrampaşa sınırlarında karşımıza çıkan en temel ihtiyaç, yeşil alan ihtiyacıdır. Aktif yeşil alan olarak ifade edilen ve toplumun yeşille buluşmasını sağlayan alanlar, yok denecek düzeydedir. Yeşil alan sorununun çözümlenmesi konusunda mevcut yönetimin ortaya koyabileceği bir çözüm gözükmemektedir. Son beş yılda küçük çiçekli 6 park yapılmış durumdadır. Ancak, bu alanların ihtiyaca cevap verebilirliği ve aktif yeşil alan tanımı içerisinde yer alıp almayacağı dahi tartışmaya açıktır. Bayrampaşa ilçesinde aktif yeşil alan konusunun ciddiyetle ele alınması ve bu konuda dönüşümle birlikte ciddi aktif yeşil alanların planlanması gerekmektedir.

iv. Bayrampaşa ilçesinde yoğun nüfusa bağlı olarak, yoğun trafikle birlikte yoğun bir gürültü kirliliği ortaya çıkmaktadır. İlçe genelinde var olan imalathane ve fabrikaların da katılımıyla gürültü kirliliği ciddi boyutlara ulaşmaktadır. Bu sorunun çözüme kavuşturulması noktasında dönüşümle birlikte gereken planlamaların yapılması gerekir.

v. Bayrampaşa ilçesi, eski yapılaşmış bir yerleşim birimi olmasına ve iskan sorunu yok denecek düzeyde olmasına rağmen, kentsel estetik noktasında oldukça geri kalmış bir ilçedir. Estetik kentleşme hedefi bakımından ilçede bulunan yapıların genel olarak elden geçirilmesi ve bir mimari tasarım çözümlemesi yapılması gerekmektedir.

vi. Bayrampaşa genelinde var olan imalat ve üretim tesislerinin ilçe dışına çıkarılıyor olmasından kaynaklanan bir istihdam sorunu kendini hissettirmeye başlamıştır. Üretim tesislerinde çalışan vasıflı ya da vasıfsız işgücünün yeni açılacak turizm veya ticari amaçlı işletmelerde iş bulabilmesi mümkün gözükmemektedir. Bu noktada mahalli idarenin açacağı meslek edindirme kurslarıyla iş ihtiyacı olan kişileri, var olan istihdam arzına uygun bir şekilde eğitmesi mümkündür. Bir sosyal proje olarak Bayrampaşa seçmenine cazip gelebilecek bir yaklaşım olacaktır.

vii. Bayrampaşa İlçesinde mevcut yönetim, yerelleşmeden çok merkezi idareyle-hükümetle kurmuş olduğu ilişkileri marifet olarak topluma anlatmakta ve bu durumdan mutluluk duyduğunu ilan etmektedir. Bu noktada, nitelikli olan ilçe seçmenine yerelleşmenin ve katılımcı bir demokrasi modelinin sunulması tercihlerin yer değiştirmesine yol açacaktır. Sosyal demokrat bir kimliğe sahip Bayrampaşa seçmenine, sosyal politikalar ve projeler sunulduğunda seçimleri ilçe ve büyükşehirde alabilme adına önemli bir avantaj sağlanabilecektir.

F. İlçeye Yönelik Çalışmalar

Bayrampaşa İlçesinin sorunları konusunda kimi Sivil Toplum Kuruluşları ve muhtarlıklar üzerinden, uzmanlık konumuz olan imar planlama, kentsel dönüşüm ve çocuk suçlarının önlenmesi konusunda bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi projemiz kapsamında mahale muhtarlıklarıyla olan anket, mülakat ve bilgilendirme çalışmalarımız sonuçlandırılmış olup, nasıl bir büyükşehir ve ilçe belediyeciliği istendiği konusunda değerlendirme sonuçları ayrı bir yayın olarak ortaya konulacaktır.

IV. Bağcılar

İstanbul'un yoğun göç ve nüfus artışı nedeniyle yok olan değerlerinden biri de Bağcılar⁴ bölgesinde var olan bağ ve bahçeciliktir. Özel bir coğrafya olarak karşımıza çıkan bu bölge, bahçecilik ve tarımsal faaliyetlere son derece uygun bir arazi üzerine kurulmuştur.

1924 yılında yapılan mübadele anlaşması gereğince Mahmutbey ve Bağcılardaki birçok yere Yunanistan ve Selanik'ten gelen Türkler yerleştirilmiştir. Ardından 1929 yılında Bulgaristan'ın Varna kentinden gelen Türkler Çıfıtburgaz Çiftliği denen mevkiden yaklaşık 17,000 dönümlük arazi almışlar ve buraya yerleşmişlerdir. 1925'te adı "Yeşilbağ" olarak değişmiş ve bu ad yaklaşık 1970'lerin sonunda şehirleşme sonucu bağcılık yok oluncaya kadar kullanılmıştır.

1975 yılına kadar geçimini bağ ve bostan işleriyle sağlayan bir ilçedir Bağcılar.

Türkiye'de yaşanan sosyal değişimle birlikte köyden büyük kentlere doğru başlayan göç dalgası nedeniyle Bağcılar tamamen plansız ve kontrolsüz bir şekilde büyümüştür. Ülkemizin ekonomik koşullarının da etkisiyle hiçbir teknik ve sosyal altyapı olmadan büyüyen bölgede, 1990'lı yıllardan itibaren planlı bir şehirleşme çabası başlamış ve bu çaba devam etmektedir.

Bağcılar İstanbul'un kalabalık ilçelerinden biridir. Hektar başına düşen kişi sayısı (340 Ki/Ha), ilçenin altyapı ve üst yapı sorununu daha da karmaşık hale getirmektedir.

⁴ Wikipedia, The Free Ancyplopedia

A. Bağcılar Konum Analizi

Bağcılar, 1992 yılına kadar Bakırköy Belediyesi'ne bağlı bir yerleşim birimi iken Kirazlı, Güneşli ve Mahmutbey semtlerinin birleştirilmesi sonucu 3806 sayılı yasa ile müstakil belediye ve ilçe haline getirilmiştir.

Bağcılar'ın Yüzölçümü 22 km²'dir (2200 hektar). Çok yoğun göç alan bir ilçedir. E-5 ile TEM otoyolu arasında yer alır. Güneyinde Bahçelievler, batısında Küçükçekmece ve Başakşehir, Doğusunda Güngören, Kuzeyinde Esenler ilçeleri vardır. Denize kıyısı yoktur. Aşınma ile meydana gelmiş yer yer düz ve dalgalı bir plâtoya yayılan Bağcılar ilçesinin denizden yüksekliği 50 - 130 metre arasında değişkenlik gösterir.

1992 yılından itibaren ilçe statüsüne yükselmesi ile Bağcılar'da modern şehirciliğe geçiş çalışmaları yapılmaya başlanmıştır.

Bağcılar, İstanbul'un merkezinde yer alan ilçelerden biridir. İlçenin büyükşehrin merkezinde olması, sorunları büyütmekte ve sorunların çözümlenmesini zorlaştırmaktadır.

B. Bağcılar Nüfus Analizi

TÜİK'in Adrese Dayalı Nüfus sayımı sonuçlarına göre, Bağcılar il ve ilçe nüfuslarına göre 66 ilden, belde ve köyler de dahil genel nüfusa göre ise 52 ilden daha fazla nüfusa sahiptir. Bağcıların daha büyük olduğu bu 66 il arasında 14 büyükşehir yapılmış il de bulunmaktadır. Karşımıza çıkan bu yoğunluk, Bağcılar İlçesini bir sorunlar yumağı haline getirmiştir.

Bağcılar İlçesi nispeten dar sayılabilecek bir alanda yoğun bir nüfus barındırmaktadır. İlçenin yoğun ortalaması 340,47 Kişi/Ha olarak karşımıza çıkmaktadır.

Nüfus yoğunluğunun içerisinde eğitim çağında olan kişi sayısı nüfusun %20'si düzeyindedir. Nüfusun %63'ü ekonomik yaşamın içindedir ve mal ve hizmet üretiminde rol almaktadır.

Yaş Grubu	Toplam	%	Erkek	%	Kadın	%
0-9	141.799	19,7	73.015	19,9	68.784	19,4

10-19	135.916	18,9	70.348	19,2	65.568	18,5
20-29	146. 258	20,3	71. 241	19,4	75.017	21,2
30-39	129.618	18	67.914	18,5	61.704	17,4
40-49	85. 202	11,8	44. 844	12,2	40.358	11,4
50-59	49.768	6,9	25. 119	6,8	24. 649	7
60-69	21. 247	2,9	10. 103	2,8	11. 144	3,2
70 ve +	11.011	1,5	4.470	1,2	6.541	1,8
Toplam	720.819	100	367.054	100	353.765	100

Bağcılar yoğun olarak göç almış bir ilçe olarak, yerleşik nüfus belli bölgelerden yoğun olarak gelmiş bulunmaktadır. Hemşehrilik ilişkilerinin yoğun olarak korunduğu ilçede, seçim çalışmalarının bu ilişkiler üzerinden şekillendirilmesi yerinde olacaktır.

Bağcılar'da Yaşayanların Nüfusa Kayıtlı Oldukları ilk 10 il (2008)

Sivas	40.350	5,6
Bitlis	35.789	5
Ordu	35.301	4,9
Malatya	32.454	4,5
Samsun	32. 155	4,5
Kastamonu	31.302	4,4
Giresun	28. 209	3,9
Adıyaman	19. 122	2,7
Diyarbakır	17.038	2,4
Çorum	16.625	2,3

C. Bağcılar Sosyal Yaşam Analizi

Kalabalık bir ilçe olan Bağcılar'da sosyal yaşamın takibi, seçim çalışmalarında önemli bir başlık olarak karşımıza çıkar. Nüfusun yoğunluğu, sorunların fazlalığı ve ekonomik gelişmişlik düzeyi, Bağcılar ilçesinde

kişilere yönelik kamusal hizmetlerin nitelikleri üzerine çalışmayı zorunlu hale getirmektedir. Nüfusun yoğunluğu, ilçe genelinde faaliyette bulunan yerel basın kuruluşlarının etkinliğini artırmaktadır.

1. Bağcılar'da Yerel Basın

Bağcılar ilçesinde yerel basın etkili sayılabilecek düzeydedir. Diğer ilçelere göre daha yoğun bir yerel basın faaliyeti karşımıza çıkmaktadır. İlçede faaliyet gösteren 7 gazete ve bunlara bağlı internet siteleri mevcuttur.

Gazete Bağcılar

Bağcılar Gazetesi

Güneşli Haber

Yeni Bağcılar Gazetesi

Bölge Gazetesi

Bağcılar Meydan

Bağcılar Yaşam

İlçede yayınlanan yerel gazetelerdir. İlçenin sorunlarının işlenmesi, çözüm önerilerinin geliştirilmesi, kamuoyunun oluşturulması ve benzeri noktalarda yerel gazetelerin belli bir etkinliği bulunmaktadır. Yerel seçim çalışmalarında yerel basından yararlanılmasının belli bir etkinlik sağlayacağı değerlendirilmektedir.

2. Dernekler

Bağcılar'da sosyal yaşamın ve sorunların yoğunluğu, kente entegrasyon sorunu yaşayan kişilerin dayanışması suretiyle aşılmasına imkân sağlamak adına sivil toplum örgütlenmesini doğurmuştur. Dernek şeklinde ortaya çıkan sivil toplum örgütlenmelerini kendi içerisinde hemşehri dernekleri ve ekonomik-sportif-sosyal sorumluluk dernekleri olarak ikiye ayırmak mümkündür.

İlçede 65 hemşehri derneği bulunmaktadır. Bu kadar yoğun hemşehri derneği kurulması, ilçe sakinlerinin yaşamakta olduğu entegrasyon

sorununun boyutunu da ortaya koymaktadır. Çok sayıda memleket derneği kurulması, bir yandan bütünleşme sürecine katkı sağlarken, diğer yandan yaşanan ekonomik ve sosyal sorunların çözümlenmesi ya da etkisinin azaltılmasını sağlamaktadır.

Hemşehri Dernekleri:

Adıyaman Gergerliler Derneği

Adıyamanlılar Vakfı

Akkite Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Vakfı

Ardahan İli Çıldır Güven Ocak Köyü Yardımlaşma Derneği

Ardahan İli Çıldır İlçesi Yeni Beyrahatun Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ardahan İli Posof İlçesi Aşıkzülali Köyü Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Artvin Aşağı Maden Köyü Dayanışma Derneği

Bayburt İli Balca Köyü Derneği

Bayburt İli Göloba Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

Bayburt Kayacık Köyü Sosyal Yardımlaşma Derneği

Bekiranlılar ve Çevre Köyleri Yardımlaşma Derneği

Bitlis İli Hizan İlçesi Çökekyazılılar Sosyal Kültür Dayanışma ve Eğitim Derneği

Bitlis Tatvan Yediveren Köyü Eğitim Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Boyabat İlçesi Kozkule Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Çankırı İlgaz Kırışlar Köyü Eğitim ve Kültür Dayanışma Derneği Çaycuma ve Çevre Köyleri Kültür Dayanışma Derneği

Çayırlı Mantarlı Köyü Yaşatma Güzelleştirme ve Dayanışma Derneği

Çıldır Meryem Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Erzurum Aşkale Karahasan Köyü Kültür Yardımlaşma Dayanışma Derneği

Erzurum İli Aşkale İlçesi Kapıkale Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Erzurum İli Şenkaya İlçesi Değirmenlidere Köyü Yardımlaşma Derneği

Gemin Deresi Köyleri Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Giresun Batlamalılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Giresunlular Çevre Kültür ve Dayanışma Derneği

Gümüşhane Gökdere Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Gümüşhane İli Arzular Köyü Yardımlaşma Derneği

Gümüşhane İli Köse İlçesi Oylumdere Köyü Kalkındırma

Güzelleştirme Derneği

Güneşli Kuzey Kafkas Kültür ve Dayanışma Derneği

Hamamözü Ve Çevre Köyleri Yardımlaşma Dayanışma Derneği

Hanönü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği

Iğdır İli Tuzluca İlçesi Üçkaya Köyü Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

İspir Mescitli Köyü Kalkınma ve Dayanışma Derneği

Kargı Köyleri Dayanışma ve Kültür Derneği

Kayseri Develi Çaylıca Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Keban Ve Köyleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Kırklareli Edirne Tekirdağ Kültür ve Dayanışma Derneği

Kutan Köyü Kalkındırma Derneği

Kürecikliler Dayanışma ve Kültür Derneği

Malatya Akçadağ Taşevler Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Malatyalı İş Adamları Derneği

Mastöb - Malatya Sivil Toplum Örgütleri Birliği Derneği

Of Bölümlü Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Ordu Gölköy Haruniye Köyü Yardımlaşma Derneği

Ordu Gölköy Sosyal Yardımlaşma Derneği

Ordu İli Aybastı İlçesi Küçük Yakalır Sosyal Yardımlaşma Derneği

Ordu İli Fatsa İlçesi Çevre Köyleri Kültür ve Dayanışma Derneği

Ordu İli Kumru İlçesi Ortaca Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Kalkındarma Derneği

Orhangazi Parkı Muhsin Yazıcıoğlu Konağı Sivas Evi - Sivaslılar Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Sindef Derneği

Sinop Boyabat Dodurga Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sinop Durağan Uzunöz Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sivas İli Gürün İlçesi Güllübucak Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği Sivas İmranlı Karaboğaz Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği Sivas İmranlı Kılıç Köyü Sosyal Yardımlaşma Kalkındırma ve Kültür Derneği

Sivas Suşehri Eskimeşe Köyü Dayanışma ve Kalkınma Derneği Sivas Suşehri Göz Köyü Yardımlaşma Derneği

Sivas Zara Kuşçu Köyü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği Tokat Almus Oğulbey Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

Tokat Reşadiye Umurca Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği Tokat Zile Alihoca Köyü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği Topkapı Evren Mahallesi Minibüsçüler Yardımlaşma Derneği Van Gevaş İlçesi Çevre Köyleri Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği Vezirköprü Ovacık Köyü Sosyal Yardımlaşma Derneği Yeşil Trakyalılar Sosyal Yardımlaşma Derneği Yoncalı Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Bağcılar İlçesinde 52 adet sosyal-ticari-sportif amaçlarla kurulmuş dernek bulunmaktadır. Kurulmuş bulunan bu dernekler, kuruluş amaçları doğrultusunda ilçede bulunan hedef kitlenin ekonomik, sosyal veya sportif gereksinimlerine çözüm üretmek adına faaliyette bulunmaktadırlar. Bağcılar İlçesinin altyapı ve üst yapı yetersizliklerinden kaynaklanan sorunlar, kurulan dernekler aracılığıyla aşılmaya çalışılmaktadır. Bağcılar İlçesinde Kurulmuş Bulunan Sosyal-Ticari-Sportif Dernek-

ler:

Anadolu Gençlik Derneği

Bağcılar Bakkallar Odası

Bağcılar Cemevi - Hacı Bektaş-I Veli Kültür ve Tanıtma Derneği

Bağcılar Ebubekir Cami İlim Ve Hizmet Vakfı

Bağcılar Eğitime Hizmet Derneği

Bağcılar Göztepe Eğitime Hizmet Derneği

Bağcılar İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Bağcılar İnşaatçılar Ve Müteahhitler Derneği

Bağcılar Kamyon Kamyonet Minibüs ve Şoförler Esnaf Odası

Bağcılar Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma Vakfı- Vefayet Bürosu

Bağcılar Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Bağcılar Kızılay Derneği

Bağcılar Kirazlı Eğitime Hizmet Derneği

Bağcılar Öz-Er Gençlik Ve Spor Kulübü Derneği

Bağcılar Songül Alkan Eğitime ve Öğrencilere Hizmet Derneği

Bağcılar Şubesi - Atatürkçü Düşünce Derneği

Bakder Bağcılar Bilim Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği

Basev - Basım Sanayii Eğitim Vakfı

Camii Ve Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Cihander - Cihan Eğitim Kültür Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Çaba Kadayıfçıoğlu 2 Kız Öğrenci Yurdu - Çalışan Bayanlar Derneği Damla Eğitimciler Derneği

Durağanlılar Kalkınma Sosyal Yardımlaşma Ve Kültür Derneği

Ertuğrulgazi Camii ve Kuran Kursu Derneği

Eser Spor Kulübü Derneği

Fikirtepe İdmanyurdu Spor Kulubü Derneği

Güneşli Avcılar ve Atıcılar Derneği

Güneşli Eğitim ve Kültür Derneği

Güneşli Marmara Kültür ve Dayanışma Derneği

Güngörmüş Derneği

Habipler Yardımlaşma Derneği

Hoca Ahmed Yesevi İlim ve İrfan Vakfı

Hz. Ömer Cami Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

İfskd İstanbul Şubesi - Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Saha

Komiserleri Derneği

İkra İlim Kültür ve Rahmet Derneği

İlim ve İrfan Vakfı

İrfan Eğitim ve Kültür Vakfı

İshaf - İstanbul Avrupa Yakası Hafriyatçılar Derneği

İstanbul Atılım Çalışanlar Derneği

İstanbul Gençlik Federasyonu

İstoç Yeni Camii Okullarını ve Camilerini Yaptırma Ve Yaşatma Derneği

İşged - İş Dünyası Gelişim Derneği

Kırklar Cemevi

Kulpder Derneği

Kuran Kurslarını Koruma ve Yaşatma Derneği

Müsiad Girişimcilik Merkezi - Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği

Oyder - Oyuncakçılar Derneği

Türkiye İsrafı Önleme Vakfı - Mikro Kredi Merkezi

Verenel Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Vuslat Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Yeni Cami ve Kuran Kursu Yapılandırma ve Yaşatma Derneği

Zeynel Abidin Camii Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Olarak karşımıza çıkmaktadır. Farklı konularda kurulmuş olan derneklerin yerel yönetimlerin yerine getirmesi gereken hizmet ve görevlerin aksamasından doğan boşluğu doldurma işlevi görmektedirler.

3. Muhtarlıklar

Bağcılar ilçesi bünyesinde 2. 735 sokak ve 100 cadde bulunduran 22 mahalleden oluşmaktadır. İlçenin sahip olduğu 720. 891 kişilik yoğun nüfus bu 22 mahallede oturmaktadır. Mahalle muhtarları büyük ölçekli ilçe ve küçük ölçekli il merkezi nüfusu kadar, hatta daha fazla kişiye hizmet vermektedirler. Bu noktada Bağcılar İlçesinin sorunlarının tespit ve çözümlenmesinde, mahalle muhtarlarından etkin bir şekilde yararlanılması gerekir.

Kirazlı

100. YIL

Hürriyet

Yavuzselim

Yenigün

Fatih

Kemalpaşa

Bağlar

Evren

Barbaros

Göztepe

Çınar

Demirkapı

Fevzi Çakmak

Sancaktepe

Yeni Mahalle

Yıldıztepe

Mahmutbey

Kazımkarabekir

Güneşli

İnönü

Bağcılar İlçesine yönelik seçim çalışmalarında mahalle muhtarlıklarıyla yakın bir çalışma birlikteliği sağlanması durumunda, sorunların doğru tespit edilmesi ve etkin çözümler üretilmesi mümkün olabilecektir. Mahalle muhtarlıkları, mahallenin sorunlarının ve beklentilere uygun çözümlerin belirlenmesine hizmet etmenin yanında, hemşehri dernekleriyle birlikte, belli il veya yerleşim yerlerinden gelen seçmenin ortak sorunlarının tespitine ve sorunlara uygun projeler üretilmesine katkı sağlayacaktır. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi/Muhtarlara Söz Hakkı projesi kapsamında belli bir diyalog sağlanan muhtarların seçim sürecinde desteğinin alınması beklenen bir durumdur.

D. Bağcılar'ın Siyasi Analizi

Bağcılar İlçesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçimlerinde önemle üzerinde durulması gereken bir ilçedir. İlçenin özel önemi, nüfus ve seçmen sayısının fazla olmasına ek olarak, seçmen tercih ve davranış modellerinin kitlesel tercihler şeklinde ortaya çıkmasıdır. Kitlesel olarak ortaya çıkacak tercihlerin bir aday ya da siyasi tercih lehine şekillendirilmesi etklil bir çalışma yapılmasını gerektirmektedir. Hemşehri dernekleri, inanç grupları, kanaat önderi konumunda olan kişiler ve benzeri çalışmalarla ilçe seçmeninin desteğini almak mümkündür.

Bağcılar ilçesi kurulduğu 1992 yılından bu yana siyasal İslamcı partiler tarafından yönetilmektedir. Başlangıçta Refah Partisi, daha sonra AKP tarafından Bağcılar ilçesi belediye başkanlığı yürütülmüştür.

Kurulmuş olduğu günden bu yana geçen 20 yıla rağmen ilçede anamuhalefet partisinin hiç yerel seçim kazanamamış olması dikkat çekicidir. Ortaya çıkan seçmen tercihinin dayanağını oluşturan etkenlerin sosyolojik olarak incelenmesi önemli veriler sunacaktır.

Daha önce de ifade edildiği üzere, yoğun göçle birlikte kitlesel olarak gelen kişiler, sosyalleşme ve kente entegre olma noktasında zorluk yaşadıklarından, açığı kendi aralarında dayanışmak suretiyle kapatmaktadırlar. Sosyalleşme sorununa paralel olarak ortaya çıkan ekonomik zorluklar da yine hemşehrilik ilişkileri içerisinde çözümlenmeye çalışılmaktadır. Bütün bu etkenler nedeniyle, Bağcılar İlçesinde hemşehrilik ilişkileri ağır basmakta ve genel olarak hemşehriler blok halinde, bir aday ya da parti lehine topluca oy kullanmaktadırlar. Hemşehri gruplarının yaşadıkları sosyal ve ekonomik sorunları önceleyen sosyal demokrat politikalar, ilçe

seçmeninden büyük oranda destek bulacaktır. Sorunlarını çözümlemeye odaklanmış bir sosyal demokrat parti ve onun sosyal demokrat adayının gereken desteği bulacağı göz önünde bulundurularak seçim stratejisinin Bağcılar ölçeğinde belirlenmesi gerekir.

İlçede ekonomik durum ağırlıklı olarak zayıf/orta alt seviyededir. Bir başka ifadeyle, ilçe halkının mali durumu, İstanbul ölçeğinde bir yaşam sürdürmeye yeterli düzeyin gerisindedir. Ekonomik gelir düzeyinin ele alınması ve yükseltilmesi elbette ki merkezi idare politikalarıyla çözümlenebilecek bir sorunsa da, yerel yönetim ölçeğinde geliştirilen yerel politikalarla belli iyileştirmelerin sağlanması mümkündür. Projeler başlığı altında ifade edilecek olmakla birlikte, yeri gelmişken ilçe halkının meslek edindirme eğitiminden geçmesi, bir yandan sosyalleşme ve kente entegrasyonu hızlandıran ve kolaylaştıran bir etki doğururken, diğer yandan ekonomik sorunların ve yetersizliklerin azaltılmasında etkili olacaktır.

Bağcıla İlçesinin ilçe ve büyükşehir ölçeğinde desteğinin kazanılması için hemşehri ve işadamları dernekleriyle derin ve etkili temasların sağlanması gerekir. Örgütlü yapılar olarak hemşehri ve iş adamları gruplarına yönelik yapılacak görüşmeler, taleplerin alınması, sorunların tespiti, çözümlerin şekillendirilmesi ve derneklerle paylaşılması seçmen desteğinin sağlanması konusunda etkili sonuç doğuracaktır. Özellikle sosyal belediyecilik bağlamında ortaya konulacak projelerin şekillendirilmesine katkı sağlayan ilçe seçmeni, bu projelerin hayata geçirilmesi için gereken desteği verecektir.

Bağcılar İlçesinde faaliyette bulunan iş adamları, ülke genelindeki iş adamları gibi, iktidar partisinin sahip olduğu iktidar olanaklarını partizanca kullanması ve muhalif kalanların iktidar imkânından yararlandırılmamasının bir tehdit unsuru olarak kullanılması nedeniyle, çoğunlukla tarafsız kalmayı ya da iktidar taraftarı gibi gözükmeyi tercih etmektedirler. Sanayici ve İş Adamları Dernekleri üyeleri merkezi idareyle sorun yaşama kaygısıyla hareket etmekte, iktidar partisine yönelmekte ya da böyle bir görüntü vermektedirler.

Önümüzdeki yerel seçimler özelinde, son mahalli idareler ve genel seçimlerin sonucuna bakıldığında, Bağcılar İlçesi seçmeninin yerel yönetimler tarafından sunulan hizmetler ve ortaya konulan yönetim tercihleri konusunda memnuniyetsizlikler ifade edilmekle birlikte, alternatif aday ve politikalar konusunda daha net mesajlara ihtiyaç duyulmakta olduğunu belirtmek gerekir. Genel seçimlerde seçmen desteğinin çok gerisinde kalan bir seçmen desteği yerel yönetimler seçimlerinde ortaya çıkmıştır. Toplumda var olan bu memnuniyetsizlik üzerinden hareket edilerek, geliştirilecek projeler, Bağcılar seçmeninin tercihlerini doğrudan etkileyecek ve projeler ortaya koyan partiler veya adaylardan yana değiştirecektir. Bağcılar ilçesinin sosyal projeler üzerinden çalışılması bir ihtiyaç olarak kendini göstermektedir.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Lokman Çağırıcı	177. 825	%49.39
Cumhuriyet Halk Partisi	Bayramali Çeşmeci	65. 993	%18,33
Saadet Partisi	Mukadder Başeğmez	48. 297	%13,41
Demokratik Toplum Partisi	Tacettin Karagöz	31. 855	%8,85
Milliyetçi Hareket Partisi	Deniz Güneş	20. 350	%5,65
Büyük Birlik Partisi	Murat Şakru	5. 747	%1,60
Demokratik Sol Parti	Yılmaz Kaplan	4. 654	%1,29
Demokrat Parti	Memduh Delice	2. 952	%0,82
Anavatan Partisi	Mustafa Balaman	828	%0,23

Bağımsız Türkiye Partisi	Altan Kalemci	809	%0,22
Türkiye Komünist Partisi	Meral Aktaş	462	%0,13
Emeğin Partisi	Mehmet Turp	299	%0,08
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Lokman Çağırıcı	360.051	%100

2011 seçim sonuçları

1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	60,42	248. 597
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	17,92	73.735
3.	C _C C	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	8,45	34.759
4.	REMEST	ABDULLAH LEVENT TÜZEL	7,28	29. 971
5.	C.F. SAMET PRATTS	SP - Saadet Partisi	2,03	8. 360
6.	S BP	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,85	3. 499
7.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,77	3. 154
8.		DP - Demokrat Parti	0,38	1.568

9.	HEFAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,31	1. 289
10.	REMEL	MUSTAFA AVCI	0,28	1. 138
11.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,24	968
12.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,23	927
13.	MILET	MP - Millet Partisi	0,19	763
14.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakâr Parti	0,06	264
15.	RAGINGIZ	HANİFİ AVCI	0,05	197
16.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	182
17.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0
18.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

E. Bağcılar'ın Ekonomik Analizi

Bağcılar İlçesi, ekonomik ve sanayi faaliyetlerinin yoğun olduğu bir yerleşim yeridir. Yerel seçim çalışmalarında ilçenin ekonomik durumu, imalat ve üretime yönelik sektörler dikkate alınarak öneriler geliştirilmelidir.

Bağcılar sınırları içerisinde faaliyette bulunan sanayi kuruluşları çeşitlilik arz etmektedir. Pek çok farklı sanayi alanında üretim faaliyeti bulunmaktadır. İlçe genelinde var olan sanayi faaliyetlerine bakılacak olursa;

Sanayi tipi	Sayı	%oran
Alüminyum, Plastik işleri Sanayi	247	3,7
Ayakkabı işleri Sanayi	172	2,6
Gıda, İçki, Et ve Balık Ürünleri, Unlu		
Mamuller, Yemler ve Tarımsal Ürünler Sanayi	40	0,6
Kimya Sanayi	589	8,9
Maden Sanayi	85	1,3
Metalurji ve Makine Sanayi	470	7,1
Oto Sanayileri	360	5,5
Petrokimya Sanayi	166	2,5
Tekstil Sanayi	33	0,5
Nakliyat, Ticaret, Komisyon, İthalat ve İhracat	1.734	26,3
Yeri ile İlgili Depolar	1.690	25,6
Diğer Sanayi	1.017	15,4
Genel Toplam	6.603	100

Olmak üzere, yoğun sayılabilecek bir üretim merkezi görüntüsü mevcuttur.

Bağcılar, İSTOÇ, MASSİT, OTO CENTER, gibi iş alanlarının bulunduğu bir ilçe olarak, ülke ekonomisinde de önemli bir yere sahiptir. Seçim çalışmalarında bu iş alanlarında çalışanlar hedef alınarak projeler geliştirilmelidir. Bahse konu merkezlerde işletmesi olan kişilerin büyük çoğunluğu Bağcılar ilçesinde ikamet etmiyor olsa da, çalışanların önemli bir kısmı ilçede yaşamaktadır. Bu iş merkezlerine yönelik olarak ortaya konulacak çalışmalar, bu işletmelerde iş hukukuna tabi olarak çalışan kişilerin desteğinin alınmasında etkili olacaktır.

Tekstil ve ayakkabı sektörünün yanında, ulusal ölçekli yazılı basın ve görsel-işitsel iletişim sektörü kuruluşlarının önemli bir kısmı Bağcılar ilçesinde faaliyet göstermektedir.

F. Bağcılar'ın Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Bağcılar İlçesinin en önemli sorunu olarak, teknik ve sosyal altyapı eksikliği karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, ilçenin çok hızlı büyümesi, göçün yoğun bir şekilde gerçekleşmesi ve konut ihtiyacının imar mevzuatına aykırı şekilde gerçekleştirilen inşai faaliyetlerle karşılanması nedeniyle, kentin altyapısı düşünülemeden yapılaşması tamamlanmıştır. Sosyal sorunlar dikkate alınarak çıkarılan ve imar mevzuatına aykırı yapılara af getiren düzenlemeler sonucunda yasal hala gelen yapıların dönüştürülmesi ve altyapıya kavuşturulması çok daha sorunlu bir durumu ortaya çıkarmıştır.

1. İlçenin Yol Sorunu

Bağcılar İlçesi, TEM ve E5 ana ulaşım yollarının arasında kalan bir ilçe olduğundan çevreden ilçeye ulaşım kolay gibi gözükmektedir. İstanbul trafiğinin hareketli olduğu durumlarda ilçeye ulaşmak kolaylıkla mümkün olabilmektedir. Bununla birlikte Bağcılar İlçesinin çarpık yapılaşması merkezdeki ulaşımı içinden çıkılmaz bir sorun haline getirmiştir. İlçe içi yolların ivedi bir şekilde standartlara uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Bağcılar İlçesinde kent içi yolların yeniden düzenlenmesi gereği, merkezde bulunan kamu hastanesi ve özel sektör hastanelerinden hizmet alan ve ilçe dışından gelen kişilerin ulaşım ihtiyacının çözümlenmesi bakımından da önemlidir. Bir başka ifadeyle, Bağcılar İlçesinde kent içi ulaşımda yaşanan sorun, ilçeden alınan sağlık hizmetlerini doğrudan etkilemesi nedeniyle, İstanbul'un bir sorunu haline gelmektedir. Bağcılar Devlet Hastanesi büyük ölçekli bir araştırma hastanesi olduğundan bu sağlık kompleksinin oluşturduğu yoğunluk ya da yol ve ulaşım ihtiyacı, ilçe genelinde ortaya çıkan ulaşım ve yol sorununu görünür hale getirmektedir.

Bağcılar İlçesi çevresinin otoyollar ve ana ulaşım yollarıyla çevrilmiş olması, her şeye rağmen ilçeyi bir cazibe merkezi haline getirmektedir. İş çevreleri, Bağcılar İlçesi sınırları içerisinde bir tesis sahibi olması kendileri açısından yararlı görmektedirler. Görece olarak kolay ulaşılabilen bir yer olması nedeniyle, Bağcılar İlçesi iş yeri sahibi olmak açısından tercih

edilmektedir. İlçenin genel olarak çevresindeki yollar nedeniyle sahip olduğu ulaşım rahatlığının ilçe merkezinde de sağlanması bir önemli ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Otopark Durumu

Bağcılar İlçesinin yoğun bir nüfusa sahip olduğu üzerinde daha önce durulmuştu. Yoğun bir nüfus barındıran ilçenin altyapısız olarak yapılandırılmış olduğu dikkate alındığında, otopark sorununun tabii olarak ortaya çıkması gerekir. Yoğun nüfus belli bir oranda araç trafiği demektir. Buna ilave olarak, Bağcılar İlçesinde var olan sanayi tesisleri ve hizmet birimlerinin oluşturduğu araç yoğunluğu, yoğun bir otopark ihtiyacını doğurmaktadır. Otopark sorunu, Bağcılar ilçesi bakımından öncelikli ve önemli bir çözümü gerektirmektedir.

Otopark sorununun varlığı, zaten dar olan sokakların parklama alanı olarak kullanılması nedeniyle yol ve trafik sorununu da beraberinde getirmektedir. Dar sokaklar park yeri olarak kullanılmakta ve trafik sorununu büyütmektedir.

3. Ulaşım Durumu

Bağcılar İlçesine ulaşım noktasında ana arter kara yolları ağına ek olarak, raylı sistem aracılığıyla belli bir oranda ulaşım mümkün olmaktadır. Ancak, ilçenin plansız şekillenmiş olması nedeniyle ulaşımın memnuniyet katsayısı düşük düzeydedir. Bağcılar görece olarak, ulaşım konusunda sorunsuz bölgelerden biridir.

İlçeye yönelik toplu taşıma sistemlerinin beklentileri karşılayacak şekilde iyileştirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

İlçeye ulaşım sorunu belli oranda çözümlenmiş olmakla birlikte, ilçe içerisinde ulaşımın yeterli olduğunu söylemek güçtür. Toplu taşıma sistemlerinin anlamlı olabilmesi için gerekli olan kent/semt içi ulaşımın da yeterli olması gereği ve toplu taşıma sistemine kolay ulaşma durumu, Bağcılar İlçesi bakımından üzerinde durulması gereken temel konulardan biridir.

4. Yeşil Alan

Daha önce de ifade edildiği üzere, Bağcılar İlçesinin yapılaşma sürecinin kontrol dışı kalması, plan, proje, ruhsat, denetim ve iskan konularının gündeme gelmediği bir inşaat süreci, donatı alanlarının yetersizliğini de beraberinde getirmiştir. Bağcılar, adının aksine, yeşil alan bakımından son derece fakir bir ilçedir.

Bağcılar ilçesinde 323. 742 m2 aktif yeşil alan, kişilerin dokunabildiği, yararlanabildiği ve içerisinde yer alabildiği alan olarak karşımıza çıkar. Buna ilave olarak, 1. 684. 868 m2 pasif, görüntüsel olarak mevcut olan yeşil alan bulunmaktadır.

Kişi başına 0,46 m2 aktif, 2,34 m2 pasif yeşil alan düşmektedir. İlçede toplam 144 adet park bulunmaktadır. Bunların 3 adedi özel temalı park niteliğine sahiptir. İlçenin yapılanmasının yeniden ele alınması sürecinde, yeşil alan ihtiyacının da diğer altyapılar gibi planlı bir şekilde çözüme kavuşturulması gerekir.

5. Eğitim ve Eğitim Hizmetleri

Bağcılar İlçesinde eğitim durumu ve eğitim hizmetlerinin üzerinde özel olarak durmak ve projeler geliştirmek gerekir. Geliştirilecek projeler, seçmen tercihinin şekillenmesinde de etkili olacaktır. İlçede eğitim durumu pek iç açıcı değildir.

İlçe halkının % 5,1'i (32. 225 kişi) okuma yazma bilmemekte, %24,8'i (157. 356 kişi) sadece okuma yazma bilmekte ancak diploması bulunmamaktadır. İlçe nüfusu içerisinde üniversite mezunlarının oranı %2,5'dir. İlçe nüfusunun yaklaşım üçte birinin herhangi bir eğitim kurumunu bitirmemiş olması durumu, ilçe genelinde sosyal sorunlara ek olarak güvenlik sorunlarının da ortaya çıkmasına neden olabilecek bir veridir. Eğitim seviyesinin yükseltilmesi amacıyla yerel idarenin projeler geliştirmesi, en azından sertifika programları aracılığıyla eğitim ve kültür düzeyini yükseltmeye odaklanması gerekir.

Bağcılar İlçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 84 eğitim kurumu bulunmaktadır. Bu eğitim kurumlarının dağılımı;

Anaokulu	3
İlköğretim	55
Lise	15
Meslek lisesi	7
Eğitim merkezi	4

Şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

İlçede özel eğitim kurumları olarak, özel hukuk kişilerince yönetilen 18 anaokulu, 6 ilköğretim, 8 lise ve 77 kurs bulunmaktadır.

Eğitim öğretim konusunda geliştirilecek mesleki ve kültürel eğitim programları, mahallelere kurulacak merkezler aracılığıyla yürütülmek üzere projeler hazırlanması, muhtarlıkların da sürece katılması, belediye yönetiminde söz hakkı olması ve seçmen eğilimlerinin anamuhalefet partisine yönlenmesine katkı sağlayacaktır.

6. İbadethaneler

Bağcılar'da 88 camii ve mescit bulunmaktadır. Camilerin yoğunluğu bizi, ilçenin nüfusunun yoğunluğunun yanında, sosyolojik olarak dini değerlere bağlılığın ilçe halkında ortalamanın üzerinde olduğu sonucuna ulaştırmaktadır. Toplumun bu konudaki duyarlılığının seçim çalışmalarında dikkate alınması ve projeler belirlenirken ibadethanelerin gereksinimlerinin karşılanması konusunda yapılabilecekler ortaya konulmalıdır.

Bağcılar İlçesinde 4 Cem evi, bir cem vakfı şubesi bulunmaktadır. Bu noktada camilere yönelik olarak ortaya konulacak projelere paralel olarak, Cem Evlerinin ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hizmetler belirlenmelidir.

7. Sağlık

Bağcılar ilçesinde yer alan, Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul'un en büyük devlet hastanesi kompleksidir.

Eğitim ve araştırma hastanesi olması nedeniyle ilçede sağlık hizmetleri yönünden sıkıntı yaşanmamakta, hatta Bağcılar İlçesine İstanbul'un sağlık merkezi konumunu kazandırmaktadır.

İlçede ayrıca 52 aile sağlık merkezi, 8 acil yardım istasyonu, 2 verem savaş dispanseri bulunmaktadır.

Bağcılar'da 5 özel hastane, 8 özel poliklinik ve 13 özel tıp merkezi, 4 özel diyaliz merkezi, 10 özel sağlık kabini hizmet vermektedir

Sağlık hizmetleri altyapısı Bağcılar ilçesinde ihtiyaçlara cevap verebilecek düzeydedir. Bununla birlikte, İlçede var olan sağlık kuruluşlarından hizmet alan kişilerin ihtiyaç duyacağı destek sosyal hizmetlerin İlçe ve büyükşehir belediyesi tarafından sunulması önemli bir farkındalık oluşturacaktır. İstanbul'un farklı semt ve ilçelerinden ya da şehir dışından gelen hastalarla birlikte, ilçe halkından bu tesislerden yararlanan kişilerin hastaneden hizmet alma sürecinde, desteklenmesi, ulaşım hizmeti sunulması, günübirlik beslenme hizmeti verilmesi ve benzeri sosyal hizmet uygulamalarıyla seçmenin tercihlerinin anamuhalefet partisine yönelmesi sağlanabilecektir.

G. Bağcılar Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Bağcılar İlçesi, İstanbul'un en büyük nüfusa sahip ilçesi olarak, bu büyüklüğüne paralel bir şekilde büyük sorunlar barındıran bir ilçesidir. Bağcılar İlçesinin genel olarak sorunları ve çözümleri yerel seçimlerde uygulanacak stratejinin genel çerçevesini oluşturmalıdır.

i. Bağcılar İlçesinde karşımıza çıkan öncelikli sorun çarpık kentleşme sorunudur. Düzensiz, sağlıksız ve estetikten yoksun olarak ortaya çıkan Bağcılar İlçesinin bu sorunlarından kurtarılması genel, ortak ve işbirliği içerisinde, imar planı hükümleriyle teşvik edilen bir dönüşümle aşılabilecektir. İlçe sakinlerinin mevcut durumlarıyla ortaya çıkacak yeni

yapılaşma sonucundaki kentsel kalite ve değerin kıyaslanmasıyla dönüşümün taraflarının ikna edilmesi ve sürece katılımlarının sağlanması gerekir.

ii. Başlatılan kentsel dönüşüm Bağcılar halkı üzerinde sıkıntı yaratmaktadır. Bağcılar'da kentsel dönüşüm çalışmaları farklı noktalarda devam etmektedir. Ancak, kentsel dönüşüm çalışmaları, afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi kapsamında yerine getirilmektedir. Afetle mücadele kapsamında yapılan uygulamaların gerçekten afet riski taşıyan alanlarda yapılması gerekir. Afet riski taşımayan, sanayi alanlarının dönüştürülmesinin başkentten, hükümet-bakanlık eliyle gerçekleştirilmesi imar mevzuatının temel ilke ve kurallarına açıkça aykırıdır. Afetle mücadele, maliklerin mal varlığının kamu gücü kullanılarak kısıtlanması ya da sonlandırılması şeklinde tezahür etmektedir. Bu durum, toplum üzerinde tedirginliklere neden olmaktadır. Kentsel dönüşüm uygulamalarında ortaya çıkan uygulama sorunları, seçmenin sağlıklı çözüm üretecek aday ve partilere yönelmesi kaçınılmazdır.

iii. Bağcılar İlçesindeki binaların pek çoğunun yapı kullanma izin belgesi bulunmamaktadır. Yapı kullanma izni, yani iskan belgesi bulunmayan binaların maliklerine herhangi bir hak sağlamıyor olması ve hukuki korumadan yararlanamayacak olması, ciddi sorunlara yol açabilecektir. İskan izni bulunmayan binaların dönüştürülmesi diğer yapılara göre daha kolay olmakla birlikte, iskanı olmasa da, ilçe sakinlerinin sahiplenmiş bulunduğu konutlarından kolaylıkla vazgeçmeyecekleri açıktır. Bu noktada, imar planlama kararlarıyla dönüşümün teşvik edilmesi ihtiyaca çözüm üretebilecektir.

iv. Bağcılar İlçesinde kent içi ulaşım ve trafik sorunlarının çözümlenebilmesi için kent içi ana arterlerin açılması temel ihtiyaçlardan biridir. Dönüşüm sürecinde, kent yeniden şekillendirilirken kent içi yoğun trafik sorununun çözümlenmesine yönelik olarak, yolların açılması, otopark alanlarının esas olarak yer altında olmak üzere oluşturulması, yeşil alan sorunlarının çözümlenmesi, yeşil alan miktarının yükseltilmesi, kentsel teknik altyapının standartlara uygun hale getirilmesi, planlı, ciddi, geniş katılımlı ve kapsamlı bir çalışmanın yapılmasını gerektirmektedir.

v. Bağcılar İlçesinde önemli bir sorun ve ihtiyaç olarak Tavukçu Deresinin ıslahının yapılmaması gerekliliği karşımıza çıkmaktadır. Derelerin ıslahı konusu, ilçe ölçeğinde ele alınması yerine, büyükşehir belediyesi tarafından yapılacak projeler kapsamında Tavukçu Deresinin ıslahı seçim stratejisi ve projesinin seçmene sunulması gerekir.

vi. Bağcılar İlçesinde altyapı standardının yükseltilmesi çalışmaları kapsamında, öne çıkan bir başka ihtiyaç da yağmur suyu kanallarının gereksinimleri karşılamanın gerisinde kalma sorununun giderilmesi gerekir. Yağmur sularının akabilecekleri mecraların hazırlanması, sağlıklı bir kent yaşamının vazgeçilmez gereklerindendir. Bu gerekliliğin ivedilikle yerine getirilmelidir.

vii. Bağcılar İlçesinde faaliyet gösteren işyerlerinin önemli bir kısmının çalışma ruhsatı bulunmamaktadır. Çalışma ruhsatı bulunmayan işyerlerinin çalışanları ve çevre sakinleri açısından ciddi riskler oluşturmakta olduğu tartışmasızdır. Yerel yönetimlerin bu sorunun giderilmesine yönelik olarak, projeler geliştirmesi gerekir. Mahalle muhtarlıklarının, sivil toplum örgütlerinin, mahalle sakinlerinin ve işyeri sahiplerinin ortak katılımını öngören bir yaklaşımlar sorunlara çözüm üretileceği vurgulandığında bir yandan katılımcı demokrasinin ve gerçek yerel yönetimlerin kurulması sağlanacak, diğer yandan sağlıklı kent hedefine ulaşılmış olacaktır.

viii. İmar planlamasında temel öncelik, birbiriyle bağdaşmayan kullanımların farklı kentsel alanlarda bulunmalarını sağlayacak fonksiyonlandırmaların yapılmasıdır. Konut alanı, sanayi alanı, ticaret alanı ve konut alanı şeklinde ana kullanım alanlarının belirlenmesine bağlı olarak, imalat ve üretim tesislerinin özellikle konut alanlarından uzak tutulması sağlanmak zorundadır. Bağcılar İlçesinde bu yönde ciddi bir sorun var gözükmektedir. Hükümet bu sorunu, afetle mücadele kapsamında sahip olduğu yetkileri kullanarak, zorla dönüştürme yapmak suretiyle çözmeye odaklanmıştır. Bu durum, kent sakinlerinin, işletme sahiplerinin ve buralarda çalışanların tercihlerine aykırı bir yaklaşım olarak algılanmaktadır. Böyle bir uygulama yapmak yerine, bütün paydaşların katılımıyla oluşan

imar plan hükümleriyle dönüşüm suretiyle soruna çözüm üretilmesi daha sağlıklı olacaktır.

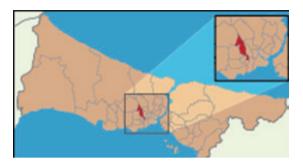
- ix. Hükümetin, yerel yönetimleri yok sayarak, Anayasal düzenlemeyle koruma altına alınmış yerinden yönetim anlayışını ortadan kaldırarak, merkezden yapmaya çalıştığı kentsel dönüşüm toplumsal olarak tepki çekmektedir. Hükümet kararıyla, can ve mal emniyetini sağlama iddiasıyla, kişilerin mülkiyet haklarına ve işletmelerine müdahale suretinde ortaya çıkan kamu gücü kullanılarak zorla dönüştürme uygulamaları, afet riskinin oluşturduğu tehlikenin önüne geçmiş ve yapılanın mal varlığını ellerinden almanın bahanesi olduğu kabulü yerleşmiş bulunmaktadır. Afet riski gerekçesiyle yapılan zorla dönüştürme, " ben senin canını ve malını koruyorum", "evini ya da iş yerini terk et ve git" şeklinde algılanmaktadır. Bu algı nedeniyle kentsel dönüşüm yapma vaadiyle oy talep etme imkânı ortadan kalmış gözükmektedir.
- x. Nüfus analizinde de ortaya konulduğu üzere, Bağcılar İlçesinin çok hızlı büyümesi, yoğun kırsal göç alması, plansız ve programsız kentleşme, entegrasyon sorunu, aynı bölgeden kitlesel olarak gelen insanların kendi aralarında kapalı gruplar oluşturmaları, sosyal ve kültürel hizmetlerin yetersizliği ve benzeri nedenlerden dolayı, kent kimliği ve kentlilik bilinci yeterince gelişmemiştir. Bu noktada, muhtarlıklar ve sivil toplum örgütleriyle birlikte geliştirilecek sosyal ve kültürel projelerle ilçe halkının kentlilik bilinci ve büyükşehre entegrasyonu sağlanmış olacaktır.
- xi. Bağcılar İlçesinde sosyal güvencesi olmayan nüfus ortalamanın üzerindedir. Ruhsatsız işyerlerinin fazlalığına bağlı olarak, ilçede sosyal güvencesi olmayan nüfus da fazlalaşmaktadır. İşyerlerinin ruhsata bağlanmasına bağlı olarak, sosyal güvencesi olmayan çalışan sorunu çözümlenecektir. İlave olarak hiçbir sosyal güvencesi olmayan kişilere verilecek eğitimlerle, kentte var olan yetişmiş işgücü ihtiyacına cevap verebilecek nitelikleri taşıyan kişiler haline getirilmesi soruna çözüm oluşturacaktır.
- xii. Eğitim eksikliği olan, niteliksiz iş gücü ve işsiz insanların fazlalığı, Bağcılar İlçesinde sosyal yardım ihtiyacını büyütmektedir. Sosyal yardım ihtiyacına cevap vermek öncelikle başvurulacak bir yoldur. İlave olarak, iş ve istihdam ihtiyacı içerisinde olan kişilerin meslek sahibi olmasına yol

açacak eğitimlerin verilmesi, ruhsatsız işyerlerinin ruhsata bağlanması sonrasında kaçak işçi çalıştırılmasının önlenmesi sonrasında sosyal yardım talebi makul ölçülere gelecektir.

H. Bağcılar İlçesine Yönelik Faaliyetler

Bayrampaşa İlçesinin sorunları konusunda kimi Sivil Toplum Kuruluşları ve muhtarlıklar üzerinden, uzmanlık konumuz olan imar planlama, kentsel dönüşüm ve çocuk suçlarının önlenmesi konusunda bilgilendirme faaliyetlerimiz gerçekleştirilmiştir. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi projemiz kapsamında mahalle muhtarlıklarıyla olan anket, mülakat ve bilgilendirme çalışmalarımız devam etmektedir.

V. Esenler

Esenler⁵ İlçesi, tarihi yerleşim yeri olarak azınlık vatandaşlarımızın yaşadığı köylerin merkezinde kurulmuş olan bir yerleşim yeridir.

Osmanlı döneminde Mahmutbey nahiyesi içerisinde birer Rum yerleşim yeri olan Litros ve Avas köylerinin etnik yapısı, Lozan Antlaşmasına bağlı olarak gerçekleşen mübadele sonucunda değişmiştir.

Cumhuriyet döneminde Rum kökenli halkın Yunanistan'a göç etmesiyle boşalan köylere, Doğu Makedonya'dan gelen mübadele göçmenleri Türkler iskan ettirilmiştir. Uzun yıllar mübadele köyü konumunda kalan Litros ve Avas isimleri 1930'lu yıllara kadar korumuştur. 1937-1940 yıllarında gerçekleştirilen değişiklikle Litros-Esenler, Avas-Atışalanı olarak Türkçeleştirilmiştir.

Esenler 1993 yılı sonunda ilçe olmuştur. Esenler'in bulunduğu bölge, önce Bakırköy ilçesine dahil edilmişken, Bakırköy İlçesi bölünerek yeni ilçe kurulması sürecinde Esenler önce Güngören İlçesine dahil edilmiş ve sonra müstakil bir ilçe olarak kurulmuştur.

A. Esenler Konum Analizi

Esenler, Kuzeyde Bayrampaşa, güneyde Güngören, güneydoğuda Zeytinburnu, batıda Bağcılar ilçeleriyle komşudur. Esenler, 16 mahalleden oluşmaktadır ve yüzölçümü toplam 5. 227 hektardır.

⁵ Wikipedia, The Free Ancyklopedia

Esenler İlçesi, bulunduğu konum itibariyle İstanbul'un merkezinde bulunan bir yerleşim yeri olduğundan, kırsaldan büyük kentlere yönelen göç dalgasından yoğun olarak etkilenmiştir. Yoğun göç dalgasının oluşturduğu yerleşim yeri ve konut ihtiyacına bağlı olarak, plansız, projesiz, ruhsatsız ve denetimsiz yapılaşmalar sorunu ortaya çıkmıştır. Bir başka ifadeyle Esenler İlçesinin konumu, bugün yüz yüze olduğu sorunlar yumağının temel nedenidir.

Esenler İlçesinin merkezi konumu, çarpık kent yapılanmasının çağdaş yerleşim yerlerine dönüştürülmesinde bir avantaj olarak kullanılabilecektir. İmar planlaması ve plan hükümleriyle dönüşümün sağlanması, düzenli-sağlıklı-estetik kentleşme gereklerinin yerine getirilmesi bakımından temel gerekliliktir. Merkezden yapılacak uygulamaların yerel ihtiyaçları ve kentsel bütünlüğü dikkate almaması nedeniyle, planlamanın temel esaslarına ve şehircilik ilkelerine aykırılık taşımasından dolayı, uygulama sürecinde ve sonrasında ciddi sorunlara yol açmaktadır. Bu sorunları ortadan kaldırabilmek için, dönüşümün yerel ölçekte, tarafların katılımıyla yapılması tercihinin hayata geçirilmesi bakımından Esenler İlçesinin konumu sonuç almayı kolaylaştıracaktır.

B. Esenler'in Nüfus Analizi

Esenler İlçesi, ülkemizdeki köyden kente göç dalgasının yoğun olarak etkilediği ilçelerden birisidir. 1935 yılında 604 kişi olan nüfusu, 1940 yılında ancak 860 kişiye ulaşmıştır. Bahse konu nüfus yapısıyla bir köy görünümündeki Esenler, 1970'li yıllardan sonra büyük bir göç akınına uğramıştır. 1985 sayımında 154 bin 380 kişi ile büyük bir şehir haline gelen Esenler'in nüfusu, 1990'a gelindiğinde yüzde 38. 6'lık bir artışla 214 bin'e yükselmiştir. Yoğun nüfusa rağmen, 1990'lu yıllarda da Esenler aşırı göç almaya devam etmiştir. Göç dalgasının devamında, yeni gelen kişilerin tanıdıklarının ve hemşehrilerinin yanına ya da yakınlarına yerleşmek istemelerinin etkisi büyük olmuştur. Bir başka etken ise, plansız, ruhsatsız ve kontrolsüz yapılaşma imkânının olması nedeniyle, yeni gelenlerin kendilerine gecekondu da olsa, başlarını sokabilecekleri bir yer bulabilmeleridir. 2010 yılında yapılan nüfus sayımına göre; Esenler'in toplam nüfusu 464. 757'e ulaşmış durumdadır.

Esenler İlçesinin nüfusunun yaklaşık %14'ü engellilerden oluşmaktadır. Yüksek sayılabilecek bu engelle nüfusa yönelik yerel politikalar üretilme ihtiyacı ve beklentisi oldukça yüksektir.

Esenler İlçesinde kentleşme ve entegrasyon eksikliği kalabalık aileler şeklinde bir yaşam tercihi ortaya çıkarmıştır. Ortalama Aile büyüklüğü 5,2 kişiden oluşmaktadır. Kentsel alanda memleket kültürüyle yaşamaya devam eden ailelerin çocuk sahibi olma konusundaki tercihleri, kente gelmelerinden etkilenmemiş gözükmektedir.

Esenler İlçesi nüfusunun % 50. 2'si 34 yaş altı, % 39. 1'i 35 ile 54 yaş gurubu, % 10. 7'si 55 yaş üstüdür.

Nüfusun % 33. 3 Karadeniz Bölgesi, % 33. 3 Doğu ve Güneydoğu Bölgesi, % 33. 3 Marmara, Ege, Akdeniz, Batı Trakya, İç Anadolu Bölgesi kaynaklı göçlerle gelen insanlardan oluşmaktadır. İlçenin mevcut nüfusunun kaynak bölgesinden hareketle sosyal projeler üretilmesi gerekliliğine, güvenlik gereksinimlerinin tam olarak karşılanamamasından doğan sosyal tedbirler de eklenmiş durumdadır.

Nüfusun %58. 9 SGK (Sosyal Güvenlik Kurumu), % 16,7 Yeşilkartlı, %24. 4 Sosyal güvencesi yoksunudur. Sosyal güvencesi olmayan ya da devlet imkânlarıyla sosyal güvence sağlanmış kişilerin toplamının nüfusun %40'ı nispetinde olması, ilçede var olan işsizlik, yoksulluk ve yoksunluk durumunun çok ciddi boyutlara ulaşmış olduğunu göstermektedir.

Kayıtlı işsiz sayısı %9,4 olmakla birlikte, sosyal güvencesi olmayan insan sayısının yüksekliği karşısında, işsizlik oranının çok daha yüksek olduğunu vurgulamak gerekir.

İlçede 10m2'ye 4,5 kişi düşmektedir. Bu oran kent yaşamının gerektirdiği altyapı ve üst yapı tesislerinin karşılanabilmesi bakımından oldukça yüksektir. İlçede nüfus yoğunluğunun fazlalığı, sorunların nedeni olarak değerlendirilmektedir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	41.685	21. 508	20. 177
'5-9'	41.366	21. 122	20. 244
'10-14'	43.779	22. 586	21. 193
'15-19'	42. 190	21.856	20.334
'20-24'	37.747	17.950	19.797
'25-29'	44. 852	23. 440	21.412
'30-34'	47.071	24. 697	22.374
'35-39'	39.446	20. 505	18.941
'40-44'	32. 682	17. 270	15.412
'45-49'	27.662	14. 734	12.928
'50-54'	20. 254	10.564	9.690
'55-59'	15. 255	7. 696	7.559
'60-64'	9.871	4. 808	5.063
'65-69'	5.860	2. 646	3.214
'70-74 '	4.032	1.772	2. 260
'75-79'	2.543	1.053	1.490
'80-84'	1.600	575	1.025
'85-89'	611	176	435
'90+'	188	37	151
Toplam	458.694	234.995	223.699

C. Esenler Sosyal Yaşam Analizi

Esenler İlçesi, imar mevzuatına aykırı yapılaşmanın yoğun olduğu bir ilçe olarak, altyapı ve üstyapı tesisleri ihtiyaçlarının karşılanmasının yanında, sosyal yaşamda ortaya çıkan aksaklıkların çözümlenmesine

yönelik projeler üretilmesi bakımından sosyal yaşamın analiz edilmesi ihtiyaçtır.

1. Esenlerde Yerel Basın

Bölgede İlk Haber

Gazete Esenler

Esenler Haber

Esenlerin Sesi

Esenlerde Son Haber

Esenler Time

Eskonas Esenler Kent Kültürü Gazetesi, ilçede yerel basın olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Dernekler

Büyükşehirlerde dernekler sivil toplum faaliyeti olarak karşımıza daha çok hemşehri dernekleri şeklinde karşımıza çıkar. Esenler ilçesinde 36 adet hemşehri derneği ve şubesi bulunmaktadır.

Bafra Çetinkaya Beldesi ve Çevre Köyleri Kalkınma ve Dayanışma Derneği

Alaçamlılar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Alakuşak Köyü Dayanışma Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Amasya Ardıçlar Köyü Kültür Dayanışma Derneği

Amasya Sarımeşe Köyü Kültür ve Sosyal Dayanışma Derneği

Arguvan Göçeruşağı Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bayburt Arslandede Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bigalılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Esenler Şubesi

Çorum Mecitözü Köyleri Kültür ve Dayanışma Derneği

Edirne İli Meriç İlçeleri Serem Köyü Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Esenler Doğu Makedonya Göçmenleri Kültür ve Dayanışma Derneği

Esenler Rumeli Kültür ve Dayanışma Derneği

Esenler Siirtliler Derneği

Eski Atışalanı Köyü Kültür Dayanışma ve Yardım Derneği

Giresunlular Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Gümüşhane Tamzı Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Gürün Konakpınar Nahiyesi Ve Köyleri Kültür ve Dayanışma Derneği Kabaklı Köyü Yardımlaşma Derneği

Kastamonu Tosya Karabey Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Kavaklıdere Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Malatya Pötürge Aktarla Köyü Sosyal Dayanışma ve Kalkınma Derneği Niğde Çiftlik İlçesi Genç Asmasızlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Niğde İli Altunhisar İlçesi Uluören Köyü Kalkınma Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Niğde İli Hacıabdullahlılar Şehit Muallim Ethem Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ordu İli Merkez İlçesi Gökömer ve Şenocak Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanısma Derneği

Ordu İli Mesudiye İlçesi Aşıklı Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ordulular Kültür ve Dayanışma Derneği

Pınarözü Köyü Sosyal Yardımlaşma Derneği

Pusatlılar Derneği

Sinop Gerze Sarımsak Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği Sinop İli Gerze İlçesi Güzelyurt Köyü Kalkındırma Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Sinop Saraydüzü Tepeköy Kültür ve Yardımlaşma Derneği Sinop Sosyal Yardımlaşma Derneği

Tokat Reşadiye Akdoğmuş Köylüleri Yardımlaşma ve Kültür Derneği Yarhisar Köyü Kalkındırma Kültürel Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Yozgat Kültür ve Dayanışma Derneği

İlim Kültür ve Rahmet Derneği

İstanbul Özravzam İlim Hizmetleri Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği

İstanbul Trafik Hizmetlerini Geliştirme Destekleme ve Koruma Derneği

İstanbul Üniversitesi Dr. Ziya Gün Vakfı

Kemalpaşa Cami Güzelleştirme ve Yaşatma Derneği

Kemertepe Camii Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

KYSD - Konfeksiyon Yan Sanayicileri Derneği

Marmara Kültür Eğitim ve Yardımlaşma Derneği

Atışalanı Eğitime Hizmet Derneği

Mimarsinan Cami İhya Derneği

Muhammediye Camii İlim İrfan Vakfı

Otistik Çocuklar Eğitim Derneği

Pagder - Plastik Sanayicileri Derneği

Promosyon Ürünleri İmalatçıları ve Satıcıları Derneğ

Promotürk Promosyon Ürünleri İmalatçıları ve Satıcıları Derneği

Şoförler Mesleki Araştırma Geliştirme Dayanışma Ve Sosyal

Yardımlaşma Derneği

TAP - Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği İktisadi İşletmesi

TEKSİAD - Tekstilkent Sanayici ve İşadamları Derneği

TOF - Tüm Otobüsçüler Federasyonu

TRİSAD - Türkiye Triko Sanayicileri Derneği

TTDER - Turizm Taşımacıları Derneği

TÜRES - Tüm Restoranlar Lokantalar ve Tedarikçiler Derneği

Türk Mallarını Teşvik Derneği

Türkiye Gözlük Sanayicileri Derneği

Uygur Spor Kulübü Derneği

Valide İnsani Yardım Derneği

Yeşil Camii Yapılandırma ve Yaşatma Derneği

İlçede var olan hemşehri dernekleri, ilçe halkının taleplerinin alınması ve sosyal projeler üretilmesi noktasında belirleyici olacaktır. Dernekler elinde var olan sosyal yardım faaliyetleri bilgi bankaları kullanılmak suretiyle ilçenin genel olarak sosyal destekleme faaliyetlerinin çerçevesi çizilebilecektir.

İlçede ayrıca 53 sosyal-ticari-sportif dernek bulunmaktadır. Bu derneklerin sahip olduğu deneyimler, bilgi bankası ve yürütmekte olduğu

faaliyetler üzerinden ilçe yaşamına yönelik sosyal projelerin yürütücüsü haline getirilmesi doğru bir seçenek olacaktır.

3. Muhtarlıklar

Esenler ilçesi 1163 sokak ve 142 caddeden içine alan 16 mahalleden oluşmuştur. Mahallelerin nüfus ortalaması 25 bin kişiden fazladır. Esenler İlçesinin mahalleleri orta büyüklükte müstakil yerleşim yerlerinin sahip olduğu nüfusa denk bir nüfusa sahiptir. Mahalle muhtarlarının yerel yönetim süreçleri içerisinde yer alması gerekliliği mahalle nüfusunun büyüklüğüne paralel olarak bir ihtiyaç haline gelmektedir.

Birlik Mahallesi Cifte Havuzlar Mah. Davutpaşa Mah. Fatih Mah. Fevzi Çakmak Mah Havaalanı Mah. Kazım Karabekir Mah. Kemer Mah. Menderes Mah Mimar Sinan Mah Namık Kemal Mah. Nene Hatun Mah. Oruç Reis Mah. Tuna Mah. Turgut Reis Mah. Yavuz Selim Mah.

D. Esenler'in Siyasi Analizi

Esenler İlçesinde mevcut iktidar partisinin ağırlığı oldukça fazla gözükmektedir. Yerel ve genel seçimlerde ortaya çıkan tablo, Esenler üzerinde özellikle durulmasını gerektirmektedir. Seçmenlerin geldikleri bölge profili dikkate alındığında sosyal demokrat seçmen kitlesi olarak görülebilecek kişilerin mevcut iktidar partisini destekledikleri görülmek-

tedir. Saadet Partisi oylarının genel seçimlerde AKP'ye geçtiği görülmektedir. Seçmen tercihinin anamuhalefet partisine yönelmesini sağlamak üzere, yoksulluk ve yoksunlukla mücadele politikaları belirlenmeli, meslek edindirme ve istihdam sağlama noktasında ortaya konulacak projeler üzerinden gereken destek sağlanmalıdır. Esenler İlçe seçmeninin siyasi tercihlerinin belirlenmesinde hassasiyet duydukları alanlara saygı gösterilmesi beklentisinin ve gerçekleşip gerçekleşmemesi durumunun etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Yerel seçimlerle genel seçimler arasında kısmi olarak CHP'nin oylarında sınırlı bir yükseliş gözlemlenmektedir. Bu yükselişin dikkate değer düzeylere çıkarılması mümkündür. İlçede yoğun bir şekilde karşımıza çıkan sosyal ve ekonomik sorunların çözümlenmesine yönelik çalışmaların etkili sonuçlar doğurması beklenir.

Yoksulluk ve yoksunlukla mücadele olarak ifade edilen, meslek edindirme ve istihdam alanı yaratma çalışmalarının ilçe seçmeninden destek bulması kuvvetle muhtemeldir.

Sıkışık yapılaşma nedeniyle Hemşehrilik/hemşehri dayanışması diğer ilçelere göre daha az etkili gözükmektedir. Esenler ilçesinde hemşehrilik bağlarının yerini, ortak inanç etrafında buluşma durumu ya da etnik aidiyet üzerinden birliktelik almış durumdadır.

2009 Seçimleri

Esenler						
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı			
Adalet ve Kalkınma Partisi	Memet Tevfik Göksu	110.841	%47,34			
Saadet Partisi	İbrahim Bitiş	43.057	%18,39			
Cumhuriyet Halk Partisi	Yüksel Kılıç	31.920	%13,63			
Milliyetçi Hareket Partisi	Ahmet Fidan	22. 801	%9,74			
Demokratik Toplum Partisi	Celal Alphan	15. 230	%6,50			

Büyük Birlik Partisi	Muharrem Çelik	5. 183	%2,21
Demokratik Sol Parti	Zekeriya Beyaz	3.037	%1,30
Demokrat Parti	Cumhur Batı	583	%0,25
Anavatan Partisi	Cahir Çelepi	576	%0,25
Bağımsız Türkiye Partisi	Feremez Savukduran	548	%0,23
Türkiye Komünist Partisi	Turan Soydan Keneş	248	%0,11
Liberal Demokrat Parti	Emine Dilek Balkan	102	%0,04
Bağımsız	Feti Aydın	31	%0,01
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Memet Tevfik Göksu	234. 157	%100

2011 Seçimleri

			Oy Oranı	Toplam Oy
1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	64,71	168. 622
2.		CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	15,43	40. 201
3.	C C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	8,19	21. 332
4.	SASTASS	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	6,09	15.879
5.	SAME PROPER	SP - Saadet Partisi	2,19	5.719

6.	3	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,97	2. 540
7.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,80	2.076
8.		DP - Demokrat Parti	0,38	998
9.	NA PAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,28	732
10.	>	DSP - Demokratik Sol Parti	0,26	670
11.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,17	438
12.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,13	326
13.	estatest	ÇETİN DOĞAN	0,12	301
14.		MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,07	180
15.	LOP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	111
16.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0
17.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

E. Esenler'in Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Sosyal ve teknik altyapı, Esenler İlçesinin temel sorunudur. Çünkü İlçe, plansız, programsız, projesiz, ruhsatsız ve kontrolsüz bir şekilde yapılanmıştır. Gecekondulaşmanın yoğun olduğu Esenler'de, altyapı ihtiyacının karşılanabilmesi çok zor, maliyetli ve zaman alacak bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır.

1. Yol Altyapısı

Esenlerin merkezi konumu, İlçe merkezinden iki adet uluslararası ana ulaşım yolunun geçmesi nedeniyle dışarıdan ilçeye ya da ilçeden dışarıya ulaşımda, İstanbul trafiğinin hareketli olduğu saatlerde belli bir düzeyde rahatlık olduğu tartışmasızdır. Buna karşılık, ana arterler üzerinde yoğun trafik olan saatlerde veya durumlarda ilçeye ulaşım ya da ilçeden ulaşım bir kâbus haline gelmektedir.

İlçenin diğer semtlerle ulaşımında yol altyapısının yeterli olduğu söylenebilir olmakla birlikte, İlçe içerisinde trafik akışının çok sorunlu olduğu bir başka gerçektir. İlçe içerisinde plansız yapılaşmış alanlar, yol ihtiyacı ve altyapısı düşünülmeden şekillendirilmiş olduğundan yol ihtiyacı ciddi boyutlara ulaşmış durumdadır. Görece olarak araç fiyatlarının daha ulaşılabilir olması karşısında yol ihtiyacı daha da artmaktadır.

2. Otopark Altyapısı

Esenler İlçesinde, vasıfsız boşlukların otopark olarak kullanılmasını saymazsak, otopark altyapısı hiç yoktur. Otopark alanları ya da yapıları bulunmadığından yollar park olarak kullanılmaktadır.

Kişi başına düşen araç sayısının diğer illere göre düşük olmasından dolayı, şimdilik kaydıyla, otopark sorunu içinden çıkılmaz düzeyde değildir.

3. Toplu ve Bireysel Ulaşım

İlçeye pek çok noktadan toplu ulaşım imkânı bulunmaktadır. Ancak, özellikle sabah ve akşam saatlerinde, toplu taşıma araçlarından yararlanabilmek imkânsız hale gelmekte ve sunulan toplu ulaşım hizmeti insani gelişmişlik düzeyinin çok gerisinde kalmaktadır.

Hafif metronun tam kapasite çalışmaya başlaması ve ilçe sınırları içerisinde de yararlanmanın mümkün olmasıyla, toplu ulaşım ihtiyacında belli oranda rahatlama yaşanacağı varsayılmaktadır.

Bireysel ulaşım konusu, yol altyapısı başlığı altında ifade edildiği üzere, ilçe içerisinde ulaşım konusunun mahalle muhtarları ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla detaylı ve derinlikli olarak çalışılması etkili sonuçlar doğurabilecektir.

4. Yeşil Alan İhtiyacı

Esenler ilçesinin almış olduğu göçün yoğunluğu ve kaçak yapılaşma, yeşil alan ve diğer altyapı ihtiyacını tamamen göz ardı eden bir kent yapısı ortaya çıkarmıştır. Konut ihtiyacının yoğunluğu altyapı gereksinimini göz ardı eden bir yapılaşma sürecini de beraberinde getirmiştir. Bu sürecin sonucunda, Esenler İlçesi kişi başına düşen 0. 35m2 yeşil alan ile yeşil alanı neredeyse yok denilecek düzeyde bir kent ortaya çıkarmıştır. Yeşil alan ihtiyacı noktasında Esenler, İstanbul'un en geri kalmış ilçesidir.

5. Eğitim Durumu

Esenler İlçe nüfusunun % 53. 4 ilkokul mezunu ya da hiç okul bitirmemiş, % 24. 3 ilköğretim / ortaokul mezunu, % 18. 7 lise mezunu, % 3. 6 üniversite mezunudur.

Esenler ilçesinde,12'si özel olmak üzere, 13 anaokulu, 5'i özel olmak üzere, 35 ilköğretim okulu, 7'si özel olmak üzere, 13 lise bulunmaktadır. Bu okullarda 82 bin öğrenci eğitim görmektedir. Ayrıca ilçede 12 dershane meycuttur.

310 15.426

436 12.627

541 12.198

2.705 23.374

825 21.291

1.294 24.637

573 22.261

552 **20.468**

409 18.865

367 17.244

310 15.362

12

33

Nüfusun önemli bir kısmının yeterli eğitimi almamış olduğu dikkate alınarak, sosyal ve kültürel altyapının güçlendirilmesi, kişilerin meslek eğitiminden geçirilmesi ve eğitim düzeyiyle birlikte ekonomik düzeyin de yükseltilmesi için, var olan dershanelerle işbirliği yapılmasının yanında, mahalle muhtarlıklarının bulunduğu alanlarda kültür merkezleri yapılarak eğitim faaliyetlerinin bu noktalarda gerçekleştirilmesi bir seçenek olabilir.

'6-13'	Erkek	3	34. 593	91			35 34.722
	Kadın	14	32.618	129			52 32.813
'14-17'	Erkek	20	2. 141	15.452	118		47 17.778
	Kadın	39	2. 255	14. 203	166		72 16.735
'18-21'	Erkek	49	1.356	7.505	4. 516	362	148 13.936

7.343

5.404

4.595

4, 852

5.488

3.419

4.768

2.915

4. 394

2, 271

5.123

4.333

3, 730

334 6.331

234 4,516

2.243 5.796

1.537 3.759

2.173 4.332

1.432 2.335

2.374 2.973

1.264 1.332

424

1.419

1.525

1.985

1.812

1.156

1.172

646

722

316

Kadın

Erkek

Kadın

Kadın

Erkek

Kadın

Erkek

Kadın

Erkek

Kadın

'22-24'

'25-29'

'30-34'

'35-39'

'40-44'

191

2.87

150

460

143

442

95

369

511

2.035

944

1.516

1.241

559

820 10.469

7.105

7.156

7.019

8.640

573 10.115

Yaş grubu Cinsiyet O/Y bilmeyen Diplomasız İlkokul İlköğretim Ortaokul Lise Yüksekokul lisans Doktora Bilinmeyen Toplam

'45-49'	Erkek	79	215	6.014	3. 473	1. 892	2. 177	460	50	23	336 1	4.719
	Kadın	861	804	7. 732	1.380	831	774	119	12	13	359 1	2.885
'50-54'	Erkek Kadın	108 1. 193	236 966	5. 735 5. 736	1. 437 602	1. 055 384	1. 296 385	285 58	29 4	14		9.656
'55-59'	Erkek	216	325	4. 856	626	605	533	191	12		320	7.684
	Kadın	1.611	1.041	4. 004	197	170	111	44	3	3	355	7.539
'60-64'	Erkek	213	326	3. 218	202	287	204	107	8		232	4.797
	Kadın	1.545	867	2. 213	37	63	42	24	2	2	259	5.054
'65 +'	Erkek	806	942	3.603	54	196	170	68	6	1	402	6. 248
	Kadın	4. 220	1. 326	2. 157	19	61	39	6			739	8.567
	Toplam	13. 781	89. 893 1	05.752	97. 140	17. 135	55. 091	15.393	688	205	12.352	407. 430

6. İbadethaneler

İlçede toplam 37 camii ve 7 Cem evi bulunmaktadır. Bu inanç yapılarının ihtiyaçlarının karşılanması konusunda, belediye olarak gereken sorumluluğun üstlenileceğinin vurgulanması, bu yönde dernek yönetimi ve ilgililerle kurulacak ilişkilerin etkili olacağı değerlendirilmektedir.

Menderes Mah. Camii Üçbaşaran İsmet Hatun Camii Fevzi Çakmak Turan Camii Kemal Paşa Camii Turgut Resi Camii Davutpaşa Camii Atışalanı Mimar Sinan Camii Fatih Camii HZ. Bilali Habeşi Camii

HZ. Osman Camii

Fatma Hatun Camii

HZ. Ali Camii

Esenler Merkez Camii

Fevzi Paşa Camii

Atışalanı Ashabı Kiram Camii

Yeni Mah, Yayuz Selim Camii

Zeyrek Mescidi

Toptancı Halleri Camii

Sondurak Camii

Karabayır Merkez Camii

Namık Kemal Camii

Küçük Selimiye Camii

Cabir Bin Abdullah Camii

HZ. Ömer Camii

Kemertepe Camii

B. Şehir 4. Etap Merkez Camii

Hacı Ahmet Akar Camii

Habibler Mah. Camii

Aziziye Camii

Muhammediye Camii

Güneştepe Camii

Nine Hatun Camii

Saad Bin Ebi Vakkas Camii

Havaalanı Mah. Yunus Emre Camii

Kazım Karabekir Camii

Çiftehavuzlar Camii

Hayırseverler Camii

7. Sağlık Hizmetleri

Esenler İlçesinde belli bir düzeyde sağlık hizmeti veren kuruluş karşımıza çıkmaktadır. Bir devlet hastanesi vardır. Altı özel hastane İlçede hizmet vermektedir. İlçede yedi hastane bulunmaktaysa da yatak ve poliklinik sayısı olarak ihtiyaca cevap verememektedir.

Sağlık hizmetlerinin yetersizliği Esenler İlçesindeki önemli sorunlardan biridir. Sağlık hizmetleri noktasında var olan yetersizliğin ortadan kaldırılmasına yönelik olarak, yerel yönetimler tarafından gereken tedbirlerin alınması doğru bir yaklaşım olacaktır.

F. Esenler Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Esenler İlçesi, daha önce de ifade edildiği üzere, yoğun bir şekilde göç almış ve almaya devam eden bir yerleşim yeridir. Yoğun konut ihtiyacı, kontrolsüz bir şekilde büyüyen bir kent ortaya çıkarmıştır. Bugün gelinen noktada, yapışabilecek boş alan kalmamıştır. Yapılaşma alanı kalmadığı gibi, altyapı ve üstyapı ihtiyacının karşılanmasına yönelik arazi bulmak da imkânsız hale gelmiştir.

- i. Esenler İlçesinde mevcut bulunan 24. 415 binanın sadece 2500'ü deprem yönetmeliğine uygun olarak inşa edilmiş bulunan imarlı-iskanlı yapılardır. Esenle İlçesi düzenli-sağlıklı-estetik kentleşme bakımından çok sorunlu bir yerleşim yeri olduğu gibi, afet riski bakımından da çok sorunlu bir alandır. İlçede bulunan binaların %90'nı afet riski altındadır. Bu yapıların bir an önce depreme dayanıklı hale getirilmesi gerekir. Bu kadar yoğun riskli binanın bulunduğu bir alanda temel olarak uygulanabilecek tek seçenek doğru bir kentsel dönüşüm olacaktır. Ancak, kentsel dönüşüm uygulamasının tarafların katılımıyla, idarenin hazırlayacağı planlar doğrultusunda, idarenin belirleyeceği standartlarda ve vereceği mali-teknik destekle çözümlenmesi gerekir. Hükümetin Başkentten yapacağı afet riski dönüştürmeleri, ilçe sakinlerinin tepkisini alacağı gibi, farklı sosyo-kültürel grupların şiddet gösterilerinin de gerekçesi olacaktır.
- ii. Esenler İlçesinin öncelikli sorunu halen devam eden yoğun göçtür. Büyükşehirlere doğru devam eden göçün önlenmesine yönelik ola-

rak alınacak tedbirlerin ivedilikle belirlenmesi ve uygulamaya konulması gerekir. Göçlerin önlenmesi bir merkezi idare sorunu olmakla birlikte, Büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarafından oluşturulacak sosyal projelerle en azından göçün olumsuz etkilerinin azaltılması mümkündür.

iii. Deprem riskinin yüksekliği ve Çarpık Yapılaşma, ilçenin temel sorunlarından biridir. Binaların kaçak olması başlığında ifade edilene ek olarak, afet riskinin azaltılmasına yönelik dönüşüm uygulamalarının yerel ölçekte geliştirilmesi gerekliliği göz önünde bulundurulmalıdır. Belediye Kanununun 73. maddesinde düzenlenmiş olan kentsel dönüşüm imkânı Büyükşehir Belediyesi tarafından kullanılabileceği gibi, daha da etkin bir yol olarak, imar planlarında getirilecek plan karar ve hükümleriyle, kentsel dönüşümün malikler eliyle yapılmasının teşvik edilmesi tercih edilmelidir. Bu yolla yapılacak dönüşümlerde ada ölçeğinde kişilerin kendi aralarında ortak hareket etmeleri, getirilen teşvik edici fonksiyonların süreci hızlandırması mümkün olacaktır.

iv. İlçenin temel sorunlarından biri de nüfus yoğunluğudur. M2 başına düşen insan sayısı, Esenler İlçesini bir miting alanı haline getirmiştir. Her m2 de 0. 5 insan bulunması, 2m2 de bir kişi bulunması, ilçede insan trafiğinin dahi çok yoğun olduğunu göstermektedir. İlçede imar planlarında fonksiyon değişikliği yapılarak sağlanacak dönüşüme nüfus yoğunluğunun azaltılması mümkündür. Ancak, bu durumun açık bir politika olarak ortaya konulmasının olası negatif etkileri dikkate alınmalıdır.

v. Yoğun ve Niteliksiz Yapı Stoku, İlçenin üstesinden gelmesi gereken bir sorundur. İlçe genelinde, ortak bir planlama ve fonksiyon değişikliğiyle sağlanacak dönüşüm sonrasında daha nitelikli yapılara geçilmiş olacaktır.

vi. İşsizlik sorunu, mesleki eğitim ve kurslarla çözüme kavuşturulacaktır. Büyükşehir'de birçok konuda elaman ihtiyacı vardır. Özellikle hizmet sektöründe nitelikli eleman bulma konusunda ciddi zorluklar yaşanmaktadır. Çocuk bakımı, yaşlı ya da hasta bakımı, yardımcı bayan ihtiyacı ve benzeri birçok konuda elaman bulunmamaktadır. Yurt dışı kaynaklı elaman istihdamı yaygındır ve bu kişilere ödenen ücretler, çoğunlukla döviz cinsinden olmakta ve akademik personel maaşının üzerindedir.

Bu noktada verilecek eğitimler ve oluşturulacak bir kurumsal yapıyla çok ciddi istihdam ortaya çıkarılacaktır.

vii. Yoksulluk ve Yoksunluk sorunu, iki şekilde çözümlenecektir. Birincisi bir önceki seçenekte ifade edilen mesleki eğitimle işgücünün nitelikli hale getirilmesi ve iş bulma sorumluluğunun idare tarafından üstlenilmesi suretiyle ortaya konulacak çözümdür. İkincisi ise, doğrudan yapılacak sosyal ve ekonomik yardımlardır.

viii. Farklı Sosyo-Kültürel Grupların Şiddeti Esenler İlçesi özelinde önemli bir sorundur. Bu noktada en önemli çözüm, çarpık kentleşmenin yeniden yapılanmayla birlikte düzenli hale gelmesinin sağlanmasıdır. Düzenli bir kentte kamu düzenini bozacak yapılanmalar kendilerine yer bulmakta zorlanacak ve kolluk hizmetleri çok daha etkin yürütüleceğinden sorun çözümlenmiş olacaktır. İdare bu yönde çabalar ortaya koyarken kolluk birimlerinin hak ve özgürlük ihlallerini de takip etme fırsatı bulacaktır.

ix. Madde Bağımlılığı / Uyuşturucu kullanımı, bir yönüyle kolluk faaliyetlerinin kapsamında kalan durumlardır. Ancak, diğer yönüyle bütün toplumu ilgilendiren bir sorundur. Bu noktada, uyuşturucuyla mücadele kolluk birimleri tarafından yapılırken, dönüşen kentsel alanların düzenliliği karşısında bahse konu bağımlılık durumları da ortadan kalkacaktır. Belediyeler, bağımlılıkla mücadele bağlamında, bağımlıların sorunlarına çözüm üretmek üzere sosyal sorumluluk projeleri ya da doğrudan sosyal projeler aracılığıyla çözümün bir parçası olabileceklerdir.

- x. Gelir Seviyesinin Düşük Olması sorunu, yoksulluk ve yoksunluk sorununun bir parçasıdır. İşgücünün nitelikli hale gelmesi ve istihdam alanı geniş olan, talebin fazla olduğu alanlarda uzmanlaşma, gelirin de yükselmesi sonucunu doğuracaktır.
- xi. Eğitim Düzeyinin Düşük ve Yetersiz Olması, aslında merkezi idarenin yürüttüğü eğitim öğretim hizmetlerinin yetersizliğiyle ilgili bir olumsuz sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada yerel yönetimlerin yapabilecekleri, mesleki eğitim ve kültürel eğitim yoluyla kişilerin eğitim düzeylerinin yükselmesine katkı sağlamaktır. Belli bir yaşı geçen

kişilerin eğitim düzeyleri ancak bu yolla yükseltilebilecektir. Buna karşılık eğitim çağında olan gençlerin ve çocukların eğitim süreçlerinde destek verilmesi suretiyle yeni neslin eğitim düzeylerinin yüksekliği, ilçe genelinde nüfusun eğitim düzeyinin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

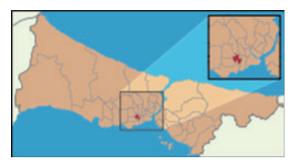
xii. Aidiyet Duygusunun Oluşmaması sorunu, ilçe genelinde var olan sosyalleşme sorununun ve kentle bütünleşme eksikliğinin bir sonucudur. Göç yoluyla gelen insanların kendi hemşehrileri ve yakınlarıyla birlikte yaşaması, kültürlerini aynen devam ettirmeleri karşısında aidiyet duygusunun gelişmesi mümkün değildir. İlave olarak, sosyo-kültürel gruplaşmalar da aidiyet duygusunu tamamen ortadan kaldırmaktadır. Eğitim düzeyinin yükselmesi, kentsel yapılaşma sorunlarının çözümlenmesiyle birlikte sosyal donatı alanlarının yeterli duruma gelmesi, ekonomik sorunların çözümlenmesi ve mahalle ölçeğinde kültür merkezlerinin etkin hale getirilmesiyle ortaya çıkan kaynaşma, aidiyet duygusunun yerleşmesi sonucunu doğuracaktır.

xiii. Esenler İlçesinde gerçekleştirilecek mahalle ölçeğinde sosyal üstyapılaşmalar kentin sorununu çözümlemede etkili olacaktır. Mahalle kültür merkezi, mahalle spor alanı, mahalle spor kompleksi, mahalle parkı ve benzeri yapılar, ilçenin yaşanabilir hale getirilmesinde etkili olacaktır.

G. Esenler İlçesine Yönelik Faaliyetler

Esenler İlçesinin sorunları konusunda kimi Sivil Toplum Kuruluşları ve muhtarlıklar üzerinden, uzmanlık konumuz olan imar planlama, kentsel dönüşüm ve çocuk suçlarının önlenmesi konusunda bilgilendirme faaliyetlerimiz gerçekleştirilmiştir. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi projemiz kapsamında mahalle muhtarlıklarıyla olan anket, mülakat ve bilgilendirme çalışmalarımız tamamlanmış olup değerlendirme süreci devam etmektedir.

VI. Güngören

Güngören⁶ İstanbul'un yakın çevresinde bulunan köy yerleşimlerinden biri olarak bilinmektedir. Uzun süre İstanbul'un yaşamsal ihtiyaçlarının teminine yönelik üretim faaliyetlerinde bulunan ve bu suretle geçimini sağlayan bir yerleşim yeri olarak varlığını devam ettirmiştir.

1960 yılına kadar tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin görüldüğü bir yerleşim yeri olan Güngören'de, yoğun göçün getirmiş olduğu yapılaşma neticesinde, tarım ve hayvancılık yapılan araziler yoğun bir şekilde yerleşime açılmıştır. Her yanın binalarla kaplanmasının sonucunda, tarım ve hayvancılık faaliyette bölgede tamamen devre dışı kalmıştır. Güngören'in İstanbul'un merkezinde yer alması, 1950'lerden sonra nüfusun artmasına köyün batı ve kuzeybatısı tarafında kalan arazilerin parsellenerek yerleşim alanı olarak kullanılmasına neden olmuştur. Bugün bu bölgeye Parseller adı verilmiştir. Ayrıca eski köyün batı kısmında kalan tarihi Haznedar Çiftliğinin bulunduğu alanda da yerleşim hızla artmış ve adeta köyün merkezi durumuna gelmiştir. Bugün Belediye binası ile çarşı bu semtte bulunmaktadır.

Güngören İlçesi, İstanbul'un küçük ilçelerinden biridir. Merkezi konumu, Güngören İlçesinin yoğun bir şekilde göç almasına neden olmuştur. Kontrolsüz bir şekilde büyüyen İstanbul Kentinin üretim tesislerinin bulunduğu bölgesinde kalan bir yerleşim yeri olduğundan, yerleşim tercihlerinin ya da taleplerinin yoğun olarak yöneldiği bir ilçedir.

⁶ Wikipedia, The Free Encyplopedia

A. Güngören Konum ve Coğrafi Veriler

Güngören'in güney ve güneybatısında Bahçelievler ve Bakırköy, güneydoğusunda Zeytinburnu, kuzey ve kuzeydoğusunda Esenler, batısında Bağcılar ilçeleri ile çevrilidir.

Güngören'in yüzölçümü 839 hektardır. En düşük rakım 19 metre ile Merter'de, en yüksek rakım da 78 metre ile Gençosman Mahallesi sırtlarındadır. Davutpaşa Kışlası'nın üzerine konumlandığı tepenin denizden yüksekliği ise 70 metredir. Güngören, kontrolsüz şekilde yapılaşan ve yine plansız programsız şekilde imalat ve üretim tesislerinin kurulduğu bir yerleşim yeridir. Anakentin yoğun ana çekirdeğinde kalan tesislerin dönüşümünün sağlanması yoğun olarak hissedilmektedir.

Bulunduğu konum nedeniyle kontrolsüz yapılaşma ve karmaşık kullanımların yaşandığı Güngören'de, konumun sağladığı avantajlardan yararlanılarak ilçenin düzenli, planlı estetik bir şehir haline getirilmesine yönelik dönüşümün sağlanması mümkün gözükmektedir.

B. Güngören Nüfus Analizi

Güngören'de nüfusun daha çok ilçenin batısında toplandığı görülmektedir. Nüfusu en yoğun olduğu üç mahalle (Merkez, Güneştepe ve Mareşal Çakmak) ilçenin batı kesimindedir. Bu bölgeler daha çok ikamet amaçlı kullanılmakta, sanayi tesisleri ise ilçenin doğusunda bulunmaktadır. Mareşal Çakmak ve Akıncılar Mahalleleri ilçede en yüksek nüfus yoğunluğuna sahip mahallelerdir. Konut yoğunluğunun en az olduğu mahalle ise Tozkoparan'dır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Veri Tabanı kayıtlarına göre 31. 12. 2012 tarihi itibariyle İlçemizin nüfusu 154. 722 Erkek ve 154. 413 Kadın olmak üzere toplam 309. 135 kişidir. Bu nüfus verileriyle, M2'ye 0,427 kişi düşmektedir. Bu oran kalabalık bir şehir nüfusu olduğunu göstermektedir. Kaldı ki bu sayılar, Güngören'de ikamet edenler üzerinden hesaplanmaktadır. Nüfus yoğunluğunun düşük gözüktüğü, ilçenin doğusunda yer alan mahallelerdeki üretim ve

ticaret tesislerinde çalışan kişiler de dahil edildiğinde çok daha yoğun bir kent yaşamı karşımıza çıkmaktadır.

Nüfusun yoğunluğu teknik ve sosyal donatı ihtiyaçlarını büyüttüğü gibi, çözümler ve projelere yönelik çalışmaları da zorlaştırmaktadır.

Yaş Grubu	Bayan	Erkek	Toplam	Oran
0-4	11.560	11.910	23.470	7,58%
5-9	10.952	11.716	22.668	7,32%
10-14	11.573	12.394	23.967	7,74%
15-19	12. 173	12.816	24. 989	8,07%
20-24	13.765	12.337	26. 102	8,43%
25-29	15.421	16.113	31.534	10,18%
30-34	14.850	15.464	30.314	9,79%
35-39	13.038	13.447	26.485	8,55%
40-44	10.445	10.593	21.038	6,79%
45-49	10.701	10.593	21. 294	6,88%
50-54	8.365	8.563	16.928	5,47%
55-59	7.041	6.826	13.867	4,48%
60-64	5.027	4.774	9.801	3,17%
65-69	3.460	2.996	6.456	2,09%
70-74	2.600	1.898	4.498	1,45%
75-79	1.997	1.412	3.409	1,10%
80-84	1.248	643	1.891	0,61%
85-89	505	215	720	0,23%
90+	155	38	193	0,06%
TOPLAM	154.876	154.748	309.624	100.00%
Mahallelere gör	e nüfus			
MAHALLE;		Toplam	Erkek	Kadın
Abdurrahman N	Vafiz			
Gürman		22.993	10. 944	12.049

Akıncılar	22. 229	11. 156	11.073
Gençosman	38.068	19. 283	18.785
Güneştepe	53. 569	27.090	26.479
Güven	18.689	9. 209	9.480
Haznedar	22. 441	10.859	11.582
Mareşal Çakmak	33.319	16.860	16.459
Mehmet Nesih Özmen	10.068	4. 985	5.083
Merkez	51. 130	25. 845	25. 285
Sanayi	14.318	7.411	6.907
Tozkoparan	20.749	10.356	10.393
Toplam	307. 573	153.998	153.575

Güngören İlçesinin nüfus yapısı, esas olarak, farklı il veya bölgelerden kitlesel olarak gelen vatandaşlardan oluşmaktadır. Kitlesel olarak gelen, aynı mahallede yaşayan ve çoğu itibariyle aynı bölgede iş tutan bu kişilerin kendi aralarında gruplaşmaları ve kapalı bir yaşam kültürü geliştirmeleri, kente entegrasyon noktasında bir set oluşturmuştur. Güngören nüfusunun geldikleri il ya da bölge üzerinden değerlendirilmesi üretilecek projeler ve geliştirilecek söylemler bakımından önem arz etmektedir.

İl		çe Nüfusu	Bölge
		İçindeki	
		Oranı	
Trabzon	18.016	5,82%	Karadeniz
Malatya	17.917	5,79%	Doğu Anadolu
Diyarbakır	14. 199	4,59%	Güneydoğu Anadolu
Kastamonu	14. 173	4,58%	Karadeniz
Sivas	12.533	4,05%	İç Anadolu
Batman	8.470	2,74%	Güneydoğu Anadolu
Samsun	7.988	2,58%	Karadeniz
Giresun	7.741	2,50%	Karadeniz
Konya	7.145	2,31%	İç Anadolu
Rize	6.760	2,18%	Karadeniz

Güngören ilçesinde nüfusun kaynak bölgesi noktasından bir analiz yapıldığında, yani ilçede yaşayan tüm vatandaşların kayıtlı oldukları illerin bağlı olduğu bölgeler bazında irdelendiğinde, karşımıza aşağıdaki tablo çıkmaktadır.

Bölge	Nüfus	İstanbul Dahil Oran	İstanbul Hariç Oran
Karadeniz	90. 251	29,23%	33,58%
Marmara	56.885	18,43%	6,30%
D. Anadolu	55. 296	17,91%	20,57%
GD. Anadolu 48. 624	15,75%	18,09%	
İç Anadolu	41.717	13,51%	15,52%
Akdeniz	11.279	3,65%	4,20%
Ege	4. 684	1,52%	1,74%
TOPLAM	308.736	100,00%	100,00%

İlçe nüfusunun bölgesel analizi, kendi içerisinde belli oranda gruplaşan nüfusun ortak seçmen davranışları geliştirmeleri nedeniyle, bu kişilere yönelik politikalar üretilmesini mümkün kılacaktır.

C. Güngören Sosyal Yaşam Analizi

Güngören yoğun göç ile şekillenmiş bir ilçe olmanın getirdiği farklı sorunlara sahiptir.

İlçe halkının eğitim düzeyi genel olarak düşük kalmıştır. Bu durum, yerleşen nüfusun esas olarak bu bölgede yoğunlaşan çalışma alanlarında işçi olarak ekonomik yaşama katılmayı öncelemesi ve bu amaçla bulundukları bölgelerde ilçeye gelmiş olmalarıdır. İlçenin lokomotif ekonomik sektörü tekstildir. Tekstil sektörünün görece olarak cazip sayılabilecek çalışma imkânları nedeniyle ilçe, ülkenin batısı ve güneyinden de da az sayıda da olsa göç almıştır.

İlçe halkı arasında homojen bir yapı sağlanamamış olup (eğitimli/eğitimsiz) (doğulu/batlı) benzeri ayrımlar söz konusudur.

Güngören İlçesi nispeten sakin bir ilçedir. Bununla birlikte İlçede suç oranı son beş yılda giderek artan bir ivmeye sahiptir. Eğitim-öğretim düzeyinin düşük kalması, nitelikli işgücüne dönüşümün sağlanamaması ve bölge-etnik yapı-inanç gruplaması üzerinden farklılaşma ya da ötekileşme tercihinin ortaya çıkardığı tepkisel ayrışmanın, suç oranlarının hızlı yükselmesine yol açacağı değerlendirilmektedir.

Uyuşturucu ile ilgili suçlardaki artış inanılmaz boyutlara ulaşmış durumdadır. Sosyal yapıda var olan açıklar en yoğun şekilde madde bağımlılığı konusunda kendini göstermektedir. Yalnızlaşan ve ötekileşen kişilerin çare olarak yöneldiği bir sorun alanı olarak bağımlılık kısmı ön plana çıkmaktadır. Yerel yönetimlerin, sosyal sorumluluk faaliyetlerinde bulunan yapılar ya da kişilerle bu soruna yoğun bir şekilde odaklanması, ülke, şehir ve ilçe açısından içinden çıkılmaz hale gelme potansiyeli taşıyan bir alanda çözümü kolaylaştıracaktır.

1. İlçedeki Yerel Gazeteler

Güngören ilçesinde faaliyet gösteren sadece 3 yerel gazete bulunmaktadır. Yerel gazete sayısı az olan İlçede ulusal basının yönetim ve baskı merkezleri yoğunlaşmıştır.

Yerel gazete olarak;

Güngören Gazetesi

Güngörenin Sesi

Merter Gazetesi adıyla yayında bulunan kuruluşlar İlçede faaliyette bulunmaktadır.

2. Dernekler

Sosyal entegrasyon gerçekleşmeyen toplumlarda hemşehri dernekleri yoğun olarak karşımıza çıkar. Kendi içerisinde kapalı gruplar oluşturan insanlar, bu grupları bir dernek çatısı altında toplamayı tercih ederler. Bu genel yaklaşım Güngören İlçesinde de kendini göstermektedir. İlçede 59 dernek bulunmaktadır.

Bu derneklerin yaklaşık 12. 500 üyesi bulunmaktadır. Bu derneklere ilişkin tabloya bakıldığında;

24 Erzincanlılar Derneği

Adıyaman ili Besni İlçesi Aşağı Çöplü Köyü Kültür ve Yard. Der.

Ardahan İli Posof İlçesi Kül. Yrd. ve Day. Der.

Ardahan İli Sulakyurt Köyü Kültür ve Day. Der.

Arsin İlçesi Sosyal Yardımlaşma ve Kalkındırma Der.

Batman İli Kozluk İlçesi Tumok Yardımlaşma Derneği

Bayburt İli Aydıncık Köyü Kalkındırma ve Güzelleştirme Der.

Bayburt İli Sorkunlu Köyü Yar. ve Day. Der.

Bayburt İli Yolaltı Köyü İmar Etme Yar. Kültür Hizm. Der.

Bingöl İli Solhan İlçesi Hazarşah Köyü Yard. ve Dayanışma Derneği

Çüngüş İlçesi Handere Köyü Yar. ve Kal. Derneği

Çüngüş İlçesi Hindibaba Değirmensuyu ve Çevre Köyleri Kül. ve Day. Derneği.

Dernek Pazarı Köyleri Kültür ve Day Vakfı

Diyarbakır İli Çermik İlçesi Yardımlaşma ve Dayanışma Der.

Diyarbakır ili Çüngüş İlçesi Yard. ve Dayanışma Derneği

Genç Develiler Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Der.

Giresun Tamdereliler Güz. Day. ve Kal. Der.

Gülbayır Köyü Sos. Yrd. ve Day. Der.

Gümüşhane Akhisar Köyü Kültür ve Yard. Der.

Gümüşhane İli Süngübayır Köyü Yar. ve Kül. Derneği

Günebakan Köyü Kal. Day. Der.

İstanbul Sürmene Aksu Köylüleri Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Der.

Kağızmanlılar kültür ve Yard. Der.

Karabük İli Eflani İlçesi Karacapınar köyü Kalkındırma ve Güz.

Derneği

Kastamonu ili Taşköprü ilçesi İmamoğlu Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Kal. Derneği

Kastamonulular Derneği

Malatya Doğanyol İlçesi Ulutaşköyü Sosyal Yardımlaşma ve Kalk.

Derneği

Malatya İli Arapkir İlçesi Yaylacık Köyü Kal. Ve Sos. Yardımlaşma Derneği

Melekli Kasabası Kültür ve Dayanışma Derneği

Pazar Boğazlı Köyü Kültür ve Dayanışma Der.

Rize İli Pazar İlçesi Gençpazarlılar Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Der.

Sivas İli Hafik İlçesi Çimenyenice Köyü Sos. Yrd. Der.

Sivas Suşehri Gökçek Aş. Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sürmene Sosyal ve Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tercan İlçesi Civar Köyleri Kal. Der.

Trabzon Dernekpazarı Günebakan Köyü Kalkındırma Dayanışma ve Güzelleştirme Der

Trabzon İli Of İlçesi Cumapazarı Beldesi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tunceli ili Hozat İlçesi Kalecik ve Çevre Köyleri Yrd ve Dayanışma Derneği

Üçpinar İlim ve Hizmet Vakfı

Iğdır İli 2000 Esnaf Sanatkarlar Derneği

Çüngüş İlçesi Avut Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sivas Zara Canova Köyü Kalkındırma Der.

Diyarbakır İli Çüngüş İlçesi Karakaya Köyü Kültür ve Dayanışma Der.

Güngören Çevre Güzelleştirme ve Kültür Der.

Güngören Çermikliler Yar. Day. Derneği

Güngören Nizipliler Derneği

Güngören Oflular dayanışma Der.

Kahramanmaraş Elbistan ilçesi ve Çevre Köyleri Dayanışma Derneği

Aluçlu Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bayburt Göloba Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Bader Batman

Sarküyad

Iğdır İli Koçkıran Köyü Derneği

Iğdır Aralık Yukarı Topraklık Köyü

Karaman Ayrancı Ambar Köyü Derneği

Bağdatlı Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Kasaba, köy, ilçe ya da il özelinde belli bir grubu bir arada tutmak ve sorunlarına beraber çözüm arama çabası içersinde kurulmuş sivil toplum kuruluşları oldukları görülecektir.

3. Güngören İlçesinde Mahalleler

İlçede toplam 11 adet mahalle bulunmaktadır. Yaklaşık 310. 000 kişilik nüfus on bir mahallede yaşamaktadır. Sayıca az ve nüfusu yoğun mahallelerin yerel hizmetlerin yapılandırılmasında temel hareket noktası olması ve geliştirilecek projelerde mahalle ekseninden yola çıkılması ve muhtarlara söz hakkı verilmesi katılımcı bir yerel demokrasi için etkili bir tercih olabilir.

Abdurrahman Nafiz

Gürman

Akıncılar

Gençosman

Güneştepe

Giiven

Haznedar

Mareşal Cakmak

Mehmet Nesih

Özmen

Merkez

Sanayi

Tozkoparan

Olarak isimlendirilmiş bulunan Güngören Mahallelerinde, batıda yerleşim, doğu kısımda ise imalat ve ticaret faaliyetlerinin yoğunlaştığı görülmektedir. Bununla birlikte konut ve imalat-ticaret kullanımlarının birbirinden tam olarak ayrıştığı söylenemez. Bu durum, imar planlamasında bölgelemenin yapılması yönündeki açık kanuni düzenlemeye aykırıdır.

D. Güngören Siyasi Analiz

Güngören İlçesi, işçi sınıfının hak ve özgürlük mücadelesinin lokomotifi olduğu dönemlerden kalan bilinçli bir sosyal demokrat kitleye sahiptir. İlçede anamuhalefet partisini destekleyen sabit bir oy kitlesi vardır. %27'le seviyesinde bulunan bu oy oranını arttırmak için çalışmalar yapıldığında, çok daha etkin ve sonuç getirici oy oranlarına ulaşmak mümkündür. Güngören özü itibariyle işçi kesiminin yaşadığı bir ilçedir. Sosyal demokrat politikalar üzerinden konuya yaklaşıldığında çok etkili sonuçlar alınması beklenir.

Partilerin oy oranlarının artırılmasında hemşehri dernekleri ve gruplarıyla yakın işbirliği içerisinde hareket etmesi sonuç getirici olacaktır. Özellikle sosyal demokrat politikaların şekillendirilmesinde hemşehri gruplarının beklenti ve ihtiyaçlarının biliniyor olması yarar sağlayacaktır.

Hemşehri ilişkileri ilçenin siyasi yapısına yön vermektedir. Mahalle ve muhtarlık eksenli çalışmalar, hemşehri gruplarının da desteğini getirecektir. Güngören ve çevre ilçelerde mahalle muhtarları ve yakın çalışma arkadaşları, aynı zamanda hemşehri ya da benzeri ortak paydada gerçekleşmiş gruplaşmaların kanaat önderi konumundadırlar. Bu kişilerle "Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" projesi kapsamında kurulmuş bulunan diyalogun devam ettirilmesi büyük önem taşımaktadır.

AKP'nin Has partiyle birleşmeye bağlı olarak yaklaşık olarak %8 oy arttırmış olduğu ilk anda göze çarpmaktadır. Ancak, bu artışın psikolojik olduğu ve zaman içerisinde etkisini kaybedeceği değerlendirilmektedir.

Geneli 5 katlı yapılardan oluşan bölgede yeni bir kentsel dönüşüm planlaması yapılması ve maliklere avantaj sağlanmasına yönelik imar planlaması, maliklerden destek bulacaktır. Ancak, bu noktada önerilecek kentsel dönüşümün yerel yönetim eliyle gerçekleşecek bir yenilenme faaliyeti olması, maliklerin lehine sonuç doğuran ve dönüşümü teşvik edecek hükümler çerçevesinde yapılandırılması suretiyle sosyal ihtiyaçlara özgü ve sosyal devlet politikası öncelikli bir kimlik kazandırılması önemlidir. Çünkü kentsel dönüşüm mevcut haliyle, merkezi idare tarafından

kaba ve hoyratça seçim çalışmalarında kullanılmış ve seçmeni ürküten bir kimliğe bürünmüştür.

İlçede yapılacak çalışmalarda, ilçede oturmayan ancak, ilçe halkının büyük bölümünün yanında çalıştığı patronlar üzerinde de durulması gerekmektedir. Patronlar ağırlıklı olarak sosyal sorumluluk taşıyan ve sosyal politikaları destekleyen sosyal demokrat insanlardır. Bu kişiler üzerinden partiler, politikalarını etkin bir şekilde, bire bir seçmene ulaşmak suretiyle anlatma fırsatı bulacaktır. Önümüzdeki seçimlerde, PR çalışmalarının ve basının adaylar ve politikalar açısından etkin kullanılmasının ya da bu kullanımların etkin sonuç doğurmasının düzeyinin düşük olacağı ve basında görülen mevcut pozisyon almalar karşısında, en etkili sonucun doğrudan seçmene ulaşmak suretiyle alınacağı düşüncesi hakimdir. Bir önceki yerel seçimde partilerin ya da adayların, seçmenle doğrudan iletişime geçmersinin alınan oyların etkili olduğu görülmektedir. Her durumda, oyların artırmasında seçmenle kurulan doğrudan iletişimin etkili olduğu değerlendirilmektedir.

2009 seçimleri

Güngören						
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı			
Adalet ve Kalkınma Partisi	Şakir Yücel Karaman	73.371	%43,50			
Cumhuriyet Halk Partisi	Lemi Çelik	47. 260	%27,89			
Milliyetçi Hareket Partisi	Recep Mahmutoğlu	15.752	%9,30			
Saadet Partisi	Mehmet İpekçi	14.373	%8,48			
Demokratik Toplum Partisi	Abdulcelil Öztekin	9.712	%5,73			
Demokratik Sol Parti	Murat Tülü	3.402	%2,01			
Büyük Birlik Partisi	Burhanettin Daşargöl	3. 135	%1,85			
Demokrat Parti	Hikmet Ömeroğlu	1.156	%0,68			

Anavatan Partisi Bağımsız Türkiye Partisi Türkiye Komünist Partisi	Timuçin Özkur Tevrat Duran Fahri Kırık	633 368 208	%0,33 %0,22 %0,12
Bağımsız	Ufuk Güngör	67	%0,03
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
	Şakir Yücel Karaman	169. 437	%100

2011 seçim sonuçları

1.	\$	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	55,63	104. 105
2.	<u></u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	24,54	45.933
3.	CC MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,78	18.308
4.	BAGHASI	ABDULLAH LEVENT TÜZEL	4,66	8.725
5.	C.T. SAADET PARTIE	SP - Saadet Partisi	1,69	3. 162
6.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,79	1.484
7.	(2)	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,59	1. 102
8.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,48	892
9.		DP - Demokrat Parti	0,42	779

10. Rethest	MUSTAFA AVCI	0,30	565
11.	DSP - Demokratik Sol Parti	0,22	413
12.	TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,21	384
13.	MP - Millet Partisi	0,17	315
14.	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,09	176
15. LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	95
16. Republication	HANİFİ AVCI	0,03	54
17.	EMEP - Emek Partisi	0,00	0
18.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

E. Güngören'in Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Yoğun göçlerle hızlı bir şekilde yapılan İstanbul'u bu bölgesinde, sağlıklı, düzenli ve estetik bir kent yapısının bulunmaması temel sorundur. Plansız, programsız ve projesiz bir şekilde şekillenen Güngören'de sosyal ve teknik altyapı eksikliği sorununun olması kaçınılmazdır.

1. Yol Altyapısı

Her iki metre kareye bir insanın düştüğü ve bu nüfusun da belli merkezlerde yoğunlaştığı düşünüldüğünde yol sorununun beklenen bir

durum olduğu görülecektir. İlçede yaşayan nüfusa ilçede çalışan nüfusu da eklediğimizde, gündüz ve gece ilçenin belli merkezlerinin yoğun trafikle boğuşması kaçınılmaz hale gelmektedir.

Güngören İlçesinde yollar ve caddelerin yetersiz kaldığı ve trafik taleplerinin yolların taşıma kapasitesine fazla geldiği gözlemlenmektedir. İstanbul genelinde yolların ihtiyaca yeter hale getirilmesine yönelik olarak çalışmalar yapılması ve bu çalışmalar yapılırken, mevcut yollar kapatılmadan işletilecek çözümler bulunması gerekir.

Güngören İlçesinde mahalle ölçeğinde yolların sayısı ve uzunluk tablosuna bakılacak olursa;

MAHALLE ADI	CADDE VE	UZUNLUK (M)
	SOKAK SAYISI	
A. Nafız Gurman	24	11629
Akıncılar	35	8530
Gençosman	89	25099
Guneștepe	133	22869
Güven	35	9602
Haznedar	44	10752
M. Nesıh Ozmen	61	18890
Mareşal Çakmak	68	11634
Merkez	126	22733
Sanayi	96	19839
Tozkoparan	40	11208
GENEL TOPLAM	751	172785

Şeklinde bir durum karşımıza çıkacaktır.

2. Otopark Altyapısı

Yol altyapısının yeterli olmadığı yerleşim yerlerinde otopark altyapısının da sorun olarak karşımıza çıkması kaçınılmaz gözükmektedir. Ulaşım açısından sahip olduğu stratejik öneme ve ülke geneline hizmet veren sanayi fonksiyonuna rağmen Güngören'deki otopark sıkıntısı ilçe trafiği için bir sorun teşkil etmektedir.

İlçede sadece 3 resmi otopark bulunmaktadır. Otopark sorununun çözümlenmesi ancak genel bir düzenleme yoluyla, kent yeniden şekillendirilirken mümkün olabilecektir. Anamuhalefet partisi tarafından geliştirilecek kentsel dönüşüm modeli üzerinden Güngören'in diğer sorunları gibi, otopark sorunu da çözüme kavuşturulacaktır.

3. Ulaşım

Raylı sistem entegrasyonu ile 2006 sonrası toplu ulaşım sorunu asgariye inmiştir. Buna karşılık minibüs ve otobüs ulaşımı sıkışık trafik nedeniyle sorunlu olmaya devam etmektedir.

Ulaşım altyapısının çözümlenmesinde mevcut yerel iktidarlar, sınırsız merkezi hükümet desteğine rağmen beklenen başarıyı yakalayamamıştır. Mevcut yönetimin toplu ulaşım planlamasında gözden kaçan, semt içi ulaşım sorunu, yapılan yatırımların işlevselliğini azaltmaktadır. Büyükşehir belediyesi açısından hazırlanan kitapta ortaya konulduğu üzere, bir semte ulaşan raylı sistemin, semt sakimleri bakımından kolay ulaşılabilir olmasının sağlanması gerekir. Toplu taşıma raylı sistemin ilçeye gelmesi kadar, ilçe sakinlerinin bu sisteme kolayca ulaşımlarının da sağlanmasına ihtiyaç vardır. Toplum ulaşım sistemine ulaşma zorluğu, alternatifler aranmasını da beraberinde getireceğinden, çözüm olması beklenen yatırımlardan gereken düzeyde bir sonuç çıkmamaktadır.

4. Yeşil alan

Plansız ve kontrolsüz yapılaşan her ilçe gibi, Güngören ilçesinde de yeşil alan-park altyapısı son derece yetersizdir. İlçe genelinde Belediye tarafından yaptırılan 47 adet park bulunmaktadır. Bu parkların toplam

alanı 84. 757 m2 olsa da, bu parklardaki toplam yeşil alan 43. 656m2dir. Bir başka ifadeyle, park olarak ayrılan alanlarda dahi arazinin aktif yeşil alan olarak kullanılması mümkün olamamaktadır. Yerel yönetimlerin tercihlerinden doğan bu durum, İlçede kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarının 0,6 m2 olması sonucunu doğurmuştur.

Bu yeşil alanın miktarının insanca bir yaşama imkân vermeyeceği açıktır. Araziler planlanıp parselasyon uygulamasıyla imar parseline dönüştürülürken, maliklerden kesilen %40 oranına varabilen düzenleme ortaklık paylarının nereye gittiğinin sorulmasının zamanının bu yerel seçimler olduğunu düşünmek, seçim sonuçlarının lehimize gelişmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

5. Eğitim Hizmetleri

Eğitim altyapısının irdelenmesi, merkezi idare tarafından yürütülen bir hizmete ilişkin durum değerlendirmesi olmakla birlikte, sonucu doğrudan sosyal yaşamı ilgilendiren bir konu olduğundan yerel yönetim politikalarında dikkate alınması gerekir. Belediyeler tarafından eğitim-öğretim faaliyetlerine destek sağlanması, il özel idaresinin İstanbul ve diğer büyükşehirlerde 2014 yerel seçimleriyle birlikte kalkıyor olmasıyla birlikte bir görev haline gelecektir. Eğitim altyapı tesislerinin desteklenmesine ilave olarak, eğitim-öğretim çağındaki çocukların ve ailelerinin desteklenmesi yönündeki projeler sosyal demokrasi açısından zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlçenin genel olarak eğitim istatistiklerine bakıldığında, Okul Öncesi Eğitim Oranı % 48, İlkokul ve Ortaokulda Okullaşma Oranı % 98, kız öğrencilerde Genel Okullaşma Oranı % 83 dür.

İlçede 6'sı özel olmak üzere, 7 anaokulu, altısı özel olmak üzere, 27 ilköğretim okulu ve 3'ü özel olmak üzere, 11 lise bulunmaktadır.

İlave olarak, İlçede 14 sürücü kursu, 5 dershane, 9 meslek edindirme kursu faaliyet göstermektedir.

6. İbadethaneler

46 camii ve kuran kursu bulunmaktadır. 11 mahalle bulunduğu dikkate alındığında yoğun bir cami yapılaşması olduğu görülmektedir. Bu noktada sosyal donatı olarak bu yapılara toplumun ihtiyaç duymakta olduğu gerçeği kabul edilerek, bu tesislerden yararlanmanın tatmin edicilik düzeyini yükseltecek projeler geliştirilmesi bir seçenektir. Bu noktada, din görevlileriyle kurulacak diyaloglar ve bu konuda oluşturulacak ekipler eliyle yapılacak çalışmalar seçim sonuçlarını etkileyebilecektir.

7. Sağlık Hizmetleri

İlçede 5 özel hastane ve 24 sağlık ocağı bulunmaktadır. Devlet veya üniversite hastanesi yoktur. Bu durum, ilçe sakinlerinin sağlık hizmetlerini ilçe dışındaki kamu sağlık kuruluşlarından almalarını zorunlu hale getirmektedir.

Belediye yönetimince, ilçenin sağlı hizmeti açığının kurulacak sağlık tesisleriyle sağlanacağı yönünde projeler geliştirilmesi, seçmen tercihini doğrudan etkileyecektir. Büyükşehir belediyesi için hazırlanan kitapta projelendirilen sağlık hizmetinin Güngören İlçesi için doğru bir seçenek olacağı değerlendirilmektedir.

F. Güngören'de Ekonomik Yaşam

1960 yılına kadar ziraat ve hayvancılık faaliyetlerinin görüldüğü bu yerleşim yerinde bu gün yoğun bir üretim ve ticari faaliyet karşımıza çıkmaktadır. Yoğunlaşan imalat ve ticaret faaliyetlerinin gereksinim duyduğu altyapının sağlanması yerel yönetimlerin başarısız olduğu noktalardan biridir.

İlçe genelinde üretim tesisleri yoğun olmakla birlikte, ağır sanayi ve büyük ölçekli fabrika bulunmamaktadır. Küçük ölçekli üretim tesisleri, imalathaneler ve atölyeler şeklinde kendini gösteren bir sanayi yapılanması mevcuttur. İstanbul'un batı yakasındaki işgücü büyüklüklerinin 1. 2. 3. ve 4. derece dilimlere göre yoğunlaşması incelendiğinde Güngören'de 25 – 99 iş görenin çalıştığı dilimin 1. derece yoğunlukta olduğu görülmektedir. Bunu 100 – 499 iş görenin çalıştığı ve 10 – 24 iş görenin çalıştığı dilimler takip etmektedir. 500 ve üstü iş görenin çalıştığı tesis yoktur.

İstanbul il sınırları içerisinde ağırlıklı sanayi sektörlerine bakıldığında Güngören'de 1. derecede dokuma, 2. derecede metal eşya üretimi yer almaktadır.

İlçede TÜİK verilerine göre 27. 615 adet işyeri bulunmaktadır.

57 farklı imalat sektöründe faaliyet gösteren ilçede, bu işletmelerinin %80'i tekstil, tekstil yan ürünleri, aksesuar vb. imalathaneden oluşmaktadır. Bu imalathaneler:

Konfeksiyon İmalatı Atölyesi Ayakkabı İmalatı Atölyesi Örme Atölyesi Tekstil Aksesuarları İmalatı Nakış Atölyesi Kesim Atölyesi Emprime Baskı Atölyesi Ütü Paketleme Atölyesi Dokuma Atölyesi Baskı Atölyesi İlik Düğme Atölyesi Deri Konfeksiyon Atölyesi Çorap İmalatı Atölyesi Etiket Baskı Atölyesi Çanta İmalatı Atölyesi Altın İşleme Atölyesi Fermuar İmalatı Atölyesi

Tekstil Yıkama Atölyesi

İplik Büküm Atölyesi Kalıp İmalatı Atölyesi Çuval Baskı Atölyesi Bijuteri İmalatı Atölyesi Boyama Atölyesi şeklindedir.

G. Güngören Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Avrupa yakasından yaşayan pek çok İstanbullunun yaşayarak sorunlarını test etme durumunda olduğu bir ilçedir Güngören. Plansız, projesiz, kontrolsüz bir şekilde, mevzuata aykırı yapılaşmaların yoğun olduğu bir yerleşim biriminde sorunların analizinin içinden çıkılması zor bir sorun olacağı açıktır. birçok sorun, yapılaşma ve kurulma sürecinde yaşanan aksamalardan doğar. Kentin yeniden, çağdaş bir şekilde düzenlisağlıklı-estetik bir şekilde yapılması durumunda sorunların önemli bir kısmı ortadan kalkacaktır.

- i. Güngören İlçesinin sorunlarının çözümlenmesinde en önemli proje, ihtiyaçlara odaklanan, sorunları çözmeyi amaçlayan, tarafların katılımını sağlayan, yerel yönetimler tarafından şekillenen, merkezi idarenin teknik ve mali desteğiyle yapılacak bir kentsel dönüşüm projesidir. Mevcut kentsel dönüşüm uygulamalarının oluşturduğu korkuları ortadan kaldıracak şekilde, kentsel bütünlük içerisinde, kimseyi dışlamadan, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna ederek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Belli bir bölgenin riskli alan ilan edilmesiyle yapılan dönüşümlerde, Ankara'dan Bakanlık tarafından yapılan plan ve projelendirmeler, ilçe ve kent bütünlüğünü göz ardı ettiğinden dolayı, kent dokusu içerisinde kanserli yapılar olarak tanımlanabilecek uygulamalar yol açmış ve açmaya da devam edecektir.
- ii. Trafik yoğunluğu, Güngören İlçesinin ihtiyacı olan yolların yapılamamış olmasından kaynaklanan bir sorundur. İstanbul genelinde var olan ve öncelikli hale gelmiş trafik yoğunluğu sorununun bir yansıma-

sıdır. İstanbul'un trafik yoğunluğuna çözüm üretilip, seyahat kişiler için bir keyif haline getirildiğinde, Güngören İlçesi de bu çözümden payını alacaktır. İlave olarak, ilçe genelinde mevcut yolların genişletilmesi ya da üst üste bindirilmesi suretiyle çözümler üretilmesi, dönüşüm sürecinde dikkate alınacak ve mevcut yolların altında teknik olarak engel bulunmayan yerlerde ilave yollar yapılacaktır.

iii. İlçede kişi başı yeşil alan miktarının çok düşüktür. Bazı mahallelerde (Akıncılar, M. Çakmak) yeşil alan miktarı hesaplaması yapılamamaktadır. Ağacı, yaprağı çiçeği görmeden büyüyen çocukların varlığı, mevcut yerel yönetimin ve öncekilerin temel sorumluluklarından biridir.

iv. Binalara ait bodrum katların yerin altından yolun içine kadar girmiş olmasından doğan fiili durum, yol yapım çalışmalarını ve kanalizasyon altyapısının iyileştirilmesi çabalarını zora sokmaktadır. Bu noktada, çok acil bir tespit yapılarak, teknik açıdan yapılabilecek müdahalelerin belirlenmesi ve bu alanlarda öncelikle dönüşümü gerçekleştirecek yaklaşımların ortaya konulması gerekir.

v. Bazı mahallelerde havai elektrik hatlarının varlığını devam ettirmesi ilçe halkı bakımından bir sorun olarak kabul edilmektedir. Yüksek gerilim hatları olarak da ifade edilen bu hatların mahalle sakinleri bakımından risk oluşturduğu tartışmasızdır. Bu noktada imar kolluk birimi olarak Belediye, hatların bulunduğu yerlere yerleşimi engellemediğinden dolayı sorumludur ve sorumluluğunun gereğini yerine getirmelidir. Kentsel dönüşüm kapsamında, risk altındaki kişilerin daha emin bir yere taşınması ya da ilgili idarelerle yapılacak görüşmelerle elektrik hatlarının yer altına alınması konusunun görüşülmesi, hiç olmazsa gelişen kablo ve iletim teknolojileri doğrultusunda çözümler aranması gerekir.

vi. Güngören Belediyesi ve İBB tarafından ilçede otopark çalışmaları yürütülmesine rağmen, mevcut otoparkların ilçedeki otopark ihtiyacını karşılayacak yeterliliğe ulaşmamıştır. Bu çalışmalar otopark ihtiyacına çözüm noktasında katkı sağlayacak olmakla birlikte, doğru seçenek, her yapının kendi otoparkına sahip olmasıdır. Dönüşüm çalışmalarıyla birlikte bu eksiklik de giderilebilecektir. Seçim sürecinde, otopark yapılması

için inşaat ruhsatı verilirken alınan harçların akibetinin sorulması etkili sonuç doğurabilir.

vii. İlçenin sosyal dokusuna yönelik kapsamlı bir veritabanı çıkarılması ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacın karşılanması, belediye tarafından yürütülecek sosyal ve kültürel projelerde başarıyı artıracaktır. Sağlıklı bir veri tabanı kurulmasıyla sunulan kamu hizmetlerinin etkinliği de artırılabilecektir.

viii. Özellikle Merter bölgesinde bulunan işletmeler nedeniyle ilçe gündüz nüfusunun gece nüfusundan fazla olması – farklılık göstermesi, yürütülen hizmetin kalitesini etkilemektedir. Belediye hizmetlerinin planlanmasında iş alanlarının nüfus dengesi dikkate alınarak hareket edildiğinde sorun çözümlenecektir.

ix. Son yıllarda ilçede uyuşturucu satın alma-bulundurma ve kaçakçılığı noktasında artış dikkati çekmektedir. Uyuşturucuyla mücadele yerel yönetimlerden çok güvenlik birimlerinin sorumluluk alanında olan ve adli boyutu olan bir konu olmakla birlikte, uyuşturucu madde kullanımı suretiyle mağdur olan kişilerin korunması belediyelerin sorumluluk alanındadır. Belediyeler öncelikle uyuşturucuya bulaşma sonucunu doğudan nedenleri ortadan kaldırmalıdır. İşsizliğin temel nedeni olan iş olanağı bulunan bir alanda mesleki yeterliliğe sahip olmama eksikliğinin giderilmesi, belediyeler tarafından açılacak mesleki-teknik-kültürel eğitim programlarıyla aşılabilecektir. Aile yapılarında ortaya çıkan sorunların çözümüne katkı sağlanmasıyla mutlu insanların bu yola sapması önlenecektir. Ailelerin ve çocukların uyuşturucu ve benzeri maddelere ilişkin risklere karşı bilinçlendirilmesi çalışmaları, bu yönde sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesi ve benzeri önleyici projeler, uyuşturucu ve bağımlılık yapıcı madde sorununun çözümünde etkili olacaktır. İlave olarak, belediyeler, bağımlıların tedavisi konusunda gereken sağlık kuruluşunu doğrudan ya da teşvik suretiyle kurdurarak bu konuda görevinin gereğini yerine getirebilecektir.

x. Deprem riskinin yoğunluğu sorunu, yapıların standartlara uygun olarak inşa edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Öncelikle mevcut bina stokunun hızlı bir şekilde elde geçirilmesi gerekir. Elde edilen

tespitler üzerinden projeler üretilmelidir. Güçlendirilerek mevcudiyetini devam ettirebilecek olanlarla, mutlak olarak yenilenmesi gerekenler ayrılarak çözüm sürecinin hızlı bir şekilde, tarafların ortak çalışmasıyla tamamlanması gerekir.

xi. İlçede devlet hastanesinin bulunmayışı, sağlık hizmetleri konusunda halkı zorlamaktadır. Bu noktada, belediyelerin kendi kurumları aracılığıyla eksik kalan sağlık hizmetlerini sunması doğru bir tercih olacaktır.

xii. İlçenin genel olarak altyapı sorunlarının içerisinde, kanalizasyon kapsamında yağmursuyu gideri altyapısı oldukça yetersizdir. Yağış rejiminde yaşanan düzensizliklerle birlikte, su baskını sorunlarının artacağı değerlendirilmektedir. Bölgenin altyapısı içerisinde yağmur suyu kanallarının ve derelerin elden geçirilmesi zorunluluk haline gelmiştir.

xiii. Engellileri yönelik sosyal tesisinin bulunmaması bir sorun olarak İstanbul genelinde karşımıza çıkmaktadır. Bu sorun, Güngören ilçesinde kendini daha fazla hissettirmektedir. Çünkü ilçede yaşayan normal vatandaşların dahi yararlanabileceği sosyal donatı alanları yok denecek kadar azdır.

xiv. Belediyenin düzenli ve çoklu nikâhlara imkân sağlayacak modern bir nikâh salonu ihtiyacı vardır. Kültür merkezi şeklinde, kapsamlı bir tesisin yapılması projelendirilmelidir.

xv. Güngören İlçesinde genel olarak teknik ve sosyal altyapı yetersiz olmakla birlikte, kent kimliği ve acil durumlarda toplanabilme imkânı sunacak "meydan" niteliğinde geniş alanların bulunmaması acil bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe genelinde ele alınacak kentsel dönüşüm çalışmalarının önemli bir sonucu, kentsel kimlik oluşturacak meydanların planlanması ve projelendirilerek hayata geçirilmesi olacaktır.

H. Güngören İlçesine Yönelik Faaliyetler

Güngören İlçesinin sorunları konusunda kimi Sivil Toplum Kuruluşları ve muhtarlıklar üzerinden, uzmanlık konumuz olan imar planla-

ma, kentsel dönüşüm ve çocuk suçlarının önlenmesi konusunda bilgilendirme faaliyetlerimiz gerçekleştirilmiştir. İlçede faaliyette bulunan iş adamlarıyla doğrudan görüşmeler yapılmış, beklentiler ve çözümler konusunda düşünceleri derlenmiştir. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi projemiz kapsamında mahalle muhtarlıklarıyla olan anket, mülakat ve bilgilendirme çalışmalarımız tamamlanmış olup yayına hazırlık süreci devam etmektedir.

Bahçelievler⁷ İlçesi, İstanbul merkezinde bulunan öne çıkan merkezlerden biridir.

Tarih boyunca imparatorların taç giydiği yer olan Bahçelievler ve çevresi, Bizans İmparatorluğu döneminde tarım ve bağcılık faaliyetlerinin yoğunlaştığı anlar olup, Hepdemon diye anılmaktaydı.

Rum Ortodoksların tarım alanı olan ilçe toprakları, Türklerin İstanbul'u fethetmesiyle zaman içinde terk edilmiştir. Bölge, Osmanlılar zamanında Bakırköy ve Yeşilköy'deki küçük bölgeler dışında tamamen sahipsiz kalmıştır.

A. Bahçelievler İlçesinin Konumu

Bahçelievler ilçesi; İstanbul'un Avrupa yakasında 0-1 karayolunun (Eski E-5) kuzeyinde yer almaktadır. Batıda Küçükçekmece, güneyde Bakırköy, kuzeyde Bağcılar ve doğuda Güngören ilçeleriyle çevrilidir. İlçenin batısındaki sınırı Ayamama Deresi, doğusundaki sınırı ise Çırpıcı Deresi belirlemektedir. İlçe, denize doğru uzanan derelerin oluşturduğu vadi ve tepeler üzerinde yerleşmiştir. Batıdaki Ayamama Deresi arasında Yenibosna yerleşimi, Yenibosna Deresi ile Tavukçu Deresi arasında Kocasinan yerleşimi, Tavukçu Deresi ile doğudaki Çırpıcı Deresi arasında Bahçelievler yerleşimi yer almaktadır. İlçe toprakları 1674 hektarlık bir alanı kaplamaktadır. Tarihi yarımadaya ve Atatürk Hava Limanı'na olan yakınlığı nedeniyle gelişmeye çok uygun bir ilçedir.

Wikipedia, The Free Encyclopedia

Cumhuriyet döneminde Avrupa ile ekonomik ilişkiler gelişince, demiryolları yetersiz kalmış yeni karayollarının yapımına hız verilmişti. Bugün Londra asfaltı olarak tanımlanan ve 2x2 şeklinde Bahçelievler'in kuzeyinden geçen yol bu arada yapıldı. Yol boyunca iskan ve istihdam alanları açıldı ve birçok mahalle bu yol boyunca oluştu.

1960'larda yetersiz kalan Londra Asfaltına ilaveten güneyden yeni bir yol, E-5 inşa edilmiş ve bu yol da Bahçelievler'i güneyden sınırlandırmıştır. Bu yol boyunca birçok fabrika kurulunca yerleşim kent görünümü almaya başlamış ve büyük iskan alanı olmuş ve bugünkü Bahçelievler inşa edilmiştir. 1978'lerden itibaren ilçede, devletin yapılaşma politikası yüzünden bugünkü görünümü olan yüksek binalar inşa edilmiştir. Buna rağmen Bahçelievler İstanbul'un diğer ilçelerine göre daha az gecekonduya sahip ve yerleşim daha planlıdır.

1982 yılında İstanbul Belediyesine bağlı bir şube müdürlüğü durumuna getirilen Kocasinan ve Yenibosna belediyeleri, 1984 yılında Büyükşehir uygulamasına geçilmesiyle birlikte Bakırköy ilçe belediyesine bağlanmıştır.

İlçe 3806 sayılı yasa ile 25 Ağustos 1992 tarihinde Bakırköy ilçesinden ayrılarak Bahçelievler ilçesi ve onun yerel örgütü olarak Bahçelievler İlçe Belediyesi kurulmuştur.

B. Bahçelievler Nüfus Analizi

31. 12. 2011 tarihinde yapılan sayıma göre 600. 900 olan nüfusun 301. 268'i erkek, 299. 632'si kadındır.

İlçe nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında;

0-4	46.717
5-9	43.698
10-14	46. 496
15-19	46.615
20-24	50.035

25-29	62. 201
30-34	63.497
35-39	51.965
40-44	42.040
45-49	40.573
50-54	31.318
55-59	26.724
60-64	18.406
65 +	30.615

olduğu görülmektedir.

İlçe nüfusunun % 99'u iç göç sonucunda yerleşmiş bulunan vatandaşlardan oluşmaktadır. Bahçelievler, Türkiye'nin hemen her kentinden göç almış olmakla birlikte; ilçe nüfusunda coğrafi bölgelere göre dağılıma göz atılacak olursa, birinci sırada % 30'luk bir payla Karadeniz Bölgesi yer almaktadır. Doğu Anadolu Bölgesi % 20'lik bir payla ikinci sırada olup, onu %18'lik bir payla İç Anadolu Bölgesi takip etmektedir.

Yerel seçimlerde, geliştirilecek sosyal projelerde, nüfus dağılımına bakılarak, eğitim çağındaki nüfusa yönelik çalışmalarla istihdam gereksinimi içerisinde olan genç ve orta yaş nüfusa yönelik faaliyetlere odaklanılması sonuç üzerinde etkili olabilecektir.

C. Bahçelievler Sosyal Yaşam Analizi

İlçe nispi olarak ekonomik yönden gelişmiş görünmekle birlikte, farklı gelir gruplarını barındıran bir yerleşim yeridir.

İlçede %32'lik bir kesim, orta / orta üst gelir grubuna sahipken, %68'lik bölüm alt gelir grubunda yer almaktadır.

İlçede genel olarak hareketli sosyal yaşam mevcuttur.

1. Yerel Gazeteler

İlçede 2 etkin yerel gazete bulunmaktadır.

Bahçelievler gazetesi

Bahçelievler expres

2. Dernekler

İlçede toplam 72 adet hemşehri derneği bulunmaktadır.

Akçadağlılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Ak-El Vakfı Düğün Salonu - Akçadağ - Elbistan Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı

Anemder - Anadolu Emlak Mensupları ve Emeklileri Sosyal

Yardımlaşma Derneği

Arpalı Kültür ve Yardım Derneği

Artvin Şavşat Yoncalı Köyü Yardımlaşma Derneği

Bahçelievler Rizeliler Eğitim ve Kültür Derneği

Bayburt İli Ağören Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Bayburt İli Demirözü İlçesi Çatalçeşme Köyü Derneği

Bayburt Kabaçayır Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Bayburt Kıratlı Köyü Kalkındırma Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Bayburt Konursulular Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bayburt Petekkaya Köyü Yardımlaşma Derneği

Bizim Ahıskalılar Derneği

Bozcader - Bozhöyük ve Camiliyurt Köyleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Bozkırlılar İlim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı

Bulgaristan Türkleri Deliorman Kültür Derneği

Çoruh Vadisi Borçkalılar Dayanışma Geliştirme Derneği

Demircililer Derneği

Develi Sarıkaya Köyü Sosyal Kalkınma ve Yardımlaşma Derneği

Doruksaray Köyü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği

Doy-Der Samsun Alaçam Doyuran Dayanışma Derneği

Elazığ İli Çevre Köyleri ve Köylüleri Derneği

Erzurum Aşkale Büyük Geçit Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Erzurum Aşkale Gökçebük Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Erzurum Aşkale Topalçavuş Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Erzurum Şenkaya İlçesi Ve Çevre Köyleri Kültür Yadımlaşma ve Dayanışma Derneği

Erzurumlular Kültür Yardımlaşma Derneği

Giresun Yağlıdere Akdarı Köyü Kültürel Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

Gökdere Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Gümüşhane İli Köse İlçesi Yuvacık Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Gümüşhane Köse İlçesi ve Köyleri Kültür Yardımlaşma Dernegi Gürün Kültür Vakfı

İkizdereliler Yardımlaşma ve Güzelleştirme Derneği

İsmailiye Köyü Yardımlaşma Güzelleştirme ve Kültür Derneği

İsmailiye Köyü Yardımlaşma Kalkındırma Güzelleştirme ve Kültür Derneği

İstanbul 55 Samsunlular Derneği

İstanbul Trakyalılar Kültür ve Dayanışma Derneği

İstanbulda Yaşayan Kırşehir Köylülerine Yardım ve Dayanışma Derneği

Kabaktepe Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Kahramanmaraş İli Türkoğlu ve Köyleri Eğitim Kültür Yardımlaşma Vakfı

Kars Akyaka İlçesi Üçpinar Köyü Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Kırgızistan Kültür ve Dostluk Derneği

Koyulhisar Dilekli Köyü Kalkındırma Güzelleştirme ve Yardımlaşma Derneği

Malatya Yeşilyurtlular Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Niksar Gözpınar Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Nusaybin Dayanışma Ve Yardımlaşma Derneği

Ordu İli Kabataş İlçesi Sosyal Yardımlaşma Derneği

Ordu Ünye Saraycık Köyü Kültür Dayanışma Derneği

Pınarlı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Piraziz ve Köyleri Kalkındırma Güzelleştirme Derneği

Reşadiye Ses

Sancaklar Eğitim, Sağlık, Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı

Sivas Divriği Bayırüstü Köyü Kalkınma Dayanışma Derneği

Sivas Hafik Aktaş Kültür Dayanışma ve Kalkındırma Derneği

Sivas İmranlı Maden Köyü Kalkınma ve Yardımlaşma Derneği

Sobkev - Sadık Özgür Bayırüstü Köyü Kalkındırma Eğitim ve Kültür Vakfı

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Suşehri Kültür ve Dayanışma Derneği

Şanlıurfa Ceylanpınar Yardımlaşma Kültür Derneği

Taşkent Dayanışma ve Kültür

Taşkentliler Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Taşköprü Çevre Köyleri Dayanışma Derneği

Trabzon İli Araklı İlçesi Halilli Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Trabzon Of Hayrat Aydınözü Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ünye Çiğdem Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Yenibosna Bolulular Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Yolüstü Köyü Kültür ve Danışma Derneği

Bahçelievler ilçesinde sosyal yaşam hemşehri dernekleri üzerinden yürümektedir. Bu derneklere yönelik olarak yapılacak seçim çalışmalarının etkili olacağı değerlendirilmektedir.

Bahçelievler İlçesinde, hemşehri derneklerinin dışında 84 sosyalticari-sportif dernek faaliyette bulunmaktadır. Bu dernekler üzerinden, iş hayatı ve sosyal yaşama yönelik projelerin paydaşlar aracılığıyla topluma yayılması ve seçmene ulaştırılması mümkün olabilecektir.

Akademi Yüzme Okulu - Bahçelievler Yıldız Spor Kulübü Derneği

Anadolu Efes Spor Kulübü Derneği

Anemder - Anadolu Emlak Mensupları ve Emeklileri Sosyal

Yardımlaşma Derneği

Avider - Avrupa Ülkeleri ile İşbirliği Derneği

Bahçelievler Belediye Spor Kulübü Derneği

Bahçelievler İzcilik Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Bahçelievler Mehmet Ülker Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Bahçelievler Merkez Mehdiyye Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Bahçelievler Şubesi - Şehit Aileleri Dayanışma ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Batis Şirinevler Şubesi - Bağımsız Tekstil İşçileri Sendikası

Bişad - Bahçelievler İşadamları Derneği

Çabader - Çalışan Bayanlar Derneği

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

Çağrı Merkezleri Derneği

Çocuk Gelişimi ve Montessori Eğitim Derneği

Devader - Eczacılar ve Sağlık Sektörü Çalışanları Derneği

Eğitim-Sen

Emniyet-Sen - Emniyet Sendikası

Erdemder - Erdem Kültür ve Dayanışma Derneği

Esbed - Engellinin Sesi Bedensel Engelliler Derneği

Eskidji Bit Pazarı ve Esnaflarını Tanıtma Yaşatma Derneği

Etiler Engelliler ve Kimsesizler Yardımlaşma Derneği

Faik Besimoğlu Eğitim Kültür ve Sanat Vakfı İkdisadi İşletmesi

Faik Besimoğlu Eğitim Kültür ve Sanat Vakfı İktisadi İşletmesi

Gemi ve Yat İhracatçıları Birliği

Gönüllü Anneler Derneği

Gümrük Muayene Memurları Derneği

Hacı Bektaşı Veli Kültür ve Tanıtma Derneği

Halkevleri Derneği

International Burch University İstanbul Temsilciliği - Balkanlar Diyalog Kültür ve Dostluk Derneği

İbçd Derneği Bahçelievler Şubesi - İstanbul Büyükşehir Belediye

Başkanlığı İett Genel Müdürlüğü ve Çevre Belediye Çalışanları

Dayanışma İş ve Trafik Kazalarını Önleme Eğitim ve Yardımlaşma

Derneği

İcaad - İşitme Cihazları Akustik Akademi Derneği

İdeal Kariyer Derneği

İgedder - İstanbul Geri Dönüşümcüler Derneği

İib - İstanbul İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

İkad - İstanbul Kamu Çalışanları Derneği

İko Kuyumcukent Hizmet Ofisi - İstanbul Kuyumcular Odası

İlim Yayma Cemiyeti

İmmib - İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

İstanbul 5 Nolu Şubesi - Türk Eğitim-Sen

İstanbul Eczacı Odası

İstanbul İş Kadınları Derneği

İstanbul Kadın Kuaförleri Manikürcüler Esnaf ve Sanatkarlar Odası

İstanbul Şubesi - Türk Metal Sendikası

İstanbul Umum Erkek Berberleri Odası

İtkib - İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı

Kimse Yok Mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Kocasinan Avcılar ve Atıcılar Derneği

Kocasinan Şoförler ve Esnaf Odası

Konsiad - Konyalı Sanayici ve İş Adamları Derneği

Kuyumcukent Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Lastik-İş - Türkiye Petrol, Kimya ve Lastik Sanayi İşçileri Sendikası

Mabev - Manavgat Başarı Eğitim Vakfı

Marmara Üniversitesi Nihad Sayar Eğitim Vakfı

Marmara Yapı Koop Konur Birlik

Merkez Kız Kuran Kursu - Cumhuriyet Mahallesi Merkez Cami

Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Muhammediye Cami Yaptırma ve Tesislerini Koruma Derneği

Ortak Isı Prostetistler Derneği

Öteder - Ömer Türkmen Eğitimciler Derneği

Öz Gıda İş Sendikası

Saraciye Sanayiciler Derneği

Siyavuşpaşa Spor Kulübü Derneği

Suffa Vakfı

Şevkat Vakfı

Şeyh Zayed Çocuk Koruma Yardım Derneği

Şifa Sağlık Derneği

Tbv - Türk Böbrek Vakfı

Teb 1. Bölge Eczacılar Odası Yenibosna Şubesi - Türk Eczacılar Birliği

Teksif Eyüp Yenibosna Şubesi - Türkiye, Tekstil Örme ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası

Tekstil İşçileri Sendikası

Temsad - Tekstil Makina ve Aksesuar Sanayicileri Derneği

Tgsd - Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği

Tgsd - Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği

Tim - Türkiye İhracatçılar Meclisi

Tkd - Türk Kardiyoloji Derneği

Türk Hematoloji Derneği

Türk Sağlık-Sen İstanbul 5 Nolu Şubesi - Türkiye Sağlık Ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası

Yakamoz Kadın Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği

Yeni Yaşam Derneği

Yenibosna Cemevi - Cumhuriyetçi Eğitim ve Kültür Merkezi Vakfı

Yenibosna Eğitim Talebelerine Yardım Derneği

Yenibosna Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Zafer Mahallesi Merkez Cami Derneği

Sosyal hayata dair derneklerin fazlalığı, Bahçelievler İlçesinde yaşayanların sosyal sorumluluk konusunda duyarlı olduğunu, sosyal demokrat seçmen kitlesinin ilçede bulunduğunu ve bu yönde ortaya konulacak projelerle seçmen davranışının olumlu yönde etkilenebileceğini ortaya koymaktadır.

3. Mahalleler

Bahçelievler ilçesi toplam 11 mahalleden oluşmaktadır.

Bahçelievler

Cumhuriyet

Çobançeşme

Fevzi Çakmak

Hürriyet

Kocasinan Merkez

Siyavuşpaşa

Soğanlı

Şirinevler

Yenibosna Merkez

Zafer

Bahçelievler İlçesinde yaşayan 600. 000 kişilik nüfus 11 mahalleye dağılmış durumdadır. Mahalle nüfus ortalaması çok yüksek bir ilçedir Bahçelievler. Nüfusun kalabalık mahallelerde toplanmış olması sosyal

belediyecilik faaliyetlerinin planlanmasında, muhtarlıklarla eşgüdümün sağlanması suretiyle yürütülmesinde bir avantaj olacaktır.

D. Bahçelievler'in Siyasi Analizi

Bahçelievler ilçesinde anamuhalefet partisinin yaklaşık 100 bin civarında sadık bir oy kitlesi bulunmaktadır.

100 bin civarında Bahçelievler seçmeni ise kararsız bir görünüm sergilemektedir. Kararsız seçmenlerin oylarının büyük bir kısmı, 2011 genel seçimlerinde merkezi otoritenin tercih ve yönlendirmesi doğrultusunda kullanılmıştır.

İlçedeki oy potansiyelini yükseltmek isteyen parti ya da adaylar için sokaklar esas alınarak yapılacak özel çalışmalar, seçmen tercihini ve seçim sonuçlarını etkileyecektir. Özellikle sosyal duyarlılığı yüksek seçmene yönelik projeler üzerinden hareket edilmesi olumlu etkiler doğuracaktır.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Osman Develioğlu	145. 694	%47,47
Cumhuriyet Halk Partisi	Saffet Bulut	107. 508	%35,03
Demokratik Toplum Partisi	Ayşe Yeter	17. 980	%5,86
Milliyetçi Hareket Partisi	Ahmet Çadırcı	13. 899	%4,53
Saadet Partisi	Ekrem Kızıltaş	12.062	%3,93
Büyük Birlik Partisi	Orhan Dernek	4. 664	%1,52
Demokratik Sol Parti	Engin Öztürk	2.788	%0,91
Demokrat Parti	İsa Sever	962	%0,31
Bağımsız Türkiye Partisi	Şakir Aynacı	616	%0,20
Türkiye Komünist Partisi	Saime Yılmaz	464	%0,15
Liberal Demokrat Parti	Mustafa Damlar	185	%0,06
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Osman Develioğlu	306. 822	%100

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	51,75	183. 504
2.	<u>//</u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	28,70	101.780
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,46	33. 543
4.	BACHEST	ABDULLAH LEVENT TÜZEL	5,13	18. 197
5.	SAME PARTS	SP - Saadet Partisi	1,55	5. 514
6.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,71	2. 515
7.	3	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,55	1.966
8.		DP - Demokrat Parti	0,45	1. 591
9.	NI TAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,42	1.506
10.	BAGINSIL	MUSTAFA AVCI	0,24	848
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,22	770
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,21	747

13. MILIT	MP - Millet Partisi	0,19	662
14.	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,07	231
15. Rethest	HANİFİ AVCI	0,06	206
16.	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,03	123
17.	EMEP - Emek Partisi	0,00	0
18.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

Son iki seçimin sonuçlarına ilişkin istatistiki verilerin değerlendirilmesinden açık olarak görülen gerçeklik, sosyal demokrat eğilimli seçmenin oy kullanma oranının iktidar partisini destekleyen seçmenlere göre daha düşük kaldığıdır. Hakla ilişkiler (PR) çalışmaları ve medya yoluyla etkili olmak bir seçenek olarak kullanılabilir olmakla birlikte, öncelikli ve emin bir yol olarak, sokak, mahalle ve semt ölçeğinde seçmene dokunan yüz yüze proje anlatım ve çalışmalarının yoğun bir şekilde tercih edilmesi, adayların ve projelerinin ilçeler-semtler ve büyükşehir açısından açık açık anlatılması gerekir.

E. Bahçelievler'in Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Bir yerleşim yerinin sosyal donatı ve teknik altyapısının sorunlu olup olmaması ya da yeterlilik düzeyi, yapılaşma sürecinin imar mevzuatına uygun olarak şekillenip şekillenmemesine bağlıdır. Bahçelievler ilçesinin yapılaşma sürecinde yaşanan mevzuata aykırı inşaatlar sonucunda sosyal ve teknik altyapı konusunda sorunlu bir kent ortaya çıkmıştır.

1. Yol Altyapısı

E-5 karayolu ile Tarihi Yarımada ve Atatürk Havalimanı'na bağlanan ilçe, TEM otoyol bağlantısı sayesinde de Trakya illerine ve Avrupa'ya uzanmaktadır.

İlçe merkezinde nispeten geniş yollar bulunmaktaysa da, yoğun nüfus nedeniyle ihtiyaca cevap verememektedir. Yoğun talebin oluşturduğu ulaşım hareketliliği, Bahçelievler İlçesinin semtlerinde-ilçe içerisindeki yollara yoğun bir trafik sıkışıklığı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bahçelievler İlçesinin yeniden yapılaşma sürecinde yol altyapısının yeniden şekillendirilmesi ve standartlara uyun olarak düzenlenmesi gerekir. Yolların standartlara uygunluğu, hem yeterli miktarda yol yapılmasını, hem de yapılan yolların etrafında var olan yapılaşma yoğunluğuna göre genişliğinin ayarlanmasını ifade eder.

2. Otopark Altyapısı

Otopark sorunu, plansız yapılaşan diğer ilçelerde olduğu gibi Bahçelievler'de de kendisini göstermektedir. İlçede AVM otoparkları dışında dikkate değer bir otopark altyapısı bulunmamaktadır. Var olan AVM otoparkları yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bahçelievler İlçesinde AVM yapıları, bir yandan trafik sorununa yol açarken, diğer yandan otopark hizmeti vermek gibi bir işleve sahip olmuştur.

İlçede otopark sorununa yol kenarlarına park yapılmak suretiyle çözüm bulunmaya çalışılmaktadır.

3. Ulaşım

İlçenin toplu ulaşımında otobüs ve minibüs ağırlıklı olarak kullanılmaktadır. Kalabalık nüfus nedeniyle hayli hareketli olan ulaşım, ihtiyacın yoğunlaştığı sabah ve akşam saatlerinde büyük sorun oluşturmaktadır.

Bahçelievler İlçesine ulaşımda, ilçe sınırında 3 ayrı duraktan geçen Aksaray – Esenler Hafif Metro Hattı ile Dünya Ticaret Merkezi ve Atatürk Havalimanı'na kolaylıkla ulaşımı sağlanmaktadır. Sorun daha çok ilçenin semtlerine ulaşımda yaşanmaktadır.

4. Yeşil Alan İhtiyacı

Yeşil alan ihtiyacı, yoğun yapılaşmış yerleşim yerlerinde nüfusun nefes alma imkânı bulduğu alan ihtiyacı olarak karşımıza çıkar. Bahçelievler İlçesi nüfus yoğunluğunun doğurduğu ihtiyacı karşılamak üzere, 88 adet park yapılmış bulunmaktadır.

Bahçelievler ilçesinde 1. 218. 598,02 m2 aktif+pasif yeşil alan bulunmaktadır. Parklarda 188. 654,61m2 yeşil alan; 153. 339,39 m2 sert zemin toplamda ise 341. 994 m2 alan bulunmaktadır. Bahçelievler İlçesinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı 0. 55 m2'dir. Bu rakam, dünya standartlarının çok gerisinde olduğu gibi, Bakanlık tarafından belirlenen 10m2 kişi başında yeşil alan standardının çok gerisindedir.

Pasif yeşil alanlarla birlikte kişi başına düşen yeşil alan miktarı ise 2m2 civarındadır. Bir başka ifadeyle, Bahçelievler İlçesinde yaşayanlar, yeşil alan olarak ayrılmış bulunan arazinin sadece %25 lik bir kısmından doğrudan ve yeşil alan fonksiyonuyla yaralanma imkânına sahiptirler. Aktif olarak yararlanılmayan alanların yeşil olup olmaması önem arz etmez.

5. Eğitim Hizmetleri

Yerel yönetimler, eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde birinci derece sorumlu idare olmamakla birlikte, hizmetlerin altyapısının ya da eğitim-öğretim çağındaki kişilerin ya da ailelerinin desteklenmesi noktasında projeler geliştirebilmektedirler.

Bahçelievler İlçesinde genel olarak eğitim seviyesi düşüktür. Okullaşma oranı nispeten yüksek olan bir ilçedir. En önemli ihtiyaç kütüphanedir. İlçede sadece 1 kütüphane bulunmaktadır. Eğitim altyapısının desteklenmesi bağlamında belediye tarafından bu yönde projeler geliştirilebilir.

İlçede eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütüldüğü kurumlara bakıldığında, üç haneli rakamlara ulaştıkları görülmektedir. Bu kurumların dağılımları;

44
10
13
12
10
34
15
10
26
3
5
1
5

İlçede eğitim kurumlarının fazlalığı iyi bir tablo olarak algılanabilir olmakla birlikte, nüfusun eğitim ortalaması ya da düzeyi incelendiğinde hoş olmayan bir tablo karşımıza çıkmaktadır.

Okuma yazma bilmeyen	19. 567
Okuma yazma bilen fakat okul	94. 447
bitirmeyen	
İlkokul mezunu	137. 930
İlköğretim mezunu	57.069
Ortaokul veya dengi okul mezunu	30. 185
Lise veya dengi okul mezunu	102. 733
Yüksekokul veya fakülte mezunu	41. 647

Yüksek lisans mezunu	2. 839
Doktora mezunu	462
Bilinmeyen	34. 552

Herhangi bir kurumdan mezun olmayanlar ile okuma yazma bilmeyenlerin oranının yüksekliği, ilçede eğitim-öğretim konusunda belediyenin projeler geliştirmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

6. Sağlık Hizmetleri

Devlet hastanesi bulunmayan Bahçelievler'de sağlık hizmetleri ağırlıklı olarak özel hastaneler aracılığı ile giderilmektedir.

İlçede 19 sağlık ocağı, 2 Verem Savaş Dispanseri, 1 Ana Çocuk sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi vardır. İlçedeki özel hastane sayısı 12'dir

Mevcut sağlık tesislerinin ihtiyaca cevap verme noktasında sıkışıklık yaşanması kaçınılmazdır. Bu noktada, yerel yönetim olarak, halka sağlık hizmeti sunacak tesisleşmenin teşvik edilmesi ve doğrudan hizmetlerin sunulması yönünde projeler geliştirilmesi gerekir.

7. İbadethaneler

İstanbul'un en büyük 2. Camii olan Şirinevler Ulu Camii başta olmak üzere toplam 45 cami ve 5 Cem evi bulunmaktadır.

Camiler, sosyal altyapı tesisi olmakla birlikte, genel olarak, bu tesisler toplum destekli olarak yapılmaktadır. İbadethane konusunda toplumda var olan duyarlılığı dikkate alan politikalar geliştirilmesi, seçmen tercihlerinin şekillendirilmesi bakımından bir ihtiyaç olarak görülmelidir.

Adnan Toros Camii Bahçelievler Yeni Camii Barbaros Hayrettin Paşa Camii Basın Sitesi Mirac Camii Cumhuriyet Mahallesi Merkez Camii

Çinili Camii

Esentepe İmam-ı Azam Camii

Hz. Ebubekir Camii

İmam-ı Buhari Camii

İmam-ı Müslim Camii

Kocasinan Hacı Mehmet Fatma Hatun Camii

Kocasinan Merkez Camii

Kocasinan Merkez Mahallesi Siteler Camii

Kocasinan Merkez Mahallesi Yeni Camii

Mehdiyye Camii*

Mehmet Ülker Camii

Mimar Sinan Camii

Siyavuşpaşa Camii

Soğanlı Camii

Soğanlı Hz. Ömer Camii

Şehit Yaşar Musaoğlu Camii

Şirinevler Cengiz Topel Camii

Şirinevler Mehmet Akif Camii

Şirinevler Ulu Camii

Ulubatlı Hasan Camii

Üçevler Camii

Yayla Camii

Yenibosna Aksa Camii

Yenibosna Akşemsettin Camii

Yenibosna Bilal-i Habeşi Camii

Yenibosna Çobançeşme Camii

Yenibosna Hacı Veyis Turan Camii

Yenibosna Hz. Ömer Camii

Yenibosna Köyiçi Camii

Yenibosna Kuba Camii

Yenibosna Mehmet Akif Camii Yenibosna Merkez Camii Yenibosna Mevlana Camii Yenibosna Molla Gürani Camii Yenibosna Muhammediye Camii Yenibosna Nur Camii Yenibosna Selçuk Hatun Camii Yenibosna Yeni (Altınyıldız) Camii Yıldız Zöhre Camii

11 mahallede karşımıza çıkan 45 adet caminin standartların üzerinde olup olmadığı bir başka değerlendirme konusu olmakla birlikte, sosyal dayanışma içerisinde yapılmış olan bu tesislerin kullanılmasında gereksinim duyulan desteğin yerel yönetimler tarafından sağlanması, bir kısım seçmenin davranışında olumlu değişime yol açabilecektir.

F. Bahçelievler'de Ekonomik Hayat

Ekonomisi 1960 yıllarına kadar tarıma dayalı olan ilçe daha sonra İstanbul un en önemli sanayi alanlarında birine dönüşmüştür. Özellikle gıda ve tekstil alanlarında Coca-Cola, Efes Pilsen, kom tekstil ve Altınyıldız kumaş gibi Türkiye ekonomisinin önde gelen müesseselerinin üretim tesislerini barındırmaktadır.

İlçe nüfusunun önemli bir kısmı ticaretler uğraşmaktadır. Mobilya, Tekstil ayakkabı ve gıda ticareti özellikle E–5 yolu kenarında konuşlanmış büyük işyerleri eliyle yapılmaktadır.

İmalat sektöründe çalışanlar daha ziyade Çoban çeşme, Yenibosna Merkez ve kısmen Kocasinan Merkez mahallesinde yoğunlaşmaktadır.

Kuyumculuğun gelişmiş olduğu İlçedeki toplam kuyumcu sayısı işyeri olarak Kuyumcu kentte 1200 imalathane, 10 büyük fabrika ve şehir içinde 100 kuyumcu dükkânı bulunmaktadır.

İlçe sınırları içerisinde kayıtlı sıhhi ve gayrı sıhhi müessese sayısı 21. 500 dür. 14. 500 tanesi sıhhi, 7. 000 tanesi gayri sıhhi müessesedir. 2 si turistik, 3 ü belediye belgeli olan 5 adet otel, 1. 200 adet kamuya yönelik mekân, 500 adet lokanta ve 350 adet internet kafe yer almaktadır.

G. Bahçelievler Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Plansız, projesiz, kontrolsüz bir şekilde, mevzuata aykırı yapılaşmaların yoğun olduğu bir yerleşim biriminde sorunların analizinin içinden çıkılması zor bir sorun olacağı açıktır. Birçok sorun, yapılaşma ve kurulma sürecinde yaşanan aksamalardan doğar. Kentin yeniden, çağdaş bir şekilde düzenli-sağlıklı-estetik bir şekilde yapılması durumunda sorunların önemli bir kısmı ortadan kalkacaktır.

- i. Bahçelievler İlçesinde mevcut yapıların önemli bir oranının mevzuata aykırı yapılmış ve birçok binada aykırılık devam etmektedir. Kontrolsüz şekilde yapılanmış bulunan binaların afet-deprem güvenliği noktasında güvenilir olması beklenemez. Olası depremde ortaya çıkabilecek sorunlara çözüm üretilmesi ivedi bir sorundur. Geçmişten gelen kaçak yapılaşmalara müdahale edilememesi, bu yapıların bu haliyle kullanılmasına izin verildiği şeklinde bir algı ve idari davranış modeli ortaya çıkmıştır. Geliştirilecek kentsel dönüşüm modeliyle bu sorunların bütünüyle çözüme kavuşturulması gerekir.
- ii. Bahçelievler İlçesi, göç almaya devam eden bir ilçedir. İlçenin planlaması tamamlanıp kaçak yapılaşmanın önü tamamen kesilmelidir. Bugünün koşullarında yeni kaçak yapılaşmanın mümkün olması, kabul edilebilir bir durum olmaktan uzaktır.
- iii. Bahçelievler İlçesinin sorunlarının çözümlenmesinde en önemli proje, ihtiyaçlara odaklanan, sorunları çözmeyi amaçlayan, tarafların katılımını sağlayan, yerel yönetimler tarafından şekillenen, merkezi idarenin teknik ve mali desteğiyle yapılacak bir kentsel dönüşüm projesidir. Mevcut kentsel dönüşüm uygulamalarının oluşturduğu korkuları ortadan kaldıracak şekilde, kentsel bütünlük içerisinde, kimseyi dışlamadan, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna ederek, yerel ihtiyaçlar doğ-

rultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, hiçbir vatandaş mağdur edilmeden, yasal durumu olan ya da olmayan, ruhsatlı ve iskanlı olan ya da olmayan, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

Belli bir bölgenin riskli alan ilan edilmesiyle yapılan dönüşümlerde, Ankara'dan Bakanlık tarafından yapılan plan ve projelendirmeler, ilçe ve kent bütünlüğünü göz ardı ettiğinden dolayı, kent dokusu içerisinde kanserli yapılar olarak tanımlanabilecek uygulamalar yol açmış ve açmaya da devam edecektir.

iv. Trafik yoğunluğu, Bahçelievler İlçesinin ihtiyacından daha az yol yapılmış olmasından ve yapılan yolların standartlara aykırı olmasından kaynaklanan bir sorundur. İstanbul genelinde var olan ve öncelikli hale gelmiş trafik yoğunluğu sorununun bir yansıması, ilçede de kendini göstermektedir. İstanbul'un trafik yoğunluğuna çözüm üretilip, seyahat kişiler için bir keyif haline getirildiğinde, Bahçelievler İlçesi de bu çözümden payını öncelikle alacaktır. İlave olarak, ilçe genelinde mevcut yolların genişletilmesi ya da üst üste bindirilmesi suretiyle çözümler üretilmesi, dönüşüm sürecinde dikkate alınacak ve mevcut yolların altında teknik olarak engel bulunmayan yerlerde ilave yollar yapılacaktır.

v. İlçede kişi başı yeşil alan miktarının çok düşüktür. Ağacı, yaprağı çiçeği görmeden büyüyen çocukların varlığı, mevcut yerel yönetimin ve öncekilerin temel sorumluluklarından biridir. Kentsel alanlarda dönüşüm ve benzeri yöntemlerle yapılacak iyileştirmelerde, yeşil alan ihtiyacının karşılanması öncelikle dikkate alınmalıdır.

vi. Bahçelievler İlçesinin otopark ihtiyacının karşılanmasına yönelik projeler geliştirilmesi gerekmektedir. Otopark ihtiyacına çözüm noktasında katkı sağlayacak doğru seçenek, her yapının kendi otoparkına sahip olmasıdır. Dönüşüm çalışmalarıyla birlikte bu eksiklik de giderilebilecektir. Seçim sürecinde, otopark yapılması için inşaat ruhsatı verilirken alınan harçların akıbetinin sorulması etkili sonuç doğurabilir.

vii. İlçenin sosyal dokusuna yönelik kapsamlı bir veritabanı çıkarılması ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacın karşılanması, belediye tarafından yürütülecek sosyal ve kültürel projelerde başarıyı artıracaktır. Sağlıklı bir veri tabanı kurulmasıyla sunulan kamu hizmetlerinin etkinliği de artırılabilecektir.

viii. Deprem riskinin yoğunluğu sorunu, yapıların standartlara uygun olarak inşa edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Öncelikle mevcut bina stokunun hızlı bir şekilde elde geçirilmesi gerekir. Elde edilen tespitler üzerinden projeler üretilmelidir. Güçlendirilerek mevcudiyetini devam ettirebilecek olanlarla, mutlak olarak yenilenmesi gerekenler ayrılarak çözüm sürecinin hızlı bir şekilde, tarafların ortak çalışmasıyla tamamlanması gerekir.

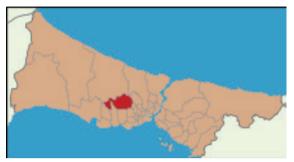
ix. İlçede devlet hastanesinin bulunmayışı, sağlık hizmetleri konusunda halkı zorlamaktadır. Bu noktada, belediyelerin kendi kurumları aracılığıyla eksik kalan sağlık hizmetlerini sunması doğru bir tercih olacaktır.

H. Bahçelievler İlçesine Yönelik Faaliyetler

Bahçelievler İlçesi, sorunlarını yakından izleme imkânı bulduğumuz ilçelerden biridir. ilçenin sorunları konusunda kimi Sivil Toplum Kuruluşları ve muhtarlıklar üzerinden, uzmanlık konumuz olan imar planlama, kentsel dönüşüm ve çocuk suçlarının önlenmesi konusunda bilgilendirme faaliyetlerimiz gerçekleştirilmiştir. İlçede faaliyette bulunan iş adamlarıyla doğrudan görüşmeler yapılmış, beklentiler ve çözümler konusunda düşünceleri derlenmiştir.

Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi/Muhtarlara Söz Hakkı başlıklı bilimsel projemiz kapsamında mahalle muhtarlıklarıyla olan anket, mülakat ve bilgilendirme çalışmalarımız tamamlanmış olup değerlendirme süreci devam etmektedir. Bu çalışma ayrı bir yayın olarak kamuoyuna sunulacaktır.

Başakşehir, zamanın İBB yönetimi tarafından, taraftarlının konut ihtiyacını karşılamak üzere projelendirilmiş ve isimlendirilmiş bir yerleşim yeridir. Anakent yönetimini elinde bulunduran siyasi partinin kendine simge olarak seçmiş olduğu buğday başağından hareketle projenin adı Başakşehir konutları olarak belirlenmiş, daha sonra aynı siyasi düşüncenin devamı olan mevcut siyasi iktidar tarafından çıkarılan kanuni düzenlemede, yeni kurulan ilçenin adı Başakşehir olarak tercih edilmiştir.

Başakşehir, son zamanlarda kurulmuş bir yerleşim yeri olarak karşımıza çıkar. İstanbul'un yaşamış olduğu yoğun göç ve bağlı olarak ortaya çıkan konut açığının doğurduğu çarpık kentleşme sorunu görüldükten sonra kurulmuş bir yerleşim yeridir.

Yaşanan kentleşme deneyimleri sonrasında, planlı kentleşme gerekliliğinin kavranmış olduğu bir dönemde yapılanmış olması, Başahşehir İlçesinin standartlara uygunluk beklentisini yükseltmiştir.

A. Başakşehir'in Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

İstanbul'un yeni ilçelerinden Başakşehir⁸; Altınşehir, Şahintepe, Kayabaşı, Güvercintepe, Başakşehir, Başak, Ziya Gökalp, Bahçeşehir 1. Kısım, Bahçeşehir 2. Kısım Mahalleleri ve Şamlar Köyü'nden oluşmaktadır.

İlçenin kuzeyinde ve kuzeybatısında Arnavutköy Belediyesi; kuzeydoğusunda Sultangazi Belediyesi; güneyinde Avcılar Belediyesi, Küçük-

⁸ İBB, Başakşehir Bilgi Bankası

çekmece Belediyesi ve Bağcılar Belediyesi; doğusunda Esenler Belediyesi; batısında ve güneybatısında ise Esenyurt Belediyesi yer almaktadır

Başakşehir Yüzölçümü 10. 432,6 Hektar (10,43 km2).

Başakşehir ilçesinin, Şahintepe, Kayabaşı, Şamlar, Güvercintepe, Altınşehir'i içine alan bölgesinin bilinen en eski adı Azatlık'dır. Bu isim, Şamlar Baruthanesi'nde çalışan Ermenilerin Osmanlı yönetimince 1. Sınıf vatandaş sayılması ile azat edilenlerin yeri manasında, bölgenin Azatlık olarak adlandırılmasından gelmektedir. Meşrutiyetin ilanından sonra Arnavut Kökenli Resneli Niyazi Bey bölgedeki Ermenileri göndererek arazinin sahibi olmuştur. Bu dönemde ismi geçen bölgelerin tamamı için Resneli Çiftliği ismi kullanılmıştır.

İlçede bulunan ve en sağlıklı biçimde günümüze ulaşan eser Resneli Çiftliği'dir. Baruthane binaları ve etrafındaki arazi Meşrutiyet yıllarında Hazine-i Hassa'dan Resneli Niyazi Bey ailesine geçmiş ve 1950 yıllarına kadar Resneliler Çiftliği adıyla bu aile mülkiyetinde kalmıştır. Son sahibinin 1952'ye doğru ölümü üzerine mirasçılar arasında paylaşılarak ayrı ayrı parsellenip satılmış, yerlerine modern siteler yapılmaya başlanmıştır.

İstanbul'daki bilinen ilk yerleşim yeri olan Yarımburgaz, halk arasında bilinen popüler adıyla Altınşehir Mağarası, İstanbul'dan 22 Km. kadar uzaklıktadır. Halkalı yakınlarındaki Altınşehir mevkiinde, kayalık bir tepenin bayırında Kayabaşı yolu üzerinde yer alan mağarada alt paleotik çağa ait kalıntılar ve Bizans dönemine ait bir kilise kalıntısı bulunmaktadır.

Azatlı Baruthanesi ve Şamlar Bendi, Altınşehir / Yarımburgaz Mağaraları, Resneli Çiftliği bölgedeki tarihi mekânlardır.

İlçede zamanında bir Bulgar'ın çiftliği olan Hoşdere (o zamanki adı Bojdar), Türk-Rus Savaşı'nda (93 Harbi) Bulgaristan'dan kaçan üç haneli bir Türk aileye ev sahipliği yapar. Bir müddet sonra o üç aile şimdiki Boğazköy tarafından toprak satın almaya başlar. 1923-1927 yılları arasında mübadele olur. Bulgaristan ve Yunanistan'dan yaklaşık 30 aile ile Romanya'dan bir iki aile muhacir gelir. Köyün yüzde 90-95' i muhacirlere dağıtılır.

İlçede sosyal yaşam alanları: Başak Konutları *Sular Vadisi* ve Türkiye'nin en büyük yapay göleti olan Bahçeşehir'deki gölet ve çevresindedir. Bahçeşehir ve Başak Konutları'nda sosyal ve kültürel yapılar mevcuttur. Türkiye'nin en büyük stadyumu olan Atatürk Olimpiyat Stadı bu ilçededir. TOKİ tarafından geliştirilen ve Türkiye'nin en büyük uydukent projesi olan 65. 000 konutun planlandığı Kayaşehir projesi de bu ilçe sınırları içindedir.

B. Başakşehir İlçesi Nüfus Analizi

İstanbul'un günümüzde en çok göç alan ilçesidir. İlçeyi kalabalıklaştıran nüfus hareketleri, İstanbul içinden ve dışından gelmektedir.

Başakşehir'in nüfusu son beş yılda %36,41 artmıştır.

Yapılmakta olan 65 bin konutluk kayabaşı projesinin tamamlanması ile birlikte önümüzdeki <u>5 yıl içerisinde nüfusun iki katına</u> çıkması beklenmektedir.

14 yaş altı nüfusun toplam nüfusa oranı Türkiye ortalamasında %25,28 ve İstanbul için %23,52 iken, Başakşehir İlçesinde bu oran, %30,64'dür. İlçenin, 19 yaş altı nüfusu da hem Türkiye hem de İstanbul ortalamasının üzerindedir. Diğer taraftan, 65 yaş üstünün oranı, Türkiye ortalamasında %7,35 ve İstanbul için %5,63 iken, Başakşehir İlçesinde bu oran, %2,64'dür.

İl/İlçe merkezi			Belde/köy		Genel toplam		m
Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	141	1. 138	3.	2.		143	. 141.
280. 38.	5 43	6 949	9 4.103	3 025 2. 078	3 284. 488	461	027

TÜİK	2011	SONUÇLARI	
Yaş			
grubu	Toplam	Erkek	Kadın
0-4	29.032	14. 923	14. 109
05-09	29. 516	15. 095	14. 421
10-14	28.613	14. 801	13. 812

Toplam	284. 488	143.461	141.027
90+	82	19	63
85-89	324	85	239
80-84	793	247	546
75-79	1.342	579	763
70-74	1. 929	851	1.078
65-69	3.047	1. 439	1.608
60-64	4. 937	2. 396	2. 541
55-59	8. 219	4. 275	3. 944
50-54	11.077	5. 995	5. 082
45-49	17. 473	9. 541	7. 932
40-44	20.715	11. 160	9. 555
35-39	26. 528	13. 363	13. 165
30-34	29.914	14. 411	15. 503
25-29	25. 546	11.959	13.587
20-24	20.821	9. 642	11. 179
15-19	24. 580	12. 680	11.900

Başakşehir İlçesinde mevcut nüfus yapısı ve gelecekte yeni yerleşenlerle ortaya çıkacak olan hızlı nüfus artışı, ilçenin sosyal ve teknik altyapısının yetersiz kalması sonucunu doğuracaktır. Yerel politikaların belirlenmesinde, mevcut nüfus yapısının gerektirdiği projeler ve gelecekte ortaya çıkması olası yeni nüfus profilini esas alan çalışmalar, seçmen tercihini etkileyecektir.

C. Başakşehir Sosyal Yaşam Analizi

Başakşehir, sosyal alanlar açısından zenginleşme imkânına sahip olmakla beraber, halkın yararlanması adına fazla imkân bulunmamaktadır. Ekonomik olarak halkın genelinin gelir seviyesinin orta/orta alt seviyede olması, sosyal ve sportif alanlara olan ilgiyi düşürmektedir.

Başakşehir konutlarının inşa sürecinde, yerel yönetimde bulunan siyasi düşüncenin destekçilerinin tercihli olarak bu konutların sahibi

olması sağlanmıştır. Bu şekilde oluşan ilk yerleşim çekirdeği, kitlesel olarak dünya görüşü doğrultusunda seçmen tercihleri belirleyen kişilerden oluşmaktadır. Bu noktada, yürütülecek çalışmalarda, en azından bu gruptaki seçmenin yaşam tarzı açısından risk algılamasından uzak tutulmasını sağlayacak projelerden hareket etmek etkili olabilecektir.

Başakşehir ilçesinde, sosyal hayata ilişkin veriler üzerinden şekillendirilen sosyal projeler başarılı sonuçlar doğuracaktır.

1. Yerel gazeteler

Başakşehir İlçesinde 7 yerel gazete faaliyette bulunmaktadır.

Başakşehir Postası

Başakşehir Times

Başak Haber

Başakşehir Medya

212 Haber

Başakşehir Gazete

Başakşehir Değişim

2. Dernekler

Başakşehir ilçesinde aktif hemşehri derneklerinin sayısı oldukça azdır. Bununla birlikte sosyal dayanışma, sosyal sorumluluk derneklerinin sayısı hemşehri derneklerinden daha fazladır. İlçe nüfusu içerisinde sosyal sorumluluk duygusu yüksek kişilerin bulunması, sosyal sorumluluk alanında dernekleşme şeklinde kendini göstermiştir.

Hemşehri dernekleri

Bader - Bahçeşehirliler Derneği Bahçeşehir Boğazköylüler Derneği Başakşehir Malatyalılar Sosyal Dayanışma ve Kültür Derneği Çorum İli Sungurlu İlçesi İkizli Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Kayabaşı Selanikliler Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Yaşatma Derneği

Korgan Çiftlik Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Muşder - Muş İli ve İlçeleri Sosyal Yardımlaşma ve Kültürünü Tan. Derneği

Hemşehri derneklerinin sayııs, Başakşehir İlçesinde diğer ilçelere oranla daha düşüktür. Bu durum, ilçeye gelen nüfusun daha çok İstanbul'un farklı semtlerinde yaşamakta olan kişilerden oluşmasıdır. Bu durum, ilçe nüfusunun entegrasyon sürecini tamamlamış olmasından doğmaktadır. Diğer semtlerde kısmen büyükşehre uyum sağlayan nüfusun Başakşehir'e gelmesiyle birlikte, hemşehri gruplaşmasının yerine daha farklı tercihler etkili olmaya başlamış ve bunun sonucunda sosyal içerikli dernekler daha yoğun olarak kurulmuştur.

Sosyal Yardım Dernekleri

Alemdar Cami ve Kuran Kursu Yaptırma Yaşatma Derneği

Altınşehir Eğitimli Gençlik ve Yetiştirme Derneği

Anadolu Gençlik Derneği

Aysad Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği

Bahçeşehir Şubesi - Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

Başakşehir Bahar Derneği

Başakşehir Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Başakşehir Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Başakşehir Spor Kulübü Derneği

Besiad - Bağlantı Elemanları Sanayici ve İş Adamları Derneği

Binder - Başakşehir İnsan ve Çevre Derneği

Doğrudan Satış Derneği

Eskoop Sanayi Sitesi Yönetim Binası - S. S. İkitelli Küçük Sanayi Siteleri Yapı Kooperatifleri Birliği

Hayır Yardım Derneği

Hz. Ebu Talip Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

İhsander - İhracatçı ve Sanayici İş Adamları Derneği İkitelli Cemevi - Cumhuriyetci Eğitim ve Kültür Merkezi Vakfı İkitelli Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği İktisad - İkitelli Sanayici ve İş Adamları Derneği İnsan Hak ve Hürriyetleri ve İnsani Yardım Vakfı İnsan Hak ve Hürriyetleri ve İnsani Yardım Vakfı İstanbul Gençlik ve Yardımlaşma Derneği İstanbul Kıymetli Metal İşleyicileri Derneği İstanbul Umum Sayacı Sanatkarları Esnaf Odası Kargo ve Nakliyeciler Derneği Memeder - Meme Sağlığı Derneği Mısad - Metal İsil İşlem Sanayicileri Derneği Mutlu Yuva Mutlu Yaşam Derneği Polistren Ureticileri Derneği S. S. İkitelli Onurkent Konut Yapı Kooperatifleri Birliği Suffa Vakfı Şahintepe Öğrencilere Yardım Derneği Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği

Başakşehir nüfusunun sosyal duyarlılığının varlığı, duyarlılığa dokunan projelerle seçmen davranış ve tercihlerinin anamuhalefet partisi lehine evirilebileceğinin kanıtıdır.

3. Mahalleler

Başakşehir 9 mahalle ve bir köyden oluşmaktadır. Köy olarak ifade edilmekle birlikte, Başakşehir'e bağlı yerleşim yerinin bütünü mahalle statüsündedir. Hukuki statüsü mahalle olmakla birlikte, yapılanması, altyapısı ve sosyal hayatıyla köy görünümünden kurtulamamış yerleşim yeri olarak isimlendirmenin köy olarak devamı mümkündür.

Şamlar köyü

Altınşehir mahallesi

Bahçeşehir 1. Kısım mah.

Bahçeşehir 2. Kısım mah.

Başak mah.

Başakşehir mah.

Güvercintepe mah

Kayabaşı mah.

Şahintepe mah.

Ziya Gökalp Mah.

Başakşehir İlçe nüfusu on mahalleye dağılmış bulunmaktadır.

D. Başakşehir'in Siyasi Analizi

Başakşehir, nispeten düzgün yapılanan ve gelir seviyesi, yoğun göç almasına rağmen, daha dengeli bir ilçe olmasıyla dikkat çekiyor.

İlçede CHP seçmeninin ağırlığı %30'lar seviyesinde bulunmaktadır. Ancak, sürekli ve yoğun göç almasından dolayı (Son seçimlerden bu yana nüfus %36 civarında artmıştır) net durum analizi yapmak mümkün değildir.

Toplu konutlar bölgesinde ağırlıklı olarak AKP seçmenleri yer alırken, Bahçeşehir bölgesinde CHP öne çıkmaktadır.

Başakşehir İlçesinin merkezi olarak kabul edilen İBB tarafından yapılan toplu konutlarda, dönemin belediye başkanlığını elinde bulunduran partiyi destekleyen kişilerin ağırlıklı olarak mülk edinmesinin teşvik edilmesiyle birlikte, ilçe merkezinde mevcut iktidarı destekleyen bir grubun ön plana çıkması sonucu doğmuştur. İlçe merkezinde mevcut iktidarı destekleyen seçmen kitlesi, aynı zamanda göreceli olarak daha eğitimli ve orta gelir grubuna ait kişilerden oluştuğundan, sosyal hassasiyetlere dokunan projelerin sonuç doğurması muhtemeldir.

2009 seçim sonuçları

Başakşehir			
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Mevlüt Uysal	38.959	%38,69
Cumhuriyet Halk Partisi	Memet Kaban	31.869	%31,65
Saadet Partisi	Mehmet Salih Beşir	11.795	%11,71
Demokratik Toplum Partisi	Mehmet Şamil Altan	9.768	%9,70
Milliyetçi Hareket Partisi	Zeki Bulgan	5. 623	%5,58
Büyük Birlik Partisi	İsmail Arslan	998	%0,99
Demokratik Sol Parti	Arif Mert	770	%0,76
Demokrat Parti	Yusuf Tokdemir	395	%0,39
Bağımsız Türkiye Partisi	Yücel Parlak	231	%0,23
Anavatan Partisi	Ferat Muğurtay	175	%0,17
Türkiye Komünist Partisi	Levent Mercan	110	%0,11
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Mevlüt Uysal	100. 693	%100

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	51,55	70.820
2.	<u></u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	26,86	36. 897
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	8,34	11.464

4. ABDULLAH LEVENT TÜZEL 7,73	10.616
5. SP - Saadet Partisi 1,53	2. 106
6. HAS - Halkın Sesi Partisi 0,87	1. 202
7. BBP - Büyük Birlik Partisi 0,61	836
8. DP - Demokrat Parti 0,34	462
9. HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi 0,28	391
10. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,23	315
MP - Millet Partisi 0,18	241
DSP - Demokratik Sol Parti 0,16	214
MUSTAFA AVCI 0,11	157
14. HANİFİ AVCI 0,06	88
15. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,06	77

16.	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,05	75
17.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0
18.	EMEP - Emek Partisi	0,00	0

Başakşehir İlçesinde seçmenin katılımının düşük olduğu ve mevcut belediye başkanının almış olduğu oy ile anamuhalefet arasındaki fark, aday ve projeler üzerinden kolaylıkla değiştirilebilecek ve sonuç alınabilecek düzeydedir. Başakşehir bakımından önemli olan sosyal demokrat politikaların projelendirilerek, sosyal demokrat seçmenin demokratik duyarlılığının artırılmasıdır.

E. Başakşehir İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Başakşehir İlçesi, zamanın büyükşehir yönetimi tarafından ulaşım ve diğer teknik altyapılar düşünülmeden, açık olan bir arazi üzerine, kendi destekçilerini konut sahibi yapmak üzere tasarlanmış bir anakent projesinden doğmuştur. Başahşehir olarak adlandırılan yerleşim yeri, kanuni düzenlemeyle aynı adla yeni kurulan ilçenin merkezi olarak tercih edilmiştir.

Başakşehir İlçesinin yeni kurulan kısımlarında sosyal ve teknik altyapıların diğer ilçelere göre daha nitelikli ve standartlara uygun olmasının beklenmesi doğaldır.

1. Yol Altyapısı

Şehirlerarası ulaşımı sağlayan ve Başakşehir İlçesi'nin güneyinden geçmekte olan TEM Otoyolu. 1. derecede önem arz etmektedir. 2. boğaz köprüsünün uzantısı şeklinde devam eden TEM Otoyolu Edirne'ye doğru erişimi sınırlı olarak devam etmekte olup, Mahmutbey kavşağından

kuzeye doğru İkitelli'ye kol vermektedir. TEM'in yan yolları ise yol hiyerarşisinde ikinci derecede öneme sahiptir.

Başakşehir İlçesinin sahip olduğu ana arter yol bağlantıları önemli olmakla birlikte, bu yolların taşıma kapasitesi zaten dolmuş olduğundan, ilçenin anakentin diğer semt ve ilçelerine ulaşımında çok büyük zorluklar yaşanmaktadır. Bu bölgede yaşayan insanların eğitim ve istihdam durumunun ortalamanın üzerinden olmasından dolayı, nüfus hareketliliği diğer yerleşim yerlerine göre daha yoğun olduğundan, ilçenin diğer semtlere ulaşım, dolayısıyla diğer semtlerden ulaşım konusunda ciddi sorunlarının bulunduğu gözlemlenmektedir.

Bunların dışında, ilçede önemli ana arterler bulunmakla birlikte, düzenli bir yol hiyerarşisi bulunmamaktadır.

Küçükçekmece İlçesi'nde toplu taşıma olarak otobüs ve minibüs hatları bulunmaktadır. Ancak, Sirkeciden başlayarak, ilçe sınırları içerisinde kuzey-güney yönünde devam eden demiryolu, Halkalı'dan sonra şehirlerarası hizmet vermektedir. Bunlara ek olarak projesi devam eden hafif metro ve projesi tamamlanmış olan metro hattı ve uygulaması devam eden metro hattı bulunmaktadır.

2. Otopark

İlçede resmi otopark bulunmamaktadır. Ancak, ilçe merkezi dışındaki bölgelerde otopark sorunu yaşanmamaktadır. Bunun nedeni yapılaşmanın nispeten planlı bir şekilde gerçekleşmesi ve yapılaşmanın araziye dağılmış olmasıdır.

Belediye binası yanındaki 2 katlı 150 araç kapasiteli otopark, ilçenin tek resmi otoparkıdır.

3. Ulaşım

Başkaşehir ilçesinde ulaşımı sağlayan 8 otobüs hattı mevcuttur.

Yeni açılan Otogar-Olimpiyat Köyü metro hattı ile ulaşımda ciddi rahatlama ve hız sağlanmıştır.

Bütün bunlar, Başakşehir İlçesinde toplu ulaşımın etkin ve yeterli olduğu algısı oluştursa da, ilçeye ulaşım sürecinde kullanılan yolların taşıma kapasitesinin doluluğu karşısında ulaşım, bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Metro-raylı sistem çözümlerinin etkili olması beklenen bir durumdur. Ancak, İstanbul'un diğer ilçelerinde de olduğu gibi, raylı sistemden ilçenin iç kısımlarına ve semtlerine ulaşım konusunun da çözümlenmesi gerekir. Bu çözüm ortaya konulamadığında, kişilerin toplu taşımaya olan talepleri düşmektedir.

4. Yeşil alan

Yeşil alan açısından İstanbul'un en zengin ilçelerindendir. Yeşil alanın standartlara uygun olması, ilçenin yeni ve planlı bir yerleşim yeri olmasından kaynaklanmaktadır.

Kişi başına 9,96 m2 aktif yeşil alan düşmektedir. Başakşehir İlçesinde yeşil alan tablosu aşağıdaki şekilde ortaya konulabilir.

İlçede Bakımı Yapılan Toplam Yeşil Alan Miktarı	699. 961,75 M2
İBB Tarafından Bakımı Yapılan Toplam Yeşil Alan	1. 042. 885,00 M2
Başakşehir Geneli Ortak Yeşil Alan Miktarı	1. 088. 114,00
Toplam Yeşil Alan	2. 830. 960,75 M2

5. Eğitim Hizmetleri

Başakşehir'de **30** adet ilköğretim okulu, **20** adet Lise ve **25** adet okul öncesi eğitim kurumu mevcuttur.

İlçede ilköğretim okulları bünyesindeki öğretmen sayısı 1377, liselerde görev alan öğretmen sayısı 449, okul öncesi eğitim kurumlarında görev alan öğretmenlerin sayısı ise 51'dir.

Başakşehir İlçesinde de, mahalle muhtarlıklarıyla işbirliği içerisinde, mesleki-teknik-kültürel eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır.

6. Sağlık Hizmetleri

Başakşehir'de 100 yataklı bir devlet hastanesi, 2 sağlık ocağı bulunmaktadır.

2013'de inşasına başlanan yeni devlet hastanesinin tamamlanması ile birlikte yatak sayısı 800'e çıkacaktır.

İlçede özel hastane ve poliklinik bulunmamaktadır.

Başakşehir İlçesinde de etkin bir sağlık hizmeti planlaması yapılması gerekir. İlçenin dağınık yerleşim yerlerinde yer alan merkezlerine yönelik olarak hizmeti vatandaşların bulunduğu yere taşıma yönünde bir yaklaşım daha etkili olacaktır.

7. İbadethaneler

İlçede toplam 32 camii, 2 Cemevi bulunmaktadır. Bu yapılar ilçe halkı tarafından dayanışma içerisinde inşa edilmişlerdir.

Ahmet Yesevi Cami

Tunahan Camii

İmam-ı Azam Camii

Süleyman Çelebi Camii

Bilal-i Habeşi Camii

Şeyh Şamil Camii

Ensar Camii

Mehmet Zahit Kotku Camii

Mevlana Camii

Kayabaşı Merkez Camii

Hz. Ebutalip Camii

İmam Oğulları Camii

Kuba Camii

Hz. Ali Camii

Sarıcalı Yurttaş Camii

Bahçeşehir Merkez Camii

Giyimciler Sanayi Camii

Haseyed Camii

Masko Camii

Aymakoop Camii

Altıntaç Camii

Dolapdere Camii

Çevre Sanayi Camii

Bağcılar Güngören Camii

Tormak Camii

Pik Dökümcüler Camii

Galvono Teknik Camii

Demirciler Sanayi Camii

İpkas Camii

Keresteciler Sanayi Camii

Eskoop Sanayi Camii

İsteks Sanayi Sitesi Camii

İbadethaneler, bir kısmı itibariyle, merkezi idare tarafından yürütülen diyanet hizmetinin kapsamında olmakla birlikte, sosyal donatı olması nedeniyle, ilçe halkının bu tesislerden daha nitelikli bir şekilde yararlanmasının sağlanmasına yönelik olarak destekleyici hizmetler yürütülmesi mümkündür. Bu yolla, anamuhalefet partisiyle ilgili oluşturulmak istenen imajın önlenmesi sağlanabilir.

F. Başakşehir İlçesinde Ekonomik Durum

Başakşehir İlçesi sınırları içerisinde sanayi alanları nispeten yoğun olarak karşımıza çıkar. Organize Sanayi Bölgesi şeklinde yapılanmış sanayi tesisleri, ilçe içerisindeki ekonomik faaliyetlerin temelini oluşturmaktadır.

700 hektar alan üzerinde kurulan İkitelli Organize Küçük Sanayi Bölgesi, ilçede sanayi sektörünün diğer sektörler içinde büyük bir yüzde ile yer almasını sağlamıştır.

İOSB'de 37 sanayi kooperatifi ve Müstakil parsellerde toplam 27. 301 işyeri biriminden oluşan Bölge % 95 bitmiş % 80 faaliyettedir. İOSB'nde yaklaşık 200 bin kişilik istihdam sağlanmıştır. %100 kapasiteye ulaştığında çalışan sayısı 300 bine çıkacaktır.

İOSB Profil Bilgileri

Toplam Kooperatif Sayısı	37
Faal Kooperatif Toplamı	35
Yapılaşması Devam eden Kooperatif	2
Toplam İşyeri Sayısı	27. 301
İnşaatların Tamamlanma Oranı	95%
Doluluk Oranı	80%
Tam kapasite İstihdamı	300.000
Fiili İstihdam	200.000
Brüt Arsa Alanı	7 Milyon m2
Bölgenin Yüzölçümü	700 Hektar
Kooperatiflerin Toplam İnşaat Alanı	8 Milyon m2
Kooperatif Toplam Ortak Sayısı	18. 597 Kişi
Kooperatiflerin Öz Kaynaklarıyla Yaptığı Yatırım	2 Milyar \$
Yollar ve Altyapı İnş. için Devletin Katkısı	8 Milyon \$
Üretmesi Beklenen Katma Değer	6 Milyar \$
İOSB içi günlük Yolcu Hareketi	227. 600 Kişi
İOSB içi günlük Eşya Hareketi	50.000 Ton
Kent Bütünü İle Günlük Yolcu Hareketi	658. 856 Kişi

Kent Bütünü İle Günlük Eşya Hareketi	63. 121 Ton
Enerji İhtiyacı	250 MVA
Telefon Santralı	100. 000 Abone
Aydınlatma Şebekesi İhtiyacı	30 Km
Konut İhtiyacı	75. 000 Konut
Günlük İçme ve Kullanım Su İhtiyacı	27. 500 m3/gün
Ana Arter Yolların Uzunluğu	25 Km
Yağmur Suyu Şebekesi	18 Km
Atık Su Şebekesi	12. 5 Km
İçme Suyu Şebekesi	20. 8 Km
Doğalgaz Şebekesi	9 Km (Çalışma devam ediyor)

Ayrıca, Başakşehir İlçesi sınırları içerinde yer alan Kayabaşı Mevkiinde, parsel ölçeğinde faaliyetlerini sürdüren muhtelif sanayi tesisleri bulunmaktadır.

İlçe nüfusunun sadece %0,64'lük kısmı muhtaç ve yeşil kart sahibidir.

G. Başakşehir Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Başakşehir Belediyesinin merkezinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından planlanarak, Belediye iştiraki KİPTAŞ tarafından inşa edilmiş olması nedeniyle, altyapı ve üstyapı eksikliğinin olmayacağı beklenirse de, durum farklı şekilde karşımıza çıkmaktadır. Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan bir yerleşim yerinde teknik ve sosyal altyapı tesislerinin yetersiz olması, sadece destekçilerine konut sağlamaya odaklanmış bir anlayışın ürünüdür.

i. Belediyeye ait spor, kültür ve sosyal altyapı tesislerinin yetersiz olması, Büyükşehir Belediyesi tarafından planlanan ve inşa edilen bir yerleşim yerinde beklentilerin dışında karşımıza çıkan bir durumdur.

İlçede yaşayan nüfusun, özellikle de genç nüfusun, gereksinim duyacağı spor, kültür ve sosyal altyapı tesislerinin planlanmasının göz ardı edilmesi, ciddi bir eksikliktir. Bu eksikliğin sorumluluğu mevcut siyasi anlayışa aittir. Belediye olarak, bu eksikliğin tamamlanmasına yönelik, nüfusun yoğunlaşmış olduğu merkezlerde yeni tesisler yapılabilir.

- ii. Başakşehir İlçesi, hızlı nüfus artışı ve göç sorunuyla yüz yüzedir. Bu noktada, ilçenin imar planlamasının tamamlanması ve yeni konut taleplerinin gerekli altyapı tesisleri kurularak karşılanması yönünde bir yaklaşım ortaya konulmalıdır. Başakşehir İlçesinde devam eden yapılaşmaların yeterli teknik ve sosyal altyapı sağlanmadan inşa edilmesinin önüne geçilmesi gerekir. Bu noktada tek çıkış yolu, sosyal demokrat politikalar üzerinden hareket tarzını belirleyen bir belediye yönetiminin görevi devralmasıdır. Aksi takdirde, merkezi idarenin talepleri doğrultusunda, altyapı ve üstyapı düşünülmeden, TOKİ eliyle inşa edilen ilave yerleşim alanlarıyla Bahçeşehir İstanbul'un en sorunlu ilçesi haline dönüşecektir.
- iii. Başakşehir İlçesine ulaşımın ana yolların taşıma kapasitesinin dolmuş olmasından dolayı çok zorlaşmış olduğu ortadayken, ilave olarak İlçenin araç trafiğindeki artış da İstanbul ortalamalarının üzerindedir. Bu durum, nüfus artışıyla birlikte bölgenin sıkışan trafikte boğulma riskini gündeme getirmektedir. Mevcut yollar trafik yükünü şu an dahi taşıyamıyorken, merkezi idarenin müdahalesiyle izin verilen yüksek yoğunluklu AVM-Residance ve çok yoğun gökdelen yapılarıyla, ilçenin geleceği içinden çıkılmaz bir sorunun ipoteği altına alınmaktadır.
- iv. İlçe merkezindeki Çarpık yapılaşma şeklinde bir sorundan bahsetmek, İBB tarafından planlanarak inşa edilmiş bir yerleşim yerinde acı bir ironi oluşturmaktadır. Yürüttükleri projelerle, destekçilerine anlamsız şekilde konut üretme fırsatı sunan bu anlayış karşısında, sosyal demokratların kent kimliğini koruyan, insanı referans alan projelerle toplumun karşısına çıkması bir zaruret haline gelmiştir.
- v. Göç nedeniyle şehir içinde seyyar satıcı, dilenci, işportacı türü işler yapan insan sayısının artıyor olması bir başka Başakşehir gerçeğidir. Sanayi tesislerinin yoğun olduğu ilçede, sorumluluk sahibi bir yerel yönetim, mesleki-teknik eğitimler vererek, ihtiyaç sahiplerini nitelikli

işgücü haline getirebilir ve bu kişilere insanca yaşamaya yetecek düzeyde gelir getiren istihdam imkânı sağlayabilir.

vi. Başakşehir İlçesi, farklı merkezlerden oluşturulmuştur. İlçenin merkezleri arasında gelir dağılımı ve gelişmişlik bakımından ciddi dengesizlikler vardır. Yerel yönetimlerin bu dengesizliği sosyal projeler ve hizmetlerle dengelemesi ve yoksunluk içerisindeki nüfusu desteklemesi gerekir.

vii. Gençlere yönelik, kütüphane, gençlik merkezi, etüt odası gibi olanakların yetersiz olması, bir yerel yönetimin temel sorumluluğunu yerine getirmemiş olduğunun göstergesidir. Esas olarak, bu yolla ilçe nüfusunun eğitim düzeyinin artırılması ve ekonomisinin iyileştirilmesi mümkün olacaktır. İlave olarak, genç nüfusun, sorunlardan uzak tutulması ve sağlıklı bir gelecek sahibi kılınması da yerel yönetim tarafından, eğitim, kültür ve benzeri noktalarda sosyal hizmetlerin sunulmasıyla mümkün olacaktır.

viii. Engellilere yönelik alt yapının eksikliği bir başka sorundur. Engellileri yönelik sosyal tesisinin bulunmaması bir sorun olarak İstanbul genelinde karşımıza çıkmaktadır. Bu sorun, Başakşehir ilçesinde kendini daha fazla hissettirmektedir. Çünkü ilçe birden çok merkezden oluşmaktadır. Bu durum, engelli vatandaşların yaşamlarını zorlaştıran bir etkiye sahiptir. Engelli vatandaşlar için yerel hizmetlere ulaşmak ilçenin yapılanması nedeniyle zorlaşmaktadır. Bu noktada çözüm odaklı projeler üretilmesi gerekir.

ix. Başakşehir İlçesinde, Şahintepe ve Altınşehir mahallelerinde atık su kanalları yapılmamıştır. Atık su kanal sistemi, bir yerleşim yerinin temel gereksinimlerinden biridir. Belediye göreve geldiği günden bu yana bu sorunun çözümüne yönelik bir proje üretmemiştir. Bu alanda, kentsel bütünlük içerisinde, *herkes dahil edilerek*, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, *her vatandaş kollanıp*, yasal durumu *ne olursa olsun*, ruhsat ve iskan *konusu da ne durumda olursa olsun*, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her

yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

x. Başakşehir İlçesinde ortak alanların aydınlatma eksiği, bir güvenlik sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçenin bulunduğu yerleşim alanının görece olarak şehrin ana merkezinin dışında olmasından doğan tedirginlikler, ortak alanlarda yaşanan aydınlatma eksikliği nedeniyle, kişilerin kendilerini güvensiz hissetmelerine yol açmaktadır. Belediye olarak bu sorunun ivedilikle çözümlenmesi gerekir.

Beykoz⁹, İstanbul'un Anadolu yakasında tarihi nitelikleriyle dikkat çeken bir ilçedir. Adının ceviz anlamında kullanılan "koz" ve beye ait ceviz ya da cevizlerin beyi anlamında Beykoz'dan geldiği anlatılmaktadır. Bir başka rivayete göre de, Kocaeli beylerbeylerinin Beykoz'da oturmasına nispetle üretilenidir. Farsçada köy anlamına gelen kos sözcüğünün Türkçe Bey sözcüğüne eklenmesi sonucunda ortaya çıkan Beykos (Beyköyü) sözcüğü kentin adı olarak kalmıştır.

Kültür ve tabiat varlıklarının iç içe geçmiş olmasından dolayı özel olarak korunması gereken bir alandır. Bu koruma gerekleri doğrultusunda ilçenin geleceğinin şekillendirilmesi, Beykoz sakinlerinin genel arzusudur.

A. Beykoz'un Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

Deniz seviyesinden başlayarak 270 metreye kadar yükselen Beykoz'un engebeli arazisini Riva, Küçüksu ve Göksu dereleri parçalamıştır. İlçe ve yakın çevresinde Akdeniz iklimi ile Karadeniz ikliminin karışımı olan "Geçiş Tipi İklim" etkilidir.

Çatalca-Kocaeli bölümünün Kocaeli Yarımadası batısında yer almakta olup; batıdan İstanbul Boğazı, doğudan Şile ilçesi, kuzeyden Karadeniz ve güneyden de Çekmeköy, Üsküdar ve Ümraniye ilçeleri ile çevrelenmiştir. Toplam 239 km2 yüz ölçüme sahiptir.

⁹ BEYKOZ Belediyesi, Beykoz Tarihi. www. beykoz. bel. tr

Beykoz çok uzun bir tarihsel geçmişe sırtını dayamaktadır. Bilinen en eski tarih M. Ö. 700'lerdir.

Amikos, Beykoz'un bilinen en eski adıdır. Boğaz'ı geçerek Beykoz'a gelen Traklar burada Bebrik Devleti'ni kurmuşlardır.

M. S. 395 yılında Roma İmparatoru Büyük Teodosyus tarafından Roma İmparatorluğu, Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) ve Batı Roma İmparatorluğu olarak ikiye bölünene dek Roma İmparatorluğu sınırları içerisinde yer alan Beykoz, bu tarihten itibaren Bizans İmparatorluğunun egemenliği altına girer. İstanbul'un Fatih Sultan Mehmed tarafından fethinden 51 yıl önce, Beykoz (Amikos) Yıldırım Bayezid tarafından Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içerisine dahil edilir. Osmanlı İmparatorluğu sınırlarına dahil edilen kentin adı bundan böyle Amikos değil, Beykoz'dur. Beykoz, av alanlarının uygunluğu münasebetiyle Osmanlı yönetici sınıfının gözde mekanlarından birisi olmuştur Beykoz. Padişah başta olmak üzere avın kendileri için bir tutku olduğu saray erkanı, Osmanlı'nın son dönemlerine dek Beykoz'u kendilerine mesken tutmuşlardır.

İstanbul Boğazı'nın anadolu yakasının kuzey ucundan 2. boğaz köprüsüne kadar olan, içinde baraj, su havzası, geniş orman ve kumsal alanlarını barındıran bu yönüyle de İstanbul genelinden daha az kirlenme, bozulma ve işgale maruz kalmıştır. Tüm bunların getirmiş olduğu avantajın yanında dezavantajlar da olmuştur. Bu dezavantajların başında düzenli yerleşmenin ve yapılaşmanın diğer ilçelere nazaran kıt imkân ve alan bulmasıdır.

B. Beykoz'un Nüfus Analizi

Beykoz nüfusu ile ilgili detaylı nüfus verileri ve kırılımlar çok sağlıklı değildir. Çünkü İlçe nüfusu dağınık ve farklı yerlerde yaşamaktadır. birçok mahallesi bulunan Beykoz'un mahalle statüsünde olan köylerinin de sayısı bir hayli fazladır.

Beykoz İlçesinde, 25. 209'u köylerde olmak üzere 247. 284 nüfus yaşamaktadır. Nüfusun 124. 348'i erkek, 122. 936'sı kadındır. İlçe nüfu-

sunun çoğunluğu Karadeniz illerinden göç eden ailelerden oluşmaktadır. Bu nedenle aile içinde siyasi tercih bile baba kontrolündendir. Yeni iş ve konut yatırımlarının çok olmaması bu ilçeye göç yoluyla nüfus artışının önüne geçmiştir. İlçede aynı anda, Boğaziçi Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Orman Kanunu, Kıyı Kanunu, mevcut durumun korunması yönündeki hükümleriyle etkili olmaktadır. Korumaya yönelik kanun hükümleri nedeniyle ilçede imarlı inşaatlar yapılamamakta böylece yeni konutlar inşa edilememektedir. Kavacık haricinde sonradan ilçeye dahil olan Çavuşbaşı bunun istisnasıdır.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	16. 546	8.561	7.985
'5-9'	16.930	8.731	8. 199
'10-14'	18. 274	9.508	8.766
'15-19'	18.841	9.570	9.271
'20-24'	20.046	10. 297	9.749
'25-29'	21.566	10.759	10.807
'30-34'	23. 140	11.585	11.555
'35-39'	21. 239	10.522	10.717
'40-44'	19. 444	9.784	9.660
'45-49'	17.773	8.982	8.791
'50-54'	15.458	7.951	7.507
'55-59'	12. 222	6. 239	5.983
'60-64'	8. 541	4. 275	4. 266
'65-69'	5. 597	2.664	2.933
'70-74'	4. 346	1.928	2.418
'75-79'	3. 106	1.316	1.790
'80-84'	2. 127	772	1.355
'85-89'	881	275	606

'90+' 275 68 207

Toplam 246.352 123.787 122.565

C. Beykoz Sosyal Yaşam Analizi

Beykoz'da gözle görülür bir plansız yapılaşma ve konut sıkıntısı yaşanmakta olup, nüfusun 1/4'e yakını tapusuz gecekondu tipi evlerde oturmaktadır. İmar mevzuatına uygun yapılaşma, yakın zamana kadar imar mevzuatının tatbikatındaki gecikmeler yüzünden son derece düzensizdir. Büyük ölçüde eksik olan altyapı tamamlanmaya çalışılmaktadır. İlçe nüfusunun büyük bölümünü Beykoz'a bölge dışından iç göçle gelen vatandaşlar oluşturmuştur.

Yaşanan aşırı iç göç sonucunda birçok yerde doğal bitki örtüsünün yok edilmesi ile yerleşim alanları meydana gelmiştir Yer şekillerinin de engebeli olması; plansız yapılaşmanın sebeplerinden biridir. Arazi mülkiyeti genellikle orman ve hazineye ait olup, şahıs mülkiyetindeki arazilerin sınırlı olması ve büyük parseller içermesi yüzünden işgallerle konut alanı haline dönüştürülmüştür.

Eski yerleşim alanı olarak Merkez, Yalıköy, Paşabahçe, Anadolu Hisarı, Kanlıca'nın bir kısmı müstakil ve eski tip konut tarzını koruyabilen mahalleler arasındadır.

Acarkent, Beykoz Konakları, Acaristanbul gibi elit proje ve villa kentler bu analizin dışında kalmaktadır. Zira bu konutlarda oturanlar çevre yoluna yakınlığı boğaz ve orman havasının cazibesi ile daha sıkışık olan eski ilçelerden (Beşiktaş, Şişli, Bakırköy, Kadıköy) gelmişlerdir.

1. Yerel gazeteler

Beykoz ilçesinde etkin durumda altı yerel gazete ve bunlara bağlı internet siteleri bulunmaktadır

Dost Beykoz

Beykoz güncel

Beykoz postası

Beykoz ses

Yön gazetesi

Özgün haber

Gazeteleri Beykoz'un yerel basını olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Dernekler

Aktif hemşehri dernekleri sayısı az olan Beykoz'da, sosyal, sportif ve sosyal yardım kuruluşları yoğun çalışmalar içerisindedirler. Mahallelerde ve özellikle köyden dönüşen mahallelerde dernekleşmeden çok sosyal ilişkiler organik bir bağa ihtiyaç duymadan gelişmiştir. Uzun seneler önce, en az 3 kuşak olmak kaydıyla, göçmenlik nedeniyle yurtlarından ayrılmış olma ve geldikleri bu coğrafyada ilk yerleşmenin getirmiş olduğu zorluklar ve birbirine dayanma ihtiyacı, sosyal dokunun güçlenmesine neden olmuştur.

Hemşehri dernekleri

Arhavililer Derneği

Beykoz İlçesi Elmalı Köyü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği

Beykoz Sivaslılar Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Beyseki Köyü Yardımlaşma ve Spor Kulübü

Bozkurtlular Dayanışma Derneği

Giresun İli Görele İlçesi Ortaköy Köyünü Güzeleştirme Derneği

Görele Kırıklı Beldesi Kültür Kalkınma ve Yardımlaşma Derneği

Gülpinar Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Gümüşhane Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

İstiklal Mahallesi Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Kalkandere İlçesi Yumurtepe Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Kanlıca Yardımlaşma Derneği

Kars Ardahan Iğdır Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Kasaroğlu Kültür ve Eğitim Vakfı

Kastamonu İnebolu İlçesi Deliktaş Hacıibrahim Köyü ve Çevre

Köyleri Kalkındırma Derneği

Ordu İli Kabataş İlçesi Belen Mahallesi Kültür Yardımlaşma

Dayanışma Derneği

Ordu İli Topcan Ortaalan Mahallesi Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği

Samsunlular Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokatköy Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Tokatköy Mot. Araç. ve Şöförler Esnaf Odası

Trabzon İli Beşikdüzü İlçesi Şahmelik Köylerini Kalkındırma Derneği

20'nin üzerinde hemşehri derneği, Beykoz sosyal hayatında varlığını ve etkisini sürdürmektedir. Görece olarak, kente entegrasyonu eksik kalan ilçelere kıyasla, hemşehri derneklerinin sayısı, Beykoz İlçesinde düşüktür. Bu durumda, seçim çalışmaları ve projelerde, sosyal gerekliliklere ve ihtiyaçlara vurgu yapan yaklaşımların başarı ihtimali daha yüksek olacaktır. Elbette, hemşehri dernekleri üzerinden de çalışma yürütülmesinde yarar bulunmaktadır.

Sosyal yardım-kültür-spor dernekleri

Anadolu Gençlik Derneği

Anadolu Hisarı Turizm Kalkındırma Derneği

Baklacı İlim ve Kültür Hizmetlerine Yardım Derneği

Bedes - Beykoz Eğitime Destek Derneği

Beyder Can Simidi Derneği

Beykoz Avcılık Atıcılık İhtisas Spor Lokali

Beykoz Erenler Derneği

Beykoz Konakları Sosyal Yardımlaşma Vakfı

Beykoz Pazarcılar Derneği

Beykoz Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Beykoz Şubesi - Marmara Trakya Muhtarlar Derneği

Beykoz Vakfı

Bilali Habeşi Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Biz Varız Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Çubuklu Merkez Camii Kütüphanesi Koruma ve Yardımlaşma Derneği

Deva Dayanışma ve Eğitim Vakfı

Diler Şişli Karate İhtisas Spor Kulübü Derneği

Gümüşsuyu Korubaşı Hayır İşleri Derneği

Hamiyet. Vakfı.

Hz. Ebubekir Camii ve Kuran Kursu Yaptırma Yaşatma Derneği

İMSAD - Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği

İstanbul Hayır İşleri Derneği

İstanbul Model Planör Kulübü Derneği

İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği

Klasik Otomobil Kulübü Derneği

Marifet Derneği

MOBSAD - Mobilya Sanayi İş Adamları Derneği

PB Hayır İşleri Yaptırma Derneği

PERDER - İstanbul Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Perakendeciler Derneği

Sağlıkta Adalet ve Güvenlik Derneği

Serbostanı Merkez Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Sevinç ve Erdal İnönü Vakfı

Sosyal Yardımlaşma

Şefik Can Uluslararası Mevlana Eğitim ve Kültür Derneği

TAID Ticari İhr. Derneği

TAVAK - Türk Alman Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı

TDV Beykoz Şubesi - Türkiye Diyanet Vakfı

TEGV - Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı

TEMA - Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı

TFF Riva Tesisleri - Türkiye Futbol Federasyonu - Özkan Olcay Kamp ve Eğitim Tesisleri

THBB - Türkiye Hazır Beton Birliği

THBB - Türkiye Hazır Beton Üreticileri Birliği

THOF - T. C. Halk Oyunları Federasyonu - İstanbul İl Temsilciliği

TOFD Beykoz Şubesi - Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği

Turgut Işık Vakfı

TURKAF - Türkiye Kano Federasyonu

TÜDAV - Türk Deniz Araştırma Vakfı

Türk Ocağı Beykoz Şubesi - Türk Ocakları Derneği

Türkiye Emekliler Derneği

TYF - Türkiye Yüzme Federasyonu

Uluslararası Türkçe Olimpiyatları - Uluslararası Türkçe Olimpiyatları

Derneği İktisadi İşletmesi

Willows Foundation Vakfi

Yeni Mahalle Hayır İşleri Derneği

Yıldırım Beyazıt Camii Derneği

Yılmaz Yalçınkaya Cam Ocağı Vakfı - Cam Ocağı Güzel Sanatlar Araştırma ve Geliştirme Eğitim Vakfı İktisadi İşletmesi

Beykoz İlçesinde, sosyal hayata yönelik yardımlar ve projeler konusunda çalışmak üzere, birçok vakıf ve dernek kurulmuştur. Bu durum, Beykoz insanının yardımseverliğini ortaya koyan önemli bir veridir. Kendi ekonomik imkânlarının yeterli olup olmadığına bakmaksızın ihtiyaç sahibine yardım etme çabası ortaya koyan insanların, sosyal duyarlılıklarının sosyal demokrat politikalara uyarlanması kolaylıkla mümkün olabilmelidir.

3. Mahalleler

İlçe, 20 köy niteliğinde hukuken mahalle ve 25 mahalle olmak üzere 45 mahalleden oluşmaktadır. Elmalı Köyü haricindeki köylerimizin nüfusları azdır. Elmalı Köyü orman içine sonradan yerleşerek oluşmuş

köy niteliğinde olup, Karadeniz köyleri özelliğini taşır. 6-8 mahalleden oluşmaktadır. Acarlar mahallesi ise tamamen tek bir elden çıkmış yapılardan müteşekkildir ve ikamet edenler de tamamen ilçe dışından buraya gelmiş yüksek gelirli vatandaşlardan oluşmaktadır. Boğaz kıyısındaki mahallelerde yer alan yalı ve sırtlarda bulunan lüks villa siteleri İstanbul'un köklü ailelerine ev sahipliği yapmaktadır lakin buralarda ikamet eden vatandaşların büyük çoğunluğu merkez ilçelerde de evleri bulunmakta ve oy sandıkları da o ilçelerde yer almaktadır. Köyden dönüşen mahalleler çekirdek ailenin büyümesiyle ve dışarıdan doğal güzellikleri ve şehir karmaşasından uzaklığı nedeniyle emekli veya tüccar vatandaşların buralarda toprak alıp ev yapmasıyla gelişmektedir. Özellikle Riva Mahallesi yazlık tabir ettiğimiz konutların çoğalmasıyla köyden mahalleye dönüşmüştür. Aşağıda mahallelerin nüfus sayılarına bakıldığında bu etkenleri görebiliriz. Yeni kurulan ve gelişen Kavacık mahallesinin nüfusuna bakıldığında en kalabalık mahallelerden biri olduğunu görürüz. Kavacık Mahallesinde nüfusun yoğunlaşmasının nedeni, mahallenin lokasyonu ve açılan imar alanlarıdır.

Mahalleler

- Acarlar Mahallesi
- Anadoluhisarı Mahallesi
- Anadolukavağı Mahallesi
- Baklacı Mahallesi
- Çamlıbahçe Mahallesi
- Çengeldere Mahallesi
- Çiftlik Mahallesi
- Çiğdem Mahallesi
- Çubuklu Mahallesi
- Fatih Mahallesi
- Göksu Mahallesi
- Göztepe Mahallesi
- Gümüşsuyu Mahallesi

- İncirköy Mahallesi
- Kanlıca Mahallesi
- Kavacık Mahallesi
- Merkez Mahallesi
- Ortaçeşme Mahallesi
- Paşabahçe Mahallesi
- Rüzgarlıbahçe Mahallesi
- Soğuksu Mahallesi
- Tokatköy Mahallesi
- Yalıköy Mahallesi
- Yavuzselim Mahallesi
- Yenimahalle Mahallesi

Hukuken Mahalle, Nitelik Olarak Köy Olan Yerleşim Yerleri

- Akbaba Köyü
- Alibahadır Köyü
- Anadolufeneri Köyü
- Bozhane Köyü
- Cumhuriyet Köyü
- Dereseki Köyü
- Elmalı Köyü
- Göllü Köyü
- Görele Köyü
- İshaklı Köyü
- Kaynarca Köyü
- Kılıçlı Köyü
- Mahmutşevketpaşa Köyü
- Öğümce Köyü
- Örnekköy Köyü
- Paşamandıra Köyü

- Polonez Köyü
- Poyraz Köyü
- Riva Köyü
- Zerzavatçı Köyü

Nüfusun mahallelere göre dağılımı:

Anadolu Hisarı	2514
Anadolu Kavağı	1436
Beykoz Merkez	6159
Çiğdem	12159
Çubuklu	22941
Göksu	2880
Gümüşsuyu	15670
İncirköy	18910
Kanlıca	4238
Kavacık	22261
Ortaçeşme	8595
Paşabahçe	4324
Soğuksu	10315
Yalıköy	5503
Yenimahalle	19243
Tokatköy	15669
Çamlıbahçe	6699
Rüzgarlıbahçe	8266
Göztepe	7482
Acarlar	5011
Baklacı	2976
Çengeldere	4006
Çiftlik	4691
Fatih	3877
Yavuzselim	3989

Nüfusun Köylere göre Dağılımı

Akbaba	2475
Alibahadır	751
Anadolu Feneri	580
Riva	1108
Dereseki	1444
Elmalı	2184
Görele	1572
Kaynarca	472
Polonez	326
Örnekköy	2724
Mahmutşevketpaşa	1613
Bozhane	434
Cumhuriyet	1543
Göllü	237
İshaklı	1043
Kılıçlı	494
Öğümce	391
Paşamandıra	793
Zerzevatçı	665
Poyraz	823

D. Beykoz İlçesi Siyasi Analizi

2009 yerel seçimlerinde belediye başkanlığını çok az farkla kaybeden CHP, 2011 seçimlerinde oy oranı ve sayısı bakımından yerel seçimlerin bir hayli gerisinde kalmıştır. İki seçim arasında anamuhalefet partisi oylarında ciddi oranda bir düşüş yaşanmıştır. Sosyal demokrat seçmenlerin siyasi duyarlılığının artırılması konusunda etkin bir çalışma programının uygulanmasına ihtiyaç vardır.

İlçe halkı 2b ve kentsel dönüşüm Kanunlarıyla son derece tedirgin edilmiş durumdadır. Yeni düzenlemeler doğrultusunda yapılacak ve yapılmakta olan uygulamalar sonucunda siyasi iktidara ve belediyeye oldukça yüksek seviyede bir tepki mevcuttur. 2011 seçimlerinde 165bin seçmen oy kullanmışken 2009 yerel seçimlerinde sadece 124bin seçmen sandığa gitmiştir. Şu anda 180bin kayıtlı seçmeni olan Beykoz ilçesinde önümüzdeki yerel seçimlerinde katılım oranını yükseltmek tabiî ki muhalefet partilerine yarayacaktır. Çünkü bir önceki yerel seçimde sadece 3bin oy fark ile kaybetmiş ve bugün yapılacak bir seçimde 50bin yeni seçmenin sandığa gitmesi öngörülmektedir. 30 ila 50 yıldır aynı topraklarda ikamet eden kendi yolunu kendi açan elektrik, su, doğalgaz yatırımlarının kullanıcısı olarak devletine tüm vergilerini ödeyen bu vatandaşlar şimdi yüzbinlerce lira ödemekle tapu sahibi olabilecek olmalarına karşı yoğun bir tepki duymaktadırlar. Bu konularda vatandaşların içlerini rahatlatacak söylem ve projeler sunabilecek bir aday ilçede büyük oy toplayabilir. İktidar partisinin adayı bu konularda yapacağı söylemler bir işe yaramayacağından diğer partilerin ortaya koyabileceği projeler sonuç alabilecektir. Hukuk bilgisi yada imar bilgisi olan bir aday veya büyük projelere imza atmış bir müteahhit-mühendis aday ya da bu konularda donanımlı hale getirilecek, medyatik bir aday ilçede başarı sağlayabilir. Anamuhalefet partisi İlçe teşkilatının başarılı bir çalışma performansına sahip olduğunu da teslim etmek gerekir.

2009 seçimleri

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Yücel Çelikbilek	45. 528	%36,71
Cumhuriyet Halk Partisi	Alaattin Köseler	42. 853	%34,55
Milliyetçi Hareket Partisi	Şenel Ustabaşı	14. 554	%11,74
Saadet Partisi	Salih Birinci	11.036	%8,90
Büyük Birlik Partisi	Özer Güneş	3.603	%2,91
Demokratik Sol Parti	Recep Süha Pekkip	2. 043	%1,65

1		
İzzettin Yaman	1.738	%1,40
Osman Ceylan	1.045	%0,84
Salih Akgün	673	%0,54
Abdullah Kuloğlu	339	%0,27
Yavuz Kaya	229	%0,18
Hamit Olgun Coşkuntuna	224	%0,18
Hülya Coşkun	82	%0,06
İsmail Gürkan	69	%0,05
Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Yücel Çelikbilek	124. 016	%100
	Osman Ceylan Salih Akgün Abdullah Kuloğlu Yavuz Kaya Hamit Olgun Coşkuntuna Hülya Coşkun İsmail Gürkan Kazanan Aday	Osman Ceylan Salih Akgün Abdullah Kuloğlu Yavuz Kaya Hamit Olgun Coşkuntuna Hülya Coşkun İsmail Gürkan Kazanan Aday Toplam Geçerli Oy

2011 seçim sonuçları

1.	V	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	52,60	80. 434
2.	<u>//</u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	27,81	42. 532
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	10,06	15. 378
4.	C.T. SAMET PROFISE	SP - Saadet Partisi	2,31	3. 535
5.	ORFITAGI	SEBAHAT TUNCEL	1,91	2. 923
6.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	1,46	2. 229

7.	S BBP	BBP - Büyük Birlik Partisi	1,19	1.815
8.	ONE INTER	AHMET TUNCAY ÖZKAN	0,77	1. 185
9.		DP - Demokrat Parti	0,64	972
10.	HITTAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,43	655
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,23	346
12.	(TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,14	212
13.	MILIT	MP - Millet Partisi	0,13	192
14.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,12	182
15.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,05	70
16.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	70
17.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0
		······································		

E. Beykoz İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Beykoz İlçesinde sosyal ve teknik altyapının sorunlu olması beklenen bir durumdur. Çünkü ilçe genelinde korunması gereken alanlar bir hayli fazladır. İlçenin yerleşim yerleri çok dağınıktır. İlçe merkezine uzak orman köyü vasfına sahip yerleşim yerleri mahalle olarak Beykoz'a bağ-

lanmıştır. Bütün bu etkenler nedeniyle Beykoz'un ciddi altyapı sorunu bulunmaktadır.

1. Yol Altyapısı

Beykoz coğrafi konumu itibariyle kara ve deniz yolu ulaşımına elverişli olmasına rağmen sahil yolunun aşırı virajlı ve dar olması artan trafik ihtiyacına cevap verememektedir.

İlçe merkezinde en önemli sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçedeki mevcut geniş yollar 2. köprü bağlantı yolları yatırımı olarak gerçekleşti. Onun haricinde Acarkent'e ve Riva'ya yapılan yoldan başka bir yol yatırımı bulunmamaktadır. Bu yol bile bugün özellikle yaz aylarında hafta sonu günübirlik tatil dönüşlerinde felç olmaktadır. 3. köprünün Anadolu ayağının ilçede olması ve bağlantı yollarının Beykoz'dan geçmesi ilçeye nasıl bir kazanım sağlayacağı ya da zarar vereceği bilinmemektedir. Halk endişeyle gelişmeleri takip etmektedir.

2. Otopark Altyapısı

Dar ve yetersiz olan yollar, yollara park eden araçlar yüzünden, ihtiyaca hiç cevap veremez hale gelmektedir. Özellikle hafta sonları mesire yerlerine gelenler dolayısıyla oluşan sıkışıklık içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. Kavacık ve civarında ruhsatsız yapılan, çok sayıda yüksek katlı konutlar otopark ihtiyacını gözetmeksizin, aceleyle inşa edilmiş ve bugün özellikle Kavacık civarında otopark sıkıntısı acil olarak çözümlenmesi gereken bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mevcut eski mahallelerde ise evlerin birçoğunda bahçe olmasına rağmen bu bahçeler engebeli ve evlerin yola bakmayan taraflarında olduğundan araç park etmeye müsait değildir. Bu yüzden yollar otopark işlevi görmektedir. Artan nüfus ve bina başına düşen araç sayısı arttıkça, ilçede zaten ciddi boyutlarda olan otopark sıkıntısı daha da artmaktadır. Özellikle Beykoz'un sahile yakın sokaklarında park yapma ya da park yeri bulma imkânı kalmadığı gibi, parklama yüzünden trafik akışında da ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır.

3. Ulaşım Durumu

İlçeye çok sayıda otobüs hattı hizmet vermekte ve Üsküdar-Mecidiyeköy-Taksim gibi merkezlere düzenli seferler yapılmaktadır. Ancak, ilçenin 2. köprü trafiğine bulaşmadan şehir içine ulaşmasının tek alternatifi iki şeritli sahil yoludur. Bu yolda trafik ışıkları ve toplu taşıma araçlarının dur-kalklarıyla yavaşlamakta ve tıkanmaktadır. Beykoz ilçesinden merkez ilçelere (Üsküdar, Kadıköy, Beşiktaş, Fatih) ulaşmanın en pratik ve hızlı yolu denizden olacaktır. Ancak, günümüzde boğaz gezisi niteliğinde deniz seferleri olduğundan ve uzun sürdüğünden halk tarafından pek tercih edilmemekte bu nedenle seferler sık düzenlenmemektedir. Bu konuda daha hızlı alternatifler üretilip halk teşvik edilmelidir.

Beykoz'a ulaşım ve Beykoz'un diğer semt ve ilçelere ulaşımı konusunda, İBB Deniz Ulaşımı Master Planı yapılması yönündeki büyükşehir öneri projemiz doğrultusunda sorunlar kolaylıkla çözümlenecektir.

4. Yeşil Alan

İlçe nüfusu köken itibariyle Karadenizli ve yeşili seven insanlardan oluşmaktadır. Böyle olunca da her ne kadar çarpık ve ruhsatsız yapılaşma var ise de, her hane bahçesini yeşil tutmakta ağaçlandırmakta ve korumaktadır. İlçe genel olarak yeşil olsa da, belediyenin gerçekleştirdiği yeşil alan düzenlemesi il genelinde belediyeler eliyle yapılanların ortalamasının çok altındadır.

20 Temmuz 2013'de 27. 000 m2 yeşil alan imara açılmıştır. 2B alanında kalan ve merkeze daha yakın olan bazı sahaların gelecekte imara açılacak olmaları nedeniyle yüksek bedeller belirlenmiş ve hak sahiplerine tebliğ edilmiştir. Bahse konu hak sahiplerinin bu bedelleri ödemeleri mümkün olmamakla birlikte bu işin simsarlığını yapanlarca ablukaya alınmışlardır. Bu alanların büyük çoğunluğu hali hazırda yeşil alandır. Ancak, bu alanların mülkiyeti edinilirken ödenen yüksek bedeller sonrasında 2B arazilerinin yeşil alan vasfını kaybetmeleri ve yapılaşmaya açılmaları beklenen bir durumdur. Yeşil alan olarak korunacak bir arazinin mülkiyetine

talep düşük kalacak ya da hiç olmayacaktır. Bu demektir ki, 2B arazi satışı sonrasında Beykoz'un yeşil alanları daralacaktır.

Kişi başına düşen ortalama yeşil alan İstanbul ortalamalarının çok üzerinde olmakla birlikte aktif yeşil alan eksikliği göze çarpmaktadır. Bir başka ifadeyle, Beykoz İlçesinde yeşil alanlardan yararlanmada asgari altyapı ihtiyacı karşılanmamış durumdadır.

Beykoz'da kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 6. 5 m2'dir.

5. Eğitim Hizmetleri

Okul/Kurum Sayısı: 184

SBS İl Sıralaması: 17

Derslik Sayısı: 941

Öğrenci Sayısı: 42. 140 Öğretmen Sayısı: 1. 877

Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı

İlköğretim: 41

OrtaÖğretim: 29

Mesleki ve Teknik Eğitim: 45

İlçede 63 ilköğretim okulu (İlk öğretim, ilkokul, ortaokul)

7 Anadolu Lisesi

12 meslek ve ticaret lisesi

1 halk eğitim merkezi

2 ana okulu bulunmaktadır.

İlçede ayrıca 3 özel ilköğretim okulu, 2 özel lise ve 26 özel anaokulu bulunmaktadır.

14 dershane, 8 sürücü kursu, 3 sanat kursu bulunmaktadır.

Alman Üniversitesi yeni kampüs yapmaktadır, Medipol Üniversitesi'ne arazi tahsisi yapılmıştır. Üniversite yatırımları beraberinde pek çok ek yatırımı getirecektir.

6. Sağlık Hizmetleri

İlçede bir devlet hastanesi, 1 çocuk ve göğüs hastalıkları hastanesi, 1 özel hastane, 4 diyaliz merkezi ve 4 özel poliklinik bulunmaktadır. İlçe yapılaşması dağınık olduğundan sağlık hizmetleri sadece bir tesiste tam teşekküllü sağlanabilmektedir. Bu İstanbul genel ortalamasının altındadır. İlçede yapılacak semt poliklinik hizmetinin beğeni toplaması kaçınılmazdır.

Dağınık durumdaki Beykoz yerleşim yerlerinden, özellikle orta ve alt gelir grubunun yaşamakta olduğu yerlerde, Belediye eliyle yerinde sunulacak olan sağlık hizmetlerinin etkin sonuçlar doğurması kaçınılmazdır.

7. İbadethaneler

92'si merkez, 37'si köylerde olmak üzere 129 camii bulunmaktadır. 2 aktif kilise bulunan ilçede havra bulunmamaktadır. İlçede bir adet cemevi vardır. Restore edilebilecek ve gün yüzüne çıkartılabilecek tarihi kiliseler mevcuttur. İlçedeki camilerin 26'sı tarihi eser olarak koruma altına alınmıştır. Özellikle Yuşa Camii, peygamber olduğuna inanılan bir kişiye ev sahipliği yapması nedeniyle tüm ülke çapında ziyaretçi çekmektedir.

Ahmet Hamdi Akseki Camii Akbaba Köyü Canfeda Hatun Camii Akbaba Köyü Merkez Camii Akbaba Köyü Yeni Mahalle Camii Alibahadır Köyü Camii Alibahadır Köyü Yeni Mah. Camii Anadolufeneri Köyü Yeni Mah. Camii

Anadoluhisarı Fatih Camii

Anadolukavağı Midillili Ali Reis Camii

Arkboyu Camii

Behzat Ecemiş Camii

Belediye Mescidi

Bilal-i Habeşi Camii

Bozhane Köyü Camii

Cemile Hatun Camii

Cevizlibahçe Hz. Ali Camii

Cumhuriyet Köyü Camii

Çamlıbahçe Camii

Çamlıtepe Camii

Çavuşbaşı Ahmetler Camii

Çavuşbaşı Aksa Camii

Çavuşbaşı Aşağı Baklacı Camii

Çavuşbaşı Baklacı Merkez Camii

Çavuşbaşı Çamlık Camii

Çavuşbaşı Çengeldere Camii

Çavuşbaşı Ebubekir Camii

Çavuşbaşı Fazilet Camii

Çavuşbaşı Göztepe Sadıkoğlu Camii

Çavuşbaşı Hz. Ömer Camii

Çavuşbaşı Karanlıkdere Yeni Camii

Çavuşbaşı Merkez Camii

Çavuşbaşı Müzellef Camii

Çavuşbaşı Yeşil Camii

Çiftehavuzlar Camii

Çiğdem Maslak Camii

Çiğdem Sazlıdere Camii

Çubuklu Beşevler Camii

Çubuklu Halilağa Camii

Çubuklu Kiremitdere Camii

Çubuklu Şenevler Camii

Çukurçayır Camii

Değirmendere Köyü Camii

Dereseki Köyü Camii

Dereseki Köyü Yeşiltepe Camii

Engürbağ Camii

Esma'ül Hüsna Camii

Fıstıkaltı Camii

Göksu Peksimetçi Salihağa Camii

Göllü Köyü Camii

Görele Köyü Camii

Gümüşsuyu Ayazma Camii

Gümüşsuyu Bağlık Camii

Gümüşsuyu Fetihtepe Camii

Gümüşsuyu Korubaşı Camii

Gümüşsuyu Merkez Camii

Hacı Alibey Camii

Hacı Mehmet Efendi Camii

Hacı Nurten Özyurt Camii

Hacı Yusuf Camii

Hacı Zihni Gürler Camii

Harmantepe Camii

Hasan Yavuz Camii

Havuzlarüstü Camii

Hoca Mahmut Bayram Camii

Hüseyin Saçaklı Camii

Hz. Hamza Camii

Işıkçeşme Camii

İmam Şamil Camii

İncirköy Bülbültepe Camii

İncirköy Sinanağa Camii

İshaklı Köyü Camii

İşcievleri Camii

Kanlıca İskenderpaşa Camii

Kanlıca Ubeydullah Tekke Camii

Karagözsırtı Caferağa Camii

Karagözsırtı Camii

Karlıtepe Merkez Camii

Kavacık Süleyman Çelebi Camii

Kavacık Yıldırım Beyazıt Camii

Kaynarca Köyü Camii

Kazım Karabekir Camii

Kılıçlı Köyü Camii

Kırklar Sultan Mescidi

Mahmut Şevket Paşa Köyü Yeni Mah. Camii

Mahmut Şevketpaşa Köyü Camii

Meryemzade Mescidi

Muhaşşisinan Camii

Mürüvvet Hatun Camii

Nişangah Camii

Ortaçeşme Bağüstü Camii

Ortaçeşme Camii

Ortaçeşme Hünkartepe Camii

Ortaçeşme Vakıftepe Camii

Öğümce Köyü Camii

Örnekköy Bilal-i Habeşi Camii

Örnekköy Fatih Sultan Camii

Örnekköy Hacı Kerimzade Camii

Örnekköy Şirindere Camii

Örnekköy Tepetarla Camii

Örnekköy Toygar Camii

Paşabahçe 3. Mustafa Camii

Paşamandıra Köyü Camii

Polonezköy Camii

Poyraz Köyü Camii

Riva Camii

Riva Yeni Camii

Rüzgarlıbahçe Camii

Rüzgarlıbahçe Fatih Sultan Mehmet Camii

Serbostani Mustafaağa Camii

Soğuksu Camii

Şaban Sözüer Mescidi

Taşocakları Camii

Tepeköy Camii

Tokatköy 2. Ayazma Camii

Tokatköy Çiftlik Camii

Tokatköy Merkez Camii

Tokatköy Sultanaziz Camii

Tokatköy Sultanaziz Yeni Camii

Tokatköy Yeşil Camii

Umuryeri Hacı Beşirağa Camii

Uzun Evliya Camii

Yalıköy Serbostani Mustafaağa Camii

Yavuz Selim Mahalle Merkez Camii

Yeni Mahalle Sondurak Camii

Yeni Mahalle Şeref Yıldız Camii

Yeşildere Camii

Yuşa Camii

Zerzevatçı Köyü Camii

Camiler konusu, Beykoz İlçesinde özel olarak ele alınması ve proje üretilmesi gereken alanlardan biridir. Toplumun bu konuda sahip olduğu duyarlılığa karşı duyarlı olduğumuzu ortaya koymamızın gerekli olduğu değerlendirilmektedir. Mahalle muhtarlarıyla yapılan değerlendirmelerde, toplumun ortak gereksinimlerin karşılanmasına yönelik olarak ortaya konulacak projelere ilişkin tesislerin ibadethanelerin bulunduğu alanda yapılmasının gerekliliğine vurgu yapılmaktadır. İbadethane alanlarında yapılacak kültürel tesisler, yürütülecek projelerin başarısını artıracak, projelerin maliyetini düşürecektir. Diğer yandan, ibadethanelerden hizmet alan kişilerin altyapılı tesislerde dini görevlerini yerine getirmesini sağlayan bir yaklaşım, laik bir idarenin yerine getirmesi gereken görevler bakımından da ihtiyaçtır.

F. Beykoz İleçsinde Ekonomi

Bir dönemin önemli fabrikalarının yer aldığı Beykoz, değişen yapısı nedeniyle işyeri sıkıntısı yaşamakta ve bu da işsizlik oranını arttırmaktadır. Beykoz İlçesinde belirgin bir işsizlik sorunu karşımıza çıkmaktadır. Şehrin Avrupa yakası merkez ilçeleri için üretilen mesleki-teknik kurslar sonucunda verilecek sertifikalarla nitelikli işgücü haline getirilen insanların, özellikle hizmet sektöründe gereksinim duyulan yetiştirilmiş eleman ihtiyacının karşılanmasında faydalı olabileceği ve kendilerinin de ekonomik olarak rahat edecekleri değerlendirilmektedir.

Beykoz halkı ağırlıklı olarak çevre ve merkezi ilçelerde çalışmaktadır.

İlçede turizm geliştirme faaliyetleri yapılıyor olsa da, yüksek potansiyele rağmen gelir yaratıcı projeler çıkarılamamaktadır. Kavacık bölgesinde yapılan yüksek ofis binaları beraberinde business otel yatırımını getirmiştir. Yapılacak üniversite yerleşkeleri, öğrenci yurtları ve yemeiçme sektörüne yönelik yatırımları getirecektir. Evvelden beri canlı olan inşaat sektörü ilçe içindeki nüfusta bu alanda çalışan sayısını arttırmıştır. İmar sorunu olduğundan ve lüks villa ve çiftliklerin bu civarda yer almasından ötürü peyzaj sektörü ilçe dahilinde gelişmiştir. Tüm bu saydığımız

ekonomik canlılık boğaz öngörünümünün gerisindedir. Zira kıyı koruma kanunu ile boğaz kenarında yapılaşma olmamaktadır.

İlçede büyük bir rant kavgası görünümü mevcuttur.

2B alanlarının özel proje bölgesine çevrilerek kullanıcılarının %40 bedelle satın almasının istenmesi ilçede büyük şoka neden olmuş, kullanıcıların bu alanları satın almaları ekonomik güç yönünden mümkün görünmemektedir. Kavacık bölgesi yüksek binalarla yoğunlaşmış bir iş ve ofis merkezidir. Onun haricinde ilçede yoğun bir iş bölgesi, sanayi bölgesi, çarşı hatta AVM dahi yoktur. Siyasi iktidarın adeta şifresi haline gelmiş olan Otel-AVM-Residance üçlemesine Beykoz'da rastlanılmamaktadır. Bunun nedeni, ilçenin nüfusunun düşük olması ve ilçede rantın yeterince yükselmemiş olmasıdır. 3. Köprü yatırımından sonra, bu durumun değişmesi riskinin ilçe halkı farkındadır ve ilçenin değişime uğrama ihtimalinden dolayı tedirginlik yaşamaktadırlar. Böyle olması ilçe için ileriye dönük kıymet arttırıcı bir etkendir. Bu değeri görüp değerlendirebilecek projeler geliştiren bir ilçe adayı büyük taktir toplayacaktır.

G. Beykoz Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Beykoz İlçesine ulaşım ve Beykoz İlçesinden diğer semt ve ilçelere ulaşımda sorunlar yaşanmakta olduğu, yolların esas olarak kıyıya paralel yapılandırıldığı, paralel yollardan gitmek zorunda kalan araçlar nedeniyle kısa mesafelerden ana yollardan kıyıya dik inen yollarla çıkışın mümkün olmaması sorunu büyütmektedir. Beykoz'un ulaşımında deniz yolunun etkin olarak kullanılması bir ihtiyaçtır ve çözüm büyükşehir projelerinde ortaya konulmalıdır.

i. Beykoz özel bir alandır. Korunması gereken birçok nitelik aynı anda Beykoz İlçesinde birleşmiştir. Bu nedenle Beykoz İlçesi sınırları içerisinde kalan alanlarda, aynı anda Boğaziçi Kanunu, Kıyı Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Orman Kanunu gibi birçok kanun aynı anda uygulanmaktadır. Bunlara ilave olarak, İmar Affı Kanunu olarak bilinen ve Tapu Tahsis Belgesi verilmesini düzenleyen 2981 Sayılı Kanunla 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi

Hakkında Kanunun uygulanma alanında bulunan bir İlçe olarak Beykoz İlçesi Belediye yöneticilerinin ve halkının kafası oldukça karışık durumdadır. Bu karmaşık durum, aynı anda bütün bu mevzuata hakim bir bakış açısıyla çözüme kavuşturulabilecektir. Bu konuda daha önce, Beykoz ilçesi mahalle muhtarlarıyla çözüm toplantıları yapmış olmamızın sonuç üzerinde doğrudan etkili olacağı değerlendirilmektedir. Hiçbir beklenti güdülmeden, 2009 yılında yapılan toplantıların bugün etkili bir şekilde geri dönüşü alınabilecektir.

ii. Boğazda Bir İlçe Olması bir yandan Beykoz'u ayrıcalıklı bir konuma getirmekle birlikte, diğer yandan uygulanan ya da uygulanamayan mevzuat nedeniyle farklı sorunlarla yüz yüze gelmesine de yol açmaktadır. Boğazda bir ilçe olmak ayrıcalıktır. Bu ayrıcalığı ve kültürünü yaşatacak projelerle Beykoz'u tarihi geçmişine yaklaştıracak projeler üzerinde durulmalıdır.

iii. Üçüncü Köprünün De Beykoz Sınırları İçinden Geçecek Olması, bir sorun mudur? Hangi noktadan bakıldığına göre değişecek bir durumdur 3. Köprü projesinin sorun olup olmadığı. Şayet amaç, Beykoz ilçesinin ve kimliğinin korunması ise, evet 3. Köprü Beykoz için bir sorundur. Bu konuda, ilçe halkının büyük çoğunluğunun tedirginlik içerisinde olduğu ve ilçenin yapısının korunmasını istediği görülmektedir. Bu duruma uygun projeler geliştirilmesi Beykoz seçmeninin tercihlerini şekillendirme açısından yararlı olacaktır.

iv. Mülkiyet Sorunu, Beykoz ilçesinde öne çıkan sorunlardan biridir. Mülkiyet sorunu, 1980 li yılların ilk yarısında uygulamaya konulan ve 29 yıl yürürlükte kalan Tapu Tahsis Belgesi verilmesini düzenleyen kanun hükmüne rağmen çözümlenmemiştir. Çözümlenememiştir demek yerine, çözümlenmemiştir demeyi tercih ediyoruz. Tapu tahsis uygulamasının dayanağı olan 2981 Sayılı Kanun 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunla ilga edilmiş olmakla birlikte, bu değişiklik 2015 yılında yürürlüğe girecek olduğundan önümüzdeki iki yıl içerisinde bu sorunun çözümlenmesi mümkündür. Bu sorunu çözebilecek uzmanlığa sahip olmak önemli bir avantajdır ve seçimlerde bu kullanılmalıdır.

v. Orman Alanlarının Korunamaması sorunundan bahsedildiği noktada, esas sorumluluk yerel yönetimlerin olacaktır. Orman alanları içerisinde Belediyenin bilgisi dışında bir yapılaşma mümkün olmayacağına göre, ortaya çıkan ve yeşili yok eden imar mevzuatına aykırı yapılaşmanın sorumlusu yerel yönetimlerdir. Bu noktada, hukuka aykırı yapılaşmaların önüne geçileceğini vurgulayan bir söylem etkili olabilir.

vi. Birden Fazla Kurumun Sorumlu Değil Yetkili Olması, Beykoz ilçesinde normal kabul edilmesi gereken bir durumdur. Daha önce de vurgulandığı üzere, birden çok kanunun uygulanmakta olduğu bir alanda, birden çok kurum karşımıza çıkabilir. Bu noktada, önemli olan, yerel yönetimlerin gerekli koordinasyonu sağlayarak kargaşayı ortadan kaldırmasıdır. Bunu yapabilecek uzmanlık ve bilgi birikimi sosyal demokrat partilerde ve politikacılarda mevcuttur.

vii. Hafta Sonu Aşırı Araç ve İnsan Trafiğinin Olması bir sorun olarak ifade ediliyor olmakla birlikte, bu durum, bizim projelendirerek, hem ilçe halkına ekonomik kaynak sağlayacağımız, hem de İstanbul halkına insanca koşullarda doğal alanlardan yararlanma imkânı sunacağımız bir fırsatı sunmaktadır.

viii. Kaçak Yapılaşmamın Fazla Olması önemli bir sorundur. Bu konuda öncelikle bir kapsamlı bir durum tespiti yapılması ve analitik olarak incelenmesi gerekir. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaşmanın hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra yapılaşmanın hukuksal ve modern şehircilik anlayışı dahilinde olmasına gereken en yüksek ihtimam gösterilecektir.

ix. İş Yerlerinin Az Olması, İşsizliğin Yüksek Olması Beykoz açısından önemli bir sorundur. İşsizlik, yoksulluk ve yoksunluk sorunu, geliştirilecek projelerle en kolay Beykoz ilçesinde çözüme kavuşturulabilir. İki başlık üzerinden işsizlik sorunu çözümlenebilecektir. Bunlardan birincisi, istihdam ihtiyacı içerisinde olan kişilerin mesleki ve teknik eğitime tabi tutularak, İstanbul'un, özellikle de Anadolu yakasının ihtiyaç duyacağı

konularda yetişmiş işgücü haline getirilmesi yoluyla sorunun çözümlenmesidir. İkincisi ise, Beykoz'un sahip olduğu alanlarda, altyapılı mesire alanları, hobi arazileri, Beykoz kültürünün ve tarihi kimliğinin canlandırılması sonrasında ortaya çıkacak istihdam imkânlarının ilçe halkından kişilere sunulması suretiyle getirilecek çözümdür.

- x. Arazi Yapısının Engebeli Olması Nedeniyle Alt Yapı Çalışmalarının maliyetlerinin Yüksek Olması bir sorundan çok, yapılacak işlerin doğru analiz edilmesine yönelik temel bir gerçekliği ifade etmektedir. Arazinin engebeli olması, yerleşim yerlerinin dağınık olması gibi doğal veriler Beykoz'un temel gerçekleridir. Bu durumu sorun olarak görmek yerine, çözümleri bu doğrultuda şekillendirmek doğru olacaktır.
- xi. Mevcut yapıların en az %25'inin tapusuz ve gecekondu olması, daha önce de ifade edildiği üzere, kapsamlı bir tespit sonucunda, gereken analizler yapılarak, en uygun çözüm belirlenecektir. Çözüm belirleme sürecinde, konuyla ilgili bütün tarafların sürece etkin olarak katılımı sağlanacaktır. Her yapının, her parselin durumuna göre en uygun çözüm üzerinde fikir birliği aranacaktır.
- xii. İlçenin bugüne kadar İstanbul'un gelişme hızından geri kalmasına sebep olan tüm faktörler yukarıda sıralanmıştır. Sarıyer ve Beykoz neredeyse aynı kaderi paylaşmaktadır. Ancak, Beykoz biraz daha kötü durumdadır. Beykoz sahip olduğu mülkiyet sorunu, 2B, Kıyı Koruma Kanunu ve arazi yapısıyla daha geri kalmıştır. Sadece konumu itibariyle ve yukarıda sayılan sorunlardan kısmi olarak sıyrılmış Kavacık bölgesi hariç, diğer alanlarda sorunlu bir yapılaşma karşımıza çıkar. İlçede köyden dönüşmüş mahalleler hala köy görünümündedir. Bu köylere yönelik günübirlik turizm teşvik ve yatırımları köylüyü bu konuda eğitip tesisleşmesini sağlayarak hem bölge halkına hem de İstanbul'un kentsel turizmine katkıda bulunulabilir. Organik ürün yetiştirilmesi, köy yaşantısı, butik otel-pansiyon konaklaması gibi projelerin etkin olacağı beklenir.
- xiii. Beykoz İstanbul'dan ayrı duran bir lokasyona sahiptir. Bir taraftan 2. köprü yolu(E-6), bir taraftan Boğaz, diğer taraflardan da orman ve su havzası ilçeyi çevrelemektedir. Bu durum mevcut bir takım sorunlar doğurmuş olsa bile ileriye dönük pek çok avantaj sağlanmasına yönelik

çalışmalara zemin hazırlayabilir. Bunu avantaja çevirecek projeler Büyükşehir ve İlçe belediyeleri tarafından organize edilerek ilçenin değerine değer katılabilir.

xiv. Sadece deniz yoluyla ulaşılabilen doğayla iç içe tesisler kurulabilir. Karayolu da olan lakin deniz ulaşımı organizasyonu daha kolay ve cazip olan bir turizm yatırımı doğaya uygun yapılaşma ile gerçekleştirilebilir. Beykoz sınırlarında yapılacak projelerin İlçenin tarihi kimliğine uygun olması ön koşul kabul edilmelidir. Kanlıca Kültürü, bütün İstanbul'un ilgi duyabileceği, kentsel ve kent dışından gelen turistlerin deneyimleyeceği bir mekan olarak değerlendirilmelidir.

xv. Beykoz'un arazi yapısı engebeli olduğundan yeraltı yatırımları maliyetli olup, kısa sürede ömrünü tamamlamaktadır. Yeni yapılacak imar çalışmalarında ve kentsel dönüşüm projelerinde kesinlikle daha kalıcı ve kaliteli yatırımlar yapılmalıdır. Günümüzde TOKİ'nin projeleri eleştirilmektedir. Bu eleştirinin en önemli unsuru yapılan binaların sosyal ihtiyacı ve kültürel yapıyı yansıtmamasıdır. Bu ilçemizde yeşile tutkuyla bağlı olan, saksıda bile lahana yetiştiren bir halk yaşarken bunları çok katlı bloklara taşımak mümkün değildir. Kentsel dönüşüm bu ilçemizde Boğazın güzelliğini ve buradaki halkın hassasiyetlerini göz önünde tutarak belediye nezdinde gerçekleştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. 2B, kentsel dönüşüm ve 3. köprü kararları halkın iktidara ve onun yörüngesinden çıkamayan belediyeye karşı bakışını ve güvenini son derece sarsmıştır. Son 4 seçimde mevcut iktidara oy veren pek çok vatandaş bu kararından pişmanlık duymaktadır. 40 yıldır üzerinde yaşadığı toprağa para isteyen idareden son derece hoşnutsuzdur. Kaldı ki 2B kapsamında kendisine verilecek tapu sonrasında yerinin değerleneceğini söyleyene "İyide bu değeri bana yedirmeyecekler ki" diyerek kentsel dönüşümde yapılanlara dikkat çekmektedir. Halkı 2B ve kentsel dönüşüm mağduru edilmeyeceklerine ve haklarının sonuna kadar teslim edileceğine ilçe halkını inandırmak, en büyük seçim yatırımı olacaktır. Halk kendine su getiren siyasiyi 6 kez iktidar yapmıştır.

xvi. Beykoz halkına Beykoz'da alışılagelmiş olduğu hayatı daha kaliteli yaşamalarına imkân tanıyan mikro kentsel dönüşüm örnekleri su-

nularak kentsel dönüşüme gönüllü olmaları sağlanarak ilçenin çehresini değiştirmede katkıları sağlanacaktır. Bu dönüşüm esnasında hem altyapı yenilenip geliştirilecek hem de ekonomik katkı sağlanacaktır, sağlanan bu ekonomik katkı tekrar halka döndürülecektir. Borç ve kredi batağından kurtarılmış bir belediye olacaktır.

H. Beykoz İlçesine Dönük Olarak Yapılan Faaliyetler

Beykoz İlçesi, seçime yönelik analizlerden çok önce, 2009 yılından bu yana halkına destek olduğumuz bir yerleşim yeridir. İlçenin nitelikleri nedeniyle, aynı anda uygulanan korumaya yönelik birçok kanunun nasıl birlikte uygulanabileceği ve ilçe halkı lehine uygulanacağı konusunda bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. İlçe genelinde muhtarlar nezdinde yapılan bu toplantılar olumlu sonuçlar vermiştir. Sorunun çözümü konusunda proje şekillendirilmiş ancak, mevcut siyasi iktidar halka söz verdiği halde çözüme yanaşmamıştır. Bu durum, anamuhalefet partisi için bugün çok büyük avantaj olarak karşımızda durmaktadır.

Sit alanı, Boğaziçi ve tapu tahsis sorunları dışında, Beykoz genelinde karşımıza çıkan bir diğer sorun olan 2B konusunda da topluma haklarının ne olduğu konusunda bilgiler verilmiştir. Yapılan toplantılar sonucunda boşlukta ve muamma haline gelmiş olan 2B ve vatandaşlara işletilmiş geriye dönük ecrimisil bedelleri hakkında aydınlatıcı hukuki bilgiler verilmiş ve gönüllerine bir nebze su serpilmiştir. Bu bilgilerin ardından çıkarılan 2B uygulamasına ilişkin düzenlemeler, tarafımızdan verilen bilgilerin ne kadar doğru olduğunu ispatlamış ve tarafımıza olan güveni artırmıştır.

X. Çekmeköy

İstanbul, büyükşehir statüsünde bir il olmasına rağmen uzun yıllar ilk kademe belediyesi adıyla belde belediyelerini de bünyesinde barındırmıştır. İlk kademe belediyelerinin İstanbul'un yönetiminde sorunlara yol açması üzerine, ilk kademe belediyeleri kaldırılarak birleştirilip yen ilçeler kurulması yoluna gidilmiştir. Bu kapsamda, ilk kademe belediyeleri tarafından yoğun yapılaşma tehdidine maruz kalmış bir bölgede, Çekmeköy İlçesi ve belediyesi kurulmuştur.

Çekmeköy¹⁰, İstanbul'un geleceğinde çok özel bir konuma sahip olmaya aday bir ilçedir. Doğa-şehir konseptinin yaşama geçirilmesinde öne çıkan ilçe Çekmeköy'dür.

A. Çekmeköy İlçesinin Tarihçesi ve Konumu

Çekmeköy, 1994'ten beri Ümraniye'ye bağlı belde belediyelerinden biriydi. Ancak, 22 Mart 2008 tarih ve 26824 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 5747 Sayılı Kanun ile ilçe vasfı kazanmıştır. 29 Mart 2009 seçimleriyle de İstanbul'un yeni ilçeleri arasına girmiştir. Çekmeköy ilçe olunca daha önce ilk kademe belediyesi olarak hizmet veren Alemdağ, Taşdelen ve Ömerli'nin tüzel kişilikleri de sona erdirilip yeni ilçeye dahil edildi. Böylece Çekmeköy, 17 mahalle ve mahalle statüsünde 4 köyden meydana gelen büyük bir ilçe haline gelmiştir.

Coğrafi olarak Çekmeköy, İstanbul'un Anadolu yakasındaki Alemdağ ormanlarının güney batı kesiminde bulunan Keçiağılı Tepesi ya-

¹⁰ Çekmeköy Kaymakamlığı, Çekmeköy'ün tarihçesi

maçlarında kuruludur. Denizden yüksekliği 100 metre olan ilçe, 148,08 kilometrekarelik bir alana sahiptir.

İlçenin kuzeybatısında Beykoz, kuzeydoğusunda Şile, güneybatısında Ümraniye, güneydoğusunda ise Sancaktepe ilçeleri yer almaktadır.

B. Çekmeköy'ün Nüfus Analizi

Çekmeköy İlçesi'nin nüfusu 183. 013 kişidir. Çekmeköy'de 93. 116 erkek yaşarken kadınların nüfusu ise 89. 897 kişi olarak tespit edilmiştir. Çekmeköy'deki nüfusun 4. 886'sı mahalle statülü köylerde yaşamaktadır.

2000-2007 döneminde Çekmeköy'ün nüfus artış hızı %71,7 olarak gerçekleşmiştir. İlçe belediyesi olmasından bir yıl önce Çekmeköy'ün nüfusu diğer belde nüfuslarının katılımıyla birlikte 2008 yılında 147. 350 kişi ve 2009 yılı sonunda 154. 103 kişi olmuştur. Bununla beraber, Çekmeköy İstanbul'un en az nüfusa sahip olan 5. İlçesidir.

Yaş grubu	Toplam %	Erkek %	Kadın %
0-4	14. 649 9,50	7. 470 51,00	7. 179 49,00
05-09	14. 148 9,18	7. 314 51,70	6. 834 48,30
10-14	13. 799 8,95	7. 075 51,27	6. 724 48,73
15-19	12. 264 7,96	6. 304 51,40	5. 960 48,60
20-24	12. 457 8,08	5. 972 47,94	6. 485 52,06
25-29	16. 427 10,66	8. 080 49,19	8. 347 50,81
30-34	16. 014 10,39	8. 091 50,52	7. 923 49,48
35-39	14. 325 9,29	7. 437 51,92	6. 888 48,08
40-44	10. 986 7,12	5. 854 53,29	5. 132 46,71
45-49	9. 383 6,09	4. 954 52,80	4. 429 47,20
50-54	6. 854 4,45	3. 624 52,87	3. 230 47,13
55-59	4. 615 2,99	2. 383 51,64	2. 232 48,36
60-64	3. 217 2,09	1. 580 49,11	1. 637 50,89
65-69	2. 025 1,31	979 48,35	1. 046 51,65

70-74	1. 218 0,79	538 44,17	680 55,83
75-79	1.0230,66	440 43,01	583 56,99
80-84	480 0,31	150 31,25	330 68,75
85-89	179 0,13	41 22,91	138 77,09
90+	40 0,026	8 20,00	32 80,00

İlçede Sivas, Ordu, Tokat, Kars, Erzurum, Ardahan en kalabalık hemşehri gruplarıdır.

İlçede 60 bin civarı Karadeniz kökenli vatandaş yaşamaktadır. Nüfusun kökenleri üzerinden yapılacak projelendirmelerin etkili olması beklenir.

C. Çekmeköy Sosyal Yaşam Analizi

Şehrin merkezine yakın olan Çekmeköy, aynı zamanda şehrin gürültüsünden uzak olmanın avantajına sahip olan ilçedir. Ormanlık alan yönünden zengin olmakla birlikte sosyal tesis yönünden zayıf bir görüntü çizen Çekmeköy İlçesinde, şehrin doğaya hasret kalabalığına yönelik sosyal alanların projelendirilmesi etkili olacaktır.

Çekmeköy'deki birçok mahallenin yaşam standartları köylerinin altındadır.

Çekmeköy İlçesinde Arazi Durumu tablosuna bakılacak olursa;

Alanlar	Km2
Orman	109,89
Yerleşim	16,32
2B	8,96
Tarım	10,36
Diğer Alanlar	2,49
Toplam	147,99

şeklinde karşımıza çıkan alan büyüklüğüyle ilçe sınırlarının oldukça geniş olduğu görülmektedir.

1. Yerel gazeteler

İlçede 4 etkin yerel gazete ve bağlı internet siteleri bulunmaktadır.

Çekmeköy Haber

Etraf Gazetesi

Bizim Bölge Gazetesi

Çekmeköy Gazetesi, Çekmeköy ilçesinde yerel basın olarak belirli bir etkinliğe sahiptir. İlçeye yönelik projelerin tanıtılmasında yerel basının kullanılması kısmi olarak etkili olabilecektir.

2. Dernekler

Çekmeköy ilçesinde Dernek ve vakıflar yeni yeni oluşmakta ve etkinlik göstermeye başlamıştır.

İlçede 17 etkin dernek bulunmaktadır. Bu dernekler;

Akşemşettin Cami Yaptırma Derneği

Anadolu Sakatlar Derneği

Arı Ürünleri İle Sağlıklı Yaşam Platformu Derneği

Aziz Mahmut Hüdai Vakfı

Çekmeköy Hamidiye Mahallesi Eğitime Yardım Derneği

Çekmeköy Kültür Sosyal Eğitim Ve Yard. Derneği

Çekmeköy Müteahhitleri Derneği

Çekmeköy Polis Hizmetlerini Destekleme Derneği

ÇEKSİAD - Çekmeköy Sanayici Ve İş Adamları Derneği

Erzurumlular Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği

FKG Vakfı - Profesör Doktor Fahrettin Kerim Gökay Vakfı

Hacı Bektaşi Veli Tanıtma Kültür Ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Kars Arpaçay Göldalı Köyü Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği Ordu İli Aybastı Kayabaşı Köyü Kültür Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği

Taşdelen Mehmet Çakmakçı Erkek Kuran Kursu - Ümraniye Eğitim Ve Kültür Derneği

Türk Kızılayı - Türkiye Kızılay Derneği

TÜRKOBİR - Türkiye Kobiler Birliği

Olarak karşımıza çıkar.

3. Mahalleler

Çekmeköy İlçesini oluşturan mahalleler, nitelik olarak gerçekten mahalle olan yerleşim yerleriyle, gerçekte köy olan ancak, kanunla mahalle statüsüne alınan yerleşim yerlerinden oluşmaktadır. Mahalle niteliği taşıyan yerleşim yerleri; Alemdağ, Aydınlar, Çamlık, Çatalmeşe, Cumhuriyet, Ekşioğlu, Güngören, Hamidiye, Kirazlıdere, Mehmet Akif, Merkez, Mimar Sinan, Nişantepe, Ömerli, Soğukpınar, Sultançiftliği ve Taşdelen mahalleleridir. Köy niteliğine olmakla birlikte kanun hükmüyle Çekmeköy'ün mahallesi yapılan yerleşim yerleri ise Reşadiye, Hüseyinli, Sırapınar ve Koçullu köyleridir.

Özellikle köy niteliğindeki mahallelerin sorunları belirgin olarak karşımıza çıkmaktadır.

D. Çekmeköy Siyasi Analizi

2009 seçimlerinde sadece 356 farkla belediye başkanlığı AKP tarafından kazanılmıştır. Yerel seçimlerde yüzlerle ifade edilen oy farkı, 2011 genel seçimlerinde ciddi oranda değişmiş ve iktidar partisi ile anamuhalefet partisi arasındaki fark 24 binler seviyesine çıkmıştır.

Ortaya konulan projeler ve adayların kimliği, kendisini sosyal demokrat olarak tanımlayan seçmenlerin tercihleri konusunda belirleyici olmaktadır. Sosyal demokrat seçmene yönelik olarak yürütülecek seçim çalışmalarında öncelikle bu kişilerin siyasi duyarlılığının yeniden kazandırılması üzerinde durulmalıdır. Hatalı kampanya faaliyetleriyle kaybedi-

len oyların fazlasıyla geri dönmesi için ciddi projeler yapılması ve halka iyi anlatılması gerekmektedir.

Çekmeköy İlçesinde yaşayan seçmenler içerisinde özellikle sonradan yerleşenlerin ekonomik gelir ve eğitim düzeyinin görece olarak yüksek olması, seçim projelerinin sosyal içerik üzerinden kurgulanması gerektiğini göstermektedir. Sosyal demokrat seçmene hitap eden projeler, ilçe genelinde etkili olabilecektir.

Çekmeköy						
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı			
Adalet ve Kalkınma Partisi	Ahmet Poyraz	33. 868	%43,33			
Cumhuriyet Halk Partisi	Hüseyin Avni Sipahi	33. 532	%42,91			
Saadet Partisi	Halil Mert	3. 118	%3,99			
Milliyetçi Hareket Partisi	İbrahim Özer	3. 044	%3,90			
Demokratik Toplum Partisi	Elfesiya Hezer	2. 831	%3,62			
Büyük Birlik Partisi	Doğan Akkurt	1. 106	%1,42			
Demokratik Sol Parti	Sedat Durğun	239	%0,31			
Demokrat Parti	Necdet Koptagit	177	%0,23			
Bağımsız Türkiye Partisi	Resul Balcı	102	%0,13			
Türkiye Komünist Partisi	Hanım Şener	90	%0,12			
Liberal Demokrat Parti	Hüseyin Erdoğan	26	%0,03			
Bağımsız	Öz Kalkandelenlioğlu	17	%0,02			
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı			
Adalet ve Kalkınma Partisi	Ahmet Poyraz	78. 150	%100			

2011 seçimleri

1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	53,81	51. 721
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	28,25	27. 148
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	8,90	8. 557
4.	BAGINGIL	SEBAHAT TUNCEL	3,68	3. 539
5.	C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C	SP - Saadet Partisi	1,20	1. 149
6.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	1,19	1. 142
7.	S BBP	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,76	732
8.	BACHASIL	AHMET TUNCAY ÖZKAN	0,61	584
9.		DP - Demokrat Parti	0,35	337
10.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,30	288
11.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,17	167
12.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,17	162
13.	MILIT	MP - Millet Partisi	0,14	137

14.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,13	128
15.	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	43
16.	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,04	42
17.	EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Çekmeköy İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Çekmeköy İlçesinin yeni kurulmuş olması, bu alanda sosyal ve teknik altyapıların henüz kurulmakta olması anlamına gelmektedir.

1. Yol Altyapısı

Şile otobanı İlçeden geçmektedir. İlçe Boğaziçi ve FSM köprüsü bağlantı yollarına direk bağlıdır.

İlçe içi ve köy yolları mevcut ihtiyacı karşılamaktadır. Ancak, nüfus artışının sürme eğilimi nedeniyle yeni yollara ihtiyaç duyulmaktadır.

2. Otopark Altyapısı

Otopark eksikliği ilçenin önemli sorunlarının başında gelmektedir. Gelişmekte olan Çekmeköy İlçesinde, otopark altyapısının gelecek nüfus projeksiyonlarına göre planlanması ve tamamlanması gerekir.

3. Ulaşım

Çekmeköy İlçesine ulaşım, bireysel olarak rahat sayılabilirse de, toplu ulaşımı sağlamaya yönelik olarak İlçede 38 ayrı İETT hattı bulunmaktadır. Ancak, bu toplu taşıma hatlarının sefer sayıları ve programları ihtiyaca cevap vermekten uzaktır.

4. Yeşil alan

İlçede toplam 62 parkta 162. 235 m2 aktif yeşil alan bulunmaktadır (Kişi başına 1 m2'den az). Ancak, orman ve havza arazilerin yoğunluğu, kişi başına düşen yeşil alan miktarını Türkiye ortalamalarının üzerine çıkarmaktadır. Bir başka ifadeyle, Çekmeköy İlçesinde yeşil alandan düzenli ve etkin bir şekilde yararlanmaya imkân sağlayan park ve eğlenmedinlenme alanları yeterli değildir. İlçede yaşayanlar ve diğer semtlerden gelenler, gerekli altyapı sağlanmamış alanlarda, ormanlık alanlardan doğrudan yararlanmak suretiyle mesire yapmayı tercih etmektedirler. Daha doğru bir ifadeyle, mesire yapmak zorunda kalmaktadırlar.

5. Eğitim

6 yaş üstü nüfusta Okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 5. 608'dir

İlçede bulunan 56 eğitim kurumunun ikisi anaokulu, 45 ilköğretim okulu ve 9 liseden oluşmaktadır.

İlçenin köylerden oluşan mahallelerinde ve merkez mahallelerinde mesleki-teknik-sosyal eğitim ve kurslar verilmesine yönelik eğitim projelerinin seçmen davranışı üzerinde etkili olabileceği değerlendirilmektedir.

Yaş	Cinsiyet	O/Y	diplomasız	İlkokul İlköğretim (Ortaokul Lise	Yüksek	lisans Doktora	Bilinmeyen	Toplam
grubu		bilmeyen							
'6-13'	Erkek	1	13.098	36				33	13.168
	Kadın	3	12. 211	55				28	12. 297
'14-17'	Erkek	4	413	5.601	25			13	6.056
	Kadın	4	393	5.318	49			29	5.793
'18-21'	Erkek	21	221	2.986	2. 142			75	5. 604
	Kadın	44	277	2. 311	2. 396	194		121	5.343

'22-24'	Erkek	19	155		1.453		2. 080	708	3		138	4. 556
	Kadın	72	243		1. 472		1. 839	831	1		167	4. 625
'25-29'	Erkek	37	186	933	1.713	123	3. 152	1.856	75		720	8.795
	Kadın	98	304	2. 046	1.687	92	2. 833	1.765	105		278	9. 208
'30-34'	Erkek	37	117	1. 939	1.609	860	3. 372	2.007	249	13	495	10.698
	Kadın	109	188	3. 305	1.095	683	2. 750	1.885	237	19	306	10.577
'35-39'	Erkek	29	65	2. 001	1.455	795	2. 520	1.758	275	24	339	9. 261
	Kadın	106	153	3. 125	998	620	1. 747	1.513	226	38	244	8.770
'40-44'	Erkek	28	38	1. 742	1.339	846	1. 696	1.357	260	45	226	7.577
	Kadın	111	178	2. 619	874	529	1. 041	939	177	48	170	6.686
'45-49'	Erkek	26	36	1.822	1.135	699	1. 075	902	183	57	204	6.139
	Kadın	285	285	2. 599	532	362	656	513	109	29	188	5.558
'50-54'	Erkek	41	51	1.845	516	420	793	548	103	32	191	4. 540
	Kadın	367	289	1.968	251	228	448	278	45	17	186	4.077
'55-59'	Erkek	52	83	1. 584	209	309	405	391	56	26	156	3. 271
	Kadın	520	342	1.442	98	166	254	166	19	7	199	3. 213
'60-64'	Erkek	58	82	1.075	66	157	211	252	41	11	136	2. 089

	Kadın	537	275	767	25	84	139	116	13	6	151	2.113
'65 +'	Erkek	303	304	1. 241	20	120	172	264	49	18	217	2.708
	Kadın	1.424	461	908	17	126	212	100	7	4	366	3.625
	Toplam	4.336	30.448	32.961	32.871	7.219	32. 007	18.502	2.233	394	5. 376	166.347

6. Sağlık

Çekmeköy ilçesinde tam teşekküllü bir hastane bulunmamaktadır. İlçede sadece 2 tıp merkezi ve bir ana çocuk sağlığı merkezi bulunmaktadır. Nüfusu artma eğiliminde olan Çekmeköy İlçesinde, nüfus projeksiyonlarına göre sağlık hizmetleri altyapısının planlanması ve bu yönde hizmetlerin yerel yönetimce projelendirilmesi ilçe seçmeni üzerinde etkili olabilecektir.

7. İbadethaneler

İlçede toplam 41 camii yer almaktadır. Çekmeköy'ün 21 mahallesinde ortalama iki adet cami bulunmaktadır. Bu durum, özellikle ilçenin ilk yerleşik seçmen grubunun dini duygularının canlı olduğunu göstermektedir. Camilerin ihtiyaçları ve cami derneklerinin projeleri üzerinden ortaya konulacak yaklaşımlar ve destekleyici projelerin beklenen desteği sağlaması muhtemeldir.

F. Çekmeköy İlçesinde Ekonomik Durum

Sanayi tesislerinin İstanbul içindeki düzensiz dağılımını önlemek için öngörülen Organize Sanayi Bölgelerinin kurulduğu bölgelerde hızlı bir kentleşme gözlemlenmiştir. Benzer şekilde bu süreç Çekmeköy'ün de kentsel gelişimini hızlandırmıştır. Özellikle Dudullu Organize Sanayi Bölgesi ve beraberinde ulaşım imkânlarının artması ile Ümraniye ve Çekmeköy İlçeleri, sosyo-ekonomik durumları orta ve ortanın altında olan bir nüfus kitlesi için cazibe merkezi olmuştur.

Sanayi alanları Çekmeköy sınırları içinde yer almasa da doğrudan veya dolaylı etkileri bölgedeki kentsel değişimi hızlandırmıştır.

Sanayi tesisleri, Çekmeköy İlçesinde ekonomik yaşamın temelini oluşturmaktadır.

Sanayi üretiminin yanında, Çekmeköy İlçesinde tarımsal faaliyetler de karşımıza çıkmaktadır.

Tarımsal Alanlar

Toprak/Faaliyet Türü	Alan (Da) %
Sulu Mutlak Tarim	3. 308,23 32
Kuru Mutlak Tarim	3. 992,24 39
Kuru Marjinal Tarim	2. 910,68 28
Dikili Tarim	2,180
Sera Alanlari	54,62 1
Toplam	10. 267,94 100

Ekili Alanlar

Tarımsal Faaliyet Alan	(Da) %
Tarla	350 61
Meyve	20
Sebze	168 29
Örtüaltı	55 10
Toplam	575 100 %

Çekmeköy İlçesinde, hayvancılık faaliyetleri de karşımıza çıkmaktadır.

Toplam dört köye sahip olan Çekmeköy'de mevcut bulunan büyükbaş hayvan sayısı 2,100, küçükbaş hayvan sayısı 1,250 ve kanatlı hayvan sayısı 70 bin civarındadır.

İlçede hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik çalışmaların eksik olduğu, mevcut idarenin yapılaşmaya odaklandığı görülmek-

tedir. Tarım ve hayvancılık faaliyetinde bulunan seçmenlerin desteklenmesine yönelik projelerin etkili sonuçlar doğurması beklenir.

G. Çekmeköy Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Çekmeköy İlçesinin yeni kurulmuş bir ilçe olması nedeniyle, sorunları çok ve çeşitlidir. Belde belediyesinin görev alanının sınırlı olması dolayısıyla, eski belediye hizmetlerinin dikkate değer bir etkisi ve katkısının olmayacağı açıktır. Yeni eklenen mahalle ve köylerin yoğun altyapı ve üstyapı ihtiyacı Çekmeköy açısından ciddi projeler ve yoğun bir çalışma programı gerektirmektedir.

- i. Belediyenin önemli bir borç yükü vardır. Borç yükü nedeniyle hizmetlerde aksama yaşanmaktadır. Belediye kaynaklarının etkin kullanılması noktasında, kamu hizmet ve faaliyet analizi yapılması ilk öncelik olmalıdır. Yapılacak etkili bir değerlendirmeyle sorunların çözümlenmesi ve hizmet üretilmesi mümkün hale gelecektir.
- ii. Hizmet binalarının dağınıklığı, Çekmeköy İlçesinde yaşayanlar için önemli bir sorundur. İlçe belediye yönetiminin bu dağınık yapılanması, ilçe halkının belediyeyle muhatap olabilmesini rastlantılara bırakacak hale gelmiştir.
- iii. Sosyal ve kültürel tesis eksikliği, ilçede yaşayan insanların önemli bir sorunudur. Dağınık mahalle ve köylerin birleştirilmesinden doğmuş ilçede, bütünleşmeyi sağlayacak tesislerin olmayışı önemli bir eksikliktir.
- iv. Havza alanları Çekmeköy İlçesinde yaşayanların hayatlarını güçleştiren bir ektiye sahiptir. Havza alanlarının korunması İstanbul'un geleceği bakımından önemli olmakla birlikte, yapılacak bir teknik çalışmayla, havza alanları sınırlarının yeniden değerlendirilmesi ve bu vasfı taşımayan ya da sonradan yitirmiş olan alanların havza sınırları dışına çıkarılması bir proje olarak sunulabilir. Havza konusu, başta mülkiyet olmak üzere, birçok temel hak ve özgürlüğü olumsuz etkileme potansiyeline sahip bir arazi vasfı tespitidir.

v. İmara aykırı yapıların çokluğu Çekmeköy İlçesinin geçmişinden yaşananlar nedeniyle beklenen bir durumdur. Ancak, imar mevzuatına aykırı yapılaşmanın artmaya devam etmesi anlaşılabilir bir durum değildir. İmar uygulamaları konusunda eşit ve adil bir yaklaşımla, uzmanlık durumu da vurgulanarak, hukuka aykırı yapılaşma sorununun çözümlenmesine yönelik projeler ortaya konulabilir.

vi. İlçenin yeni kurulması nedeniyle yok denecek düzeyde olan teknik ve sosyal altyapı eksikliğine bir de ilçenin dağınıklığı nedeniyle yüksek maliyet eklendiğinde altyapı sorununun çözümlenmesinin zor olacağı açıktır. İlçede altyapı tesisleri, ihtiyacın çok gerisindedir. Bu noktada, ilçenin acil ihtiyaçları sıralaması yapılarak, öncelikli olan konulardan başlanarak çözüm üretilmesi yönünde projeler sunulmalıdır.

vii. Sağlık hizmetlerinin yetersizliği önemli bir sorun olmakla birlikte, belediye imkânlarıyla kolay ve etkili bir şekilde çözümlenebilecektir. Hatta geliştirilecek sağlık hizmetleri altyapısıyla özellikle ilk yerleşik seçmenin çoğunluk desteğinin sağlanması mümkündür. Bu seçmenin ağırlıklı olarak mevcut iktidarı desteklemekte olduğu dikkate alındığında, seçmen tercihine yaşanacak bu değişimin, seçim sonuçları üzerinde etkili olacağı söylenebilir.

viii. Sosyal alan yokluğu, ilçenin dağınıklığıyla ilgili gibi gözükse de, aslında belediyenin yürütmekte olduğu faaliyetlerin plansız ve projesiz olmasıyla doğrudan ilgilidir. Yeşil ve ormanlık alanların altyapılı mesire alanlarına dönüştürülmesi başta olmak üzere, İstanbul geneline hizmet sunacak olan tesislerin varlığı ilçeyi bir cazibe merkezi haline getirecektir. Bu yönde, kapsamlı bir araştırma ve projelendirme yapılması durumunda etkili sonuçlar alınması beklenir.

XI. Beylikdüzü

Beylikdüzü, üç basamaklı rakamlarla 2009 yerel seçimlerinin mevcut belediye başkanı tarafından kazanılmış olduğu bir ilçedir. Beylikdüzü, üç partili bir siyasi yarışın sürdüğü bir yerleşim yeridir. İktidar ve muhalefet partilerinin belli bir oranda etkin oldukları bir ilçedir.

İnşaat sektörünün bütün marifetlerinin sergilendiği bir alan olarak karşımıza çıkar. Konut üretiminin yoğunluğu, ilçede konut fiyatlarının İstanbul geneline göre daha uygun olması sonucunu doğurmuştur. Yeniden yapılanan bir ilçe olmasına rağmen, yapılaşmalarda çok katlı binalar tercih edilmiş ya da teşvik edilmiştir.

Beylikdüzü İlçesinde inşaat sektörü uzun zaman, konut sayısına odaklanmış, skor kaygısıyla ölçüsüz-kontrolsüz bir şekilde çok katlı yapılar karşımıza çıkmıştır. Beylikdüzü'nde karşımıza çıkan bu yapılaşma modelinin ilk örnekleri, afet riski yönünde üzerinde durulması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

A. Beylikdüzü'nün Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

M. Ö. 7 yy'da ilk yerleşimin başladığı Beylikdüzü'nün¹¹ kurucularının Helenler olduğu varsayılır. M. Ö. 2. YY. 'da Bizans egemenliğine giren Büyükçekmece'nin gözde beldelerinden biri olan Beylikdüzü, İstanbul'un fethinden sonra Osmanlı İmparatorluğu'na bağlanmıştır. Bir sayfiye ve tarım köyü olan Beylikdüzü, Bizans ve Osmanlı dönemlerinde orduların konaklama yeri olduğundan, bölgede yoğun bir yerleşim olmamıştır

¹¹ Wikipedia, The Free Encyclopedia

Beldede özellikle 1924 yılına kadar Rumların izleri görülmektedir. Burada yaşayan Rumlar Kurtuluş Savaşından sonra Yunanistan'da yaşayan Türklerle nüfus mübadelesine tutulmuşlardır. Daha sonra buraya mübadele ile gelen Türkler yerleştirilmiştir. Eski adı Garden (bahçe) olan Beylikdüzü'ne, bölgeden Rumların ayrılması üzerine iklimin de etkisiyle yoğun olarak yetişen kavak ağaçları nedeniyle Kavaklı adı verilmiştir. 1988 yılında Büyükçekmece'nin ilçe olması ile Büyükçekmece ilçe sınırları içine dahil olan Kavaklı, daha sonraki günlerde belediye hizmetlerini Gürpınar'dan almaya başlamıştır. Kavaklı, 01. 12. 1993 tarihinde Büyükçekmece ilçesine bağlı belde yapılmıştır. Yine bu karara dayanarak beldede 1994 de Beylikdüzü Belediyesi kurulmuştur. 22. 03. 2008 tarihinde Beylikdüzü beldesi ilçe statüsüne getirilmiş ve bu bağlamda komşu beldeler olan Gürpınar beldesinin üç mahallesi, Yakuplu beldesinin iki mahallesi de Beylikdüzü ilçe sınırlarına alınmıştır. Beylikdüzü, İstanbul'un hemen batısında yer alır. İlçe güneyde Marmara denizinin kuzey kıyıları ile sınırlanmakla beraber doğuda Avcılar, batısında Büyükçekmece kuzeyinde Esenyurta' a komşudur. İlçe yüzölçümü 38 km2'dir

B. Beylikdüzü ilçesinin Nüfus Analizi

2012 nüfus değerlendirme sonuçlarına göre 218. 120 nüfusa sahip olan Beylikdüzü'nde, yapılmakta olan toplu konut alanları ile birlikte sayının önümüzdeki on yıl içerisinde 500 bine ulaşması beklenmektedir. Mevcut nüfusun 107. 439'u erkek, 110. 681'i kadındır. Yıllık nüfus artış hızı %6,5 civarındadır.

Hali hazırda 145bin kayıtlı seçmeni vardır. Ancak, yoğun öğrenci yerleşimi tamamen kayıt altına alınmamıştır. Bu öğrenci kitlesinin kayıt altına alınması ve seçmen olması durumunda, ilçenin çok hassas olan seçmen tercih dengesinin anamuhalefet partisi lehine düzelmesi mümkündür.

Nüfus kayıtları ve seçmen listeleri konusunda yetenekli hukukçular, bilişim uzmanları ve tecrübeli siyasilerden kurulacak geniş bir ekiple, listeler üzerinde ayrıca ve önemle durulması gerekir. Mahalle muhtarlarında gelen yoğun yakınmalar, seçmen listelerinin güvenirliği konusunda

tereddütler doğurmaktadır. Seçmen listeleri üzerinden sergilenmekte olan seçmen tercihlerini etkilemeye yönelik hukuk dışı müdahalelerin önlenmesi ve yapılanların ortaya konulması gerekir. İlçelerin nüfuslarına oranla seçmen sayısının dengeli olmadığı görülmektedir. Her sandık için iki kişilik çalışma ekibi olmak üzere, oluşturacal gönüllüler grubuyla sokak ve bina ölçeğinde yapılacak çalışmalar sonucunda ortaya gelen tespitlerle etkin bir mücadele başlatılması gerekir. Bu anlamda seçim sürecini yönetecek yargı mensuplarıyla etkin bir iletişime ihtiyaç duyulacaktır. Seçim yargısının kendi içerisinde yürümesi ve farklı bir makama temyizinin kabil olmaması, ilk kararı veren ya da itiraz üzerine değerlendirme yapan yargı görevlilerinin kararlarını önemli kılmaktadır. Bu yönde etkin bir çalışma yapılması gerekir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	17.898	9. 241	8.657
'5-9'	17.838	9.130	8.708
'10-14'	17.314	8.908	8. 406
'15-19'	15.965	8.230	7.735
'20-24'	15.059	7.146	7.913
'25-29'	20. 128	9.255	10.873
'30-34'	24. 806	11.677	13. 129
'35-39'	22.956	11.336	11.620
'40-44'	18.972	9.441	9. 531
'45-49'	15.695	7.917	7.778
'50-54'	12.917	6.462	6.455
'55-59'	10.308	5.049	5. 259
'60-64'	7.514	3.701	3.813
'65-69'	4.751	2.334	2.417
'70-74'	2.982	1.316	1.666
'75-79'	2.004	834	1. 170

Toplam	229.115	112.582	116.533
'90+'	193	37	156
'85-89'	580	177	403
'80-84'	1.235	391	844

C. Beylikdüzü Sosyal Yaşam Analizi

Nüfusu genel olarak orta gelir seviyesinde olan Beylikdüzü'nde yaşayan emeklilerin sayısının çokluğu dikkat çekmektedir. Emekliler, en büyük seçmen kitlesini oluşturmaktadır. Emeklilik dönemini huzur içerisinde yaşamak isteyen bu insanlar, ilçenin şu anki yapılaşma yoğunluğu içerisinde nefes alamaz duruma gelmişlerdir. İlçede yaşlılara yönelik tesis ve altyapılı alanlara ihtiyaç vardır.

İlçedeki kalabalık ikinci seçmen grubu öğrencilerden oluşmaktadır. İlçedeki öğrenci nüfusu özellikle üniversite öğrencileri önemli bir sayıya ulaşmıştır. İlçe ve civar ilçelerde yer alan özel ve devlet üniversitesi öğrencileri ikamet için Beylikdüzü İlçesini tercih etmektedirler. Bu nedenle eğlence, yeme-içme sektörleri oldukça canlıdır. İlçe sınırlarında ikamet eden bu öğrenci popülasyonu tam anlamıyla kayıt altına alınmamıştır. Bir evde yaşayan 2-3 ve daha fazla gencin ikamet nakillerini yaptırmadıkları bir gerçektir. Kira kontratını yapan bir öğrenci veya velisi zorunlu olmadıkça bu resmi işlemi yapmamaktadır. Önemli bir seçmen sayısı oluşturan bu genç öğrenci popülasyonu, ilçedeki sosyal yapıya ve ekonomik hayata canlılık getirmektedir. Özellikle 1999 depremi sonrası ilçede emlak fiyatlarının düşmesi yerleşme tercihinin gerilemesi inşaat yatırımlarının yavaşlamasından sonra ilçeye en büyük canlılığı getirdiği yadsınamaz. Önceleri geniş daireler inşaa edilirken bu öğrenci popülasyonunu göz önünde bulunduran 1+1 dediğimiz stüdyo daireleri yapmaya yönelik inşaat yatırımları çoğalmıştır.

E-5 kenarında sıralanan eğlence yerleri ve restoranlar ile AVM'ler kalabalıkları kendisine çekmektedir.

İlçe merkezinde park ve benzeri dinlenme alanları bulunurken, ilçenin güney ve kuzey bölgeleri bu açıdan yetersiz kalmaktadır.

Çok katlı binaların fazlalığı nedeniyle yoğun insan hareketliliği mevcuttur.

1. Yerel gazeteler

İlçede 6 etkin yerel gazete ve bağlı internet siteleri ile yerel haberler yapan 4 internet sitesi mevcuttur

Beylikdüzü gazetesi

Gerçek gazetesi

Haberdar gazetesi (bölgedeki 6 ilçede yayın yapmaktadır)

Yerelkulis

Beylikdüzü medya

Bizim bakış

Beylikdüzü ilçesinde yayınlanan ve yerel düzlemde basın faaliyetinde bulunan gazetelerdir.

2. Dernekler

Beylikdüzü, İstanbul'un diğer gelişmekte olan ilçelerine göre dernekler ve STK'lar konusunda farklılık göstermektedir. İlçede aktif olarak sadece bir hemşehri bir de kültür derneği bulunmaktadır. Beylikdüzü uydukent diye tabir edilen modern şehirleşmenin İstanbul'daki en büyük örneği olduğundan dernek sayısının az olması normaldir. Çünkü ülkemizdeki dernekler ya hemşehri veya sosyal amaçlı koruma, geliştirme dernekleridir. Bu dernek kuruluşları ve merkezleri il merkezine yakın kurulmaktadırlar. Beylikdüzü'de il merkezine oldukça uzaktır ve uydukent tarzı şehirleşmenin getirmiş olduğu anti sosyalleşmenin bir tezahürü olarak dernek sayıları azdır.

Sosyal ve ticari dayanışma ve yardımlaşma konusunda ise 32 aktif dernek vardır.

Akasya Eğitimciler Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Baksav - Bakır Sanayicileri Vakfı

Beder Tüm Engellileri Destekleme Derneği

Besid - Beysan Sanayici ve İş Adamları Derneği

Beyder - Beylikdüzü Engelliler ve Kimsesizler Derneği

Beylikdüzü Eğitim Kültür ve Sanat Vakfı

Beylikdüzü Gönüllüleri Eğitim Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Beylikdüzü Gürpınar Şoförler Odası

Beylikdüzü Kapalı Pazar Yeri Pazarcıları Derneği

Beylikdüzü Kaymakamlığı - Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Beylikdüzü Kültür ve Eğitim Derneği

Beylikdüzü Kültür ve Sanat Derneği

Beylikdüzü Minibüs Esnafı Yardımlaşma Derneği

Beysiad - Beylikdüzü Sanayici ve İşadamları Derneği

Beyza İzcilik Gençlik ve Spor Kulubü Derneği

Bilge Spor Kulübü Derneği

Bir İnsan Eğitim Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bl 109 Minibüs Sahipleri Yardımlaşma Derneği

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

Erzurumlular Derneği

Fatih Sultan Mehmet Cami Yaptırma Derneği

Gürpınar Spor Kulübü Derneği

Halit Camii Yaptırma ve Yaşatma Dernegi

İsifed - İstanbul Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu

İstanbul Bakır ve Pirinç Sanayicileri Derneği

İstanbul Mermerciler Derneği

Kader Mahkûmları ve Aileleri Dayanışma Derneği

Külsat - İstanbul Eğitim Kültür Sanat Derneği Mevlana Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği S. S. Elitkent Konut Yapı Kooperatif Birliği Temad - Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği Turkuz Akademi Spor Kulübü Derneği

Dernek ve vakıfların iş hayatında faaliyette bulunan kişiler tarafından kurulmuş olması, seçim çalışmalarının bu gruplar üzerinden yürütülmesini gerektirmektedir. Seçim sürecinde ortaya konulacak projeler, sivil toplum faaliyetlerinin iş dünyasında şekillendirildiğini dikkate alarak oluşturulmalıdır.

3. Mahalleler

- Cumhuriyet Mahallesi
- Kavaklı Mahellesi
- Sahil Mahallesi
- Adnan Kahveci Mahallesi
- Marmara Mahallesi
- Barış Mahallesi
- Dereağzı Mahallesi
- Yakuplu Mahallesi
- Gürpınar Mahallesi
- -Büyükşehir Mahallesi.

İlçedeki mahalle sayısı oldukça azdır. Ancak, bu durum Beylikdüzü küçük bir ilçe olduğu anlamına gelmez. Uydukent niteliğindeki sitelerden oluştuğundan ve dikey yapılaşma yoğun olarak tercih edilmiş olduğundan diğer çarpık yerleşmelerin olduğu ilçelerden çok daha dar alanda daha yoğun nüfusları barındırmaktadır. İstanbul'un genç ilçelerinden biri olduğundan görece olarak düzenli yapılaşma sağlanmıştır. İlçedeki mahallelerin bir kısmı bir zamanlar köy iken yapılan imar çalışmasıyla

çok katlı siteler kurularak modern bir kent haline gelerek mahalleye dönüşmüştür.

D. Beylikdüzü İlçesinin Siyasi Analizi

Beylikdüzü, partiler bakımından, özellikle de anamuhalefet partisi bakımından doğru çalışma ile yerel seçimlerin kolayca kazanılabilecek olduğu ilçelerdendir. Önceki yerel seçimde oy kullanmamış önemli bir seçmen kitlesinin merkezi idarenin yürüttüğü politikalar nedeniyle bir tepki içerisinde olduğu görülmektedir. İktidar partisinin yürütmekte olduğu yönetim anlayışını demokratik bulmayan kişilerin, siyasi olarak daha duyarlı davranacağı ve seçimlere katılacakları değerlendirilmektedir. Bir önceki seçimde 94bin oy kullanılmışken şu anda 145bin kayıtlı seçmen vardır. Önümüzdeki seçimlerin kış aylarında olması, muhalefet partileri açısından avantaja dönüştürülebilecektir. Haftalık izin gününü sandık başında geçirmek istemeyip vatandaşlık görevinden imtina eden seçmenler kış aylarında böyle bir davranış sergileyemeyecektir. İktidar partisini destekleyen seçmenin oy kullanmayı kutsal bir görev olarak kabul etmelerine paralel bir şekilde, muhalefet partilerinin de siyasi tercihleri ortaya koymanın erdemine seçmenlerini inandırmaları durumunda katılım oranı yükselecektir.

Halkın büyük çoğunluğu sosyal demokrat tabandan gelirken, ilçe birleşmesi sonrası AKP yüzlerle ifade edilebilecek, küçük bir üstünlük elde etmiştir.

İlçe halkı mevcut durumda belediye ve başkanından sürmekte olan yolsuzluk soruşturma ve haberleri açısından memnun değildir.

Kitleye hitap edecek bir adayla, 2009'da, anamuhalefet açısından, 1000 oyun altında bir farkla kaybedilen belediye başkanlığı seçiminin ciddi bir farkla kazanılması olası gözükmektedir.

Her ne kadar 2011 yılında yapılan genel seçimlerde, iktidarlar anamuhalefet partisi arasındaki fark 6 bin oylara çıkmış gibi görünse de, yerel yönetimler seçimlerinde, seçmen davranışının genel seçim tercihlerinden farklılıklar taşıdığı ve kolaylıkla etkilenebildiği bilinmektedir.

Mevcut belediye yönetiminden memnun olmayan seçmenin tercihleri sonuçlarını doğrudan etkileyecek gözükmektedir.

Unutulmamalıdır ki Beylikdüzü ilçesinin nüfus ve sosyal yapısı bir avantajdır. Kendilerine hitap edecek akademik bir kariyeri olan bir aday, eğitimli seçmen kitlelerinin tercihi olacaktır.

Beylikdüzü							
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı				
Adalet ve Kalkınma Partisi	Yusuf Uzun	29. 182	%31,02				
Cumhuriyet Halk Partisi	Vecdet Öz	28. 240	%30,02				
Milliyetçi Hareket Partisi	Velittin Küçük	22.515	%23,94				
Bağımsız	Vehbi Cırakçı	8. 791	%9,34				
Demokratik Toplum Partisi	Esin Çelik	1.823	%1,93				
Saadet Partisi	Celal Ustacan	973	%1,03				
Demokratik Sol Parti	Zeki Bingöl	801	%0,85				
Bağımsız Türkiye Partisi	İbrahim Yıldız	785	%0,83				
Demokrat Parti	Osman Nuri Bakırcı	342	%0,36				
Emeğin Partisi	İbrahim Durmaz	176	%0,04				
Anavatan Partisi	Filiz Erdem	160	%0,17				
Türkiye Komünist Partisi	İlhami Durmazkeser	123	%0,13				
Hak ve Özgürlükler Partisi	Mahmut Bilen	96	%0,10				
Liberal Demokrat Parti	Asuman Eryener	38	%0,04				
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı				
Adalet ve Kalkınma Partisi	Yusuf Uzun	94. 045	%100				

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	43,7853	. 168
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	38,7547	. 054
3.	C C C	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	11,1813	. 571
4.	RECHEST	ABDULLAH LEVENT TÜZEL	2,59 3	. 146
5.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,70	856
6.	LANCET PRATEC	SP - Saadet Partisi	0,66	806
7.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,54	650
8.	S	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,44	530
9.		DP - Demokrat Parti	0,32	393
10.	S. Maler	MP - Millet Partisi	0,21	250
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,17	212
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,17	211

13.	RACINES	MUSTAFA AVCI	0,06	73
14.		MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,04	51
15.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	51
16.	SACIMET	HANİFİ AVCI	0,03	36
17.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0
18.	\odot	EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Beylikdüzü İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Bir yerleşim yerinde belediye yönetiminin başarısı, teknik altyapı ve sosyal donatı ihtiyacının karşılanmasına yönelik projeleri başarıyla uygulayıp uygulamadığı noktasında ortaya çıkar. Toplumsal yaşamın sorunsuz bir şekilde akışına, kamu hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesine ve toplumun huzuruna katkı sağlayacak bir altyapı ve üst yapı düzeninin kurulması ihtiyacı öncelikli ve vazgeçilmezdir.

1. Yol Altyapısı

Beylikdüzü'ne ana ulaşım ilçenin kuzeyinde yer alan ve artık ihtiyacı karşılamaktan uzak kalan E-5 üzerinden sağlanmaktadır.

İlçe sınırları içerisinde göreceli olarak geniş bulvarlar olmakla birlikte sokak aralarındaki darlıklar ve giderek artan trafik yoğunluğu nedeniyle mevcut yollar ihtiyacı karşılamaktan uzaktır.

İlçenin mevcut haliyle ve sürekli artan nüfusuyla yıllık 15 Km civarında şehir içi yola ihtiyacı bulunmaktadır.

2. Otopark

Otopark sıkıntısının AVM'ler ile çözümlenilmeye çalışıldığı Beylikdüzü'nde bir adet yer altı otoparkı mevcuttur. Sitelerin neredeyse tamamının otoparkı mevcuttur. Bu otoparkların bir kısmı tamamen kapalı, yeraltı otoparklarıdır. İlçedeki sıkıntı sitelerin yabancı araçları almayıp dışarıda kalmalarına veya bu otoparklara giriş için gerekli kart ve kumandanın kullanıcıların ihmalinden dolayı yanlarında bulundurmadıklarından site dışındaki yollara park etmeleriyle sokak parklamaları oluşmaktadır. Otopark sıkıntısının eskiye dayalı nedeni ise sitelere geniş sosyal alan bırakırken kamuya daha dar ortak alan bırakan imar planlarıdır.

3. Ulaşım

İlçeye metrobüs hattı ve 10 otobüs hattı ile ulaşılabilmektedir.

Ayrıca ilçe içinde sefer yapan 4 otobüs hattı mevcuttur. Ancak, tüm bunlar ilçenin il merkezine olan uzaklığını kısaltmamaktadır. İlçe deniz kenarına konuşlanmış olmasına rağmen hiçbir deniz seferi yoktur. Mevcut mantıkla deniz seferi zaten çok uzun sürecektir. Deniz otobüsü ile hızlı bir ulaşım sağlanabilir. İlçede mesai başlangıcında dışarıya doğru bir insan hareketi olmaktadır. Mesai bitiminde ise ilçeye doğru bir geri dönüş hareketi gerçekleşmektedir. Bu durum ilçenin konut bölgesi olmasından kaynaklanmaktadır. Servisler ile sağlanan ulaşım tercihi oldukça yaygındır. Bu bölgede oturan vatandaşlarımızın büyük çoğunluğu, kurumsal firmalarda çalıştıklarından servis imkânlarına sahiptirler. Bu durum çalışanlar için imkân olarak değerlendirilirken, diğer vatandaşlar açısından ilçede trafik yoğunluğu ve ulaşım çilesi anlamına gelmektedir.

4. Yeşil alan

Yeşil alan bakımından İstanbul'un şanslı ilçelerinden Beylikdüzü'nde kişi başına 10 m2 aktif yeşil alan düşmektedir.

İlçede halkın kullanımına açık 79 park bulunmaktadır. Genç ilçe diyebileceğimiz Beylikdüzü'nde yer alan pek çok site dahilinde ortak alanlar peyzaj yöntemiyle yeşillendirilmiştir. Site içlerinde yer alan bu yeşil alanların dikey yapılaşmaya göre şekillenen siteler açısından yeterli olduğunu söylemek imkânsızdır.

5. Eğitim Hizmetleri

İlçede 1 anaokulu, 23 ilköğretim okulu, 10 lise mevcuttur.

Bunların yanı sıra 19 özel anaokulu, i özel ilköğretim okulu, 3 özel lise bulunmaktadır.

8 sürücü kursu, 14 dershanenin bulunduğu ilçede İSMEK'e bağlı 5 kurs merkezi yer almaktadır.

İlçede bir özel üniversite bulunmaktadır. Ancak, komşu ilçelerde bulunan 3 üniversitenin öğrencileri için de Beylikdüzü cazibe merkezidir. Üniversite öğrencileri hem bir seçmen hem de öğrenci olmaları nedeniyle, Beylildüzü'nde öğrencilere yönelik sosyal projelerin geliştirilmesi etkili olacaktır. Projelerin detayları, seçim sürecinde gönüllü olarak faaliyetlerimize destek verecek olan öğrencilerimizin tercihleriyle şekillendirilebilir.

6. Sağlık Hizmetleri

Devlet hastanesi bulunmayan ilçede 8 sağlık ocağı ve 5 özel hastane yer almaktadır.

Sağlık hizmetleri hızla artan nüfusa karşılık oldukça yetersiz durumdadır. Merkezi idarenin sorumluluğunda olan sağlık hizmetleri belediye tarafından talep ve altyapı imkânlarının oluşturulmasıyla teşvik edilmesinin yanında, sosyal belediyeciliğin bir gereği olarak, Belediye sağlık

tesisleri üzerinden hizmet üretilmesi sağlanmalıdır. Bakanlık tarafından oluşturulan bölge hastaneleri kapsamında herhangi bir yatırım planında Beylikdüzü tercih edilmemiştir. İlçede bulunan 5 özel hastanenin bu öngörülere göre yatırım yaptığı değerlendirilmektedir. İlçeye yönelik kamu sağlık yatırımlarının öngörülmemiş olması, Belediyenin elini güçlendiren bir durumdur. Yürütülecek ve maliyeti üzerinden sunulacak, etkili, yerinde, ulaşım kolaylığı olan sağlık hizmetlerinin seçmen tercihini etkilemenin ötesinde, bir sosyal belediyeye çok yakışacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

7. İbadethaneler

İlçede 19 camii ve bir Cemevi bulunmaktadır. Camiiler göreceli olarak kalabalıklara hitap edecek büyüklüklerdedir. İlçede abartılı olmayan cami sayısı son derece avantajlı bir çalışma fırsatı olarak değerlendirilmelidir. Beylikdüzü'nde bulunan 19 caminin imamıyla yapılacak koordinasyon ile kent dindarlığını özendiren programlara destek sağlanması yoluyla halkın bütününe ulaşma imkânı sağlanabilir. Ev ve iş arasında gidip gelen bölge halkının sosyalleşmesinde, cami arazileri kullanılarak inşa edilecek sosyal yapılar etkili olabilecektir.

F. Ekonomi

Türkiye'nin en büyük konteyner limanına sahip Beylikdüzü ilçesinden, sadece Ambarlı limanı aracılığı ile 22. 6 milyar dolarlık dış ticaret geliri elde edilmektedir. Yeni balık hali de bu ilçemiz sınırları içinde olacaktır.

Yeni tamamlanan turistik yat limanının da bölge ekonomisine katkıda bulunması beklenmektedir.

İlçede 4324 adet işyeri bulunmaktadır.

Bunlardan 202'si umuma açık, 3. 122'si sıhhi ve 1000'i gayrı sıhhi müessese statüsünde çalışmaktadır.

İlçede ayrıca 54 adet 1. Sınıf işyeri, organize sanayi bölgesinde de 880 işyeri mevcuttur.

Hızlı ve yüksek katlı yapılaşma devam ettiğinden ilçede istihdam sorunu giderek artmaktadır

İlçede BOSB, Birlik Sanayi Sitesi, Bakırcılar SS, Mermerciler SS, Beysan SS olmak üzere bir sanayi bölgesi ve 5 sanayi sitesi bulunmaktadır.

İlçede klasik cadde esnafı yok denecek kadar azdır. Bunun nedeni yapılaşmanın yüksek binalar ve site yoğunluğu olmasıdır. AVM ve çarşı niteliğinde olan dükkânlar ilçedeki ticari hayatı oluşturur.

G. Beylikdüzü Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Beylikdüzü İlçesinin yeni ilçelerden olması, birçok belde belediyesi ve köyün birleştirilmesi suretiyle bir ilçe oluşturulması nedeniyle birçok hizmetin hızlı bir şekilde sunulması ve birçok sorunun aynı anda çözümlenmesi gerekliliği, yoğun bir çalışma gerektirmektedir.

- i. Mali Yapının Güçsüz Olması bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Mali yapının yeterince güçlendirilememesi, belediye gelirlerinde ve bütçeden alınan payın düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Şişli'de aynı özelliklere sahip bir daireden 5bin TL civarında emlak vergisi alınırken bu bölgede bin TL civarındadır. Emlak ve çöp vergileri belediyenin önemli bir gelir kaynağıdır. Merkezi idareden ve büyükşehirden alınan ödenek ve desteğin reel kullanılması sağlanarak, mali kaynaklar yeterli hale getirilebilir. Sosyal belediyeciliğin zorunlu yansıması olarak, sahip olunan kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılması, öncelikli olan hizmetlere ağırlık verilmesi, sağlıklı bir kamu politikası analizini gerektirmektedir. Bu çalışmada da görüldüğü üzere, analitik olarak konulara bakıldığında olumlu sonuçlar alınması kolaylaşacak, düşük maliyetle kısa sürede sonuç verecek hizmetler üretilebilecektir.
- ii. Üç Beldenin Birleşmesi Nedeniyle Entegrasyon Sorunun Yaşanması Beylikdüzü açısından beklenen bir durumdur. Merkez Beylikdüzü ile bağlanan beldeler yapısal olarak farklılık göstermektedir. İlçenin dikey

yapılaşması beldelerde yataya dönüşmüştür. E5'in sağı ve solunda yer alan merkez Beylikdüzü'ne katılan beldeler Marmara denizi kenarında yer almaktadırlar. Bu ilçeye yönelik tüm yatırımlar E5 kenarındadır. Beylikdüzü'nün sahip olduğu imkânların bütün ilçeye yayılması planlanıp eksik olan entegrasyon sağlanmalıdır. Belediye hizmetleriyle ilçenin entegrasyonunun sağlanması çabalarına ek olarak, sosyal belediyecilik faaliyetleri kapsamında oluşturulacak sosyal projeler üzerinden de entegrasyonun sağlanmasına çalışılmalıdır. Kentlilik bilincinin oluşturulması Beylikdüzü açısından bir ihtiyaçtır. Özellikle ilçenin farklı merkezlerinin yerli halkıyla emekli insanların bu entegrasyona ihtiyacı olduğu değerlendirilmektedir.

iii. Alış Veriş Merkezi (Avm) Sayısının Fazla Olması doğrudan sorun olarak değerlendirilebilecek bir konu olmakla birlikte, yan etkileri nedeniyle, ilçe halkı tarafından sorun olarak görülmeye başlanmıştır. AVM yapıların sorun olarak ifade edilmesinin geri planında var olan etkenlerden biri de, bu yapılanmaların hükümetin temel şifrelerinden biri olmasıdır. AVM-OTEL-RESİDANCE üçlemesi, toplumda reaksiyon doğurur hale gelmiştir. İmar planlarında ticaret alanı olarak görünen alanlar yerli ve yabancı yatırımcılar tarafından inşaa edilmiştir. Yeni olan bu AVM'ler ekonomik anlamda cazibelerini korumaktadırlar. Bu merkezler sadece ilçe halkına değil çevre ilçelere de hitap etmektedir. Ancak, özellikle hafta sonu yoğunluğuna yol açmaktadırlar. İlçe halkının çalışan bireylerden oluştuğunu göz önünde bulundurursak tatil günlerini kendilerine yakın olan ve her imkânı barındıran bu merkezlerde geçirmeleri gayet normaldir. İlçedeki AVM sayısının kontrol altında tutulması ve mevcutların denetlenip hizmet kalitelerinin artırılması şarttır. Sosyal Belediyecilik hizmetleri kapsamında, ilçe gençlerinin AVM yapılanmalarından olumsuz etkilenmesinin kontrol altında tutulması gerekir.

iv. Hiç Bir Kamu Sağlık Kuruluşunun Olmaması gerçek anlamda, Beylikdüzü'ne özgü bir sorundur. İlçedeki 5 özel hastane ve komşu ilçelerdeki devlet hastaneleri ihtiyaca cevap vermeye çalışmaktadır. Belediye tahsis edeceği alanlarla ya da imar plan kararlarıyla özel sektör tarafından sağlık hizmetin getirilmesini sağlayabilme imkânına sahiptir. Bu noktada, Belediyeden beklenen kendi sağlık tesisini ve sağlık ekibini oluşturarak,

ilçe halkına kaliteli ve sosyal içerikli sağlık hizmetleri sunabilecektir ve sunmalıdır. İlçede kamu hastanesinin bulunmayışı, bir hizmet fırsatı olarak değerlendirilmelidir. Ayrıca, çevrede bulunan özel üniversitelerin ilçe sınırları içerisinde hastane açmaları, kurulacak ikili ilişkiler ve imar plan kararlarıyla sağlanacak teşvikler ve kamunun ortak alanlarından yapılabilecek teşviklerle sağlanabilir ve sağlanmalıdır.

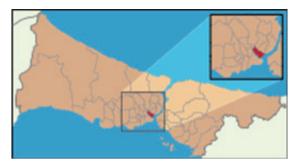
v. Sanayi Atıklarının Derelere Atılması Beylikdüzü İlçesinde bir çevre sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Atıklar, önce dereleri sonrasında da Marmara Denizini kirletecektir. Derelerin ıslahı konusunda, büyükşehirler tarafından yapılması projelendirilen çalışmalar yapıldığında, derelerin çevreye duyarlı bir şekilde yararlanılan mekânlar haline gelmesi sağlanmış olacaktır. İlçedeki sanayi üretim tesislerinin çevreye duyarlı üretim yapmaları sağlanacak ya da iş sahipleriyle ortak bir düzlemde sanayi faaliyetlerinin tasfiye edilmesi sağlanacaktır. Mevcut sanayi sitelerinin arsaları değerlenmiş olup taşınmaları için gerekli çalışmalar ve teşvikler kolaylıkla yapılabilecektir.

vi. Bölgede Yapılaşmanın Yüksek Katlı Olması Nedeniyle İleriki Süreçte Nüfus Yoğunluğunun Yüksek Olması önemli bir sorundur. Mevcut konutlarda yaşayan aileler Türk ailesinin nüfus ortalamasının altındadır. Çoğu ailede karı-koca çalıştığından ya tek çocuk vardır ya da çocuksuz ailelerdir. Ancak, başbakanın telkinleriyle en az 3 çocuk hedefinin gerçekleşmesi durumunda, ilçe nüfusun yoğunlaşması kaçınılmazdır. Sosyal demokrat belediyeler olarak, ailelerin çocuk sahibi olması elbette ki bizim de tercihimizdir. Burada vurgulanmak istenen, gelecekteki nüfus ve demografik yapıya göre, gereken sosyal donatı alanları ve sosyal projeler gündeme alınmalı ve planlanmalıdır.

vii. Emeklilerin Tercih Ettiği Bir Kent Olması Beylikdüzü Belediyesi açısından sosyal projeler üretme firsatı olarak değerlendirilmelidir. İlçenin İl merkezine uzak olması, düzenli yapılaşmaya sahip olması emekli vatandaşların tercih etmelerinin ana sebebidir. İlçede yer alan konutlar merkeze yakın emsallerine göre çok daha düşük bedellere alınabilmektedir. Bu durum, emekli olan insanların kısıtlı imkânlarla ev sahibi olabilmelerini kolaylaştırmaktadır. Bu noktada, sosyal belediyecilik faaliyetleriyle

öncelikle yaşamsal ürünlerin de uygun bedellerle temin edilebildiği bir Beylikdüzü yaratılması gerekir. İlave olarak, emekli vatandaşların günlük yaşamlarını renklendiren sosyal projeler üretilmeli, hatta emekli kişilerden eğitim durumu ve uzmanlıklarına göre, sosyal sorumluluk projelerinde yararlanılması yoluna gidilmelidir.

XII. Beyoğlu

Beyoğlu, İstanbul'un tarihi merkezlerinin en güzellerinden biridir. İstanbul ve Türkiye'nin kültürel olaylarının ve sinema dünyasının kalbi olarak bilinen bir semttir. Beyoğlu, tarihi kent kısmının dışında, farklı kültürleri barındıran semtleri de kapsayan bir İlçedir. Bulunduğu konum olarak, özel bir bölge olan Beyoğlu, Haliç ve Boğaza kıyısı olan yegâne İlçemizdir. Bununla birlikte, denize açılma, kıyısında bulunma imkânı, Beyoğlu sakinlerinin tadına varabileceği şekle dönüştürebilmek ivedilikle hallolması gerektiğini düşündüğümüz konulardan yalnızca biridir.

Tarihi eser ve korunması gereken kültürleriyle Beyoğlu saygınlığın adı olarak karşımıza çıkar. İlçenin merkezi, korunması gereken taşınmaz varlıklarının yoğunluğu nedeniyle, kentsel sit alanı statüsüne sahiptir.

A. Beyoğlu İlçesinin Tarihçesi ve Konumu

Beyoğlu¹² ilçesini kuzeyden Şişli, doğudan Beşiktaş ve İstanbul Boğazı, kuzeybatıdan Kâğıthane ve Eyüp ilçeleri, güneyden Haliç çevrelemektedir. Yüzölçümü 8. 76 km²'dir.

Galata'nın ilk çağlara dek uzanan tarihine karşın, Beyoğlu, 16. yüzyılın ilk yarısında, içinde tek tük yapıların yer aldığı, bağlık bahçelik bir alandı. Beyoğlu, Galata'dan gelen Hıristiyanlarla yabancıların, elçilikler dolaylarına ve o zamanlar "Grand Rue de Pera" denilen İstiklal Caddesi boyunca yerleşmesiyle Avrupa kenti görünümünde bir yerleşme olarak ortaya çıktı. Böylece, İstanbul içinde farklı bir topluluk 17. yüzyılda

¹² Wikipedia, The Fre Encyclopedia

gelişmeye başladı. İlk önceleri, Fransız ve Venedik elçilikleri ile onların çevresinde yerleşmiş Fransisken misyonerleri yerleşmenin çekirdeğini oluşturmaktaydı.

Fatih Sultan Vakfiyesi olan Okmeydanı okçu birliklerinin talimi için ayrılmış bir alan olup Haliç'in Kağıthane ve Galata arasındaki sahilin tepesinde yer almaktadır. Cumhuriyet döneminde 1. Beş Yıllık Kalkınma Planında Haliç Sahili sanayi bölgesi ilan edilip fabrika yatırımları yapılmıştır. Kurulan fabrikaların gerisinde yer alan Okmeydanı fabrikalardaki işgücü ihtiyacına paralel olarak devrin idari boşlukları nedeniyle gecekondu yerleşmelerine maruz kalmıştır.

Beyoğlu, genel olarak 19. yüzyılda gelişmiştir. Bu gelişmenin nedeni, bu döneme Osmanlı dış ticaretinin daha önceki dönemlerde görülmemiş boyutlarda büyümesi ve ulaşımın gelişmiş olmasıdır. 19. yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğu'nun dünya kapitalist sistemi ile bütünleşmesi sonucu, Beyoğlu uluslararası bir ticaret merkezi olmuştur.

Cumhuriyet Dönemi'nde 1950'lere kadar yabancılardan ve onlar için çalışan azınlıklardan boşalan yerlere, yeni yetişen Türk iş adamları ve Beyoğlu yakasını kentin en çağdaş semti bilen aydın Türkler ilgi gösteriyorlardı. Sinema ve tiyatroları, lokanta ve pastaneleri, sanat galerileri ve lüks mağazalarıyla kentin en seçkin semti idi. 1950'lerden sonra, kırsal göç ve hızlı kentleşme sonucu İstanbul'un aşırı büyümesi, yeni semtlerin gelişmesi, eğlence kuruluşlarının, ticaretin ve zengin ailelerin bu yeni gelişen çağdaş alt merkezlere dağılımı ve toplumun kültürel değişimi Beyoğlu'na olan ilgiyi azalttı. 1960'larla 1980'lerin sonuna kadar uzanan yaklaşık 30 yıllık dönem Beyoğlu'nun en karanlık dönemi olmuştur.

Hala bazı lüks mağazaların İstiklal Caddesi'ni terk etmeyişi ve yoğun bir trafik akışı üzerinde oluşu eski kültürel düzeyinde olmasa bile Beyoğlu'nun canlılığını korumasını sağlamaktadır. Bununla birlikte, pek çok bina boş durmakta ya da atölye olarak kullanılmaktadır. Bu özellikler Beyoğlu'nda yavaş yavaş çöküntü alanının ilerlediğini göstermektedir.

Beyoğlu, ilk önceleri bir diplomasi merkezi olarak gelişmiş, fakat daha sonraları yabancı ticaretinin, ekonomik kontrolünün artması ve bu-

rada yoğunlaşması sonucu İstanbul'un ticaret merkezi durumuna dönüşmüştür. Ticaretin yanı sıra eğlence, kültür kuruluşlarının da burada yer alması ve konumu, bütün İstanbul'un odak noktası olmasını sağlamıştır.

B. Beyoğlu İlçesinin Nüfus Analizi

İlçede 126. 468'i erkek, 121. 738'i kadın olmak üzere toplam 248. 206 kişi yaşamaktadır. İlçedeki nüfusun yoğunluk olarak dağılımı daha çok kaçak ve ruhsatsız yapıların yer aldığı alanlarda bulunmaktadır. Taksim ve civarı otel ve işyerleri ile donatıldığından nüfusu azdır. Nüfusun dağılımı ağırlıklı olarak Cihangir, Kasımpaşa ve Okmeydanı'ndaki mahallelerdedir. Kayıt dışı çalışma imkânı ve kaçak göçmen cennetine dönüşmüş bir ilçedir. Gece hayatı ve gayri meşru iş sahaları bunun ana nedenidir. Afrika, Arap ülkeleri, Orta Asya ülkelerinden pek çok insan olumsuz şartlara aldırış etmeden Beyoğlu İlçesinin gözden çıkarılmış yapılarında kalabalık sayılar halinde yaşamaktadırlar. Bu durum ilçe sınırlarında nezih mahalle kavramına zarar vermektedir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	17.069	8.780	8. 289
'5-9'	16.411	8.430	7. 981
'10-14'	18. 155	9.311	8. 844
'15-19'	19. 152	9.914	9. 238
'20-24'	20.455	10.415	10.040
'25-29'	23.628	12.565	11.063
'30-34'	25.063	13. 138	11. 925
'35-39'	21.337	10.985	10.352
'40-44'	19. 223	9.977	9. 246
'45-49'	17. 189	8.933	8. 256
'50-54'	14. 177	7.406	6.771
'55-59'	11. 247	5.888	5. 359
'60-64'	7.733	3.909	3.824
'65-69'	5. 108	2.398	2.710

Toplam	246. 152	125.983	120. 169
'90+'	303	65	238
'85-89'	914	268	646
'80-84'	2.028	748	1.280
'75-79'	2.935	1.176	1.759
'70-74'	4. 025	1.677	2.348

C. Beyoğlu Sosyal Yaşam Analizi

Beyoğlu ilçesi İstiklal Caddesi merkez alınarak doğu ve batı olarak iki şekilde incelenmelidir. Doğu, batıya oranla daha gelişmiş ve daha zengin, kültürel açıdan üst düzeydedir. Batı ise göç ve fakirlik, gecekondu, çarpık yapılaşma içerisindedir. İki grubun entegrasyonunun sağlanması önceliklerimiz arasındadır. İki farklı gelir grubu nedeniyle suç ağı ve suça bulaşma hayli yoğundur. Güvenlik açığı oldukça fazladır. Nüfus kısmında da bahsettiğimiz gibi kayıt dışı çalışan onlarca ülkenin vatandaşı ilçe dahilinde barınmakta ve para kazanılması ve yaşamlarını sürdürebilmek için illegal faaliyetlerde organize örgütlerce kullanılmaktadırlar. Gündüzü farklı gecesi farklı olan bu ilçede her ne kadar eskiye oranla kapkaç, gasp bitirilmiş görünse de bunun siyasi iktidar tarafından bu ilçedeki rantın uhdelerine alınmasıyla alakalı olduğu "Tarlabaşı Dönüşüm Projesi" ile ispata kavuşmuştur. Kaçak içki ve sigara, korsan CD, fuhuş hala bölgede oldukça yaygındır. Kapkaç suçlarını bitiren iradenin diğer suçlara fırsat vermesi manidardır. İlçenin ağırlıklı nüfusunun yaşadığı Okmeydanı, Kasımpaşa civarlarında çevre ilçelere yönelik hizmet sektörü, konfeksiyon, imalat gibi maaşları çok yüksek olmayan alanlarda çalışan vatandaş grupları yaşamaktadır. Bu ilçede esnaflık yapıp yine burada oturan, ancak, son 10 yılda Göktürk, Başakşehir, Kağıthane gibi ilçelerdeki yeni konut projelerine taşınmış pek çok aile bulunmaktadır. Bu menfii diyebileceğimiz göçün ters bir örneği de Galata muhitinde yaşanmaktadır. Buradaki eski tarihi binalarda yer alan daireleri alarak restore ettiren sanatçı ve aydınlarımız ilçenin yeni sakinleri arasına girmektedirler. Tabi ki nicelik olarak şimdilik oldukça azlar.

1. Yerel gazeteler

Beyoğlu gazetesi

Beyoğlu yaşam

Beyoğlu haber

Beyoğlu ses, Beyoğlu'nda yayın hayatını sürdüren yerel basın temsilcileridir.

2. Dernekler

Beyoğlu ilçe sınırları içerisinde, her ne kadar resmi kayıtlarda sayısı 29 olarak görünse de, gerçekte 339 dernek ve vakıf yer almaktadır. Sayıların bu kadar sağlıksız olmasındaki ana neden ruhsat sorunu yaşayan kahvehanelerin dernek adı altında ruhsat alarak faaliyetlerine devam etmeleridir. Normalde üye harici girişlerin olmayacağı bu lokal ve kahvehaneler herkese kapılarını açmakta pek çoğunda kumar oynatılmaktadır. Halk tarafından hoş karşılanmayan ve sevilmeyen bu işletmeler ne yazık ki kira getirisi yüzünden mahalle içlerinde varlıklarını sürdürmektedirler. Aksi söz konusu olan yerlerde barınmaları söz konusu olamamaktadır. Belediye olarak bunların denetimini ve sosyal faydası yüksek mekanlara çevirmeyi amaç haline getirmek halk tarafından beğeni toplayacaktır. Zira bu mekanlarda çalışanlar da sosyal güvenlik, yeterli ücret ve sağlıklı iş ortamından yoksun olarak mecburiyetten çalışmaktadırlar.

Bu dernek ve vakıfların en aktif 116'sı aşağıda sıralanmıştır. Bu dernekler Karaköy ve Taksim bölgesinin iş ve sanat faaliyetlerinin yoğunluğuna binaen kurulmuş ve bu ilçemizde yer almışlardır.

Abdülkadir Eriş Eğitim Vakfı AGİD - Aydınlatma Gereçleri İmalatçıları Derneği Amber Platform - Beden İşlemsel Sanatlar Derneği Atatürk Vakfı Attilla İlhan Bilim Sanat ve Kültür Vakfı Avusturya Liseliler Vakfı

Beyoğlu Güzelleştirme ve Koruma Derneği

Beyoğlu Rum Ortodoks Kilisleri ve Mektepleri Vakfı

Beyoğlu Üç Horan Ermeni Kilisesi Vafı

Bimeras Kültür Vakfı - Bimer Eğitim Bilişim Sanat Organizasyon

Turizm Tic. A. Ş.

CİSST - Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği

ÇASOD - Çağdaş Sinama Oyuncuları Derneği

ÇEKÜL - Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı

ÇEV - Çağdaş Eğitim Vakfı

ÇYDD - Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

Doğa Derneği

Doludere Köyü Yardımlaşma Kalkındırma Derneği

Dünya Engelliler Vakfı

Ekmek Sanayi İşverenler Sendikası

Eşkenazi Musevi Sinagogu Vakfı

Film-San - Film Sanayii ve Tüm Sanatçıları Güçlendirme Vakfı

Galata Mevlevihanesi - Rumi Mevlevi Müzik ve Semazen Topluluğu

Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Giresun Alucra Köklüce Köyü Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

Gökkuşağı Kadın Derneği

Hafik Pir Hüseyin Köyü Dayanışma ve Kültür Derneği

Hasköy Aya Paraskevi Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği

İAÇESO - İstanbul Anahtarcılar ve Çilingirler Esnaf Sanatkarlar Odası

İFSAK - İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği

İGMD - İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği

İhsan Zini Sosyal Eğitim ve Kültür Vakfı

İhtiyarlara Yardım Derneği

İKSV - İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı

İMO İstanbul Şubesi - İnşaat Mühendisleri Odası

İngiliz Ticaret Odası Derneği

İnsan Hakları Derneği

İSO - İstanbul Sanayi Odası

İSOV - İstanbul Sanayi Odası Vakfı

İstanbul Büfecileri Odası

İstanbul Lokantacılar Esnaf Odası

İstanbul Smd - İstanbul Serbest Mimarlar Derneği

İstanbul Umum Kadın ve Erkek Terziler Odası

İtalyan Cemiyeti

İtalyan Ticaret Odası Derneği

İUMEZDER - İstanbul Üniversitesi Derneği

ÍVHO - İstanbul Veteriner Hekimler Odası

İzzet Baysal Vakfı

Kadın Mason Büyük Locası Derneği

Kansere Umut Vakfı

Kasımpaşa Spor Kulübü Derneği

KEDV - Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı

Konut Geliştiricileri ve Yatırımcıları Derneği

Kürt Kültür ve Araştırma Vakfı

MAKSDER - Mobilya Aksesuar Sanayicileri Derneği

MASUDER - Madensuyu Üreticileri Derneği

MAYFED - Marmara Yöneticiler Federasyonu

Medya Derneği

MEV - Malatya Eğitim Vakfı

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği

MÜYAP - Müzik Yapımcıları Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram

Yapımcıları Meslek Birliği

Rulman İthalatçıları ve Toptancıları Derneği

Rum Cemaat Vakıfları Destekleme Derneği

Saha Derneği

Saint Benoit'lılar Derneği

Samsun Bafra Ozan Köyü Kültür Sosyal ve Kalkındırma Derneği

SEDEFED - Sektörel Dernekler Federasyonu

SENDER - Tv Ve Sinema Senaryo Yazarları Derneği

Sigorta Eksperleri Derneği

Sine-Sen - Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası

SODER - Sinema Oyuncuları Derneği

SODEV - Sosyal Demokrasi Vakfı

Sosyal Araştırmalar Vakfı

Süryani Katolik Vakfı Kilisesi

Süryani Ortodoks Vakfı

TARD - Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği

TDS - Türkiye Denizciler Sendikası

TESEV - Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı

TETSİAD - Türkiye Ev Tekstili Sanayicileri ve İşadamları Derneği

TKAD - Türk Karaciğer Araştırmaları Derneği

TMD - Türkiye Madenciler Derneği

TMMOB - Mimarlar Odası - Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi

TMMOB Büyükkent Şubesi - İstanbul Mimarlar Odası

TMMOB İstanbul Şubesi - Makina Mühendisleri Odası

TOBAV - Devlet Tiyatrosu Opera ve Balesi Çalışanları Yardımlaşma Vakfı

TOHAV Toplumsal Hukuk Araştırmaları Vakfı

TOHUM Türkiye Otizm Erken Tanı ve Eğitim Vakfı

TUAD - Türkiye Araştırmacılar Derneği İktisadi İşletmesi

TUSİD - Endüstriyel Mutfak Çamaşırhane Servis ve İkram Ekipmanları Sanayicileri ve İşadamları Derneği

TUSTAV - Türkiye Sosyal Tarih Araştırma Vakfı İktisadi İşletmesi

TÜGİAD - Türkiye Genç İşadamları Derneği

TÜGİS - Türkiye Gıda Sanayi İşverenleri Sendikası

Tüm Ardeşenliler Kültür ve Dayanışma Derneği

Türk Alman Dostluk Derneği

Türk Harb-İş İstanbul Şubesi - Türkiye Harb Sanayii ve Yardımcı İş Kolları Sendikası

Türk Kılavuz Kaptanlar Derneği

Türk Musevi Cemiyeti - Türkiye Musevileri Hahambaşılığı

Türk Yay Bir - Türkiye Yayıncılar Birliği

Türkiye Dok Gemi İş Sendikası

Türkiye Ev Tekstili Sanayicileri ve İş Adamları Derneği

Türkiye Liman İş Sendikası

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği

TÜRKONFED - Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu

TÜRSAK - Türkiye Sinema ve Audıovısuel Kültür Vakfı

TÜSEV - Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı

TÜSİAD - Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği

Uluslararası Göç Örgütü

Umut Çocukları Derneği

Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği

Yarpuz Köyü Yardımlaşma Kalkındırma ve Yaşatma Derneği

YAYBİR - Yayıncılar Meslek Birliği

Yayla Gola Kültür Sanat ve Ekoloji Derneği

Yeşil Düşünce Derneği

Yonga Levha Sanayicileri Derneği

Zaza Dil ve Kültür Derneği

Zücder - Züccaciyeciler Derneği

Beyoğlu İlçesinde var olan sivil toplum kuruluşları, İlçe sakinlerinin ya da bu ilçede ekonomik, sosyal veya kültürel faaliyetlerde bulunanların sosyal sorumluluklarının yüksek olmasından ya da sorunların büyüklüğü karşısında dayanışma ihtiyacından doğan birliklerdir. Sivil toplum kuruluşlarının sayısının yüksek oluşu, Beyoğlu İlçesinin kültürel düzeyinin doğru anlaşılmasına katkı sağlayan bir veri olarak düşünülmelidir.

3. Mahalleler

Beyoğlu ilçesi toplam 48 mahalleden oluşmaktadır. Yüzölçümü küçük ilçeler arasında yer alan Beyoğlu mahalle sayısı olarak neredeyse en yüksek ilçeler arasındadır. Bunun sebebi yoğun yapılaşma ve nüfustur. Beyoğlu mahalleleri;

Arapcamii

Asmalı Mescit

Bedrettin

Bereketzade

Bostan

Bülbül

Camii Kebir

Cihangir

Çatmalı Mescit

Çukur

Emek Yemez

Evliya Çelebi

Fetihtepe

Firüzağa

Gümüşsuyu

Hacıahmet

İstiklal

Hacı Mimi

Hüseyin Ağa

Kadı Mehmet

Kamerhatun

Kalyoncu Kulluk

Kaptanpaşa

K. M. Çelebi

Keçecipiri

Kemankeş

K. Alipaşa

Kocatepe

Kulaksız

Kuloğlu

Küçük Piyale

Müeyyetzade

Ömer Avni

Piripaşa

Piyale Paşa

Pürtelaş

Sururi

Sütlüce

Şahkulu

Şehit Muhtar

Tom Tom

Yahya Kahya

Yeni Şehir

Halıcıoğlu

Örnektepe

Olarak karşımıza çıkar. Bu mahallelerden bir kısmı, kültür ve nezahetin markası olarak görülürken, bir kısmı yoksulluk ve yoksunluğun ve buna bağlı olarak hukuki sorunların kaynağı ve adresi olarak kabul edilmektedir.

D. Beyoğlu İlçesinin Siyasi Analizi

Beyoğlu İlçesi son yerel seçimde son anda kazananı ya da kaybedeni belli olan bir yerleşim yeridir. Sandıklar açılmaya başlandığı ilk andan gece 12'ye kadar CHP hep önde gitmiştir. Ancak, gece yarısından sonra açılan sandıklardan iktidar partisine yoğun olarak oylar çıkarken muhalefet partilerine pek bir oy çıkmamıştır. Bu durumu, ilçenin arka mahallelerinde iktidar partisinin güçlü olduğu şeklinde yorumlamak mümkün ise de, toplumda var olan genel kabul farklı bir fikir üzerinde birleşmektedir. Beyoğlu ilçesinde önümüzdeki yerel seçimlerde, CHP'nin belediye başkanlığını kazanması sürpriz değildir. Mevcut iktidar partisinin başkanı bu ilçede büyümüş ve büyükşehir belediye başkanı seçilmiştir. Mevcut

büyükşehir belediye başkanı bu ilçenin eski belediye başkanıdır. Beyoğlu ilçesi için gösterilecek başkan adayı sadece bu ilçenin vizyonuna yeterli olması yetmeyecektir. Mevcut başkan halk tarafından çok eleştirilmektedir. Bu eleştirilerin ana fikri 'Beyoğlu İstiklalden ibaret değildir'' cümlesiyle özetlenebilir. Sonuçta her ne kadar ülke gündeminde İstiklal Caddesi'nde yapılanlar yer alsa da sandığa Beyoğlu'nda yaşayan seçmenler gelerek oy kullanacaktır.

2009 yerel seçimlerinde Saadet Partisi adayı 13 bin civarında oy almıştır. Kendisine oy verenler hemşehri faktörü ile partisinin potansiyelinin çok üstüne çıkmıştır. 2011 seçimlerinde 4 bin oy bile alamayan aynı parti bunun açık ispatıdır. Şu anda bu partiye oy veren 13 bin seçmen Okmeydanı ve Kasımpaşa'da yer alan sandıklarda oy kullanacaktır. Bu oyların tekrar aynı partiye gitmesi ihtimali olduğu gibi, farklı bir partiye gitmesi de mümkündür. Saadet Partisi seçmeninin iktidar partisini destekleme ihtimali kadar, anamuhalafet partisine gelmesi de mümkündür. Bu uç örneği vermemiz diğer parti oylarından gelecek olanları açıklama gereğini ortadan kaldıracaktır. Saadet Partisi'ne oy veren vatandaşlarımız şu anda ilçe belediyesi tarafından yürütülen, Okmeydanı'da tapu tahsis belgesinin ıslah planları yapılarak tapuya dönüştürülmesi ve halka tapuların dağıtılması komedisini büyük bir şaşkınlıkla izlemekte ve işin arkasını tarafımızın da katıldığı pek çok toplantıyla idrake vakıf olmuşlardır. Mevcut başkanın afişler ile 30 yıllık tapu sorununu çözdük diyerek ortaya koymuş olduğu hilafı vaki beyanlara duyulan tepkiler sandıkta seçmen tercihini doğrudan etkileyecek seviyededir. Toplumsal algı, Tarlabaşı dönüşüm projesindeki benzer rantı bu bölgede katlayarak sürdürmeye yönelik bir yerel yönetim ve merkezi idare yaklaşımının bulunduğu yönündedir. Anakentin merkezinde bulunan ilçenin konumundan doğan avantajların ilçe halkının mağduriyetine yol açmakta olduğu yönünde bir inanış mevcuttur.

Beyoğlu ilçesine gösterilecek başkan adayının özellikle imar, planlama, kentsel dönüşüm, tarihi eser koruma ve hukuka hakim bir kişi olması durumunda, adayın kişiliği ve sosyal devlet ilkesi esas alınarak geliştirilecek projeler üzerinden partiler beklenen sonucu elde edebileceklerdir.

2009 seçimleri

Beyoğlu				
Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Ora- nı	
Adalet ve Kalkınma Partisi	Ahmet Misbah Demircan	49. 425	%38,12	
Cumhuriyet Halk Partisi	Mustafa Dolu	34. 347	%26,49	
Saadet Partisi	Mustafa Yelek	16.618	%12,82	
Milliyetçi Hareket Partisi	Rüstem Fırat	12.804	%9,87	
Demokratik Toplum Partisi	Yusuf Çetin	8. 796	%6,78	
Demokratik Sol Parti	Zeynep Banu Dalaman	3.366	%2,60	
Büyük Birlik Partisi	Metin Duman	1.740	%1,34	
Demokrat Parti	Mustafa Avlağı	643	%0,50	
Bağımsız Türkiye Partisi	Ertuğrul Hekimoğlu	593	%0,46	
Anavatan Partisi	Barbaros Akın	530	%0,41	
Bağımsız	Ürfet Taylı	467	%0,36	
Türkiye Komünist Partisi	Hüseyin Karabulut	267	%0,21	
Liberal Demokrat Parti	Özcan Arslan	75	%0,06	
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı	
Adalet ve Kalkınma Partisi	Ahmet Misbah Demircan	129. 671	%100	

2011 seçimleri

1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	50,65	74. 723
2.	#	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	27,36	40. 359

3.	B ATAMET L	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	8,28	12. 213
4.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	7,89	11.647
5.	SAME PARTS	SP - Saadet Partisi	2,37	3.494
6.	8	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,68	1.010
7.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,56	830
8.	HILPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,41	611
9.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,37	552
10.		DP - Demokrat Parti	0,36	537
11.	QAĞINGI.	ÇETİN DOĞAN	0,30	443
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,21	314
13.	MILIT	MP - Millet Partisi	0,21	312
14.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,07	97
15.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	67

16.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,01	13
17.	۱	EMEP - Emek Partisi	0,00	3

E. Beyoğlu İlçesinde Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Kentsel sit alanı statüsündeki kent merkezi ve plansız bir şekilde yapılanmış bulunan diğer semtler, Beyoğlu İlçesinde sosyal ve teknik altyapının yetersiz olması için gereken bütün şartları taşımaktadır.

1. Yol Altyapısı

Beyoğlu İlçesi, İstanbul anakentin merkezinde kalmasının avantajıyla yollarla çevrilmiştir. Ancak, İlçenin merkezindeki tarihi doku, çevre mahallelerdeki çarpık yapılaşma nedeniyle yollar yetersiz kalmaktadır. Yolların yetersizliğinin nedenlerinden biri de günün 24 saati aktif olan ziyaretçi trafiğidir. Karaköy Türkiye'nin ilk finans merkezi ve sanayi üretimini vitrin yüzü ithalatın ana merkezi olması nedeniyle her daim yoğun olmuştur. Günümüzde değişen veya azalan fonksiyonları bile bu yoğunluğu azaltmamıştır. Azalma eğiliminde olmayan bu yoğunlukları kaldırabilecek bir ulaşım ağı yoktur. Taksim metro hatlarının son durağı, eğlence sektörünün gözde merkezi, turistlerin ilgi odağı olması nedeniyle daima bir yoğunluk içindedir. Bu özelliklerini kaybetmeden bu ilgiyi sürdürmesini gözeterek ulaşımı kolay hale getirmek ilçe ve büyükşehir belediyesinin asli görevidir. Taksim meydanının yayalaştırılması, aslında bu amaca hizmet etmeyip Beyoğlu'nda yapılacak dönüşüm projelerinden elde edilecek rantın yükseltilmesine yönelik bir düzenlemedir. Tersanelerin taşınmasından sonra bu alanların mevcut bir proje olmadan şaibeli bir ihale ile özel sektöre tahsisi Beyoğlu halkına hiçbir kazanım getirmeyecektir. Şu anda yapılmakta olan tünel projeleri halka hiç anlatılmadan yapılmış peşinden yangından mal kaçırır gibi bu ihaleler gerçekleştirilmiştir. Uzun süreden beri hızla kazımı yapılan tünellerin nereye çıkacağı ve bağlanacağı halk tarafından merak edilmektedir. Ancak, dikkatli

bakıldığında tüm bunların yandaşlara verilen ihalelerin proje değerlerini artırmaya yönelik olduğu görülür. Boğaza ve Haliç'e en çok kıyısı olan bu ilçenin halkı sahile ulaşma imkânı en kıt olan bir ilçenin de halkıdır. Sahiller, liman, iskele, tersane, gümrük, kamu binaları, müze ve özel mülkler ile kapatılmıştır. Dalan döneminde Haliç'e yönelik temizleme çalışmaları esnasında yıkılan fabrikaların yerleri kamulaştırılıp park haline dönüştürülmüş, Sözen döneminde korunup yeşillendirilmiş parklar dışında mevcut yönetim ve mevcut başbakanın başkanlığı döneminde bile 1 metrekare artırılmamıştır. Şu anda Haliç sahil yolu, Kasımpaşa ve Karaköy işe gidiş dönüş saatlerinde kentin en yoğun trafiğine sahip yerler arasındadır. Beyoğlu tepeler üzerine kurulu bir ilçe olması nedeniyle sahilden açılacak tüneller ve eski dereyatağı olan yollar altında yapılacak yeraltı tünelleri trafiği rahatlatacaktır.

2. Otopark

İlçede çok sayıda resmi ve gayrı resmi otopark bulunmaktadır. Tepebaşı Tüyap otoparkı ilçenin yükünün büyük kısmını çekmektedir. İspark'a ait Lütfi Kırdar, Karaköy ve Şişhane katlı otoparkları mevcuttur. Ayrıca AKM, Kasımpaşa Spor kulübü otoparkı da resmi kayıtlarda yer alan otoparklardır. Bunların dışında ilçenin hemen her yerinde bulunan boş araziler, (Çoğu işgalciler tarafından işletilen) otoparklarla doludur. Son 15 yılda verilen inşaat ruhsatlarında otopark katları projelerde gözüküp iskan alındıktan sonra daire ve dükkana dönüştürülerek maddi gelir elde edilmektedir, belediye de bu yapılana göz yummaktadır. Yapılan konutların hiçbirinde mevcut otopark yoktur. Sokakları zaten dar olan ve tek taraflı, sürekli park edilmeyle işgal altında olan ilçede çocuk parkları ihtiyacı da artmıştır. Sokağında oynayamayan, komşuları tarafından arabalara zarar verildiği gerekçesiyle kovulan çocuklar için oyun alanları otopark ihtiyacının bir tezahürü olarak doğmaktadır.

3. Ulaşım

Beyoğlu Merkez İlçe olduğundan ulaşımı rahatlıkla yapılmaktadır. Galata Köprüsü ile Eminönü, Atatürk Köprüsü ile Fatih İlçesine bağlanmaktadır. 1991 yılında Taksim, Tünel arasında tramvay yapılmıştır. Taksim'den Şişli'ye bağlı Mecidiyeköy ve Tarabya/Sarıyer arasında metro bağlantısı mevcuttur. Haliç'de vapurlar çalışmaktadır. Beyoğlu deniz ulaşımından da yararlanmaktadır. Ayrıca Marmara, Karadeniz Ege ve Akdeniz limanları ile yurt dışına yolculuk yapan gemiler de Karaköy Rıhtımından kalkmaktadır.

İlçedeki iş imkânları ve okul yoğunluğu ilçeye doğru yoğun bir insan hareketine sebep olmaktadır. Oteller ise yılın 12 ayı büyük bir doluluk oranı ile çalışmakta olup yeme içme sektöründe hareketlilik görülmektedir. Tüm bu canlılık ilçeye doğru yoğun bir trafiğe neden olmaktadır. Tarihi yarımadanın yayalaştırma projesi genişletilerek Beyoğlu'nun belli kısımlarına sirayet etmesi ulaşımı rahatlatacaktır.

4. Yeşil Alan

Beyoğlu, yeşil alan miktarı yönünden sıkıntılı ilçelerdendir. İlçede ortalama kişi başına düşen yeşil alan miktarı 2 m2'dir. Ancak, ilçe merkezinde bu rakam 0,35 m2'ye kadar düşmektedir. Tüm bu veriler ışığında Gezi Parkı'nda yapılmak istenen kışlanın yapılmak istenmesinde İlçede ne kadar acil bir ihtiyacın göz ardı edildiğini göstermektedir. Diğer bölümlerde de değindiğimiz gibi organize bir proje ile Beyoğlu'ndaki rant imkânları her fırsatta adım adım değerlendirilmektedir. Uluslararası ödüller aldığı için gurur duyulan Tarlabaşı Projesi'nde ne kadar yeşil alan üretildi? Burada yapılan ofisler nerede alışveriş imkânı bulacaktı? Tabi ki kışla adı verilen Taksim Meydanı'nda yapılacak ve global markaların prestij mağazalarının yer alacağı çarşıda bu gereksinim etkin bir şekilde karşılanabilecekti. Haliç kıyısına yapılacak marina ve oteller bu ofislerin müşterilerini ağırlayacak ama halkın faydalanacağı bir park ya da yeşil alan olmayacak. Beyoğlu rekreasyon alanı olmayan üst üste yığılmakta olan bir ilçe halinden kurtarılmalıdır. Tapu yalanıyla 40 yıldır işgalci konumunda olan halk buralardan tahliye edilerek yerlerine lüks konutlar yapmayı hedefleyenler amaçlarına ulaştırılmamalıdır. İlçedeki mezarlıklar haricinde yeşil alan yoktur. Yeşil alan verilerine mezarlıkların eklendiği ve bu yolla kişi başına düşen yeşil alan miktarının 2m2 olarak hesaplandığı herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Madem mezarlıklar yeşil alan hesabına

dåhil edilebiliyorsa, öyleyse mezarlıklarda yatanlar nüfus kütüklerinde sağ kabul edilmelidir.

5. Eğitim Hizmetleri

İlçede 24 ilköğretim okulu, 8 lise, 8 meslek ve ticaret lisesi ile bir işitme engelliler okulu bulunmaktadır. İlçede pek çok yabancılara ait olan okul da mevcuttur. Özel üniversitelerin belli bölümleri, Beyoğlu sınırları içerisinde yer alan binalarda eğitim vermektedir. Pek çok dil sanat ve meslek kursları bulunmaktadır. İlçedeki okulların tamamında bahçe ve spor alanı sorunu vardır. Geliş gidişlerde servis araçlarına uygun yerler olmadığından sıkıntı yaşanmaktadır. Okulların uygun alanlarda kampus modelinde yapımına öncü olmak belediye için uzun vadede getirisi olacak bir projedir. Sıkışık ve güvenlik zaafı olan alanlardan çıkarılıp birleştirilecek okullar eğitim kalitesini arttıracaktır. Gece kulüpleri arasında kalmış bir okulda eğitim ne kadar sağlıklı olabilir? Sinema ve eğlence merkezlerinin ortasında kalmış okul öğrencisinin derse odaklanması oldukça güçtür. Bu okulların öğrencilerine bakıldığında devamsızlık ve başarısızlık büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu okulların bina ve arsaları oldukça değerli olduğundan yapılacak yatırımlara kaynak olarak aktarılabilir. Daha iyi imkânlarla eğitim sağlanabilir.

6. Sağlık Hizmetleri

İlçede, ikisi askeri, 6'sı devlet ve 17'si özel olmak üzere 25 hastane, 7 sağlık ocağı, 5'i resmi 10'u özel olmak üzere 15 poliklinik bulunmaktadır. Bu sağlık kuruluşlarının binaları oldukça eski ve bakım gerektirmektedir.

7. İbadethaneler

Beyoğlu ilçesinde pek çoğu tarihi olmak üzere 96 camii bulunmaktadır. İlçede ayrıca 6 sinagog ve 45 kilise yer almaktadır. Kentin en eski yerleşim yerlerinden olan Beyoğlu sahip olduğu kozmopolit yapıyı günümüzde kaybetmeye başlamıştır. Mevcut kilise ve sinagog cemaatlerinin çoğunluğu bu ilçeden taşınmıştır. Ancak, tarihi geçmişi ve mimari pek çok özelliğe sahip olan bu kiliseler sonradan yapılan inşaatlarla etrafları

çevrilip bazıları işgal dahi edilmiştir. Beyoğlu'nda bulunan Camilerin, özellikle tarihi olanların, durumu da farklı değildir. Tamamı olmasa bile sonradan halk tarafından yapılan camiiler ciddi riskler altındadır. Gerek camilerin gerekse kiliselerin duvarları ve bahçeleri yeniden dizayn edilmelidir.

Beyoğlu İlçesinde bulunan camiler ve adresleri;

Abdüsselam Camii - Erenler Tekkesi Sk. No:4 Halıcıoğlu

Akşemseddin CAMİİ

Alibey Mescid Camii

Arap Camii

Bademlik Camii

Bedrettin Camii

Bereketzade Camii

Beyazıt-I Cedid

Bezmi Alem Valide S. Camii

Büyük Piyale Camii

Camiikebir Camii

Cihangir Camii

Çatmalı Mescid Camii

Çıksalın Camii Çıksalın Camii

Çorlulu Ali Paşa Camii

Çürüklü Mescid Camii

Ebul Fadıl Mehmet Efendi Camii

Ekmekçibaşı Ali Ağa Camii

Emekyemez Camii

Emin Camii

Eyyühümahmet Camii

F. Sultan Konak Camii

F. Sultan Mücahitler Camii

Fatmahatun Camii

Fetih Camii

Fetihtepe Merkez Camii

Firuzağa Camii

Gaysuni Mehmet Efendi Camii

Gedikabdi Camii

Hacı Ahmet Camii

Hacı Hüsrev Camii

Hacı Mimi Camii-

Hacı Piri Camii

Hacı Şaban Camii

Halidbin Velid Camii

Handan Ağa Camii

Haşimi Emir Osman Camii

Hazreti Ali Camii

Hicret Camii

Hoca Ali Camii

Hüseyinağa Camii

İlyas Çelebi Camii

Kadı Mehmet Camii

Kamerhatun Camii

Karabaş Mustafa Ağa Camii

Kardeşler Mescid Camii

Kazancı Ali Ağa Camii

Keçecipiri Camii

Kemankeş Camii

Kılıç Ali Paşa Camii

Kirazlı Mescid Camii

Kiremitçi Ahmet Camii

Koltukçular Mescid Camii

Kulaksız Çarşı Camii

Kumbarhane Camii

Kurtçelebi Camii

Küçük Piyale Camii

M. Molla Fenari Camii

Mahmutağa Camii

Mahrizade Hüseyin Çelebi

Makbul İbrahim Paşa Camii

Molla Çelebi Camii

Mumcuzade Camii

Muradiye Camii

Müeyyedzade Camii

Nusretiye Camii

Okçumusa Camii

Ömeravni Camii

Rıhtım Mescid Camii

Sahaf Muhittin Camii

Sahaf Muslihiddin Camii

Sefa Mescid Camii

Seferikethüda Camii

Seferikoz Camii

Selime Hatun Camii

Seyit Ali Çelebi Camii

Sinan Paşa Camii

Sirkeci Muslihiddin Camii

Sirkeci Mustafa Ağa Camii

Sokullu Mehmet Paşa Camii

Sururi Mehmet Camii

Şaban Kaptan Camii

Şahadet Camii

Şahkulu Camii

Şahsuvarbey Camii

Tahtakadı Camii

Taksim Mescid Camii

Tomtom Kaptan Camii

Turşucu Hüseyin Çelebi Camii

Uşşaki Mescid Camii

Yahyakahya Camii

Yeldeğirmeni Camii

Yenişehir Çarşı Camii

Yeraltı Camii

Yolcuzade Camii

Yusuf Agah Camii

Beyoğlu'nda bulunan kiliseler;

Kırım-İngiliz Protestan Kilisesi

St. Louis Fransız Latin Kilisesi

Anarat Huygutyun Kilisesi

Ayıa Tiriada Rum Katolik Kilisesi

St. Trinite Ermeni Katolik Kilisesi

Terpa Sainte Şapeli

Panagia Rum Ortodoks Kilisesi

Surp Yerortutyun Kilisesi

St. Pierre Ve St. Paul Latin Kilisesi

Theotokos Kafaitani Ortodoks Kilisesi

Ayios Nikolaos Ortadoks Kilisesi

Hagios Ionnis Ortodoks Kilisesi

Surp Hısusu Pirgiç Kilisesi

Ayios Andreas Kilisesi

Aya Elia Kilisesi

Dutch Şapeli (Dutch Chapel)

Panayia Kilisesi

Surp Asdvadzodzin Kilisesi

Santa Maria Draperis Latin Kilisesi

Üç Horan Ermeni Kilisesi

Saint Antonio Di Padoa Kilisesi

Surp Vaskeperan Ermeni Katolik Kilisesi

Aya Tiriada Kilisesi

Aya Kostantın Ve Aya Elenı Rum Ortodoks Kilisesi

Meryem Ana Süryani Kadim Kilisesi

Rum Ortodoks Kilisesi

Galata Ermeni Kilisesi

Galata Türk Ortadoks Kilisesi

Ermeni Katolik Kilisesi

Fransız Sefareti Kilisesi

Alman Protestan Kilisesi

Müstakil Türk Ortodoks Kilisesi

St. Benoit Kilisesi Galata

Ayios İoannis Ortodoks Kilisesi

Surp Lusavoriç Ermeni Kilisesi

Ayios Pandeleimon

St. Louis Fransız Latin Kilisesi

Ayios Konstantinos Ve Ayia Eleni Kilisesi

Avios Panteleimon Kilisesi

Terra Sainte Sapeli

Panagia Rum Ortodoks Kilisesi

San Antonio Di Padova

Evangelistra Kilisesi

Ayia Paraskevi Hasköy

Surp Hisus Pırgiç Kilisesi

Beyoğlu'nda bulunan Sinagoglar;

İtalyan Musevi Sinagogu Terziler Sinagogu Eskenazi Musevi Sinagogu Zulfaris Sinagogu Hasköy Maalem Sinagogu Neve Şalom Sinagogu

F. Beyoğlu İlçesinin Ekonomisi

Beyoğlu İlçesinde ekonomi esas olarak ticaret ve hizmet faaliyetlerine dayanmaktadır. Bankalar Caddesi gibi yoğun ve önemli iş merkezlerine sahip olan ilçe, çeşitli iş kollarında İstanbul'un nabzını tutan bir konumdadır. İş ve sanat dünyasındaki önemli gelişmelere en yakın şekilde tanık olunabilecek bu pozisyonu, her geçen gün daha da değerlenmesine neden olmaktadır. Taksim ve çevresinde özellikle otelcilik, mağazacılık ve yemek sektörünün ağırlıkta olduğu iş yaşamında, yerli gerek yabancı ziyaretçilerin yoğunluğu hacmi arttırmaktadır. İlçe ticaretinin büyük bölümü eğlence ve turizm sektörüne endeksli olmakla beraber küçük ve orta ölçekli imalathaneler de bulunmaktadır. Karaköy'ün yoğun ticari aktivitesinin getirmiş olduğu hareketlilik ilçenin diğer alanlarına da etki etmiştir. Şöyle ki ilçenin en sonundaki mahallelerde bile Karaköy'e hitap eden depolar mevcuttur. Böyle olunca her binanın altında konut olması gerek yerler bile dükkan yapılmış ve kiraya verilmiştir. Diğer bir komşu ilçe olan Şişli'deki tekstil sektörünün atölye ayağı büyük ölçüde Beyoğlu'nda yer almaktadır. Böyle olunca da kaçak işçi cenneti durumundadır. Bugün konfeksiyon atölyelerinde sigortasız binlerce insan çalışmaktadır.

G. Beyoğlu Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Kentsel dönüşüm ihtiyacı çarpık yapılaşmanın bir tezahürü olarak doğmuştur. Kentin en sağlam zeminine sahip olmasına rağmen, Beyoğlu'nda yapılaşma sağlıksız ve denetimsiz olduğundan binalar büyük risk altındadır. İlçedeki binaların yüzde 85'i 1999 depremi öncesine aittir.

- i. Çarpık yapılaşma ilçenin mülkiyet sorunu olan bölgelerinde görülmektedir. Eski yerleşim yerlerinde ise arazi değerli ve kıt olduğundan mümkün olduğunca yüksek katlı ve bitişik nizamda yapılan binalar günümüzde önemli bir sorun oluşturmaktadır. İmar ve ruhsat sorunlarının çözülememiş olması mülkiyet problemiyle birleşince kentsel dönüşüm adına zorluk doğurmaktadır.
- ii. Günlük ziyaretçi sayısının, ilçe halkı nüfusunda birkaç kat fazla olması mesai geliş gidişlerinde ciddi yoğunluklara yol açmaktadır. Bunun temel nedeni iş imkânı ile konut sayısının orantısız olmasıdır. Günümüzde yapılmak istenen dönüşüm projelerinde konuta hala yer verilmemektedir. Sonuçta burada çalışacak insanlar yine İstanbul içinde hareket ederek kentin trafik yoğunluğunu arttıracaklardır.
- iii. İlçe ticari gelirlerinden halkın aldığı payın düşüklüğü sosyal yapıyı dengesiz bir hale getirmiştir. Tinerci denilince akla gelen yer Taksim ve Beyoğlu'dur. Bunca senedir ilçe belediyesi ve büyükşehir bu imajı kaldıramamıştır. Sayıları 50'yi geçmeyen bu insanları rehabilite etmek, mümkün değilse gözetim altında tutmak, suça bulaşmalarını engellemek bu kadar zor olmasa gerektir.
- iv. Beyoğlu'nda ciddi bir güvenlik sorunu karşımıza çıkar. Akşam saatlerinde güvenlik ihtiyacı kendini çok daha fazla hissettirmektedir. Güvenlik sorunlarının temel nedenleri; kayıt dışı iş imkânının fazlalığı ve kaçak işçi ve gece hayatıdır. İlçede yapılaşması oldukça kötü olan Hacıhüsrev Mahallesi uyuşturucu ticaretinin ve hırsızlığın merkezi konumundadır. Tarlabaşı ve Sururi arasında kalan mahalleler kaçak işçi, fuhuş ve kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin merkezi durumundadır. Bu alanlarda yaşayan mülk sahibi neredeyse yok denecek kadar azdır. Barınma ihtiyacı olan insanların acizlikleri istismar edilmektedir. Görünüşe göre, geleceğinden umut kesilen bu mahallelerin altyapısına yatırımı yapacak bir irade yoktur. Buralarda yapılacak olan kentsel dönüşümden çok sosyal dönüşümdür.
- v. Hemşehri gettolarının entegrasyon sorunları, kentlilik bilincinin geliştirilememesi sebebiyle büyük ölçekli kavgalar yaşanmaktadır. Bu topluluklara yönelik kültürel etkinlikler ile kentlilik bilinci aşılanmalı

özellikle genç nesillerin kent kültürüne dahil edilmesi hedef alınmalıdır. Orta yaş ve üzeri olanlar yılın yaklaşık 6 ayını zaten memleketlerinde geçirmektedirler. Bu gelgitler onların adapte olmasını daha da zorlaştırmaktadır.

vi. Temizlik sorunu çarpık yapılaşma ile doğmuştur. İsteyen istediği yere imkânı büyüklüğünde yapılar yaparken denetlemeyen idarenin şurada çöp toplama yeri olsun demesi beklenemez. Günümüzde de çöp toplama hizmetinin pahalı ve zor olması bundan ötürüdür. Ancak, insanların eğitim ve kültür seviyeleri temizlik sorununun büyümesine katkıda bulunmuştur. Bugün Taksim Meydanına ve İstiklal Caddesine baktığınızda yerler ciklet lekeleriyle bezenmiştir. Toplumumuzun yere çöp atma alışkanlığını ülkenin vitrini konumundaki Taksim ve civarında yapılacak büyük bir kampanya ile düzeltmek amaçlanmalıdır.

vii. Beyoğlu, İstanbul denildiğinde akla gelen ilçedir. Anakentin kültür merkezi olarak Beyoğlu karşımıza çıkar. Bununla birlikte Beyoğlu'nun geri planında Kasımpaşa, Okmeydanı-Sütlüce semtlerinin ihtiyaçlarının da dikkate alınması gerekir. Sadece Beyoğlu-Pera bölgesini dikkate alan ya da bu bölgeyi önceleyen projelerin başarıya ulaşması mümkün değildir. Beyoğlu projeler çalışmasında önceliğin Okmeydanı-Kasımpaşa bölgesine verilmesi gerekliliktir.

viii. Beyoğlu Kağıthane sınırından başlayarak, bütünüyle Haliç ve Boğaza sınırı olan tek İlçe olmasına rağmen, sahile doğrudan ulaşımı olmayan bir ilçedir. Haliç ve Boğaz kıyılarında yer alan bireysel kullanıcılar nedeniyle İlçe sakinlerinin ya da İstanbulluların sahilden doğrudan yararlanması mümkün olamamaktadır. Öncelikle Beyoğlu İlçesinde yaşayan kişilerin sahilden yararlanmasına imkân sağlayan projeler geliştirilmelidir. Bu noktada, Fatih Tersanesinin ve diğer tersanelerin kamusal kullanıma açılmasına yönelik projeler yapılacaktır.

ix. Beyoğlu'nun bir başka temel sorunu, dar ve düzensiz sokaklar sorunudur. İlçenin tarihi merkezinde dar sokaklar sorunu, koruma gereklerine göre çözümlenirken, Kasımpaşa-Okmeydanı bölgesinde dönüşüm sağlanarak sorunların çözüme kavuşturulması tercih edilmelidir. Bu bölgede var olan dönüşüm ihtiyacı, yaşayanların aktif olarak sürece katıldığı,

tercihlerinin belirleyici olduğu, kamu tarafından belirlenen projeler ve teknik standartlar doğrultusunda dönüşümün sağlandığı bir yöntem tercih edilmelidir.

x. Beyoğlu'nda karşımıza çıkan en önemli sorun, Okmeydanı bölgesinde, tapu tahsis belgelerinin gereklerinin aradan geçen 29 yıla rağmen yerine getirilmemiş olmasıdır. 2981 sayılı Kanunla getirilen bir düzenlemeyle, kişilere bir hak tanınmış, gerekli ödemeler yapılmak suretiyle, ileride tapuya dönüştürülmek üzere tapu tahsis belgesi verilmiştir. Verilen tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesinin tek koşulu bölgenin ıslah imar planı yapılarak düzenli, sağlıklı ve estetik bir kentin ortaya çıkarılmasının sağlanmasıdır. Bir başka ifadeyle öncelikle imar planında düzenleme yapılacak, yapılan plan doğrultusunda kentin düzenlenmesi ve dönüşümü sağlanırken maliklere tapuları verilecektir. 29 yıl geçmesine rağmen bu dönüşüm sağlanmamış ve kişilerin tapuları verilmemiştir. Yeni dönemde, tapu tahsis belgelerinin hak sahiplerine verilmesi gecikmiş bir hakkın yerine getirilmesi olacaktır.

Mevcut yerel yönetim, tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesinde belgede yazan yasal olarak belirlenmiş 400m2 yerine, bina konturlarını belirleyerek tapuları vermeyi ve bahçelerin belediyeye terk edilmesini istemektedir. Bu durum, semt sakinleriyle yerel yönetimler arasında soruna yol açmıştır. Seçim sürecinde, semt sakinlerinin kanundan doğan haklarının verilmesi yönünde ortaya konulacak açık irade, ilçe halkının desteğinin alınması noktasında belirleyici olacaktır.

xi. Beyoğlu bölgesinde, Gezi Parkı sürecine ilişkin teknik ayrıntılara hakim olan bir yönetim olarak, parkın olduğu gibi korunması noktasında etkin bir rol oynanacağı vurgusu önem kazanmıştır.

xii. Gümüşsuyu caddesinden Dolmabahçe'ye inen bir açık hava yürüyen merdiven projesinin ve çevresinde toplumun duraklayabileceği seyir terasları ve günübirlik ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri mekanların oluşturulması ilçenin yanında bütün İstanbul'a hizmet sunan bir proje olacaktır.

XIII. Esenyurt

Esenyurt İlçesi, İstanbul'un en çok konuşulan ilçesidir. Kamuoyu gündemine genel olarak imar uygulamalarının fazlalığı ve mevzuata aykırı yapılaşma sorunlarıyla gelen bir yerleşim yeri olarak akıllarda kalmaktadır.

Yeni sayılacak geçmişi itibariyle yapılaşma ve altyapı sorunlarının çözümlenmiş olması beklenen bir ilçedir. Bununla birlikte, Esenyurt, sorunları olan bir ilçe olarak karşımıza çıkmaktadır.

Siyasi olarak sol ve sosyal demokrat seçmenlerin yoğunlaştığı bir bölge iken, iktidar partisinin iktidarın sağladığı olanakları kullanmak suretiyle yerel seçimleri almış olduğu bir yerleşim yeridir.

A. Esenyurt İlçesi Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

Esenyurt¹³, İstanbul'un Büyükçekmece ilçesinin semtlerinden biriyken, 2008 yılında Kıraç beldesi ile birleştirilerek ilçe olmuştur.

İlçenin doğusunda Avcılar ilçesi, batısında Büyükçekmece ilçesi, kuzeyinde Başakşehir ve Arnavutköy ilçesi, güneyinde Beylikdüzü ilçesi yer almaktdaır. Esenyurt ilçesi yaklaşık 57 km² 'lik bir yüz ölçümüne sahiptir. Arazi az engebeli olup, ilçe hudutlarında orman mevcut değildir.

19. yüzyılın başlarında Ekrem Ömer Paşa'ya ait çiftlik toprağında kurulan yerleşme, buranın hissedarlarından olan Eşkinozgillerden Eşkinoz adını almıştır.

¹³ Esenyurt. bel. tr, Esenyurt tarihi

1967'de de yerleşim yerinin adı Esenyurt olarak değiştirilmiştir. Eşkinoz Çiftliği'nde çalışanların oluşturduğu yerli halka 1920-1938 yıllarında Romanya ve Bulgaristan'dan göçenlerin katılımı ve son yıllarda iç ve dış göçlerle (Bulgaristan, Almanya, Kars, Ardahan v. s.) gelen nüfus, etnik ve nüfus yapısının bugünkü halini almasını sağlamıştır.

İlk yerleşim, Merkez Mahallesi'nde Köyiçi Mevkiinde oluşmuştur. Bugün hala bu alanda bulunan Roman vatandaşların yaşadığı ve yerleşmenin en yoğun özelliklerini taşıyan Roman Mahallesi ilk yerleşmenin çekirdek alanlarından biridir. 1920-1938 yıllarında bölgeye gelen Romanya ve Bulgaristan göçmenlerinin ikamet ettiği Merkez Mahallesi'nin kuzey kesiminde bulunan göçmen mahallesi de yerleşmenin görece olarak eski bölgesidir.

B. Esenyurt İlçesinin Nüfus Analizi

Esenyurt'un nüfusu 500. 027'dir. İstanbul'un en kalabalık 8. İlçesi konumundadır.

Esenyurt nüfusun önemli bir kısmı Ardahan ve Kars illeri, başta olmak üzere Ağrı, Erzurum ve Artvin illerinden gelmiş kişilerdir. Esenyurt İlçesi Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz kökenli insanların yoğun olarak göç ettiği bir yerleşim yeridir.

Nüfusun 256. 793'ü erkek, 243. 234'ü kadındır.

Yıllık nüfus artışı %11,91 gibi yüksek bir orandadır. Son bir yıllık nüfus artışı 53. 250'dir.

Esenyurt İlçesinde yapılacak seçim çalışmalarında nüfusun kaynak illeri dikkate alınması sonucu etkileyecektir.

C. Esenyurt Sosyal Yaşam Analizi

Esenyurt İlçesi yüksek nüfus artış hızı baskısı altındadır.

Nüfus artışı büyük oranda orta/alt gelire sahip ailelerde gerçekleşmektedir.

İlçede sosyal yaşam zayıftır.

Sosyo ekonomik kaygılar, kültürel beklentilerin önünde yer almaktadır. İlçe halkının gelir seviyesini yükseltecek projeler üretilmesi, özellikle Esenyurt ilçesi bakımından önemlidir. İlçe halkının kendini dışlanmış hissetmekte olduğu kanaati mevcuttur. İlçede yapılmakta olan yoğun inşai faaliyetler sonucunda yeni gelecek nüfusla mevcut nüfusun uyum sorunu yaşaması riski mevcuttur.

1. Yerel gazeteler

Esenyurt gazetesi

Esenyurt haberleri

Esenyurt haber

Esenyurt tellal

İlçede yayın faaliyetlerini sürdüren yerel basın kuruluşlarıdır.

2. Dernekler

İlçede 83 dernek ve 5 vakıf bulunmaktadır

Bunların içerisinde en etkin olanlar şunlardır:

Akkanat eğitim ve sağlık vakfı

Erenler eğitim ve kültür vakfı

Esenkent kültür sanat eğitim vakfı

Esenyurt imar ve kalkınma vakfı

Akçaburgaz İlim ve Kültüre Hizmet Derneği

Ardağan İli Damal İlçesi Seyitören Köyü Cem Evi Kültür Dayanışma ve Güzelleştirme Derneği

Ardahan İli Damal İlçesi Çaybaşı Mahallesi Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ardahan İli Hoçvan Dernekler Federasyonu

Avrupa Reklamcılar ve Tabelacılar Dayanışma Derneği

Başakşehir Ziraat Odası Başkanlığı

Başçiftlik Kültür ve Dayanışma Derneği

Batis Esenyurt Şubesi - Bağımsız Tekstil İşçileri Sendikası

Biz de Varız Derneği

Dosteli Yardım Eğitim ve Kültür Derneği

Erzincanlılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Esenkent Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı

Esenşehir İlim ve Kültüre Hizmet Derneği

Esenyurt Artvinliler Yöresi Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Esenyurt Kastamonulular Derneği

Esenyurt Minibüsçüleri Derneği

Esenyurt Trakyalılar Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Güneş Cemevi Vakfı

Haramidere Cem Evi Kültür Merkezi

Hz. Hamza Camii Kuran Kursu Yaptırma Yaşatma Derneği

Hz. Ömer Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

İncirtepe Cemevi - Erenler Eğitim ve Kültür Vakfı

Kıraç İlim Ve Kültüre Hizmet Derneği

Kistik Fibrozis Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Mehmet Emin Horoz Eğitim Vakfı

Ordu İli Aybastı İlçesi Alacalar Beldesi Sosyal Dayanışma

Yardımlaşma Derneği

Özalp Saray İlçeleri Kültür ve Dayanışma Derneği

Su Yalıtımcıları Derneği

Tahtakıran Köyü Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Türkistan Cem Evi Kültür ve Yaşatma Derneği

Türkiye Beyazay Derneği

Üçevler Cami ve Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Van Dernekler Federasyonu Veysel Karani İlim Eğitim Gençlik Yardımlaşma Derneği Yarım Elma Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Esenyurt İlçesinde sivil toplum kuruluşlarının yapılanmasında hemşehri dernekleri sayıca azdır. Bu durumun iki temel nedeni vardır. Bunlardan birincisi, ilçeye farklı il ve bölgelerden gelen nüfusun birkaç ilden gelmiş olması nedeniyle kurulan hemşehri derneklerinin yeterli olmasından dolayı aslında yeterince dernek kurulmuştur. İkincisi ise, Esenyurt İlçesinde var olan ekonomik ve sosyal sorunlara karşı duyarlı kişilerce daha çok yardım amaçlı dernekler kurulması yoluna gidilmesidir.

Esenyurt İlçesinde kurulmuş bulunan sosyal yardım dernekleri bir yandan sosyo-ekonomik açıdan yardım ihtiyacının çok yüksek olduğunu gösterirken, diğer yandan ilçe seçmeninin sosyal duyarlılığının fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Yerel seçimlerde, sosyal içerikli projeler üzerinden yapılacak çalışmaların Esenyurt İlçesinde etkili olacağı değerlendirilmektedir. Yapılacak projelerde, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak hareket edilmesini esas alan bir yaklaşım belirlenmesi durumunda seçmen davranışının yönlenmesi ve doğru yöne kayması kolaylaşmış olacaktır.

3. Mahalleler

Esenyurt ilçesi toplam 20 mahalleden oluşmaktadır.

Fatih

İncitepe

İnönü

Merkez

Namık kemal

Saadetdere

Talatpaşa

Mehter çeşme

Yenikent

Örnek

Yeşilkent

Pınar

Ardıçlı

Esenkent

Güzelyurt

Sanayi

Cumhuriyet

Akçaburgaz

İstiklal

Atatürk

D. Esenyurt İlçesi Siyasi Durum Analizi

İstanbul'un en yoğun göç alan ilçelerinden olması itibariyle fakirlik sorunu yoğun yaşanmakta ve bundan dolayı da sosyal yardım, iktidar tarafından seçmen tercihlerini yönlendirmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu yaklaşım sonucunda, anamuhalefet partisiyle AKP arasındaki fark açılmaktadır.

Sosyal demokrat bir siyasi hareket olarak, temel hareket noktası sosyal yardımlaşma olan projeler üretmek suretiyle Esenyurt seçmenini yeniden kazanmak mümkündür. Sosyal ve ekonomik sorunların üzerinde hassasiyetle durulup, sosyal ve ekonomik politikalar üretilmesi şarttır.

Kurucu belediye başkanı Gürbüz Çapan'ın ilçede etkisi devam etmektedir. Bu etki bir kesim üzerinde olumlu, bir kesim üzerinde ise olumsuz olarak ortaya çıkmaktadır. Sayın Çapan'ın etkileme gücüne

sahip olduğu seçmenler üzerinde, kamuoyuna yansıtılmadan çalışması tercihi yerinde olacaktır.

Seçim kampanyası sürecinde parti olarak, sosyal ve ekonomik sorunlara odaklanan projelere vurgu yapılması ve bu konuların üzerine eğilinmesi gerekmektedir.

Son iki seçimde ortaya çıkan seçmen tercihlerine bakıldığında, yerel yönetimler seçiminde ortaya çıkan seçmen tercihinin, genel seçimlere göre, anamuhalefet partisi aleyhine şekillendiği görülmektedir. Bir başka ifadeyle, yerel seçimlerde CHP seçmen kaybı yaşamaktadır. Genel seçimde seçmen, AKP'nin iktidar olma avantajına rağmen, anamuhalefet partisi tercihini sandığa yansıtmaktadır. Buna karşılık, yerel seçimlerde, anamuhalefet partisinden uzaklaşan bir seçmen kitlesi bulunmaktadır.

Bir başka önemli tespit ise, yerel seçimde, Esenyurt seçmeninin sandığa gitmekten imtina etmiş olduğudur. Sosyal demokrat seçmeni heyecanlandıracak ve sandığa götürecek projeler üzerinde çokça durulması gerekir. Bu noktada, Esenyurt seçmenini ilgilendiren ve etkileyen sosyal içerikli projelere odaklanmak doğru bir seçik stratejisi olacaktır.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy	Оу
		Sayısı	Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Necmi Kadıoğlu	84. 167	%44,34
Cumhuriyet Halk Partisi	Bülent Kerimoğlu	56.772	%29,91
Demokratik Toplum Partisi	Tuncer Bakırhan	29. 445	%15,51
Milliyetçi Hareket Partisi	Ahmet Karasoy	11.415	%6,01
Saadet Partisi	Kan Şavata	4. 105	%2,16
Demokratik Sol Parti	Naim İme	1.301	%0,69
Anavatan Partisi	Taner Uluğ	928	%0,49
Demokrat Parti	Abdullah Şahin	624	%0,33
Türkiye Komünist Partisi	Gökhan Çimen	551	%0,29
Bağımsız Türkiye Partisi	İsmayil Yıldız	476	%0,25

Bağımsız	Mehmet Şükrü Engin	37	%0,01
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Necmi Kadıoğlu	189. 821	%100

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	48,58	119.679
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	30,02	73. 961
3.	RECEIVED	ABDULLAH LEVENT TÜZEL	8,62	21. 232
4.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	8,13	20.033
5.	C: SARIET PRATES	SP - Saadet Partisi	0,93	2. 284
6.	€	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,76	1. 873
7.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,64	1. 587
8.		DP - Demokrat Parti	0,40	995
9.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,34	831
10.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,29	707
11.	MALLET	MP - Millet Partisi	0,25	616

12.	QAĞIN ĞÎL	MUSTAFA AVCI	0,24	580
13.	y	DSP - Demokratik Sol Parti	0,22	550
14.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,07	181
15.	LOP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	121
16.	GREATEGL	HANİFİ AVCI	0,02	60
17.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0
18.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

E. Esenyurt İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Yeni yapılanmakta olan ilçelerde, genel olarak İstanbul'un yaşamış olduğu teknik ve sosyal altyapı eksikliği sorunlarına çözüm üretilmesi imkânı bulunması beklenen bir durumdur. Bununla birlikte, yoğun göç alan ve konut üretilmesi baskısı bulunan yerleşim yerlerinde, teknik ve sosyal altyapı düşünülmeden, imar mevzuatına aykırı yapılaşmaların ortaya çıkması da olasıdır. Esenyurt İlçesi bu iki durumu bir arada yaşayan ilçelerden biridir.

1. Yol Altyapısı

İlçenin güneyinden geçen E5 ve İlçenin içinden geçen TEM oto yolu ana ulaşım aksıdır. Bu iki ana arter üzerinden Esenyurt İlçesine ulaşım mümkündür. Bu iki yol üzerinden ulaşımın mümkün olması, günün her saatinde İlçeye ulaşılabileceği anlamına gelmemektedir. Trafiğin

yoğun olduğu saatlerde, her iki yol üzerinden de İlçeye ulaşım çok güç olmaktadır.

Eski yerleşim yerlerinin çarpık yapılaşması, yeni yerleşimlerin de nüfus yoğunluğu nedeniyle mevcut yollar ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Yoğun göç nedeniyle ortaya çıkan konut ihtiyacının oluşturduğu baskı altında yapılaşan İlçede, yol altyapısının yetersiz olması beklenen bir durumdur. İlçe içerisinde trafik akışının sağlanması için standartlara uygun yolların yapılması ihtiyacı her geçen gün artmaktadır.

İlçe yollarını Asfaltlama çalışmaları halen tamamlanamamıştır.

2. Otopark

Yolların yetersizliği, otopark ihtiyacının karşılanmamış olmasıyla birlikte daha da belirgin hale gelmektedir. İlçenin otopark ihtiyacı, yapılaşmanın yoğunluğuyla birlikte öncelikli hale gelmiştir. Yapılan her inşai faaliyette, otopark yapılması ya da bedeli alınarak belediye eliyle yapılması yönündeki mevzuat hükmüne rağmen, idarenin kusuru nedeniyle otopark konusunda genel olarak yoğun bir sorunla karşılaşılmaktadır.

İlçede sadece bir adet otopark, Akçaburgaz kapalı pazar altı otoparkı, mevcuttur.

3. Ulaşım

Esenyurt İlçesine yönelik doğrudan etkili bir toplu taşıma hizmeti bulunmamaktadır. Otobüs ve minibüs hatları üzerinden toplu taşıma hizmeti verilmektedir. Bu hizmetlerin ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğu gözlemlenmektedir.

İlçeye ulaşan ya da ilçe içerisinde hizmet veren raylı sistem bulunmamaktadır.

İlçenin güney sınırına kadar gelen metrobüs hattı, toplu ulaşımın temelini oluşturmaktadır. İnsani standart ve ölçülerle bağdaşmayan bu uygulamadan dahi yararlanmak, Esenyurt halkı için bir lüks görünümündedir.

4. Yeşil alan

Resmi kayıtlarda Kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı her ne kadar 6,5 m2 olarak gösterilse de, yeşil alan olarak görülen, daha doğrusu ayrılan alanların sürekli olarak, ani kararlar ve plan değişiklikleriyle imara açılması nedeniyle, yeşil alan standardının gerisinde kalan bir gerçek karşımıza çıkar.

Son hesaplara göre ilçede 2,5 milyon m2 yeşil alan vardır. Nüfusa oranlandığında 5 m2'nin altında bir yeşil alan ortalaması bulunmakla birlikte, bu durum, aktif yeşil alanı ortaya koyan bir veri olarak değerlendirilmemelidir.

5. Eğitim Hizmetleri

İlçe nüfusunun genç olması okul ihtiyacını arttırmaktadır. Ancak, eğitim ihtiyacını karşılayacak miktarda okul bulunmamaktadır.

İlçe eğitim seviyesi ile ilgili sağlıklı veri bulunmamakla beraber, hayli düşük olduğu düşünülmektedir. Verilerin ortaya konulmak istenilmemesinin geri planında ortaya çıkacak rakamların hoşnutluk vermekten uzak olması yatmaktadır.

İlçede 1 Resmi Okul Öncesi, 13 Özel Anaokulu, 39 Resmi İlköğretim, 5 Özel İlköğretim, 11 Resmi Ortaöğretim, 3 Genel Lise, 5 Meslek Lisesi, 1 Anadolu Lisesi, 2 Çok Programlı Lise, 6 Özel Ortaöğretim, 1 Halk Eğitim Merkezi, 1 Rehberlik Araştırma Merkezi, 23 Özel MTSK, 17 Özel Dershane, 5 Özel Rehabilitasyon Merkezi, 1 Özel Eğitim, 3 Özel Muhtelif Kurs, 3613 öğretmen, 93. 056 öğrenci, 1. 726 derslik mevcuttur. Bu veriler ışığında, sınıf başına düşen öğrenci sayısının insani olmaktan uzak olduğu ve eğitim-öğretim hizmetlerinin gerektirdiği standartların gerisinde kaldığı görülmektedir.

6. Sağlık Hizmetleri

Esenyurt İlçesinde, kamuya ait,1 devlet hastanesi ve 13 sağlık ocağı bulunmaktadır. İlave olarak İlçede 1 özel hastane, 5 tıp merkezi, 1 özel

poliklinik, 1 ana ve çocuk sağlığı merkezi ve 1 diyaliz merkezi hizmet vermektedir.

İlçenin mevcut yoğun nüfusu ve hızlı nüfus artışı nedeniyle sağlık hizmetleri yetersiz kalmaktadır.

Belediye olarak, sağlık tesislerinin ilçe sınırları içerisinde kurulmasının teşvik edilmesi yoluyla hizmetlerin standartlarının yükseltilmesi ve imkânların artırılması yoluna gidilmelidir. Yine Belediye tarafından kurulacak sağlık tesisleriyle verilecek sağlık hizmetlerinin İlçe halkının ihtiyaçlarının karşılanmasında etkili olacağı değerlendirilmelidir. Sağlık hizmetlerinin belediye aracılığıyla sunulması, sosyal belediyecilik projesi olarak, büyük bir fırsat sunmaktadır.

7. İbadethaneler.

İlçede 52 camii, 3 cemevi bulunmaktadır.

İbadethaneler, toplumun ortaklaşa oluşturdukları ekonomik kaynaklar kullanılarak inşa edilmektedir. Toplumun belli bir kısmının ortak genel ihtiyacı olarak ibadethanelerden daha nitelikli bir şekilde yararlanılmasını sağlamaya yönelik olarak projeler geliştirilmesi doğru olacaktır.

İbadethanelerin bulunduğu arazilerde, sosyal donatılar kurulması imkânının araştırılması, otopark, kültür alanları, kütüphane, salon, kurs ve benzeri faaliyetler için uygun mekanların oluşturulması, etkin bir belediyecilik hizmeti olarak karşımıza çıkabilecektir.

F. Ekonomi

İlçede sanayi önemli bir yer tutmaktadır.

Sanayi İşletme Sayıları:

1759 Adet Sıhhi İşletme (İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı mevcut)

745 Adet Gayrisıhhi İşletme (İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı mevcut)

615 Adet Gayrisıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvurusu bulunmaktadır.

804 Adet Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvurusu bulunmaktadır.

Evren 1. Oto Sanayi Sitesi

Evren 2. Oto Sanayi Sitesi

Fatih Oto Sanayi Sitesi

Alkop Sanayi Sitesi

Isiso Sanayi Sitesi

Mimsan Sanayi Sitesi bulunmaktadır.

Tarım ve Orman:

2011 yılı Doğrudan Gelir Desteklemeleri dikkate alınarak Esenyurt İlçesinin Ekim Yapılan Tarım Arazileri Toplam 197,2 da'dır.

G. Esenyurt Sorunlar, Çözümler ve Projeler

- i. Havai elektrik hatlarının halen yer altına alınma projesi halen tamamlanamamıştır ve katlı yapılar nedeniyle tehlike oluşturmaktadır. Elektrik hatlarının yer altına alınması, bir altyapı sorunu olarak İlçe halkının sağlığını tehdit eden bir durumdur. Konuyla ilgili çalışmaların bir an önce tamamlanabilmesi için ilgili idarelerle temasa geçilerek çözüm üretilmelidir. Elektrik hatlarının bulunduğu araziler üzerinde yapılaşmaya gidilmesinin sorumluluğunun mevcut belediye yönetimine ait olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.
- ii. Engelliler toplumun vicdani durumuna ayna tutan gruptur. Bu noktada belediyelerin önde gelen sosyal hizmeti engelli nüfusun ihtiyacının karşılanması olmalıdır. Engelliler için rehabilitasyon merkezi olmaması, bir yerel yönetim için utanılacak bir veri olarak kabul edilmeli ve bu duruma bir an evvel son verilmelidir.

iii. Toplu konut ihtiyacı, Esenyurt İlçesinin yoğun göç almasının getirdiği bir sorundur. İlçe genelinde yürüyen inşai faaliyetlerin büyüklüğüne bakıldığında, ilçede konut sorunu yok gibi gözükse de, sosyoekonomik durumu itibariyle desteklenme ihtiyacı içerisinde olan kişilere yönelik olarak, sosyal amaçlı konut üretimi ilçe genelinde çözülmesi gereken bir soruna dönüşmektedir. Bu noktada, iki farklı tercih ortaya konulabilir. İlçede sosyal amaçlı konut üretilmesi, belediye arsaları üzerinde özel sektöre kat karşılığı yaptırılabileceği gibi, büyükşehir iştiraki kuruluşlar eliyle de yapılabilir.

iv. Park, çocuk parkı ve oyun alanı gibi sosyal altyapıların yetersizliği, Esenyurt gibi yoğun nüfus barındıran bir ilçede özellikle aciliyet kazanmaktadır. Nüfusun önemli bir kısmının küçük yaşta olması park alanlarına olan ihtiyacı arttırmaktadır. Yeni yapılaşmakta olan bir ilçede, arazilerin imara açılması sürecinde %40 oranına kadar alınan düzenleme ortaklık paylarının özellikle acil olan sosyal altyapı hizmetlerine ayrılması suretiyle soruna çözüm üretilmesi gerekir.

v. Sokak ve kapı numaralarının eksikliği, adres bulma problemi sorunu, aslında düzensiz bir yapılaşmanın ve şehirleşmenin sonucudur. Arazilerin, plan, program ve arsa düzenlemesi yapılmadan yapılaşmaya açılması nedeniyle, kent bilgi sisteminin kurulması zorlaşmaktadır. Kentin imar planı öncelikle tamamlanarak, kent bilgi sisteminin kurulması gerekir.

vi. Sağlık tesis ve alt yapı eksikliği Sağlık hizmetlerinin yetersizliği önemli bir sorun olmakla birlikte, belediye imkânlarıyla kolay ve etkili bir şekilde çözümlenebilecektir. Hatta geliştirilecek sağlık hizmetleri altyapısıyla özellikle ilk yerleşik seçmenin çoğunluk desteğinin sağlanması mümkündür. Bu seçmenin ağırlıklı olarak mevcut iktidarı desteklemekte olduğu dikkate alındığında, seçmen tercihine yaşanacak bu değişimin, seçim sonuçları üzerinde etkili olacağı söylenebilir.

vii. Yollarda sinyalizasyon sisteminin yetersiz olması, trafik sıkışıklığının ana nedenlerinden biridir. Trafik hareketlerinin düzenlenmesi, başlı başına yönetilmesi gereken bir konudur. Trafik düzeninin kurulması ve devam ettirilmesinde sinyalizasyon sistemi son derece gerekli olan bir

teknik altyapıdır. Kurulacak teknik trafik altyapısının trafiği yönetmesinin ötesinde, trafik kurallarına uymayan sürücülerin cezalandırılmasına ve kurallara uyanların kendilerini mağdur hissetmelerinin önüne geçecek şekilde programlanması gerekir. Bu gereklilik sadece Esenyurt'la sınırlı olmayıp, İstanbul genelinde karşımıza çıkan bir durumdur.

viii. Kaçak yapılar, İstanbul genelinde karşımıza sıklıkla çıkan bir sorun olmakla birlikte, Esenyurt İlçesinde daha yoğun bir sorundur. Kaçak yapı sorununun büyüklüğü, ilçede var olan konut ihtiyacının karşılanamamasından kaynaklanmaktadır. Kaçak yapılar sorunu ve gecekondu yoğunluğu kapsamlı bir tespit çalışmasından sonra çözümlenebilecek bir sorundur. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaşmanın hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra asla kaçak yapılaşmaya göz yumulmayacağıdır.

ix. Carpık kentleşme sorunu, İstanbul'un sorunudur. Carpık kentleşmenin kentsel dönüşüm yoluyla çözüme kavuşturulması gerekir. Esenler İlçesinde kentsel dönüşüm uygulaması, vatandaşların büyük çoğunluğunu doğrudan ya da dolaylı olarak mağdur eden bir şekle bürünmüştür. Dönüşüm alanlarında parsellerin toplulaştırılması, uygulamanın bütün olarak bir yandaşa verilmesi, parsel maliklerinin küçük ortak haline gelmesi gibi sorunlara ek olarak, imalathane ve fabrika arazilerinin dönüştürülmesinde malikler, ekonomik olarak ciddi zarar etmektedirler. Mevzuata uygun olarak kurulmuş bulunan ya da sonradan uygunluk sağlanmış olan üretim tesislerinin kentsel alanın dışına taşınması bir gereklilik olabilir. Ancak, bu gerekliliğin yerine getirilmesinde idarenin teşvikiyle yatırımcının iyi niyetinin bir arada olması ve yatırımcının mağdur edilmeyeceği ya da mağduriyetin azaltılacağı bir uygulamanın tercih edilmesi gerekir. Üretim tesislerinin bu alandan tasfiyesinin afet riskinden kaynaklanmadığı açıktır. Düzenli, sağlıklı ve estetik bir kentleşme için gereklilik olduğu düşünülüyorsa, dönüşümün mevcut mevzuat kapsamında, idarenin ve maliklerin-yatırımcıların işbirliği içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir. Bu noktada, üretim tesislerine ilişkin olarak, sundukları istihdam olanakları da düşünülerek, öncelikle

kentsel alanda mevcut imalatların bu haliyle devamının mümkün olup olmadığının araştırılması gerekir. Bu haliyle devamında çevre açısından kirlilik oluşturmayan imalatların ya da alınacak tedbirlerle kentsel yerleşimle uyumlu hale getirilebilecek imalatların devamından yana projeler geliştirilmesi gerekir. İlçe içerisinde devamı mümkün olmayan üretim tesislerinin taşınması ya da dönüştürülmesi noktasında, idare tarafından alanda bulunan yatırımcılara seçenekler sunulması yerinde olacaktır. Yapılacak imar planlama işlemleriyle dönüşüm ve üretim tesislerinin tasfiyesi mümkün olabilecektir. Üretim alanlarına verilecek cazip fonksiyonlarla, maliklerin kendi kendilerine dönüşüme teşvik edilmeleri mümkündür. İlave olarak, sanayi tesislerinin uygun olan yeni alanlara taşınmasını sağlayacak öneri ve düzenlemeler yapılmak suretiyle de dönüşümün sağlanması mümkün olabilecektir. Bu yönde bir yaklaşım ortaya konulduğunda, kişilerin temel hak ve özgürlüklerine müdahale edilmeden dönüşümün gönüllülük çerçevesinde yapılması mümkün olabilecektir. İlçe genelinde sorunlu olan kentsel kısımların ada-sokak-semt-mahalle ölçeğinde ele alınması ve yaşayanların katılımıyla dönüşümün el birliğiyle sağlanması temel strateji olarak ortaya konulacaktır.

x. İşsizlik Esenyurt İlçesinde karşımıza çıkan ve diğer sorunları tetikleyen bir sorundur. Sosyal belediyecilik projeleri kapsamında çözümlenmesi gereken bir sorundur. İşsizlik, yoksulluk ve yoksunluk sorunu, geliştirilecek projelerle Esenyurt ilçesinde kolaylıkla çözüme kavuşturulabilir. Sosyal projeler üzerinden işsizlik sorunu çözümlenebilecektir. İstihdam ihtiyacı içerisinde olan kişilerin mesleki ve teknik eğitime tabi tutularak, İstanbul'un, Avrupa yakasının ihtiyaç duyacağı konularda yetişmiş işgücü haline getirilmesi yoluyla sorunun çözümlenmesidir.

xi. İlçe içi İETT hatlarının yetersizliği, toplu ulaşım sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe içerisinde ulaşımın sağlanmasına yönelik olarak İETT hatlarının açılması ya da halk otobüsü hatları oluşturulması suretiyle çözümler getirilebilecektir.

xii. Esenyurt İlçesi, kent merkezinden uzak oluşu, yoğun göç almakta olması, işsizlik ve benzeri sorunlar, İlçede güvenlik sorununa yol açmaktadır. İlçenin güvenlik ihtiyacı, esas olarak merkezi idare ve kolluk

birimlerince karşılanmak durumundadır. Ancak, belediye idaresinin de güvenliğin sağlanması konusunda yapabilecekleri vardır. Mobese sistemi, gece görüş sistemi ve benzeri tedbirlerle güvenlik sorununun çözümlenmesine katkı sağlanabilecektir.

xiii. Evsiz ve madde bağımlısı sayısının fazlalığı Esenyurt İlçesinin temel sorunlarından biridir. Uyuşturucuyla mücadele yerel yönetimlerden çok güvenlik birimlerinin sorumluluk alanında olan ve adli boyutu olan bir konu olmakla birlikte, uyuşturucu madde kullanımı suretiyle mağdur olan kişilerin korunması belediyelerin sorumluluk alanındadır. Belediyeler öncelikle uyuşturucuya bulaşma sonucunu doğudan nedenleri ortadan kaldırmalıdır. İşsizliğin temel nedeni olan iş olanağı bulunan bir alanda mesleki yeterliliğe sahip olmama eksikliğinin giderilmesi, belediyeler tarafından açılacak mesleki-teknik-kültürel eğitim programlarıyla asılabilecektir. Aile yapılarında ortaya çıkan sorunların çözümüne katkı sağlanmasıyla mutlu insanların bu yola sapması önlenecektir. Ailelerin ve çocukların uyuşturucu ve benzeri maddelere ilişkin risklere karşı bilinçlendirilmesi çalışmaları, bu yönde sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesi ve benzeri önleyici projeler, uyuşturucu ve bağımlılık yapıcı madde sorununun çözümünde etkili olacaktır. İlave olarak, belediyeler, bağımlıların tedavisi konusunda gereken sağlık kuruluşunu doğrudan ya da teşvik suretiyle kurdurarak bu konuda görevinin gereğini yerine getirebilecektir.

xiv. Sel riski, Esenyurt İlçesinde derelerin ıslahı ve dere yataklarının yapılaşmadan uzak tutulması konusunda ciddi bir ihtiyaç vardır. Derelerin ıslahı, büyükşehir projelerinde ortaya konulduğu şekliyle projelendirilecek ve kent yaşamının gerektirdiği sosyal donatı alanlarının tesisinde kullanılacaktır.

xv. Birinci Derece deprem bölgesi olması Esenyurt İlçesinin temel sorunlarından biridir. Deprem riskinin yoğunluğu sorunu, yapıların standartlara uygun olarak inşa edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Öncelikle mevcut bina stokunun hızlı bir şekilde elde geçirilmesi gerekir. Elde edilen tespitler üzerinden projeler üretilmelidir. Güçlendirilerek mevcudiyetini devam ettirebilecek olanlarla, mutlak olarak yenilenmesi gerekenler ayrılarak çözüm sürecinin hızlı bir şekilde, tarafların ortak çalışmasıyla tamamlanması gerekir.

XIV. Eyüp

Eyüp İlçesi, İstanbul'un tarihi yerleşim merkezlerinden biridir. İstanbul inanç turizmi açısından özel bir yeri vardır. İstanbul ve farklı şehirlerden yoğun olarak ziyaretçi alan bir merkezdir.

Korunması gereken kültür ve tabiat varlıklarını barındıran ilçelerden biridir. Eyüp İlçesinin merkezinde, Eyüp Sultan Külliyesinin etrafında korunması gereken tarihi kent kimliği karşımıza çıkarken, Göktürk- Kemerburgaz çevrelerinde tabiat varlıklarının korunması anlamında doğal sit alanları bulunmaktadır.

A. Eyüp İlçesinin Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

1936 yılında Fatih ve Beyoğlu ilçelerine bağlı bölgelerin bu ilçelerden ayrılarak birleştirilmesiyle kurulan Eyüp¹⁴ ilçesi İstanbul'un önemli tarihî merkezlerinden biridir.

Eyüp İstanbul Metropoliten Alanının Batı Yakasında, Çatalca Yarımadasında yer almaktadır. İlçe doğuda Sarıyer, Şişli, Kağıthane, güneydoğuda Beyoğlu, güneyde Fatih ve Zeytinburnu, güneybatıda Bayrampaşa, batıda ve kuzeybatıda Gaziosmanpaşa ilçeleri ile çevrilidir. İlçe Haliç'in son bulduğu noktada başlayan, kuzeyde Karadeniz kıyılarına kadar uzanan 242 km2'lik geniş bir alana sahiptir.

Eyüp İlçesinin tarihi Bizans döneminden başlamaktadır. 6. ve 7. yüzyıllarda Konstantinapolis'in Haliç'in kuzeyindeki Sycae ticaret kolo-

¹⁴ Wikipedia, The Free Encyclopedia

nisi ve sur dışı ile ilişkiler geliştirmeye başladığı dönemde Eyüp'te Aziz Kosmos ve Damianos adlarına adanmış bir manastır mevcuttur. Kydaro (bugünkü Alibeyköy) ve Barbyzes (bugünkü Kağıthane) derelerinin Haliç'e döküldükleri yerin batısında bugünkü Eyüp'ün kurulduğu arazinin dik bir yamaç halinde suya indiği yerde II. Theodosios zamanında kurulan manastırdan ve çevrenin görünümünden dolayı buraya Kosmidion (Yeşil) denilmiştir. Yerleşme bu ziyaretgah çevresinde oluşmuştur.

1453 yılında Osmanlı topraklarına katılan İstanbul, imparatorluğun genişleyen toprakları ve Osmanlı Devleti'nin uyguladığı iskan politikaları ile Bizans'ın son dönemlerinde yitirdiği canlılığına kavuşmuştur. Eyüp'ün rolü fetih sırasında Hz. Muhammed'in sahabelerinden Ebu Eyyub'a (Eyüp Sultan) ait olduğuna inanılan mezarın bulunmasıyla başlar. Bu mezar üzerine Fatih tarafından yaptırılan türbenin, yanında İstanbul'un ilk sultan camii ve külliyesi inşa edilmiştir. Bu külliye bugünkü Eyüp yerleşmesinin çekirdeğini oluşturmuş, çevresinde Bursa'dan gelen göçmenlerin ve Yörüklerin iskanı ile yerleşme gelişmiş ve İstanbul'un kalabalık nüfusunun besin ihtiyacının karşılanmasında burada yer alan tarım alanları ve meralardan yararlanılmıştır.

Eyüp'ün Eyüp Sultan ile başlayan manevi sembolizmi, Hz. Peygamber'e ait kutsal emanetlerin de Eyüp'e taşınması ile yükselecektir. Bu dönemde Eyüp, Mekke, Medine ve Kudüs'ten sonra en kutsal 4. İslam ziyaretgahı haline gelecek, tarikatlara ait tekkeleri, ileri gelen bilgin ve saray mensubuna ait türbeler ve kabristanlarla büyüyecektir.

18. yüzyılda Rumeli'deki huzursuzluk ve aynı dönemde Avrupa ve Kırım'da toprak kayıplarının başlaması göçü artırmış ve eyüp'de konut alanlarının yoğunlaşmasına neden olmuştur.

1880'de Fransız Pierre Lotti adına Haliç ve çevresinin manzarasına bakan bir tepede kurulan kahve Eyüp'ün yabancılar tarafından tanınması ve ziyaret edilmesinde farklı bir yer edinmiştir.

Cumhuriyetin ilk dönemindeki kentlerin planlanması çalışmalarında İstanbul için farklı ülkelerden Batılı uzmanlar plan ve öneriler geliştirmiş, ancak hepsi de Haliç'i bir sanayi alanı olarak görmüşlerdir. Bunlardan

geniş ölçüde uygulanan Prost Planı (1936) ile Haliç kıyılarında ve 1950'li yıllarda Topkapı'da sanayi bölgelerinin tesisi, bunun yanı sıra 1940'lı yıllarda Rami yöresinde ızgara sistemle oluşturulmuş yeni yerleşme alanına Balkan göçmenlerinin yerleştirilmesiyle Eyüp yerleşmesi, sanayi ile iç içe girerek, Haliç kıyısı boyunca kuzeybatıya doğru büyümüştür.

1950'li yıllara değin dinsel kimliğin öne çıktığı bir su kenarı yerleşmesi olan Eyüp bu tarihten sonra hızlı bir dönüşüm sürecine girmiştir. 1954 yılında tapu yasasında yapılan bir değişiklikle kat mülkiyetine olanak sağlanması bu süreci hızlandırmıştır.

Bu süreç sonunda Eyüp'teki çiçek yetiştirme alanları da, Alibey-köy'deki sebze bahçeleri ve meralar da ortadan kalkmıştır.

1984 yılında 3030 sayılı yasa çerçevesinde, Kemerburgaz yerleşmesi ve kırsal alanı Eyüp Belediyesi'ne bağlanmış, böylelikle Eyüp Karadeniz kıyılarına kadar çok geniş bir alanın yerel yönetim merkezi olmuştur. 1990'lı yıllarda Bayrampaşa ve Gaziosmanpaşa'nın ilçe olmasıyla Eyüp'ün kentsel alanı ve kentsel nüfusu azalmıştır ancak, kırsal alandaki yerleşmelerle kolay iletişim olanaklarının olmaması, maden çıkarım alanları ile taş ocaklarının yarattığı ulaşım, doğal kaynakların tahribi, kıyının bozulması ve çevre kirliliği yönünde yarattığı sorunlar, Kemerburgaz vahşi çöp depolama alanının neden olduğu çevre kirliliği ve benzeri güçlükler çözüm bekleyen konular olarak gündemine yerleşmiştir.

B. Eyüp İlçesi Nüfus Analizi

TÜİK 2012 sonu verilerine göre ilçe nüfusu 181. 172'si erkek, 175. 340'ı kadın olmak üzere 356. 512 kişidir. Bu nüfusun 349. 470'i ilçe merkezinde, 7. 042'si bağlı beldelerde yaşamaktadır.

Eyüp İlçe nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında aşağıdaki tablo karşımıza çıkmaktadır. Tabloda yer alan veriler, Eyüp İlçesinde genç nüfusun belli oranda yoğunlaştığını göstermektedir. Sosyal içerikli projelerde, genç nüfusun ihtiyaçlarını dikkate alan bir yaklaşım tercih edilmelidir.

YAŞ	TOPLAM	ERKEK	KADIN
'0-4'	26.434	13.616	12.818
'5-9'	26. 192	13.614	12.578
'10-14'	27. 280	14. 183	13.097
'15-19'	27.072	14.272	12.800
'20-24'	28.380	15.233	13.147
'25-29'	32.862	16.431	16.431
'30-34'	36.714	18.440	18.274
'35-39'	32.812	16.628	16. 184
'40-44'	28.386	14.538	13.848
'45-49'	24.480	12.530	11.950
'50-54'	19.598	10.042	9.556
'55-59'	15.855	8.049	7.806
'60-64'	11.068	5.447	5.621
'65-69'	7. 122	3.409	3.713
'70-74'	5.011	2.131	2.880
'75-79'	3.520	1.418	2. 102
'80-84'	2.457	830	1.627
'85-89'	957	288	669
'90+'	312	73	239
Toplam	356. 512	181. 172	175.340

C. Eyüp İlçesi Sosyal Yaşam Analizi

Eyüp ilçesinin gelişme ekseni, Haliç kıyılarından, hatta Londra Asfaltı'ndan kaymış, yapılaşma baskısını kırsal alanında doğal çevrede de yaşamaya başlamış bir kara kentidir. Suya bu kadar yakınken Haliç'in suyolu, dinlenme alanı ve manzara potansiyelinin değerlendirilmesi, tarihi ve doğal kimliğine uygun bir yerleşme düzenine kavuşması beklenmektedir. Halkın öncelikli beklentisi bu doğrultuda turizm gelirlerinin artması ve kendilerinin de bu gelirden pay almasıdır.

Sosyal yaşam belediyenin sahip olduğu avantajlarla nispeten hareketli görünmekle beraber, bu hareketlilik daha çok ilçe dışından gelen ziyaretçilerden oluşmaktadır.

1. Yerel gazeteler

Eyüp gazetesi

Haber Eyüp

Eyüp Flaş haber

Göktürk vizyon

Gazeteleri, yerel basın kuruluşları olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Dernekler

Eyüp İlçesi, sosyal ve mesleki dayanışmanın yoğun olarak yaşandığı bir yerleşim yeridir. İlçede aktif olan 389 dernek bulunmaktadır. Eyüp İlçesinde faaliyette bulunan sivili toplum kuruluşlarına bakıldığında;

İlim Yayma Cemiyeti

Silahtar Ağa Uğur Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Eyüp Nişanca Mustafapaşa Camii Koruma ve Yaşatma Derneği

Eyüp Sultan Eski Eserleri Koruma Derneği

Alibeyköy Merkez Kuran Kursu ve Cami Yaptırma Onarma Derneği Yayıkağıl Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği.

Mareşal Fevzi Çakmak Camii ve Kur'an Kursu Yaptırma Ve Yaşatma Derneği

Türkiye Emekliler Derneği Eyüp Şubesi

Rami Hacı Ali Paşa Camii Kur'an Kursunu Yaşatma Derneği

Şafak Spor Kulübü Derneği

Silahtarağa Yeni Cami ve Kuran Kursu Yaptırma,Yaşatma Derneği Erzincan İli Refahiye İlçesi Doğandere Diştaş Köyü Okutma ve Yardımlaşma Derneği

Ordu İli Mesudiye İlçesi Üçyol Beldesi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Göktürk Gümüşhaneliler Derneği

Türkiye Kızılay Derneği Eyüp Şubesi

Rami Spor Kulübü Derneği

Kemah Kayabaşı Köyü Sosyal Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Tokat Reşadiye Yağsıyan Köyü Kalkındırma ve Dayanışma Derneği

Kemerburgaz Camii ve Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Eyüp Avcılık Atıcılık Spor Kulübü ve Yaban Hayatı Koruma Derneği

Alibeyköy Adalet Spor Kulübü Derneği

Nişanca Kalespor Kulübü Derneği

Alibeyköy Sayayokuşu Nine Hatun Camii Kuran Kursu Müştemilatı Yaptırma Yaşatma Derneği

Türk Hava Kurumu Eyüp Şubesi

Edirnekapı Ermeni Mezarlıkları İmar Derneği

Marmara Trakya Muhtarlar Derneği

Kemerburgaz Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği

Güzelyayla Camii Kuran Kursu Öğrenci Yurdu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Havuzbaşı Yeşil Cami ve Kuran Kursu Koruma Yaşatma Derneği Yeşilpanır Mahallesi Merkez Cami ve Kuran Kursu Yaptırma ve

Akpınar Köyü Kurs ve Tahsil Çağındaki Talebelere Yardım Derneği Kastamonu İli Pınarbaşı İlçesi Mirahor Köyü Toykıran Mahallesi Yardımlaşma Derneği

Türkiye Yardım Sevenler Derneği Eyüp Şubesi

Eyüp Alibeyköy ve Civar Köyleri Avcılık ve Atıcılık İhtisas Spor Kulübü Derneği

Alibeyköy Mehmet Akif Ersoy Camii ve Külliyesini Onarma Yaşatma Derneği

Yeşilpinar Spor Kulubü Derneği

Leyle-İ Kadir Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Kemerburgaz Spor Kulübü Derneği

Eyüp Spor Kulübü Derneği

Yaşatma Derneği

Eyüp Eğitim Koruma ve Yardımlaşma Derneği

Topçular Spor Kulübü Derneği

Yunusemre Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

11 Ay Spor Kulübü Derneği

Alibeyköy Güzeltepe Cami Yaptırma Yaşatma ve İdame Ettirme Derneği

Kemerburgaz Avcılık Atıcılık Çevre İhtisas Kulübü Derneği

Eyüp Çocuk Yardım Derneği

Eyüp Fethi Çelebi ve Nazperver Camilerini Yaptırma Yaşatma Koruma

Ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Alibeyköy Çırçır Cami Koruma ve Yardımlaşma Derneği

Alibeyköyü Hatice Sultan Cami Onarma ve Koruma Derneği

Giresun Emeksan Spor Kulübü Derneği

Esenay Spor Kulübü Der

Deftardar Mahallesi Hirami Ahmet Paşa Camii Koruma Onarma ve Güzelleştirme Derneği

Eyüp Sultan Gümüşsuyu Camii Koruma ve Talebelere Yardım Derneği İstanbul Gıda Toptancı Tüccarları Derneği

Eyüp Münzevi Cami Koruma ve Yaşatma Derneği

Alibeyköy Ulubatlı Hasan Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Alibeyköy Yeşiltepe Camiini Yaşatma Kültür ve Yardım Derneği

Eyüp Kasım Çavuş Camii ve Kuran Kursu Koruma Derneği

Rami Yeni Mahalle Tantavizade Cami ve Kuran Kursu Yaptırma ve Koruma Derneği

Emniyettepe Cami Koruma ve Güzelleştirme Derneği

Şerefiye Cami Koruma ve Güzelleştirme Derneği

Alibeyköy Karadolap Cami Koruma ve Güzelleştirme Derneği

Büyük Ümitler Spor Kulübü Derneği

Alibeyköy Parseller Gençlik ve Spor Derneği

Rami Avcılık Balıkçılık ve Atıcılık Kulübü Derneği

Yağbasan Köyleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Araphan Spor Kulübü Derneği

Eyüp Kaşgari Murtaza Efendi Cami Onarma ve Yaşatma Derneği

Alibeyköy Emniyettepe Spor Kulubü Derneği

Eyüp Lisesinden Yetişenler Derneği

Küçükköy Yeşilpınar Minibüs Sahipleri ve Şoförleri Yardımlaşma Derneği

Güreş Hakemleri Derneği

Marmara Trakya Muhtarlar Derneği Eyüp Şubesi

Akpınar Köyü Kur'an Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Alucra Boyluca Köyü Kalkındırma ve Dayanışma Derneği

Esentepe Cami Ve Kuran Kursu Koruma ve Yaşatma Derneği

Topçular Mahallesi Hicret Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Alibeyköy Çırçır Mahallesi Mevlana Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Eyüp Yeşilpınar Zara Korkut Doğan Gençlik Spor Kulubü Derneği Güzeltepe Spor Kulubü Derneği

İstanbul Eyüp Alibeyköy Güzeltepe Mahallesi Öztürk Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Divriği İlçesi Sincan Bucağı Çamurlu Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği karşımıza çıkmaktadır.

3. Mahalleler

Eyüp İlçesi 21 mahalleden ve köy niteliği devam etmekle birlikte yasal düzenlemeyle mahalle statüsüne kavuşturulmuş 7 köyden oluşmaktadır.

Mahalleler:

Eyüpsultan Merkez

Nişanca

Defterdar

Düğmeciler

İslambey

Rami Cuma

Topçular

Rami Yeni

Silahtarağa

Sakarya

Alibeyköy

Merkez

Esentepe

Karadolap

Yeşilpınar

Akşemseddin

Çırçır

Güzeltepe

Emniyettepe mahallelerinde, İlçenin nüfusunun önemli bir kısmı yaşamaktadır.

Eyüp İlçesine bağlanan, köy niteliğini yerleşimlerle kaybetmekte olan, Kemerburgaz bölgesine bağlı olarak Mimar Sinan, Mithatpaşa ve Göktürk mahalleleri ile Akpınar, Ağaçlı, Çiftalan, İhsaniye, İşıklar, Odayeri, Pirinççi köyleri de nüfusun bir kısmının yaşamakta olduğu merkezlerdir.

D. Eyüp İlçesi Siyasi Analizi

2009 yerel seçimlerinde yaklaşık 9 bin oy farkla, mevcut belediye başkanı seçimi kazanmıştır. Yerel seçimlerde 9 bin olan oy farkı, 2011 genel seçimlerinde anamuhalefet partisi aleyhine büyümüş ve 32 bine kadar çıkmıştır.

İktidar partisinin oy artışında sahip olunan kamu imkânlarının kullanılmasının etkili olduğu yönünde bir kanaat seçmende yaygın olarak ifade edilmektedir.

Önemli sorunları bulunan ilçe halkı (Başta mülkiyet hakları olmak üzere) kendilerine çözüm sunacak adayları tercih etme eğilimindedir.

Kısa vadeli çözümlerden öte, yıllanmış sorunlara çözüm vadeden adayların seçmenlerden destek göreceği değerlendirilmektedir.

Din unsuru, Eyüp İlçesinin tanımlanmasında ağır basan bir görüntü vermekle beraber, günümüzde bu özelliğini yitirmiş ve birçok sorunla baş etmeye çalışan bir yerleşim yeri haline gelmiştir.

Aldığı göçün etkisi ve ilçenin sınırlarının genişletilmesiyle birlikte, dindar seçmen tabanlı homojen yapı bozulmuş, ekonomik kaygılar ağır basar hale gelmiştir.

Hemşehrilik önem taşıyor olmakla beraber, seçmenlerin oy vermelerinde öncelikli tercih değildir.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	İsmail Kavuncu	65. 181	%36,44
Cumhuriyet Halk Partisi	Ali Galip Mamal	56.379	%31,52
Milliyetçi Hareket Partisi	Özcan Pehlivanoğlu	25. 335	%14,16
Saadet Partisi	Lütfi Kibiroğlu	20.765	%11,61
Demokratik Toplum Partisi	Osman Aktaş	4. 184	%2,34
Demokratik Sol Parti	Ali Haydar Civan	2. 351	%1,31
Büyük Birlik Partisi	Nizamettin Öz	1.964	%1,10
Demokrat Parti	Selmani Farisi Çağlar	1.420	%0,79
Anavatan Partisi	Müge Boncukçu	607	%0,34
Bağımsız Türkiye Partisi	Nurettin Mutlu	283	%0,16
Türkiye Komünist Partisi	Cevat Güldalı	270	%0,15
Liberal Demokrat Parti	Atilla Güçlü	93	%0,05
Bağımsız	Nahide Kılıç	28	%0,01
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	İsmail Kavuncu	178.860	%100

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	48,66	100.634
2.	<u>//</u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	33,34	68. 951
3.	C C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,50	19.654
4.	BAGINST	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	2,78	5. 760
5.	SALES FRANCIS	SP - Saadet Partisi	2,24	4. 642
6.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,72	1. 480
7.	(2)	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,52	1. 084
8.		DP - Demokrat Parti	0,50	1. 029
9.	REPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,41	844
10.	BAGINGIL	ÇETİN DOĞAN	0,35	729
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,27	554
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,20	412

13. Mut	MP - Millet Partisi	0,17	350
14. LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,06	114
15.	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,04	83
16.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0
17.	EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Eyüp İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Eyüp İlçesi eski bir yerleşim yeri olmasına rağmen, gelişmeye müsait alanlara sahiptir. Nüfus baskısını karşılamak için büyük alanların imara açılmasına yönelik halkta yoğun bir beklenti mevcuttur.

İlçenin sosyal yaşamında bar ve benzeri mekânlar bulunmamaktadır. Toplumun eğlenme, dinlenme ve zaman geçirmesine hizmet edecek alanlar mevcuttur.

Genel ekonomik yapı ve ilçenin özellikleri dolayısıyla sosyal yaşam genel olarak hareketlidir.

Eyüp, eski ve yeni yerleşim yerlerini bünyesinde barındıran bir İlçedir. Yeni yerleşim alanlarında imar mevzuatına aykırı yapılaşma görece olarak kontrol altına alınmış olmakla birlikte, ilçenin genel olarak altyapı sorunları bulunmaktadır.

1. Yol Altyapısı

Eyüp ilçesinin merkezindeki dar ve yetersiz yollar, dış mahallelerinde ise nispeten geniş olmakla birlikte çarpık yapılaşma nedeniyle fiziksel koşulları uygun olamayan yollar, ihtiyacı karşılamaktan uzaktır.

İlçenin tarihi yerleşim yeri olan merkezdeki mahallelerde yolların standartların çok uzağında ve dar oluşu, yürütülecek kamusal hizmetlerin niteliğini ve halkın tatmin duygusunu olumsuz etkilemektedir.

2. Otopark

Otopark altyapısı özellikle İlçenin merkezinde büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarihi merkeze gelen ziyaretçiler, Eyüp Sultan ve Piyer Loti çevresinde yoğun bir otopark ihtiyacı doğmasına yol açmaktadırlar. Ramazan günlerinde, Eyüp Sultan ziyaretçilerinin yoğunlaşmasıyla birlikte, otopark sorunu, İlçenin trafik sorununa dönüşmektedir.

Mevcut otoparklar ihtiyaca cevap vermekten uzaktır. Otopark alanlarının yetersiz kalması nedeniyle yola parklar yapılmaktadır. Yola yapılan parklarla otopark ihtiyacı, yoğun bir trafik sorununa yol açmaktadır.

3. Ulaşım

Haliç üzerinde yeniden açılan iskele aracılığı ile tarihi yarımada ve Üsküdar'a deniz yoluyla ulaşım sağlanmıştır.

Karayolunda ise 25 otobüs hattı hizmet vermektedir.

Ayrıca Eyüp kalkışlı 8 otobüs hattı bulunmaktadır.

33 otobüs hattı ise Eyüp ilçesinden geçmektedir.

Yoğun otobüs hat ve trafiğine ilave olarak, ilçe içi ve (Şişli-Mecidi-yeköy) ile (Aksaray) hatları üzerinde minibüsler yoğun kullanılmaktadır.

Bahse konu bu toplu ulaşım hizmetleri, gün içerisinde ihtiyaca yeterli olmakla birlikte, ihtiyacın yoğunlaştığı sabah ve akşam saatlerinde hatlar yetersiz kalmakta ve ulaşımda ciddi zorluklar yaşanmaktadır. Ra-

mazan günleri geldiğinde yoğunluk, günün her saatinde kendini göstermekle birlikte, akşam ve geceleyin ortaya çıkan toplu ulaşım ihtiyacının karşılanması mümkün olmamaktadır.

4. Yeşil alan

Yeşil alan bakından İstanbul'un şanslı ilçelerindendir.

İlçede kişi başına 12. 3 m2 yeşil alan düşmektedir ve İstanbul'un en yeşil ilçesidir. Eyüp İlçesinin yeşil alan bakımından standartları yakalaması, Göktürk ve Kemerburgaz bölgelerinin ve köylerin ilçeye dahil edilmesiyle mümkün olmuştur. İlçenin tarihi merkezinde yeşil alan miktarı standartların gerisinde kalmaktadır.

Son 10 yıl içerisinde yaklaşık 200 park açılışı ve düzenlemesi yapılmıştır.

5. Eğitim

İlçede Altı yaş üzerindeki nüfusun %3'ü okuryazar değilken %9'u sadece okuryazar, %45'i ilkokul mezunu, %16'sı lise mezunu, %4'ü üniversite mezunudur. Bu nüfusun %14'ü ilköğretim, %5'i lise ve %3'ü üniversite öğrencisidir. İlköğretim düzeyinde okullaşma oranı %83'tür. Okullaşma oranı orta öğretimde %40'a düşmektedir.

İlçede;

- 85 ilk/orta/ilköğretim okulu
- 3 düz lise
- 2 endüstri meslek lisesi
- 4 Anadolu lisesi
- 1 Anadolu İHL
- 1 kız Anadolu İHL
- 1 kız teknik lise
- 1 ticaret meslek lisesi
- 1 Anadolu sağlık meslek lisesi

Olmak üzere 99 resmi eğitim kurumu bulunmaktadır.

İlçede ayrıca özel kişi ve kurumlarca yönetilen;

- 24 ana okulu
- 9 özel ilköğretim okulu
- 4 özel lise
- 11 sürücü kursu
- 11 dershane
- 2 dil dershanesi
- 2 sanat kursu
- 5 rehabilitasyon merkezi bulunmaktadır.

6. Sağlık Hizmetleri

İlçede 1 devlet hastanesi, 2 özel hastane, 6 özel tıp merkezi ve 1 ana çocuk sağlığı merkezi bulunmaktadır.

İlçedeki sağlık yatırımları yetersizdir.

Eyüp İlçesinde sağlık tesislerinin yetersiz olmasının yanında, İlçenin dağınık yapılanmasına hizmet sunma bakımından da sorunlar yaşanmaktadır. Sağlık hizmetlerinde ortaya çıkan bu olumsuz tablonun belediye tarafından programlanacak hizmetlerle düzeltilmesi mümkündür.

7. İbadethaneler

İlçede pek çoğu tarihi olmak üzere 104 camii ve 1 kilise bulunmaktadır.

Kayıtlı cem evi sayısı 3 olup, kayıtlı olmayan 6 cem evi daha bulunduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Eyüp İlçesinde var olan camilerin önemli bir kısmı tarihi eser olarak koruma altına alınmıştır. İlçe merkezinde var olan tarihi külliyelerin parçası olan ibadethanelerden daha nitelikli yararlanılmasını sağlamaya yönelik sosyal hizmetler sunulabilir.

F. Eyüp İlçesinde Ekonomik Durum

Eyüp hâlâ bir sanayi yerleşimidir. İlçede çalışan nüfusun %34'ü imalat sektöründedir. Hizmet sektöründe çalışanların oranı ise %27'dir.

Dikkat çekici bir başka olgu ise rant gelirine sahip aile reislerinin %5 gibi düşük bir oranda kalmasıdır.

Bu verilerden de anlaşılabileceği gibi Eyüp halkının gelir düzeyi düşüktür.

Aylık 350 TL ve daha düşük gelire sahip kesim %5'lik bir orana sahipken 2000 TL'den daha yüksek gelire sahip Eyüplüler toplam nüfusun %8'ini oluşturmaktadır. Halkın büyük kısmının(%72,9) kendini orta halli gördüğü ilçede, gelir grupları arasında büyük bir uçurum yoktur. Ancak, yukarıdaki verilere dayanarak, ülke genelinde önemli bir sorun olan gelir dağılımı eşitsizliğinden Eyüp'ün de payını aldığı söylenebilir.

Eyüp İlçesiyle ilgili sosyo-ekonomik göstergeler:

Çalışan nüfusunun sektörlere göre dağılımında %34'le imalat sektörü birinci, %27 ile toplumsal ve kişisel hizmetler ikinci sıradadır.

Toptan ve perakende ticaretle uğraşanlar çalışan nüfusun %22'sini oluşturmaktadır.

Çalışan çocuk sayısı %40 düzeyindedir.

Nüfusun çoğu Eyüp merkezinde çalışmaktadır.

İlçede toplam 4. 600 adet sıhhi, 14. 970 adet gayri sıhhi işletme bulunmaktadır. Önemli sanayi kuruluşu olarak, üretimini durdurmuş olan Uzel Traktör Fabrikası gösterilebilir. Ayrıca ilçe merkezinde tekstil imalatı yapan fabrikalar bulunmaktadır. Türkiye genelinde olduğu gibi Eyüp'te de işsizlik temel bir sorundur.

İlçenin Rami-Topçular, Alibeyköy ve Kemerburgaz bölgeleri sanayinin en yoğun olduğu alanlardır. Bu bölgelerde değişik iş kollarında faaliyette bulunan büyük, orta ve küçük işletme niteliğinde iş yerleri mevcuttur.

Maden bakımından hayli fakir sayılan İstanbul'un Eyüp ilçesi, kapsadığı alanın özellikleri itibariyle kömür ocaklarıyla kaolen ve kil yatakları açısından, özel bir duruma sahiptir.

Ağaçlı yöresi kil ve kaolen rezervlerinden çıkarılan hammadde tuğla-kiremit üretiminde kullanılmaktadır.

Kemerburgaz ve Göktürk bölgelerinde sebze ve meyve tarımı yapılmaktadır. Daha ziyade domates, patlıcan, biber, salatalık, kabak, kıvırcık, lahana, maydanoz, yeşil soğan ve fasulye vb. sebzeler yetiştirilmektedir. Yıllık ortalama üretim (sürekli azalan bir eğilim göstermekle beraber) 20 bin ton sebze ve 310 ton meyvedir

Alibeyköy bölgesi ile Kemerburgaz bucak merkezi ve bağlı köylerde, süt ve besi hayvancığı ve arıcılık yapılmaktadır. Hayvancılık sektörünün ilçe ekonomisine katkısı küçümsenemeyecek derecede olup, sadece Kemerburgaz yöresinde çok sayıda mandra mevcuttur. Ayrıca ilçenin kuzeyinde bulunan Belgrad Ormanları'ndan orman ürünleri istihsali yapılmaktadır.

G. Eyüp Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Eyüp İlçesi, sahip olduğu merkezi konuma, geniş arazi imkânlarına rağmen, birçok sorunu olan bir ilçedir. Eyüp ilçesinde karşımıza çıkan sorunların birçoğu, aslında bir planlama ve imar sorununun uzantılarıdır. Planlama ve plan hükümleri doğrultusunda yapılaşma, kent merkezlerinin temel ihtiyacı olarak kabul edilmelidir. Kamu hizmet ve faaliyetlerinin düzenli bir şekilde sunulması, beklentilere uygunluğunun sağlanması ve kamuya fazla mali külfet getirmeden yürütülmesi doğru bir imar planlamasıyla mümkün olabilir.

i. Eyüp İlçesinde İmar sorunları öncelikle çözüme kavuşturulması gereken bir sorundur. Yapılaşmaların imar mevzuatına aykırı yapılmış olması, hukuken var olmayan yapılarda yaşayan nüfusun çokluğu, düzenli, sağlıklı ve sanat ilke ve normlarına uygun yapılaşma ihtiyacının karşılanmasına yönelik yapılan imar planlarına göre korunması mümkün olmayan yapıların fazlalığı sorunun öne çıkan görünüm şekilleridir. Bu konuda öncelikle bir kapsamlı bir durum tespiti yapılması ve analitik olarak incelenmesi gerekir. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaş-

manın, imar planlama çalışmaları kapsamında, arazi mülkiyet sorunu olmayan ve hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra asla kaçak yapılaşmaya göz yumulmayacak olduğudur. Belediye olarak, bu konuda kesin bir tavır alınmalı, hukuka aykırı yapılaşmaların çoğalmasının önüne geçilmesi sağlanmalıdır.

ii. İşsizlik Eyüp İlçesi için gerçek anlamda bir sorundur. Bu sorunun çözümlenmesi merkezi idarenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı sağlama sorumluluğu kapsamında üzerine almış olduğu Anayasal bir yükümlülüktür. Bununla birlikte, sosyal belediyeciliğin gereği olarak, geliştirilecek projelerle, iş ihtiyacı olan kişilerin teknik, mesleki ve sosyal eğitime tabi tutulması sağlanabilir. Eğitimin genel çerçevesinin belirlenmesinde, ihtiyaç analizlerinin öncelikli olarak yapılması sağlanabilir. İlçe genelinde ve yakın çevrede işgücü ihtiyacının hacmi ve hangi niteliklerin ön plana çıktığı araştırılarak eğitim projesi şekillendirilir. Nitelikli işgücü haline getirilen kişilere, imalat sektöründe istihdam sağlanabileceği gibi hizmet sektöründe de iş imkânı bulunabilir. İlave olarak, konut ve iş yerlerinde yardımcı hizmet elamanlarının sertifikalandırılmak suretiyle ve idarenin koordinasyon ve güvencesi altında çalıştırılması yoluna gidilebilir.

iii. Mülkiyet sorunları, kişilerin mülkiyetinin yapılan bazı düzenlemeler sonucunda sorunlu hale gelmesi demektir. Sorunlu mülkiyet, kimi zaman arsa mülkiyeti ile yapı mülkiyetinin örtüşmemesi şeklinde de ortaya çıkabilir. Mülkiyete ilişkin sorunların çözümlenmesi, imar planlama çalışmaları ve sosyal-ekonomik değerlendirmeler sonucunda mümkün hale gelebilecektir. Genel olarak bütün sorunlar gibi, mülkiyet sorunu da, kapsamlı bir tespit yapılarak, elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda ortaya konulacak analizlere bağlı olarak çözüm sürecine girebilecektir.

iv. Kentleşme planlarının sağlıksızlığı olarak karşımıza çıkan sorun, aslında imar planlarının hatalı yapılması anlamına gelmektedir. İmar planlama süresi, bilimsel ve teknik inceleme ve araştırmalar sonucuna şekillenen raporlama süreci sonrasında, arazinin durumuna göre, toplumun

ve idarenin ihtiyaçlarına göre, plan kararlarının oluşturulması ve yetkili kurullardan onaylatılarak yürürlüğe konulması şekline karşımıza çıkar. Ancak, kimi zaman yetkili idareler, bu gerekliliği yerine getirmeyerek, arazi, toplum ve kamu idaresinin gerekleriyle bağdaşmayan plan kararlarına imza atabilmektedirler. Böyle bir durumda, planlamanın amacına, kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı olarak ortaya konulan hükümler, sağlıksız ve sorunlu kentleşme olarak karşımıza çıkar. Bir kez ortaya çıkan sağlıksız kentleşmelerin geri dönüşümü uzun uğraş, zaman ve ekonomik kaynakla mümkün olabilecek olduğundan, genel olarak bu dönüşüm sağlanamamaktadır.

v. Sağlıksız kentsel planlama sorununun bir diğer görünümü ise, yürürlüğe giren imar planlarının henüz askıya çıkarılırken tadilata başlanılması nedeniyle dengesinin bozulmasıdır. Raporlama, değerlendirme ve kararları şekillendirme süreci sonucunda ortaya çıkan imar plan hüküm ve kararlarının parsel ölçeğinde tadilata tabi tutulması, imar planlarının dengesini alt üst etmektedir. Dengesi bozulan imar planları, sağlıksız bir kentleşme gerçeğiyle karşımıza çıkmaktadır.

vi. Ulaşım ihtiyacı, Eyüp İlçesinde diğer semtlere göre, çok daha yoğun ve öne çıkan bir gereksinimdir. Toplu ulaşım ihtiyacı, Eyüp'te yaşayanlar kadar, farklı semtlerden ya da şehir dışından bu semte ulaşmaya çalışan kişileri de yakından ilgilendirmektedir. Eyüp İlçesinin toplu ulaşım ihtiyacının çözümlenmesine yönelik olarak raylı sistemle ulaşımın sağlanması bir çözüm olarak etkili olabilecek olmakla birlikte, mevcut raylı sistem, ilçenin batı sınırından geçerek 500 Evler istikametine devam etmekte oluşu, ihtiyaca cevap vermekten uzaktır. Eyüp İlçesine ulaşım ve Eyüp'ten diğer semtlere ulaşım için, Haliç üzerinden deniz yolunun etkin bir şekilde kullanılması sağlanmalıdır. Sütlüce üzerinden Eyüp İlçesi merkezine ulaşımın etkin olarak sağlanması dahi, ulaşım sorunun belli bir ölçüde çözümlenmesi anlamına gelecektir.

vii. Eğitim seviyesinin düşüklüğü bir sorun olarak, İlçenin sosyoekonomik durumunun bir yansımasıdır. Ekonomik durumlarda yaşanan iyileşmeler, eğitim düzeyinin de yükselmesini sağlayacaktır. Eğitim düzeyinin yükseltilmesi, öncelikle mevcut eğitim çağındaki neslin eğitimi-

nin desteklenmesini gerektirir. İlave olarak, orta ve üst yaş grubundaki insanlara yönelik kültürel ve sosyal eğitim modellerinin planlanması ve uygulanması suretiyle eğitim ve kültür seviyesi yükseltilebilir.

viii. Güvenlik sorunu, Eyüp İlçesinin sosyo-ekonomik sorunlarının bir yansıması olarak karşımıza çıkar. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır.

ix. Suç oranının yüksekliği, sosyo-ekonomik sorunların hukuk dışı yollarla çözümlenmek istenilmesinin tabii neticesi olarak karşımıza çıkar. Suç ve suçluyla mücadelede sosyal politikalar, suçun zeminine müdahale edilmesi bakımından etkin olacaktır. Suç oranları ve suç tipleri üzerinden bir analiz yapılması mümkün ise de, bu yönde bir değerlendirmenin bu kapsamda ele alınmasını gerekli görmemekteyiz. Bununla birlikte, Eyüp İlçesi merkezinde, yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorunun, daha doğrusu suçun, göz önünde bulundurulması çözüm üretilmesinin sağlanması, İlçenin kimliği bakımından önemlidir. Son yıllarda ilçede uyuşturucu satın alma-bulundurma ve kaçakçılığı noktasında artış dikkati çekmektedir. Uyuşturucuyla mücadele yerel yönetimlerden çok güvenlik birimlerinin sorumluluk alanında olan ve adli boyutu olan bir konu olmakla birlikte, uyuşturucu madde kullanımı suretiyle mağdur olan kişilerin korunması belediyelerin sorumluluk alanındadır. Belediyeler öncelikle uyuşturucuya bulaşma sonucunu doğudan nedenleri ortadan kaldırmalıdır. İşsizliğin temel nedeni olan iş olanağı bulunan bir alanda mesleki yeterliliğe sahip olmama eksikliğinin giderilmesi, belediyeler tarafından açılacak mesleki-teknik-kültürel eğitim programlarıyla aşılabilecektir. Aile yapılarında ortaya çıkan sorunların çözümüne katkı sağlanmasıyla mutlu insanların bu yola sapması önlenecektir. Ailelerin ve çocukların uyuşturucu ve benzeri maddelere ilişkin risklere karşı bilinçlendirilmesi çalışmaları, bu yönde

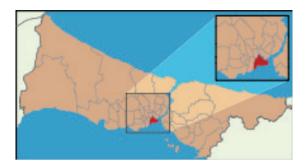
sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesi ve benzeri önleyici projeler, uyuşturucu ve bağımlılık yapıcı madde sorununun çözümünde etkili olacaktır. İlave olarak, belediyeler, bağımlıların tedavisi konusunda gereken sağlık kuruluşunu doğrudan ya da teşvik suretiyle kurdurarak bu konuda görevinin gereğini yerine getirebilecektir.

x. Eyüp İlçesi eski bir yerleşim yeri olmasına rağmen, ciddi altyapı sorunları bulunmaktadır. Yol, otopark, ulaşım ve benzeri konulara daha önce değinilmiş olduğundan, burada özellikle kanalizasyon ve yağmur suyu kanallarının ihtiyaca cevap vermemesi noktasındaki eksikliklerden bahsetmek gerekir. Alt yapı eksikleri konusunda İstanbul'a yağan her yağmurda sorun olan Alibeyköy Deresi konusu çözümlenmekle önemli bir altyapı sorunu ortadan kaldırılmış olmakla birlikte, İlçe merkezindeki sorunlar henüz çözümlenememiştir. İlçenin kentsel ve tarihi sit statüsüne göre, geliştirilecek bir dönüşüm modeliyle, altyapı ve üstyapıya ilişkin bütün sorunların çözümlenmesi mümkün olabilecektir.

xi. Sanayi ve konut alanlarının iç içe olması, çağdaş kentlerden ziyade, gelişimini tamamlayamamış, imar planı standartların dışında olan kentlerin getirdiği bir durumdur. İmar planlaması yapılırken, nazım imar planları esas olarak, birbiriyle bağdaşmaz durumdaki kentsel fonksiyonların belli bölgelerde toplanması suretiyle plan bölgelerini belirleme işlevine odaklanmak durumundadır. 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre, nazım imar planının amacı, kentsel kullanımları kendi aralarında gruplandırarak, arazi ve sosyolojik analizler doğrultusunda belli bölgelerde toplamaktır. Bu gerekliliği göz ardı eden planlama yaklaşımları ya da plansız bir şekilde ortaya çıkan yapılaşmalar nedeniyle Eyüp İlçesinde imalat ve konut kullanımları, insan sağlığını tehdit eder bir şekilde iç içe geçmiş durumdadır. İlçede yapılacak, sosyal kentsel dönüşüm uygulamasıyla bu sorunun çözümlenmesi yoluna gidilmelidir.

xii. Eyüp İlçesinde Derelerin ıslahına yönelik belli çabalar gerçekleştirilmiş olmakla birlikte, büyükşehir belediyesi projeleri kapsamında ortaya konulan derelerin ıslahı ve yaşam merkezi haline getirilmesi çalışmaları kapsamında, Kağıthane ve Alibeyköy Dereleri başta olmak üzere, Karadeniz suyunun açık akış düzeni içerisinde derelerden dökülmesi sağlanmalıdır.

XV. Fatih

Fatih İlçesi, bütünüyle sit alanı ilan edilmiş bir yerleşim yeridir. Sit statüsü belirlenirken, taşınmaz kültür varlıkları, tarihi olaylar ve yer altında bulunan arkeolojik kalıntıların korunması gerekliliği üzerinden farklı sit türleri belirlenmiştir.

Fatih, 428 bin kişilik nüfusu ile orta büyüklükte bir ilçedir. Bununla birlikte, İlçe özel bir öneme sahiptir.

Fatih, İstanbul denildiğinde akla gelen ilçedir. Fatih İstanbul'un tarihini barındıran Tarihi İstanbul'dur. Anakent belediyesi binasının, Valilik ve Emniyet Müdürlüğü gibi kamu idarelerinin de bulunduğu yer olarak Fatih, ilk bakışta karşımıza çıkan ilçedir.

Fatih İlçe seçimlerinin anamuhalefet tarafından kazanılmasının özel bir önemi vardır ve kazanıldığında özel bir anlamı olacaktır.

A. Fatih İlçesi tarihçesi ve Coğrafi Konumu

Fatih¹⁵, Tarihi yarımada (Suriçi) denen İstanbul şehrinin kurulduğu ve geliştiği bölgenin tamamını kaplayan ve İstanbul'un merkezi sayılan ilçedir.

Güneybatıdan Zeytinburnu, kuzeybatıdan Eyüp ilçeleri ile kuzeyden Haliç, doğudan İstanbul Boğazı ve güneyden Marmara Denizi ile çevrilidir.

¹⁵ Fatih Belediyesi, Fatih Tarihi, www. fatih. bel. tr

Fatih İlçesi, 1928'den 2008'e kadar Eminönü'yle beraber Tarihi Yarımadadaki iki ilçeden biri olmuştur. 2008'de Eminönü İlçesi'nin varlığının ortadan kaldırıp Fatih İlçesi'ne katılmasından beri tüm Tarihi yarımada üzerindeki tek ilçe haline gelmiştir. Kırsal yerleşimi olmayan ve 15. 62 km²'lik (1562 hektar) bir alanı kaplayan Fatih İlçesi 57 mahalleden oluşmaktadır.

Tarihi Yarımada'nın tarihi ile ilgili ilk buluntular Neolitik çağa ait buluntulardır ve Yenikapı'da, Marmaray kazıları esnasında ortaya çıkarılmıştır. MÖ 6500 yıllarına denk gelen Neolitik dönem, ilk defa insanoğlunun tarımsal üretime başladığı, bitki ve hayvanların evcilleştirildiği bir dönemdir. Bu dönemde yazı, takvim, matematik, yapı sanatı ve kent kurma bilincinin gelişmiştir.

Sarayburnu'nda da Sultanahmet Meydanı'nın altında yapılan kazılarda ise MÖ 5000-3000 yıllarına tarihlenen buluntular ortaya çıkarılmıştır. Bu bulgular ışığında bölgenin yaklaşık 8500 yıldır yerleşim yeri olduğu söylenebilir.

Daha sonra Doğu Roma İmparatorluğu'na (Bizans) başkentlik eden kent, 1453'deki fethin ardından Osmanlı'ya başkent oldu.

Fetihten sonra şehrin kalkındırılması için yeni iskân bölgeleri oluşturuldu. Anadolu ve Rumeli'den müslüman nüfus şehre göçe özendirildi. Çeşitli bölgelerden Hıristiyan ve Yahudi nüfus da şehre getirilerek belli yerlerde iskân edildiler. Tarihi Yarımada'nın merkezini oluşturduğu İstanbul, fetihten 50 yıl sonra Avrupa'nın en büyük şehri, bir ilim ve sanat merkezi haline geldi.

Cumhuriyet döneminde, bölgede özellikle Menderes'in imar hareketleri döneminde (1954-1960) yoğun göçle birlikte yapı ihtiyacı ortaya çıkınca, çok katlı beton yapılar da artmaya başladı. Şehrin merkezi olan Tarihi Yarımada'da geniş caddeler açıldı ve 1950'den sonra başlayan iç göç hareketi ilçenin sosyo-kültürel dokusunu da değiştirmeye başladı.

29 Mart 2009 tarihinde yürürlüğe giren 5757 sayılı kanunla Suriçi'nde yer alan Eminönü ve Fatih ilçeleri birleştirilerek, İstanbul'u

fetheden kumandan Fatih Sultan Mehmet'in adıyla anılan tek bir ilçeye dönüştürüldü.

Tamamlanan Marmaray projesiyle turistik çekim merkezi olan tarihi yarımadayı ulaşımın da merkezi konumuna getirecektir. Araç trafiğini azaltıp toplu taşımayı arttıracak olan bu proje tarihi yarımadaya ne kadar fayda sağlayacağı ya da ne kadar zarar vereceği belirsizliğini korumaktadır. Mevcut yönetim herhangi bir zararın Varlığından söz etmese bile bu ulaşım ağının getireceği olumsuz etkileri olacaktır. Deniz trafiğinin olumsuz etkileri faydasından az olması nedeniyle gündeme getirilmemekte ancak iyileştirme faaliyetlerinin de gündemde olduğu söylenemez.

B. Fatih İlçesi Nüfus Analizi

İlçe nüfusu toplam 428. 857'dir. 100binin üzerinde elli yaş üzeri vatandaşımızın yaşadığı bu ilçemiz bu nüfus yapısıyla eski ve köklü bir ilçe olduğunu ispatlar. Genellikle esnaf veya özel sektörde çalışanların yaşadığı mahalle kültürünün yerleşik olduğu eski İstanbul semtlerinden müteşekkildir. Ancak bu ilçemizde kayıt dışı yerleşimin ve kaçak işçinin cenneti gibidir. Aksaray, Laleli, Sultanahmet, Mahmutpaşa, Unkapanı, Süleymaniye semtlerinde pek çok iş hanı ve eski imalathanelerde kalabalık gruplar halinde yaşayan gerek Türk vatandaşı gerekse yabancı ülke vatandaşları barınmaktadır. Bu insanlar herhangi bir kayıtları ilçe dahilinde olmadığından nüfus sayımına yansımamaktadır. Aynı durum otellerde turist olarak kalan ancak vizeleri dolmasına rağmen yakalanana kadar veya ihtiyaçları olan parayı kazanana kadar Türkiye'de kalıp çalışan 3. Dünya ülkeleri vatandaşları için de geçerlidir. Şöyle ki 2 kişilik bir odada 12-14 Nijeryalı kalmakta ancak otel kayıt defterine 1 veya 2 kişi kaydedilmektedir. Böylece günlüğü 40 dolar olan oda 100 dolar üzerinde bir fiyata kiralanmış oluyor. Ucuz işçi çalıştırma uğruna göz yumulan ve Türkiye 'de kalma imkânı bulan bu kitleler güzide olması beklenen bu ilçemize hiç yakışmamaktadır. Eşsiz ve sayısız medeniyetlerin eserleriyle bezenmiş olan dünya harikası bir mekana hakettiği turizm değerini kazandırmak bu nüfus yapısını olması gerektiği gibi şekillendirmemizle mümkün kılınabilir.

İlçenin Eminönü ile birleşmesinde Eminönü'nün nüfus yapısının getirmiş olduğu seçmen profilinin sakıncası büyük rol oynamıştır. Bu birleşme tamamen siyasi bir manevra olarak iktidarca yapılmıştır. İktidar tarafından sakıncalı görülen seçmen profili sosyal demokrat politikalar etrafında kenetlemek mümkündür. İlçe birleşmeden önceki halinden hiçbir şey kaybetmemiş, aksine daha da kirli bir nüfus yapısına sahip olmuştur.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	26.036	13. 285	12.751
'5-9'	26.036	13. 343	12.693
'10-14'	27. 797	14. 342	13.455
'15-19'	32. 137	16. 160	15.977
'20-24'	37.855	18.317	19. 538
'25-29'	39. 318	21. 121	18. 197
'30-34'	39. 136	20.488	18.648
'35-39'	34. 176	17. 230	16. 946
'40-44'	30.852	15.462	15. 390
'45-49'	28. 425	14. 121	14. 304
'50-54'	25.858	12.750	13. 108
'55-59'	22. 764	11. 208	11.556
'60-64'	17.784	8.607	9. 177
'65-69'	13.025	5.814	7. 211
'70-74'	10.384	4.311	6.073
'75-79'	8. 136	3. 188	4. 948
'80-84'	5. 632	1.927	3.705
'85-89'	2.737	762	1.975

'90+' 769 184 585

Toplam 428.857 212.620 216.237

C. Fatih Sosyal Yaşam Analizi

Fatih ilçesinin "tarihi yarımada olarak anılan batı kısmı sahip olduğu tarihi değerler itibariyle sadece İstanbul'un değil Avrupa'nın da en önemli turizm merkezlerindendir. Yerleşimin yoğun olduğu merkez ve Vatan-Millet caddelerinin civarı ise yerli halkın yoğun ilgi ve hareketlilik gösterdiği yerlerdir. İlçenin hareketli sosyal yaşamının temelini turistik faaliyetlerin yanı sıra, sağlık merkezi olmanın getirdiği özellik de sağlamaktadır. Bavul ticareti olarak nitelendirilen ve Rus bloğuna yapılan ticari faaliyetler günümüzde Arap ülkeleri ve Orta Asya ülkelerini kapsamaktadır. Özellikle tekstil, deri, takı, ayakkabı sektörleri oldukça canlıdır. Aksaray-Laleli bölgesinde yer alan oteller bu ticari faaliyet için gelenlere hizmet vermektedir. Sultanahmet bölgesi ise, ülkemizi gezmeye gelen turistlere yönelik hizmet vermektedir. İran ve Suriyeli turistlerin yoğun olarak bulunduğu bu ilçemizde kayıtdışı apart otel olarak faaliyet gösteren binalar ruhsatsız olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu yoğunlukların getirmiş olduğu talep artışı sınırlı olan arz nedeniyle ilçedeki kiraları oldukça yükseltmiştir. İlçedeki üniversite yerleşkeleri de öğrenci nüfusunu arttırmış ve bu da kiralara yükseltici bir etki olarak yansımıştır.

İstanbul'un eski toptancı merkezi olan Eminönü 1985 sonrası yapılan çeşitli meslek grupları sitelerine taşınmasıyla perakende alışverişin cazibe noktası olmuştur. Pek çok imalatçının satış mağazasının bu bölgede olması ucuz alışveriş imkânını doğurmuştur. Sultanhamam ve Mahmutpaşa tekstilin, Tahtakale ve Sirkeci elektroniğin, Gedikpaşa deri ve ayakkabının merkezi konumuna gelmiştir. Bu ucuz alışveriş imkânı ilçeye gün içinde büyük bir nüfus akınına sebep olmuştur. Tarihi ve turistik yerlerin burada olması da turist akınına sebep olmuş ve ilçeyi arı kovanını andıran bir görüntüye büründürmüştür. Şöyle ki ucuz alışverişin ve kayıt dışı pek çok malın satış merkezi olması zaten yeterince fazla kalabalık kitleleri bu-

raya çekmektedir. İlçenin Turizm ağırlıklı faaliyetlerin merkezi olması ve tarihi dokunun korunması ana fikrinden hareketle bu kalabalıkları başka yerlere kaydırmak gerekmektedir. Böylece turistik kimliğine kavuşan ilçenin Dünya çapında vitrin olması sağlanabilecektir. Marmaray ulaşım ağı sayesinde buraya gelecek olan vatandaş sayısı artacaktır. Mesele bu kalabalığın bilinçli ve faydalı bir kitle olup olmadığıdır.

Tarihi Yarımadanın vasıflarına uygun olarak, İlçenin tarihi değerlerinin ayrılmaz parçası olan soyut kültür değerlerinin korunması ve yaşatılması yönünde gerekli çalışmaların yapılması gerekir. Tarihi İstanbul ya da İstanbul'un tarihi kimliğinin temel parçası olarak, sosyal hayatta hakim olan ritüellerin yaşatılması öncelikli olarak projelendirilmelidir.

1. Yerel Gazeteler

İlçede aktif rol oynayan 3 gazete vardır.

Fatih aktüel

Haber fatih

Fatih haber

Bunların dışında reklam ve ticaret ağırlıklı, çoğunlukla Laleli ve Eminönü tarafında dağıtılan ilan ve ilan ağırlıklı yerel gazeteler mevcuttur. Yerel basın temsilcileri, siyasi iktidar tarafından amaçları doğrultusunda kullanılmaktadır.

2. Dernekler

Örgütlenme, Fatih ilçesinin en önemli özelliklerindendir. İlçede büyük bölümü aktif 1. 049 dernek ve vakıf bulunmaktadır. Ayrıca 156 vakıf ve 22 esnaf odası faaliyet göstermektedir. Valiliğin burada olması ve ticari hayatın merkezi konumunda olması dernek ve vakıf sayısının bu denli çok olmasına neden olmuştur. Bunlardan başlıcaları şunlardır:

AİP - Acil İhtiyaç Projesi Vakfı Akademi Lisan ve İlmi Araştırmalar Derneği

AKV - Araştırma ve Kültür Vakfı

Arapgir Kalkındırma Derneği

Artvinliler Kültür ve Sosyal Hizmetler Vakfı

ASEM - Göçmen Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Asperger Sendromu ve Otizm İle Hayat Derneği

Aydınlar Ocağı Derneği

AYEROD - Avrupa Yakası Erguvan Otobüsçüleri Derneği

ADFIMI - İslam Kalkınma Bankası Üyesi Ülkelerde Kalkınma Finans Kuruluşları Birliği

Basınköy Kültür ve Gençlik Derneği

BAYDER - Doğubayazıt Sosyal Yardımlaşma Kültür Derneği

Bereket Vakfı

BESADER - Balkan Müslümanlarıyla Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

BEY-DER - İstanbul Belediyeleri İşyerlerinde Çalışan Şoförleri

Kazadan Korumak, Eğitmek ve Yardımlaşma Derneği

Bezmialem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi Kliniklerine Yardım Vakfı

BİJUDER - Bijuteri ve Aksesuarcılar Derneği

Bilim ve Sanat Vakfı

Birlik Vakfı

ÇANFED - İstanbul Çankırı Dernekleri Federasyonu

Çelik-İş İstanbul 1 Nolu Şubesi - Demir Çelik Metal ve Metal

Mamülleri İşçileri Sedikası

ÇYDD Fatih Şubesi - Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

Darulhikme İlim Araştırma ve Kültür Derneği

Değerler Eğitim Merkezi - Ensar Vakfı

Deri ve Zührevi Hastalıklar Derneği

DİŞSİAD - Diş Malzemeleri Sanayici ve İş Adamları Derneği

Doğu Türkistan Vakfı

Dost Yaşam Down Sendromu Vakfı İktisadi İşletmesi

Dünya Türkmenleri Eğitim Vakfı

EKEV - Erzincan Kültür ve Eğitim Vakfı

EMAV - Evrensel Mevlana Aşıkları Vakfı

Ensar Vakfı

ERSİAD - Erzincanlı Sanayiciler ve İş Adamları Derneği

Filistin Dayanışma Derneği

GAYEDER - Gaye Eğitim ve Kültürlerarası Dayanışma Derneği

GENÇ-FED - Gençlik Kulüpleri Federasyonu

Gökkuşağı Eğitimciler Derneği

Gönenli Mehmet Efendi İlim ve Hizmet Vakfı

Grand Bazaar - Kapalı Çarşı Esnaflar Derneği

Hafızlar ve Mevlithanlar Cemiyeti

Hakyol Eğitim Yardımlaşma ve Dostluk Vakfı

Hanımlar Eğitim ve Kültür Vakfı

Hanımlar İlim ve Kültür Derneği

Hatay İli Yoncaköyü Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı

Hayat Vakfı - Hayat Sağlık ve Sosyal Hizmetler Vakfı

Helezon İş Adamları Derneği

Hikmet Bilim Dostluk ve Yardımlaşma Derneği

Hizmet Vakfı İktisadi İşletmesi

Irak Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği

İDDEF - İnsana Değer Veren Dernekler Federasyonu

İHH - İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı

İIKV - İstanbul İlim ve Kültür Vakfı

İSAM - İslami İlimler Araştırma Vakfı

İsmailağa Camii İlim ve Hizmet Vakfı

İstanbul Ayakkabıcılar Esnaf ve Sanatkarlar Odası

İstanbul Bilim Sanat Eğitim ve Kültür Derneği

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Vakfı

İstanbul Doğalgaz Sıhhi Tesisat ve Kalorifer Teknisyenleri Esnaf Ve Sanatkarlar Odası

İstanbul Eğitim ve Gençliğe Hizmet Vakfı İktisadi İşletmesi

İstanbul Engelli Yıldızlar Spor Kulübü Derneği

İstanbul Engelliler Derneği

İstanbul Erkek Berberleri Esnaf ve Sanatkarlar Odası

İstanbul Erkek Liseliler Eğitim Vakfı

İstanbul Fetih Cemiyeti

İstanbul Kanser Hastaları ve Yakınları Dayanışma Derneği

İstanbul Kantinciler Esnaf Odası

İstanbul Leblebi İmalatçıları Kuruyemişçiler Esnaf Odası

İstanbul Mali Müşavirler ve Muhasebeciler Derneği

İstanbul Minibüscüler Esnaf Odası

İstanbul Mobilya Doğrama İmalcı Sanatkarları Esnaf Odası

İstanbul Otelciler Odası - İstanbul Otel Motel Kamping Pansiyoncu ve Benzerleri Esnaf Odası

İstanbul Profesyonel Fotoğraf Sanatkarları Odası

İstanbul Radyo Teyp Pikap ve Tv Tamircileri Odası

İstanbul Sbf - İstanbul Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunlar Derneği

İstanbul Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

İstanbul Şubesi - Kırım Türkleri Kültür ve Dayanışma Vakfı

İstanbul Tekel Gazete Bayileri ve Kurukahveciler Esnaf Odası

İstanbul Terlikçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası

İstanbul Umum Gezici Sütçü ve Yoğurtçular Esnaf Odası

İstanbul Umum Gömlek Penye İç Çamaşırcı ve Ütücü İmalatçı Satıcılar Esnaf Odası

İstanbul Umum Kadın Erkek Konfeksiyoncular Terziler Odası İstanbul Umum Kıraathaneci Kahveci ve İçkisiz Gazinocular Esnaf Odası İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunları Vakfı Derneği

İstanbul Yufkacılar ve Kadayıfçılar Esnaf Odası

İSVA - İstanbul Sultanahmet Vakfı

Kampüs İstanbul Derneği

Karikatürcüler Derneği

KASAD - Kadın Sağlıkçılar Dayanışma Derneği

KEFTUD - Kemaliye Eğin Folklor Turizm Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

KEMAV - Kemaliye Kültür ve Kalkınma Vakfı

Kosova Gilanlılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Kosovalılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı

Kudüs Dayanışma Derneği

LASİAD - Laleli Sanayici İşadamları Derneği

Mahmud Esad Coşan Eğitim Kültür Dostluk ve Yardımlaşma Vakfı

Mahmutpaşa Esnaf Ve Tüccarlarını Koruma ve Çarşısını

Güzelleştirme Derneği

Marmara Belediyeler Birliği

Marmara Eğitim ve Kültür Vakfı

Mazlumder İstanbul Şubesi - İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin

Dayanışma Derneği

Meryem Ana Ermeni Kilisesi Vakfı

Motif Halk Oyunları Eğitim Derneği Gençlik ve Spor Kulübü

Motosiklet Sanayicileri Derneği

MTTB - Milli Türk Talebe Birliği

Muş Eğitim ve Kalkındırma Vakfı

Mücevher Tanıtım Birliği - Mücevher Tanıtım A. Ş.

Ortopedik Özürlüler Federasyonu

OSAV - Osmanlı Araştırmaları Vakfı

ÖRAV - Öğretmen Akademisi Vakfı

Öz Gıda-İş - Öz Tütün Müskirat Gıda Sanayii ve Yardımcı İşçileri Sendikası

Özürlüler Vakfı

Pratisyen Hekimlik Derneği

Pütürge Eğitim ve Yardımlaşma Vakfı

Reyhan Kültür Vakfı

Rumeli Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneği

Rusya Ukrayna Moldova Ülkeleri Çalışanları ve Yabancı Haklarını

Koruma Derneği

Safa Eğitim Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

SEDAV - Sürekli Eğitim ve Dayanışma Derneği

Sıcak Yuva Vakfı

Su Vakfı

Suriye Dayanışma Derneği

SUTİLEV - Sultanahmet Ticaret Liseliler Eğitim ve Dayanışma Vakfı

Takım Yıldızı İzcilik Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Tarih Vakfı

Tek Esin Kültür ve Araştırma Vakfı

TFK - Türk Folklor Kurumu Derneği

TKHV - Türk Kültürüne Hizmet Vakfı

TOHAV - Toplumsal Hukuk Araştırmaları Vakfı

Topkapı Fukaraperver Cemiyeti

Toplum Gönüllüleri Vakfı

TOTDER - Türk Ortopedi ve Travmatoloji Derneği

Trabzon Dernekleri Federasyonu

TSD - Türkiye Sakatlar Derneği

TUGEV - Turizm Geliştirme ve Eğitim Vakfı

TÜRGEV - Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı

Türk Algoloji Ağrı Derneği

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı

Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti

Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı

Türkiye Diyanet Vakfı

Türkiye-Kıbrıs İşbirliği Cemiyeti

UKBA - Uluslararası Kardeşlik Barış ve Ahlak Derneği

Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Derneği

USEDER - Uluslararası Sağlık ve Eğitim Derneği

Vefalılar Derneği

Verenel Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği

Veysel Karani Hırka-i Şerif Cami Hizmet Vakfı

WWF Türkiye - Doğal Hayatı Koruma Vakfı

Yardım Eli Engelli ve Muhtaçlar İçin Egitim Yardımlaşma Dayanışma Derneği

YAYFED - Yayımcı Meslek Birlikleri Federasyonu

Yeni Dünya Vakfı

Yozgat Eğitim Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Fedarasyonu

Sivil toplum yapılanmasının bu yoğunluğu, ilçenin sosyo-kültürel yapısıyla doğrudan ilişkili olduğu gibi, ilçenin merkez ilçe olma konumuyla da bağlantılıdır. İstanbul geneline hitap etmek üzere şekillendirilen sivil toplum yapılanmaları merkez olarak Fatih ilçesini seçmektedir.

3. Mahalleler

İlçe toplam 57 mahalleden oluşmaktadır. Bu mahalleler geniş yüzölçümlerine sahip değillerdir. Eminönü'nde kalanlar işyeri ağırlık olup nüfusları azdır. Edirnekapı-Cibali arasında kalan mahalleler neredeyse tamamen konut ağırlıklı olup dar gelirli vatandaşlarımıza ev sahipliği yapmaktadır.

Aksaray

Akşemsettin

Alemdar

Ali Kuşçu

Atikali

Ayvansaray

Balabanağa

Balat

Beyazıt

Binbirdirek

Cankurtaran

Cerrahpaşa

Cibali

Demirtaș

Derviş Ali

Eminsinan

Hacıkadın

Haseki Sultan

Hırkai Şerif

Hobyar

Hoca Gıyasettin

Hocapaşa

İskenderpaşa

Kalenderhane

Karagümrük

Katip Kasım

Kemalpaşa

Küçükayasofya

Kocamustafapaşa

Mercan

Mesihpaşa

Mevlanakapı

Mimar Hayrettin

Mimar Kemalettin

Molla Fenari

Molla Gürani

Molla Hüsrev

Muhsinehatun

Nişanca

Rüstempaşa

Saraç İshak

Sarıdemir

Seyyid Ömer

Silivrikapı

Sultanahmet

Sururi

Süleymaniye

Sümbülefendi

Şehremini

Şehsuvarbey

Tahtakale

Tayahatun

Topkapı

Yavuzsinan

Yavuz Sultan Selim

Yedikule

Zeyrek

Fatih İlçesi mahalleleri, isim ve geçmişi olarak, İstanbul kimliğini oluşturan değerlerin sahne aldığı mekanlardır. İlçelerin isimlerinden başlayarak, yaşanmış hayatların, ritüellerin, geleneklerin yaşatılması adına somut olmayan kültür varlıklarının korunması projesi hayata geçirilmelidir.

D. Fatih İlçesi Siyasi Analizi

Geleneksel olarak sağ seçmenin bulunduğu söylenen ve bu yönde bir ön kabul bulunan ilçede, yerel ve genel seçimlerde alınan sonuçlar arasında farklılıklar görülmektedir. Genel seçimlerde yüksek farkla iktidar partisinin kazanmış olduğu seçim yarışı, yerel seçimlerde aday ve proje başarısıyla azalmakta ya da farklılıklar göstermektedir. 2009'dan 2011'e Türkiye geneli nüfus artışı yaşanmasına rağmen ilçedeki seçmen sayısı 2009'da 326. 700 iken 2011'de 322bine düşmüştür. 2009 yerel seçimlerinde 83bin seçmen bu ilçede oy kullanmamıştır. Belediye seçimlerini genel seçimler kadar önemli bulmayan ve sandık başına gitmeyi vakit kaybı gören vatandaşlarımızın sayısı önemsenecek kadar çoktur. Zira 2009 seçimlerinde kazanan ve ikinci sırada olan adaylar arasındaki oy farkı 32bin olarak ortaya çıkmıştır. Yerel seçimlerde sandığa gitme gereği duymayan seçmenlerin önemli bir kısmının sosyal demokrat tercihli seçmenler olduğu değerlendirilmektedir. Bu durum, anamuhalefet partisinin, yerel seçimlerde göstereceği adayın önemini artırmaktadır. Ortaya konulacak projeler ve seçmene hitap eden bir belediye başkanı adayının seçimlere uzak duran seçmeni hareketlendirmesi mümkündür.

Seçmen kitlesinin büyük kısmının yaşamakta olduğu Fatih kısmında, Vatan Caddesinin kuzeyinde iktidarı destekleyen seçmenler ağırlığa sahipken, Vatan ile Millet caddeleri arasında dengeli bir dağılım karşımıza çıkar. Millet caddesinin güneyinde kalan kısımlarda ise anamuhalefet partisinin ağırlığı hissedilmektedir.

İlçede halkın üzerinde İBB, İSKİ gibi kuruluşların varlığının getirdiği merkezi otorite ile entegrasyon zorunluluğu baskısı yaşanmaktadır.

Tarihi yarımada, Kenedi caddesi ve Eminönü-Kapalı çarşı aksında bulunan işyerlerinde sosyal demokrat seçmenler çok sayıda olmasına rağmen, ilçe sınırları içerisinde ikamet etmiyor olmaları ilçe seçimlerinde etkili olmamaktadır. Bu bölgede yapılacak proje sunumları, sadece Fatih değil diğer ilçelerde de önemli bir fark yaratacaktır.

Dolayısıyla Fatih ilçesi, İstanbul'un geneli üzerinde etkiye sahiptir.

Ayrıca ilçenin kazanılması simgesel olarak da büyük önem taşımaktadır.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Mustafa Demir	103. 590	%42,82
Cumhuriyet Halk Partisi	Can Özyedierler	71.058	%29,37
Saadet Partisi	Türker Saltabaş	32. 143	%13,29
Milliyetçi Hareket Partisi	Akif Ak	15.710	%6,49
Demokratik Toplum Partisi	Ali Kılıç	10.316	%4,26
Büyük Birlik Partisi	Osman Nuri Koçbay	2. 828	%1,17
Demokratik Sol Parti	Ziya Ünsal	2. 218	%0,92
Demokrat Parti	Mehmet Tülek	1.218	%0,50
Anavatan Partisi	Abuzer Yıldız	1.092	%0,45
Bağımsız Türkiye Partisi	Cüneyt Sezer	858	%0,35
Türkiye Komünist Partisi	Nuray Duman	505	%0,21
Millet Partisi	Derviş Doğan	219	%0,09
Liberal Demokrat Parti	Cüneyt Çelik	109	%0,04
Bağımsız	Yaşar Metehanoğlu	59	%0,02
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Mustafa Demir	241.923	%100

2011 seçim sonuçları

1.	\$	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	51,71	134. 649
2.	#	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	27,40	71.333
3.	C C	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,43	24. 553
4.	BAGH SIL	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	4,94	12.875
5.	SAME PARTS	SP - Saadet Partisi	2,70	7. 025
6.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	1,02	2. 650
7.	3	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,51	1.324
8.		DP - Demokrat Parti	0,49	1.276
9.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,44	1. 149
10.	BAGHAIL	ÇETİN DOĞAN	0,38	992
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,30	779
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,23	598

13. MP - Millet Partisi	0,20	531
14. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Par	ti 0,06	160
15. LDP - Liberal Demokrat Parti	0,06	144
16. EMEP - Emek Partisi	0,00	0
17. DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

E. Fatih İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Fatih İlçesi tarihi kimliğine rağmen teknik ve sosyal altyapı açısından oldukça sorunlu bir yerleşim yeridir. Teknik altyapı sisteminin kurulmasında ilçenin tarihi kimliğine uygun müdahale yapmanın getirdiği zorluk gecikmelere yol açmaktadır.

1. Yol Altyapısı

İstanbul kent içi ulaşım bağlantılarından bazıları Fatih İlçesi'nden geçer. Bunlardan başlıcaları Saraçhane-Şehzadebaşı'ndan Edirnekapı'ya uzanan Macar Kardeşler ve Fevzi Paşa caddeleri, Aksaray'ı Topkapı-Edirnekapı Caddesi'ne bağlayan Vatan Caddesi ile yine Aksaray'ı Topkapı'ya bağlayan Millet Caddesi'dir. Haliç kıyısı boyunca Ayvansaray, Mürsel Paşa, Abdülezel Paşa, Kadir Has ve Ragıp Gümüşpala caddeleri yer alır. Bu caddelerle Haliç arasında yeşil alanlar yer alır. İlçenin Marmara kıyısından Sirkeci'yi Bakırköy'e bağlayan «sahil yolu» da denen Kennedy Caddesi geçer. Atatürk(Unkapanı) ve Galata köprüleri Tarihî yarımadayı Beyoğlu yakasına bağlar. Unkapanı metro geçişi ile Yenikapı-Maslak entegrasyonu tamamlanmış olacaktır. Marmaray geçişi ile de boğaz en-

tegrasyonu ile Anadolu-Avrupa yakası metro sistemleri birleştirilecektir. Tüm bu ulaşım ağları tarihi yarımadaya çok fazla bir yoğunluk getirmektedir. Sadece raylı sistemle toplu taşımanın yapılabileceği bir tarihi yarımada oluşturulmalıdır. Yeraltında tarihi sarnıç ve yapı kalıntılarının sıkça rastlandığı ve geçmişte fütursuzca yapılan inşaatlarla talan edilmiş olan bu kalıntılar, yol ve tünel yapılması sürecinde bir kez daha tahrip edilmektedir.

Tarihi Yarımada içerisinde ana yolların trafiğin yoğun olduğu saatlerde işlevsiz hale geldiği görülmektedir. Şehrin ana ulaşımlarının Tarihi Yarımadaya yönelmesi ve yönlendirilmesi nedeniyle ana yol sistemlerinin ihtiyaca cevap verebilirliği ortadan kalkmaktadır. Ana yolların dışında, ilçenin mahalle ve semt içi yolları da ihtiyaca cevap vermeden uzaktır. İlçenin bütünün kentsel sit, kısmen tarihi sit ve kısmen arkeolojik sit alanı olması nedeniyle, dar sokakların düzeltilmesi ya da genişletilmesi imkânı çok sınırlıdır. Bu yüzden, öncelikle yollara yapılan parkların önlenmesi suretiyle mevcut yolların etkin bir şekilde kullanılmasının sağlanması gerekir.

2. Otopark

İlçede çok sayıda çok katlı ve yer altı otoparkı bulunmaktadır. Ancak, sayıca fazla olmaları park sorununu çözmeye yeterli gelmemektedir.

Otoparklar ağırlıklı olarak tarihi yarımada-vatan-millet caddelerinde hizmet verirken, Şehremini-Kocamustafapaşa vb. mahallelerde yollar park baskısı altında yetersiz kalmaktadır.

Yeni otopark yapılacak alan olmaması, mevcut alanlarda ise tarihi dokunun zarar görme riski nedeniyle izin alınamaması sorunu da yaşanmaktadır. Unkapanı-Yenikapı hattından Sarayburnu'na uzanan tarihi yarımada bölümünün yayalaştırılması esas alınarak ilçenin diğer kısımlarında otopark ihtiyacını karşılayacak yatırımlar yapılmalıdır. Yüzeyde yapılacak alanının olmayışı, yeraltında tarihi eserlerin varlığının olması olmayan yerde de metro hatlarının geçmesi bu imkânımızı elimizden almaktadır. Ancak, denizi doldurarak tarihi yarımada silüetini bozma

pahasına otel yapmaya çalışanlar ve bu otelleri veya binaları yapanlara küsenler denizi doldurarak otopark yapmayı düşünmemişlerdir. Zaten hafriyat sorunu olan İstanbul için deniz dolgusu yapılacak alanlar otopark olarak kullanılabilir.

Otopark ihtiyacının çözümlenmesinde öncelikle, koruma amaçlı imar planı notlarında açıkça izin verilmiş bulunan, arkeo-radar incelemesi sonucunda, arkeolojik kalıntı tespit edilmeyen alanlarda, üç ve daha fazla bodrum kat yapılması suretiyle otopark alanlarının çoğaltılması imkânının kullanılması gerekir. Planın bu hükmü doğrultusunda, kamu binalarının mahalle arasında bulunan okul ve benzeri tesislerin bütün parsel ölçeğinde bodrum katlarının otopark hizmeti verecek şekilde yapılandırılması yoluna gidilmesi gerekir.

Tarihi Yarımada trafiğinin temel nedenleri arasında yer alan, ilçe dışından gelen araçların mahalle içindeki ara yollara park edilmesi uygulamasının sonlandırılması yönünde gereken tedbirlerin alınması yoluna gidilmelidir.

3. Ulaşım

Fatih İlçesi, hem kara, hem deniz hem de raylı sistemleriyle İstanbul'un toplu ulaşım imkânı fazla olan ilçelerinden birisidir.

Zeytinburnu-Kabataş tramvay hattı Millet Caddesi, Ordu Caddesi, Divan Yolu ile Sirkeci'ye, oradan da Galata Köprüsü üzerinden Karaköy'e ulaşır. Aksaray'dan başlayan M1 hafif metro hattı Atatürk Uluslar arası Havalimanı'nda noktalanır. Unkapanı metro geçişi ile Yenikapı-Maslak entegrasyonu tamamlanmış olacaktır. Marmaray geçişi ile de boğaz entegrasyonu ile Anadolu-Avrupa yakası metro sistemleri birleştirilecektir.

Fatih İlçesi bir yarımada olarak suyolu ulaşımında oldukça avantajlı bir konumdadır; Sirkeci-Harem arasında feribot, Eminönü iskelesinden ise Kadıköy, Üsküdar ve İstanbul Boğazı'na şehir hatları seferleri düzenlenmektedir. İDO Yenikapı İskelesi'nden ise Bakırköy, Bostancı ve Kadıköy'e düzenli deniz otobüsü seferleri düzenlenmektedir. Haliç kıyı-

sındaki Ayvansaray, Balat ve Fener iskelelerinden ulaşımdan çok gezinti amaçlı Haliç seferleri yapılmaktadır.

Fatih ilçesinde yeni yol yapımı yerine bu ilçeye doğru olan gereksiz nüfus akımını kesmek en doğru yöntemdir. Taksim veya Eminönü'nden Bahçeşehir gibi uzak noktalara otobüs seferlerinin olması ne teknik ne de ekonomik mantıkla bağdaşmaktadır. Ancak, siyasi popülizmle izah edilebilir bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır. Zaten Raylı sisteme entegre edilememiş otobüs taşımacılığının karlılığından söz edilemeyecektir. Eminönü'nde yüzlerce otobüsün hareket ettiği alanları yayaların rahatça gezebildiği meydanlara çevirmek en doğru karar olacaktır. Turist otobüslerinin meydana getirdiği yoğunluk ve park sorunu Unkapanı-Eminönü arasındaki sahili görünmez kılmıştır.

4. Yeşil Alan

Fatih ilçesinde planlı ve plansız yapılaşmalar nedeniyle yeşil alanlar yapılaşmış alanlara dönüşmüştür. Yaklaşık 2,5 milyon m2 önerilmiş ama uygulanmamış yeşil alan bulunmaktadır. Bu doğrultuda 2009 sonu verilerine göre 6. 5 m2 olarak önerilen ve planlanan yeşil alan miktarı mevcutta 2. 5 m2 civarındadır. 2009 sonrası yapılan uygulamalarla kişi başına düşen yeşil alanın 3. 8 m2'ye çıktığı belirtilse de 2009 öncesi 4 m2 olan pasif yeşil alan miktarı 1. 6 m2'ye düşmüştür. Dolayısıyla son beş yılda artmak yerine Fatih İlçesinde yeşil alan azalmıştır. İlçenin denize olan sahilleri ilçenin yeşil alanlarını oluşturmaktadır. Ayrıca Topkapı sarayı, Ayasofya, Sultanahmet, Süleymaniye, İstanbul Üniversitesi, tarihi surlar ve mezarlıklar haricinde 10 ağacın yanyana olduğu bir mekan bulmak imkânsızdır. Tarihi surlar bile kaçak yapılaşmayla yer yer işgal edilmiştir. En son yapılan Sulukule projesi ne kadar bir yeşil alan içermektedir?

Şehrin billboardlarında yeşil alanların %404 oranında artırıldığı yönünde ilanlar yer almaktadır. Bu iddianın geri planında ise iki adet tarihi kamusal su deposu sarnıçların (Çukurbostanlar) kısmen park alanına dönüştürülmesi projesine atıf yapılmaktadır. Bu kadarcık alanda yapılanlardan yeşil alan olarak medet umar duruma gelmiş olan ilçenin durumu yeşil alan bakımından içler acısıdır. Okul ve ibadethane bahçeleri, yol

fazlalarındaki çimenlikler ve mezarlıklar dahi yeşil alan hesabına dahil edilmektedir.

5. Eğitim Hizmetleri

Fatih İlçesi eğitim kurumları açısından oldukça zengindir. İlçe sınırları içinde 66 ilköğretim ve dengi eğitim kurumu bulunur. Ayrıca aralarında İstanbul Lisesi, Davutpaşa Lisesi, Pertevniyal Anadolu Lisesi, Vefa Lisesi, Cağaloğlu Anadolu Lisesi ve Fener Rum Erkek Lisesi gibi pek çok köklü ortaöğrenim kurumunun bulunduğu 37 lise barındırır.

Yükseköğretim kurumları arasında İstanbul Üniversitesi önemli bir yer tutar. İstanbul Üniversitesi'nin merkez binası ve çoğu fakülteleri bu ilçede yer almaktadır; Tıp (Çapa), Diş Hekimliği, Cerrahpaşa Tıp, Hukuk, Edebiyat, Fen, İktisat, Eczacılık, Hasan Ali Yücel Eğitim, İlahiyat, Su Ürünleri, İletişim ve Siyasal Bilgiler fakülteleri.

İstanbul Üniversitesi'nin dışında, Kadir Has Üniversitesi merkez kampüsü, İstanbul Ticaret Üniversitesi Eminönü Kampüsü ve Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Tarihi yarımada içindeki diğer yükseköğretim kurumlarıdır. İstanbul'un en eski çekirdeği olan ilçe eğitim kurumları açısından da ilklere ev sahipliği yapmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının yeni merkezi kayıt sistemi ile ilçedeki mevcut okulların kapasitesinin ilçede oturanlarca doldurulması mümkün değildir. Yani dışarıdan öğrenci göçü yaşanacaktır. Zaten geçici ikamet belgeleri ile bu yapılmaktadır. Ancak, bu kayıt sistemi okul arsalarının ve bazı tarihi binalara sahip olan okulların satışına zemin hazırlayacak bir manevra olarak da algılanabilir.

Fatih ilçesinde 6 yaş üstü nüfusun eğitim seviyesi:

Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	11.745	2.084	9.661
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	60.646	28. 693	31. 953
İlkokul mezunu	87.857	38.990	48.867

Toplam	390.559	193.586	196.973
Bilinmeyen	22.640	12.610	10.030
Doktora mezunu	949	565	384
Yüksek lisans mezunu	3.369	1.870	1.499
Yüksekokul veya fakülte mezunu	41.403	21.848	19. 555
Lise veya dengi okul mezunu	84. 136	43.816	40. 320
Ortaokul veya dengi okul mezunu	21.004	11.660	9. 344
İlköğretim mezunu	56.810	31.450	25. 360

6. Sağlık Hizmetleri

İlçe üniversite hastanelerinin de varlığı ile sağlık merkezi görünümüne sahiptir ve ilçe dışından sürekli bir hasta akışı vardır. Bu doğrultuda Çapa semti adeta sağlık turizmi ve ticaretine ayrılmış görünüm çizmektedir. Bu hastane yoğunluğu da ilçeye dışarıdan ciddi nüfus yoğunluğu hareketi oluşturmaktadır. Ancak, yeni bölge hastaneleri yatırımları bu ilçede yer alan bazı hastanelerin kapatılıp arazilerinin farklı fonksiyonlarda kullanılmasına müsaade edecek imar değişiklikleriyle satışa konu olmaları beklenmektedir.

İlçede toplam 14 hastane bulunmaktadır.

Business Hospital

Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Hospitadent Fatih

İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahpaşa Hastanesi

Medical Park Fatih Hastanesi

Özel Balat Or-Ahayim Musevi Hastanesi

Özel Çapa Hastanesi

Özel Çapa Medilife Hastanesi

Özel Fatih Hastanesi

Özel Huzur Hastanesi

Özel İstanbul Şehir Hastanesi

Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs İstanbul Hastanesi

Universal Aksaray Hastanesi

Fatih İlçesinde hastanelerin yanıda 34 poliklinik ve tıp merkezi de yer almaktadır.

Avrupa Göz Merkezi

Çapa Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlama Merkezi

Çapa Tomoçek Görüntüleme Merkezi

Endotam Haseki Genel Cerrahi Merkezi

Medicor Genel Cerrahi Merkezi

Med-Ok Hiperbarik Oksijen Tedavi Merkezi

Oksimer Hiperbarik Oksijen Tedavi Merkezi

Özel Akademi Gastroenteroloji Merkezi

Özel Aksaray Huzur Polikliniği

Özel Balkan Rumeli Kalp Hastalıkları Merkezi

Özel Candamarı Polikliniği

Özel Ceylan Tıp Merkezi

Özel Dr. Hale Yetilmez Fatih Polikliniği

Özel Draman Tıp Merkezi

Özel Eminönü Tıp Merkezi

Özel Fatih Diyaliz Merkezi

Özel Fatih Nur Polikliniği

Özel Fener Balat Tıp Merkezi

Özel FGM Polikliniği

Özel FMC İstanbul Haseki Diyaliz Merkezi

Özel Haliç Tıp Merkezi

Özel İstanbul Fatih Tıp Merkezi

Özel Kumkapı Polikliniği

Özel Laçin Polikliniği 2

Özel Lİfe Point Polikliniği

Özel Maya Polikliniği

Özel Örnoram Fizik Tedavi ve Reh. Merkezi

Özel Redline Kardiyoloji Merkezi

Özel Şadiye Hatun Tıp Merkezi

Özel Umut Polikliniği

Özel Vefa Polikliniği

Radyomar Fındıkzade Tıbbi Görüntüleme Merkezi

Ürorad Üroloji Merkezi

Özel Çarşamba Tıp Merkezi

7. İbadethaneler

Fatih İlçesi, tarihi kimliği nedeniyle, semavi dinler olarak ifade edilen, üç inanç grubuna ait ibadethaneleri bünyesinde barındırmaktadır. İlçede 146 cami bulunmaktadır. Bu camilerden 41 tanesi korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmitir. Müftülük kayıtlarında camii olarak geçmesine rağmen Ayasofya Camii, müze olarak kullanılmaktadır.

Ayrıca tarihi değerde 31 kilise, 2 sinagog, 2 patrikhane, 80 türbe bulunmaktadır

Belli başlı camiiler:

Abdi Çelebi Camii

Abdi Subaşı Camii

Acemoğlu Camii

Ahmed Çavuş Camii

Ahmediye Camii

Akbıyık Camii

Akşemseddin Camii

Ali Fakih Camii

Ali Paşa Camii

Ali Yazıcı Camii

Altay Camii

Arabacı Bayezid Ağa Camii

Arakiyeci Ahmed Çelebi Camii

Arakiyeci Mehmet Ağa Camii

Aşık Paşa Hacı Hüseyin Ağa Camii

Atik Ali Paşa Camii

Atik İbrahim Paşa Camii

Atlamataşı Camii

Aydın Kethüda Camii

Aynalıçeşme Camii

Baklalı Kemalettin Camii

Bala Süleymanağa Camii

Bâlipaşa Camii

Başçı Mahmud Camii

Bayezid-i Cedit Camii

Behruzağa (Odabaşı) Camii

Bekir Paşa Camii

Beyazıt Camii

Beyceğiz Camii

Bezmialem Valide Sultan Camii

Bezzaz-ı Cedid Camii

Bıçakçı Alaaddin (Sofular) Camii

Bıçakçı Alaaddin (Unkapanı) Camii

Bodrum Mesih Paşa Camii

Bostan-ı Ali Camii

Büyükayasofya Camii

Cafer Subaşı Camii

Caferağa Camii

Cambaziye (Cerrahpaşa) Camii

Cambaziye (Kocamustafapaşa) Camii

Canfeda Hatun Camii

Cebecibaşı Camii

Cerrah Mehmed Paşa Camii

Cezerî Kasım Camii

Çakırağa Camii

Çavuşzade Camii

Çivizade Kalburcu Mehmet Efendi Camii

Çoban Çavuş Camii

Çorlulu Ali Paşa Camii

Damat Öksüz Mehmet Paşa Camii

Davutpaşa Camii

Debbağzade Hacı Piri Camii

Derviş Ali Camii

Dibek Mescidi

Dibekli Eminbey Camii

Divan-ı Ali Camii

Dividdar Keklik Mehmed Efendi Camii

Dokurhan Camii

Duhani Mustafa Bey Camii

Dülgerzade Camii

Fatih Camii

Ferruh Kethüda Camii

Fethiye Camii

Firuzağa Camii

Gazi Ahmetpaşa Camii

Haseki Sultan Camii

Hekimoğlu Ali Paşa Camii

Hırka-i Şerif Camii

İskender Paşa Camii

İsmail Ağa Camii

Küçük Ayasofya Camii

Laleli Camii

Mahmut Paşa Camii

Marpuçtular Camii

Mercan Ağa Camii

Mesih Ali Paşa Camii

Mihrimah Sultan Camii

Molla Fenari İsa Camii

Murat Paşa Camii

Nişancı Mehmed Paşa Câmii

Nuruosmaniye Camii

Pertevniyal Valide Sultan Camii

Ramazan Efendi Camii

Rüstem Paşa Camii Sokullu Şehit Mehmet Paşa Camii Sultan Ahmet Camii Süleymaniye Camii Sümbülefendi Efendi Camii Şehzade Camii Yavuz Sultan Selim Camii Yeni Cami Zeynep Sultan Camii

Belli başlı kiliseler

Aya İrini Kilisesi Ayıos Yeosyios - Hagios Georgios Patrikhane Aya Yorgi Kilisesi Meryem Ana Kilisesi Surp Asdvadzadzin Kilisesi (İstanbul Ermeni Patrikhanesi'nin ana kilisesi) Sveti Stefan Kilisesi

F. Fatih İlçesinde Ekonomik Durum

İlçenin ekonomisi esas olarak, geleneksel ticaret, imalat, kısmen toptan ticaret ve perakende ticaret ile hizmet sektörünü dayanır. Bu faaliyetlerin dışında diğer önemli ekonomik kaynaklar olarak turizm, idari birimlerin hizmet gerekleri ve yüksek öğretim hizmetleri ekonomik faaliyetler olarak karşımıza çıkar.

Tarihi yarımada üzerinde yer alan Roma, Bizans ve Osmanlı eserleri ilçede turizm fonksiyonunun önemini artırmıştır. Özellikle yarımadanın eski Eminönü İlçesi bölgesinde kalan kısmındaki işyerleri giderek turizme yönelik işletmelere dönüşmektedir.

İstanbul Valiliği'nin burada bulunması, İstanbul ilinin birçok önemli resmi dairesinin de burada yer almasına yol açmıştır.

Çapa semtinde eczaneler ve sağlık ekipmanları satan işletmeler yoğunlaşmıştır. Oto yedek parça satan dükkânlar Aksaray'da toplanmıştır.

Laleli semtinde, ağırlıklı olarak Bağımsız Devletler Topluluğu ve Ortadoğu ülkelerine dönük satış yapan konfeksiyon mağazaları yoğunlaşmıştır.

İlçede imalat sektöründe 399, toptan ve perakende ticaret yapan 78, otel ve lokanta sayısı 282, finansal alanda hizmet veren 2055 ve bunların dışında kalan sektörlerde 332 işyeri bulunmaktadır.

İlçenin önemli sorunlarının başında ruhsatsız işyerleri gelmektedir. Kayıt dışı ekonominin yoğun olduğu ilçede kaçak işçi, kaçak mal ciddi sorunlara sebep olmaktadır. Pek çok iş hanı bu kaçak mallara ve kaçak işçilere ev sahipliği yapmaktadır. Çok katlı ve çok eski olan pek çok bina ekonomik ömrünü tamamlamış olup yeni imara göre daha alçak katlı olacağından herhangi bir yatırım veya yıkım maliklerce yapılmamaktadır. Bunun yerine getirisi yüksek olacak gayri meşru işlere ev sahipliği yapmaktadırlar. Metruk denebilecek binalarda kaçak mallar depolanmakta veya Afrika ülkeleri, Pakistan, Bangladeş, Orta Asya ve Arap ülkeleri vatandaşları kaçak olarak yaşamaktadır. Böylece ekonomik bir değere sahip olması beklenmeyen bu mülkler ciddi getiri sağlamakta ancak hiçbir şekilde vergilendirilememektedir.

İlçede tüm işyerlerinin kayıt altına alınması, kayıtlı işçi çalıştırılması, imalat yapan yerlerin tamamen kapatılıp taşınması gerekmektedir. Tüm bunlara yönelik yatırımlar geçmiş zamanlarda yapılmıştır. Taşınacak esnafın siteleri kooperatifler halinde yapılmıştır. Zaten büyük çoğunluğu taşınmış olup, hak sahibi imalatçı kalmamıştır. Birtakım işletmeciler günümüzde bu faaliyetlerinde ısrar etmektedir. İlçenin aslı ekonomik faaliyetlerinin geliştirilmesi, turistik tesisleşmenin kalitesinin arttırılmasının ve bilinçli işletmeci ve çalışanların çoğaltılması belediyenin birincil görevidir. Çünkü Fatih İstanbul'un vitrini, İstanbul da Türkiye'nin vitrinidir.

G. Fatih Sorunlar, Çözümler ve Projeler

i. . Fatih ilçesi, eski Eminönü ilçesiyle birlikte, yoğun olarak trafik sorunuyla boğuşmaktadır. Sokak araları, ilçe esnafının araçlarını park ettiği kontrolsüz park alanlarına dönüşmüş durumdadır. Dar sokakların, tarihi eser olarak tescilli binalar nedeniyle genişleme imkanı bulunmamaktadır. Tarihi eser yapıların bulunduğu sokakların dokularıyla birlikte korunması gerekliliği dikkate alınarak çözümler üretilmelidir. Bu noktada öncelikle, sokaklara yapılacak parkların düzenlenmesi gerekir. Yapılacak düzenleme sonucunda, sokaklara parklamaların trafik akışına izin veren bir şekle sokulması mümkün olacaktır. İlçenin bir bütün olarak ele alınması, sokakların trafik akış düzeninin sokağın, mahallenin, semtin insanlarının görüşleri de alınmak suretiyle düzenlenmesi yoluna gidilecektir.

ii. Yol ve sokaklara, yapılmakta olan parklara çözüm oluşturabilmek adına, koruma amaçlı imar planlarında yer alan yer altı otoparkı yapılmasına izin veren hükümlerin uygulanmasının takip edilmesi gerekmektedir. Kamu yapılarının zemin altında yapılacak en az üç katlık otopark alanlarıyla mahallenin otopark ihtiyacı büyük oranda çözümlenecektir. Otopark alanlarının oluşumunda bir başka alan, parkların zemin altında çok katlı otoparkların yapılmasıdır. Donatı alanı olarak ayrılan arsaların-arazilerin her zemin altından, hem de üzerinden etkin bir şekilde yararlanmak, yapılaşmanın ve kullanımın yoğun olduğu alanlarda bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

iii. İlçenin toplu taşıma düzeninin yeniden ele alınması gerekmektedir. Lastik tekerlekli toplu taşıma araçlarının girmemesi gereken alanların yeniden düzenlenmesi ve ilçe merkezine raylı sistemle ulaşılması tercih edilmelidir.

iv. Tarihi yarımada olarak ifade edilen Fatih-Eminönü ilçesinin trafik sorununun temelinde, şehrin dokusuyla uyuşmayan birçok imalatın hal varlığını devam ettirmesi, ulaşım ağlarının bütününün bu bölgeden geçmesi ya da bu bölgede kesişmesi gibi temel strateji hataları yatmaktadır. Bu noktada, ortaya konulan bu hatalı yaklaşımların etkisini azaltacak, durumu iyileştirecek müdahaleler yapılacaktır.

- v. Bütünüyle Sit alanı ilan edilmiş bir ilçe olarak Fatih-Eminönü bölgesinde, çöküntü alanları olarak karşımıza çıkan kentsel kısımlarda, kamu destekli, malikler eliyle dönüşümün örnekleri ortaya konulacaktır. Bu noktada, kentsel alanlarda kullanım değişikliği yapılmak suretiyle dönüşümün teşvik edilmesi temel etken olarak kullanılacaktır.
- vi. Tarihi Yarımadada karşımıza çıkan ikinci temel sorun yeşil alan ihtiyacıdır. Kent çekirdeğinde aktif yeşil alan olarak tanılanacak hiç alan yoktur. Doğu Roma döneminin kamusal su depoları olan iki adet sarnıcın yeşillendirilmesi suretiyle toplumun kullanımına açılması dahi istatistikler üzerinde etkili olmuştur.
- vii. Sahillerde dolgu alanları yeşil alanlar olarak ilçe insanına hizmet vermekle birlikte, bu alanlardan etkin yararlanmanın önünde engeller bulunduğu da gözden kaçmamaktadır. Parkların güvenli bir şekilde kullanıma açılması, kullananların birbirlerini rahatsız etmelerinin önlenmesi, her ağacın altında sağlıksız koşullarda mangal yapılmasının önlenmesi ve altyapılı alanlar oluşturularak halkın mesire ihtiyacının bir düzen içerisinde karşılanması, temel insan ihtiyaçlarının karşılanabildiği alanlar oluşturularak bir düzen getirilmesi gerekir.
- viii. Başkan olarak görev yaptığım dönemde, koruma Bölge Kurulunda kabul gören, Unkapanı-Yenikapı yolunun(Atatürk Bulvarının) yer altına alınması ve üzerine park alanı yapılarak yeşil alan ihtiyacının karşılanması, buna ilave olarak Vatan Caddesi-Adnan Menderes Bulvarında lastikli araç trafiğinin raylı sistemin iyi yanına yer altına alınması ve üzerinde park alanları yapılması ilçenin yeşil alan ihtiyacının karşılanmasında çözüm olarak karşımıza çıkmaktadır.
- ix. Atatürk ve Adnan Menderes Bulvarları üzerinde yeşil alanların, aynı zamanda spor ve yürüyüş alanı olarak düzenlenmesi suretiyle sağlıklı kentli insan hedefine ulaşılabilecektir.
- x. Vatan Caddesinde ortaya çıkan yeşil alan-park alanı içerisinde çağdaş yapılar şeklinde Anadolu Lezzetleri Durakları yapılarak, şuan var olan Gastronomi noktaları tarihi kente yakışır hale getirilebilecektir.

xi. İlçenin tarihi kimliğinin parametresi olan tarihi yapıların korunması konusunda aktif bir tavır içine girilmesi, kamusal kullanımlı tarihi yapıların çevresinin temizlenmesi, ihtiyaçların karşılanması mahalli müşterek ihtiyaç olarak belediye tarafından karşılanacaktır.

xii. Tarihi yarımadanın sınırlarını belirleyen, Dünya Kültürel Miras listesinde koruma altına alınan kara ve sahil surlarının etkin bir şekilde kullanılması, korunmasının sağlanması ve hayatın merkezinde değerlendirilmesi temel proje olarak gerçekleştirilecektir. Surların koruma gereklerine aykırı uygulamalar yerine, koruyarak toplumun ortak kullanımında ekonomik, sosyal ve kültürel olarak değerlendirilmesi temel tercihimizdir.

xiv. Tarihi Yarımada, eski İstanbul olarak ifade edilmekle birlikte, aslında İstanbul demektir. İstanbul'un tarihi kimliğinin tespiti ve yaşatılması noktasında Fatih-Eminönü bölgesinde karşımıza çıkan soyut-manevi kültür değerlerinin koruma altına alınması ve yaşatılması yerel yönetimlerin görev alanına girmektedir. Ortak yaşam kültürü, kültürler arası kaynaşma, yardımlaşma, saygı ve sevgi örnekleri ve benzeri konularda kültürel çalışmaların yoğun olarak belediye tarafından yürütülmesi gerekir.

xv. İlçede yeşil alan önemli bir sorundur. Tarihi surlar ve çevresi, denize yapılacak dolgu alanları, mevcut sahiller yeşil alanların artırılabileceği potansiyel yerlerdir. İlçede yapılacak kentsel dönüşüm projelerinde yeşil alan esas alınmalı tarihi dokuya yakışan bir hale getirilmelidir. Sulukule örneğinin oluşturduğu olumsuz etkiyi ortadan kaldıracak ve gelecek nesillere bir ibret olarak gösterilebilecek yeni projeler yapılmalıdır.

xvi. Yapılaşmasını büyük oranda tamamlamış olan ilçede yenileme ve depreme dayanıklılık konusunda önemli eksikler vardır. Ekonomik değerinin tavanında olan ilçe emlak fiyatları mevcut yapıların yıkılıp yeniden yapılmasının önünde bir engeldir. Mevcut eski binalar zaten kontrolsüz bir şekilde olabildiğince yüksek yapılmıştır. Yıkılacak bu yüksek binanın yerine birkaç kat daha alçak bir bina yapılması mülkiyet ve maliyet sorunları doğurmaktadır.

xvii. Dar ve yetersiz yollar sıkıntı yaratmaktadır. Ana arterlerin yeterince geniş olduğu ilçede mahalle arasındaki cadde ve sokaklar yetersiz

kalmaktadır. Otopark sorunu cadde ve sokakların işgal altında kalmasına neden olmaktadır. Mülkiyet sorunu veya vakıf malı olan çok az sayıdaki arsa haricinde boş alan bulmak mümkün değildir. Bu boş alanlar malikleriyle görüşülüp otopark veya yeşil alana çevrilerek herhangi bir hak kaybına yol açmadan atıl hallerinden kurtarılmalıdır.

xviii. İlçenin tamamının sit alanı olması, yapılacak imar düzenlemelerinde koruma gereklerine göre hareket edilmesini zorunlu kılmaktadır. Ancak, sit statüsüne rağmen ilçede var olan yeşil alan fonksiyonlar arsalar üzerinde inşai faaliyetler yapılmıştır.

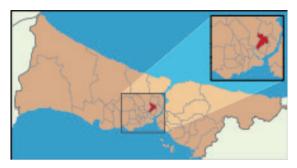
xix. İlçe genelinde bitişik nizam olan yapılaşma tüm yol, otopark, yeşil alan sorunlarının ana kaynağıdır.

xx. İlçenin tarihi dokusunu ve tarihi eserleri koruma/kullanma bilincinin olmaması nedeniyle tarihi surların dahi işgal edilmesine neden olmuştur. Cankurtaran bölgesi tarihi deniz surlarının üzerinde Belediye sosyal tesisleri hizmet vermektedir. İdare tarafından yapılan işgallerden cesaret alan bir kısım insanlar tarihi değerlere karşı duyarsız ve umursamaz bir tavır içerisinde tahripkar davranışlar ortaya koyabilmektedirler. Surların bu durumuna ilave olarak pek çok tarihi yapı tadil veya yıkım ile asli kimliklerinden uzaklaştırılmış yerlerine plansız, çirkin yapılar yapılmıştır.

xxi. İlçede yer alan gayrimenkullerin mülkiyet sorunları karmaşık mülkiyet sahipliğinden kaynaklanmaktadır. Pek çok vakıf ve yabancı şahıslara ait olan bina sayısı önemli bir yer tutmaktadır. Bu binaların maliklerine ulaşmak veya malik yapısının bir karar almasını sağlamak kolay değildir. Ayrıca maliklerince Kontrol altında tutulamayan veya korunamayan pek çok bina yıllarca işgal edilmiştir.

xxii. Fatih ve Eminönü ilçeleri, yerel nitelikli kamu hizmetlerinin daha nitelikli sunulmasını sağlamak amacıyla, kanun koyucunun iradesiyle birleştirilmiştir. Ancak, bu güne kadar gerçekleşen uygulamalarda hizmetlerde bir iyileşme sağlanamamıştır. Belediye, ilçenin tarihi kimliğine uygun bir şekilde, sosyal, ekonomik ve kültürel dönüşümü sağlayacak projeler üretmek durumundadır.

XVI. Kâğıthane

A. Kâğıthane İlçesinin Tarihçesi ve Konumu

Kâğıthane¹⁶, İstanbul'un Avrupa Yakası'nda bir ilçesidir. Doğudan Beşiktaş ilçesi, batıdan Eyüp, kuzeyden ve güneyden Şişli ve güneybatıdan Beyoğlu ile çevrili, yüzölçümü 23 km2'dir.

İlçenin, Kâğıthane Deresi'nin sona erdiği kesimde Haliç'e kısa bir kıyısı vardır. Arazi yapısı engebeli olup, derelerden ve vadilerden oluşmuştur. Bu bölgeler ise yerleşim alanı olarak kullanılmaktadır.

Kâğıthane, İstanbul'da Haliç'e dökülen bir dereyle, bunun vadisinde eski kâğıt imalathanelerinin bulunması nedeni ile bu adı almıştır.

Kâğıthane 18. yüzyıldan önce de lâleleri ile meşhurdu. 18. yüzyılda III. Ahmet'in veziri Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın zamanında Lale Devri ile dillere destan olmuştur.

Sütlüce mevkiinde Giresunlu ve Karaağaç Tekkesi isimli Osmanlı münevverlerinin devam ettiği Bektaşi tekkeleri mevcut idi.

Kâğıthane bahçe ve kasırlarının öyküleri, halk arasında türlü dedikodulara yol açmış, bilhassa eğlencelerin alıp yürümesi hoşnutsuzluklara, eleştirilere neden olmuştur. Edebiyata da konu olan bu görünüm ve yapıtlar Patrona Halil İsyanı'nda yıkılarak düz bir alan haline getirilmiştir.

¹⁶ Wikipedia, The Free Encyclopedia

1955 Nüfus sayımında nüfusu 3. 084 olarak tespit edilen Kâğıthane nüfusundaki büyük gelişme 1955 yılından sonra başlamıştır. 1 Mart 1963 tarihine kadar köy muhtarlığı ile yönetilmiş, mezbahanın kuzeybatısındaki Pırnala semtinde (Kemerburgaz yolu) üzerinde gelişmeler başlamıştır. 1953'te bir dernek kararıyla Çağlayan ve Hürriyet mahalleleri kurularak, 1934 yılında yaşanan yangında evi yananlara dağıtılmıştır. Önce 45 haneyle başlayan yerleşme zamanla çoğalmış ve 1960 yılından önce İstanbul'da girişilen geniş çaptaki, imar ile Gültepe, Harmantepe, Çeliktepe ve Ortabayır semtlerinde İstanbul Mesken ve Planlama Genel Müdürlüğü tarafından halka yer verilmiş ve böylece bu mahallelerin nüvesi atılmıştır.

B. Kâğıthane İlçesi Nüfus Analizi

İlçe nüfusu 213. 562'si erkek, 207. 794'ü kadın olmak üzere 421. 356 kişiden oluşmaktadır. Nüfusun, yaş gruplarına göre dağılımı tablosu aşağıdaki şekildedir.

YAŞ	TOPLAM	ERKEK	KADIN
'0-4'	31.723	16. 260	15.463
'5-9'	31.403	16. 114	15. 289
'10-14'	33. 291	16.965	16.326
'15-19'	33.699	17.614	16.085
'20-24'	33.988	16.447	17. 541
'25-29'	41.954	21.866	20.088
'30-34'	44. 403	22.721	21.682
'35-39'	38.999	19.812	19. 187
'40-44'	34.057	17.631	16.426
'45-49'	29.716	15.428	14. 288
'50-54'	21.928	11.519	10.409
'55-59'	15.996	8. 141	7.855

Š46 İstanbul Analizi - I

'60-64'	10.511	5.018	5. 493
'65-69'	6.823	3.052	3.771
'70-74'	5.306	2. 143	3. 163
'75-79'	3.805	1.601	2. 204
'80-84'	2. 546	918	1.628
'85-89'	977	280	697
'90+'	231	32	199
Toplam	421.356	213.562	207.794

Kâğıthane nüfus tablosu, İlçede doğum oranlarının düşmekte olduğunu, 40'lı yaşların ortalarından itibaren ölümlerin yaşanmaya başladığını ortaya koymaktadır. Ölüm oranının erken sayılacak yaşlarda yükselmeye başlaması, İlçede yaşayan nüfusun genel sağlığının korunması konusunda eksik olan bir şeylerin olduğunu ortaya koyması bakımından önemlidir. Bu durum, aynı zamanda sosyal politikalar üretilebilmesi bakımında fırsatlar bulunduğunu göstermektedir.

C. Kâğıthane Sosyal Yaşam Analizi

Sosyal hayatın, Kâğıthane ilçesi bakımından özellikle üzerinde durulması gerekir. Hemşehri gruplaşmasının çok yoğun olduğu İlçede, sosyal yaşamın sağlıklı bir şekilde ele alınması seçmen tercihinin doğru yöne evrilmesi bakımından gereklidir.

1. Yerel gazeteler

Kâğıthane haber

Sadabad haber

Kâğıthane yön haber

Göktürk vizyon

Yerel basın, genel olarak ilçelerde faaliyette bulunmakla birlikte, etkinlik bakımından bir birlerinden farkı bulunmamaktadır.

2. Dernekler

İlçede 214 hemşehri derneği, 39 sosyal amaçlı dernek, 24 esnaf ve sivil toplum, 54 cami, 57 amatör spor derneği bulunmaktadır. Kâğıthane dernekleşme oranı çok yüksek olan bir ilçedir.

Hemşehri dernekleri

İstanbul Gümüşhaneliler Derneği

Mesudiye Herközü Köyü Koruma ve Kalk. Der.

Bayburt Bayrampaşa Köyü Kor. Yaş. ve Kültür Der.

Sinop Türkeli Işıklı Köyü Yar. ve Day. Der.

Çorum İli Kargı İlçesi Gölet Köyü Sos. Yard. Der.

Trabzon İli Sürmene İlç. Oylum Köyü Seymenler Mah. Kalk. Der.

Sinop İli Türkili İlç. Hacı Köyü Yar. ve Day. Der.

Bayburt İli Demirözü İlç. Beş Pınar Köyü Yar. ve Kültür Day. Der.

Gümüşhane İli Süngübayır Köyü Sos. Yar. Der.

Divriği Özbağı Köyü Kültür ve Dayanışma Der.

Cide Baltacı Köyü ve Çevre Köyleri Kalk. ve Yard. Der.

Başören Köyü Sos. Yard. ve Kültür Der.

Sürmene Oylum Köylüler Dayanışma ve Yard. Der.

İst. İli Bitlisliler Sos. Yar. ve Day. Der.

Sivas Koyulhisar Değirmentaş Köyü Güz. ve Kültür Hizmetleri Der.

Sivas İli Kangal İlç. Sarıkadı Köyu Kül. Day. Der.

Zonguldak İli Devrekilç. Purtuloğlu Köyü Yard. Veday. Der

Bayburt İli Mrk. İlç. Balkaymak Köyü Sos. Yar. ve Day. Der.

Kayaören Köyü Kalk. ve Kül. Day. Der.

Giresun Derli Taşlıca Köyü Yar. Day. Kül. Hiz. Der.

Yavşan Köyü Aşut Mah. Kalk. ve Güz. Der.

Š48 İstanbul Analizi - I

G. Hane Akpınar Köyünü Kalk. Sos. Yard. Der. K. Hane Şubesi

Gümüşhane Kılıçören Köyü Güz. Kalk. Der.

Zonguldak İl Devrek İlç. Eğerci Bel. ve Bağlı Kö. Kal. Sos. Yar. Ve Day. Der.

Bartın İli Amasra İlçesi Kalk. Yard. ve Day. Der.

Bitlis İli Arıdağ Köyü Sos. Yard. ve Day. Der.

Sinop İli Türkeli Gündoğdu Köyü Yard. Day. ve Kültür Der.

Gümüşhane Pehlivantaş Köyü Sos. Yard. ve Day. Der.

Boyalı Köyü Sos. Yard. ve Kalk. Der.

Gümüşhane Mrk. Söğütağıl Köyü Yar. ve Day. Der.

Bitlis İli Cevizdağlı Köyü Kalk. Yar. Day. Der.

Sivas Koyulhisar Düzpelit Mah. Derneği

Bayburt Oruçbeyli Köy Derneği

Giresun Dereliler Kültür Yard. ve Day. Der.

Gümüşhane Süle Köyü Derneği

Bayburt Güneydere K. Erenler Mh. Kalk. Yar. Der.

Yakakent Asmapınar Köyü Kültür ve Yard. Derneği

Bitlis Gençlik Derneği

Gümüşhane İli Yayladere Köyü Kalk. ve Dayanışma Der.

Ardahan Kültür ve Day. Der.

Erzurum Aşkale İlç. Kurt Mahmut Köy. Mensupları Kül. ve Day. Yar. Der.

Alucra İlç. Armutlu Köyü Sos. Yar. Der.

Sivas Kangal Mısırören Köyü Sos. Yard. ve Kalk. Kül. Der.

Erzincan Refahiye İlç. Perçem Kö. Yar. Kalk. Der.

Gümüşhane Merkez Erdemler Köyü Sos. Yard. ve Kültür Der.

Refahiye Altköyü Güz. ve Yar. Der.

K. Hane Mh. Sos. Day. ve Kültür Edinme Der.

Bayburt Çayıryolu K Kalk. ve Dayanışma Der.

Sivas İli Divriği İlçesi Karakale Köyü Yar. ve Kültür Derneği

İstanbul Karadenizliler Kültür ve Dayanışma Derneği

Sivas İli Doğanşar İlç. Beşağaç Köyü Kalk. ve Kültür Der.

Cankırı Atkaracalar Kükürt Köyü Sos. Yard. Der.

Kars İli Çevre Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Der.

Sivas Avcıçayı Köyü Derneği

Sivas Koyulhisar Boyalı K. Kalk. Koruma Der.

Sivas Koyulhisar Akseki Köyü Düzpelit Mah. Sos. Yard. ve Day. Der.

Siirt Şirvan İlç. Meşecik Köyü Güz. ve Kalk. Der.

Sivas Doğanşar Alazlı Köyü Kal. ve Güz. Derneği

Sivas Zara Burhaniye Köyü Güz. Kalkındırma Derneği

Gölcük Köyü Sos. Yar. ve Kalk. Der.

Sivas Zara Derbentliler Köyü Kültür Day. Yard. Der.

Sivas Zara Akdede Köyü Sos. Yar. ve Day. Der.

Refahiye İlç. Olgunlar Köyü Kalk. ve Güz. Der.

Bayburt İli Mrk. İlç. Aşağı Dikmetaş Köyü Kül. ve Yar. Der.

Saray Köyü Yar. ve Kültür Der.

Sinop İli Boyabat İlçesi Gazi Dere Köyü Kül. Day. Kalk. ve Yard. Der.

Ordu Mesudiye Türkköy Köy. Yar. Kalkın. Der.

Hafik Kazası Günyamaç Köyü Kalk. ve Yard. Der.

Mesudiye İlç. Yağmurlar Köyü

Kozçukur Köyü Yard. ve Day. Der.

Gökçekent Köyü Yard. Güz. ve Kültür Der.

Karacahisar Köyü Yar. ve Day. Der.

Bayburt Şair Zihni Kültür ve Yar. Der.

Samsun İli Tekke Köy İlç. Hamzalı Köyü Kalk. ve Yar. Der.

Boyabat Kadınlı Köyü Kalk. ve Yard. Der.

Sinop İli ve İlçeleri Seyit Bilal Kültür ve Yard. Der.

Sivas Koyulhisar Ortaseki Köyü Koruma Der.

Sivas İli Zara Avşar Köyü Kalk. ve Yard. Der.

Amasya İli Göylücek İlçesi Tencirli Gafarlı ve Başpınar Köyü Der.

İstanbul Analizi - I

Ordu İli Mesudiye İlçesi Yardere Köyü Kalk. Güz. Yaş. Der.

Sivas Zara Aşağımescit Köyü ve Mezraaları Sos. Yard. Kalk. Der.

Sinoplu Sanayici ve İş Adamları Der.

Divriği İlç. Madenli Köyü Kalk. Güz. ve Yar. Der.

Yukarıkale Köyü Kültür ve Sos. Day. Der.

Sivas İli S. Şehri İlç. Y. Akören Köyü Kalk. ve Kor. Der.

E. Can İli Refahiye İlç. Gümüşakar Buc. Koçkaya Kö. Day. ve Yar. Der.

Ordu Mesudiye Çaltepe Köyü Kalk. Day. Der.

Şebinkarahisar Alişar Köyü Yard. ve Kalk. Der.

Sivas Göl Ova Akçataş Köyü Kalk. ve Yaş. Der.

Erzincan İli Refahiye Kazası Kürekli Köyü Kül. Day. ve Yar. Der.

Tercan İlç. Aktaş Köyü Yar. ve Day. Der.

Kastamonu Bozkurt Day. Der.

Görele Beyazıt Köyü Güz. Yar. ve Kültür Der.

Kastamonu Pınarbaşı İlç. ve Çevre Köyleri Yar. Der.

Kastamonu İli Bozkurt İlç. Ulu Köyü Yar. ve Day. Der.

Sivas İli Zara İlçesi Tuzlagözü Köyü Yard. Day. Güz. Ve Kültür. Der.

Samsun İli Terme İlç. Eren Köy Kültürel Kalk. ve Day. Der.

T. Paşa Giresunlular Kül. Day. ve Yar. Der.

Ordu İli Mesudiye İlç. Karabayır Köyüyar. ve Day. Der.

Kastamonu İli Bozkurt İlç. Kocaçam Köyü Kalk. ve Yard. Der.

Kastamonu Bozkurt Yaşarlı Köyü Yard. ve Day. Der.

Kastamonu İli Bozkurt İlçesi Keşlik Köyü Yard. ve Day. Der.

Amasya İli Göynücek Çevre Köy. Sos. Yard. ve Day. Der.

Kastamonu İli Bozkurt İlçesi İbrahim Köyü Kültürel Yard. ve Day. Der.

Kastasmonu İli Bozkurt İlçesi Koşmapınar Köyü Kül. Yard. Der.

Kas-Der Kastamonulular Day. Der. K. Hane Şb.

Ordu Işıklı Köyü Sos. Day. ve Kültür Der.

Kastamonu İli Pınarbaşı İlçesi Karafasıl Köyü Yard. Der.

Kastamonu İli Bozkurt İlç. Kestane Sökü Köyü Yar. ve Day. Der.

Erzincan Refahiye Biçer Köyü Kal. ve Güz. Derneği

K. Hane Soydaşlar Day. Der.

Kastamonu Boz. Kutluca Köyü Mer. Mh. Kalk. Der.

Ordu İli Mesudiye İlçesi Alan Köyü Kalk. Der.

Sivas Hafik Celallı Nahiyesi Sos. Y. Dayan. D.

Şebinkarahisar Turpçu Köyü Sos. Yard. Der.

Boyabat Hamzalı Köyü Kalk. Day. ve Yar. Der.

Ardahan İli Çatalder Köyü Sos. Yard. ve Day. Der.

Boyabat Kadınlı Köyü Kalk. ve Yard. Der.

Şenpazar Sos. Yard. Kültür ve Spor Der.

Boyabat İlç. Akyörük Köyü Güz. ve Kalk. Der.

Tokat İli Reşadiye İlçesi Kızılcaören Beldesi Kül. ve Yard. Der.

Samsun İli Terme İlçesi Kazım Karabekirpaşa Köyü Sos. Day. Der.

Bitlis Ortakapı Köyü Güz. Kalk. ve Yard. Der.

Sinop İli Ayancık Türkeli İlç. Güzel Kent ve Ç. Köy. Sos. Yard. Day. Der.

Ardahan İli Çeyilli Köyü Kültür ve Yar. Der.

Tekirdağ Saray Küçük Yoncalı Köyü Dern.

Tercan İlç. Aktaş Köyü Yar. ve Day. Der.

Azdavay İlçesi Köyleri Yardımlaşma Derneği

Samancı Köyü Derneği

Nevşehir İli Avanoz İlç. Altınpınar Köyü Sos. Yar. ve Day. Der.

Kastamonu İli Azdavay İlçesi Samancı Köyü Sos. Yard. Day. Der.

Kâğıthane İlç Sos Yard Kalk ve Kültür Hiz Der

Kurşunlu Köprülü Köyü Sos. Yar. ve Day. Der.

Erzurumlular Kültür ve Day. Der.

Sinop İli Türkeri İlçesi Taşgüney Köyü Kalk. ve Yard. Der.

Otlukbeli Kültür ve Yar. Der.

Bayburt İli Demirözü İlç. Çakırözü Köyü Kalk. Yar. Der.

Š52 İstanbul Analizi - I

K. Hane Karadenizliler Kültür ve Day. Der.

Bayburt Demirözü Güneşli Köyü Yard. ve Kül. Der. K. Hane Şb.

Siirt Merkez Bağtepe Mh. Kalk. ve Yard. Der.

Isparta İli Sütçüler İlçesi Hacı Ahmetler Köy Dern.

Sivas Zara Kızık Köyü Derneği

Çamoluk Köroglu Köyü Sos. Yar. ve Güz Der.

Sivas K. Hisar Yalnıztepe Köyü Kal. Güz. Der.

Köse Gökçe Köyü Kalkındırma Sos. Yar. Der.

Gümüşhane Merkez Geçit Köyü Yaş. ve Kalk. Der.

Sivas İli K. Hisar İlç. Akseki Köyü Soğanlı Mah. Yaş. Day. Der.

Köse Örenşar Köyü Yar. Der.

Erzurum Aşkale Gümüş Seren Köyü Kültür Yar. Der.

K. Hane Sinoplular Kültür Turizm Day. ve Kalk. Der.

Aşkale Çatal Bayır Köyü Yar. Kalk. ve Day. Der.

K. Hane Eyüp Tunceliler Yard. ve Kültür Der.

Samsun Salı Pazarı Avut Köyü Sos. Kalk. Day. Der.

Kastamonu Azdavay Akcaçam Köyü Kalk. ve Yar. Der.

Rumeli Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneği

K. Hane İlç. Güz. ve Kor. Der.

Ocak Köyü Kültür ve Dayanışma Der.

Ordu İli Akkuş İlçesi Yard. Derneği Kâğıthane Şubesi

Samsun İli Termr İlç. Çevre Köyleri Yar. Der.

Bitlis İli Merkez İlçesi Aşağı Yulak Köyü Sos. Yard. ve Day. Der.

Erzincan İli Refahiye İlç. Ulucak Köyü Kül. ve Day. Der.

Bedir Ören Köyü Çevre Ormanını Kor. Kalk. ve Yar. Der.

Gümüşhane Özkürtün Beldesi Süme Mah. Kalk. Der.

Bostan Dere Köyü Yar. ve Day. Der.

Erzincan İli Refahiye İlçesi Pınaryolu Köy Derneği

Gümüşhane İli Salyazı Kasabası Kültür ve Sos. Yard. Der.

Sinop İli Ayancık İlçesi Hüseyin Bey Köyü

Sivas Zara Sedille Köyü Yardımlaşma

Balkan Türkleri Day. ve Kült. Der. ve K. Hane Şubesi

Tokat Reşadiye Yasyağ Köyü Der.

Çayyaka Köyü Kalkındırma Derneği

Aşkale Sazlı Köyü Kalkındırma Der.

Ordu İli Perşembe İlçesi Bekirli Köyü Sos. Yar. ve Day. Derneği

Gümüşhane İli Tamzı Köyü Yard. ve Day. Derneği

Koyulhisar Aydınlar Köyü Güz. Yar. ve Kültür Derneği

Suşehri Aşağı Akören Köyü Kalk. ve Day. ve Yar. Der.

Tokat İli Pazar İlç. Üzü Ören Kasabası Sos. Yar. Der.

Erzincan Refahiye Kuzulu Köyü Sos. Yar. Der.

Sivas Hafik Sofular Köyü İmar Etme Day. Kültür Hizmetleri Der.

Trabzon Maçka Galyanlılar Köyü Kal. Sos. Yard. ve Day. Derneği

Akköy Köyü Kalk. ve Sos. Yar. Der.

Sivas Divriği Görenkaya Derneği

Sivas Doğanşar Yeşilçukur Köyü Yard. Day Der.

Sivas Doğan Şehir Söbüler Köyü Kal. ve Güz. Der.

Güne Bakan Mrk. Mah. Köyü Güz. ve Kalk. Der.

Sivas İli Kangal İlçesi Kabakçevliği Köyü Kültür ve Day. Der.

Kastamonu İli Cide İlç. Alayazı Köyü Güz. ve Kalk. Der.

Boykar Boyabat Kargı Sos. Yar. Day. Der.

Ardahan İli Değirmenli Köyü Der.

Uzunyol Aybasan Edeler ve Çevre Köyleri Güz Ve Kal. Der.

Erzincan Otlukbeli İlçe. Kül. Yard. Dern.

Amasya İli Taşova İlç. Borabay Köyü Yard. Derneği

Yeşilköylüler Yardımlaşma Derneği

Kemahlılıar Sosyal Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Aşkale Ocaklı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Š54 İstanbul Analizi - I

Erzin İli Tercan İlç. İ. Altunkent Kasaba. Kül. Yard. Derneği

Rumeli Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneği Gen. Merk.

Sinop Dernekler Federasyonu

Sivas Koyulhisar Kayaören Köyü Derneği

Kâğıthane Giresun ve İlçeleri Eğit. Kült. ve Day. Der.

Akçaçam Köyü Derneği Kastamonu

Alacık Köyü Derneği Kastamonu

Başakçay Köyü Derneği Kastamonu

Çamlıbük Köyü Derneği Kastamonu

Çocukören Köyü Derneği Kastamonu

Kırmacı Köyü Derneği Kastamonu

Kozluören Köyü Derneği Kastamonu

Maksut Köyü Derneği Kastamonu

Mehmet Çelebi Köyü Derneği Kastamonu

Tasköy Köyü Derneği Kastamonu

Turnalı Köyü Derneği Kastamonu

Yumacık Köyü Derneği Kastamonu

Zümrüt Köyü Derneği Kastamonu

Topuk Köyü Derneği Kastamonu

Sosyal Amaçlı Dernekler

Arıcılar Mh. Çevre Koruma Der.

Çağlayan Tekstil İşcileri Sos. Yar. ve Day. Der.

Çeliktepe Sos. Yard. Day. Der.

Evrensel Yard. Day. Der.

Gönül Bağı Yardım Organize Ekibi

Gültepe Kültür ve Yard. Der.

Gürsel Mah. Sos. Yard. ve Güz Der.

Gürsel Mh. Kalk. Day. ve Yard. Der.

Hacıbektaşı Veli Kült. ve Tan. Derneği Kâğıthane Şubesi

Halk Eğt. Merk. Kor. ve Güçlendirme Der.

Hamidiye Mah. Sosy. Kült, Day. Derneği

Harmantepe İmar ve Yard. Der.

Hubyar Sultan Kültür ve Tanıtma Der.

İst. Güzel Sanatları Tasavvuf Musikisi ve Folklorunu Sev. Der.

İstanbul Elele Kadın Dayanışma Derneği

K. Hane Avcılık ve Atıcılık Der.

K. Hane İlç. Sanayi Sağlık Ocağı Yap. ve Yaş. Der.

K. Hane İlç. Telsizler Mah. Teras Kanatlı Hayvanları Kor. ve Yaş.

K. Hane İmc Sos. Yard. Day. ve Kültür Der.

K. Hane Mrk. Sağlık Ocagı Yap. ve Yaş. Der.

K. Hane Muhtarlar Der.

K. Hane Sağlık Ocaklarını Gel. ve Çevre Sağlık Hiz. Der.

K. Hane Sivil Savunma Gönüllü Arama Kurtarma Der.

K. Hane Telsizler Mh. Sos. Day. ve Kül. Der.

Kâğıthane Folklor Araş Genç. Spor Der.

Kâğıthaneliler Der.

Konfeksiyon İşcileri Der.

Mozaik Foklor Araştırma Kültür ve Turizm Derneği

Nurtepe Mh. Yard. Ve Day Der.

Ortabayır Turizm Güz. Der.

Sivil Savunma Mensupları Sos. Yard. Der.

Sosyal Yard. Kült. Dayanışma Derneği

Susam Güvercin Sevenler ve Yetiştirenler Der.

Türk Kardiyoloji Der.

Türkiye Fikir Kültür Der.

Umut Çocukları Derneği

Yeni Oluşum Derneği

Esnaf ve Sivil Toplum Dernekleri

Akümülatör Sanayicileri Der.

Aret - Açıkhava Reklamcıları Der.

Beyoğlu Sanayici ve İş Adamları Der.

Çağlayan Esnafları Yar. Derneği

Gültepe Esnafları Yard. Der.

İst. Emniyet Md. Muh. Elk. Sis. Kurma İşl. Geliştirme ve Yaş. Der.

Š56 İstanbul Analizi - I

İst. Otomobilciler Esnaf Odası

İst. Otopark ve Dolmuş Duakları Yöneticileri Esnaf Odası

İst. Şöförler Esnaf Odası

İstanbul İnşaatçılar Der.

İstanbul Pazarcılar Der.

İş Hayatı Dayanışma Der.

K. Hane Esnaf ve İş Adamları Day. Der.

K. Hane İlç. Emn. Müd. Pol. Kar. Binalarını Yap. Yaş ve Koruma Der.

K. Hane Minibüs İşl. ve Şöförleri Yar. Der.

Kâğıthane Bakkallar Odası

Kâğıthane Berberler Odası

Kâğıthane Birleşik Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Kâğıthane Kamyon Kamyonet Minibüs Otomobil Şöförler Odası

Kobider - Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler

Nato Cad. Esnafları ve Sakinleri Day. Der.

Örnektepe İş Adamları Der.

Türk Seramik Der.

Türkiye Sürveyan ve Kalfalar Derneği İst. Şubesi

Yönetim Danışmanları Der.

Cami Dernekleri

Balkan Türkleri Camii Yaş. Der.

Baş. Kon, İmam Gazali Cami Derneği

Bedir Kuran Kursu Yapt. ve Yaşatma Der.

Bilali Habeş Camii Kuran Kursu Yapt. ve Yaş. Der.

Çağlan Vakfı

Çeliktepe İmamı Azam Sefa Camii Yap. ve Yaş. Der.

Dutluk Camii Yap. Ve Yaş. Der.

Emniyet Camii Kuran Kursu Yapt. ve Yaş. Der.

Gürsel Mh. Sevilen Sk. Akşemsettin C. Yap. Yaş. Der.

H. Tepe Merk. Cam. Kuran Kursu Yap. Yaş. Der.

Hacı Hatice D. Cam. K. Kursu Yapt. ve Yaş. Der.

Harmantepe Cemre Camii Yapt. ve Kalk. Der.

Hazreti Ali Camii Yap. ve Onarma Der.

Huzur Camii Yaptırma ve Yaşt Der

Hürriyet Mh Y. Emre Camii Yap. ve Yaş. Der.

Hz. Ebubekir Camii Yapt. ve Yaş. Der.

Hz. Ali Camii Yaptırma Yaşatma Der.

İhramı Zade Camii Yap. ve Yaş. Der.

K. Hane A. Kaya Talb. Yurdu Kurs ve Okl. Talebelerine Yar. Der.

K. Hane Arıcılar Yeşil Camii Yap. ve Yaş. Der.

K. Hane Daye Hatun Cam. Onar. Yaşatma Der.

K. Hane Gültepe Mer. Camii Yapma Yaşatma Der.

K. Hane Hürriyet Mh. Taşocağı C. İnşa ve Kor. Der.

K. Hane Mrk. Kuran Kursu Açma ve Yaş. Der.

K. Hane Mrk. Havuzlar Camii Yap. Onar. Güz. Der.

K. Hane Nişantaşlar Ca. Yap. Yaşatma Der.

K. Hane Süleymaniye Camii Yapt. ve Yaşatma Der.

K. Hane Ş. Tepe Mh. Mer. Cam. Yapt. Onarma Yaş. Der.

Kâğıthane Sadabad Eğit. Kültür Der.

Lale Camii Yaptırma ve Yaş. Der.

M. Fevzi Çakmak Camii Yapt. İdare Ettirme Der.

Mehmet Efendi Camii Yaptırma ve Yaşatma Der

Mescidi Nur Camii Kuran Kursu Yapt. ve Yaşatma Der.

Mrk. Mah. Emekevler Camii Yap. Yaş. Der.

Nurtepe Uhut Camii Yapt. ve Yaşatma Der.

Okmeydanı Taşocagı A. Hatipoğ. C. Yap. Yaş. Der.

Ortabayır Ç. Tepe Aydınlar Ca. Yap. Yaş. Der

Ortabayır Mh. Mescidi Aksa Camii Yapt. ve Yaş Der.

Örnektepe Camii Yapt. ve Yaş Der.

S. Tepe Ulubatlı Hasan Camii Yap. Der.

Sanayi Mah. Merkez Cami K. Kursu Yap. Yaş. Der.

Sanayi Mh. Beşyol Camii Yapt. ve Onarma Der.

Š58 İstanbul Analizi - I

Semerkant Cami Yap. Yaş. Derneği

Seyrantepe Barbaros Camii Yar ve İdame Et. Der.

Sultan Melik Camii Ve K. Kursu Yap. ve Koruma Der.

Şirintepe Barboros Camii Yap. ve Yaş. Der.

Şirintepe Mevlana Camii Yap. ve Yaşatma Der.

T. Paşa Mah. Berat Camii Yap. ve Yaş. Der.

Ulu Camii Ve Kuran Kursu Yapt. ve Yaşatma Der.

Veysel Karani Yıldız Camii Yapt. ve Yaş. Der.

Y. Kemal Mh. Tanrıöver C. Yap. Yaş. Onar. Güz. Der.

Yavuz Sultan Selim Camii Yapt. ve Yaşatma Der.

Yeşilce Mh. Halilürrahman Ca. Yap. Onarma Der.

Yunus Emre Camii Derneği

Spor Kulüpleri ve Dernekleri

Abide-İ Hürriyet Spor Kulübü Derneği

Gültepe Spor Kulübü Derneği

Gümüşhane Spor Kulübü Derneği

Günyamaç Spor Derneği

Gürsel Spor Kulübü Derneği

Harmantepe Spor Kulübü Derneği

Havuzlar Spor Kulübü Derneği

Hürriyet Eğitim Spor Kulübü Derneği

Hürriyet Gücü Spor Kulübü Derneği

İstanbul Model Oto. Sporları Kulübü Derneği

Kâğıthane Spor Kulübü Derneği

Bayburt Spor Kulübü Derneği

Kâğıthanesadabat Spor Kulübü Derneği

Kahraman Tekvando İhtisas Kulübü Derneği

Karate-Do Hakemleri Derneği

Kardeş Spor Merkezi Derneği

Nurtepe Güney Yıldızı Spor Kulübü Derneği

Nurtepe Spor Kulübü Derneği

Ortabayır Gücü Spor Derneği

Örnektepe Spor Kulübü Derneği

Öz Sadabad Gençlik Spor Kulübü Derneği

Öz Telsizler Spor Kulübü Derneği

Çağlayan Gençler Birliği Spor Kulübü Derneği

Sanayi Spor Kulübü Derneği

Seyrantepe-Yeşilce Spor Kulübü Derneği

Sportif Vücut Geliştirme İhtisas Klubü Derneği

Şenpazar Sos. Yard. Kült. ve Spor Derneği

Şirintepe Spor Kulübü Derneği

Talatpaşa Spor Kulübü Derneği

Terasevler Spor Kulübü

Tuzlagözü Spor Kulübü Derneği

Tüm Wado-Ryu Karate Organizasyonu Der.

Yahyakemal İdmanyurdu Spor Kulübü Derneği

Çatalzeytin Zümrüt 80 Spor Kulübü Derneği

Yahyakemal Spor Kulübü Derneği

Yahyakemal Tayfun Spor Kulübü Derneği

Kâğıthane Hasbahçe Spor Kulübü Derneği

Kâğıthane Amat. Spor Kulp. Dest. Derneği

Sanayi Spor Kulübü Derneği

Kâğıthane Spor Kulübü Spor Kulüpleri Birliği

Etiler Soroptimist Kulübü Der.

İst. Soroptimist Kulubü Der.

Levent Soroptimist Kulübü Der.

Boğaziçi Soroptimist Kulübü Der.

Çeliktepe Spor Kulübü Derneği

Judo Sporları Kulübü Der. Gültepe Şb.

Š60 İstanbul Analizi - I

Türkiye Soroptimist Kulüpleri Fed.

Şişli Soroptimist Kulübü Der.

Huzur Gençlik Spor Kulübü Der.

Sanayi Alperen Spor Kulübü Der.

Çeliktepe Spor Klubü

Kürek Sporunu Güçlendirme Der.

Çatalzeytin Spor Kulübü

Çeliktepe Ümit Spor Kulübü Derneği

Çeliktepe Wado-Ryu İhtisas Kulübü Derneği

Gültepe Fidan Wado-Ryu Karate Derneği

Gültepe Gençler Birliği Spor Kulübü Derneği

Kâğıthane ilçesinde yaşayanların bu derece yoğun bir şekilde, sosyal örgütlenmeye gitmiş olması, bir yandan toplu olarak seçmene ulaşma ve etkileme imkânı sunarken, diğer yandan, kesin kanaat sahibi seçmen sayısını yükseltmektedir. Kitlesel olarak karar alma eğiliminde olan seçmenin, bireysel projelerle etkilenmesi zorlaşmaktadır. Böylesi bir sosyal yapıda, sosyal belediyecilik ve sosyal demokrat projelerin seçmeni yönlendirme katsayısı da düşecektir.

3. Mahalleler

İlçe toplam 19 mahalleden oluşmaktadır. Bu mahalleler;

Çağlayan

Çeliktepe

Emniyet Evleri

Emniyet

Gültepe

Gürsel

Hamidiye

Harmantepe

Hürriyet

Mehmet Akif Ersoy

Merkez

Nurtepe

Ortabayır

Sanayi

Seyrantepe

Şirintepe

Talatpaşa

Telsizler

Yahya Kemal

Yeşilce mahalleleridir.

D. Kâğıthane İlçe Siyasi Analizi

Kâğıthane ilçesinin sosyal yapısı, yerel seçimler açısından seçmene dokunan projeler geliştirmeyi zorlaştırmaktadır. Muhalefet partileri açısından kazanılması güç gözüken ilçelerden biridir.

Kâğıthane seçmeni, inanç ve hemşehrilik gruplaşması üzerinden seçim tercihlerini belirleme eğilimindedir. Bu doğrultuda ve kitlesel olarak seçim tercihlerini ortaya koyan halk genel olarak aynı partiye oy vermektedirler. Parti değiştirme ve seçimlerde farklı tercih belirleme, yoğun sosyal network nedeniyle oldukça zordur.

Kâğıthane ilçesinde belediye başkan adayının kimliği, projeleri ve bunların anlatımı çok önemlidir. İlçe halkının imar ve planlamaya ilişkin sorunlarına çözüm üretilebilmesi için geçmişte yaptığımız geniş katılımlı bilgilendirme ve çözüm toplantılarının sağladığı avantaj kullanılacaktır.

Hemşehri dayanışması fazlasıyla güçlüdür. Bu gruplara ulaşabilecek kişiler aracılığıyla, yüz yüze projelerin anlatılması gereksinimi kendini fazlasıyla hissettirmektedir.

Kâğıthane, merkezi hükümetin, siyasi ve ekonomik gücünü kullanarak üzerinde durduğu ve önem verdiği ilçelerden biridir. Hükümetin

Š62 İstanbul Analizi - I

oluşturduğu yoğun sosyal yardım uygulamalarının oluşturduğu yönlendirici etki nedeniyle, muhalif ya da bağımsız adaylar bakımından İlçede seçimlerin kazanılması için özel projeler üretilmesi ve seçmen üzerinde çalışılması gerekmektedir.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Fazlı Kılıç	98. 686	%43,72
Cumhuriyet Halk Partisi	Zeynel Öztürk	51. 241	%22,70
Milliyetçi Hareket Partisi	Hasan Hüzeyin Ceylan	32. 422	%14,36
Saadet Partisi	Celal Çoban	22. 468	%9,95
Demokratik Toplum Partisi	İsa Yıldız	8. 619	%3,82
Büyük Birlik Partisi	Şaban Hacıoğlu	5. 180	%2,29
Demokratik Sol Parti	Nesrin Altın	4. 293	%1,90
Demokrat Parti	Çetin Ağır	993	%0,44
Anavatan Partisi	Mihriban Yezel	937	%0,42
Bağımsız Türkiye Partisi	Bayram Özdemir	392	%0,17
Türkiye Komünist Partisi	Nadir Çetin	266	%0,12
Liberal Demokrat Parti	Ali Çelik	156	%0,07
Bağımsız	Ufuk Erim	88	%0,03
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Fazlı Kılıç	225. 741	%100

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	55,08	136. 304
2.	<u></u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	23,87	59. 086
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	10,67	26. 400
4.	RACINGIL	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	3,82	9.443
5.	SALEST FRANCE	SP - Saadet Partisi	2,27	5. 615
6.	(2)	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,93	2. 295
7.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,85	2. 095
8.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,40	1. 000
9.		DP - Demokrat Parti	0,36	891
10.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,32	802
11.	BACHAGIL	ÇETİN DOĞAN	0,22	534
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,15	377
13.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,14	340

Štanbul Analizi - I

14.	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakâr Parti	0,05	127
15. LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	104
16.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	9
17.	EMEP - Emek Partisi	0,00	6

E. Kâğıthane İlçesinin Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Kâğıthane ilçesi, arazi altyapısı olarak sosyal ve teknik donatı yatırımlarının yapılmasını masraflı ve zor olmasına neden olmaktadır.

1. Yol Altyapısı

E-5 ve TEM otoyollar arasında kalması ilçeye ulaşımı kolaylaştırmakla beraber, ilçe içerisi ulaşımda sıkıntılar yaşanmaktadır.

Plansız yapılaşma nedeniyle noktalar arası gidiş olması gerekenin çok uzağındadır.

Caddeler nispeten ihtiyaca karşılık verse dahi, sokaklarda sıkıntı büyüktür. Dar sokaklar, ilçenin semtlerinde ulaşımı zorlaştırmakta ve trafik akışını durma noktasına getirmektedir.

Yol ve sokak altyapısının standartlarının çok gerisinde olması, kamu hizmetlerinde soruna yol açtığı gibi, kamu düzeninin sağlanması ve korunması bakımından sorunlara yol açmaktadır.

2. Otopark

İlçe otopark sorununu çözmek için katlı otopark yapımında İBB ile işbirliği içinde olsa dahi soruna henüz çözüm bulunamamıştır. Projesi

yapılan 2 yer altı otoparkı tamamlanmıştır. Ancak, İBB hesaplarına göre 33 otopark ihtiyacı daha bulunmaktadır.

Şehir içi her noktanın park alanı olarak kullanılıyor olması trafik sıkıntısını büyütmektedir. Otopark hizmetinin verilememesi, cadde ve sokakların bütününün otopark olarak kullanılmasının zorunlu hale getirmektedir. Cadde ve sokaklarda yoğunlaşan parklar, araç trafiği bir yana, sokaklarda insan trafiğinin dahi rahat akışını dahi ciddi bir şekilde zorlaştırmaktadır.

3. Ulaşım

Yol altyapısı ve trafik sıkışıklığı, Kâğıthane ilçesinde ulaşımı zorlaştırdığı gibi, İlçeye ulaşımı ve İlçeden diğer semtlere yapılacak ulaşımı da içinden çıkılmaz bir hale getirmektedir. Kâğıthane İlçesinin temel sorunlarından biri olarak ulaşımda yaşanan aksamalar karşımıza çıkar. Sorunun çözümlenebilmesi için ulaşım planlarının baştan ele alınması gerekmektedir.

Çok sayıda otobüs ve minibüs hattının bulunduğu İlçede plansızlık nedeniyle ihtiyaçlar karşılanamamaktadır.

Her iki otoyolun köprü trafiği ile kesiliyor olmasından dolayı İlçenin kaçış güzergahı haline gelmesi de trafik sorununun büyümesine neden olmaktadır.

Kâğıthane ilçesinin ulaşım ve trafik sorununun çözümlenmesi, İstanbul'un genel trafik sorununun çözümlenmesiyle yakından ilişkilidir.

4. Yeşil Alan

İlçede kişi başına düşen yeşil alan miktarı son yapılan park ve projelerle 7. 5 m2 seviyesine yükselmiştir.

Kâğıthane ilçesinin konumu, yeşil alan miktarının standartlara uygun hale getirilmesini kolaylaştırmaktadır.

Š66 İstanbul Analizi - I

5. Eğitim

Kâğıthane ilçesinde 1 ana okulu, 47 ilköğretim okulu, 13 lise bulunmaktadır.

Çağdaş Yaşam Eşref ve Sadullah Kıray Anaokulu

Ahmet Çuhadaroğlu İlköğretim Okulu

Ali Fuat Cebesoy İlköğretim Okulu

Arıcılar İlköğretim Okulu

Aşık Veysel İlköğretim Okulu

Atatürk İlköğretim Okulu

Cemil Meriç İlköğretim Okulu

Cengizhan İlköğretim Okulu

Cevdet Şamikoğlu İlköğretim Okulu

Cumhuriyet İlköğretim Okulu

Çağlayan İlköğretim Okulu

Çeliktepe İlköğretim Okulu

Ferit Aysan Çağdaş Yaşam İlköğretim Okulu

Fındıklı İlköğretim Okulu

Osman Gazi İlköğretim Okulu

Gültepe İlköğretim Okulu

Günebakan İlköğretim Okulu

Gürsel İlköğretim Okulu

Hacı Ethem Üktem İlköğretim Okulu

Hamidiye İlköğretim Okulu

Harmantepe İlköğretim Okulu

Hasbahçe İlköğretim Okulu

Hasdal İlköğretim Okulu

İmece İlköğretim Okulu

İsmail Erez İlköğretim Okulu

Kâğıthane Merkez İlköğretim Okulu

Kemal Halil Tanır İlköğretim Okulu

Kocatepe İlköğretim Okulu

Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu

Mehmet Rıfat Yalman İlköğretim Okulu

Metehan İlköğretim Okulu

Osman Faruk Verimer İlköğretim Okulu

Osman Tevfik Yalman İlköğretim Okulu

Önder İlköğretim Okulu

Profilo Barış İlköğretim Okulu

Refet Angın İlköğretim Okulu

Şair Yahya Kemal İlköğretim Okulu

Seyrantepe İlköğretim Okulu

Şehit Adem Yavuz İlköğretim Okulu

Tınaztepe İlköğretim Okulu

Ticaret Odası İlköğretim Okulu

Tülin Manço İlköğretim Okulu

Vasfi Çobanoğlu İlköğretim Okulu

Yaşar Doğu İlköğretim Okulu

Zafer İlköğretim Okulu

Zişan Alkoç İlköğretim Okulu

Ziyapaşa İlköğretim Okulu

Zuhal İlköğretim Okulu

Ahmet Buhan Lisesi

Cengizhan Anadolu Lisesi

Ekrem Cevahir İmam Hatip Ve Anadolu İ. H. L

Gültepe Lisesi

Gültepe Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi

İst. Ticaret Odasi Tic. Mes. L. Ve And. Tic. M. L

İstanbul Vali Hayri Kozakçıoğlu Tic. Mes. Lis.

Kâğıthane Anadolu Lisesi

Kâğıthane İhkib Hazır Giyim Meslek Lisesi

Š68 İstanbul Analizi - I

Kâğıthane İmam Hatip Lisesi Ve Anadolu İ. H. L.

Kâğıthane Lisesi

Profilo Ana. Tek. Lis., Ana. Mes. Lis.

Seyrantepe Dr. Sadık Ahmet Lisesi

6. Sağlık

İlçede 1 devlet, üç de özel hastane bulunmaktadır. Bu sağlık tesisleri;

T. C. S. B. Kâğıthane Devlet Hastanesi

Hospitalium Medical Group

Özel Gültepe Avicenna Hastanesi

Özel Levent Hastanesi

İlçede Ayrıca 4 Poliklinik Yer Almaktadır.

Özel Anadolu Sevgi Polikliniği

Özel Çağdaş Tıp Polikliniği

Özel Dedeoğlu Polikliniği

T. C. S. B. Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi

7. İbadethaneler

Kâğıthane İlçesi genelinde 71 camii bulunmaktadır.

Bu camilerden en yoğun olanlar;

Abide-i Hürriyet Camii

Aydınlar Camii

Cengiz Topel Camii

Çağlayan Çarşı Camii

Çağlayan Yeni Camii

Çeliktepe Merkez Camii

Dayehatun Camii

Dutluk Camii
Emniyetevleri Camii
Gültepe Merkez Camii
H. Fehmi Özsut Camii
H. Hatice Dursun Camii
Havuzlar Ulu Camii
İmam-ı Azam Cami
Ortabayır Merkez Camii
Sadabad Camii
Yavuz Sultan Selim Camii

Camileridir.

F. Kåğıthane Ekonomisi

Ticaret ve Sanayi kuruluşlarının İstanbul ili ve içindeki yerleşim yerlerinden Kâğıthane yakasında toplandığı, sanayi kuruluşları ile önemli bir yer tuttuğu gözlenmektedir. 1955-1960 yıllarında, burada kurulan fabrika ve imalathaneler, yalnız İstanbul değil, Türkiye gereksinmelerine cevap verecek kapasitedirler. Bunların ihracatta büyük bir önemi ve yeri vardır. Bu sanayi kuruluşlarının çektiği nüfus, zamanla yeni yerleşmelere yol açmış, aile içinde çalışmaların başka sektörlere de dağılarak, yeni iş kollarının doğmasına yol aşmıştır.

İlçede Sanayi Mahallesi, Oto Sanayi Sitesi, Mensucat fabrikaları, Plastik ve Kimyasal madde fabrikaları, mermer sanayi, cam imalathaneleri, tekstil imalathaneleri, Maya ve çeşitli gıda sanayi, balık ağı, fabrikaları ve ev eşyaları başlı çalarıdır. İlçede mevcut fabrika ve sanayi kuruluşlarının önemlilerinin listesi aşağıya çıkarılmıştır. Kâğıthane ekonomisi KOBİ, küçük üretim atölyeleri ve ticarethanelere dayanmaktadır.

Büyük Sanayi	15
Küçük isletmeler	8278
Toplam	8293

Štanbul Analizi - I

İlçedeki ağırlığına göre ekonomik faaliyetler: Filmcilik, reklamcılık, tiyatro, sinema, yerli film ihracatçıları, inşaat, sıhhi ve ısı tesisatı malzeme ve cihazları, elektrik tesisat malzemesi ve elektronik, kitap, matbaa, karton kutu, özel eğitim ve öğretim kurum ve kuruluşları, otel, lokanta ve eğlence yerleri, bilgisayar, büro makineleri ve kırtasiye, taşıt araçları servis ve bakim istasyonlar, şehir içi insan taşımacılığı şeklinde sıralanmaktadır.

İldeki ağırlığına göre sırlamada: Filmcilik, reklamcılık, tiyatro, sinema, yerli film ihracatçılar, sıhhi ve ısı tesisatı malzeme ve cihazları, kitap, matbaa, karton kutu, özel eğitim ve öğretim kurum ve kuruluşları, otel, lokanta ve eğlence yerleri, taşıt araçları servis ve bakım istasyonları, trafik müşavirleri bulunmaktadır.

G. Kâğıthane Sorunlar, Çözümler ve Projeler

i. Topoğrafik yapısının engebeli olması, resmi belgelerde sorun olarak değerlendirilmektedir. Belediyenin hizmet üretememe ya da hizmetin kalitesizliğine arazi yapısını gerekçe göstermesi, siyaseten anlaşılabilir bir durum olmakla birlikte, hukuken anlamsızdır. Zira, bir yerleşim yerinin belirlenmesinde yetkili olan idare, belediyedir. Belediye, görev alanında bulunan arazilerin bilimsel ve teknik incelemesini yapmak suretiyle yerleşime elverişli olup olmadığını belirlemekle yükümlüdür. İmar planlamasının raporlama aşamasında arazi tespitlerinin bütün detaylarıyla birlikte yapılması gerekir. Bunun sonucunda, yapılaşmaya uygun görülen araziler üzerinde planlamaya gidilerek plan hükümlerinin oluşturulması ve buna bağlı olarak düzenli-sağlıklı-estetik bir yapılaşmayla kentin ya da kentsel bölgenin şekillenmesi gerekir. Raporlama çalışmalarında, bir arazinin yapılaşmaya elverişsiz olduğu tespiti yapılmışsa, bu arazi üzerinde her türlü yerleşimin yine belediye tarafından engellenmesi gerekir. Belediyeye tanınan kolluk yetkisinin geri planında bu gereklilikler yer almaktadır. Bütün bu açıklamalara ek olarak, incelemesi yapılmamış araziler üzerinde yapılaşmanın da imar kolluk yetkisi kullanılarak, belediyeler tarafından önlenmesi gerekir. Belediye, görev ve sorumluluğunun gereğini yerine getirmeyerek ortaya çıkmasına neden olduğu yanlış yere yapılaşma sorununu, bugün yürütmesi gereken hizmetlerin aksamasına gerekçe olarak sunarsa, bunun cevabının seçmen tarafından verilmesi gerekir. Bu cevap içinse seçmenin bilgilenme ve doğrulardan, yalanlardan ve talanlardan haberdar kılınması gerekir.

ii. İstanbul'un ilk ve en eski gecekondu bölgesi olduğu ve bu durumun bir sorun olarak karşımıza çıktığı tespiti önemlidir. Gecekondulaşma idarenin görevini gereği gibi yapmamış olmasından doğan bir sonuçtur. Bu sonucun ortadan kaldırılmasına yönelik olarak birçok Kanuni düzenleme yapılmış, dönüşümün sağlanmasına yönelik imkânlar verilmişse de beklenen sonuç alınamamıştır. Gecekonduyla mücadele, tapu tahsis belgesi verilmesi, kentsel dönüşüm ve en sonunda afet riskinin önlenmesine yönelik olarak kamu gücü kullanılarak dönüştürme uygulamalarının hedef alanı Kâğıthane'dir. Afet riski dönüştürmesinin toplumda yaratmış olduğu tedirginlerin giderilmesini sağlayacak projeler üretilmesi esas olmalıdır. Bu noktada kentsel bütünlük içerisinde, herkes dahil edilerek, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

iii. Beyoğlu Okmeydanı bölgesinde yoğun olarak karşımıza çıkan tapu tahsis belgesi sorunu, Kâğıthane ilçesinde de karşımıza çıkmaktadır. 2981 sayılı Kanunla getirilen bir düzenlemeyle, kişilere bir hak tanınmış, gerekli ödemeler yapılmak suretiyle, ileride tapuya dönüştürülmek üzere tapu tahsis belgesi verilmiştir. Verilen tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesinin tek koşulu bölgenin ıslah imar planı yapılarak düzenli, sağlıklı ve estetik bir kentin ortaya çıkarılmasının sağlanmasıdır. Bir başka ifadeyle öncelikle imar planında düzenleme yapılacak, yapılan plan doğrultusunda kentin düzenlenmesi ve dönüşümü sağlanırken maliklere tapuları verilecektir. 29 yıl geçmesine rağmen bu dönüşüm sağlanmamış ve kişilerin tapuları verilmemiştir. Yeni dönemde, tapu tahsis belgelerinin hak sahiplerine verilmesi gecikmiş bir hakkın yerine getirilmesi olacaktır. Tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesine yönelik imar planlama, programlama ve uygulama sürecinin tamamlanması ve mülkiyet sorunla-

Š72 İstanbul Analizi - I

rının çözümlenmesi yönündeki şekillendirilecek bir sosyal demokrat politikanın doğru anlatılması, birbirleriyle yakın ilişkide olan, hemşehri ya da inanç grubu birlikteliği içersindeki Beyoğlu-Okmeydanı ve Kâğıthane seçmenlerinin tercihlerinin birlikte evrilmesini sağlayacaktır.

iv. Kâğıthane ilçesinde mevcut yapılar, hem depreme dayanıklılık bakımından eski ve niteliksiz bir durumdadır, hem de plansız bir şekilde yapılmışlardır. İlçenin yapılarının tamamen elden geçirilmesi, yenilenmesi gerekenlerin yıkılıp yeniden inşasının sağlanması, güçlendirilmesi gerekenlere bu yönde müdahale edilmesi, yerlerinden kaldırılması gerekenlerin ise, işbirliği içerisinde ve maliklerin hakları korunarak daha elverişli alanlarda inşa edilmesi yönünde, sosyal kentsel dönüşüm modelinin uygulamaya konulması gerekir. Afet riskiyle mücadele sosyal belediyeciliğin temelini oluşturur. Sorumluluk alanında yaşayan insanların can ve mal güvenliğini sağlayamayan bir belediyenin sosyal gereklilikleri dikkate alan bir yerel yönetim olarak ortaya çıkması güç olacaktır.

v. Hemşehrilik ilişkilerinin yoğunluğu nedeniyle kentlilik bilincinin oluşmaması, Kâğıthane İlçesinde beklenen bir durumdur. İlçe genelinde çok sıkı bir hemşehrilik ve akrabalık ilişkisi içerisinde olan birçok grup bulunmaktadır. Çoğunlukla bir dernek çatısı altında toplanan bu insanların, kederleri, sevinçleri, umutları ve yarına dair beklentileri ortaktır. Sosyal projeler üretilerek, bu birlikteliğin sağlandığı olumlu enerjiden yararlanmak suretiyle, Kâğıthane'de yaşayan insanların kente entegrasyonunun sağlanması mümkündür.

vi. Sosyolojik olarak, ortak bir kent bilinci oluşturmanın ilk gerekliliği, Kâğıthane'li olmayı bir övünç kaynağı haline getirmektir. Altyapısı sorunlu, yapılarında afet riski olan bir kentsel alanda yaşamaktan dolayı gurur duyacak insan bulmak zor olacaktır. Uzun yıllar aynı anlayış tarafından idare edilmekle birlikte, Kâğıthane ilçesine prestij kazandıracak projeler üretilememiştir. Öncelikle, İlçenin sahip olduğu imkânların doğru bir şekilde araştırılması, geliştirilme imkânı olan projelerin belirlenmesi ve bu doğrultuda geleceğin planlanması doğru olacaktır. İlçe sınırları içerisinde bulunan Arıcılar yerleşim alanının bu anlamda değerlendirilmesi, Kâğıthane'ye farklı bir görünüm kazandırabilecektir. Kentlilik bilinci oluşturmak için gereken ikinci koşul, sosyal konularda çok duyarlı olan İlçe halkının ortak projeler etrafında toplanmasının sağlanmasıdır. İlçeyle bağlantılı bir sorunun birlikte üstesinden gelen insanların entegrasyon ve kentlilik bilinci noktasında ilerlemeler sağlaması beklenir. Kentlilik bilincinin artırılmasında üçüncü gereklilik olarak, sosyal ve kültürel eğitim programlarının açılması, sertifika kurslarının yapılması suretiyle kişilerin kendileri hakkındaki algılarının olumlu yönde değiştirilmesi karşımıza çıkar. Dördüncü olarak, iş ve meslek edindirme ya da işgücünü nitelikli hale getirmeye yönelik mesleki ve teknik eğitim programlarının da kentlilik bilincinin gelişmesi ve ilçeyle entegrasyona katkı sağlayacağı dikkate alınmalıdır.

vii. Sosyal yardıma ihtiyaç duyan nüfusun çokluğu sorunu, sosyoekonomik sorunların yoğunluğu şeklinde ifade edilebilir. Merkezi idare tarafından verilen yardımlara bağlı olarak yaşamların sürdürme noktasında olan seçmenlerin bulunduğu bir ilçede, demokratik bir seçimden bahsedilemez. İnsanların iradesinin herhangi bir şekilde yönlendirilmesi, demokrasi dışında bir yönetimin habercisidir. Ekonomik, siyasi ya da şiddet içeren, ne türden olursa olsun, seçmen iradesinin baskılanmasının önüne geçilmesi gerekir. Bu noktada, belediye olarak, ilçenin genel olarak nüfus ve ekonomik durum analizini yaparak, sosyal yardımlar konusunu, entegrasyonun da bir aracı olarak kullanmak suretiyle çözümler üretilmesi tercih edilmelidir.

viii. İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, Kâğıthane için çok daha yoğun etkileri olan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, işgücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir. Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen işgücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir.

ix. Güvenlik sorunu, sosyo-ekonomik sorunlarla birlikte kendini gösteren bir durumdur. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından Š74 İstanbul Analizi - I

çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır.

- x. İlçe belediyesinden çok İBB'nin müdahale etmesi Kâğıthane'nin dengesini bozmuştur. İlçenin her meselesinde müdahale eden büyükşehir belediyesi, ilçe belediyesinin varlığını ortadan kaldırmış, adeta büyükşehir belediyesinin şubesi görüntüsü oluşturmuştur. Yerel yönetimlerin halka indirilmesi amacıyla yerel yönetimlerin yerelleşmesi projesi başlatan bir parti olarak, toplumun sorunlarına birinci elden çözüm sunacak bir ilçe belediyesi vaat edilmesi etkili olacaktır.
- xi. Yatırım eksiği, Kâğıthane ilçesinin köy görünümünden kurtulmasını engellemektedir. Oysa İlçenin bulunduğu konum, özel projelerle saygın bir yerleşim yeri olmasını mümkün kılacak durumdadır. Ancak, yatırımcılar ve kamu yatırımları, ilçenin temel sorunlarını çözüme kavuşturmakta yetersiz kalmasının da etkisiyle, Kâğıthane'ye gelmekten kaçınmaktadırlar. Yatırımın İlçeye gelmesinin temel koşulu olarak, teknik ve sosyal altyapı sorunlarının ivedilikle çözüme kavuşturulması gerekir.
- xii. Kâğıthane ilçesi, göç almaya devam etmektedir. İlçeye yönelen göçün gerisinde, hukuka aykırı yapılaşmaların sağladığı kolaylıkla konut bulmanın maliyetinin düşük olması ve ilçe halkı arasında var olan yoğun hemşehri dayanışmasıdır. Merkezi idare tarafından verilen yardımların bu ilçede daha etkin verilmesi şeklinde örtülü bir teşvikin varlığından da bahsedilebilir. Göç baskısının kontrol altına alınması, ilçedeki yapılaşmaların imar mevzuatına uygun hale getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada daha önce vurgulandığı üzere, ilçe genelinde sosyal niteliği ağır basan bir kentsel dönüşüm projesinin bir an önce başlatılması gerekir. Mevcut yapıların sorunları çözülerek mevzuata uygun hale getirildikten

sonra, imar kolluk yetkilerinin etkin bir şekilde kullanılması suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların gündemden tamamen kaldırılması gerekir.

xiii. İlçenin kendi içindeki gelir dengesizliğinin yarattığı sorunlar, sosyal sorunları da beraberinde getirecektir. Gelir dengesinin sağlanması, sosyal proje ve eğitimlerle kişilerin güçlendirilmesi, eğitim çağındaki çocukların desteklenmesine yönelik olarak ailenin eğitim masrafına katkı sağlanması, işgücünün niteliğinin artırılması ve iş imkânlarının genişletilmesi, yardıma muhtaç insanların desteklenmesi ve benzeri projelerle, ekonomik olarak, alt eşiğin altında kalan kişilerin desteklenmesi gerekir. 1982 Anayasasının 2 ve 5. maddelerinde devlete yüklenen görevin gereğinin yerine getirilmesinin bir yansıması olarak, sosyal belediyecilik faaliyetlerine ağırlık verilmesi doğru olacaktır.

H. Kâğıthane İlçesine Yönelik Faaliyetler

Kâğıthane seçmeninin tercihinin bilinçli olarak şekillendirilmesi adına, son zamanlarda hemşehri grupları ve sivil toplum yapılaşmalarına yönelik imar, yapılaşma ve mülkiyet konuları başta olmak üzere, hukuki bilgilendirme çalışmaları yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir.

"Yerel Yönetimlerin Yerlleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" başlığı altında yürütülen akademik bilimsel projeyle, mahalle düzeyinde ve resmi veriler ve beyanlar üzerinden İlçenin sorunlarına ulaşılması, çözümlerin belirlenmesi ve projelendirilmesi çalışmaları yapılmaktadır.

Kâğıthane ilçesine yönelik olarak asıl önemli olan, hukuki sorunları olan halkın, kitlesel olarak bilgilendirilmesi, imar, planlama ve tapu tahsis belgesinden doğan haklarının mevcut ilçe ve büyükşehir belediyesine karşı korunmasına yönelik yapılan toplantılarda, sorunun ilk yerel seçimde ortaya konulan tercihlerle çok rahat çözümlenebileceği önemle vurgulanmıştır. Bu toplantılarda seçmenin hakları konusunda bilgilendirmeler yapılırken, mevcut yönetimin hukuksuz uygulamaları da daha açık bir şekilde anlaşılmıştır.

Š76 İstanbul Analizi - I

XVII. Üsküdar

Üsküdar, 2014 yere seçimlerinde özel olarak ele alınması gereken bir bölgedir. 2009 seçimlerinde anamuhalefet, hak etmediği bir sonuçla, İlçe Belediye başkanlığını iktidar partisine kaptırmış olduğu düşüncesindedir. Muhafazakâr yapısıyla birlikte, sosyal demokrat aday ve politikaların kazanabileceği bir ilçe olarak önemlidir. Daha da önemlisi, Üsküdar seçimlerinin psikolojik etkisi nedeniyle kazanılması önem arz etmektedir.

A. Üsküdar İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu

Üsküdar¹⁷ Belediyesi 1984 yılında kurulmuştur. Doğuda Ümraniye, güneyde Kadıköy, batı ve kuzeybatıda İstanbul Boğazı, kuzeyde Beykoz ve kuzeydoğuda ise Ataşehir Belediyeleri ile komşudur.

2008 yılına kadar 54 mahalleden oluşan Üsküdar, bu tarihten itibaren bazı mahallelerin birleştirilmesi ile birlikte 33 mahalleye düşürülmüş, 2009 yerel seçimleri öncesinde de Örnek, Esatpaşa ve Fetih mahalleleri Üsküdar'dan ayrılarak yeni oluşan Ataşehir Belediyesi'ne dâhil olmuştur.

İlçenin yüz ölçümü 36 kilometrekaredir. Üsküdar toprakları doğudan batıya doğru geniş sırtlar ve tepeler halinde hafif eğimlerle kıyıya yaklaşarak İstanbul Boğazı'na iner.

Tarihi yarımadanın karşısında, alabildiğine geniş bir İstanbul peyzajına açılan müstesna konumuyla Üsküdar, Asya topraklarının başladığı bir köprü başıdır.

¹⁷ Wikipedia, The Free Encyclopedia

Üsküdar'ın tarihine yakından baktığımızda M.Ö. 1000 yıllara uzanan bir tarihçe buluruz. Erken dönem Üsküdar'ın oluşumu bölgede Fenikelilerin, biri Kalhedon (Kadıköy), diğeri Moda Burnu'nda olmak üzere iki liman kenti kurmaları ile başlar. O çağlarda Fenikeliler, şimdiki Salacak sahiline doğru uzanan sığlık kısma büyük taşlar doldurarak bir mendirek oluştururlar ve ticaret iskeleleri ile tersanelerini Salacak çevresinde kurarlar. Yaklaşık 300 yıl sonra ise, Akalar'ın yönetimi altına giren Üsküdar'da, Anadolu'dan geçici olarak gelenlerin kalıcı iskânı yavaş yavaş kendini göstermeye başlar.

Bizans'a paralel olarak değişik tarihlerde İranlıların ve Arapların İstanbul'a dönük fetih çabalarında uğrak yeri hep Üsküdar olmuştur. 609'da İran, 710'da Araplar, 782'de Abbasi Halifesi Harun Reşid, 1102'de Haçlılar, 1147'de Fransa Kralı VII. Louis ile Alman İmparatoru Konrad, 1203'de gene Haçlılar İstanbul kapılarına dayandıklarında daima Üsküdar'dan geçmişlerdir.

Üsküdar'da kalıcı Türk izlerinin görülmesi 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonraya tekabül eder. İznik'in fethinin ardından yaklaşık 1078'de Üsküdar'da erken dönem Türk yerleşmeleri başlamıştır. İstanbul'un fethedilmesinden sonra Üsküdar hızla gelişme göstermiştir. Üsküdar daha önce küçük bir Anadolu kasabası görünümünde iken İstanbul'un fethinden sonra bir şehir dokusunu oluşturacak ilk nüveler kendini belli etmeye başlamıştır.

16. yüzyıldan itibaren Osmanlı Üsküdar'ı 91 cami ve mescit, 51 tekke, 12 hamam, 11 kervansaray, 2 imaret, 7 medrese, 260 çeşme, 5 büyük iskele, 2 darüşşifa, 2 menzilhane, tabhane, sıbyan mektepleri, kütüphaneler, darülhadis, sebiller ve posta teşkilatı ile birçok padişah, sultan, paşa ve devlet adamlarının sarayları, yalı ve köşkleri ile süslenmiştir. Bu hızlı gelişme Üsküdar'ın bir şehir dokusuna bürünmesinin Osmanlı ile başladığını ispatlamaktadır.

M. Ö. 1000'lerden beri bilinen ve oturulan, Bizans'tan kalan yegâne eser Kız Kulesi ile farklılaşan, Osmanlı devrinde bir oya gibi itinayla işlenen ve güzelleşen, denize açılan ve hiçbirinin, diğerinin görme hakkını engellemediği yalıları, cumbalı ahşap evlerin süslediği sokaklarıyla, ko-

Š78 İstanbul Analizi - I

rularıyla, köşkleriyle, çarşıları ve hamamlarıyla, camileriyle, kiliseleri ve sinagoguyla Üsküdar, adı kendisine en çok yakışan altın şehirdir.

B. Üsküdar İlçesi Nüfus Analizi

Üsküdar, nüfusu 500 bini geçen ilçelerden biridir. Görece olarak entegrasyonunu tamamlamış bir ilçe görüntüsü vermektedir. Eski İstanbullu diye kendilerini tanımlayan, gerçek İstanbul kültürünü almış insanların yaşadığı bir ilçedir. Kültürel düzeyin yükselmesine bağlı olarak, sosyal sorunlar konusunda duyarlı insanların yaşadığı bir yerleşim yeridir. Hemşehrilik yerini sosyal, kültürel veya inanç grupları birlikteliği almıştır.

Nüfusun, yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, aşağıdaki tablo karşımıza çıkar;

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	33.013	16.820	16. 193
'5-9'	33.215	17.058	16. 157
'10-14'	35.922	18.564	17. 358
'15-19'	38.730	19. 784	18. 946
'20-24'	44.611	23. 942	20.669
'25-29'	48.617	24. 417	24. 200
'30-34'	51.978	25. 524	26. 454
'35-39'	46.945	22.610	24. 335
'40-44'	42. 198	20.673	21. 525
'45-49'	37.769	18. 385	19.384
'50-54'	32.755	16. 243	16.512
'55-59'	27. 663	13. 471	14. 192
'60-64'	20. 893	10. 108	10.785
'65-69'	14. 272	6.671	7. 601

Toplam	535.916	264.968	270.948
'90+'	766	173	593
'85-89'	2.751	810	1.941
'80-84'	5. 432	1.942	3.490
'75-79'	7.700	3. 144	4. 556
'70-74'	10.686	4. 629	6.057

Nüfusun yaş grubuna göre analizinden anlaşılana göre, doğum oranlarında bir azalma gözlemlenmektedir. Nüfusun yoğunluğu, eğitim çağındaki küçüklerden, orta yaş grubuna kaymıştır.

C. Üsküdar Sosyal Yaşam Analizi

Genel olarak Üsküdar'ın idari sınırları içerisinde muhafazakâr insanlar ikamet etmektedir. Ancak, bu muhafazakârlık, tutuculuktan uzak, sosyal konularda duyarlı ve sosyal demokrat politikalara tepki verme potansiyeli taşıyan bir görünüme sahiptir.

Üsküdar sahip olduğu tarihi ve doğal imkânlara rağmen sosyal hayat bakımından zayıftır. Kentli olmakla birlikte, ekonomik olarak ortanın altında gelire sahip olan ailelerin yaşadığı bir ilçedir.

İlçe halkının ekonomik yapı ortalaması orta/alt seviyede olduğundan hareketli değildir. Ekonomik hareketlilik geleneksel semt ticareti şeklinde kendini göstermektedir.

İlçede turizm hareketi ağırlıklı olarak çevre ilçelerde gelenlerden oluşmaktadır. Sahip olduğu doğal konum, tarihi eserler ve inanç turizmi açısından önemli mekânların varlığı, ilçeye anakent dışından insanların da gelmesi sonucunu doğurmaktadır. İnanç turizmi bakımından İstanbul'un önde gelen ilçelerinden biridir. Bu doğrultuda, yeterli düzeyde sosyal belediyecilik hizmetinin verilmesi, genel olarak parti siyasetimizin doğru algılanmasına katkı sağlayabilecektir.

Š80 İstanbul Analizi - I

İlçede dini yapı güçlü ve etkilidir. Daha önce de ifade edildiği üzere, Üsküdar İlçesinin dini yapısının güçlü olması, tutucu bir yapı olduğu şeklinde algılanmamalı ve mufazakar seçmenin de sosyal demokrat parti ve projelere oy vermesini mümkündür ve bunu sağlayacak projeler ortaya konulmalıdır.

Son dönemlerde zenginleşme oranı artmakta ve özellikle ilçenin kuzey/kuzeydoğu bölgesinde hareketlilik yaşanmaktadır. İktidar partisinin üst düzey yöneticilerinin dahil olduğu projeler bu bölgede yoğun yapılaşma olarak karşımıza çıkmaktadır.

1. Yerel gazeteler

Üsküdar gazetesi

Üsküdar 34

Üsküdar postası

Çengelköy gazetesi

Üsküdar kalem

Üsküdar life

Yerel basının temsilcileri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yerel basın, Üsküdar'ın eski bir yerleşim yeri olması ve kültür düzeyinin yüksekliğine bağlı olarak, diğer ilçelere göre daha etkin sayılabilecek bir konumdadır.

2. Dernekler

Sosyal dayanışmanın güçlü olduğu bir İlçe olduğundan Üsküdar çok sayıda derneğin faaliyette bulunduğu bir ilçedir. Kültürel düzeyin yüksek olması da sivil toplum örgütlenmelerini ortaya çıkarabilir.

İlçede toplam 188 aktif dernek bulunmaktadır.

Aktif derneklerden başlıcaları şunlardır;

ADD - Üsküdar Koşuyolu Şubesi - Atatürkçü Düşünce Derneği

Ahır Köyü Sosyal Yardımlaşma Derneği

Ahmediye Camii Kuran Kursu Koruma Derneği

Aktif Felsefe Üsküdar Şubesi - Yeni Yüksektepe Kültür Derneği

Alvarlı Efe Hazretleri İlim ve Sosyal Hizmetler Vakfı

Amerikan Lisesinden Yetişenler Derneği

Anadolu Gençlik Vakfı

Anadolu İrfan Otağı Derneği

Anafen Koleji Spor Kulübü Derneği

ANAMED - Anafen Okulları Mezunları Ve Mensupları Derneği

ANK Vakfı - Ahmet ve Nezahat Keleşoğlu Vakfı

Ankara Çamlıdere Çukurören Köyü Dayanışma Derneği

ASR-I Gülistan Eğitim ve Yardımlaşma Derneği

Atabay Sayokan Derneği

Atik Valide İlim Hizmet Vakfı

Atkaracalar Kalkınma ve Dayanışma Derneği

Avcılar Derneği

Ay Işığı Eğitim ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Aydın Doğan Vakfı

Aziz Mahmut Hüdayi Vakfı

Bağlarbaşı Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Bağlarbaşı Korusu - Yapı Kredi Spor Kulübü Derneği

BAKİAD - Boğaziçi Atlantik Kültürel Dostluk Ve İşbirliği Derneği

BARANDER - Baran Girişimciler Derneği

BASİDAV Basisenliler Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı

Benötesi Psikoloji ve Psikiyatri Derneği

Beylerbeyi Spor Kulübü Derneği

Bilimsel Yüzme Eğitim Spor Kulübü Derneği

Bolvadin Girişim Grubu Derneği

Buhara İlim Hizmet Vakfı

Burak Mukaddes Mekanları Tanıtım Ve Kültür Derneği

Canda Özür Olmaz Derneği

Çamoluk Köyleri Sosyal Dayanışma ve Güzelleştirme Derneği

Çayeli Vakfı

Çengelköy Kerime Hatun Kuran Kursunu Yaptırma Onarma Yaşatma Derneği

Demiryolu Taşımacılığı Derneği

Deniztemiz Turmepa

DKB Üsküdar Şubesi - Dünya Kardeşlik Birliği Evrensel Birleşim

Merkezi Derneği

Doğancı Köyü Yardımlaşma Derneği

Doktor Hafız Cemal Lokman Hekim ve Eşi Sabiha Lokman Hekim Sağlık Vakfı

Dorukkiriş Köylüleri Yardımlaşma ve Güzelleştirme Derneği

Eğitim-Bir-Sen

Eğitimsen Kartal 5 Nolu Şubesi - Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

EKÜ-DER - Ekmek Üreticileri Derneği

Emekli Subaylar Derneği

Es Seyyid Osman Hulusi Efendi Vakfı

Evrensel Gelişim Derneği

FATEV - Feyzi Akkaya Temel Eğitim Vakfı

Ferah Eğitim ve Kültür Vakfı

Ferah Mahallesi Yeni Camii Yaptırma ve Yardımlaşma Derneği

Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı

GEA Arama Kurtarma Ekoloji Grubu - Yeni Yüksektepe Kültür Derneği

Genç Gönüllüler Derneği

Genç Kız Sığınma Evi Derneği

Genç Tebessüm Derneği

Genel Masör ve Spor Masörleri Birliği Derneği

Geyikli Beldesi Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

GYİD - Gemi Yakıt İkmalcileri Derneği

Hakkı Demir Eğitim Kültür Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı

Hakkı Ekşi Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı

Hanımlar Eğitim ve Kültür Vakfı İktisadi İşletmesi

Haydarpaşa Lisesi Eğitim Vakfı

Hazar Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği

Hüseyin Avni Paşa Limanı Boğaziçi Kültür ve Balıkçılığı Koruma Derneği

Hüseyin Hıfzı Kültür Derneği

İBS - İstanbul Uluslararası Kardeşlik ve Yardımlaşma Derneği

İFAV - Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı

İlahiyat Araştırmaları Derneği

İlim ve İrşad Vakfı

İlke İlim Kültür Eğitim Derneği

İslam Medeniyeti Vakfı

İslam ve Milli Kültürel Hizmet Vakfı

İslam ve Milli Kültürel Hizmet Vakfı

İstanbul Güzellik Uzmanları ve Güzellik Salonu İşletmecileri Odası

İstanbul İli Arı Yetiştiricileri Birliği

İstanbul Kafkas Kültür Derneği

İstanbul Kurs ve Okul Talebeleri Yardımlaşma Derneği

İstanbul Nalbur Hırdavat Ve İnşaat Malzemeleri Satanlar Esnaf Odası

İstanbul Sis Gençlik ve Spor Kulubü Derneği

İstanbul Şizofreni Derneği

İstanbul Ticaret Odası Eğitim ve Sosyal Hizmetler Vakfı

İTEO - İstanbul Taksiciler Esnaf Odası

İYEDER - İstanbul Yardımlaşma ve Eğitim Derneği

Kadıköy İrfan Vakfı

Kafkas Abhaz Kültür Derneği

Kalkandere Kültür ve Yardımlaşma Derneği

KAMDER - Kaptan ve Baş Makinistler Kültür Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği

Karadeniz Konfederasyonu

Kartal Kadın ve Erkek Kuaförler Odası

Kastamonu İli Cide İlçesi Soğuksu ve Çevre Köyleri Yardımlaşma

Dayanışma Derneği

Kemah Tan Köyü Yardımlaşma Vakfı

Kerem Aydınlar Vakfı

Kervan Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Kınalıada Su Sporları Derneği

Kiği Sabırtaşı Köylüleri Sosyal Yardımlaşma Derneği

Kimse Yok Mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Kimse Yok Mu Marmara Şubesi - Kimse Yok Mu Dayanışma ve

Yardımlaşma Derneği

KİPLAS - Türkiye Kimya Petrol Lastik ve Plastik Sanayi İşverenleri Sendikası

Kiraztepe Erkek Kuran Kursu - Çengelköy Kirazlıtepe Mahallesi Büyük Camii Yaptırma Derneği

Klasik Türk Sanatları Vakfı

Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı

Koyunkıran Köyü Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Kurumsal Birikim Derneği

Kuzguncuk Beth Yaakov Sinagogu Vakfı Yönetim Kurulu

Lonca İstanbul Genç İş Adamları Derneği

MABİAD - Marmara Bahar İş Adamları Derneği

Marmara Eğitim Gönüllüleri Derneği

Marmara Eğitimciler Derneği

MASFED - Marmara Sağlık Federasyonu

Mihmandar Uluslararası Öğrenci Derneği

Mizan Hukukçular Derneği

MOBDER - Mobilya Sanayicileri İthalat ve İhracatçıları Sosyal

Yardımlaşma Derneği

Mutlu Aile Mutlu Çocuk Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği

Ordu İli Kabataş İlçesi Beylerli Köyü Sosyal Kültürel ve Dayanışma Derneği

Osmanlılar İlim ve İrfan Vakfı

Otomotiv Sanayi Derneği

Özgün Aikido Spor Akademisi Derneği

Petrol-İş - Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

Pınar Eğitim ve Yardımlaşma Vakfı

RİDEF - Rize Dernekler Fedarasyonu

Rize Çayeli Şenoz Yöresi Derneği

RUHSAK - Ruh Sağlığında Aktif Kadınlar Derneği

S. S. Çağdaş Konut Üretim Yapı Kooperatifler Birliği

Salacak Sahilini Güzelleştirme ve Balıkçılarını Koruma Derneği İktisadi İşletmesi

Sıdıka Hanım Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdu - Üsküdar İlim Yayma Cemiyeti Vakfı

Sivas İli Akıncılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Soyak Spor Salonu - Soyak Göztepe Sitesi Spor Kulübü ve Derneği

SRY - Sinem Reyhan Yalçın Vakfı

SUDER - Ambalajlı Su Üreticileri Derneği

Surp Garabet Ermeni Kilisesi Vakfı

Surp Garabet Ermeni Kilisesi Vakfı

Sütgölü Köyü Kültür Dayanışma Derneği

Şairler Deresi Derneği

Şile Ordulular Derneği

T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Türk Müziği Topluluğu

Tarih Ve İslam Araştırma Vakfı

TATAV - Tarih ve Tabiat Vakfı

TDV İsam İslam Araştırmaları Merkezi - Türkiye Diyanet Vakfı

TDV Üsküdar Şubesi - Türkiye Diyanet Vakfı

Tek-Esin Kültür Araştırma Vakfı

Tekstil Sanatları Derneği

TESHİAD - Temizlik ve Tesis Hizmetleri Yönetimi İş Adamları Derneği

TESUD Üsküdar Şubesi - Türkiye Emekli Subaylar Derneği

TFF - Türkiye Futbol Federasyonu - Futbol Gelişim Direktörlüğü

TGDF - Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu

TJOD İstanbul Şubesi - Türk Jinekoloji Ve Obstetrik Derneği

TKBB - Türkiye Katılım Bankaları Birliği

TÖHOB - Tüm Özel Halk Otobüsleri Birliği Derneği

Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Aktaş Yaylası Kültür Dayanışma Derneği

Trabzon İli Ve İlçesi Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Trabzon Yardım Derneği

TUCSA - Türk Yapısal Çelik Derneği

TURMEPA - Deniz Temiz Derneği

Tüketiciyi Koruma Derneği

Türk Gençlik Vakfı

Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği

Türkiye Emekli Subaylar Derneği

Türkiye Emekliler Derneği-Üsküdar Şubesi

Türkiye Faal Futbol Hakem ve Gözlemcileri Derneği

Türkiye Yüksek Tahsil Gençliği Öğrenim Ve İhtisas Vakfı

UATOD - Uluslararası Anadolu ve Trakya Otobüsçüler Derneği

Uçurtma Dünyası Reklamcılık

Uluslararası Mavi Ay Dostluk Kültür Eğitim Ve Yardımlaşma Derneği

Umut Damlası Engelliler Derneği

Ünalan Merkez Cami Vakfı

ÜSEV - Üsküdar Sağlık Eğitim ve Kültür Vakfı

Üsküdar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Vehbi Koç Vakfı

White Line - Beyaz Çizgi Kadın Derneği

Yedi Hilal Derneği

YEKDER - Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği

Yetimlerle Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği Zinde Sosyal Gelişim Derneği

3. Mahalleler

Üsküdar İlçesinde mahalleler, kentin tarihine ışık tutan mekanlar olarak önemlidir. Mahalle isimleri dahi kentin geçmiş yaşantısına, kültürüne, sosyal yaşantısına, ekonomik faaliyetlere, yaşayan tarihi şahıslara ve benzeri birçok veriye kaynaklık etmektedirler.

- Acıbadem Mahallesi
- Ahmediye Mahallesi
- Altunizade Mahallesi
- Aziz Mahmud Hüdayi Mahallesi
- Bahçelievler Mahallesi
- Barbaros Mahallesi
- Beylerbeyi Mahallesi
- Bulgurlu Mahallesi
- Burhaniye Mahallesi
- · Çengelköy Mahallesi
- Cumhuriyet Mahallesi
- Ferah Mahallesi
- Güzeltepe Mahallesi
- İcadiye Mahallesi
- Kandilli Mahallesi
- Kirazlıtepe Mahallesi
- Kısıklı Mahallesi
- Küçük Çamlıca Mahallesi
- Küçüksu Mahallesi
- · Kuleli Mahallesi
- Küplüce Mahallesi
- Kuzguncuk Mahallesi

- Mehmet Akif Ersoy Mahallesi
- Mimar Sinan Mahallesi
- Murat Reis Mahallesi
- Salacak Mahallesi
- Selami Ali Mahallesi
- Selimiye Mahallesi
- Sultantepe Mahallesi
- Ünalan Mahallesi
- Validei Atik Mahallesi
- Yavuztürk Mahallesi
- Zeynep Kamil Mahallesi

Üsküdar mahallelerinin her birinin ayrı bir hikayesi bulunmaktadır. Mahallelerin tarihi kimliklerine vurgu yapan bu anıların derlenmesi yönündeki bir kültürel etkinlik üzerinden seçim çalışmalarının yapılmakta olmasının etkisi kendini gösterecektir.

D. Üsküdar İlçesi Siyasi Analizi

Üsküdar muhafazakâr ancak, tutucu olmayan bir nüfus yapısına sahiptir. İlçe nüfusunun bütünüyle muhafazakâr olduğunu söylemek mümkün değildir. Eğitim düzeyi yüksek, kültürlü sosyal demokrat seçmenlerin de yaşadığı bir ilçedir Üsküdar. Bu noktada İlçe, genel olarak muhafazakâr yapısı ile tanınıyor olsa da geniş bir CHP tabanına da sahiptir.

Son dönemlerde, muhalefet partileri sahip oldukları potansiyeli, harekete geçirimediklerinden dolayı başarılı olamamışlardır. Yerel seçimlerde başarılı olmak isteye partilerin ilçede, doğru aday/doğru projeler ilkesiyle hareket etmeleri durunda seçimi kazanmaları mümkün gözükmektedir.

Tarafımızdan yapılan analiz ve projeksiyonlarda Üsküdar, orta kolaylıkta bir çalışmayla anamuhalefet partisi tarafından kazanılabilecek bir ilçe görüntüsüne sahiptir.

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı	
Adalet ve Kalkınma Partisi	Mustafa Kara	115. 373	%38,87	
Cumhuriyet Halk Partisi	Sema Barlın	86. 793	%28,49	
Saadet Partisi	Yılmaz Bayat	64. 197	%21,07	
Demokratik Sol Parti	Levent Kırca	14. 580	%4,79	
Milliyetçi Hareket Partisi	İbrahim Giritoğlu	12.063	%3,96	
Demokratik Toplum Partisi	Memet Baytimur	4. 586	%1,51	
Büyük Birlik Partisi	Abdullah Genç	3.658	%1,20	
Demokrat Parti	Hasan Azkıran	976	%0,32	
Anavatan Partisi	Naciye Çiğdem Sevand	840	%0,28	
Türkiye Komünist Partisi	Hasan Hüseyin Baykara	543	%0,18	
Bağımsız Türkiye Partisi	Hasan Sarıhan	471	%0,15	
Millet Partisi	Kadir Duru	223	%0,07	
Liberal Demokrat Parti	Mehmet İleri	149	%0,05	
Bağımsız	Turgut Tuncer	78	%0,02	
Bağımsız	Ertuğrul Korkut Erenkul	55	%0,01	
Bağımsız	Sabit Atasever	36	%0,01	
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı	
Adalet ve Kalkınma Partisi	Mustafa Kara	304. 621	%100	

2011 seçin sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	49,93 166.117
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	32,73 108. 885
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,75 32.442

4.	RACINGIL	SEBAHAT TUNCEL	1,97	6. 548
5.	MARKET PRATTISE	SP - Saadet Partisi	1,42	4. 720
6.	RACINGIL	AHMET TUNCAY ÖZKAN	1,21	4. 041
7.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,83	2.777
8.	E	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,49	1. 646
9.		DP - Demokrat Parti	0,42	1. 392
10.	NI STAIR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,41	1.355
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,20	659
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,18	615
13.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,13	447
14.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,08	271
15.	LUP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	150

16.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,04	124
17.	۱	EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Üsküdar İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Üsküdar, eski bir yerleşim yeri olarak altyapısını çoktan çözümlemiş olması gerekirken, maalesef hala sosyal ve teknik altyapı anlamında sorunları bulunan bir ilçedir.

1. Yollar

Üsküdar yol durumu ilçenin tarihi dokusu nedeniyle sağlıklı gelişememiştir. Etkili bir trafik akışına izin vermeyen yollar yoğunluktadır.

Dar ve virajlı yollar İlçe trafiğini olumsuz etkilemektedir. İlçenin sit statüsünde koruma altında olması, yollarla ilgili bir düzenleme yapılmasını sınırlı olarak mümkün olabilmektedir.

İlçenin yeni ve modern yollara ihtiyacı bulunmaktadır. Ancak, bu yolların koruma altına alınmış sokak dokusu ve tescilli taşınmaz kültür varlıklarının yoğun olduğu alanlarda yapılması mümkün gözükmemektedir.

Üsküdar açısından yapılması gereken öncelikli altyapı, otopark sorunu çözümlenerek, yollara yapılan parklamanın önüne geçilmesi gerekir.

Cadde/Sokak Sayısı	2501
Sokak/Yol Boyu	466. 735 Metre
Yol/Sokak Alanı	2472 m^2
Ana Arter Sayısı	89
Ana Arter Cadde/Yol Boyu	89. 533 Metre

2. Otopark

İlçenin en önemli altyapı sorunu otopark yerlerinin yetersizliğidir. İlçenin yollarının sorunlu olması nedeniyle otopark ihtiyacı çok daha etkin bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yollara park yapılması durumunda trafik akışının durma noktasında gelmesi, araç parkını Üsküdar ilçesinde çile haline getirmektedir.

İlçede İSPARK'a ait, biri çok katlı olmak üzere, toplam 38 otopark bulunmaktadır.

Büyükşehir otoparklarına ilave olarak, 5 adet özel otoparkın bulunduğu ilçede acil olarak geniş kapasiteli otoparklara ihtiyaç duyulmaktadır.

İlçede yer alan 2 AVM'nin otoparkları kendi taleplerini dahi karşılayamamaktadır.

İlçeye dışarıdan gelen araçlar, trafik yoğunluğunu ve otopark ihtiyacını içinden çıkılmaz bir hale getirmektedir. Trafiğin yoğun olduğu saatlerde, Boğaziçi Köprüsüne kaçış güzergahı olarak kullanma eğilimi de Üsküdar üzerinde baskı oluşturmaktadır.

3. Ulaşım

İlçenin ulaşım açısından taşıdığı önem büyüktür. Deniz yolunu etkin kullanma imkânı olan bir ilçe olarak Üsküdar'ın deniz ulaşımından yeterince etkin yararlandığını söylemek mümkün değildir. İlçe, kendi ulaşım sorunundan öte, İstanbul anakent ulaşımının deniz yolları kullanılarak çözümlenmesinde önemli bir konuma sahip olma potansiyeli taşımaktadır.

Araba vapuru seferleri günümüzde Harem İskelesi ile Sirkeci arasında yapılmaktadır. Bu iskele çevresindeki otogar (Harem Otogarı), Anadolu'daki çeşitli merkezlerle İstanbul arasında yapılan karayolu ulaşımında eskisi kadar olmasa da hala önemli bir yer tutmaktadır.

İlçe, karayollarının önem kazanmasından bu yana suyolu ulaşımından yeterince yararlanamamaktadır. İstanbul Boğazı kıyısındaki bazı iskelelerle (Üsküdar, Kuzguncuk, Beylerbeyi, Çengelköy, Kandilli) karşı kıyıdaki belli iskeleler arasında (Üsküdar-Eminönü) şehir hatları vapurlarıyla tarifeli seferler yapılmaktadır. Üsküdar İskelesi'yle Beşiktaş, Kabataş ve Sirkeci arasında yapılan "motor" seferleri de halkın ulaşım gereksinmesini karşılaması açısından önem taşır.

Yeni tamamlanan Marmaray Projesiyle İstanbul'un önemli ulaşım ve ticaret merkezi Üsküdar olacaktır. Ancak, bu projenin devamı olan yatırımlar henüz yapılmamıştır.

Marmaray'ın hizmete girmesi ile birlikte Üsküdar'ın ulaşım/dağıtım merkezi olacağı düşünüldüğünde mevcut yollarda var olan kaos daha da büyüyecektir. Sorunun Üsküdar-Ümraniye-Sancaktepe metrosunun tamamlanması ile hafiflemesi beklenmektedir.

Mevcut olan 38 otobüs hattına yenileri eklenecektir.

İlçede ayrıca yoğun sayılabilecek düzeyde minibüs ulaşımı da mevcuttur.

4. Yeşil alan

Üsküdar İlçesi, tarihi kimliğine yakışmayacak şekilde yeşil alan sorunu olan bir ilçedir. Tarihi kimliğiyle yapılaşma alanları az, yeşil alanları yoğun olan bir yerleşim yerinden yeşil alan yoksunu bir ilçeye dönüşte yerel yönetimlerin sorumluluk payı yüksektir. Öyle ki, sit alanı ilan edilmek suretiyle koruma altına alınmış olmak dahi Üsküdar'ın yeşil dokusunu koruyamamış ve bu tahribat İlçenin kuzey-doğusunda yoğun olarak devam etmektedir.

İlçede toplam 239 park alanı bulunmaktadır.

İlçede kişi başına düşen yeşil alan miktarının resmi olarak 6 m2 olduğu iddia edilse de aktif yeşil alan miktarı 2. 1 m2 seviyesindedir. Var olmayan ya da kişilerin yararlanamadığı alanlar yeşil alan olarak ifade edilmektedir. Hukuki olarak bir arazinin yeşil alan sayılması, alanın işlevinin yeşil alan olması demektir. Farklı bir amaca özgülenmiş arazilerin

üzerinde ağaçların varlığı bu alanların yeşil alan olduğu anlamına gelmeyecektir.

İmar planlarında yeşil alan fonksiyonu verilmiş ve gerçekleşmesi durumunda kişi başına düşen alan miktarını 3.9 m² seviyesine çıkaracak alanlar üzerinde, henüz yeşil alana dönüşüm gerçekleştirilememiştir. 1/1000 ölçekli imar planlarında yer almış alanların ise %68'i kamuya ait olmayan alanlar olduğundan, yerel yönetimlerin altından kalmakta zorlanacağı bir kamulaştırma maliyeti nedeniyle bu dönüşümün gerçekleşmesi zor olacaktır.

Yeşil alan konusunda belediyelerin temel sorumluluğu, mevcut yeşil alanı yapılaşmaya açarken, üzerinde çok katlı yapılaşmaların bulunduğu alanlara yeşil alan fonksiyonu vermeleridir.

5. Eğitim

Üsküdar İlçesinde;

- 68 Devlet, 22 Özel İlköğretim Okulu.
- 21 Devlet, 10 Özel Ortaöğretim Okulu
- 18 Yurt ve Pansiyon
- 14 Özel Kurs
- 12 Özel Dershane
- 1 Devlet, 1 Özel Fakülte

İlçe genelinde, ihtiyaca göre okul sayı ve kapasitesi iyi durumdadır. Ancak, bazı semtlerde dengesiz ve süratli yapılaşma sebebi ile ilköğretim okulu ihtiyacı aciliyet arz etmektedir.

Üsküdar İlçesinin eğitim durumu analiz tablosuna bakıldığında karşımıza çıkan durum aşağıdaki şekildedir;

Yaş	Cinsiyet	O/Y I bilmeyen	Diplomasız İ	lkokul İ	lköğretim C	rtaokul I	ise Y	üksek l	isans I	Ooktora B	ilinmeyen T	oplam
'6-13'	Erkek		27. 866		44						33	27. 943
	Kadın		26. 330		81						37	26. 448
'14-17	' Erkek		895		14.465		76				36	15.472
	Kadın	4	759		13.926		99				44	14. 832
'18-21	' Erkek	33	556		7.079		9.512	452			209	17.841
	Kadın	26	380		4. 222		9.867	612			188	15. 295
'22-24	' Erkek	32	259		2. 327		7.550	3.390	6		322	13.886
	Kadın	84	342		1.819		5.955	4. 276	23	2	313	12.814
'25-29	' Erkek	70	356	1.132	3.075	220	9.089	8.368	431	5	1.506	24. 252
	Kadın	145	432	2.714	2.484	208	7.869	8. 593	689	8	723	23.865
'30-34	' Erkek	86	279	2. 595	2.417	1.651	8. 153	7.362	1. 244	110	1.482	25.379
	Kadın	129	309	4. 808	1.886	1.341	7.755	7.631	1.306	106	921	26. 192
'35-39	' Erkek	65	156	3.346	2. 232	1.780	6.798	5.797	980	235	1.101	22.490
	Kadın	151	271	5.672	2.008	1.678	6.615	5. 889	857	195	779	24.115
'40-44	' Erkek	47	120	3. 230	2.415	2. 231	5.874	4. 765	853	265	771	20.571
	Kadın	202	328	5.712	2.082	1.802	5.470	4. 228	662	221	619	21.326
'45-49	' Erkek	56	97	3.682	2.086	2. 207	4. 796	3.711	682	319	684	18.320
	Kadın	345	492	6.379	1.551	1.751	4. 400	2.963	440	165	745	19.231
'50-54	' Erkek	76	157	4. 355	1.110	1.742	4. 149	3.038	487	266	813	16.193
	Kadın	569	735	6.059	876	1.357	3.721	1.921	227	117	818	16.400
'55-59	' Erkek	107	206	4. 579	519	1.394	2.552	2.752	305	162	852	13.428
	Kadın	887	1.048	5.722	420	1.185	2. 281	1.483	134	60	891	14.111
'60-64	' Erkek	113	282	3.931	167	1.039	1.502	1.955	221	132	739	10.081
	Kadın	1.162	1.073	4. 326	147	804	1.427	899	82	42	781	10.743
'65 +'	Erkek	670	1.094	7. 164	85	1.479	2.339	2.584	272	179	1.461	17.327
	Kadın	5.077	2. 968	8. 533	120	1.689	2. 499	1. 127	79	49	2.056	24. 197
	Toplam	10.136	67.790	83.939	69.643	25.558	120.348	83.796	9.980	2.638	18.924	492. 752

6. Sağlık Hizmetleri

Hastane ve sağlık yatırımları bakımından çok zengin bir ilçedir. Sağlık alt yapı sorunu olmadığı gibi çevre ilçelere hatta farklı illere de hizmet vermektedir. Üsküdar, sağlık hizmetleri konusunda, İstanbul'un hizmet yükünü çeken birkaç merkezden biridir.

Üsküdar sınırları içerisinde hizmet veren hastaneler;

Başkent Üniversitesi Hastanesi

Çamlıca Askeri Göğüs Hastalıkları Hastanesi

Siyami Ersek Göğüs Kalp Damar Hastanesi

Gühane Askeri Tıp Akademisi Hastanesi

Haydapaşa Numune Hastanesi

Marmara Üniversitesi Hastanesi

Üsküdar Devlet Hastanesi

Validebağ Devlet Hastanesi

Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastanesi, hizmet veren kamu sağlık kuruluşları olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlçede ayrıca 9 özel hastane ve 38 tıp merkezi/poliklinik bulunmaktadır

Hospital Türk

Özel Academic Hospital

Özel Büyük Çamlıca Hastanesi

Özel Çamlıca Hayat Hastanesi

Özel Çengelköy Ülkü Hastanesi

Özel Hospitalium Çamlıca Hastanesi

Özel Medicana Hospital Çamlıca

Özel Selimiye Hastanesi

Özel Yunus Emre Hastanesi

Kızılay Göz Hastalıkları Merkezi

Marmara Ünv. Tıp Fak. Kad. Hast. Abd Üyte Merkezi

Özel Acıbadem Genetik Hastalıklar Tanı Merkezi

Özel Acıbadem Soyak Polikliniği

Özel Altunizade Polikliniği

Özel Anadolu Hastanesi

Özel Anatolia Göz Merkezi

Özel Ata Boğaziçi Polikliniği

Özel Başkent Üniversitesi Diyaliz Merkezi

Özel Boğaziçi Tıp Merkezi

Özel Bosphorus İnternatıonal Kulak Burun Boğaz Merkezi

Özel Çamlıca Polikliniği

Özel Dr. Nevzat Unutmaz Tıp Merkezi

Özel Dünya Göz Merkezi

Özel Eurofertil Üyte Merkezi

Özel Female Polikliniği

Özel Ferticentel İstanbul Tüp Bebek Merkezi

Özel Gündüz Polikliniği

Özel Güven Tıp Polikliniği

Özel Hospitalium Ümraniye Tıp Merkezi

Özel Hüdayi Polikliniği

Özel Işık Tıp Merkezi

Özel İşcan Polikliniği

Özel Kirazlıtepe İnci Polikliniği

Özel Küplüce Polikliniği

Özel Libadiye Tıp Merkezi

Özel Maraş Polikinliği

Özel Mihrimah Sultan Tıp Merkezi

Özel Mimar Sinan Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği

Özel On Klinik Polikliniği

Özel Optimal Genel Cerrahi Merkezi

Özel Örnek Polikliniği

Özel Sante Onkoloji Merkezi

Özel Tdv 29 Mayıs Tıp Merkezi

Özel Transmed Diyaliz Merkezi

Özel Üsküdar Huzur Polikliniği

Özel Yeni Doğuş Polikliniği

Üsküdar Kızılay Tıp Merkezi

7. İbadethaneler

İbadethaneler konusu, Üsküdar İlçesi bakımından özel bir durumdur ve üzerinde durulması gerekmektedir. Farklı din ve inanç gruplarını barındıran bir ilçe olarak Üsküdar çok önemli bir merkezdir. Üsküdar'ın önemi, din ve inanç gruplarının son zamanlara kadar, hoşgörü içerisinde beraber yaşama kültürünü hayata geçirmeyi başarmış olmalarından gelmektedir.

İlçede pek çoğu tarihi özelliğe sahip 185 camii bulunmaktadır. İlçede ayrıca 2 sinagog ve 8 kilise bulunmaktadır.

Camilerin önemli bir kısmı, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiş ve koruma altına alınmıştır. Kentsel turizm bakımından bu camilerin önemli bir potansiyel barındırdığı gözlemlenmektedir.

Abdulbaki Efendi Camii

Abdurrahman Soyak Camii

Acıbadem Merkez Çavuşoğlu Camii

Acıbadem Toprak Mescid

Ahçıbaşı Camii

Ahmediye Camii

Ahmet Çelebi Camii

Akabe Camii

Albayrak Camii

Altunizade Camii

Alvarlızade Camii

Aminehatun Camii

Arakiyeci Hacı Caferağa Camii

Asım Ülker Camii

Ayazma Camii

Ayazma Mescidi

Aziz Mahmut Hüdayi Camii

Bağlarbaşı Camii

Bağlarbaşı Huzur Camii

Bahçelievler Celil Cami

Barbaros Mahallesi Camii

Beylerbeyi Abdullahağa Camii

Beylerbeyi Mehmetağa Camii

Bilal-i Habeşi Camii

Bodrumi Ömer Lütfi Efendi Camii

Bulgurlu Bayrampaşa Camii

Bulgurlu Birlik Camii

Bulgurlu Fatih Camii

Bulgurlu Huzur Sitesi Mescidi

Bulgurlu Mescit Camii

Burhaniye Camii

Büyük Çamlıca Camii

Büyük Selimiye Camii

Çakırca Hasan Paşa (Doğancılar) Camii

Çengelköy Çamlıktepe Camii

Çengelköy Küçük Namazgah Camii

Cennet Camii

Cevri Kalfa Camii

Çiçekçi Camii

Çiçekçi Mehmet Efendi Camii

Çilehane Yeni Camii

Çilehane Camii

Çinili Camii

Defterdar Tahir Efendi (Harem) Camii

Divitçiler Camii

Emanet Alemdar Camii

Erzurum Sitesi Camii

Esentepe Camii

Faikbey Mescidi Camii

Fatmahatun Camii

Fena-i Ali Efendi Camii

Ferah Mahallesi Merkez Camii

Ferah Mahallesi Yeni Camii

Fevziyehatun Camii

Geredeli Çelebi Camii

Goncagül Camii

Gülfemhatun Camii

Gümüşsu Camii

Güzeltepe Birlik Camii

Güzeltepe Camii

Güzide Hatun Camii

Hacı Emin Yıldırım Camii

Hacı Hesnahatun Camii

Hacı Mehmet Ali Öztürk Camii

Hacı Mehmet Efendi Camii

Hacı Mustafa Bedel Camii

Hacı Ömer Efendi Camii

Hacı Osmanoğlu Camii

Hacı Yakub Kazdal Camii

Halid Bin Velid Camii

Hamdullah Paşa Camii

Hamidi Evvel Camii

Harem Otogar Mescidi

Hasan Uzun Camii

Hüsrevağa Camii

Huzurtepe Camii

Hz. Ali Camii

Hz. Ali Gamama Camii

Hz. Ebubekir Camii

Hz. Hamza Camii

Hz. Ömer Camii

İhsaniye Camii

İlahiyat Fakültesi Camii

İmam-ı Azam Camii

İmrahor Camii

İranlılar Mescidi

Kandilli Camii

Kandilli Perakendeler Camii

Kapalı Çarşı Mescidi

Kaptanpaşa Camii

Karaca Ahmet Şehitlik Camii

Karacaahmet Camii

Karadavut Paşa Camii

Karakadı Alaattin Camii

Kartalbaba Camii

Kavsar Mustafa Baba Camii

Kayalar Mescidi

Kerimehatun Camii

Kirazlıtepe Büyük Camii

Kirazlıtepe Merkez Camii

Kıroğlu Camii

Kısıklı Abdullahağa Camii

Kısıklı Çamlıca Camii

Kotku Camii

Kuba Mescidi Camii

Küçük İhsaniye Camii

Küçük Namazgah Camii

Küçüksu Bahçelievler Camii

Kuleli Kaymak Mustafa Paşa Camii

Küplüce Camii

Kurban Nasuh Baba Camii

Kuzguncuk Camii

Malatyalı İsmailağa Camii

Mescid-i Aksa Camii

Mihrimahsultan (İskele) Camii

Mirzazade Camii

Muhammed Camii

Muhasebeci Abdi Efendi Camii

Münire Hatun Camii

Murat Reis Camii

Namazgah Camii

Nasuhi Mehmet Efendi Camii

Nevnihal Hatun Camii

Nimet Arpacı Camii

Numune Hastanesi Camii

Nuri Cıngıllıoğlu Camii

Oğuzhan Camii

Ömer Sever Camii

Örsünler Camii

Pazarbaşı Camii

Polisevleri Camii

Rasathane Camii

Ravza Camii

Rumi Mehmet Paşa Camii

Sabire Kadir Camii

Şakirin Camii

Salacak Fatih Camii

Samet Mescidi

Samiye Alemdar Mescidi

Sancaktutan Mescidi

Saray Camii

Sefatepesi Camii

Şehit Fethi Camii

Şehit İbrahim Turan Camii

Şehit Süleyman Paşa Camii

Şehzade Camii

Selami Ali Camii

Selmanağa Camii

Şemsipaşa Camii

Serçehatun Camii

Şeyh Devati Camii

Şeyh Nevruz Camii

Şeyh Selami Ali Efendi Camii

Silahtarabdurrahmanağa Camii

Sinan Paşa Camii

Söğütlüçayır Camii

Söğütlüçayır Molla Camii

Solaksinan Camii

Subaşı Camii

Şuca Ahmet Paşa Camii

Sultan Murat Camii

Tabaklar Camii

Talimhane Camii

Taşocakları Camii

Tavaşihasanağa Camii

Toygarhamza Camii

Ünalan Mahallasi Ünalan Camii

Ünalan Mahallesi Merkez Camii

Ünalan Mahallesi Sadıklar Camii

Ünalan Mahallesi Tepeüstü Camii

Üryanizade Camii

Vahdet Camii

Valide-i Atik Camii

Valide-i Cedid (Yeni) Camii

Vaniköy Camii

Veysel Beyhatun Camii

Veyselkarani Camii

Yavuzselim Camii

Yavuztürk Aksa Camii

Yavuztürk Bilal-i Habeşi Camii

Yavuztürk Mahallesi Camii

Yeşilbostan Camii

Yıldırımbeyazıt Camii

Yücedal Camii

Yusuf Dede camii

Camilerin ibadethane işlevine ek olarak, turizm, sosyal ve kültürel etkinlikler bakımından değerlendirilmesine yönelik olarak belediye tarafından projeler ortaya konulması mümkün gözükmektedir.

F. Üsküdar'da Ekonomik Durum

Üsküdar'da, iskan mahalli olma özelliğinden dolayı, belirgin ekonomik faaliyet bulunmamaktadır. Semt ticaret alanı şeklinde, İlçeye hizmet vermeye odaklanmış bir ticari hayat dikkat çekmektedir. Geleneksel ticaret faaliyeti içerisinde özgünlüğü olan ürün ve hizmetlerde yakın çevrede bulunan ilçelerin de Üsküdar'dan alış veriş yaptığı görülmektedir.

Eski küçük çaptaki ziraat alanları dahi yerleşim alanına dönüşmüştür. Su ürünleri alanında da bir adet su ürünleri kooperatifi vardır. 90 üyesi bulunmaktadır. Üye olmayan tahminen 500 civarında balıkçı avcılıkla geçinmektedir.

Üsküdar'da eskiden beri sınai teşebbüs yer almamıştır. Atölye boyutunda, sayısı fazla olmayan imalathaneler, nüfusa göre kayda değer bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, ilçede çok sayıda sınai ve ticari teşebbüsün yönetim merkezi vardır.

İlçede daha ziyade küçük esnaf ve sanatkâr ile emekli nüfus bulunmaktadır.

Günlük ihtiyacı karşılayacak ticaret merkezleri faaliyet göstermektedir.

İki büyük alışveriş merkezi vardır.

Kooperatiflerin % 90'ı yapı kooperatifidir.

G. Üsküdar Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Üsküdar ilçesinde mülkiyet sorunu yoğun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe bir yandan Boğaziçi alanında kalmasından dolayı Boğaziçi Kanununa, kıyı da olması nedeniyle Kıyı Kanununa, korunması gereken tabiat ve kültür varlıklarının yoğun olması nedeniyle Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanuna tabi olan bir yerleşim yeridir. Farklı mevzuatın aynı anda uygulanmasının getirdiği zorluklara ek olarak, öncelikli olarak uygulanması gereken bu kanunlar nedeniyle Belediye ve İmar Kanunlarının uygulanmasını ikinci plana atılmaktadır. Üsküdar İlçesinde var olan bu mevzuat karışıklığı ve geçmişten gelen mevzuata aykırı yapılaşmalar nedeniyle ortaya çıkan tapu tahsis uygulaması ve kat mülkiyetine geçirilememiş yapılarla çok daha karmaşık hale gelmiştir. Üsküdar İlçesinin mülkiyetin hukuka uygunluğu noktasında sahip olduğu bu karmaşa ve sorunun çözümlenmesi, çok özel bir uzmanlık gerektirmektedir. Bahse konu bütün mevzuatın birlikte değerlendirilmesiyle ancak bu soruna

çözümler ve projeler şekillendirilebilir. Bahse konu bütün bu kanunlara hakim ve Tarihi Yarımada da Kurul Başkanlığı yapmış bir akademisyen olarak bu soruna etkin bir çözüm sunulması beklenen bir durumdur. Bu yönde ortaya konulacak projenin seçim sonuçlarını doğrudan etkileyeceği ve değiştireceği açıktır.

- i. Üsküdar ilçesinde mülkiyet sorununun bir kısmını oluşturan tapu tahsis belgeli taşınmazlar sorunun özel bir durumu bulunmaktadır. 1980'li yılların ilk yarısında uygulamaya konulan ve 29 yıl yürürlükte kalan Tapu Tahsis Belgesi verilmesini düzenleyen kanun hükmüne rağmen çözümlenmemiştir. Çözümlenememiştir demek yerine, çözümlenmemiştir demeyi tercih ediyoruz. Tapu tahsis uygulamasının dayanağı olan 2981 Sayılı Kanun 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunla ilga edilmiş olmakla birlikte, bu değişiklik 2015 yılında yürürlüğe girecek olduğundan önümüzdeki iki yıl içerisinde bu sorunun çözümlenmesi mümkündür. Bu sorunu çözebilecek uzmanlığa sahip olmak önemli bir avantajdır ve seçimlerde bu kullanılmalıdır.
- ii. Üsküdar ilçesi, tarih boyunca imalat veya ticaretin yoğunluğunun düşük olduğu ve kanaatkar insanların yaşadığı bir yerleşim yeri olmuştur. İlçenin bu özelliği bugün de değişmemiştir. İlçede oturup farklı semtler ekonomik faaliyette bulunanlar sayılmazsa, nüfus genel olarak sınırlı ekonomik imkâna sahiptir. Bu durum, İlçede iş ve istihdam ihtiyacınıntalebinin yoğunlaşmasına neden olmaktadır. Ortaya konulacak sosyal, kültürel, mesleki ve teknik eğitim kurslarıyla iş ihtiyacı olan kişilere sertifikalar verilerek nitelikli işgücü haline getirilmesi sonucunda işsizlik sorunun çözümlenmesi mümkün olabilecektir. Özellikle evlerde yardımcılık yapacak insan konusunda İstanbul genelinde yoğun bir talep vardır. Bu taleplerin önemli bir kısmı yurt dışından getirilen kişiler tarafından karşılanmaktadır. Yerel yönetimler aracılığıyla, güvenlik ve nitelik sorunu olmayan kişilerin çok daha fazla tercih edileceği açıktır.
- iii. Üsküdar ilçesi, yoğun olarak trafik sorunuyla boğuşmaktadır. Sokak araları, İlçe esnafının araçlarını park ettiği kontrolsüz park alanlarına dönüşmüş durumdadır. Yapısı gereği dar şekillenmiş olan, bir kısmı itibariyle tescilli tarihi eser binalar nedeniyle genişleme imkânı bu-

lunmamaktadır. Tarihi eser yapıların bulunduğu sokakların dokularıyla birlikte korunması gerekliliği dikkate alınarak çözümler üretilmelidir. Bu noktada öncelikle, sokaklara yapılacak parkların düzenlenmesi gerekir. Yapılacak düzenleme sonucunda, sokaklara parklamaların trafik akışına izin veren bir şekle sokulması mümkün olacaktır. İlçenin bir bütün olarak ele alınması, sokakların trafik akış düzeninin sokağın, mahallenin, semtin insanlarının görüşleri de alınmak suretiyle düzenlenmesi yoluna gidilecektir.

iv. Yol ve sokaklara yapılmakta olan parklara çözüm oluşturabilmek adına, koruma amaçlı imar planlarında yer alan yer altı otoparkı yapılmasına izin veren hükümlerin uygulanmasının takip edilmesi gerekmektedir. Kamu yapılarının zemin altında yapılacak en az üç katlık otopark alanlarıyla mahallenin otopark ihtiyacı büyük oranda çözümlenecektir. Otopark alanlarının oluşumunda bir başka alan, parkların zemin altında çok katlı otoparkların yapılmasıdır. Donatı alanı olarak ayrılan arsaların-arazilerin her zemin altından, hem de üzerinden etkin bir şekilde yararlanmak, yapılaşmanın ve kullanımın yoğun olduğu alanlarda bir zorunluluktur. Üsküdar ilçesine yönelen motorlu araç trafiğinin belli merkezlerde kesilmesini sağlayacak otopark ve ulaşım kolaylığı getiren projelerle, trafik yoğunluğu ve otopark sorununa çözüm üretilebilecektir.

v. Üsküdar açısından önemli olabilecek bir başka sosyal proje ise, ilçede bulunan farklı inanç ya da kültür gruplarının varlıklarını devam ettirebilmelerini sağlamaya yönelik olarak yapılacak desteklerdir. Küçük kültürel grupların ait oldukları bir yerleşim yerinde, sorunla karşılaşmadan ve kaygı duymadan varlıklarını devam ettirebilmelerinin temel gerekliliği içerisinde, yerel idareyle doğru bir iletişim kurmuş olmak öne çıkmaktadır. Böylesi bir iletişimin kurulmuş olması, bu insanlar üzerinde var olan kaygıları ortadan kaldıracaktır.

H. Üsküdar İlçesine Yönelik Çalışmalar

Üsküdar ilçesinde var olan uygulama karmaşasının çözüme kavuşturulmasına yönelik olarak başlatılan proje çalışması, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Hukuku isimli akademik çalışmada yayımlanmıştır.

İlave olarak, Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" isimli bilimsel akademik çalışmayla, İlçenin mahalle ve sokak ölçeğinde sorunlarının belirlenmesi ve yerel yönetimle ilgili çözümlerin ortaya konulması yönündeki çalışmamız devam etmektedir. Başkanlığını yaptığımız, Çocuk Suçlarını Önleme Derneği olarak, Üsküdar ilçesinde bulunan İstanbul Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube Müdürlüğüyle, çocukların ve ailelerin çocuk suçları konusunda bilgilendirilmesi çalışmaları İlçede yoğunlaşmıştır. Sosyal sorumluluk projesi kapsamında aileler arasında sosyal duyarlılık ve sorunlara konusunda bilinçlilik durumu mevcuttur.

XVIII. Küçükçekmece

A. Küçükçekmece İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu

Cumhuriyetin ilk yıllarında Yeşilköy nahiyesinin bir köyü statüsünde bulunan Küçükçekmece¹⁸, 1956 yılında nahiye merkezi olmuştur. 1989 yılında ise Bakırköy ilçesinden ayrılarak ilçe haline gelen Küçükçekmece, günümüzde 7 yüz bini aşkın kişinin yaşadığı büyük bir ilçedir. **Yüzölçümü 118 Km2,** Sahil uzunluğu 7 Km. dir.

Küçükçekmece'nin sınır komşuları güneyde Bakırköy, Marmara denizi, Batıda Avcılar, Büyükçekmece ve Çatalca, Kuzeyde Gaziosmanpaşa, Doğuda Bahçelievler, Bağcılar ve Esenler ilçeleridir.

Küçükçekmece; İstanbul'daki yaşam izlerinin başlangıç noktasıdır. Birçok jeolog ve antropolog tarafından yapılan araştırma ve incelemeler, bölgenin oldukça eski bir geçmişe sahip olduğunu ve burada tarih öncesinde insanların yaşadığını göstermektedir. Yazılı kaynak taramalarına göre, bu yapı kalıntılarının Hellenistik dönemde varolduğu bilinen"Bathonea" adlı antik kent olduğu ortaya çıkmıştır. Küçükçekmece, Bizans'ı, imparatorluğun batıdaki topraklarına ve Avrupa'ya bağlayan "Via Egnetia" adı verilen ana yol üzerinde bulunması nedeniyle stratejik bir konuma sahip idi. Bu konumu nedeniyle, tarih boyunca İstanbul'a yapılan akınlarda hedef haline gelmiş, Hunların, Avarların, Peçeneklerin, Bulgarların ve Haçlıların saldırılarına maruz kalmıştır.

İstanbul valiliği, Küçükçekmece kaymakamlığı, ilçe tarihi. www. kucukcekmece. gov. tr/ tarihce

Küçükçekmece, İstanbul'un fethinden hemen önce Türk hakimiyeti altına girmiş ve fetihten sonra Fatih Sultan Mehmet tarafından yolları ve köprüsü tamir ettirilerek imar edilmiştir.

İstanbul'un çevresindeki en önemli çiftlik arazileri ve mandıraların bağlı bulunduğu Küçükçekmece, ülkemizde modern tarıma geçişin de öncülüğünü yapmıştır. 1865 yılında Bab-ı Zabtiye idaresine bağlanan Küçükçekmece, 1878 yılında da Şehremaneti (İstanbul Belediyesi)'ne bağlanmıştır.

Küçükçekmece, tarihindeki en ağır tahribatlardan birini de 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'nda görmüştür. Rus işgali sonrasında tamamen tahrip edilen kasabada 10 hanenin kalması üzerine, kaza merkezi Bakırköy'e taşınmış ve 1910 yılından itibaren bu kazaya bağlı bir köy haline gelmiştir.

B. Küçükçekmece İlçesi Nüfus Analizi

Küçükçekmece, 722 bin kişilik nüfusuyla, İstanbul'un kalabalık nüfusa sahip ilçelerinden biridir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	59.608	30.506	29. 102
'5-9'	57.826	29.716	28. 110
'10-14'	58.827	30.352	28.475
'15-19'	57.787	29.838	27. 949
'20-24'	57.098	26.943	30. 155
'25-29'	70.393	35. 179	35. 214
'30-34'	76.572	38.743	37. 829
'35-39'	65. 583	33. 232	32. 351
'40-44'	54. 667	28. 250	26.417
'45-49'	46. 342	23.822	22. 520

Toplam	721.911	362.891	359.020
'90+'	426	103	323
'85-89'	1.477	462	1.015
'80-84'	3.703	1.304	2.399
'75-79'	6.003	2.491	3.512
'70-74'	8.571	3.706	4. 865
'65-69'	12.782	6.038	6. 744
'60-64'	20. 158	9. 646	10.512
'55-59'	28. 108	14.014	14. 094
'50-54'	35.980	18.546	17.434

Başbakan tarafından yürütülen çocuk sayısını artırma kampanyalarının ilçede çok etkili olmadığı nüfus verilerinden anlaşılmaktadır. Bu durum, seçmen davranışına yönelik bir ipucu olarak değerlidir. Küçükçekmece ilçesinde kalabalık nüfusa hizmet verecek sosyal ve kültürel yapıların belediyenin sosyal görevleri arasında ön plana çıkması kaçılmaz bir ihtiyaçtır. Eğitim-öğretim çağındaki çocukların ve ailelerinin desteklenmesi, kalabalık ilçe nüfusu dikkate alındığında etkili sonuçlar doğurması beklenir.

C. Küçükçekmece Sosyal Yaşam Analizi

Küçükçekmece nüfusunun büyük kısmı işçiler ve işçi ailelerinden oluşmaktadır. Yeterince canlı olmayan sosyal yaşam, ekonomik sıkıntıların da etkisiyle hareketsiz bir şekilde devam etmektedir.

İlçede 3 kültür merkezi vardır. Bunlar: Cennet Kültür ve Sanat Merkezi (CKSM), Halkalı Kültür ve Sanat Merkezi (HKSM) ve Sefaköy Kültür ve Sanat Merkezi (SKSM)'dir.

İlçede eğlence yerleri ve sosyal alanlar çekmece gölü kıyısında yoğunlaşmaktadır ancak bu mekanlardan yararlananların büyük kısmı ilçe dışından gelenlerdir.

İlçe halkının sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak ortaya konulacak sosyal belediyecilik projelerinin beklenen etkiyi doğuracağı değerlendirilmektedir.

1. Yerel gazeteler

Gazete Küçükçekmece

Küçükçekmece haber

Gazete yerel, adıyla üç adet yerel basın temsilcisi faaliyette bulunmaktadır.

Yerel basın faaliyetlerinin çok etkin olduğundan bahsetmek mümkün olmaz.

2. Dernekler

Küçükçekmece ilçesinde sosyal ve ekonomik ihtiyaçlar nedeniyle, dernekleşme ihtiyacı yoğun sayılabilirse de, ilçenin nüfus potansiyeline paralel bir sivil toplum örgütlenmesinin gerçekleştiği söylenemez. Genellikle hermşehri dernekleri şeklinde bir sivil toplum yapılanması karşımıza çıkar. Bu durum, ilçe nüfusunun kentle entegrasyonu konusunda sorunlar yaşandığını ortaya koymaktadır.

İlçede aktif olarak119 dernek faaliyet göstermektedir. Bu dernekler şunlardır;

Ağrı İli Doğubayazıtlılar Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği Akdeğirmen Köyü Kalkındırma Derneği Akın Spor Kulübü Derneği Aktat Akören ve Tatlıca Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği Altınşehir Ortamahalle Yeni Camii Kuran Kursu Tesislerini Koruma Derneği

Arpaçay Kuyucuk Köyü Yardımlaşma Derneği

Arpaçay Tepecik Köyü Yardımlaşma Derneği

Artvin Şavşat İlçesi Kirazlı Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Artvin Şavşat Şenocak Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Avcılar Ve Atıcılar İhtisas Spor Kulübü Derneği

Avrasya Bir Vakfı - Avrupa Asya Birliği Araştırma Vakfı

Aydoğdu Taşkınköy Kültür ve Dayanışma Derneği

Aytaç Mahallesi Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Baklava ve Tatlı Üreticileri Derneği

Baştoklu Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Batı Makedonya Türkleri Dayanışma Eğitim ve Kültür Derneği

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği

Bayramlılar Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Çağdaş Bosna Sancak Dayanışma Eğitim ve Kültür Derneği

Çoraklı Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Çöpköy Nahiyesi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Darrüsselam Camii Onarma Yaşatma ve Kuran Kursu Derneği

Deliorman Akçalar Köyü Sosyal Yardımlaşma Derneği

Evrencikliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Fevzi Çakmak Mahallesi Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Gelibolu ve Köyleri Eğitim Kültür Dayanışma Derneği

GİYAD - Gümüşhane İktisadi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Gönenliler Yardımlaşma ve Kalkındırma Dernegi

GYİAD - Küçükçekmece Genç Yönetici ve İş Adamları Derneği

Halkalı Bezirganbahçe Cami ve Kuran Kursu Yaptırma Yaşatma Derneği

Halkalı Deli Orman Kültür ve Dayanışma Derneği

Halkalı Eğitim ve Kültür Hizmetleri Derneği

Halkalı Kamyon Kamyonet Minibüs ve Şöförler Esnaf Odası

Halkalı Kavaklı Mahallesi Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği

Halkalı Taştepe Spor Kulübü

Halkalı Yunus Emre Cem ve Kültür Evi

Hanak Aydere Köyü Yardımlaşma Derneği

Harmankaya Köyü Kalkındırma Dayanışma Derneği

Hasırcı Arnavut Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Kültür Derneği

Havak - Türk Sivil Havacılığını Geliştirme Vakfı

Havza Gidirli Köyü Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Hayrat Vakfı

Hedeyliler Kültür Yardımlaşma Dayanışma Derneği

Hüma Sultan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Iğdırlılar Derneği

İç Dış Kumsalı Koruma Yaşatma ve Sivil Toplumu Destekleme Derneği

İkitelli Sinoplular Kültür ve Yardımlaşma Derneği

İkitelli Spor Kulübü Derneği

İstanbul Birlikte Umut Dernegi

İstanbul Demiryolu Memurlar Derneği

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği

İstanbul Sinop Spor Kulübü Derneği

Kanarya Eğitim ve Yardımlaşma Derneği

Kanarya Eğitim ve Yardımlaşma Derneği

Kanarya Öğrencilere Yardım Derneği

Kanarya Spor Kulübü Derneği

Karadoruk Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Kastamonu İli Tosya İlç Aşağıkayı Köyü Day. Kül. Der.

Kervan Dayanışma Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Ksiad - Küçükçekmece İş Adamları Derneği

Kutup Yıldızı Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Küçük Cami Yaptırma ve Koruma Derneği

Küçükçekmece Briç Kulübü Derneği

Küçükçekmece Cennet Kültür ve Gençlik Derneği

Küçükçekmece Esnaf Ve Sanatkarlar Odası

Küçükçekmece Galatasaraylılar Derneği

Küçükçekmece Giresunlular Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Küçükçekmece Güvenlik Hizmetlerini Geliştirme ve Destekleme

Derneği

Küçükçekmece İlim ve İrfan Hizmetleri Derneği

Küçükçekmece Kızılay Derneği

Küçükçekmece Musıki Derneği

Küçükçekmece Ordulular Kültür ve Dayanışma Derneği

Küçükçekmece Sinoplular Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Küçükçekmece Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Küçükçekmece Şoförler Odası

Küçükçekmece Trakyalılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Küplüce Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Lice Kültür Ve Dayanışma Vakfı

Malkara ve Köyleri Yardımlaşma Dayanışma Kültür Derneği

Mareşal Fevzi Çakmak Camii Onarım ve Yaşatma Derneği

MEB - Özel İkitelli Orta
öğretim Erkek Öğrenci Yurdu - İkitelli Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Medine İlim Yayma ve Yardımlaşma Derneği

Mehdiye Cami ve Kuran Kursu Derneği

Ordu Alınca Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Osmanlı ve Rumeli Kültürünü Yaşatma Derneği

Özmurat Spor Kulubü - Özmurat Spor Kulübü Derneği

PAGEV - Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı

Rumeli Köprülüler Derneği

Sefaköy Bakkallar Odası

Sefaköy Birleşik Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Sefaköy Eğitim Kültüre Hizmet Derneği

Sefaköy Kamyon Kamyonet ve Minibüsçüler Şoförler Odası

Sefaköy Kartaltepe Camii Ve Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Sefaköy Yeşilova Mahallesi Yeni Camii Ve Tesislerini Koruma ve Yaşatma Derneği

Sigarayla Savaşanlar Derneği

Sinop Ayancık Gürsökü Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sinop İli Ayancık Kurtköyü Kült Yar Dayanış Derneği

Sinoplular Kültür ve Dayanışma Derneği

Soyak Olympiakent Koruma Kültür ve Dayanışma Derneği

Söğütlüçeşme Kız Kuran Kursu - Söğütlüçeşme Eğitim ve Kültür Hizmet Derneği

Taştepe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tepeköy Kültür ve Sosyal Dayanışma Derneği

Tevfikbey Mahallesi Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Tokat Almus Alan Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokat İli Erbaa İlçesi Gökallılar Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Tokat Niksar Olukalan Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokat Reşadiye Bereketliler Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Türk Çimse-İş Sendikası İstanbul Şubesi - Türkiye Çimento Seramik

Toprak ve Cam Sanayi İşçileri Sendikası

Türkiye Diyanet Vakfı

Türkiye Diyanet Vakfı

Uluslararası Katı Atık Yönetimi ve Teknoloji Birliği

URFAD - Ulusal Franchising Derneği

Yardımeli Engelli ve Muhtaçlar İçin Dayanışma Derneği

Yavuz Selim İlim İrşad ve Yardımlaşma Vakfı

Yeni Ufuk Spor Kulübü Derneği

Yeşil Giresun Derneği

Yeşilova Esnafspor Kulübü Derneği

Yıldız Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Zehra Ana Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Küçükçekmece ilçesinde hemşehri derneklerinin fazlalığı, seçmenlerin tercihlerinin belirlenmesinde memleket gruplaşmalarının etkili olduğunu göstermektedir. Bu yönde yapılacak çalışmalarla, seçmen tercihlerinin doğru yöne kayması mümkün olabilecektir.

3. Mahalleler

Küçükçekmece ilçesi toplam 21 mahalleden oluşmaktadır. 722 bin kişilik nüfus 21 mahalleye dağılmış durumdadır. 34 bin kişiyi aşkın mahalle nüfuslarıyla Küçükçekmece ilçesi mahalleleri birçok ilçenin nüfusundan daha fazla kişi barındırmaktadır.

Atakent

Atatürk

Beşyol

Cennet

Cumhuriyet

Fatih

Fevzı Çakmak

Gültepe

Halkalı Mrk.

İnönü

İstasyon

Kanarya

Kartaltepe

Kemalpaşa

Mehmet Akif

Söğütlüçeşme

Sultanmurat

Tevfikbey

Yarımburgaz

Yenimahalle

Yeşilova

Mahallelerinde yaşayan kişileri temsil eden muhtarların yerel yönetimlerde söz sahibi olmak istemelerini doğal kabul etmek gerekir. Bu mahallelerde muhtarlar aynı zamanda hemşehriler adına bir temsilci ve sözcü konumunda karşımıza çıkarlar. Mahalle muhtarlarıyla yapılacak ortak çalışmalar, hizmetlerin etkinliği bakımından belirleyicidir. Muhtarlıklar, sosyal projelerinin uygulama üsleri olarak düşünülmeli ve planlanmalıdır.

D. Küçükçekmece İlçesi Siyasi Analizi

Küçükçekmece ilçesinde Hemşehrilik önemli olmakla beraber, seçmen tercihlerinin şekillenmesinde ve kararların oluşumunda birincil faktör değildir.

Muhafazakâr seçmenlerden oluşan belli yoğunlukta bir seçmen kitlesinin varlığı ve Küçükçekmece'de ağırlıklı olduğu söylenebilir. Ancak, bu kesimi merkez sağ olarak adlandırmak daha doğrudur.

AKP ve CHP arasındaki fark göreceli olarak fazladır. Ancak, doğru ve çözüm odaklı projeler, seçmen tercihlerinin blok oylar şeklinde hareket etmesi sonucunu doğurmaktadır. Hemşehri derneklerinin toplantılarına katıldığımızda aldığımız izlenimlere göre, Doğu Anadolu kökenli olup kendini muhafazakar olarak tanımlayan ve bu güne kadar iktidar partisini destekleyen seçmenlerin, kendilerine temas eden çalışmalar ve projeler üzerinden tercihlerini şekillendirmeye açık olduğu görülmüştür.

Yoğun sanayi ve ticaret alanlarına rağmen işsizliğin yüksek olduğu ilçede sosyal projeler ilgi çekecektir. TÜİK verilerine göre yapılan değerlendirme sonucunda Küçükçekmece İlçesi'nin nüfusunun iktisadi açıdan faal olma potansiyelinin %49'nu kullandığı saptanmıştır.

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı	
Adalet ve Kalkınma Partisi	Aziz Yeniay	163.955	%46,90	
Cumhuriyet Halk Partisi	Nurettin Şen	99. 155	%28,36	

Adalet ve Kalkınma Partisi	Aziz Yeniay	349.608	%100
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Liberal Demokrat Parti	Çağdaş Karakoç	286	%0,08
Bağımsız Türkiye Partisi	Cavit Özdoğan	496	%0,14
Türkiye Komünist Partisi	Oktay Bayar	613	%0,18
Anavatan Partisi	Gürkan Akbaba	1. 164	%0,33
Büyük Birlik Partisi	Okyay Şahin 4. 169		%1,19
Demokrat Parti	Emin Şahinşen	6. 125	%1,75
Saadet Partisi	Şinasi Başaran	11.755	%3,36
Demokratik Sol Parti	Sezai Aynalı	13.615	%3,89
Demokratik Toplum Partisi	Basr Aslan	23.424	%6,70
Milliyetçi Hareket Partisi	Zahit Aydınlıyurt	24. 851	%7,11

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	46,32	189. 174
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	31,31	127. 877
3.	CC MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	11,73	47.916
4.	RACHASI	ABDULLAH LEVENT TÜZEL	5,65	23. 082
5.	SACRET PROFITS	SP - Saadet Partisi	1,33	5. 427
6.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,63	2. 553
7.	S BBP	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,57	2.318
8.	HEFFAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,55	2. 237
9.		DP - Demokrat Parti	0,40	1. 649
10.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,26	1. 080
11.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,25	1.005
12.	MOLET	MP - Millet Partisi	0,23	932

13.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,12	473
14.	BAGINST	MUSTAFA AVCI	0,08	317
15.	LOP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,06	231
16.	OKCHAST.	HANİFİ AVCI	0,05	195
17.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0
18.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Küçükçekmece Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Sosyal ve teknik altyapı, bir yerleşim yerinin ihtiyaca cevap verebilirliğinin temel ölçütleri olarak karşımıza çıkar. Küçükçekmece ilçesinin konumu ve imkânları dikkate alındığında, özellikle sosyal altyapının sorunsuz olması beklenirken, mevcut durum beklentilerin tersine şekillenmiştir.

1. Yollar

TEM otoyolu ve E5 karayolu İlçeden geçmektedir. TEM otoyolunun Küçükçekmece'den geçmesi İkitelli ile İstanbul arasındaki ulaşım olanaklarını artırmıştır. Ulaşım süresinin kısalması sonucu ilçe ekonomik faaliyetler açısından önem kazanmaya başlamıştır. Küçükçekmece ilçesinde E-5 ve TEM otoyollarının 1. derecede önem arz ettiği bir yol kademelenmesi bulunmaktadır. Bu yollardan E-5 ilçenin güneyinden geçerken, TEM otoyolu Küçükçekmece ilçesini ortadan ikiye bölmektedir. Bu otoyolları birbirine bağlayan ve İlçenin doğusundan geçen Havaalanı-

TEM bağlantı yolu ve E-5 ile TEM'in yan yolları ise yol hiyerarşisinde ikinci derecede önem arz etmektedir. Bunların dışında ilçede önemli ana arterler bulunmakla birlikte düzenli bir yol hiyerarşisi bulunmamaktadır. Küçükçekmece ilçesi genelinde karayolları iki şeritlidir.

Küçükçekmece ilçesine ulaşım ve İlçeden diğer semt ve ilçelere ulaşım ana yollar üzerinden kolaylaşmış gözükmekle birlikte, İstanbul trafiğinin yoğunlaştığı saatlerde bu yollardan ulaşım çok sıkıntılı olmaktadır. İlçenin dış ulaşımında belli bir düzeyde hizmet veren yol sistemleri, ilçe içerisinde aynı etkinlikte değildirler. İlçenin yeniden şekillenmesine yönelik dönüşüm çalışmalarında yol altyapı sisteminin de yeniden değerlendirilmesine ihtiyaç vardır.

2. Otopark

Küçükçekmece ilçesi şehir merkezinden görece olarak uzak olduğundan, otopark sorunu aşırı boyutlara ulaşmamıştır. Bununla birlikte, kentleşme standartları açısından yeterli otopark alanlarının bulunmadığı da tartışmasızdır. Kent içi alanlarda otopark ihtiyacı, farklı seçenekler kullanılarak giderilmektedir.

İlçede 2 özel 2 adet de İspark'a ait otopark bulunmaktadır.

Belediye tarafından yapılan 2 yer altı otoparkı da hizmet vermektedir.

İlçede genel olarak 2 şeritli olan caddelerin, otopark eksikliği nedeniyle bir şeridi park işgali altında kalmaktadır. Otopark ihtiyacının bu şekilde giderilmesi zaten sorunlu olan yol altyapısını daha da verimsiz hale getirmektedir.

Yapılaşma sürecinde, inşaat sahiplerinden otopark yapmak üzere sürekli harç alan yerel yönetimlerin almış oldukları bu ücretleri nerede değerlendirmiş olduğunun sorulması ve yeni dönemde otopark yapılmasına yönelik projeler üretilmesi gerekmektedir.

3. Ulaşım

Küçükçekmece ilçesine demiryolu ve karayolu ile ulaşım mümkündür. İlçede toplu taşım olarak banliyö, otobüs ve minibüs hatları bulunmaktadır. TEM ve E-5 otoyolları ve bu yolların bağlantı yolları ile İlçenin bazı ana caddeleri daha fazla şeritlidir. İlçenin karayolları kapasitesi İstanbul'un birçok ilçesine oranla yeterlidir. İlçede toplu taşıma olarak banliyö, otobüs ve minibüs hatları bulunmaktadır. Bunlara ek olarak planlanan monoray hattı, projesi devam eden hafif metro ve proje aşamasında olan metro hattı bulunmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının bulmuş olduğu orijinal bir ulaşım çözümü olan metrobüs hattı da ilçeden geçmektedir. İnsani standartlar bakımından oldukça sorunlu olan ulaşım sistemini destekleyenler bulunduğu gibi, eleştirenlerde mevcuttur.

4. Yeşil alan

Bakanlık tarafından belirlenen afet durumunda kullanılacak alanları da içerecek şekilde oluşturulması gereken yeşil alan standardının gerisinde olmakla birlikte, Küçükçekmece ilçesinde yeşil alan miktarı, İstanbul'un birçok ilçesine göre oldukça iyi durumdadır. İlçedeki yeşil alan miktarı son on yılda 568. 970m² arttırılmış ve kişi başına düşen yeşil alan miktarı 6,34 m²'ye ulaşmıştır. İlçede yeşil alan miktarının bu düzeylere ulaşmasının arka planında zemin bakımından sorunlu alanların ve Küçükçekmece Gölü kıyısında yer alan arazilerin zorunlu olarak yeşil alan fonksiyonuna ayrılması etkili olmuştur.

Küçükçekmece ilçesinde, 87 park, 66 çocuk oyun bahçesi, 16 muhtelif spor sahaları, 46 spor bahçesi, 2,323mt. Yürüyüş parkuru ve 238. 243 m²yeşil alan, ağaçlandırma alanı ve oturma alanı mevcuttur.

5. Eğitim

İlçede 18'i resmi 12'si özel 30 ana okulu, 52'si resmi 3'ü özel 55 ilköğretim okulu, 28'i resmi, 6'sı özel 34 lise bulunmaktadır. İlçede eğitim çağında bulunan yaklaşık 180 bin eğitim-öğretim çağındaki öğrenci, dı-

şarıdan gelen öğrencilerle birlikte, 89 eğitim kurumunda eğitim hizmeti almaktadır.

Ayrıca 28 özel kurs ve dershane, 6 eğitim merkezi bulunmaktadır.

Yaş	Cinsiyet	O/Y bilmeyen	Diplomasız	İlkokul	İlköğretim	Ortaokul	Lise	Yüksek	lisans	Doktora	Bilinmeyen	Toplam
'6-13'	Erkek	3	47. 545		155						70	47.773
	Kadın	2	44. 811		144						68	45.025
'14-17'	Erkek	16	2. 190		21.598		91				81	23.976
(40.04)	Kadın	27			19.609		160				80	22. 176
'18-21'	Erkek	69	1.366		9. 809		8.059	664			316	20. 283
	Kadın	241	2. 435		8.759		9. 559	878			559	22.431
'22-24'	Erkek	147	1.608		5.065		7. 591	3. 070	3		839	18.323
	Kadın	346	2.084		4. 786		6.818	3. 850	11		927	18.822
'25-29'	Erkek	259	1.533	3.665	7. 105	370	11.575	6. 498	171	2	3. 821	34.999
	Kadın	735	1.679	7. 361	5. 930	357	10. 123	6.778	341	4	1. 539	34. 847
'30-34'	Erkek	282	777	6.834	7. 171	2. 893	11.495	5. 989	639	56	2. 449	38. 585
	Kadın	690	1.165	11. 286	4. 930	2. 385	9. 494	5. 472	528	45	1.511	37.506
'35-39'	Erkek	172	347	7. 184	6. 520	3.058	8.938	4.713	547	125	1.510	33.114
	Kadın	508	707	11.830	4. 431	2. 560	6.797	3.772	349	105	1.030	32.089
'40-44'	Erkek	110	231	6.363	6. 142	3. 474	6.725	3. 656	471	121	848	28. 141
	Kadın	621	772	10. 192	3. 854	2. 451	4. 751	2.410	249	114	823	26. 237
'45-49'	Erkek	137	285	6. 573	5.085	2.913	5. 108	2. 419	290	109	806	23.725
	Kadın	1.062	999	10.030	2. 649	1.880	3. 215	1. 301	121	62	1.060	22.379
'50-54'	Erkek	213	328	7. 198	2. 262	1.971	3.773	1. 555	167	67	949	18.483
	Kadın	1. 335	1.128	8. 481	1. 192	1. 188	2. 134	703	59	34	1.082	17.336
'55-59'	Erkek	296	428	6.636	953	1.397	1.958	1. 198	85	32	990	13.973
	Kadın	1. 633	1. 374	7. 061	501	822	1.017	491	36	19	1.071	14.025
'60-64'	Erkek	291	490	5.061	296	852	1.043	715	60	24	787	9.619

	Toplam	17.866	121.953	134.735	129. 245	30.927	122. 522	57.302	4. 205	967	27.470	647. 192
	Kadın	5.703	2.666	6.861	44	711	539	200	15	13	2. 045	18.797
'65 +'	Erkek	1.111	1. 435	7. 263	104	1.080	1.054	692	48	21	1. 257	14.065
	Kadın	1.857	1.270	4. 856	151	565	505	278	15	14	952	10.463

6. Sağlık Hizmeti

İlçede ikisi devlet olmak üzere 9 hastane ve 15 sağlık merkezi/poliklinik bulunmaktadır. İlçe nüfusu dikkate alındığında, bu hastanelerin ihtiyaca cevap verilmesi beklenmemelidir. Devlet hastanelerinin aynı zamanda ilçe dışından gelen hastalara da hizmet vermekte olduğu dikkate alındığında, hizmetin niteliklerinin standartların gerisinde kalması kaçınılmazdır.

Avrupa Göz Merkezi Küçükçekmece

İstanbul Mehmet Akif Ersoy Eğitim Araştırma Hastanesi

Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Metropol Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği

Özel Anadolu Dahiliye Merkezi

Özel Aras Kadın Hastalıkları Merkezi

Özel Batı Bahat Hastanesi

Özel Batı Polikliniği

Özel Çağrı Çocuk Hastalıkları Merkezi

Özel Doğan Hastanesi

Özel Doğuş Tıp Merkezi

Özel Dr Sadık Ahmet Hastanesi

Özel Ender Tıp Merkezi

Özel Halkalı Kent Hastanesi

Özel İstanbul Hospital

Özel Küçükçekmece Ömür Polikliniği

Özel Marmara Diyaliz Merkezi

Özel Medikare Halkalı Diyaliz Merkezi

Özel Öğretmenler Tıp Merkezi

Özel Rehamer Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi

Özel Rumeli Hospital Hastanesi

Özel Sefaköy Kolan Tıp Merkezi

Özel Tem Hastanesi

Tepeüstü Ana Çocuk Sağlığı Ve Aile Planlama Merkezi

Özel sağlık kuruluşlarının varlığı sağlık hizmetlerinin varlığı açısından olumlu değerlendirilebilirse de, ekonomik olarak standartları düşük olan İlçe halkının bu kurumlardan yararlanması her zaman mümkün olmamaktadır. Özel sağlık kuruluşlarının katkı paylarının %200'e kadar çıkarılmasına imkân veren düzenleme sonrasında, Küçükçekmece halkının özel sağlık kurumu hizmetlerine ulaşması çok daha zorlaşmıştır.

7. İbadethaneler

Küçükçekmece ilçesinde toplam 91 camii bulunmaktadır.

Abdüsselam Camii

Altınşehir Orta Mh. Yeni Camii

Atakent Hz. Hamza Camii

Bağlar Beyazıt Camii

Barış Camii

Belediye Mescidi

Bezirganbahçe Medine Camii

Cennet Mh. Camii

Cennet Mh. Fatih Camii

Cennet Mh. Yavuzselim Camii

Çamlıkaltı Mehmet Akif Camii

Darüsselam Camii

Dr. Hasan Yörük Camii

Fatih Camii

Fevzi Cakmak Merkez Camii

Halkalı Bezirgan Bahçe Camii

Halkalı Gültepe Camii

Halkalı İbadullah Camii

Halkalı Kavaklı Mescidi

Halkalı Merkez Camii

Halkalı Taştepe Camii

Halkalı Yenidoğan Camii

Halkalı Yıldız Pasajı Mescidi

Hazreti Resulu Ekrem Camii

Hz. Ebubekir Camii

Hz. Halit Camii

Hz. Ömer Camii

İçkumsal Camii

İkitelli Atatürk Mh. Hicret Camii

İkitelli İett Garajı Mescidi

İkitelli İhlas Mescidi

İkitelli Mehmet Akif Ersoy Camii

İkitelli Parseller Merkez Camii

İkitelli Şahinler Mescidi

İkitelli Şenevler Camii

İkitelli Yeni Mh. Camii

İmamı Azam Camii

İnönü Mh. Akşemsettin Camii

İnönü Mh. Maslak Çeşme Ulu Camii

İnönü Mh. Yeşil Camii

K. S. Süleyman Eğit. ve Araştırma Has. Mescidi

Kanarya Hz. Ebubekir Mescidi

Kanarya Mareşal Fevzi Çakmak Camii

Kanarya Merkez Camii

Kanarya Mh. Gazze Camii

Kanarya Taşocakları Ulu Camii

Kanarya Yunus Emre Camii

Komsanüstü Tellibaba Camii

Konutbirlik Camii

Kuledibi Mevlana Camii

Marmara Sanayi Sitesi Camii

Mehdiyye Camii

Nükleer Araştırma Merkezi Camii

Penyelüks Camii

Poliseğitim Merkez Camii

Sabahattin Zaim Üniversitesi Mescidi

Sabire Aydın Mescidi

Sarayaltı Arafat Camii

Sefaköy Bayraktar Camii

Sefaköy Bektaşoğlu Camii

Sefaköy Çarşı Camii

Sefaköy Fevzi Çakmak Merkez Camii

Sefaköy Gültepe Camii

Sefaköy Gültepe Fatih Camii

Sefaköy İş Merkezi Mescidi

Sefaköy Kartaltepe Camii

Sefaköy Merkez Camii

Sefaköy Siteler Camii

Sefaköy Sultan Murat Eski Camii

Sefaköy Sultan Murat Yeni Camii

Sefaköy Tevfikbey Mh. Camii

Seyrekevler Seyran Camii

Soğuksu Evliya Barutcugil Camii

Sögütlüçeşme Akşemsettin Camii

Söğütlü Çeşme Fatih Camii

Söğütlü Çeşme Yeni Camii

Söğütlü Çeşme Yeşil Camii

Şevki Korkmaz Camii

Takva Mescidi

Tepeüstü Tevhit Camii

Tevfik Mh. Küçük Camii

Tevfikbey Mh. Çınar Camii

Toplukonut Eda Camii

Toplukonut Hacı Ömer Çetinsaya Camii

Uhuvvet Camii

Yarımburgaz Camii

Yeşilova Aliosman Camii

Yeşilova Merkez Camii

Yıldız Camii

Zeynebiye Camii

İlçede karşımıza çıkan yoğun cami sayısı, halkın dini konulardaki duyarlılığının görünümü olarak algılanmalıdır. 21 mahallede yer alan toplam 91 adet caminin sahip olduğu arazi imkânlarının mahalleler açısından kültür ve eğitim merkezi yapılmasında kullanılması, otopark ve benzeri altyapı sistemlerinin bu alanlarda oluşturulması ilçenin sorunlarının çözümlenmesi bakımından etkili olacağı gibi, seçmen davranışlarının doğru şekillendirilebilmesi yönünden de sağlıklı sonuçlar verecektir.

F. Küçükçekmece İlçesinde Ekonomik Durum

Küçükçekmece ilçesinde ekonomik hayat canlı sayılabilecek düzeydedir. Ulaşım imkânlarının sağladığı avantaj, ilçe sınırları içerisinde imalat ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren bir kısım firmaların yatırım yapması sonucunu doğurmuştur.

İlçede faaliyet gösteren 10. 000 civarında iş yeri mevcuttur.

Küçükçekmece'de yatırım yapan firmaların 200 kadarı orta ve büyük ölçekli işletmelerdir. Bu işletmelerin istihdam kapasitesi İlçe nüfusu bakımından yeterli istihdamı sağlama olanağına sahip değildir. Bu işletmelerin önemli bir kısmı 1. Sınıf sıhhi ya da gayr-ı sıhhi müessese niteliğinde olup, ruhsatlandırma işlemleri İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yürütülmektedir.

Küçükçekmece ilçesi sınırları içinden yer alan 160 1. sınıf iş yerinden 68'i 1991-2000 yılları arasında kurulmuştur. 1991-2000 ağırlığını 53 işyeri ile 2001 sonrası 24 işyeri ile 1981-1990 aralığı ile 14 iş yeri ile 1980 öncesi yıllar takip etmektedir. Küçükçekmece'deki 160 işyerinin 68'nin sermayesi 1 milyar-20 milyar arasında değişmektedir. 19 iş yerinin sermayesi 20 milyar-50 milyar arasında değişmekte; 19 işyerinin sermayesi 200 milyar üzerinde 12 işyerinin sermayesi 0-1 milyar arasında, 10 işyerinin sermayesi 50 milyar-100 milyar arasında değişmekte ve 1 işyerinin sermayesi de 100-200 milyar aralığında bulunmaktadır.

TEM otoyolu güneyinde, 8,3 hektar alan tarım alanı olarak kullanılmaktadır. Aktif tarım alanları büyüklüğü 770. 5 hektardır. Bu toplam alanın 560 hektarını tarlalar, 6 hektarını sebzelikler, 134,5 hektarını ise meyvelikler oluşturmaktadır. Bu veriler ışığında, Küçükçekmece ilçesinde dikkate değer bir tarımsal faaliyetin bulunduğu gözlemlenmektedir. İstanbul gibi, yoğun yapılaşmaya sahip bir büyük kentte, bu faaliyetlerin korunmasının özel bir önemi olduğu dikkatlerden uzak tutulmaması ve plan ve programlarda gereken özenin gösterilmesi gerekmektedir.

G. Küçükçekmece Sorunlar, Çözümler ve Projeler

- i. İşsizlik, sosyo-ekonomik sorunlarla boğuşan Küçükçekmece ilçesi için gerçek anlamda bir sorundur. Bu sorunun çözümlenmesi merkezi idarenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı sağlama sorumluluğu kapsamında üzerine almış olduğu Anayasal bir yükümlülüktür. Bununla birlikte, sosyal belediyeciliğin gereği olarak, geliştirilecek projelerle, iş ihtiyacı olan kişilerin teknik, mesleki ve sosyal eğitime tabi tutulması sağlanabilir. Eğitimin genel çerçevesinin belirlenmesinde, ihtiyaç analizlerinin öncelikli olarak yapılması sağlanabilir. İlçe genelinde ve yakın çevrede işgücü ihtiyacının hacmi ve hangi niteliklerin ön plana çıktığı araştırılarak eğitim projesi şekillendirilir. Nitelikli işgücü haline getirilen kişilere, imalat sektöründe istihdam sağlanabileceği gibi hizmet sektöründe de iş imkânı bulunabilir. İlave olarak, konut ve iş yerlerinde yardımcı hizmet elamanlarının sertifikalandırılmak suretiyle ve idarenin koordinasyon ve güvencesi altında çalıştırılması yoluna gidilebilir. Bu yönde yürütülecek çalışmalar bir yandan sosyal sorunlara çözüm olması sağlarken, diğer yandan seçmen tercihlerinin sosyal demokrat politikalara yönelmesi bilincinin oluşturulması mümkün olacaktır.
- ii. Eğitim seviyesinin düşüklüğü bir sorun olarak, İlçenin sosyoekonomik durumunun bir yansımasıdır. Ekonomik durumlarda yaşanan iyileşmeler, eğitim düzeyinin de yükselmesini sağlayacaktır. Eğitim düzeyinin yükseltilmesi, öncelikle mevcut eğitim çağındaki neslin eğitiminin desteklenmesini gerektirir. Böylece, eğitim çağındaki çocukların da düşük eğitim düzeyli nüfusa katılması önlenmiş olur. Sosyal belediyeciliğin ilk kuralı, sorunların daha da derinleşmesini önleyecek tedbirlerin ivedilikle alınmasını sağlamaktır. İlave olarak, orta ve üst yaş grubundaki insanlara yönelik kültürel ve sosyal eğitim modellerinin planlanması ve uygulanması suretiyle eğitim ve kültür seviyesi yükseltilebilir.
- iii. Küçükçekmece ilçesi, göç almaya devam etmektedir. İlçeye yönelen göçün gerisinde, hukuka aykırı yapılaşmaların sağladığı kolaylıkla konut bulmanın maliyetinin düşük olması ilk bakışta karşımıza çıkar. Merkezi idare tarafından verilen yardımların bu ilçede daha etkin verilmesi şeklinde örtülü bir teşvikin varlığından da bahsedilebilir. Göç baskısının

kontrol altına alınması, İlçedeki yapılaşmaların imar mevzuatına uygun hale getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada daha önce vurgulandığı üzere, İlçe genelinde sosyal niteliği ağır basan bir kentsel dönüşüm projesinin bir an önce başlatılması gerekir. Mevcut yapıların sorunları çözülerek mevzuata uygun hale getirildikten sonra, imar kolluk yetkilerinin etkin bir şekilde kullanılması suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların gündemden tamamen kaldırılması gerekir.

iv. Gürültü kirliliği Küçükçekmece'de çözüm bekleyen bir sorun olarak karşımıza çıkar. İlçenin bulunduğu konum, ana yolların oluşturduğu yoğunluk, imalat sektörünün gürültüyü artırma etkisi bu sorunun bir kısmını oluşturmaktadır. Gürültü kirliliğinin asıl kaynağı ise Atatürk Havalimanı üzerinden yapılan hava ulaşımıdır. Hava trafiği özellikle Küçükçekmece ilçesinin Sefaköy kısmı için ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada belediyenin temel sorumluluğu, bu bölgede yapılaşmayı önleyememekten doğan hukuki sorumluluk olarak karşımıza çıkar. Sorunun İlçe belediyesi tarafından çözümlenmesi yönünde bir proje çalışmasının havalimanında değişiklik yönünden başarıya ulaşması imkânı düşük olmakla birlikte, binalarda yapılacak teknik iyileştirmeler ve etkin ses yalıtımıyla kısmi çözüm mümkündür.

v. Altyapı eksikliği Küçükçekmece ilçesinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. İlçe tarihi olarak eski bir yerleşim yeri olmasına rağmen, ciddi altyapı sorunları bulunmaktadır. Burada özellikle kanalizasyon ve yağmur suyu kanallarının ihtiyaca cevap vermemesi noktasındaki eksikliklerden bahsetmek gerekir. Alt yapı eksikleri konusunda Küçükçekmece ilçesinin rakımının düşük olması ve bir kısım yerleşimlerin Küçükçekmece Gölü çevresinde olması sorunu büyütmektedir. Yağmur suyu kanalları ve kanalizasyon sorunları çözümlenmekle önemli bir altyapı sorunu ortadan kaldırılmış olacaktır.

vi. Küçükçekmece ilçesinde İmar sorunları öncelikle çözüme kavuşturulması gereken bir konudur. Yapılaşmaların imar mevzuatına aykırı yapılmış olması, hukuken var olmayan yapılarda yaşayan nüfusun çokluğu, düzenli, sağlıklı ve sanat ilke ve normlarına uygun yapılaşma ihtiyacının karşılanmasına yönelik yapılan imar planlarına göre korunması mümkün

olmayan yapıların fazlalığı sorunun öne çıkan görünüm şekilleridir. Bu konuda öncelikle bir kapsamlı bir durum tespiti yapılması ve analitik olarak incelenmesi gerekir. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaşmanın, imar planlama çalışmaları kapsamında, arazi mülkiyet sorunu olmayan ve hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra asla kaçak yapılaşmaya göz yumulmayacak olduğudur. Belediye olarak, bu konuda kesin bir tavır alınmalı, hukuka aykırı yapılaşmaların çoğalmasının önüne geçilmesi sağlanmalıdır.

vii. Trafik sorunu denildiğinde anlaşılması gereken, trafik sıkışıklığı sorunudur. Küçükçekmece ilçesinde trafik sıkışıklığının iki yönü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi İlçeye ulaşma ve İlçeden başka semtlere ulaşma konusunda var olan trafik sıkışıklığı sorunu, İstanbul'un genel sorunu olması nedeniyle anakent ölçeğinde çözümlenmek durumundadır. İkinci olarak İlçenin semtlerinde karşımıza çıkan trafik yoğunluğu sorunu ise, otopark ve yol altyapısının düzeltilmesiyle çözüme kavuşturulacaktır. Trafik sıkışıklığı sorunun çözümlenmesinde öncelikle mevcut yolların etkin bir şekilde kullanılmasının sağlanması gerekir. Bu gerekliliği yerine getirmeye yönelik olarak, yollara parkların önlenmesi birinci aşamayı oluşturacaktır. Yollara parkların önlenmesinde, insanlara park alanların sunulması sonrasında etkin idari yaptırımların devreye girmesiyle birlikte, yollara parklar önlenecektir. Park durumundaki arabaların yollardan çekilmesiyle birlikte belli bir rahatlama yaşanacaktır. Mevcut yol altyapısına yapılacak ilavelerle, Küçükçekmece kent içi trafik sıkışıklığı sorunu ortadan kaldırılacaktır.

viii. Küçükçekmece gölündeki kirliliğin risk sınırında olması İlçe için öncelikli hale gelmiştir. Sanayi tesislerinden gelen atıkların ve kanalizasyon akıntılarının göle verilmesi sorunun ana kaynağını oluşturmaktadır. Öncelikle Gölü kirleten kaynak akıntılarının önlenmesi gerekir. İkinci aşamada ise, Gölün biyolojik olarak arıtılmasına yönelik bilimsel çalışma ve projeler gerçekleştirilmelidir.

ix. Bina kalitesinin düşük olması, İlçede yaşayan insanların hayat standartlarını doğrudan etkileyen bir sorundur. Binaların inşa sürecinde gerekli denetimlerin yapılamamasından kaynaklan bir sorundur. Etkin denetim yapılmadan inşa edilen binalar, hukuka uygun olmakla birlikte kalite olarak sorunludur. Bu durum, hem yaşam kalitesi açısından sorunlara yol açmakta, hem de deprem güvenliği açısından risk oluşturmaktadır. İlçenin yapılarının tamamen elden geçirilmesi, yenilenmesi gerekenlerin yıkılıp yeniden inşasının sağlanması, güçlendirilmesi gerekenlere bu yönde müdahale edilmesi, yerlerinden kaldırılması gerekenlerin ise, işbirliği içerisinde ve maliklerin hakları korunarak daha elverişli alanlarda inşa edilmesi yönünde, sosyal kentsel dönüşüm modelinin uygulamaya konulması gerekir. Afet riskiyle mücadele sosyal belediyeciliğin temelini oluşturur. Sorumluluk alanında yaşayan insanların can ve mal güvenliğini sağlayamayan bir belediyenin sosyal gereklilikleri dikkate alan bir yerel yönetim olarak ortaya çıkması güç olacaktır.

H. İlçeye Yönelik Faaliyetler

Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" isimli bilimsel akademik çalışmayla, İlçenin mahalle ve sokak ölçeğinde sorunlarının belirlenmesi ve yerel yönetimle ilgili çözümlerin ortaya konulması yönündeki çalışmamız tamamlanmış olup değerlendirme süreci devam etmektedir.

XIX. Pendik

İstanbul'un Anadolu kapısı konumundaki ilçesidir. İstanbul'un diğer ilçelerine göre daha sakin bir hayatın yaşandığı gözle görülebilecek kadar belirgin olan bir yerleşim yeridir. 625 bin kişilik nüfusuyla İstanbul'un kalabalık ilçelerinden biridir. Sosyal yaşamın hareketli olması, sosyal demokrat projelerin etkisini artıracak bir avantajdır.

A. Pendik İlçesinin Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

Pendik¹⁹, Anadolu'dan İstanbul'a giriş kapısı olarak tanımlanabilecek bir ilçedir. Anadolu yakasında yer alan ve Marmara Denizine sahili olan bir ilçedir.

Pendik 1987 yılında Kartal'dan ayrılarak ilçe hâline getirilmiştir. Yerleşimin genel olarak O-4 otoyolunun güneyinde yoğunlaştığı İlçenin kuzeyinde köy yerleşimleri görülür. İlçe; doğuda Tuzla; güneyde Marmara Denizi; batıda Kartal ve Sultanbeyli; kuzeybatıda Sancaktepe; kuzeyde Ömerli Baraj Gölü ve Şile ile çevrilmiş olup, kuzeydoğuda Kocaeli iliyle komşudur. Yüzölçümü 180,2 km2'dir

İlçenin bilinen en eski adı Pantikapeun'dur. Roma, Bizans, Doğu Roma ve Latin İmparatorluğu dönemlerinde her tarafı duvarla çevrili beş duvarlı anlamına da gelen Pantichion, Panlihion ve Tayni Tiyni isimleri de kullanılmıştır. Bu isimler Osmanlı döneminden itibaren değişikliğe uğrayarak günümüzdeki Pendik halini almıştır.

¹⁹ Wikipedia, The Free Encyclopedia

Pendik'teki en eski yerleşim olarak Makedonlar bilinse de yapılan kazılarda 3-4 bin yıllık insan kalıntıları bulunmuştur. 1306'da Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Ancak, bu Bizansın geri kazanma çabalarını doğurmuş ve 1329-1330 tarihlerinde Pelekanon savaşıyla bu çabalar sonuçsuz kalmıştır. 1400 yılında Yıldırım Bayezid döneminde Abdurrahman Gazi alana dek boş kalmış olan Pendik, bu tarihten itibaren tamamen Türk hâkimiyetindeki bir yerleşim yeri olmuştur.

Osmanlı döneminde Gebze ilçesine bağlı bir köy iken daha sonra Üsküdar Mutasarrıflığına bağlı Kartal Sancağı bünyesinde bir nahiye olmuştur. Nihayet 04. 07. 1987 tarihinde 19507 sayılı Resmi Gazete de yayınlanan 3392 sayılı kanun ile ilçe olmuş ve teşkilatlanmasını tamamlayarak 11. 08. 1988 tarihinde fiilen faaliyete geçmiştir.

İlçede, Kaynarca ve Pendik arasında sahile 50 metre uzaklıkta, neolitik dönemden kalma ve M. Ö. 6500 yılında kurulduğu sanılan, 32 mezarın ve ev temelleri kalıntılarının bulunduğu eski bir yerleşim bölgesi bulunmuştur

B. Pendik İlçesi Nüfus Analizi

Kırsaldan kentlere yönelen büyük göçün simge ilçelerindendir. 1980'de onaylanan ve İstanbul'daki sanayi gelişimine yeni düzenleme getiren Büyük İstanbul Nazım İmar Planının hayata geçmesiyle Pendik'in 60 binlik nüfusu 1990'da 235 bine ulaşmıştır. 2000'de 389 bin 657 olan nüfusu 2012'de 625 bin 797'ye yükselmiştir.

Ülke genelinde % 1,35, İstanbul genelinde %2,74 olan nüfus artış hızı Pendik ilçesinde %4,08'dir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4 '	55.315	28.390	26.925
'5-9'	52.270	27.085	25. 185
'10-14'	52. 299	26.981	25.318
'15-19'	48.090	24. 945	23. 145

Toplam	625, 797	317.757	308, 040
'90+'	379	76	303
'85-89'	1.354	411	943
'80-84'	3. 227	1. 166	2.061
'75-79'	4. 660	1.995	2.665
'70-74'	7.307	3. 248	4.059
'65-69'	10.215	4.781	5. 434
'60-64'	15. 941	7.857	8.084
'55-59'	23.976	12. 190	11.786
'50-54'	30.366	15.797	14. 569
'45-49'	39.479	20.483	18.996
'40-44'	46.026	24. 101	21.925
'35-39'	57.059	29.745	27.314
'30-34'	68.602	35. 284	33.318
'25-29'	62.054	30.817	31. 237
'20-24'	47.178	22.405	24.773

C. Pendik Sosyal Yaşam Analizi

Pendik, İstanbul'un diğer ilçelerine kıyasla sosyal hayatın canlı olduğu bir ilçedir.

Toplam 7,5 km'lik sahil bandı sadece Pendik halkına değil İstanbul'un diğer ilçelerine ve dışarıdan gelenlere de hizmet etmektedir. Pendik ilçesi Kocaeli'nin yakın ilçelerinden de ziyaretçi almaktadır.

Sosyal alanlar şehrin güney/sahil bölgesinde yoğunlaşırken, iç kesimlerde de bölgesel yoğunluklar yaşanmaktadır.

Pendik ilçesi, bir Anadolu şehri görüntüsüne sahip, İstanbul'a oranla hayatın daha normal hızda aktığı bir yerleşim yeridir.

1. Yerel Gazeteler

Pendik Gazetesi

Pendik Sonsöz

Duyuru Gazetesi

Gazete Sokak

Pendik Nethaber

Pendik Gündem

Gazeteleri Pendik ilçesinde yerel basın kuruluşları olarak karşımıza çıkar. Çok etkin oldukları söylenemezse de, ilçe halkı üzerinde belirli bir etkisi olduğu gözlemlenmektedir.

2. Dernekler

Pendik ilçesinde sayıları daha fazla olmasına rağmen aktif faaliyet gösteren 79 dernek bulunmaktadır. Sayısı 200'ü bulan derneklerin çoğunluğu dernek adı altında örgütlenen iktisadi işletmelerdir. Gerekçesi ne olursa olsun, dernekleşme oranının yüksek olması, İlçe genelinde etkilişimli bir sosyal hayatın olduğunu ortaya koymaktadır.

Ahmet Yesevi Eğitime Yardım Derneği

Akasya Dini Hizmetleri Destekleme Derneği

Anadolu Gençlik Derneği

Anadolu Memurlar Derneği

Ardahan Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Aslandoğmuş Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Aydıntepe İlçe Kültür ve Yardımlaşma Derneği

AYEKDER - Anadolu Yakası Yozgatlılar Eğitim Kültür ve Sosyal Yar.

Derneği

Balkan Yeşilbağlar Spor Kulübü Derneği

Bartınlar ve Zonguldak Kültür Dayanışma Derneği

BASS - Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası

Bayburt Dede Korkut Kültür Derneği

Bayburt İli Saraycık Köyü Yardımlaşma Derneği

Beşir Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bir Umut Ol Bedensel ve Zihinsel Engelliler Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Vakfı

Çınardere Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Çınardere Köprü Eğitim Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Çınardere Spor Tesisleri - Pendik Spor Kulübü Derneği

DAD-DER - Deniz Çalışanları Dayanışma Derneği

Deligazili Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Dişli Kasabası Sosyal ve Yardımlaşma Derneği

Dolayoba Birleşik Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Dolayoba Kamyon ve Kamyonet Otobüs Otomobil Minibüs Şoförler Esnaf Odası

ET-BİR - Et Üreticileri Birliği

Gedik Eğitim Vakfı

Gedik Eğitim ve Sosya Yardım Vakfı

GÜL-DER - Gülyalı Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Hak-İş Sendikası İstanbul Temsilciliği - Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu

ITF - Uluslararası Taşımacılık İşçileri Federasyonu

İstanbul Anadolu Yakası Bosna Sancak Yardımlaşma ve Sosyal Kültür Derneği

Kaynarca Eğitime Yardım Derneği

Kırşehirliler Kültür Eğitim Yardımlaşma Derneği

Kompozit Sanayicileri Derneği

Kurtköy Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Kurtköy Şehir Derneği

Marmara Bölgesi Bayburt Kültür ve Dayanışma Derneği

Minibüs Kamyon Otobüs Otomobil Şöförler Derneği

Muhammediye Cami ve Kuran Kursu Yaptırma Ve Yaşatma Derneği

Nergis Sosyal Yardımlaşma Eğitim ve Kültür Derneği

Nevşehir Yeşilyuva Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ordu İli Mesudiye İlçesi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Örnek Çocuk Eğitim Derneği

Öz Kavakpınar Avcılar ve Atıcılar Derneği

Pendik Çarşı Cami Yaptırma Yaşatma Derneği

Pendik Erkek Ve Kadın Berberleri Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Pendik Erzurumlular Kültür ve Dayanışma Derneği

Pendik Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Pendik Haseki Sağlık Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı

Pendik Kültür ve Sanat Derneği

Pendik Minibüsçüler Derneği

Pendik Orhangazi Eğitim ve Talebelere Hizmet Derneği

Pendik Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Pendik Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı.

Pendik Şubesi - Türkiye Muharip Gaziler Derneği

Pendik Terziler Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Pendik Ülkü Ocakları Derneği

PESİAD - Pendik Sanayici ve İş Adamları Derneği

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği

Polat Deresi Köyleri Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

S. S. İstanbul Anadolu Yakası Kumcular Üretim ve Pazarlama Kooperatifi

Sapanbağları Kara Avcılar Derneği

SEÇDER - Sağlık Eğitim Çevre Dostları Derneği

Sınırlı Sorumlu Yeşilkonaklar Site İşletme Koop.

Sinop Boyabat Boyalı Köyü Güzelleştirme Derneği

Sivas Hafik Beydilli Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sivas İli Hafik İlçesi Düğerliler Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Sivas İli Hafik İlçesi Karlı Köyü Kalkındırma Derneği

Sivas Tokat Tozanlı Deresi Köyleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ssk Pendik Dispanseri Koruma ve Güzelleştirme Derneği

Şeyhli İlim Kültür ve Eğitime Hizmet Derneği

Tahsin Eğitim Öğretim Kültür ve Yardım Derneği İktisadi İşletmesi

TEGED - Toplumsal Eğitim ve Gelişim Derneği

THK Pendik Şubesi - Türk Hava Kurumu

TÜBİYAD - Finans ve Bilişim Yöneticileri Derneği

TÜKODER - Tüketici Koruma Derneği

Tüm Sakaryalılar Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Türk Kadınlar Birliği

Uludere Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Velibaba Merkez Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Dernekleşme çabalarından özellikle belirli bir sosyal amacı olanların dikkate alınması ve sosyal projelerinin bu yapılarla birlikte planlanması ya da proje tanıtımında bu derneklere ağırlık verilmesi gerekir.

3. Mahalleler

Pendik ilçesi 38 mahalleden oluşmaktadır. Bunlar;

Çınardere Mh.

Çamçeşme Mh.

Çamlık Mh.

Ahmet Yesevi Mh.

Şeyhli Mh.

Bahçelievler Mh.

Bahçelievler Mh.

Batı Mh.

Doğu Mh.

Dumlupınar Mh.

Emirli Mh.

Ertuğrul Gazi Mh.

Ertuğrulgazi Mh.

Esenler Mh.

Esenyalı Mh.

Fatıh Mh.

Fatih Mh.

Fevzi Çakmak Mh.

Güllü Bağlar Mh.

Güllübağlar Mh.

Güzelyalı Mh.

Harmandere Mh.

Kavakpınar Mh.

Kaynarca Mh.

Kurnaköy Mh.

Kurtköy Mh.

Orhangazi Mh.

Orta Mh.

Ramazanoğlu Mh.

Sülüntepe Mh.

Sanayi Mh.

Sapan Bağları Mh.

Velibaba Mh.

Yayalar Mh.

Yeşilbağlar Mh.

Yeni Mahalle Mh.

Yeni Mh.

Yenişehir Mh.

Pendik ilçesinde var olan mahalleler, nüfus ortalamaları bakımından göreceli olarak daha dengelidirler. İlçenin geniş alanlara yayılmış olması

nedeniyle mahallelerin yerel hizmetlerin hareket noktası olarak düşünülmesi gerekliliği çok daha belirgin olarak kendini gösterir.

D. Pendik İlçesi Siyasi Analizi

Pendik ilçesi giderek merkezi otoriteye yaklaşan bir görünüm sergilemektedir. Belediyecilik faaliyetlerinin merkezi idare tercih ve kararlarına göre yürütüldüğüne dönük bir algı karşımıza çıkmaktadır.

Geçmiş dönemlerde yapılan yanlış yatırımlar ve belediyecilik uygulamaları, İlçe seçmenini anamuhalefet partisinden belli oranda uzaklaştırmış olduğu yönünde bir kanaat mevcuttur. Ancak, Pendik ilçesi bakımından mevcut durum değerlendirildiğinde, doğru projeler ve asgari koşulları taşıyan bir adayla seçime giren partilerin beklenen sonucu alması, orta zorlukta bir çalışmayla gerçekleşebilecek bir sonuçtur.

Mevcut belediye yönetiminden çok fazla şikayet edilmektedir. Yürütülmekte olan kentsel dönüşüm projeleri kötünün iyisi olmasına rağmen belirli bir oranda toplumda tepkiye neden olmaktadır.

Pendik'in ekonomik ve sosyal yaşamını canlandıracak projelerle, ortaya çıkan adayların gelecek yerel seçimleri kazanması mümkün gözükmektedir.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Salih Kenan Şahin	126.663	%43,48
Cumhuriyet Halk Partisi	Mehmet Salih Usta	93. 220	%32,00
Saadet Partisi	İsmail Haskul	31. 558	%10,83
Milliyetçi Hareket Partisi	Umur Arıkan	17.872	%6,14
Demokratik Toplum Partisi	Refat Gürbüz	7. 689	%2,64
Büyük Birlik Partisi	Cemal Can	4. 513	%1,55
Bağımsız	Hüsamettin Elçi	3. 627	%1,24
Demokratik Sol Parti	Şaban Kansu	2. 482	%0,85

Adalet ve Kalkınma Partisi	Salih Kenan Şahin	291. 269	%100
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Liberal Demokrat Parti	Şenol Özgüven	116	%0,04
Türkiye Komünist Partisi	Tunay Kuşatan	365	%0,13
Hak ve Özgürlükler Partisi	Bilal Yılmaz	470	%0,16
Anavatan Partisi	Tuncer Yılmaz	663	%0,23
Demokrat Parti	Ertuğrul Konuk	946	%0,32
Bağımsız Türkiye Partisi	Hüseyin Aras	1.085	%0,37

2011 seçim sonuçları

1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	56,39	193. 866
2.		CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	24,30	83. 533
3.	C C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	10,22	35. 147
4.	ogtinst.	SEBAHAT TUNCEL	2,90	9. 966
5.	C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C	SP - Saadet Partisi	2,37	8. 162
6.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,80	2. 744
7.	S BBP	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,72	2. 485

8.	RAGINGIL	AHMET TUNCAY ÖZKAN	0,43	1.475
9.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,42	1.452
10.		DP - Demokrat Parti	0,40	1.379
11.	y	DSP - Demokratik Sol Parti	0,24	832
12.	MillET	MP - Millet Partisi	0,17	582
13.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,16	533
14.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,12	407
15.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,06	220
16.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	140
17.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0

Seçimi kazanan partiyle ikinci olan parti arasında, son yerel seçimlerde görece olarak düşük olan oy farkı, genel seçimlerde büyümüştür. Bunun iki farklı noktadan değerlendirilmesinde yarar vardır. Bunlardan birincisi merkezi idare tarafından ekonomik, idari ve siyasi açıdan oluşturulan baskı-teşvik düzeni nedeniyle seçmen tercihinin iktidar partisine yönlenmek zorunda kalmasıdır. İkincisi ise, yerel seçimlerde sosyal demokrat politikalar üzerinden alınabilen oyların, genel seçimlerde ko-

runamaması ya da en azından artış sağlanamaması nedeniyle oy farkının açılmış olmasıdır.

E. Pendik İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Pendik ilçesi eski bir ilçe olması nedeniyle teknik ve sosyal altyapısının standartlara uygun olması beklenir. Bununla birlikte, altyapı sistemlerinin planlandığı yıllarda geleceği dikkate almayan projeksiyonlara bağlı olarak, oluşturulan sistemler günümüzde İlçenin ihtiyacına cevap vermekten uzaktır.

1. Yollar

Ana arter olarak E-5 TEM ve Sahil Yolu ve bu yolları birbirine olan bağlantısını sağlayan ara yollarıyla karayolu ulaşımı sağlanmaktadır.

Pendik ilçesinin sahil kesiminde geniş ve ihtiyaca cevap veren yollar olmakla beraber, İlçe merkezi ve kuzeye gidildikçe sıkıntı artmaktadır.

Dar sokaklar ve keskin virajların yavaşlattığı trafikte, yollar oluşan araç yoğunluğu nedeniyle talebe yanıt verememektedir.

İlçeye ulaşan otoyollar belli oranda rahatlık sağlamakla birlikte, ilçe merkezindeki yavaşlama dolayısıyla trafikte sıkıntı yaşanmaktadır.

Cadde ve Sokak Sayısı 3701'dir. İlçede son beş yılda ortalama 2 km yeni yol yapımı gerçekleşmesine rağmen, talep 4. 1 km/yıldır.

İlçenin yeni yollar yapılması ve mevcut yolların standartlarının yükseltilmesi noktasında bir ihtiyaç içerisinde olduğu görülmektedir.

2. Otopark

İlçenin önemli sorunlarının başında otopark ihtiyacı gelmektedir.

Hem merkezde hem de sahil bandında yeni otopark alanlarına ihtiyaç bulunmaktadır. Otopark ihtiyacının karşılanmamış olması, var olan yolların ihtiyaca cevap verme kapasitesini olumsuz etkilemekte olduğu dikkate alınarak, otopark planlamasına bakılması gerekir. Otopark ihtiyacının olduğu her noktada, seçmenin, idareden alınan otopark harçlarının neden yatırıma dönüştürülmediğini sorma hakkı vardır. Bu yönde seçmenin soru sorması, tercihlerin doğru yöne evrilmesini sağlayabilecektir.

3. Ulaşım

Sabiha Gökçen Havalimanı, iskeleler ve E-5 ile TEM yolları ilçeyi ulaşımda avantajlı bir konuma getirmektedir.

1870 yılında kurulan Pendik Gar müdürlüğü günümüzde de hizmet vermeye devam etmektedir. İstanbul kalkışlı tüm trenler (Haydarpaşa-Bostancı ve Pendik de tüm trenler durur) ile İstanbul içinde hizmet veren banliyö trenleri de Pendik sınırlarındaki Pendik, Kaynarca, Tersane, Güzelyalı istasyonlarında hizmet vermektedir.

1998 den beri hizmet veren Pendik-Eminönü deniz otobüsü ve 2004 den beri Pendik-Yalova hızlı feribotu deniz ulaşımını sağlamaktadır.

İstanbul'daki hava ulaşım merkezlerinden biri olan Sabiha Gökçen Havalimanı da Pendik'de bulunmaktadır.

Şehir içi trafiği içinse minibüs ve taksilerin dışında İETT ile pek çok noktaya ulaşım mümkündür. Şişli (251), Üsküdar (16A) ile Kartal ve Maltepe den de geçen Kadıköy(16, 17, 222) seferleri Pendik merkez kalkışlıdır. Ayrıca Tuzla istikametinden gelen 130, 130A Kadıköy hatları dışında 500T Tuzla-Topkapı, 500ES Tuzla-Esenler Otogar, 133T Tuzla-Bostancı da Pendik den geçmektedir.

Bunların dışında havalimanı kalkışlı E-9 Bostancı, E-10 Kadıköy ve E-3 4. Levent seferleri mevcuttur. 16, 16D, 16A, 16K, 16C, 16B, 16S, 16Y, 17, 17K, 132, 132A, 132AP, 132F, 132K, 132P, 132V, 133, 133A, 133K, 133Ş, 133D, 134, 133T, 134TK Pendik ilçesi sınırlarından geçen ve çeşitli noktalara ulaşan hatlardır. Kadıköy'den Kartal'a kadar uzanacak olan metro hattı daha sonra Pendik Kaynarca'ya uzayacak, Kaynarca'da,

Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan Sultanbeyli istikametine uzanan metroyla birleştirilecektir.

Ulaşım altyapısı bakımından Pendik ilçesinin yeterli durumda olduğu söylenebilir. Bu yeterlilik, İlçenin kendi konumunda akan sosyal hayatı bakımından yeterli olmaktadır. ancak, İlçeden İstanbul'un merkez ilçe ve semtlerine yönelik ulaşım hizmetlerinde karar yolu alternatifinin cazibesini kaybettiği gözlemlenmektedir.

4. Yeşil Alan

İlçede toplam 113 park bulunmaktadır. Görece olarak yeşil alan miktarı fazla olmakla birlikte, halkın yararlanmasına açık olan alanlar sınırlı ve kalabalıktır. İlçe merkezinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı sadece 0,4 m2'dir.

Ömerli havzası ve çevresini de yeşil alana dahil ettiğinizde rakam kişi başına 7 m2'ler seviyesine çıksa da, yararlanılan alanlar yukarıda belirtildiği şekildedir.

0,4 m2'nin üzerine eklenen bölümler, Ömerli havzası, sahil bandı ve orman alanlarıdır.

Pendik ilçesinin konumuna ve yapılaşma yoğunluğunun görece olarak düşük olmasına rağmen, aktif yeşil alan olarak kabul edilebilecek mekanların çok sınırlı olması ilçenin standartlarını düşürmektedir.

5. Eğitim

Eğitim çağındaki nüfusu 138 bin 657 olan Pendik'te okulöncesi okullaşma oranı %73'tür. 24 meslek, 11'er Anadolu lisesi ve genel lise olmak üzere Pendik'teki toplam okul sayısı 84, özel eğitim merkezleri, kurs ve dershanelerle birlikte eğitim kurumu sayısı 198'dir.

Okul Durumu	Resmi	Özel	Toplam
İlköğretim Okulu	59	5	64
Genel Liseler	10	0	10
Teknik Lise ve End. Meslek Lis.	5	0	5
Anadolu Lisesi	3	0	3
İmam Hatip Lisesi	1	0	1
Ticaret Meslek Lisesi	1	0	1
Anadolu Tic. Ve Tic Mes Lisesi	2	0	2
Kız Meslek Lisesi	2	0	2
Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	1	0	1
Özel Sağlık Meslek Lisesi	0	1	1
Özel Denizcilik Meslek Lisesi	0	1	1
TOPLAM:	84	7	91

Okul çağındaki nüfusun sayısal olarak fazlalılığı dikkate alınarak, çocuklara ve ailelerine yönelik sosyal ve ekonomik destek projeleri üretilmesi doğru bir tercih olacaktır.

6. Sağlık

9 hastane, 36 aile sağlık merkezi, 161 aile hekimliği, Pendik İlçesinde sağlık hizmeti vermektedir.

Pendik ilçesinde Sağlık Grup Başkanlığına bağlı 23 Sağlık Ocağı, 3 Sağlık Evi hizmet vermektedir. Bunun yanında 1 Ana çocuk Sağlığı ve Aile planlama merkezi,1 Verem Savaş Dispanseri ve 1 Halk Sağlık laboratuarı yardır.

Pendik Devlet Hastanesi ise Pendik Merkezin dışında Kaynarca, Sapanbağları ve İstasyon Semt Poliklinikleriyle Hizmet Vermektedir.

Anadolu Yakası'nın en büyük hastanesi olma özelliğini taşıyan 540 Yataklı Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi de İlçe sınırları içerisinde hizmet vermektedir.

4 özel hastane, 8 poliklinik, 8 tıp merkezi, 5 ağız ve diş polikliniği, 100 ün üzerinde muayenehane, 41 adet çeşitli branşlarla ilgili laboratuar, 2 diyaliz merkezi ve 13 sağlık kabini ile 144 eczane sağlık sektörü adına hizmet vermektedir.

Sağlık hizmetleri bakımından Pendik ilçesinde hizmet veren kuruluşların yeterli olduğu ifade edilebilir.

7. İbadethaneler

Pendik ilçesinde 38 mahallede 124 cami bulunmaktadır. Mahallelerin kültürel ve sosyal aktivitelerinin mekan ihtiyaçlarının karşılanması ve donatı ihtiyacının tamamlanmasın yönelik olarak cami arsalarında ilave alanlar oluşturulması mümkündür.

Başlıca camiler şunlardır;

450 Konutlar Camii

Aliya İzzet Begoviç Camii

Aydos Tepe Camii

Bademlik Camii

Bahçelievler Camii

Ballıca Köyü Camii

Bilal-İ Habeş Camii

Çadırcı İş Merkezi Camii

Çam Çeşme Çınardibi Camii

Çanakkale Şehitleri Camii

Çankırılılar Camii

Çınardere Camii

Çınardere Yayla Camii

Çınardere Yeni Camii

Dolayoba Dumlupınar Merkez Camii

Dolayoba F. Sultan Mehmet Camii

Dolayoba Gözdağı Camii

Dolayoba Kayalık Camii

Dolayoba Kubbeli Camii

Dolayoba Sanayi Sitesi Camii

Dolayoba Süleymaniye Camii

Dolayoba Ulu Camii

Dumankaya Camii

Emirli Köyü Camii

Ertuğrul Gazi Hasan Efendi Camii

Ertuğrulgazi Merkez Camii

Ertuğrulgazi Ulus Merkez Camii

Esenler F. Çakmak Camii

Esenler Hacı Hasan Camii

Esenyalı Fatih Camii

Esenyalı Merkez Camii

Esenyalı Mevlana Camii

Esenyalı Muhammediye Camii

Esenyalı Veysel Karani Camii

Esenyalı Yeni Camii

Esenyalı Yıldıztepe Camii

Göçbeyli Köyü Camii

Göçbeyli Köyü-2 Camii

Güllübağlar Gül Camii

Güzelyalı Aydın Camii

Güzelyalı Merkez Camii

Güzelyalı Mimar Sinan Camii

Hacı Arif Kut Camii

Hacı Hüseyin Ağa Camii

Hafız İsmail Biçer Camii

Harmandere Camii

Hatice Ana Camii

Hilal Konutları Camii

Hilmi Abbas Paşa Camii

Hoca Ahmet Yesevi Camii

Hz. M. Sami Ramazanoglu Camii

İmam-I Azam Camii

İmam-I Buhari Camii

İrşat Camii

Kavakpınar Camii

Kavakpınar Hacı Hasan B. Yılmaz Camii

Kavakpınar Koca Sinan Camii

Kavakpınar Merkez Camii

Kavakpınar Yeşil Camii

Kaynarca Celalettin Süer Camii

Kaynarca Erenler Cam

Kaynarca Erenler Camii

Kaynarca Fatih Camii

Kaynarca Fevzi Çakmak Camii

Kaynarca Merkez Camii

Kaynarca Mevlana Camii

Kaynarca Orta Camii

Kaynarca Osmaniye Camii

Kaynarca Sultan Süleyman Camii

Kaynarca Ulu Camii

Kaynarca Yavuz Selim Camii

Kaynarca Yeni Camii

Kaynarca Yıldırım Beyazıt Camii

Kiptaş Konutları Camii

Kurnaköy Camii

Kurtdogmus Köyü Camii

Kurtköy Merkez Camii

Kurtköy Yavuz Selim Camii

Kurtköy Yunus Emre Camii

M. Rüştü Aşıkkutlu Camii

Medine Mescidi

Mehmetali Tunga Camii

Molla Gürani Camii

Muhammediye Camii

Nasrullah Camii

Orhangazi Camii

Orhangazi Fındıkpınar Camii

Osmanlı Camii

Pendik Çarşı Camii

Pendik Sanayi Çarşısı Camii

Prof Dr A. Hamdi Turgut Camii

Sapanbağları Parmaklı Camii

Serpmeevler Camii

Sülüntepe Merkez Camii

Sülüntepe Rahmet Camii

Sülüntepe Tevetoğulları Camii

Şeyhli Ak Şemsettin Camii

Şeyhli Akşemsettin Camii

Şeyhli Fatih Camii

Şeyhli Hacılar Camii

Şeyhli Merkez Camii

Şeyhli Pınarbaşı Camii

Şirintepe Camii

Tahir Ekşioğlu Camii

Toki Siteleri Camii

Turgutpaşa Camii

Vahdet Camii

Velibaba Merkez Camii

Velibaba Yeni Camii

Yakup Eyüpoğlu Camii

Yayalar Camii

Yayalar M. Akif Ersoy Camii

Yayalar Mevlana Camii

Yeni Şehir Merkez Camii

Yeni Şehir Petekkent Camii

Yenişehir Ulu Camii

Yeşilbağlar Sancak Camii

Yunus Emre Camii

Zeliha Hatun Camii

Cami alanları, mahallelerin sosyal altyapı tesislerinin ve sosyal ve kültürel etkinlik alanlarının yapılmasında tercih edilebilecek mekanlardır. Bu yolla, hem yürütülen din hizmetinin standartları yükseltilmiş olacaktır, hem de toplumun ihtiyaçlarının karşılanmasında ciddi bir sorun olan arsa ihtiyacı, var olan arsaları etkin ve verimli kullanılmak suretiyle çözümlenmiş olacaktır.

F. Pendik İlçesinde Ekonomik Durum

Pendik'te faaliyet gösteren 5 bin 658 adet sektörsel işletme bulunmaktadır.

Bunlardan, 2 bin 022 adediyle imalat sektörü en önde gelmektedir.

İmalat sektörünü 1242 işletmeyle inşaat sektörü, 976 işletmeyle ticaret sektörü, 644 adet işletmeyle hizmet sektörü, 738 adet işletmeyle

değişik sektörler izlerken, son sırayı 32 adet işletmeyle eğitim sektörü almaktadır.

Pendik ekonomisinin çekirdeğini sanayi oluşturmuştur. Pendik Tersanesi, Ytong Sanayi A. Ş. ve Ro-Ro bu sanayi kuruluşlarından sadece bir kaçı olup, özel tersanelerin ekonomik faaliyetleriyle de yurt ekonomisine katkıda bulunulmaktadır. İlçeye bağlı mahalle statüsünde ve köy niteliğindeki mevcut beş yerleşim yerinde tarım işletmeciliği yapılmaktadır. Bu faaliyetler de İlçe ekonomisinde küçük bir yer tutmaktadır. Halen Pendik Belediye Başkanlığınca ele alınan Marina, Fuar Merkezi, Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi vb. yatırımlar bulunmaktadır.

G. Pendik Sorunlar, Çözümler ve Projeler

- i. Kamulaştırılması gereken alan fazlalığı yerel yönetim olarak tanımlanan bir sorundur. Bu aslında, sosyal ve teknik altyapı ihtiyacının büyüklüğünü gösteren bir veridir. Eksik olan teknik ve sosyal altyapının tamamlanabilmesi için, gereken arazilerin kamulaştırılmasına yönelik plan kararlarının getirmekte olduğu ekonomik yük, ilçe belediyesi önünde bir sorun olarak durmaktadır. Mali kaynakları itibariyle bu kamulaştırımaların gerçekleştirilmesi güçlük yaratmaktadır. Bununla birlikte, seçmen bakımından duruma açıklık kazandırılmasını isteme hakkı mevcuttur. Daha önce arsa ve arazi düzenlemesi karşılığı alınan düzenleme paylarının ne olduğunu sorma hakkı, gündeme getirilmelidir.
- ii. Yoğun göç Pendik ilçesi için de ciddi sorunlardan biridir. İlçe, göç almaya devam etmektedir. İlçeye yönelen göçün gerisinde, hukuka aykırı yapılaşmaların sağladığı kolaylıkla konut bulmanın maliyetinin düşük olması ve ilçe halkı arasında var olan yoğun hemşehri dayanışmasıdır. Merkezi idare tarafından verilen yardımların bu ilçede daha etkin verilmesi şeklinde örtülü bir teşvikin varlığından da bahsedilebilir. Göç baskısının kontrol altına alınması, ilçedeki yapılaşmaların imar mevzuatına uygun hale getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada daha önce vurgulandığı üzere, ilçe genelinde sosyal niteliği ağır basan bir kentsel dönüşüm projesinin bir an önce başlatılması gerekir. Mevcut yapıların sorunları çözülerek mevzuata uygun hale getirildikten sonra, imar kolluk yetkile-

rinin etkin bir şekilde kullanılması suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların gündemden tamamen kaldırılması gerekir.

iii. Yeni konut alanlarının fazla olması nedeniyle altyapı ihtiyacının karşılanamaması sorunu ortaya çıkmaktadır. Aslında bu sorun, belediye yönetiminin çağdaş bir şekilde ilçeyi yönetemeyişinden kaynaklanan bir sorundur. Bir alanın yerleşim yeri olarak belirlenmesinden başlayarak, öncelikle altyapı sorunlarının çözüme kavuşturulması ve yeterli altyapı sisteminin kurulması gerekir. Bu gerekliliği dikkate almayan bir yaklaşımın sonucunda ortaya çıkan eksiklik, altyapı eksikliği olmayıp, yönetimde beceri eksikliği olarak karşımıza çıkar.

iv. Merkezdeki çarpık yapılaşma, Pendik ilçesinin eski yerleşim alanlarının geçmişte planlanmasının eksik olması ya da gelecekteki ihtiyaçlara göre planlanmamasından doğan bir sorundur. İmara aykırı yapılaşma, kaçak yapılaşmayı da barındıran bir sorun olarak karşımıza çıkar. Kaçak yapılaşmanın fazla olması önemli bir sorundur. Bu konuda öncelikle bir kapsamlı bir durum tespiti yapılması ve analitik olarak incelenmesi gerekir. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaşmanın hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra asla kaçak yapılaşmaya göz yumulmayacağıdır. Sorunlu yapılaşmaların çözümlenmesine yönelik olarak, kentsel bütünlük içerisinde, *herkes* dahil edilerek, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

v. Eğitim seviyesinin düşük olması merkezi idare tarafından yürütülen bir hizmetin başarısız olduğunun göstergesidir. Bununla birlikte, belediye yönetimince bu soruna belli bir oranda müdahalede bulunulması mümkündür. Eğitim seviyesinin düşüklüğü bir sorun olarak, İlçenin sosyo-ekonomik durumunun bir yansımasıdır. Ekonomik durumlarda yaşanan iyileşmeler, eğitim düzeyinin de yükselmesini sağlayacaktır. Eğitim düzeyinin yükseltilmesi, öncelikle mevcut eğitim çağındaki neslin eğitiminin desteklenmesini gerektirir. İlave olarak, orta ve üst yaş grubundaki insanlara yönelik kültürel ve sosyal eğitim modellerinin planlanması ve uygulanması suretiyle eğitim ve kültür seviyesi yükseltilebilir.

vi. Gelir seviyesinin düşük olması Pendik ilçesinde öne çıkan bir sorundur. Bu sorunun çözümlenmesi merkezi idarenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı sağlama sorumluluğu kapsamında üzerine almış olduğu Anayasal bir yükümlülüktür. Bununla birlikte, sosyal belediyeciliğin gereği olarak, geliştirilecek projelerle, iş ihtiyacı olan kişilerin teknik, mesleki ve sosyal eğitime tabi tutulması sağlanabilir. Eğitimin genel çerçevesinin belirlenmesinde, ihtiyaç analizlerinin öncelikli olarak yapılması sağlanabilir. İlçe genelinde ve yakın çevrede işgücü ihtiyacının hacmi ve hangi niteliklerin ön plana çıktığı araştırılarak eğitim projesi şekillendirilir. Nitelikli işgücü haline getirilen kişilere, imalat sektöründe istihdam sağlanabileceği gibi hizmet sektöründe de iş imkânı bulunabilir. İlave olarak, konut ve iş yerlerinde yardımcı hizmet elamanlarının sertifikalandırılmak suretiyle ve idarenin koordinasyon ve güvencesi altında çalıştırılması yoluna gidilebilir.

vii. İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, Pendik ilçesi için de çok daha yoğun etkileri olan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, işgücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir. Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen işgücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir. Sertifikalı uzman işgücünün istihdamı kolaylaşacaktır. İlave olarak, hizmet sektöründe çalışacak kişilerin nitelikli hale getirilmesine yönelik eğitim ve kurs faaliyetlerinin de işsizliği azaltan bir etkisi olacaktır. Aile yardımcılığı, hasta

ve çocuk bakımı gibi aile içerisinde çalışma ya da iş yerlerinde yardımcı hizmetler konusunda yetişimi insan gücünün çok daha iyi şartlarda istihdam şansı bulacağı projelendirilerek eğitimler verilmelidir.

viii. Deprem riskine karşı hazırlıksız bir İlçe olarak Pendik, risk altında olan bir yerleşim yeridir. Deprem riskinin yoğunluğu sorunu, yapıların standartlara uygun olarak inşa edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Öncelikle mevcut bina stokunun hızlı bir şekilde elde geçirilmesi gerekir. Elde edilen tespitler üzerinden projeler üretilmelidir. Güçlendirilerek mevcudiyetini devam ettirebilecek olanlarla, mutlak olarak yenilenmesi gerekenler ayrılarak çözüm sürecinin hızlı bir şekilde, tarafların ortak çalışmasıyla tamamlanması gerekir.

ix. Spor alanlarının yetersizliği, yeşil alan yetersizliği sorunuyla paralel bir sorundur. Daha doğrusu aktif yeşil alan eksikliği kendini spor alanlarının olmayışı şeklinde göstermektedir. Sahil şeridi üzerinde geniş ve altyapılı spor tesisleri ve mahalle içerisinde küçük ölçekli spor alanları yapılması planlanmalıdır. Mahalle halkına da hizmet vermek üzere, otopark ve spor tesis alanlarının cami, okul gibi kamusal kullanıma ayrılan yapıların alt katlarında ya da arsalarında, yürütülen hizmetin standartlarını yükseltecek şekilde yapılması projelendirilmelidir.

XX. Sancaktepe

Sancaktepe, İstanbul'un yeni ancak, sorunlarla boğuşan bir ilçesidir. Sorunların yoğunluğu, sosyal demokrat politikaların başarı etkisi yükselten bir fırsat olarak karşımızda durmaktadır. Sosyal demokrat bir partinin ve sosyal belediyecilik anlayışının projelerle desteklenmesi durumunda, seçim sonuçlarının sosyal demokrat politikalar lehine evrilmesi beklenen bir ilçe olarak özellikle üzerinde durulması gerekir.

A. Sancaktepe İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu

Sancaktepe²⁰ ilçesi İstanbul'un Anadolu yakasında yer almaktadır. Kuzeyinde Çekmeköy, güneyinde Kartal ve Maltepe, doğusunda Sultanbeyli ve Pendik, batısında ise Ümraniye ve Ataşehir ilçeleri bulunmaktadır. Samandıra, Sarıgazi ve Yenidoğan beldelerinin birleştirilmesiyle oluşmuştur.

18 mahalle ve 1 köyden oluşan Sancaktepe ilçesi, 62,41 km2 alana ve 267. 537 nüfusa sahiptir. İSKİ su koruma havzası olarak tanımlanmış olduğundan son derece hassas bir yerleşim alanıdır.

Bölgedeki sosyal ve iktisadi değişime paralel olarak 2008 yılında idari alanda değişiklik yapılarak, Ümraniye ilçesine bağlı Sarıgazi ve Yenidoğan beldeleriyle, Kartal ilçesine bağlı Samandıra beldesi birleştirilerek Sancaktepe adı altında yeni bir ilçe oluşturulmuştur.

²⁰ Wikipedia, The Free Encyclopedia

Sancaktepe, ilk çağlardan itibaren mesire alanı ve yazlık sarayları ile ön planda olmuştur. Bölgede bulunan en eski yapı bir Bizans Sarayı olan I. Tiberius Konstantinos (578-582) ve Mavrikos (582-602) dönemlerinde inşa edilen Damatris Yazlık Sarayı'dır. Damatris Sarayı adını Demeter 'Tarım Tanrıçası' adından almıştır. Bugün kalıntıları Samandıra sınırları içindedir.

Bölgeye Türklerin ilk defa gelişi Avar Türkleri'nin İstanbul'u kuşatmasıyla VII. yüzyıl başlarında olmuştur. Türkler IX. yüzyıldan itibaren yoğun olarak Bizans topraklarında görülmeye başlamış ve Üsküdar'a kadar gelmişlerdir. Ancak, bölgede kalıcı olmaları Osmanlı Beyliğinin ortaya çıkmasından sonra olmuştur.

Bugünkü Sancaktepe bölgesi, 1328 yılında Orhan Gazi'nin Samandıra'yı fethi ile Türklerin eline geçmiştir. Sancaktepe'yi oluşturan bölge karşımıza çıkar. Bunlar; Samandıra ve Sarıgazi semtleridir.

Samandıra eski bir yerleşim yeridir. Sarıgazi köyünün ise İstanbul'un fethinden sonra kurulduğu rivayet olunmaktadır. Fethe katılan Sarı Kadı isimli kişiye buranın mülk olarak verilmesiyle bir yerleşim yeri halini almıştır.

Cumhuriyet döneminde ise bölge 1970'lı yıllara kadar sakin bir dönem geçirmiştir. Sosyo-kültürel anlamda önemli bir değişiklik yaşanmamıştır. Bu tarihlerden sonra ekonomide tarımsal üretimden sanayi üretimine doğru yönelişin hızlanmasıyla kırsal kesimden kentlere doğru hızlı bir göç başlamıştır.

En çok göç İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlere doğru olmuştur. Bugünkü Sancaktepe ilçesinin bulunduğu saha da en çok göç alan iki şehrin; Kocaeli ve İstanbul'un ortasında bulunmaktadır. Dolayısıyla göç hareketlerinden en fazla etkilenen yerlerden birisi bu bölgedir. Sanayi faaliyetlerinin gelişmesine paralel olarak, günümüzde bu bölgeye göç hala artarak devam etmektedir.

B. Sancaktepe İlçesi Nüfus Analizi

278. 998 nüfusa sahip olan Sancaktepe, yoğun olarak göç almaya devam etmektedir.

Hızlı nüfus artışı gösteren İlçenin, göç aldığı bölgeler arasında Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgeleri ön sıralarda yer almaktadır.

Yaş grubu	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	14.718	13.833	28.551
05-09	13.621	12.600	26. 221
10-14	13.214	12. 575	25.789
15-19	12.085	11. 224	23.309
20-24	10.376	12. 212	22.588
25-29	14.456	14. 246	28.702
30-34	15.907	14. 726	30.633
35-39	13.150	11.594	24. 744
40-44	9.997	8.662	18.659
45-49	8.556	7.652	16.208
50-54	6.171	5. 360	11.531
55-59	4.319	4. 125	8.444
60-64	2.473	2.744	5.217
65-69	1.506	1.745	3.251
70-74	948	1. 264	2.212
75-79	602	840	1.442
80-84	323	692	1.015
85-89	103	265	368
90+	31	83	114

Toplam

142.556

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılım tablosuna bakıldığında, Başbakan tarafından yapılan üç çocuk çağrısının belli oranda İlçede etkili

136.442

278.998

olduğu görülmektedir. Okul çağı öncesi nüfus sayısı bu anlamda doğum oranında bir yükselişi işaret etmektedir.

İlçenin nüfus potansiyeli içerisinde, okul öncesi ve okul çağındaki çocuk nüfusu, belediyenin öncelikle bu yaş gruplarındaki çocuklara ya da ailelerine sosyal ve ekonomik destek sağlaması yönünde bir ihtiyacın varlığını göstermektedir. 279 bin kişilik İlçe nüfusunun 102 bini okul çağı ve öncesi çocuklardan oluşmaktadır.

C. Sancaktepe Sosyal Yaşam Analizi

Ekonomik olarak İstanbul'un en fakir ilçeleri arasında yer alan Sancaktepe, sosyal yaşamın kentleşme düzeyi bakımından da anakentin zayıf ilçeleri arasında yer almaktadır.

İlçede sosyal faaliyetler çoğunlukla hemşehrilik ve kalabalık aile yapılarıyla sürmektedir.

Kentlilik bilincinin çok düşük olduğu ilçede, entegrasyonun sağlanmasına yönelik ciddi bir çalışmaya ihtiyaç vardır.

1. Yerel gazeteler

Sancaktepe yerel basın açısından yeni gelişmektedir ve zayıf durum-dadır.

İlçede düzenli yayın yapan iki ciddi gazete bulunurken, belediyenin kentlilik bilincini arttırmak adına bu tür yayınlara destek vermesi gerekmektedir.

İlçem haber

Dokuz sütun

Gazeteleri Sancaktepe İlçesinde basın yayın faaliyetlerine devam etmektedir.

2. Dernekler

İlçede aktif faaliyet gösteren büyük çoğunluğu hemşehri derneği olmak üzere 249 dernek bulunmaktadır.

Osmangazi M. Kavaklı Bağlar Mevki Hilal Camii Kız-Erkek Kur'an Kursu Yaptırma ve Yaş. Der.

2009 İst. Sancaktepe Erzurumlular Derneği

Abdurrahman Gazi Mahallesi Karslılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Abdurrahman Gazi Türbesini Yaptırma ve Yaşatma Anma Derneği Abdurrahmangazi Mahallesi Halilurrahman Camii Yaptırma Yaşatma Derneği

Ağasar Şalpazarı Sahcaktepe Kültür Yardımlaşma Dayanışma Derneği Ağrı Taşlıçay Yardımlaşma ve Destekleme Derneği

Ahmet Efendi Camii Derneği

Akpınar Mahallesi Merkez Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Alanyurt Beldesi Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Alemdağ Güvercin Sevenler Derneği

Alevi Bektaşi ve Evliyalar Federasyonu(ABEF)

Amasya İli Merzifon İlçesi Alişar Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Anadolu Birliği Kültür Ve Sosyal Yardımlaşma Derneği (Anadolu Birliği)

Anadolu Demokratik Haklar Kültür ve Sanat Derneği

Anadolu Kültür ve Araştırma Derneği- Sarıgazi Şubesi

Anadolu Kültür ve Sosyal Dayanışma Derneği

Anadolu Yakası Siirt İli İlçe Ve Köyleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Sultanbeyli Battalgazi Şubesi

Anadolu Yakası Sivas Hafik Düğer Köyü Yardımlaşma Dayanışma ve Güz. Derneği

Anadolu Yakası Sanayici ve İşadamları Derneği

Araç Ve Araç Üstü Ekipman ve İş Makinaları Üreticileri Birliği Derneği

Ardahan İli Göle İlçesi Bellitepe Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ardahan İli Göle İlçesi Gedik Köyü Oğuzhanlar Eğitim Kültür Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği - (Oğuzhan-Der)

Ardahan İli Göle İlçesi Gedik Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ardahan İli Göle İlçesi Küçük Altunbulak Köyü Yar. ve Day. Derneği

Ardahan İli Ömerağa Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Ardahan Yanlızçam Nahiyesi Yardımlaşma Derneği

Artvin İli Yusufeli İlçesi Çevreli Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Aşkale Sarıbaba Köyü Yardımlaşma Kalkındırma ve Dayanışma Derneği

Ayşe Çarmıklı İlköğretim Okulu Gençlik ve Spor Kulübü Derneği Bartın İli Ulus İlçesi Ulu Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bartın Kurucaşile Kale Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Battalgazi Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Bayat Köyü Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Bilginler Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Bingöl İli Adaklı İlçesi Güngörsün Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bingöl İli Adaklı İlçesi Hösnek Köyü Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Bingöl İli Adaklı İlçesi Kaynakdüzü Karakoç Köyü Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bingöl İli Adaklı İlçesi Kırkpınar Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Bingöl İli Karlıova İlçesi Aşağı Yağmurlu Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bingöl İli Karlıova İlçesi Karabalçık Köyü Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Bingöl İli Karlıova İlçesi Yiğitler (Sağnis) Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Bingöl İli Sancak Büyükbaşköy Kültür ve Dayanışma Derneği

Bingöl İlimerkez İlçesi Ünlüce, Balıklıçay, Akbudak Köyleri Kültür ve Yar. Der.

Bingöl Merkez Sancak Beldesi Karapınar ve Tepebaşı Köyleri Kültür Ve Der.

Bozkuş Köyü Kültür Dayanışma ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Çağrı İlim Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Çankırı İli Orta İlçesi Elmalık Beldesi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Çekerek Aydıncık Zile İlçeleri Köyleri Kültür Sos. Yar. ve Day. Derneği Samandıra Şubesi

Çekmeköy İlçesi Mimar Sinan Mahallesi Yardımlaşma Derneği

Çekmeköy Sancaktepe Tüpçü ve Sucular Yardımlaşma Dayanışma Derneği

Çobanisa Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Eğitim ve Kültür Derneği

Çorum İli Kargı İlçesi Oğuz Köyü Kalkındırma Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Çorum İli Kargı İlçesi Bademce Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Çorumlular Birliği Derneği

Denizcilik Öğrencileri Derneği

Doğanyurt Turizm Ve Kalkındırma Derneği

Ebubekir-i Sıddık Camii Yaptırma ve İdame Ettirme Derneği

Elaldı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Elektrik Pano Üreticileri Derneği

Ertuğrulgazi Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Erzincan Avcı Çayır Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Erzincan İli Çayırlı İlçesi Cennetpınar Köyü Kalkındırma ve Day. Derneği

Erzincan İli Çayırlı İlçesi Yazıkaya Köyü Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Erzincan İli İliç İlçesi Kuran Köyü ve Köylüleri Güzelleştirme Kalkındırma Ve Yard. Derneği

Erzincan İli Kemaliye İlçesi Kızılçukur Köyü Eğitim Kül. ve Day. Derneği

Erzincan İli Otlukbeli İlçesi Karadivan Köyü Kültür Eğitim ve Yardımlaşma Derneği

Erzincan İli Refahiye İlçesi Konak Tahar Köyü Kalkındırma Güzelleştirme ve Yard. Derneği

Erzurum Aşkale İlçesi Kurtmahmut Köyü Mensupları Kültür ve Dayanışma Yard. Der.

Erzurum Aşkale Koşapınar Köyü Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Erzurum İli Aşkale Dallı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Erzurum İli Horasan İlçesi Kırkgözeler Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Esenşehir Mah. Madenler Mevkii Mevlana Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Eyüp Sultan Mahallesi Veysel Karani Camii Kız-Erkek Kuran Kursu Yaptırma ve Yaş. Der.

Fibrobeton Montaj Çalışanları ve Emeklileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği(FİBÇED)

Gencer Özbağ Spor Kulübü Derneği

Gençder Eğitim Kültür ve Sanat Derneği

Geyikgölü Köyü Kültür ve Dayanışma Der.

Geyve Eğitim Yardımlaşma Tanıtım ve Kültür Derneği

Girit Köylüleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Gümüşhane Özkürtün Beldesi Süme Mahallesi Kalkındırma Yar. ve Day. Derneği.

Hacı Ahmet Camii ve Kuran Kursu Yaptırma Veyaşatma Derneği Hacı Akif Demirci Camii Yaptırma Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği Hacı Bektaş Veli Kültür Tanıtma Yaş. ve Anadolu Folklör Araştırma Derneği

Hacı İbrahim Efendi Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği Hasret Camii Ve Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği Haydarbey Köyü Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği İlim Yayma Cemiyeti Sancaktepe Şubesi

İstanbul Kentsel Gelişimi Destekleme Derneği

İstanbul Ördekli Mevki Halilurrahman Camii İnşaatı Bitirme ve Güzelleştirme Derneği

İstanbul Sancaktepe Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği İstanbul Tercan Ve Aşkaleliler Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği Kağızman -Sarıkamış İlçeleri ve Köyleri Derneği

Kanter Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Eğitim ve Kültür Derneği Karacaahmet Sultan Türbesini Onarma Tanıtma Day ve Yaşatma Derneği Ümraniye Şubesi

Karaçal Köyü Sosyal Kültürel Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Karaçal Köyü ve Mahalleri Kültür Yardımlaşma Dayanışma ve Kalkınma Derneği

Karadeniz Kültürünü Yaşatma Derneği (KKYD)

Karakaya Köyü Kültür Ve Yardılaşma Derneği

Karamustafaoğulları Sosyal Kültürel Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Kars Diğor Kocaköy Köyü Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği Kars İli Digor İlçesi Hasancan Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Kars İli Selim İlçesi Eskigazi Köyü Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği

Kartal Samandıra Abdurrahmangazi Mahallesi Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Kartal Samandıra Geliştirme Derneği

Kastamonu Dernekler Federasyonu

Kastamonu İli Azdavay İlçesi Yumacık Köyü Kalkındırma ve Yar. Der. -Yum-Der.

Kemal Türkler İlköğretim Okulu Spor Kulübü Derneği

Kenan Bey Binicilik Atlı Spor Gençlik Kulübü Derneği

Kızıldere (Ataköy Beldesi) Kültür ve Dayanışma Derneği

Küplüce Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Mertekli Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

Merve Mahallesi Hz. Ali Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Mimar Sinan Camii Yaptırma ve Yaşatma Onarma Derneği

Mimar Sinan Mahallesi Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Munzur Kültür Derneği

Müftü Ali Yekta Efendi Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Münevver Hanım(Mescidi Aksa) Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Namık Kemal Mahallesi Güzelleştirme Derneği

Ordu Gölköy Kozören Köyü Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Ordu Gölköy Kozören Köyü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği

Ordu İkizce Yoğunoluk ve Çevre Köyleri Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Ordu İli Akkuş İlçesi Gökçebayır Köyleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ordu İli Akkuş İlçesi Yeşilgüneycik Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ordu İli Akkuş İlçesi Yolbaşı Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Dernegi Ordu İli Gölköy İlçesi Köyleri Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Sabedin Türker İlköğretim Okulu Spor Kulübü Derneği Samandıra Atlı Spor Kulubü Derneği

Samandıra Esnafları Derneği

Samandıra Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Samandıra Hz. Ali Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Samandıra İlköğretim Okulu Spor Kulübü Derneğ

Samandıra Karadenizliler Derneği

Samandıra Kocatepe Çanakkale Şehitleri Camii Yap. ve Yaş. Derneği

Samandıra Merkez Camii ve Kur'an Kur. Yap. Yaşatma Derneği

Samandıra Muhtaç Çocukları Koruma Derneği

Samandıra Özbilen Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Samandıra Sosyal Yardımlaşma ve Güzelleştirme Derneği

Samandıra Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Spor Kulübü Derneği

Samandıra Veysel Karani İlköğretim Okulu Spor Kulübü Derneği

Samsun İli Ladik İlçesi Tatlıca Köyü Kültür Yerdımlaşma Derneği

Sancaktepe Akşemsettin Camii Kız-Erkek Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Sancaktepe Çankırılılar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sancaktepe Dini ve Sosyal Hizmetler Derneği

Sancaktepe Ehlibeyt Derneği

Sancaktepe Engelliler Derneği (SAEDER)

Sancaktepe Fatih Mahallesi Cemevi Yaptırma Yaşatma Çevre Kültür Eğ. Sosyal ve Yard. Der.

Sancaktepe Fatih Mahallesi Yunus Emre Camii ve Kuran Kursu Yaptırma Yaşatma Derneği

Sancaktepe Geliştirme ve Eğitim Derneği

Sancaktepe Gençlik Derneği

Sancaktepe Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Sancaktepe Giresunlular Dayanışma Yardımlaşma Kalkındırma ve Kültür Derneği

Sancaktepe İlçesi Dostluk Derneği

Sancaktepe İlçesi Hz. Ebubekir Sıddık Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Sancaktepe İlçesi Kars Ardahan Iğdır İl ve İlçeleri Kültür Derneği

Sancaktepe İlçesi Saruhan Camii Koruma ve Yaşatma Derneği

Sancaktepe İlme Hizmet ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Sancaktepe Kars Ardahan Iğdır Kültür ve Dayanışma Derneği

Sancaktepe Kastamonulular Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Sancaktepe Kuş Sevenler Derneği

Sancaktepe Nevşehir Niğde İlleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sancaktepe Ordulular Yardımlaşma Dayanışma Sosyal Kültür Derneği

Sancaktepe Osmangazi Mahallesi Alaattin Camii Kız-Erkek Kuran Kursu Yap. ve Yaş. Der.

Sancaktepe Polis Hizmetlerini Destekleme Derneği

Sancaktepe Rize İli Ve İlçeleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sancaktepe Samsunlu'lar Derneği

Sancaktepe Sanayici ve İş Adamları Derneği (SANİAD)

Sancaktepe Sivaslılar Derneği

Sancaktepe Sivaslılar Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Sancaktepe Spor Kulübü Derneği

Sancaktepe Trabzonlular Sosyal Ekonomik Ve Kültür Derneği

Sancaktepe Yozgatlılar Derneği

Sarı Saltık Cemevi Kültür ve Dayanışma Derneği

Sarıgazi Avcılar ve Spor Severler Derneği

Sarıgazi İnönü Mahallesi Fatma Sultan Sultanlar Camii Yap. Koruma ve Güzelleştirme Der.

Sarıgazi Kültür Sanat Derneği

Sarıgazi Kültür Derneği

Sarıgazi Kültürünü Tanıtma Yaş. Day. ve Türbesini Onarma Derneği

Sarıgazi Merkez Camii ve Kuran Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Sarıgazi Özgürlükler Derneği

Sarıgazi Ulukent Mahallesi İzzet Dursun Camii ve Kur' An Kursu Yaptırma ve Yaş. Der.

Sarıgazi Yunus Emre Camii Külliyesi Eğitim ve Kültür Derneği Sarıgazi Eğitime Yardım Derneği

Sıddıklar Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Sinop İli Boyabat İlçesi Kurtlu Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sinop İli Boyabat İlçesi Maruf Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sinop İli ve İlçeleri Kültür Ve Yardımlaşma Derneği Yenidoğan Şubesi-Siyad

Sivas İmranlı İlçesi Çalıyurt Köyü Sosyal Yardımlaşma Kalkındırma ve Kültür Derneği

Sivas Ümranlı Uyanık Köyü Yardımlaşma, Dayanışma ve Kültür Derneği

Sivas Yıldızeli Yakup Köyü Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Sivas Zara Akyazı Köyü Sosyal Dayanışma Derneği

Sivas Zara Kaplan Köyü Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği Sivas Zara Yıkılgan Köyü Kültür Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

Suşehri İlçesi Türkmenler Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği Şahlan Binicilik İhtisas Kulübü Derneği

Şehitler Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Şelale Eğitim Bilim Kültür Sanat ve Sosyal Yardımlaşma Derneği Şenkaya İlçesi ve Dolunay Köyleri Sosyal Kültür ve Eğitim Derneği

Taşkent Sevgi ve Kardeşlik Eğitim Kültür Ve Sosyal Yardımlaşma Derneği (Taşkent)

Tercan Gafurefendi Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tercan Kızılca Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Tercan Yaylacık Köyü Sos. Yrd. ve Kalk. Derneği

Tokat Çat Kasabası Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tokat Hasan Baba Köyü Sosyal Yard. Day. ve Kültür Derneği

Tokat İli Almus İlçesi Sağırlar Köyü Kaltar ve Dayanışma Derneği

Tokat İli Dernekler Federasyonu - (TOKDEF)

Tokat İli Erbaa İlçesi Sokutaş Köyü Day. Yar. ve Kül. Derneği

Tokat İli Gökdere Nahiyesi Musullu ve Çevre Köyleri Kalkındırma ve Dayanışma Derneği

Tokat İli Reşadiye İlçesi Tozanlı Fındıcak Köyü Yar. Derneği

Tokat İli Yağmurlu Kasabası Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokat İli Yeşilyurt Doğlacık Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokat Merkez Acıpınar Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokat Nebi ve Çevre Köyleri Kültür Dayanışma Derneği

Tokat Pazar Dereçaylı Tepeçaylı Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokat Turhal Karkın Köyüaziz Baba Kültürel Yardımlaşma Derneği

Tokat Zile Kozdere Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Toplumsal Birlik ve Dayanışma Derneği

Trabzon İli Şalpazarı İlçesi Sinlice Köyü Sosyal Yar. ve Dayanışma Derneği

Trabzon İli Tonya İlçesi Çayıriçi Köyü Sosyal Turizm ve Ekonomik Kalkındırma Derneği

Trabzon İli Vakfıkebir İlçesi Çavuşlu Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Der.

Tunceli İli Nazımiye İlçesi ve Civar Köyleri Kültür Dayanışma ve Kalkındırma Derneği

Türk Hava Kurumu Derneği Sancaktepe Şubesi

Türkiye Kızılay Derneği Yenidoğan Şubesi

Ulukent Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Ümraniye Sarıgazi Beldesi Hazreti Ali Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Ümraniye Yenidoğan Beldesi Giresunlular Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Van İli Ve İlçeleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Yöre Derneği Veysel Karani Mahallesi Fatihsultan Camii Yaptırma Yaşatma Derneği

Veysel Karani Mahallesi Selimiye Camii Yaptırma Yaşatma Derneği Video Oyunları Yapımcıları Üreticileri Geliştiricileri ve Tasarımcıları Derneği

Yenidogan İlim ve Kültüre Hizmet Derneği

Yenidoğan Beldesi Evcil Kanatlı Hayvanları Sevenler ve Koruyanlar Derneği

Yenidoğan Beldesi Merve Mah. Mehtap Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Yenidoğan Beldesi Sefa Mahallesi Hz. Ömer Camii Kurs ve Yurt Yaptırma ve Yaş. Der.

Yenidoğan Beldesi Yunus Emre Mahallesi Tepe Cami Yapma ve Yaşatma Derneği

Yenidoğan Eğitim Kültür Sanat ve Dayanışma Derneği-(YENİDER)

Yenidoğan Erzurumlular Sos. Yard. Dayn. ve Kültür Derneği

Yenidoğan Kars Ardahan Iğdır İlleri Dayanışma Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Yenidoğan Köyü Merkez Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği Yenidoğan Safa Mahallesi Safa Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği Yenidoğan Spor Kulübü Derneği

Yenidoğan Tevhid Camii Yaptırma ve İdame Ettirme Derneği Yeşilalan Köyü Kalkındırma ve Dayanışma Derneği Yunus Emre Merkez Camii Yaptırma ve İdameettirme Derneği

Yunus Emre Samandıra Cemevi Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği

Yunus Emre'yi Tanıtma Anma Yaşatma ve Araştırma Derneği Yusufoğlan Köyü Sosyal Kalkındırma Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Zara İlçesi Karaman Köyü Sosyal Yardımlaşma Kültür ve Dayanışma Derneği

Zurnacıoğlu Dostluk ve Dayanışma Derneği

Sancaktepe ilçesinde var olan dernek ve vakıfların yoğunluğu ilçe genelinde örgütlü bir sosyal hayatın varlığını ortaya koymaktadır. Dernek ve vakıfların büyük bir bölümünün hemşehri derneklerinden oluşması karşısında, ilçede kentte entegrasyon konusunda projeler geliştirilmesi gerekliliği açıktır. Derneklerin önemli bir kısmının köylere ilişkin yardımlaşma ve dayanışma derneği olduğu tespiti, seçim çalışmalarının ve projelendirmelerin odak noktasını belirlemektedir.

3. Mahalleler

İlçe 18 mahalle ve bir köyden oluşmaktadır.

Abdurrahmangazi

Akpınar

Atatürk

Emek

Eyüp Sultan

Fatih

Hilal

İnönü

Kemal Türkler

Meclis

Merve

Mevlana

Osmangazi

Safa

Sarıgazi

Veysel Karani

Yenidoğan

Yunus Emre

Paşaköy

Mahalleler düzeyinde nüfusun dağılımında hemşehrilik ekseninde yerleşimlerin var olduğu dikkate alınarak, sosyal projelerin mahalle ölçeğinde gerçekleştirilmesi gerekir. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi sağlanarak Muhtarlara Söz Hakkı Verilmesi projesi kapsamında, mahalleler, yerel seçimlerin ve yönetimlerin merkezi haline getirilecektir.

D. Sancaktepe İlçesi Siyasi Analizi

Sancaktepe ilçesinin sosyo-ekonomik durumu nedeniyle merkezi idare tarafından yapılan yardımların sonuç üzerinde etkili olmasını normal karşılamak gerekir. Hükümet tarafından yapılan yardımların, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi hükümlerine açıkça aykırı olarak, seçmen tercihlerini etkilemeye odaklanmış ve destek şartına bağlanmış bir şekilde dağıtıldığı iddialarının üzerinde durulması geken ve mücadele edilmesi gereken bir durumdur.

Genel seçimlerde çok daha belirgin şekilde ortaya çıkan hükümet etme etkisi, yerel seçimler açısından görece olarak kendini daha az hissettirmektedir. Yerel seçimlerde seçmen tercihlerinin kısmen de olsa daha özgür olduğu verisi üzerinden, kanaat grupları, hemşehriler ve destek ihtiyacı içerisinde olan aileler üzerinden geliştirilerek sosyal projelerin etkili olması beklenir.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	İsmail Erdem	47. 284	%39,96
Cumhuriyet Halk Partisi	Arif Sağ	35.729	%30,19
Saadet Partisi	Zarif Arslan	10.930	%9,24
Demokratik Toplum Partisi	Rıdvan Turan	10.674	%9,02
Milliyetçi Hareket Partisi	İbrahim Özcan	9.865	%8,34
Büyük Birlik Partisi	Hasan Öztürk	1.055	%0,89
Demokrat Parti	Erdal Aras	1.050	%0,89
Demokratik Sol Parti	Seyfi Ergül	1.025	%0,87
Türkiye Komünist Partisi	Atilla Özdemir	240	%0,20
Bağımsız Türkiye Partisi	Durmuş Kayabaşı	214	%0,18
Emeğin Partisi	Serpil Tanrıverdi	174	%0,14
Liberal Demokrat Parti	Abdullah Karaca	46	%0,03
Bağımsız	Aydın Siner	22	%0,01
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	İsmail Erdem	118.308	%100

2011 seçim sonuçları

	.		.	
1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	52,06	75. 924
2.		CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	28,77	41. 951
3.	OFCINES	SEBAHAT TUNCEL	7,50	10. 933
4.	C C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	6,31	9. 201
5.	SALEST PROFITE	SP - Saadet Partisi	1,55	2. 267
6.	€	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,82	1. 189
7.	HALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,77	1. 119
8.		DP - Demokrat Parti	0,34	497
9.	REPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,27	393
10.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,26	384
11.	RACHAST	AHMET TUNCAY ÖZKAN	0,24	353
12.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,20	292
13.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,19	273

14.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,13	183
15.		MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,08	116
16.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	69
17.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Sancaktepe İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Sancaktepe yeni kurulan bir ilçe olduğundan, sosyal ve teknik altyapısı yetersiz bir yerleşim yeriyle karşılaşmak kaçınılmaz görünmektedir. Yeni kurulan ilçelerin altyapı konusunda daha şanslı olması beklenirse de, Sancaktepe ilçesini oluşturan yerleşim yerlerinin çok önceden yapılanmış ve neredeyse tamamen altyapısız yapılaşmış yerleşim yerleri olması karşısında bu beklentinin bir karşılığının bulunmamasını normal karşılamak gerekir.

1. Yollar

Sancaktepe yeni gelişen ve imara açılan bir belediye olduğu için yollar nispeten yeterli olmakta olduğu yönünde tespitler karşımıza çıkmakla birlikte birçok alanda yol altyapısı yetersizdir. Özellikle gecekondu bölgelerinde yol sorunu kendini göstermekle birlikte, gecekondu bölgelerinin dönüştürülmesi durumunda yol ihtiyacının da giderilmesi olması beklenmektedir.

İlçenin imarsız ve çarpık yapılaşmayla bilinen kısımlarında yol altyapısı sorunları fazla ve yolların ihtiyaca cevap verebilme noktasında kalitesi düşüktür.

İlçenin ihtiyacı olan yolları yapma imkânı ve fiziksel koşullar genel olarak uygundur.

Sancaktepe ilçesinde mevcut 2500 cadde ve sokaktan 2200'ü asfaltlanmıştır.

Hukuka aykırı yapılaşmaların yoğun olduğu bölgelerde yapılan sosyal içerikli kentsel dönüşüm faaliyetleri sırasında, yol altyapısının gereksinimlere uygun olarak yeniden planlanması ve inşası mümkün olacaktır.

2. Otopark

İlçede otopark düzeni yoktur. Resmi olarak çalışan sadece Trafik Vakfı'na ait bir otopark vardır. İSPARK dahi Sancaktepe'de otopark işletmemektedir. Buna rağmen ihtiyaç olmakla beraber acil değildir.

Otopark ihtiyacının yoğunluğunun düşük kalması, altyapının yeterliliğinden değil, İlçenin sosyo-ekonomik durumu nedeniyle kişi başına düşen araç sayısından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

3. Ulaşım

Sancaktepe'de ulaşım minibüs ve İETT otobüsleri ile sağlanmaktadır.

İlçe içerisinde ve yakın çevrelere ulaşım için minibüs öncelikli tercihtir.

İl merkezine yönelik olarak otobüsler ağırlık kazanmaktadır.

İlçe içinde yeni hat ve güzergah düzenlemesine ihtiyaç duyulmaktadır.

İlçeye ulaşım ve ilçeden ulaşım ihtiyacının çözümlenmesinde tek tercih olarak ortaya çıkan otobüs ve minibüsler, İstanbul trafik yoğunluğuna ve ilçe içindeki trafik sıkışıklığına bağlı olarak, ihtiyacın fazlalaştığı saatlerde işlevsiz hale gelmektedir.

4. Yeşil Alan

İlçede 73 adet park bulunmaktadır. İlçenin yapısı tam olarak kayıt altına alınamadığından ve envanteri yapılamadığından net verilere sahip olunamamakla birlikte kimi kaynaklarda, kişi başında düşen yeşil alan miktarının 7 m²'nin üzerinde olduğu ifade edilmektedir.

İlçenin yeşil alan miktarının diğer ilçelere göre daha yüksek olduğu yönündeki tespitlere rağmen Bakanlık tarafından belirlenmiş olan kişi başına 10 m² düzeyine ulaşmamış olduğu görülmektedir. Ayrıca, var olan yeşil alanların gerçekten aktif olarak kişilerin kullanabileceği yeşil alanlar olduğu noktasında tereddütler vardır. İlave olarak, İlçe genelinde gerçekleşmekte olan dönüşüm faaliyetleri sırasında ortaya çıkacak yoğun yapılaşma faaliyetleri sonucunda kişi başına düşen yeşil alan miktarın artan nüfusu bağlı olarak azalması riskinin de göz önünde bulundurulması gerekir.

5. Eğitim

İlçede 29 İlköğretim Okulu, 7 Orta Öğretim (1 Lise, 1 Kız Meslek Lisesi, 1 İmam Hatip Lisesi, 1 Ticaret Meslek Lisesi, 1 Çok Programlı Lise, 2 Anadolu Teknik ve Anadolu Meslek Lisesi) ve 2 Özel Anaokulu, 2 Özel İlköğretim Okulu olmak üzere toplam 40 okul bulunmaktadır. İlçenin hızlı artan nüfusu nedeniyle okul ihtiyacı fazladır.

Eğitim çağındaki nüfus miktarı dikkate alındığında, okul başına düşen öğrenci anlamında ilçenin ek yatırımlara ihtiyacı olduğu görülmektedir. Eğitimin bina ve teknik altyapısı bakımından imkânlar ölçüsünde destek sağlanması belediyeden beklenecektir. Asıl önemlisi Belediye olarak geliştirilecek projeler noktasında, eğitim çağındaki çocuk nüfusun ihtiyacının ve ailelerin destek beklentilerini yakalayan yaklaşımların ortaya konulması olacaktır.

6. Sağlık

İlçede Devlet Hastanesi bulunmamaktadır. Sağlık Grup Başkanlığı'na bağlı olan bir özel hastane hizmet vermektedir. Ayrıca, Ana Çocuk Sağlığı Merkezi ve Verem Savaş Dispanseri ile, 7 adet sağlık ocağı, 5 özel poliklinik, 2 sağlık kabini, 2 diyaliz merkezi, 1 kan merkezi bulunmaktadır.

Sancaktepe ilçesinin sağlık hizmeti, komşu ilçelerde bulunan sağlık kuruluşlarından karşılanmaktadır. Bu durum, ilçe belediyesi tarafından sosyal içerikli sağlık hizmeti sunulabilmesi için gerekçe oluşturacaktır. Planlı bir şekilde yürütülecek sağlık hizmetleri seçmen tercihini doğrudan etkileyecektir.

7. İbadethaneler

İlçede altmış civarında cami bulunmaktadır. Mahalle sayılarıyla kıyaslandığında yoğun sayılabilecek bir cami sayısı karşımıza çıkar. Sivil toplum örgütlenmelerinin önemli bir kısmında cami eksenli yaklaşımlar karşımıza çıkar.

Abdurrahmangazi Camii

Ahmet Bıyık Camii

Akif Demirci Camii

Akpınar Merkez Camii

Akşemsettin Camii

Alaaddinoğlu Camii

Bağlar Camii (Samandıra)

Battal Gazi Camii

Bilali Habeşi Camii (Samandıra)

Bilali Habeşi Camii (Yenidoğan)

Ertuğrul Gazi Camii

Fatih Sultan Camii

Fatih Sultan Mehmet Camii (Samandıra)

Fatih Sultan Mehmet Camii (Yenidoğan)

Hacı Bayram Veli Camii (Mustafa Kul Camii)

Hacı Hakkı Saruhan Camii

Hacı İzzet Dursun Camii

Halilurrahman Camii

Hz. Ali Camii (Merve Mah.)

Hz. Ali Camii (Osmangazi Mah.)

Hz. Ebubekir Camii

Hz. Ebubekir Sıddık Camii

Hz. Osman Camii

Hz. Ömer Camii (Abdurrahmangazi Mah.)

Hz. Ömer Camii (Meclis Mah.)

Hz. Ömer Camii (Osmangazi Mah.)

Hz. Ömer Camii (Safa Mah.)

Kocatepe Camii

Köseoğlu Camii

Küba Camii

Madenler Mevlana Camii

Mehmet Akif Camii

Mehmet Ali Yekta Efendi Camii

Mescidi Aksa Camii

Mevlana Camii

Mimar Sinan Camii

Osmangazi Camii

Paşaköy Bağlar Camii

Paşaköy Camii

Saidi Nursi Camii

Samandıra Alaaddin Camii

Samandıra Merkez Camii

Samandıra Veysel Karani Camii

Sarıgazi Fatma Sultan Camii

Sarıgazi İbrahim Ağa Camii

Sarıgazi Merkez Camii

Selimiye Camii

Seyyit Ahmet Errufai Camii

Tepe Camii

Tevhid Camii

Veysel Karani Akşemsettin Camii

Yenidoğan Mehtap Camii

Yenidoğan Merkez Camii

Yenidoğan Safa Camii

Yunus Emre Camii (Samandıra) Yunus Emre Camii (Sarıgazi) Yunus Emre Camii (Yenidoğan)

Bu camiler, mahallenin gereksinim duyacağı kimi altyapı tesislerinin inşa edilebilmesi için projelendirmeler yapılabilir. Kentlilik bilincini artırmaya yönelik sosyal ve kültürel faaliyetlerin ibadethaneler üzerinden yürütülmesi başarı oranını yükseltecektir.

F. Sancaktepe İlçesinde Ekonomik Durum

İlçe ekonomisi vahim sayılabilecek durumdadır.

İlçenin ekonomik çekirdeğini inşaat sektörü oluşturmaktadır.

İlçe sınırları içerisinde bulunan imalat sanayi kuruluşlarının ekonomiye sınırlı bir katkısı vardır.

İlçe halkının büyük kısmı çevre ilçelerdeki işyerlerinde çalışmaktadır.

Tarım sadece Paşaköy'de yapılmakta olup, köylülerin kendi ihtiyaçlarını gidermeye yöneliktir ve ilçe ekonomisine katkısı yoktur.

G. Sancaktepe Sorunlar, Çözümler ve Projeler

i. İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, Kâğıthane örneğindekine benzer bir şekilde Sancaktepe ilçesi için de çok daha yoğun etkileri olan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, işgücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir. Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen işgücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir. Sertifikalı uzman işgücünün istihdamı kolaylaşacaktır. İlave olarak, hizmet sektöründe çalışacak kişilerin

nitelikli hale getirilmesine yönelik eğitim ve kurs faaliyetlerinin de işsizliği azaltan bir etkisi olacaktır. Aile yardımcılığı, hasta ve çocuk bakımı gibi aile içerisinde çalışma ya da iş yerlerinde yardımcı hizmetler konusunda yetişimi insan gücünün çok daha iyi şartlarda istihdam şansı bulacağı projelendirilerek eğitimler verilmelidir.

- ii. Sosyal güvencesi olmayan nüfusun fazlalığı, sosyo-ekonomik sorunların ortaya çıkmasının gerekçesini oluşturmaktadır. İşsizlik sorunun çözümlenmesine bağlı olarak sosyal güvencenin bulunmaması sorunun da ortadan kalkacağı ya da azalacağı değerlendirilmektedir.
- iii. İçme suyu şebekesinin sağlıklı hale getirilmesi ve kanalizasyon altyapısının oluşturulması ihtiyacı üst düzeydedir. Yeniden yapılanma sürecinde yapılacak doğru bir planlamayla bu sorunların ortadan kaldırılması mümkün olabilecektir. İSKİ su koruma havzasında kurulmuş bulunan ilçenin sağlıklı içme suyuna sahip olmaması ironik bir görüntü verdiği gibi, kanalizasyon altyapısının yetersiz olması izah edilebilir olmaktan uzaktır.
- iv. Numara işlemleri bitmediğinden adresi olmayan sokaklar vardır. Bir yerleşim yerinin kent olabilmesi için öncelikle düzenli bir şehirleşmeye ihtiyaç vardır. Henüz sokakları ve bina numarası olmayan bir yerleşim yerinin İstanbul anakentinde var olması kabul edilebilir bir durum olmaktan uzaktır. Birkaç yerleşim yerinin siyasi gerekçelerle birleştirilerek ilçeler kurulması tercihinin ortaya konulmasından önce, yerleşim yerlerinin bu statüye hazırlanması gerekliliği doğrultusunda gerekli yatırımların yapılması beklenir.
- v. Gecekondulaşma yüksek seviyededir. İstanbul'un eski gecekondu bölgesi olduğundan Sancaktepe ilçesinde böyle bir durumun sorun olarak karşımıza çıkmasını normal karşılamak gerekir. Gecekondulaşma idarenin görevini gereği gibi yapmamış olmasından doğan bir sonuçtur. Bu sonucun ortadan kaldırılmasına yönelik olarak birçok Kanuni düzenleme yapılmış, dönüşümün sağlanmasına yönelik imkânlar verilmişse de beklenen sonuç alınamamıştır. Gecekonduyla mücadele, tapu tahsis belgesi verilmesi, kentsel dönüşüm ve en sonunda afet riskinin önlenmesine yönelik olarak kamu gücü kullanılarak dönüştürme uygulama-

larının muhtemel hedef alanlarından biri de Sancaktepe'dir. Afet riski dönüştürmesinin toplumda yaratmış olduğu tedirginlerin giderilmesini sağlayacak projeler üretilmesi esas olmalıdır. Hukuka aykırı yapılaşmalar sorununun çözümlenmesinde, öncelikle mevcut yapılaşma stokunun hukuki ve teknik durumunun net bir şekilde ortaya konulacağı bir tespit çalışmasının yapılması gerekir. Sancaktepe ilçesinde sorunlu yapılaşmaların çözümlenmesine yönelik olarak, kentsel bütünlük içerisinde, herkes dahil edilerek, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

vi. İlçe genelinde yoğun denecek düzeyde mülkiyet sorunları karşımıza çıkar. Kendi arazisi üzerinde hukuka aykırı yapılaşma ya da başkasının arazi üzerinde yapılaşma veya kamu arazilerinde gecekondulaşma nedeniyle ortaya çıkan mülkiyet sorunlarının çözümlenmesi oldukça zorlu bir süreçtir. Bütün bu mülkiyet sorunlarının çözümlenmesinde öncelikli ve vazgeçilmez gereklilik ilçenin mülkiyet durum analizini ortaya koyan geniş kapsamlı bir çalışmanın yapılması gerekir. Binaların mülkiyet durumlarının net olarak ortaya konulması sonrasında çözüm sürecinin başlatılması doğru olacaktır. Mülkiyet konusunda yoğun olarak karşımıza tapu tahsis belgesi sorunu çıkmaktadır. 2981 sayılı Kanunla getirilen bir düzenlemeyle, kişilere bir hak tanınmış, gerekli ödemeler yapılmak suretiyle, ileride tapuya dönüştürülmek üzere tapu tahsis belgesi verilmiştir. Verilen tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesinin tek koşulu bölgenin ıslah imar planı yapılarak düzenli, sağlıklı ve estetik bir kentin ortaya çıkarılmasının sağlanmasıdır. Bir başka ifadeyle öncelikle imar planında düzenleme yapılacak, yapılan plan doğrultusunda kentin düzenlenmesi ve dönüşümü sağlanırken maliklere tapuları verilecektir. 29 yıl geçmesine rağmen bu dönüşüm sağlanmamış ve kişilerin tapuları verilmemiştir. Yeni dönemde, tapu tahsis belgelerinin hak sahiplerine ve-

rilmesi gecikmiş bir hakkın yerine getirilmesi olacaktır. Tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesine yönelik imar planlama, programlama ve uygulama sürecinin tamamlanması ve mülkiyet sorunlarının çözümlenmesi yönünde politikalar üretilmesi ve doğru anlatılması, birbirleriyle yakın ilişkide olan, hemşehri ya da inanç grubu birlikteliği içersindeki İstanbul'un farklı ilçelerinde yaşayan seçmenlerinin tercihlerinin birlikte evrilmesini sağlayacaktır.

v. Dere ıslahlarına ihtiyaç vardır. Dereler konusunda Büyükşehir Belediyesi tarafından dönüşüm projesi yapılması ve derelerin akar hale getirilmesi ve yakın çevresinde insanların yaşam merkezlerini oluşturacak park ve tesislerin kurulması projesi kapsamında sorun çözümlenebilecektir. Bu düzenleme yapılırken, derelerin çevre halkı için sorun kaynağı ve taşkın riski ortadan kaldırılacaktır.

vi. 2B alanlarının dönüştürülmesinde uygulama sorumlusu olarak merkezi idare karşımıza çıkar. 2B alanlarının satışının yapılması konunun bir boyutunu oluştururken diğer yanda belediye tarafından yapılacak imar planlamasıyla bu alanların dönüşümünün sağlanması gerekliliği karşımıza çıkar. 2B arazileri konusunda tespit edilen arazi bedellerinin iyileştirilmesi konusunda çalışmalar yapılması yönünde bir proje etkili olabileceği gibi, bu alanların planlanmasında ilgililerin mağduriyetinin en aza indirilmesi hedeflenerek kararların oluşturulması gerekir.

vii. Sosyo ekonomik düzeyin düşük olması Sancaktepe için önemli bir sorundur. Sosyal yardıma ihtiyaç duyan nüfusun çokluğu sorunu, sosyo-ekonomik sorunların yoğunluğu şeklinde ifade edilebilir. Merkezi idare tarafından verilen yardımlara bağlı olarak yaşamların sürdürme noktasında olan seçmenlerin bulunduğu bir ilçede, demokratik bir seçimden bahsedilemez. İnsanların iradesinin herhangi bir şekilde yönlendirilmesi, demokrasi dışında bir yönetimin habercisidir. Ekonomik, siyasi ya da şiddet içeren, ne türden olursa olsun, seçmen iradesinin baskılanmasının önüne geçilmesi gerekir. Bu noktada, belediye olarak, ilçenin genel olarak nüfus ve ekonomik durum analizini yaparak, sosyal yardımlar konusunu, entegrasyonun da bir aracı olarak kullanmak suretiyle çözümler üretilmesi tercih edilmelidir.

viii. Yoğun göç Sancaktepe için ciddi sorunlardan biridir. İlçe, göç almaya devam etmektedir. İlçeye yönelen göçün gerisinde, hukuka aykırı yapılaşmaların sağladığı kolaylıkla konut bulmanın maliyetinin düşük olması ve ilçe halkı arasında var olan yoğun hemşehri dayanışmasıdır. Merkezi idare tarafından verilen yardımların bu ilçede daha etkin verilmesi şeklinde örtülü bir teşvikin varlığından da bahsedilebilir. Göç baskısının kontrol altına alınması, ilçedeki yapılaşmaların imar mevzuatına uygun hale getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada daha önce vurgulandığı üzere, ilçe genelinde sosyal niteliği ağır basan bir kentsel dönüşüm projesinin bir an önce başlatılması gerekir. Mevcut yapıların sorunları çözülerek mevzuata uygun hale getirildikten sonra, imar kolluk yetkilerinin etkin bir şekilde kullanılması suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların gündemden tamamen kaldırılması gerekir.

ix. İmara aykırı yapılaşma, kaçak yapılaşmayı da barındıran bir sorun olarak karşımıza çıkar. Kaçak yapılaşmamın fazla olması önemli bir sorundur. Bu konuda öncelikle bir kapsamlı bir durum tespiti yapılması ve analitik olarak incelenmesi gerekir. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaşmanın hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra asla kaçak yapılaşmaya göz yumulmayacağıdır.

x. Sancaktepe ilçesi bir kısmı itibariyle İSKİ su toplama havzası alanı içinde kalan bir yerleşim yeridir. Su toplama havzası olarak statülendirilmiş olan dereler ve çevresinde yoğun yapılaşma karşımıza çıkmaktadır. Bu yapılaşmaların önemli bir kısmında imalat devam etmektedir. Su toplama havzası olan derelerde normal zamanlarda her hangi bir su akışı mevcut değildir. Yağmur sularının içme suyu havzalarına pozitif bir katkısının olduğu da düşünülmemektedir. Bu derelerin su toplama işlevinden çok, havzalardaki içilebilir suların kirlenmesinin önlenmesine yönelik olarak gereken tedbirlerin alınabilmesi amacıyla havza koruma kapsamına alınmış olacağı değerlendirilmektedir. Su havzası koruması kapsamında olan derelerin geniş kapsamlı bir teknik incelemeye tabi tutularak durumun yeniden belirlenmesi gerekir.

xi. Milli emlak alanlarına ait yerlerin olması yönünde bir tespit karşımıza çıkmaktadır. Bu durum bir sorundan çok sosyal ve teknik altyapı üretilmesi konusunda çözüm üretilebilme kolaylığı olarak karşımıza çıkar. Milli emlak alanlarının ortak kamusal gereksinimleri karşılayacak fonksiyonlar verilerek değerlendirilmesi belediyenin hakla daha az sorun yaşaması anlamına gelecektir.

xii. Belde kültürünün kent kültürüne dönüşmemiş olması birçok İstanbul ilçesi gibi, Sancaktepe'de de karşımıza çıkar. Sosyolojik olarak, ortak bir kent bilinci oluşturmanın ilk gerekliliği, Sancaktepe'li olmayı bir övünç kaynağı haline getirmektir. Altyapısı sorunlu, yapılarında afet riski olan bir kentsel alanda yaşamaktan dolayı gurur duyacak insan bulmak zor olacaktır. Uzun yıllar aynı anlayış tarafından idare edilmekle birlikte, Sancaktepe ilçesine prestij kazandıracak projeler üretilmesi süreci yeterince hızlı ilerleyememiştir. Öncelikle, İlçenin sahip olduğu imkânların doğru bir şekilde araştırılması, geliştirilme imkânı olan projelerin belirlenmesi ve bu doğrultuda geleceğin planlanması doğru olacaktır. Kentlilik bilinci oluşturmak için gereken ikinci koşul, sosyal konularda çok duyarlı olan İlçe halkının ortak projeler etrafında toplanmasının sağlanmasıdır. İlçeyle bağlantılı bir sorunun birlikte üstesinden gelen insanların entegrasyon ve kentlilik bilinci noktasında ilerlemeler sağlaması beklenir. Kentlilik bilincinin artırılmasında üçüncü gereklilik olarak, sosyal ve kültürel eğitim programlarının açılması, sertifika kurslarının yapılması suretiyle kişilerin kendileri hakkındaki algılarının olumlu yönde değiştirilmesi karşımıza çıkar. Dördüncü olarak, iş ve meslek edindirme ya da işgücünü nitelikli hale getirmeye yönelik mesleki ve teknik eğitim programlarının da kentlilik bilincinin gelişmesi ve ilçeyle entegrasyona katkı sağlayacağı dikkate alınmalıdır.

xiii. Toplu ulaşım hizmetlerinin yetersizliği iki noktada kendini göstermektedir. Bunlardan birincisi İlçenin diğer ilçe ve semtlerle olan ulaşım ihtiyacının karşılanmasında yaşanan sorunlardır. Özellikle trafiğin sıkışık olduğu saatlerde ulaşım hizmetleri çileye dönüşmektedir. Bu sorunun çözümü raylı sistemle ilçenin dış ulaşım ihtiyacının karşılanmasıyla sağlanacaktır. Ulaşım sorunun ikinci kısmında ise, ilçe içerisinde ulaşım ihtiyacının karşılanamaması sorunu karşımıza çıkar. Raylı sistemle ilçe-

ye ulaşım sorunun çözümlenmesiyle birlikte, ilçe içerisinde ki toplum ulaşım konusunda mevcut otobüs ve minibüs hatlarının kullanılmasıyla soruna çözüm üretmek mümkün olabilecektir.

xiv. Güvenlik sorunu, sosyo-ekonomik sorunlarla birlikte kendini gösteren bir durumdur. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır.

xv. Başıboş hayvan fazlalığı İlçeye özgü bir sorundur. Alınacak tedbirlerle ailelerin kendi hayvanlarına sahip çıkması sağlanabilir. Hatta teşvik edilebilir. Sonraki süreçte hala mevcudiyetini devam ettiren hayvanlar için barınaklar kurularak ya da ilgili kurumların barınaklarından yararlanılarak çözüm üretilebilir.

H. Sancaktepe İlçesine Yönelik Faaliyetler

"Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" isimli bilimsel akademik çalışmayla, İlçenin mahalle ve sokak ölçeğinde sorunlarının belirlenmesi ve yerel yönetimle ilgili çözümlerin ortaya konulması yönündeki çalışmamız tamamlanmış bulunmaktadır. Elde edilen verilerin analizi devam etmektedir.

Geçmiş dönemde, Sancaktepe ilçesinde bulunan imalathane ve tesislerin havza koruma sorunları konusunda bilgilendirilmesi toplantıları yapılmış ve muhtemel çözümler konusunda kendilerine teknik ve hukuki bilgiler verilmiştir. Ortaya konulan çözüm önerilerinin ciddi oranda kabul gördüğü gözlemlenmiştir. Yerel seçim sürecinde ortaya konulan bu öneri ve çözümlerin gerçekleşebileceği beklentisi seçmen tercihleri üzerinde etkili olacaktır.

XXI. Sultanbeyli

A. Sultanbeyli İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu

Sultanbeyli 21 1957 yılında köy, 1989 yılında belde, 3 Haziran 1992 tarihinde ilçe olmuştur.

İstanbul'un Anadolu yakasında yer alır. Yüz ölçümü 35 km²'dir. İstanbul'un en yüksek dağı olan 537 rakımlı Aydos Dağı ile Teferrüç Dağı arasındaki alanı doldurmakta olup TEM Karayolu ilçenin ortasından geçmektedir.

İlçe kuzeyde, güneyde ve batıda Kartal ilçesine bağlı Paşaköy, Sancaktepe ilçesine bağlı Samandıra ile doğuda Pendik ilçesine bağlı Kurtköy ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 130 metredir.

Sultanbeyli'nin tarihi çok eski dönemlere kadar uzanmaktadır. Roma ve Bizans imparatorluğu döneminde, Üsküdar'dan Gebze'ye kadar olan bölgenin Tekfurluk yani mülki idare merkezi olmuştur. Bugün Sultanbeyli ilçesinin sınırları içerisinde bulunan, tarihi Aydos kenti ve kalesiyle, Sultanbeyliği ovası civarındaki yerleşim yerlerinin de dâhil olduğu coğrafi bölge, antik çağ ve sonrasında, kavimler yolu üzerinde önemli bir ara istasyon durumundaydı. İstanbul ile Anadolu'nun bağlantı yolu üzerinde olması sebebiyle fetihten önce İstanbul'a sefer düzenleyen Türk orduları tarafından öncelikle fethedilmesi gereken bir anahtar konumundaydı. Diğer taraftan Anadolu yönünden savaşa hazırlanan Bizans ordusu bölgede toplanıp konaklıyordu. Bu özelliği

²¹ Sultanbeyli Belediyesi, www. sultanbeyli. bel. tr/ilçemiz

fetihten sonra Osmanlı ordusu tarafından kullanılmaya devam etmiştir. Sultanbeyli 1328 (H. 728) yılında Orhan Gazinin emriyle, Akça Koca, Konur Alp ve Abdurrahman Gazi komutasındaki Osmanlı ordusu tarafından fethedilmiştir.

Sultanbeyli'deki arazilerin büyük kısmına Padişahın kız kardeşi Cemile Sultan malik iken 22 Şubat 1893 tarihinde bu araziler Osmanlı Devletinin Bahriye Nazırı (Denizcilik Bakanı) Hasan Hüsnü Paşaya satılmıştır. Hasan Hüsnü Paşa vefat edince oğlu Hilmi Bey tarafından malik olduğu bu araziler 10 Haziran 1911 tarihli Bakanlar Kurulunun onayı ile Frans Flipson isimli Belçika uyruklu bir şahsa satılmıştır. Flipson'un ölümünden sonra varisleri tarafından Sultanbeyli arazileri bugünkü hissedarlara satılmıştır. Ayrıca 1945 yılında Bulgaristan'dan gelen göçmenlerin bir kısmı hükümetçe 7. 500 dönümlük arazi istimlâk edilerek Sultanbeyli'ye yerleştirilmiştir. 1957 yılında Sultanbeyli köyünün kurulmasına karar verilmiştir. Köyün kurulmasından sonra bazı hissedarlar hisselerini satmaya başladılar. Orman idaresinin Sultanbeyli'ye tahdit koyması ve idare ile hissedarlar arasındaki davanın devam etmesi sebebiyle bu satışların tapu devri yapılamamıştır.

1985-1987 yılları arasında hızlı yapılaşma faaliyetinin neticesinde Sultanbeyli bugünkü haline ulaşmış oldu. 31 Aralık 1987 tarihinde Sultanbeyli köyünde belediye kurulması kararı alındı. Ancak ilk belediye seçimleri 26 Aralık 1989 yılında yapıldı. 1992 yılında da Sultanbeyli ilçe oldu. Genellikle dar gelirli ailelerin Anadolu illerinden göç edip yerleştiği bu ilçede yapılaşma bu ailelerin kazandıkça yaptıkları gecekondu apartman karakterli yapılardan oluşmaktadır. Bu binalar peyderpey yapıldığından yalıtın imkânı olmadığından inşaat tamamlanmadan çürümeye yüz tutmuştur. İlçede sokak ve cadde planlamaları düzenli olmasına rağmen binaların düzensizliği büyük bir tezat oluşturmaktadır.

B. Sultanbeyli İlçesi Nüfus Analizi

İlçede iç göç nedeniyle hızlı bir nüfus artışı vardır. Sultanbeyli, Sinop ilinden, Mersin iline kadar çizilen dik hattın doğusunda kalan bütün illerden göç almıştır.

1985 yılında 3600 nüfuslu bir köy iken, 1990 yılı genel nüfus sayımına göre ilçenin 82. 289 olan nüfusu, yeni yerleşim bölgesi olduğundan hızlı bir göç ve nüfus artışı nedeniyle 1997 yılı genel nüfus sayımına göre 144. 869, 2000 yılı genel nüfus sayımına göre 175. 77, 2007 nüfus sayımına göre D. İ. E. 'e 272. 800 olarak tespit edilmiştir. Nüfus kayıt sistemine göre şu an ilçenin nüfusu 302. 388 kişiye ulaşmıştır. İlçede bulunan binaların büyük çoğunluğu projesiz ve iskansız olduğundan bu konutların bağımsız kısımlarının satışında banka kredisi kullanma imkânı olmadığından nakit bedelle noter satışı veya toprak tapusu ile genellikle doğu illerinden göç eden vatandaşlarımızca satın alınmaktadır. Böylece ilçenin nüfus artışı artmaktadır.

Nüfusun dağılımı şu şekildedir.

Erkek	Kadın	Toplam
155.314	147.074	302.388

C. Sultanbeyli Sosyal Yaşam Analizi

İlçede iç göç nedeniyle hızlı bir nüfus artışı vardır. Sultanbeyli, Sinop ilinden, Mersin iline kadar çizilen dik hattın doğusunda kalan bütün illerden göç almıştır.

Fakirlik ve sosyal alanların yok denecek kadar az olması sosyal yaşamı olumsuz etkileyen faktörlerdendir. İlçede mantar gibi çoğalan AVM lere rastlanmamaktadır. Sermaye gruplarının yatırımı karlı bulmamasında yaşayan halkın harcama düzeyinin düşük olması etkili olmuştur. İl merkezine olan uzaklık da ilçedeki faaliyetleri azaltan faktörlerdendir.

1. Yerel gazeteler

İlçede sadece iki aktif gazete olması, hem ekonomik yaşamın zayıf olduğunu hem de kentlilik bilincinin gelişmediğinin göstergesidir.

Haber Sultanbeyli

İlçem Gazetesi

2. Dernekler

İlçede kayıtlı 100'ün üzerinde dernek olmakla birlikte ciddi anlamda faaliyet gösteren sadece 27 aktif ve etkin dernek vardır. Bu derneklerin büyük çoğunluğu cami ve kuran kursu derneğidir. Genç bir ilçe olmasından dolayı ilçedeki cami inşaatları bu derneklerin faaliyetleriyle yapılmıştır. Hala faaliyette olanlar inşaat çalışmaları tamamlanmayan cami dernekleri veya kuran kursları olanlardır.

Abdurrahman Gazi Kız Kuran Kursu - Abdurrahman Gazi Cami Derneği

Açıkyazı Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Adil Mahallesi Kız Kuran Kursu - Vahdet Caddesi Eğitim Ve Kültüre Hizmet Derneği

Balkan Göçmenleri Sosyal Yardımlaşma Derneği

Deliktaş ve Köyleri Dayanışma Derneği

Erbaalılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Erzurum İli İspir İlçesi Elmalı Köyü Yardımlaşma Derneği

Giresun İli Ve İlçeleri Sosyal Yardımlaşma ve Spor Faaliyetleri Derneği

Gümüşhane İli ve İlçeleri Kültür Yardımlaşma Derneği

HURDER – İst. İli Mar. Böl. Geri Dön. ve Hurdacılar Kal. Dest. Gel. ve Day. Der.

KAS-DER - Kastamonulular Dayanışma Derneği

Koçköyü Güzelleştirme Dayanışma Kültür Derneği

MİKEV - Mimar Sinan İmar ve Kültür Eğitim Vakfı

Niğdeliler Kültür Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Özbilen Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Sultanbeyli Orhangazi Eğitim ve Kültür Derneği

Sinop Gerzeliler Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Sinop İli Boyabat İlçesi Bayamca Köyü Sosyal Kültürel Dayanışma ve Yar. Der.

Sinop İli Boyabat İlçesi Gündüzlüler Eğitim Kültür ve Sosyal Yar. Der.

Sultanbeyli Kamyonetçiler Koruma ve Dayanışma Derneği

Sultanbeyli Kültür Hizmetlerine Yardım Derneği Sultanbeyli Merkez Kuran Kursu ve Gül Camii Yaptırma Yaşatma Derneği

Sultanbeyli Motorlu Taşıyıcılar ve Şoför Esnafları Odası

Sultanbeyli Motorlu Taşıyıcılar ve Şöförler Esnaf Odası

Sultanbeyli Ticari Minibüsler Mal Sahipleri Derneği

SYDV - Sultanbeyli Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

3. Mahalleler

İlçe toplam 20 mahalleden oluşmaktadır.

Abdurrahmangazi Mh

Adil Mh.

Ahmet Yesevi Mh.

Ahmetyesevi Mh.

Akşemsettin Mh.

Battalgazi Mh.

Fatıh Mh.

Fatih Mh.

Hamidiye Mh.

Hasanpaşa Mh.

Mecidiye Mh.

Mehmet Akif Mh.

Mimar Sinan Mh.

Mimarsinan Mh.

Necip Fazıl Mh.

Necipfazıl Mh.

Orhangazi Mh.

Turgut Reis Mh.

Turgutreis Mh.

Yavuz Selim Mh.

D. Sultanbeyli İlçesi Siyasi Analizi

Sultanbeyli ilçesinin oluşumu ve bugüne kadar kamu yatırımlarından pay almamış olması nedeniyle, devletin kurucu partisine belli oranda bir tepki duyulmaktadır. Eğitim, altyapı, yatırım eksikliği, işsizlik ve benzeri noktalarda ortaya çıkanlar sorunlar nedeniyle kazanılması zor ilçelerden biridir.

Halkın fakirliği dolayısıyla belediye ve kaymakamlık sosyal yardımlarına ihtiyaç duyuyor bundan dolayı da otorite ile iyi geçinmek gerekliliği tercihleri etkilemektedir. İlçe halkına göre yapılan en önemli yatırım TEM bağlantı yoludur. Bu yol yapılmadan önce tecrit edilmiş gibi hissetiklerini ifade eden halk bu yatırımı önemsemektedir.

İlçede sosyal yardım faaliyetleri yoğun ve aralıksız biçimde sürmektedir. Ancak, doğudan gelen ve buraya yerleşen vatandaşlarımız mevcut yönetime pek sıcak bakmamaktadır. Burada gösterilecek adayın bu konu gözetilerek tespit edilmesi partilerin oy oranın artmasına yardımcı olacaktır.

Muhalefet partileri açısından İlçe kazanılamasa bile oy oranını %20 seviyesine çıkarabilmek kritik önem taşımaktadır. Büyükşehir oylarının artması çok daha kolay olacaktır.

Sultanbeyli ilçesinin sosyo-ekonomik durumuna paralel olarak sosyal proje ve politikalar ortaya konulması durumunda, etkili sonuçlar alınması mümkündür.

2009 seçim sonuçları

			Oy Oranı	Toplam Oy
1.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	51,0	72. 254
2.	C. Marine	SP - Saadet Partisi	21,7	30.727
3.	DIP	DTP - Demokratik Toplum Partisi	12,2	17. 334
4.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	7,6	10.712
5.	C C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	4,8	6. 869
6.	(8)	BBP - Büyük Birlik Partisi	1,6	2. 209
7.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,4	561
8.		DP - Demokrat Parti	0,3	355
9.	(C)	BTP - Bağımsız Türkiye Partisi	0,2	313
10.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,1	134
11.	BASHASI	Bağımsız – Bağımsız	0,1	115
12.		HAK-PAR - Hak ve Özgürlükler Partisi	0,1	75

13.	★ isci partisi	IP - İşçi Partisi	0,0	39
14.	3	ANAP - Anavatan Partisi	0,0	31
15.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,0	7
16.	*	BDP - Barış ve Demokrasi Partisi	0,0	6
17.		EP - Emek Partisi	0,0	6
18.	ÖDP	ÖDP - Özgürlük ve Dayanışma Partisi	0,0	4
19.	RACHASI	Diğer Bağımsızlar - Diğer Bağımsızlar	0,0	4
20.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,0	2
21.		HYP - Halkın Yükselişi Partisi	0,0	0

2011 seçim sonuçları

		PARTİ	OY ORANI	TOPLAM OY	SEÇMEN SAYISI
1.	AR PARTY	AKP	% 68.85	104,532	151,816
2.	BASIMELL	BGMZ1	% 9. 4 7	14,379	151,816
3.	CHP	CHP	% 8.65	13,134	151,816
4.	C C	MHP	% 6. 02	9,138	151,816

5.	SAAGET PARTIES	SP	% 3. 11	4,727	151,816
6.	BBP	BBP	% 1.36	2,070	151,816
7.	HAS PARTI	HAS	% 0. 73	1,110	151,816
8.	BASIMEIL	BGMZDIGER	% 0.52	783	151,816
9.		DP	% 0. 32	488	151,816
10.	THE LAKE	HEPAR	% 0. 21	316	151,816
11.		TKP	% 0. 21	312	151,816
12.	DSP	DSP	% 0. 14	212	151,816
13.	MALLET	MP	% 0. 11	163	151,816
14.	②	DYP	% 0. 10	150	151,816
15.		MMP	% 0. 10	147	151,816
16.	BASIMSIL	BGMZ2	% 0. 06	95	151,816
17.	LDP	LDP	% 0. 04	60	151,816
18.	(ME)	EMEP	% 0.00	0	

E. Sultanbeyi İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Kamu yatırımlarından yeterince pay almadığını düşünen bir İlçe oldukları yönünde, halkta var olan inanışı haklı çıkaracak derecede sorunlu bir yerleşim yeridir. Oluşumu itibariyle, yerel yönetimlerin sorumluluklarını yerine getirmemelerinden ve sonrasında merkezi idare tarafından ortaya konulan imar aflarının ortaya çıkardığı bir yerleşim yeridir. Bu vasıfları nedeniyle Sultanbeyli İlçesinin sosyal ve teknik altyapı noktasında ciddi sorunlarla yüz yüze olduğu tartışmasızdır.

1. Yollar

İlçede 240 cadde ve 2310 sokak bulunmaktadır.

Dar ve çıkmaz sokaklar ilçenin çarpık ve plansız yapılaşması nedeniyle talebi karşılamaktan çok uzak kalmaktadır.

Yol ve asfalt kalitesinin düşüklüğü de sorunların başında gelmektedir.

İlçede süregelen yoğun inşaat faaliyetleri nedeniyle de yollar beklenen standardın dışında kalmaktadır.

Mevcut yolların kalitesini düşüren bir diğer etken ise İBB ile koordineli çalışılmaması sonucu alt yapı çalışmaları sırasında yolların defalarca kazılıp kapatılması gelmektedir. Genç bir ilçe olması bu olumsuzluklara sebep olmaktadır. Çeşitli yatırımların İlçeye gelmesi zamanla olduğundan bu sök-tak üst yapı faaliyetleri halkı canından bezdirmiştir.

2. Otopark

İlçenin acil ihtiyaçlarındandır. İlçenin sokak ve caddeleri ifraz sonrası çizilip bırakılmış 200-400 metre kare arsalara vatandaşların alaylı ustalara yaptırdığı binalar otopark ihtiyacını gözardı etmiştir. Parası oldukça kat üstüne kat atıp 10 yılı aşkın tuğlalı sıvasız halde ikamet edilen bu binaların etrafına duvar dahi yapılamazken otoparkı düşünmeleri beklenemez.

İlçede otopark yapılacak alanlar mevcuttur ancak yapılsa dahi vatandaşların kullanmaya alışmaları zor olacaktır.

3. Ulaşım

İlçeye dört ayrı güzergahtan ulaşım imkânı bulunmaktadır. İlçe içinde ihtiyacı karşılayacak minübüs hatları mevcuttur. Ancak otobüs sayısı ve il/ilçe bağlantılarını sağlayacak hatlarda iyileştirme ve yeni hatlar açılması şarttır. İlçenin belli günlerde kentin gezi yerlerine otobüs seferleri düzenlenmesi halk tarafından beğeni toplayacaktır.

Sonuçta İlçe dahilinde yaşayan insanlar mesai günleri ilçe içi veya komşu ilçelere çalışmaya gitmektedirler.

4. Yeşil alan

İBB tarafından Sultanbeyli için hazırlanan planlarda 10 m² baz yeşil alan maalesef ilçede uygulanamamaktadır.

İlçede kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı ile ilgili istatistikler bulunmasa da, son olarak İBB'nin Sultanbeyli"yi kapsayan 1/5000 ölçekli nazım imar planına yapılan itirazın kabulüyle 1100 dönümlük bir arazi yeşil alandan çıkarılıp yapılaşmaya açıldı.

İlçede yeşil alan olarak görülen dere taşkın alanları da yapılan imar değişikliği ile yapılaşmaya açılmış durumda. Bu bölgede imarsız ve kaçak olarak yapılmış 4000 civarında bina bulunmakta.

Tüm bu gelişmeler ilçenin zaten zayıf olan aktif yeşil alan miktarının daha da azalmasına neden olmuştur.

5. Eğitim

İlçede ilköğretim okulları bünyesinde 18 resmi, 4 özel toplam 22 anasınıfı, 25 resmi 3 özel olmak üzere toplam 28 ilköğretim okulu, 3 genel lise, 3 meslek lisesi (1 Meslek Lisesi, 1 İmam Hatip Lisesi, 1 Ticaret Meslek Lisesi) 1 Anadolu lisesi bulunmaktadır.

İlçede göç nedeniyle hızla artan nüfus gereği Sultanbeyli Kaymakamlığınca hazırlanan rapora göre 27 ilköğretim okulu, 3 lise, 3 meslek lisesi, 3 anadolu lisesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyaçlar Büyükşehir Belediyesinin bulacağı ve destekleyeceği iş adamlarınca yapılabilir.

6. Sağlık

İlçede 1 devlet, 2 özel hastane bulunmaktadır. Ayrıca 2 tıp merkezi ve 15 sağlık ocağı hizmet vermektedir.

İlçenin sağlık altyapısı yeterli olmayıp, iyileştirme yapılması gerekmektedir. Yeni sağlık yatırımlarının bitirilmesi vakit alacağından çevre ilçelerdeki hastahanelere hasta taşıma servisleri düzenlenmelidir.

7. İbadethaneler

İlçede 104 cami ve 1 cemevi bulunmaktadır. Bu camilerin hiçbiri tarihi değildir. İlçe halkı tarafından yavaş yavaş yaptırılmış betonarme yapılardan oluşmaktadır. Camilerin arsaları geniş sayılabilicek kadardır. Bu camilerin pek çok ihtiyaçları bulunmaktadır. Belediye tarafından yapılabilecek peyzaj çalışmalarıyla çevre düzenlemeleri yapılabilir.

F. Sultanbeyli İlçesinin Ekonomik Durumu

Hane başına gelirde en zayıf ilçelerden.

İlçenin %78'i hane başına 1000 TL'nin altında gelire sahip (Hane başına nüfus ortalaması 4,1 kişi)

Halk geçimini genellikle inşaat sektöründe çalışarak sağlamaktadır. .

Tekstil ve mobilya imalatı yapan 225 fabrika bulunmakta, bunu 146 adet tekstil atölyesi, 142 adet mobilya ve hazır giyim mağazası izlemektedir.

Ayrıca ilçede Anadolu Yakası Kuru Gıdacılar Sitesi açılmış olup, faaliyetini sürdürmektedir.

İlçede yapılacak bazı yatırımlarla iş imkânı oluşturulmalı, ev hanımlarına evlerinde yapabilecekleri ve hane ekonomisine katkı sağlayabilecekleri kazanç kapıları açılmalıdır.

G. Sultanbeyli Sorunlar, Çözümler ve Projeler

- i. İlçenin en önemli sorunu gelir seviyesinin düşük olmasıdır. İşsizlik sorunundan farklı olan bu sorun, işgücünün nitelikli hale getirilmesi ihtiyacını göstermektedir. İşsizlik sorununun çözümü, gelir seviyesinin artırılması ihtiyacına da hizmet edecektir.
- ii. İstanbul'a hem yakın hem de uzak bir ilçedir Sultanbeyli. Coğrafi yakınlık, kültürel ve kentlilik bilinci bakımından irdelendiğinde derin bir uzaklık ve uçurumun varlığı göze çarpmaktadır. Caddelerinde gezildi-

ğinde araçların plakaları haricinde İstanbul'da olduğunuzu hatırlatacak hiçbir özellik ve kent havası yoktur.

iii. Anadolu insanının çalışıp kazandıklarıyla kıt kanaat inşaa ettiği plan ve projeden yoksun bina yığınlarından oluşan bir ilçedir Sultanbeyli. Detaylı bir şekilde, parti politikamızı ortaya koyacak şekilde planlanan sosyal kentsel dönüşüm bu sorunu da çözümleyecektir.

iv. İşsizlik bu ilçede giderek artmaktadır.

v. Okullaşma oranının az olduğu ilçede liseyi bitiremeyen ve iş bulamayan pek çok gencimiz bulunmaktadır. Mevsimlik işlerde çalışan pek çok gencimizin aile kurmak için umutlarının olduğu pekte söylenemez. Bu aile içi huzuru kaçıran, bireylerin geleceğe karamsar bakmalarına sebep olan ve suça bulaşma ihtimalini arttıran bir sorundur. İnsanlara dağıttığınız kömür yakıldıktan sonra unutulur gider. Ama bir bireyi iş sahibi yapıp aile kurmasına yardımcı olursanız her daim hatırlanırsınız. Sağlıklı toplum yapısı için topluma faydalı bireyler ve aileler şarttır.

vi. İlçede kayıt dışı çalışan pek çok vatandaşımız vardır. İlçede yaşayan her 3 kişiden birinin sosyal güvencesi yoktur. Sosyal güvencesi olmayan bireyler gelecek konusunda doğru ve emin adımlar atamazlar. Sosyal anlamda yaşanan sıkıntılar kişileri toplum içerisinde suça yöneltebilmektedir. Suçlu bireylerin bulunduğu toplumda güvenlik sorunları yaşanması kaçınılmazdır. Sultanbeyli'de eğitim seviyesi oldukça düşük olduğundan liseyi dahi bitiremeyen çok sayıda genç vardır. Adi suça bulaşmış çok sayıda genç bulunmaktadır. Güvenlik zafiyetlerinin sıkça yaşandığı ilçede sokak aydınlatmalarının geliştirilmesi şarttır. Bu ilçeye yönelik İstanbul için pilot proje olabilecek bir çalışma da şu olabilir:

vii. Belediye hizmetlerinin hızlı, kaliteli ve sürekli olabilmesine imkân sağlayacak bir sürekli takip merkezi kurmak. Bu sistem tüm cadde ve sokakları kameralarla donatarak belediye hizmetlerini ilgilendiren her konuda ve sorunda vatandaşın şikayetini beklemeden anında ve resen müdahale etme olanağı sağlamaktır. Yol, altyapı, çöp, temizlik, aydınlatma, kaçak yapı, hatalı park ve yol işgali gibi konuları anında izleyerek

gerekli müdahalenin anında yapılmasını sağlayacaktır. Bu sistem ayrıca güvenlik konusunda da yardımcı ve caydırıcı bir unsur olacaktır.

viii. Kent yaşamında ihmal edilen engelli vatandaşlarımız bu ilçede çok daha fazla mağdur olmaktadırlar. İlçede engelli vatandaş oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. (%7. 3) Sultanbeyli'de yapılacak her projede engelli vatandaşlar pozitif olarak düşünülmelidir. İlçede engelli vatandaşlarımız için yapılacak eğlence merkezi tüm aileleri mutlu edecektir. Haftanı belli günleri bu merkezde gününü değerlendirecek olan engelli bireyin ailesi de moral olarak güçlenecektir.

ix. İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, Kâğıthane, Sancaktepe, Sultangazi gibi ilçelere benzer bir şekilde Sultanbeyli ilçesi için de çok daha yoğun etkileri olan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Sultanbeyli için işsizlik, birçok sorunu da beraberinde getiren, sorunlara kaynaklık eden bir sosyal yara halini almıştır. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, işgücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir. Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen işgücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir. Sertifikalı uzman işgücünün istihdamı kolaylaşacaktır. İlave olarak, hizmet sektöründe çalışacak kişilerin nitelikli hale getirilmesine yönelik eğitim ve kurs faaliyetlerinin de işsizliği azaltan bir etkisi olacaktır. Aile yardımcılığı, hasta ve çocuk bakımı gibi aile içerisinde çalışma ya da iş yerlerinde yardımcı hizmetler konusunda yetişimi insan gücünün çok daha iyi şartlarda istihdam şansı bulacağı projelendirilerek eğitimler verilmelidir.

x. İşsizlik sorununun bir yansıması olarak, sosyal güvencesi olmayan insan sayısı Sultanbeyli'de fazladır. Sosyal güvencesi olmayan nüfusun fazlalığı, sosyo-ekonomik sorunların ortaya çıkmasının da gerekçesini oluşturmaktadır. İşsizlik sorunun çözümlenmesine bağlı olarak sosyal güvencenin bulunmaması sorununun da ortadan kalkacağı ya da azalacağı değerlendirilmektedir.

xi. Gecekondulaşma yüksek seviyededir. İstanbul'un eski gecekondu bölgesi olduğundan Sultanbeyli ilçesinde böyle bir durumun sorun olarak karşımıza çıkmasını normal karşılamak gerekir. Gecekondulaşma idarenin görevini gereği gibi yapmamış olmasından doğan bir sonuçtur. Bu sonucun ortadan kaldırılmasına yönelik olarak birçok kanuni düzenleme yapılmış, dönüşümün sağlanmasına yönelik imkânlar verilmişse de beklenen sonuç alınamamıştır. Gecekonduyla mücadele, tapu tahsis belgesi verilmesi, kentsel dönüşüm ve en sonunda afet riskinin önlenmesine yönelik olarak kamu gücü kullanılarak dönüştürme uygulamalarının muhtemel hedef alanlarından biri de Sultanbeyli'dir. Afet riski dönüştürmesinin toplumda yaratmış olduğu tedirginlerin giderilmesini sağlayacak projeler üretilmesi esas olmalıdır. Hukuka aykırı yapılaşmalar sorununun çözümlenmesinde, öncelikle mevcut yapılaşma stokunun hukuki ve teknik durumunun net bir şekilde ortaya konulacağı bir tespit çalışmasının yapılması gerekir. Sultanbeyli ilçesinde sorunlu yapılaşmaların çözümlenmesine yönelik olarak, kentsel bütünlük içerisinde, *herkes dahil edilerek*, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır. Sosyal odaklı, katılımlı, şeffaf, idarenin standart belirlediği, teknik ve mali yardımda bulunduğu bir dönüşüm modelinin devreye konulmasına ihtiyaç büyüktür.

xii. İlçe genelinde yoğun denecek düzeyde mülkiyet sorunları karşımıza çıkar. Kendi arazisi üzerinde hukuka aykırı yapılaşma ya da başkasının arazi üzerinde yapılaşma veya kamu arazilerinde gecekondulaşma nedeniyle ortaya çıkan mülkiyet sorunlarının çözümlenmesi oldukça zorlu bir süreçtir. Bütün bu mülkiyet sorunlarının çözümlenmesinde öncelikli ve vazgeçilmez gereklilik ilçenin mülkiyet durum analizini ortaya koyan geniş kapsamlı bir çalışmanın yapılması gerekir. Binaların mülkiyet durumlarının net olarak ortaya konulması sonrasında çözüm sürecinin başlatılması doğru olacaktır. Mülkiyet konusunda yoğun olarak karşımıza tapu tahsis

belgesi sorunu çıkmaktadır. 2981 sayılı Kanunla getirilen bir düzenlemeyle, kişilere bir hak tanınmış, gerekli ödemeler yapılmak suretiyle, ileride tapuya dönüştürülmek üzere tapu tahsis belgesi verilmiştir. Verilen tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesinin tek koşulu bölgenin ıslah imar planı yapılarak düzenli, sağlıklı ve estetik bir kentin ortaya çıkarılmasının sağlanmasıdır. Bir başka ifadeyle öncelikle imar planında düzenleme yapılacak, yapılan plan doğrultusunda kentin düzenlenmesi ve dönüşümü sağlanırken maliklere tapuları verilecektir. 29 yıl geçmesine rağmen bu dönüşüm sağlanmamış ve kişilerin tapuları verilmemiştir. Yeni dönemde, tapu tahsis belgelerinin hak sahiplerine verilmesi gecikmiş bir hakkın yerine getirilmesi olacaktır. Tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesine yönelik imar planlama, programlama ve uygulama sürecinin tamamlanması ve mülkiyet sorunlarının çözümlenmesi yönündeki parti politikalarının doğru anlatılması, birbirleriyle yakın ilişkide olan, hemşehri ya da inanç grubu birlikteliği içersindeki İstanbul'un farklı ilçelerinde yaşayan seçmenlerinin tercihlerinin birlikte evrilmesini sağlayacaktır.

xiii. 2B alanlarının dönüştürülmesinde uygulama sorumlusu olarak merkezi idare karşımıza çıkar. 2B alanlarının satışının yapılması konunun bir boyutunu oluştururken diğer yanda belediye tarafından yapılacak imar planlamasıyla bu alanların dönüşümünün sağlanması gerekliliği karşımıza çıkar. 2B arazileri konusunda tespit edilen arazi bedellerinin iyileştirilmesi konusunda çalışmalar yapılması yönünde bir proje etkili olabileceği gibi, bu alanların planlanmasında ilgililerin mağduriyetinin en aza indirilmesi hedeflenerek kararların oluşturulması gerekir. En azından vatandaş mağduriyetinin çözümlenmesine yönelik olarak, İstanbul ve İlçe yerel yönetimleri tarafından şekillendirilecek bir çözüm önerisinin, kamuoyuyla paylaşılması ve sosyal demokrat bir bakış açısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarında yasa teklifi ya da önergelerle gündeme getirilmesi ve çözüm önerilmesi yoluna gidilerek, mağduriyet içerisindeki halkın yanında olduğumuzun gösterilmesi gerekir.

xiv. Sosyo ekonomik düzeyin düşük olması Sultanbeyli için önemli bir sorundur. Sosyal yardıma ihtiyaç duyan nüfusun çokluğu sorunu, sosyo-ekonomik sorunların yoğunluğu şeklinde ifade edilebilir. Merkezi idare tarafından verilen yardımlara bağlı olarak yaşamların sürdürme nok-

tasında olan seçmenlerin bulunduğu bir ilçede, demokratik bir seçimden bahsedilemez. İnsanların iradesinin herhangi bir şekilde yönlendirilmesi, demokrasi dışında bir yönetimin habercisidir. Ekonomik, siyasi ya da şiddet içeren, ne türden olursa olsun, seçmen iradesinin baskılanmasının önüne geçilmesi gerekir. Bu noktada, belediye olarak, İlçenin genel olarak nüfus ve ekonomik durum analizini yaparak, sosyal yardımlar konusunu, entegrasyonun da bir aracı olarak kullanmak suretiyle çözümler üretilmesi tercih edilmelidir.

xv. İmara mevzuatına aykırı yapılaşma, kaçak yapılaşmayı da barındıran bir sorun olarak karşımıza çıkar. Kaçak Yapılaşmamın Fazla Olması önemli bir sorundur. Bu konuda öncelikle bir kapsamlı bir durum tespiti yapılması ve analitik olarak incelenmesi gerekir. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaşmanın hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra asla kaçak yapılaşmanın önlenmesi kararlılığının sergilenmesi gerekir. İmar kolluk yetkilerinin kullanılması kararlılığının sergilenmesi suretiyle, yeni hukuka aykırı yapılaşmaların önüne geçilmesi gerekir.

xvi. Milli emlak alanlarına ait yerlerin olması yönünde bir tespit karşımıza çıkmaktadır. Bu durum bir sorundan çok sosyal ve teknik altyapı üretilmesi konusunda çözüm üretilebilme kolaylığı olarak karşımıza çıkar. Milli emlak alanlarının ortak kamusal gereksinimleri karşılayacak fonksiyonlar verilerek değerlendirilmesi belediyenin hakla daha az sorun yaşaması anlamına gelecektir.

xvii. Belde kültürünün kent kültürüne dönüşmemiş olması birçok İstanbul ilçesi gibi, Sultanbeyli'de de karşımıza çıkar. Ancak, Sultanbeyli ilçesinin durumu diğer ilçelere benzememektedir. İlçenin sorununun özel olarak üzerinde durulması, sorunların tespitinin yapılması, çözümlerin belirlenmesi ve projelendirilmesi suretiyle kent bilincine ulaşılmalıdır. Sosyolojik olarak, ortak bir kent bilinci oluşturmanın ilk gerekliliği, Sultanbeyli ilçesinde yaşamayı bir övünç kaynağı haline getirmektir. Altyapısı sorunlu, yapılarında afet riski olan bir kentsel alanda yaşamaktan dolayı gurur du-

yacak insan bulmak zor olacaktır. Uzun yıllar aynı anlayış tarafından idare edilmekle birlikte, Sultanbeyli ilçesine prestij kazandıracak projeler üretilmesi süreci yeterince hızlı ilerleyememiştir. Öncelikle, İlçenin sahip olduğu imkânların doğru bir şekilde araştırılması, geliştirilme imkânı olan projelerin belirlenmesi ve bu doğrultuda geleceğin planlanması doğru olacaktır. Kentlilik bilinci oluşturmak için gereken ikinci koşul, sosyal konularda çok duyarlı olan İlçe halkının ortak projeler etrafında toplanmasının sağlanmasıdır. İlçeyle bağlantılı bir sorunun birlikte üstesinden gelen insanların entegrasyon ve kentlilik bilinci noktasında ilerlemeler sağlaması beklenir. Kentlilik bilincinin artırılmasında üçüncü gereklilik olarak, sosyal ve kültürel eğitim programlarının açılması, sertifika kurslarının yapılması suretiyle kişilerin kendileri hakkındaki algılarının olumlu yönde değiştirilmesi karşımıza çıkar. Dördüncü olarak, iş ve meslek edindirme ya da işgücünü nitelikli hale getirmeye yönelik mesleki ve teknik eğitim programlarının da kentlilik bilincinin gelişmesi ve ilçeyle entegrasyona katkı sağlayacağı dikkate alınmalıdır.

xviii. Toplu ulaşım hizmetlerinin yetersizliği iki noktada kendini göstermektedir. Bunlardan birincisi, İlçenin diğer ilçe ve semtlerle olan ulaşım ihtiyacının karşılanmasında yaşanan sorunlardır. Özellikle trafiğin sıkışık olduğu saatlerde ulaşım hizmetleri çileye dönüşmektedir. Bu sorunun çözümü raylı sistemle ilçenin dış ulaşım ihtiyacının karşılanmasıyla sağlanacaktır. Ulaşım sorunun ikinci kısmında ise, ilçe içerisinde ulaşım ihtiyacının karşılanamaması sorunu karşımıza çıkar. Raylı sistemle ilçeye ulaşım sorunun çözümlenmesi en doğru çözüm birlikte henüz bu noktaya gelinmemiştir. İlçe içerisinde ki toplum ulaşım konusunda mevcut otobüs ve minibüs hatlarının etkinleştirilmesiyle, en azından kent içi ulaşım sorununa çözüm üretmek mümkün olabilecektir.

xix. Güvenlik sorunu, sosyo-ekonomik sorunlarla birlikte kendini gösteren bir durumdur. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev

yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır.

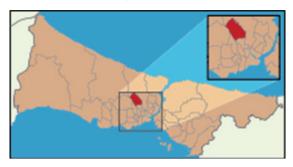
xx. Devam eden göç Sultanbeyli için sorun olan ve sorunları büyüten etkenlerden biridir. İlçe, göç almaya devam etmektedir. İlçeye yönelen göçün gerisinde, hukuka aykırı yapılaşmaların sağladığı kolaylıkla konut bulmanın maliyetinin düşük olması ve ilçe halkı arasında var olan yoğun hemşehri dayanışmasıdır. Merkezi idare tarafından verilen yardımların bu İlçede daha etkin verilmesi şeklinde örtülü bir teşvikin varlığından da bahsedilebilir. Göç baskısının kontrol altına alınması, İlçedeki yapılaşmaların imar mevzuatına uygun hale getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada daha önce vurgulandığı üzere, İlçe genelinde sosyal niteliği ağır basan bir kentsel dönüşüm projesinin bir an önce başlatılması gerekir. Mevcut yapıların sorunları çözülerek mevzuata uygun hale getirildikten sonra, imar kolluk yetkilerinin etkin bir şekilde kullanılması suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların gündemden tamamen kaldırılması gerekir.

H. Sultanbeyli İlçesine Yönelik Faaliyetler

"Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" isimli bilimsel akademik çalışmayla, İlçenin mahalle ve sokak ölçeğinde sorunlarının belirlenmesi ve yerel yönetimle ilgili çözümlerin ortaya konulması yönündeki çalışmamız tamamlanmış olup analiz süreci devam etmektedir.

Sultanbeyli ilçesi için asıl önemli proje, Sancaktepe ve Sultangazi ilçeleriyle birlikte özel bir çalışma ekibi kurularak, bilimsel ve teknik bir araştırma yapılması yönünde planlanmış olan etkin değerlendirme projesidir. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi araştırmamızdan sonra, bu üç ilçeye yönelik bu çalışmaların başlatılması, kamuoyuyla paylaşılarak katkı vermek isteyenlere çağrı yapılması ve elde edilen veriler doğrultusunda çözümler şekillendirilerek projelerin ortaya konulması öncelikli hedeflerimizdir.

Sultangazi İlçesi, özel öneme sahip bir yerleşim yeridir. Anakent düzeyinde kentsel barış ve huzurun sağlanması yolu Avrupa yakası bakımından Sultangazi ilçesinde sosyal yaşamın barışa kavuşturulmasından geçmektedir. İlçede yaşayanların bilinerek ve istenerek kutuplaştırıldığı değerlendirilmektedir. Yalnızlaşan, ötekileşen, eğitimi yarım kalan, nitelikli iş gücü haline gelememiş birçok insanımız, organize suç ve terörün elaman kaynağı durumundadır. Sosyal demokrat kimliğimizin gereği olarak, Sultangazi ilçesinde var olan bu insanlık sorununa çözüm üretme adına çalışmalarımızın bu ilçede yoğunlaştırılması gerekir.

Sultangazi ilçesindeki kutuplaşma nedeniyle, ilçe seçmeninin aynı aday etrafında kenetlenmesi oldukça zor gözükmektedir. En azından büyükşehir düzeyinde bunu sağlayacak çalışmalara odaklanmak gerekir. Sosyal politikaların etkili olması beklenen bir ilçe olarak Sultangazi, projelerin ve sunum dilinin pozitif ve sosyal barış eksenli olması durumunda sonuç alma imkânının **varlığı değerlendirilmektedir**.

A. Sultangazi İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu

Sultangazi²², İstanbul Avrupa Yakası'nda bir ilçedir. 2008 yılında Gaziosmanpaşa'ya bağlı 13, Eyüp ve Esenler'e bağlı birer mahallenin katılımıyla kurulan bir yerleşim birimidir.

Denizden 50 metre yükseklikte, 36 km² yüz ölçüme sahip olan ilçe, doğuda Eyüp, batıda Esenler, güneyde Gaziosmanpaşa, kuzeybatıda Ba-

²² Wikipedia, The Free Encyclopedia

şakşehir ilçeleriyle sınır oluşturmaktadır. İlçe sahip olduğu yüzölçümüyle büyüklük bakımından İstanbul ilçeleri arasında 19. sıradadır.

İlçede Alibey Barajı, Cebeci taş ocakları ve birkaç küçük akarsu bulunmaktadır. Alibey Barajı 1975 - 1983 tarihleri arasında, içme, kullanma ve sanayi suyu temini maksadıyla inşa edilmiş olup halen Avrupa yakasının önemli bir kısmının içme suyu ihtiyacını karşılamaktadır. Toprak gövde dolgu tipi olan barajın gövde hacmi 1. 930. 000 m³, akarsu yatağından yüksekliği 30 m, normal su kotunda göl hacmi 66,80 hm³, normal su kotunda gölalanı 4,66 km²'dir. Yılda 39 hm³ içme suyu sağlamaktadır. Üzerinde amatör balıkçılık, su sporları etkinlikleri yapılmakta olup etrafını çevreleyen koruma altındaki ormanlık alanla, ilçenin sosyal donatı ihtiyacını karşılamaktadır.

İlçenin yerleşim düzeni yaklaşık 1500 yıllık bir tarihi geçmişe sahiptir. Cebeci Köyü olarak da bilinen Sultangazi, tarihi boyunca hem Bizans hem de Osmanlı döneminde su havzası ve su temin merkezi olarak kullanılmıştır.

İstanbul'un fethinden sonra Balkanlar'a açılan yol üzerinde yer alan Sultangazi, bu özelliği nedeniyle fetih yolu olarak da adlandırılmıştır.

İlçenin en önemli tarihi eseri ise Mağlova Kemeri ya da Muallak Kemer diye adlandırılan, Mimar Sinan tarafından 1554-1562 yılları arasında İstanbul'da, Alibey Deresi vadisi üzerinde yapılmış olan su kemeridir. Bugün Sultangazi ilçesi sınırlarında bulunan Cebeci köyü yakınlarındadır.

1563 yılında selden zarar görmüşse de aynı yıl onarılarak eski haline getirilmiştir. Alibeyköy Barajı'nın göl suyu yapıtın dörtte birini kaplamaktadır.

Kemer İstanbul'a su taşımaya devam etmektedir. Eser dünya su mimarisinin baş yapıtlarından biri olarak kabul edilir.

36 metre yüksekliğinde ve 257 metre uzunluğunda olan kemer, iki katlıdır. Kemerin alt katında 8 büyük üst katında 8 küçük gözü bulunmaktadır. Alt katında bulunan gözlerden 4 tanesi diğerlerine nazaran

daha büyük yapılmıştır. Genişlikleri 18,4 metredir. Üst katında ki orta 4 gözün genişlikleri ise 13,4 metredir.

B. Sultangazi İlçesi Nüfus Analizi

İlçe yarım milyona yaklaşan nüfusuyla (492. 212) nüfus bakımından İstanbul'un büyük ilçelerinden biridir.

Yoğun göç alan ilçede nüfus artışı sürmektedir.

Sultangazi ilçesine yönelen göçler özellikle Sivas, Tokat, Malatya, Çankırı, Kastamonu, Adıyaman, Erzurum, Trakya ve Balkanlardan gelmektedir. İlçede yaşayan halkın memleketlisi olan insanların ekonomik sorunları çözümlenmeden bu göçün durdurulması mümkün gözükmemektedir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	49. 576	25.489	24. 087
'5-9'	48. 925	25. 177	23.748
'10-14'	47. 824	24.657	23. 167
'15-19'	43. 578	22.786	20.792
'20-24'	39. 525	18.570	20.955
'25-29'	48. 669	24.724	23.945
'30-34'	52.634	27.496	25. 138
'35-39'	42. 444	22.338	20. 106
'40-44'	32.857	17.737	15. 120
'45-49'	26. 945	14.365	12.580
'50-54'	19.641	10. 222	9.419
'55-59'	15.387	7.700	7.687
'60-64'	10. 256	4.966	5. 290
'65-69'	5.869	2.782	3.087

'70-74'	3.665	1.555	2. 110
'75-79'	2. 238	931	1.307
'80-84'	1.403	459	944
'85-89'	597	161	436
'90+'	179	43	136

Toplam 492. 212 252. 158 240. 054

İlçenin nüfus tablosuna bakıldığında, doğum oranlarının yükselmekte olduğu görülmektedir. İlçe seçmeninin çocuk sayısının artırılması çağrısına yanıt verdiği görülmektedir. Parti olarak, doğan çocuklarının geleceğinin planlanması ve yerel yönetim olarak genç ve çocuklara yönelik olarak verilebilecek sosyal hizmetlere odaklanılması doğru olacaktır.

C. Sultangazi Sosyal Yaşam Analizi

Sosyal yaşamın zayıf olduğu Sultangazi'de, belediye ve kaymakamlık eliyle yapılan etkinlikler vardır. Halkın ekonomik sıkıntılar nedeniyle sosyal yaşama ilgisi düşüktür.

İlçede kültür merkezleri aracılığıyla canlandırılmaya çalışılan sosyal yaşam konusunda kat edilmesi gereken mesafe hayli fazladır.

1. Yerel Gazeteler

Sultangazi Gazetesi

Sultangazi Ajans

Sultangazi Yaşam

Sultançiftliği Haber

Sultangazi Haber

İlçede yayın yapan yerel basın kuruluşları olarak karşımıza çıkar.

2. Dernekler

Sultangazi şeklen dernekler açısından zengin olmakla beraber, gerçekte aktif ve adına uygun aktivitede bulunan dernek sayısı çok çok sınırlıdır. Dernekler masasına kayıtlı 100'ü aşkın dernekten neredeyse tamamına yakını iktisadi teşekkül, daha doğru bir deyişle kahvehanedir. İlçede aktif faaliyet gösteren ve bilinen altı cami yaptırma/yaşatma, 21 hemşehri derneği bulunmaktadır.

Abdülkadir Geylani Cami Yaptırma ve Yaşatma Dernegi

Aksaray İli Gülağaç İlçesi Camiliören Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Akşemsettin Cami Derneği

Aliçerililer Sosyal Yardımlaşma Dayanışma ve Kalkındırma Derneği Ardahan İli Göle İlçesi Sürügüden Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Birlik Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Cebeci Mahallesi Veysel Karani Cami Yaptırma Yaşatma Derneği Cum-Der - Sultangazi Cumhuriyet Mahallesi Siteler ve Cevresi Koru-

ma Derneği

Çatalzeytinliler Yardımlaşma Derneği

Fıtrat Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği

İkizce İlçesi Yardımlaşma ve Dayanışma Kültür Derneği

İstanbul Alınteri ile Çalışanlar Derneği

İstanbul Avrupa Yakası Elazığlılar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Kayseri Develi İlçesi Öksüt Köyü Kalkınma ve Dayanışma Derneği Kervansaray Köyü Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği Koyulhisar Ballıca Köyü Sosyal Dayanışma ve Kültür Derneği Malatya Kemiştaş Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Kültür Derneği Muş İli Varto İlçesi İçmeler Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği Orkide Eğitim Kültür Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Sultançiftliği Kültür Derneği

Sultangazi Gönüllüleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Sultangazi İlçesi Sinoplular Sosyal Yardımlaşma Derneği Sultangazi Kardelen İlim ve Kültür Derneği Sultangazi Pir Sultan Abdal Cemevi Kültür Derneği Tekirdag İli Hayrabolu İlçesi Aydınlar Köyü Yardımlaşma Derneği Ulu Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Mahalleler

İlçe 15 mahalleden oluşmaktadır. Sultangazi ilçesi mahalleri;

Esentepe Mahallesi

Gazi Mahallesi

İsmetpaşa Mahallesi

Sultançiftliği Mahallesi

Zübeydehanım Mahallesi

Yayla Mahallesi

50. Yıl Mahallesi

75. Yıl Mahallesi

Cebeci Mahallesi

Cumhuriyet Mahallesi

Eskihabibler Mahallesi

Habibler Mahallesi

Malkoçoğlu Mahallesi

Uğurmumcu Mahallesi

Yunusemre Mahallesi

Bu mahalleler, ortalama 32 bin nüfusuyla, İstanbul dışındaki birçok ilin ilçelerinden daha fazla nüfusa sahiptir. Bu yönüyle, yürütülmekte olan Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı projesi kap-

samında, mahalle yönetimlerinin yerel yönetim süreçlerine aktif olarak katılımlarının sağlanması gerekir.

Yerel hizmetlerin mahallelerden başlatılması, bir yandan hizmetlerin etkinliğini artırırken diğer yandan Avrupa Birliği kriterleri içerisinde öne çıkan hizmetlerin en yakın idari birim tarafından sunulması kuralına (Subsidiarity) uygun olacaktır.

D. Sultangazi İlçesi Siyasi Analizi

Sultangazi, görece olarak iktidar partisinin kolay kazanabileceği ilçelerden giridir. Gelişmişlik düzeyine bakıldığında, aslında sosyal demokrat politika ve projelerle hitap edilebilecek bir yerleşim yeridir. Buna karşılık, muhalefetin kanmasının zor olduğu ilçelerden biridir.

İlçede belli bir sosyal demokrat taban olmakla birlikte, yoksulluk ve yoksunluk sonucu merkezi otoritenin yardımına muhtaç kesimin fazlalığı, oy yüzdelerini doğrudan etkilemekte ve muhalefet partilerine yönelmesi ihtimali olan seçmenin iradesini siyasi-ekonomik-sosyal etkilerle yönlendirmektedir.

Bütün bu olumsuz gözüken koşullara rağmen, sosyal demokrat bir kişilik ve projelerle, seçmenin karşısına çıkılması durumunda, oy yüzdesinin arttırılması ve yoğun bir çalışma sonucunda ilçe seçimlerinin kazanılması mümkündür.

Doğru aday, doğru projeler ve bu projelerin doğru anlatılmasıyla her partinin or oranını artırması mümkündür. Mevcut yönetimle anamuhalefet partisi arasında var olan oy farkının kapatılması mümkün gözükmektedir.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cahit Altunay	110.507	%48,23
Cumhuriyet Halk Partisi	Ercan Karabayır	51.763	%22,59
Saadet Partisi	Hasan Akpınar	27. 894	%12,17
Demokratik Toplum Partisi	Dursun Yıldız	16. 902	%7,38
Milliyetçi Hareket Partisi	Muhammer Varol	13. 653	%5,96
Demokratik Sol Parti	İlyas Pehlivan	3. 177	%1,39
Büyük Birlik Partisi	Abdurrahman Mete	2. 211	%0,96
Anavatan Partisi	Ömer Yılmaz	1.219	%0,53
Demokrat Parti	Adnan Kınalı	1. 140	%0,50
Bağımsız Türkiye Partisi	Yusuf Yeni	356	%0,16
Türkiye Komünist Partisi	Celal Boz	270	%0,12
Bağımsız	Hüseyin Akçiçek	40	%0,12
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cahit Altunay	229. 132	%100

2011 seçim sonuçları

			Oy Oranı	Toplam Oy
1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	59,76	154. 204
2.	<u></u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	22,12	57. 085
3.	RACINGIL	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	6,81	17. 576
4.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	6,00	15. 485
5.	C. SAME PARTS	SP - Saadet Partisi	2,35	6.072
6.	8	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,76	1. 968
7.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,64	1.656
8.		DP - Demokrat Parti	0,32	835
9.	HEFAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,25	645
10.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,24	616
11.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,16	410
12.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,16	407

13.	RATINGL	ÇETİN DOĞAN	0,12	321
14.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,04	112
15.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,03	74
16.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0
17.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

E. Sultangazi İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Sultangazi yeni kurulmuş bir ilçe olduğundan, hizmet binaları dahi yetersizlik içerisinde ve dağınık olan bir yerel yönetim görüntüsü sergilemektedir. Hizmet birimlerini yeterli hale getirmekte zorlanan bir yerel yönetimin, altyapı ve üstyapı sistemlerini etkin hale getirmesi beklentisi, biraz zorlama bir yaklaşım olacaktır.

1. Yollar

Sultangazi ilçesinde, yol altyapısı dahi henüz yapım aşamasındadır. İlçenin yolları yeni yapılmakta ve büyük eksiklikler ve yetersizlikler bulunmaktadır.

TEM otoyolu ve bağlantıları İlçeye ulaşım konusunda kolaylık sağlasa da, ilçe içi yolların yetersizliği ve nitelik olarak sağlıksız oluşu büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlçenin acil olarak 15 km'lik ilçe içi yola ihtiyacı vardır.

2. Otopark

İlçede yapımı süren 2 otopark mevcuttur.

Park yeri sorunu, ilçe halkının ekonomik yapısı nedeniyle fazla olmasa da, arttan nüfus ve göç nedeniyle önlem alınması gereken konular arasındadır

İlçenin gelecekteki durumu dikkate alınarak, otopark altyapısının planlanması ve şimdiden inşaatının tamamlanması gerekir. İlçede var olan otopark ihtiyacının yollara park şeklinde karşılanması, İstanbul gibi bir kentte olağan karşılanması mümkün olmayan bir durumdur. Yolların otopark olarak kullanılması nedeniyle, trafik akışının olağan şekilde devam etmesi imkânı ortadan kalkmaktadır.

3. Ulaşım

Sultangazi ilçesine ulaşım, farklı alternatifler üzerinden sağlanmaktadır. Karayoluyla toplu ulaşım hizmetlerini etkin olmadığı, ihtiyaca cevap vermekten uzak olduğu görülmektedir.

22 ayrı otobüs hattının bulunduğu Sultangazi'de ulaşım sorunları halen çözülememiştir.

İlçe içerisinde ve yakın ilçelere giden minibüs hatlarının da bulunduğu Sultangazi'de, ulaşımın en baştan yeniden ele alınması, planlanması ve çözümlerin projelendirilmesi gerekmektedir.

İlçedeki tramvay hattı toplu ulaşımı hızlandırırken, karayolu trafiğini olumsuz etkilemiş ve aktif ana ulaşım arteri üzerinde daraltma suretiyle yapıldığı için trafik sıkışıklığına sebebiyet vermiştir.

4. Yeşil Alan

Yeni oluşturulan ve ikinci kez başkanını seçecek olan ilçede meydan bulunmamaktadır.

Kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarıyla ilgili net bilgi olmamakla beraber, ilçe merkezinde 1 metrekarenin altında kaldığı değerlendirilmektedir.

Su havzaları ve kapatılan taş ocakları listeye eklendiğinde rakam 12 m²ler seviyesine yükselmektedir.

İlçede park ve spor alanları çok yetersizdir. Aktif yeşil alan olarak kullanılabilecek alanların yapılmasıyla birlikte, semtlere hizmet verecek spor tesisleri ve mahalle spor alanları yapılmak suretiyle eksikliğin giderilmesi gerekir.

5. Eğitim

İlçe merkezinde altı yaşın üzerindeki okur-yazarlık oranı %88,1'dir. İlçe merkezinde okuma yazma bilenlerden %81,3'ü bir öğrenim kurumundan mezun olmuştur. Bunlardan %75,7'si ilkokulu, %12,9'u ortaokul ve dengi okulları, %9,2'si lise ve dengi okulları, %2,2'si yüksek öğrenim kurumlarını bitirmiş durumdadır. İlçedeki toplam okul sayısı 81 olup yetersiz kalmaktadır. Nüfusun yarısının eğitim çağında olduğu ilçede 25 ilköğretim ve 10 lise ihtiyacı bulunmaktadır

- 01-125. Yıl Ortaokulu
- 02-125. Yıl İlkokulu
- 03-50. Yıl İlkokulu
- 04-50. Yıl Ortaokulu
- 05-75. Yıl Ortaokulu
- 06-75. Yıl İlkokulu
- 07- Ali Cevat Özyurt Ortaokulu
- 08- Ali Cevat Özyurt İlkokulu
- 09- Aslangazi Ortaokulu
- 10- Aslangazi İlkokulu
- 11- Atatürk Çiftliği Ortaokulu
- 12- Atatürk Çiftliği İlkokulu

- 13- Atatürk Lisesi
- 14- Aydın Uçkan Ortaokulu
- 15- Aydın Uçkan İlkokulu
- 16- Cebeci Sultançiftliği Ortaokulu
- 17- Cebeci Sultançiftliği İlkokulu
- 18- Cebeci İlkokulu
- 19- Cumhuriyet Anadolu Lisesi
- 20- Cumhuriyet Ortaokulu
- 21- Cumhuriyet İlkokulu
- 22- Dostluk Ortaokulu
- 23- Dostluk İlkokulu
- 24- Ergun Baylav Özel Eğitim Uygulama Merkezi I. Kademe
- 25- Ergun Baylav Özel Eğitim Uygulama Merkezi II. Kademe
- 26- Ergun Baylav Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu)
- 27- Esentepe Ortaokulu
- 28- Esentepe İlkokulu
- 29- Fatih Sultan Mehmet İmam Hatip Ortaokulu
- 30- Fevzi Kutlu Kalkancı Ortaokulu
- 31- Fevzi Kutlu Kalkancı İlkokulu
- 32- Gazi Ortaokulu
- 33- Gazi İlkokulu
- 34- Habibler Anadolu Lisesi
- 35- Hacı Mehmet Cingil Ortaokulu
- 36- Hacı Mehmet Cingil İlkokulu
- 37- Hamit Süreyya Eremsel Ortaokulu
- 38- Hamit Süreyya Eremsel İlkokulu
- 39- Hüseyin Ersu Ortaokulu
- 40- Hüseyin Ersu İlkokulu
- 41- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- 42- İsmetpaşa Ortaokulu

- 43- İsmetpaşa İlkokulu
- 44- İstiklal Ortaokulu
- 45- İstiklal İlkokulu
- 46- İvat Turhan Ortaokulu
- 47- İvat Turhan İlkokulu
- 48- Mehmet Akif Ersoy Anadolu İmam Hatip Lisesi
- 49- Mehmetcik Ortaokulu
- 50- Mehmetcik İlkokulu
- 51- Melahat Öztoprak Ortaokulu
- 52- Melahat Öztoprak İlkokulu
- 53- Mevlana Ortaokulu
- 54- Meylana İlkokulu
- 55- Mimar Sinan Ortaokulu
- 56- Mimar Sinan İlkokulu
- 57- Mimar Sinan İmam Hatip Lisesi
- 58- Mimar Sinan İmam Hatip Ortaokulu
- 59- Nene Hatun Anaokulu
- 60- Nurettin Uzun Ortaokulu
- 61- Nurettin Uzun İlkokulu
- 62- Orgeneral Eşref Bitlis Ortaokulu
- 63- Orgeneral Eşref Bitlis İlkokulu
- 64- Orhangazi Ortaokulu
- 65- Orhangazi İlkokulu
- 66- Sultangazi Fahri Aygün Rehberlik ve Araştırma Merkezi
- 67- Sultangazi Anadolu İmam Hatip Lisesi
- 68- Sultangazi Gazi Ticaret Meslek Lisesi
- 69- Sultangazi Halk Eğitimi Merkezi
- 70- Sultangazi Kız Teknik ve Meslek Lisesi
- 71- Sultangazi Ortaokulu
- 72- Sultangazi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi

- 73- Sultangazi İlkokulu
- 74- Şair Abay Konanbay Anadolu Lisesi
- 75-Şehit Teğmen Ali Yılmaz Ortaokulu
- 76-Şehit Teğmen Ali Yılmaz İlkokulu
- 77- Yayla Anaokulu
- 78- Yunus Emre Ortaokulu
- 79- Yunus Emre İlkokulu
- 80- Zübeyde Hanım Ortaokulu
- 81- Zübeyde Hanım İlkokulu

Belediye olarak, İstanbul İl Özel İdaresinin tüzel kişiliğinin sona erdirilmiş olması da dikkate alınarak, eğitim tesislerinin bina ve teçhizat altyapısının güçlendirilmesine yönelik olarak projeler üretilebilecektir. Asıl önemlisi, okul çağında olan nüfusun eğitim desteği ve sosyal yardımlarla güçlendirilmesi sağlanarak, eğitimi terk oranlarının azaltılması ve sıfırlanmasına çalışılmalıdır.

6. Sağlık

İlçede mevcut 3 özel hastane, 7 tıp merkezi, 1 devlet hastanesi (Lütfiye Nuri BURAT hastanesi), 1 adet ana çocuk sağlığı merkezi, 14 adet sağlık ocağı bulunmaktadır. İlçede 13. 939 kişiye bir uzman doktor düşmekte, bu da sağlık açısından durumun içler acısı olduğunu göstermektedir.

Sağlık hizmetlerinin yetersiz olduğu alanlarda, belediyeler tarafından sosyal projeler kapsamında sağlık tesislerinin kurulması ve hizmetlerin gelemeyecek durumda olanların evlerinde sunulması, Sultangazi tarzındaki yerleşim yerlerinde etkin sonuçlar doğurabilecektir.

7. İbadethaneler

Sultangazi'de, 15 mahallede 104 camii bulunmaktadır.

İlçede yüzölçümünün fazlalığı ve dağınık yerleşim yerleri nedeniyle camii eksikliği bulunmakta olduğu düşünülmektedir.

Eksiklik olan yerlerde, ibadethane yapımı sırasında, mahallenin gereksinim duyacağı diğer altyapı tesislerinin ve mahalleye yönelik sosyal, kültürel, eğitsel ve benzeri faaliyet ve eğitimlerin verilebilmesi için gereksinim duyulacak mekanların planlanması ve inşasının yapılması örnek proje olarak gerçekleştirilebilir. Cami ve benzeri ibadethanelerin arazilerinin, konumlarının, arsalarının zemin altının sosyal projeler ve belediyecilik hizmetlerinin nitelik ve etkinliğinin artırılması amacıyla kullanılması bir ihtiyaçtır.

F. Sultangazi İlçesinde Ekonomik Durum

Fakirlik en büyük sorundur. İlçede her 3 haneden ikisi en fazla 1500 TL gelir elde etmektedir.

Yapılan araştırmaya göre her iki kişiden birinin evine en fazla 1000 TL gelir girmektedir.

İlçe halkının %60,6'sı çalışmazken, hane reislerinin işsizlik oranı %22,9 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Taş ocakları ilçenin en büyük ekonomik işletmeleridir.

Cebeci Bölgesi; Sultançifliği mahallesi, Habibler, Gazi mahallesi ve Malova Deresi mevkii arasında kalan geniş bir bölgeye yayılmıştır. Kalker türü taşın rezervi 450.000.000 m³ olup, bu da 675.000.000 tonluk bir ekonomik birimi ifade etmektedir. Bölgede 17 madencilik işletmesi faaliyet göstermektedir. İlçede büyük sanayi kuruluşu bulunmamaktadır.

G. Sultangazi Sorunlar, Çözümler ve Projeler

i. İlk işletmeye açıldığında Büyükşehir Belediyesi ve yerleşim alanı sınırları dışında kaldığı için çevreye rahatsızlık vermeyen maden ocakları, bugün etrafının da yerleşime açılmış olması nedeniyle solunum yolu rahatsızlıklarına, gürültü ve çevre kirliliğine yol açmaktadır. Ayrıca taş

ocaklarında çalışan kamyon ve ağır iş makinelerinin sebep olduğu tahribat nedeniyle, İlçenin yolları kullanılamaz durumdadır.

ii. Yoğun göç Sultangazi ilçesi için, var olan sorunların daha da kötüleşmesi anlamına gelmektedir. İlçe göç almaya devam etmektedir. İlçeye yönelen göçün gerisinde, hukuka aykırı yapılaşmaların sağladığı kolaylıkla konut bulmanın maliyetinin düşük olması ve ilçe halkı arasında var olan yoğun hemşehri dayanışmasıdır. Merkezi idare tarafından verilen yardımların bu ilçede daha etkin verilmesi şeklinde örtülü bir teşvikin varlığından da bahsedilebilir. Göç baskısının kontrol altına alınması, ilçedeki yapılaşmaların imar mevzuatına uygun hale getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada daha önce vurgulandığı üzere, ilçe genelinde sosyal niteliği ağır basan bir kentsel dönüşüm projesinin bir an önce başlatılması gerekir. Mevcut yapıların sorunları çözülerek mevzuata uygun hale getirildikten sonra, imar kolluk yetkilerinin etkin bir şekilde kullanılması suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların gündemden tamamen kaldırılması gerekir.

iii. Eğitim düzeyinin düşüklüğü, kent bilincinin ve sosyal yaşamın gereken düzeye ulaşmasının önündeki engellerden biridir. Eğitim seviyesinin düşüklüğü bir sorun olarak, İlçenin sosyo-ekonomik durumunun bir yansımasıdır. Ekonomik durumlarda yaşanan iyileşmeler, eğitim düzeyinin de yükselmesini sağlayacaktır. Eğitim düzeyinin yükseltilmesi, öncelikle mevcut eğitim çağındaki neslin eğitiminin desteklenmesini gerektirir. İlave olarak, orta ve üst yaş grubundaki insanlara yönelik kültürel ve sosyal eğitim modellerinin planlanması ve uygulanması suretiyle eğitim ve kültür seviyesi yükseltilebilir.

iv. Ekonomik zayıflık ya da işsizlik, Sultangazi ilçesinde acil müdahale edilmesi gereken bir sorundur. İşsizlik ve ekonomik yetersizlikler, Sultangazi ilçesinde karşımıza çıkan diğer sorunları tetikleyen bir sorundur. İşsizlik ve ekonomik sorunlar, sosyal belediyecilik projeleri kapsamında çözümlenmesi gereken bir sorundur. İşsizlik, yoksulluk ve yoksunluk sorunu, geliştirilecek projelerle Sultnangazi ilçesinde kolaylıkla çözüme kavuşturulabilir. Sosyal projeler üzerinden işsizlik sorunu çözümlenebilecektir. İstihdam ihtiyacı içerisinde olan kişilerin mesleki ve teknik

eğitime tabi tutularak, İstanbul'un, Avrupa Yakası'nın ihtiyaç duyacağı konularda yetişmiş işgücü haline getirilmesi yoluyla sorunun çözümlenmesi tahminlerin ötesinde etkili olabilecektir. Ekonomik yetersizlikleri ve işsizliği bir demokrasi sorunu olarak görmek gerekir. Merkezi idare tarafından verilen yardımlara bağlı olarak yaşamların sürdürme noktasında olan seçmenlerin bulunduğu bir ilçede, demokratik bir seçimden bahsedilemez. İnsanların iradesinin herhangi bir şekilde yönlendirilmesi, demokrasi dışında bir yönetimin habercisidir. Ekonomik, siyasi ya da şiddet içeren, ne türden olursa olsun, seçmen iradesinin baskılanmasının önüne geçilmesi gerekir. Bu noktada, belediye olarak, ilçenin genel olarak nüfus ve ekonomik durum analizini yaparak, sosyal yardımlar konusunu, entegrasyonun da bir aracı olarak kullanmak suretiyle çözümler üretilmesi tercih edilmelidir.

- v. Sağlık tesis ve alt yapı eksikliği sağlık hizmetlerinin yetersizliği önemli bir sorun olmakla birlikte, belediye imkânlarıyla kolay ve etkili bir şekilde çözümlenebilecektir. Hatta geliştirilecek sağlık hizmetleri altyapısıyla özellikle ilk yerleşik seçmenin çoğunluk desteğinin sağlanması mümkündür. Bu seçmenin ağırlıklı olarak mevcut iktidarı desteklemekte olduğu dikkate alındığında, seçmen tercihine yaşanacak bu değişimin, seçim sonuçları üzerinde etkili olacağı söylenebilir.
- vi. Güvenlik sorunu, Sultangazi ilçesinin sosyo-ekonomik sorunlarının bir yansıması olarak karşımıza çıkar. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır.
- vii. Kaçak yapılar, İstanbul genelinde karşımıza sıklıkla çıkan bir sorun olmakla birlikte, Sultangazi ilçesinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Kaçak yapı sorununun büyüklüğü, ilçede var olan konut

ihtiyacının karşılanamamasından kaynaklanmaktadır. Kaçak yapılar sorunu ve gecekondu yoğunluğu kapsamlı bir tespit çalışmasından sonra çözümlenebilecek bir sorundur. Yapılan inceleme sonucunda, kaçak yapılaşmanın hukuka uygun hale gelme imkânı olanların düzeltilmesi yoluna gidilebilecektir. Rant amacıyla yapılanlar bir yana, insanların barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapmış oldukları yapıların hukuka uygun hale getirilmesinin yolları aranacaktır. Burada kesinlikle ifade edilmesi gereken, bu noktadan sonra yapılaşmanın hukuki koşulların dahilinde gerçekleşmesi sağlanmalı ve bunun takibine özel önem verilmelidir.

viii. Kentleşme planlarının sağlıksızlığı olarak karşımıza çıkan sorun, aslında imar planlarının hatalı yapılması anlamına gelmektedir. İmar planlama süresi, bilimsel ve teknik inceleme ve araştırmalar sonucuna şekillenen raporlama süreci sonrasında, arazinin durumuna göre, toplumun ve idarenin ihtiyaçlarına göre, plan kararlarının oluşturulması ve yetkili kurullardan onaylatılarak yürürlüğe konulması şekline karşımıza çıkar. Ancak, kimi zaman yetkili idareler, bu gerekliliği yerine getirmeyerek, arazi, toplum ve kamu idaresinin gerekleriyle bağdaşmayan plan kararlarına imza atabilmektedirler. Böyle bir durumda, planlamanın amacına, kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı olarak ortaya konulan hükümler, sağlıksız ve sorunlu kentleşme olarak karşımıza çıkar. Bir kez ortaya çıkan sağlıksız kentleşmelerin geri dönüşümü uzun uğraş, zaman ve ekonomik kaynakla mümkün olabilecek olduğundan, genel olarak bu dönüşüm sağlanamamaktadır.

ix. Sultangazi ilçesinde ortak bir kent bilinci oluşturmanın gerekliliği, sosyal hayatın düzene girmesi bakımından gerekli olan bir durumdur. Öncelikle Sultangazi ilçesinde yaşamanın bir övünç kaynağı haline getirilmesi gerekir. Altyapısı sorunlu, yapılarında afet riski olan bir kentsel alanda yaşamaktan dolayı gurur duyacak insan bulmak zor olacaktır. Öncelikle, ilçenin sahip olduğu imkânların doğru bir şekilde araştırılması, geliştirilme imkânı olan projelerin belirlenmesi ve bu doğrultuda geleceğin planlanması doğru olacaktır. Kentlilik bilinci oluşturmak için gereken ikinci koşul, sosyal konularda çok duyarlı olan İlçe halkının ortak projeler etrafında toplanmasının sağlanmasıdır. İlçeyle bağlantılı bir sorunun birlikte üstesinden gelen insanların entegrasyon ve kentlilik bilinci

noktasında ilerlemeler sağlaması beklenir. Kentlilik bilincinin artırılmasında üçüncü gereklilik olarak, sosyal ve kültürel eğitim programlarının açılması, sertifika kurslarının yapılması suretiyle kişilerin kendileri hakkındaki algılarının olumlu yönde değiştirilmesi karşımıza çıkar. Dördüncü olarak, iş ve meslek edindirme ya da işgücünü nitelikli hale getirmeye yönelik mesleki ve teknik eğitim programlarının da kentlilik bilincinin gelişmesi ve ilçeyle entegrasyona katkı sağlayacağı dikkate alınmalıdır.

- x. Salgın hastalık tehlikesi ya da durumu bulunması, Sultangazi ilçesinin temizlik ve çevre kirliliği sorununun bir sonucudur. Bu noktada, çevresel sorunların giderilmesi, atıklarla mücadele, kamunun sıhhat ve huzuruna zarar veren faaliyetlerin önlenmesi çalışmalarının etkin bir şekilde yapılması gerekir. Sağlık koşullarını düzene koyamayan, genel sağlığı koruma altına alamayan bir belediyenin seçmen tercihleri bakımından zorluklar yaşaması kaçınılmazdır. Bu durumun etkin bir şekilde değerlendirilmesi ve çözüm üretilerek seçmene dokunulması bir gereklilik olarak kabul edilmelidir.
- xi. Altyapı eksikliği sorunu, İstanbul'un birçok ilçesinde karşımıza çıkmakla birlikte yeni kurulan ilçelerle mali dengesi oturmamış ilçeler bakımından çok daha yoğun bir sorun olarak dikkati çekmektedir. Altyapı eksikliği sorunu, bir planlama ve imar sorunudur. Düzenleme ortaklık payı olarak alınan arazilerin akibetinin takibi, bu yönde yaşananların ortaya konulması önemlidir. Altyapı alanlarına ayrılan arazilerin bir an önce imar planlarındaki fonksiyonları doğrultusunda düzenlenmesi sağlanmalıdır.
- xii. Baraj havzası imar düzenlemesi, İstanbul'un ortak değeri olan Alibey Barajı havzasının nezih bir mesire ve spor tesisleri alanı olarak kullanılmasına imkân sağlayacaktır. Yapılacak altyapılarla, Alibey Barajı çevresinin anakent sakinlerinin, özellikle Sultangazi ve çevre ilçelerde yaşayanların nefes alabilecekleri bir alana dönüştürülmesi yerinde olacaktır. Yeşil alan, spor alanı, mesire alanı, gezinti alanı, eğlen-dinlen alanı ve benzeri isimler ve fonksiyonlar altında, Alibey Barajı çevresinin İstanbul halkına kazandırılması Sultangazi Belediyesinin temel sorumluluklarından biridir.

xiii. Yüksek deprem riski taşıyan bir ilçe olarak, Sultangazi'de acil tedbirlerin alınması gerekir. Deprem riskinin yoğunluğu sorunu, yapıların standartlara uygun olarak insa edilmemis olmasından kaynaklanmaktadır. Öncelikle mevcut bina stokunun hızlı bir şekilde elde geçirilmesi gerekir. Elde edilen tespitler üzerinden projeler üretilmelidir. Güçlendirilerek mevcudiyetini devam ettirebilecek olanlarla, mutlak olarak yenilenmesi gerekenler ayrılarak çözüm sürecinin hızlı bir şekilde, tarafların ortak çalışmasıyla tamamlanması gerekir. Sultangazi ilçesi sınırları içerisinde kalan yerleşim yerlerinin, geçmişten bu yana, yapı stoklarının niteliği ve hukukiliği bakımından sorunlar barındırdığı bilinmektedir. Sorunlu bu yapıların deprem riski olmasa dahi, insana yakışır bir yaşam alanı sağlama görevi kapsamında Devlet tarafından dönüştürülmesi ve iyileştirmesi gerekir. Bu gereklilik doğrultusunda, sosyal odaklı kentsel dönüşüm çalışmalarının yapılmasına ihtiyaç vardır. Dönüstürülecek alanda bulunan tarafların katılımıyla, belediye tarafından hazırlanan kapsamlı bir çalışma sonucunda, kentin bütünlüğünü dikkate alarak, malikler ve alanda yaşayan herkesi düsünen, standartlar, mali ve teknik bakımdan merkezi idare tarafından desteklenen bir sosyal kentsel dönüşüm uygulamasına genel olarak İstanbul'da ihtiyaç olduğu gibi, Sultangazi ilçesinde de yoğun olarak gereksinim duyulmaktadır.

xiv. Suç oranının yüksekliği, organize suç örgütleri ve terör suçlarını içeren bir boyuta sahiptir. Sultangazi ilçesinde, toplumun kutuplaştırılmasına yönelik faaliyetlerin yapıldığı, bu durumun seçmenin davranışını yönlendirmek için bilerek ve isteyerek idare tarafından engellenmediği kanaati ilçede yaşayanların yaygın kanaatidir. Ayrıştırma politikası yerine ilçede yaşayanları ortak bir yaşayış etrafında hoş görü içerisinde bulunmalarını sağlayacak çalışmalar yapılmasına ihtiyaç vardır. Ötekileştirilen kişilerin organize suç yapılanmalarının eleman kaynağı olarak sorunun büyümesindeki temel etken olduğu gerçeğinin farkına varılmalı ya da bu doğrultuda projeler üretilmelidir.

xv. Huzur ve huzurun sağlanmasıyla ilgili sosyal politikalar, suçun zeminine müdahale edilmesi bakımından etkin olacaktır. Suç oranları ve suç tipleri üzerinden bir analiz yapılması mümkün ise de, bu yönde bir değerlendirmenin bu kapsamda ele alınmasını gerekli görmemekteyiz.

Bununla birlikte, Sultangazi ilçesinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorunun, daha doğrusu suçun, göz önünde bulundurulması çözüm üretilmesinin sağlanması, İlçenin kimliği bakımından önemlidir. Son yıllarda ilçede uyuşturucu satın alma-bulundurma ve kaçakçılığı noktasında artış dikkati çekmektedir. Uyuşturucuyla mücadele yerel yönetimlerden çok güvenlik birimlerinin sorumluluk alanında olan ve adli boyutu olan bir konu olmakla birlikte, uyuşturucu madde kullanımı suretiyle mağdur olan kişilerin korunması belediyelerin sorumluluk alanındadır. Belediyeler öncelikle uyuşturucuya bulaşma sonucunu doğuran nedenleri ortadan kaldırmalıdır. İşsizliğin temel nedeni olan iş olanağı bulunan bir alanda mesleki yeterliliğe sahip olmama eksikliğinin giderilmesi, belediyeler tarafından açılacak mesleki-teknik-kültürel eğitim programlarıyla aşılabilecektir. Aile yapılarında ortaya çıkan sorunların çözümüne katkı sağlanmasıyla mutlu insanların bu yola sapması önlenecektir. Ailelerin ve çocukların uyuşturucu ve benzeri maddelere ilişkin risklere karşı bilinçlendirilmesi çalışmaları, bu yönde sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesi ve benzeri önleyici projeler, uyuşturucu ve bağımlılık yapıcı madde sorununun çözümünde etkili olacaktır. İlave olarak, belediyeler, bağımlıların tedavisi konusunda gereken sağlık kuruluşunu doğrudan ya da teşvik suretiyle kurdurarak bu konuda görevinin gereğini yerine getirebilecektir.

H. Sultangazi İlçesine Yönelik Faaliyetler

Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" isimli bilimsel akademik çalışmayla, İlçenin mahalle ve sokak ölçeğinde sorunlarının belirlenmesi ve yerel yönetimle ilgili çözümlerin ortaya konulması yönündeki çalışmamız tamamlanmış olup analiz ve yayın süreci devam etmektedir.

Sultanbeyli ilçesi için asıl önemli proje, Sancaktepe ve Sultangazi ilçeleriyle birlikte özel bir çalışma ekibi kurularak, bilimsel ve teknik bir araştırma yapılması yönünde planlanmış olan etkin değerlendirme projesidir. Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi araştırmamızdan sonra, bu üç ilçeye yönelik bu çalışmaların başlatılması, kamuoyuyla paylaşılarak katkı vermek isteyenlere çağrı yapılması ve elde edilen veriler doğrultusunda çözümler şekillendirilerek projelerin ortaya konulması öncelikli hedef olmalıdır.

XXIII. Şile

A. Şile İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu

Şile²³, İstanbul iline bağlı küçük bir ilçedir. Marmara Bölgesi'nin kuzey doğusunda, Karadeniz kıyısındadır. Doğuda Kandıra, güneydoğuda Derince ve Körfez, güneyde Pendik ve Gebze, güneybatıda Çekmeköy ve batıda Beykoz ilçeleriyle çevrilidir. 712 km2 yüzölçümü ile yüz ölçümü bakımından en büyük ilçelerden biridir. Bununla birlikte nüfus olarak en küçük ilçeler arasında yer almaktadır.

İlçede iskân çok eskiye dayanır. Tarihi veriler, Şile çevresinin tarih öncesinde (Cilalı Taş Devri) iskan edildiğini göstermektedir. Kefken ile Bulgaristan sınırı arasındaki Karadeniz sahil kesiminde yapılan tarih öncesine ilişkin çalışmalarda, çeşitli yerlerde Paleolitik çağın muhtelif bölümlerine ve özellikle Epi-Paleolitik döneme ait birçok konak yeri ve işlik saptanmıştır. Buluntu yerlerinin sayısındaki artıştan, buzul sonrası dönemde (yaklaşık M. Ö. 12000 ile 6000 arasında) Karadeniz kıyı şeridi üzerinde önemli bir nüfus yoğunluğunun olduğu açık bir şekilde anlaşılmıştır. Nitekim İstanbul'un en eski buluntu yerleri arasında Şile'nin Ağva ve Sahilköy (Domalı) köyleri bulunmaktadır.

Şile antik çağda iki defa istilaya uğramıştır. Birinci istila, eski Yunanlıların Pers seferinden geri dönüşlerinde komutanları Xenophon tarafından, ikincisi de kıyı şeridini takip ederek ilerleyen Roma komutanı Lucullus tarafından gerçekleştirilmiştir. Roma döneminin izleri hala

²³ Wikipedia, The Free Encyclopedia

Şile'de görülmektedir. Doğu Roma İmparatoru Diokletianus zamanında (284-305), İnkese, Sofular gibi Şile mağaraları ilk inanan Hristiyanlar için tabii korunaklar olmuştur. Selçuklu Türkleri Kutalmışoğlu Süleyman Şah ile 1090 senesinde Şile'yi ele geçirmişlerdir. 1097 senesinde ise 1. Haçlı orduları Şile'yi Selçuklulardan geri almıştır. Şile'nin geri alınması ancak Yıldırım Bayezid döneminde mümkün olmuştur.

19. yy. Osmanlı kayıtlarına göre Şile kazası 1846'da Zaptiye Müşirliği'ne bağlıydı. 1876'da şile kazasının Dersaadet Şehremaneti'ne bağlandığı görülmektedir. 1877 Devlet Salnamesinde ise Şile, Zaptiye Nezaretine bağlı Üsküdar Mutasarrıflığına bağlıdır. 1924'de bütün sancaklar (mutasarrafflık) vilayet yapıldığında Şile'nin Üsküdar'a bağlılığı devam etmiştir. 1926'da yapılan yeni düzenlemeyle Üsküdar kaza haline getirilip İstanbul vilayetine bağlanınca Şile kazası Üsküdar'la aynı yapı içinde yer almıştır. Ayrıca Şile, Cumhuriyet'in kuruluşu ile birlikte oluşturulan ilk belediyelerden biridir.

B. Şile İlçesi Nüfus Analizi

Toplam 30. 218 nüfusuyla, sürekli yaşayan insan sayısı bakımından İstanbul'un en küçük ilçelerinden biridir.

İlçede yaşayan yaklaşık 30 bin kişinin yaş gruplarına göre dağılımı tablosu aşağıdaki gibidir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	1.605	815	790
'5-9'	1.520	783	737
'10-14'	1.793	909	884
'15-19'	2.285	1.212	1.073
'20-24'	2.714	1.556	1.158
'25-29'	2.013	1.080	933
'30-34'	2. 105	1.096	1.009

Toplam	30.218	15.522	14.696
'90+'	65	23	42
'85-89'	322	132	190
'80-84'	600	264	336
'75-79'	923	453	470
'70-74'	1.294	639	655
'65-69'	1.525	770	755
'60-64'	1.756	859	897
'55-59'	2.028	1.005	1.023
'50-54'	1.949	1.001	948
'45-49'	1.915	986	929
'40-44'	1.893	964	929
'35-39'	1.913	975	938

C. Şile Sosyal Yaşam Analizi

Şile, sosyal yaşamı yaz ve kış olarak ikiye ayrılmaktadır.

İlçede yaz aylarında hareketli turizm faaliyetleri nedeniyle canlanan sosyal yaşam, kış aylarında hava koşullarının da etkisi ile zayıflamaktadır.

1. Yerel gazeteler

İlçede düşük nüfusa rağmen aktif yayınlanan dört gazete bulunmaktadır

Şile Gündem

Şile Bizim Haber

Şile Port

Şile Yıldız Haber

Şile ilçesinde faaliyet gösteren yerel basın kuruluşlarıdır.

2. Dernekler

Şile'de 12 aktif dernek faaliyet göstermektedir.

Ağva Kuran Kursu – İst. ve Civarı Eğ. Öğr. Milli Kültüre Hizmet Vakfı Avcılar Derneği

Kumbaba Mahallesi Çevre Güzelleştirme Yaş. Tur. Spor ve Kalk. Der.

MEB - Özel Şile Merkez Erkek Öğrenci Yurdu - Şile Eğitim ve

Kültüre Hizmet Derneği

Milli Kültüre Hizmet Vakfı

Şile Ahmetli Köyü Kopuzlar Eğitim ve Yardım Derneği

Şile Birleşik Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Şile İlçesi Köylerine Hizmet Götürme Birliği

Şile Ordulular Derneği

Şile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Şile Şoförler ve Otomobilciler Odası

Türkiye Yardım Sevenler Derneği

İlçenin nüfusuna oranla dernek sayısı, sosyal örgütlenmenin etkin olduğunu göstermektedir.

3. Mahalleler

Şile İlçesi merkezde bulunan beş mahalle ve hukuken mahalle sayılmakla birlikte niteliğini koruyan 57 köyden oluşmaktadır.

Şile'ye bağlı köyle şunlardır;

Ağaçdere Köyü

Ahmetli Köyü

Akçekese Köyü

Alacalı Köyü

Avcıkoru Köyü

Bıçkıdere Köyü

Bozgoca Köyü

Bucaklı Köyü

Çataklı Köyü

Çayırbaşı Köyü

Çelebi Köyü

Çengilli Köyü

Darlık Köyü

Değirmençayırı Köyü

Doğancılı Köyü

Erenler Köyü

Esenceli Köyü

Geredeli Köyü

Göçe Köyü

Gökmaslı Köyü

Göksu Köyü

Hasanlı Köyü

Hacıllı Köyü

İmrendere Köyü

İmrenli Köyü

İsaköy Köyü

Kabakoz Köyü

Kadıköy Köyü

Kalemköy Köyü

Karabeyli Köyü

Karacaköy Köyü

Karamandere Köyü

Karakiraz Köyü

Kervansaray Köyü

Kızılcaköy Köyü

Korucuköy Köyü

Kurna Köyü

Kurfallı Köyü

Kömürlük Köyü

Meşrutiyet Köyü

Oruçoğlu Köyü

Osmanköy Köyü

Ovacık Köyü

Satmazlı Köyü

Sahilköy Köyü

Soğullu Köyü

Sortullu Köyü

Sofular Köyü

Şuayipli Köyü

Teke Köyü

Ulupelit Köyü

Üvezli Köyü

Yazımanayır Köyü

Yaka Köyü

Yaylalı Köyü

Yeniköy Köyü

Yeşilvadi Köyü

İlçe Merkezinde Bulunan Mahalleler ise şunlardır;

Kumbaba Mahallesi

Çavuş Mahallesi

Hacıkasım Mahallesi

Balibey Mahallesi

Ağva Merkez Mahallesi

Şile ilçesinde karşımıza çıkan dağınık yerleşim yapılanması, belediye tarafından verilecek hizmetlerin yeterliliğini ve etkinliğini doğrudan etkilemektedir.

D. Şile İlçesi Siyasi Analizi

Şile ilçesi, esas itibariyle sosyal demokrat seçmenlerin belli bir ağırlık oluşturduğu bir yerleşim yeridir. Ancak, bir kısım insanların İlçeden ayrılması nedeniyle seçmen dengesinde kısmi değişiklikler yaşanmıştır. İlçe partiler açısından, özellikle de anamuhalefet partisi bakımından kolaylıkla kazanılması gereken bir yerleşim yeridir.

Tek ihtiyaç halkın tanıyıp sevdiği bir aday bulmak ve sosyal demokrat politikalar oluşturmaktır.

Tüm İstanbul genelinin aksine, 2011 seçimlerinde anamuhalefet partisinin oy sayısının ve yüzdesinin arttığı bir ilçedir.

Doğru planlanması halinde kolay kazanılacaktır. Ancak, düşük nüfus dolayısıyla İstanbul geneline olan etkisi çok düşük kalacaktır.

Dağınık yapısı nedeniyle sandığa gitme oranı da düşüktür. Seçmenin sandığa gitmesi sağlanmalıdır.

Köy nitelikli mahallelerde yaşayan Balkan kökenli seçmenlerin tercihlerinin aday ve projelerle şekillendirilmesi önemlidir. Bu noktada özel çalışmalar yapılmalıdır.

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Can Tabakoğlu	3.775	%51,40
Milliyetçi Hareket Partisi	Hüseyin Kırcalı	1.734	%23,61
Cumhuriyet Halk Partisi	Ahmet Erman Çayıroğlu	1. 509	%20,55
Saadet Partisi	Mehmet Belen	106	%1,44

Adalet ve Kalkınma Partisi	Can Tabakoğlu	7. 344	%100
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Türkiye Komünist Partisi	Nazım Sarıcan	4	%0,05
Demokratik Sol Parti	Tülay Yıldız	22	%0,30
Demokrat Parti	Orhan Kayhan Kılıç	28	%0,38
Büyük Birlik Partisi	Adnan İşlek	32	%0,44
Bağımsız Türkiye Partisi	Nihal Kırtkırtoğlu	64	%0,87
Anavatan Partisi	Günay Handan Güçyılmaz	70	%0,95

2011 seçim sonuçları

1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	52,17 9.	. 958
2.	<u></u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	25,81 4.	. 926
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	14,91 2.	. 846
4.	BREINEAL	SEBAHAT TUNCEL	1,83	349
5.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	1,08	207
6.		DP - Demokrat Parti	1,06	202

8. HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi 0,57 10 9. AHMET TUNCAY ÖZKAN 0,53 10 10. BBP - Büyük Birlik Partisi 0,36 6 11. MP - Millet Partisi 0,17 3 12. DSP - Demokratik Sol Parti 0,14 2 13. DYP - Doğru Yol Partisi 0,10 2 14. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,05 1 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03					
9. AHMET TUNCAY ÖZKAN 10. BBP - Büyük Birlik Partisi 11. MP - Millet Partisi 12. DSP - Demokratik Sol Parti 13. DYP - Doğru Yol Partisi 14. TKP - Türkiye Komünist Partisi 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 17. O,03	7.	C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C	SP - Saadet Partisi	0,90	172
10. BBP - Büyük Birlik Partisi 0,36 6 11. MP - Millet Partisi 0,17 3 12. DSP - Demokratik Sol Parti 0,14 2 13. DYP - Doğru Yol Partisi 0,10 2 14. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,05 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03	8.	HEPAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,57	108
11. MP - Millet Partisi 12. DSP - Demokratik Sol Parti 13. DYP - Doğru Yol Partisi 14. TKP - Türkiye Komünist Partisi 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03	9.	RAGINSSI	AHMET TUNCAY ÖZKAN	0,53	102
12. DSP - Demokratik Sol Parti 0,14 2 13. DYP - Doğru Yol Partisi 0,10 2 14. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,05 1 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03	10.	S BP	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,36	68
13. DYP - Doğru Yol Partisi 0,10 2 14. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,05 1 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03	11.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,17	33
14. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,05 1 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03	12.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,14	26
 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03 	13.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,10	20
16. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,03	14.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,05	10
	15.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,05	9
IN EMED En la Dortini	16.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,03	6
17. EMEP - Emek Partisi 0,00	17.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Şile İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Altyapı sistemlerinin kurulması noktasında Şile zorlukları olan bir ilçedir. Zorluklar arasında nüfusun azlığı ve yerleşim yerlerinin aşırı dağınık olması ön plana çıkmaktadır. Geniş araziler üzerinde yaygın olarak yaşayan nüfusa hizmet götürülmesi zor ve maliyetli bir iştir. 30 bin civa-

rında insan yaşayan bir ilçenin mali kaynaklarının böylesine dağınık bir arazide altyapı sistemlerini kurmaya yeterli olmayacağı açıktır. Bu durum, belediye hizmetlerinin etkinliğini doğrudan etkilemektedir.

1. Yollar

Şile ilçesinin merkezle bağlantısında TEM otoyolundan ayrılan Şile yoluyla kolaylıkla ulaşabilmektedir. Yolun fiziki koşulları ve genişliği standartlara uygun olmakla birlikte, yaz aylarında ve özellikle de hafta sonları, bu yol yetersiz kalmaktadır.

İlçe içi yollar yeterli ve nispeten düzenli olmakla beraber, yine yaz aylarında turizm faaliyetlerinden doğan insan ve araç trafiğinde yaşanan artışlardan kaynaklanan sıkışıklıklar yaşanmaktadır.

Köylere ulaşım ise dar ve virajlı yollar ile sağlanmakta olup, talebi karşılamaya yeterli ancak, fiziksel koşullar ve yol kalitesi olarak ihtiyaca cevap vermekten uzaktır.

Geniş arazi üzerine yayılmış bir ilçede, yerleşim yerlerinin dağınık ve seyrek olmasının önemli avantajlarından biri, yolların yeterli olmasıdır.

2. Otopark

İlçe merkezinde hemen hemen tüm kıyı bandını kaplayan açık otopark alanı ihtiyacı karşılamaktadır.

İlçenin doğu girişinde yol kenarı parklar nedeniyle sıkıntı yaşanıyor olsa da, belirgin bir otopark ihtiyacı yoktur.

Otopark ihtiyacının yol kenarlarına araç park etmek suretiyle karşılanmasına izin verilememesi gerekir. Bu durumda, sınırlı da olsa, bazı bölgelerde otopark ihtiyacı görülebilir. Bu durumda, ilçenin gelecek projeksiyonları doğrultusunda park konusunun planlanması yerinde olacaktır.

3. Ulaşım

İlçeye Üsküdar ilçesi kalkışlı İETT seferleri mevcuttur.

Ayrıca Şile-Ağva-Üsküdar turizm otobüsleri de sefer yapmaktadır.

İlçe merkezi ve köyler arasında minibüs hatları bulunmaktadır.

İlçenin merkeze olan mesafesi, ulaşım talebinin değişkenliği, insanların özel araçlarıyla gitme tercihleri nedeniyle belirgin bir toplu ulaşım eksikliği ya da hizmet artış talebine rastlanmamaktadır.

4. Yeşil Alan

İlçe merkezinde yer alan ve toplam büyüklüğü 70. 180 m2 olan toplam 24 park bulunmaktadır. İlçe merkezinin 13. 250 nüfusuna karşılık kişi başına 5,3 m2 yeşil alan düşmektedir.

İlçe merkezinde yeşil alan miktarı standartların gerisinde kalmakla birlikte, ilçenin genelinde yeşil alan miktarının İstanbul ortalamasının ve standartların üstünde olduğu görülmektedir.

5. Eğitim

İlçede eğitim seviyesi İstanbul ortalamalarının üzerindedir.

İlçe sınırları içerisinde 1 rehberlik araştırma, 1 halk eğitim, 3 anaokulu, 17 ilkokul /ilköğretim okulu, 9 lise bulunmaktadır. Bu eğitim kurumu sayısı, ilçenin eğitim-öğretim gereksinimini karşılamaya yeterlidir.

İlçede hizmet veren eğitim kurumları şunlardır;

- 01-75. Yıl Ortaokulu
- 02- Ağva Anadolu Lisesi
- 03- Ağva Lisesi
- 04- Ahmetli Yahşibey Ortaokulu
- 05- Ahmetli Yahşibey İlkokulu
- 06- Balibey İlkokulu

- 07- Çayırbaşı Fatma Seher Hanım Ortaokulu
- 08- Çayırbaşı Fatma Seher Hanım İlkokulu
- 09- Çayırbaşı Fatma Seher Hanım İmam Hatip Ortaokulu
- 10- Demirtaşpaşa Anaokulu
- 10- Demirtaşpaşa Anaokulu
- 11- Dr. Vasıf Topçu Fen Lisesi
- 13- Kanan Ortaokulu
- 14- Kanan İlkokulu
- 15- Necda Moralıgil Ortaokulu
- 16- Necda Moralıgil İlkokulu
- 17- Şehit Levent Birben Anaokulu
- 18-Şehit Serkan Angay Ortaokulu
- 19-Şehit Serkan Angay İlkokulu
- 20- Şehit Öğretmen Hüseyin Aydemir Ortaokulu
- 21-Şehit Öğretmen Hüseyin Aydemir İlkokulu
- 22- Şile IMKB 50. Yıl Çok Programlı Lisesi
- 23- Şile Kız Teknik ve Meslek Lisesi
- 24- Şile Mesleki Eğitim Merkezi
- 25-Şile Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
- 26- Şile Oya-Ali Osman Keçici Anadolu Öğretmen Lisesi
- 28- Şile İMKB Halk Eğitim Merkezi
- 29- Üvezli Yıldız Aytaman Ortaokulu
- 30- Üvezli Yıldız Aytaman İlkokulu
- 31- Yıldırım Beyazıt Anaokulu
- 31- Yıldırım Beyazıt Anaokulu

İlçe nüfusunun eğitim durumlarına göre incelenmesi sonucunu gösteren tablo aşağıdaki gibidir.

Yaş grubu	Cinsiyet	eğitimsiz	Okuma yazma bilen	İlkokul	İlköğretim	Ortaokul	Lise	üni.	Y. lisans	Doktora Bilir	nmeyen Te	oplam
'6-13'	Erkek		689		5							694
	Kadın		620		5						2	627
'14-17'	Erkek		19		361		2					382
	Kadın	1	18		335		5				1	360
'18-21'	Erkek	2	40		326		196	12			12	588
	Kadın	2	17		105		179	10			2	315
'22-24'	Erkek	4	7		88		216	60			7	382
	Kadın	8	18		45		128	74			3	276
'25-29'	Erkek	2	5	42	80	6	250	151	4		30	570
	Kadın	7	24	90	81	8	172	155	5		18	560
'30-34'	Erkek	1	11	82	70	53	227	159	11	1	20	635
30-34	Kadın	1	20	126	49	38	171	116	12	1	15	549
'35-39'	Erkek	1	5	104	65	46	158	106	9		30	524
	Kadın	3	9	161	59	38	130	82	4		19	505
	Raum	J	,	101	3/	36	130	02	,		1)	303
'40-44'	Erkek	2	7	109	44	69	133	61	4	1	21	451
	17 . 1	12	20	165	47	46	116	41	2		11	400
	Kadın	12	20	165	67	46	116	41	2		11	480
'45-49'	Erkek		6	130	54	80	129	66	6	4	21	496
	1											
	Kadın	6	15	191	45	49	83	35	2		14	440
'50-54'	Erkek	4	2	103	30	65	127	43	5		22	401
	Kadın	15	13	150	27	34	80	33	2		20	374
'55-59'	Erkek	1	2	141	8	53	63	46	2		30	346
55-57	LAKER	1	2	171	3	55	0.5	70	2		50	510
	Kadın	14	19	160	13	34	52	31	1		32	356

'60-64'	Erkek	3	7	108	7	42	47	37		1	26	278
	Kadın	6	15	141	5	26	35	16	1	1	30	276
'65 +'	Erkek	13	28	268	4	70	77	58	2	4	62	586
	Kadın	82	54	350	4	41	48	26	2	1	69	677
	Toplam	190	1. 690	2. 621	1.982	798	2. 824	1.418	74	14	517 12.	128

6. Sağlık Hizmetleri

Sağlık kuruluşlarının yeterli olması, Şile ilçesinin özel durumu, daha doğrusu merkeze olan uzaklığı nedeniyle önemli bir gereksinimdir. İlçede bir tam teşekküllü devlet hastanesi, 2 sağlık ocağı ve 1 poliklinik bulunmaktadır.

30 bin kişilik sabit nüfus bakımından ilçede var olan sağlık tesisleri ihtiyaca cevap verme bakımından yeterlidir. İlçenin önemli bir sağlık altyapı eksiği bulunmamaktadır.

7. İbadethaneler

İlçenin arazisinin geniş olması ve yerleşim yerlerinin dağınık olması, cami sayısını da etkilemiştir. İlçede her mahalle ya da köye bir cami düşecek şekilde, toplam 61 camii bulunmaktadır. Bu camilerin başlıcaları şunlardır;

Osmanköy Sevişli Mah. Camii

Günani Camii

Ağaçdere köyü Camii

Ağva Yakuplu Camii

Büyükbucaklı Camii

Büyükaşağı Camii

Alacalı Camii

Bozgoca Camii

Akçakese Camii

Çelebi Ahmet Camii

Göçe köy Camii

Doğancılı Camii

Değirmençayırı Camii

Çelebi Camii

Çayırbaşı Camii

F. Şile Ekonomisi

Şile ekonomisi ağırlıklı olarak turizme dayalıdır.

Balıkçılık ve tarım ilçedeki diğer gelir kaynaklarıdır.

İlçe kendi adını taşıyan bezi ile de önemli bir ekonomik gelir sağlamaktadır.

İlçede işsizlik oranı düşük olup, ekonomik seviye orta/orta üst olarak tanımlanır

İlçede büyük işletmeler yoktur.

Konaklama tesisleri, yeme içme, turistik satış mağazaları ilçe ekonomisinin temelini oluşturmaktadır.

Köylerde tarım ve hayvancılık önem kazanmaktadır.

Şile köylerinde toplam 60 bin dönüm arazide tarım yapılırken, 5600 büyükbaş, 7700 küçükbaş hayvan bulunmaktadır.

İlçenin sahip olduğu, tarım, hayvancılık, meyvecilik, balıkçılık ve benzeri ekonomik faaliyetlerin İstanbul halkına sunulmasında yeterince etkin ve başarılı olduğu söylenemez. İlçe belediyesi tarafından Şile halkı tarafından üretilen nitelikli ve doğal ürünlerin anakent insanlarına sunul-

duğu özel satış yerleri kurulması suretiyle ilçenin ekonomisinin çok daha gelişkin hale getirilmesi mümkün olacaktır.

G. Şile Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Şile ilçesinde, İstanbul'un diğer ilçelerine kıyasla, çok önemli sayılacak sorunlara rastlanılmamaktadır. Bununla birlikte, ilçenin kendi özelliklerine bağlı olarak kimi sorunlarının varlığı da dikkat çekmektedir.

- i. Köy yollarının iyileştirilmesi önemli sayılabilecek bir ihtiyaçtır. Köy denilen yerleşim yerleri aslında İlçenin mahalleleridir. Bu yerleşim yerlerinin yaz ve bahar aylarında İstanbul insanına hizmet verecek şekilde güçlendirilmesinin ilk koşulu yeterli ve nitelikli yol altyapısının varlığıdır.
- ii. Köylere ulaşan içme suyu şebekesinin yenilenmesi ihtiyacı, köy olarak tanımlanan mahalle sakinlerinin içme ve kullanma suyu konusunda anakent hizmetlerinden yararlanmak istemesinden doğmaktadır. Köy-mahalle statüsündeki yerleşim yerlerinde, içme suyu ihtiyacının doğal kaynaklardan karşılanması da pekala mümkün olabilirse de, halkın tercihi anakent şebeke suyundan istifade etmek yönünde şekillendiğinden, içme suyu şebekesinin yenilenmesi ihtiyacı kendini göstermektedir.
- iii. Artan turizm talebi, yaz ve bahar aylarında ilçenin koşullarını zorlamaktadır. Özellikle yaz aylarında ilçeye yoğun bir şekilde yazlıkçılar gelmektedir. Bu dönemde ilçede bulunan tesisler ihtiyaca cevap verebilme noktasında yetersiz kalmaktadırlar. Şile ilçesinin turizm altyapısının güçlendirilmesine yönelik yatırımların planlanması ve tamamlanması önemlidir. Bu noktada yerel yönetimin öncelikle ihtiyacı doğru analiz eden bir imar planıyla, turizm faaliyetlerinin gereklerine göre plan hükümlerini oluşturması ve yatırımcıları teşvik etmesi gerekir. İlave olarak, yerel yönetimlerin imkânları ölçüsünde altyapının güçlendirilmesinin desteklenmesi de mümkündür. Yaz döneminde yoğunlaşan turist sayısının ve güçlendirilmesi gereken turizm altyapısının nitelik artışının önündeki temel engel belediyenin mali kaynaklarının yetersiz olmasıdır. Yerleşik nüfusu 30 bin civarında olan İlçenin, yaz döneminde gelen gerçek nüfusun on katını geçen insan sayısına hizmet vermesi zor olmak-

tadır. Çünkü İlçenin merkezi bütçeden alacağı pay, yerleşik nüfusa göre belirlenmektedir. Bu durum İlçenin aleyhine sonuç doğurmaktadır.

iv. Balıkçılığın kötüye gitmesi Karadeniz ekosisteminde yaşanan değişimin habercisidir. Karadeniz'de yaşayan balık türlerinin yok olması ya da balık sayısının azalması, ilçe balıkçılarının durumunu doğrudan etkilemektedir. Kirlenen Karadeniz, eskisi kadar verimli ve bereketli avlar sunamamaktadır. İlçede tutulan balıkların özel müşterileri bulunmaktadır. Bir kısım insanların sadece balık almak için İstanbul'un Avrupa yakasında bulunan ilçelerden kalkıp Şile'ye geldikleri görülmektedir. Bu durum, turizm gelirlerinin olmadığı kış mevsiminde İlçe ekonomisine bir katkı olarak önem taşımaktadır.

v. Toplu konut ihtiyacı, İlçe içerisinde ve İstanbul'un farklı semtlerinden gerçekleşen nüfus hareketlerinin oluşturduğu bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın Merkezi İdare ya da İstanbul Büyükşehir iştirakleri tarafından karşılanması mümkündür. Bu noktada belediye olarak, öncelikle ihtiyacın analizinin yapılması, uygun arazinin bulunması ve planlama altyapısının hazırlanması gerekir. Bütün bu tespitler yapıldıktan sonra, hazırlanacak proje doğrultusunda, ilgili idare ya da büyükşehir iştirakiyle yapılacak işbirliği içerisinde konut ihtiyacının toplu olarak çözümlenmesi mümkün olabilecektir.

vi. Hayvancılığın gelişememesi ya da desteklenme ihtiyacı, Şile ilçesinde kendini göstermektedir. Hayvancılığın teşvik edilmesi merkezi idare tarafından projelendirilmiş olmakla birlikte, hayvancılık faaliyetlerine teknik destek sağlanması ve veteriner hizmetlerinin sunulması suretiyle desteklenmesi mümkündür. İlave olarak, hayvancılık faaliyetlerinin bilimsel gereklilik doğrultusunda yapılmasının sağlanması amacıyla araştırmalar yapılması, alınan sonuçlara göre projeler oluşturulması ve halka eğitim verilmesi gibi tedbirlerle hayvancılık faaliyetlerinin etkin bir ekonomik etkinliğe dönüştürülmesi mümkündür.

XXIV. Tuzla

Tuzla, İstanbul'un Asya kısmında bulunan sınır ilçelerinden biridir. Tuzla adının, bir dönem ilçede bulunan tuzlalardan dolayı verildiği bilgisi mevcuttur. İstanbul'un az nüfuslu (197 bin) ilçelerinden biridir. 2009 yerel seçimlerinde oldukça düşük bir farkla seçim kaybedilmiştir. İlçe seçmenleri içerisinde belirgin bir sosyal demokrat kitle bulunmaktadır.

A. Tuzla İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konum

Tuzla²⁴, İstanbul'un en güneyinde yer alır. Coğrafi konum olarak kuzeyde ve batıda Pendik ilçesi bulunur. Doğusunda Kocaeli'nin Gebze ilçesi yer alır. Güneyinde Marmara Denizi bulunur ve 13 km kıyı şeridine sahiptir. Deniz seviyesinden yüksekliği, merkezde ortalama 25-30 metredir. Güneydeki Tuzla Burnu büyük bir çıkıntı olarak göze çarpar. Yüzölçümü 201 km2'dir.

Tuzla'nın en eski tarihi Bakırtaş (Kalkolotik çağa) dönemine kadar gitmektedir. Tuzla İlkokulu'nun yapımı sırasında Bakırtaş (Kalkolotik çağa) dönemine ait çanak çömlek bulunmuştur. Şevket Aziz Kansu'nun 1965'de yaptığı kazılarda Tuzla İlkokulu bahçesinde ve yakınındaki (kale kapısı) bostanda yaklaşık olarak 100 metreyi kapladığı anlaşılan düz bir yerleşme bulunmuştur. Ayrıca bu kazıda Bakırtaş dönemine (Kalkolotik çağ) ait çanak çömlek ve de kültür eşyası ele geçirilmiştir.

Tuzla'da çok sayıda Bizans devrinden kalma mimari unsurlara rastlanmıştır. 1972 yılında yapılan ilk tarihi kazıda Bizans Devri Kilisesi or-

²⁴ Wikipedia, The Free Encyclopedia

taya çıkarılmış, ikinci kazıda ise Ekrembey Adası'nda yapılmış olan Saint Andre Manastırı ortaya çıkarılmıştır. İncir Adası'nda Hagios Gikara Manastırı, Tuz Burnu'nun kuzeyinde yarımadada Hagios Geogios Manastırı bulunmaktadır.

Tarihi eser olarak Tuzla'da yedi kilise ve Padişah I. Sultan Ahmet zamanında yapılan bir camii bulunmaktadır. Orhanlı Köyü'nün 600 yıl kadar önce kurulduğu tahmin edilmektedir. Aydınlı Mahallesi de tarihi bir mahalledir.

Tuzla'nın Osmanlıya geçmesi Orhan Gazi (1281-1362) dönemine rastlar. Orhan Gazi'nin 1329'da Pelakonon'da (Darıca ile Eskihisar arasında) Bizans imparatorunu yenilgiye uğratmasıyla bölge Osmanlılara geçer. Erken dönem Osmanlı vakayinamelerinde bölgenin Osmanlı hakimiyetine geçişinde Abdurrahman Gazi'nin gösterdiği büyük yararlığa yer verilir.

Osmanlı döneminde Tuzla, doğuya giden yol güzergahında bulunduğu için bir konaklama yeri olarak kullanılmıştır. Kayıtlarda Tuzla Menzili adıyla geçen bu konaklama yeri sefere giden ordunun da konaklama yeriydi. 1730 tarihli hükümde İran seferine çıkan ordunun konaklama yerleri zikredilirken Tuzla menziline yer verilmiştir.

Tuzla, Osmanlı sultanlarının av mahalleri arasında idi. Osmanlı sultanları Yakacık, Soğanlık, Tuzla, Samandıra ve Gebze civarında avlanıyorlardı. Buralardan izinsiz ağaç kesmek ve avlanmak yasaktı.

Milli Mücadele yıllarında Tuzla'nın Müslüman ahalisi büyük sıkıntılar yaşamıştır. Tuzla'da oturan Rum ahalinin Yunanlılarla açık işbirliğine rağmen Türk nüfus birlikte yaşamayı sürdürmüştür. Lozan Antlaşması ile Selanik'ten gelen Türklerin Tuzla'ya yerleşmesi ile Rumların çoğunluğu Yunanistan'a gitmişlerdir. Tuzla'da yedi kilise ve Padişah 1. Ahmet zamanında yapılan bir camii tarihi eser olarak bulunmaktadır.

B. Tuzla İlçesi Nüfus Analizi

Tuzla ilçesi, İstanbul'un diğer ilçelerinin nüfusuna kıyaslaa az sayılabilecek bir nüfusa sahiptir. İlçe nüfusu 197. 657 kişidir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	16.942	8.711	8. 231
'5-9'	16.329	8.444	7.885
'10-14'	16.502	8.535	7. 967
'15-19'	15.781	8.255	7. 526
'20-24'	18.147	10. 183	7. 964
'25-29'	18.992	9.667	9.325
'30-34'	20.480	10.353	10. 127
'35-39'	17.771	9.164	8.607
'40-44'	14.973	7.840	7. 133
'45-49'	12.496	6.476	6.020
'50-54'	9.395	5.037	4. 358
'55-59'	7.095	3.610	3.485
'60-64'	4.813	2.404	2. 409
'65-69'	3.028	1.455	1.573
'70-74'	2.066	921	1. 145
'75-79'	1.309	533	776
'80-84'	979	354	625
' 85-89'	450	138	312
'90+'	109	15	94
Toplam	197.657	102.095	95.562

C. Tuzla Sosyal Yaşam Analizi

Tersaneler bölgesi Tuzla'da nispeten hareketli bir sosyal yaşam vardır. İlçenin uzun deniz sahillerinin büyük bölümünde yer alan gezinti alanları aktif olarak kullanılmaktadır.

1. Yerel gazeteler

Tuzla ilçesi, sahip olduğu sosyo-ekonomik durum nedeniyle yerel basın açısından da hayli hareketlidir.

Sahip olduğu 11 aktif gazetenin yanı sıra yerel haberler veren çok sayıda internet sitesi ve dergilere ev sahipliği yapmaktadır

Tuzla Gündem

Selam Tuzla

Yeni Tuzla

Tuzla İstanbul

Tuzla Olay

Turkuaz Gazetesi

Tuzla Manșet

Tuzla Yorum

Bizim Tuzla

Tuzla Haber

Tuzla Gazetesi

Tuzla ilçesinde basın yayın faaliyetlerinde bulunan yerel gazetelerdir.

2. Dernekler

Tuzla ilçesinde kayıtlı 170'i aşkın dernekten çoğunluğu iktisadi işletme olarak faaliyet göstermektedir. İlçede aktif çalışan 38 dernek ve vakıf bulunmaktadır

Haydar Eren Kültür ve Eğitim Vakfı

Çankırı Çerkeş Yalıözü Sosyal Yardımlaşma Derneği

Dünya Şizofreni Derneği

Erzincan Caferli Köyü Sosyal Kalkınma ve Dayanışma Derneği

Erzincanlılar Eğitim Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Esiad - Anadolu Endaze Sanayici ve İş Adamları Derneği

Eski Çınar Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Evliya Çelebi Mahallesi Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Gesad - Gemi Sanayicileri Derneği

Gisbir - Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği

İçmeler Mahallesi Cami Yardımlaşma ve Yaşatma Derneği

İstanbul Anadolu Yakası Nevşehirliler Sosyal Yardımlaşma ve Day. Derneği

İstanbul Mercan Yuvası Spor Çevre Koruma ve Güzelleştirme Derneği

Kars Akyaka Cebeci Köyü Yardımlaşma Dayanışma Güzelleştirme Kültür ve Kalkındırma Derneği

Kasev Vakfı Merkezi

Levent Sitesi Deniz ve Su Sporları Derneği

Levent Sitesi Mensupları Derneği

Mavi Mercan Eğitim Kültür Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Orhanlı Eğitime Yardım Derneği

Oruç Reis Denizciler Kulübü Derneği

Öz Kağıt İş Sendikası

Öz Tuzla Topkapı Otobüsçüler Derneği

Samsunlular Yardım ve Dayanışma Derneği

Sinop Durağan Çerciler Çorak Yüzlü Köyü Yardımlaşma Derneği

Sinoplular Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Tdsd - Türkiye Deri Sanayicileri Derneği

Trabzon Ağasarlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Trabzon İli Çarşıbaşı İlçesi Fener Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tuzla Çankırılılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tuzla Doğu Karadeniz Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tuzla Fenerbahçeliler Derneği

Tuzla Giresunlular Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Tuzla Mercan Spor Kulübü ve Yardımlaşma Derneği

Tuzla Rumelililer Derneği

Tuzla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Tuzla Şoförler Otomobilciler Minibüsçüler Esnaf Odası

Türk Kızılayı Tuzla Şubesi - Türkiye Kızılay Derneği

Türk Loydu Vakfı

3. Mahalleler

Tuzla İlçesinde 17 mahalle bulunmaktadır. Mahallelerin nüfus ortalaması İstanbul genel mahalle nüfus ortalamalarının altındadır.

Postane Mahallesi

Cami Mahallesi

İstasyon Mahallesi

Yayla Mahallesi

Evliya Çelebi Mahallesi

İçmeler Mahallesi

Aydıntepe Mahallesi

Mimar Sinan Mahallesi

Şifa Mahallesi

Aydınlı Mahallesi

Mescit Mahallesi

Orhanlı Mahallesi

Orta Mahallesi

Akfırat Mahallesi

Fatih Mahallesi

Tepeören Mahallesi

Anadolu Mahallesi

Tuzla'nın 17 mahallesi, ilçeye yönelik olarak yürütülecek hizmetlerin planlanma noktası olarak ele alınmalıdır. Hizmetlerin yerelleşmesi gerekliliği, mahalle ölçeğinden başlayarak idari faaliyetlerin ihtiyaca uyarlanmasını sağlama sonucunu doğurmalıdır.

D. Tuzla İlçesinin Siyasi Analizi

Tuzla 2009 yılında yapılan yerel seçimleri mevcut belediye başkanı kılpayı kazanmıştır. İşçi sayısının çok olduğu ilçede kemikleşmiş bir sosyal demokrat seçmen kitlesi vardır. İlçe halkı, seçimlerde çoğunlukla bilinçli seçim yapmaktadır. Bu doğrultuda açıklanacak projeler, seçmen üzerinde etkili olacak ve tercihlerini belirleme de yararlı olacaktır.

Doğru aday ve doğru projeler, ilçe seçmeninin tercihleri bakımından önemlidir.

İlçe seçmeninin genel olarak kültürel düzeyinin yüksek olması, sosyal projelerin destek görmesi sonucunu doğuracaktır. Sosyal demokrat seçmeninin gönüllü olarak sosyal sorumluluk projelerine destek sağlama eğiliminde oldukları gözden kaçırılmamalıdır. Seçim çalışmalarını sosyal politika ve projeler üzerinden planlayan partiler için gönüllü seçim çalışması yürüten sosyal demokrat seçmenlerin elini güçlendirecek sosyal projelere ağırlık verilmesi, seçim sonuçları üzerinde proje sahibi ve aday adına olumlu etki yaratacaktır.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Şadi Yazıcı	37. 079	%40,25
Cumhuriyet Halk Partisi	Cemil Ekşi	35. 744	%38,80
Milliyetçi Hareket Partisi	İsak Dağcı	6. 900	%7,49
Saadet Partisi	Ali İsmail Kızılgöz	4. 505	%4,89
Büyük Birlik Partisi	Muhammet Demirbaş	3. 864	%4,19

Adalet ve Kalkınma Partisi	Şadi Yazıcı	92. 115	%100
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Liberal Demokrat Parti	Murat Akkan	31	%0,03
Bağımsız	Mehmet Vahiduddin Karaoğlu	110	%0,11
Türkiye Komünist Partisi	Haydar Akın	140	%0,15
Demokrat Parti	Perihan Usta	196	%0,21
Bağımsız Türkiye Partisi	Seçkin Karataş	244	%0,26
Emeğin Partisi	Salih Akça	286	%0,31
Bağımsız	Kanber Saygılı	830	%0,90
Demokratik Sol Parti	Halil Özen	2. 186	%2,37

2011 seçim sonuçları

1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	51,55	55. 321
2.	<u>//</u>	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	28,59	30. 683
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	10,53	11. 302
4.	BACHACIL	SEBAHAT TUNCEL	3,57	3. 835
5.	SARKET PRACTIS	SP - Saadet Partisi	1,98	2. 122

6. MALKIN SESI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,82	879
7. RECHASI	AHMET TUNCAY ÖZKAN	0,76	814
8.	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,46	491
9. NEFFAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,37	394
10.	DP - Demokrat Parti	0,36	387
11.	DSP - Demokratik Sol Parti	0,21	226
12.	MP - Millet Partisi	0,17	184
13.	TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,14	154
14.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,11	120
15.	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,04	48
16.	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,03	30
17.	EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Tuzla İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Tuzla ilçesi, arazi yapısı ve geniş alanlarda görece olarak düşük yoğunluklu yapılaşmalar nedeniyle altyapı konusunda nispeten şanslı bir yerleşim yeridir.

1. Yollar

Tuzla ilçesi, yollar bakımından şanslı sayılacak ilçelerdendir. İlçenin içinden geçen E-5 karayolu ve TEM otoyolu üzerinden kolay ulaşım sağlanmaktadır.

İlçe içerisinde yol kalitesi yüksek olmakla beraber, dar ve ihtiyacı karşılamaktan uzak kalmaktadır.

İlçede yıllık 10 km'ye yakın yeni yol açılmasına rağmen, dağınık yerleşim yapılanması nedeniyle ihtiyaca cevap vermekten uzaktır. Tuzla ilçesinde yapılan yolların yıllık 20 km'ye çıkarılması gerekmektedir.

2. Otopark

Tuzla İlçesinde yerleşim yerlerinin dağınık ve az katlı olmasından dolayı, otopark konusunda ihtiyaç görece olarak daha düşüktür.

İlçede belediye tarafından kiraya verilen 1, Trafik Vakfı tarafından işletilen 2, İspark tarafından işletilen 3'ü yol üstü, biri açık olmak üzere toplam 7 otopark bulunmaktadır.

Tuzla'nın mevcut durumu nedeniyle, otopark ihtiyacı birinci öncelik olarak görülmese de, gelecekte ortaya çıkması olası ihtiyaçlar doğrultusunda otopark yapılanmasının planlanması gerekir. İlçeye yeni otopark alanları kazandırılması gelecek açısından öncelikli projelerden olmalıdır.

3. Ulaşım

Tuzla ulaşım hizmetleri açısından şanslı ilçelerdendir.

Batıda Topkapı'dan başlayıp, doğuda Kocaeli'nin Gebze ilçesine kadar pek çok noktadan çok sayıda otobüs ve minibüs ile ulaşım sağlanmaktadır.

İlçedeki tek sorun, trafik yoğunluğu dolayısıyla ulaşım sürelerinin uzunluğudur.

Devreye giren raylı sistem yatırımlarıyla birlikte, Tuzla'nın ulaşım altyapısı daha da güçlenmiş olacaktır.

4. Yeşil alan

Tuzla yeşil alan bakımından şanslı ilçelerdendir. İlçede toplam 109 park bulunmaktadır.

Kişi başın düşen yeşil alan miktarı 7 m² olarak hesaplanmaktadır. İstanbul'un merkez ilçelerine oranla yeşil alan miktarı oldukça yüksek olmakla birlikte, Bakanlık tarafından Türkiye için belirlenen 10m2 kişi başı yeşil alan standardının gerisindedir. Tuzla'da dağınık yapılaşma, yeşil alanların yerleşim yerlerine dağıtılmasını ya da ulaşılabilir hale getirilmesini gerektirmektedir. İstanbul ortalamalarının üzerinde olmakla birlikte, Tuzla İlçesinde kişi başında düşen yeşil alan miktarının 10 m² seviyesine yükselmesi gerekmektedir

5. Eğitim

Tuzla'da 2 anaokulu, 42 ilk/orta/ilköğretim okulu, 17 lise, 4 üniversite bulunmaktadır.

İlçede ayrıca 23 özel anaokulu, 6 özel ilköğretim okulu, 2 özel lise bulunmaktadır. İlçenin nüfusu dikkate alındığında, bu sayının İstanbul genel ortalamalarına göre daha iyi durumda olduğu görülmektedir.

Yaş	Cinsiyet	Okuma bilmeyen	O/Y bilen	İlkokul	İlköğretim	Ortaokul	Lise	Üni.	Y. lisans	Doktora	Bilinmeyen	Toplam
'6-13'	Erkek		13. 329		48						14	13.393
	Kadın	3	12. 469		60						19	12.551
'14-17'	Erkek	5	391		6. 294		39				20	6.749
	Kadın	7	365		5. 728		45				19	6.164
'18-21'	Erkek	22	394		4. 134		2.843	164			111	7.668
	Kadın	32	280		2. 512		2.760	243			69	5.896
'22-24'	Erkek	22	170		1.706		2. 603	1. 054	2		132	5. 689
	Kadın	66	241		1.471		2.016	1.030			130	4.954
'25-29'	Erkek	33	182	827	2. 169	116	3.412	2. 191	79	2	611	9.622
	Kadın	82	253	2. 109	1.783	97	2. 682	1.917	78	4	233	9. 238
'30-34'	Erkek	29	121	1.609	2.045	743	3. 394	1.778	185	27	385	10.316
	Kadın	89	184	3. 215	1.451	652	2. 532	1. 525	138	22	241	10.049
'35-39'	Erkek	20	55	1.774	1.850	763	2.679	1.503	199	31	268	9.142
	Kadın	71	151	3.069	1.492	615	1.717	1. 103	134	25	163	8.540
'40-44'	Erkek	14	43	1.624	1.854	886	1. 862	1. 093	197	66	180	7.819
	Kadın	96	219	2.795	1. 267	539	1.150	723	112	40	139	7.080
'45-49'	Erkek	29	46	1.711	1. 587	701	1. 272	747	153	51	162	6.459

	Kadın	224	268	2.768	869	436	749	428	50	26	172	5.990
'50-54'	Erkek	31	58	1.922	743	493	1.005	500	76	27	165	5.020
'55-59'	Kadın Erkek	314 59	316 93	2. 167 1. 671	355 341	272 324	512 470	219 390	17 34	10 12	154 199	4. 336 3. 593
	Kadın	450	417	1.646	151	177	286	138	8	3	183	3. 459
'60-64'	Erkek	50	103	1. 175	109	193	304	272	25	11	151	2. 393
	Kadın	453	343	997	36	116	192	106	8	3	151	2. 405
'65 +'	Erkek	311	343	1.653	52	192	280	290	31	17	239	3.408
	Kadın	1.550	618	1.387	20	171	217	126	7	3	418	4. 517
	Toplam	4. 064	31.452	34.119	40. 127	7. 486	35.021	17.540	1.533	380	4.728	176. 450

Tuzla ilçesinde nüfusun eğitim durumu analizlerine bakıldığında, okuma yazma bilmeyen nüfusun görece olarak düşük olduğu ve yüksek eğitimli kişi sayısının fazla olduğu görülmektedir. Eğitim ve kültür düzeyinin yükselmesi, ilçe seçmeninin bilinçli olarak tercihlerini ortaya koymasını mümkün kılmaktadır.

6. Sağlık

Bir devlet ve bir özel olmak üzere 2 hastane bulunan Tuzla'da, bir özel poliklinik ve bir ana çocuk sağlığı merkezi bulunmaktadır.

Sağlık altyapısı yeterli olmayan ilçede 50 yataklı devlet hastanesi günde 1200 hastaya ayakta bakım/tedavi hizmeti vermektedir.

İlçede yeni devlet hastanesi projesi yapılmış olup, tamamlanması beklenmektedir.

Semt polikliniklerinin de artması gerekmektedir.

Sağlık hizmetleri konusunda var olan bu eksiklikler, merkezi idare tarafından karşılanabileceği gibi, belli ölçüde, belediye sağlık hizmetleri verilmek suretiyle de karşılanabilir.

7. İbadethaneler

Toplam 137 cami bulunan ilçede, belli başlı olanlar şunlardır:

Boya Vernik Camii

Yeni Cami

Abdullah Pehlivan Camii

Akfırat Kirazlıtepe Camii

Aydınlı Hüda Camii

Aydınlı Yıldız Camii

Aydıntepe Camii

Deri Sanayi Camii

Gümüşpınar Camii

Hacı Mustafa Eminoğlu Camii

Hz. Ebubekir Camii

İmamı Gazali Camii

İstasyon Dörtyol Camii

İstasyon Yeni Camii

Mevlana Camii

Mevlana Camii

Mimar Sinan Camii

Mimar Sinan Merkez Camii

Mimar Sinan Merkez Camii

Mimar Sinan Yavuz Selim Camii

Nalbant Camii

Orhanlı Hacı Ahmet Camii

Orhanlı Merkez Camii

Orhanlı Merkez Camii

Orhanlı Orta Mahallesi Camii

Orhanlı Şehit Mustafa Hasanoğlu Camii

Orhanlı Yavuz Selim Camii

Orhanlı Yeşil Camii

Orhanlı Yeşil Camii

Sahil Kutlu Doğum Camii

Sultan 1. Ahmet Camii

Ş. Mustafa Hasanoğlu Camii

Şifa Fatih Camii

Sifa Fatih Camii

Şifa Merkez Camii

Şifa Orta Mescid

Şifa Orta Mescit

Tepeören Camii

Tepeören Camii

Tuzla Yeni Camii

Yavuzevler Camii

Yeni Evler Camii

Yeşildere Camii

Yeşildere Camii

Zeytinlik Camii

17 mahallede faaliyet gösteren 137 cami oldukça yüksek sayılabilecek bir miktardır. Mahalle başında düşen cami sayısı ortalama 8'dir. Bu durum, sosyal demokrat seçmen kitlesinin aynı zamanda inanç konusunda duyarlı olduğu şeklinde de değerlendirilebilir. En azından, oluşturulacak seçim projelerinde, ilçenin dini duygularının yoğunluğu dikkate alınmalıdır. Cami yoğunluğunun, belediye tarafından yürütülecek sosyal hizmetlerin altyapısının güçlendirilmesine vesile yapılması daha doğru olacaktır. Mevcut iktidar partisiyle yapılacak seçim yarışlarında, anamuhalefet partisini cami düşmanı olarak gösterme çabalarının önlenmesi doğru olacaktır.

F. Tuzla İlçesinin Ekonomik Durumu

Türkiye'nin en büyük tersanelerine sahip olan Tuzla ilçesi, çalışan konusunda aynı büyüklüğe ulaşamamıştır. Tersanelerde çalışanların büyük kısmı Kocaeli'nin Gebze ilçesinde ikamet etmektedir.

Tuzla Organize Sanayi Bölgesi, Boya ve Vernik OSB, Mermerciler OSB ve Kimyacılar OSB ilçenin işgücü istihdam imkânlarının büyük kısmını üstlenmektedirler.

Karma sanayi grubunda hizmet veren OSB'lerin yanı sıra ilçe sınırları içerisinde çok sayıda 1. Sınıf sanayi kuruluşu da bulunmaktadır.

Tuzla'da faaliyette bulunan büyük sanayi kuruluşlarının, ilçeye kayıtlı kişileri istihdam etmeleri noktasında bir eksiklik göze çarpmaktadır. İşgücünün nitelikli hale getirilmesi sonrasında bu dengesizliğin giderilmesi mümkün olabilecektir. Sanayi kuruluşlarının kirletmekte oldukları yerleşim yerinin istihdam gereksinimine karşı duyarlı olması beklentisi normal kabul edilmelidir.

G. Tuzla Sorunlar, Çözümler ve Projeler

- i. İmar planlarının tamamlanmamış olması Tuzla İlçesinde ciddi bir sorundur. Bir yerleşim yerinin imar planlarının yapılmamış olması, plansız yapılaşmanın teşvik ve tercih edildiği şeklinde yorumlanır. Plansız bir şekilde ortaya çıkan yapılaşmaların geriye dönüşünün çok zahmetli ve masraflı olduğu dikkate alındığında, yapılaşma sürecinin mutlak olarak planlama sonrasında gerçekleşmesinin sağlanması gerekir.
- ii. Akfırat ve Tepeören de alt yapı yetersizliği sorunu, Tuzla'ya bağlı yerleşim yerlerinin altyapı sorununun hala çözülemediğini göstermektedir. Yerleşim yerlerinin dağınıklığı, bu alanlara altyapı hizmeti götürülmesini zorlaştırmaktadır. Dağınık bir şekilde yapılanmış bulunan yerleşim yerlerine altyapı sistemlerinin götürülmesinin ya da kurulmasının zaman ve ekonomik kaynak gerektirmesinden dolayı, bu süreç, Tuzla İlçesinde oldukça aksamıştır.

iii. Yerleşim yerlerinin dağınıklığı, Tuzla İlçesinin yapılanması sürecinde ortaya çıkan bir sorun olmayıp, farklı yerleşim yerlerinin kanunla ilçeye bağlanmasından doğmuş bir durumdur. Siyasi irade, İstanbul sınırları içerisinde, daha doğrusu büyükşehirlerde belde belediyelerinin kapatılması yönünde bir yaklaşım ortaya koymuştur. Bu iradenin sonucu olarak, Tuzla Belediyesi dışındaki belde belediyelerinin bir kısmı ilçeye bağlanmış ve mahalle haline getirilmiştir. Tuzla İlçesine yeni bağlanan bu mahalleler, ilçe merkeziyle uzak sayılabilecek konumlardaki yerleşim yerleri olduğundan Tuzla İlçesi dağınık bir görüntü vermektedir. Yerleşim yerlerinin dağınıklığı sorunu, başta altyapı ve üstyapı sistemleri olmak üzere, belediye tarafından sunulan hizmetlerin gerektiği şekilde ve sürede bu yerleşim yerlerine ulaştırılmasına engel olmaktadır.

iv. İşsizlik oranının yüksekliği Tuzla için bir sorun olmakla birlikte, ilçenin sahip olduğu potansiyel dikkate alındığında bu sorunun çözümlenmiş olması gerekliliği görülür. İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, Kâğıthane, Sancaktepe, Sultangazi, Sultanbeyli gibi ilçelere nazaran Tuzla İlçesi için daha düşük yoğunlukta karşımıza çıkan bir sorundur. İşsizlik, sosyal güvence yokluğu, eğitim çağındaki çocukların okullaşma oranını düşürmesi, kimi suçların artmasına neden olması gibi birçok sorunu da beraberinde getiren bir sorundur. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, işgücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir. Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen işgücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir. Sertifikalı uzman işgücünün istihdamı kolaylaşacaktır. Bu noktada, ilçede faaliyet gösteren tersaneler ve diğer sanayi kuruluşlarının istihdam ihtiyacının bir kısmını bu kişilerden karşılanması istenebilir. İlave olarak, hizmet sektöründe çalışacak kişilerin nitelikli hale getirilmesine yönelik eğitim ve kurs faaliyetlerinin de işsizliği azaltan bir etkisi olacaktır. Aile yardımcılığı, hasta ve çocuk bakımı gibi aile içerisinde çalışma ya da iş yerlerinde yardımcı hizmetler konusunda yetişmiş insan gücünün çok daha iyi şartlarda istihdam şansı bulacağı projelendirilerek eğitimler verilmelidir.

v. Ticaret merkezlerinin azlığı, İlçede yaşayan kişilerin ya da üretim yapan kişilerin alış veriş ihtiyaçlarını karşılamaya yeterli mekanların bulunmaması anlamına gelmektedir. Bu durum, muhtemel olarak hükümetin gözünden kaçmıştır. Şifresi Otel-AVM-Residance olan bir merkezi idarenin bu fırsatı gözden kaçırması düşük bir ihtimaldir. Muhtemelen bu yatırımları yeterince gelir getirici bulmamışlardır.

vi. Su toplama havzası Tuzla ilçesinin bir kısım arazilerinin koruma altına alınmış olmasının gerekliliğini göstermektedir. İlçe yerleşmelerinin bir kısmı itibariyle İSKİ su toplama havzası alanı içinde kalan bir yerleşim yeridir. Su toplama havzası olarak statülendirilmiş olan dereler ve çevresinde yoğun yapılaşma karşımıza çıkmaktadır. Bu yapılaşmaların önemli bir kısmında imalat devam etmektedir. Su toplama havzası olan derelerde normal zamanlarda her hangi bir su akışı mevcut değildir. Yağmur sularının içme suyu havzalarına pozitif bir katkısının olduğu da düşünülmemektedir. Bu derelerin su toplama işlevinden çok, havzalardaki içilebilir suların kirlenmesinin önlenmesine yönelik olarak gereken tedbirlerin alınabilmesi amacıyla havza koruma kapsamına alınmış olacağı değerlendirilmektedir. Su havzası koruması kapsamında olan derelerin geniş kapsamlı bir teknik incelemeye tabi tutularak durumun yeniden belirlenmesi gerekir.

vii. Taban suyu seviyesinin yüksek olması, İlçe genelinde yapılaşma sürecinde bodrum katlarının kullanılmasını zorlaştıran ve çok katlı yapılaşmayı sorunlu hale getiren bir durumdur. Deniz seviyesine çok yakın olan Tuzla İlçesi arazilerinin yapılaşma sürecinde bu sorunu bilerek, temel yapılanmasında gelişen teknik imkânları kullanmaları ve bodrum katları kullanmaktan kaçınmaları gerekir. Bu noktada, sorunun çözümlenmesi adına Belediye tarafından yapılması gereken, arazi analizlerini detaylı bir şekilde yaparak, elde edilen veriler doğrultusunda plan kararlarını şekillendirmektir. İlçe arazilerinin bir kısmında var olan taban suyu seviyesini, belediye imkânlarıyla düşürmeye çalışmak mümkün, ancak gerekli olmayan bir proje olarak görülebilir. Mutlak olarak yapılmasına

ihtiyaç varsa, gerekli drenaj kanalları açılmak suretiyle sorunun çözümlenmesi mümkündür.

viii. Ruhsatsız bina sayısının çokluğu, bir başka ifadeyle kaçak yapılaşmaların yoğunluğu Tuzla İlçesinin sorunlarından biridir. Gecekondulaşma idarenin görevini gereği gibi yapmamış olmasından doğan bir sonuçtur. Bu sonucun ortadan kaldırılmasına yönelik olarak birçok Kanuni düzenleme yapılmış, dönüşümün sağlanmasına yönelik imkânlar verilmişse de beklenen sonuç alınamamıştır. Hukuka aykırı yapılaşmalar sorununun çözümlenmesinde, öncelikle mevcut yapılaşma stokunun hukuki ve teknik durumunun net bir şekilde ortaya konulacağı bir tespit çalışmasının yapılması gerekir. Tuzla İlçesinde sorunlu yapılaşmaların çözümlenmesine yönelik olarak, kentsel bütünlük içerisinde, herkes dahil edilerek, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

ix. Gecekondulaşmanın önlenmemesi, idarenin imar kolluk denetim yetkisinin gereklerini yerine getirmemesi anlamına gelmektedir. İmar kolluk yetkisi, inşai faaliyetlerin imar planları doğrultusunda idareden ruhsat alınarak yapılmasını sağlamak amacıyla idarenin denetim yapma, yıkım kararı alma ve uygulama yetkisiyle ilgili kişilere para cezası verme yetkisini kapsar. İdare bu yetkilerini kullanmak suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların önüne geçer. Gecekondulaşma ise, hukuka aykırı bir şekilde ve kamu arazileri üzerinde yapılaşmak anlamına gelir. Kamu arazilerinin plan kararlarıyla etkin bir şekilde kullanılmasını planlamakla görevli olan Belediye, kamu arazilerinin etkin kullanılmasını sağlayamadığı gibi, bir de bu araziler üzerinde kaçak yapılaşmalara göz yuman merci konumunda karşımıza çıkmaktadır. Gecekondulaşma konusunda kanun koyucu tapu tahsis belgesi verilmesi suretiyle sorunun çözümlenmesine yönelik hükümler getirmiştir.

x. Mülkiyet sorunları Tuzla'da da karşımıza çıkar. Kendi arazisi üzerinde hukuka aykırı yapılaşma ya da başkasının arazi üzerinde yapılaşma veya kamu arazilerinde gecekondulaşma nedeniyle ortaya çıkan mülkiyet sorunlarının çözümlenmesi oldukça zorlu bir süreçtir. Bütün bu mülkiyet sorunlarının çözümlenmesinde öncelikli ve vazgeçilmez gereklilik ilçenin mülkiyet durum analizini ortaya koyan geniş kapsamlı bir çalışmanın yapılması gerekir. Binaların mülkiyet durumlarının net olarak ortaya konulması sonrasında çözüm sürecinin başlatılması doğru olacaktır. Mülkiyet konusunda yoğun olarak karşımıza tapu tahsis belgesi sorunu çıkmaktadır. 2981 sayılı Kanunla getirilen bir düzenlemeyle, kişilere bir hak tanınmış, gerekli ödemeler yapılmak suretiyle, ileride tapuya dönüştürülmek üzere tapu tahsis belgesi verilmiştir. Verilen tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesinin tek koşulu bölgenin ıslah imar planı yapılarak düzenli-sağlıklı ve estetik bir kentin ortaya çıkarılmasının sağlanmasıdır. Bir başka ifadeyle öncelikle imar planında düzenleme yapılacak, yapılan plan doğrultusunda kentin düzenlenmesi ve dönüşümü sağlanırken maliklere tapuları verilecektir. 29 yıl geçmesine rağmen bu dönüşüm sağlanmamış ve kişilerin tapuları verilmemiştir. Yeni dönemde, tapu tahsis belgelerinin hak sahiplerine verilmesi gecikmiş bir hakkın yerine getirilmesi olacaktır. Tapu tahsis belgelerinin tapuya dönüştürülmesine yönelik imar planlama, programlama ve uygulama sürecinin tamamlanması ve mülkiyet sorunlarının çözümlenmesi yönündeki parti politikalarının doğru anlatılması, birbirleriyle yakın ilişkide olan, hemşehri ya da inanç grubu birlikteliği içersindeki İstanbul'un farklı ilçelerinde yaşayan seçmenlerinin tercihlerinin birlikte evrilmesini sağlayacaktır.

xi. İş güvenliği sorunu, Tuzla'nın ulusal basında bilinmesini sağlayan bir kötü şöhret olarak dikkati çekmektedir. Özellikle, Tuzla'da faaliyet gösteren tersanelerin çalışma yönteminden kaynaklanan bir sorun olarak, gemi sanayinde iş güvenliği eksikliği karşımıza çıkmaktadır. İş güvenliği sorununun belediyeden çok hükümeti ilgilendiren bir sorun olduğu açıktır. Bununla birlikte, belediye olarak bu kuruluşlarla olan ilişkiler kapsamında, gerekli diyaloglar kurularak gereken iş güvenliği tedbirlerinin alınması sağlanabilecektir.

XXV. Ümraniye

Ümraniye, toplumda var olan algının ortadan kaldırılması adına, üzerinde durulması gereken ve sonuç alınması mümkün olan bir ilçedir. İstanbul'da ilk kademe belediyelerinin kaldırılması ve ilçelerin yeniden yapılandırılması sürecinde, Ümraniye İlçesinde de ayarlamalar yapıldığı görülmektedir.

645 bin kişilik nüfusuyla kalabalık ilçelerden biridir. Sosyal demokrat politikaların öne çıkarıldığı bir seçim çalışmasında beklenen sonucun alınması mümkündür. İki grup seçmenin sosyal demokrat eğilimde olduğu görülmektedir. Bunlardan birincisi, sanayi tesis ve sitelerinde çalışanlardan oluşan seçmen grubudur. Sorunlarına çözüm sunan projeleri desteklemeleri demokrasi tarihimiz bakımından olağan olan bir durumdur. İkinci grupta ise, gelir düzeyi yüksek sayılabilecek sosyal duyarlılık ve sorumluluk sahibi kişiler yer almaktadır. Bu grupta olan kişiler de sosyal sorumluluk bilincinin gelişmiş olması oranında, sosyal demokrat politikaları destekleyeceklerdir. Bu nitelikleriyle Ümraniye kazanılması ve mevcut görüntüsünden kurtarılması gereken bir ilçedir.

A. Ümraniye İlçesinin Tarihçe ve Coğrafi Konumu

İstanbul Andolu yakasında yer alan Ümraniye²⁵, Üsküdar, Çekmeköy, Sancaktepe, Beykoz ve Ataşehir ilçeleri ile komşudur. Yüzölçümü 45,3 km2'dir

²⁵ Wikipedia, The Free Encyclopedia

Tarihi kaynaklara göre Ümraniye' ye ilk yerleşenler Frigya'lılardır. Çam ağacını kutsal kabul eden Frigyalılar küçük ve Büyük Çamlıca'dan başlayarak Alemdağ ve Kayış Dağı'na kadar bütün araziyi çam ormanlarıyla donatmışlardı. Sonraki yıllarda Ümraniye' nin bulunduğu yerler Romalılar ve Bizanslılar'ın egemenliğine geçmiştir.

İlçe toprakları Bizanslılar'la Müslüman ordular arasında zaman zaman el değiştirmiştir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde padişah olan Orhan Gazi Bölgeyi Osmanlı topraklarına katmıştır.

İlçenin ilk adının «Yalnız Selvi» olduğu söylenmektedir. 17. Yüzyıl başlarında o devrin padişahı 1. Ahmet tarafından Şeyh Aziz Mahmut Hüdai' ye vakfedilmiştir. Cumhuriyet dönemine kadar Bulgurlu' ya kadar olan bölge bu vakfın malı olarak Üsküdar' a bağlı kasaba olarak kalmıştır. Ümraniye'ye ilk ad olarak Yalnız Selvi denilmesinin sebebi birkaç mezar ve birkaç selvi ağacının ve orman arasında birkaç evin bulunmasıdır.

Ümraniye'de ilk yerleşenler Kafkas ve Balkan Göçmenleridir. Önce, Batum'dan gelen göçmenler yerleşmiştir. Balkan Savaşları'ndan sonra, özellikle Yugoslavya ve Bulgaristan' dan göçmenler gelmiştir. Bundan dolayı bir süre de "Muhacir Köy" olarak şöhret bulmuştur.

1960 yılına kadar köy olarak kalan Ümraniye, Organize Sanayi Bölgesi olarak ilan edilmesinden sonra yoğun göçlere maruz kalmıştır.

Belediye ilk defa 1963 yılında kurulmuştur. İstanbul'un en hızlı kentleşen ve nüfusu hızla artan; köy ve yöre geleneklerinin de aynen muhafaza edildiği ilginç bir kentleşme örneğidir.

1980 İhtilali ile Ümraniye Belediyesi fes edilerek Üsküdar' a bağlı şube müdürlüğüne dönüştürülmüştür. 1987 yılında ilçe olan Ümraniye' de ilk yerel seçim 1989 yılında yapılmıştır.

B. Ümraniye İlçesi Nüfus Analizi

Ümraniye 645. 238 gibi yüksek bir nüfusa sahiptir. İlçede son nüfus artış hızı İstanbul ortalamalarının çok üzerindedir. Nüfus piramidine baktığımızda genç nüfusun toplam nüfus içindeki payının yüzde elliye

yakın olduğu görülmektedir. Bu da bize öğrenci sayısının çokluğunu ve potansiyel işgücünün yüksekliğini göstermektedir.

Ümraniye nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında, aşağıdaki tablo karşımıza çıkmaktadır.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	55.737	28. 528	27. 209
'5-9'	51.504	26.622	24. 882
'10-14'	51.016	26.309	24. 707
'15-19'	48.855	25. 337	23. 518
'20-24'	48. 264	22. 999	25. 265
'25-29'	63.563	31. 296	32. 267
'30-34'	72.610	36.717	35. 893
'35-39'	61.800	32.061	29.739
'40-44'	49.815	25.832	23.983
'45-49'	42.098	21.875	20. 223
'50-54'	32.835	16. 995	15.840
'55-59'	25. 159	12.762	12. 397
'60-64'	16.366	8. 187	8. 179
'65-69'	10.173	4. 855	5.318
'70-74'	6.661	2.887	3.774
'75-79'	4.276	1.793	2.483
'80-84'	2.926	983	1.943
'85-89'	1. 197	340	857
'90+'	383	61	322

Toplam 645.238 326.439 318.799

C. Ümraniye Sosyal Yaşam Analizi

Sosyal açıdan hareketli olan ilçede 22 bilgi evi ve 15 kültür merkezi bulunmaktadır. Ayrıca özel sektöre ait tesisiler de sosyal ve kültürel ha-

yata katkı sağlamaktadır. Pek çok okul ve yoğun öğrenci nüfusu yanında son dönemde bölgede yapılan yüksek katlı ofis binalarında çalışanlar da sosyal hayatın ilçede canlanmasına katkıda bulunmuştur. Bahsedilen bu potansiyel sosyal ihtiyaçlarını ve faaliyetlerini ilçe dahilinde gerçekleştirmektedir. Bundan dolayı ilçede pek çok AVM bulunmaktadır. İlçenin köyden dönüştüğü ve İstanbul'un hızlı bir göç aldığı dönemde çarpık yapılaşmaya maruz kalması, son dönemde yapılan lüks sitelerin varlığı bu kimliği tamamen yok edememiştir.

İstanbul'da sanayi bölgelerinin oluşturulduğu dönemde ilçede kurulan sanayi siteleri bazı üretim kollarının bu bölgeye taşınmasına ve sonrasındaki dönemde gelişmesine neden olmuştur. Bu ticari ve üretim faaliyetleri işgücü ihtiyacını doğurmuş ve ilçede yerleşimin yoğunlaşmasına neden olmuştur. Sektörel bazda çeşitlilik göstermesi ve çalışanların maaşlarının farklılık göstermesi ilçe dahilinde kozmopolit bir yapı oluşturmuştur. Komşu ilçeler Üsküdar ve Kadıköy'de yaşayan ve çalışan, ancak yoğunluktan bıkan pek çok vatandaşımızın Ümraniye'de yapılan yeni ve kaliteli konutlara taşınmaları ve bu bölgeden konut talepleri arzı arttırmıştır.

Ümraniye, İstanbul'un genç ilçelerinden biridir. Ancak, geçirmiş olduğu süreç bakımından eski ilçelerinden aşağı kalır yanı yoktur. Yoğun göç ile çarpık ve hızlı bir yerleşmeye ardından hızla kentleşmeye maruz kalarak muadili ilçelerin 50 yılda geçirdikleri değişimi 20 yıl içinde yakalamıştır.

1. Yerel gazeteler

İlçede çok sayıda gazete bulunmakla beraber, etkinlik olarak 4 gazete öne çıkmaktadır

Ümraniye Gündemi

Ümraniye Ekspres

Çekmeköy Haber

Ekstra Haber

2. Dernekler

İlçede kayıtlı dernek sayısı her ne kadar 500'ün üzerinde bulunsa da, aktif faaliyet gösteren dernek sayısı 115'dir. Kayıtlı dernek sayısının çokluğu dernek adresi olarak gösterilmesi gereken mekanın maliyetinin düşük olmasıyla alakalıdır. Şöyle ki 4-5 katlı bir binası olan ve bu binanın altındaki bir dükkanı hemşehri derneğine bila ücret tahsis eden ve muhtemelen kurucularından olan şahısların varlığı ya da toprak bedelinin düşük olduğu 90lı yılların başında dernek adına veya üyeleri birleşerek topluca alınan bir arsanın kat karşılığı müteahhide verilmesi sonucunda elde edilen bölümlerden birinin derneğe tahsisi, Ümraniye'de kurulu gözüken dernek sayısını artırmıştır. Üyelerinin çoğunluğu Avrupa yakasında olmasına rağmen, adresi bu ilçede olan pek çok dernek vardır.

İlçede bulunan derneklerden bazıları şunlardır;

Acısu Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Akide Şekeri Derneği

Ali Baba Sultanzade Pir Feyzullah Efendi Eğitim Kültür Tanıtma ve

Araştırma Derneği

Anadolu Gençlik Kolları Derneği

Anadolu Kültür Sanat ve Mozaik Derneği

Armağan Evler Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği

Aşkale Ocaklı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Aziz Mahmut Hüdai Vakfı

BACADER - Baca İmalatçıları ve Uygulayıcıları Derneği

Bartın İlçeleri ve Köyleri Eğitim Öğretim Kültürel Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Bayburt İli Kalkındırma Derneği

Bayburt İli Oruçbeyli Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Bilali Habeşi Camii Derneği

Bingöl İli Yayladere Haktanır Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kültür Derneği

Bir İnsan Dünyaya Bedeldir Sağlık ve Eğitim Köyleri Gönüllüler Derneği

BİTÜDER Bitümlü Su Yalıtımı Üreticileri Derneği

Bolu İl Ve İlçeleri Sosyal Yardımlaşma Derneği

Çelikel Vakfı

Dağder Derneği

Derinçaylılar Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Dersimliler Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Dişlinar Köyü Yardımlaşma Daynışma ve Kültür Derneği

Dünya Yetimler Vakfı

Eğitim Sosyal Hizmetler ve Araştırmalar Vakfı

Elazığ Karakoçan Kuşbayırı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Erzurum İl ve İlçeleri Kültür ve Dayanışma Derneği

Erzurum Uzundere Dikyar Köyü Kalkındırma Derneği

Fakirullah Eğitim ve Hizmet Vakfı

Gamame Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Gönül Kuşağı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Gördes - Görme Engelliler Eğitim ve Destekleme Derneği

Gümüşhane Akpınar Köyü Kalkınma Sosyal Yardımlaşma ve

Dayanışma Derneği

Gümüşhane Beydere Köyü Derneği

Gümüşhane İli Kelkit İlçesi Kınalıtaş Köyü Kalkındırma ve

Güzelleştirme Derneği

Gümüşhane Kelkit Güneyçevirme Köyü Güzelleştirme ve Yardımlaşma Derneği

Gümüşsoy Sevim Kuran Okutma Vakfı

GÜYAD - Gümüşhane İli ve İlçeleri Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği

Hamidiye Kültür ve Eğitim Vakfı

Hz. Ali Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Ihlamurkuyu Merkez Camii ve Kuran Kursu Derneği

İGEDDER - İstanbul Geri Dönüşümcüler Derneği

İmamı Azam Vakfı

İstanbul Artvinliler Kültür ve Yardımlaşma Derneği

İstanbul Halı Yıkamacılar Derneği

İstanbul Karateciler Derneği

İstanbul Kuveyt Eğitim Kültür ve Medeni İletişim Derneği

İZODER - Isı Su Ses ve Yangın Yalıtımcıları Derneği

İZODER - Isı Su Ses ve Yangın Yalıtımcıları Derneği

KALEMDER - Kalem Eğitim Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Kamiloğlu Kültür ve Sosyal Dayanışma Derneği

Karadivanlar Derneği

Kardeşliği Yürütme ve Yayma Vakfı

Kastamonu Doğanyurt ve Köyleri Dayanışma Yardımlaşma Derneği

Kayı Köyü Yardımlaşma Derneği

Kayseri Sarıoğlan Çiftlik Sosyal Yardımlaşma Derneği

Kayseri Tomarza Kuşcağız Köyü Sosyal Yardımlaşma Kültür Derneği

Kayserililer Derneği

Kazım Karabekir Cemevi - Kazım Karabekir Cem ve Kültür Derneği

Kiğı Ağaçöven Köyü Sosyal Yardımlaşma Derneği

Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği

Liberty Şeker Sigorta Personeli Sigorta ve Yardım Sandığı Vakfı

Lider Eğitim Kültür Sanat ve Gençlik Kulübü Derneği

Marmarabirlik - S. S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

Medine Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Nacaklı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Netaş Spor Kulübü Derneği

Nur Mektebi İlim ve Kültür Derneği

Of Hayrat Dağönü Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği

Ordu Mesudiye Akkırık Köyü Yardımlaşma ve Güzelleştirme Derneği

ORSİAD - Ordulu Sanayici İş Adamları Derneği

Refahiye Çıragediği Köyü Kalkınma ve Dayanışma Derneği

Refiye Soyak Camii İlim İrfan ve Yardımlaşma Derneği

S. S Onay Tüketim Koop

Sadaka Taşı Derneği

Sevgi Elleri Yaşlıları Koruma Derneği

Site ve Esenevler Mahalleleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Sivas İli Zara İlçesi Pazarcık Köyü Yardımlaşma Derneği

Sivas İmranlı Çukuryurt Köyü Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Sivas Zara Hamo Tuzlası Çevr. E Köyleri Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

SİYAD - Sinop İli ve İlçeleri Kültür Yardımlaşma Derneği

Sondurak Camii - Sosyal Hizmetler Araştırma ve Belgeleme Eğitim Vakfı

Sosyal Hizmetler Eğitim ve Yardım Vakfı

SÜRDER - Sağlık Ürünleri Derneği

TABDER - Tüm Aktarlar ve Baharatçılar Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiricileri Derneği

Tepeköy Köyü Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

TİAB - Trabzonlu İş Adamları ve Bürokratları Derneği İktisadi İşletmesi

TMMOB - Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği - Makine Mühendisleri Odası

Tosya İlçesi Çakırlar Köyü Dayanışma ve Yardımlaşma Kültür Derneği

Tunceli Kayırlar Köyü Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Kültür Kalkınma Derneği

Ulu Cami Kuran Kursu - Ulu Cami Kültür Vakfı

Ümraniye Bakkallar ve Esnaf Odası

Ümraniye Birliği Küçük Esnaf Odası

Ümraniye Cem Evi - Anadolu Bilim Kültür ve Cem Vakfı

Ümraniye Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Ümraniye Gündüzler Derneği

Ümraniye Güvenlik Hizmetlerini Destekleme ve Yaşatma Derneği

Ümraniye Hizmet Vakfı

Ümraniye İlçe Kaymakamlığı - Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Ümraniye İstiklal Mahallesi Muhtaç Öğrencilere Yardım Derneği

Ümraniye Marangozlar Derneği

Ümraniye Minibüsçüler Esnaf Odası

Ümraniye Motorlu Taşıt Sahipleri ve Şoförler Esnaf Odası

Ümraniye Pir Sultan Abdal Kültür Derneği

Ümraniye Temel Eğitim ve Staj Merkezi - İstanbul SMMMO

Ümraniye Ulu Cami Kültür Vakfı

Ümraniye Verem Savaş Derneği

Üroonkoloji Derneği

ÜTFEM - Ümraniye Turizm Folklor Eğitimi Merkezi Gençlik ve Spor Klübü Derneği

VİNÇDER - Vinç İşletmecileri Derneği

XPS Isı Yalıtımı Sanayicileri Derneği

Yeniçamlıca Mahallesi Yardımlaşma Güzelleştirme Derneği

Yenidoğan Sivaslılar Dayanışma Derneği

Yukarı Dudullu Kız Kuran Kursu Öğrencilerine Yardım Derneği

Zara İlçesi Gühertaş Köyü Dayanışma ve Kültür Derneği

ZİÇEV - Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı

3. Mahalleler

Ilçe 35 mahalleden oluşmaktadır. Bu mahalleler İstanbul'un kalabalık mahalleleri arasındadır. Düzenli sayılabilecek bir yerleşme ve çok katlı binalar nüfusun yoğun olmasına sebep olmuştur. Bu mahallelerin bir kısmı ilçedeki ilk kooperatif sitelerin etrafında geliştiğinden bu sitelerin ismini almıştır.

Adem Yavuz Muhtarlığı Altın Şehir Muhtarlığı Armağanevler Muhtarlığı Aşağı Dudullu Muhtarlığı

Atakent Muhtarlığı

Atatürk Mahalle Muhtarlığı

Cemil Meriç Muhtarlığı

Çakmak Muhtarlığı

Çamlık Muhtarlığı

Dumlupınar Muhtarlığı

Elmalıkent Muhtarlığı

Esenevler Muhtarlığı

Esenkent Muhtarlığı

Esenşehir Muhtarlığı

Fatih Sultan Mehmet Muhtarlığı

Hekimbaşı Muhtarlığı

Huzur Muhtarlığı

Ihlamurkuyu Muhtarlığı

İnkılap Muhtarlığı

İstiklal Muhtarlığı

Kazım Karabekir Muhtarlığı

Madenler Muhtarlığı

Mehmet Akif Muhtarlığı

Namık Kemal Muhtarlığı

Necip Fazıl Muhtarlığı

Parseller Muhtarlığı

Saray Muhtarlığı

Site Muhtarlığı

Şerifali Muhtarlığı

Tantavi Muhtarlığı

Tatlı Su Muhtarlığı

Tepeüstü Muhtarlığı

Topağacı Muhtarlığı

Yamanevler Muhtarlığı Yukarıdudullu Muhtarlığı

Yerel hizmetlerin başlangıç noktası olarak mahallelerin seçilmesi yaklaşımı, Ümraniye açısından daha etkili bir tercih olacaktır. Mahallelerin kendi içinde bir kimliği bulunmaktadır. Birbirinden farklı yerleşim yeri görüntüsü veren bu mahallelerin kimlik ve gereksinimlerine göre projelendirmeler yapılması gerekir.

D. Ümraniye İlçesi Siyasi Analizi

Ümraniye, partiler açısından, özellikle de muhafelet partileri bakımından kazanılmasında ciddi zorluklar barındıran bir ilçedir. Temel olarak, seçmenin umudunu kaybetmiş olması nedeniyle, seçimlere olan ilginin ortadan kalkması sorununun aşılması gerekir. Sosyal demokrat seçmenin sandıkla olan ilişkisi ciddi oranda azalmış bulunmaktadır. Öncelikle, muhalefetin kendi arasında birliği sağlayarak, seçmene doğru, umut veren ve gelecek vadeden mesajların adayların kimliği ve projeler üzerinden verilmesi gerekir. Seçim analizlerinde, özellikle sandığa gitmeyen seçmene hitap edecek projeler ve adaylar konusunun tartışılması gerekir. Sandığa dahi gitmeyen sosyal demokrat seçmen grubunun eğilim ve tercihlerinin ölçümlenme konusu özellikle önem taşımaktadır. Sessiz bir çoğunluğun dikkatini çekmek önemlidir.

Sandığa gelmeyen seçmenlerin birinci hedef olması önemlidir. Bu kitlenin sandığa geldiklerinde bir değişim yaratacaklarına inandırılmaları durumunda bugüne kadar kazanana oy vermeleri düşünülemez. 2009 seçimlerinde anamuhalefet partisi kadar oy alan Saadet Partisinin 2011 genel seçimlerinde 5600 oy almasının iki izahı olabilir. Birincisi bu partinin oylarının iktidar partisine gitmiş olmalarıdır. İkincisi yerel seçimlerde aday faktörünün çok önemli olmasından dolayı, ortaya çıkan adaylara göre hareket eden seçmenin tercihini şekillendirmiş olması seçeneğidir. Her iki izah da anamuhalefet partisinin lehinedir. Sandığa gelmeyen seçmenin bu iki partiye oy vermesi beklenemez. Bazı parti taraftarlarına oy vermenin kutsal bir vazife olduğu bilinci yerleştirildiğinden, seçim günü asli vazife sadece oy vermektir. Yüz bin seçmene sandığa gitmeleri gerek-

tiğini mevcut iktidar pek çoğunun antipatisini kazanarak öğretmektedir. Gösterilecek aday bu konuda barışçıl ve samimi-içten söylemlerle projelerini öne çıkararak özellikle bu kitleyi hedef alarak seçim çalışmalarını gerçekleştirmelidir.

Kalabalık nüfusu ve istihdamdan başlayıp, kentleşmeye, güvenliğe kadar geniş bir sorun yelpazesine sahip olması, yapılacak sağlam projelerle halkın adayların yanına çekilmesini sağlayacaktır.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Hasan Can	130. 877	%44,06
Cumhuriyet Halk Partisi	Adil Aktan	66. 823	%22,50
Saadet Partisi	Mehmet Bingöl	62. 505	%21,04
Milliyetçi Hareket Partisi	Mustafa Kemal Aydın	14. 238	%4,79
Demokratik Toplum Partisi	Ali Ekrem Kahraman	10.705	%3,60
Büyük Birlik Partisi	Bayram Karacan	5.317	%1,79
Demokratik Sol Parti	Bayram İğdeli	2.791	%0,94
Demokrat Parti	Tarık Aksar	1.735	%0,58
Anavatan Partisi	Ahmet Mithat Kiziroğlu	727	%0,24
Türkiye Komünist Partisi	Tayfun Budak	460	%0,15
Hak ve Özgürlükler Partisi	Ekrem Narçin	394	%0,13
Bağımsız Türkiye Partisi	Zafer Erdemci	357	%0,12
Liberal Demokrat Parti	Ahmet Emin Şık	111	%0,04
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı

Ada	let ve Kalkınma Partisi Hasan Can	297. 040	%100
201	1 seçim sonuçları		
1.	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	57,96	207. 312
2.	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	24,85	88.908
3.	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	8,51	30. 453
4.	SEBAHAT TUNCEL	3,47	12.430
5.	SP - Saadet Partisi	1,56	5. 582
6.	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,83	2.963
7.	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,77	2.749
8.	AHMET TUNCAY ÖZKAN	0,47	1.677
9.	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,36	1. 295
10.	DP - Demokrat Parti	0,30	1.058

11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,18	642
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,15	546
13.	Millet	MP - Millet Partisi	0,13	477
14.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,10	361
15.	0	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,06	230
16.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,04	136
17.		EMEP - Emek Partisi	0,00	0

E. Ümraniye İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Ümraniye İlçesi, hızlı gelişen, sanayi kuruluşlarının ve sanayi sitelerinin sunduğu iş imkânları nedeniyle hızlı yerleşim tercihlerinin gerçekleştiği bir alan olarak, birçok sorunu barındıran bir yerleşim yeridir.

1. Yol Altyapısı

İlçenin yolları yetersiz kalmaktadır. Çarpık ve plansız yapılaşmanın getirdiği yetersiz yol altyapısının ıslahı gerekmektedir. İlçe iki çevre yolunun ortasında kaldığından yığılmaların olduğu çevre yolundan diğer çevre yoluna kaçış alternatifi olarak görüldüğünden, trafiğin yoğun olduğu saatlerde ilçe içinde gereksiz yoğunluklar yaşanmaktadır. Bu lüzumsuz ve çoğunlukla bilinçsiz transit geçişlerin çözümlenmesi ve yeni yolların ivedi olarak yapılması şarttır. İlçede asfalt tesislerinin bulunması,

yol yapma konusunda avantaj olmasına rağmen, bu avantaj halkın lehine kullanılamamaktadır. Orta ölçekli imalathanelerin bulunması ve yeni pek çok inşaatın yapılması ilçede yoğun bir kamyon trafiğine yol açmaktadır. Bu durum yolların bozulmasına ve yapım aşamalarının geçici çözümlerle geçiştirilmesine neden olmaktadır.

2. Otopark

Trafik sıkışıklığının yaşandığı yerleşim yerlerinde genel olarak otopark sorununun da var olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, Ümraniye İlçesinde de yoğun bir otopark sorunu karşımıza çıkmaktadır. İlçenin dar sayılabilecek bir arazi üzerinde ve yoğun bir nüfus barındırır şekilde yapılaşmış olması, otopark ihtiyacını artıran temel etkendir. Arazi yetersizliği nedeniyle dikey yapılaşmaya yönelen yerleşim yerlerinde yoğun bir otopark ihtiyacının ortaya çıkması kaçınılmazdır.

İlçede bulunan 6 otopark ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Yapılmakta olan kent meydanı altına yeni bir otopark daha inşa edilmektedir. Ancak, gerek otopark parası verilmek istenmemesi, gerekse denetim eksikliğinden halkın büyük kısmının boş alanları ve yol kenarlarını park yeri olarak kullanması trafik sıkışıklığının kaosa dönmesine neden olmaktadır. 2012 yılında yapılan bit araştırmada, halkın %73'ü trafik sıkışıklığından, %23,3'ü otopark eksikliğinden şikayet ettiği tespiti yapılmıştır. Özellikle otobüs güzergahlarının geçtiği caddelerde, gerek esnaf gerek müşterilerce kısa süreli bilinçsiz parklanma ile trafik aksatılmakta hem yolculuk süresi uzamakta hem de maliyet artmaktadır. Bu kısa süreli parklanmaları ortadan kaldıracak cadde başı ve sonlarına maksimum 30-40 araçlık ekspres otoparklar sağlanarak caddelerin akıcı trafiğe kavuşturulması gerekmektedir.

3. Ulaşım

Ümraniye ilçesine İstanbul'un hemen her yerinden direk veya 1 aktarma ile ulaşmak mümkündür. Ancak, özellikle trafik yoğunluğunun zirve yaptığı saatlerde ulaşımda büyük sorunlar yaşanmaktadır. İlçenin kalabalık nüfusu nedeniyle seferler yeterli olmamaktadır. Çalışanlar ve öğrencilerin ulaşım ihtiyacının eşzamanlı olması nedeniyle ulaşım hizmetleri çok yetersiz kalmaktadır.

Trafik yoğunluğu nedeniyle Ümraniye'ye yönelen ulaşım vasıtalarının uzun sefer süreleri, sıkıntıyı büyüten bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlçe içi ve komşu ilçelere yönelik ulaşım ihtiyacı, özel sektör tarafından yoğun olarak karşılanmaktadır. İlçe içerisinde ve yakın ilçelere minibüs taşımacılığı yaygın olarak yapılmaktadır. Toplu taşımada araç olması ve hareket saatlerinin ortak olması ulaşımın aksamasına neden olmaktadır. İlçede yer alan pek çok büyük merkez ofis kalabalık çalışanlara sahiptir. Kalifiye işgücü olan bu yoğunluk İstanbul'un çeşitli yerlerinden çok sayıda servis ile işlerine gelip gitmektedir. Yapılacak ortak projeler ile bu kalifiye iş gücünün ilçe sınırlarında ikamet etmesi sağlanmalıdır.

4. Yeşil alan

İlçenin kurulduğu alanın görece olarak küçüklüğü ve nüfusun kalabalık olması dikkete alındığında, Ümraniye'de yeşil alan gereksiniminin önemi daha da belirginleşecektir.

İlçede 214 park alanı bulunmaktadır. Görece olarak İstanbul ortalamasının üzerinde olmakla birlikte, Bakanlığın belirlemiş olduğu standardın, 10m2/kişi, gerisindedir. Bununla birlikte, 7m2/kişi olan Dünya standartlara yakındır. İlçede kişi başına düşen yeşil alan miktarı (6. 2 m2)'dir. Mahallelerin hızla kalabalıklaşması nedeniyle mevcut yeşil alanlar yetersiz kalmaktadır. Ayrıca ilçede inşaat faaliyetlerinin yoğunluğu kaynaklı temizlik sorunu bulunması, yeşil alan kalitesini de düşürmektedir. Bakımı ve düzenlemesi yapılmış, temizlik hizmetlerinden yararlanmış alanlara göre değerlendirildiğinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı 4. 6 m2'ye inmektedir.

İlçenin yatay büyümesi imkânsız olduğundan ve dikey yapılaşmanın artmasıyla nüfusun kalabalıklaşmasından ötürü kişi başına düşen yeşil alan miktarı düşmektedir. Yeşil alanın yatay büyümekten ve gelişmekten başka imkânı olmadığından ve sınırları geliştiremeyeceğimizden mevcut yeşil alanlar özenle korunmalıdır. Mevcut eski sanayi sitelerini ilçe dışına taşınmalarını teşvik edip bu alanları taban oturumları az dikey yapılanmaları çok katlı olarak dizayn edip yeşil alan üretilmesi mümkün olabilecekse de,

bu durumda da yeni gelen nüfusun ihtiyacının dahi bu alanda karşılanması zor olabilecektir.

5. Eğitim Hizmetleri

İlçede 3 anaokulu, 23 ilkokul, 14 orta okul, 16 ilköğretim okulu, 6 imam hatip orta okulu, 7 anadolu lisesi, 12 meslek lisesi bulunmaktadır. Okul sayılarından da anlaşılacağı üzere genç nüfus yoğunluğu ilçedeki okullaşmayı arttırmıştır. Yeni 4lük sistem bu okulların bina fonksiyonlarının değişim zaruretlerini doğurmaktadır. Bu değişime belediye olarak katkı sağlanmalıdır. Bu değişiklik ve getirdiği ihtiyaçlar okul binalarının dönüşümünü gerektirebilir. Seçim çalışmalarında bu ihtiyaca yönelik projeler dile getirilebilir.

Yaş	Cinsiyet	bilmeyen o	okuyabilen	İlkokul İlköğretim	Ortaokul Li	se Üni.	Y. lisans	Doktora Bilinmeyen	Toplam
'6-13'	Erkek	1	41.662	113				56	41.832
	Kadın	1	39. 211	161				60	39.433
'14- 17'	Erkek		1. 283	19. 152	:	36		42	20.563
	Kadın	5	1. 292	17.692	1:	28		45	19.162
'18- 21'	Erkek	32	539	8. 224	7.8)4 506		190	17. 295
	Kadın	107	871	7.377	8.80	732		270	18.164
'22- 24'	Erkek	67	419	4. 327	7. 19	93 2.955	5	490	15.456
	Kadın	203	803	4. 128	6.8	3.489	15	520	16.005
'25- 29'	Erkek	126	706	2.473 5.981	402 11.3.	7.435	306	2 2.405	31.193
	Kadın	347	891	5. 945 4. 855	334 10.6	73 7.438	407	2 1.078	31.970

'30- 34'	Erkek	158	453	5. 529	4. 943	2.830	11.845	7. 711	960	48	2.147	36. 624
	Kadın	336	588	9. 921	3. 333	2.326	10. 281	6. 797	852	55	1.154	35. 643
'35- 39'	Erkek	88	233	6. 429	4. 467	2.967	9. 329	5. 987	913	130	1.437	31.980
	Kadın	285	456	10. 348	3. 155	2.401	6.633	4. 633	604	111	943	29. 569
'40- 44'	Erkek	69	175	5. 637	4. 375	3.094	6.378	4. 255	735	166	874	25.758
	Kadın	414	562	9.412	2.980	2. 133	4. 332	2. 687	422	92	812	23. 846
'45- 49'	Erkek	86	200	6. 231	3. 844	2.700	4.757	2. 589	453	139	829	21. 828
	Kadın	803	840	9. 556	2.086	1.622	2.719	1. 430	163	76	832	20. 127
'50- 54'	Erkek	115	208	6.575	1.908	1.857	3. 545	1. 631	222	78	831	16. 970
	Kadın	1. 215	1.115	8. 039	1.017	995	1.760	678	78	29	840	15.766
'55- 59'	Erkek	185	296	6. 137	838	1.361	1.776	1. 210	109	27	809	12.748
	Kadın	1.725	1.393	6.088	419	614	825	441	31	12	812	12. 360
'60- 64'	Erkek	209	344	4. 378	282	762	805	737	58	30	571	8. 176
	Kadın	1.775	1. 152	3. 402	100	326	432	275	14	4	682	8. 162
'65 +'	Erkek	947	1.227	5. 423	103	678	707	670	51	33	1.071	10.910
	Kadın	5. 821	2. 228	3.909	39	360	457	207	13	7	1.637	14. 678
	Toplam	15.120	99.147	115.432	105. 899	27.762	119.476	64.493	6.411	1.041	21.437	576. 218

6. Sağlık Hizmetleri

İlçede resmi sağlık kurum ve kuruluşları olarak; 149 oda ve 326 Yataklı 1 Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 1 Toplum Sağlığı Merkezi, 1 Verem Savaş Dispanseri, 1 Ana-Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi ile 37 Aile Sağlığı Merkezi (35'i mahallelerde, 2'si cezaevlerinde olmak üzere) bulunmaktadır.

Özel sektörde ise; toplam 345 yataklı 6 özel hastane (Erdem Hastanesi, Atlas Hastanesi, Afiyet Hastanesi, Hisar İntercontinental Hospital, Sur Hastanesi, NP İstanbul Nöropsikiyatri Hastanesi), 8 tıp merkezi, 3 özel poliklinik, 1 özel dal merkezi, 11 hekim muayenehanesi, 9 ağız ve diş sağlığı polikliniği, 89 diş hekimi muayenehanesi, 6 diş protez laboratuarı, 4 diyaliz merkezi, 2 görüntüleme merkezi, 2 protez-ortez uygulama ve satış merkezi, 48 optik müessesesi, 5 işitme merkezi, 2 laboratuar, 3 sağlık kabini bulunmaktadır.

Belediye olarak, genel ve özel sağlık hizmetlerinden yararlanması sınırlı kalan kesime yönelik destekleyici ve tamamlayıcı sağlık hizmetleri üretilmesi, hizmetin hastaların ayağına götürülmesi seçenekleri üzerinde durulabilir.

7. İbadethaneler

İlçede toplam 136 camii, 3 adet cemevi ve 1 adet kilise bulunmaktadır.

Bu 136 camiinin tamamı betonarme olup tarihi özellikleri yoktur. Camiilerle alakalı iyileştirme ve geliştirme veya dönüştürme çalışmaları daha kolay gerçekleştirilebilir. Yıllarca peyderpey yapılan bu camii inşaatları daha bitirilmeden eskimekte ve depreme dayanıklılık özelliğini kaybetmektedirler. İdeal ve çok fonksiyonlu bir proje ile camii alanları değerlendirilebilir.

Abdurrahman Çelik Camii Adem Yavuz Mh. Hz. H. Hüseyin Camii Ak Sanayi Sitesi Camii Aksoy Mescidi

Albaraka Türk Mescidi

Armağanevler Camii

Asım Ülker Camii

Aşağı Dudullu Camii

Aşağı Dudullu Çamgaz Camii

Aşağı Dudullu Fırat Camii

Aşağı Dudullu Kastamonu Parseller C.

Aşağı Dudullu Mevlana C.

Atakent Alparslan C.

Atakent Nermin İmamoğlu C.

Bank Asya Mescidi

Bedir C.

Bilal-i Habeşi C.

Birlik Camii

Birlik Sanayi Sitesi C.

Cemil Meriç Birlik C.

Cemil Meriç Mh. Merkez C.

Cevherağa C.

Çakmak Bediuzzaman C.

Çakmak Çamlık C.

Çakmak Hz. Ali C.

Çakmak Merkez C.

Çakmak Mustafa Efendi C.

Çakmak Osmangazi C.

Çakmak Refiye Soyak C.

Çakmak Sancaktepe C.

Çakmak Tepeüstü Camii

Çamlık Merkez C.

Çayırönü C.

Çınaraltı C.

Deniz Sanayi Sitesi C.

Des Sanayi Sitesi C.

Doğanevler C.

Doğuş C.

Dörtyol C.

Dudullu Merkez C.

Dumlupınar C.

Elif Sitesi Mescidi

Emanetoğlu Hacı Emin C.

Emin Alipaşa C.

Erden C.

Errahman C.

Fatih Sanayi Sitesi Molla Gürani C.

Ferhat Nasır C.

Fevzi Çakmak C.

Gamame C.

Gümrükçüler Sanayi Sitesi C.

Güneysu C.

Güven Sanayi Sitesi C.

Hacı Hakkı Ekşi C.

Hacı İhsan Yılmaz Mescidi

Hacı İnciler C.

Hacı Leyla Bingöl C.

Hacı Nazım C.

Halilurrahman C.

Hekimbaşı C.

Hekimbaşı Fatih C.

Hekimbaşı Kocatepe C.

Hekimbaşı Merkez C.

Hidayet C.

Huzur Mescidi

Hüdayi C.

Hz. Hamza C.

Hz. Üsame C.

Ihlamurkuyu Merkez C.

Inkılap Mevlana C.

İlim Sarayı C.

İmamı Ahmet C.

İmamı Azam C.

İmamı Rabbani C.

İmes Sanayi Sitesi C.

İstiklal İshak Mescidi

Kadosan C.

Kazım Karabekir Berat C.

Kazım Karabekir Bereket C.

Kazım Karabekir Güney C.

Kazım Karabekir Hicret C.

Kazım Karabekir Hz. Havva C.

Kazım Karabekir Hz. Osman C.

Kazım Karabekir İmam-I Ali C.

Kazım Karabekir İmamı Gazali C.

Kazım Karabekir Merkez Efendi C.

Kazım Karabekir Mevlana C.

Kazım Karabekir Miraç C.

Kazım Karabekir Orta C.

Kazım Karabekir Paşa C.

Kazım Karabekir Sabır C.

Kemerdere Şehsuvaroğlu C.

Keyap C.

Korkmaz C.

Küçük Sanayi Sitesi C.

Mareşal Fevzi Çakmak Cami

Medine Camii

Mehmet Akif Camii

Mehmet Emin Camii

Mehmet Zahit Kotku Camii

Merkez Camii

Meyveli Bahçe Camii

Modoko Habibi Neccar Camii

Molla Hüsrev Camii

Mustafa Ağa Camii

Müzdelife Camii

Namık Kemal Hacı Ömer Camii

Namık Kemal Hz. Ömer Camii

Necat Camii

Ömer Faruk Darende Camii

Rahmet Camii

Ramazan Efendi Camii

Rıza Hatun C.

Sahrayı Kebir Camii

Santral Mustafa Avni Camii

Selmani Farisi Camii

Sondurak Camii

Sümeyye Hatun Camii

Şafak Mescidi

Şehit Yurdanur Camii

Şehzade Camii

Tantavi Parkı Mescidi

Tevhid Camii

Topağacı Camii
Toya Mescidi
Tuğla Harmanları Camii
Ulu Camii
Yamanevler Camii
Yavuz Selim Camii
Yeni İstanbul Çarşısı Camii
Yenievler Camii
Yeşildere Bayraktar Camii
Yeşilvadi Konutları Kiptaş Camii
Yukarı Dudullu Mh. Osmangazi Korusu C.
Yukarı Dudulluhz. Ebubekir Camii
Yuşa Camii

F. Ümraniye'de Ekonomik Durum

Ümraniye İlçesi İstanbul İl'inin sanayi bölgesidir. Mobilya, oto yedek parça üretimi, tekstil, telekominikasyon ve haberleşme alanında önemli ve çok sayıda işyeri vardır. 1 Organize Sanayi Bölgesi ve 12 sanayi sitesi dışında da üretim yapan yüzlerce işyeri vardır.

Dudullu Organize Sanayi Bölgesi

Organize Sanayi Bölgesi 1. 500 dekarlık alanda kurulu olup, İMES, DES ve KADOSAN Sanayi Siteleri ile Fabrikalar Bölgesinden oluşmakta, toplamda 261 sanayi, 34 sosyal tesis parseli olmak üzere 295 parselden oluşmaktadır. Bunlardan 99 sanayi, 7 sosyal tesis parseli olmak üzere 106 parsel Fabrikalar Bölgesinde yer almakta ve burada 146 sanayi işyeri bulunmaktadır. Bu işletmelerde 16. 037 kişi istihdam edilmektedir. Fabrikalar Bölgesinde 500'den fazla işçi çalıştıran büyük işletmeler ve personel sayıları şöyledir: Türkiye Ekonomi Bankası 1. 800, Delphi Outomotive Systems Ltd. Şti. 949, Gamak Makine San. A. Ş. 709, Özkuruşlar Gıda

San Tic. Ltd. Şti 700, Unmaş Unlu Mamül San. Tic. A. Ş. 694, Coca Cola İçecek A. Ş. 594, And Sanayi(Entes) 542 işçi çalıştırmaktadır.

Ümraniye'deki Sanayi Siteleri ve Kooperatifler

İlçede 12 büyük sanayi sitesi ve kooperatif mevcut olup, 5. 556 işyerindeki 4453 işletmede, 26. 908 çalışan mevcuttur.

NO	ADI	İŞYERİ SAYISI	FAAL İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI
1	İMES Sanayi Sitesi	965	916	7525
2	DES Sanayi Sitesi	748	400	5000
3	MODOKO Mobilyacılar Sitesi	605	400	3000
4	KADOSAN Sanayi Sitesi	682	667	2500
5	KEYAP Keresteciler Sitesi	200	200	1500
6	Fatih Sultan Mehmet Küçük San. S	385	385	1123
7	Güven Sanayi Sitesi	914	650	3000
8	Deniz Sanayi Sitesi	207	207	1300
9	Gümrükçüler Sanayi Sitesi	180	180	660
10	Ak Sanayi Sitesi	276	188	650
11	Birlik Sanayi Sitesi	219	140	350
12	Özantaş Sanayi Sitesi	175	120	300
	TOPLAM	5. 556	4. 453	26. 908

- 1- İMES Sanayi Sitesi İşletme Kooperatifi: 650 dekar alanda kuruludur. Mevcut 965 işyerinden 916'sı faal olup, 141 değişik sektörde faaliyet göstermektedir. 7. 525 kişi istihdam edilmektedir.
- 2- DES Sanayi Sitesi: S. S. Perşembe Pazarı ve Kasımpaşa Demircileri Sitesi İşletme Kooperatifi 354 dekar alanda kurulu olup, 748 işyerinde bulunan yaklaşık 400 firmada 5. 000 civarında kişi çalışmaktadır.

- 3- MODOKO S. S. Anadolu yakası Doğrama ve Mobilyacılar Sitesi işletme Kooperatifi: 605 işyerindeki 400 işletmede yaklaşık 3. 000 kişi çalışmaktadır.
- 4- KADOSAN S. S. Kadıköy Oto Sanatkarları Site İşletme Kooperatifi: 140 dekar alanda kuruludur. 517 oto tamirhanesi, 165 sosyal tesis toplam 682 işyeri mevcut olup, 667 işyeri faaliyettedir. Sitedeki işyerlerinde halen 2500 civarında kişi çalışmaktadır.
- 5- KEYAP S. S. İstanbul Anadolu Yakası Kereste ve Küçük Sanayiciler Site İşletme Kooperatifi : 200 işyeri mevcut olup, 1500 civarında çalışan vardır.
- 6- Fatih Sultan Mehmet Küçük Sanayi Sitesi: S. S. Ümraniye Sanatkarlar Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifindeki 385 işyerinden faal olan 385'inde 1. 123 kişi çalışır.
- 7- Güven Sanayi Sitesi: 914 işyeri mevcut olup, 650 işletmede 3000 civarında işçi çalışmaktadır.
- 8- Deniz Sanayi Sitesi : 207 işyeri mevcut olup, yaklaşık 1. 300 kişi çalışmaktadır.
 - 9- Gümrükçüler Sanayi Sitesi: 165 işyerinde 660 çalışan mevcuttur.
- 10- Ak Sanayi Sitesi : 276 işyerinden 188'i dolu olup, 650 kişi çalışmaktadır.
- 11- Birlik Sanayi Sitesi : 219 işyeri mevcut olup, 140 işletmede 350 kişi çalışır.
- 12- Ozantaş Sanayi Sitesi: 175 işyerinden 120'si dolu olup, 300 çalışan vardır.

G. Ümraniye Sorunlar, Çözümler ve Projeler

Ümraniye ilçesi, sorunlar yumağı haline gelmiş bir ilçedir. Sanayi tesisleri etrafında, plansız ve kontrolsüz bir şekilde yapılaşmış bir ilçedir. Merkezi konumu nedeniyle, hızlı ve kontrolsüz büyüyen anakentin açı-

lım alanlı olarak görüldüğünden, ilçeye olan talep artmıştır. Artan talebe bağlı olarak, zaten altyapısı yetersiz olan ilçede, yeni yapılaşmalar ve altyapı ve üst yapı sorunları ortaya çıkmıştır.

- i. Trafik sıkışıklığı sorunu, ilçenin çarpık yapılaşmasından kaynaklanan bir sorundur. İmar planlaması olmayan, kişilerin kendi isteklerine göre yapılandırmış oldukları bir yerleşim yerinin trafik sıkışıklığı sorunu yaşaması kaçınılmazdır. İlçenin yollarının yeterli hale getirilmesi ve yollarının park alanı olarak kullanılmaktan kurtarılmasıyla birlikte, ilçe içerisinde trafik sıkışıklığı sorunu belli ölçülerden çözümlenebilecektir. Bununla birlikte, ilçenin içerisinde geçen ana yollar ve bağlantı yollarında ortaya çıkan trafik yoğunluğunun ilçe trafiğini olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır. Trafiğin sıkışmasıyla birlikte ara yollardan transit geçiş yapmak isteyen araçlar, ilçe trafiğini daha sıkışık hale getirmektedir. Bu noktada, özellikle Ümraniye'nin trafik sıkışıklığı sorunu, Büyükşehrin trafik sorununun çözümlenmesiyle çözüme kavuşturulabilecek bir sorundur. Anakentin trafik sorunuyla birlikte Ümraniye'nin de trafik sıkışıklığı sorununa çözüm üreten projelerin oluşturulması gerekir.
- ii. İmar sorunu, aynı zamanda bir yeşil alan sorunu olduğu gibi, altyapı sorunlarının da kaynağını oluşturmaktadır. Bir ilçenin planlama ve imar sorununu çözümlemek, altyapı ve üstyapı eksikliğinin bir bütün olarak çözümlenmesini sağlayabilecek temel yaklaşım noktasıdır. Ümraniye İlçesi, yoğun bir nüfusun yaşadığı, yapılaşmanın çok sıkışık olduğu, arsa üretmenin mümkün olmadığı bir yerleşim yeridir. Özellikle, şehrin merkezinde bulunan mahallelerde, boş arazi bulmak imkânsızdır. Altyapı ve üstyapı ihtiyacının çok yoğun olduğu alanlarda, yeni alanlar bulmak suretiyle üstyapı tesisleri kurmak mümkün olmayacağı gibi, teknik altyapının dönüştürülmesine yönelik faaliyetlerin yapılması da yoğun yapılaşma nedeniyle mümkün olmayacaktır. Bu noktada, yol altyapısının yenilenmesi, genişletilmesi ve standartlara uygun hale getirilmesi, yeşil alan miktarının ve standartlarının artırılması, otopark sorununun çözümlenmesi, teknik altyapının yenilenmesi ve ihtiyaçlara uygun hale getirilmesi bir arada düşünülmesi, planlanması ve projelendirilmesi gereken ihtiyaçlardır. Bütün bu ihtiyaçların çözümlenmesi çalışmalarında, esas olarak planlı ve imar mevzuatına uygun bir kent yapılaşmasının sağlan-

ması gerekliliği öne çıkmaktadır. Ümraniye'nin imar sorunlarını, altyapı ve üstyapı sorunlarını aynı anda çözme imkânı sağlayacak olan, doğru bir plan çalışmasıyla ve ortaya konulan plan kararlarıyla sosyal dönüşümü de barındıran, ortak bir dönüşüm modelinin uygulanmasıdır. Bu modele göre; kentsel bütünlük içerisinde, herkes dahil edilerek, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

iii. Yeşil alan sorunu, Ümraniye'nin geleceğinde çok daha ileri düzeylere ulaşacak bir sorundur. İlçede gerçekleştirilen yeni inşaat projeleriyle, nüfusun sürekli artırıldığı gözlemlenmektedir. Artan nüfus, kişi başına düşen yeşil alan miktarını azaltan bir etkiye sahiptir. Projelerde üretilen yeşil alan miktarları, yapılaşma nedeniyle gelecek nüfusun yeşil alan ihtiyacını ancak karşılayabilecek durumdadır. Yeşil alan konusunda, mevcut yeşil alanların korunması sağlanmalı ve nitelikleri artırılmalıdır.

iv. Otopark ihtiyacının çözümlenmesinde yer altı yapılanmalarına ağırlık verilmesi gerekir. Öncelikle yeni yapılaşmalarda, otopark alanının yapılmasının zorunlu hale getirilmesi, alışveriş merkezlerinin otopark standardının yüksek tutulması ve yeni otopark ihtiyacı yükünün azaltılması gerekir.

v. Altyapı sorunu, kanalizasyon ve diğer altyapıların ilçe nüfusuna cevap veremez duruma gelmesidir. Dönüşümle birlikte, ilçenin altyapı sorununun bütünüyle çözümlenmesi mümkündür. Bu noktada, büyükşehir hizmetlerinin niteliklerinin artırılması ve yeterli hale getirilmesi özellikle önem taşımaktadır.

vi. Sağlık hizmetleri, ilçe genelinde hizmet veren sağlık kuruluşları eliyle yürütülmektedir. İlçenin nüfus potansiyeline uygun olarak sağlık hizmet ve kuruluşlarının planlanması merkezi idarenin görevi olmakla birlikte belediye olarak da sürecin içerisinde yer almak gerekir. İmar

planlama faaliyetleriyle merkezi idarenin sağlık yatırımlarının teşvik edilmesi, tesislerin inşaat altyapısının üstlenilmesi yönünde büyükşehir işbirliği, kamu sağlık hizmetlerinin artışını sağlayabilecektir. İlave olarak, planlarda belirlenen özel sağlık tesisi alanlarıyla özel sektör temsilcilerinin yatırım yapması teşvik edilmelidir. Son olarak, acil sağlık hizmetleri ve kuruma gidemeyen kişilere hizmet verme noktası başta olmak üzere, belediye tarafından kurulacak sağlık hizmet birimlerince hizmet verilmesiyle sorunun çözümlenmesi mümkün olabilecektir.

vii. Başıboş hayvanlar Ümraniye İlçesinde bir sorundur. Yoğun bir nüfus, kentin seçkinci projelerinin uygulandığı alanlarda başıboş hayvan fazlalığı üzerinde durulması gereken bir sorundur. Alınacak tedbirlerle ailelerin kendi hayvanlarına sahip çıkması sağlanabilir. Hatta teşvik edilebilir. Sonraki süreçte hala mevcudiyetini devam ettiren hayvanlar için barınaklar kurularak ya da ilgili kurumların barınaklarından yararlanılarak çözüm üretilebilir.

viii. Denetim eksikliği/yol kaldırım işgalleri, belediyenin asli vazifesi olan sosyal yaşamı düzenleme ve denetleme görevini gereği gibi yerine getirememesinden kaynaklanmaktadır. İlçe halkının sağlık ve huzur içerisinde yaşamlarını devam ettirtebilmeleri için, yolların, alışveriş mekanlarının, sosyal hayatın normal akışında gitmesinin sorumlusu belediyedir. Bu noktada, etkin bir denetim mekanizmasının kurulması gerekir. Bu gerekliliği dikkate almayan belediyeler, görevlerini yerine getirmemiş sayılırlar. Belediye, sunmuş olduğu hizmetlerin toplumun yararlanmasına özgülendiği şekilde mevcudiyetini koruması için gereken tedbirleri almakla yükümlüdür.

ix. Ruhsat/denetim, ruhsata tabi işlerin yapılmasının kontrol altına alınması ve izinsiz yapılan faaliyetlerin önlenmesi bakımından önemlidir. Ruhsat ve denetimler, belediyeye verilen yetkilerin temel amacıdır. Kolluk yetkileri, hukuk sınırları içerisinde faaliyetlerin yürütülmesini sağlamaya yöneliktir. İmar başta olmak üzere, yürütülecek faaliyetlerin mevzuata uygun bir şekilde ve belediyenin bilgisi dahilinde yapılmasının sağlanması, ruhsat ve denetim yoluyla olacaktır. Bu yönde yaşanacak aksaklıklar, kentin güvenliği, düzeni ve huzuru açısından sorunlara yol açacaktır.

- x. Yolların yetersizliği sorunu, kentin yeniden şekillendirilmesi sürecinde ele alınacak bir sorundur. Yolların yetersizliğinin üç farklı noktadan ele alınması ve çözümlenmesi gerekir. Bunlardan birincisi, mevcut yolların, başta otopark olarak kullanılma olmak üzere, her türlü işgalden arındırılarak asli fonksiyonunda kullanılmasının sağlanması gerekliliğidir. İkincisi, mevcut yolların standartlara uygun hale getirilerek işlevselliğinin artırılması önceliğidir. Üçüncüsü ise, kentin ihtiyacına uygun yeni yolların eklenmesi uygulamasıdır. Bütün bu süreçlerin kentin yeniden şekillendirilmesi sürecinde planlanması sürecin başarısını artıracaktır.
- xi. Güvenlik sorunu, sosyo-ekonomik sorunlarla birlikte kendini gösteren bir durumdur. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır. Kentlilik bilincinin oluşturulmasıyla birlikte, sosyal dokunun güçlenmesi karşısında, güvenlik noktasında ortaya çıkan boşluğun azalacağı da dikkate alınmalıdır.

xii. İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, İstanbul'un bazı ilçelerinde özellik arz eden bir sorun olarak karşımıza çıkar. İşsizlik sorununun özellik arz etmesi, birçok olumsuzluğu da beraberinde getirmesi anlamına gelmektedir. Ümraniye İlçesi için de işsizlik, çok daha yoğun etkileri olan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, işgücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir. Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen işgücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir. Sertifikalı uzman işgücünün istihdamı kolaylaşacaktır. İlave olarak, hizmet sektöründe çalışacak

kişilerin nitelikli hale getirilmesine yönelik eğitim ve kurs faaliyetlerinin de işsizliği azaltan bir etkisi olacaktır. Aile yardımcılığı, hasta ve çocuk bakımı gibi aile içerisinde çalışma ya da iş yerlerinde yardımcı hizmetler konusunda yetişimi insan gücünün çok daha iyi şartlarda istihdam şansı bulacağı eğitimler projelendirilerek verilmelidir.

xiii. Pazar yerlerinin düzensizliği, Belediye hizmetlerinin planlı ve programlı yapılmadığını gösterdiği gibi, denetim sorumluluğunun da yerine getirilmediğini ortaya koymaktadır. Belediye, sokak ya da semt pazarlarını ihtiyaçlar, kapasiteler ve öncelikler noktasında yeniden ele alma ve bu doğrultuda planlama yapmak suretiyle bir standarda oturtmak zorundadır. Belirlenen standartlar doğrultusunda etkin bir denetim yapılmak suretiyle, halka hizmet olarak yapılması gereken faaliyetlerin mağduriyetlere yol açmasının önlenmesi mümkün olacaktır. Büyükşehir tarafından açılacak üretici pazarlarıyla sorunun çözümü daha da kolay olacaktır.

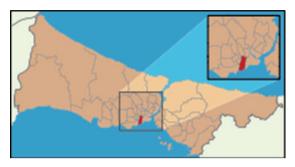
xiv. 2B alanlarının çokluğu ilçe halkını tedirgin eden bir durumdur. 2B alanlarının dönüştürülmesinde uygulama sorumlusu olarak merkezi idare karşımıza çıkar. 2B alanlarının satışının yapılması konunun bir boyutunu oluştururken diğer yanda belediye tarafından yapılacak imar planlamasıyla bu alanların dönüşümünün sağlanması gerekliliği karşımıza çıkar. 2B arazileri konusunda tespit edilen arazi bedellerinin iyileştirilmesi konusunda çalışmalar yapılması yönünde bir proje etkili olabileceği gibi, bu alanların planlanmasında ilgililerin mağduriyetinin en aza indirilmesi hedeflenerek kararların oluşturulması gerekir.

xv. Kentlilik bilinci eksikliği ya da Belde kültürünün kent kültürüne dönüşmemiş olması birçok İstanbul İlçesi gibi, Ümraniye'de de karşımıza çıkar. Sosyolojik olarak, ortak bir kent bilinci oluşturmanın ilk gerekliliği, Ümraniye'li olmayı bir övünç kaynağı haline getirmektir. Altyapısı sorunlu, yapılarında afet riski olan bir kentsel alanda yaşamaktan dolayı gurur duyacak insan bulmak zor olacaktır. Öncelikle, İlçenin sahip olduğu imkânların doğru bir şekilde araştırılması, geliştirilme imkânı olan projelerin belirlenmesi ve bu doğrultuda geleceğin planlanması doğru olacaktır. Kentlilik bilinci oluşturmak için gereken ikinci koşul, sosyal konularda çok duyarlı olan İlçe halkının ortak projeler etrafında toplan-

masının sağlanmasıdır. İlçeyle bağlantılı bir sorunun birlikte üstesinden gelen insanların entegrasyon ve kentlilik bilinci noktasında ilerlemeler sağlaması beklenir. Kentlilik bilincinin artırılmasında üçüncü gereklilik olarak, sosyal ve kültürel eğitim programlarının açılması, sertifika kurslarının yapılması suretiyle kişilerin kendileri hakkındaki algılarının olumlu yönde değiştirilmesi karşımıza çıkar. Dördüncü olarak, iş ve meslek edindirme ya da işgücünü nitelikli hale getirmeye yönelik mesleki ve teknik eğitim programlarının da kentlilik bilincinin gelişmesi ve ilçeyle entegrasyona katkı sağlayacağı dikkate alınmalıdır.

xvi. Yoğun hızlı göç Ümraniye için ciddi sorunlardan biridir. İlçe, göç almaya devam etmektedir. İlçeye yönelen göçün gerisinde, hukuka aykırı yapılaşmaların sağladığı kolaylıkla konut bulmanın maliyetinin düşük olması ve ilçe halkı arasında var olan yoğun hemşehri dayanışmasıdır. Merkezi idare tarafından verilen yardımların bu ilçede daha etkin verilmesi şeklinde örtülü bir teşvikin varlığından da bahsedilebilir. Göç baskısının kontrol altına alınması, ilçedeki yapılaşmaların imar mevzuatına uygun hale getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada daha önce vurgulandığı üzere, ilçe genelinde sosyal niteliği ağır basan bir kentsel dönüşüm projesinin bir an önce başlatılması gerekir. Mevcut yapıların sorunları çözülerek mevzuata uygun hale getirildikten sonra, imar kolluk yetkilerinin etkin bir şekilde kullanılması suretiyle hukuka aykırı yapılaşmaların gündemden tamamen kaldırılması gerekir. İlave olarak, Ümraniye İlçesine yönelen göçün arkasında, yürütülen büyük inşaat projeleri bulunmaktadır. Bu projelerde üretilen konutlara yeni nüfusun gelmesi kaçınılmazdır. Ancak, bu yapılaşmalarda, teknik ve sosyal altyapı ihtiyacının karşılanmasına önem verilmesi ve gereken özenin gösterilmesi gerekir.

XXVI. Zeytinburnu

Zeytinburnu, İstanbul'un merkez ilçelerinden biridir. Zemini ve yapıları itibariyle afet riski altında olan bir yerleşim yeridir. Bir an önce gerekli müdahaleler yapılarak olası İstanbul depremine hazırlanması gerekir.

Yüz ölçüm olarak küçük bir alana kurulmuş olan ilçede nüfuz yoğunluğu fazladır. Nüfus sayısı olarak kalabalığ az ilçelerden sayılır. Ancak, nüfusun araziye oranlanmasıyla kalabalık bir ilçe profili karşımıza çıkar. Partilerin kalesi olan ilçelerden biri iken, iktidar partisine kaptırılmış bir ilçedir. Sosyal demokrat seçmenin çeşitli saiklerle, sandığa gitmemesi ya da bir başka partiyi kerhen desteklemesi sorununun çözümlenmesiyle açık farkla seçimin kazanılabileceği ilçelerden biridir.

A. Zeytinburnu İlçesi Tarihçe ve Coğrafi Konumu

Zeytinburnu²⁶, İstanbul ilinin Marmara Denizi kıyısında bulunan bir ilçesidir. 1 Eylül 1957 tarihinde ilçe olmuştur.

Trakya'nın güneydoğusunda, Çatalca yarımadasının, Marmara Denizi'ne bakan yamaçlarının, bu denizle birleştiği yerdedir. Tarihi yarımada ile surlarla ayrılmış, E-5 karayoluna sınır ve havalimanına 20 dakikalık mesafededir. Doğusunda Fatih, kuzeydoğuda Eyüp, kuzeyinde Bayrampaşa, batısında Güngören, Bakırköy, kuzeybatısında Esenler, güneyinde ise Marmara Denizi'yle çevrilidir. Yüzölçümü 11,16 km2'dir.

²⁶ Wikipedia, The Free Encyclopedia

Zeytinburnu konum olarak, İstanbul Surları ve Bakırköy (Hebdoron) arasından yer alır. Sahilinde bulunan "Strongylion" ya da "Kyklobion" kimi kaynaklarda liman, kimi kaynaklarda kale/kule olarak geçer ve Zeytinburnu'nda konumlandırılır. Bu bölgede yer alan Marmara kıyılarından başlamak üzere, Konstantinopolis'in başlıca giriş kapısı olan Altın Kapı (Yedikule Zindanları) başta olmak üzere, Tarihi İstanbul'un kapıları olan, Belgradkapı, Silivrikapı, Mevlanakapı ve Topkapı Zeytinburnu'na açılır. Ünlü Roma yollarından Egnatia Yolu ilçenin güneyinden geçerek İmparatorluğun başkentini, Trakya ve Makedonya üzerinden Adriyatik Denizi'ne bağlar. Başkentin yaşadığı tüm kara kuşatmaları esasen ilçenin toprakları üzerinde gerçekleşmiştir.

Zeytinburnu'na ilk yerleşim, İstanbul'un Türklerin eline geçmesini izleyen yıllarda Kazlıçeşme dolaylarına Kudüslü Papazlar diye adlandırılan insan topluluğunun yerleşmesiyle başlamıştır. İstanbul, Türklerin eline geçince çok eskiden kentte yerleşmiş olan Rumlar arasında anlaşmazlık çıkmıştır. Bu anlaşmazlık sonucu, "Kudüs'lü Papazlar" bugün Zeytinburnu olarak bilinen deniz kıyısına yerleşmişlerdir.

Türkiye'de dericilik sanayisinin 150 yılı aşan tarihi geçmişi Kazlıçeşme'de başlamıştır denebilir. Kazlıçeşme kentin dışında kalan boş bir yöreydi. Dericilik sanayi, deniz kıyısında, suyu, güneşi kısaca kendisine gerekli tüm olanakları sağlayabileceği bir ortam bulmuştu. Bu ortamda dericilik gelişirken çevreye yerleşenlerin sayısı da her geçen gün biraz daha çoğaldı. Dericilik sanayini, dokuma sanayi izledi. 1927 yılında Bezmen'ler Kazlıçeşme'de dokuma sanayini kurunca çalışan işçiler çevreye yerleşmeye başladılar.

Zeytinburnu, nüfusu günden güne çoğalan toplumsal, ekonomik, kültürel sorunları her geçen gün bir kat daha artan bir yerleşim yeri olarak büyümüştür. 1940'lardan 1960 yıllarına değin iç göçün beraberinde getirdiği pek çok sorunla karşılaşılmıştır. 1955 sayımlarında 17. 585 olan nüfus, 5 yıl sonra 1960 yılı sayımlarında 5 kat artarak 88. 341 olmuştur. Artık Fatih ilçesinin bir bucağı olarak kalamayacak duruma gelmiştir. Bunun üzerine 1 Eylül 1957 tarihinde çıkartılan 7033 sayılı yasa ile **Zey**-

tinburnu İlçesi adıyla İstanbul ilinin 14. ilçesi olarak örgütlendirilmeye başlanmıştır.

Günümüzde, Zeytinburnu İlçesi 13 mahalleden oluşan merkezi yerleşim yerlerinden biridir.

B. Zeytinburnu İlçesi Nüfus Analizi

Zeytinburnu ilçesinin nüfusu 31. 12. 2012 tarihi itibariyle toplam 292. 407'dir. İlçenin nüfus sayısı, görece olarak diğer ilçelerden az gözükse de, nüfusun yüz ölçüme dağılımı bakımından yoğun bir ilçedir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	23.373	11.866	11.507
'5-9'	22.473	11.417	11.056
'10-14'	23.658	12.097	11.561
'15-19'	24. 540	12.683	11.857
'20-24'	24. 628	11.916	12.712
'25-29'	28. 528	14. 569	13.959
'30-34'	28.940	14.780	14. 160
'35-39'	24. 322	12.565	11.757
'40-44'	21.699	11. 147	10.552
'45-49'	18.946	9.612	9. 334
'50-54'	15.724	8.115	7.609
'55-59'	12.696	6.381	6.315
'60-64'	8.526	4. 254	4. 272
'65-69'	5.118	2.374	2.744
'70-74'	3.632	1.610	2. 022
'75-79'	2. 647	1.040	1.607
'80-84'	1.852	640	1.212

Toplam	292.407	147.380	145.027
'90+'	261	60	201
'85-89'	844	254	590

İlçe nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında, siyasi iktidarın üç çocuk çağrısının sonucu değiştirecek şekilde karşılık bulmadığı görülmektedir. İlçede yaşam sürelerinin genel olarak kısa olduğu ya da emeklilik çağına gelen insanların ilçeden ayrılmakta olduğu sonuçlarına ulaşılmaktadır. Bir başka ifadeyle, ilçede yaşayan insanlar, emeklilik dönemi için İlçeyi yaşanabilir bulmadıklarından farklı ilçelere ya da memleketlerine dönmeyi tercih etmiş görünmektedir. Bu noktada, emeklilere yönelik sosyal projelerin hayata geçirilmesi noktasında ciddi bir ihtiyaç bulunduğu gözlemlenmektedir.

C. Zeytinburnu Sosyal Yaşam Analizi

İlçede sosyal yaşam bir hayli hareketlidir. Halk sahil bandının yanı sıra AVM ve kültür merkezlerine de ilgi göstermektedir.

Tiyatro, konser, seminer ve sempozyum gibi birçok etkinliğe ev sahipliği yapan Kazlıçeşme Kültür Merkezi ve Zeytinburnu Kültür Sanat Merkezi, 2009 yılından beri ilçenin merkez noktasındadır.

Abdi İpekçi Spor Salonu ve çevresi de ilçe hareketliliğini arttırmaktadır

1. Yerel Gazeteler

İlçede çok sayıda yerel gazete bulunmakla beraber önde gelen ve etkin olan 6 adet yerel basın kuruluşu bulunmaktadır. Bunlar;

Zeytinburnu Haber Gazete Zeytinburnu Gazete Z

Zeytinburunu Aktüel Zeytinburnu Times Yeşil Gazete'dir

2. Dernekler

250'nin üzerinde dernek ve vakfın bulunduğu Zeytinburnu ilçesinde, aktif rol oynayan dernek sayısı, toplam rakamın yaklaşık olarak yarısıdır. Diğerleri dernek adı altında örgütlenmiş kahve/oyun salonu vb. şeklindeki yerlerdir. Dernek olmadığı halde dernek olarak örgütlenmiş bu yerlerin etkin bir şekilde denetimlerinin yapılması sosyal yaşamın düzeni ve dengesi bakımından gereklidir.

Afganistan Türkleri Uluslararası Sosyal ve Kültür Ve Yardımlaşma Derneği

Afganistan Türkmenleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği

Atatürkçü Düşünce Derneği

Avrasya Eğitim Kültür ve Dostluk Derneği

Avrasya Öğrencileri Eğitim Derneği

Avrupa Tüketici Derneği

Balıklı Rum Hastanesi Vakfı

Batı Trakya Eğitim Araştırma ve Camii Vakfı

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği (Z. Burnu)

Beştelsiz Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Beyhuder Derneği

Bigalılar Yardımlaşma Derneği

Bitlis Sason Muş Köyleri Kültür Yrd. Derneği

Cihanbeyli Kulu İlçeleri ve Çevre Kültür ve Dayanışma Derneği

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

Çakraklılar Derneği

Çankırı İlgaz Aktaş Köyü Kalkınma Derneği

Çankırı İlgaz Kıyısın Köyü Eğitim ve Hizmet Vakfı

Çankırı Sanayici ve İş Adamları Derneği

Çankırılılar Derneği

Çırpıcı Mah. Güzelleştirme Derneği

Çorum İli Osmancık İlçesi Aydın Pelitçik ve Çevre Köyleri Kültür Day. Yard. Der.

Deniz Feneri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Deri Vakfı

Devrekani Akçapınar Köyü Derneği

Diyarbakır Çermik Yukarı Şehler Beldesi Derneği

Diyarbakır İli Çermik ve Çüngüş Çevre Köyleri Derneği

Doğu Türkistan Gençlik ve Kültür Derneği

Doğu Türkistan Göçmenler Derneği

Doğu Türkistan Maarif ve Dayanışma Derneği Başkanı

Edirneliler Dernek & Avrupa Yakası Roman Balkan Göçmenleri

Kültür ve Yar. Der.

Egeköy Kalkındırma ve Yardımlaşma Derneği

Ehl-İ Beyt Vakfı

Emine İnanç Vakfı

Erikli Baba Kültür Derneği

Erzincan İli Caferli ve Çubuklu Köyleri Sosyal Kalkındırma ve

Yardımlaşma Derneği

Erzincan Kemah Yağca Köyü Derneği

Espiye Arpacık Derneği

Espiye Köyleri Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Giresun Hamzalı Köyü Derneği

Giresun Pirbul Derneği

Giresun Tikenceliler Sosyal Yardımlaşma Derneği

Giresun Tirebolulular Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Giresun İş Adamları Derneği

Görele Şenlikköy Derneği

Gülyurdu Kadın ve Aile Derneği

Harabati Vakfı

Hodul Köyü Derneği

İlim Yayma Cemiyeti

İstanbul Batı Trakya Türkleri Spor Külubü Dernek Başkanı

İstanbul Erfelek Sinoplular Derneği

İstanbul Esnaflar Odası Yönetim Kurulu Başkanı

İstanbul Müzik ve Sahne Sanatçıları Derneği

Kars Ardahan Iğdır Zeytinburnu Hemşehri Konseyi

KASİD (Küresel Atılım Sanayici ve İş Adamları Derneği)

Kazak Türkleri Vakfı

Kazlıçeşme Fatih Camii Yaptırma ve Yaşatma Derneği

Konya Bozkır Harmanpınarlılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Konya- Bozkır- Çağlayan Gençlik, Kültür, Sanat, Sosyal Yard. ve

Dayanışma Derneği

Konya Bozkır ve Köyleri Dayanışma ve Kültür Derneği

Konya Yeşil Ereğli Kültür ve Dayanışma Derneği

Konya-Beyşehir Sos Yardımlaşma Derneği

Korkutata Derneği

KSİAD - Kürk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

M. Efendi Camii ve Müştemilatını Koruma Derneği

M. Efendi Geleneksel Tıp Derneği

M. Efendi Geleneksel Tıp Derneği

M. Efendi Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği

Maçka Akarsu Köyü Yardım ve Dayanışma Derneği

Maçka Ormanüstü Köyü Derneği

Malatyalılar Derneği

Malatya-Pötürge Gündüz Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Mardin Dernek Başkanı

Mardin Midyat Keferze (Altıntaş Köyü) ve Çevre Köyleri Sos. Yard. Day. Ve Kül. Der.

Niğde Altunhisar İlçesi Yakacık Kasabası Dayanışma ve Kültür Derneği

Nuripaşa Mah. Ulucami Derneği

Of- Hayrat Derneği

Of Hayrat Yeniköy Derneği

Ordu İli Gürgentepe İlçesi Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Ordu İli Perşembe İlçesi Kutluca Köyü Kalkınma ve Yardımlaşma Derneği

Ordu-Çamaşlılar Kültür ve Dayanışma Derneği

Seyit Nizam Camii ve Müştemilatı İmar ve Koruma Derneği

Samsun Salıpazarlılar Derneği

Sevgi ve Dayanışma Derneği

Sinop Erfelek Dere Köyü Derneği

Sultan Murat Camii Derneği

Sümer Cami Onarım Derneği

Taş Camii Dernek Başkanı

Telsiz Mh. Kültür ve Dayanışma Derneği

Tokat Zile Haremi Kışla Köyleri Derneği

Tokat Zile Kışla Köyü Derneği

Trabzon Araklı İlçesi Yassıkaya ve Dul Köy Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Trabzonlular Çevre Kültür ve Sanat Vakfı

Tüm Giresunlular Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği

Tüm Rumeli Türkleri Dayanışma Derneği

Türk-Afgan Konseyi

Türkiye Deri Kofenksiyoncuları Derneği

Türkiye İşçi Emeklileri Derneği

Türkiye Kızılayı Derneği Z. Burnu Şubesi

Türkiye Nakliyeciler Derneği

UPS Spor Kulübü ve Kültür Derneği

Ünyeliler Derneği

Yağlıdere Derneği

Yeşil Iğdır Ve İlçeleri Kültür Dayanışma Derneği

- Z. Burnu Balıkçılar Derneği ve Zeytinburnu Su Ürünleri Kooperatifi
- Z. Burnu Demirciler Çarşısı Eğitim ve Hizmet Vakfı
- Z. Burnu Deri İşçileri Derneği
- Z. Burnu Erzincanlılar Yardımlaşma ve Dayanışma Kültür Derneği
- Z. Burnu Genç İşadamları Derneği
- Z. Burnu Giresun Piraziz Akçay Köyü Derneği
- Z. Burnu Göreleliler Derneği
- Z. Burnu Huzurevi Derneği
- Z. Burnu Karadenizliler Kültür ve Yardımlaşma Derneği
- Z. Burnu Kültürel Ve Hizmet Derneği
- Z. Burnu Mahalle Afet Gönüllüleri Derneği
- Z. Burnu Okyanus Hanımlar İlim Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
- Z. Burnu Pazarcılar Derneği
- Z. Burnu Rumeli Köprülüler Kültür ve Dayanışma Derneği
- Z. Burnu Samsunlular Kültür Sosyal ve Kalkındırma Derneği
- Z. Burnu Sinoplular Derneği
- Z. Burnu Trakyalılar Yardımlaşma ve Kültür Derneği
- Z. Burnu Tüm Elazığlı İş Adamları Derneği
- Z. Burnu Zihinsel Özürlü Çocuklar Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi Yardım Derneği
- Z. Burnu Zihinsel Özürlüler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Zeytinburnu Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

Zeytinburnu Amatör Spor Kulüpleri Derneği

Zeytinburnu Çevre Turizm ve Kültür Derneği(ZEYÇED)

Zeytinburnu Din Görevlileri Derneği

Zeytinburnu Fırıncılar Derneği

Zeytinburnu Hizmet Vakfı

Zeytinburnu Hizmetlerini Destekleme Derneği

Zeytinburnu İş Adamları Derneği (ZİAD) / Perdeciler Derneği (İSPER)

Zeytinburnu Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Zeytinburnu Minibüsçüler Derneği

Zeytinburnu Öz Trabzonlular Spor Kulübü Kültür ve Dayanışma Derneği

Zeytinburnu Polis Hizmetlerini Geliştirme ve Destekleme Derneği Zeyyed (Yeniyüzyıl Derneği)

Ziyader (İşehli Yardımlaşma, Dayanışma ve Hoşgörü Derneği

3. Mahalleler

İlçe 13 mahalleden oluşmaktadır. İlçelerin nüfus ortalaması 20 binin üzerindedir.

Beştelsiz Mahallesi

Çırpıcı Mahallesi

Gökalp Mahallesi

Kazlıçeşme Mahallesi

Maltepe Mahallesi

Merkezefendi Mahallesi

Nuripaşa Mahallesi

Seyitnizam Mahallesi

Sümer Mahallesi

Telsiz Mahallesi

Veliefendi Mahallesi

Yenidoğan Mahallesi

Yeşiltepe Mahallesi

Zeytinburnu mahalleleri, belediye tarafından yürütülecek hizmet ve faaliyetlerde, hareket noktası olarak kabul edilecektir. Belediye hizmetlerinin planlanmasında öncelikle mahalle ölçeğinde ihtiyaçların tespiti yoluna gidilmesi gerekir. Mahallelerin ihtiyaçlarını dikkate alarak yapılan planların başarı şansı yükselecektir.

D. Zeytinburnu İlçesi Siyasi Analiz

90'lı yılların sonuna kadar sosyal demokrat belediyelerce yönetilen Zeytinburnu, daha sonra iktidar partisinin yönetimine geçmiştir.

Temel sorunları çözülmüş, alt yapı problemleri en az düzeye inmiş olan ilçede merkezi otoriteye yakınlık, halkın genel tercihi olmakla beraber, farklı projeler ilçe seçmeninin tercihini doğrudan etkileyecektir. İlçe seçmeninin genel olarak farklı bölgelerden gelen göçmenlerden oluşuyor olması, seçim çalışmalarında ağırlıklı seçmen kitlesinin tercihlerinin ön plana çıkarılmasını önemli hale getirmektedir.

İlçenin kuzey bölgesindeki imar ve yapılaşma sorunlarına çözüm üretilmesi gerekirken, Kazlıçeşme bölgesinde ise sosyal yaşama yönelik projeler geliştirilmesi gerekir.

Bir zamanlar sporda önde gelen ilçelerden olan Zeytinburnu'nun son 12 yılda geriye düşmesi, 1998'de Süper Lig'de yer alan ilçe takımının ilgisizlik nedeniyle amatör ligde oynuyor olması gibi sorunlar da vardır. Sportif projelere ihtiyaç duyulmaktadır.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Murat Aydın	66. 626	%44,21
Cumhuriyet Halk Partisi	Adil Emecan	50.033	%33,20
Demokratik Toplum Partisi	Mehmet Boztemir	11. 208	%7,44
Milliyetçi Hareket Partisi	Besim Sadıker	9. 549	%6,34
Saadet Partisi	Kadem Emanet	8.342	%5,54
Demokratik Sol Parti	Hasan Yılmaz	1.789	%1,19
Büyük Birlik Partisi	İlyas Dinçer	1.371	%0,91
Demokrat Parti	Neşe Acar Kılıçer	820	%0,54
Anavatan Partisi	Hüsnü Binkanat	388	%0,26
Bağımsız Türkiye Partisi	Rafet Sakoğlu	320	%0,21
Türkiye Komünist Partisi	Huriye Polat	178	%0,12
Liberal Demokrat Parti	Harun Demir	68	%0,05
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Murat Aydın	150. 692	%100

2011 seçim sonuçları

1.	*	AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	51,56 86.378
2.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	23,38 39.172
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	11,76 19.706
4.	OACHASI	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	8,30 13.907

5. SP - Saadet Partisi 1,67 2.797 6. HAS - Halkın Sesi Partisi 0,74 1.242 7. BBP - Büyük Birlik Partisi 0,57 957 8. DP - Demokrat Parti 0,52 864 9. HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi 0,48 806 10. DSP - Demokratik Sol Parti 0,27 444 11. ÇETİN DOĞAN 0,25 411 12. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,15 254 13. MP - Millet Partisi 0,15 244 14. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,06 102 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79 16. EMEP - Emek Partisi 0,01 17					
7. BBP - Büyük Birlik Partisi 0,57 957 8. DP - Demokrat Parti 0,52 864 9. HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi 0,48 806 10. DSP - Demokratik Sol Parti 0,27 444 11. ÇETİN DOĞAN 0,25 411 12. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,15 254 13. MP - Millet Partisi 0,15 244 14. DDP - Liberal Demokrat Parti 0,06 102 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	5.	SAUGET PARTIE	SP - Saadet Partisi	1,67	2.797
8.	6.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,74	1. 242
9. HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi 0,48 806 10. DSP - Demokratik Sol Parti 0,27 444 11. ÇETİN DOĞAN 0,25 411 12. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,15 254 13. MP - Millet Partisi 0,15 244 14. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,06 102 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	7.	8	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,57	957
10. DSP - Demokratik Sol Parti 0,27 444 11. ÇETİN DOĞAN 0,25 411 12. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,15 254 13. MP - Millet Partisi 0,15 244 14. DP - Liberal Demokrat Parti 0,06 102 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	8.		DP - Demokrat Parti	0,52	864
11. ÇETİN DOĞAN 0,25 411 12. MP - Türkiye Komünist Partisi 0,15 254 13. MP - Millet Partisi 0,15 244 14. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,06 102 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	9.	HEFAR	HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,48	806
12. TKP - Türkiye Komünist Partisi 0,15 254 13. MP - Millet Partisi 0,15 244 14. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,06 102 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	10.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,27	444
13. MP - Millet Partisi 14. LDP - Liberal Demokrat Parti 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	11.	BREINEST	ÇETİN DOĞAN	0,25	411
14. LDP - Liberal Demokrat Parti 0,06 102 15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,15	254
15. MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti 0,05 79	13.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,15	244
	14.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,06	102
16. EMEP - Emek Partisi 0,01 17	15.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,05	79
	16.		EMEP - Emek Partisi	0,01	17

	 	······	
17.	DYP - Doğru Yol Partisi	0,00	0

İlçe belediye başkanlığı seçimlerinde iktidar partisinin almış olduğu oy, genel seçimlere göre bir hayli düşüktür. Bu durum, farklı gerekçelere bağlanabileceği gibi, bir kısım seçmenin mevcut belediye başkanını tercih etmediği ya da yerel yönetimler konusunda iktidar partisini başarısız bulduğu anlamlarına gelebilecektir. Seçim sonuçlarının bize göstermiş olduğu bir başka nokta ise, yerel yönetimlerde anamuhalefet partisine yönelen seçmen tercihlerinin, genel seçimlerde azalmakta olduğudur.

E. Zeytinburnu İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Sosyal ve teknik altyapılar, bir yerleşim yerinin yaşanabilirlik standardının belirlenmesinde hayati öneme sahiptir. Altyapı ve üstyapısı sorunlu olan yerleşim yerlerinde, insani gelişmişlik ve yaşam standardı açısından durumun tercih edilebilir noktaya gelmesi beklenemez.

1. Yollar

İlçede toplam 58 cadde ile 971 sokak bulunmaktadır. İlçenin ana caddesi 58. Bulvar adlı, trafiğe tek yönlü açık caddedir. İlçede caddeler genellikle numara ile adlandırılmıştır. Mevcut yollar yetmiyor olsa da, İlçenin oturmuş yapısı, yeni yol yapımına izin vermemektedir.

Bina yenilemeleri doğrultusunda yolların da yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Kentin afet riski bakımından yeniden yapılanması sürecinde, yol altyapısı bakımından karşımıza çıkan yetersizlikler ve yol standardının yükseltilmesi çalışmaları da planlanmalıdır.

2. Otopark

İlçede toplamda 29 otopark bulunmakla beraber, ihtiyacı gidermede yetersizdir.

İlçenin otopark ihtiyacı belirgin bir şekilde kendini hissettirmekle birlikte, sahil bandı dışında yeni otopark alanları açılacak konum bulunmamaktadır.

İlçe halkının %33. 9'u en önemli sorunların başında otoparkın geldiğini ve park yeri sıkıntısı yüzünden komşuluk ilişkilerinin dahi zarar gördüğünü söylemektedir.

Otopark ihtiyacı bina zeminlerinin altında yapılacak bodrum kat otoparklarıyla çözümlenebilecektir. Belediyenin yapılaşma sürecinde maliklerin otopark yükümlülüğünü üzerine almasından ve gereğini yapmamasından kaynaklanan bir sorun olarak otopark altyapısı eksikliği karşımıza çıkmaktadır. Alınan otopark harçlarının gerektiği gibi otopark yapımına harcanması durumunda bu sorun ortaya çıkmayacaktır.

3. Ulaşım

Zeytinburnu ulaşım açısından İstanbul'un en şanslı ilçelerinden biridir. Bir yanından E-5'in diğer yanından demiryolunun geçtiği ilçeye otobüs, tren, hafif metro, tramvay ve minibüs ile ulaşmak mümkündür.

Zeytinburnu'nda 93 M-Mecidiyeköy, 93 T-Taksim, 93 E-Eminönü ve 93 C-Beyazıt olmak üzere dört otobüs hattı bulunmaktadır.

Kabataş'tan kalkan tramvay, Zeytinburnu'ndan geçerek Bağcılar'a kadar gitmektedir. Tramvay durağının yanı başındaki hafif metro istasyonu sayesinde hem havalimanına hem de otogara ulaşılabilmektedir.

Sirkeci-Halkalı arasında çalışan banliyö treni de ilçe sınırları içinde Zeytinburnu ve Kazlıçeşme isimli iki istasyonda durmaktadır. Ayrıca ilçeye Topkapı ve Bakırköy'den kalkan minibüslerle de ulaşma imkânı vardır.

Marmaray projesinin devreye girmesiyle birlikte, Zeytinburnu ilçesine ulaşımda yeni bir hat, daha doğrusu bir seçenek daha devreye girmiştir.

4. Yeşil Alan

Zeytinburnu ilçesinde 2004 yılına ait rakamlara göre, aktif yeşil alan 549. 910 m², pasif yeşil alan 1. 459. 725 m², toplam yeşil alan 2. 009. 635 m²'dir. Bu tarihten sonra yapılan yatırımlar ve özellikle Kazlıçeşme bölgesindeki tadillerle miktar arttırılmış olmakla beraber, İBB tarafından hedeflenen kişi başına 10m² standardını yakalamaktan uzaktadır. Mevcutta kişi başına 2. 2 m² yeşil alan düşmektedir.

Yeşil alan miktarının artırılabilmesi için, gündemde olan kentsel dönüşüm sürecinde, gerçek anlamda bir dönüşüm yapılarak, ilçenin yetersiz sosyal ve teknik altyapı standardının yükseltilmesi gerekir.

5. Eğitim

İlçede 2 anaokulu, 3'ü özel 25 ilköğretim okulu, ikisi özel 10 lise, 8 meslek lisesi olmak üzere 45 öğretim kurumu bulunmaktadır.

Yaş grubu	Cinsiyet	O/Y bilmeyen	oY bilen	İlk okul	İlk öğretim Orta o	okul Lis	ÜNİ.	Y. lisans	Doktora	Bilinmeyen	Toplam
'6-13'	Erkek	7	18. 131		52					109	18. 299
	Kadın	8	17. 376		51					123	17. 558
'14-17'	Erkek	15	1. 228		8. 645	20)			95	10.003
	Kadın	22	1.392		7.936	5-	+			109	9.513
'18-21'	Erkek	30	807		4. 142	3. 25	201			169	8.600
	Kadın	115	1.326		3.761	3.48	5 289			282	9.259
'22-24'	Erkek	69	866		2. 496	2. 99	1.176	5		418	8.021
	Kadın	221	1.158		1.976	2. 58	1.385	2		421	7.744
'25-29'	Erkek	91	762	1.883	2. 988	190 4.36	2. 243	68	1	1.684	14. 270
	Kadın	344	977	3. 080	2. 251	173 3.81	2. 171	119	1	631	13. 559

'30	0-34'	Erkek	90	519	3.432	2.347	1. 274	3. 986	1.671	177	21	999	14. 516
		Kadın	283	658	4. 534	1. 632	959	3.477	1.561	166	21	540	13.831
'35	5-39'	Erkek	38	223	3. 590	2. 122	1.267	3. 105	1. 213	131	56	589	12.334
		Kadın	225	414	4. 497	1. 499	949	2. 410	979	100	33	399	11.505
'40)-44'	Erkek	56	144	3. 087	2.032	1. 521	2. 508	990	123	51	432	10.944
		Kadın	259	413	4. 297	1.388	1.005	1. 820	709	85	32	354	10.362
'45	5-49'	Erkek	56	181	2.935	1.752	1. 253	2. 060	764	96	40	362	9. 499
		Kadın	411	545	4. 371	923	828	1. 275	423	31	22	377	9.206
'50	0-54'	Erkek	65	234	3. 291	903	961	1. 609	482	56	34	391	8. 026
		Kadın	515	635	4. 037	485	518	699	251	20	5	330	7. 495
'55	5-59'	Erkek	116	320	3. 191	384	686	794	385	29	16	401	6. 322
		Kadın	729	738	3.470	175	292	330	154	6	7	338	6. 239
'60	0-64'	Erkek	116	261	2.470	118	379	359	211	23	5	276	4.218
		Kadın	726	588	2. 219	46	169	135	78	5	1	267	4. 234
'6	5+'	Erkek	511	802	3. 264	54	389	273	182	12	9	421	5.917
		Kadın	2.617	1.519	3. 101	10	228	142	50	3	3	650	8. 323
		Toplam	7.735	52. 217	60.749	50. 168	13.041	45. 537	17. 568	1. 257	358	11. 167	259.797

Zeytinburnu ilçesi nüfusunun eğitim durumuna ilişkin tabloya bakıldığında, merkezde bulunan bir ilçede olmaması gereken bir durumla karşılaşılır. %3 civarında okuma yazma bilmeyen nüfus yüksek gibi gözükmese de, nüfusun %18'nin okur yazar ancak, herhangi bir eğitim kurumundan mezun olmamasının anakentin merkezinde bulunan bir ilçe bakımından izahı oldukça zordur.

6. Sağlık Hizmetleri

İlçede sağlık yatırımları yeterli görülmektedir. Belirgin bir sağlık hizmeti aksaması gözükmemektedir.

İlçede sağlık hizmeti sunmaya devam eden, 2 devlet, 4 özel olmak üzere 6 hastane, 3'ü özel 4 poliklinik, 12 sağlık ocağının yanı sıra verem savaş dispanseri, ana çocuk sağlığı merkezi ve 2 tıp merkezi bulunmaktadır.

İlçedeki yatak kapasitesi 877 olup, acil servis yatak kapasitesi 36'dır.

Sağlık hizmetleri konusunda genel bir ihtiyaç bulunmamakla birlikte, özel sağlık hizmet gereksinimi bulunan hastalara yönelik hizmet birimleri ve projeleri etkili sonuçlar doğuracaktır.

7. İbadethaneler

İlçede 21 camii bulunmaktadır. 13 mahallede, 21 olarak karşımıza çıkan cami sayısı, İstanbul ortalamasının gerisindedir.

Batı Trakya Camii

Beştelsiz Camii

Emine İnanç Vakfı Camii

Hacı Osman Ağa Camii

Hacı Vehbi Efendi Camii

İett İbni Kemal Camii

İpek İş Hanı Mescidi

Köşeli Camii

Merkezefendi Camii

Merzifoni Karamustafapaşa Camii

Selvili Çınar Camii

Seyitnizam Camii

Sümer Camii

Takkeci İbrahim Çavuş Camii

Taş Camii Telsiz Çarşı Camii Tepebağ Dutluk Camii Topkapı Ticaret Merkezi Camii Ulu Camii Yedikule Göğüs Hastanesi Camii Yenidoğan Camii

Zeytinburnu İlçesinde karşımıza çıkan camilerdir. Camilerden bir kısmı tarihi eser olarak tescil edilmiş ve taşınmaz kültür varlığı olarak korunmaya alınmıştır. Arsa sorunu bulunan ilçede, mahallelere yönelik yürütülecek sosyal, kültürel ve eğitsel faaliyetlerin yürütülmesinde merkez olabilecek ek yapılanmalarla otopark ve benzeri donatıların camilerin bulunduğu alanda yapılması, hem din hizmetlerinin niteliğine katkı sağlayacak, hem de mahallenin ihtiyaçlarının karşılanmasında iyileşmeler olacaktır.

F. Zeytinburnu İlçesinin Ekonomik Durumu

Zeytinburnu İlçesinde, 25 bine yakın işyeri, 10 bin civarında imalathane ve 170 fabrika bulunmaktadır.

Deri sektörü denildiğinde geçmişte ilk akla gelen merkezlerden birisi Zeytinburnu iken, tabakhanelerin taşınmış olmasıyla imalat bölgesi olma vasfını yitirmiştir. Buna rağmen, sahil yolu bölgesinde yer alan 650 dükkanla hâlâ çok önemli bir deri konfeksiyon merkezi durumundadır.

Bölge örme sanayii konusunda da iddialıdır. Ev mefruşatı alanında Türkiye'nin en büyük firmaları ilçede bulunmaktadır.

Ülker, Otomarsan, Şişecam gibi, Türkiye'de ilk beş yüze giren firmaların yirmi altısı Zeytinburnu'ndadır.

Zeytinburnu, 10'dan fazla işçi çalıştıran tesis sıralamasında Gebze (Kocaeli) ve Bornova (İzmir)'dan sonra, Türkiye genelinde, en fazla işletmeye sahip üçüncü ilçedir.

Metal eşya imalatı yapan tesis sayısında ilçe olarak, Türkiye'de sekizinci sıradadır. Örme sanayii alanında Zeytinburnu tesis sayısı ile Türkiye'de onuncu, giyim ürünleri imalatında ise yedinci sıradadır.

Zeytinburnu Demirciler Sitesi 1988-89 yıllarında Perşembe Pazarı kökenli demir tüccarları tarafından kurulmuştur. Doluluk oranı %100'e yakın olan sitede 700 civarında irili ufaklı işyeri bulunmaktadır.

Türkiye'nin her yanından, karayoluyla gelen yüklerin Anadolu ve Trakya'ya dağılımının yapıldığı Topkapı Ambarı'nda yaklaşık 1200 iş sahibi, 1. 500 işçi, 1. 000 kamyon şoförü, 600 muavin, 500 adet müşavir ve muhasebeci ile lokanta ve çay ocaklarında 400 kişi olmak üzere 5000'in üstünde insan çalışmaktadır.

Zeytinburnu Maltepe bölgesi 170 büyük sanayi kuruluşu, 10 bine yakın imalathane ve işyeri ile yaklaşık 70 bin çalışanıyla Türkiye'nin en büyük sanayi bölgelerinden birisini oluşturmaktadır.

G. Zeytinburnu Sorunlar, Çözümler ve Projeler

- i. Halen devam eden göç Zeytinburnu için bir sorundur. Göç sorununun iki farklı kaynağı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, şehir dışından gelmeye devam eden ve asıl göç sorununu ortaya çıkaran insan hareketleridir. İkincisi ise, İstanbul'un farklı ilçelerinde yaşamakta iken Zeytinburnu'na taşınan kişilerin oluşturduğu nüfus hareketidir. Zeytinburnu'na yönelmiş bulunan göç hareketleri, sonuçları ve önlenmesine yönelik olarak alınması gereken tedbirler bakımından birbirinden farklı özelliklere sahiptir.
- ii. İstanbul'un diğer ilçelerinden gelen insanlar, Zeytinburnu İlçesinde gerçekleşen yeni yapılaşmalar ya da dönüşümler sırasında üretilen nitelikli konutlarda yaşamak üzere gelen kişilerdir. Bu kişilerin yaşamaya başladıkları konutlarda, yapılanmanın standardı, hukuka uygunluğuyla altyapı ve üstyapı ihtiyacının karşılanması öncelikli olarak çözümlenmiş olduğundan, göçe bağlı olarak ortaya çıkan sorunlara yol açmayacaktır. Bununla birlikte, yüz ölçüm olarak dar bir alana kurulu ilçenin nüfus yoğunluğunun artması sorununu ve sonucunu doğurmaktadır. İstanbul'un

İlçelerinden gelen nüfus hareketinin önlenmesi pek mümkün değildir. Bu hareketi önlemeye çalışmak yerine, yeni yapılan inşaat projelerinin standartlarının belirlenmesi ve artan nüfusun teknik ve sosyal donatı ihtiyacının karşılanması noktasında yeterliliklerinin sıkı bir şekilde takip edilmesi gerekir. İlçede mevcut birçok sanayi yapısının konut, ticaret ve benzeri kullanıma dönüştürülmesi sürecinde gerçekleştirilecek yeni yapılaşmalarda, teknik ve sosyal altyapı gereklerinin mutlak olarak sağlanması aranmalıdır. Zemin ve donatı dengesi bakımından yeterlilikleri sağlayan alanlarda çok katlı yapılaşmalara izin verilmelidir.

iii. İstanbul dışından Zeytinburnu'na gelen insanlar sorunu, ilçenin gerçek anlamda göç sorunudur. Dışarıdan gelen nüfus hareketleri çoğunlukla nitelik ve hukuki olarak sorunlu binalara yerleşmekte ve sosyal projelerle desteklenmesi zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir. İlçeye yönelik göç baskısının çözüme kavuşturulmasında öncelikle hukuka aykırı inşai faaliyetlerin kesin olarak kontrol altına alınması önemlidir. Hukuka aykırı yapılaşma faaliyetlerinin önlenmesi çalışmalarına paralel olarak, hukuken sorunlu yapıların hukuka aykırılıklarının giderilmesi çalışmaları yapılmalıdır. Yapılaşmaların hukuka aykırılık ya da teknik yetersizlik durumlarının ortadan kaldırılması sürecinin bir an önce başlatılması ve sonlandırılması göç sorununu ve doğurduğu sonuçları ortadan kaldıracaktır.

iv. Çarpık kentleşme, kentin sanayi tesisleri etrafında birden plansız ve kontrolsüz bir şekilde yapılaşmasından kaynaklanmaktadır. Plansız ve kontrolsüz yapılaşma, binaların niteliklerinin yetersiz ve sorunlu hale gelmesi sonucunu doğurduğu gibi, teknik altyapı ve sosyal üstyapı konusunda da ciddi sorunlara neden olmuştur. Bu noktada, zemini itibariyle de sorunlu olan İlçede, binaların hukuki ve teknik durumları bütün detaylarıyla ele alınarak kapsamlı bir rapor hazırlanması gerekir. Hazırlanan rapor doğrultusunda yapılacak müdahalenin plan ve programı oluşturularak sorunlara çözüm üretilmelidir. Sorunlu yapıların ve kentsel alanların düzeltilmesi ve düzenlenmesi sürecinde, kentsel bütünlük içerisinde, herkes dahil edilerek, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği

kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar, dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır.

v. Kentlilik bilincinin yetersiz oluşu, ilçenin göç sorununun bir sonucudur. Farklı ilçelerden gelenler ya da şehir dışından gerçek anlamda göç etmiş insanların yeni geldikleri yerleşim yeriyle uyum sağlamaları belli bir zamana ihtiyaç duyar. Şehir dışından gelen insanların kent ile bütünleşmesi ve ilçeye uyum sağlamaları daha çok zaman ve uğraş gerektirir. İlçeye gelen yeni kişilerin uyumlarını sağlanmasında öncelikle yapısal sorunların çözümlenmiş olması gerekir. İkinci olarak, bu kişilerin ilçeye aidiyet hissetmelerini sağlayacak, sosyal, kültürel ve eğitsel program ve projelerin uygulanmaya konulması gerekir. Okur yazar olmayan ya da okur yazar olmakla birlikte herhangi bir eğitim kurumundan mezun olmamış insan sayısının %20'nin üzerinde olduğu bir ilçede, yoğun eğitim programları uygulanması ve kişisel özelliklerin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Göçle gelen kişilerin şehre uyum sağlamasında, kişilerin niteliklerinin artırılması kadar, ekonomik sorunlarının çözümlenmesi de önemlidir. İşsizlik ve ekonomik yetersizlikler çözüme kavuşturulduğu oranda uyum sağlamak da kolaylaşacaktır. Kişilerin yeni geldikleri kente uyum sağlamalarında kent kimliğinin belirlenmesinin önemine vurgu yapmak gerekir. Teknik ve sosyal altyapı sistemlerinin tatmin edicilik düzeyi artırıldıkça, kişilerin aidiyet duygusu da gelişecektir. Prestij projelerle algısı değişmekte olan Zeytinburnu'nda entegrasyon sorunu çözüme kavuşmaktadır. Ancak, bu noktada ilçede yaşayan kişilerin yaşamakta oldukları alanlardan uzaklaşmak zorunda kalmaları riskinin Belediye tarafından dikkate alınması ve bu kişilerin haklarının korunmasına yönelik tedbirlerin alınması gerekir.

vi. Çevre duyarlılığının olmaması sorunu, Zeytinburnu ilçesinin tarihinden gelen bir algı ve kabul sorunudur. İstanbul'un eski tabakhanelerinin bulunduğu Kazlıçeşme imalat alanının ortaya çıkardığı görüntülere alışmış kişilerin farklı bir tavır ortaya koymaları zor olacaktır. İlk imalat alanları deri işlemeciliği olan İlçede, daha sonra birçok farklı sanayi kolları

ve imalatahaneler faaliyete başlamıştır. Bu tesislerin bir çoğu eskidir. Aynı zamanda imar planlarında bu alanların dönüşümünün teşvik edilmesine yönelik hükümler bulunmaktadır. Sanayi alanlarının dönüştürülmesi hedefinin ortaya konulmasıyla birlikte, var olan üretim tesislerinin iyileştirilmesine yönelik yatırımların durması sonucu doğmuştur. Standartların gerisinde kalan üretim tesis ve sistemleri, çevre bakımından sorunlar oluşturmaktadır. Bu noktada, sanayi tesis ve alanlarının dönüşümünün bir an önce sağlanmasına yönelik teşviklerin artırılması gerekir. Sanayi alanlarının turizm, ticaret, konut veya karma kullanım alanlarına dönüşmesiyle birlikte çevre duyarlılığı konusunda iyileşmeler sağlanacaktır.

vii. Altyapı iyileştirilmesi ihtiyacı ya da altyapı yetersizliği, kentin çarpık yapılaşmasının doğurduğu temel sorundur. Altyapı sistemlerinin yeterli hale getirilmesi sürecinde özellikle yapılaşmış alanlarda, iyileştirme yapmak çok güç olmaktadır. Yapılaşmış bir alanda ihtiyaç duyulan boş arsayı bulmak mümkün olmayacağı gibi, yapıları yenilemeden yol, kanalizasyon, su, elektrik, doğal gaz ve benzeri altyapı sistemlerinin beklenen standartlara ulaştırılması da mümkün olmayacaktır. Bu noktada, mevzuata aykırı yapılaşmaların dönüştürülmesi sürecinde, altyapı sistemlerinin de iyileştirilmesi ve standartlara uygun hale getirilmesi temel hedeflerden biri olarak takip edilmelidir.

viii. Hava kirliliği İlçenin bulunduğu alanın coğrafi yapısı ve konumundan doğan bir sorundur. İlave olarak, ilçede kullanılan yakıt türü ya da türlerinin de belli bir oranda hava kirliliğine neden olduğu gözlemlenmektedir. Hava kirliliği konusunda asıl olarak ilçede var olan üretim tesislerinin payı dikkate alınmalıdır. Son olarak, ilçenin sınırlarından geçen E5 ve Sahil Yollarında var olan yoğun araç trafiği ve çoğu zaman yolların tıkanıyor olması, İlçenin hava kirliliği sorununa kaynaklık etmektedir. Bahse konu sorunların çözüme kavuşturulmasıyla birlikte hava kirliliği sorunu ortadan kalkacaktır. Öncelikle sanayi tesislerinin üretim faaliyetlerinin dönüşüm sağlanmak üzere sona erdirilmesi teşvik edilmelidir. İkinci olarak, İlçede var olan yapı stokunun iyileştirilmesiyle birlikte doğal gaz sistemleriyle ısınma sağlanarak kirliliğin önüne geçilebilecektir. Doğal gaz ısınma sistemlerinin masraflı oluşu karşısında, İlçe geneline hizmet veren kentsel ısıtma sistemlerinin bir tercih olarak kullanılabile

ceği ve bu sistemin ısınma maliyetlerini %20-25 seviyelerine düşüreceği projelendirilebilir. Bu yolla ekonomik sorunları olan toplum kesiminin ısınma sorununa sosyal belediyecilik adına bir çözüm sunulurken kentin hava kirliliği sorununa da çözüm üretilmiş olacaktır. İstanbul'un trafik sorunundan kaynaklanan hava kirliliği, ancak Büyükşehir tarafından oraya konulan trafik altyapı sistemlerini iyileştirme projelerinin başarıya ulaşmasıyla çözümlenmiş olacaktır.

ix. Asayiş ya da güvenlik sorunu, Zeytinburnu ilçesinin sosyo-ekonomik-kültürel yapısının getirdiği bir sorun olduğu gibi, ilçenin merkezi konumu ve diğer ilçelerden gelen kişilerin hareket alanına sahip olmasından da kaynaklanabilmektedir. Güvenlik sorunu, özellikle sosyo-ekonomik sorunlarla birlikte kendini gösteren bir durumdur. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır. Güvenlik sorununun aşılmasında, teknolojik altyapıların kurulmasıyla takip sisteminin etkinleştirilmesinin belli oranda çözüme katkı sağlaması mümkündür. En azından MOBESE, Gece Görüş Sistemli kameralar ve benzeri elektronik sistemlerin kurulması, suç ve suçlularla mücadele konusunda hızlı yol alınmasını sağlayarak caydırıcı bir etkiyle çözüme katkı sağlayacaktır.

x. Trafik sıkışıklığı sorunu, İlçenin çarpık yapılaşmasından kaynaklanan bir sorun olduğu gibi, şehrin trafik sorunuyla da büyüyen bir sorundur. İmar planlaması olmayan, kişilerin kendi isteklerine göre yapılandırmış oldukları bir yerleşim yerinin trafik sıkışıklığı sorunu yaşaması kaçınılmazdır. İlçenin yollarının yeterli hale getirilmesi ve yolların park alanı olarak kullanılmaktan kurtarılmasıyla birlikte, ilçe içerisinde trafik sıkışıklığı sorunu belli ölçülerde çözümlenebilecektir. Bununla birlikte, ilçenin içerisinden geçen ana yollar ve bağlantı yollarında ortaya çıkan trafik yoğunluğunun ilçe trafiğini olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır. Trafiğin sıkışmasıyla birlikte

ara yollardan transit geçiş yapmak isteyen araçlar, ilçe trafiğini daha sıkışık hale getirmektedir. Bu noktada, özellikle Zeytinburnu'nun trafik sıkışıklığı, Büyükşehir'in trafik sorununun çözümlenmesiyle çözüme kavuşturulabilecek bir sorundur. Anakentin trafik sorunuyla birlikte Zeytinburnu'nun da trafik sıkışıklığı sorununa çözüm üreten projelerin oluşturulması gerekir.

xi. İşsizlik, İstanbul genelinde yoğun olarak karşımıza çıkan bir sorundur. Bununla birlikte işsizlik, Zeytinburnu İlçesi için de çok daha yoğun etkileri olan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe sınırları içerisinde ya da yakın çevrede var olan üretim tesislerinin, ticari birimlerin ve işletmelerin iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak bir ihtiyaç analizine bağlı olarak, mesleki ve teknik eğitim verilerek, iş gücünün nitelikli hale getirilmesi bir sosyal proje olarak düşünülmelidir. Verilen eğitim sonrasında nitelikli hale gelen iş gücünün uygun alanlarda ve ekonomik olarak daha uygun koşullarda istihdamı sağlanabilecektir. Sertifikalı uzman iş gücünün istihdamı kolaylaşacaktır. İlave olarak, hizmet sektöründe çalışacak kişilerin nitelikli hale getirilmesine yönelik eğitim ve kurs faaliyetlerinin de işsizliği azaltan bir etkisi olacaktır. Aile yardımcılığı, hasta ve çocuk bakımı gibi aile içerisinde çalışma ya da iş yerlerinde yardımcı hizmetler konusunda yetiştirilmesi insan gücünün çok daha iyi şartlarda istihdam şansı bulacağı projelendirilerek eğitimler verilmelidir.

xii. Sosyal güvencesi olmayan nüfusun fazlalığı, sosyo-ekonomik sorunların ortaya çıkmasının gerekçesini oluşturmaktadır. İşsizlik sorunun çözümlenmesine bağlı olarak sosyal güvencenin bulunmaması sorunun da ortadan kalkacağı ya da azalacağı değerlendirilmektedir.

xiii. Gürültü kirliliği büyük kentin getirdiği bir sorun olmakla birlikte, Zeytinburnu bölgesinde yoğunlaşmış olarak karşımıza çıkmaktadır. Gürültü kirliliğinin önlenmesi buna kaynaklık eden sorunların ortadan kaldırılmasıyla çözümlenebilecektir. Gürültü kaynağı sanayi ve ticari faaliyetlerinin ilçeden uzaklaştırılmasıyla birlikte belli oranda iyileşme sağlanacaktır. Sanayi alanlarının dönüşümünün sağlanması İlçenin acil ihtiyaçlarından biri haline gelmiştir. Buna ilave olarak, trafikten kaynaklanan gürültü sorununun aşılması, trafik sıkışıklığına çözüm üretilmesiyle belli oranda mümkün olabilecektir. Bunlara ilave olarak, yapıların gürül-

tü kirliliğine karşı niteliklerinin artırılması önemlidir. Yapıların gürültü yalıtımının yapılmasına bağlı olarak, en azından konutunda oturan insanların gürültü kirliliğine karşı korunması mümkün olabilecektir.

xiv. Yeşil alan sorunu, Zeytinburnu'nun geleceğinde çok daha ileri düzeylere ulaşacak bir sorundur. İlçede gerçekleştirilen yeni inşaat projeleriyle, nüfusun sürekli artırıldığı gözlemlenmektedir. Artan nüfus, kişi başına düşen yeşil alan miktarını azaltan bir etkiye sahiptir. Projelerde üretilen yeşil alan miktarları, yapılaşma nedeniyle gelecek nüfusun yeşil alan ihtiyacını ancak karşılayabilecek durumdadır. Yeşil alan konusunda, mevcut yeşil alanların korunması sağlanmalı ve nitelikleri artırılmalıdır.

xv. Otopark ihtiyacının çözümlenmesinde yer altı yapılanmalarına ağırlık verilmesi gerekir. Öncelikle yeni yapılaşmalarda, otopark alanının yapılmasının zorunlu hale getirilmesi, alışveriş merkezlerinin otopark standardının yüksek tutulması ve yeni otopark ihtiyacı yükünün azaltılması gerekir.

xvi. Altyapı sorunu, kanalizasyon ve diğer altyapıların İlçe nüfusuna cevap veremez duruma gelmesidir. Dönüşümle birlikte, ilçenin altyapı sorununun bütünüyle çözümlenmesi mümkündür. Bu noktada, büyükşehir hizmetlerinin niteliklerinin artırılması ve yeterli hale getirilmesi özellikle önem taşımaktadır.

H. Zeytinburnu İlçesine Yönelik Faaliyetler

"Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" isimli bilimsel akademik çalışmayla, İlçenin mahalle ve sokak ölçeğinde sorunlarının belirlenmesi ve yerel yönetimle ilgili çözümlerin ortaya konulması yönündeki çalışmamız tamamlanmış olup, yayın süreci devam etmektedir.

İlçe esnafıyla, Çocuk Suçlarını Önleme Derneği faaliyetleri kapsamında kurmuş olduğumuz ortak çalışma ve destekleme faaliyetlerimiz devam etmektedir. Sosyal sorumluluk projesine destek sürecinde, esnafın hukuki sorunları konusunda bilgilendirme çalışmalarımız yapılmış ve ihtiyaç oldukça yapılmaya devam etmektedir.

XXVII. Şişli

Şişli İstanbul'un coğrafi, trafik, iş hayatı ve sosyal yaşam açısından merkezi konumdaki ilçesidir. Bir semtinde sosyal yaşam, ülkenin dikkatlerini üzerine çeken olaylara sahne olurken, bir diğer semtinde yoksulluk ve yoksunluğun hakim olduğu sahne arkası hayatların yaşandığı bir ilçe olarak, sosyolojik araştırma laboratuarı görüntüsü sergilemektedir.

Sosyal demokrat seçmenin ağırlıklı olduğu ilçede, sosyal projelere olan ihtiyaç oldukça fazladır. Belediye hizmetleri, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel olarak hizmete ihtiyacı olan bölgelere yöneltilmelidir. Ekonomisi ve yaşantısı standartların üstünde sosyal demokrat seçmenin yaşadığı semtlere sunulacak hizmetlerin öncelikle ihtiyaç analizi yapılarak belirlenmesi gerekir.

A. Şişli İlçesinin Tarihçesi ve Coğrafi Konumu

Şişli²⁷, İstanbul'un Avrupa yakasında yer alan bir ilçedir. 1954'te ilçe olan Şişli İlçesi'nde köy nitelikli mahalle statülü yerleşim yeri bulunmamaktadır. 28 mahallesi bulunan Şişli, doğuda Beşiktaş, kuzeyde Sarıyer, batıda Eyüp ve Kağıthane, güneyde Beyoğlu ilçeleri ile çevrilidir. Yüzölçümü 30 km²'dir. 35 km² olan İlçenin yüzölçümü, İstanbul genelinde yapılan ilçeler düzenlemesiyle 30 km'ye düşmüştür.

Şişli İstanbul'un, Taksim kuzeyindeki bütün semtleri gibi, yeni bir yerleşmedir. Şehrin bu yöresinin 19. yy'ın ortalarında bile henüz yerleşme bölgesi olmadığı bilinmektedir. 1850'lerde bugünkü Şişli'nin

²⁷ Wikipedia, The Free Encyclopedia

yayıldığı alan geniş bir kırlık olduğu kayıtlarda yer almaktadır. İlçenin en eski mahallesi olan Tatavla'nın (Kurtuluş) 16. yy'da kurulduğu ileri sürülmektedir. 17. yy'da Taksim' den Pangaltı' ya doğru uzanan yolun iki yanında mezarlıklar; 18. yy'da Şişli ve Mecidiyeköy civarında bağlar ve bostanlar yer alıyordu. 19. yy'dan itibaren, bu bölgede çeşitli binalar yapılmıştır. Feriköy'de ilk bira üretim tesisinin kurulması ve Şişli'de Etfal Hastanesi'nin açılışı 1890'lara rastlar.

1870'te Beyoğlu yangınında evsiz kalan Levantenler ve gayrimüslimler Harbiye çevresinde inşa edilen kagir binalara taşınmışlardır. Abdülmecid döneminde (1839-1861) imparatorluğun sınır bölgelerindeki yurtlarından olan, birçok göçmen İstanbul'a sığınmış; bunlardan bir bölümü Şişli'nin hemen kuzeydoğusunda arpa tarlaları ve dutlukların bulunduğu alana yerleştirilmiştir. Bu kırsal yerleşim yerine padişahın adıyla Mecidiyeköy denmiştir. Taksim—Şişli tramvay hattı 1913'te elektrikli hale getirilmiş, tramvay deposu da Şişli ile Mecidiyeköy arasına inşa edilmiştir.

Şehrin kuzeye ve kuzeydoğuya, yani Şişli ve Nişantaşı – Teşvikiye'ye doğru yayılmasında iki önemli etken ön plana çıkmıştır. Bunlardan birincisi, 1870'te Beyoğlu'nun büyük bölümünü ortadan kaldıran yangın felaketidir. İkincisi ise, Tanzimat'la birlikte yabancıların da şehrin istedikleri yerlerinde mülk edinmelerine olanak tanınmasıdır. Bu iki etken, Şişli İlçesi sınırları içerisinde yerleşimlerin yoğunlaşması sonucunu doğurmuştur.

Bütün bu ayrıntılar, semtin 1870'lerden sonra oluşmaya başladığını; 19. yy'ın son yıllarında, yabancıların ve kalburüstü azınlıkların yanında, Batıcı bir yaşam biçimini benimsemiş veya buna özenen Osmanlı seçkinlerinin ve aydınlarının, o günün koşullarında görece çağdaş olanaklardan yararlanarak yaşadıkları bir yer olmaya yüz tuttuğunu göstermektedir.

Mustafa Kemal'in Samsun'a gidene kadar Aralık 1918'den Mayıs 1919'a kadar kaldığı ve bugün Atatürk Müzesi olarak korunan bina, dönemin yapıları hakkında bir fikir vermektedir.

1930-1940 arasında başta Halaskargazi olmak üzere, semtin ana caddelerinin iki yanında, çoğu günümüze kadar gelen, döneminin en lüks apartmanları bitişik nizamda kurulmuş; böyle bir apartman yerleşmesi Abide-i Hürriyet Caddesi'nin batısında kalan ve en ünlüleri Hanımefendi Sokağı, Perihan Sokağı, Sıracevizler Caddesi olan sokaklarda da büyük bir hızla gelişmiştir.

Şişli semtinin konut ve yerleşme bölgesi olarak gelişmesi 1960-70'lere kadar sürmüş, bu dönemden sonra ise semt, çevre semtlerle birlikte daha çok zengin çarşıların, pasajların, seçkin dükkanların, butiklerin, işyerlerinin, bankaların yer aldığı; ticaret, iş ve eğlence hayatının ağır bastığı bir çehreye bürünmüştür.

1950'lerden sonra İstanbul'un gündemine girip günümüze değin hızını yitirmeyen göç olgusundan Şişli ilçesi de doğrudan etkilenmiştir. Semtin kuzeyinde Çağlayan ve Gültepe gibi gecekondu semtleri bu dönemde plansız ve kontrolsüz bir şekilde ortaya çıkmıştır. Kağıthane'nin nüfusu da bu dönemde hızla artmaya başlamıştır. Bu sırada Beyoğlu İlçesi'ne bağlı bir bucak olarak yönetilen Şişli bölgesi, 1954'te ilçe yapılmıştır. 1960'tan sonra yeni yerleşim birimleri, evler ve fabrikaların yapılmasıyla birlikte, 1970'lere gelindiğinde Şişli ilçesi nüfusu 100.000'i aşmıştır.

Şişli'nin esas değişimi Büyükdere Caddesi'nden Ayazağa Köyü'ne kadar olan hatta değişen imar planlarıyla yapılan plazalar sayesinde olmuştur. Bu bölgede yer alan binaların emlak vergileri oldukça yüksek olup belediyeye gerek inşaat aşamasında, gerekse sonrasında ciddi gelir kaynağı oluşturmuştur. Ayazağa'nın Şişli ilçesi sınırlarından çıkarılması geçmiş dönemlerde de yapılmış bir manevra örneği olup İlçenin sınırlarını ve gelirlerini geriletmiştir.

Son düzenlemeyle birlikte Şişli ilçesi, birbirinden koparılmış iki parça araziden oluşan bir ilçe haline gelmiştir. Şişli-Mecidiyeköy kısmıyla Maslak arasında ilçeye bağlı sadece Büyükdere Caddesi olarak bilinen ana arter yol kalmıştır. Ana arter olduğundan dolayı bu yolun sorumluluğu da Büyükşehir Belediyesine ait olduğundan, İlçe iki farklı ve birbirinden koparılmış yerleşim yerinden oluşmaktadır.

B. Şişli İlçesi Nüfus Analizi

Şişli ilçesinin toplam nüfusu 318. 217'dir. İlçenin nüfus piramidine bakıldığında, İstanbul geneline kıyasla, yaşlı nüfusun ortalamanın üzerinde çocuk ve genç nüfusun ortalamanın altında olduğu görülmektedir. Bunun nedeni, Şişli'nin, geliri yüksek ve az çocuklu ya da çocuksuz ailelerin daha fazla yaşadığı bir ilçe olmasıdır. Dar gelirli ve kalabalık ailelerin yaşadığı mahalleler de olmakla birlikte İlçenin merkezi konumdaki mahallelerinde hane başına düşen kişi sayısı ortalamanın gerisindedir. Şişli İlçesinde çocuk nüfusunun çoğunluğu, Kuştepe, Feriköy, Mahmut Şevket Paşa gibi mahallelerde yaşamaktadır.

İlçenin zaman içerisinde iş merkezlerinin yoğunlaştığı bir yerleşim yeri haline gelmesiyle birlikte, birim başına düşen ilçeye kayıtlı nüfus sayısı bakımından, ilçe nüfusu yapılaşma oranının gerisinde kalmıştır.

Şişli İlçesinin nüfusunun yaş gruplarına göre dağılım tablosu aşağıdaki gibidir.

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	17.612	9.051	8.561
'5-9'	17. 998	9. 284	8.714
'10-14'	18.302	9.520	8.782
'15-19'	19.918	10.282	9.636
'20-24'	25. 483	12.792	12.691
['] 25-29'	32.801	16.569	16. 232
'30-34'	34. 530	17. 106	17.424
'35-39'	29.752	14.753	14.999
'40-44'	25. 478	12.728	12.750
'45-49'	21.865	10.739	11.126
'50-54'	18.642	9. 198	9.444
' 55-59'	15.680	7.476	8.204
'60-64'	12. 150	5.666	6.484
'65-69'	8.620	3.762	4.858

'70-74'	6.604	2.671	3.933
'75-79'	5. 263	2.079	3. 184
'80-84'	4.064	1.376	2. 688
'85-89'	2.523	758	1.765
'90+'	932	244	688
Toplam	318 . 21 7	156 . 054	162 . 163
Nüfusa kayıtlı o	lduğu yere		
göre nüfus			
İSTANBUL		75. 916	24,12
SİVAS		24. 732	7,86
ORDU		18. 230	5,79
ERZİNCAN		14. 343	4,56
KASTAMONU		14. 220	4,52
GİRESUN		13.933	4,43
SAMSUN		9. 290	2,95
SİNOP		9. 126	2,9
TRABZON		7. 285	2,32
TOKAT		5. 584	1,77
RİZE		5. 153	1,64
MALATYA		4. 213	1,34
GÜMÜŞHANE		3.765	1,2
SİİRT		3. 159	1
KAYSERİ		3. 135	1
BALIKESİR		3.098	0,98
ERZURUM		3.098	0,98
BURSA		3.048	0,97
KONYA		2.985	0,95
İZMİR		2.915	0,93

ANKARA	2.803	0,89
ÇORUM	2.760	0,88
ADANA	2.636	0,84
AMASYA	2.622	0,83
SAKARYA	2.472	0,79
ARDAHAN	2.346	0,75
HATAY	2.345	0,75
ÇANKIRI	2.337	0,74
BOLU	2.238	0,71
ELAZIĞ	2. 195	0,7
AĞRI	2. 173	0,69
MARDİN	2. 132	0,68
TEKİRDAĞ	2. 108	0,67
DİYARBAKIR	2.093	0,67
İÇEL	2.058	0,65
BARTIN	2.028	0,64
ESKİŞEHİR	2.020	0,64
BAYBURT	1.854	0,59
KIRKLARELİ	1.841	0,59
BATMAN	1.832	0,58
K. MARAŞ	1.806	0,57
BİTLİS	1.796	0,57
EDİRNE	1.795	0,57
ÇANAKKALE	1.770	0,56
ZONGULDAK	1.745	0,55
KARABÜK	1.681	0,53
GAZİANTEP	1.586	0,5
ŞANLIURFA	1.569	0,5
TUNCELİ	1.543	0,49

1.523	0,48
1.411	0,45
1.384	0,44
1.371	0,44
1.350	0,43
1.331	0,42
1.283	0,41
1.213	0,39
1. 206	0,38
1.151	0,37
1.098	0,35
1.061	0,34
1.000	0,32
955	0,3
856	0,27
824	0,26
738	0,23
729	0,23
716	0,23
613	0,19
587	0,19
554	0,18
497	0,16
459	0,15
409	0,13
386	0,12
312	0,1
279	0,09
276	0,09
	1. 411 1. 384 1. 371 1. 350 1. 331 1. 283 1. 213 1. 206 1. 151 1. 098 1. 061 1. 000 955 856 824 738 729 716 613 587 554 497 459 409 386 312 279

HAKKARİ 128 0,04

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılım tablosuna bakıldığında, Şişli İlçesinde, son çeyrek yüzyılda, nüfus artış hızının düşmekte olduğu görülmektedir. İlçe nüfusunun yaklaşık %75'i, farklı illerden gelen kişilerden oluşmaktadır. 75 farklı ilden gelen kişiler, Şişli nüfusunun oluşmasına az ya da çok katkı sağlamıştır. Böylesine farklı bölge ve illerden gelen nüfusun entegrasyonu ciddi olarak üzerinden durulması gereken bir konu olarak belediyenin önünde durmaktadır.

C. Şişli Sosyal Yaşam Analizi

İstanbul'un İlçelerinde içerisinde, sosyal yaşamı en hareketli ilçelerinden biridir. Şişli İlçesinin sosyal yaşamı, İstanbul'un sosyal yaşamı olarak kabul edilebilecek düzeyde ilgi çekmektedir.

Sosyal hayatın doğru algılanabilmesi için İlçeyi bir kaç farklı bölümde incelemek gerekir.

İlçenin güneyinde, ekonomik olarak ortalamanın üzerinde bir mali kaynağa sahip olan nüfus yapısı karşımıza çıkmaktadır. Bu bölgede hareketli bir sosyal ve kültürel yaşam hakimdir. Dünyanın en pahalı ikinci caddesi olan Abdi İpekçi Caddesi bu bölgede bulunmaktadır. Sosyal yaşamın yanı sıra kongre turizminin de canlı olduğu bu bölümün yanı sıra Nişantaşı ve nispeten Kurtuluş semtleri, Türkiye ortalamalarının üzerinde gelire sahiptir ve bu bölgede de sosyal yaşam hareketlidir.

Mecidiyeköy ise işyerleri ağırlıkta olmakla beraber, meydanın güneyinde orta/orta üst, kuzeyinde ise orta/orta alt gelir gruplarının hakim olduğu bir nüfus barındırmaktadır.

İlçenin kuzeyinde yer alan ve İstanbul'un gökdelenler bölgesi olarak anılabilecek Maslak bölgesi ise ağırlıklı olarak işyerleri ve ofislerle doludur.

İlçede çok sayıda AVM de yer almaktadır. İlçenin sahip olduğu arazilerin ekonomik olarak inşai faaliyetlerde yoğun talep görmesi, yatayda

arsaların hızla tükenmesine ve yoğun dikey yapılaşmaların gerçekleşmesine yol açmıştır.

1. Yerel Gazeteler

İlçede onlarca gazete çıkmaktadır. Hatta Mecidiyeköy, Nişantaşı, Şişli, Teşvikiye mahallelerine özgü gazeteler de vardır. İlçe genelinde dağıtılan gazetelerin belli başlıcaları aşağıdadır.

Şişli Gazetesi

Haber Şişli

Kentim Şişli

Yön Gazetesi

İstanbul Ses

Agos gazetesi (Şişli ilçesin'de yayınlanan bu gazetenin okuyucusunun %90'dan fazlası İlçede yaşamaktadır).

İlçe sınırları içerisinde bulunan ve ulusal basının önde gelen temsilcileri, İstanbul genel incelemesinde ele alındığından burada ayrıca üzerinde durulmamıştır.

2. Dernekler

Şişli İlçesi, dernek sayısı bakımından oldukça kalabalık bir görünüm arz etmektedir. Dernek sayısının yoğunluğu, bir yandan kişilerin sosyal olarak örgütlenme bilincinin geliştiğini ortaya koyarken, bir diğer yandan kente uyum konusunda sorunlar yaşayan grupların kendi aralarında kapanması anlamına da gelebilecektir.

İlçede faaliyet gösteren 438 dernek ve dernek olarak yapılanmış iktisadi teşekkül bulunmaktadır.

İş ve sosyal hayatın canlı olması, azınlıkların yoğun olması dernek sayısının artmasına neden olmuştur. Bunların en aktif olanları aşağıda sıralanmaktadır.

AÇEV - Anne Çocuk Eğitim Vakfı

AETD - Aile Ve Evlilik Terapileri Derneği

AHDER - Afete Hazırlık Ve Deprem Eğitimi Derneği

AKUT - Akut Arama Kurtarma Derneği

Alevi Vakıfları Federasyonu

Amerikan Şirketler Derneği

ANKEM - Antibiyotik ve Kemoterapi Derneği

Antika Otomobil Federasyonu ve İktisadi İşletmesi

Aralık Gönüllü Eğitim ve Kültürel Araştırmalar Derneği

ARED - Açık Hava Reklamcıları Derneği

Artvinliler Hizmet Vakfı

Basın Konseyi Dayanışma ve Geliştirme Vakfı

BASİD - Bilişim Altyapı Sistemcileri Derneği

BEYODER - Beyoğlu Bölgesi Erguvan Otobüs İşletmecileri Derneği

Bilim Merkezi - Bilim Merkezi Vakfı Ticaret ve Sanayi İşletmesi

BMD - Birleşmiş Markalar Derneği

ÇAĞDER - Çağdaş Çalışanlar Dayanışma Derneği

Çakıroğlu Eğitim ve Kültür Derneği

Çankırı Eğitim Kültür ve Yardım Vakfı

Çocuk Vakfı

Damla Kültür ve Sanat Derneği

Defne Eğitim Kültür Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

DEİK - Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu

DİADER - Özel Diyaliz Merkezleri Derneği

Doğu Kitabevi - Rebeze Kültür Evi

Dünyadaki İtalyan Girişimciler Derneği

EDAD - Estetik Diş Hekimliği Akademisi Derneği

Ekonomistler Derneği

Elginkan Vakfı

ETD - Enerji Ticareti Derneği

Evyap Vakfı

Factoring Derneği

Ferah Eğitim ve Kültür Vakfı

FİYAB - Film Yapımcıları Meslek Birliği

FNF - Friedrich Naumann Vakfı

Gaziantep Dernekleri Federasyonu

Genç GP - Gelişim Platformu Derneği İktisadi İşletmesi

GHE - Gayrimenkul Hukuku Araştırma Enstitüsü Derneği

Giresun Dereli Bahçeli Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Eğitim Kültür Vakfı

Gölova Eğitim Kültür ve Kalkınma Vakfı

Göz Bebekleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

GYİAD - Genç Yönetici ve İş Adamları Derneği

GYODER - Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği

Hacı Nimet Özden Cami Şerifleri Vakfı

Hizmet İş İstanbul 2 Nolu İett Şubesi - Hizmet-İş Sendikası

HKMO İstanbul Şubesi - Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

Hrant Dink Vakfı

IAA - Uluslararası Reklamcılık Derneği

IATA Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği - International Air

Transport Association

ISKAV - Isıtma Soğutma Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı

İAV - İktisadi Araştırma Vakfı

İGED - İstanbul Genç İşadamları Derneği

İlim Yayma Cemiyeti

İMSAD - İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği

İMV - İstanbul Mülkiyeliler Vakfı

İnci İş Kadınları Dayanışma Derneği

İSIAD - İranlı Sanayici ve İşadamları Derneği

İSIAD - İstanbul Sanayici ve İşadamları Derneği

İSMED - İstanbul Memurlar Derneği

İstanbul Altı Nokta Spor Kulubü Derneği

İstanbul Bilgi Üniversitesi Mezunları Derneği

İstanbul Bilirkişiler Derneği

İstanbul Çevre Konseyi Federasyonu

İstanbul Çocuk Sağlığı Derneği

İstanbul Ermeni Katolik Surp Agop Vakfı

İstanbul Gaziantepliler Derneği

İstanbul Noter Odası Başkanlığı

İstanbul Satranç Derneği

İstanbul Şubesi - Altınokta Körler Derneği

İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfı

İstanbul Trafik Vakfı

JFMO İstanbul Şubesi - Jeofizik Mühendisleri Odası

JMO İstanbul Şubesi - Jeoloji Mühendisleri Odası

KAÇUV - Kanserli Çocuklara Umut Vakfı

Ka-Der - Kadın Adayları Destekleme Derneği

KAGİDER - Türkiye Kadın Girişimciler Derneği

KAISİAD - Kars Ardahan Iğdır Sanayicileri ve İşadamları Kültür Dayanışma Derneği

Karagözyan Yetimhanesi ve Vakfı

KARİD - Türkiye Kargo Kurye ve Lojistik İşletmecileri Derneği

KBUD - Klinik Biyokimya Uzmanları Derneği

KLİMİK - Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği

Koç Yönder - Koç Topluluğunda Görev Yapmış Yöneticiler Derneği

Koruncuk Vakfı - Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuk Vakfı

Kurumsal İletişimciler Derneği

MARİFED - Marmara İş Hayatı Dernekleri Federasyonu

MASSİAD - Marmara Sağlık Sektörü İş Adamları Derneği

Milli Reasürans Mensupları Emekli Sağlık Sandığı Vakfı

Mozaik Kültür ve Yardımlaşma Derneği

Mozaik Sanat Arkeolojik Koleksiyonerleri Derneği

Mutlu Çocuklar Derneği

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Mühibe Eğitim ve Sağlık Vakfı

Nefroloji Dializ ve Transplantasyon Hemşire Derneği

Okmeydanı Cem Evi - Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı

Okmeydanı Şahin Spor Kulübü Derneği

OMSİAD - Ofis Mobilyaları Sanayi İşadamları Derneği

ORGÜDER - Organik Ürün Üreticileri ve Sanayicileri Derneği

PAKDER - Tarım Ürünleri Hububat Bakliyat İş ve Paketleme

Sanayicileri Derneği

Perinatal Tip Vakfi

PETDER - Petrol Sanayi Derneği

Pozitif Yaşam Derneği

REV - Rumeli Eğitim Vakfı

RHMD - Resim ve Heykel Müzeleri Derneği

Rusya Eğitim Kültür ve İş Birliği Derneği

Sigorta Acenteleri Derneği

Sivas Platformu Destekleme Derneği

Şişli Etfal Hastanesi Vakfı

Şişli Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığı

Şizofreni Dayanışma Derneği

TADEV - Türk - Alman Dayanışma ve Eğitim Vakfı

TAYAD - Tutuklu Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği

TDV - Türkiye Deprem Vakfı

TDV - Türkiye Dış Ticaret Derneği

Tekel Mensupları Yardımlaşma Vakfı

TESUD - Türkiye Emekli Subaylar Derneği

TEV - Türk Eğitim Vakfı

TFYD - Türkiye Fuar Yapımcıları Derneği

THK Şişli Şubesi - Türk Hava Kurumu

TKD Merkez Başkanlığı - Türkiye Kimya Derneği

TKRCD - Türk Kolon ve Rektum Cerrahisi Derneği

TKV - Türk Kalp Vakfı

TMMOB - İstanbul İç Mimarlar Odası

Tohum Türkiye Otizm Erken Tanı ve Eğitim Vakfı

TPD - Türk Psikologlar Derneği

TRD İstanbul Şubesi - Türk Radyoloji Derneği

TSEV - Türk Sigorta Enstitüsü Vakfı

TSKGV - Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı

TSPAKB - Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

TTGV - Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı

TUDOKSAD - Türkiye Döküm Sanayicileri Derneği İktisadi İşletmesi

TURAD Turizm Araştırmaları Derneği

TUROB - Turistik Otelciler İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği

TURYİD - Turizm Restoran Yatırımcıları ve İsletmecileri Derneği

TUSEDAD - Tüm Süt Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği

TUSKON - Türkiye İş Adamları ve Sanayiciler Konfederasyonu

TÜBİDER - Bilişim Sektörü Derneği

TÜDOV - Türk Diabet ve Obezite Vakfı

TÜED - Türkiye Emekliler Derneği

TÜGİDER - Tüm Gıda Dış Ticaret Derneği

Türk Kültür Vakfı

Türk Nefroloji Derneği

Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği

Türk Üroloji Derneği

TÜRKDİAB - Türkiye Diyabet Tedavi ve Eğitim Vakfı

Türkiye Diyabet Vakfı

Türkiye Harp Malulü Gaziler Şehit Dul ve Yetimleri Derneği

Türkiye Ms Derneği - Türkiye Multipl Skleroz Derneği

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası

TÜRSAB - Türkiye Seyahat Acentaları Birliği

TÜYAK - Türkiye Yangından Korunma ve Eğitim Vakfı

Uluslararası Ticari Danışmanlık ve Eğitim Derneği

Varlık Yönetim Şirketleri Derneği

Yapı Dentim Kuruluşları ve Laboratuvarları Derneği

Yapı ve Kredi Bankası A. Ş. Mensupları Yardım ve Emeklilik Sandığı Vakfı

Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği

YILKODER - Yıldırımdan Korunma ve Topraklama Derneği

YMGV - Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı

Yoruba Topluluğu Kültür Derneği

YÖRET - Yüksek Öğrenimde Rehberliği Tanıtma ve Rehber Yetiştirme Vakfı

Dernek adı altında faaliyet gösteren iktisadi yapılanmaların kontrol altına alınması sosyal yaşamı etkileyen bir kısım sorunların çözüme kavuşturulmasında etkili olabilecektir.

3. Mahalleler

Şişli İlçesinde 28 adet mahalle karşımıza çıkmaktadır.

19 Mayıs

Ayazağa

Bozkurt

Cumhuriyet

Duatepe

Ergenekon

Esentepe

Eskişehir

Feriköy

Fulya

Gülbahar

Halaskargazi

Halide Edip Adıvar

Halil Rıfat Paşa

Harbiye

Huzur

İnönü

İzzetpaşa

Kaptanpaşa

Kuştepe

Mahmut Şevket Paşa

Maslak

Mecidiyeköy

Merkez

Meşrutiyet

Paşa

Teşvikiye

Yayla

Şişli ilçesi bakımından mahalleler, yürütülecek hizmetlerin ve faaliyetlerin hareket noktası olarak kabul edilmelidir. Çünkü her mahallenin olmasa bile, her birkaç mahallenin sosyo-ekonomik-kültürel yapılanması ciddi farklılıklar göstermektedir. Mahallelerin ihtiyaç durumları dikkate alınarak, sosyal projelerin şekillendirilmesi gerekeceği gibi, yaşayan kişilerin ekonomik, sosyal ve kültürel durumlarına bağlı olarak, sosyal ve teknik altyapı konusunda projelendirmelerin önceliklerinin değiştirilmesinden kaynaklanan ciddi standart farklılıkları göze çarpmaktadır. Bu durumun çözüme kavuşturulmasında, mahalle-semt ölçeği üzerinde eylem planı ve projelendirmelerin yapılması gerekir.

D. Şişli İçesi Siyasi Analiz

Şişli, sosyo-ekonomik-kültürel-eğitim durumunun yükselmesiyle birlikte, sosyal demokrat eğilimlerin ön plana çıktığının göstergesi olan bir ilçedir. Sosyal demokrat tercihlerin belirleyici olduğu bir yerleşim yeridir.

Son dönemlerde sürekli olarak Sosyal Demokratlar tarafından yönetilen Şişli'de seçmenin tercihlerinin adaya göre belirleneceği düşünülmektedir.

Yakın geçmişte, Fatma Girik dışında, belli bir süre ANAP adaylarının seçimi kazanmasıyla ortaya çıkan sağ siyasetçiler tarafından yürütülen Şişli yerel yönetimi görülmektedir. 1999'dan bu yana Mustafa Sarıgül tararından belediye başkanlığı yürütülmektedir. Şişli seçmeni günümüzde her ne kadar mevcut başkanın şahsına oy veriyor gözükse de sosyal demokrat yapısı ağır basmaktadır. Sarıgül'e olan destek sürekli bir düşüş eğilimi göstermiş ve göstermeye devam etmektedir. 2009 seçimlerinde oy oranı %56 civarındadır.

Uzun süredir aynı kişi tarafından yönetiliyor olmanın getirdiği avantaj, ilçeye yansıtılamamıştır. Mevcut belediye başkanından sonra gelecek başkanı bekleyen ciddi sorunlar vardır. Bu sorunları analiz edebilen ve çözümler üretebilecek bir aday ilçenin geleceğini kurtarabilir. İlçenin geleceğinin kurtarılması gerekliliği bir ihtiyaç olarak kendini göstermektedir. Mevcut uygulamaların devam etmesi durumunda, Şişli, müdahale edilemez bir görünümde, sorunların hakim olduğu bir yerleşim yerine dönüşecektir. Sorunların büyüklüğü, ilçe yönetimi tarafından tek başına çözümlenebilme seviyesini çoktan aşmıştır. Şişli ilçesi, mevcut sorunların çözüme kavuşturulabilmesi adına, büyükşehir belediyesine en çok entegre olması gereken ilçedir. Zira ilçenin çekim merkezi olması ve Avrupa yakasının en hareketli ve yoğun bölgesi olması ilçenin kendi imkânları ile çözümleyebileceğinden daha fazla soruna yol açmıştır.

Şişli ilçesinin yerel ve genel seçim sonuçlarına bakıldığında, aşağıdaki tablo karşımıza çıkmaktadır.

2009 seçim sonuçları

Parti	Aday	Oy Sayısı	Oy Oranı
Demokratik Sol Parti	Mustafa Sarıgül	99. 220	%56,02
Adalet ve Kalkınma Partisi	Emin Haberdar	31. 794	%17,95
Cumhuriyet Halk Partisi	Muharrem Sarıgül	30. 458	%17,20
Milliyetçi Hareket Partisi	Hayri Tahirbeyoğlu	4. 278	%2,42
Demokratik Toplum Partisi	Engin Yardımcı	3.816	%2,15
Saadet Partisi	İlknur Karaaslan	3.009	%1,70
Büyük Birlik Partisi	Ekrem Dörtbudak	1.868	%1,05
Demokrat Parti	Salih Kuyan	1. 291	%0,73
Türkiye Komünist Partisi	Ödül Eda Çakıcıoğlu	595	%0,34
Anavatan Partisi	Mustafa Akgün	566	%0,31
Bağımsız Türkiye Partisi	Ali Yıldız	170	%0,09
Bağımsız	Muhammet Özmen	33	%0,01
Kazanan Parti	Kazanan Aday	Toplam Geçerli Oy	Toplam Oy Oranı
Demokratik Sol Parti	Mustafa Sarıgül	177. 098	%100

2011 seçin sonuçları

1.	W	CHP - Cumhuriyet Halk Partisi	46,67	91.870
2.		AK PARTİ - Adalet ve Kalkınma Partisi	35,77	70. 409
3.	C MHP	MHP - Milliyetçi Hareket Partisi	9,24	18. 196
4.	BAGINGI	SIRRI SÜREYYA ÖNDER	3,91	7.690
5.	C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C. C	SP - Saadet Partisi	0,79	1.563
6.	BAGINGIL	ÇETİN DOĞAN	0,67	1.316
7.	MALKIN SESI PARTISI	HAS - Halkın Sesi Partisi	0,55	1.092
8.	S BBP	BBP - Büyük Birlik Partisi	0,48	945
9.		HEPAR - Hak ve Eşitlik Partisi	0,45	895
10.		DP - Demokrat Parti	0,41	804
11.	¥	DSP - Demokratik Sol Parti	0,36	707
12.		TKP - Türkiye Komünist Partisi	0,26	505

13.	MILLET	MP - Millet Partisi	0,20	396
14.	LDP	LDP - Liberal Demokrat Parti	0,05	104
15.	©	MMP - Milliyetçi ve Muhafazakar Parti	0,03	61
16.	٥	EMEP - Emek Partisi	0,01	17
17.		DYP - Doğru Yol Partisi	0,01	13

Bu tabloya göre, yerel yönetimlerde aldığı oy oranına göre anamuhalefet partisi, genel seçimlerde oylarını %50 artırmış gözükmektedir. Yerel seçimlerde kullanılan oyların bir kısmı, genel seçimlerde sandığa gitmemeyi tercih etmiştir. İlçe seçmeni sosyal demokrattır ve sosyal demokrat olmayan partilere oy vermemektedir. Sosyal demokrat partiler tarafından ortaya konulacak sosyal demokrat projeler ekseninde, seçmen tercihlerinin ciddi bir şekilde proje sahibi adaylara ve partisine yönleneceği düşünülen bir ilçedir.

E. Şişli İlçesi Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi

Sosyal ve teknik altyapının yeterlilik durumu, yerleşim yerlerinin oluşum ve gelişim sürecinde planlı ve kontrollü bir şekilde hareket edilip edilmediğini ortaya koyan bir ölçüttür. Plansız ve programsız bir şekilde, imar mevzuatı hükümleri dikkate alınmadan gerçekleştirilen yapılaşma faaliyetlerinde öncelikle altyapı eksikliği kendini gösterir.

Şişli İlçesi, İstanbul'un eski ilçelerinden biri olmakla birlikte, anakentin tarihi kimliğine kıyasla yeni sayılacak bir yerleşim yeridir. Yeni yapılanmasına ve tarihi bir kimlik taşımamasına rağmen, Şişli ilçesinde

ciddi altyapı eksikliği ya da beklenen düzeyden geri kalmışlık ve ihtiyacı karşılamaktan uzak oluş sorunları ile karşımıza çıkar.

1. Yol Altyapısı

Şişli İlçe merkezinde yapılaşmanın hemen hemen tamamlanmış olmasından dolayı yeni yollar yapma imkânı bulunmamaktadır. Bir başka ifadeyle, ilçe merkezinde var olan imar parsellerinin yapılaşması gereğinden-imar hakkında fazla olarak kullanılmış bulunmaktadır. Yapılaşma sürecinde alınan düzenleme ortaklık payları amacı dışında kullanılarak yapılaşmaya açılmış ve altyapı için ayrılan alanlar ortadan kalkmıştır. Bunun sonucunda, Şişli ilçesinde mevcut yollar hem uzunluk olarak, hem de standartlara uygunluk bakımından ihtiyacı karşılamaktan oldukça uzaktır.

İlçede toplam 1154 sokak ve cadde bulunmaktadır.

İlçe merkezi ile Güney/Güneydoğu mahallelerinde trafik ve yol sorunun ilçe halkının yaşamına olumsuz etkilerinin süreklilik ve yoğunluğu göze batar bir durum almıştır.

Maslak bölgesi kısmen yeni gelişmekte olduğundan, mevcutta ihtiyacı karşılayamayan yolların yenilerini yapmak arazi bakımından mümkündür. İlçe sınırları içinden geçen E5 ve E6'ya ulaşmak isteyen ve bu yollardan çıkan yoğun araç trafiği, Şişli ilçesinin kısmen kendine yeten yollarını da içinden çıkılmaz bir trafik sıkışıklığının parçası haline getirmektedir.

2. Otopark

Yapılaşma haklarından fazlası yapılmış olan Şişli ilçe merkezinde, otopark ihtiyacı ciddi boyutlara ulaşmış bulunmakta ve trafik sıkışıklığı sorununun da kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Belediye tarafından işletilen 2, İSPARK tarafından işletilen 8'i katlı, 4'ü açık, 98 yol kenarı olmak üzere 110, Trafik vakfınca işletilen 2 otopark bulunmaktadır. İlçedeki pek çok AVM'nin otoparkları son zamanlardaki

denetimler sonucunda ilk saatleri ücretsiz olarak hizmet vermeye başlamıştır. Ancak, gece parklanmalarına müsaade edilmediğinden, AVM otoparkları atıl kalmaktadırlar. Osmanbey ve Mecidiyeköy bölgelerinde yoğun iş temposunun ve mal girdi çıktısının olduğu zamanlarda, mesai saatlerinde trafik sıkışıklığı tepe noktaya ulaşmaktadır. İş sahiplerinin nakliyat ihtiyacı ve faaliyetlerinden dolayı sokaklar, sürücüler tarafından zaman zaman trafiğin akışına mani olan şekilde parklanmalara maruz bırakılmaktadır. Bunun nedeni genel otopark eksikliğinden de öte, iş yeri olarak kullanılan binaların otoparklarının bulunmaması ve mahalle aralarındaki dar sokaklardır. Mevcut otoparklar yüksek kapasitelerine rağmen ihtiyaca cevap verememektedir. Otopark ihtiyacı gün içinde saatlere göre aşırı düzensiz bir talep görünümüne sahiptir.

3. Ulaşım

Ulaşım sıkıntısı yaşanmayan Şişli ilçesine, İstanbul'un hemen her yerinden direk ulaşmak mümkündür. İlçenin merkezi konumda olması ulaşım imkânını çeşitlendirmiştir. Metro ve Metrobüs hatları Şişli ilçesinin içinden geçmektedir.

Mevcut raylı sistemin dışında, otobüs ve minibüslerle de ilçeye ulaşım mümkündür. Karayolu ulaşımında ilçeye ulaşımın mümkün olması, bu imkânın standartlara uygun olduğu ve tercih edilebilir olduğu şeklinde anlaşılmamalıdır. İlçeye ulaşım imkânı vardır. Ancak, bu imkânlar insani standartlara uygunluk bakımından gözden geçirilmelidir.

4. Yeşil Alan

Şişli İlçesinde yeşil alan sorunu, yerleşim yerlerinin durumlarına göre farklılıklar göstermektedir. Esas olarak, nüfusun ağırlıklı kesiminin yaşadığı merkezi Şişli bölgesinde yeşil alan eksikliğini ifade etmekte sorun kelimesi çok yetersiz kalacaktır. Yapılaşmalara izin verilmesinin koşulu olarak ayrılması zorunlu olan donatı alanları tamamen kayıp olduğu gibi, altyapı sistemlerinin asgari düzeyi dahi yakalanamamıştır.

Şişli ilçesinde yeşil alan olarak görülen kısımlar, farklı bir fonksiyona ayrılmış olmakla birlikte, üzerinde yeşillik ve ağaç barındıran alanlardır. Bu alanlar teknik olarak ve hukuki bakımdan yeşil alan olarak değerlendirilemez. Bir alanın yeşil alan olarak kabul edilebilmesi için, kullanım türünün yeşil alan olarak, imar planlarında belirlenmiş olması ve gerekli düzenlemeler yapılarak yeşillendirilmiş olması gerekir. Bu noktadan bakıldığında Şişli İlçesinde yeşil alan eksikliği yaşayanların fiziki ve ruhsal sağlığı bakımından ciddi riskler barındırmaktadır.

Şişli İlçesi'nin kuzey kesimi güney kesimine göre daha büyüktür. Güney kesiminde çok az yeşil alan kalmıştır, kuzey kesiminde ise (Ayazağa, Maslak) çalılık ve ağaçlık alanlar geniş yer tutar. Kuzey kesimde askeri bölgelerin önemli bir yer kaplaması, bu kesimde yeşil alanların fazla olmasının başlıca nedenidir.

Toplam 217 adet parkta 189. 882 m² yeşil alan bulunmaktadır.

İlçe merkezinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı 0. 5 m²'ye kadar düşmektedir.

Maçka parkı dışında kalan yeşil alanlar ağırlıklı olarak çocuk oyun parklarından ve sokak arası parklardan oluşmaktadır. Ali Sami Yen ve likör fabrikası arsalarına yapılan inşaatlarla daha da sıklaşacak ve yoğunlaşacak Mecidiyeköy'de Zincirlikuyu Mezarlığı ve Ermeni-Katolik, İtalyan- Musevi Mezarlığı haricinde yeşil bir görüntü kalmamıştır.

5. Eğitim Hizmetleri

İlçede 1 resmi 16 özel anaokulu;

32 resmi 13 özel 45 ilköğretim okulu;

7 genel, 3 Anadolu, 4 endüstri meslek, 1 kız meslek, 1 sağlık meslek, 1 ticaret meslek ve 8 özel olmak üzere 25 lise bulunmaktadır. 4 üniversitenin bazı bölümlerinin eğitim binaları ve pek çoğunun irtibat bürosu İlçede bulunmaktadır. Ayrıca dil ve meslek kursları oldukça yoğundur. İlçedeki okulların ekserisi İl ortalamasının üzerinde eğitim kalitesine sahip olduğundan İlçe dışından da öğrenci çekmektedir.

Yaş	Cinsiyet	OY bilmeyen	OY bilen	İlkokul	İlk öğretim	Orta okul	Lise	ÜNİ.	Y. lisans	Doktora	Bilinmeyen	Toplam
'6-13'	Erkek		14. 754		31						26	14. 811
	Kadın		13. 630		43						38	13.711
'14-17'	Erkek		636		7.061		26				18	7.741
	Kadın	1	549		6.601		41				29	7. 221
'18-21'	Erkek	30	385		3. 105		4.711	224			118	8. 573
	Kadın	51	403		2.515		5. 081	324			150	8. 524
'22-24'	Erkek	37	296		1.539		4. 218	1.845	10		280	8. 225
	Kadın	78	321		1. 205		3. 693	2. 469	11		282	8.059
'25-29'	Erkek	49	373	935	2.089	135	5.703	5. 265	347	2	1. 285	16. 183
	Kadın	136	321	1. 587	1.620	111	4. 961	5. 804	498	4	663	15.705
'30-34'	Erkek	72	243	1. 955	1.897	967	4.917	4. 474	815	57	1.336	16.733
	Kadın	152	280	2.877	1. 456	794	4.717	4. 787	904	76	986	17. 029
'35-39'	Erkek	52	138	2. 529	1. 833	1.052	3. 820	3. 197	610	100	1. 123	14. 454
	Kadın	116	215	3.414	1. 477	900	3.641	3.475	521	121	807	14. 687
'40-44'	Erkek	39	106	2. 468	1. 873	1.260	3. 082	2. 281	440	121	826	12. 496
	Kadın	150	233	3. 351	1.460	974	2. 921	2.266	371	131	675	12. 532
'45-49'	Erkek	56	106	2. 519	1.661	1.163	2. 322	1. 594	261	149	722	10.553
	Kadın	285	348	3. 589	1.048	901	2. 219	1.446	240	120	748	10. 944
'50-54'	Erkek	70	125	2.938	748	885	1.990	1. 224	224	119	776	9. 099
	Kadın	416	429	3. 259	580	679	1.935	982	152	100	754	9. 286
'55-59'	Erkek	74	165	2. 724	311	770	1. 124	1. 154	185	92	807	7. 406

	Kadın	585	558	2.724	273	683	1.461	893	103	59	767	8. 106
'60-64'	Erkek	91	200	2. 120	109	545	686	970	157	93	645	5. 616
	Kadın	682	549	2. 048	85	534	1.069	688	73	52	653	6.433
'65 +'	Erkek	501	797	3.796	62	923	1.310	1.683	277	210	1.250	10. 809
	Kadın	2. 964	1. 564	4. 739	56	1.774	2.734	1. 162	117	109	1.844	17.063
	Toplam	6. 687	37. 724	49. 572	40. 738	15.050	68. 382	48. 207	6.316	1.715	17. 608	291. 999

İlçe nüfusunun eğitim durumu kırılımında, okur yazar olmayan nüfus oranı % 2 olarak karşımıza çıkmaktadır. Okur yazar olmayan nüfusun %80'i kadınlardan oluşmaktadır. Okuryazar olmakla birlikte bir eğitim kurumundan mezun olmayan nüfusun oranı %13 civarındadır. Eğitim kurumundan mezuniyeti bulunmayan nüfus içerisinde de kadınların oranı oldukça yüksektir.

6. Sağlık Hizmetleri

Şişli gelişmiş ekonomik yapı itibariyle, sağlık sektörü de gelişmiş olan ilçelerimizdendir. İlçede 3 resmi devlet hastanesi ve 19 özel hastane sağlık hizmetleri sunmaktadır. İnşaatı süren ve Şişli Etfal Hastanesi yerine yapılan Seyrantepe'deki devlet hastanesi bittiğinde, Şişli Etfal'in arsası ve işlevine yönelik proje geliştirilmesi hem İlçe hem İl belediyesi için güzide bir çalışma olacaktır.

İlçede bir sağlık hizmeti eksikliği ya da ihtiyacı bulunmamakla birlikte, sağlık hizmetlerine ulaşma bakımından engelleri bulunan kişilere yönelik yürütülecek sağlık hizmetlerinin özellikle bazı bölgelerde etkili sonuçlar doğurması ve azından seçmenlerin demokratik duyarlılığını artırması beklenir.

7. İbadethaneler

İlçede 44 cami, 1 cem evi, 2 sinagog ve 7 kilise bulunmaktadır. İlçenin, farklı din ve inanç mensuplarının bir arada yaşamasına imkân sunan

kozmopolit yapısı ibadethane çeşitliliğinden de anlaşılmaktadır. Kiliselerin tamamı tarihi özelliklere sahiptir ve korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. Bu ibadethanelerin cemaatlerine yönelik sosyal faaliyetler belediye hizmetlerinin pekişmesini sağlayacaktır.

Camiler

- 19. Mayıs Fulya Balçık C.
- A. Oto S. Nazmi Akbacı C.
- A. Cen. Muh. Çelebi C.
- A. Çakırlar Mah. M. Akif C.
- A. Çakırlar Mah. M. Akif C.
- A. Mah. Evyap Camii
- A. Mescidi Aksa C.
- A. Şerife Bacı Camii
- A. Yeşiltepe Camii
- Çiftecevizler Camii
- Darülaceze Camii

Feriköy Behramçavuş C.

Feriköy Kule Mevki Camii

Feriköy Paşa Mah. Camii

Feriköy Yayla Mah. Camii

Filiz Camii

Fulya Mehmetçik Cami

Fulya Yeni Camii

Gülez Camii

- H. Ali Rıza Camii
- H. Bülent Veziroğlu Camii
- H. Nimet Özden Camii
- H. Sefer Dursun Camii
- H. Tevfik Ağaoğlu(Konyalı)Camii

Halil Rıfat Paşa Mah. Camii

Hasan-Zeynep Camii

Huzur Camii

İzzetpaşa Çiftliği Camii

Kurtuluş Camii

Kuştepe Camii

M. Köy Merkez Camii

Mah. Şev. Paşa Mh. Anadolu C.

Maslak Üçyol Camii

Muradiye Camii

N. Meşrutiyet Hamidiye C.

Osman Kuyu Camii

Osman Sağnak Camii

Osmanbey Camii

Oto San. Camii

S. Beyazıtı Veli Camii

Şişli Camii

Şişli Etfal Hastanesi Camii

Teşvikiye Camii

İlçede bulunan 43 adet caminin bir kısmı taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. Tarihi kimliği nedeniyle koruma altına alınmış bulunan camiler dışındaki camilerin arsaları üzerinde, bulundukları mahallenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek sosyal altyapı hizmetlerinin projelendirilmesi ve ibadethanelerden yararlananlar ve çevre halkına hizmet verecek otopark ve benzeri altyapı tesislerinin kurulması mümkündür.

F. Şişli İlçesinde Ekonomik Durum

Şişli ilçesi hızla değişim içinde 21. yüzyıl İstanbul'unun, hatta Türkiye ekonomisinin iş ve finans merkezi olma yolunda hızla ilerlemektedir. Ticaret ve hizmet sektöründe çalışanlar, ilçe ekonomisinde ağırlıklı bir paya sahiptir. İmalat sanayii daha çok Ayazağa'daki Cendere Deresi kıyılarında yoğunlaşmıştır. Osmanbey'deki hazır giyim ve kumaş

sektörü kaliteli ürün yelpazesi ile Türkiye'nin ve komşu ülkelerin taleplerini karşılamaktadır. İmalata dönük tesislerin şehir merkezinden uzaklaştırılmalarıyla bu sektörde çalışan işgücünün payı giderek düşmektedir. Şişli İlçesi'nde yaşayanların İstanbul'un değişik kesimlerinde çalıştıkları düşünülse de, Şişli katma değer açısından İstanbul ili içinde en yüksek paya sahiptir. Şişli – Mecidiyeköy – Esentepe – Levent - Maslak aksında uzanan Büyükdere Caddesi üzerinde ve çevresindeki bölge Türk finans sektörünün kalbi durumuna gelmiştir.

Şişli İlçesinde ekonomik hayatın sektörel dağılımına bakıldığında karşımıza çıkan tablo şu şekildedir.

ALIŞVERİŞ MERKEZİ	6
BANKA – FİNANS	607
BANKA ŞUBESİ	195
YABANCI BANKA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8
BANKA ŞUBESİ	39
BİLGİSAYAR-YAZILIM-ÇEVRE ELEMAN -EKİPMAN-	
SERVİS-SATIŞ KURULUŞLARI	1.754
GÜMRÜK MÜŞAVİRLİK KURULUŞLARI	101
MALİ MÜŞAVİRLİK KURULUŞLARI	496
HASTANE HİZMET KURULUŞLARI	53
HER TÜRLÜ BİLGİ VE İLETİŞİM KURULUŞLARI	5. 589
ENERJİ KURULUŞLARI	270
KOOPERATİF KURULUŞLARI	109
KONUT İNŞAATI KURULUŞLARI	443
TOPTAN DIŞ TİCARET KURULUŞLARI	473
HAZIR GİYİM KURULUŞLARI	1.426
MEDİKAL VE İLAÇ KURULUŞLARI	184
DEMİR ÇELİK TİCARET KURULUŞLARI	77
MAKİNA EKİPMANLARI KURULUŞLARI	386
LOKANTA – KAFE KURULUŞLARI	727
KONAKLAMA KURULUSLARI	180

SERVİS – TAŞIMACILIK KURULUŞLARI	236
AKARYAKIT İSTASYONLARI	19
DİĞER	11. 150
TOPLAM	24. 534
Sanayi kuruluşları	
GIDA ÜRÜNLERİ İMALATI	32
TEKSTİL ÜRÜNLERİ İMALATI	42
GİYİM EŞYASI İMALATI	213
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İMALATI	8
ORMAN VE KÂĞIT ÜRÜNLERİ İMALATI VE BASIM	36
SANAYİİ	
KİMYASAL ÜRÜNLERİN İMALATI	48
PLASTİK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİN İMALATI	26
MADEN, TAŞ VE TOPRAK ÜRÜNLERİ İMALATI	37
ANA METALLERİN İMALATI	28
METAL EŞYA İMALATI	17
ELEKTRİK VE ELEKTRONİK ÜRÜNLERİN İMALATI	63
MAKİNE VE AKSAMI İMALATI	19
KARA VE DENİZ TAŞITLARI İMALATI	3
MOBİLYA İMALATI	12
TOPLAM	584

Şişli İlçesinde mevcut ekonomik ve sanayi faaliyetlerinin kent ve çevreyle uyum içerisinde kendisinden beklenen verimlilikte faaliyetlerinin yürütülmesi için gereken altyapı hizmetlerinin etkili bir şekilde sunulması önemlidir. Belediye, geliştireceği sosyal projelerle, ekonomik alanda faaliyette bulunan kişilerin verimliliklerini artıracak destekleyici hizmetleri, ilgili kuruluşların da katkısını almak suretiyle yürütebilecektir.

G. Şişli Sorunlar, Çözümler ve Projeler

- i. Trafik sıkışıklığı sorunu, Şişli ilçesinin ilk akla gelen sorunudur. Şişli ilçesi merkezi konumuyla ve komşu ilçelerinin geçiş güzergahında olmasının yanında, ekonomik faaliyetlerin getirdiği yoğunluğunda etkisiyle; yaya ve araç trafiğinde yaşanan sıkışıklığın en yoğun yaşandığı yerleşim yeridir. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde, araç trafiğinde yaşanan sıkışmanın yanında, insan sayısının fazlalığından ve yaya yollarının yetersizliğinden kaynaklanan sıkışıklık da karşımıza çıkmaktadır.
- ii. İstanbul'un ulaşımda can simidi olarak görülen metrobüs hattının ilk başlangıç noktası ve en yoğun durağı Mecidiyeköy bu yoğunluğun ve alışılmışlığın en bariz örneğidir. Keza İstanbul'un aktif olan en uzun metro hattının orta durağı sayılabilecek Mecidiyeköy İstasyonu da aynı manzaralara sahiptir. Yapımı devam etmekte olan projeler tamamlandığında bölge daha da kalabalıklaşacak ve çekim kuvveti artacaktır. Trafik yoğunluğunun artarak devam etmesi kaçınılmaz olarak karşımızda durmaktadır. Şişli ilçesinin yaya ve araç trafiği sorununun Büyükşehir Belediyesiyle birlikte ele alınması ve ortak çözümler aranması gerekir. Yol kenarında birkaç kişinin yan yana yürümesine imkân vermeyen kaldırımların, standartlara uygun olarak yeniden projelendirilmesi ve düzenlenmesi öncelikli olarak ele alınmalıdır. Yolların bu alanlarda genişletilmesi çok olası olmamakla birlikte, İlçenin otopark ihtiyacının karşılanmasıyla birlikte, yollara yapılan parklar önleneceğinden yolların ihtiyaca cevap verme kapasitesinin yükseltilmesi sağlanacaktır. İlave olarak, bölgeye gelen ve bölgeden giden insanlara, insani standartlara uygun ulaşım imkânı sağlamak suretiyle çözümler ortaya konulması gerekir. İstanbul trafiğinin çözümlenmesine yönelik olarak geliştirilecek Büyükşehir Belediyesi projelerinin de belli oranda İlçenin trafik sorununa çözüm olacağı beklenebilir.
- iii. Otopark ihtiyacı sokak aralarında had safhadadır. Kurtuluş caddesinde 4 şerit yol olmasına rağmen sağ ve soldan birer şerit 24 saat park yapmış araçların işgali altında kalmaktadır. Bu caddeye açılan tüm sokaklar da aynı manzaraya sahiptir. Son zamanlarda yapılan rezidans projeleri haricinde otoparka sahip konut olmayışı Şişli sokakları ve kaldırımla-

rında park yapmış araç işgaline neden olmuştur. Yolların otopark olarak kullanılması günlük hayatın içerisinde kısa süreli bir ihtiyaç olarak kabul edilmesi mümkün ise de, yol kenarlarının sürekli olarak otopark alanı olarak belirlenmesinin anlaşılır bir yönü bulunmamaktadır. Büyükşehir Belediyesinin ve ilçe belediyelerinin, yolları otopark olarak kullandırmak ve gelir elde etmek üzere şirketler kurması, yıllar boyunca, inşaat sahiplerinden otopark yapmak üzere harç almış ve amacı dışında sarf etmiş idareler olarak, izah edilemez bir garipliği ortaya koymaktadır.

iv. Şişli İlçemizde sokaklarda park halinde hiç kullanılmayan ya da çok az kullanılan pek çok araç bulunmaktadır. Yapılacak yeraltı katlı otoparkları ve yerüstü katlı otoparkları ile sokakların boşaltılması sağlanmalıdır. Bunun için İlçedeki pek çok okulun ve ibadethanenin arsası değerlendirilebilir. Mevcut okullar yıkılıp yerine yeraltında otoparkların olduğu depreme dayanıklı yenilerinin yapılması projesi Büyükşehirle birlikte ya da ilçe olarak yürütülebilir.

v. Şişli ilçesinde yeşil alan sorunu yoğunluğu bakımından ilçenin ikinci sorunudur. İlçede bulunan yeşil alan miktarı yerleşim yerlerinin durumlarına göre farklılıklar göstermektedir. Esas olarak, nüfusun ağırlıklı kesiminin yaşadığı merkezi Şişli bölgesinde yeşil alan eksikliğini ifade etmekte sorun kelimesi çok yetersiz kalacaktır. Yapılaşmalara izin verilmesinin koşulu olarak ayrılması zorunlu olan donatı alanları tamamen kayıp olduğu gibi, altyapı sistemleri asgari düzeyi dahi yakalanamamıştır.

vi. Şişli ilçesinde yeşil olan olarak görülen kısımlar, farklı bir fonksiyona ayrılmış olmakla birlikte, üzerinde yeşillik ve ağaç barındıran alanlardır. Bu alanlar teknik olarak ve hukuki bakımdan yeşil alan olarak değerlendirilemez. Bir alanın yeşil alan olarak kabul edilebilmesi için, kullanım türünün yeşil alan olarak, imar planlarında belirlenmiş olması ve gerekli düzenlemeler yapılarak yeşillendirilmiş olması gerekir. Bu noktadan bakıldığında Şişli ilçesinde yeşil alan eksikliği, yaşayanların fiziki ve ruhsal sağlığı bakımından, ciddi riskler barındırmaktadır. Yeşil alan eksikliği devam etmekte olan projelerle, çok daha yoğun bir soruna dönüşeceği çok açıktır. Bu noktada, özellikle şehir hastaneleri projesi kapsamında İlçeden taşınacak kamu hastanelerinin alanlarının yeşil alan başta olmak

üzere, teknik altyapı ve sosyal donatı fonksiyonlarına ayrılması önemli bir çözüm olabilecektir. Bu alanlarda oluşturulacak merkezi park alanları, İlçe halkının nefes almasına imkân sağlayacaktır.

vii. Şişli ilçesinde planlama ve imar sorunu varlığını devam ettirmektedir. Birçok yapının projesi ve ruhsatı bulunmamakta ya da ruhsatına aykırı yapılaşmalar nedeniyle hukuka aykırılıklar taşımaktadır. İlçenin emlak kıymetinin son derece yüksek olması kentsel dönüşüm için bir avantajdır. Ayrıca bu ilçemizdeki mülk sahiplerinin ekserisi ekonomik yönden yenilemeye katılabilecek güçtedirler. Burada projesi ve ruhsatı belediye tarafından ücretsiz yapılacak yenileme çalışmaları halkın nezdinde rant ve çıkar gözetmeyen belediyecilik anlayışının tezahürü olarak karşılık bulacaktır. Kentsel bütünlük içerisinde, herkes dahil edilerek, plan kararlarıyla teşvik edilerek, tarafları ikna edilerek, yerel ihtiyaçlar doğrultusunda bir kentsel dönüşüm uygulamasına ihtiyaç vardır. Partilerin yerel seçimlerde ülke genelinde kullanabileceği kentsel dönüşüm modeli içerisinde, her vatandaş kollanıp, yasal durumu ne olursa olsun, ruhsat ve iskan konusu da ne durumda olursa olsun, bütün yapılar dönüşüme dahil edilerek, her yapının hukuki durumu, riskleri ve nitelikleri dikkate alınarak bir kentsel dönüşüm modeli ortaya konulmalıdır. Sosyal odaklı bir kentsel dönüşüm uygulamasında bir yandan yapıların hukuka ve teknik standartlara uygun hale getirilmesi sağlanırken, diğer yandan da toplumun ekonomik, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarına çözümler sunulması ve toplumsal dönüşümün ve iyileşmenin gerçekleştirilmesi mümkün olabilecektir.

viii. İlçenin yapılaşma standartlarının belirlenmesinde, farklı semtler arasındaki dengesizlikleri ortadan kaldırmaya yönelik projeler üretilmelidir. İlçenin sosyal bütünlüğünün sağlanmasına yönelik olarak, Şişli'nin güneyiyle kuzeyi arasında karşımıza çıkan gelişmişlik farkının ortadan kaldırılması gerekir. Şişli ilçesinde yer alan ve ülke çapında bilinen-tercih edilen seçkin semtlerin varlığından hareket edilerek, ulaşılmak istenen yapılaşma standartlarının belirlenmesi gerekir. Belirlenen standartlarının İlçenin diğer semtlerine de yayılması için projeler geliştirilmelidir. Nişantaşı, Teşvikiye gibi mahallerde ortaya çıkan yaşam ve yapılaşma standartlarının diğer mahallelere de sunulması elbette kolay olmayacak-

tır. Bununla birlikte bu yönde projeler üretilmesi mümkündür. Bundan kasıt, elbette Şişli'nin bütününün Nişantaşı gibi görünmesi değildir. Amaç bütün mahallelerin kendilerine özgü, en güzel kimliğe ve görüntüye sahip olmalarıdır.

ix. Şişli ilçesinde karşımıza çıkan bir başka gereklilik, mezarlık alanlarının korunması ve düzenlenmesi ihtiyacıdır. Mezarlık alanlarının korunması, ilçenin yeşil görünümlü çok az kalmış alanlarının varlığını devam ettirmenin ötesinde, imar planlarında mezarlık fonksiyonu verilen ve bir çoğu tarihi kimliği itibariyle korunması gereken arazilerin hukuka aykırı şekilde işgalinin önlenmesinin gerekliliğidir. Mezarlıkların yeşil alan olarak kabul edilmesi ve yeşil alan miktarına eklenmesi söz konusu değildir. Buna karşılık, mezarlık alanlarının inşaat baskısına karşı korunması, ilçede çok sınırlı kalmış kimi canlıların yaşam alanlarının korunmasını da sağlayacağından önemlidir. Mezarlık alanlarının düzenlenmesi, halkın mezarlıkta bulunan yakınlarını ziyaret etme sürecinde kendilerini iyi hissetmelerine imkân sağlayacaktır.

- x. Altyapı sorunu, kanalizasyon ve diğer altyapıların ilçe nüfusuna cevap veremez duruma gelmesidir. Şişli ilçesinin özellikle kuzey bölgelerinde altyapı tesisleri olmaları gereken standartlarının çok gerisindedir ve ihtiyaca cevap veremez durumdadırlar. Şişli ilçesinin dönüşümüyle birlikte, ilçenin altyapı sorununun bütünüyle çözümlenmesi mümkündür. Bu noktada, büyükşehir hizmetlerinin niteliklerinin artırılması ve yeterli hale getirilmesi özellikle önem taşımaktadır.
- xi. Gürültü kirliliği büyük kentin getirdiği bir sorun olmakla birlikte, Şişli İlçesinde yoğunlaşmış ve acil olarak çözüm üretilmesi gereken bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Gürültü kirliliğinin önlenmesi, kaynaklık eden sorunların ortadan kaldırılmasıyla çözümlenebilecektir. Gürültü kaynağı sanayi ve ticari faaliyetlerin İlçeden uzaklaştırılmasıyla birlikte belli oranda iyileşme sağlanacaktır. Sanayi alanlarının dönüşümünün sağlanması İlçenin acil ihtiyaçlarından biri haline gelmiştir. Buna ilave olarak, trafikten kaynaklanan gürültü sorununun aşılması, trafik sıkışıklığına çözüm üretilmesiyle belli oranda mümkün olabilecektir. Bunlara ilave olarak, yapıların gürültü kirliliğine karşı niteliklerinin artı-

rılması önemlidir. Yapıların gürültü yalıtımının yapılmasına bağlı olarak, en azından konutunda oturan insanların gürültü kirliliğine karşı korunması mümkün olabilecektir.

xii. Asayiş sorunu olarak da ifade edilebilecek olan güvenlik sorunu, Şişli ilçesinin sosyo-ekonomik-kültürel yapısının getirdiği bir sorun olduğu gibi, İlçenin merkezi konumu ve diğer ilçelerden gelen kişilerin hareket alanına sahip olmasından da kaynaklanabilmektedir. Güvenlik sorunu, özellikle sosyo-ekonomik sorunlarla birlikte kendini gösteren bir durumdur. Güvenlik sorunlarının kolluk güçleri tarafından çözümlenmesi esas olmakla birlikte, yapılan plan çalışmalarıyla, ihtiyaç doğrultusunda kolluk karakollarının konumlandırılması güvenlik sorununun çözümünün ilk aşamasını oluşturacaktır. Etkin yerlerde yapılandırılmış olan karakollar daha etkin olarak ihtiyaca cevap verecektir. İkinci olarak, mahalleler üzerinden, seçim sürecinde ve sonrasında görev yapacak mahalle gönüllüleri, güvenlik konusunda da kolluğa destek rolü üstlenecektir. Özel güvenlik elamanı görevlendirilmesi çözümün bir başka parçasını oluşturacaktır. Güvenlik sorununun aşılmasında, teknolojik altyapıların kurulmasıyla takip sisteminin etkinleştirilmesinin belli oranda çözüme katkı sağlaması mümkündür. En azından MOBESE, Gece Görüş Sistemli kameralar ve benzeri elektronik sistemlerin kurulması, suç ve suçlularla mücadele konusunda hızlı yol alınmasını sağlayarak caydırıcı bir etkiyle çözüme katkı sağlayacaktır. Şehrin takibini sağlayan bu sistemler, yoksulluk ve yoksunlukla mücadele bakımından da etkili sonuçlar doğurabilecek bir takip imkânı verecektir.

H. Şişli İlçesine Yönelik Faaliyetler

"Yerel Yönetimlerin Yerelleşmesi-Muhtarlara Söz Hakkı" isimli bilimsel akademik çalışmayla, İlçenin mahalle ve sokak ölçeğinde sorunlarının belirlenmesi ve yerel yönetimle ilgili çözümlerin ortaya konulması yönündeki çalışmamız tamamlanış bulunmaktadır. Çalışmadan elde edilen verilerin analiz ve yayınlanma sürecine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

İlçe esnafıyla, Çocuk Suçlarını Önleme Derneği faaliyetleri kapsamında kurmuş olduğumuz ortak çalışma ve destekleme faaliyetleri süreklilik kazanmış durumdadır. Sosyal sorumluluk projesine destek sürecinde, esnafın hukuki sorunları konusunda bilgilendirme çalışmalarımız yapılmış ve ihtiyaç oldukça yapılmaya devam etmektedir.